

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG25294	ImageGroup:	I1KG25296
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་རོ་མཚར་ནོར་བུའི་ཕྱེང་བ། khri chen bstan pa rab rgyas kyi rnam thar ngo mtshar nor bu'i phreng ba/
Author:	to-be-supplied to-be-supplied
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a
Place:	n/a
Publisher:	n/a
Date:	n/a
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138, USA.

མེད་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་འཛོལ་བསྟུངསྟུགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ २ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ३ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ४ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ५ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ६ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ७ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ८ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ९ ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १० ॥

འཕྲིན་ལྗོན་.....(296)

ཞིང་འདིར་སྐྱེད་རིས་ཀྱི་གཏུལ་བྱ་རེ་ཞིག་རྒྱགས་པས་སྐྱ་ཆེ་མཐའ་མའི་

མཛད་པ་བསྟན་ཆུལ་གྱི་རིམ་པ། ..... (566)

མཐུག་བྱང་། ..... (590)

༂། །རིགས་དང་དབྱིལ་འཁོར་ཀྱན་གྱི་བྱུང་བ་དག་དཔལ་
 ལྷན་ལྷ་མ་དམ་པ་གི་ཆེན་རྒྱ་རྒྱ་འཆང་སྒྲིབ་བཟང་ཕེ་ཤེས་
 བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་དཔལ་བཟང་ཕྱི་འབྱུངས་རབས་
 དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱ་མཚར་ནོར་བུའི་
 འབྱུང་བ་ཐར་འདྲེན་མཁས་པའི་
 མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྲ་བ་
 བཞུགས་སོ། །

མཚན་བརྗོད་དང་རྣམ་པར་དམ་བཅའ།

༂༂། །དག་པ་གཉིས་ལྷན་སྤངས་རྣྱལ་ཡངས་རྣྱལ་སྤྱི་ཁོ་ཀྱན་བྱུང་
 ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །ངེས་བཅས་གཞུགས་སྒྲིབ་དག་པའི་གཏུལ་བྱ་སྒྲིབ་ཅིང་སྒྲིབ་
 མཛད་ཡངས་སྤྱི་རྒྱུད་རྣྱལ་། །ལྷན་གྱིས་བྱུང་དང་རྒྱན་ཆད་མེད་པའི་འཇིན་
 ལས་ལྷན་པ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲ། །སྒྲིབ་གསུམ་བདག་ཉིད་རྒྱལ་བའི་སྒྲིབ་གཞུགས་དཔལ་
 ལྷན་ལྷ་མས་དག་ལེགས་སྒྲིབ། །(༡༥) གང་ཞིག་ཆོགས་གཉིས་བྲ་རྒྱུད་བརྟན་
 སྤྱི་གཞན་ཕན་ཁུར་བྱུང་བྱུང་རྒྱུ་ཞེས་ཀྱི་དར་ཆེན་སྒྲིབ་པ་བརྟན་བརྟན་གང་...
 ངེས་འབྱུང་བརྟན་པའི་བྱི་བཞོན་དང་སྒྲིབ་བས། །རིང་མོ་ཞིག་ནས་མཐའ་
 མེད་སྤྱི་པ་ལྷ་བའི་མ་མ་ཉམ་ངའི་འཇིན་གྱིས་ཀྱན་ཏུ་གཅོས་ཤིང་བཞུལ་.....
 བར་དགའ་བའི་ཏུག་ཅན་འདི་ལས་ངེས་སྒྲིབ་ཏེ། །དག་པ་གཉིས་ལྷན་བྱུང་
 འབྱུག་ཆོས་སྤྱི་རིན་ཆེན་སྤྱི་པ་བདེ་བར་བྱོན་ཅིང་སྤྱི་ཁོ་ཁོ་ལྷན་ཏུ་.....
 རྣམ་བུའི་མཛོད་ལ་རང་གི་ཉིད་ཏུ་ཡངས་སྤྱི་བྱུང་། །འགྲོ་ལ་རྒྱུ་ཆགས་
 བྱེ་བ་སྤྱག་བརྒྱའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་དང་མི་མཛོད་ཞིང་འདིར་རིམ་གསུམ་ཆོས་

གྱི་འདྲོད་དག་སྒྲུལ་མཛད་ཤུག་སེང་གེར་ཕྱག་བཅྱེད། ། ཟླ་མེད་ཐུབ་དེའི་
 གསུང་གི་གསང་བ་ཀྱན། ། མཁུན་པའི་ཟ་མ་རྟོག་ཏུ་ཡོངས་འབྱེལ་བ། ། རིས་
 མེད་འགྲོ་ལ་བགོ་བཤར་འབྱེད་མཁས་པའི། ། སྤྲུལ་གྱི་གཙུག་པོ་རྣམ་གཉིས་ཕྱག་
 གི་ཡུལ། ། མཛད་བྱང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་གདུགས་དཀར་པོ། ། རྩོས་བསམ་
 སྒྲོམ་པའི་མཁའ་ལ་ཡོངས་བསྐྱར་རྟེ། ། མ་ལུས་འགྲོ་ལ་ཕན་བདེའི་བསིལ་སྦྱིན་
 མཁན། ། འཕགས་ཡུལ་དག་བཙམ་པཅ་ཐུབ་རྣམས་ལ་འདུད། ། བཤད་སྒྲུབ་
 ལུགས་བཟང་དབྱར་གྱི་རྩ་བོ་ཆེ། ། འཆད་ཚྱོད་ཚྱོམ་པས་ལན་བརྒྱར་བརྟུངས་
 པའི་སྒྲ། ། འཁོར་ཡུག་བསིལ་ལྡན་རྩ་བའི་བྱོན་བཀྲལ་བའི། ། ཀངས་སྒྲོངས་
 མཁས་ཐུབ་ཆོགས་རྣམས་ལན་བརྒྱར་མཛོད། ། མདོ་སྤགས་ཟབ་དོན་ཡོངས་
 རྫོགས་འདབ་མ་བརྒྱ། ། མཁུན་རབ་བྱེ་བའི་ཆ་ཤས་འོད་དཀར་གྱིས། ། ཅིག་
 ཆར་བྱེ་བའི་ལེགས་བཤད་ཟེལ་མངར་རྒྱན། ། སྒྲུལ་མཛད་འཇམ་མགོན་སླ་མ་
 གཙུག་གིས་བསྟན། ། (༡༩) བྱང་པར་ལུ་བདོའི་རུས་ངན་སྟོན་གྱི་མཐར། །
 ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་འཛིན་འབྲིགས་ལས་དམ་ཆོས་ཀྱི། ། བྱ་ཆར་འབེབ་མཁས་བསྟན་པ་
 རབ་རྒྱས་ཞེས། ། གྲགས་པ་དོན་ལྡན་བྱང་རྒྱབ་བར་རུ་མཛོད། ། མགོན་དེའི་
 གསང་གསུམ་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ཐུབ་མཐའ། ། རྩ་རྩལ་མཐོང་བས་གཞལ་རུས་ག་
 ལ་མཆིས། ། འོན་ཀྱང་ཆ་ཙམ་བསོད་ནམས་ཞིང་མཆོག་ཏུ། ། ཡོངས་སུ་སྤེལ་
 འདི་བདག་གི་ལས་སུ་གྱུབ། ། སྤེལ་ལེགས་ཆོག་གི་ལུ་འབྲེང་འབྲུམ་གཡོ་ཞིང་། །
 མ་སྤྲད་བརྗོད་བྱ་རྫོགས་པའི་གཞུ་མ། ། ཡིད་ཆེས་བདེ་འབྱུང་རལ་སྒྲོང་འབྱེངས་
 པའི་མཐར། ། འབྲུལ་མེད་སྤྲེགས་བམ་ཇ་རུའི་སྒྲ་བར་འབྱེལ། ། དབྱངས་ཅན་
 ཆོག་རྫོགས་རྟོགས་བརྗོད་ཉམས་ལྡན་ཟླ། ། རྩ་བཟང་བསིལ་བའི་ཟེགས་མ་དང་
 འགྲོགས་པ། ། ཀའན་ཕན་སྤྱིང་བཞིའི་མཁའ་ལ་འཆར་བ་འདིས། ། རྒྱ་ཆེན་མོས་
 པའི་རྒྱ་གཉེར་ཅི་ཡང་འཕེལ། ། རྩལ་འདིའང་གྲགས་དང་སྟན་ཕྱིར་མིན། ། དམ་
 པའི་རྣམ་ཐར་ཀུ་མུ་ཏ། ། ཀང་ཞིག་སྦྱི་བོར་ལེགས་བཅིངས་ན། ། ཀའན་རུ་བདེ་

བའི་མཛེས་པ་བསྐྱེད། །དེ་ཕྱིར་ལྷག་བསམ་པསྒྲིའི་སྒྲོ། །གསར་དུ་འཛུམ་པའི་
རང་ཚུལ་ལས། །མད་བྱང་རྟོགས་བརྗོད་གེ་སར་རུལ། །ཅི་ཡང་སྤྱོད་བའི་བྱ་བ་
ཚོམ། །གང་དག་ཐར་པ་དོན་གཉེར་བའི། །དཔྱད་ལུག་གཟུ་བོའི་སྒྲ་ཅན་
རྣམས། །དད་པའི་མེ་རྟོག་མོད་བྱས་ཏེ། །ཉན་པའི་སྐལ་བཟང་ལུར་ལེན་ཞིག །

རྣམ་པར་ཐར་པ་རི་ལྷར་འཁོད་པའི་སྐྱོང་བསྐྱངས་པ་

ཆུང་ཟད་བརྗོད་པའི་རིམ་པ།

ཅེས་མཚོད་པར་བརྗོད་པ་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོག་གི་
ལུག་ཀ་གསར་པ་ཉམས་དང་འགྱུར་བའི་སྤྱད་བྱར་རྒྱས་པའི་འཕྲེང་བའི་དོ་...
ཤལ་སྤེལ་(༡༥) བ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་རི་ལྷར་སྐྱོང་བར་བྱ་བ་སྐབས་སུ་བང་...
པ་ནི། དེ་ཡང་འདི་སྤྱད་དུ་ཐོས་ཏེ། སྤྱོད་པའི་རབས་ལས། ཞེ་མའོ་སྤྱག་བསྐལ་
ཅན་ལ་འདི་སྤྱོང་རྗེ། །བདག་ཉིད་ཆེ་བ་བདག་གི་བདེ་མ་ཆགས། །དམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་མཚོག་དུ་བྱས། །གཞན་གྱི་དཔལ་དང་གྲགས་པ་ཟིལ་གྱིས་
མནན། །ཞེ་མའོ་རབ་དུ་དཔའ་བ་འཛིགས་པ་མེད། །ཡོན་ཏན་གཞི་ལྷན་
བྱམས་མཚོག་རྣམ་པར་བསྟན། །ཞེས་རི་ལྷར་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་འཁོར་བ་ཆུ་སྤྱོད་ཀྱི་གྲོང་བྱིར་ཅན་དང་མཚུངས་པར་བཟུང་བ་...
བཀལ་བར་དཀའ་བ་འདི་ཉིད་དུ་ཡུན་རིང་པོར་སྤྱག་བསྐལ་རྣམ་པ་གསུམ་...
གྱིས་མནར་བའི་ཉམ་ངའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་མ་བུ་གཅིག་པ་ལ་བཙེ་བ་ལྟ་བུའི་
སྤྱོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁོང་ནས་མོད་དེ་གཞན་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་གཟི་འོད་གྱིས་...
སྤྱད་པའི་ལུག་པ་མཐའ་དག་སེལ་བར་མཛད་པའི། སྤྱོན་མེད་པའི་འཛིག་
རྟོན་གྱི་ཉི་མ་ཆེན་པོ། རང་ཉིད་འཛིགས་པ་མེད་པ་གཏན་དུ་བདེ་བའི་གྲོ་
འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་བཏང་སྤྱོད་སྤྱོད་སུ་
མི་གནས་པར་རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱུན་དུ་མེད་པའི་དམ་པའི་སྤྱད་པ་

མད་རུ་བྱང་བའི་འོད་དཀར་བརྒྱ་ཕྱག་རུས་གཅིག་རུ་སྒྲོ་བས་ཕན་བདེ་བསེལ་.....
བའི་རིག་བྱ་གཅིག་གིས་འཁོར་ཡུག་གི་ཁྱོན་ཀྱན་འགོངས་པ་ལ་ཟླ་མེད་པའི་...
དམ་པའི་ཟླ་བ་གཅིག་སུ། རུས་ཀྱི་མཐའ་འདིར་ཡང་ཐོས་བསམ་སྒྲུལ་གསུམ་
དང་འཆད་ཚིད་ཚིམ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མི་འཇིགས་པའི་ར་རོ་སྒྲུགས་བརྩར་...
སྒྲོག་པས་སྒྲ་བ་དན་པའི་གཉིས་འབྲུང་གི་ཚྲགས་ཀྱིས་དཔལ་དང་གྲགས་པ་...
ཟིལ་གྱིས་མནན་ཅིང་ཐར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བརྟག་པའི་སྐལ་ལྷན་རི་རྒྱགས་...
ཀྱི་ཚྲགས་རྣམས་བདེ་བར་དབྱགས་འབྲིན་པའི་འཇིགས་མེད་གདོང་ལཱི་དབང་...
པོ་ཆེན་པོ། །གུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་རྣམས་རི་
ལྟ་(༤༩) བ་བཞིན་རུ་གཟིགས་པས་དབང་པོ་བརྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་དམན་...
པའི་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། དབང་པོ་མཚོག་རྣམས་ལ་ཐེག་ཆེན་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བར་འདོམས་པས་སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་དཔུང་ཚྲགས་.....
ཕམ་པར་མཛད་དེ་སྒྲིན་པ་དང་གྲོལ་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོར་འབྲིད་པའི་.....
དེད་དཔོན་ནམ་དཔའ་པོ་ཆེན་པོ། སྒྲོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་རིམ་པོ་ཆེའི་ཚྲགས་ཀྱིས་བྱགས་རྒྱད་ལེགས་...
པར་གཏམས་ཤིང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ལེགས་པ་མཚོག་གི་དཔལ་.....
སྒྲེར་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་བུམ་པ་བཟང་པོ་ཆེན་པོ། ཟས་གཙང་
གྲས་པོའི་བརྟན་པའི་ཉིང་ཁུ་བྱང་བ་གསེར་མདོག་ཚད་པར་འཆང་བའི་ལྷགས་...
བཟང་གྱེན་རུ་འདེགས་པའི་ཁུར་ཁྱེར་བ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པ་བྱུང་.....
དབང་གཉིས་པ་ལྟ་བུར་བྱུར་པ་སྟེ། མདོར་ན་བསྐྱགས་འོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཚོག་རུ་བྱུར་པ་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་རྩོ་རྩོ་འཆང་ཆེན་པོ་སྒྲོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བརྟན་...
པ་རུབ་རྒྱས་ཞེས་སྟན་གྲགས་ཀྱི་གུགས་དཀར་པོའི་དགོ་མཚན་སྲིད་ཅེར་.....
བསྐྱགས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བདག་སོགས་ལྟ་བུ་འདོའི་འགྲོ་
བ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་སྐབས་དང་དཔུང་གཉེན་གྱི་མཚོག་དམ་པར་བྱོན་.....

པར་གྱུར་ཏོ། །སྲིད་ཞིའི་རྒྱད་ལྷན་སེལ་ལ་ཉི་མ་བཞིན། །པན་བདེའི་བསེལ་བ་
ལྷན་ལ་རི་བོང་འཛིན། །སྤྲོད་ན་གཉིས་འབྲུང་འཛོམས་པའི་སང་གེ་སྟེ། །སྤྱི་བ་
ངན་དཔུང་ཆོགས་འཛོམས་པའི་དཔའ་བོའང་ཡིན། །འདྲོད་དགུའི་དཔལ་
ཉེར་བུམ་བཟང་ལོར་བུར་མཚུངས། །རྒྱལ་བཟུན་སྟེལ་ལ་ཟས་གཙང་སྲས་པོ་
བཞིན། །ལྷས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་བརྗོད་པར་མི་རྒྱས་པའི། །ཡོན་ཏན་ལྷན་པའི་
སྤྱིས་བྱ་དང་འདིར་བྱོན། །དེ་ལྟར་མཆོན་ཅམ་གྱིས་(༤༡) གྲང་འཁོར་བའི་
གནས་མལ་རྒྱལ་པོར་མཛད་པའི་རོ་མཚར་མད་རུ་བྱང་བའི་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོ་
འདི་ཉིད་གྱིས་སྤྱུ་གསུང་བྱགས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཅིང་ཟད་མི་ཤེས་
པའི་འཕྲིན་ལས་འབྱམས་སུ་གྲུས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཚུལ་
ནི། ཇི་སྐད་རུ་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་བ་མ་ཏོག་བཀོད་པ་ལས། གང་དང་གང་
གི་གཟུགས་གྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེའི་
གཟུགས་གྱིས་ཆོས་འཆད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་གྱིས་ཆོས་འཆད། རང་སངས་
རྒྱས་གྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་
གྱིས་ཆོས་འཆད། དག་བཅོམ་པས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་དག་
བཅོམ་པའི་གཟུགས་གྱིས་ཆོས་འཆད། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་འདུལ་བའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་གྱིས་ཆོས་འཆད།
ཅས་པ་ནས། རྒྱལ་པོས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ནི་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་གྱི་
ཆོས་འཆད། ས་དང་མས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ནི་ས་དང་མའི་གཟུགས་
གྱིས་ཆོས་འཆད་དེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འདུལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་
ཆོས་སྟོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དང་།
རྒྱལ་པོ་དང་པ་མའི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མདུན་རུ་ཡང་

རང་རང་གི་མོས་ངོ་དང་འཆམས་པའི་སྐྱའི་བཀོད་པ་མཐའ་ལས་འདས་པ་...
 བསྟན་ཏེ། མདོར་ན་སྤྱད་འབྲུག་ལས། བདག་ནི་མགོན་མེད་ནམས་ཀྱི་མགོན། །
 ལམ་ཁྱགས་ནམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དང་། །བཀལ་འདོད་ནམས་ཀྱི་གྲུ་དང་ནི། །
 གཟིངས་དང་ཟམ་པ་ཉིད་རྩ་ཡུར། །སྤྱིང་དོན་གཉེར་ལ་སྤྱིང་དང་ནི། །མར་མེ་
 འདོད་ལ་མར་མེ་དང་། །(༥ན) གནས་མལ་འདོད་ལ་གནས་མལ་དང་། །
 བདག་ནི་ལྷས་ཅན་བླ་འདོད་པ། །ཀྱན་གྱི་བླ་རྩ་འཁྱར་བར་ཤོག །ཡིད་
 བཞིན་ཞོར་དང་བྱམ་པ་བཟང་། །རིག་སྤྲུགས་གྲུབ་དང་སྐྱོན་ཆེན་དང་། །
 དཔག་བསམ་གྱི་ནི་ཤིང་དག་དང་། །ལྷས་ཅན་ནམས་ཀྱི་འདོད་འཇོར་འཁྱར། །
 ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། །ནམ་མཁའ་བཞིན་རྩ་རྟག་པར་ཡང་། །
 སེམས་ཅན་དཔག་རྩ་མེད་པ་ཡི། །ནམ་མང་ཉེར་འཆོའི་གཞིར་ཡང་ཤོག །དེ་
 བཞིན་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི། །སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་ནམ་ཀྱན་རྩ། །
 ཐམས་ཅད་ཐུང་ན་འདས་བར་རྩ། །བདག་ནི་ཉེར་འཆོའི་རྒྱར་ཡང་ཤོག །ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཀླུ་སྐུ་སྐུ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱིང་སྤྱོད་སྤྱོད་པོ་ཆེ་དཔག་པར་...
 དཀའ་བའི་སྐོ་ནས་སྐོན་ལམ་བཏབ་པའི་བཞིན་དོན་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་...
 ཇོགས་ཏེ། འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་ནམས་ཀྱི་མགོན་དང་། ལམ་རྩ་ཁྱགས་པ་
 ནམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དང་། གཞན་ཡང་གྲུ་དང་། གཟིངས་དང་། ཟམ་པ་
 དང་། སྤྱིང་དང་། གནས་མལ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱ་དང་། བྱམ་པ་
 བཟང་པོ་སོགས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐུ་པའི་ནམ་རྩ་སྐུ་འཕུལ་བྱ་བའི་...
 རང་གཟུགས་མཐའ་སྐུ་ཤིང་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་སྐོ་ནས་ནམ་མཁའ་རི་སྤྱིང་...
 གནས་ཀྱི་བར་རྩ་ལྷས་ཅན་ནམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་མཐའ་
 དག་ནི། སྐུ་བཅས་ཀླུ་བ་ནམས་ཀྱིས་བསྐུལ་པ་བྱེ་བ་རྩ་མར་དབྱངས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་རྒྱ་མཆོས་འབད་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ལུས་ན། བདག་སོགས་རྒྱ་རྩ་
 མཐོང་བའི་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་བརྗོད་པར་ཚུལ་པ་ནི། རི་ལྟར་ནམ་

མཁའ་མཐའ་འདྲམས་ཀྱིས་གཞལ་བའམ། མཐོའི་ཆད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་
དཔག་པའམ། སྒྲིན་བུའི་འགྲོས་ཀྱིས་སྒྲང་ཆེན་གྱི་རྗེས་བསྟེགས་པ་ལྟར་ཆ་
ཤས་ཅམ་ཡང་གཞལ་བའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་གོ་སྐབས་མ་མཆིས་སོ། །དེ་ལྟར་
ནའང་བདག་དང་བདག་(༥༧) འདྲ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་.....
ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་སློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་.....
ཡིང་ཉོག་གིས་སྒྲོང་བས་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་སྐབས་ནི་ནམ་
མཁའི་པརྫོའི་ཕ་ཆེན་དུ་གྱུར། དེའི་དབང་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཇི་བཞིན་དུ་མཐོང་...
བ་དང་ཐོས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པས་རྟ་བདུན་གྱི་དབང་པོ་ལ་མེ་འབྱེར་གྱི་...
རང་བཞིན་ཅམ་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་མཉམ་འགྲོགས་ཀྱིས་ལས་བསགས་པའི་
གྲངས་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་འགྲན་པར་མི་རུས། ལྷག་པར་རང་ཉིད་
ཀྱི་སློ་འབྲུལ་པའི་དྲ་བར་ཚུད་པའི་གཞན་དབང་ལས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་...
ལ་ཡང་སྐྱོན་དུ་མཐོང་སྟེ་ཐེ་ཆོམ་དང་ལྟག་ཉོག་འགྲན་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཞིང་།
དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལྷས་དང་རག་གི་སློ་ནས་ཀྱང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་...
པའི་ལས་ཆེན་པོ་ཆེ་བསགས་པའི་ཁྱུར་བཅོལ་པར་དཀའ་བ་རྣམས་ཁྱེར་ནས་
འཇིགས་རུང་རན་འགྲོའི་གཡང་སར་གོམས་སྟབས་འབྱོར་བཞིན་དུ་སོང་.....
སོང་སྟེ་ཡུན་རིང་པོར་བརྟག་པར་དཀའ་བའི་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་.....
མྱོང་བ་དང་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལྷས་ཅན་ནི་ཤིན་དུ་མང་། དེར་མ་ཟང་
དེང་དུས་སྟེགས་མ་ལྷ་བདོ་བའི་དུས་འདིར་ནི། ཇི་སྐད་དུ་འཇམ་མགོན་ས་
པཎ་གྱིས། འགྲོ་མགོན་སངས་རྒྱས་བཞུགས་བཞིན་དུ། ཉོན་པ་གཞན་ལ་གྱས་
བྱེད་པ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་རྒྱུ་བུའི་འགྲམ། །བ་ཆུའི་ཁྱོན་པ་བརྒྱ་བ་
ཡིན། །ཞིས་གསུངས་པའི་རང་རྒྱལ་ལྟར་སྐྱངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་
བྱོན་པ་བས་ལྷག་པའི་དམ་པའི་སྐྱེས་མཚོག་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་...

ནི་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་མི་འཛིན་ཅིང་། མཐོག་དང་སྤྱི་བརྒྱུད་ཀྱིས་བདག་རྒྱུད་
 ཁེངས་ཤིང་རྒྱན་གྱིས་གཞན་མགོ་བསྐྱར་བ་ལ་བསམས་བཞིན་ཏུ་སྐྱེས་པ་འདི་
 བྱེད་དང་འདི་མི་བྱེད་གྱི་ཁ་ཚོན་གཅོད་ཏུ་མེད་པའི་བདག་(ན) ཉིད་རན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ནི། རི་ལྟར་ལྷག་དང་ཚོངས་པའི་འཕྲེང་། །གཅིག་སོང་རྗེས་
 སུ་རྒྱགས་པ་ཉིད། །ཅིས་པ་ལྟར་གཅིག་རྗེས་གཅིག་ནོན་གྱི་ཚུལ་ཏུ་ལྷགས་ཏེ་
 ཆོ་འདིར་ལས་འབྲས་བྱུང་ཏུ་བསང་ཅིང་དགེ་སྤྲིན་གི་སྒྲུང་དོར་གོ་ལོག་ཏུ་.....
 སྐྱུང་པས་སྤྱི་མ་རན་སོང་གི་གནས་སུ་ཏུད་འགྲོའི་བྱུ་འདེད་པ་ལྟར་འགྲོ་རེས་
 པ་བགྱང་བ་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམ་པ་.....
 རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མད་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་རི་བཞིན་ཏུ་ན་བའི་བྱ་གར་མ་སོན་
 པས་དམ་པ་དང་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ཤེས་པའི་དབང་.....
 གིས་ཡིན་པར་མཐོང་ལ། དེ་བས་ན་སྐྱེས་རབས་ལས། ཡིད་ལ་དད་པ་མེད་པ་
 རྣམས་ཀྱང་དད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ཅན་དེ་དག་འཁྱོག་
 པོའི་ལམ་ལས་སྤར་བསྒྲིག་སྟེ་སྐྱེས་བའི་མཚོག་འདི་ཉིད་ལ་དད་པ་དང་གུས་
 པའི་མེ་ཏྲོག་ཁོང་ནས་ཚོད་ཅིང་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་སྒྲུང་དོར་ལ་འབད་.....
 པས་རན་སོང་གི་སྒྲོ་ནི་བཅད། མཐོང་རིས་དང་ཐར་པའི་སྒྲོ་ནི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ལ་
 བཟང་པོའི་དགའ་སྟོན་ལ་རེག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་དད་ཅིང་གུས་
 པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་དམ་པའི་དོ་མཚར་བསྐྱགས་པའི་གཏམ་ཟླ་ཟེར་གྱི་.....
 བཏུད་ཅི་སྟེང་གི་ཀྱ་ལུ་ཏའི་ཟེུ་འབྱུར་སེམ་པ་ན་མི་སྟོག་པའི་ཡིད་ཆེས་གྱི་
 དད་པ་བརྟན་པོའི་གེ་སར་ལྷག་པར་ཏུ་གསལ་བར་གྱུར་ཏེ་མཉེས་པ་གསུམ་
 ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཅི་གསུངས་བཀའ་བཞིན་ཏུ་སྐྱབ་པའི་སྟེང་
 སྐྱབས་ཀྱི་གོ་ཆ་ཆེས་ཆེར་ཏུ་བགོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོ་འདིར་མངོན་
 སུམ་ཏུ་མཛལ་བའི་ཡུལ་ཏུ་མ་གྱུར་པ་དག་གིས་ཀྱང་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཡོན་
 ཏན་རྣམས་ན་ལམ་ཏུ་གྲགས་པར་གྱུར་པ་ན་དད་པ་དང་མོས་པའི་རྒྱ་མཚོ་.....

གྱེན་ཏུ་སྐྱུར་ཏེ་སྒྲིང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་དེའི་མཐུ་ལས་ཆེ་རབས་གཞན་...
ཏུ་དངོས་སུ་རྒྱུ་འཛིན་ཅིང་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ་(༥༧) པར་འགྱུར་བ་
སོགས་རང་དང་གཞན་གྱི་དགོས་པ་སྦྲབས་སོ་ཆེ་འབྱུང་བའི་སྐད་ཏུ་སྐྱེས་.....
མཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་འབྲེང་བ་མང་སོ་ནས་འགྲོ་.....
བའི་དོན་མཛད་ཚུལ་དང་། ལྷག་པར་སྐྱ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱ་
མཆོ་ལྟ་བུ་ལས་རྒྱ་ཐིག་གི་ཐེགས་མ་ཙམ་ཞིག་རྒྱ་རྩལ་མཛོང་བའི་སྒྲིའི་ངོར་.....
བཟུ་བ་རྣམས་ངེས་པར་བརྗོད་དགོས་པར་རྩོ་སོགས་ལ། དེ་ཡང་བདག་ལྟ་བུ་
ནི་སྐྱེས་སྐྱུངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་པོ་སྒྲིའི་རྒྱ་ལྟར་ཆེས་ཆེར་སྤྲ་བར་གྱུར་པའི་གཞན་...
དབང་ལས་སྤེལ་ལེགས་ཆོག་སྐྱུར་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པའི་སྐོ་ནས་མཁས་པ་...
མཁུ་བ་བསྐྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པར་གྱུར་པ་ཞིག་...
ཡིན་ནའང་། རི་སྐད་ཏུ། སྒྲིན་ཆེན་འབྲུག་སྐྱས་གང་བའི་ཆེ། ཆར་འདོད་བྱི་ཕུ་
ཅ་ཅ་སྒྲོག། །འཛངས་པའི་ཆོག་ནི་མི་ཤེས་ཀྱང་། །བྱིས་པ་མ་ཡི་གམ་ཏུ་སྤྲ། །
ཞེས་པ་ལྟར་བྱིས་པ་མ་ཡི་གམ་ཏུ་གཏམ་སྤྲ་བའམ། ཆར་འདོད་ཀྱི་བྱི་ཕུ་ཅ་ཅ་
སྒྲོག་པ་བཞིན་ཏུ་འཛངས་པ་དང་སྤྲ་མཁས་པའི་ཆོག་དང་མི་ལྡན་ཀྱང་། སྐྱུར་
ཡང་ཡུལ་དམ་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་མདོ་ལས། དམ་པའི་
ཆོས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྟོན་རག་བྱའོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བསྟོད་པ་
བྱའོ། །དེ་ལས་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གནས་སྐབས་
དང་མཐར་སྐྱག་གི་ལེགས་ཆོགས་སྤྲ་ན་མེད་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་གསུངས་ཤིང་།
བྱེད་པར་ཏུ་ཡང་རི་སྐད་ཏུ། རྒྱུ་འཛོག་རི་བ་རག་གི་དབང་སོས་ལྟ་རྒྱུ་འདི་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་ཟིན་བྱིས་སུ་མཛད་པ་ལས། ལྟ་དང་བཅས་
པའི་འཛིག་རྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་ལམ་ཏུ་སྟོན་པ་ཡང་དག་པ་བྱུག་པ་རྩོ་རྒྱུ་...
འཆང་ཆེན་སོ་ལྟ་རྒྱུ་ཐུན་སྤྲུང་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་རྩལ་རྒྱས་ཞེས་དང་
སྟོན་ཆགས་པ་ལས་མཆོན་ཏུ་གྲགས་པ་རྩ་སྐྱེད་རྩོ་རྒྱུ་འཆང་དང་། ལྟ་མའི་

སྐྱེས་རབས་ལས་མཚན་དུ་ཆགས་པ་བྲི་ཆེན་མཚན་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་།
ལྷ་གནམ་བསྐྱོས་སའི་ཚངས་པ་ཆེན་པོས་མཚན་དུ་སྒྲོན་(ལྷ) པ་ལྷ་སེར་བཏྲན་.....
པའི་གསལ་བྱེད་ཨ་ཆེ་ཐུ་ལྷོ་མིན་ཏུ་ཁེས་མཚན་གྱི་སྐྱེད་བྱངས་བསྐྱགས་པ་.....
དང་ཐོས་པ་ཅམ་གྱི་མོད་ལ་ཡིད་གྱི་གཏུང་ཐུན་མ་ལུས་པ་སངས་ཀྱིས་དག་པ་
དང་། སེམ་པའི་བདེ་བ་མད་པོ་ཆེ་ཇི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བས་ནོན་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་བས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་སྟེར་བའི་བྱེད་པོ་.....
གང་ཡིན་པ་དེའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མཛད་པའི་གཙོ་བོ་དག །བདག་ཉིད་
གྱི་ཡིད་དད་པ་དང་གྲས་པ་དང་། བཀའ་དྲིན་དུན་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་
པའི་དབང་ཉེ་བར་བབྱང་སྟེ་སྟེའི་ལས་སུ་བཀོལ་བ་ནི་རྟེན་པའི་མཚན་ལེགས་.....
པར་རྟེན་པའོ་སྟེམ་པ་དང་། ཨེ་མའོ་འདི་ལྟར་འབད་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་
འབྲས་བུ་ཆུད་མི་བླ་བ་དང་། ཞིང་དམ་པ་མཐུ་མི་བླ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་
ནི་འབྲས་བུ་མཚན་འདོད་པ་དག་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་གདོན་མི་བླ་བར་ཐོབ་...
པར་གསུངས་པས། ཁེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱན་འདུས་
གྱི་རོ་བོར་གྲགས་པ་དོན་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་.....
གསུང་བྱགས་གྱི་རྟོགས་པ་ཅུང་བྱད་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་ན་ཡང་སྟོགས་བཅུའི་.....
རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོད་ཅིང་བསྐྱགས་པར་འགྱུར་བ་
དང་། དེའི་མཐུ་ལས་གནས་སྐབས་མདོན་མཐོའི་དཔལ་འབྱོར་ལྟ་ཅི་སྟོས།
བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དུ་བསྟོད་པར་དཀའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་བདེ་
བྱག་དུ་བསྟོད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་སྤྲིད་ཞིའི་ཡོན་ཏུན་མཐའ་དག་ཀྱང་མ་.....
པོས་པར་མགྲོན་དུ་འགྱགས་པར་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་
ཡང་བར་མ་དོར་ཆུད་མི་བླ་བའི་གཞན་དག་ལ་ཡང་བཞོ་བཤར་བྱར་མེད་.....
པར་བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་རང་གིར་དུ་ཁོངས་སྤྱད་ཆོག་པ་སོགས་སྟོན་གསུམ་གྱི་...
བཞི་བ་དོན་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ལ། མཐོང་བ་དེ་ཡང་ཡིད་སྟོན་ཅམ་དུ་མ་

ལྷས་པར་འདི་ལྟར་དངོས་སུ་བྱར་ཡོད་པའི་བསྐལ་བཟང་ཐོབ་པ་ནི། ལ་ལ་ལ་
བདག་(ལ་བ) ནི་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་རྟེན་པའི་
མཉམ་ནས་ལྷག་པར་དགའ་བ་དང་སྤྱོད་གཟེངས་སུ་བསྟོད་དེ་དམ་པ་མཆོག་.....
དེའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་མགྲིན་པ་གྲེན་ཏུ་འདེགས་སོ། །རྗེ་ལྟར་ནམ་མཁའི་
མོར་བུའི་དགྱིལ་འཁོར་དག །བྱང་བཟུན་ལྷག་པར་བསྟོད་པས་མི་མཐོང་
བཞིན། །རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་སྒྲོ་གྲོས་ཚོངས་རྣམས་ཀྱིས། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ག་ལ་རྟོགས། །དེ་ཕྱིར་མགོན་དེའི་དཔག་དགའི་མཛོད་པའི་ལུལ། །
ཆ་ཤས་ཅམ་ཞིག་མཐོང་ངམ་ཐོས་ན་ཡང་། །ཕྱིན་ཅི་ལྷག་གི་སྒྲོ་ལྷ་འགགས་པ་
དང་། །ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་ཏུ་འཕེལ་བར་མཐོང་། །དེ་ལྟའི་འབྲས་
བུའང་རྒྱུད་མི་ཟར་ངེས་ནས། །བདག་གི་སྒྲོ་གསུམ་འབད་པ་དོན་ཡོད་ཏུ། །
བྱ་ཕྱིར་རྟོགས་བརྗོད་མོར་བུའི་འཕྲེང་མཛེས་དག །འགོད་པའི་སྤྲོ་བས་པ་
གཟེངས་སུ་མཐོ་བར་གྱུར། ॥ ॥

༥ འོ་ན་དེ་ལྟར་བྱོད་ཀྱི་རང་གཞན་གྱི་དགོས་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་རྒྱར་མཐོང་.....
ནས་སྒྲིམ་བུ་མཆོག་འདིའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པར་སྒྲོ་ན་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་འགོད་
པར་བྱེད། །འགོད་བུའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དེ་ཡང་རྗེ་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེན་དེའི་
ལན་ཏུ་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྗེ་ལྟར་འགོད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། འགོད་བུའི་
རྣམ་པར་ཐར་པ་དངོས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་སྤྱིར་མཁས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུན་བཅས་བཙམས་པའི་ཚུལ་ནི། རི་སྐད་ཏུ་སྟན་ངག་མེ་
ལོང་ལས། ལྷས་དང་རྒྱན་ཡང་རབ་ཏུ་བཟུན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷས་དང་
རྒྱན་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་འཆད་དགོས་ཏེ། རྗེ་ལྟར་སྒྲིམ་བུའི་ལྷས་
རང་བཞིན་གྱིས་གཟུགས་བྱང་བཟང་ཞིང་མཛེས་པ་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤལ་
དང་། དཔུང་རྒྱན་སོགས་དང་དར་གྱི་རྣམ་པ་ཏུ་མའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྱད་ན་ལྷག་
པར་ཏུ་མཛེས་པར་གྱུར་ཏེ་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ལ་བདུད་ཅིའི་དགའ་སྟོན་.....

སྒྱིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱིས་སྤྱད་(༡༣) སའི་ངག་གི་ལུས་ཕུན་
 ལུམ་ཆོགས་པ་ལ། ཉམས་དང་འགྱུར་བའི་སྒྱུ་རྒྱུ་དང་ཆོག་རྒྱུ་མད་དུ་
 བྱང་བས་མཛེས་པར་བྱས་ཆེ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སོན་པ་
 ར་མདོངས་མཐའ་ཅན་གྱི་སྒྲ་འདྲིན་དུ་དབྱར་རྩ་ཐོས་པ་ལྟར་དགའ་བ་དང་
 སྒྲ་བ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་ནི། མདོ་སྤེ་རྒྱུ་ལས།
 གཟུགས་རྒྱུ་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་མེ་ལོང་ནང་སོང་ན། །མཐོང་བའི་
 དབང་གིས་མི་རྣམས་རབ་དུ་དགའ་བའི་མཆོག་བསྐྱེད་པ། །དེ་བཞིན་ལེགས་
 གསུང་ཉག་དུ་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡི། །ཆོས་ཀྱང་དོན་རྣམས་ཕྱེ་བས་
 མཁས་རྣམས་འདི་ན་དགའ་མཆོག་བསྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་
 བྱའི་ལུས་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་པོ་རི་ལྟ་བུ་ཞི་
 བ། སྒྱུ་རྒྱུ་མེ་ལོང་ལས། ལུས་ནི་རེ་ཞིག་འདོད་པ་ཡི། །དོན་གྱིས་རྣམ་
 བཅད་ཆོག་གི་འབྲང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲ་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གང་བརྗོད་
 སར་འདོད་པའི་རིམ་པ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་
 ཚུལ་ལས། གཏམ་རྒྱུད་དམ། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་
 ཡོན་པ་དེ་ཉིད་སློབ་ལྟ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཅད་
 སའི་ཆོག་གི་འབྲང་བ་ལེགས་པར་སྤེལས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བ་ཀྱི་མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས། དེ་ལས་དང་པོ་རེ་ཞིག་ལུས་ནི། སྒྲ་བ་པོས་བརྗོད་པར་
 འདོད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་སྤྱོད་གང་ཡོན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ངེས་པར་
 བྱས་ནས། ཆོག་ལེགས་པར་སྤེལས་པ་ཉིད་ནི་འདོད་པའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པར་
 བཅད་པའི་ལུས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ཡང་སྒྲ་
 བ་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཏམ་ཀྱི་རིམ་པ་དམ་པ་འདི་
 ཉིད་ཀྱི་སྒྲེས་པའི་རབས་ཀྱི་འབྲང་བ་སྤེལ་རྣམས་སུ་(༡༤) འགྲོ་བའི་དོན་
 མཛད་པའི་ཚུལ་དང་། ལྷག་པར་སྒྲ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཛད་པ་མད་དུ་བྱང་བ་

རྣམས་རྩ་མོ་མ་ལོར་བ། གྲངས་མ་ཆད་པ། གོ་རིམས་མ་འཆོལ་བར་སློ་ཡུལ་དུ་
ངེས་པར་བྱས་ནས་སྤེལས་ལེགས་ཆོག་གི་འབྲེང་བ་ལ་རིམ་པར་བསྟར་བ་ནི་...
ལུས་དང་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལུས་ཡིན་ནོ། །ལུས་དེ་ལ་ཡང་སྤྱིར་ཆོགས་
བཅད་དང་། ལྷག་པ་དང་། སྤེལ་མ་རྣམས་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། སྟན་ངག་མེ་
ལོང་ལས། དེ་ཡང་ཆོགས་བཅད་ལྷག་པ་དང་། སྤེལ་མ་རྣམས་གསུམ་ཉིད་དུ་
གནས། ཁྲིས་དང་། ས་སྐྱ་པ་རྩེ་ཏུ་ས་མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒོར། བསྟན་བཅོས་
བྱེད་པ་ཆོགས་བཅད་དང་། རྒྱང་པ་དང་ནི་སྤེལ་མ་གསུམ། ཁྲིས་གསུངས་ལ།
དེ་ལ་ཆོགས་བཅད་ནི་གཞུང་ལུགས་གཞན་དུ་ཆོགས་བཅད་རྒྱང་པ་གཅིག་པ་
ནས་དྲུག་པའི་བར་དུ་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་། སྟན་ངག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་
ཆོགས་བཅད་རྒྱང་པ་བཞི་མཛད་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་སྐྱ་པ་རྩེ་ཏུ་ཡི་
གོ་གཅིག་ནས་ལྷ་ཡི་བར། ཆོགས་སུ་བཅད་པར་གྲགས་མོད་ཀྱི། མཁས་པ་
པལ་ཆེར་དེ་སྐབ་པའི། མཆན་ཉིད་དབྱེ་བ་བཏང་སྟེ་མས་མཛད། ཁྲིས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། ཇེ་ནས་རྒྱང་པ་བཞི་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་པ་ནི། སྟན་ངག་མེ་ལོང་ལས།
རྒྱང་པ་མེད་པའི་ཆོག་རྒྱན་ནི། ལྷག་པ་འོ། ཁྲིས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱང་པས་མ་
བཅད་པར་ཆོག་རྒྱན་ལྷག་པར་སྤེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་བརྗོད་པ་དང་
གཏམ་སྐྱེལ་དབྱེ་བ་མང་དུ་ཡོད་དོ། སྤེལ་མ་ལ། རྒྱུ་གར་ལྟ་བུ་སྐད་རིགས་
སྤེལ་བའི་སྤེལ་མ་དང་། ཆོགས་བཅད་ལྷག་སྤེལ་བའི་སྤེལ་མ་གཉིས་ལས་
སྐབས་སུ་བབ་པ་ནི་སྤྱི་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྤེལ་མ་གང་ཞིག་ཆོག་ལྷག་པ་
མང་བ་ལ་བར་བར་དུ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་འདྲེས་པ་
ནི། ཅུ་ཁྲིས་བྱ་བར་བརྗོད་དེ། མེ་ལོང་ལས། སྤེལ་མ་རྒྱུ་གར་ལ་སྐྱེལ་ཏེ། །
དེ་དག་རྣམས་ནི་གཞན་ན་རྒྱས། །ལྷག་པ་ཆོགས་བཅད་རང་། (༡༩) བཞིན་
འགའང་། ཅུ་ཁྲིས་པར་མངོན་པར་བརྗོད། ཁྲིས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། ཇེ་

ལྟར་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བའང་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྐབས་འདིར་ལུས་ཇི་ལྟར་
 དུ་འཆད་ཅི་ན། བཅད་ལྷག་སྟེལ་བའི་སྟེལ་མ་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ལྷག་པ་
 ཤས་ཆེ་བ་ཙུ་ཞེས་པ་དང་མཚུངས་པའི་ལུས་སུ་བརྗོད་པར་འདོད་དོ། །རྒྱན་
 བྱི་ཇི་སྐད་དུ། ལྟན་ངག་མཛེས་པར་བྱས་པ་ཡིས། །ཆོས་རྣམས་རྒྱན་ཞེས་རབ་
 དུ་བརྗོད། །ཅེས་པ་ལྟར་བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་ལ་སྐགས་
 པ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཆོག་རྒྱན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ནི་བཤད་
 བྱའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་གོང་ན་མེད་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་བས་ན་འདིར་ཡང་བཅད་ལྷག་གི་ལུས་ཀྱང་ལ་ཉམས་དང་འབྱུར་
 བའི་ཆོག་གི་རྒྱན་གྱིས་ཇི་ལྟར་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་བརྒྱན་ཏེ། མདོར་ན་ལུས་ཅན་
 གང་སུ་དག་གིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པར་བྱུར་ཀྱང་དགའ་བ་དང་གུས་པ་
 ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བའི་ཡན་ལག་དུ་འབྱུར་བར་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་བརྗོད་པར་
 བྱའི་ཞེས་སྟེ། དེ་ནི་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བསྟན་
 པའོ།

༥ འདིར་སྟེས་པ། བརྗོད་བྱའི་ཆ་ཤས་རྟོགས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དབུས། །
 རྟོག་དང་རྩལ་པའི་ཉམས་ལྡན་ཆོག་རྒྱན་གྱི། །རི་དྲགས་མཆན་མས་སྟེས་པའི་
 ཟླ་བ་ཞིག །མཁས་པའི་ཡིད་མཁའི་རྟོགས་སུ་འཆར་བར་ཚོམ། །བཅད་ལྷག་
 སྟེལ་མའི་ཆོག་གི་སྤང་བྱའི་ཅེར། །སྟན་ཆོག་འདབ་མ་བརྒྱ་ཕྱག་གོད་བྱུར་
 ཅིང་། །སྟོན་ལྡན་རྒྱ་དགའ་བསྐྱེད་པ་སྟོའི་ཆལ། །རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་
 མཆོད་པའི་ཆོགས་སུ་སྟེལ། །དོན་བཟང་ལང་ཆ་ཡོངས་རྟོགས་ལུས་སྤྲུམ། །
 རྟེན་ལེགས་ངག་གི་དོ་ཤལ་མགུལ་བརྒྱན་ཏེ། །མཁས་མང་སྟེ་པོ་འདུ་བའི་
 དགའ་ཆལ་དུ། །ཉམས་དང་འབྱུར་བའི་གར་བྱེད་འདིར་སྟོན་ཤིག །རྣམ་
 དཔྱད་རིག་པའི་ལྷག་སྟན་ཆེས་སྤྲུལ་ཡང་། །རྟོགས་བརྗོད་(༡༥) འགོད་པའི་
 སྟོབས་པའི་གེ་སར་འཕེང་། །ཅུང་ཟད་གྱུན་དུ་འདེགས་པར་སྟོབ་འདི། །

མགོན་དེའི་ཐུགས་རྗེའི་བདུད་ཅིས་བསྐྱེད་པའི་དྲིན། །དེ་མཉེན་ཐུགས་ལྷུང་
སྤང་ཐུགས་ཡོངས་དོར་ཏེ། །དམ་པའི་ནམ་ཐར་སྤང་ཅི་མངར་པའི་རྒྱན། །
འཐུང་བའི་སྐལ་བཟང་སྟོབ་འདོད་བྱུང་བའི་ཆོགས། །སྲིད་ན་ཐུགས་འདིར་
དགའ་བའི་ཐུར་སྤིང་བྱས། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །
ཅས་ཀྱིས་བདག་དཔལ་ལྟན་སྒྲ་མ་གྱི་ཆེན་ཆོ་རྗེ་འཆར་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་རོ་མཆར་ལོར་བྱའི་འཕྲུང་བ་ལས་ནམ་པར་ཐར་པ་རི་ལྟར་འགོད་པའི་.....
སྤིང་བསྐྱངས་པ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པའི་རིམ་པ་སྟེ་དང་པོའོ། །

སྐྱེས་མཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐལ་གཞི་རོས་བབྱུང་ནས་མི་མཇེད་ཀྱི་
ཞིང་འདིར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཏུ་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་
འཕྲུང་བ་རི་ལྟར་འཇོན་པའི་ཚུལ།

༥ གཉིས་པ་འགོད་བྱའི་ནམ་པར་ཐར་པ་དངོས་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྐྱེས་
མཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐལ་གཞི་རོས་བབྱུང་ནས་མི་མཇེད་ཀྱི་ཞིང་འདིར་རྒྱ་གར་.....
འཕགས་པའི་ཡུལ་ཏུ་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་འཕྲུང་བ་རི་ལྟར་འཇོན་པའི་ཚུལ། བོད་
ཡུལ་ཀྱི་སྤྲོངས་འདིར་ཡང་བསྟན་པ་སྤྲ་དར་དང་སྤྲི་དར་ནམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་ནམ་རོལ་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ། བྱང་པར་ཏུ་སྐྱ་
ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་སྐྱ་བསྟམས་པ་ནས་བབྱུང་སྟེ་རོ་མཆར་བའི་མཛད་པ་སྤྲི་དང་
ལྟག་པར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྟོན་བསམ་སྟགས་རི་ལྟར་མཛད་
པའི་ཚུལ། སྟོན་པའི་སྐོ་འདོགས་ཆོད་ནས་སྐྱབ་པ་སྤྲིང་པོར་མཛད་ཅིང་སྐྱབ་
འབྲས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ། ཞིང་
འདིར་སྐྱ་དངོས་ཀྱི་གཏུལ་བྱ་རེ་ཞིག་རྟོགས་པས་སྐྱ་ཆོ་མཐའ་མའི་མཛད་པ་
བསྟན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་སྟེ་དོན་ནམ་པ་ལྟའི་སྐོ་.....
ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་། སྐལ་གཞི་རོས་བབྱུང་བ་དང་། སྐལ་

གཞི་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། འཕགས་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་འཕྲིང་
བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་
བདག་ཅག་(༡༠ན) རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་པ་སྒྲོ་ན་མ་མཆིས་པ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་
འགྲོ་བ་ཡངས་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་སྟོན་བྱུང་བའི་
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་རྣམ་པར་སྤྱུལ་པ་
ཡིན་སྟེ་འདྲ་སྒྲོ་གྲོས་དང་ལྟན་པ་དག་སེམས་པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་སྒྱིར་འདི་
སྐད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྟེན་རྒྱུན་ལས། བྱང་དག་ས་ཡི་
འོག་དུ་མ་སོང་བར། །གནས་རྣམས་ཐ་དད་ཆུ་ཡང་ཐ་དད་ལ། །ཆུ་ཡང་རྒྱང་
ཞིང་བྱ་བ་ཐ་དད་བྱེད། །རྒྱར་གནས་སྟོག་ཆགས་སྤྲོ་མོས་ཉེར་སྤྱད་འགྱུར། །རྒྱ་
མཚོར་སོང་བར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གནས་རྣམས་གཅིག་ཅིང་ཆུ་ཡང་
ཆེ་ལ་གཅིག །བྱ་བ་གཅིག་ཅིང་ཆུ་ལ་གནས་པ་ཡི། །སྟོག་ཆགས་མང་པོས་རྟག་
དུ་ཉེར་སྤྱད་ཆེ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མ་ཞུགས་བརྟན་པ་རྣམས། །རྟེན་ཡང་ཐ་
དད་སྒྲོ་གྲོས་ཐ་དད་ཅིང་། །རྟོགས་རྒྱང་རང་གི་བྱ་བ་ཐ་དད་ལ། །སེམས་ཅན་
ཁྱེད་དོན་རྟག་དུ་ཉེར་སྤྱད་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཞུགས་ན་དེ་དག་
ཀྱན། །རྟེན་ཡང་གཅིག་ཅིང་རྟོགས་པ་ཆེ་ལ་གཅིག །མཛའ་པ་གཅིག་དུ་འདྲིས་
ཤིང་རྟག་པར་ཡང་། །སེམས་ཅན་ཆོགས་ཆེན་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ཆེ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཇི་ལྟར་འཛམ་བུ་གླིང་འདིར་ཆུ་པོ་གསུམ། སིཿ བཟུ་སྟགས་
ཆུ་བྱང་ཇི་སྟེད་གཅིག་འབབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུ་
སྟོན་གྱི་གོང་ཁྱེར་ཅན་དུ་མ་ཞུགས་ཀྱི་བར་དུ། །གནས་དང་ཆུ་དང་རང་རང་
གི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་བྱེད་ཅིང་ཆུ་ལ་གནས་པའི་སྟོག་ཆགས་
ཀྱང་ཁྱེད་ཟད་ཅམ་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། །ནམ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གླིང་དུ་
སོན་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་མཚོའི་ཆུའི་ངོ་བོར་རོ་གཅིག་ཅིང་། །གནས་དང་
བྱ་བ་སྟགས་ཀྱང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྤྱད་ལ། །ཆུ་ལ་གནས་པའི་སྟོག་ཆགས་མང་

པོ་དག་གི་དོན་བྱེད་པར་ཡང་མཚུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་སྤྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
རྣམས་(༡༠བ) གྲང་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྦྱོབ་པའི་.....
ཉེན་དང་དབང་པོ་དང་སྤངས་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གྲང་མཚེག་དམན་
སོགས་ཐ་དད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡང་མང་བ་དང་ཉུང་བ་སོགས་
ཐ་དད་པ་སྟེ་མི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྦྱོད་ལ། བཅས་སྤྱི་བ་གཉིས་ས་བོན་དང་
བཅས་པ་སྤངས་ཏེ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་ཅི་བརྟེན་པ་ན། ཉེན་
ཆས་གྱི་སྦྱེ་ལ་མཚེག་དམན་དང་། སྤངས་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མཐོ་དམའ་
དང་། མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཡོན་ཏེ། མཛོད་
ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཚོགས་དང་ནི། །ཆོས་སྤྱི་འགྲོ་བའི་དོན་སྤྱད་
པས། །མཉམ་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་གྲང་གཡེལ་.....
བ་མེད་པར་འཇིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ལ་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་དུ་སྟུ་ནི་དར་སུ་ནི་
རྒྱད། སུ་ནི་མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱ། སུ་ནི་སྒྲིན་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཚོན་གྱིས་བརྟོལ་
བར་བྱ། སེམས་ཅན་སུ་ཞིག་ནི་ཉམས་པ་དང་བཅས། སུ་ཞིག་ནི་འཕེལ་བ་
དང་བཅས། སུ་ཞིག་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་བསྐྱལ་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱལ་
ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ནི་བའི་བདེ་བ་ལ་དགྱི་བར་བྱ། སུ་ཞིག་ནི་རང་ཉིད་གཅིག་
ཕུ་ནི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྤྱགས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་.....
སེམས་གྱི་ས་བོན་གྲང་པོ་རྒྱད་ལ་གདབ་པར་བྱ། སུ་ཞིག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྒྲིང་སྒྲོབས་དང་སློ་བ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་ཐབས་མཁས་གྱི་སྒོ་ཡང་
དག་པར་བསྐྱབ་སྟེ་བྱང་སེམས་གྱི་སྦྱོད་པ་སྐད་ཅིག་ལ་རྟོགས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་
པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ལ་བཞག་པར་བྱ། སྟམ་དུ་གཟིགས་པ་དྲི་མ་མེད་
པས་རྟག་དུ་གཟིགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་ཉན་རང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་སྤལ་བར་འཚམས་པའི་.....

ཀླུ་པའི་རྩལ་(༡༡ན) གར་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་འདུལ་བའི་དོན་ལ་སྐད་
 ཅིག་ཀྱང་མི་གཡེལ་བ་ཉིད་དུ་ནམ་པ་ཀྱན་དུ་མཚུངས་པས་ན་བདག་ཉིད་.....
 ཆེན་པོ་ནམས་ནི་ཀླུ་བ་གང་གི་ནམ་སྤུལ་དུ་འཆད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པ་ཁོ་
 ན་ཡིན་གྱི། འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ནམ་པར་སྤུལ་པའོ། །འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ནམ་
 པར་སྤུལ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་དྲི་མ་ཅན་གྲིས་ཀྱན་.....
 ནས་བསྐྱངས་ཏེ་མཐའ་གཅིག་དུ་ཁ་ཚོན་གཅོད་དུ་ག་ལ་བདུབ། བྱད་པར་དུ་
 ཡང་རྗེ་བཙུན་སྒོ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་ཀླུ་མཚན་གྱི་གསུང་ལས། རབ་འབྱམས་
 ཀླུ་བ་ཀྱན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་འདུལ་ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་ཐམས་མཁས་
 མཚོག་ །རུར་སྤྲིག་འཛིན་པའི་གར་གྲིས་ནམ་རྩལ་བ། །སྤྱབས་མགོན་དམ་པའི་
 འབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་མཚོག་གི་རྩོ་རྗེའི་སྒྲོབ་
 དཔོན་དམ་པ་ནམས་ནི་རབ་འབྱམས་སྤྲིགས་བཙུ་རུས་གསུམ་གྱི་འདྲེན་པ་.....
 མཐའ་དག་གིས་རང་ཅག་ནམས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཁྱེན་བཅེ་རུས་གསུམ་
 གཅིག་དུ་བསྐྱས་པའི་རོ་བོ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲིན་ནམ་རྩལ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་...
 ཀླུ་བ་རྩོ་རྗེ་འཆང་གིས་ལན་ཅིག་མིན་པར་བཀའ་སྤྲུལ་ན། སྤྲེས་བུའི་མཚོག་
 རབ་དམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ནམ་རྩལ་ལམ་སྤུལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྟེན་ཅིང་། དེ་ལྟར་དུ་འཆད་པ་
 ལ་ནམ་དཔྱད་དང་ལྟན་པ་སྤྲེས་གིས་བསྟོན་མེད་དུ་ཚོལ་བར་རུས། དེས་ན་
 སྒོ་གྲོས་ཀྱི་སྤྲིན་བུ་སྤྱབས་བུམ་གྱི་སྒྲོག་དུ་ལན་བརྒྱར་ཚུད་པ་དག་ཀླུ་བའི་.....
 གསང་བ་བསམ་གྲིས་མི་བྱབ་པའི་མཛད་པ་དཔག་པར་དཀའ་བ་ནམས་སྒོ་...
 ཡུལ་དུ་མ་གཤོང་བར། དམ་པ་དུ་མ་ལ་སྤུལ་གཞི་གཅིག་པར་འབྱུང་བ་དང་།
 དམ་པ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་སྤུལ་གཞི་དུ་མའི་ནམ་རྩལ་དུ་འཆད་(༡༡བ) པ་མཐོང་...
 བ་ན་དེ་ལྟ་བུ་མི་འཐད་དོ་སྟམ་པའི་མཐའ་གཅིག་འཛིན་གྱི་ལྷག་རྟོག་གིས་.....
 རང་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ས་བོན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་དག་.....

མཐོང་ཞིང་སྐྱོས་ལ།   སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྤྱལ་པ་ལ་འདྲོད་རྒྱར་དབང་……
 བཟུར་བས་གཅིག་གིས་རུ་མར་སྤྱལ་པ་དང་།   རུ་མས་གཅིག་རུ་སྤྱལ་པར་མི་
 རུས་པར་སྤྱལ་པ་རེ་རེ་བ་ཁོ་ན་ལས་མེད་ན་སོ་སྤྱེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་……
 པར་ཡང་སྤྱད་དཀའ་བར་འགྱུར་བས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྒོ་……
 གྲོས་ནས་མཁའ་ལྟར་གྱུ་ཡངས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅིས་སྤྱོད་ས་གསལ་ལ།   །རི་
 ལྟར་མཁའ་དབྱིངས་རི་བོང་འཛིན་པའི་གཟུགས།   །གཅིག་ལས་ཚུ་ཟླ་གངས་
 མེད་འཆར་བ་ལྟར།   །འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲོད་ཅིག་རེ་རེ་མར།   །རུ་མས་
 གཅིག་དང་གཅིག་གིས་རུ་མའང་སྤྱལ།   །རྒྱལ་རྣམས་སྤངས་རྟོགས་མཛད་
 འཕྲིན་མཉམ་གྱུར་ཅིང་།   །སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་ཀྱང་མི་གཡོང་བར།   །
 མཚུངས་ན་འདི་ཡི་སྤྱལ་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས།   །མཐའ་གཅིག་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་
 འགོག་པར་རིགས།   །བྱང་པར་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྟན་སྒྲ་མ་ནི།   །བདེ་གཤེགས་
 ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོ་འཕྱལ་རུ།   །རྫོ་རྗེ་འཆང་གིས་ལན་བརྒྱར་བསྐྱུགས་པས་ན།   །
 རྒྱལ་ཀུན་རྣམ་རྒྱལ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱོས།   །དེ་ལྟ་བུས་ན་དམ་པ་འདི་ནི་
 དེས་པའི་དོན་རུ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་གར་ཁོ་ནར་དེས་ཀྱང་
 ཚུ་རྒྱལ་མཐོང་བའི་སྒོ་གྲོས་དང་འཆོམས་པར་སྤྱལ་གཞི་བྱེ་བྲག་རུ་རྫོས་འཛིན་ན།
 རུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་རབ་གཅིག་རུ་བསྐྱུས་པའི་རོ་བོ་རྗེ་……
 བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཉིད་སྐྱོན་མཐིང་གི་བྱར་ལུང་དོར་ཏེ་རུར་སྤྲིག་
 གི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པར་གདོན་མི་བྱ་ཞིང་།   །དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་རྗེ་བཅུན་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་འདི་ཉིད་ནི་འག་ནས་རྟོགས་པ་བཛོད་པ་ལས་འབྱུང་
 བ་ལྟར་གྱི་སྒྲོན་གྱི་(༡༩ན)   །སྒྲོན་ལམ་དང་དམ་བཅའ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རུ་ནམ་……
 མཁའ་རི་སྤྱིད་གནས་གྱི་བར་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་……
 ལ་སྤྱོ་བ་དང་ངལ་བ་མེད་ཅིང་།   །ལྟག་པར་འཇོམ་སྤྱིང་འདིའི་སྤྱད་བཅུད་གྱི་
 ཞིང་ཐམས་ཅད་བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་བཟུང་རུ་……

རུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་ལི་ཡུལ་སྐགས་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་དང་།
 ནང་ཚན་པོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཕྱོངས་སུ་སྒྲིགས་མ་ལུ་བདོ་བའི་རུས་འདིར་སྤྱོད་
 གྱི་དམ་བཅའ་ལྟག་པར་དུན་ཏེ་མཐའ་དབུས་ཐམས་ཅད་རུ་སྒྲིས་མཆོག་དམ་
 པའི་ནམ་རྒྱལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སྐོ་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་བར་
 གསུམ་རུ་དར་བར་མཛད་ལ། དེའི་མཐུ་ལས་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་དང་
 ལུན་པའི་སྒྲིས་བྱ་བགྲང་བ་ལས་བཀལ་བ་ཇི་སྟེད་ཞིག་བྱོན་པ་དང་། དེ་དག་
 གིས་ཀྱང་ཐོས་བསམ་སྐོམ་གསུམ་དང་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་ཐུལ་
 བསྟན་འཛིན་སྐྱོར་སྤེལ་བའི་བཀའ་དྲིན་གཞལ་རུ་མེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་
 མཛད་པའི་རྒྱན་ཕྱ་མོ་ཡན་ཆད་ཀྱང་སྐྱོར་བའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་སྤྱི་གཞིའི་རྒྱལ་དང་མཉམ་པར་བྱོན་པ་དེ་དག་ཐལ་མོ་ཆེ་ནི་འཇམ་
 མགོན་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ལས་བྱུང་བར་
 དེས་པ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཉིད་རུ་བཞུགས་པའི་ལྷང་ཚད་
 མ་དང་། དམ་པའི་གསུང་ནམས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་
 རུ། ཇི་དག་གི་དབང་པོས་མཛད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། དེ་ལྟར་འབྲས་
 རུ་དང་སྐབ་པ་དང་ལྷང་གི་བསྟན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་བྱོན་པའི་
 སྒྲིས་རུ་དམ་པ་དེ་དག་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་དང་བྱིན་
 མཐུའི་དབང་གིས་ཇི་ལྟར་གར་མཁན་གཅིག་ཉིད་ཆ་ལྷགས་རུ་མར་སྟོན་པ་
 དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་(༡༩བ) བསྟན་འགྲོའི་ཐན་བདེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བར་རིག་ཅིང་རྟོགས་
 པར་གྱུར་པ་ན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བྱུང་པར་རུ་ཡང་རྗེ་སྤྱི་མ་འདི་
 ཉིད་ཀྱི་འབྲངས་རབས་ཀྱི་འཕྲིང་བ་གོང་མ་བྲི་ཆེན་ལོ་མཉམ་ཏན་དག་དབང་
 མཆོག་ལུན་ཉིད་ནི་འཇམ་དཔལ་རྣེ་ཇི་འཇིགས་བྱེད་དངོས་ཡིན་པར་མཆོག་
 དམན་ཀྱན་གྱི་ན་ལམ་རུ་དབྱར་རྩ་ལྟར་གསུངས་པས་ན་ཚུ་རྣམས་མཐོང་བའི་

རིག་པས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་
རོ་གཅིག་པ་ལ་ངེས་པ་བཟུན་པོ་ཁོང་ནས་མྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་ཀྱན་
ཡབ་གཅིག་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུ་གང་། །གང་འདུལ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
ངང་ཚུལ་དག །དག་པར་རབ་འབྱམས་ཞིང་ཁམས་ཀྱན་དུ་སྟོན། །སྟོན་པ་
དེ་ནི་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་མགོན། །ཐོན་མཐིང་བྱར་ཕུད་ལྷ་དང་རིན་ཆེན་
དར། །རེ་ཞིག་དོར་ཏེ་དུར་སྤྱིག་འཛིན་པའི་ཚོལ། །བསྟན་ཐྱིར་དམ་པའི་
མཛད་པ་མད་བྱང་ཞེས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་བསྐྱེད་མགྲིན་གཅིག་
སྟོག་དེས་སྤུལ་གཞི་ངོས་འཛིན་པའི་ཚུལ་སོང་ནས། །

༥ གཉིས་པ་སྤུལ་གཞི་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མདོ་ཅམ་བཟོད་པ་ནི། འོ་ན་དེ་
ལྟར་དམ་པ་འདི་ཉིད་འཇམ་མགོན་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་རྟེན་དེས་
ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དེ་ཉིད་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་ཐུགས་
བསྐྱེད་པ་ནས་བབྱང་སྟེ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་
སྟམ་ན། དེའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ནི་སྐྱ་གསུང་བཙུའི་རྒྱལ་
བ་སྤྱས་བཅས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟོད་པར་མི་རུས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། བསོད་ནམས་ཆོགས་རབ་རབ་
འབྱམས་རྒྱ་ལས་འབྲངས་པའི་སྐྱ་མཆོག་མཆོག་དུ་མཛེས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱ། །ནམ་
མཁའི་མཐས་གདུགས་གདུགས་པ་མེད་པའི་ཞིང་མཆོག་ཀྱན་དུ་དུ་མའི་འགྲོ་
ལ་མིག་འཕྲུལ་བཞིན། །ལ་ལར་བསྟམས་ཞིང་ཞིང་གཞན་(༡༩༩) དུ་ཡང་
བྱང་ཆུབ་ཚུལ་སྟོན་སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་ནི། །བཀོད་པ་མཆོག་འདི་འདི་དང་
གཞན་དུ་མ་ལྟས་འགྲོ་ཀྱན་ཀྱན་མཐུན་གྱུར་ཀྱང་བཟོད་མི་རུས་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཐྱིར་རོ། །འོ་ན་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱི་ཤའི་ཆེ་མའི་ཆུ་ཐིག་ཅམ་ཞིག་
བཟོད་ན། དེ་ཡང་སྟོན་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་པའི་ཡང་ཆེས་གྲངས་མེད་པའི་
སྟོན་རྟེན་ནས་འཛིན་ཏེན་ཀྱི་ཁམས་འབྱང་བ་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ལ་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འབྲུག་སྤྲི་
 དབྱངས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཆེ་རྒྱུན་འཇམ་.....
 དཔལ་དབྱངས་འདི་ཉིད་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་ཀླུ་པོ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་
 བར་གྱུར་རྟོ། །དེའི་ཆེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་རང་ཉིད་འཁོར་དང་བཅས་
 པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྲུག་སྤྲི་དབྱངས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ལ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་བར་དུ་
 མཚན་ཅིང་བསྟེན་བཀྱར་བར་བྱས་ནས་ནམ་ཞིག་ན་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་འདི་
 ལྟར་མངོན་དུ་གྱུར་རྟེ། བདག་གིས་དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་བསྐྱངས་རྟེ། །
 དགེ་བ་རྒྱབས་ཆེན་རྒྱ་ཆེར་གང་བསགས་པ། །བརྒྱ་བྱོན་དང་ནི་འོན་ཏེ་ཆངས་
 པའམ། ཉན་རང་ལ་སོགས་གང་གི་དོན་དུ་བསྟོ། །སྟམ་དུ་བསམ་པ་ན་སྟེང་
 གི་ནམ་མཁའ་ལ་ལྟ་མང་པོས་སྒྲ་བསྒྲགས་པ། ཀླུ་པོ་ཆེན་པོ་དོན་རྒྱུད་ཏུ་དེ་
 ལྟ་བུའི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྲམ་ན་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་བསྐྱུལ་ལོ། །
 ཀླུ་པོས་ཆོག་དེ་ཐོས་ནས་རིངས་པ་རིངས་པར་རང་གི་འཁོར་སྟོག་ཆགས་....
 བྱེ་བ་བྲག་བྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་ནས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་འབྲུག་སྤྲི་དབྱངས་ཀྱི་ཀླུ་པོའི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་སྟན་པའི་རག་
 རྒྱུར་སྟེ་སྟར་གྱི་རྒྱལ་ཁུས་ནས། རྩབ་པ་རི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ན། །རྫོགས་པའི་
 བྱང་རྒྱུ་སྟེ་བར་འབྱུར། །ཡེ་ཤེས་(༡༣༧) དེ་ནི་གང་གིས་ཐོབ། །དོན་དེ་བདག་
 ལ་བསྟན་དུ་གསོལ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བྱས་ཤིང་། །རྩབ་པ་ཁྱོད་
 འདྲར་བདག་ཀྱང་སྟོན། །ཞེས་ཁུས་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འཇུག་པའི་
 མདངས་དང་ལྷན་པའི་ཞལ་གྱི་སྟོན་ནས་གསུང་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་འདི་
 སྐད་གསུངས་རྟེ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྟེན་བཞིན་རྟེ། །འདུན་པའི་ཆེ་ལ་
 རབ་དུ་གནས། །གང་གིས་སྟོན་ལམ་ཅི་བཏབ་པ། །དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་

པར་འབྱུར། །ཁེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རུ་མས་སྒྲ་ན་མེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་རུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བསྐྱལ་ལོ། །རྒྱལ་པོ་དེས་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དཔལ་གྱི་མགུར་ནས་བྱང་ཆུབ་རུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བསྐྱལ་.....
བའི་ཆོག་དེ་ཐོས་པ་ན། ཇི་ལྟར་མ་བྱའི་སྒྲིང་ལ་འབྲུག་སྒྲ་དང་། །པརྫོའི་མཆོ་
ལ་ངང་མོ་འབྲུག་པ་ལྟར། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་རུ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པ་ལ། །རིངས་
པ་ལྟ་བུའི་ངང་ཚུལ་ལྟར་ལེན་བྱར། །དེ་ལྟར་སྒྲིང་སྟོབས་དང་སྟོ་བ་ཤུགས་
ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་དེ་སྟོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དཔར་རུ་བཞག་....
ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྲུག་སྒྲའི་དབྱངས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུ་བྱས་.....
བསྐྱེད་པ་ནི། །འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྟོན་གྱི་མཐའ། །ཇི་སྲིད་དེ་ལྟར་
སེམས་ཅན་པན་བདེ་བུ། །སྐྱེད་པ་དཔག་ཡས་བདག་གིས་སྐྱེད་པར་བསྐྱེད། །
བདེ་གཤེགས་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་སྐུན་སྒྲ་འདིར། །བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་
མཆོག་རུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཁེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིང་སྟོབས་ཆེན་པོའི་ངང་
ཚུལ་དང་ལྟན་པའི་ཆོག་དང་བཅས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་རུ་སྐྱུགས་བསྐྱེད་ནས་གཞན་
དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་འབྲུབ་པའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་ནི། །ནམ་བདག་གིས་སྟོགས་
བཅུ་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྐུན་སྒྲིབ་པ་
མེད་པས་བལྟས་ན། །སངས་རྒྱུ་བཙུམ་ལྟན་འདས་གང་ཇི་སྒྲིད་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་དག་པར་བཅུད་པ་དང་། །བདག་
གིས་བྱང་(༡༩) ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་བཀོད་པ་དང་། །བདག་གིས་སྐྱེན་པ་ལ་
ཡང་དག་པར་བཅུད་པ་དང་། །དེ་བཞིན་རུ་བདག་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
བཟོད་པ་དང་བཟོན་འབྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ལ་ཡང་དག་.....
པར་བཅུད་པ་དང་། །བདག་གིས་བསྐྱལ་བ་དང་། །བདག་གིས་རྗེས་སུ་བལྟན་
པར་བྱུར་པ་མ་མཐོང་བ་དེ་སྲིད་རུ་བདག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་རུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་མི་བྱ་ཡི། །ནམ་བདག་

གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱན་རླིབ་པ་མེད་པས་སྤྱགས་བཅུར་ནམ་པར་བལྟས་ཀྱང་།
 བདག་གིས་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ལ་མ་བཞོད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་
 གང་ཡང་མཐོང་བར་མ་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་བདག་ཀྱང་སྤྱན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 སྤྱན་ལམ་བཏབ་པོ། །དེ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་སྤྱོད་ཆགས་གྲངས་མེད་པ་
 རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུག་སྤྲི་དབྱངས་ཀྱི་ཀླུ་པོའི་སྤྱན་སྐར་
 སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་བཅུག་ནས་ཀླུ་སྤྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱར་
 ཏེ་སྤྱན་པར་བྱས་པས་དེ་དག་སངས་རྒྱལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཞིང་
 སངས་རྒྱལ་གཅིག་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་འདས་
 པའི་ཆུལ་བཞུན། གཅིག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ནས་འོག་ཏུ་དཔག་
 ཆད་གསྐྱའི་ཁྱུང་བཞི་ཁྱི་བཞི་སྟངས་བྱེ་མ་སྟེད་འདས་པ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་སའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ན་ད་ལྟ་ཡང་བཞུགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་སའི་ལྟ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་རུས་གསུམ་གྱི་
 ཀླུ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འཇིན་པ་དང་ཕན་བཏགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆུལ་ཡང་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། མགོན་པོ་འདི་ཉིད་སྤྱན་ཆོས་སྤྱོད་
 བ་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་མཆོན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆེ་(༡༥) སྤྱན་པ་མཉམ་མེད་ཤུགས་ཀླུ་
 པོ་ལ་སྤོགས་པའི་བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱལ་སྟངས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་
 མཆོག་ཏུ་བྱགས་བསྐྱེད་ཏུ་བཅུག་སྟེ་དགེ་བའི་བསྐེས་གཉེན་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟ་མ་འབྱུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཡོངས་སུ་འཇིན་པའི་བྱེད་པར་ལས་ནི་
 འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཤུགས་བྱུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཆོས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་བཅུག་པར་འདོད་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྤྱན་པ་ལྟ་བུར་ཕན་

བདགས་ཚུལ་ལ་མཆོན་ན་བཙམ་ལྟན་འདས་ལ་བྱིས་བདག་ཞིག་གིས་ལྟང་.....
བཟེད་ཟས་ཀྱིས་བཀའ་སྟེ་ཕུལ་བར། འཇམ་དཔལ་གྱིས་བཙམ་ལྟན་འདས་
ལ། བདག་ལ་ཞལ་ཟས་ཀྱི་ཕུད་མ་སྟུལ་བར་གསོལ་ན་དྲིན་ཆེན་པོའི་བྱས་པ་
མི་གསོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱས་པ་ན། འཁོར་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་
འདི་སྟམ་དུ་གྱུར་ཏེ། གྱེ་མ་འཇམ་དཔལ་འདི་ཡིས་སྟོན་གྱི་དུས། །གང་དུ་
བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་པ་ལ། །སྤྲོ་ན་མེད་པའི་ཕན་བདགས་བཞིན་ངེས་
ན། །ཚུལ་དེ་རིམ་འདྲ་ཞིག་སྟམ་སེམས་པར་གྱུར། །དེ་མ་ཐག་དུ་སྟོན་པའི་ལྟང་
བཟེད་དེ། །ས་འོག་འཇིག་རྟེན་གང་གྲུའི་བྱེ་མ་སྟེད། །བདུན་ཅུ་ཙ་གཉིས་
འདས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ། །སོང་ཆེ་མཆོག་བྱང་སོགས་ལ་བཀའ་སྟུལ་པས། །
འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཕག་བཅུ་གཉིས་ཚུན། །བཙལ་གྲང་མ་རྟེན་སྤར་
ཡང་འཇམ་དབྱངས་ལ། །བཀའ་གནང་དེ་ཆེ་སྟན་དེར་འདུག་བཞིན་དུ། །ལག་
པ་བསྐྱངས་ནས་ལྟང་བཟེད་ཕུལ་ཞེས་གྲགས། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་བཙམ་ལྟན་
འདས་ལ་གསོལ་བས། །སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་ཐུབ་རྒྱལ་མཆོན་འཇིག་
རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པས་ལྟང་.....
བཟེད་ཟས་ཀྱིས་བཀའ་(༡༥ན) སྟེ་བསྐྱམས་པ་ལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བྱེད་
དྲི་མེད་དཔུང་པར་གྱུར་པས་སྟོང་བས་ཟས་སྦྱིན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་.....
མི་ཐུབ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་རྒྱན་སྤར་རྒྱབས་འགོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་.....
དུ་བཅུག་ནས་ཕན་བདགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལ་
སོགས་པ་རྗེ་བཙུན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་རྣམ་འཕུལ་ཆེན་པོས་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་སངས་རྒྱས་དེ་དང་དེའི་མཆོན་རྒྱང་པ་བརྗོད་.....
གྲང་བསྐལ་པ་བས་ལྟག་པར་ཡང་མི་ཟད་ལ། སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་འཇམ་
དཔལ་ལ་དྲིན་བཟོའི་ཚུལ་དུ་གདུགས་སོགས་བསྐྱར་བས་ནི་སྟོང་གསུམ་ཁེབས་པ་

ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་གསུངས། གཏུལ་བྱ་ལ་སྟང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་
 ཐབས་མཁས་ཤིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་སྟོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
 ཏུས་སུ་མཆོན་མ་ལ་སྟུང་པའི་བྱང་སེམས་ལྡ་ཡོད་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་དེ་
 དག་དམིགས་པ་དང་འབྲལ་ནས་སྟང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་རྟོགས་པ་ལ་.....
 འགོད་པའི་སྤང་རུ། ཐུག་གཡས་གྱིས་རལ་གྱི་སྤངས་པ་བརྟམ་ནས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་རྒྱགས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ང་ནི་བསད་
 ཟིན་གྱིས་ཐོངས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས། དེའི་མོད་ལ་དམིགས་པ་ལ་སྟུང་
 པའི་བྱང་སེམས་ལྡ་པོ་དེས་བདག་ཏུ་དམིགས་པ་བསད་ནས་མེད་པར་གོ། །
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་ཏེ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་འདི་ནི་
 ཐབས་ལ་མཁས་པའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྟོད་པའི་མེ་རྟོག་གིས་འབྲང་
 བ་འཕྱོར་ཞིང་སྟང་གི་ནམ་མཁར་འཕགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉི། །
 ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད། །འདི་ལ་གྲུབ་པ་མ་མཆིས་ཏེ། །ཆོས་འདི་
 ཐམས་ཅད་སྟང་པ་ལགས། །ཞེས་སྒྲས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་གཞན་
 (༡༥༦) ཡང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སྟང་པ་ཉིད་.....
 ལས་བརྩམས་ནས། སེམས་ནང་ན་ཡང་མེད། བྱི་རོལ་ན་ཡང་མེད། བར་ན་
 ཡང་མེད་པས་དེ་ལ་ཅི་ཡང་གྲོལ་རུ་ཡང་མེད། ཐོབ་པ་ཡང་མེད། མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟབ་མོ་སྟང་པ་ཉིད་ཀྱི་སེང་གའི་སྐྱ་དབྱངས་སྒྲིག་
 པ་ན། དགེ་སྟོང་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོག་དེ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་
 ཞིང་། ཁ་ཅིག་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ཟབ་མོ་སྒྲ་ཡུལ་རུ་མ་གཤོང་བར་འདི་སྟམ་རུ་
 སེམས་ཏེ། གྲོལ་ཐོབ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་མེད་ན། །དཀའ་བ་རུ་མས་
 དམ་ཆོས་འབད་པ་དག །དོན་མེད་ཅི་མེན་དེ་བྱིར་ཚུལ་འདི་ནི། །ཆད་མཐར་
 ལྷང་བའི་སྒྲ་ཆེན་འབྱེད་པའོ། །སྟམ་ནས་མ་དད་པའི་སེམས་སྐྱེས་ཏེ་ཆོས་སྒྲ་
 བའི་གནས་དེ་ནས་འདོངས་ཟེར་ཏེ་སང་བར་གྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ན་

ཡང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་...
འབྱོག་པོའི་ལམ་ཏུ་འཕྱུག་པ་བརྒྱུག་པའི་སྤང་ཏུ་སྦྱལ་པའི་དགེ་སྤྲོད་ཞིག་སྦྱལ་...
ནས་བཏང་བས་ཁོང་རྣམས་དང་ཕྱད་པ་ན། དེ་དག་གིས་སྦྱས་པ། གྱེ་དགེ་
སྤྲོད་ཁྱོད་གང་ཏུ་འགྲོ་བེད་བ་ལ། སྦྱལ་པའི་དགེ་སྤྲོད་གིས། བདག་ནི་འཕགས་
པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཆོས་བརྟན་པ་ལ་མ་མོས་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཟེར་བས། དེ་
དག་ན་རེ། འོ་ན་རེད་རྣམས་ཀྱང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཆོས་བརྟན་
པ་ལ་མ་མོས་ཡིད་མ་ཆེས་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་འདྲོངས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་སྦྱལ་
པའི་དགེ་སྤྲོད་གིས་སྦྱས་པ། གྱེ་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་
གྱིས་ཆོས་རི་སྤང་བརྟན་པ་ལ་མ་དང་ཅེས་སྦྱས་པས། དེ་དག་ན་རེ། གྲོལ་རྒྱ་
ཡང་མེད། ཐོབ་རྒྱ་ཡང་མེད། ཅེས་སྦྱ་བ་ལ་མ་དང་དོ། །ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་
སྦྱལ་པའི་དགེ་སྤྲོད་གིས་སྦྱས་པ། གྲོགས་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོགས་དང་གྲོལ་བ་དེ།
ཀྱ་བཞི་རྒྱུ་པོ་ལ་སོགས་དབྱིབས་གཟུགས་སམ། །འོན་ཏེ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་
པ་དོག་ཞིག །སྤྱི་ནང་གང་ཏུ་(༡༥ན) འདུག་པ་ལྟོས་ཞིག་དང་། ཞེས་སྦྱས་པས།
ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་དོན་བཅའ་བས་མ་རྟོག་པ་ན། ཡང་སྦྱལ་པའི་དགེ་
སྤྲོད་གིས་སྦྱས་པ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་འཇམ་དཔལ་གྱིས་གྲོལ་རྒྱ་ཐོབ་རྒྱ་དང་།
མདོན་པར་རྟོགས་རྒྱ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་མོ་བྱས་པས་དེ་དག་ཐམས་...
ཅད་ཐམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་གྱུར་ཏེ་སྤྲོད་ལོག་ནས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་...
ལ་བརྟེན་བཀུར་བུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱས་པ་སོགས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
འདུལ་བའི་རྒྱལ་ཆེན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འདུག་པ་ལ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་...
བརྟེན་ཏུ་མེད་པ་ལྟ་བུར་ངེས་ཏེ། མདོར་བསྟུས་ནས་བརྗོད་ན། རྗེ་སྤྲོད་མ་དག་
དབང་བརྟན་འདྲིན་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ཏུ། མཚན་
ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས། འཇམ་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་མཆོག །
མཆོག་སྦྱིན་དོ་རྗེ་མཆོག་ཁྱོད་འདུད། །ཅེས་པའི་རྟེན་པ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་

ཉི་ཤུས་བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱ་གསུང་བྱགས་འཕྲིན་ལས་.....
རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་མདོ་རྒྱད་ལས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་མ་ལུས་པ་.....
རྣམས་མངའ་ཞིང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་བྱབ་པར་ལ་ལར་ནི་
སངས་རྒྱས། ལ་ལར་ནི་བྱང་སེམས། ལ་ལར་ནི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ། ལ་
ལར་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྐྱེས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྐལ་བར་འཆོམས་
པའི་སྐུལ་པའི་རྩལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་འདུལ་བའི་དོན་དང་རྟུས་ལས་.....
སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཡེལ་ཞིང་། ཀྱན་ཏུ་བྱབ་པ་དང་ལྡན་པ། དེ་བཞིན་རུ་ཞི་
ཁྱོའི་རྣམ་པ་དང་མཆོན་གྱི་བྱད་པར་སྣ་ཆོགས་པས་ལ་ལར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
གཙོ་བོ་དང་། ལ་ལར་འཁོར་དང་། ལ་ལར་ཕོ་ཉ་བཀའ་བསྟོན་གྱི་ཚུལ་དང་།
ཞིང་རབ་འབྱམས་སུ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ལའི་སྤྲུལ་གྱི་བྱ་བོ་དང་།
འགའ་ཞིག་གི་རིམ་གྱོ་བ་དང་། འདྲི་ཞིང་ལན་འདོན་པ་ལ་སྟོབ་པ་དང་། མཆོག་
བྱུང་དང་། (༡༥) བཀའི་བསྟུད་པ་ཕོ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་འཕྱུལ་བས་
བྱབ་པར་བསྟན་ཏེ་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འརྱུག་པ་ལ་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་.....
གྱིས་ཟླ་མེད་པར་བསྟུགས་པའི་དབྱངས་གྱིས་རྒྱན་མི་ཆད་རུ་མཆོད་པ་དང་།
སྟོམས་ཏེ་བརྗོད་ན་རྒྱལ་བ་ཞི་ཁོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོ་གཞི་དང་། ཇི་ལྟར་ཆུ་ཕྲན་
འདུ་བའི་རྒྱ་མཆོ་ལྟར་མགོན་པོ་འདིའི་སྐྱ་གསུང་བྱགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་
ལཱི་བདག་ཉིད་རུ་འདུ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། མདོར་ན་གསང་བ་བསམ་
གྱིས་མི་བྱབ་པའི་གནས་རྣམས་མཆོན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་། འཇམ་
དཔལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་པའི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པ་
སྐྱེས་མདོ་རྒྱད་དགོངས་འབྱེལ་མང་པོ་དག་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྟུགས་པ་འབྱུང་
བ་ལྟར་རོ། །ཞེས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་པས་ན་མང་རུ་སྟོས་མ་
དགོས་སོ། །འོ་ན་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་འདི་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་རུ་
སངས་རྒྱས་སམ་བྱང་སེམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟམ་ན། འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་རུ་

བསྐལ་པ་རུ་མའི་སྟོན་ནས་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་བྱ་རིང་ལ་བཞེན་ཏེ་འཁོར་ངའི་
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་བཀལ་ནས་སྐྱ་གསུམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིང་རུ་བྱོན་བྱིན་པ་.....
ཞིག་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཁ་ཅིག་རུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱ་རིགས་སྟོན་མར་སངས་
རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རུ་སྐྱ་རིགས་མཚོག་རུ་སངས་རྒྱས་པར་
གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་འཇམ་དཔལ་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ། ཁོ་སྟོན་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། བྱ་བའི་རྒྱན་བཅད་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱ་མཚོན་དང་བཅས་པ་གསུངས་ཤིང་། འཇམ་དཔལ་ཞིང་
བཀོད་ཀྱི་མདོ་ལས། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྩུ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་སོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ས་བརྩུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སོ། །འདི་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་
ན་ཡང་སྟན་(༡༥ན) མོང་གཏུལ་བྱའི་མོས་རོར་སྐར་ཡང་རུལ་མེད་ཡང་དག་...
བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་རུ་རྒྱལ་བ་ཀྱན་རུ་གཟིགས་སུ་འཛང་རྒྱ་བའི་.....
ཚུལ་བསྟན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་སྟོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་མགོན་
པོ་འདིའི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བ་དང་གུས་པ་དང་དད་པ་
དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་སྐུལ་གཞི་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མདོ་
ཅམ་བརྗོད་པའོ། །

༥ འདིར་སྐྱས་པ། རུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་བླ་མེད་ཀྱི། མཁྱེན་པ་
གཅིག་རུ་བསྐྱས་པའི་གོང་བུ་ལ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་བསྐྱགས་དེའི་
རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི། དཔག་བསམ་སྟོན་པའི་འཁྱི་ཤིང་གསར་རུ་འབྲུངས། རབ་
འབྱམས་ཞིང་རུ་རྒྱལ་དང་དེ་སྐུས་ཆོགས། དཔག་མེད་སྟོ་དང་བསྐྱ་བའི་རང་
དབང་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མདོ་རུ་བྱང་བའི་མཛད་པའི་མཐའ། ཀྱན་བྱབ་ནམ་
མཁའི་མཐའ་བཞིན་དཔགས་པར་དགའ། འོན་ཀྱང་ཆ་ཅམ་བརྗོད་འདོད་
གཞུ་མོ། ཁྱི་བྱེད་དད་པའི་འབབ་སྟེགས་ཀྱིས་བྱངས་ཏེ། རྟེན་ལགས་ཆོག་

གི་རྒྱ་མཚོར་འབེབས་པ་འདི། །སྐལ་ལྷན་སྒོ་ཡི་དག་བྱེད་ཉིད་རུ་སྟེལ། །ཅེས་པ་
ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆེགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༥ གསུམ་པ་འཕགས་པའི་ཡུལ་རུ་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་འབྲང་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་
རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལ། སྐྱེས་རབས་ཀྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་སོགས་ལ་དོགས་པ་
གཙོད་པ་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྤྱིར་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་འཕགས་སོད་ཀྱི་ཡུལ་རུ་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྦྱང་.....
སྟེལ་བའི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསྐྱང་བ་ལས་འདས་པ་...
བསྟན་པར་མ་བཟད། ད་ལྟ་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་དབྱར་རྩ་ལྟར་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པའི་འབྲངས་རབས་ཀྱང་རྒྱས་པ་ལྟར་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་འགོད་ན་ཏེ་.....
ཅང་ཡི་གེས་འཛིགས་པར་འགྱུར་བས། དེས་ན་སྐབས་འདིར་འབྲངས་རབས་
འབྲིང་པོའི་དབང་རུ་བྱས་ཏེ། (༡༧) རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་.....
མཁུན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་སྒོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་...
པོས་མཛད་པའི་ཁྱི་ཆེན་རྩི་ཆེ་འཆང་དག་དབང་མཚོག་ལྷན་གྱི་གསལ་འདེབས་...
ཞབས་བརྟན་དང་བཅས་པ། འཛིགས་མེད་སྟོབས་བརྟུ་མངའ་བ་བས་གཙང་
སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་བརྟུ་གཅིག་གིས་མཛོས་པའི་ཁོངས་ནས་འབྲངས་
རབས་ཀྱི་རིམ་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་བདེ་ལྷན་ཞིང་གི་མགོན་
པོ་སྦྱང་བ་མཐའ་ཡས་རྩི་བརྟུན་སྒོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་མཚོག་
གིས་མཛད་པའི་གསུང་དག་རྩི་ཆེ་འཆང་མདུད་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་དགྲོལ་ཏེ།
སྟོབས་བརྟུའི་དཔལ་ཆེན་ཅིབས་སྦྱང་འཁོར་ལོའི་ཤུགས། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་
ཀ་བརྟུ་རྒྱལ་བ་ཞིག་མཛད་པ་འདིར་སྤྱལ་གཞིའི་བྱེད་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཉིད་
རུ་གཞིར་བཞག་པའི་སྟངས་ནས། སྐྱེས་རབས་ཀྱི་འབྲང་བ་འཕགས་པ་འོད་
སྦྱང་ནས་བཟུང་སྟེ་བརྟུ་གཉིས་གསུངས། དེའི་སྟེང་རུ་རྩི་ཆེ་འཆང་སྒོ་བཟང་
ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་རྟུ་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འབྲངས་རབས་གསལ་འདེབས་

འབྲིང་པོར་སྟོག་ཆེན་བྱང་ཚུབ་དཔལ་བ་དང་། འབྲི་བྱང་ཆོས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་
ལུན་ཆོགས། རིག་འཛིན་གཏེར་བདག་སྤྲིང་པ། རྩོམ་འཆང་རང་ཉིད་བཅས་
བཅུ་དྲུག་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་པཎ་ཆེན་བྱམས་སྤྲིང་པ་བསོད་
ནམས་རྣམ་རྒྱལ་ཡང་མགོན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་འཕྲེང་ཡིན་པ་གོང་གི་གསལ་...
འདེབས་རྣམས་སྐུ་མ་གསལ་བྱང་རྒྱལ་དབང་ཡབ་སྐུ་སོགས་དམ་པ་དུ་མའི་
གསུང་ལས་བྱུང་ཞིང་། །འདི་དང་ཞང་ཞུང་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་གཉིས་
དུས་མཚུངས་སྐུ་བྱོན་པ་མ་ཟད་གཉིས་ཆར་རྩོམ་ཁ་པའི་དངོས་སྤྱོད་སྐུ་...
གྱུར་པ་བཅས་སློ་དམན་འགའ་ཞིག་སྤེལ་རྒྱུ་འགྱུར་སྤྲིང་གྱུང་བདག་ཉིད་...
ཆེན་པོ་རྣམས་དུས་གཅིག་དུ་སྐྱུལ་པ་དུ་མར་སྟོན་པ་ལ་དོགས་པ་མི་དགོས་...
པའི་འགལ་སྤྱོད་འོག་(༡༥ན) རས་རིམ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བས། དེས་ན་
པཎ་ཆེན་བྱམས་སྤྲིང་པ་འང་བསྟན་ཏེ་འབྲུངས་རབས་བཅུ་བདུན་གྱི་རྩོགས་...
བརྗོད་འགོད་པར་བྱ་ལ། དེས་ན་ཚུལ་འདི་རྣམས་གྱུང་བདག་ཅག་གིས་སྤྲོས་
ཞིན་གྱིས་སྤྱོད་བྱ་གསུ་སོགས་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་ཐམས་ཅད་...
གཟིགས་པ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔང་དུ་གྱུར་ཅིང་
ཆོད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་པོར་ལྷུང་བསྟན་པ་ཡིན་...
པས་སློ་གཟུ་པོར་གནས་པ་དག་བསམ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཆེས་དང་དད་པའི་...
གནས་སྐུ་འཛིན་པར་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་འབྲུངས་རབས་ཀྱི་གོ་རིམ་...
ལའང་དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་
གསལ་འདེབས་སྐུ། རྩོམ་ཆེན་ཀ་ར་དང་། འབྲོག་མི་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་།
སྤང་སྟོན་འདྲེ་ཁོལ་གསུམ་གྱི་རྩོམ་སྐུ་གྱུབ་ཆེན་ཀྱ་ཀྱ་རི་པ་མཛད་པ་དང་། རྩོ་
རྩོམ་འཆང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འབྲུངས་རབས་གསལ་འདེབས་སྐུ། ཀྱ་ཀྱ་རི་
པ་དེ་གསུམ་གྱི་སྟོན་དུ་མཛད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཆར་ལ་ཡང་སྤྱོད་དཔོན་
སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་ནི་དེ་དག་གི་སྟོན་ཁོ་ནར་མཛད་ལ། དེས་ན་འབྲུང་རིམ་

གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཆོ་གྲུ་ཆེན་ཀྱ་ཀྱ་རི་པ་ནི་སྒྲུ་གྱི་མཁན་པོ་སྒྲུ་གཅན་.....
 འཛིན་བཟང་པོའི་སྒྲུ་མཛད་དུ་བལྟམས་པར་གྲགས་ན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་...
 སྒྲུ་གྱི་ཡང་སྒྲུ་རྩལ་དུ་བྱོན་པར་ངེས་པས་ཚུལ་འདི་དག་ལ་དོགས་པ་རི་.....
 ལྟར་སྤྲོད་སྟམ་ན། སྒྲོ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དེ་དག་གི་དང་པོར་སྒྲུ་...
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུ་པོ་ཆེ་
 དེར་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་.....
 ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་མཐའ་བྲལ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་རི་ལྟ་བ་མ་ནོར་བ་ནི་ཐལ་འབྱུར་བ་ཞེས་.....
 ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རིང་(༡༥) ལྷགས་དྲི་མ་མེད་པའི་ལྟ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་...
 ལ། དེའི་ཤིང་རྟའི་སྒྲུ་ལེགས་པར་འབྱེད་པ་པོ་ནི་སྒྲོ་བཟང་པོའི་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱངས་ཡིན་པས་ན་སྐབས་དོན་ནམ་བཟའ་དྲིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་པོར་...
 སྒྲུ་པའམ། རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ན་གྲུ་ཆེན་ཀྱ་ཀྱ་རི་པ་ནི་འག་ནས་འཆད་
 པར་འབྱུར་བ་ལྟར་ཉི་ཟླ་དང་མཉམ་པའི་ཆེའི་དངོས་གྲུ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་.....
 དེང་སང་གི་བར་དུ་ཡང་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཆོ་.....
 ཞིང་བཞེས་པར་གྲགས་ན་དེ་དག་དང་དུས་མཉམ་པ་ལྟ་བུར་ཡང་འབྱུར་.....
 བས་དེའི་ཕྱིར་སྒྲུ་གྱི་གང་དུ་མཛད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པར་དགོངས་པ་ཤེས་...
 དགོས་ལ། དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཡང་འཆད་ཚུལ་གོ་རིམ་གཉིས་པོ་རི་ལྟར་དུ་
 འཆད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ཅོད། འོན་ཀྱང་འཕགས་ལྷལ་གྱི་སྒྲུ་རབས་རྣམས་
 འཕྲིང་གཅིག་དུ་བྱས་ན་འབྲེལ་ཆགས་པས་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་...
 པའི་འབྲུངས་རབས་གྱི་གོ་རིམས་དང་མཐུན་པར་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱང་འགོད་...
 པར་བྱོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དངོས་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲུ་རབས་གྱི་འཕྲིང་
 བ་བརྩུ་བརྩུན་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འཕགས་ལྷལ་དུ་སྒྲུ་བའི་རྒྱས་གར་འཛིན་...
 པ་བཞི་ཡོད་དེ། འད་སྐྱངས་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ཀྱ་ཀྱ་རི་པ་

དང་། ཁྱི་ཆེན་ཀ་ར་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་གསུང་ལས། བྱ་རམ་ཤིང་པས་བཅུ་གཉིས་མཛད་པ་ཆེ། །ཞིང་རྒྱལ་གྲངས་
མཉམ་སྲིད་ལས་ཉེར་བཀལ་ཆེ། །ཚུལ་བྲིམས་ཡོངས་དག་རིགས་སྤྲས་འོད་
སྤང་ཆེ། །སྟོབས་བཅུའི་མཚན་ཅན་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་བསྟགས་པ་དོན་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་པ་འོད་སྤང་ཆེན་.....
པོའི་རྟོགས་པ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། དེ་ཡང་གྲོང་བྱེར་ཅུ་གྲོ་རྩ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་
ན། བཅ་ཟེ་ཤིང་སྤྲ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ། བྱག་ཅིང་ནོར་མང་བ་ཡོངས་སྤྱད་ཆེ་བ།
ཡོངས་སུ་བབྱང་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བྱའི་ནོར་ལ་འགྲན་པ་
ཞིག་ཡོད་(༡༦) པར་གྲགས་སོ། །དེ་རང་དང་རིགས་མཉམ་པ་ལས་རྒྱང་མ་
སྤངས་ཏེ་དགའ་མཁུར་སྤྱད་བཞིན་གནས་ཀྱང་བྱ་མེད་པས་ཉམས་ཉེས་པར་
ཁྱུར་པ་ན། མས་སྤྲས་པ། བསྐྱེད་མོས་ཆལ་འདི་ན་སྤྲོན་ཤིང་ཅུ་གྲོ་རྩ་ཆེན་པོ།
ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་ཤིང་འབྲས་བྱ་གཡུར་དུ་བ་བཞིག་ཡོད་
དེ། བྱོད་ཀྱི་པ་ལའང་བྱ་མེད་པས་ཅུ་གྲོ་རྩ་འི་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བྱོད་
བྱང་གི། བྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྟོའོ། །དེ་ནས་བཅ་ཟེ་དེས་
ཤིང་ཅུ་གྲོ་རྩ་འི་བྱང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཆག་ཆག་དང་འབྲུག་བརྟར་བྱས། སྤོས་དང་
མེ་ཏོག་གིས་བཀང་། རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་བསྐྱེད་དུ་བཅུག །བཅ་ཟེ་བརྒྱ་
ལ་བཟན་སྤྱིན་ཏེ་རས་ཡུག་ཆེན་པོ་བཀོན་ནས་ཤིང་ལ་གནས་པའི་ལྷ་ལ་གསོལ་
བ་བཏབ་པ། བདག་ལ་བྱ་སྤྱོད་ཞིག །བྱ་བྱང་ན་ལོ་རེ་བཞིན་འདི་འདྲ་བའི་
མཚན་པ་བྱེད་ལ། མ་བྱང་ན་སྤྲོན་ཤིང་འདི་སྤྱ་ཤེལ་ཅིའི་རྩ་བ་ཙམ་དུ་གཤགས་ཏེ་
སྟགས་ནས་ཐལ་བ་ཡང་མེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྤྲས་པས། ལྷ་དེ་ཡང་དབང་
རྒྱུད་པས་བསྟེན་པ་ལ་འཇིགས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་འབངས་སུ་གཏོགས་
པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྤང་གི་བྱང་དུ་ཕྱིན་ནས། ཉེ་དབང་བདག་
གནས་ནས་བསྐྱེད་པར་འབྱུར་དུ་མཆི་ཡི། བཅ་ཟེ་ཅུ་གྲོ་རྩ་ལ་བྱ་སྤྱོད་ཞིག་

ཅེས་སྒྲས་པ་དང་། དེས་སྒྲས་པ། སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒྲོབས་གྱིས་བྱ་འབྱུང་བ་ཡིན་
 གྱི། ཁོ་བོས་སྒྲིན་པར་མི་རུས་སོ། །འོན་ཀྱང་འཕགས་སྒྲིས་པོའི་བྱང་རུ་འདོང་
 ར་ཞེས་སྒྲས་ཏེ། དེའི་བྱང་རུ་སྒྲིན་པར་དེས་ཀྱང་སྒྲིན་མ་རུས་སོ། །དེ་བཞིན་རུ་
 མིག་མི་བཟང་དང་ནམ་མོས་སྒྲས་ཀྱི་བྱང་རུ་སོང་ཀྱང་སྒྲིན་པར་མ་རུས་པའི་
 ཆོ། དེ་དག་ལྟ་ཆར་གྱིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བྱང་རུ་སྒྲིན་ནས་གསོལ་བས། བརྒྱ་བྱིན་
 རང་གི་བྱ་སྒྲིན་པར་མ་རུས་ཀྱང་ཆངས་པ་ལ་ཁྱའི་སྒྲས་ནས་ཅུང་ཟད་འདུག་
 པ་ན། ཆངས་པ་གཙུག་ཡུད་ལྟ་བུར་སྟེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་པར་པར་འདུག་གོ། དེ་
 ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས། (༡༩) བྱོད་ནི་ཆངས་ཆེན་དབང་ལྷག་བྱེད་པ་པོ། སྒྲུལ་པ་
 པོ་སྟེ་བདག་གི་འཁོར་གཏོགས་པའི། །ལྟ་ཞིག་གནས་ནས་བསྐྱེད་པར་འབྱུར་
 མཆི་བས། །བམ་ཟེ་ཅུ་གོ་རྒྱ་ལ་བྱ་སྒྲུལ་ཞིག་ །དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲས་པ་དང་། ཆངས་
 པས་ཀྱང་ཁོ་བོས་བྱ་སྒྲིན་མི་རུས་ཞེས་སྒྲས་ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་མིང་
 དང་འགལ་ལོ་སྒྲམ་ནས་ལེགས་པར་བསམ་ཁིང་ཉན་ནས་རང་གི་གནས་སུ་
 སོང་སྟེ། ལྟའི་བྱ་དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ། སྒྲོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་
 བ་བསྐྱེད་པ། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པར་འགྲོ་བ་ཞིག་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་རུ་ཉེ་བར་
 ཤེས་ནས། དེ་ལ་བྱོད་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བ་འདྲ་བས་བམ་ཟེ་ཅུ་གོ་རྒྱའི་བྱིམ་
 རུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་ཞིག་ཅེས་སྒྲས་པས། དེ་ན་རེ། བམ་ཟེ་ལོག་པར་སྟེ་བ་ཡི།
 བྱིམ་རུ་སྒྱེ་བ་ལེན་པ་ནི། །གསེར་གྱི་སྒྲོག་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །རྐང་པ་སྒྲོག་རུ་
 འདུག་དང་འདྲ། །བདག་ནི་བྱང་སེམས་དགའ་ལྡན་ནས་འཕྲོས་ཏེ། །འཆང་
 རུར་འབྱུར་དེའི་བསྟན་ལ་རབ་བྱུང་ནས། །བདུད་རྩི་འདོད་ན་བམ་ཟེ་ལྷག་
 པོའི་བྱ། །གཅིག་ཕུ་རབ་རུ་བྱུང་བར་སྟེར་མི་འབྱུར། །ཞེས་སྒྲས་པ་ན། ཆངས་
 པས་བྱོད་དེར་སྒྱེ་བ་ལོངས་ཤིག་དང་ངས་བྱོད་གྱི་པ་མ་གཉིས་ལ་བསྐྱལ་ལོ་
 ཞེས་སྒྲས་པས་དེས་ཀྱང་ཉན་ཏེ་ཅུ་གོ་རྒྱའི་རྒྱུང་མའི་མངལ་རུ་ཉིང་མཆོམས་
 སྒྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཟླ་བ་དགུ་འདས་པ་ན་བྱིའུ་གཟུགས་བཟང་བ་མཛེས་ཤིང་

ལྷ་ན་རྒྱལ་པ་ཞིག་བཅས་ཏེ་ཞག་ཉེར་གཅིག་གི་བར་དུ་བཅས་ལྷན་བྱས་ཤིང་།
ཤིང་ཅུ་གོ་རྒྱ་མཚོད་པ་ལས་རྟེན་པས་ཅུ་གོ་རྒྱ་སྟེས་དང་། ས་འོད་སྤང་དང་
རིགས་གཅིག་པས་འོད་སྤང་ཞེས་མིང་བཏགས་སོང་། དེ་ཆེར་སྟེས་ནས་བྲམ་
ཟེའི་རྒྱུད་ཚུལ་ཀྱན་དང་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་ཡང་སྟོ་ཤིན་ཏུ་རྣ་
བར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ནས་རེ་ཞིག་ན་པས་རིགས་བརྒྱད་གི་ཕྱིར་དུ་བག་མ་སྤང་
བར་བསམ་ནས་བྱ་ལ་སྟེས་པས། དེས་ཡབ་བདག་མཆིས་འབྲང་མི་འཆོལ་གྱི།
དཀའ་ཐུབ་གྱི་ནགས་སུ་(༢༠ན) མཆིའོ། །ཞེས་སྟེས་ཀྱང་པས་མ་ཉན་པས།
དེས་འཇམ་བུ་རྩ་པོའི་གསེར་ལས་བྱད་མེད་གྱི་གཟུགས་མཛེས་པ་ཞིག་བཟོར་
བཅུག་སྟེ་པ་ལ་སྤུལ་ནས། འདི་འདྲ་བ་མཆིས་ན་བདག་གི་མཆིས་འབྲང་
ལགས་གྱི། གཞན་ནི་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་སྟེས་པས་པའི་བསམ་པ་ལ། ཐ་མལ་
གསེར་མདོག་ཅན་གྱི་ལྷས་སྤྲ་ཡང་། རྟེན་དཀར་གྱུར་ན་འཇམ་བུ་རྩ་པོ་ཡི།
གསེར་ལས་བྱས་འདྲའི་བྱད་མེད་མཆོག་དག་ནི། །ཅི་ཕྱིར་རྟེན་སྟེས་སེམས་
ཁོང་ཚུད་པར་གྱུར། །དེ་བྲམ་ཟེ་ཁྱེའུ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་དྲིས་པ་ན་རི་
ལྷར་གྱུར་པ་བཞིན་སྟེས་པས། དེ་དག་ན་རེ། ལྷ་དག་མི་དགྲེས་མ་མཛད་རི་ལྷ་
བུའི། །སྟེས་བྱ་ལ་ནི་དེ་ལྷའི་ཡོ་བྱད་འབྲུང་། །དེས་ན་ད་དུང་འདི་འདྲ་གསུམ་
སྟེལ་ཞིག །བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་སྟོགས་བཞིར་བཅོལ་བར་བགྱི། །ཞེས་སྟེས་
པ་ལྷར་ཉན་ནས་གཟུགས་བརྟན་གཞན་གསུམ་ཡང་བྱེད་དུ་བཅུག་པར་ཁྱེའུ་
རྣམས་ཀྱིས་སྟོགས་བཞིར་གཟུགས་བརྟན་རེ་འབྱེར་ནས་གོང་བྱེར་གྱི་དབུས་
སུ་བཞག་སྟེ་ལྷ་མོ་འདི་ལ་བྱད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་བཀྱར་སྟེ་བྱེད་ན་དམ་པ་ལྷ་
སྟེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྟེས་པས་བྱད་མེད་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་
མཚོད་པར་གྱུར་ཀྱང་ཤར་དང་རྩྭ་དང་བྱང་སྟོགས་སུ་སོང་གསུམ་གྱིས་མ་
རྟེན་པར་ལོག་གོ། །ཐུབ་སྟོགས་སུ་སོང་བ་དག་གིས་རིམ་གྱིས་སྟེན་པ་ན་གོང་
བྱེར་ཀ་པི་ལར་བྲམ་ཟེ་སེར་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེར་རྒྱ་བཟང་མོ་ཞེས་པའི་བྱད་

མེད་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ཤིན་རུ་མངོས་པ་ཞིག་ཡིད་པ་ལ། མས་བྱོད་ཀྱང་ལྟ་
མོ་ལ་མཚོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་བས། དེས་ཀྱང་མའི་སེམས་
སྤང་བའི་ཕྱིར་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་འབྱེད་ནས་ལྟ་མོ་ག་ལ་བདེར་སོང་བས།
དེ་དེ་དང་རི་ཅམ་ཉེ་བ་ན་གཟུགས་བརྟན་དེ་རི་རྩ་རི་རྩར་སོང་སྟེ་དེ་དང་ཕྱད་པ་
ན་གཟུགས་བརྟན་དེ་ལྷགས་ལས་(༡༠བ) བྱས་བཞིན་སོང་ངོ། །དེ་ལ་ཁྱེུ་
ནམས་གྱིས། །བྱོད་སྤྱི་བུ་མོ་ཡིན་སྐྱས་པས། བྲམ་ཟེ་སེར་སྤྱི་བུ་མོ་བཟང་
མོའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་དེ་དག་གིས་བྲམ་ཟེ་སེར་སྤྱི་བུར་རུ་སྦྱིན་ནས་
མགུ་བར་བྱ་བའི་གཏམ་སྒྲ་ཆོགས་གྱིས་བུ་མོ་བསྐྱངས་པས་དེས་ཀྱང་སྦྱིན་པར་.....
ཁས་སྤངས་སོ། །དེ་ནས་དེ་དག་རང་གི་ཡུལ་རུ་སོང་སྟེ་གཏམ་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པས་ཅུ་གྲོ་རྩ་སྟེས་ཡིད་ཆད་དེ། དེ་གཟུགས་བཟང་བ་ལྟ་ན་ལྟག་པར་འདོད་
ཆགས་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི་བརྟག་པར་བྱའོ་སྟམ་ནས་པ་མ་ལ་སོག་མར་འཇུག་ངོགས་སུ་
ཉེ་རེག་བྱས་ནས་བག་མ་སྤང་ངོ། །ཞེས་སྐྱས་པས་དེ་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་གནང་
བས། དེས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེུ་ཞིག་དང་ལྟན་ཅིག་ཀ་པི་ལར་སོང་ནས་བྲམ་ཟེ་སེར་
སྤྱི་སྒོར་བསོད་སྟོམས་ལ་སྦྱིན་པས་བཟང་མོ་སྦྱིར་བྱང་བ་ལ། བྱོད་སྤྱི་བུ་མོ་
ཡིན། སེར་སྤྱི་བུ་མོའོ། །བྱོད་གཞན་ལ་བྱིན་ནམ། ཅུ་གྲོ་རྩ་སྟེས་ལ་བྱིན་པ་
སོས་སོ། །འོ་ན་བྱོད་ལ་བྱིམ་ཐབས་མེད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ །དེ་ནི་འདོད་
པ་དོན་རུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་སྐྱས་པ། བདག་ཀྱང་འདོད་པ་དོན་རུ་
གཉེར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པོ་དང་ནི་དབུལ་པོ་ལ། །འདྲ་བར་བྱོད་མཐོང་བདེ་
བ་འདི། །སྟོང་དང་མཐུན་པའི་ལྷག་པོ་སྟེ། །ཅན་སྤྱི་ཤེལ་ཅི་དག་མིན། །འོ་ན་
ཀྱང་བདག་ལ་དབང་མེད་དེ། །པ་མས་གནང་ན་རི་ལྟར་བྱ། །ཞེས་སྐྱས་པས།
དམ་བཅའ་བརྟན་པར་གྱིས་ཤིག་ །ཅུ་གྲོ་རྩ་སྟེས་ནི་ཁོ་པོ་ཡིན་ནོ། །དེས་སྐྱས་པ།
བྲམ་ཟེའི་ཁྱེུ་བཞུད་ལ་བྱོད་གྱིས་ཀྱང་དམ་བཅའ་བརྟན་པར་མཛོད་ཅིག་.....
ཅེས་དེ་གཉིས་གྱིས་གྲོས་བྱས་ནས་ཅུ་གྲོ་རྩ་སྟེས་སྤར་ལོག་གོ། །དེ་ནས་པས་

བྱིས་པའི་ཆོས་བཞིན་དུ་སེར་སྐྱ་བཟང་མོ་བག་མར་སྤངས་ཏེ་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་
བྱས་སོ། །དེ་ནས་པ་མས་གནས་གཅིག་དུ་མལ་གཉིས་བཅས་ནས་བཞག་པར་
དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་གཅིག་དམ་བཅའ་དུན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱལ་ནས་མ་
དང་(༡༡ན) བུ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འཁོད་པ་སྟགས་ཀྱི་སྦྱོད་ལམ་དེ་ལྟ་བུས་ལོ་
བརྒྱ་གཉིས་སུ་གནས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་རུང་བད་ཀྱང་མ་སྦྱིས་སོ། །
དེ་ནས་རེ་ཞིག་ན་པ་མ་གཉིས་ཤི་ནས་བྱིས་ཀྱི་སོ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བཟང་
མོ་ལ། བྱོད་གྱིས་བྱིས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་ལྟོས་ཤིག །ངས་ཞིང་ལས་ལ་བལྟའོ་
ཞེས་སྒྲུས་ནས་སོང་སྟེ་ཞིང་ལས་ལ་བལྟས་པ་ན་གཡོག་དང་དུད་འགོ་རྣམས་
དགའ་ཆོགས་ཆེ་བས་ཉམ་ང་བར་གྱུར་པ་མཐོང་ནས་ཡིད་རབ་དུ་འབྱུང་བར་
གྱུར་ཏོ། །བཟང་མོས་ཀྱང་བྱིས་ཀྱི་ལས་ལ་བལྟས་པས་བྲན་མོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་
བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་ཡིད་འབྱུང་ངོ། །དེའི་ཆེ་དེ་གཉིས་གྱིས་ལོངས་སྦྱོད་
རྣམས་དབུལ་འཕོངས་རྣམས་ལ་སྦྱིན། བྲན་དང་མངགས་གཞུག་སྟགས་མ་
བཀོལ་བར་རྒྱས་རྣམས་གཉེན་བཤེས་རྣམས་ལ་གཏད་དེ་གོས་ཀྱི་ཕྱི་གཡོགས་
སྤང་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་རི་བ་གཅིག་རང་གིས་འབྱིར། གཅིག་བཟང་མོ་ལ་སྦྱིན་
ནས་བཟང་མོ་གཅེར་བུ་པ་དག་གི་དུང་དུ་བཏང་། རང་ཉིད་སྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བུ་མང་མཆོད་རྟེན་གྱི་འགྲམ་ན་
བཞུགས་པའི་དུང་དུ་སོང་ནས་མཐོང་མ་ཐག་དུ་ཕྱག་བཅའ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ནི་བདག་གི་སྟོན་པ་ལགས་སོ། །བདག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉན་
ཐོས་ལགས་སོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་དུ་བྱས་པས་སྟོན་པས་ཀྱང་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ།
ང་ནི་བྱོད་གྱི་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། བྱོད་ནི་ངའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་ལེགས་
པར་མཛོད་པ་གསུམ་པའི་མཐར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཐོབ་སྟེ་སྤངས་པའི་
ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པའི་མཆོག་དུ་བསྐྱགས་སོ། །སྟོན་པ་གཤེགས་པ་དང་འོད་
སྤང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་རིང་དུ་འབྱུང་ཞིང་། སྟོན་པ་གང་དུ་བཞུགས་

པ་དེར་སྐམ་སྐྱར་འདིར་ངོ་སྐམ་སྟེ་རས་ཡུག་ཆེན་གྱི་སྐམ་སྐྱར་སྲང་སྟོང་སྤག་
 བརྒྱ་རི་བ་བཏིང་བ་ལ་སྟོན་པ་བཞུགས་ནས། འོད་སྲུང་ཁྱོད་གྱི་སྐམ་སྐྱར་ཡང་
 རོ། །འཇམ་(༡༡བ) མོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཐུགས་བཅོམ་བའི་སྲུང་དུ་བདག་གི་
 སྐམ་སྐྱར་བཞེས་སུ་གསོལ། ཞེས་ཁྱུས་པས། སྟོན་པས་ཀྱང་བཞེས་ནས་ཐུག་
 བདར་ཁྱོད་གྱི་སྐམ་སྐྱར་དེ་ལ་གནང་རོ། །དེ་ནས་འོད་སྲུང་ལ་གདམ་ངག་
 འདོམས་པས་ཉི་མ་བརྒྱད་གྱི་བར་དུ་སློབ་པ་ལ་གནས་ནས་དགུ་པ་ལ་ཁམས་
 གསུམ་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་.....
 བྱུར་རོ། །དེའི་ཆེ་འོད་སྲུང་གིས་བྱད་པར་ཆེན་པོ་རྟོགས་པས་འོད་སྲུང་ཆེན་
 པོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟར་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གྱིས་རང་ཉིད་འཇིགས་
 པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་བརྟེན་ཟིན་ནས་རེ་ཞིག་ན་བསོད་སྟོམས་ལ་གཤེགས་.....
 པའི་ཆེ་མེར་སྐྱ་བཟང་མོ་དང་མཇལ་ཉེ་དེ་ཡང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སངས་...
 རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྟོགས་སུ་བརྟུག་སྟེ་མ་ནོར་...
 བའི་གདམས་ངག་གིས་རྒྱད་སྟེན་པར་བྱས་པས་དེས་ཀྱང་རིང་པོར་མི་སྟོགས་
 པར་བདུད་ཅིའི་མཆོག་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱུར་རོ། །དེ་ལ་
 སྟོགས་པ་གཞན་ཡང་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཅིང་།
 བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་ཀྱང་རང་ཉིད་གྱི་སྟན་བྱེད་སྟབས་ནས་ཐུལ་ཆབ་དུ་.....
 དབང་བསྐྱར་ཉེ་བསྟན་པ་གཏད་ལ། སངས་རྒྱས་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་སུ་
 ཀུན་དགའ་བོ་ཉེས་པ་བརྒྱད་བསྐྱགས་ཉེ་གནས་ནས་སྲུང་བ་སྟོགས་གྱི་ཐབས་
 མཁས་གྱིས་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ལ་བསྟོད། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོས་
 མདོ་ཞེ་དང་། ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་འདུལ་བ་དང་། འོད་སྲུང་རབ་ཉིད་གྱིས་
 མདོན་པ་སྟེ་སྟེ་རྣམ་གསུམ་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པ་བསྐྱངས་ཤིང་། དེའི་ཡུན་
 ཡང་སྟོང་རྗེ་པད་དཀར་ལས། སྟོན་པ་འདས་ནས་བསྟན་པ་སུས་འཛིན་ཁྱུས་
 པའི་ལན་དུ། ཀུན་དགའ་བོ། དགོ་སྟོང་འོད་སྲུང་དང་བྱེད་གཉིས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་

ལྷག་ཙམ་དུ་ངའི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ལ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་བར་དུ་བཟུན་པ་འཛིན་པ་སོགས་སྟོན་པའི་གསུང་
ཅི་རུས་སུ་སྐྱབ་ཅིང་གདུལ་བྱ་མང་པོ་སྤྲོན་གྲོལ་ལ་(༢༢ན) བཀོད་ནས་ཐུང་ན་
ལས་འདའ་བར་དགོངས་ཏེ། བདག་གིས་སྐྱབ་པའི་མདོ་སྡེ་ནི། །ཡང་དག་
བསྐྱས་ནས་ཆོས་ལམ་བཞག །གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་ཡུན་རིང་བར། །སྟོན་པའི་
གསུང་འདི་གནས་པར་འགྱུར། །རྡོ་ཆ་མེད་རྣམས་ཆད་པས་བཅད། །རྡོ་ཆ་
བྱེད་ནི་ཡོངས་སུ་བཟུང་། །བདག་གིས་ཕན་དང་དགེ་བྱེད་པས། །བདག་ནི་ཐུ་
ངན་འདའ་དུས་བབ། །ཀུན་དགའ་པོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །སྟོན་པས་ང་ལ་
བཟུན་པ་གཏད་ནས་འདས་སོ། །ང་ཡང་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བས་བཟུན་པ་
བྱོང་གིས་སྦྱངས་ཤིག །བྱོང་གིས་ཀྱང་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་ལ་གཏོད་ཅིག་ཅས་
གསུངས་ནས་ལྷོ་སྤྱགས་གྱི་རི་བྱ་རྒྱང་ལ་འཛིགས་ཏེ་རི་ཁ་བྱེ་བའི་དབུས་སུ་སྡོ་
བཏིང་། བཙམ་ལྷན་འདས་གྱི་ཕྱག་དར་བྱོང་གྱི་སྐམ་སྐྱར་གྱི་ནས་བྱམས་
པ་སངས་རྒྱས་གྱི་བར་དུ་སྐྱ་གདུང་མི་ཉམས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་ཆོ་.....
འཕྱལ་དུ་མ་བཟུན་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་མཛད་....
པ་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དམ་པ་འདི་ཉིད་ནི་དེང་སང་གི་དུས་སུ་མ་
ཟད་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྷན་འདས་ཉིད་གྱི་དུས་སུ་ཡང་བཟུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་...
སྤྱག་ལྟར་གཅས་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་
ཆབ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་སྤྲོ་ལྷན་རྣམས་ལྷག་པར་དུ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་
པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལན་བརྒྱར་འདུད་པར་བྱའོ། །འདིར་པཎ་ཆེན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འོད་སླུང་སྟོབས་བརྒྱའི་མཆོན་ཅན་དུ་གསུངས་ན་.....
འོད་སླུང་སྟོབས་བརྒྱ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་ནི་འོད་སླུང་ཆེན་
པོ་ཉིད་ལ་སྟོབས་བརྒྱའི་མཆོན་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་འོད་སླུང་.....
སྟོབས་བརྒྱ་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཏེ། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་

གྱིས་མཛད་པའི་འབྲུངས་རབས་སུ་ཡང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་དག་རིགས་སྤྱས་
འདྲ་སྤྱང་ཆེ། །ཞེས་དང་། རྗེ་ཉིད་གྱིས་མཛད་པའི་འབྲུངས་རབས་གསལ་
འདེབས་སུ། ཚུལ་བའི་ཚུལ་ཆབ་འཕགས་(༢༢༧) པ་འདྲ་སྤྱང་ཆེ། །ཞེས་དང་།
རྗེ་སྤྲུལ་རྒྱལ་དབང་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་གྱིས་མཛད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་
རྒྱ་ཡང་། འཕགས་པ་འདྲ་སྤྱང་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ནི་འདུལ་བ་ལྟར་
གི་ཆོགས་དང་འཕགས་པ་དགོན་བཅེགས་སོགས་མདོ་སྤེལ་ནམས་ལས་རྒྱས་.....
པར་འབྲུང་ངོ་ཞེས་སོགས་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་གཅིག་པར་འདྲ་སྤྱང་ཆེན་
པོ་ཉིད་ལ་ངོས་འཛིན་པར་མཛད་ན་སྟོབས་བརྩའི་མཆན་ཅན་ཞེས་གསུངས་
པ་ཅུ་ལ་འབྲུལ་ནས་འདྲ་སྤྱང་སྟོབས་བརྩུ་པའོ་མཉམ་པའམ་དེ་གཉིད་གཅིག་....
པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་རྒྱ་སེམས་པར་མི་བྱ་ལ། སྤྱབས་འདིར་འདྲ་སྤྱང་ཆེན་པོ་ལ་
སྟོབས་བརྩའི་མཆན་ཅན་རྒྱ་གསུངས་པ་ནི་དྲང་དོན་རྒྱ་ཉན་སོས་ཀྱི་ཚུལ་འཛིན་...
པ་མ་གཏོགས་ངེས་དོན་རྒྱ་སྟོབས་བརྩུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

༥ འདིར་སྤྱས་པ། མདྲ་བྱང་ནམ་དཔྱད་མཆོག་རྒྱ་ཡངས། །ཡངས་པའི་ས་
ཆེན་འཛིག་རྟེན་འདིར། །འདིར་སྤྱང་ཞེན་པའི་སྤྲིབ་པ་སྤངས། །སྤངས་པའི་
མཆོག་བརྟེས་འདྲ་སྤྱང་ཞེས། །བྲགས་པ་དཀར་པོའི་མེ་རྟོག་འཕྲེང་། །སྤྲིགས་
ཀྱི་མཛེས་མའི་ན་བ་རྒྱ། །ཅི་དགར་སྤྱང་དེའི་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི། །སྟོན་ཆན་ཟླ་བ་
འདི་ཤར་ཆོ། །མ་ལུས་ཡིད་ཀྱི་ཀུ་ཟུ་༡། །སྤྲིགས་འདིར་བཞད་དང་ལྷན་ཅིག་
པར། །དད་དང་མོས་པའི་གེ་སར་འཕྲེང་། །ལྷག་པར་གཡོ་བའི་བྱ་བས་བྲེལ། །
ཨེ་མ་དམ་པའི་མགོན་ནམས་ནི། །རིང་མོ་ཞིག་གི་རུས་ནས་ཀྱང་། །བསྟན་པ་
རིན་ཆེན་ཀུ་ཟུ་༢། །འཛིན་པའི་ཚུལ་ཆབ་ཆེན་པོར་གྱུར། །ཚུལ་དེར་བསམ་
བཞིན་ལྷག་པར་ན། །བདག་ཡིད་ཨ་ཕའི་འཁྲི་ཤིང་དེ། །བྲས་པའི་རྒྱང་གིས་
རབ་བསྐྱེད་པས། །བསྤྲེགས་པའི་མེ་རྟོག་འཕྲོར་བར་སྟོ། །ཞེས་པ་ནི་བར་

སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༥ རྒྱུས་པའི་རབས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། པཌ་ཆེན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་(༢༩ན) པའི་གསུང་ལས། མཐའ་བྲལ་རིང་ལུགས་སྲུ་སྲུབ་གཞུང་
ལུགས་ཆེ། །དྲང་ངེས་ལུང་རིག་བྱེ་བས་ཉེར་བྱེ་བས། །མཐའ་བཞིའི་གཡང་ས་
ལས་སྒྲིལ་གྲུབ་པ་ཆེ། །ཉེར་སྒྲིལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
ཞེས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རབ་དང་
ལུལ་དང་ཆེ་མོར་གྱུར་པ་ངེས་དོན་ཟབ་མོའི་མདོའི་དགོངས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་སྟོན་པའི་རིང་ལུགས་ནི་མགོན་པོ་སྲུ་སྲུབ་ཀྱི་གཞུང་བཟང་མད་དུ་
བྱུང་བ་འདི་ཡིན་ལ། དེའི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལུང་རིག་བརྒྱ་ཕྱག་
དུ་མའི་སྒོ་ནས་མ་ཞོར་བར་གསལ་པོར་ལུང་སྟེ་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་
ཞེས་པའི་སྒྲིལ་བཟང་སྲ་ན་མེད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིལ་པར་ཡངས་པོར་བྱེ་བས་
ལུས་ཅན་རྣམས་མཐའ་བཞིའི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ལས་སྲུབས་ནས་གྲུབ་པ་མཆོག་
གི་གོ་འཕང་ལ་སྒྱུར་བའི་དེད་དཔོན་གཅིག་སུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་
བསྐྱངས་ཞེས་མཆོན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དངོས་འཛིན་རྟོག་པའི་དྲ་བ་མཐའ་དག་
དུ་མ་བྱུར་གཅོད་ཅིང་། བདག་མེད་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོག་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ལམ་བཟང་
མ་ཞོར་བར་སྟོན་པའི་སྤྲད་དུ་མི་རྣམས་དང་སྐལ་བ་འཆོམས་པར་སྤུལ་པའི་
རང་གཟུགས་སུ་བྱོན་པའི་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་
ཞིག་བརྗོད་ན། འདི་ཉིད་འབྲུངས་པའི་ལུལ་ནི་འཇུག་སྤྲིགས་མཆོན་པའི་སྤྲིང་
ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུལ་དབུས་སུ་གྲགས་པ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལུལ་གྱི་
ནང་ཆོན་ལྟ་སྟོགས་ཏེ་ལའི་ལུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ངང་པས་བཙེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དག་
བརྒྱའི་འབྱོར་པ་ལུན་སུ་མ་ཆོགས་པའི་ལུལ་གྱ་ཆེན་པོ་དེར་བཅམ་ཟེའི་རིགས་
དུས་ཆོ་འབྲང་སུན་སུ་མ་ཆོགས་པའི་ཡབ་ལུ་མ་གྱི་སྤྲས་སུ་ངོ་མཆར་བའི་ལྟས་

རུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་བལྟམས་ཤིང་། བལྟམས་མ་ཐག་(༡༡༧) རུ་ཡབ་ཡུམ་
 སྐྱེས་ཀྱི་ཁྱུ་དང་གཙང་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་པར་མཐའ་དག་དང་། ལྷགས་ལ་གི་མི་
 གིས་ཡི་གེ་རྒྱི་འབྲི་བ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་སྐྱེས་སྒྲོ་རྒྱུ་ལེ་ཐབས་ཚུལ་ཀྱན་
 ལ་སྒོ་རུ་མས་འབད་ཅིང་། དེ་བཞིན་རུ་རིགས་དང་མཐུན་པའི་མིང་གདགས་
 པ་དང་། ལྷས་སྟོབས་དང་བསྐྱེད་བསྐྱིད་པའི་ཐབས་དག་གིས་ཀྱང་ལེགས་
 པར་བསྐྱུངས་ཤིང་། དེ་ནས་རིང་པོར་མི་སྐྱེས་པར་ཡི་གེ་དང་རྩིས་དང་
 མདོན་བརྗོད་དང་། སྐྱ་དང་ཚད་མ་དང་བཟོ་དང་གསོ་བ་སྐྱེས་ཐུན་མོང་
 བའི་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་དང་། མཚོད་སྒྱུན་དང་རེས་བརྗོད་སྤྱིད་
 སྤྱང་སྐྱེས་རིག་བྱེད་བཞི་དང་། བྲམ་ཟེའི་ལས་རྒྱལ་ལ་སྐྱེས་པ་མཐའ་དག་
 ལ་ཟླ་མེད་པའི་མཁས་པའི་ཡང་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། རང་གི་གཞུང་
 ལྷགས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རུ་འཛིན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བཀོལ་བའི་སྐྱ་བ་རན་
 པ་མཐའ་དག་ཀྱང་སྤྱོད་མར་འཐག་སྟེ་རི་ལྟར་གདོང་ལུང་ར་རོས་གཉིས་འབྱུང་གི་
 གྲུང་པ་འགེམས་པ་ལྟར་འཛིགས་པ་མེད་པའི་སྟོབས་པ་གཟེངས་སུ་མཐོ་བ་
 སྐྱེས་མཐུན་རུ་བྱུང་བའི་ཡན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤུལ་ཆེན་པོ་ལ་མངའ་བསྐྱུར་
 བའི་གནས་སྐོབ་པས། རྣམ་ཞིག་ན་ཡུལ་དེའི་ཀླུ་པོའི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་
 མཚོག་རུ་དབང་བསྐྱུར་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གྲག་གོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པོ་
 དེ་ཉིད་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་དམ་བཅའ་བརྟན་པོས་སྤྱེས་རྒྱུད་བསྐྱུལ་ཏེ་
 སྤྱིད་པའི་སྤུན་ཚོགས་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཡིད་བརྟན་རུ་
 རུང་བའི་སྤྱིང་པོ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་གཟིགས་ཤིང་། བྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་
 མེ་འབར་བའི་སྒྲོང་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས་ཀྱེ་མ་དུ་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་
 བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་རུ་བྱུང་སྟེ། ཡང་དག་པའི་མགོན་ལ་བརྟེན་ནས་
 འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་མ་རིག་པའི་ཡིང་རྟག་བསལ་ཏེ་ཀྱན་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་
 རྒྱལ་དང་བྲལ་བ་སྤྱིན་པར་བྱའོ་སྟུམ་ནས། (༡༢༣) ཀླུ་པོའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་

ཆེད་སྐྱོར་ལྷགས་པ་ལ་ཉི་མས་གདུངས་པའི་སྤང་ཆེན་པད་མཆོར་འདུག་པ་.....
 ལྟར་རིངས་པ་དང་སྒྲོ་བའི་ངང་ཚུལ་ལྟར་ལེན་པར་གྱུར་ཏོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་
 སྒོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་དེ་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་དང་།
 སྒོན་པོ་སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་དེའི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཅིང་། དེ་
 གཉིས་དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྒོན་ཏུ་གྱུར་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱི་དམངས་བཞིན་ཏུ་སྤྱོད་བཀུགས། སྒོབ་
 དཔོན་འཕགས་པས་དེ་གཉིས་རང་གི་གདུལ་བྱར་གཟིགས་ཤིང་འདུལ་བའི་...
 ཏུས་ལ་བབས་པར་ཡང་དགོངས་ནས། དེའི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་
 ཏུ་བསེད་སྟོམས་ལ་བྱོན་པ་སོགས་ཐབས་ཚུལ་སྤྲོ་ཚོགས་པས་རིམ་གྱིས་རྒྱས་...
 སུ་བཟུང་ནས་སྤྱི་ཐུ་བོར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གྲགས་ལ། འགའ་ཞིག་ནས་དཔལ་
 གྱི་རིང་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀའི་ཞབས་པད་བསྟེན་པའི་སྒོབ་མར་འདོད་པ་སོགས་...
 བརྗོད་པའི་ཚུལ་མང་ཡང་སྟུགས་གཅིག་ལ་མཆོན་ཏེ་བརྗོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་
 བཅ་ཟེའི་གཙོ་བོ་དེས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཏུ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་...
 པའི་གོ་འཕང་ཡིད་ལ་བརྟག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་དམ་པའི་སྐྱོ་བོ་འདུ་བའི་...
 བཞི་གནས། དཔལ་རྒྱ་ལེར་ཤིང་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོར་བྱོན་ཏེ། བསྟན་པའི་ནང་
 མཛོད་སོ་སོ་ཐར་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་དགོ་ཚུལ་སྤྱོད་གི་བསྐྱབ་.....
 གཞི་མཐའ་དག་ནོད་ནས་འདུལ་འཛིན་ཀྱན་གྱི་གཙུག་ན་མཛོད་པར་མཐོ་.....
 བར་གྱུར་ཅིང་། སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སོགས་ནང་རིག་པའི་གཞུང་
 ལྷགས་མཐའ་དག་ལ་སྤྱངས་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་བྱུང་བའི་མཐའ་རྒྱ་མཆོ་
 ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་ཅིང་། བྱུང་པར་ཏུ་ཡང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་
 བ་རང་ཉིད་སྤྱོད་ཡང་བྱོན་པ་དང་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པ་དཔལ་མགོན་.....
 འཕགས་པ་སྤྱོད་ཀྱི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་དང་། དེའི་སྟུགས་གྱི་སྤྱོད་མཆོག་འཛམ་
 སྤྱི་མཛོད་པའི་རྒྱན་ཅིག་འཕགས་པ་ལྟ་གཉིས་གྱི་ཞབས་གྱི་པར་བྱུང་དེ་
 མདོ་སྟུགས་ཡོངས་སུ་(༡༤༧) རྒྱུགས་པའི་ཟབ་དོན་མན་ངག་གི་གནད་མ་ལུས་

བ་བུམ་པ་གང་ཕྱི་ཚུལ་དུ་གསལ་ཅིང་། ཆོ་འདིའི་འཁྲི་བ་རྒྱང་རིང་དུ་
 བཅད་དེ་ཅེ་གཅིག་དུ་སྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་མཛད་པས་རིང་པོར་མི་སྟོགས་པར་
 རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་མདོན་སྟུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ་གསུང་གི་
 གནང་བ་སྟོན་ཅིང་། ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་དེ་
 གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གསལ་པར་གྱུར་རྟོ། །འཁོར་བའི་ཕུན་
 ཆོགས་བདེ་ལ་མ་ཆགས་པར། སྐབ་བསྟན་རབ་བྱུང་དུར་སྟེག་འཛིན་པའི་ཆོ།
 ཚུལ་བསྟན་རིང་དུ་གནས་སྟུམ་དཀར་སྟོགས་ཀྱི། །ལྷ་རྣམས་དགའ་བའི་ཚུལ་
 མཚན་སྟོགས་བཅུར་སྐྱེངས། །རིག་པའི་གནས་ཀྱན་སྟོང་སྟགས་དཔལ་བེུར། །
 ལྷག་པར་གྲུམས་པའི་རང་ཚུལ་མཚོན་པའི་ཕྱིར། །འཇམ་སྟིང་འདི་ཡི་ཚུ་བ་
 མཐའ་དག་ཀྱང་། །རིངས་པ་རིངས་པར་རྒྱ་མཚོའི་སྟོང་དུ་འཇུག །དམ་པའི་
 མན་དག་སྤང་ཅི་མངར་པོའི་རྒྱན། །བུངས་པས་ཉམས་རྟོགས་འདབ་མ་
 ཡངས་རྟོགས་པའི། །བྱང་བ་འདི་གོ་གང་ལས་འོངས་སྟུམ་ནས། །སྟོ་ལྷན་
 པསྟོའི་ཆལ་རྣམས་སྟོང་བཞིན་ལྷགས། །དེ་ལྟར་རང་ཉིད་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ཆོག་
 རྟོན་མ་ལུས་པ་ལ་རང་བྱན་ཚུད་པའི་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྟེས་བུ་ཆེན་པོར་སོན་
 ཅིང་། བྱད་པར་དུ་ཡང་འཕགས་པ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་ཡང་དག་པ་
 འཁྲལ་བའི་ཆ་སྤྱོད་མེ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་མ་བསྐྱད་པའི་བྱ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་རི་
 ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བརྟེས་ཤིང་། ཚུལ་དེར་མི་འཇིགས་པའི་སྟོབས་པ་བརྟན་པོ་
 སྟོན་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེས་པའི་ལམ་དྲང་པོ་ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་
 ཀྱང་མ་ལོར་བར་འབྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་པའི་སྟིང་པོ་གང་དེའི་སྟུལ་མི་
 རུབ་ཅིང་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟར་ཡངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་རི་སྐད་
 དུ། འབྲེལ་བ་བུརྟུ་པ་ཡི་ཏ་ལས། ཅི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྗེས་སུ་
 བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན་བཤད་པ། སྟོབ་དཔོན་སྟགས་རྗེའི་བདག་
 ཉིད་ཅན་(༡༥༩) གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟག་བསྟུལ་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱིས་ཉེན་པར་

གཟིགས་ནས་དེ་དག་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་.....
ཡང་དག་པ་རིལ་བ་ཉིད་རབ་རྱུ་བསྟན་པར་བཞེད་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་.....
བར་འབྱུང་བ་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་བཅམས་ཏེ། ཡང་དག་མ་ཡིན་མཐོང་བ་
མཆིང་། །ཡང་དག་མཐོང་བ་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་རིལ་བ་གང་ཡིན་བཤད་པ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ཉིད་དེ་མི་མཁས་པ་གཏི་མུག་གི་མུན་པས་སློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་བསྐྱབས་པ་ནི་....
དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རོ་བོ་ཉིད་རྱུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ན་དེ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་
དང་ཞེ་སྤང་དག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཆེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ་ཤེས་པའི་སྤང་བས་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་སེལ་ཞིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་.....
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ན་གནས་མེད་ང་
ལ་དེའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་མི་སྦྱོའོ། །ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་ཕན་ཡོན་
ཉེས་དམིགས་སྦྱི་དང་། བྱད་པར་རྱུ་ཡང་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། རྟོང་པ་ཉིད་ལ་
བལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་རྒྱང་རྣམས་ལུང་བར་འགྱུར། །ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ལྟ་བ་ངན་པ་འདི་དག་ནི་གང་གི་རྒྱད་ལ་བྱུང་ཅམ་ཉིད་ནས་ཐུན་མོང་དང་...
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་དགོ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་བྱེ་མའི་ཆང་བུ་ལྟར་
འཇིགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསྐྱལ་པ་མང་པོའི་བར་ཐར་པ་ལྟ་ཅི་བདེ་
འགྲོའི་མིང་ཅམ་ཡང་མི་ཐོས་པའི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་མི་བཟད་པར་ལྟར་བྱེད་...
ཡིན་པས། ཚུལ་དེ་ལས་སྦྱོབ་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་གཞན་དོན་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་པའི་སྒྲིམས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཅོ་སྟམ་རྱུ་དགོངས་ཏེ། ཅ་ཤེས་གཞུང་
དོན་སྦྱི་དང་བྱད་པར་རྱུ་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པའི་སྦྱིང་པོ་རྗེན་ཅིར་ལུང་བའི་སྒྲི་
ནས། ལུང་མ་བསྟན་དང་ལྟ་ངན་ཐམས་ཅད་རྩད་ནས་འབྱེན་པའི་སྦྱོབ་
དཔོན་སྦྱུའི་བཞེད་དོན་དབྱིས་ཕྱིན་པ་རིག་(༡༥༧) པའི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་ལྷག་
མང་པོའི་སྒྲི་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐད་རྱུ་བྱུང་བ་འབྲེལ་....

བ་བྱུང་པ་ལི་ཏེ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་མཛད་ལ། འདི་ནི་ཙུང་མེད་
 འགྲེལ་པ་རི་སྟོང་ཅིག་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀླུ་མཆོན་གྱི་ཏྲུག་
 ལྟར་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་
 དང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟགས་པའི་མེ་ཏྲུག་ལན་བརྒྱར་
 འཁོར་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལམ་རིམ་གྱི་ལྷག་
 མཐོང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ། སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ནི་ཙུང་
 མེད་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་
 འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བཀྲལ་བར་གཟིགས་ནས་ལྷགས་
 དེ་གཞིར་འཛིན་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱི་འང་ལེགས་ཆ་མང་
 པོ་ཞིག་སྤངས་ལ། ཅུང་ཟད་མི་འཐད་པར་སྒྲུབ་བ་རྣམས་སུན་ཕྱུང་ནས་
 འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་མཛད་དོ། ཞེས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་
 ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ལ་ཆེད་དུ་བསྟགས་པར་མཛད་
 དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལེགས་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་
 དང་སྟོལ་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཐལ་རང་གི་བྱུང་མཐའི་ལྷགས་སོ་སོ་བ་
 ཕྱུང་ཞེས་གྲགས་ཏེ་སྤྲུལ་བས་ཀྱི་མཁས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་དག་ལ་ཕྱོགས་
 འཛིན་པའི་དབྱུང་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོང་ཀྱང་གྲགས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོབ་
 དཔོན་འདིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
 འཆད་ཚིང་ཚིམ་གསུམ་གྱིས་བྱེ་དོར་བྱས་ཏེ་མི་རྒྱུ་པའི་ཀླུ་མཆོན་གྱི་ཙུང་
 མོར་བསྐྱེད་བའི་མཛད་པ་མད་ཕྱུང་ངོ་མཆོར་བསམ་ལས་འདས་པ་བསྟན་
 ཅིང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་སྟོང་པ་དང་བཅས་
 པ་འབྲས་བུ་མཆོག་གི་བར་མདོན་(༢༦ན) དུ་མཛད་པ་ལས་སྐྱ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་
 ཟུང་འདུག་དོ་རྗེའི་སྐུ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟ་ཡང་དཔལ་གྱི་རིར་བཞུགས་པར་གྲགས་
 ཤིང་། རྒྱ་པོད་ཀྱི་སྐལ་ལྷན་གྱི་སྐྱེས་བུ་མང་པོ་དང་། ལྷག་པར་བཀའ་གདམས་

གོང་མའི་སྐྱེས་མཆོག་མང་པོ་ལ་གནས་གཞི་དུ་མར་དངོས་སུ་བྱོན་ཏེ་གདམས་.....
པའི་བདུད་ཚི་བཀྱེ་བ་དང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོར་ཡང་འོལ་ཁ་
ལྟ་སྤངས་སུ་བཞུགས་དུས་ཅུབ་གཅིག་མནལ་ལམ་དུ། སློབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱོད་
གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་འཕགས་པ་ལྟ་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། སངས་
རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་། ཟླ་བའི་ཞབས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་ཡུམ་དོན་ལས་
བཅམས་པའི་བཀའི་བསྐྱོར་བ་དང་བཅས་ཏེ་བཞུགས་པའི་མུ་ནས། སློབ་དཔོན་
སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དེ་རྒྱ་གར་པའ་ཆེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྤྱི་ཤ་སྤྱོད་སངས་ཆོས་
གོས་དང་པའ་རིང་གསོལ་བ་ཞིག་དུ་འདུག་པ་དེས་བཞེངས་ནས། རྒྱ་འགྲེལ་
གྱི་དཔེ་རིང་ཞིག་རྗེའི་དབུ་ཐོག་དུ་བཞག་སྟེ་སྤྱི་ཤ་ཏའི་སྤྱོད་ཀྱིས་བདེན་ཆོག་
དང་བཅས་ཏེ་བྱོན་རྒྱལ་མཛད་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་རྗེའི་ཐུགས་ཀྱང་བདེ་བ་
ཆོད་མེད་པས་གང་བའི་ཉམས་སྤྱང་བྱུང་བའི་ནང་པར། འགྲེལ་པ་བུ་རྒྱ་པ་ལི་
ཏའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་འབུལ་མཁན་བྱུང་བ་དེར་གཟིགས་རྟོག་མཛད་པས། སྟོན་
ཆོད་དགག་བྱའི་གནད་ཕྱ་མོ་སྟགས་ལྟ་བུའི་སྐྱོར་གྱི་ཐུགས་མ་བདེ་བ་རྣམས་
ཀྱང་རང་ཞིག་དུ་སོང་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བྱོན་མོང་མེན་པའི་ལྟ་བ་འབྲུལ་མེད་
ཐུགས་ལ་འབྲུངས་པར་མཛད་པ་སྟགས་སྐྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་གདུལ་.....
བྱའི་དོན་མཛད་ཚུལ་མཐའ་དག་ནི་གཞན་ལས་ངེས་པར་བྱ་སྟེ་འདིར་ནི་བྱུར་.....
ཅམ་སྤྱོད་པའོ། །དེ་བས་ན་རྟོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ནི་སྟོན་རིང་མོ་ཞིག་
ནས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདོམས་པར་མཛད་པས་.....
འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཉིས་འདྲིན་འབྲུལ་པའི་དྲ་བ་གཙོད་པའི་བྱེད་པོ་ཟླ་མེད་པར་
གྱུར་པ་(༡༩བ) ཞིག་ཡིན་པས་ཐར་འདོད་ཀྱན་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་
བཀའ་དྲིན་དུན་པའི་སྐྱོ་ནས་ལན་བརྒྱར་འདུད་པར་རིགས་སོ། །

༥ འདིར་སྤྱོད་པ། སྤྱི་སྤྱོད་དགོངས་དོན་ཟབ་མོའི་ཡུལ་ལ། དྲི་མེད་ལྷང་
དང་རིག་པའི་ཉི་ཟེར་གྱིས། བྱེད་པས་མཐའ་བུལ་ལྟ་བ་འབྲུལ་མེད་དུ། །

འདྲོམས་མཛད་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཞེས་གྲགས། །སྤྱོད་པའི་ཉི་མ་ཁྱོད་
 ཉིད་འཆར་བའི་ཆོ། །ལྟ་རན་ཚང་ཚོང་སྤྱོད་ན་གནས་བཅས་པའི། །ལོག་སྤྱོད་
 འབྱུང་པའི་བྱ་ཆོགས་མ་བཟོད་པར། །ལུན་པའི་ཁྱུང་བྱར་སྤྱོད་སྤྱོད་དག་འཆོལ་
 བར་གྱུར། །གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་པོ་དབྱུ་མའི་ལམ། །ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་ཤུས་
 འགྲོ་ལ་བཀྱེ་བའི་ཆོ། །ཀླུ་རྣམས་མཛད་པའི་གོ་སྐབས་སྤར་གྱུར་པས། །རེ་
 ཞིག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་མནལ་ལམ་སྟུམ། །རིང་མོ་ཞིག་ནས་ངེས་གསང་སྤྱོད་
 ཉིད་ཀྱི། །གད་རྒྱུང་འཕྲོན་པོར་སྟོག་པས་ཆོས་ཀུན་ལ། །བདེན་པར་འཛིན་
 པའི་གཉིས་འབྱུང་སྤྱད་པའི་ཆོགས། །འགེམས་ཆེ་སྤྱོད་པའི་སེང་གེ་ཁྱོད་ལས་
 གང་། །དེ་ལྟའི་མཛད་པ་རྩོམ་ཆར་བརྟུང་ཅིའི་ཐིག །སྤྱོད་གི་བློ་འབྱུང་སྤྱོད་ཏུ་
 སེམ་པ་ན། །ཤེས་ནས་དད་པའི་གེ་སར་འཇུག་པ་དང་། །ལྟན་ཅིག་བསྟནས་
 པའི་འདབ་བརྒྱ་ཆོད་པར་གྱུར། །ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
 དག་གོ། །

༥ སྤྱོད་པའི་རབས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡང་རི་སྐད་ཏུ། པཎ་ཆེན་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས། རྩོམ་སྤྱོད་གཅན་དབྱིངས་སུ་ཀུན་འཛིན་རྒྱུ། །
 རྩོས་པས་རྒྱུང་སེམས་གཏུག་མ་ཉེ་ཏུ་གར། །རབ་བཞེངས་དབང་ཕྱག་བརྒྱད་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆོ། །བསྐྱེད་མཛད་ཀྱ་ཀྱ་རི་པར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རྩོམ་ཆེའི་ལྷན་འདི་ཉིད་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱེད་པས་རྩོམ་གི་རྒྱུང་……
 སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རྒྱན་བཅད་དེ་ཨ་ལ་རྒྱ་ཉིའི་ནང་ཏུ་སོན་པ་ལས་མ་དག་པའི་……
 ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་ཉེ་རྒྱུང་སེམས་རྩོམ་དབྱེར་……
 མཛད་པའི་བདེ་ཆེན་ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་པ་གཏུག་མའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུང་(༡༥ན) འཇུག་……
 དོན་དམ་པའི་ཉེ་ཏུ་གའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་རབ་ཏུ་བཞེངས་ནས་འབྲས་……
 ཏུས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེན་པོར་སྤྱོད་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་དབང་……
 བསྐྱེད་པའི་འཛམ་གླིང་གྲུབ་པའི་དཔའ་པོ་ཀྱ་ཀྱ་རི་པ་ཞེས་མཆོན་ཉི་ཟླ་ལྟར་……

ཡངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ནི་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་སྒྲིང་རྩེ་པར་
 དཀར་པོའི་མདོ་ལས། ང་ཡངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་ནས་གྲོང་བྱེར་གསེར་
 གྱི་བྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ན་བཅས་ཟེའི་རིགས་ལས་རབ་རྩ་བྱུང་བ་དག་སྤྲོད་མཁས་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་རྒྱལ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། རྩ་
 འབྱུལ་ཆེ་བ། མཐུ་ཆེ་བ། དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ། གསལ་བ། རུལ་བ།
 འཛིགས་པ་མེད་པ། མང་རྩ་ཐོས་པ། མདོ་འཛིན་པ། འརུལ་བ་འཛིན་པ། མ་
 མོ་འཛིན་པ། རྒྱུ་པོ་མང་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ། ཡང་དག་པར་འཛིན་རྩ་
 འརུག་པ། ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྟོད་པ། ཡང་དག་པར་རབ་རྩ་དགའ་
 བར་བྱེད་པ། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཆངས་པར་སྤྲོད་པ། རྩ་འབྱུལ་དང་བཅས་པ་
 འདིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་བར་རྩ་འབྱུར་གྱི་ཞེས་བསྟན་གསུངས་པ་རྩ་མ་དང་བཅས་ཏེ་
 ལྷང་བཟུན་པའི་ནང་ཆོན་གྱི་དག་སྤྲོད་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་ར་ཏ་པའམ་
 རྒྱ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ་དང་། ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀྱ་ཀྱ་རི་
 པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་བསྐལ་བཟང་གི་
 རྣམ་འདྲེན་སྤྲོད་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཐོག་མར་བཞུགས་པའི་གནས་ལ་ར་ཏ་སི་
 ཏུང་སྤྲོད་ལྷང་བ་རི་རྣགས་ཀྱི་ནགས་སུ་གྲགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆེན་པོའི་སའི་
 ཆར་གཏོགས་པར་གསེར་གྱི་བྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་བྱེར་རྩ་བཅས་ཟེའམ་རྩལ་ལ་
 མདོན་པར་དགའ་བ་ཤིང་སྤྲུལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་རིགས་སུ་མཐོ་བཙུན་གྱུ་བ་
 རྩེའམ་མཁས་པ་དང་། བདེ་བྱེད་བདག་པོའམ་ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་
 བ་གཉིས་བཟུམས་ཤིང་། བཟུམས་མ་ཐག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་
 ག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་བསྐྱེད་སྤྲིངས་པའི་ཐབས་(༡༧) སྟགས་ཀྱིས་ལུས་
 སྟབས་ལགས་པར་བསྐྱེད་ཏེ་ཆེར་ལོན་པ་ན། ཡི་གེ་དང་ཅིས་དང་སྒྲ་
 དང་ཆད་མ་སྟགས་ཐུན་མོང་བའི་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་
 འརུག་པ་མཆོག་རྩ་དག་བར་གྱུར་ཏེ་ལོག་སྒྲ་ཆར་གཙོད་པ་དང་མཁས་པ་

མགུ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་འགུན་རུ་བཟོད་པའི་གོ་སྐབས་མ་ལུས་པ་.....
 བཅོམས་པའི་མཁས་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་འགྱུར་སྟེ་ལེགས་བཤད་གྱི་
 ང་རྩ་སྒྲིག་པའི་གདོང་ལཱའི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་ངང་ཚུལ་ལ་གནས་པར་གྱུར་
 ཏོ། །དེ་ནས་དེ་གཉིས་རིང་ཞིག་ལོན་པ་ན་སྒྲིག་གི་གོམས་པའི་བག་ཆགས་
 མཐུ་བརྟན་པར་གྱུར་པས་འདི་སྐུ་རུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ། བདག་ཅག་གི་
 བྱིས་ན་ནི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་ཉིད་མཆོད་པར་བྱེད་མོད། འགྲོ་བའི་འདྲེན་པ་
 སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་ལུས་ཏུ་བྱུང་.....
 བར་སྤང་ན། ཅི་བདག་ཅག་གི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་ཉིད་བྱུང་པར་རུ་འཕགས་
 པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱུང་པར་རུ་འཕགས་
 བརྟན་པར་རིགས་སོ་སྐུ་ནས། གངས་རི་ཉི་ལེ་ན་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་མདོན་
 ལུས་ཏུ་གནས་སོ་ཞེས་ཐོས་པས་དེར་སོང་ལ་འདྲིའོ་ཞེས་འགྲོས་ནས་འབད་.....
 པ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་འགྲོ་བར་ཆས་པ་ན་དཀར་པོའི་སྒྲིགས་ཀྱི་ལྷ་དག་.....
 གིས་ཀྱང་སྒྲིགས་བྱས་པས་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བྱ་དཔག་ཆེན་གྱིས་མདའ་འཕངས་པ་
 ལྟར་ལྟར་བ་ལྟར་བར་བྱེན་པར་གྱུར་ཏེ། དེར་སོན་པ་ན་ལྷ་ཆེན་པོའི་བཞོན་
 པ་བྱ་མཆོག་སྤྱོད་དཀར་པོའི་རུམ་བུ་ཆད་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཟས་ལ་ཡན་པར་མཐོང་.....
 རོ། །དེ་མཐོང་བ་ན་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སོག་ཉིད་ལ་ལྷ་
 མོ་ལྷ་མ་གནས་ཆལ་ན་འབྲས་བུ་འབྲུ་བ་མཐོང་ནས་བྱས་པ་དང་བཅས་པས་
 བྱག་བྱས་ཏེ་ཉེ་བར་སོན་པའི་ཆེ་ལྷ་ཆེན་པོ་འཁོར་སྤྱོད་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱར་བ་
 མཐོང་རོ། །དེར་ཆོགས་ཀྱི་བདག་པོས་ལག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དབང་ལྷག་ཆེན་
 པོའི་ཐད་རུ་འཕྲིད་པ་ན་གུས་པས་བྱག་བྱས་(༡༥༥) པས་དབང་ལྷག་གིས་.....
 བྱེད་ཅག་གང་ནས་འོངས་ཞེས་དྲིས་པ་དང་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་བཞིན་སྤྱས་སོ། །
 དེ་ནས་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ཟས་ཀྱི་རུས་ལ་བབ་པ་ན་མ་དྲོས་པའི་མཆོ་ལ་གནས་
 པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྷ་བརྒྱ་དེར་བྱོན་ཏེ། དེ་ལ་ལྷ་ཆེན་པོ་ཡབ་ལུས་འཁོར་

དང་བཅས་པས་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟབས་ཏེ་བས་ཐོས་བྱིན་པ་དང་། དེ་
 དག་ལས་ཆོས་ཉན་ནས་དེ་ནམས་སྤྲར་ཡོག་གོ། །དེའི་ཆེ་དབང་ཕྱག་གིས་བྲམ་
 ཟེ་སྟུན་གཉིས་ལ་སྤྲས་པ། གང་གི་སྟོབ་མ་བདག་ཅག་ཉན་རེ་དགའ་བས་
 མཆོད་བྱེད་ཡོན་ཏན་དམ་པ་ལྟན། །འཇིག་རྟེན་ཉེས་སེལ་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོའི་
 མཆོན་གྱི་མཆོག་ནི་རབ་རྟུ་གྲགས་གྱུར་ཅིང་། །ཤིན་རྟུ་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་
 ཡང་དག་མཆོད་བྱེད་ཆེན་མུ་ངན་འདས་འདྲར་སེམས། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་
 གྱི་སྤྲ་མ་ཡོན་ཏན་མཉམ་མེད་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་མཁས་པས་མཆོད། །དེ་བས་
 བ་ཁྱོད་ཅག་གི་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་དང་དེའི་གསུང་རབ་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ་ཞེས་
 སྤྲས་སོ། །དེ་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དབང་ཕྱག་ལ་མཆོག་སྟུན་པར་གསོལ་བས་ཉེ་
 ཟླ་དང་མཉམ་པའི་ཆེ་སྟུན་ནས་སྤྲར་རང་གི་ཡུལ་རྟུ་ཡོག་སྟེ། རིག་བྱེད་གྱི་
 ཆོས་ཁོ་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་མི་རུས་ཤིང་། འཁོར་
 བའི་ཕུན་ཆོགས་ཚུ་ཤིང་ལྟ་བུ་ལ་སྟེང་པོ་མེད་པར་སྟོ་ཐག་ཆོད་ནས་བྱིམ་གྱི་
 ཡོངས་སྟོད་ཐམས་ཅད་བཞོས་ཏེ། གཅེན་པོ་མཐོ་བཅུན་གྲུབ་རྗེས་སྤྱི་རིའི་
 རྟུ་འབྲུངས་སར་དཔལ་ན་ལེན་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། གཙུང་གིས་རྩོ་རྩོ་
 གདན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་བཞེངས་ནས་མཆོད་གཉིས་སྟུན་པའི་
 སྤྲས་པོ་སྟེ་གཅན་འཇིན་ལས་རབ་རྟུ་བྱུང་སྟེ་གཅན་ལ་སྟེ་གཅན་འཇིན་བཟང་པོ་
 དང་། གཙུང་ལ་བཱི་ལྷ་དྲ་ཞེས་བཏགས་ཏེ་བསྟན་པའི་ནང་མཆོད་སོ་ཐར་གྱི་
 རྩོམ་པས་བྱགས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གཏམས་ཤིང་འདུལ་བ། མདོ་སྟེ། མདོན་པ་
 སོགས་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་(༢༡༧) ཞིབ་རྟུ་སྤྲངས་པས་
 རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྟེ་སྟོད་གསུམ་པར་གྲགས་པའི་གནས་བཟན་འདུལ་
 བ་འཇིན་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དེ་གཉིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་རྟུ་
 བྱིན་པའི་ཚུལ་ལས་ཀྱང་ཐབས་མང་བ་དང་། དཀའ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོ་
 བས་ཆེས་བྱེད་པར་རྟུ་འཕགས་པ་འབྲས་བུ་ལམ་རྟུ་བྱེད་པས་ཆེ་གཅིག་ཉིད་

ལ་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་བསྐྱོད་རྒྱས་པའི་གསང་ཆེན་རྩི་རྩེ་ཐེག་.....
 པའི་སྒྲོར་འཇུག་པར་འདོད་པ་ན། མཁན་པོ་སྒྲ་གཙན་འཛིན་གྱིས་གསང་བ་
 འདུས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་མདོན་སྐྱུ་རུ་སྐྱུལ་ནས་དེ་ཉིད་རུ་དབང་བསྐྱར་.....
 རྒྱད་བཤད་མན་ངག་གདམས་ཤིང་། གཞན་ཡང་གསང་སྐྱགས་ཀྱི་ཆོས་བྱ་བ་
 ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བསམ་ལས་འདས་པ་སྐྱུལ་ཏེ། མཆེད་གཉིས་སོ་སོས་བཞེངས་
 པའི་གཙུག་ལག་ཁང་རུ་བཞུགས་ནས། བྱི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ལེགས་
 པར་བསྐྱངས་ཤིང་། ནང་གསང་སྐྱགས་རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་
 པར་མཛད་ནས་ལོ་ལྔ་བརྒྱར་ཉེ་བ་ཅམ་རུ་གནས་ལ། བྱད་པར་རུ་གཙུང་པོ་
 བེུ་མྱ་དྲ་ནི་རྩི་རྩེ་གདན་རུ་བཞུགས་པའི་ཆེ་ལྟ་འདྲེ་བཙན་རུ་འཁོལ་གྱིན་མཛོད་...
 རྩས་བསགས་ཏེ་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་རྩི་རྩེ་གདན་ལ་མཛོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 མཛད། དེའི་ཆེ་རྩི་རྩེ་གདན་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་ཡུལ་གཞན་གྱི་མི་
 རྣམས་མཛོད་པ་བྱེད་པ་ལ་འོང་བ་ཡིན་བསམ་པ་ལས་མི་མ་ཡིན་རུ་སྐྱས་ཀྱང་
 མ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྩི་རྩེ་གདན་གྱི་ཉེ་འཁོར་ན་ཁྱས་བྱེད་པའི་རྩིང་
 རུ་དབྱར་རྒྱས་གང་ཞིང་དགུན་སྟོང་པར་ལུས་པ་ཞིག་གི་ནང་རུ་བསྒྲུམས་ཏེ་...
 བཞུགས་ཤིང་། རྣམ་ཞིག་རྒྱུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པར་སྒྲོ་
 རུར་རུ་རྒྱས་གང་བར་མཐོང་ནས་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་རུ་གཞུང་
 རྩི་སྒྲུམ་པ་ན། ཡང་མཚོ་སྐམ་ནས་སྐར་བཞིན་བཞུགས་པ་མཐོང་བས་ཀྱན་རྩི་
 མཚར་བར་ཐུར། དེ་ཉིན་གྱི་ཆེ་བྱི་མོ་བརྒྱའི་དབུས་སུ་བཞུགས་མཚན་གྱི་དུས་
 ལུ་(༡༩) བྱི་མོ་དེ་དག་ཐུག་རྒྱུར་བཞེས་པ་ལས་བྱིའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱ་ཀྱ་ར་.....
 རོའམ་ཀྱ་ཀྱ་རི་བཞེས་ཡོངས་སུ་གྱགས་ཤིང་། ལུ་རྒྱན་ནས་མ་རྩ་མ་ཡིའི་རྒྱད་
 སྐྱགས་སྐྱན་དངས་ཏེ་འཕགས་པའི་ཡུལ་རུ་རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་རིང་ལུགས་ཉིན་...
 མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པས་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་ཀྱན་གྱི་གཙུག་ན་མདོན་.....
 པར་མཐོ་བར་ཐུར། གཞན་ཡང་ལོ་རྒྱས་འགའ་ཞིག་རུ་སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་

ནགས་ཚལ་དབེན་པ་ཞིག་ཏུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་ལ་གཞོམ་པས་ཐུན་མོང་དང་...
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་གྲུབ་མང་དུ་སྟོབ་ཅིང་། ནམ་ཞིག་ན་ལྷག་པའི་
 ནང་དུ་ཁྱི་གུ་མོ་ཞིག་བྱང་བ་ཉིན་ཞག་འགའ་ཟས་ཀྱི་གསོ་ཞིང་ཡོད་པ་ལས།
 རེ་ཞིག་ན་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུན་དངས་ཏེ་སུམ་ཙུ་ཙ་གསུམ་ན་བཞུགས་...
 པར་ཅི་ཞིག་ན་སྒར་གྱི་ཁྱི་གུ་དེ་དུན་ཏེ་ལྷ་རྣམས་ལ་ད་འཇམ་བུའི་གླིང་དུ་.....
 འགོ་བྱས་པས་ཅི་ཡིན་ཟེར། ཁྱི་གུ་དེ་ལྷགས་ནས་འཆིར་ཡོད་བྱས་པས་ལྷ་
 རྣམས་ན་རེ། བྱིད་ཡུན་རིང་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིམ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ད་དུང་ཁྱི་
 བུའི་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་མ་ཞིའམ་ཟེར་བས་བདེན་སྟུང་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལྟའི་...
 གནས་སུ་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། དེ་ནས་སྒར་རང་གི་གནས་སུ་
 སོང་བ་ན་སྒར་གྱི་ཁྱི་གུ་དེ་ནི་ཆེར་མ་སོང་ཤིང་། བྲག་ལྷག་ལ་ཁྱིས་བྱས་པས་
 རུ་མིག་ཞིག་ཀྱང་བརྟོན་འདུག་པ་དང་། དེར་ཁྱི་གུ་ལག་ཏུ་བྲངས་པས་བྱང་
 མེད་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ནི་རྩོམ་རྣལ་འབྱོར་
 མ་ཡིན་པས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱོད་པ་སྦྱད་ཅིང་སྦྱེ་པོའི་རོར་ཁྱི་མོར་སྦྱལ་...
 པས་སྟོབ་དཔོན་གྲུ་གྲུ་རི་པར་གྲགས་ཚུལ་སོགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་...
 པར་ཐར་པ་རོ་མཆར་མད་བྱང་བསམ་ལས་འདས་ཤིང་། ཉི་ཟླ་དང་མཉམ་
 པའི་ཆེ་བརྟེས་པས་དེར་སང་གི་དུས་སུ་ཡང་གཟུགས་སྒྱུ་རིན་པོ་ཆེའི་བྲ་མ་...
 ཏོག་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་མ་བསྐྱས་པར་སྐལ་ལྷན་རྣམས་(༡༧) ཀྱི་མིག་གི་.....
 མདོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པར་གྲགས་སོ། །འདྲིའི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་
 སྟོབ་དཔོན་འདི་ལྷང་ག་ལའི་ཡུལ་དུ་འབྲུངས་པར་བཤད་པ་དང་། ལྷ་ལེ་རྒྱའི་
 པརྟེ་ཏ་ཡིན་པ་སོགས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མཆིས་མད་ཀྱང་འདྲིར་ནི།
 རྩོམ་མ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གསུང་ལས་ཀྱང་། འཕགས་
 ཡུལ་དབྱས་འབྱུར་འཆང་དུ་དཔལ་ལྷ་ལེ་རྒྱ་དང་རྩོམ་གདན་གཉིས་ཀྱི་དང་...
 པོའི་བྱེད་པོ་བྲམ་ཟེ་མཐོ་བཅུན་གྲུབ་རྩོམ་དང་། བདེ་བྱེད་བདག་པོ་ཞེས་པའི་

སྤྱན་གཉིས་གནས་བརྟན་སྤྲ་གཅན་འཛིན་ལས་རབ་རྒྱ་བྱང་བས་བྲམ་ཟེ་སྤྲ་
 གཅན་འཛིན་དང་། འདི་ལ་བེུ་ཟླ་དྲ་ཞེས་མཚན་ཐོགས་པ་སྤྲོབ་དཔོན་
 འདིས་མཁན་པོ་དང་གཅེན་གྱི་གདམས་པའི་སྤྲ་མེད་གསང་ཆེན་རྩོ་རྩེ་ཐེག་
 པའི་བདུད་ཅིས་སྤལ་བཟང་རྒྱ་བྱས་ཏེ་སྤྲོས་མེད་གྱི་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་བ་ན་བཟུང་
 མ་གྱི་མོའི་ནམ་པར་བསྐྱར་བ་ལས། གྲུབ་པའི་སྤྲོད་པ་དེ་ལས་མཚན་རྒྱ་གཤས་
 པ་ཀྱ་ཀྱ་རི་པ་ཞེས་པའི་གྲུབ་པའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲོད་བཏང་གཤས་ཆེ་བ་ཉིད་གཞིར་བཟུང་ཞིང་། བྱད་པར་
 རྒྱ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཉིད་གྱིས་མདོ་ལས་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་གཙོ་
 བོར་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་རྒྱ་ན་གྲུབ་པའི་དབང་རྒྱལ་ནམས་ནི་སྤྲལ་པ་
 ལ་འདོད་དགུར་དབང་བསྐྱར་བས་རྩོ་རྩེ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་
 མཛད་པ་ནམ་ཐར་རྒྱ་མ་འབྱུང་བ་གོར་མ་ཆག་པས་མཐའ་གཅིག་འཛིན་གྱི་
 ལྟ་རྟོག་ནི་མི་བྱའོ། །དེ་བས་ན་སྤྲོས་བྱ་ཆེན་པོ་ནམས་ནི་རིང་མོ་ཞིག་ནས་སྤྲོ་
 འཆི་སྤངས་པའི་བྱང་འབྱུག་རྩོ་རྩེའི་སྤྲོ་བརྟེས་ཟིན་ཀྱང་ཐབས་མཁས་ཤིང་
 ཐུགས་རྩེ་ཆེ་བའི་གཞན་དབང་ལས་སྤྲོད་པ་རི་སྤྲོད་གྱི་བར་རྒྱལ་པའི་རྩལ་
 གར་འཕྱོག་མེད་རྒྱ་འཆར་བའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་རྩལ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྲོད་ལ་
 བནག་སྤྲོད་མ་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་བཀའ་(༡༠ན) དྲིན་རྩེས་སྤྲོད་
 ཏེ་གུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

༥ འདིར་སྤྲོས་པ། འཕགས་ཡུལ་པའ་གྲུབ་གངས་མེད་རྒྱ་སྐར་གྱི། །དབུས་
 བ་ཤར་གྱི་ཐེག་ལེ་རི་བཞིན་རྒྱ། །ཆེས་ཆེར་འཕགས་པའི་གྲུབ་པའི་དཔའ་པོ་
 དེར། །ཀྱ་ཀྱ་རི་པ་ཞེས་པའི་མཚན་རྒྱ་གཤས། །ཞེ་མ་སྤྲོད་པ་འདི་ན་འཁོར་བ་
 པའི། །མ་རིག་འབྲལ་པའི་ཆ་གདུང་ཀྱན་བཙུལ་ཞིང་། །གསང་ཆེན་བདུད་
 ཅིའི་ཐེགས་མ་འགྱུར་མཁས་པའི། །སྤྲོས་མེད་དམ་པའི་སྤྲོ་བ་གཙུག་གི་རྒྱན། །
 ཡོ་རྒྱན་རྣམ་གཞུང་འཕགས་རྒྱུང་ནས། །ཐུགས་རྩེའི་སྤྲོ་བས་གྱིས་ཏེ་བར་དྲངས་

པ་ཡི། །སྟན་རྒྱུད་དཔལ་གྱི་རུམ་བྱ་ཀུན་དགའི་དྲིས། །འབྲུང་པའི་ངོ་མཆར་
 དབྱས་འབྱར་སྤྲངས་སུ་སྟེལ། །འཆི་མེད་ཡུལ་ནས་ངལ་བས་མ་པབ་ཅིང་། །
 བདེ་འབྱུང་རལ་པའི་སྟོ་བར་མ་འབྱེངས་པའི། །རྣལ་འབྱོར་ཀུན་གྱི་བྱ་མཆོག་
 ཀུན་མོ། །ཁྱོད་གྱིས་འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་དྲི་མ་འབྲུང། །ཉི་ཟླ་མཉམ་པའི་ཆེ་ཡི་
 མཆོག་བརྟེས་ཀྱང་། །ད་རུང་སྲིད་པའི་རྣལ་གར་འཛིན་པ་ཡི། །དམ་པ་རྣམས་
 གྱི་ཐབས་མཁས་རྣམ་ཐར་ལ། །བསམ་ཆེ་སྟོང་ནས་གྲས་པའི་མེ་ཉོག་འཇུག། །
 ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༥ ། རྒྱུས་པའི་རབས་གྱི་འབྲེང་བ་བཞི་པ་ནི། དེ་ཡང་ངི་སྐད་དུ། པཌ་ཆེན་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། མཐུ་སྟོབས་རྩོམ་ཆེའི་མེ་ཆར་
 འབར་བ་ཆེས། །སྟོང་ཕྱག་གེགས་རིགས་རྩལ་དུ་སྟོག་མཛད་པ། །ཐུགས་གྱི་
 རྩོམ་ཆེའི་དངོས་གྲུབ་ཆར་ཆེན་གང་། །འབེབ་མཁས་རྩྱུ་ཆེན་ཀ་རར་གསོལ་བ་
 འདེབས། །ཞེས་ངི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་སྟེ་བ་དུ་མར་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་གྱི་
 རྣལ་འབྱོར་གོམས་པ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས། ནང་དུ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེས་
 ངན་པའི་བདུད་སྟེའི་ཆོགས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བཅོམས་ཏེ། དེའི་མཐུ་
 ལས་སྟེ་རྣལ་དུ་མ་རུངས་གདུག་སེམས་འཆང་བའི་གེགས་དང་ལོག་འདྲེན་གྱི་
 རིགས་རྣམས་མཐུ་སྟོབས་(༡༠ བ) དང་རུས་པའི་གནམ་ལྷགས་གྱི་རྩོམ་ཆེའི་མེ་
 ཆར་གཅིག་གིས་ཆེག་མེད་ཐལ་བར་སྟོག་ཅིང་། སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་རྩོམ་ཆེ་ཐེག་
 པའི་གཞུང་ཤིང་སྟོན་པ་དང་གྲོལ་བའི་ལམ་བཟང་ཡངས་པོར་སྟེ་ནས་བྱུང་
 འཇུག་གཏུག་མ་ལྟན་ཅིག་རྒྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་གྱི་རྩོམ་ཆེའི་དངོས་གྲུབ་གྱི་
 ཆར་ཆེན་ཅི་ཡང་འབེབ་པར་མཛད་པའི་གྲུབ་པའི་བྱ་མཆོག་རྩྱུ་ཆེན་ཀ་ར་
 ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ངི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཉིད་གྱིས། ང་ནི་ཕྱ་ངན་འདས་ལོག་དུ། །ལོ་ནི་ལྷ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ན། །ཞིང་པ་
 ར་ཐུབ་ཅན་གྱི་བུ། །ཕྱི་རྩྱུ་ཀ་ར་ཞེས་བྱ་འབྱུང་། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་སྟོན་

བ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བརྒྱན་ཅུར་ཉི་
 བར་གྱུར་པ་ན། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ནང་ཚན་རྩ་ཐུབ་ཅན་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཡུལ་དུ་ཞིང་པ་རྩ་ཐུབ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་བྱིམ་བདག་ཞིག་གི་བྱར་བལྟམས་
 ཤིང་། བལྟམས་ནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷགས་དང་མཐུན་པའི་ཐབས་དུ་
 མའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་བསྐྱངས་ཤིང་མིང་ཡང་ནོར་བུ་གོ་ལེབ་ཅེས་བྱ་བར་བཏགས་
 ཏེ། དེ་ཞིག་གི་བར་དུ་ཐ་མལ་བའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་རང་ཉིད་གྱིས་བདག་གིར་
 བྱ་བར་འོས་པའི་བྱིམ་གྱི་ལས་སུ་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་དག་རྣམས་པ་མའི་བཀའ་
 བཞིན་དུ་རྒྱབ་ཅིང་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་མ་ལ་ཡ་ཡི་བསུང་ཞིམ་ནི། །
 རང་གི་རྩི་སྤྱགས་ཀྱན་དུ་འཕྱོ་བ་ལྟར། རྒྱེས་བྱ་ཆེ་རྣམས་མཛད་པའི་ངོ་
 མཚར་ཡང་། །འདུལ་བར་འོས་པའི་ཞིང་ཁམས་དག་དུ་འཇུག། དེ་ཆེ་ཀྱན་
 རྒྱབ་ལྟ་ཡི་རྒྱུ་རིང་དེའང་། །དམ་པའི་ངོ་མཚར་བལྟ་ཐྱིར་སྲིད་པའི་མིག་མུ་
 འཇིན་སྲིན་གྱིས་སྒྲིབ་གཏོགས་ཕྱེ་བྱས་ནས། རྩྱགས་བཞི་ཀྱན་ནས་ཡོངས་སུ་
 བལྟས་པ་བཞིན། །སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་འདི་ན་ཞེས། །རི་བོང་འཇིན་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་དེས་ཀྱང་། །འཁོར་ཚྭས་རྒྱ་སྐར་ཚྭས་ལ་སྒྲན་བྱས་ཏེ། །
 ཡོན་ཏན་བལྟ་ཐྱིར་མཁའ་ལ་ཆས་སམ་སྒྲམ། །དེ་ལྟར་རྒྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་འགྲོ་
 བ་རྒྱབས་(༡༡ ན) མེད་པ་ཐུན་པའི་ཁྲུང་བྱར་བརྟེན་འཆའ་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་
 མ་བུ་གཅིག་པ་ལ་བཙེ་བའི་ཆོད་ཅམ་དུ་སྒྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་ཡིད་ལ་བརྟག་ཅིང་།
 ད་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཉམ་ང་བའི་གནས་ལས་བདག་གིས་རྒྱབས་
 པར་བྱའོ་སྒྲམ་པའི་མི་ལྷོག་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་དང་བཅས་བཞིན་པར་
 དེ་ཞིག་བྱིམ་ན་གནས་པ་ལས། དེའི་ཆེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་པརྒྱ་སམ་སྒྲ་མ་
 ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་བཙུན་འདས་རང་ཉིད་སྐར་ཡང་འཇིག་རྟེན་དུ་
 ཐོན་པ་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་འཛམ་གླིང་གི་ཞིང་ཀྱན་དུ་ཞི་རྒྱས་
 དབང་དུག་གི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་འདུན་པའི་ཐབས་

ཚུལ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞིལ་ཏེ་གནས་པ་ན། ཏུས་ནམ་ཞིག་གི་ཆེ་ཆུ་གར་རྩ་བ་
ཅན་གྱི་ཡུལ་ཁམས་དེ་ཉིད་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་དཀར་པོས་བྲབ་པར་.....
བྱེད་པའི་ཏུས་ལ་བབ་ཅིང་། བྱེད་པར་ཏུ་ཞིང་པ་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱ་དེ་རྩེས་
སུ་བཟུང་བའི་ཏུས་ལ་བབ་པར་གཟིགས་ནས་ཡུལ་ཁམས་དེར་བྱོན་ཏེ་དགོ་
སྤང་སུ་ཤ་དེ་བ་ཞེས་བྱ་བར་སྤུལ་ནས་བལ་འབངས་ཀ་ལ་སྤྱི་དང་ལྟན་ཅིག་
ནགས་སེབ་ཞིག་ཏུ་འདྲོད་ཆགས་བཞི་སྦྱར་གྱི་སྤུབ་པ་མཛད་ཅིང་བཞུགས་.....
ས། །དེའི་ཆེ་ཞིང་པ་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱ་དེ་ཉིན་རེ་བཞིན་ནགས་སེབ་ཏུ་སྤྱགས་
འཆར་འོང་བ་ལས་དགོ་སྤང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཞལ་མཇལ་བ་ན་སྤྱོན་གྱི་ལས་དང་
སྤྱོན་ལམ་བཟང་པོའི་སྤྱབས་ཉེ་བར་སད་པས་བཙས་མ་མ་ཡིན་པའི་དད་པ་
བཟན་པོ་སྤྱོས་ནས་ནང་རེ་བཞིན་ཤིང་ལོའི་ནང་ཏུ་སྤྱགས་གྱི་འོ་མ་བཞོས་.....
ནས་དགོ་སྤང་ཡབ་ཡུམ་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་པས། རེ་ཞིག་ན་སྤུལ་པའི་དགོ་
སྤང་གི་ཞལ་ནས་ནོར་བུ་ལ་གསུངས་པ། གྱེ་བྱོད་ཉིད་ནང་རེ་བཞིན་ཏུ་ཁོ་པོ་
ལ་ཞོ་འབུལ་བ་དེ་འདྲོད་པ་ཅི་ཞིག་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས།
དེས་གསོལ་བ། བདག་ནི་ཅི་ཡང་མི་འདྲོད་(༡༧) མོད་གྱི་དེ་ལྟ་ནའང་བྱེད་
ཉིད་ལ་དད་ནས་སྤུལ་བ་ལགས་སོ་ཞེས་ཞུས་པས། ཡང་དགོ་སྤང་གི་ཞལ་ནས།
དེ་ལྟ་ན་སྤྱོགས་ཏུས་གྱི་ཆེ་ཐུང་གཅིག་ལ་བྱུང་འཇུག་རྩོ་རྩེ་འཆང་གི་རྒྱལ་སྤྱིད་
ལ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་གསང་ཆེན་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཆོས་བླ་མ་ཉན་.....
པར་འདྲོད་དམ། འདྲོད་ན་ཁོ་པོས་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ན་
རེ། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་འདྲོད་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་བདག་ལ་འདི་ན་ཆོས་ཞུ་བའི་
ཡོན་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པས་ནོངས་སོ་ཟེར་བས། དགོ་སྤང་གི་ཞལ་ནས།
བྱེད་ཉིད་གྱིས་ནང་རེ་བཞིན་ཏུ་ཁོ་པོ་ལ་ཞོ་སྤུལ་བ་ཁོ་ན་ཡོན་ཡིན་གྱི། དེ་བས་
ན་སང་ནང་པར་སྤུ་བར་ཤོག་ཅིག་དང་ཆོས་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པས། དེ་དགའ་ཞིག་མགུ་ལ་དད་ཅིང་ཡིད་རངས་པ་སྤྱོས་ཏེ་དེ་དེ་བཞིན་ཏུ་

འཆལ་ལོ་ཞེས་གསལ་ནས་དགོ་སྒྲོང་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཕྱག་དང་བསྐྱར་བ་བྱས་ཏེ་
 དེ་རྒྱལ་རང་གི་ཡུལ་དུ་ལོག་ནས་སང་ནང་པར་སྤེལ་པར་ལངས་ཏེ་ཕྱགས་རྣམས་
 དེད་ཅིང་། བདག་གིས་ཕྱགས་འདི་རྣམས་སྒྲོང་བ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་འགྲོ་བ་
 རྣམས་འཁོར་བའི་གནས་ལས་སྐྱབས་ཏེ་བདེ་ཆེན་ཐར་པ་མཆོག་གི་སྤྱིང་དུ་
 བསྐྱེལ་བར་བྱའོ་སྒྲུལ་པའི་ལྟག་བསམ་དང་། དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་གསང་
 ཆེན་རྩོམ་ཐེག་པའི་བདུད་རྩི་ལ་ཅི་དགར་ཁོངས་སྒྲུབ་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་
 དང་ལྷན་ནི་སྒྲུལ་པའི་དགའ་བ་དང་། འཁོར་བའི་གནས་འདི་ལ་ཕྱི་ཕྱག་
 འཆལ་ཏེ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཆེ་གཅིག་དུ་གཞོལ་ནས་ཆེ་གཅིག་ཉིད་ལ་
 ཟུང་འཇུག་ཏེ་དུ་ཀའི་གོ་འཕང་སྟོབ་པ་ཞིག་མི་བྱེད་རེ་སྒྲུལ་པའི་དམ་བཅའ་
 རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་འགུན་པ་བཞེན་དུ་འཁེལ་བཞེན་པར་སྐྱུལ་པའི་དགོ་
 སྒྲོང་གི་དུང་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་དུམ་བུ་རྒྱང་ཤྱགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པ་ལྟར་ལྟར་བར་སོན་
 པར་ལྟར་རྟོ། །མཐུ་སྟོབས་རྣམས་པའི་ལོ་འབྲས་གཡུར་བ་ཞིང་། །ཕྱགས་རྩི་
 ཕྱགས་རིས་མེད་པའི་གྲིབ་སིལ་ཅན། །པད་འབྱུང་དཔག་བསམ་ལྟ་ཡི་སྟོན་པ་
 ཞིག །(༡༩༩) ར་ཐུབ་ཅན་གྱི་སྒྲོངས་སུ་གསལ་བར་ལྟར། །རི་ལྟར་དྲི་བཟང་
 ལྷན་པའི་མེ་རྟོག་དུང་། །རྒྱང་དུག་ཆོགས་རྣམས་མ་པོས་འདུ་བ་བཞེན། །དམ་
 པའི་སྐྱེས་བུ་གང་ན་གནས་པ་དེར། །སྐལ་ལྷན་གདུལ་བྱའི་ཆོགས་ཀྱང་ངང་
 གིས་འདུ། །རིང་ནས་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པར་ཆེན་པོ་རུ། །ལྟར་པའི་བག་ཆགས་
 རྩོན་གྱིས་སད་པ་ན། །དབང་མེད་གུས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལྟར་བ་དང་། །ལྷན་ཅིག་
 བསྐྱེན་ཅིང་བཀྱར་བའི་ཐ་སྐྱབས་འཇུག། །དེ་ནས་སྐྱུལ་པའི་དགོ་སྒྲོང་ཡབ་
 ཡུམ་ལ་གུས་པས་ཕྱག་བྱས་ཏེ་ཤིང་ལོའི་ནང་དུ་འོ་མ་བཞོས་པས་བསྐྱེན་བཀྱར་
 བྱས་ནས་བྱས་མོའི་ལྟ་ང་ས་ལ་བཅུགས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཞིང་འདྲེན་བྱེད་ཆོས་སྐྱོ་
 བའི་བཞེན་རས་ལ་ཆེ་གཅིག་དུ་བལྟ་ཞིང་མདུན་དུ་འཁོད་པ་ལ། །སྐྱུལ་པའི་
 དགོ་སྒྲོང་ཆེན་པོས་ཀྱང་སྟོན་ལྷན་གྱི་སྟོབ་མ་དབང་པོ་ཤིན་དུ་རྩོན་པོར་གཟིགས་

ཉེ། ཞལ་འཛུམ་པའི་མདངས་དང་ལྷན་པའི་མཆུ་སྒྲིམ་གྱི་སྤྱབས་ནས་ཆེམས་
 གྱི་གེ་སར་དང་ལྷན་ཅིག་རོ་འཛིན་གྱི་བྱང་བ་གཡོ་བཞིན་དུ་གསུང་ཚངས་པའི་སྤྱ་
 དབྱངས་དང་ལྷན་པས་ཐོག་མར་རྩོམ་ཆེ་སེམས་དཔལ་རྒྱན་ཅིག་གི་སྤྱབ་ཐབས་
 སྤུལ་བ་བཀའ་བཞིན་དུ་སྤྱབ་པས་ལྷན་ཐོག་དེ་ཉིད་ལ་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་
 པར་གྱུར་རྟོ། །དེའི་ཆེ་དགོ་སྤྱོད་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཆེ་སྤྱོད་བྱ་
 དེའི་སྤྱིན་མཆེམས་གྱི་དབུས་སུ་རྩྱུ་ཡིག་ཤིན་དུ་གསལ་བར་འདུག་པ་གཟིགས་
 ནས་མཆན་སྤྱོད་དཔོན་རྩྱུ་ཆེན་ཀ་ར་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས། ནང་རེ་བཞིན་དུ་
 བཀའ་འདུས་དམ་པའི་རྒྱུད་ལྷ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་མའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་རྣམས་
 པར་སྤུལ་བས་གདམས་པའི་གཏེར་མཛོད་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཀླང་འཁྱུགས་གྱི་
 དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པས་ཞབས་སྤྱོད་གང་ཅམ་དུ་ས་ལ་མ་རེག་པར་བྱོན་པ་སོགས་
 ཐུན་མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་དང་། བྱད་པར་དུ་ཡང་གསུང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་
 ལུས་པ་མཐར་ཐུན་པའི་རང་རྟགས་སུ་སྤྱི་བོའི་གཙུག་དུ་རྟ་(༡༢༧) མཁྱེན་.....
 བྱང་བ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཐུགས་གྱི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་མཐར་ཐུན་
 པའི་རང་མདངས་སུ་ཐུགས་ཀའི་དབྱིལ་དུ་རྩོམ་ཆེ་བྱང་བ་དང་། ཞི་བ་དང་
 རྒྱས་པ་དང་དབང་དང་དྲག་པོའི་འཕྱིན་ལས་རབ་འབྱམས་གྱི་དངོས་གྲུབ་.....
 མཐར་ཐུན་པའི་རྟགས་སུ་དབུལ་བའི་དབྱིལ་དུ་གཡུའི་རྩོམ་ཆེ་རྒྱ་གམ་ཡོངས་.....
 སུ་འཁོར་བ་དང་། སྤྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུན་པའི་རྟགས་སུ་གནས་དབྱའི་བྱ་
 ག་ནས་འད་ཟེར་དགུ་ཆོན་དགུ་དགུ་འཕྲོ་ཞིང་སྤྱོད་ལས་མཆན་བཟང་གིས་
 བརྒྱན་པ་སོགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་དག་ལ་ཡང་མངའ་.....
 བརྟེས་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ལྟར་དུ་གྱུར་ནས་དགོང་མོ་ཞིག་ཐུགས་ནམས་གྱི་ཕྱི་
 བཞིན་དུ་ཡུལ་དུ་ཐུན་པས་སྤྱོད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྩོམ་ཆེ་སེམས་དཔལ་དངོས་
 སུ་མཐོང་བས། ཡུལ་དེའི་རྩོམ་ཆེ་པོས་གྱུར་རྩོམ་ཆེ་སེམས་དཔལ་བྱོན་ནོ་ཞེས་གྲོང་
 ཁྱིར་གྱི་དབུས་སུ་བྱི་བཞིགས་གདན་བཏིང་ཐུག་དང་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་མཁྱེན་.....

བཞིན་ཏུ་ཙུ་འདྲི་བའི་སྤང་ཏུ། རྩོ་པོ་བདག་ནི་ཞིང་པ་རྩ་ཐུབ་ཅན་གྱི་ཐུགས་
 རྩི་ལགས་ན་འདི་ལྟར་མཛད་པ་ཅི་ཉེས་འབྲུལ་བར་མ་ཕྱར་ཏམ་ཞེས་གསུངས་.....
 པས་རྩོ་པོ་ན་རེ། བྱུང་ནི་ཐུགས་རྩི་མ་ལགས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་དོན་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་
 ཆུལ་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་ཏུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ཡབ་གཅིག་རྩོ་
 རྩི་མེས་དཔལ་ཁོ་ན་ལགས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རོ་མཆར་ཅན་གྱི་
 གཏམ་སྒྲུགས་དང་སྒྲུགས་མཆམས་ཀྱན་ཏུ་བྱབ་པས་སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྲིན་.....
 བཞིན་ཏུ་འདུས་ནས་ཐུག་དང་མཛོད་པ་དང་སྟི་སྟང་དང་རིམ་གྱོ་ཆེར་བྱས་...
 ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་ཉིད་ཏུ་བཀྱར་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱན་ལ་རྩོ་རྩི་སྟེག་པའི་
 ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བསྟན་པས་རྩ་ཐུབ་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་ཆེན་པོ་དེ་ཆོས་ཀྱི་...
 རྒྱང་བ་དཀར་པོ་ཡུགས་གཅིག་གིས་བྱབ་པར་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་གྲུབ་
 པའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཆེན་པོ་འདི་ནི། རྩི་སྒྲ་མ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་
 འཕྲིན་(༡༡ན) ལས་ཀྱི་གསུང་ལས། འདི་ནི་སྤྱི་འབྱུར་ངེས་གསང་གི་བསྟན་པ་
 སྤྱི་དང་། བྱུང་པར་འཇམ་དཔལ་སྒྲ། པར་གསུང་། ཡང་དག་ཐུགས་ཞེས་
 སྟགས་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་ལྗེ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བཀའ་བབ་སྒྲ་སྒྲུབ་ལ་སྟགས་པ་གྲུབ་.....
 པའི་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་བརྒྱུད་གསུངས་པའི་ནང་ཆོན་ཡང་དག་.....
 རྒྱུད་ཀྱི་མངའ་བདག་དེ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བོ་སྤྱེ་ལ་དང་། རྩི་ཆེན་
 ཀ་ར་དང་། འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་སྟགས་ལ་གསང་སྟགས་རྟིང་མའི་
 རིག་པ་འཛིན་པ་བརྒྱུད་ཏུ་གྲགས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་གྲུབ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་
 སྤྱི་དང་། བྱུང་པར་ཏུ། ཡང་དག་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྗེའི་མངའ་བདག་ནི་སྒྲོབ་
 དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ་འདིའི་བསྐྱར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡང་བྱར་ཙམ་བརྗོད་ན།
 དེ་ཡང་ཆོས་སྤྱི་རྟོན་པ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོས་སྤྱོ་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་.....
 མཛོན་ལུས་ཏུ་བསྟན་ཏེ་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་ལྗེ་བརྒྱུད་གསུངས་པ་རྣམས་འཛིག་.....
 ཉེན་པ་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་འཁོར་དང་མ་འོངས་པའི་གདུལ་བྱ་

འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ། རིག་འཛིན་དོ་རྩེ་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་རྒྱུད་ལྷང་མན་ངག་
དུ་ཕྱེ་ནས་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་དང་སྣ་མ་སྤོན་སྟེ་བརྒྱུད་ལ་གཏད་པར། དེ་
རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལྷང་མན་ངག་རྣམས་གསེར་གྱི་སྦྲོམ་བྱར་བཅུག།
ཡང་དག་དཔུལ་གྱི་སྦྲོམ་བྱ་དང་། གཤིན་རྩེ་ལྷགས་གྱི་སྦྲོམ་བྱ་སྟགས་སུ་བཅུག་
ནས་གར་སྤྲས་བཤོས་པས་མ་འཆམ་པར། དེར་མཁའ་འགྲོ་ལས་གྱི་དབང་
མ་ཆེ་བྱོན་ནས་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བསེལ་བའི་ཆལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་བདེ་བྱེད་……
ཆེགས་པའི་ནང་དུ་སྦྲོས་ཤིག་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྤྲས་ཏེ་སྟེ་བརྒྱུད་ཐམས་……
ཅད་གྱི་མཆོད་དོ། །དེ་ནས་རིང་མོ་ཞིག་ན་སྦྲོབ་དཔོན་རྩྱུ་ཆེན་ཀ་ར་ལ་སྟགས་
པ་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པོ་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐུན་
པའི་གཟིགས་སྤང་ལ། དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་དེ་ན་ཉིན་བར་རྒྱང་དང་འཆུབ་མ་
(༡༡༧) ཐོག་དང་མེར་བ་འབབ། མཆོན་འོད་དང་མེ་འབར་སྟོག་འབྲུག་པའི་
ཆོ་འཕུལ་ཡ་མ་རྒྱུད་སྣ་ཆོགས་བྱང་བས་སྦྲོབ་དཔོན་བརྒྱུད་པོ་བཀའ་བཤོས་……
ཏེ། འདི་ནས་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤང་བའི་ངན་སྟགས་སམ་འོན་ཏེ་འཛིན་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་གཅིག་དུ་པན་པའི་ཆོས་དང་ལོ་རྒྱུས་གང་འབྲུང་ཡང་……
བཏོན་ན་འཐད་པར་ཞལ་འཆམས་ཏེ། སྦྲོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་མཐུན་པའི་
རྣམས་ཀྱིས་མཁའ་འགྲོ་དང་སྟེ་བརྒྱུད་མཆོད། བཀའ་བདེན་པས་ཆོས་བཤད།
དཔོངས་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་དབང་དུ་བསྐྱུས་པས། དགྲུང་ཞག་བདུན་གྱི་རྩབ་
མོ་གཏེར་སྤང་རྣམས་ཀྱིས་སྦྲོམ་བྱ་རྣམས་པས་ཆེ་མཆོག་གསེར་གྱི་སྦྲོམ་བྱ་ཅན་གྱི་
སྤྲུལ་དང་། ཡང་དག་དཔུལ་གྱི་སྦྲོམ་བྱ་ཅན་རྩྱུ་ཆེན་ཀ་ར་དང་། གཤིན་རྩེ་
ལྷགས་གྱི་སྦྲོམ་བྱ་ཅན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་སྟགས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་……
གཏད་པར་གྲགས་ཤིང་། དེ་བས་ན་སྦྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདིས་ནི་སྟེ་འགྱུར་གྱི་
ཐོག་པ་སྦྱི་དང་བྱུང་པར་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་གདམས་པའི་བཀའ་བབ་ཡང་དག་……
ཐུགས་གྱི་རྒྱུད་སྟེའི་ཆོས་སྒྲར་རྣམས་བདག་གིར་དུ་བཞེས་ནས་འཕགས་པའི་

ཡུལ་རུ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་དཔག་རུ་མེད་པ་ལ་བགོ་བཤར་སྒྲིན་
 བར་མ་བཟད། བོད་ཡུལ་གྱི་སྤྲངས་འདིར་ཡང་ཞབས་སེན་གྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་
 ནས་བཅའ་མའི་ཚུལ་འདི་དག་ལྷག་པར་རུ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །
 སྐབས་འདིར་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པོ་འདི་དག་རུས་མཉམ་མི་མཉམ་དང་། རྩི་
 ཀ་ར་ལ་ཡང་རུ་མ་ཡོད་ཚུལ་སོགས་སྒྲ་བའི་སྒྲོ་མང་ཡང་དོན་བསྟུན། རྗེ་དག་
 དབང་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་གྱི་གསུང་ལས། གྲུབ་ཆེན་བརྒྱུད་པོ་དེ་རྒྱུད་
 རྗེ་བརྒྱུད་གྱི་གཏེར་བཞེས་པར་རུས་གཅིག་ཀྱང་ཐོགས་མཉམ་མི་མཉམ་མི་……
 མཐུན་པར་སྒྲ་མོད། དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲུལ་པའི་རང་གཟུགས་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་
 ས་སྒྲུའི་སྒྲོས་གཏིང་ཕིག་པ་མིན་ཞེས་པ་རྒྱལ་མཆོག་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས་གསུངས་……
 (༡༤༦) པར་གྲགས་ལ། རྩི་ཀ་རའི་མཆོན་གྱི་སྒྲོས་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་
 གྲུབ་ཆེན་འདི་དང་ཡུལ་རུས་གང་རུ་ཡང་མཚུངས་པ་མིན་ནོ། །བཞེས་སྟིང་
 པོ་བཞེས་ཏེ་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲོ་ཡུལ་རུ་དེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་སྒྲོན་གྱི་རུས་ཉིད་ནས་རིམ་གཉིས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པ་……
 མཐར་ཐུན་ཏེ་རུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་……
 ཏན་འཕྲིན་ལས་གྱི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་གྲུབ་……
 པའི་དཔལ་པོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་མལ་
 གྱི་འདུ་ཤེས་རྒྱུད་རིང་རུ་སྟིང་སྟེ་རྣམ་ཀུན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་གཟུགས་……
 གཅིག་ཤུར་དེས་པ་རྟེན་པར་བྱའོ། །

༥ འདིར་སྒྲས་པ། སྒྲ་འགྱུར་དེས་གསང་གཏམ་གྱི་ཀའི་ཏ། །རྣམ་དཔྱད་
 སྒྲོས་གྱི་སྒྲུང་པོའི་ཁོང་སྟོན་པས། །རིམ་གཉིས་དྲི་བཟང་རྫོགས་པའི་གི་ལང་
 གིས། །ལུས་ཅན་ཡིད་གྱི་གདུང་བ་རྒྱུད་ནས་འབྱེན། །སྐད་ཅིག་མཛད་པའི་བ་
 རྒྱལ་མ་རེ་རེས་ཀྱང་། །སྟོན་གྱོལ་སྟེར་བའི་སྒྲ་འཕྲེང་སྟོང་འཛིན་པའི། །སྒྲེས་
 མཆོག་བརྒྱུད་ལྷན་ཆབ་གྱི་རྒྱན་བཟང་ཞིག །འདུལ་འོས་གདུལ་བྱའི་འབབ་

སྟེགས་རོགས་སུ་གཞོལ། ཁྱི་མ་གསང་གསུམ་མཛད་པའི་ཆ་གཅིག་གིས། །འགྲོ་
མང་རྫོ་རྗེའི་ས་ལ་འབྲིད་པའི་ཆོ། །ད་ནི་སྤྲིད་འདིར་ལྷས་ཅན་འགའ་མེད་
སྟུང་། ཁྱིར་རྗེའི་ལྷ་དེའང་ངལ་བཅོའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས། །དེ་ལྷའི་རོ་མཆར་ལྷ་
ཡི་རྩ་བོ་ཆོ། །སྤྲིད་པ་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་ཡོངས་བརྒྱབས་པའི། །གྲགས་པ་
དཀར་པོའི་སྒྲ་སྐད་འཁོར་ཡུག་གི། །རི་བོའི་ཁྱོན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བཀལ་བར་
ཟུར། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྤངས་རྟོགས་མཐའ་དག་དང་། །མཉམ་པའི་གྲུབ་པ་
མཆོག་གི་ཆེར་སོན་ཀྱང་། །ད་དུང་ཐབས་གིས་འགྲོ་བ་འདྲེན་པ་ནི། །དམ་ང་
རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་སོ་ནར་ཟད། །ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་
པ་དག་གོ། །ཅེས་བྲལ་བདག་དཔལ་ལྷན་(༡༩) ལྷ་མ་དམ་པ་བྲི་ཆེན་རྫོ་རྗེ་
འཆང་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་རོ་མཆར་ལོར་བུའི་འཕྲུང་བ་ལས་སྤུལ་...
གཞི་རོས་བབྱང་བ་དང་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་འཕྲུང་བ་འདྲིན་
པ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པའི་རིམ་པ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

ཐོད་ཡུལ་གྱི་སྤྲངས་འདིར་བཟུན་པ་སྔ་དར་དང་ཕྱི་དར་རྣམས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་མཁས་བྲལ་གྱི་རྣམ་རྟལ་རི་ལྟར་བཟུན་པའི་
ཚུལ་རིམ་པར་བཤད་པ་ལ་དེའི་ཐོག་མར་ཟུར་བ། རྒྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་འཕྲུང་
བ་ལྷ་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་
པོའི་གསུང་ལས། སྔ་འགྱུར་གྲུབ་པ་བདུད་ཅིའི་ཟིལ་དངར་གྱིས། །འཆི་མེད་ཡེ་
ཤེས་མཆོག་བརྟེན་དཔའ་པོའི་གར། །བསྐྱུར་བས་སྟེ་བརྒྱད་བཅུ་འཁོལ་གྲུབ་
པའི་གཙོ། །དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་དང་། ཁྱི་

ཆེན་རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་ཀྱང་། མ་ཙམ་མངོན་འཁོལ་འབྲེག་
 མི་དཔལ་ཡེ་ཤེས། ཁྲིས་གསུངས་པ་ལྟར། གསང་སྤགས་སྤ་འབྱུར་རྩི་རྩེ་ཤེག་
 པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བརྟུང་ཅིའི་བེལ་དངར་ལ་ངོམས་མེད་རྟུ་རོལ་བར་.....
 མཛད་པའི་མཐུ་ལས་འཆི་བདག་གི་བརྟུང་སྤེ་སྤ་རགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་
 ཅད་བཅོམས་ནས་འཆི་མེད་རིག་པ་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་གོ་འཕང་.....
 བརྟེས་ཤིང་བརྟུལ་ཁྱགས་དཔའ་པོའི་གར་སྟབས་ཀྱན་རྟུ་བརྟུར་བས་མ་ཙམ་ལ་
 སྤགས་པའི་སྤེ་བརྟུང་མཐའ་དག་དབང་མེད་བྲན་རྟུ་འཁོལ་བར་རུས་པའི་.....
 རྩི་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་འབྲེག་མི་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཁྲིས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ།
 འདི་ནི་ལྟ་བུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་འདུལ་ཞིང་ཤུར་ཀླུ་གངས་.....
 རིའི་འཕྲེང་བས་ཡོངས་སུ་འབྱུང་པའི་ཆེན་པོ་བོད་ཀྱི་ཀླུ་ཁམས་ཀྱི་ནང་ཚན་.....
 གཙང་སྟོང་མངའ་རིས་དང་ཉེ་བའི་སའི་ཆ་དགེ་མཆོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་...
 པའི་ཡུལ་གྱ་ཆེན་པོར་རིགས་(༡༥ན) རུས་ནམ་པར་དག་ཅིང་ཆེས་མཐོ་བ་.....
 འབྲེག་མི་ཁྲིས་པའི་བརྟུང་ལས་འོངས་པའི་ཤུན་སྟུམ་ཆོགས་པའི་ཡབ་ཡུམ་.....
 སྤགས་ལ་མངོན་པར་གཟིགས་ནས་རུས་ཆེས་མཆོག་རྟུ་དགེ་བར་བྱམས་སྟོང་...
 རྩེ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྲན་བཞིན་ཤེས་བཞིན་རྟུ་...
 ལྟམས་སུ་ཁྱགས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལྷས་སེམས་ལ་སྤྲུམ་མི་ཤེས་པའི་
 དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བྱབ་པ་དང་། དངོས་ཉམས་མི་ལམ་ནམས་
 སུ་དཔའ་པོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་མང་པོས་བྱག་འཆལ་བ་དང་། འདུད་ཅིང་
 བཀྱར་སྟོ་སྤགས་བྱེད་པ་དང་། མི་ལམ་རྟུ་རྩེ་བ་ཉ་གང་བ་ཞིག་སྤྱི་པོའི་གཙུག་
 ནས་ཁྱགས་པར་མིས་པ་སྤགས་ལ་མཆོན་ཅིང་ངོ་མཆར་ཆེ་བའི་མཆོན་མ་ཤུན་.....
 སྟུམ་ཆོགས་པ་རྟུ་མ་བྱང་བ་ཡབ་སྤགས་ལ་ཡང་སྤྲུམ་ཏེ་ངེས་པར་ལྟ་དང་སྤྲོ་...
 མ་སྤགས་རིག་འཛིན་གྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཞིག་མངལ་རྟུ་ཁྱགས་པར་གདོན་མི་
 ཟེའོ་སྟུམ་ནས་ཡིད་ལ་དགའ་བ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ནས་རྩེ་རྩི་རྩེ་གས་

ནས་བཅའ་བའི་རྒྱས་ལ་བབ་པ་ན་ཡུམ་གྱི་ཡུས་ལ་མི་བདེ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་རིགས་
སྤྱོད་ཅམ་ཡང་མེད་པར་བདེ་བ་ནས་བདེ་བར་སྐྱབས་ལྷུན་མཁུ་གིང་། དེའི་ཆེ་
ཡང་བྱིམ་གྱི་ཉེ་ལོགས་རྣམས་སུ་འང་འཛོམས་ཀྱི་དྲ་བ་ཀྱན་ཏུ་འབྲེལ་བ་དང་།
བར་སྤང་ནས་རྩལ་མོའི་སྐྱོག་པ་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་གི་སྐྱེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་
མངོན་སུམ་དུ་སྐྱོད་པ་སྐྱེས་བྱུང་བར་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་དེ་ནི་བཟུན་པ་མ་ཐག་པའི་རྒྱས་ཉིད་ནས་བབྱུང་བྱིས་པའི་སྦྱོང་པ་ཐམས་
ཅད་ལས་རིང་དུ་འདས་པ། ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཟང་བ། སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེས་བྱུགས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པ། འདྲ་འཛི་དང་གཡེང་བ་ལ་
མི་དགའ་བ། དཔེན་པའི་གནས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བཙོན་
པ་སྐྱེས་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་མཐའ་དག་གྲུབ་བཞེས་དམ་པའི་
ངང་(༣༥༧) ཚུལ་ལ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སྤང་ལ། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་
ལོན་པར་བྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཉེས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་བཙོན་
རྩ་ཆེན་པོ་དང་། མི་འབར་བའི་སྤྱོད་དང་། རྒྱལ་སྐྱེལ་གྱི་ཆོང་ལྟ་བུར་གཟིགས་
པས་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱིམ་ནས་བྱུང་སྟེ་གསང་ཆེན་རྩི་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་གནས་
རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་སྤངས་ནས་ཡུས་རྟེན་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ཀྱན་
བཟང་གདོད་མའི་མགོན་པོའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་
དགོངས་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡོད་ལ། དེའི་ཆེ་བོད་ཡུལ་དབྱུས་ཀྱི་སྦྱངས་འདིར་
འཇམ་དབྱངས་མི་རྗེའི་རྣམ་པར་རྩལ་པ་མངའ་བདག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྤྱོད་ལྟེ་
བཙོན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་མཐའ་དབྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་བདེ་ལ་འགོད་
ཅིང་ཆོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་སྤྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་མཁན་ཆེན་
ཞི་བ་འཚོ་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་པལ་སམ་རྩ་མ་སྐྱེས་པོད་དུ་གདན་དྲངས་ནས་
དཔལ་གྱི་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་རྒྱན་གྱི་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་
བཞེན་པར་བཅས་པ་གསར་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་། ལྷ་ཆེན་པོ་རྩ་ཅན་སྐྱེས་རྒྱུ་

གར་རུ་བཏང་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལེན་པ་དང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་གྲུབ་རུ་
 མ་ཐོད་རུ་སྒྱུན་དངས་ཏེ་མདོ་སྒྲགས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་གྲུང་རུ་ཤར་བའི་
 ཆེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་སྤྱགས་བསྐྱེད་དང་དམ་
 བཅས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་བས་རིམ་གྱིས་ཐོད་ཡུལ་དབྱུག་སྤྱོད་ཏེ་སྒྲོབ་དཔོན་
 སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་བརྒྱ་འབྲུང་གནས་སྤགས་རིག་འཛིན་མཁས་གྲུབ་རུ་མའི་
 ཞབས་མཐེལ་གཙུག་གི་རྒྱན་རུ་བསྟེན་ནས། ཀླུ་པ་དགོངས་བརྒྱད། རིག་
 འཛིན་བརྒྱུད་བརྒྱད། ཕྱིན་ཚུབས་མཁའ་འགྲོའི་བརྒྱད་པ། གང་ཟག་སྒྲོན་ཁྱེད་
 གི་བརྒྱད་པ་སྤགས་ལས་འོངས་པའི་སྤྱ་འབྱུར་རྩི་རྩི་ཐེག་པ་ཡོངས་རྩིགས་ཀྱི་
 དབང་དང་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྤྱོད་དང་ཁྱེད་པར་རུ་ཡང་ཨ་ཏི་ཟུབ་དོན་ཡང་
 སྤྱོད་དམ་ཆོས་རྩིགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་མཐའ་(༡༦ན) དག་མ་ཆང་བ་
 མེད་པར་ནོད་ཅིང་སྤྱགས་སྤྱོད་པ་དང་ཉམས་སྤྱོད་པ་སྤགས་ཀྱི་མཐུ་
 ལས་སྤྱོན་པ་དང་གྲོལ་བ་རུས་གཅིག་ཉ་སྤྱར་སྤྱར་ཏེ་དཀའ་བ་མེད་པར་སྤྱན་
 མོང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྟེན་ནས་རིག་འཛིན་རྩི་
 འབངས་ཉེར་ལྗེའི་ཡ་གྲུལ་རུ་གྱུར་ཅིང་། མངའ་བདག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་
 མཆོད་གནས་མཛད་དེ་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་བའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 མཛད། གཞན་ཡང་རི་སྐད་རུ་གསོལ་འདེབས་ལེའུ་བརྟན་མ་ལས། བསམ་
 ཡས་འཆིང་སྤྱི་བྱག་དམར་གེའུ་ཆང་རུ། གྲུབ་ཆེན་བཀའ་བརྒྱད་གསང་
 སྤགས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེད། ལས་ཅན་རྒྱལ་པོ་རྩི་འབངས་སྤྱོན་པར་མཛད། །
 གསང་སྤགས་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་རྒྱས་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ཀ་རས་བསམ་ཡས་འཆིང་སྤྱི་བྱག་དམར་གེའུ་ཆང་
 རུ་གྲུབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་ལས་ཅན་གྱི་སྤྱོས་བུ་རྩི་
 འབངས་ཉེར་ལྗེའི་ཆོགས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བར་མཛད་པའི་ཆེ་རིག་འཛིན་
 ཆེན་པོ་འདིས་མ་སྤྱོད་སྤྱོད་བརྒྱད་བཟུང་རུ་འཁོལ་བའི་གྲུབ་པ་བརྟེན་ཤིང་། ཁྱེད་

པར་རྩ་ཡང་ཡར་སྟོང་ཤམ་པོའི་གངས་ཀྱི་རྩ་བ་སོགས་བོད་ཡུལ་གྱི་གནས་.....
ཆེན་བྱད་པར་ཅན་རྣམས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་རྩ་གཞིལ་བར་མཛད་པས་...
རིང་པོར་མ་ལོན་པར་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མཐའ་དག་བརྟེན་
པས་གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་ཀྱན་གྱི་ཅེ་མོར་སོན་པར་གྱུར་ཏོ། །རིང་ནས་གོམས་
པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སྒྲིན་པས། །བྱིས་གྱི་འདུ་འཇི་རྩ་ག་སྐལ་ཆོང་ལྟ་བུར། །
གཟིགས་ནས་རྩ་བཞིན་དོར་ཏེ་བཟུང་དོན་གྱི། །གདམས་པའི་བདུད་ཅི་འཆོལ་
ལ་རིངས་པར་གྱུར། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བརྒྱ་ཀ་ར་སོགས། །གྲུབ་མཆོག་རྩ་མའི་
ཞབས་རྩལ་ཉེར་བཞེན་ནས། །ཐེག་པའི་ཡང་ཅེ་ཨ་ཏི་རྩོགས་པ་ཆེའི། །
དགོངས་དོན་མ་ལྷས་རྩས་གཅིག་ཐུགས་སུ་ཆུད། །(༡༥༥) དངོས་གྲུབ་རྣམ་
གཉིས་ཞེས་པའི་སྐུ་བོ་ཆེ། །གཞན་དག་བསྐལ་བརྒྱར་འབད་ཀྱང་རྟེན་མིན་དེ།
ཁྱོད་གྱིས་བདེ་སླག་མངོན་མཛད་འདི་ལྟ་ན། །ཆེ་གཅིག་སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་
ཡུན་མི་རིང་། །དེར་མ་བཟད་གཞན་ཡང་སྐུ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་རྩ་བྱས་
ན་རྩས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་རྩ་ཡི་དམ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་དགྱིལ་.....
འཁོར་གྱི་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་དང་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་བཟུང་མའི་ཆོས་གྱི་བསྐྱོ་
བ་མཛད་པ་དང་། མ་སྒྲིན་སྟེ་བརྒྱད་མཐའ་དག་བྲན་རྩ་འཁོལ་ཞིང་མངགས་
ཞུགས་སུ་འདུས་པས་མངོན་སུམ་རྩ་ཞབས་རྩུང་རྩ་འོངས་ནས་ཅི་གསུངས་.....
བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་འཕྲིན་ལས་བྱེད་པར་ཁས་སྲུངས་པ་དང་། །བྱད་.....
པར་བོད་ཁམས་གྱི་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་གནོད་ཅིང་འཆེ་བའི་གདུག་སེམས་
འཆང་བའི་ལོག་འདྲེན་ནག་པོའི་རྩ་ལག་ཐམས་ཅད་མཐུ་སྟོབས་རྩས་པ་གནམ་...
ལྷགས་གྱི་ཐོག་དང་མཚུངས་པས་ཐེག་མེད་རྩ་ཐལ་བར་རྟོག་སྟེ་ཡུལ་ཁམས་...
བདེ་སྐྱིད་གྱིས་བྱབ་པར་མཛད་པ་དང་། །གདུལ་བྱའི་ཆོགས་རྣམས་སོ་སོར་
གང་ལ་གང་འཆམས་པའི་ཆོས་ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བ་གསུམ་དང་།
དེའི་སྟོང་རྩ་གྱི་ཡ། ལུ་པ། ཡོ་ག། མརྒྱ། ཨ་རུ། ཨ་ཏི་སྟེ་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགའི་

ཆོས་རྒྱན་མི་ཆད་ཏུ་བསྟན་པས་རྒྱད་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་མཛད་པ་དང་། རྩོད་
 ལུན་སྐལ་བ་མཆོག་གི་རིགས་ཅན་དག་ལ་ནི་ཟབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པའི་
 མན་ངག་བརྟུང་ཅིའི་ཐེག་པ་ལྟ་བུ་ནམས་སྦྱལ་ནས་ཆོ་གཅིག་ཉིད་ལ་མཁའ་
 སྦྱང་རིག་པ་འཛིན་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དྲག་པོ་མདོན་སྦྱང་
 གྱི་རྒྱས་པའི་མཐུ་ཐུབ་པས་འགྲོ་བ་གཞན་དག་གདོན་བགེགས་གྱིས་ཉེན་པ་
 སྐྱེགས་ལ་དྲག་པོའི་གཟིགས་སྤངས་མཛད་པ་ཅམ་གྱིས་ནད་གདོན་མ་ལུས་པ་
 ཅད་ནས་འབྱེན་པར་རྒྱས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ནམས་དང་། གཞན་
 རྒྱད་གྱི་སེམས། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་སྐྱག་གྱུར་གྱི་ཆོས་ལ་སྐྱེགས་
 (༡༥ན) པ་མཐའ་དག་མདོན་སུམ་རྗེན་གསལ་བུ་གཟིགས་པས་སྤང་དོར་གྱི་
 གནས་མཐའ་དག་སྤྱི་བ་མེད་ཏུ་ལྷང་བསྟན་པ་ལ་སྐྱེགས་པ་མི་མངའ་བ་དང་།
 བཀོད་པ་ལུས་གྱི་རྩ་འཕྲུལ་ལ་མངའ་བརྟེན་པས་ནམ་སྤྱིན་གྱི་ལུས་འདི་ཉིད་
 མ་དོར་བཞིན་ཏུ་ལྷང་ལོ་ཅན་དང་། ལྷ་རྒྱན་མཁའ་འགྲོའི་གནས་སྐྱེགས་སུ་
 རྩོན་ནས་རྗེ་བཙུན་གསང་བའི་བདག་པོ་སྐྱེགས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོགས་
 རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཀའི་བསྟོ་བ་མཛད་པ་དང་། ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞིའི་དཔའ་
 པོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་པར་བདེ་ཆེན་ཆོགས་གྱི་འཁོར་
 ལོ་སྐྱེགས་ལ་དབྱེས་པར་རོལ་ནས་སྤྱར་ཡང་མི་ཡུལ་ཏུ་བྱོན་པ་དང་། རྩོད་
 ལུན་དག་པའི་སྤྱོད་མ་རྣམས་གྱི་སྤང་དོར་སྦྱ་ལུས་རྩི་རྗེ་རིན་ཆེན་པར་སྐྱེགས་
 སུ་བསྐྱར་བ་དང་། སྐབས་འགར་ས་རྩ་མེ་རྒྱང་དང་། སྐབས་འགར་མི་སྤང་
 བར་བསྐྱར་བ་སྐྱེགས་ཅིར་ཡང་སྟོན་ཅིང་འདོད་དཔྱར་བསྐྱར་བའི་རྩ་འཕྲུལ་
 ཡ་མ་བྱུང་གིས་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པ་དང་། དད་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་གོང་
 འཕེལ་བུ་བྱེད་པ་དང་། རྗེས་འབྲུག་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་བཙེ་བས་ཀུན་ནས་
 བསྐྱངས་ཏེ་གནས་ཆེན་རྣམས་སུ་ཟབ་མོའི་བཀའ་གཏེར་དང་། གོར་གཏེར་
 ལ་སྐྱེགས་པ་ཡང་ཏུ་མ་ཞིག་སྤེད་པར་མཛད་པས་པོད་འབངས་རྣམས་ལ་.....

ཕན་བདེའི་པར་བཞུན་པར་མཛད་པ་སྐགས་གྲུབ་པ་བཞེས་པའི་ངོ་མཆར་གྱི་
རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་ལས་འདས་པ་མངའ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་
མཐའ་ལྷན་བརྗོད་པས་མི་ལངས་པ་རྣམས་བཞུན་ཟིན་པའི་མཐར་རྣམ་སྤྲིན་
རགས་པའི་ལྷན་སྤངས་ནས་འཇའ་ལྷན་རྫོ་རྗེའི་སྤྱུ་མཛོན་རྩ་མཛད་དེ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་པར་འོད་འབར་དང་འདྲ་འབྲལ་མེད་པར་ཟངས་མདོག་དཔལ་
གྱི་རི་བོར་གཤེགས་ཏེ་སྤྲར་ཡང་སྤྱལ་པ་ཟམ་མི་ཆད་པའི་རྩལ་པ་དག་པ་དང་
མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་རྩ་འཁོར་(༡༧) བ་མ་སྟོང་གི་བར་རྩ་
སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་བས་ན་རྗེ་སྤྲུལ་འདི་ཉིད་ནི་བོད་ཡུལ་འདིར་སྤྱུ་འབྱུར་
རྫོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྤྱལ་དང་པོར་གཏོད་པའི་རྩས་ཉིན་ནའང་བོད་འབངས་རྣམས་
ལ་འདི་ལྟ་བུའི་བྱགས་རྗེ་དང་བཀའ་དྲིན་སྤྱལ་བར་མཛད་པ་རྗེས་སྤྱད་
པའི་སྟོན་པ་དད་གུས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་སྤྲར་ཡང་བཙོན་པ་བརྒྱ་
འབྱུར་རྩ་བུ་བར་རིགས་སོ། །

༥ འདིར་སྤྲས་པ། ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མིན་སྐགས་རིམ་པ་དགུའི། །དམ་
ཆས་ཐང་མར་གདལ་བས་འགྲོ་རྒྱུད་ལ། །དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་ལྷ་གྱུ་འབད་
མེད་རུ། །བཞུན་ལ་ངལ་མེད་བྱི་ལས་སྤྱུ་གྲུབ། །མཛོན་པར་ཤེས་དང་རྩ་
འབྲལ་མཐའ་ཡས་དང་། །རྩས་མཐུའི་དཔུང་གིས་ནག་སྤྱགས་མཐར་བྱེད་
ཅིང་། །རྣམ་བཞིའི་འཕྱིན་ལས་འོད་གྱི་པ་ཏ་ཡིས། །གངས་སྤྲངས་ལྷ་ཡི་ལམ་
འདི་མཛེས་པར་བྱས། །དེ་མཐར་རྣམ་སྤྲིན་རགས་པའི་གཟུགས་གྱི་སྤྱུ། །དོར་
ནས་འཇའ་འོད་ལྷན་གྱིས་པད་འབྱུང་དང་། །འདྲ་འབྲལ་མེད་ཀྱང་འཁོར་བ་
མ་སྟོང་བར། །སྤྱལ་པའི་རྩལ་གར་སྟོན་འདི་མཛད་རྩ་བུང་། །མཐའ་འཁོབ་ཁ་བ་
ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་འདི། །མགོན་པོ་མཆོག་དེས་རིང་ནས་བདག་གིར་རུ། །
བཞེས་པའི་ངང་རྩལ་འདི་དག་དྲན་བྱུར་ན། །སྤྲར་ཡང་སྤྲིམ་པའི་འདབ་བརྒྱ་
སྤྱི་བོར་འཇུག། །དེ་ལྟར་བྱིད་གྱི་གསང་གསུམ་ཡོན་ཏན་ལ། །ཆ་ཙམ་སྤགས་

མཐུས་བདག་ཀྱང་རིང་མིན་དུ། །འཆི་མེད་རིག་འཛིན་སྐྱ་བཞིའི་གོ་འཕང་ལ། །
རིག་ནས་ཁྱོད་བཞིན་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་ཤོག །ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་
ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རིམ་པའོ། །

༥ སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་དྲུག་པ་ནི། དེ་ཡང་རི་སྐང་དུ། པཌ་ཆེན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས། འཕྲིན་ལས་ལྷ་མཆོག་ཁྱོད་བཅུར་བཅས་
པའི་མཐུ། །ཐོན་པས་ལྷ་སྲིན་ཡན་ལག་བཞི་དཔུང་རྒྱལ། །རལ་པའི་དོ་གེར་ཅེ་
མོར་མཛོན་འབྱེད་བ། །རྒྱངས་སྟོན་འདྲེ་འཁོལ་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
(༡༥༥) ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་ར་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་
བརྟེན་པས་གཞན་སྤང་བྱིས་གཞོན་པ་ལ་རུས་པའི་གཟི་བྱན་ལྷག་པར་
དུ་བདོ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱོ་བོ་བཅུ་འཁོར་དང་བཅས་པས་ཀྱང་རྣམ་བཞིའི་
འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་ནམ་ཡང་གཡེལ་བ་མེད་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དཔུང་ཆེན་པོ་
སྐྱགས་བཅུར་འབྲིགས་པས། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཆེ་ཞིང་དབང་བཅན་པར་
གསུངས་པའི་ལྷ་མ་སྲིན་སྟེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞིའི་དཔུང་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་
ནས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རལ་པའི་དོ་གེར་གྱི་ཅེ་མོར་ཅོད་པཌ་བཞིན་དུ་
མཛོན་པར་འབྱེད་བའི་དཔལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱངས་སྟོན་འདྲེ་འཁོལ་ཞེས་ཡོངས་
སུ་གསུངས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་བོད་ཡུལ་གངས་སྤྲངས་
ཀྱི་སའི་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་འདིར། འོད་གསལ་གྱི་ལྷའི་རིགས་དང་མཚུངས་པར་
ཆེ་ཞིང་མཐོ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་སུ་མཆོགས་པ། དམ་པའི་སྐྱེས་བུ་གྲུབ་བརྟེན་
བགྱང་བ་ལས་འདས་པ་ཐུ་ཏིག་བསྟར་ལ་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་རིམ་པར་བར་མ་
ཆད་དུ་བྱུང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མས་སྐྱག་པའི་ལྷ་རིགས་རྒྱངས་ཞེས་བྱ་
བའི་རྒྱད་དུ། མཚོང་བྱངས་ལྷ་གཟིགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་
སྐས་སུ་བལྟམས་ཤིང་། བལྟམས་ནས་ཀྱང་རིགས་དང་མཐུན་པར་མཚན་ལྷ་
གཟིགས་བྱང་རྒྱབ་དོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བར་གསོལ་ཏེ་ཐབས་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་གཅེས་

པར་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ལ། དེ་ནས་ཀྱང་ཆུང་གཞོན་ཅུ་ཉིད་ནས་རྒྱལ་བའི་བཟུན་
 པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐོར་ཞུགས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་.....
 གཅེས་པར་བཟུང་ཞིང་། སྐྱེ་བ་དུ་མ་ནས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
 ཐུགས་ཉམས་སུ་བཟུར་བའི་ལག་རྗེས་ལས་དགྲུང་ལོ་བཞི་ཅམ་ནས་ཀྱུ་བ་.....
 མཆོག་གི་གོ་འཕང་བརྟེན་ཤིང་། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་ལྔར་སོན་པའི་ཆོ་འབྲུལ་
 ཆེན་མོའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཉ་ལ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཤུག་ཟུབ་པའི་ཞལ་མདོན་.....
 ལུམ་དུ་གཟིགས་(༡༥) ཤིང་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ་པ་དང་། དགྲུང་ལོ་
 བརྒྱད་དུ་སོན་པའི་ཆོ་སློབ་དཔོན་པོ་སྐྱ་སམ་ལྷ་མར་དངོས་སུ་སྦྱལ་ནས་ཅུབ་...
 ཐུགས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དང་། གཞན་
 ཡང་འཇམ་སྒྲིང་སའི་ཉེ་བ་གངས་དཀར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཏི་སེར་བྱོན་པའི་ཆོ་གསང་...
 བའི་བདག་པོ་ལག་ན་རྩྭ་རྩྭ་ཞེས་ཞལ་གཟིགས་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་རྒྱ་གར་རྩྭ་རྩྭ་ཞེས་གདན་དུ་བྱོན་པ་ན་སྒྲིང་རྩྭ་...
 ལྷ་མཆོག་ཐུག་ན་པོ་སྒྲིང་ཞེས་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་། ལི་ཡུལ་འཕགས་པ་ཤིང་ཀྱན་
 དུ་གཤེགས་པའི་ཆོ་རྒྱལ་ཆབ་མ་པམ་མགོན་པོ་དངོས་སུ་མཇལ་བ་སོགས་.....
 མདོར་ན་སྐྱ་གཞོན་ཅུའི་དུས་ཉིད་ནས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་ཆོགས་རྣམས་དང་...
 དུས་སྐབས་ཀྱན་དུ་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་ལྟན་ཅིག་དུ་ཆོས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྒྱལ་མི་
 ཆད་དུ་མཇེད་པ་སོགས་བསམ་པའི་རེ་བ་ལས་འགོངས་ཤིང་། དེ་ནས་རེ་ཞིག་
 ན་དཔུས་འགྱུར་ཞེས་གྲགས་པ་བོད་ཡུལ་གྱི་སའི་ཉེ་བ་ལྷ་ལྟན་གྱི་ལྷོངས་སུ་.....
 ཞབས་སེན་གྱི་འཁོར་ལོ་གསར་དུ་བཀོད་པའི་ཆོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་.....
 མང་པོས་བསུ་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་གསུམ་གྱིས་རོ་མཆར་ཅན་
 གྱི་ཀ་སྤུ་ལ་སྤྱི་དཀར་ཞིང་ནང་དམར་བ་ཞིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་བཀའ་ཉེ་
 ཡུལ་བ་སོགས་སྤུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཇེད་པ་རྣམ་ཐར་དུ་མ་བཟུན་ཞིང་།
 ཐུགས་དེའི་གདུལ་བྱ་བཟུང་བ་ལས་འདས་པ་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་

གྱི་ལུ་ཆེན་པོ་སྐུ་ལ་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲིན་པ་དང་གྲོ་ལ་བའི་དཔལ་...
 བཟང་པོ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་བྱང་སྒྲགས་ཐང་ལྷའི་མགུལ་གནས་མཆོ་
 སྒྲག་མའི་འགུལ་དུ་བྱོན་པའི་ཆེ། སྒྲགས་དེའི་ལྷ་འདྲེ་མཐུ་བོ་ཆེ་དྲག་ཅལ་ཅན་
 རྣམས་གྱིས་གྲས་པར་བརྟུང་དེ་བསུ་བ་བྱས་ཤིང་རང་རང་གི་སྒྲག་གི་སྒྲིང་པོ་
 ལུ་ཏེ། ཅི་གསུང་གི་བཀའ་སྒྱུབ་པའི་བྲན་དུ་བཀོལ་བཞིན་པར་སོག་ཤོད་གྱི་
 ལུ་ལ་དུ་བྱོན་ནས་(༡༧) འགྲོ་བ་དཔག་དུ་མེད་པའི་དོན་མཛད། བན་བདེའི་
 འབྱུང་གནས་ཀྱུ་ལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་མི་རུབ་ཅིང་དར་རྒྱས་སུ་བྱ་བའི་སྤང་དུ་
 གསང་སྒྲགས་གསར་རྟིང་གི་ཆོས་ལྷེ་ཆེན་པོ་འཛུགས་པ་སོགས་བསྟན་པར་...
 སྒྲན་པའི་མཛད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བསྟན་ནས། རིམ་གྱིས་རྟ་ཤོད་ཤེ་ལེ་ལུ་གསུམ་
 ཞེས་གྲགས་པའི་ལྷ་ཁང་གི་ལུ་ན་གྲུབ་བརྟེས་རྣམས་སྒྲིམ་ཞེས་པ་ལྷ་མེད་པའི་...
 སྒྲིས་བུ་ཆེན་པོ་དེའི་ཞབས་དྲུང་དུ་བྱོན་ཏེ། མདོ་སྒྲགས་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་མཐའ་
 གྲས་པ་གསན་པས་སྒྲགས་གྱི་བུམ་པ་བཟང་པོ་གདམས་པའི་རྒྱ་བོས་ཡངས་...
 སུ་གང་ཞིང་། བཀའ་བཞིན་སྒྱུབ་པའི་མཆོད་པས་སྤྲ་མ་མཉེས་པར་མཛད་དོ།
 དེའི་ཆེ་གྲུབ་པའི་དཔལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྒྲིམ་འདི་སྤང་ཅེས་བཀའ་སྐུ་ཏེ།
 གྱི་སྒྲིགས་མའི་དུས་གྱི་འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ཉིད་ནི་སྒྲིབ་དུ་མ་ནས་...
 ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་མཐུ་ལས་ཆེ་འདིར་
 དཀའ་བ་མེད་པར་མཆོག་དང་བྲན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་བརྟེས་ཤིང་།
 ཀྱུ་ལ་བ་སྒྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་སོགས་སྒྲི་...
 རང་གསང་བའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལ་དབང་འབྱོར་བྱས་པས། དེར་བྱོན་
 ཆད་སྒྲིང་ལས་རྒྱུང་དུ་འུམ་ལྷུ་ལྷུ་མི་གནས་པར་སྒྲིང་སྟོབས་གྱི་དཔུང་བསྐྱེད་...
 དེ་སྤང་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པར་འགྲོ་བའི་དོན་ཁོ་ན་ལ་གཅིག་དུ་བཙོན་
 པར་མཛད་པ་དང་། གཏུག་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རུས་མཐུས་
 དབང་མེད་བྲན་དུ་བཀོལ་བ་ལས་ཁྱེད་གྱི་མཆོན་ཡང་བྱང་རྒྱུ་འདྲེ་བཀོལ་...

ཞེས་སྤྲོ་ས་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོངས་སྤྲོ་གསུམ་པར་འབྱུར་རོ། ཞེས་
ཡང་དག་པ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་གསུང་གིས་ལུང་བསྟན་ཅིང་སྤྱོད་བ་གཟེངས་...
བསྟོད་པར་མཛད་པ་ན། རི་ལྷར་དཔའ་པོ་གཡུལ་དུ་འཇུག་པར་བསྐྱལ་བའི་
ཆེ་ཞུམ་པ་མེད་ཅིང་སྤྱོད་པའི་རང་ཚུལ་ལྷར་ལེན་པ་ལྟར། རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོ་འདི་
ཉིད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱལ་བའི་ཆོག་དེ་ལྟ་བུ་སོས་པ་ན་སྤྱོད་.....
(༡༧༧) རྒྱགས་ཀྱི་གོ་ཆ་ལྷག་པར་དུ་བཞོས་ཏེ། སྤྱིན་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱར་
འོས་པའི་རྒྱུས་བྱ་དག་གང་ན་མཆིས་སྟམ་དུ་ཉིན་མཆོན་ཀྱན་དུ་གདུལ་བྱའི་...
ཁམས་ལ་གཟིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་བརྟག་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་བཙོན་པར་གྱུར་...
ཏོ། རྒྱ་ཆེན་ལྷག་བསམ་འོ་མའི་རྒྱུད་དུ་བྱ། རྟག་པར་རྣལ་བའི་རྒྱུས་མཆོག་
རང་པའི་རྒྱལ། རྟིང་སྟོབས་འདབ་བཟང་ཡོངས་སྤྲོ་བསྐྱུངས་བྱས་ཏེ། རང་
གཞན་དོན་གཉིས་མཁའ་ལ་འཕུར་ཞིང་སྤིང་། སྤོན་གོམས་སྤོན་ལམ་རྒྱ་
འཇིན་རྒྱག་པོ་ལས། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་གྱུ་ཆར་བེམ་པོའི་རྒྱན། གདུལ་
བྱའི་ནོར་འཇིན་པར་པར་འབབ་པ་ལས། སྤྱིན་གྲོལ་མཆོག་གི་འབྲས་བྱ་
གཡུར་དུ་བ། དྲེགས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་མགོ་པོའི་ཅོད་པར་བྱས། བྱོད་ཀྱི་ཞབས་
པད་ལན་བརྒྱར་མཆོད་པའི་མཐར། བཀའ་བཞིན་རྒྱབ་པའི་བཅར་དུ་བཀོལ་
བ་ན། དོན་ལྷན་མཆོན་གྱི་གསུམ་པས་ས་གསུམ་བྱབ། དེ་ནས་རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོ་
དེ་འགྲོ་བའི་དོན་ཁོ་ན་བྱགས་ལ་བརྟག་པ་ལས་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་...
གང་གི་གདུལ་བྱ་ཤར་སྤྱོགས་སྤྲོ་ཡོད་པར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཤར་སྤྱོགས་སྤྲོ་...
བྱོན་ཏེ། གེ་སར་མཆོའི་མགུལ་དུ་སྤྱིང་རྩེ་གེ་སར་རྩེས་སྤྲོ་བཟུང་ཞིང་ཆེའི་
དངོས་གྲུབ་སྤུལ་ནས་རིམ་གྱིས་མཁྱེན་རབ་ཀྱིས་བདག་པོ་འཕགས་པ་འཇམ་...
དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་རྒྱ་ནག་རི་པོ་ཆེ་ལྷར་བྱོན་པའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་...
ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་བདུད་རྩི་དངས་པ་དང་། བྱད་
པར་དུ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ནས་

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་མཉམ་བཞག་ཅུ་པོའི་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ངང་དུ་
 དུན་རིང་བཞུགས། དེ་ནས་དབང་སྒྲུགས་ཀླུ་པོའི་ཁབ་སྐགས་སུ་བྱོན་ཏེ་
 གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་རྟགས་མཛན་དུ་མ་བསྟན་ནས་སྤངས་དེའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་
 ཅད་དད་ཀྱས་གྱི་པར་ཁོང་ནས་ཁོད་པར་མཛད་ཅིང་སྐལ་བ་དང་འཛམས་
 པའི་ལམ་བསྟན་ཏེ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་། (༤༠ན) བྱིར་མི་སྟག་པའི་ས་ལ་འགོད་
 པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་རིང་ཞིག་ན་སྤྱིང་རྗེ་གེ་སར་གྱིས་གདན་འདྲེན་དུ་
 ཡོངས་ནས་བོད་ཡུལ་དུ་བྱོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་འབྱོན་པར་དགོངས་
 པའི་ཆེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་གྱིས། འདི་ནས་ཅུབ་སྒྲུགས་ལྷ་རྒྱན་བྱང་རྣམས་སྟ།
 དྲིགས་ལྟན་སྟན་པོ་པོ་མོ་འདུལ་བ་དང་། །འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ལྟག་པར་ཕན་
 པའི་ཆོས། །བཀའ་གཏེར་སྤྱི་དང་ཐང་ཡིག་རིན་ཆེན་སྟོན། །རྒྱངས་གྱི་ཕུ་སྟི་
 བསེ་རུ་ལ་སྐགས་པའི། །གཏེར་ཁ་རྣམས་ཀྱང་འབྱེད་པའི་རུས་ལ་བབ། །ཅེས་
 པའི་ལུང་བསྟན་བྱང་ནས་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོས་དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟིགས་
 པས་དབྱེད་པས་དེ་རྣམས་སྤྱིང་རྗེ་གེ་སར་གྱིས་ལས་སུ་བྱ་བའི་རུས་ལ་བབ་
 པར་གཟིགས་ནས་གེ་སར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཁོ་བོ་རེ་ཞིག་བོད་དུ་ཡོངས་པའི་
 རུས་ལ་མ་བབ་པས། ཁྱོད་གྱིས་འདི་ནས་ཅུབ་སྒྲུགས་ལྷ་རྒྱན་གྱི་རྣམས་སུ་སྟན་
 པོ་པོ་མོ་མང་དུ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་འདུལ་བ་དང་། བྱང་སྒྲུགས་གཡག་རྩ་
 དམར་པོའི་ཞོལ་ཕ་བོང་སྟོན་པོ་སྐལ་བ་འདྲ་བ་ཞིག་གི་འོག་དུ་བཀའ་དང་
 བསྟན་བཅོས་གྱི་གཏེར་ཁ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱིར་བས་གྱི་འགྲོ་བ་ལ་
 ཕན་པའི་དོན་དུ་ཐོན་ཅིག་དེ་ཐོན་པ་ན་ཁོ་བོ་ཡང་བོད་དུ་འོང་རོ་ཞེས་པའི་
 བཀའ་ལུང་སྤྱི་བོར་བཀོད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་པདྨ་འི་སྤང་བརྟན་དང་སྟོབ་
 ཤིང་གི་སྤང་བ་བཅས་སྩལ་བ་ན་སྤྱིང་རྗེ་གེ་སར་གྱིས་ཀྱང་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོས་
 བཀའ་སྩལ་པའི་དོན་རྣམས་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོབ་པ་ལ་ཞུགས་སོ། །དེ་
 ནས་རེ་ཞིག་གི་རུས་ན་སྤྱར་ཡང་བོད་ཡུལ་ནས་གདན་འདྲེན་དུ་བྱང་བ་ལས་

མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྱོན་པའི་དུས་ལ་བབ་པར་ལྷང་བཟུན་པ་...
ལྟར་ཞལ་གྱིས་ཞེས་ཤིང་གདན་འདྲེན་མི་རྣམས་སྟོན་ལ་བོད་ཡུལ་དུ་སོང་ཞིག་...
ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས་སྟོབ་མ་མཉན་བཟང་ཞེས་པ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་སླེ་མཆོད་ལ་...
བཞག་སྟེ་རྩ་ཆེན་གྲུ་པ་གཞུང་རྒྱལ་ཞེས་པ་ལ་ཆིབས་ནས་(༤༠བ) རྩ་འབྲུལ་
གྱིས་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་བྱོན་ཏེ་སྤྱིང་ཡུལ་གོར་མ་མདོར་ཐེབས་པར་གྱུར་...
ཏོ། །དེའི་ཆེ་སྤྱིང་རྩེ་གོ་སར་གྱིས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་བའི་དོན་རྣམས་སྐབ་ཟིན་
པའི་ལག་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཐང་ཡིག་རིན་ཆེན་སྟོན་མེ་དང་། རྒྱངས་ཀྱི་ཕུ་སྟེ་
བསེ་དུ་སོགས་དང་གཞན་ཡང་བྲིམས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེ་བེལ་གཞོན། བྲིམས་ཀྱི་
དདུལ་མདུང་གེ་རུ། བྲིམས་དར་ནག་པོ་དག་འདུལ་སོགས་མང་དུ་སྤུལ། སྤྱིང་
གི་གཙུག་པོ་སུམ་རུ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དེའི་སྐྱེས་འགྲོ་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་...
གིས་ཀྱང་ཅི་འབྱོར་བའི་དངོས་པོའི་ཆོས་སྟོན་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲིག་སུམ་གུས་...
པས་ལན་བརྒྱར་བདུད་ཅིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཁམས་དང་དབང་
པོར་འཆམས་པའི་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་ཐབ་སྟེ་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཞིང་...
ས་ཡོངས་སུ་བརྒྱན་པར་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ནི་དག་
པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་མཐའ་དག་ལ་དབང་འབྱོར་བས་སྐད་ཅིག་ལ་
དག་པའི་ཞིང་བརྒྱ་སྟག་མང་པོར་བྱོན་ནས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཡི་དམ་...
མཁའ་འགྲོ་དཔག་དུ་མེད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་ལྷ་ཆོགས་...
ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་དང་། བོད་ཁམས་སྤྱིང་བའི་བཟུན་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་
སོགས་བོད་ཡུལ་འདིར་གནས་པའི་ལྷ་སྟོན་མཐུ་བོ་ཆེ་ཐམས་བཅད་དམ་ལ་...
བཏགས་ནས་ཆོས་སྤྱིང་བའི་དམ་ཅན་དུ་མཛད་པ་དང་། བྱི་རབས་ཀྱི་འགྲོ་
བའི་དོན་དུ་ལྷ་རིགས་རྒྱངས་ཀྱི་བརྒྱུད་མི་ཆད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བཅུན་མོ་...
དཀར་ལྷན་མ་ཁབ་དུ་བཞེས་པ་ལས་སྤྱི་ཆེ་བཟང་དཔལ་གྱི་སེང་གེ་སོགས་...
བཟུམས་པ་དང་། འཛམ་སྤྱིང་རྒྱ་བོ་བཞི་འདུས་ཀྱི་མགོ་བོ་མཆོ་མ་པམ་གཡུ་

མཆོའི་འགྲམ་དུ་སྐྱབ་ཁང་མཛད་ནས་ཕྱི་ལོ་ལྷན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞུགས་
པ་སོགས་བསྟན་འགྲོར་སྟོན་པའི་མཛད་པ་རོ་མཆར་མད་དུ་བྱང་བ་བསམ་...
ལས་འདས་པ་བསྟན་པ་ཉི། དེའི་ཚུལ་མཐའ་དག་འདིར་བརྗོད་པས་མི་ལང་
བས་(༧)ན་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན་རྒྱངས་ཀྱི་ཕུ་ཉི་བསེ་ཏུའི་ལོ་རྒྱས་...
སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་རྣམས་བསྟན་ཟིན་ནས་རྟག་
འཛིན་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བ་དང་། ཞིང་ཁམས་གཞན་གྱི་གདུལ་བྱ་
འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་དགོངས་ནས་སྤྱགས་སྤྲོས་སྤྲོ་མར་བཅས་པ་...
རྣམས་ལ་མི་ཆོས་དང་ལྟ་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་ལྷགས་སོགས་གནས་སྐབས་མཐར་སྤྱག་
ཀྱན་དུ་དགོ་བའི་ཞལ་གདམས་བསྐྱབ་བྱ་བྱེད་རྒྱས་སྤྲོལ་བའི་མཐར། རྣལ་
འབྱོར་བྱང་རྒྱལ་འདྲེ་བཀོལ་དུ་གྲགས་པ་ངས་མི་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་བར་...
དུ་བསྐྱད་ནས་སྐྱབ་པའི་བྱེད་ལྷགས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཞལ་
མཛལ་ལྷགས། ལྟ་སྟོན་བྱ་དུ་བཀོལ་ལྷགས། བྱ་སྤྲོ་བའི་བརྒྱུངས་ལྷགས་
སོགས་མཐའ་དག་སྤྱི་རབས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་ལ་པན་ཞིང་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ཆོས་...
མེན་དུ་འགྱུར་བར་བྱས་ཟིན་པས། ད་ནི་མི་རྟག་འཆི་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་
དུས་ལ་བབ་པ་ཡིན་གསུངས་ནས། མེ་མོ་འབྲུག་གི་ལོ་རྟོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་
རྗེས་པ་གཉིས་པའི་ཉིན་འོད་གསལ་ཆོས་སྤྱི་ངང་དུ་བཞུགས་སོ། །དེའི་
ཆེ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དབང་པོའི་གཞུང་སྤྱི་དུ་བས་འབྲེལ་བ་...
དང་། གནས་གསུམ་གྱི་དཔའ་པོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གདུགས་
དང་རྒྱལ་མཆོན་དང་རོལ་མའི་བྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པས་མཆོད་ཅིང་།
དེ་ནས་ཆོས་བཙོ་ལཱའི་ཉིན་སྤྱི་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་ལ་ལུལ་བ་ལས་ཉིང་...
གི་ནམ་མཁའ་ལ་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལྟ་བུ་པར་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རྣམ་...
པར་བཞུགས་པ་ལ་གྲུབ་ཐོབ་རྒྱ་མཆོའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཞིང་མཁའ་འགྲོ་མ་
རྣམས་ཀྱིས་བསུ་བ་དང་བཅས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་བྱོན་པ་ཀྱན་གྱི་མཛོན་གསུམ་གྱི་

ཡུལ་རུ་གྱུར་པ་སོགས། མདོར་ན་སྐྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། (༤༡) མཉམ་པར་བཞུགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཞིག་
སྟེ། དེ་བས་ན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་མད་རུ་བྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་རྣམས་ཡིད་ལ་
སེམས་ཤིང་། བྱད་པར་རང་ཅག་བོད་ཁ་བ་ཅན་པ་རྣམས་ལ་བྱགས་རྩེ་དང་
བཀའ་དྲིན་ཆོད་མེད་པས་བསྐྱེད་ཚུལ་རྣམས་བསམ་སྟེ་བྱས་པ་དྲིན་རུ་གསོ་
བའི་མས་གུས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །

༥ འདིར་སྐྱེས་པ། དམ་ཆོས་མི་འགྱུར་གཡས་སུ་འབྱེལ་བའི་རུང་། འཁོར་
ཡུག་གངས་རིའི་སྒྲོངས་སུ་འབྱུང་པའི་སྐྱེས། །ལུས་ཅན་མ་རིག་གཉིད་ལས་
བསྐྱེད་པ་བྱས་ཏེ། ཐར་པ་མཆོག་གི་སྒྲོང་རུ་དབྱགས་འབྱེན་སྟུལ། ཁིང་ནས་
གོམས་པའི་བྱགས་བསྐྱེད་མ་རྒྱོས་སྒྲོང་། །རབ་འབྱེལ་བཙེ་བའི་པལླའི་སྒྱུང་
ཆེན་གྱིས། སྤངས་པའི་འཕྲིན་ལས་ལེ་རྒྱུའི་ལུང་པོ། བྱབ་བཟུན་རིན་ཆེན་
འབྱུང་གནས་སྒྲོང་རུ་འབྱེལ། བྱོད་ཀྱི་མཐུ་སྟོབས་རྒྱས་པའི་རྩོ་རྩེ་ཡིས། ལོག་
འདྲེན་མིང་ཅམ་ལྷག་མར་ལུས་མཛད་པའི། སྐྱ་ཆེན་མ་བཟོད་ཉིན་བྱེད་
དབང་པོ་དེའང་། ཁིངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱིང་བཞིའི་མཁའ་ལ་བྱོས། རྣམ་
བཞིའི་འཕྲིན་ལས་ལྷ་ཡི་རྒྱལ་མཆོན་ཆེ། ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་དབང་གི་རྒྱལ་
པོས་མཛོམས། བྱབ་གཉིས་ཁང་བཟང་ཆེ་མོར་ལེགས་འཕྱར་བས། བྱོགས་ལས་
རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དགའ་སྟོན་རོམས། དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིང་ལ་བསམ་པའི་
མོད། སྤང་དང་གུས་པའི་སྐུ་ལོང་གཡོ་བ་དང་། ལྟན་ཅིག་ལག་པའི་པར་རྒྱུ་
བྱས་ཏེ། རྟོགས་བཙོད་དཔག་བསམ་སྟོན་པའི་ས་བོན་བསྐྱུན། ཞེས་པ་ནི་
བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་པའོ། །

༦ སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་འཕྲིང་བ་བརྟུན་པ་ནི། རི་སྐད་རུ་ཐམས་ཅད་……
མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་སྐྱོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོའི་……
གསུང་ལས། གཡུ་བྱག་འགྲོ་མགོན་ལལ་གྱི་བརྟུང་ཅི་ཡིས། ཉེར་བཟན་སྤངས་

རྟོགས་ཀྱི་ཕྱོད་བཞད་པ་སོགས། །ཞེས་དང་། བཤ་ཆེན་ཐམས་(༤༩ན) ཅད་
 མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས་ཀྱང་། །ཞང་སྟོན་གཡུ་བྲག་...
 མགོན་པོའི་ཞལ་གྱི་བརྒྱད། །འབྲུངས་པས་རིམ་གཉིས་ས་མོས་ཟེའུ་འབྱ། །
 གཡུར་དུ་བ་བས་ཐུགས་གསང་དཔལ་བེའུ། །རབ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོར་
 གསལ་བ་འདེབས། །ཞེས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བཀའ་བརྒྱད་གྱི་བཞུན་
 པའི་སྟོན་མེ་ཆེན་པོ་ཞང་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་གཡུ་བྲག་པ་ཞེས་སྤངས་རྟོགས་...
 རམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེའི་ཞལ་གྱི་བུམ་བཟང་ལས་
 འོངས་པའི་གདམས་པའི་བརྒྱད་རྩ་རྩ་མཁས་མེད་དུ་གསལ་བའི་མཐུ་ལས་རིམ་
 གཉིས་གྱི་ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་ཟེའུ་འབྱ་གཡུར་དུ་བ་བས་གང་ཐུགས་དཔལ་...
 གྱི་བེའུ་ཡོངས་སུ་མཛེས་པར་གྱུར་པའི་གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་...
 མགོན་པོ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། །འདི་ནི་བྱང་སྟུགས་གངས་རིས་
 བསྐྱར་བའི་ཞོར་འཛིན་གྱི་བརྒྱད་འདིར་ཆོ་རིགས་བཅུན་ཞིང་མཐོ་བའི་ཡབ་...
 ཡུམ་གྱི་སྲས་སུ་ངོ་མཆར་ཅན་གྱི་དགེ་མཆན་དུ་མས་འཁོར་ཡུག་གི་སྟོན་འདི་
 ཡོངས་སུ་མཛེས་པར་བྱས་བཞིན་པར་སྐྱབས་ལྷུ་མས་ཤིང་། །གཞོན་ནུའི་བརྒྱལ་
 བྱུགས་བཟུང་བའི་དུས་ཉིད་ནས་དེས་འབྱུང་གི་སྟོ་ཤུགས་དྲག་པོ་སྟེན་གྱིས་...
 བསྐྱལ་བ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་ངམ་ངམ་ཤུགས་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་། །ཆོ་སྟོས་
 བཏང་གི་གྲུབ་པའི་བརྒྱལ་བྱུགས་ཅན་དང་ཚུལ་བྲིམས་དང་ཐོས་པའི་ཞོར་གྱི་
 ཐུག་པའི་དུར་སློག་འཛིན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ས་ལྟག་པར་མཉེས་པ་སོགས་
 གྱིས་པའི་ངང་ཚུལ་མཐའ་དག་ལས་འདས་པ། །མཐོང་ཐོས་གྱི་སྐྱེས་བུ་དག་
 ཀྱང་དབང་མེད་དུ་ཐལ་མོའི་མེ་རྟོག་འཛུམ་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གྲགས་ལ།
 །དེ་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་སྐྱེས་རབས་ལས། །བཙན་ར་འདྲ་བའི་བྲིམ་ལ་
 བྲི། །ནམ་ཡང་བདེ་བར་མ་སེམས་ཤིག །ཐུག་གམ་ཡང་ན་དཔུལ་ཡང་རུང་། །
 །བྲིམ་ན་གནས་པ་ནད་དུ་(༤༩བ) ཆེ། །གཅིག་ནི་སྤང་བས་ཉོན་མོངས་ལ། །གཉིས་

པ་འཆོལ་བས་ཤ་ཐང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱིས་ན་གནས་པ་ནི་བྱ་བ་ངན་
པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བྲེལ་བས་དགེ་བའི་བསམ་པ་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་པ་...
ནམས་ཀྱང་བག་ལ་ཞ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོང་དང་ཞིང་ལས་སོགས་དཀའ་
བ་ཆེ་ཞིང་འབྲས་བྱ་ངན་པའི་སྦྱོང་པ་ཤ་སྟག་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཆེད་
དུ་ཕན་ཚུན་ཆགས་སྤང་འགྲན་སེམས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འཐབ་...
ཚོད་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མང་པོ་ཞིག་འབྱགས་པར་བྱེད་...
པ་དང་། འདོད་པ་ཀྱན་དུ་སྦྱོང་པ་ནི་དུག་སྐྱུལ་གྱི་ཆོར་བས་ཟིན་པ་ལྟར་ཉེས་
པ་མི་བཟད་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་གཟིགས་ཤིང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེར་ཁྱགས་ནས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་སོགས་དང་། བྱང་
པར་དུ་ཡང་ཁྱབ་བརྟེས་དམ་པའི་མགོན་གྱི་རྗེས་སུ་ཁྱགས་ནས་ཆེ་གཅིག་དུ་...
སྐྱབ་ལ་གཞིལ་བ་ནི་ཕན་དང་བདེ་བའི་སྒོ་གཅིག་ཤུར་གཟིགས་པས་བྱིས་གྱི་...
ཡོངས་སྦྱོང་སོགས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
རིན་པོ་ཆེའི་སྒོར་ཁྱགས་ཏེ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ནོར་བུས་བདག་རྒྱད་ཡོངས་...
སུ་སྐྱག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཀྱང་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཉིན་དང་མཚན་དུ་
འདི་སྟམ་དུ། དེ་ནི་ངེས་པར་ཆེ་འདིའི་འཁྲི་བ་བཅན་ཐབས་སུ་བཅད་ནས་
དཔེན་པའི་གནས་སུ་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་བྱས་ཏེ་ཆེ་ཐུང་དེ་ཉིད་ལ་བྱང་འཇུག་
གི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྱུར་པ་ཞིག་
ངེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་དམ་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཞིག་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་སྟོབས་
ཀྱིས་བསྐྱོད་པར་མི་རུས་པར་གདའ་བས་ངེས་ན་བདག་ལ་ཟབ་མོའི་ལམ་མ་...
ནོར་བར་འདོམས་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཞིག་གང་དུ་མཆིས་སྟམ་དུ་སེམས་ཤིང་བཞུགས་...
པ་ལས། རི་ཞིག་ན་པོད་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མཉམ་མེད་ཞང་འགྲོ་བའི་
མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྐམ་པོ་ལྷ་འོད་གཞོན་ཅུའི་(༤༩ན) ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་མཚོག་
ཐུགས་རྗེ་དང་རུས་པའི་མངའ་བདག་གཞན་སྤང་བྱིས་ཀྱིས་གཞོན་པ་ལ་ཐོག་

པ་མེད་པའི་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཚལ་གྲུང་ཐང་ཞེས་བྱ་བའི་.....
 གནས་སུ་གདུལ་བྱའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་ཅིང་བཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་.....
 ལྷན་པ་གསན་མ་ཐག་བཅས་མིན་གྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་འབྱུངས་ཏེ་དེས་པར་...
 ལྷ་མ་དེ་དང་མཛལ་བ་ཞིག་ནམ་ཡང་སྒྲུལ་པའི་སྤྱགས་འདུན་ཅེ་གཅིག་པའི་...
 སྒྲོན་ལས་ཞབས་རྒྱུ་དུ་བྱོན་ཏེ་རྗེས་སུ་འདྲིན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཞང་...
 རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་བརྒྱུད་འདྲིན་གྱི་གདུལ་བྱ་སྟོན་ལྟ་བུ་གཟིགས་ནས་མཉེས་
 བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་མཚན་ཡང་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གསོལ་...
 བས་སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་གདམས་པ་བཟབ་མ་ཐུག་དག་མ་སྤྱོད་གསལ་པོར་བསྟན་...
 པར་མཛད་ལ། རྒྱེས་བྱ་དེས་ཀྱང་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་རྣམས་འབད་པ་
 ཆེན་པོས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་གནས་ལྷགས་གྱི་རྟོགས་...
 པ་བཅས་མ་དང་གོ་ཡུལ་ཅམ་མིན་པ་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་ཤིང་དེའི་མཐུས་སྒྲོ་
 མ་ལ་མོས་གྲུས་སྤར་བས་ཀྱང་རི་ཆེར་གྱུར་ཏེ་སྒྲོ་མའི་ཕྱིར་དུ་ལྷས་སྤྲུག་འདོར་
 རུས་པ་ཅམ་གྱི་སྟོང་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་ཡུན་རིང་པོར་འབྲལ་མེད་དུ་བསྟེན་.....
 བས་ཞབས་ཏོག་སྒྲུབ་ཅིང་། གཏོར་བརྩོ་དང་མཚན་པ་བཞེངས་བཤོམས་
 སོགས་ལ་ཤིན་དུ་མཁས་པས་འགྲོ་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་དབང་ཚས་དང་བསྟེན་
 སྒྲུབ་སོགས་གནད་དུས་གྱི་གཏོར་བཤོམས་པ་ཡང་མཛད་པ་སོགས་མཉེས་པ་
 གསུམ་བྱིས་མཉེས་པ་སྒྲུབ་བཞིན་པར་བཞུགས་སོ། །འདི་སྤང་སྒྲིག་རྒྱུར་སྟེག་
 པ་རིང་བཏང་ནས། །གཏན་གྱི་བཅན་ས་ཟིན་པར་བཞུའོ་ཞེས། །ཉིན་དང་
 མཚན་དུ་རྩལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་པས། །ཟས་གྱི་འདུ་ཤེས་རྒྱ་བའི་སྤྱབས་ཀྱང་
 འཕྲོག། །དེ་ཆེ་དབུས་འཁྱུར་མཐོ་རིས་ཁང་བཟང་ན། །འགྲོ་བའི་མགོན་པོར་
 ལྷན་པའི་མིག་སྟོང་ཅན། །འཕྲིན་ལས་རྩོ་རྗེའི་(༤༩) ཅེ་བརྒྱ་གདེངས་པ་
 དེའི། །གྲགས་པའི་སྤྲ་དབྱངས་ན་བའི་བཅུད་དུ་སོན། །དེ་ནི་དབྱར་སྤྱེས་ར་
 སངས་སྒྲིན་གྱི་སྤྱས། །སྒྲོས་གར་ཅན་གྱི་སྟོང་ལ་རི་བཞིན་དུ། །དགའ་བ་རབ་དུ་

རྒྱས་མཐར་རིང་ཚུལ་གྱིས། །བྱང་ཏུ་བསྟེགས་ནས་གདམས་པའི་བཅུད་ལ་
རྩལ། །དེ་ནས་རེ་ཞིག་ན་འཕགས་ལུལ་གྱི་པཎ་ཆེན་རྒྱ་རྩ་པ་དེ་ཉིད་སྤར་
ཡང་བྱང་སྟེགས་གྱི་རྒྱད་ཏུ་བསྟན་པ་སྟེལ་ཕྱིར་བསམ་བཞིན་ཏུ་བྱོན་པ་འགྲོ་
བའི་མགོན་པོ་གཙང་པ་རྒྱ་རས་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཞང་རིན་པོ་ཆེའི་
སྟན་པའི་གྲགས་པས་བྱགས་འཕྲོག་པས་ཚ་རི་ཏའི་གནས་སྤྱི་ཐུག་སྟེལ་ཞབས་
བྱང་ཏུ་བྱོན་ནས་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲིབ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྟོམ་པ་དང་། སྟན་བཅུད་གྱི་གདམས་པ་སོགས་
སྟེལ་བར་གསོལ་བ་ན་འགྲོ་མགོན་གཡུ་བྱག་པ་བྱགས་ལྟག་པར་མཉེས་པའི་
རྣམ་འབྱུར་མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་རི་ལྟར་བཞེད་པའི་གདམས་པ་མཐའ་དག་
འཕང་མེད་ཏུ་སྟེལ་བར་མཛོད་ལ། དེའི་ཆེ་གྲུབ་དབང་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཡང་
སྤྱི་སྟོབ་གཉིས་ཆར་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་གྱི་འདུ་ཤེས་བཅས་མ་མ་ཡིན་པ་
འབྲུངས་པའི་ཁར། རྒྱ་རས་པའི་བྱགས་ལ་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་འདི་སོ་པོའི་བྱི་
བཞིན་ཏུ་སྤྱི་མའི་བཀའ་གནང་ན་དེས་པར་ཆོས་བཅུད་འཛིན་པའི་མཆོག་ཏུ་
འབྱུར་བ་ཞིག་འོང་བར་འདུག་དགོངས་པ་ཞང་རིན་པོ་ཆེས་མཛོན་པར་ཤེས་
པས་མཁྱེན་ནས་དེ་བཞིན་ཏུ་བཟྱིན་བཀའ་བཅུད་གྱི་བསྟན་པ་སྟེལ་བ་ལ་
ཤིན་ཏུ་ཕན་པར་དགོངས་ནས་རྒྱ་རས་པ་བྱོན་གདོང་འགྲོ་མགོན་རིན་པོ་
ཆེའི་བཀའ་ལས། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་རང་རྒྱ་རས་པའི་བྱི་བཞིན་ཏུ་རྒྱག་ཅིག་
ཅས་གསུངས་པར་སྤྱི་མའི་བཀའ་རྒྱུབ་ཕྱིར་དང་ཏུ་བཞེས་ལ་དེའི་དུས་ཡེ་
ཤེས་མགོན་པོ་ཞེས་པའི་མཆོན་འདུ་བའི་དབང་གིས་ཆོས་རྒྱུད་མགོན་པོ་བྱག་
བཞི་པ་ཡང་རྒྱ་རས་པའི་བྱི་བཞིན་ཏུ་འབྱང་བར་གྲགས་སོ། །(༤༤) དེ་ནས་
སྟེལ་བུ་ཆེན་པོ་དེས་འགྲོ་མགོན་རྒྱ་རས་པའི་བྱག་ཕྱིར་བྱོན་ནས་ཞང་རིན་པོ་
ཆེ་དང་བྱུང་པར་མ་མཆིས་པའི་མོས་བྱས་གྱིས་བཀྱར་སྟེ་ཞབས་རྟོག་སྟེལ་ཏུ་
བྱོན་པ་རྒྱུབ་ཅིང་། བྱུང་པར་ཏུ་ཡང་སྤྱི་མའི་བཀའ་དང་རང་གིས་རིང་ནས་

དགོངས་པའི་དོན་བཞིན་འདི་སྤང་གི་གཡེང་བ་རྒྱབ་ཏུ་སྦྱར་ནས་རིའི་བུ་བྱས།
 ན་བུན་གྱི་གོས་ཀྱིན། རྩོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་གྱོང་བསྐྱར་ཏེ་བཀའ་བརྒྱད་
 གོང་མ་ནམས་གྱི་ནམ་ཐར་གྱི་ཤུལ་རྗེས་ཟིན་པར་སྦྱབ་པ་འབའ་ཞིག་སྟེང་.....
 སོར་མཛད་པས་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དོད་ཚད་མ་ལུས་པ་མངོན་ཏུ་གྱུར་ཏེ་.....
 གྲུབ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་འཛིན་པ་ཀྱན་གྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། པ་རི་
 རྱང་རྒྱབ་སྒྲིང་དགོན་སོགས་འདེབས་པར་མཛད་པས་མཚན་ཡང་པ་རི་བ་.....
 ཞེས་སུ་གྲགས་ཤིང་བརྒྱད་འཛིན་གྱི་སྒྲོབ་མ་གྲུབ་པ་བརྟེས་པ་ནམ་མཁའི་.....
 སྐར་ཚོགས་ལྟར་བསམ་ལས་འདས་པ་བྱང་བ་སོགས་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་..
 དང་མཉམ་པ་འགྲོ་མགོན་རྒྱ་རས་པའི་ཐུགས་སྤྲོས་ནམས་གྱི་ནང་ནས་ཆེས་....
 མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་སོར་བྱོན་པའི་གྲས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱ་རས་པ་ལ་སྒྲོབ་
 མ་དང་སོར་ཆེ་བ་པ་རྒྱང་གཉིས། བར་ཏུ་ཆེ་བ་བརྒྱ་འབྲས་གཉིས། ཐ་མར་ཆེ་
 བ་ལོ་ཚོད་གཉིས་སོགས་དང་། གཏུགས་ཐེག་པ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སོགས་
 རྱང་བའི་ནང་གི་དང་སོར་ཆེ་བ་པ་རྒྱང་གཉིས་ཞེས་པའི་པ་རི་བ་ནི་རྗེ་འདི་..
 ཉིད་ཉེ་སྦྱབ་བརྒྱད་གྱི་བཏྲན་པ་བྱ་ཚོད་ཉིན་ལམ་བཅོ་བརྒྱད་ཏུ་ཁྱབ་པར་.....
 སྤེལ་བ་སོགས་གྱི་བྱེད་པོ་མད་ཏུ་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་དང་སོར་
 ཐོས་བསམ་དང་། བར་ཏུ་སྒྲ་མའི་ཞབས་ཏོག །མཐར་ཆེ་གཅིག་ཏུ་སྦྱབ་པའི་
 ཀླུ་མཚན་བསྐྱེངས་ཏེ་སྦྱབ་འབྲས་གྱིས་བཏྲན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་ནམས་མཛད་ཟིན་ནས་ཉག་འཛིན་ཅན་ནམས་སྒྲོབ་བསྐྱེད་པ་སོགས་
 གྱི་ཕྱིར་ཏུ་གཟུགས་སྐྱའི་བཀོད་པ་ཚོས་(༤༤) དབྱིངས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲིང་
 ཏུ་མནལ་བའི་རྩལ་བཏྲན་ཏོ། །དེ་བས་ན་སྦྱེས་བུ་ཆེན་པོ་འདིས་ནི་བཏྲན་པ་
 ཕྱི་དར་གྱི་རུས་སུ་ཡང་བཀའ་གདམས་གྱི་བཏྲན་པ་ཙམ་ཏུ་མ་བྱད་རིས་སུ་མ་
 ཆད་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་བཏྲན་པ་མཐའ་དག་འཛིན་པ་དང་སྤེལ་བའི་སྤྲད་....
 ཏུ་གང་ལ་གང་འོས་པ་དེ་དང་དེར་སྤེལ་པའི་ནམ་རྩལ་བཏྲན་པ་སྟེ་རྩལ་འདི་

དག་ལ་བཞེན་ནས་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདྲི་རིས་མེད་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དག་...
 པ་རྣམས་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་ཡང་མགོན་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་འབྱུང་...
 བར་ཀྱབ་མཐར་འཛིན་པར་སྟོམས་པ་ཀྱན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྦྱགས་.....
 ལྷུང་གི་སྒོ་སྤངས་ཏེ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་གུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

༥ འདྲི་རིས་སྤྲོས་པ། འཕགས་ཡུལ་གྱུ་བ་པའི་ཁྱུ་མཆོག་རྒྱ་རོ་པ། ཞིང་འདྲི་རིས་
 གཏུང་དང་ན་བཟའི་མཆོན་ཅན་དུ། ལྟོན་དེའི་འཕྲིན་ལས་སྤེལ་ལ་མགོན་པོ་
 ཁྲོད། འབྲུན་ཆེ་བའི་པའི་མཆོག་དུ་མཛོན་པར་བཞེངས། དེ་ཆེ་སྐྱབ་བརྒྱད་
 རིང་ལྷགས་བྱ་ཆོད་པོའི། ཉིན་ལམ་བཙོ་བརྒྱད་ཁྲོན་དུ་བྱལ་པོ་ཞེས། ལྟོན་
 པར་གྲགས་པས་མཆོ་རིས་ས་སྤྲོང་འདི། འདྲི་པོར་འགྲོངས་པའང་ཉིད་ཀྱི་
 སྦྱགས་རྗེའི་མཐུ། སྤོས་དང་བསམ་པས་བདག་རྒྱུད་ལེགས་སྦྱངས་ཤིང་། སྤོས་
 རོན་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཆེ་གཅིག་དུ། སྐྱབ་པས་ཉམས་སུ་བཞེས་
 མཐར་སྐྱབ་འབྲས་ཀྱིས། འགྲོ་ཀྱན་སྒྲོལ་བར་མཛོད་འདི་དམ་པའི་ཚུལ། དེ་
 ཕྱིར་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་འདྲིར། རིས་མེད་རྒྱལ་བསྟན་འབྱུང་
 སྤག་རྒྱ་པོའི་སྤྱང་། མཐའ་དག་ཡུན་དུ་གནས་དང་འཕེལ་འདི་ཡང་། བདག་
 ཉིད་ཆེ་འདྲིའི་སྦྱགས་རྗེའི་སྐྱུ་འཕྲུལ་ཡིན། ཚུལ་དེར་བསམ་ནས་རང་གཞན་
 ཀྱབ་མཐའ་འཛིན། ཀྱན་གྱིས་སྦྱགས་འཛིན་བརྒྱལ་ཞུགས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པར་བྱས། །
 བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མོས་གུས་ཀྱིས། གང་གི་ཞབས་བྱུང་གཙུག་དུ་
 མཆོད་པར་འོས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་(༥༥) པ་
 དག་གོ། །

༦ སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་འབྲེང་བ་བརྒྱད་པ་ནི། དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། “རྗེ་
 བཙུན་རྩོ་རྗེ་འཆང་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས།
 མཁས་གྲུབ་སྦྱག་ཆེན་བྱང་རྒྱལ་དཔལ་བ་དང་། ཞེས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་
 མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་ཀྱན་གྱི་གཙུག་གི་ཙོད་པའི་ཞབས་སེན་གྱི་པར་ལྟོ་ལན་

བརྒྱུ་བཀོད་ཅིང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བ་དན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཡངས་
 པའི་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཡངས་སུ་འགོངས་པས་མི་མཐུན་ནག་པོའི་སྒྲུགས་་་་
 ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཏེ་པན་པ་དང་བདེ་བའི་དགའ་ཚལ་ཅིག་ཆར་རུ་བཞད་་་
 པར་མཛད་པ། བྱད་པར་རུ་ཡང་བཀའ་གདམས་ལྟ་ཆོས་བདུན་ལྟ་བུ་རིང་
 ལུགས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་མཚུངས་པ་འདི་ཉིད་འཛིན་པ་དང་སྤེལ་་་་
 བར་མཛད་པ་ལ་ལུགས་བསྐྱེད་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལྟག་པར་རུ་བཞོ་་་
 བའི་སྒྲིགས་རུས་བཏུན་པའི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་ཤུར་ཤུར་པ་དེས་པ་དོན་གྱི་བདག་་་་
 ཉིད་ཆེན་པོ་མཁས་གྲུབ་སྒྲོག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་དཔལ་བ་ཞེས་མཚན་སྟན་གྱི་ར་་་
 པོ་ཆེ་གྲིད་པ་གསུམ་ན་བྱབ་པར་བརྟུངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་ནི་པཎ་
 ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་འབྲངས་རབས་གསལ་འདེབས་སུ་་་་
 དངོས་སུ་མི་འབྲུང་ཡང་རྟོ་རྟེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་འབྲུང་བར་མ་་་
 ཟད་ཁྱི་ཆེན་གོང་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆེད་མར་གྱུར་པའི་རག་གིས་ཞལ་གྱིས་་་
 བཞེས་པར་གྲགས་པས་ན་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྩོལ་གར་རུ་དེས་པ་རྟེན་པར་་་
 བྱས་ནས་གང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་རགས་བསྐྱུས་ཅམ་ཞིག་བཞིན། དེ་ཡང་
 ལྟ་མཚོག་ཕྱག་ན་པརྟེའི་ལུགས་རྗེའི་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བའི་ཞིང་ཁམས། བསེལ་
 ལྟན་རྩ་བས་ཡངས་སུ་བསྐྱར་བའི་སྤྲངས་འདིའི་ནང་ཆན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཕུན་སུམ་་་་
 ཆོགས་པའི་གནས་དརུལ་གརུང་པ་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་འཁོར་གྲོང་་་་
 ཁྱེར་རུ་མས་བསྐྱར་བའི་སའི་ཆར་རིགས་རུས་ལུལ་རུ་བྱེན་(༥༧) པའི་ཡབ་་་
 བཀའ་གདམས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་བདག་གི་གཙུག་པོར་་་་
 གྱུར་ཅིང་། ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་སྤྲོད་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་སྤྱོད་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱིས་ལུགས་རྒྱད་ཡངས་སུ་འབྱོངས་པ། དཔལ་ཉ་མགྱེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
 པར་སོན་པས་གདོན་བཞེགས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་ལ་གཟིགས་པའི་སྤང་ཀ་ཅམ་་་
 གྱིས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱེ་གཡའ་བར་བྱེད་རུས་པའི་ཞབས་རུང་སྤྲི་མཚན་་་་

ཅན་དང་། ཡུམ་སྒྲིལ་མ་ལྟ་མཛེས་ཞེས་བྱ་བ་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་
ཀྱིས་རྟག་པར་རྗེས་སྤྲུབ་བྱུང་བ། ཞལ་ནས་མ་ཁིའི་སྤྱ་རྒྱན་མི་ཆད་ཏུ་སྒྲིག་
ཅིང་། རྣམ་དཀར་དག་སེམས་ཀྱིས་སྤྲུགས་རྒྱུད་ཡོངས་སྤྲུག་ཏུ་མས་པ་ཞིག་སྟེ་
དེ་ལྟ་བུའི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྲས་སྤྲུའགོ་བའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་བཞུགས་ཤིས་་་་
བཞུགས་ཏུ་མངལ་ཏུ་འརྒྱལ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆེ་ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་ཏུ་ཁྱེའུ་
དར་དཀར་གྱི་གོས་སྤྱོད་པ་ཞིག་གིས་བྲིད་ནས་ཤར་སྤྲུགས་མངོན་པར་དགའ་
བའི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་རོ་མཆར་ཅན་ཡང་ཡང་མཇལ་བ་དང་། ཡབ་གྱི་མནལ་
ལམ་ཏུ་ཡང་ཡུམ་གྱི་པར་ན་གསེར་གྱི་རྩྭ་རྩྭ་ལྟ་བུ་དར་སྤྲུགས་སྤྲུགས་པ་ཞིག་་་་
འརྒྱལ་པར་སྤྲོས་པ་སོགས་དག་མཆོན་རོ་མཆར་བ་ཏུ་མ་ཡང་བྱུང་ཞིང་། དེ་
ནས་ཟླ་རོ་ཡོངས་སྤྲུལ་གས་ནས་སྤྲུབ་ལྟམས་པའི་རྒྱས་ལ་ཉེ་བར་བབ་པ་ན།
ཤིང་སྤ་སྤེའུའི་ལོ་རྟོར་ཟླ་དང་པོའི་ཡར་ཆེས་བཅུ་བཞིའི་སྤ་རྩྭའི་ཆར་ཡུམ་ལ་
རྒྱལ་རྒྱའི་རིག་པ་སྤ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་བདེ་བར་སྤྲུབ་ལྟམས། དེའི་ཆེ་སྤམ་
ཏུ་ཆ་གསུམ་ནས་འག་མིན་གྱི་བར་གྱི་དཀར་པོའི་སྤྲུགས་གྱི་ལྟ་རྣམས་དགའ་
བའི་ཅ་ཅ་ཆེས་ཆེར་སྒྲིག་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་མེ་གཅིག་སྤ་ནི་འདི་ཉིད་ན་
མཆིས་སོ། །ཞེས་ཤིས་ལྟན་གྱི་སྤྱོད་པོ་ཀུན་ལ་འདོམས་པའི་སྤྲུང་ཏུ་བར་སྤྲང་
ཐམས་ཅད་དབང་པོའི་གཞུང་སྤྱི་ཀྱིས་བཀའ་ཅིང་། ལྟའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་མང་
པོས་ཀྱང་མེ་རྟག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་མིག་ལམ་ཏུ་སྤྲང་བར་བབ་པ་སོགས་
(༤༦ན) མདོར་ན་རོ་མཆར་བའི་ལྟས་སོ་སྤྱིའི་སྤྲོས་བསམ་པར་མི་རྒྱས་པ་ཅམ་
ཏུ་གྱུར་ཏེ་མཆོན་ཡང་དགུས་པ་རྩྭ་རྩྭ་ཞེས་བྱ་བར་གསལ་ཏོ། །དེ་ནི་སྤྱོད་ཞིང་
སྤྱོད་པར་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་གོ་ཆ་བཅུན་པོར་བགོས་པའི་རང་་་་
མདངས་སྤྱ་སྤྱའི་རྩོ་མདོག་སྤྱན་སྤམ་ཆོགས་པ་སྤྱོད་པོ་ཀུན་གྱི་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་་་་
དང་། གཞོན་ཏུ་རོལ་ཅེད་མཛད་པ་ནའང་མ་བརྟག་པ་དང་བག་མེད་པའི་
སྤྱུང་པ་རྒྱུད་རིང་ཏུ་སྤྲིངས་ཏེ་རྣམ་ཀུན་དག་བཅུའི་མཛད་པས་རྒྱས་འདའ་་་

བར་ཡུར་པས། སྐྱོ་ལྡན་ནམས་གྱིས་ཀྱང་གྱིས་པ་འདི་ནི་གང་ཟག་རང་རྒྱད་
པ་མ་ཡིན་པར་དམ་པའི་ནམ་འཕྱུལ་ཞིག་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆག་གོ་ཞེས་བརྒྱད་
མར་སྤང་ཞིང་། སྐྱོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་བག་ཆགས་བཟང་པོ་ཐུགས་རྒྱད་ལ་
མངའ་བས་སྐྱོ་ཆེ་སྐྱོན་མའི་དུས་གྱི་ཆོས་རྒྱན་དང་། འོག་ན། རྟེན་ཆོས། འཁོར་
སྐྱོབ་སོགས་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཡབ་ཡུམ་སོགས་ལ་བཀའ་རྩལ་.....
པས་ལྷས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་ནམས་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པའི་མེ་ཏྲག་དབང་.....
མེད་དུ་སྐྱོད་པར་ཡུར་ཏོ། །གཞན་ཡང་ཟབ་མ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་རིང་
མོ་ནས་གོམས་འདྲིས་སུ་མཛད་པའི་མཐུ་ལས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་
གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་བ་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཁས་ལེན་
བྲལ་བའི་གོ་བ་གཉིས་རེས་འཛོག་དུ་མ་སང་བར་སྤང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་བདེན་...
མེད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཆར་བའི་ལྟ་བ་བཟང་པོ་ཐུགས་རྒྱད་ལ་འབྲུངས་ཤིང་།
དེ་ལྟ་ནའང་ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ནམས་ལ་འདོམས་པའི་སྤང་དུ་བསྟན་.....
པའི་ཕྱི་མོ་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་གིས་མཆོན་པའི་མཁས་བྱའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་...
ནོར་འདོད་གྱི་སྐྱེས་བུ་ནོར་འཆོལ་བ་ལྟར་བཙོན་པ་ལྟག་པར་དུ་ཆེ་བར་མཛད་ལ།
ཁྱད་པར་དུ་འང་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་ཅིང་དེའི་སྡོམ་པ་.....
གསུམ་པོའང་ཡར་ལྡན་དུ་སྤང་དགོས་པར་གཟིགས་ནས་དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་གྱི་
ནར་སོན་པ་ཤིང་། (༤༦) མོ་ལྷག་གི་ལོ་ལ་སྐྱུན་སྤང་བ་རིན་ཆེན་སྟོང་པའི་དུང་...
དུ་ཡོངས་རྒྱུགས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྡོམ་པ་ནོད་ཅིང་། སྤང་དོར་གྱི་གནས་ནམས་
མ་འདྲེས་པར་མཁྱེན་པའི་སྤང་དུ་གཞུང་སྡེ་སྟོད་གསུམ་ལ་སྐྱུངས་པ་མཛད་...
བཞིན་བཞུགས་པའི་སྐབས་རྒྱབ་ཅིག་མནལ་ལམ་དུ་བར་སྤང་ནས་སྐྱོ་ཞིག་.....
བྱུང་བ་གསན་པས་དེ་ལས་འདི་སྤང་ཅས། ཐོས་བསམ་སྒྲིག་རྒྱུའི་རྒྱ་ལ་.....
བསྟེགས་པ་ནི། །བསམ་མེད་རི་དྲགས་ལྟ་བུར་དོན་མེད་ངལ། །དེ་བས་དལ་
འབྱོར་དོན་ཡོད་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཆོ་གང་སྟོང་པའི་དོན་ལ་བསྐྱེལ་ན་ལེགས། །

ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་བའི་རྒྱན་གྱིས་བསྐྱལ་ཏེ་བྱགས་བསམ་ཞིབ་ཏུ་སྒྲོན་པའི་
ཆོ། གྱེ་མ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་པ་ཟས་གཙང་གི་སྲས་པོ་དེ་ཉིད་གྱིས་
སྒྲོན་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ལ་སྦྱོབ་པའི་ཆེ་ཆེགས་བཅད་རེ་རེའི་མྱིར་ཡང་སྦྱོང་
ལུས་མང་པོ་དོར་བ་སོགས་བྱ་དགའ་བའི་མཛད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་ནས་
བྱང་ཆུབ་སྦྱོབ་པར་མཛད་ན། བདག་གིས་ཀྱང་དེའི་བཀའ་དྲིན་བསམ་མྱིར་
སྒྲོན་པ་བྱགས་རྗེ་ཅན་དེའི་རྗེས་སུ་བྱགས་ཏེ་ཐོས་དོན་སྦྱོབ་པ་སྦྱིང་པོར་གཞོལ་
ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བར་བྱས་ཏེ་རང་
གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཟོའི་སྒྲོམ་པའི་དམ་བཅའ་དང་སྦྱིང་སྦྱོབས་ཀྱི་སྦྱང་པོ་
ཆེས་ཆེར་བཟྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཡེ་མ་སྦྱིས་བུའི་བྱ་མཆོག་ཆེ་རྣམས་ཀྱི། །གསང་
བ་གསུམ་གྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེས་ཀྱང། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྤག་འཛིན་པའི་རོ་མཚར་
ལུལ། །སྲས་བཅས་རྒྱལ་བ་ཡིས་ཀྱང་བཛྲོད་རྒྱས་བལ། །གཞོན་ནུའི་རྒྱས་ནས་
དམ་པའི་སྦྱོང་པའི་དྲི། །སྦྱོགས་བརྒྱར་འབྱལ་བའི་ཡོངས་འདུའི་དབང་པོ་
བྱོང། །གཞན་ཕན་སྦྱིང་སྦྱོབས་འབྲས་བུས་རུད་པ་དང་། །ལྷན་ཅིག་བྱགས་
པའི་འདབ་མ་སྦྱོགས་བརྒྱར་གཡོ། །ཐོས་བསམ་གདུང་སེལ་དག་བྱེད་ལྟ་ཡི་
རྒྱས། །བྱགས་ཀྱི་སྦྱིང་བུ་ཡོངས་སུ་གང་བ་ན། །སྤངས་རྟོགས་སྦྱིང་པོ་ལོན་མྱིར་
རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས། །སྦྱོབ་པ་སྦྱིང་པོར་གཞོལ་ལ་བསྐྱལ་(༥༦) བར་གྱུར། །དེ་
ལྟ་བུའི་ཞེ་བཅད་དང་རེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པས་ཉེ་བར་
བསྐྱལ་བས་ཆེ་འདིའི་འབྲི་བ་བཙན་ཐབས་སུ་བཅད་ནས་བཀའ་གདམས་གོང་མ་
རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱེད་བའི་བཞི་གནས་ཡེར་པ། ར་སྦྱིང་
སོགས་སུ་ཉམས་ལེན་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཅིག་ཏུ་བཙོན་པར་
མཛད་ཅིང་། །གཞན་ཡང་དཔལ་གྱི་བསམ་ཡས་དང་ར་ས་འབྱལ་སྤང་གི་
གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་སུ་འང་བྱོན་ཏེ་གདུང་བྱགས་དྲག་པོའི་སྒྲོན་ནས་གསོལ་
འདེབས་སྒྲོན་ལམ་སོགས་ལ་སྒྲོགས་པའི་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་ལས་དེ་དག་གི་སྐབས་

ལུ་རུབ་གཅིག་མནལ་གྱི་རུས་ལུ། ཡ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྒོར་ཅེས་པའི་སྐྱ་ཞིག་སྒོལ་བྱིས་བྱུང་བས་སྐྱེ་བྱས་ནས་འབྲུལ་བའི་
 སྤང་བ་མེད་པར་འོད་གསལ་གྱི་ངང་རུ་རྗེན་ལྟར་རེར་སོང་བ་སོགས་ཉམས་
 རྟོགས་དཔག་རུ་མེད་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྲུངས་ཤིང་། དེ་ནས་རེ་ཞིག་ན་སྤར་
 ཡང་རང་ཡུལ་རུ་ཐེབས་ནས་དགུང་ལོ་བཙ་ལྟར་སོན་པ་ས་ཁྱི་ལོའི་ཆ་འབྲུལ་
 ཆེན་མོའི་ཁྱ་བའི་ཡར་ཆོས་བཙ་ལྟར་ཉིན་སྟེན་སྤར་སྤར་པོ་ཆེའི་རྩུང་རུ་བར་མ་
 རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནོད་དེ་མཆོན་ཡང་སྟོག་པ་བྱང་རྒྱབ་དཔལ་
 ལྡན་པ་ཞེས་གསལ་ཞིང་། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྩུང་རུ་ལོ་མང་པོའི་བར་རུ་སྟན་
 ཆགས་ཏེ་རྩོ་པོ་བཀའ་གདམས་པའི་ཟབ་ཆོས་དབང་ལྱང་མན་རག་ནམས་
 བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་རུ་གསན་ནས་མཁྱེན་པའི་གན་མཛོད་གདམས་པའི་
 གཏེར་བྱིས་ཐུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པར་སོན་པ་ས་མོ་
 བྱའི་ལོ་རྩ་བའི་དཀར་སྟོགས་ཀྱི་རྩོགས་པ་གསུམ་པའི་ཉིན་ལོངས་རྩོགས་
 བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་སྟེན་སྤར་སྤར་པོ་ཆེའི་རྩུང་རུ་ད་ཆོག་ཉེས་མེད་
 ཐུན་ཆོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པར་རྩོགས་ཤིང་། དེ་ནས་བབྱུང་སྟེ་སྒྲིམ་པ་
 གསུམ་ལ་བཅས་རང་གི་ཉེས་པའི་ཆ་སྤྲོ་མོ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པར་ཚུལ་
 བྱིས་ཀྱི་ལྱང་པོ་(༧༥) མངོན་པར་མཐོ་བས་རུར་སྟེག་གི་ཐུལ་མཆོན་འདྲིན་
 པ་ནམས་ཀྱི་ཐུལ་རུ་བྱིན་པ་གནས་བཟན་ཉེ་བ་འཁོར་དང་མཚུངས་པར་
 བྱུར་ཏོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་དཀའ་བ་དཔག་རུ་མེད་པ་ཐུལ་སྤྲས་རྟག་
 རུ་བྱའི་རྣམ་ཐར་དང་མཚུངས་པར་སྦྱང་ཅིང་། གཤུལ་བར་བྱ་བའི་སྐྱེ་འགྲོ་
 མཆོག་དམན་ཀྱན་ལའང་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཆོམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱར་བ་སོགས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་མཐའ་ཁྲམས་པ་ཁོ་
 བས་རུས་འདའ་བར་མཛད་ལ། ལྟག་པར་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་རུ་
 སོན་པའི་ཐུགས་པོ་སྟེ་བྱའི་ལོའི་དགུན་ཁྱ་ཐ་རྒྱུད་གི་ཆོས་བཟུའི་ཉིན་བཀའ་

གདམས་གདན་ས་བཙུག་གི་ནང་ཆོན་དཔལ་ལྷན་བདེ་ཡངས་སྤྱོད་ཆོད་གི་
གཙུག་ལག་ཁང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་དང་བཅས་པ་ཕྱག་བཏབས་ཤིང་། ཆོས་
གྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཏུ་བཞུགས་པའི་དུས་ནང་གསང་སྟགས་རྒྱད་
འབྱམ་སྟགས་གྱི་འཆད་ཉན་དང་། རྩི་རྩེ་འཕྲུང་བའི་དབང་དང་། དགྲུས་པ་
རྩི་རྩེ། མ་རྩུ་མ་ཡ། གསང་བ་འདུས་པ། རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྟོར། མི་ཏུ་བརྒྱ་
ཙུ་སྟགས་གསང་སྟགས་ཟབ་མོ་མཐར་ཐུགས་པ་ནམས་གྱི་དབང་ལྷང་གིས་
མཆོན་པའི་མདོ་རྒྱད་ཐུབ་མཐའ་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ལྟགས་བཤད་གྱི་བདུད་
ཅིས་སྐལ་ལྷན་ནམས་ཉིན་མཆོན་འཁོར་ཡུག་ཏུ་ཆོམ་པར་མཛད་པ་དང་།
དུས་སྐབས་ཀྱི་ཏུ་ཐུགས་དམ་གྱི་གཙུག་པོ་ཡི་དམ་འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་སྤྱིང་པོ་
ཁྱི་ཆེན་འཆད་མཐའ་ཏུ་མཛད་པ་སྟགས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གྱི་གཡོ་འགྲུལ་སྤྱོད་པོ་
ཚུན་ཆད་ཀྱང་རྒྱལ་བ་དགྲུས་པའི་མཆོད་སྤྱོད་ཁོ་ནར་སྤྱོད་པར་མཛད་དོ། །
གཞན་ཡང་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གསང་ཏུ་བསྟན་ནས་རེ་ཞིག་གི་བར་ཏུ་
ཆོས་སྤྱིང་གདོང་བཞི་པ་ལ་གཙུག་པོར་གཏད་ཅིང་། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་
པར་རྩི་ཏུ་གྱུགས་རྩི་དང་ལྷན་མཐུ་ཆད་མེད་པས་བསྐྱལ་བ་དང་། བསྟན་
སྤྱང་དཔེ་ཏར་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་དམ་བཅའ་དུས་སྤྱོད་
པས་རྒྱ་བྱས། གནས་སྐབས་སྤྱི་ཉི་(༤༥) བར་ལོན་པའི་རྒྱུན་ཆལ་པ་ཁྱི་དཔོན་
དོན་ཡོད་རྩི་རྩེ་ཐུང་ཐང་ཏུ་བསྟན་སྤྱང་ཆེན་པོ་ཉིད་སྤྱོད་ཁོག་ཏུ་གདན་དྲངས་ཏེ་
འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལྷང་བསྟན་ལྷན་པར། ཐུང་ཐང་མེ་ཡིས་འཇིགས་པའི་དུས་
ལ་བབ། རྩི་ཏུ་ཡོད་རྩི་རྩེ་དག་པའི་ཞིང་ཏུ་གཤེགས། ལེ་ཏར་ང་ཡང་ཁྱོད་
གནས་སུ་འགྲོ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པས་ཆལ་པ་ཁྱི་དཔོན་མ་མཉེས་པའི་
ནམ་འགྱུར་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཡལ་བར་དཀོར་རྩིས་ལྷན་ཁོག་དང་བཅས་ཏེ་སྤྱི་རྒྱར་
བསྟར་བ་དན་འབག་གི་མདར་ཐེབས་པ་རྩི་ཏུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་
ནས་ཞབས་དྲུང་པ་ནམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ་གདན་དྲངས་ཤིང་བཀའ་བསྟོན་

དམ་ལ་བཞག་ནས་རི་སྒྲིབ་བྱས་པ་ལྟར་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཟབ་ཡངས་འབྱེལ་...
 བས་མཚོན་པའི་ཚས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་བཟུང་པའི་སྤང་
 མར་བསྐྱོས་ཤིང་། དེའི་བསྐྱོ་གནས་སུ་གནས་ཚུང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་
 དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གསར་དུ་བསྐྱུན་པ་སྟགས་མདོར་ན་ཐུལ་བཟུང་སྤྱི་
 དང་བྱེ་བྲག་ཞུ་མེར་ཅོད་པའི་འཆང་བའི་རིང་ལུགས་འདི་ཉིད་ལའང་དངོས་
 དང་བརྟུང་པའི་སྐྱོ་ནས་མཛད་པ་ཐུག་རིས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་ལྟ་བུར་...
 བཞག་པ་སྟེ་འདི་དག་གི་སྐྱོར་རྒྱས་པ་ནི་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་གནས་
 ཚུང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྟགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟགས་པའི་མཛད་པ་པལ་
 མ་ཆེ་རྣམས་བཟུང་ཟིན་ནས་རེ་ཞིག་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྒྱུགས་པས་མཛད་...
 པ་མཐའ་མ་བཟུང་པའི་དུས་ལ་ཉེ་བར་གཟིགས་པ་ན་གང་གིས་སྤྲས་ཀྱི་བྱ་བོ་
 འཇིགས་མེད་སྤྱི་བའི་སེང་གེ་དྲུང་རམས་པ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཟབ་ཡངས་...
 འབྱེལ་བའི་ཚས་ཀྱི་བྲི་ལ་ཐུལ་ཚབ་དུ་དབང་བསྐྱུར་ཞིང་། དྲུང་རམས་པ་
 གྲགས་པ་ཐུལ་མཚན་སྟགས་རྒྱད་དག་པའི་སྐོབ་ཚོགས་མང་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་...
 ལས་ཀྱི་སྦྱོན་མ་དང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གི་བསྐྱེད་རྒྱུགས་ཀྱི་ཟབ་
 བྱིད་རྣམས་སྤུལ་ཏེ་སྤྱི་ལུས་ཀྱི་གདམས་(༥༧) པའི་སྐྱོར་ལ་བབ་པ་ན་འདི་...
 ལྟར་དུ་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་འགྲོ་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱི་སྤྱི་མ་སྟེ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་
 ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་མ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་མ་ཆེ། །དེ་སྤྱིར་ཚོས་ཀྱི་
 སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་བཟླ། །ཞེས་སྟགས་སྤྱི་ལུས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱས་པར་གནང་ནས་
 ལུགས་མ་ཡིས་ཀྱི་ལོ་རི་ཚོ་འཕུལ་ཟླ་བའི་ཡར་ཆོས་ལྷ་ལ་ཚོས་དབྱིངས་བདེ་བ་...
 ཆེན་པོའི་སྤྱིར་དུ་མནལ་བའི་ཚུལ་བཟུང་ནོ། །དེ་ནས་ཀྱང་ཞག་བདུན་ཀྱི་བར་
 དུ་འོད་གསལ་ཚོས་སྤྱིར་དང་དུ་བཞུགས་ཤིང་ཞག་བདུན་ལ་ལོན་ནས་དག་...
 པའི་ཞིང་དུ་བྱོན་པ་དང་། སྤྱི་གདུང་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ལོར་བུ་ཞུགས་ལ་ཐུལ་བ་
 ལས་དབུ་ཐོད་ལ་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྤྲོ་པ་དང་། རྗེ་རྗེ་འཆང་ནས་བཟུང་སྟེ་

བརྒྱད་པའི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་བརྟན་རི་མོར་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ་……
 བར་བྱོན་པ་སོགས་གདུང་དང་རིང་བསྐལ་བྱུང་པར་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་……
 ཡང་བྱུང་བར་གྲགས་སོ། །དེ་བས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིམ་གར་
 རེ་རེས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པའི་ཁུར་བྱེར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་
 རྒྱལ་ལ་བསམ་ནས་མ་གུས་པའི་ངང་རྒྱལ་རྒྱུང་རིང་ཏུ་སྤྱིང་བར་བྱའོ། །

༥ འདིར་སྤྲས་པ། བྱུང་རྒྱུ་དམ་པར་བྱགས་བསྐྱེད་ཨ་ཕའི་སྒྲོན། །ལྷང་
 རྟོགས་འབྲས་བྱས་ཏུང་པའི་དཔལ་ལོན་ཅན། །འཕྱིན་ལས་བསྐྱུང་ཞིམ་ལྷན་
 པའི་འགྲོ་འོང་འདི། །སྤལ་ལྷན་གཞན་གསོས་མགྲོན་ཏུ་བོས་པའི་བརྟུལ། །རྒྱ་
 ཆེན་བྱོན་ཡངས་ལོར་འཛིན་དགའ་མའི་གཞི། །འབས་བྱུང་གསེར་གྱི་ཐིག་
 ལས་མཛེས་བྱས་མཐར། །མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་ཏུ་སྤྱོད་པ། །ཆད་
 མེད་རྒྱན་ཏུ་སྒྲིག་ཅིས་ཡོངས་སུ་སྤྱིང་། །ཨེ་མ་དེ་ལྟའི་གཏམ་བཟང་སྤྲ་ལི་ག།
 ཉམས་འགྱུར་ཆོག་གི་སྤང་བྱར་རྒྱས་པའི་འཕྲིང་། །ཐར་འདོད་མཁས་པའི་
 ཆོགས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཏུ། །སྤྱིན་ནོ་དད་པའི་རྒྱན་ཏུ་སྤྱི་བོས་ཡོངས། །བརྗོད་
 བྱའི་ཆ་ཤས་ཆང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ། །རྗོད་བྱེད་རི་དྲགས་གཟུགས་ཀྱིས་
 སྤྲིག་གུར་པའི། །སྒྲོན་མེད་རྟོགས་བརྗོད་(༥༥) ཟླ་བ་གསར་པའི་ཞལ། །ཤར་
 ཆེ་གུས་པའི་ཀྱ་མཁུ་ཅིས་མི་འཁྱུལ། །གང་ཞིག་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཚོ་
 ཆེར། །ཞུགས་ནས་བྱིན་རྒྱབས་སྤྱིང་པོ་ལེན་འདོད་ན། །སྒྲོ་སྤྱར་སྤངས་པའི་
 ལེགས་བཤད་གྱ་རྗེང་འདི། །སྤྱོད་ལྷང་སྤང་བྱགས་སྤངས་ཏེ་བསྐྱོན་པར་
 རིགས། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྤབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རིམ་པའོ། །

༦ སྤྲས་པའི་རབས་ཀྱི་འཕྲིང་བ་དགུ་པ་ནི། དེ་ཡང་རི་སྤང་ཏུ། པཎ་ཆེན་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། ཐལ་ངག་རིགས་པའི་སྤྱིར་བ་
 རེ་རེ་ཡིས། །ཐས་རྒྱལ་རྒྱུང་འབྱེན་གཞུང་བརྒྱ་རབ་སྤྱེ་བས། །རྒྱལ་ངན་མིང་གི་
 ལྷག་མར་འགོད་མཛད་པ། །སྤྱོད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་དཔྱད་གྱི་ཡུལ་དང་ལྟན་པའི་མཁའ་རབ་
 གྱི་གོམས་སྒྲུབས་ཆེན་པོས་རང་དང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཁྱོན་ཀྱན་གཞལ་
 ཏེ་ཡུང་དང་རིག་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བརྩི་བར་མི་རུས་པའི་འཇིག་པའི་
 སྒྲུབས་པ་བརྟན་པོས་ཉེ་བར་དྲངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་རིག་པ་ཡང་དག་
 གི་སྒྱུར་བ་རེ་རེས་ཀྱང་ཕ་རོལ་པོའི་དམ་བཅའི་བཞེད་དོན་དྲང་ནས་འབྱེན་
 པ་དང་ལྟན་ཅིག་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཁྱེ་མིག་གིས་གཞུང་ལུགས་བརྒྱ་ཕྱག་
 ཏུ་མའི་སྒྲིབ་འཕར་ཡངས་པོར་སྤྲེལ་སྤྲེལ་བ་རན་པའི་ཆོགས་རྣམས་མིང་ཅམ་
 གྱི་ལྟག་མར་འགོད་པར་མཛད་པའི་སྟོགས་ཏུས་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་པོ་
 དོང་འཇིགས་བྲལ་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་མཆོན་ཅམ་
 གྱིས་ཀྱང་མཁས་སྒྲོམས་ཐལ་གྱི་སྟོང་འདར་བར་བྱེད་ཅིང་། ལྟན་པའི་རྒྱལ་ར་
 ཁམས་གསུམ་ཏུ་བྱབ་པར་བརྟུངས་པའི་སྟེན་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་
 ནི་བོད་ཡུལ་གངས་རིའི་སྒྲོངས་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གྱི་ཆ། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ཏུ་
 མས་ཞབས་གྱིས་བཅགས་ཤིང་སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་དཀར་བའི་
 ལས་ལ་རང་གིས་རང་གིས་འཇུག་པའི་ཡུལ་(༤༧) བྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོང་སྟོང་
 བྱམ་ཞེས་པར་གངས་ཅན་གྱི་སྐད་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ཀྱན་གྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་དཔང་ལ་
 སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་སྒྲོ་གོས་བརྟན་པའི་དཔོན་བརྒྱད་ལ་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་
 གྱི་སྒྲུབ་མཆེད་ཏུ་ཤིང་མོ་ཡས་གྱི་ལོ་ལ་ངོ་མཆར་བའི་དགེ་མཆོན་ཏུ་མ་དང་བཅས་
 ཏེ་བལྟམས་ཤིང་། བལྟམས་ནས་ཀྱང་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་སྟོན་གོམས་པའི་
 བག་ཆགས་སད་དེ་འཁོར་བ་ལ་སྟོང་པོ་མེད་པའི་ངང་ཚུལ་གསལ་བར་གཟིགས་
 པས། བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་མངོན་པར་བྱུང་སྟེ་ཏུར་སྒྲིག་གི་མདངས་
 ཅན་གྱི་སྒྲོ་གོས་འཆང་བའི་བྱབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིབ་འཇུག་པར་
 མཛད་པ་ལས་མཆོན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་
 ཀྱང་དེང་སང་སྟོགས་ཏུས་གྱི་ཆོས་པར་སྒྲོམས་པ་སེར་མོའི་གཟུགས་བརྟན་

འཛིན་ཀྱང་རང་སེམས་ཆོས་དང་མི་འདྲེ་ཞིང་སོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་གང་ལ་
ཡང་སྒྲིམ་ལས་དང་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དག་གི་ངང་རྒྱལ་.....
སྤངས་ཏེ། སོག་མར་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལྷགས་རབ་འབྱམས་མཐའ་དག་སོས་
བསམ་གྱི་ལག་ཅེར་ལོན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་སྒྲིམ་ལ་འབད་སྒོ་བྱས་ཀྱང་།
འཇམ་མགོན་ས་པཏ་གྱིས། སོས་པ་མེད་པའི་སྒྲིམ་པ་དེ། །འབད་ཀྱང་དུད་
འགྲོའི་སྐྱབ་ཐབས་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ལས་མ་འདས་ཤིང་དེར་མ་ཟད་སོས་
བསམ་བྱེད་པའི་ཆེན་ཡང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་བཟུང་ཅིང་...
རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མིག་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་སྒྲོབས་...
ཀྱིས་ཀྱ་ཆོམས་སུ་ལྷགས་ན་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲ་བར་རྒྱུད་...
པར་དགོངས་ནས་ས་སྟེང་འདི་ན་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་ལ་འགུན་ཟླ་དང་...
བལ་བ་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་དང་། རྩོམ་བཏུན་པའི་གསལ་
བྱེད་དུས་ཞབས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་བ་སོགས་གཙང་སྤྱགས་གྱི་.....
བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ནམ་མཁའི་འོར་བུ་ལྟ་བུ་མའི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་བོས་.....
སྤངས་(༥༠ན) ཤིང་། པོ་དོང་ཨེ་སོགས་བཤད་པའི་སྤྱ་ཆེན་པོ་མཁས་པའི་སྤྱི་
བོ་འདུ་བའི་བསྟི་གནས་རྣམས་སུ་དབུ་པར་འདུལ་མཛོད་རྣམ་འགྲེལ་སོགས་...
མཆན་ཉིད་ཐེག་པའི་གཞུང་ལྷགས་མཐའ་དག་དང་། བྱ་སྤྱོད་སོགས་རྒྱུད་ལྷེ་
བཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་སོགས་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་སྤྱངས་པ་མཐར་སོན་དུ་...
མཛོད་ཅིང་། སྤྱ་སྟོན་དག་གསེ་རིག་སོགས་བྱུང་མོང་བའི་རིག་གནས་ཀུན་ལ་
ཡང་བྱང་རྒྱལ་པར་མཛོད་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཆོ་...
ལྟ་བུའི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པར་གྱུར་ལ། གོང་དུ་སྤྱོས་པའི་དམ་པ་དེ་དག་ལས་
མདོ་རྒྱུད་གྱི་བཤད་ལུང་དང་བཟུང་མོའི་དབང་ཁྲིད་མན་དག་སོགས་མཐའ་.....
སྤྱས་པ་གསན་ཏེ་མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་གང་ལ་ཡང་མི་འཇིགས་པའི་...
གདེངས་རྟེན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཀྱང་ངི་སྤྲད་དུ། མཁས་པ་མཁས་པའི་

ནང་ན་མངོས། ལྷན་པོས་མཁས་པ་རི་ལྟར་གྱི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་
 པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལྷང་རིག་གི་ཐུལ་རྒྱལ་སྒྲགས་ནས་ལེགས་བཤད་གི་ང་རྩ་སྒྲག་.....
 པའི་གནས་ནི་དངོས་སྒྲོབས་གི་རིག་པ་དྲི་མ་མེད་པས་བདར་ཤ་བཅད་དེ་.....
 གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དཔྱད་ལྡན་གི་མཁས་པ་བརྟུ་ཕྱག་མང་པོ་ཚླགས་པའི་
 མདུན་ས་ཁོ་ན་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་བོད་ཡུལ་བཟུན་པའི་འབྲུང་གནས་.....
 དབུས་འཁྱུར་གི་སྒྲོངས་སུ་བསྐྱོད་དེ་རྩོག་སྒོ་ལྡན་ཤེས་རབ་གི་གདན་ས་རིག་...
 པ་སྒྲ་བའི་བྱ་མཚྏ་བསམ་ལས་འདས་པ་ཚླགས་པའི་ཚས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་...
 གསང་སྤྱི་གྲར་བྱོན་ཏེ་རྣམ་དཔྱད་གི་རྩ་ངར་ལྡན་པའི་སྒོ་གྲས་གི་རལ་གིས་...
 མཁས་པར་རྒྱུ་མས་པ་རྣམས་གི་སྒྲ་བའི་རོ་འཛིན་བྱང་བྱར་མཛད་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་ཆལ་གྱང་ཐང་གི་གྲ་སྒྲར་དང་ཚས་ཐོག་སྒྲགས་ལ་ཡང་བྱོན་ཅིང་། ལྷག་
 པར་གྱང་ཐང་ཚས་འཁོར་གྱིང་དུ་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་ཡོན་ཏན་པའི་ཞབས་...
 བྱང་ནས་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང་། བྱང་པར་གསང་སྤགས་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་
 ཡང་ཆེ་དབང་རྩོན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་རྣམས་(༥༠ བ) གི་སྒྱུད་ཡུལ་.....
 གཅིག་སུ་དཔལ་དུས་གི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་མན་ངག་མཐའ་དག་ལ་གསན་...
 བསམ་མཐར་ཐུན་དང་ཚས་སྡེ་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་མཁས་པའི་ཚླགས་གི་དབུས་...
 སུ་མི་འཇིགས་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་ལྷང་རིག་གི་རྒྱལ་སྒྲར་དང་བཅས་...
 པའི་དཀའ་ཆེན་གི་གྲ་སྒྲར་མཛད། གཞན་ཡང་སྒྲགས་དེ་དག་དུ་མདོ་སྤགས་
 གི་ལེགས་བཤད་གིས་མཁས་པའི་ཚླགས་རྣམས་མགུ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐལ་ལྡན་...
 རྣམས་གི་སྒྲོའི་ཡོལ་གྱི་ཡོངས་སུ་གང་བར་མཛད། དེ་ནས་སྤར་ཡང་པོ་དོང་
 ཞེ་དང་བྱང་ངམ་རིང་ལ་སྒྲགས་པར་གཞུང་ལུགས་ཡོངས་རྒྱལ་གི་གྲ་སྒྲར་...
 མཛད་པས་ཚོལ་བ་རྣམས་གི་སྤགས་བཟླ་བའི་གྱི་སྐབས་ཅམ་དུ་ཡང་མ་གྱུར་...
 པས་པུ་ཆེན་འཇིགས་མེད་སྤགས་པ་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་...
 བ་ཞེས་མཁས་པའི་སྤགས་པ་ཆེན་པོས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་འདར་ཞིང་གཡོ་

བ་ཅམ་རུ་བྱུར་ཏོ། །དྲི་མེད་གཞུང་དོན་རིན་ཆེན་སུ་མཆ། །རྣམ་དཔྱད་
བསྟེགས་བཅད་བརྟུར་བས་ལེགས་སྦྱངས་ཤིང་། །ཁོས་དང་བསམ་པའི་འཕ་
ཆོམ་གྱིས་སྤྲས་པས། །ལོག་སྤྱི་ལྟ་གྱིས་མནན་པའི་གཟི་འོད་འབར། །དོན་
བཟང་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་སྟོང་འདྲེན་པའི། །མདོ་དང་རྒྱད་ཇེ་ལྟ་ཡི་གར་མོ། །རིག་
པའི་འཁྱོར་བ་གཅིག་གིས་བརྟུངས་པའི་ཆོ། །དྲང་སྤྱང་རྩ་རྩེ་སྟོམ་པའང་
རྒྱུད་རྩར་བཏང་། །འཆད་པའི་བྲིས་འཛེགས་ཆོམ་པའི་བ་དན་འཕྱར། །ཚོད་
པའི་རྒྱལ་རྩ་སྟོགས་བརྟུར་བརྟུངས་པའི་སྤྱ། །གྲུན་རུ་བྱུར་བས་ཆངས་པ་ཆེན་
པོའང་། །བསམ་གཏན་སྟོམས་པར་འཇུག་ལས་རིངས་པར་ལྡང་། །དེ་ལྟར་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་རང་ཉིད་སྦྱོར་རབས་ཀྱི་འཕྲིང་བ་རུ་མར་མཁས་པ་ནས་
མཁས་པའི་གོ་སར་གཤེགས་པའི་སྦྱོར་སྦྱངས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མད་རུ་བྱུང་བ་
མངའ་བའི་ཉིད་རུ་འཛམ་གླིང་རྒྱན་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞལ་མདོན་
སུམ་རུ་བསྟན་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་། །ལྷག་པའི་ལྟ་མཆོག་དབྱངས་ཅན་
མས་ཀྱང་ངག་གི་དཔལ་(༥༡)ན་ ཉིར་བས་དགོངས་པའི་སྤྱོད་རྩལ་ཏེ་གང་གི་
མཁུན་པ་དང་གཟིགས་པའི་ཡུལ་རུ་མ་བྱུར་པའི་ཆོས་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་
ཞིང་། །བསྟན་བཅོས་ཆོམ་པའི་དབང་རུ་བྱས་ན་ཡང་ཡིག་མཁན་སུམ་རུ་སོ་
ལྷ་ཞབས་རྒྱུད་རུ་བཞག་ནས་བསྟན་བཅོས་དེ་ཉིད་འདུས་པ་དང་། །རུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་སྤྟྭ་ཀ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུར་ཉི་བ་མཛད་པས་
འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་གངས་ཅན་གྱི་སྟོངས་ཀྱན་རུ་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་
པོ་ལ་འདི་ཉིད་ལས་བསྟན་བཅོས་མང་བ་མ་བྱུང་བར་གྲགས་ཤིང་། །པོ་དོང་
བ་ཞེས་པའི་རིང་ཡུགས་མད་པོ་ཆེའི་སྟོལ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེད་པ་པོ་ཡང་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་སྤང་ལ། །དེར་མ་ཟད་མཁས་བཅུན་བཟང་
གསུམ་གང་གི་ཐད་ལ་ཡང་གཞན་གྱིས་འགྲན་པའི་ལྷས་དཔེན་ཅིང་། །གཞན་
དོན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པས་འཛམ་གླིང་གི་མཐའ་དབྱས་པལ་ཆེ་བ་བྱབ་

པ་དང་། གང་གི་གསུང་ལས་སྒྱེས་པར་སྒྲོབ་མའང་མང་དུ་མཁྱེན་པ་མིའི་
 བདག་པོ་ནམ་ཀླུ་གྲགས་པ་དང་། མཁས་པ་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་ནམ་པར་
 ཀླུ་བ་སོགས་ལེགས་བཤད་སྒྲུབ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་.....
 པའི་གོ་འཕངས་མཚན་པོར་འབྱེད་པའི་སྒྱེས་བུའི་ཚོགས་ནམ་མཁའི་རྒྱ་.....
 སྐར་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པར་བྱོན་ཞིང་། བྱད་པར་རྗེ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་
 བྱང་ཐུགས་གྱི་སྤྲུལ་མཚོག་དམ་པ་གངས་ཅན་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་གཅིག་འཕགས་.....
 མཚོག་སྟེང་རྗེའི་རང་གཟུགས་དུར་སྒྲིག་གར་གྱིས་ནམ་པར་རོལ་པ་ཐམས་.....
 ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོས་ཀྱང་གཙུག་གི་ཅོད་པན་
 དུ་བཞེས་ཏེ། སྒྲུ་མ་ཉེར་གཅིག །སྒྲུ་མ་བཅུ་བདུན་མ་དང་དཀར་སྟོ།
 དབྱངས་ཅན་མའི་ཆོས་སྐར་སོགས་ཟབ་རྒྱས་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་དམ་པའི་ཆོས་
 མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཅིང་། དེའི་ཆེ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ལ་མདོ་སྒྲགས་གྱི་
 དཀའ་བའི་གནད་མང་པོ་དྲི་ཞིང་ཆེད་པར་མཛད་པ་ལས་རྗེ་དེ་ཉིད་གྱིས་.....
 ཀྱང་ཚད་མར་གྱུར་(༥༡) པའི་གསུང་གིས་ལན་གྱི་སྒྱེས་བཟང་པོ་ལུལ་བས་...
 ཐུགས་ཤིན་དུ་མཉེས་པར་གྱུར་ཏེ། གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ལ་ཡང་འདི་ནི་ཀླུ་
 བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོལ་པ་ཐ་མལ་པའི་མིའི་གཟུགས་སུ་བྱོན་པ་ཞིག་
 རྟེ་ཉེས་པའི་དོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་
 རྒྱད་ལ་མངའ་བའི་སྒྱེས་བུ་ཆེན་པོའོ་ཞེས་འདོམས་པའི་སྤྲད་དུ་ཐམས་ཅད་...
 མཁྱེན་པ་ཞེས་པའི་མཚན་དང་པོར་གསོལ་བ་པོ་ཡང་རྗེ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་...
 གྲགས་སོ། །གཞན་ཡང་ནང་དུ་རྟོགས་པས་བདག་རྒྱུད་གྲོལ་ཞིང་རང་སྤྲང་
 དབང་དུ་འདུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་སྤྱི་རོལ་གྱི་མི་དང་མི་མ་ཡིན་ལ་སོགས་...
 པ་ཆེ་ཞིང་དབང་བཅན་པར་གྲགས་པ་ནམས་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པར་ཞབས་...
 གྱི་པརྟོ་ལ་མགོ་བོས་ལན་བརྒྱར་འདུད་པར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱ་རྟོར་བོད་གསུམ་
 གྱི་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་བཟང་བ་ལས་འདས་པར་དབྱར་དུས་གྱི་མཁའ་ལ་...

མིན་ཕུང་བཞིན་རུ་འདུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རང་རང་གི་ཚོས་བསམ་
དབང་པོའི་རིམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རུ་མཁྱེན་པས་སོ་སོར་འཆམས་པའི་ཆོས་
བཟུན་ཏེ་མིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པས་སྲིད་པའི་གནས་འདི་རྒྱལ་པོར་.....
མཛད་པར་གྱུར་རྟེ། །འདི་སྐབས་སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་རུ་བོ་དོང་རིན་
པོ་ཆེས་དང་པོར་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེར་སྐོལ་འདོད་ཀྱིས་ཞབས་བྱུང་རུ་བྱོན་.....
པས། བྱ་སྟོན་ཆེན་པོས་ཁོང་གི་སྟོན་གྲགས་ཀྱིས་རྩོད་མ་རུས་པ་ལ་བྱུགས་ལས་
རྣམ་རྒྱལ་བས་ཐལ་སྐད་སྟོན་པས་ལྷ་ལུའི་ཅིག་པ་གས་པ་སོགས་ཀྱི་དག་རྒྱན་
སྤང་ཡང་ཆོད་མའི་དག་མ་ཡིན་པར་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རུ་མའི་གསུང་ལས་.....
བྱུང་བར་མ་ཟད་རིག་པས་ཀྱང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། བོ་དོང་རིན་པོ་ཆེ་
ནི་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་སྲས་ཀྱི་བྱ་བོ་ཡིན་
པར་ཀྱན་གྱིས་བྱན་མོང་རུ་ཁས་ལེན་ན། སྟོན་གྲགས་ཅན་གྱིས་རྩོད་མི་རུས་
པའི་སྦྱེས་བུའི་རྗེས་སུ་བྱ་སྟོན་ལས་ལྷ་གས་པ་མཁས་པའི་དང་རྒྱལ་རུ་མི་རིགས་
པས་སོ། །གཞན་ཡང་རྗེ་འདི་དང་མཁས་གྲུབ་(༥༩ན) རིན་པོ་ཆེ་རྩོད་ཟླ་.....
མཛད་པའི་སྤྱིང་ལས་འཕྲོས་ཏེ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རིང་ལུགས་འགོག་
པར་བྱེད་དོ་ཞེས་རྩོངས་ཞེན་ཅན་ཁ་ཅིག་སྤང་བྱུགས་ཀྱིས་དམོད་པར་བྱེད་
མོད་ཀྱང་དོན་སྦྱང་པོར་བསྐྱེལ་ན། རྗེ་སྤྲ་མ་དག་དབང་བཟུན་འཛིན་འཕྲིན་
ལས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས་པཎ་ཆེན་འདི་དང་རྩོད་སྟོན་ཆེན་པོ་
གཉིས་ཀྱིས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྩོད་ཟླ་མཛད་པ་དང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ལ་དགག་པ་འཕངས་སོ་ཞེས་པའི་གྲགས་གཏམ་ཡོད་པ་ལ་བསྟུང་
དེ། དེང་སང་གི་སྒྱུར་རྩོངས་འགའ་ཡང་སྦྱེས་མཆོག་དེ་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་སྤང་
བྱུགས་ཀྱིས་གྲོང་པའི་འཁོན་འགས་ལྟ་བུས་འཕྱ་དམོད་བྱེད་པར་སྤང་ཡང་།
དེ་ནི་རང་ཉིད་ལ་ངན་འགྲོའི་ས་བོན་མི་བཟད་པར་འདེབས་པ་ཁོ་ན་སྟེ།
སྤྱིར་དེ་དག་སྦྱེས་མཆོག་བཟུན་འགྲོའི་དོན་རུ་བསམ་བཞིན་རུ་བཀའ་བརྒྱུད་

འདི་དང་། གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སྒྲིག་ཤིང་ཏུ་བྱོན་ཚུལ་མང་བ་སྤར་བཅོད་
 པ་ལྟར་དང་། དེར་མ་བཟང་སྤྱོད་ཆེན་ལ་རྩེ་འདིའི་ཞལ་སྒྲོབ་དང་། སྤང་ལ་
 རྩེ་ཡབ་སྤུས་ཀྱི་གསུང་སྤྱོད་དམ་པ་དགའ་ལྟན་རིང་ལུགས་ཀྱི་མདོ་སྤུས་ཀྱི་
 བསྟན་པའི་རྒྱུ་བཟུང་བའི་མངའ་བདག་ཏུ་གྱུར་པའང་ཤིང་ཏུ་མང་བས་
 ཤེས་ལྟན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པ་ཐིག་ལྷུང་འབྱུང་བའི་སྒྲོར་གསུངས་པ་ནི་ཡང་
 དག་པར་གསུངས་པའི་སྒྲུལ་ཏུ་གཟབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཚད་
 མར་འཛིན་པར་རིགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཛད་པའི་མདོ་སྤུས་སྤྱིའི་བཤད་བཀའ་ནི་ལྷ་ལྷ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལ། ཏུས་འཁོར་གྱི་བཤད་བཀའ་ནི་རྩོམ་
 ལུགས་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། གདན་ས་གཙོ་བོར་བཟུང་བ་ནི་མདོན་དགའ་ཆོས་སྡེ་
 དང་དཔལ་ཁུད་ཀྱི་པདྨ་ཆོས་སྡེར་གཉིས་ཡིན་ཅིང་། དེ་དག་ཏུའང་གཞུང་
 ལུགས་ཀྱི་འཆད་ཅོད་དང་སྤུས་སྤྱུགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་སྒྱུབ་དཀྱིལ་གྱི་ལག་
 ལེན་དང་། རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་གི་སྤྱིད་པའི་ཁྱད་པར་(༥༡བ) གཙང་མར་བྱེད་
 པའི་ཕྱག་ལེན་མ་ཉམས་པར་འཇུགས་པར་མཛད་པ་སོགས་བསྟན་པ་དག་
 སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་སྤྱན་པའི་མཛད་པ་མཐའ་གྲས་པ་བསྟན་ནས་དགྲུང་ལོ་
 བདུན་ཅུ་ཙམ་བདུན་པ་ལུགས་མོ་ལྷག་གི་ལོ་ལ་བུན་མོང་གདུལ་བྱའི་སྤང་རོར་
 གཟུགས་སྤྱིའི་བཀོད་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་
 སོགས་རོ་མཚར་བའི་རྣམ་ཐར་བསམ་ལས་འདས་ཀྱང་འདིར་ནི་བྱུར་ཅམ་
 ལས་མ་སྒྲིས་ཏེ། རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་རྩེ་འདིའི་སྒྲོབ་བརྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་
 མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་མང་ཏུ་མཆིས་པ་རྣམས་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་
 བས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་བསྟན་སྤྱུགས་རེ་བ་ཅམ་འཛིན་པ་
 ལ་མཆོག་ཏུ་མི་ལྟ་བར་རིས་མེད་ཀྱི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་
 བའི་ཁྱར་འཁྱེར་བའི་མཁས་གྲུབ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་རོལ་ཏུ་བར་མ་

ཆད་བྱོན་པ་ཡིན་པས་བྱགས་རྩེ་སྟགས་རིས་མི་མངའ་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་མོད་
ནས་སྟོང་ནས་གསལ་བ་འདེབས་པ་ལ་འབད་རིགས་སོ། །

༥ འདིར་སྟགས་པ། འཁོར་ཡུག་བསལ་བའི་རིག་བྱས་ཡོངས་གཏམ་པའི། །
སྟངས་འདིར་མང་ཐོས་བྱབ་བརྟེས་འཕྲེང་བའི་དབུས། །པོ་དོང་པ་ཞེས་སྟན་
པའི་སྒྲ་སོ་ཆེ། །དེང་སང་དུས་སྟུང་དབྱར་སྟེས་རྩ་བཞིན་བསྟགས། །མགོན་
དེ་གཞན་དུ་མི་འཛིན་ད་ལྟའི་དུས། །འཇམ་སྒྲིང་འདི་ན་འཇམ་མགོན་ཙང་ཁ་
པའི། །རིང་ཡུགས་བྱོན་དུ་འདེགས་པའི་བཤེས་གཉེན་མཆོག་ །རྩོ་རྩེ་འཆང་
བར་བྱགས་པ་འདི་ཁོ་ན། །སྟགས་རེའི་སྟལ་ཙམ་འཛིན་ལ་མི་འཆེལ་བར། །
རིས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པ་ལ། །གང་འདུས་ཐབས་ཀྱིས་སྟལ་
པའི་གར་བསྟར་བ། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཁོ་ནར་ངེས། །བྱ་རམ་ཤིང་
པའི་རིང་ཡུགས་དེ་དང་དེ། །མ་ལུས་འཛིན་པའི་བྱེད་པོར་བཞེངས་པ་འདི། །
རིས་སྟུ་མ་ཆད་གདུལ་བྱ་མ་ལུས་པ། །ཆད་མེད་བྱགས་རྩེས་རྣམ་ཀུན་སྦྱང་
བའི་བཅའ། །དེ་སོགས་གསང་བ་གསུམ་གྱི་མཛད་པའི་མཐའ། །ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་
དུང་བསམ་པར་མི་(༥༩ན) ལུས་ན། །ངག་དུ་བརྗོད་པ་ལྟ་ཅི་འོན་ཀྱང་ནི། །
ཆ་ཙམ་གསུ་པའི་མེ་ཏྲ་གློད་ཕྱིར་བཀོད། །ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་
སྟུ་བཅད་པར་དག་གོ། །

༦ སྟེས་པའི་རབས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་བཅུ་པ་ནི། དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་དུ། པཌ་ཆེན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྟོ་བཟང་བྱགས་པ་ཡི། །
སྟན་རྒྱུད་ཟབ་གསང་རིན་ཆེན་ཨ་མ་སྟེལ། །དེ་གཞོན་ཀུན་གཞི་དབྱེར་མེད་ལ་
རོལ་བ། །བྱགས་པའི་མཆོན་ཅན་ཞབས་ལ་གསལ་བ་འདེབས། །ཞེས་རི་ལྟར་
གསུངས་པ་ལྟར། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་དཔལ་རྩོ་རྩེ་
མཆོན་མཐིང་རལ་པའི་བྱར་ཕུད་དོར་ཏེ་དུར་སྟེག་འཛིན་པའི་གར་མཁན།
སྟགས་མའི་དུས་འདིར་བྱབ་པའི་བསྟན་པ་བྱབ་དབང་གཉིས་པ་ལྟར་བྱགས་

པ་རྗེ་ཙཱ་ཁ་པ་སྒྲིབ་བཟང་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་གྱི་སྒྲིན་ནས་འོངས་
 པའི་མདོ་སྒྲགས་གྱི་ལེགས་བཤད་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་རྩ་གསང་བ་སྒྲགས་གྱི་
 རྒྱུད་ལྡེ་རྒྱ་མཚོའི་ཉིང་ཁུ་བཟང་མོ་སྒྲན་རྒྱུད་གྱི་གདམས་པའི་རྒྱ་པོ་རོམས་པར་
 བརྟགས་པ་ལས་འདིར་སྤང་ཞེན་པའི་འཆིང་བ་རྒྱུད་རིང་རྩ་བ་སྤྱིངས་ཤིང་།
 རྒྱུད་སེམས་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རོ་ལ་རྟག་
 པར་རྒྱན་རྩ་རོལ་པའི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་ཞང་ཞུང་པ་ཆོས་
 དབང་གྲགས་པ་ཞེས་སྒྲན་པའི་མེ་ཏོག་གི་རྒྱན་པོ་སྒྲེ་པོ་ཡངས་གྱི་ན་རྒྱན་རྩ་
 འགོད་པར་མཛད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་འགྲོ་བའི་དོན་རྩ་བསམ་
 བཞིན་རྩ་སྤྱིད་པའི་སྒྲུ་འཕྲུལ་བཟུང་བའི་ཡུལ་ནི། བསེལ་ལྷན་རྩ་བ་དཀར་
 པོའི་སྤྱངས་འདིའི་སྤྱོད་གྱི་ཆ་ལ་མངའ་རིས་སྒྲར་གསུམ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཡུལ་
 གྱི་ཆར་གཏོགས་པ། འཛམ་གླིང་སའི་ལྷོ་བ་གངས་དཀར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཉི་སེ་དང་
 མི་རིང་བའི་ཡུལ། རྒྱ་པོ་ཆེན་པོ་གཞུ་རྒྱ་སྤན་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱ་མཚོར་
 འཇུག་པའི་སྒྲོ་སྒྲོགས་གྱི་རྒྱུད། པརྟེ་ཏ་རྟམ་པ་ལ་དང་། ལྷ་སྒྲ་མ་བྱང་རྒྱབ་འོད།
 ལོ་ཆེན་རིན་(༥༩༧) ཆེན་བཟང་པོ། ཁཉམ་མེད་རྩོ་པོ་རྩི་བོ་ཀ་ར་སྒྲགས་སྒྲིས་
 ཆེན་རྩ་མས་ཞབས་གྱིས་བཅགས་པའི་སྤྱངས། ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་རྩ་འང་གྲགས་
 ཤིང་། བོད་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གཏུང་གིས་བཟུང་བར་གྲགས་པའི་མངའ་རིས་གྲུ་གེ་
 ཞེས་བྱ་བ་དགེ་བཅུའི་དཔལ་གྱིས་མཛེས་པའི་ཡུལ་གྲུ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་རྩ་མངལ་རྩ་འཇུག་
 པ་ནའང་། མི་བརྟགས་པ་དང་བབ་བཅོལ་རྩ་མི་འཇུག་པར་ཡབ་དང་ཡུམ་
 དང་རིགས་དང་རུས་སྒྲགས་ལ་རྩི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲན་གྱིས་ལན་བརྒྱར་
 བརྟགས་ནས་འཇུག་པ་ངང་རྒྱལ་ཡིན་པ་ལྟར་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟ་
 རུའི་ཡུལ་རྩ་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྱག་པའི་ཡབ་ཡུམ་རིགས་
 རུས་ཆོ་འབྲང་ཡུལ་རྩ་སྤོན་པའི་བརྒྱུད་རྩ་སྒྲན་གྱི་སྒྲན་ལམ་དང་། དམ་བཅའི་

ན་བརྟན་གྱིས་ཉེ་བར་བསྐལ་ཏེ་ཤིང་ཕོ་སྤྱེའུའི་ལོ་ལ་གཟུགས་སྤྱིའི་ཉིན་བྱེད་
ལྟར་བཅས་འགྲོ་བ་ཡངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཤར་གྱི་རི་བོའི་ཕྱག་པ་ནས་གསར་རུ་
ཆོས་པར་གྱུར་ཏོ། །བཟུམས་ནས་ཀྱང་རིགས་དང་མཐུན་པའི་མིང་གདགས་
པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་གྲགས་པ་བཞིན་གྱི་བསྐྱེད་བསྐངས་
པའི་ཐབས་རྣམ་པར་རུ་མའི་སློ་ནས་གཅིས་པར་བསྐྱངས་པ་ལས་མཆོ་ནང་
གི་པསློ་བཞིན་རུ་ལང་ཆོའི་སྤྲོད་པོ་ཆོས་ཆེར་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིང་། དེར་མ
ཟད་རྒྱལ་སྤྱས་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱེ་བ་ནས་སྤྱེ་བར་གཏུང་དེ་འདྲིས་པའི་དབང་
གིས་སྤྱ་གཞོན་ཅུའི་རུས་ཉིད་ནས་ཞི་ཞིང་ངེས་པའི་ངང་ཚུལ་དང་ལུན་པ་
དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པ། ཉམ་ཐག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་
ལ་སྤྱིང་བཅེ་ཞིང་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལུན་པ། གཞོན་ཅུའི་རྩལ་ཅེད་
མཛད་པ་ནའང་བྱིས་པ་ཐ་མ་བའི་སྤྱོད་པ་ལས་བསྒྲག་སྟེ་པ་རྩལ་པོའི་ཡིད་
དད་པའི་ཕྱོགས་སུ་དབང་མེད་རུ་འགྲུགས་པར་བྱེད་པའི་ངོ་མཆར་ཅན་གྱི་
རྣམ་ཐར་རུ་མ་བདག་གིར་རུ་བཞེས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱེས་བུ་ཆེན་པོ་
དེ་ནི་(༥༩) རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀྱན་ལ་མང་རུ་ཐོས་པ་ངོམས་
མེད་རུ་མཛད་པའི་ལག་རྗེས་ལས་སྤྱེས་སྟབས་གྱི་ཤེས་རབ་ལུལ་རུ་བྱིན་པ་
མངའ་ཞིང་། དེའི་མཐུ་ལས་ཡི་གེའི་སྤྱི་མོ་སྤྱོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་དང་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས་ལན་རེ་གཉིས་
འོངས་པ་ཅམ་གྱི་ཆོགས་ཚུང་རུས་ཐུགས་སུ་ཚུད་དེ་རི་ལྟར་རི་རྒྱགས་གྱི་རྒྱལ་
པོ་སང་གེ་ནི་སྤྱ་གུའི་རུས་ནས་ཀྱང་གཅན་གཟན་གྱི་ཆོགས་རྣམས་སྤྱ་ཀོང་
བར་བྱེད་པའི་ང་རོ་སྤྱོད་པ་ལྟར་དམ་པ་འདི་ཡང་ན་ཆོད་སྤྱ་མོའི་རུས་ཉིད་
ནས་ལོག་སྤྱ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ལོགས་བཤད་གྱི་ང་རོ་ཅི་ཡང་སྤྱོད་པར་
མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་རུ་ཟིན་ནའང་བདག་ཉིད་བསམ་བཞིན་རུ་སྤྱིད་པའི་
སྤྱ་འཕུལ་བཟུང་བའི་དོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་ནི་སྤྱིགས་མའི་རུས་གྱི་འགྲོ་བ་མགོན་

མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་བྱེད་པ་དང་། བྱད་པར་རུ་བྱབ་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་
 རིང་དམའ་གྱུར་པ་འདི་ཉིད་རིང་ནས་རིང་རུ་དར་རྒྱས་སུ་བྱེད་རྒྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་
 ལ། དེ་ཡང་ལམ་བཟང་ཚང་ལ་མ་ནོར་བར་སྟན་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་
 མགོན་ལ་ངས་པར་བསྟོན་པ་ཞིག་དགོས་པར་མཐོང་ཞིང་། དེ་བས་ན་ཉེས་
 པའི་སྟོན་མི་མངའ་ཞིང་མདོ་དང་རྒྱད་ཇེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་
 དང་ལྡན་པའི་དམ་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྟོན་གྱི་དམ་བཅའི་བཞེད་དོན་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་ཞིག་ཅི་ནས་བྱེད་དོ་སྟམ་
 པའི་སྒྲིང་སྟོབས་ཀྱི་གོ་ཆ་དར་ལ་དྲག་པར་གྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་འཇམ་མགོན་ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དབུས་འགྱུར་གྱི་ལྗོངས་སུ་ཞབས་སེན་
 ནོར་བུའི་ལང་ཆ་མདོན་པར་བཀོད་དེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བས་ཉིན་མཚན་
 འཁོར་མོ་ཡུག་རུ་འདའ་བས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལས་ཀྱང་ཉིན་མོའི་
 དཔལ་ལ་འགོད་ཅིང་། སྐལ་ལྡན་གྱི་སྒྲེས་བྱ་བཟང་བ་ལས་འདས་པ་སྟིགས་
 རུས་གྱི་ཆེ་བྱང་གཅིག་ལ་དོ་རྗེའི་སར་སྦྱར་བར་མཛད་དོ་ཅེས་པའི་སྟོན་པའི་
 གྲགས་པ་ཆེན་པོ་སྟགས་དང་སྟགས་མཚམས་ཀྱན་(༥༩) རུ་རྒྱ་བཞིན་པར་
 དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་རུ་སོན་པ་ན། རིང་མོ་ནས་རིགས་ཀྱི་
 ཙུང་པན་རུ་བཞེས་པའི་བག་ཆགས་རྣམ་པར་སད་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་སྒྲེས་བྱ་
 ཆེན་པོ་དེའི་ཞབས་བྱང་རུ་བྱིན་ཏེ་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་ཡང་ཆེར་སོན་པ་
 ཞིག་བྱེད་དོ་སྟམ་པའི་ཡིད་དམ་བརྟན་པོར་བཅས་ནས། བ་ཡུལ་ཆགས་སྣང་
 གི་འབྱུང་གནས་ལ་བྱི་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་། འདིར་སྣང་གི་བྱ་བ་མདོག་རྒྱང་
 སྒྲིང་པོ་མེད་པ་རྣམས་རྒྱང་རིང་རུ་བསྐྱང་སྟེ་བསམ་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་
 པར་ཉི་མས་གརྱང་བའི་སྤང་ཆེན་པད་མཆོ་མཐོང་བ་ལྟར་རིངས་པ་དང་
 བཅས་ཏེ་དབུས་འགྱུར་གྱི་སའི་ཐིག་ལེར་ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་སྟོན་
 རྣམ་འབྱོར་ཅིང་། དེ་ནས་ཀྱང་སྟོམས་ལས་དང་བྱི་གཤོལ་གྱི་ལེ་ལོའི་དབང་

དུ་མ་སོང་བར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཟུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་སྤངས་...
བཙོམ་གྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་...
པའི་སྒྲིན་ས་རྗེ་ཡབ་སྐུ་གྱི་ཞབས་པའི་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་ཏེ། ཉན་ཐོས་བྱེ་
བྲག་སྒྲ་བ་ནས་པ་རྒྱད་གསང་བ་འདུས་པའི་བར་གྱི་མདོ་ཐུགས་གྱི་གྲུབ་མཐའ་...
ཀྱན་ལ་ཐོས་ལོ་དང་འོལ་སྤྱི་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྤུ་ཐག་ཆོད་པའི་སྒྲི་འདོགས་...
ལེགས་པར་བཙོད་ཅིང་། གཞན་ཡང་མདོ་རྒྱད་གྱི་བཤད་ལུང་དང་བཟུང་མའི་
དབང་བྱིད་རྗེས་གནང་སྟགས་ཀྱང་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསན་པ་དང་།
སྤྲ་དང་ཆོད་མ་དང་སྟན་ངག་སྟགས་སྟན་མོང་བའི་རིག་གནས་མཐའ་དག་...
ལ་ཡང་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པས་ལྷ་མེད་པའི་མཁས་པ་ཀྱན་གྱི་...
ཅེ་མོར་སོན་ཏེ་ཞང་ཁྱང་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་ཞེས་རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་...
སྤྱིང་པོའི་སྒྲིབ་མའི་ནང་ནས་རྣམ་དཔྱད་སྤུལ་དུ་ཕྱིན་པ་བྱུང་གི་ཡ་གྱལ་དུ་...
གྲགས་པར་གྱུར་ཏོ། །རི་ལྟར་སྒྲིམ་པས་གདུངས་པའི་སྤྱོལ་དག །བདུང་བ་
འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བཞག་པ་ལྟར། །སྤྱོས་བྱ་ཆེ་རྣམས་ཉིན་མཆན་བར་མེད་
དུ། །དམ་པའི་བཤེས་གཉེན་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་སེམས། །དེ་ཆེ་འཇམ་མགོན་སྤྱ་མའི་
ཉིན་བྱེད་གྱིས། །གདུལ་བྱའི་པད་ཆལ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ་(༥༥ན) ཞེས། །
གྲགས་པའི་བ་དན་སྟགས་བཅུར་རབ་བསྤངས་པས། །སྤྱིང་ནས་དགའ་བས་
ཡིད་གྱི་ངལ་བས་ཐོབ། །འདིར་སྤང་ཞེན་པའི་འཆིང་བ་རྒྱད་བསྤྱིངས་ཏེ། །
དམ་པའི་སྤྱན་ཐུར་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་ལ། །ཏྭག་པར་འགྱུས་པའི་མད་
བྱང་རྣམ་ཐར་དེས། །རྒྱལ་སྐུས་གཞན་གྱིས་བཙོན་པའང་སྟོད་པོར་བཏང་། །
དེ་ལྟར་སྤྱོས་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱི་གནས་ཀྱན་ལ་དཀའ་བ་
མེད་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་རང་རྒྱད་ལ་གྲུབ་བྱིན་ནས། །རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་
དུ་གསང་བ་ཐུགས་གྱི་རྒྱད་ཐེ་རྒྱ་མཆོའི་ནང་ནས་རྒྱལ་མཆན་གྱི་ཏྭག་ལྟར་...
འཕགས་པའི་དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུ་ཆེན་དང་། །གཞན་ཡང་རྣལ་

འབྱར་གྱི་དབང་ཐུག་མི་ལ་རས་པ་དང་། ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། རྗེ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡབ་སྐུ་སྐྱེས་ལ་སྟན་ཆོག་གི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲད་པའི་.....
 བསྟོན་པའི་འབྲེང་བ་མཆར་དུ་མངར་བ་སྐྱེས་བསྟན་བཅས་དུ་མ་མཛད།
 བྱད་པར་དུ་ཆོས་ལྡན་པོ་དུ་མའི་སྤྱི་ལ་དབང་རྒྱར་བ་དང་དགོན་སྡེ་འགའ་
 ཞིག་གསར་དུ་འདེབས་པ་སྐྱེས་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མཛད་དེ།
 དེ་དག་གི་ཆུལ་ཡང་བྱར་ཅམ་བཟོད་ན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་༥ རྗེ་ཆུལ་བ་གཉིས་
 པ་སྐྱོ་བཟང་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་མདོ་སྤྲད་ཅིང་ཁའི་ཡུལ་ནས་བོད་ཡུལ་གྱི་སྤྲངས་སུ་
 བྱོན་པ་ན། རོམ་ཆུ་དང་རྩ་ཆུ་གཉིས་འཛོམས་པའི་ལུང་པའི་མདོ་ཞིག་དུ་ཐུག་
 སའ་སྟེ་ཞག་ས་ཞིག་མཛད་པ་ལས། ཞབས་འབྲིང་པ་ནམས་གྱིས་ས་དབྱུང་
 ལེགས་ཤིང་བག་ཐེབས་པར་མཐོང་ནས། གནས་འདིར་དགེ་འདུན་འདུས་
 པའི་སྡེ་ཞིག་གཙུག་ན་ལེགས་ཞེས་གསེར་སྟན་དུ་གསོལ་བར་འཇམ་མགོན་.....
 ཆོས་གྱི་ཆུལ་པོའི་བཀའ་ལས། གནས་འདི་ནི་འཕགས་པའི་གནས་རྟེན་ཆེན་
 པོ་བ་ཀྱུ་ལས་བདག་གིར་མཛད་པ་ཡིན་པས་མ་འོངས་པ་ན་བཤད་སྐབས་ཀྱི་སྡེ་
 ཆེན་པོ་ཆུགས་ཤིང་འདོད་དགུ་འབད་མེད་དུ་ཆོང་བ་འབྱུང་ཞེས་དུས་གསུམ་
 གྱི་མེད་དུ་གཟིགས་པ་མངའ་བའི་གསུང་(༥༥༧) གིས་གསལ་པོར་ལུང་བསྟན་
 པ་ལྟར། གང་གི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མ་བྱང་སེམས་ཆོས་རྗེ་ཤེས་རབ་
 བཟང་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ནང་ཆོན་མེ་མོ་སྐུ་གྱི་ལ་
 ལ་ཐུག་འདེབས་པར་མཛད་པའི་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་འདུག་རྒྱུ་ཆབ་.....
 མདོ་བྱམས་པ་སྤྱིང་ཞེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་མདོན་.....
 པར་འཛེག་སྟེ་པ་རྩལ་དུ་བྱོན་པ་དང་རྒྱད་སྟེ་རྒྱ་མཆོའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་.....
 ཆེར་བསྐྱར་བ་སྐྱེས་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་བྱ་བའི་སྐོན་ནས་འཛོན་སྐྱོང་སྟེལ་གསུམ་.....
 གོང་ན་མ་མཆིས་པར་མཛད་ཅིང་། ཐུགས་དེའི་སྐལ་ལྷན་གྱི་འགོ་བ་ནམས་
 ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་སྐྱེས་བཟང་པོས་ཆོམ་པར་མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་

འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའམ། འཁོན་སྟོན་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་
 དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཤར་སྒྲིགས་རྒྱལ་པོའི་ཉི་ཤེར་བྱོན་.....
 སྐབས་ཞལ་བཀོད་གནང་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཀྱན་དགའ་ར་བ་དང་བཅས་
 པ་བཏབ་ཅིང་། རེ་ཞིག་གི་བར་དུ་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལྷགས་
 བཟུང་ནས་སྒྲ་རབས་འགའ་ཞིག་སོང་བའི་ཆེ། བྱང་ཅུ་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་
 པས་ལྷགས་ལ་གསེར་འགྱུར་གྱི་ཚིས་བྲན་པ་བཞིན་དུ་འཇམ་མགོན་སྒྲ་མའི་...
 རིང་ལྷགས་ཆ་མེད་པ་འདི་ཉིད་དུ་ལེགས་པར་བསྐྱར་བའི་དགོན་སྡེ་ཆེན་པོ་...
 བྱང་ཅུ་དཔལ་འབར་གྱི་བྲི་ལ་ཡང་ཞབས་གྱི་པར་བཀོད་དེ་མཁས་པའི་བྱ་བ་...
 རྣམ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་ཅིང་སྡེ་ལ་བའི་བྱར་ལྷག་པར་དུ་འབྱེར་བ་སོགས་...
 བཟུན་འགྲོ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཡོངས་ལ་སྤྲོན་པའི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་བཟུན། དེར་
 མ་ཟད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཟུན་པའི་ཆ་ལག་དུ་གསར་དུ་...
 བཟུན་པའི་ཆོས་སྡེའི་དབང་དུ་བསྐྱེས་ནའང་ཤིན་དུ་མང་བར་མཆིས་ཏེ། དེ་
 ཡང་རི་ལྷར་ཞེ་ན། བཟུན་བཅས་བེ་རྒྱར་སེར་པོ་ལས། སྤང་ལིང་དགོན་ནི་
 འཇམ་མགོན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོབ་མ་(༥༦) རྣམ་དཔྱད་
 སུལ་དུ་བྱུང་བ་བྱུང་གི་ཡ་གྲུལ་མངའ་རིས་ཞང་ཁྱང་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་...
 ཞེས་ཆབ་མདོའི་མཁན་ཐོག་གཉིས་པ་དེས་བཏབ་ཅིང་། ཞེས་པ་དང་། མིག་
 ཆོས་རྫོང་ནི་ཆབ་མདོ་བྱམས་པ་སྤྱིང་གི་མཁན་ཐོག་གཉིས་པ་རྒྱལ་བ་ཙཱ་ཁ་...
 པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྒྲོབ་མངའ་རིས་ཞང་ཁྱང་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་བཏབ་
 ཅིང་འཕགས་པ་ལྷ་མཐོང་བ་དོན་ལྷན་ལ་སུལ། ཞེས་སོགས་དང་། རྩ་ཆུ་རྩ་
 བྲི་རྩ་དགོན་ནི་ཞང་ཁྱང་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་བཏབ། ཅེས་དང་། རྣགས་
 ཤོད་སྐྱུས་མདའ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་འབར་ནི། མངའ་རིས་གྲུ་གེ་ཞང་ཁྱང་གི་
 ཆར་ཤིང་པོ་སྤེའུའི་ལ་ལ་འབྲུངས་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་བཏབ། ཅེས་
 སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་ཁམས་སྟོད་དུ་སྤང་ལིང་དགོན་ཞེས་པ་

ཚེགས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་ཅམ་འདུ་བའི་ཚེས་ཟླ་ཆེན་པོ་གསར་དུ་བཏབ་ཏེ་རྩེ་ཙང་
 ཁ་པ་ཆེན་པོས་རིང་ལུགས་ལས་འོངས་པ་ལྟར་གྱི་རྩེ་ཟེག་པའི་ཕྱག་ལེན་གྱི་
 རིམ་པ་རྣམས་ཚང་ལ་མ་ཞོར་བར་འཇུགས་པར་མཛད། དེ་བཞིན་དུ་ཟེག་
 ཚེས་རྩེང་ཞེས་པ་ཚེགས་པ་དུག་རུ་ཅམ་འདུ་བའི་སྐྱགས་གྲུ་དང་། བྱི་རྩྱ་
 དགོན་ཞེས་པ་ཚེགས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་དུག་ཅམ་འདུས་ཤིང་གསང་བ་སྐྱགས་གྱི་
 ལེགས་བཤད་རྒྱ་ཆེར་སྒྲིག་པའི་ཟླ་དང་། བྱགས་ཤོད་སྤྱད་མདའ་རྣམ་ཀླུ་
 དཔལ་འབར་ཞེས་པ་དགོ་འདུན་བརྒྱ་ཕྱག་བདུན་འདུས་པའི་ཟླ་ཆེན་པོ་སྐྱགས་
 གསར་དུ་འཇུགས་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་ཟང་ཟིང་གི་རྩེད་བཀྱར་གྱི་
 ཆེད་དུ་སེར་མོའི་གོས་གྱུན་པ་འགའ་ཞིག་ཚེགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། བྱི་ལྟར་
 འདུལ་བྱིམས་གྱི་བཅས་མཚམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉེས་པའི་ཆ་སྤྲོ་མོས་ཀྱང་
 མ་གོས་ཤིང་། བྱང་གསང་སྐྱགས་རྩེ་ཟེག་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་ལྷག་པར་
 བརྩོན་པས་མཐོང་ཐོས་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཀྱང་འབྲེལ་ཆད་དོན་དང་ལྷན་
 པ་སྐྱགས་མདོར་ན་སྟེ་དགྲ་ཐམས་ཅད་གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་མཆོད་སྤྱོད་ཆེན་
 པོ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བར་མཛད་ལ། དེའི་མཐུ་(༥༦) ལས་ཐུབ་བསྟན་ཡང་སྟོང་
 གསེར་མདོག་ཅོད་པན་འཆང་བའི་རིང་ལུགས་འདི་ཉིད་སྒྲིགས་དེ་དང་དེ་
 དག་དུ་དར་རྒྱས་ལྷན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལ་སྐྱགས་པ་ཟབ་པ་
 དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཛད་པ་སོ་སོ་སྟེ་པོའི་སྒྲོས་དཔག་པར་མི་རུས་ཤིང་། དུས་
 གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་མཐའ་དག་དབྱེས་ཤིང་དབྱེས་པར་འགྱུར་བ། ཇི་ལྟར་ས་
 ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་སྒྲི་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པའི་
 རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འགོངས་པ་དག་བསྟན་ཟིན་ནས། རེ་
 ཞིག་འཛམ་གླིང་འདིར་སྐྱེ་དངོས་གྱིས་འདུལ་བར་འོས་པ་དག་གི་བྱ་བ་པལ་
 ཆེ་བ་མཛད་ཟིན་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་གཞན་དང་གཞན་དག་དུ་གཞན་དོན་
 འཕྲིན་ལས་གྱི་འོད་སྟོང་སྟོ་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་ཡང་གཟིགས་ཤིང་། དེར་མ་

ཟད་རྟག་འདྲིན་གྱི་འཆིང་བས་རྒྱད་དམ་པོར་བཅིངས་པས་ཆེ་འདྲིའི་ཆེ་ཐབས་་་་
 ཁོ་ན་ལྟར་ལེན་པ་སྒྲིམ་བུ་སྒྲིང་མེད་པོའི་ངང་ཚུལ་ལ་གནས་པ་རྣམས་དམ་་་་་
 པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱལ་བའི་སྲིད་རུ་དགྲུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་རུ་སོན་་་་་
 པ་ལྷགས་མོ་ཡོས་གྱི་ལོ་ལ་ནགས་ཤོད་སྤྱས་མདའ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་འབར་རུ་་་
 གཟུགས་སྐྱ་རགས་པའི་བཀོད་པ་བྲག་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱ་བའི་ཚུལ་
 བརྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སྒྲིམ་བུའི་ཆོག་རབ་དམ་པ་འདི་རྣམས་ནི་དེང་སང་
 གི་རུས་སུ་མ་བཟང་འཇམ་མགོན་སླ་མ་ཙེང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རུས་ཉིད་ནས་གང་
 གི་རིང་ལྷགས་སྒྲིགས་ཀྱན་རུ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པའི་བྱེད་པོར་བསམ་བཞིན་
 རུ་བྱོན་ཏེ་བརྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྒྱན་མི་ཆད་རུ་མཛད་པ་ཡིན་པས་་
 ཚུལ་དེ་དག་ལ་གཟུ་བོའི་སྒྲོས་ལན་བརྒྱར་བརྟགས་ན་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་དད་་
 པའི་སྒྲིགས་སུ་མི་བསྐྱེད་པའི་དབང་མེད་པས་དམ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་་་་་
 རེས་སུ་དྲན་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

༥ འདིར་སྤྱས་པ། འཇམ་མགོན་སླ་མའི་རིང་ལྷགས་ཨ་དཀྱ། །ལྷང་རིག་
 ལྟ་ཡི་དར་གྱིས་འབྲིས་པའི་ཆོ། །ཉེས་བཤད་དྲི་མའི་ཆོགས་རྣམས་དག་གྱུར་
 ཅིང་། །མ་ནོར་ལམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱན་ཅིག་ཅར་གསལ། །(༥༥ན) ཐུབ་གཞུང་
 རྣམ་དག་དགའ་བའི་དགའ་ཆལ་འདིར། །ལྷང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་པར་མ་འདྲུམ་
 བ། །སྐལ་ལྷན་བྱང་བ་མགོན་རུ་མི་འགྲུགས་སྐྱམ། །འཕྲིན་ལས་བེར་བརྒྱ་
 སྒྲིགས་བརྒྱར་སྒྲོ་བར་ཚོམ། །སྒྲིགས་རུས་སྒྲེ་བོ་དམ་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི། །
 མགོན་དང་བྲལ་བའི་ཉམ་ཐག་མ་ལུས་པ། །སྐལ་བ་མཆོག་གི་ལམ་རུ་དབྱགས་
 འབྲིན་པས། །ཐར་པའི་དེད་དཔོན་གཅིག་ཤུར་ཡོངས་སུ་གྲགས། །དམ་ཆོས་
 རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བུམ་བཟང་ནས། །སྒྲིན་བྱེད་དབང་དང་གྲོལ་བྱེད་ལམ་གྱི་
 རྒྱན། །ཀྱན་ལ་ཅི་དགར་སྒྲུལ་བའི་གྲགས་པའི་སྤྱ། །སྲིད་པའི་ཆེ་མའི་གནས་
 སུའང་གསལ་ལམ་སྐྱམ། །དེ་ལྟའི་རྣམ་ཐར་རིན་ཆེན་ནོར་བུའི་འབྲིང་། །

ཉམས་ལྡན་ཚིག་གི་སྤང་བྱ་ལ་རྒྱས་པའི། །དོ་ཤལ་གསར་པ་དང་འདིར་སྤེལ་
བྱེད་གྱི། །ཐར་འདོད་ཚོགས་ཀྱི་མགུལ་བའི་རྒྱན་བྱ་ཡོངས། །ཞེས་པ་ནི་བར་
སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༥ ། རྒྱུས་པའི་རབས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་བརྩ་གཅིག་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། མཁས་པའི་
དབང་པོ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ལས། བསོད་ནམས་ཡེ་
ཤེས་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་ལས། །ནམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་སྐུ་བརྟེན་ནས། །
མད་བྱང་མཛད་པས་འགྲོ་བ་སྦྲོལ་ལ་དགྱེས། །ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པར་འདུད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བསྐྱགས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དམ་
པར་གྱུར་པའི་ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་སྤྲ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་པཎ་.....
ཆེན་བྱམས་པ་སྤྱིང་པ་བསོད་ནམས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤེ་ཞེས་མཚན་ཉི་ཟླ་...
ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྤར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་
ཞང་ཞུང་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་དང་དུས་མཚུངས་པ་མ་བཟད་རྗེ་ཐམས་.....
ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་སྤྱོད་དུའང་གྱུར་མཉམ་དང་། དམ་
པ་འདི་གཉིས་ཆར་རྒྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུངས་རབས་ཡིན་པ་
ཡང་ལུང་རིག་དུ་མས་སྐྱབ་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེས་(༥༧) འཇིགས་པས་བཏང་...
སྟོམས་སུ་བཞག་ནས་སྐབས་དོན་པཎ་ཆེན་བྱམས་པ་སྤྱིང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་...
བརྗོད་མདོར་བསྟུས་འགོད་ན། གང་དུ་འཁྲུངས་པའི་ཡུལ་ནི་བོད་ཡུལ་དབྱུས་
ཀྱི་གཡོར་པོ་ཡུལ་དབྱུའི་ནང་ཆོན་གྱ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་བདེ་ལེགས་སྤྱིང་...
ཞེས་བྱ་བར་བྱ་མིའི་རིགས་ལས་བྱང་བའི་ཡབ་རྗེ་དམ་པ་དུང་ཆེན་རྒྱལ་ཁྲིམས་...
རྒྱལ་མཚན་དང་། ཡུམ་འཛོམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་དཔའོ་ཞེས་པ་
ལྷགས་པོ་འབྲུག་གི་ལོ་ལ་ངོ་མཚར་བའི་དགེ་མཚན་དུ་མ་དང་བཅས་ཉེ་སྐྱ་...
བལྟམས་ཤིང་། གཞོན་ཅུ་ཉིད་ནས་མཁྱེན་རབས་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེ་བ། ཡི་གེ་
འབྲི་སྟོག་སོགས་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ཀྱང་དཀའ་བ་མེད་པར་རང་གི་

དང་གིས་ཐུགས་སྤྲུལ་ཆུད་པ་སོགས་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་རང་ཆས་སྤྲུལ་མངའ་བ་
ཞིག་ཡིན་ལ། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེ་ཀམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་
སྤྲུལ་རས་གཟིགས་ཡི་གེ་དུག་པའི་སྒྲོམ་བཟུངས་གསན་པར་ལན་ཅིག་སོ་ནས་……
ཆོག་དོན་མཐའ་དག་ཐུགས་སྤྲུལ་ཆུད་ནས་ཡུམ་སོགས་ལ་བསྐྱར་བར་མཛད་……
པས་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་ཞིང་བྱས་པར་གྱུར། དགྲུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པ་ལ་གདན་
ས་ཐེལ་དུ་དགྲ་བཙུན་པ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་ཞེས་པས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་……
རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་གསར་དུ་བཞེས་པ་ལས་མཚན་……
ཡང་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དཔལ་དུ་གྲགས་ཤིང་། འདི་དག་གི་སྤྱི་
ཕྱི་ནས་བཟུང་པར་ཚད་དབུ་མ་འདུལ་མདོན་སོགས་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་
དུ་མར་གསན་བསམ་འབྱམས་སྤྲས་སྤྲུལ་མཛད། དགྲུང་ལོ་བཅུ་དུག་པ་ལ་……
འཇམ་དབྱངས་མིའི་གར་མཁན་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་འདྲེན་པ་ཆོས་གྱི་……
རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་འོན་བཀྲ་ཤིས་རྟོ་ཁར་ཕེབས་ནས་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱར་བཞིན་བཞུགས་པའི་སར་བྱོན་ཏེ་ཞལ་མཇལ་མ་ཐག་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་……
བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམས་འདུག་དང་མཚུངས་པའི་དགའ་བ་དང་། བཙུན་མ་
མ་ཡིན་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་འབྱུངས་ཏེ། (༥༥ན) རིགས་གྱི་ཙོང་པན་ཀུན་གྱི་
མཚོག་དུ་འདྲིན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱེས་སུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། བྱང་
རྒྱལ་མཚོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ། དབུ་མ་རྩ་
བ་ཤེས་རབ་སོགས་མདོ་སྤྲུགས་གྱི་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་གསན་བཞེས་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་འདུལ་འདྲིན་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པ་ལས་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་……
བྱ་དང་། ཆོས་རྗེ་མི་ཉག་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་པ་ལས་གཙོད་ཡུལ་གྱི་སྐྱར་གསན་
པ་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་འཆོལ་བ་ལ་རྟག་དུ་འབྱུས་པར་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉི་
ཤུ་པ་ལ་ཆོས་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཙོང་ཐང་དུ་པར་ཚད་འདུལ་མདོན་དབུ་མ་སོགས་གྱི་
གཞུང་ཆེན་མང་པོར་ལྷང་དང་རིག་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་ལས་དྲངས་པའི་……

བཤད་པ་ཅུ་ཐོན་པར་མཛད་པས་མཁས་པའི་གྲགས་པས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཏུ་
 བྱུང་པར་བྱུང། དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་པ་ལ་ཆོས་ཐེ་ཆེན་པོ་གསང་སྤྲུགས་.....
 མཁས་ཏུ་རྩི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ནང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་མཆོག་ཀླུ་ཆབ་ཆོས་
 རྩི་དར་མ་རིན་ཆེན་པས་མཁས་པོ་དང་། འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་
 ཀླུ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས་ལས་སྤྲུབ། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་ཀླུ་
 མཆོན་པས་གསང་སྤྲུག་དང་། ཁ་སྐྱོང་གི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཆེན་བ་དང་.....
 བཅས་པའི་དབྱུས་སུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སྐྱོང་གི་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་
 གསར་ཏུ་བཞེས་ཏེ་དུར་སྤྲིག་འཛིན་པ་ཀྱན་གྱི་རབ་དང་ལུལ་དང་ཆེ་མོར་.....
 སོན་པར་མཛད་དོ། །བསྐྱོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་། །
 འཕྲོ་ལ་རྩིས་སུ་ཆགས་པའི་ངང་ཚུལ་གྱིས། །གསུམ་ལུན་དུར་སྤྲིག་འཛིན་པའི་
 རྩི་ལ་འཆང་སྟེ། །ཀྱན་ལ་ནམ་པར་ཀླུ་བའི་དགེ་ལེགས་སྦྱིན། །མཁས་བརྟན་
 བཟང་པོའི་འཕྲིན་ལས་འོད་པོ་ཆེས། །འཇམ་མགོན་རིང་ལུགས་དྲི་བཟང་
 ཁང་པའི་ཆལ། །ཆོས་ཆེར་རྒྱས་དང་ལུལ་དུ་གནས་བྱེད་པའི། །གྲགས་སྟོན་
 འཁོར་ལུག་རི་པོའི་ཁོང་པར་སྒོད། །འཆད་དང་ཚྩོད་དང་ཚུམ་པའི་གདུགས་
 དཀར་པོ། །གང་(༥༥༥) གི་ཕྱག་མཆོན་དམ་པར་ལེགས་བཅངས་ནས། །མ་
 རོར་ལམ་བཟང་སྟོན་པའི་གྲིབ་སེལ་གྱིས། །ཐར་པ་འདོད་པའི་སྒྲིང་ལ་སེམ་པ་
 སྦྱིན། །ལྷ་དེར་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོ་གསང་སྤྲུ་ཐེ་ཆེན་ཐོག་ཏུ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་པོ་
 ཉི་ལྔ་དང་། དབྱུ་མ་རྒྱན་བཅས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་བྱམས་ཆོས་སྦྱི་མ་བཞི་དབྱུ་མ་ཅ་ཤེ།
 སྦྱིད་འཇུག །མཛོན་པ་ཀྱན་བདུས་སྤྲུགས་གཞུང་ཆེན་བརྟུ་བདུན་གྱི་བཤད་པ་
 མཛད་དེ་མཁས་པར་སྐྱོམས་པ་ནམས་ཀྱི་ཁེངས་པའི་རི་པོ་བསྐྱེལ་བར་མཛད།
 དགྲུང་ལོ་སྤྲུག་གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་ཀླུ་མཆོན་པ་ལས་རྫོང་.....
 དབྱིངས་སྤྲུག་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱིལ་འཁོར་བརྟུ་གཅིག་གི་དབང་དང་།
 གཞན་ཡང་ནམ་སྤྲང་མཛོན་བྱང་། དབྱེས་རྫོང་ལྷ་དགྲུ། བདག་མེད་ལྷ་མོ་བཅོ་

ལུ་སོགས་རྒྱུ་ཕྱེ་གོང་འོག་དུ་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་དབང་དང་། དགྱིལ་ཆོག་གི་ལྷང་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསན། གཞན་ཡང་དུས་ཞབས་པ་སློབ་དཔོན་དོན་གྱི་ལྷན་དགའ་ལས་དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱོར་དང་། བཀའ་རིན་པོ་ཆེ་སེང་གེ་དཔལ་བ་ལས། བདེ་མཆོག་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་དང་། བདེ་མཆོག་ནག་པོ་ལྷགས། གཙུག་རྟོར་གདུགས་དཀར། བག་མོ་ཞལ་གཉིས་མ་སོགས་གྱི་རྗེས་གནང་དང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གྲུན་དགའ་བཟང་པོ་ལས། རྒྱལ་བྱིམས་ལེན་དང་། ལྷོ་མ་པ་ཉི་ཤུ་པ། སློ་སྦྱང་དོན་བདུན་མ་སོགས་གྱི་བཤད་ལྷང་དང་། དེས་མཆོན་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་དམ་པ་དུ་མ་ལས་མདོ་སྤགས་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་མཐའ་གྲས་པའི་དབང་བྲིད་ལྷང་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསན་ཏེ་གདམས་པའི་གཏེར་མཛོད་གཅིག་ཤུར་སོན་པར་གྱུར། དགྲང་ལོ་སྤུ་མ་ཅུ་ཙམ་བདུན་པ་ལ་ནང་སོ་ཡབ་ལྷུ་མ་ནས་ཆོས་ཕྱེ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་སྤྱིང་ཉེན་དང་བཞེན་པ་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱེ་དང་བཅས་པ་དང་། མངའ་འབངས་དབང་རིས་སོགས་ཆང་མ་ཐུག་དུ་ལུལ་བར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ནར་དགོངས་པས་བྱགས་ཀྱི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་དགོན་དེའི་ཆོས་གྱི་བྲི་ལ་ཞབས་སོར་བཀོད་ཅིང་། ལྷགས་གཉིས་གྱི་སློན་ནས་འཛིན་སྦྱང་སྤེལ་གསུམ་རྒྱ་ཆེར་མཛོད་པ་ལས་དེང་སང་གི་བར་དུ་འང་(༥༡ན) དར་རྒྱས་ལྷན་རིང་དུ་གནས་པ་འདི་ཉིད་བྱང་བར་སྤང་། དུས་འདི་དག་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཛོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་སློ་བརྒྱ་དུས་གཅིག་དུ་སྤེལ་ལྷ་བྱར་གྱུར་ཏེ་རྒྱ་རྟོར་བོད་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་མཆོག་དམན་རིས་སྤུ་མ་ཆད་པ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འདུས་པ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་དང་མཐུན་པར་རྒྱ་པ་རོལ་དུ་སྤྱོན་པའི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྩོ་རྗེ་ཐེག་པ་སོགས་གྱི་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་གྱི་བཤད་པ་དང་། ཉམས་བྲིད་དབང་ལྷང་མན་དག་གི་རིམ་པ་དང་། རབ་དུ་བྱང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ལྷོ་མ་པ། སློ་

གྲོས་གསལ་ཞིང་ཡིད་གཞུང་པ་དག་ལ་སྟན་ངག་མངོན་བཟོད། སྒྲ། ཡིག་རིས་
སྐགས་ཐུན་མོང་བའི་རིག་པའི་གནས་རྣམས་འདྲམས་པར་མཛད་པ་སྐགས་...
འཆད་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་རིག་སྒྲའི་
གཙུག་རྒྱན་སྒྲུགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་དང་། དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་བཞིན་རུ་
ལུང་རིག་སྒྲ་བ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་མཆེ་ལྡེར་རྣམས་པོས་...
ལོག་པར་སྒྲ་བ་གཉིས་འབྱུང་གི་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པ་འགམས་ཤིང་། འཁྱུག་པོའི་
ལམ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་ཡང་དག་པའི་ལམ་བཟང་གསལ་བར་མཛད་པའི་རྩྭ་དང་...
པའི་འཕྲིན་ལས་ཟླ་མེད་པ་དང་། རྩོམ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་དབང་རུ་བྱས་ན་
ཡང་། རིག་པ་འཇིན་པའི་སྟེ་རྩྭ་ཀྱན་གྱི་བཟོད་བྱའི་གནས་ཀྱན་ཆོང་བ་ཐར་
འདྲིང་རྣམས་ཀྱི་མིག་ལྟ་བུར་བྱུར་པ་སྒྲགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བཟུས་པ་...
ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཙ་ཙ་འགྲེལ་དང་། རུས་འཁོར་གྱི་འགྲེལ་...
བཤད་ཆེན་མོ་མཁས་པའི་འདྲིང་འཛོ་དང་། འཇམ་དཔལ་སྟོན་ལམ་གྱི་རྟེན་
དང་། བཤེས་སྤྱིང་གི་རྟེན་ཆེན། ལམ་རིམ་ཤིང་རྟ་ཆེན་མོ་སྐགས་གཞུང་ཆེན་
པོ་བུལ་ཀར་ལོངས་པ་རུ་མ་དང་། གཞན་ཡང་ལྟ་དང་སྒྲ་མའི་བསྟོད་ཆོགས་
དང་། (༥༧) ལྷུབ་ཐབས། དཀྱིལ་ཆོག །ཆོས་སྤྱང་ཁག་གི་བསྐྱང་འཕྲིན་
ལས་སྐགས་པ་བགྲང་གིས་མི་ལང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་མདྲོར་ན་མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་
གསུམ་གྱི་མཛད་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་བཟོད་པས་མི་ལང་ཞིང་། ལྷུབ་པ་...
ཉམས་བཞེས་ཀྱི་དབང་བྱས་ན་ཡིད་ཐོག་མར་ལམ་ཐུན་མོང་བའི་རིམ་པ་རྣམས་...
ལ་བྱགས་བརྒྱད་ལེགས་པར་སྤྱངས་པ་སྟོན་རུ་སོང་བའི་སྒྲོ་ནས་ངེས་འབྱུང་...
བྱང་ལེམས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་ལམ་གྱི་སྟོག་རུ་མཛད་དེ་གསང་ཆེན་
རྩྭ་རྩེ་ཐེག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་བསྟེན་སྤྱབ་དང་། བསྟེན་
རྩྭ་གས་བཟ་མོའི་ཉམས་ཞེས་སྐགས་ལ་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་རུ་གཞོལ་བར་...
མཛད་པ་ལས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་རྟོགས་དཔག་རུ་...

མེད་པ་ཐུགས་རྒྱད་ལ་འབྲུངས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཡི་དམ་ཁི་ཁྱིའི་
 ཆོགས་རྩ་མའི་ཞལ་མངོན་སུམ་རྩ་བ་སྟན་ཏེ་ཡུང་བ་སྟན་དབུགས་དབྱང་མཛད་པ་
 དང་། རྟོག་རྩུར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བ་མེད་རྩ་གཟིགས་པའི་མངོན་པར་
 ཤེས་པ་དང་། གཅིག་དང་རྩ་མར་བསྐྱར་བའི་རྩ་འབྲུལ་ཡ་མ་བྱང་ལ་དབང་
 འབྱོར་བ་སོགས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་བརྟེན་ཤིང་
 དེ་ལྟ་ནའང་འགྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་རྩ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གསང་ཞིང་སྤྱོད་པར་མཛད་པ་ནི་སྤྱིས་བྱ་དམ་པའི་བྱང་.....
 ཆོས་ཟླ་མེད་པའོ། །གཞན་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
 ཉེན་རྩ་མ་གསར་རྩ་བཞེངས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་ཅིང་
 བསྟེན་བཀྱར་བ་དང་། འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ཉམ་ང་བའི་གནས་ལས་
 སྐྱབ་པར་མཛད་པ་སོགས་མདོར་ན་དབུགས་འགྲོ་འོང་གི་རྒྱ་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་.....
 འགྲོ་བ་ལ་དོན་རྩ་མི་འགྱུར་བའི་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་སྤྱིད་པ་སྟེ་
 དེ་དག་གི་རྒྱལ་ཞིག་པ་ནི་འདིར་བརྗོད་པར་མ་ལངས་པས་རགས་བསྟུས་.....
 སྤུམ་གྱི་རྒྱལ་རྩ་བཀོད་པ་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་རྩེ་འདིའི་རྣམ་.....
 ཐར་རྒྱས་འབྲིང་(༥༠ན) མང་ཅམ་མཆིས་པ་རྣམས་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་ལ། དེ་
 ལྟར་བསྟན་འགྲོར་སྟེན་པའི་མཛད་པ་རྒྱབས་ཆེན་ཆད་མེད་པ་རྣམས་བསྟན་
 ཟེན་ནས་ཞིང་འདིའི་སྐྱ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བར་བྱ་བ་རེ་ཞིག་རྟོགས་པ་ན་དགྲང་ལ་
 བདུན་ཅུ་དོན་རྩུག་ཞེས་པ་ཤིང་མོ་ལྷག་གི་ལོའི་རྒྱ་སྟོང་ཟླ་བའི་རྒྱལ་བ་གསུམ་པ་
 ལ་ངོ་མཆར་པའི་ལྟས་རྩ་མ་དང་བཅས་ཏེ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའི་རྒྱལ་བ་སྟན་.....
 ཏོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་དང་།
 གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་ལ་རྩས་གཅིག་ཉིད་རྩའང་སྤྱིའི་རྣམ་པ་རྩ་མར་བསྟན་
 ཅིང་དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལའང་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་མཛད་པ་
 བསམ་ལས་འདས་པ་བསྟན་པ་འདི་དག་ལ་ཡང་དང་ཡང་རྩ་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་

བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གུས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

༥ རྒྱས་པ། སྲིད་པའི་ཁྱོན་ཡངས་འདི་ན་དམ་ཚུས་སྒྲ། སྲིད་གསུམ་བྱུང་པར་
བསྐྱགས་པའི་རྩ་མཚར་གྱིས། སྲིད་མཚར་བྱིང་བའི་འགྲོ་གུན་སྦྱོབ་མཛད་ཁྱོད། །
སྲིད་ནི་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་མཚོག་ཅིས་མ་ཡིན། །མདོ་སྤགས་ལམ་སྟོན་སྟོན་པ་ཚོས་
ཀྱི་རྗེ། །ལེགས་བཤད་སྤྲེལ་ལས་ལས་པའི་གཙུག་ན་མཐོ། །ཁྱོད་དན་མཐར་
མཛད་མཛད་པའི་རྩ་མཚར་ནི། །འཇམ་མགོན་ལས་ལྷག་ལྷག་པའི་སླ་མར་གུས། །
དཔལ་ལྷན་ཁྱོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཉིན་མོའི་དཔལ། ཀྱན་ལ་འཇུག་པས་གདུལ་བྱའི་
ཤེས་རྒྱུད་ཀྱན། །མཚོག་ཏུ་སྦྱིན་མཛད་བཤེས་གཉེན་ཡོངས་ཀྱི་མཚོག་ །གང་དེར་
བསམ་གྱིན་གུས་པས་མཚོད་ལས་གང་། །མང་མང་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་མ་ལུས་
པ། །དུས་གཅིག་ཁྱུར་དུ་འབྱེར་བའི་རྣམ་ཐར་ལ། །ཡང་ཡང་བརྟགས་ཆེ་སྟོང་གི་
པར་ནི། །དད་པའི་གེ་སར་ཕུར་ཕོས་མི་གཏམས་སུ། །དེ་ལྟའི་ཚུལ་ལ་བསྤགས་
པའི་འཕྲེང་བ་འདིའང་། །སྤྱོད་སྤྱུང་འཁྱོག་པོའི་སློ་ཡིས་མ་ཡིན་ཏེ། །དད་དང་
གཞན་པན་བསམ་པས་ཀྱན་བསྐྱངས་ཤིང་། །ལུང་རིགས་ཚད་མའི་སྤང་ལ་གཞལ་
(༥༠བ) ཏེ་སྤྲུལ། །ཞེས་པ་ནི་བར་གྱི་ངལ་བཅོམ་ཆོགས་བཅད་དོ། །

༦ རྒྱས་པའི་རབས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་བརྟུག་གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་སློ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ལས། རབ་
འབྱམས་གཞུང་བརྒྱའི་གནད་དོན་ཉེར་གཟིགས་པ། །ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་
ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་དང་། པཌ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་
གཟིགས་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས་ཀྱང་། མད་བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམ་པར་ཐར་པ་
ལ། །རྟག་ཏུ་རྩལ་པས་བདེ་སྟོང་ཏིང་ངེ་འཛིན། །བརྟན་པོས་གཉིས་སྤང་སྤྲོས་
པའི་དཔུང་འཛོམས་པ། །ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་
སྤགས་པ་མད་བྱང་བའི་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ངང་ཚུལ་ལ་

རྟག་པར་རྒྱན་རུ་རྩོལ་ཞིང་། བདེ་སྤྱང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉིང་དེ་
འཛིན་བརྟན་པོས་གཉིས་སྤང་སྤྱོད་པ་ཕྱ་རག་གི་བདུད་དཔུང་མཐའ་དག་.....
ལྟག་མེད་རུ་བཅོམས་ནས་བྱང་འཇུག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་
རྩོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་
ཉིད་གང་རུ་འབྲུངས་པའི་ཡུལ་ནི་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱོད་བྱ་བ་ཤར་བ་ལས་འདས་.....
པའི་འབྲུང་གནས་གཡས་རུ་གཙང་གི་སའི་ཆ་རྟ་ནག་ཅེས་གྲགས་པར་དབེན་
གནས་ཡོལ་དཀར་དཔལ་གྱི་བདེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་སུ། བྱང་འཇུག་
གྲུབ་པའི་དཔའ་པོ་དྲན་མཆོག་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཆོན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རིགས་སྲས་
སུ་ལྷམས་སུ་བྱགས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་ཡུམ་སྤྱ་སོར་ནས་ཚུང་བཟང་སྤྱ་ཁམས་མི་
བདེ་བར་ཡོད་པ་ལས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལུས་སེམས་བླ་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བྱང་
པར་ཅན་དང་ལྷན་པ་དང་། མནལ་ལམ་རུ་ཡང་ཉི་ཟླ་ཤར་བ་དང་། སྤྱ་
སྤྱིད་ལ་དར་དཀར་པོས་འབྲེལ་བ་དང་། སྲས་ངོ་མཆར་ཅན་ཞིག་འབྲུང་བས་
གཅེས་སྲས་ཆེ་བར་(༡༩) གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའི་སྤྱ་བྱང་བ་སོགས་ལྟས་བྱུང་.....
པར་ཅན་རུ་མ་ཡང་ཡང་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་ཡོངས་འཛིན་ཅེས་པ་རྩ་པོ་གྱི་
བའི་ཡོ་ལ་སྤྱ་བལྟམས་ཏེ་བལྟམས་མ་ཐག་པ་ནས་བཟུང་བྱིས་པ་གཞན་ལྟར་...
ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཅེད་འཛོ་རྣམ་གཡེང་ལྟར་ལེན་པ་སོགས་སྤངས་ནས་
སྤོན་ལན་ཅིག་མིན་པར་གོམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཟང་པོས་སྤྱིད་མོས་
ཆོས་རྣམས་སུ་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་ཅེད་འཛོ་ལ་རྩོལ་བ་དང་། རྩེ་བཅུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཆེ་རབས་རུ་མར་རྩེས་སུ་བཟུང་བའི་མཐུ་ལས་ཡི་གེ་.....
འབྲི་སྟོག་ལ་སོགས་པའི་གཙུག་ལག་རྣམས་ནི་གཞན་ལ་སྟོབ་པའི་རྩོལ་བ་ལ་...
མ་ལྟོས་པར་ཡིད་ཆེས་མཁས་པའི་ཕུལ་རུ་བྱིན་པར་གྱུར། དེ་ནས་དགྲང་...
ཡོ་བདུན་པ་ས་པོ་རྟའི་ཡོ་ལ་རྟ་ནག་བདེ་བ་ཅན་རུ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་གནས་བརྟན་...
རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས་མཁན་པོ་དང་། བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་དཔལ་

ལྷན་བཟང་པོས་སྒྲིབ་དཔོན་མཛད་དེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས་པའི་མཚན་
 ཡང་ཀུན་དགའ་ཐུལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གསལ་ཏེ་ལྷ་དང་...
 བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་གནས་སླ་ན་མ་མཆིས་པར་གྱུར་...
 ཅིང་། དེ་ལྷར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བཟུང་རང་གི་ཡབ་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་
 རྗེ་བདེ་བ་ཅན་པའི་ཞབས་པད་བསྟེན་ཏེ་བསྟན་བཅས་མངོན་པར་རྟོགས་...
 པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་སོགས་པར་སྤྱོད་ཐེག་པའི་གཞུང་ནམས་...
 དང་། ས་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པ་སོགས་གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་གནས་
 རྣམས་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་སོན་པར་མཛད་པ་དང་། བར་སྐབས་ནམས་སུ་
 ལམ་རིམ་སྒྲི་སྦྱང་སོགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་། རྒྱུད་སྡེ་ནམས་ཀྱི་དབང་བྲིད་མན་
 དག་སོགས་ཟབ་ཆོས་མཐའ་སྐྱས་པ་གསན་ཅིང་། གཞན་ཡང་རྩྭ་མེད་ཡོངས་
 གྲགས་ཀྱི་སྦྱོས་ཆེན་བཅུ་དྲག་གསུམ་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་(༤༡བ) བདུད་རྩི་...
 བར་མེད་ཏུ་ནོས་པས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་སོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ས་རོལ་ཏུ་སོན་
 ཅིང་། ཟབ་དོན་གྱི་གདམས་པ་ནོར་བུའི་མངོན་ལ་དབང་འབྱུང་པས་ཡོངས་
 རྟོགས་བསྟན་པའི་བདག་པོར་མངོན་པར་བཞེངས་པར་གྱུར། དེ་ནས་བཀྲ་
 ཤིས་ལྷན་པོ་དཔལ་གྱི་བདེ་ཆེན་སྒྲིགས་ཐམས་ཅད་ལས་ནམ་པར་ཐུལ་བའི་...
 སྒྲིང་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོས་མཁན་པོ་
 དང་། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་པརྟེན་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས་པས་ལས་སྒྲིབ་
 དང་། མཁས་པའི་དབང་པོར་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྦྱང་ཞེས་བྱ་བས་གསང་སྟོན་
 མཛད་དེ་དགེ་འདུན་གྲངས་ཆང་བའི་དབྱུས་སུ་བསྟེན་པར་རྟོགས་པ་དགེ་...
 སྦྱང་གི་སྒྲིམ་པ་བཞེས་ཏེ་གསུམ་ལྷན་རྩི་རྗེ་འཇིན་པའི་མངའ་བདག་ཏུ་གྱུར་...
 ཅིང་། ལྷག་པར་ཏུ་ཡང་རི་ལྷར་སོས་པའི་སྒྲི་འདོགས་བཅད་པའི་དོན་ནམས་
 ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ལ་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་སྤོའི་རྒྱན་བཞིན་བཙོན་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་
 བསྟེན་པ་དང་། དཔེན་པའི་གནས་ནམས་སུ་འདུ་འཇིན་རྒྱ་བ་བཅད་ནས་

སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་མཛད་པས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་འབད་མེད་.....
ཐུགས་རྒྱད་ལ་འབྲུངས་པར་སྤང་སྟེ་བྱར་ཅམ་བརྗོད་ན། ལན་ཅིག་ཉུགས་ཀྱི་
ནང་ན་བཞུགས་ནས་རྩི་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱོད་སྟེགས་མང་དུ་མཛད་པར་མནལ་.....
ལམ་དུ་ཉུགས་ལྷང་པའི་ནང་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྷན་འདས་མི་འབྲུགས་པའི་
སྐྱས་ཏིལ་གྱི་གང་བྱ་ལྟར་གང་བ་དང་། དར་ལམ་ལས་ནམ་མཁའ་ལ་ཐོག་
མེད་དུ་གཤེགས་པ་སོགས་བྱུང་བ་དང་། བྱ་མོད་ཨལ་ལྷག་དུ་བཞུགས་དུས་རྩི་
རྩེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་པོ་གཅིག་པ་ཞིག་ཐུགས་ཀའི་ཐད་ཀྱིས་ཨ་མ་རྒྱ་ཏིའི་
ནང་དུ་མངོན་སུམ་ལྟ་བུར་ཡང་ཡང་གསལ་བར་འཆར་བ་དང་། བློ་གྲོའི་མི་
ལམ་གྱི་གདམས་པ་ལ་རྩལ་འབྱུངས་ཏེ་ཞིང་ཁམས་དུ་མར་གཤེགས་ནས་སངས་.....
རྒྱས་བྱང་སེམས་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་། རྒྱལ་བསྐྱར་ལྷ་ཆོགས་
རུས་པ་དང་། (༥༢ན) ཐ་ན་ཐུག་སྟེ་བ་ནམས་ཀྱི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་རྩལ་
སོགས་ཀྱང་རྩི་ལྟ་བ་ཞིག་གཟིགས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་ཡང་རྒྱང་དབུ་མར་རྩྱུང་
པ་ལས་ལམ་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་ངོས་ཟིན་པ་དང་། གཞན་
ཡང་ཡི་དམ་ཆོས་སྦྱོང་དུ་མས་རྩེས་སུ་བབྱང་བ་དང་མངོན་པར་མཁྱེན་པ་.....
ཐོགས་པ་མེད་པ་མངའ་བ་སོགས་ཀྱི་ངོ་མཆར་བའི་གཏམ་རྩི་སྟེད་ཅིག་མཆིས་.....
ནང་མ་ལུས་པར་བརྗོད་པས་མ་ལང་ཞིང་འགའ་ཞིག་ནི་ད་དུང་འོག་དུ་.....
རིམ་པར་འཆད་འགྱུར་ལས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱབ་པའི་གོ་འཕང་
མཐོན་པོར་གཤེགས་ཟིན་ནས་ཀྱང་བཏང་སྟོམས་སུ་མི་བཞུགས་པར་བསྟན་.....
པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ངེས་མེད་ཀྱི་རྩལ་དུ་མཛད་དེ། དེ་དག་
ཀྱང་ས་པོན་ཅམ་ཞིག་སྤྱིང་ན། སྐབས་ཤིག་རྩི་རྩེ་གདན་དུ་དགེ་འདུན་པོ་མོ་
ནམས་ཀྱིས་ཐོག་དྲངས་པའི་ཆོས་ཉན་མང་པོ་ལ་སྐྱོན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དམར་
ཤིང་དང་སྟོ་སྦྱང་ལ་སོགས་པ་གནང་། དེའི་ཆེ་ཆོས་ཀྱ་ནས་པོ་ཡང་པག་མོ་
སྐྱབས་ཞེས་པས་རྩི་འདི་པ་སྐྱོན་རས་གཟིགས་དངོས་སུ་མཐོང་ནས་ཉམས་.....

འབར་བ་སྟགས་ངོ་མཚར་བ་མང་རུ་བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐལ་ལྷན་ནམས་
 ལ་བྱང་རྒྱབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ། སྒོ་སྒྲིང་ཟབ་དོན་སྟགས་གྱི་བྲིད་རུ་མ་དང་། ཉ་
 མགིན་ཡང་གསང་སྟོན་པ་དང་། གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་སྟགས་གྱི་དབང་
 དང་རྗེས་གནང་མང་པོ་ལྟེལ་རུ་གནང་། བྱད་པར་རུ་ཆོས་རྗེ་བཟང་པོ་རྒྱལ་
 མཚན་པའི་བཀའ་བཞིན་རུ་ས་འཁོར་གྱི་རྒྱབ་མཚོད་ཞིག་འདུགས་བཞེད་.....
 གྱིས་རྒྱབ་དགྱིལ་ནམས་སྟགས་འཇིན་མཛད་པར་སྟགས་མང་བ་སྟགས་གྱིས་...
 འཇིན་དཀའ་ཅིམ་བྱུང་བར་ལན་ཅིག་མནལ་ལམ་རུ་རི་མཁར་གྱི་འདུ་ཁང་...
 ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་ན་སྒྲུ་གསུང་སྟགས་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་རྒྱལ་ཆོན་གྱི་དགྱིལ་.....
 འཁོར་ཞིག་འདུག་པར་རྗེ་རང་ཉིད་གྱིས་དགྱིལ་(༥༢བ) འཁོར་གྱི་སྟེང་རུ་བྱོན་
 པས་རྒྱལ་ཆོན་གྱི་རི་མོ་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱུབ་པའི་ངང་ནས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་
 དབུས་སུ་ཐེབས་པ་ན་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བར་རྗེ་ཉིད་གསེར་གྱི་ནམ་བུ་...
 དབང་ལྷན་ཞིག་རུ་ལམ་གྱིས་གྱུར་ནས་རུས་མ་བརྒྱད་གྱི་དབུས་ན་བཞུགས་...
 འདུག་པ་དང་། ཆོས་རྗེ་བཟང་པོ་རྒྱལ་མཚོ་བས་དེ་ཉིད་རུ་རུས་འཁོར་གྱི་
 དབང་རྫོགས་པར་གནང་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟགས་རབ་གྱི་པར་
 བྱེ་ནས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་རུས་འཁོར་གྱི་རྒྱབ་ཐབས་ཞག་...
 བུ་བྱུག་གིས་སྟགས་སུ་རྒྱུད། དེ་ནས་ལྟེལ་མར་རུས་འཁོར་གྱི་རྒྱབ་མཚོད་
 ཀྱང་མཛད་ཅིང་སྐལ་ལྷན་ནམས་ལ་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་དབང་བྲིད་ལྱང་སྟགས་
 ཀྱང་རྒྱལ་བར་མཛད་དོ། །སྟོན་གོམས་བཟང་པོའི་བག་ཆགས་དྲོད་གཤེར་
 གྱིས། །བྲོད་སྟགས་ནོར་འཇིན་བརྒྱན་པར་བྱས་པའི་མཐུས། །རིམ་གཉིས་
 ཉམས་རྫོགས་དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུའི་སྟོན། །ལོ་འདབ་འབྲས་བྱར་བཅས་
 པ་རུས་གཅིག་འབྲུངས། །ཚད་མེད་སྟགས་རྗེའི་འཆི་མེད་ལམ་བཟང་ནས། །
 ཡོངས་རྫོགས་ཟབ་དོན་ལྟ་ཡི་དལ་འགྲོའི་རྒྱན། །སྐལ་ལྷན་ཡིད་མཚོར་འདོད་
 པ་འདྲི་བ་ནི། །རིང་ནས་གོམས་པའི་དྲི་མ་བྱུང་འབྲིན་བཟང་། །དམ་ཆོས་ཉིན་

མའི་སྤང་བ་བྱོན་གཅིག་གིས། །འཁོར་ཡུག་འཛིག་རྟེན་འགོངས་ལ་བཙོན་
 པའི་ཚེ། །ལོག་པར་འབྲུ་བའི་འདྲིང་ལྷའི་བྲན་ཕྱར་པའི། །འབྲུང་པའི་བྱ་
 རྣམས་མུ་རན་ཁུང་བྱར་ཡི། །གཞན་ཡང་བྱང་རི་དགའ་ལྷན་དང་བྱ་ཚོད་
 གཤོངས་སྐྱུ་དང་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་མས་རྩ་ལྷར་བྱོན་ནས་ནི་གྲ་ཆོས་ཀྱི་.....
 རྒྱག་གི་ཆོས་སྒྲིབ་དང་། སྤང་གནས། ཆེ་རྒྱ་སྐྱུ་མའི་དབང་སྐྱུ་མང་རྒྱ་
 སྤྱུ་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་རྩ་རྩ་གདན་དང་། རྒྱགས་ཀྱི་སྤྱིད་སྤྱུག །སྤྱར་ཆོས་སྤྱིངས་
 སྐྱུ་ལ་དེས་མེད་ཀྱི་དཔོན་སྤེ་རི་ཁྲོད་ཁག་སྐྱུ་ལ་རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་བཟབ་...
 པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མདོ་སྐྱུ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལ་རྒྱན་མི་ཆད་རྒྱ་བསྒྲིབ་པས་
 བསྟན་པའི་མེ་རྩ་(༥༩) སྤྱར་ཡང་བསོ་བར་མཛད་ཅིང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་
 སྤྱིན་གྲོལ་ལོར་བུའི་ཁང་བཟང་རྒྱ་འཁྲིད་པར་མཛད། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་
 རྣམས་ཀྱི་ཞིང་རྒྱ་རྟེན་གསུམ་རྩ་མཆར་ཅན་རྒྱ་མ་གསར་རྒྱ་བཞིངས་པ་སྐྱུ་.....
 མདོར་ན་སྤྱི་གསུང་སྤྱུ་ཀྱི་མཛད་པའི་ཆ་ཤས་ཚུན་ཆད་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་.....
 འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་གཅིག་རྒྱ་སྤྱན་པའི་རྒྱར་འབྱར་བ་འབའ་ཞིག་གིས་རྒྱས་འདའ་...
 བར་མཛད་ཅིན་ནས་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྷ་པ་མེ་མོ་སྤྱུ་གི་ལོའི་རྟོར་ཟླ་.....
 དང་པོའི་གནམ་གང་གི་ཉིན་རྒྱ་འཛིན་ཅན་རྣམས་ལ་མི་རྒྱ་པའི་ཆོས་བསྟན་...
 པའི་སྤྱད་རྒྱ་རྩ་མཆར་བའི་ཆོས་འབྲུལ་དང་དག་སྤང་སྐྱུ་ལས་མ་གྱིས་མི་བྱུ་...
 པ་དང་བཅས་བཞིན་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྤྱང་པ་ཉིད་དང་རྩ་...
 གཅིག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཆོས་སྤྱི་རང་རྒྱ་...
 མཉམ་པར་བཞག་པར་ཕྱར་རྟོ། །དེ་ནས་རྟོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཆོས་གཅིག་ནས་
 བཙོ་ལྷའི་བར་སྤྱུ་ལ་དམ་ལ་བཞགས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་དཔོན་པའི་སྤྱིད་གི་ནམ་
 མཁའ་ལ་འཇའ་མཚོན་ཀྱི་གུར་དང་། རྒྱགས་མཚམས་རྣམས་སྤྱི་ལྷ་ལྷུ་ལྷུར་བྲེས་
 པ་ལ་སྐྱུ་ལ་རྩ་མཆར་བའི་ལྷས་རྒྱ་མ་དང་། མེ་རྟོག་གི་ཆར་ཡང་ལན་རྒྱ་མར་
 བབ་པ་སྐྱུ་ལ་བྱང་ཞིང་། རྒྱགས་དམ་མ་གྲོལ་ཀྱི་བར་རྒྱ་སྤྱི་མ་རྩ་རྩ་འཛིན་པ་

ནམས་ནས་མཛོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་.....
 སྤྱབ་མཛོད་ནམ་པར་དག་པ་ཆོས་སྦྱངས་ནམས་གྱི་གཏོར་འབུལ་དང་འབྲེལ་བ་....
 རྒྱན་ལྗན་རུ་བྱས་ཏེ་སྤྲུལ་དང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་བྱི་ནང་.....
 གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་མཛོད་པས་མཉེས་པར་བྱས་པ་སོགས་གྲིས་བྲུགས་གྱི་.....
 དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐངས་ཤིང་། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་སྤྱ་གདུང་
 རིན་པོ་ཆེ་བྲུགས་ལ་སྦྱངས་པར་ངོ་མཚར་བའི་རིང་བསྐེལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་.....
 དང་། ཀླང་གི་སྤྱབ་ཞིག་ལ་རྩོམ་རྩེ་རྒྱལ་འབྱོར་(༤༣༧) མའི་སྤྱ་འབུར་དོད་གསལ་
 བར་བྱང་བའི་འོག་ན་ཤེལ་ལྟར་དྲགས་པའི་རིང་བསྐེལ་ཆེན་པོ་དང་། ཡ་ཡིག་
 ལ་སོགས་པའི་ཡིག་འབྲུའི་ནམ་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བསམ་ལས་འདས་པ་ཀྱན་
 གྱི་མཐུན་སྤང་རུ་བྱུང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གདུང་རིང་བསྐེལ་ནམས་གསེར་བཟངས་
 ལས་བྱུང་པའི་ནམ་ཀླུ་མཛོད་ཉེན་ཐོག་ཆང་མ་གསར་རུ་བཞེངས་པའི་བུམ་
 ནང་རུ་བྲུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་རིང་བསྐེལ་ནམ་བཞིས་བྱུར་
 པོར་གཏམས་པའི་མཛོད་སྤྱང་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་རབ་རུ་གནས་པའི་རིམ་པ་...
 སོགས་ཀྱང་ལེགས་པར་མཛོད་དེ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་གྱི་བསྐྱེད་
 ནམས་གྱི་ཞིང་རུ་ལྷམ་མེར་གསལ་བར་བྱུར་ཏོ། །དེ་དག་ནི་རྩོམ་རྩེ་འཆང་ཀྱན་
 དགའ་ཀླུ་མཛོད་གྱི་ནམ་པར་ཐར་པ་རགས་བསྐྱུས་མདོ་ཅམ་བཟོད་པ་སྟེ་...
 རྒྱས་པར་འདོད་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་མཛོད་པའི་...
 ནམ་ཐར་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་བས་ན་མགོན་པོ་འདིའི་སྤྱ་འབྲེང་རེ་
 རེས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་མཛོད་པ་ཡིན་པས་ནམ་...
 པར་ཐར་བ་དེ་ནམས་ལ་སྦྱོན་ལམ་ཚུན་ཆད་གྱི་སྟོན་ས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་
 དང་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་སུ་བྱའོ། །

༥ འདིར་སྤྱས་པ། རྩོམ་རྩེ་འཆང་དངོས་མགོན་པོ་བྱེད་ཉིད་གྱིས། །རྩོམ་ཐེག་
 པའི་ལམ་བཟང་གསལ་མཛོད་པས། །རྩོམ་འཛིན་སྤྱབ་མའི་ཆོགས་ཀྱན་ཆེ་གཅིག་

ལ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་མངོན་པར་བཀོད། །བསམ་དང་བརྗོད་པའི་
 ཡུལ་ལས་རབ་འགོངས་པའི། རྡོ་མཚར་མཛད་འཕྲིན་ཕུང་པོ་དེ་འདྲ་བ། རྒྱེ་
 དང་རྒྱེ་བར་སྟོན་ཆེ་རིང་མིན་དུ། །འཁོར་བའི་གནས་འདི་སྟངས་པར་ཅིས་མི་
 འཇུག། །རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི། རྟིགས་མའི་འགྲོ་ལ་
 རྗེས་བཅེའི་བྱགས་རྗེ་ཅན། །གང་གི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཅམ་དུན་པས་ཀྱང་། རྟིང་
 ཞིའི་རྒྱད་པ་བཅིལ་བར་གདོན་མི་བ། །དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་
 འཕང་ཆེ། རྒྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་དེར། །འཇུག་པར་འདོད་པའི་
 (༥༩) གང་ཟག་དག་མཆིས་ན། །མགོན་འདི་གཏན་གྱི་རྒྱབས་སུ་བཞུགས་པར་
 རིགས། །ཁྱོད་གྱི་རྣམ་ཐར་རྡོ་མཚར་ནོར་བུའི་ཉྱལ། །རབ་སྟོན་ཆོག་གི་སར་
 མས་ཉེར་བླངས་ནས། །བསྟོད་བསྟེན་རྒྱལ་མཚན་ཅེ་མོར་བསྐྱེདས་པའི་
 ལས། །བྱར་ཡོད་འདི་ཡང་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་མཐུ། །ཅིས་པ་ནི་བར་སྐབས་གྱི་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༥ རྒྱུས་པའི་རབས་གྱི་འབྲིང་བ་བཅུ་གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡང་ཁྱི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་
 འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱི་གསུང་ལས། འབྲི་ཁྲུང་ཆོས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་ཕུན་ཆོགས་
 ཞབས། །ཞེས་ངེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར། བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྤྲངས་འདིར་
 རྒྱབ་བརྒྱད་གྱི་བཅུན་པའི་སྤྲལ་འཛིན་ཆེན་པོ། །མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་དཀར་
 བརྒྱད་གྱི་རིང་ལྷགས་ལ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ཆོན་འབྲི་ཁྲུང་དཀར་བརྒྱད་
 ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བཅུན་པའི་སྟོན་མེ་གཅིག་ཕུར་ཕུར་པ། བཀའ་
 བཅུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ངང་རྩལ་ལ་པལ་དང་པལ་གྱིས་འགྲན་པར་མི་རུས་...
 པའི་གསུན་ལུན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོའི་གོ་གསར་འབྲིངས་པ། ཟླ་མེད་དམ་
 པའི་རྒྱུས་མཆོག་འབྲི་ཁྲུང་ཆོས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་ཕུན་ཆོགས་ཞེས་སྟོན་གྲགས་གྱི་
 བ་དན་འཁོར་མོ་ཡུག་དུ་སྦྱང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། འདི་ཡང་པཎ་ཆེན་...
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟགས་གྱི་གསུང་ལས། རྡོ་རྗེ་འཆང་འདི་ཉིད་གྱི་འབྲུངས་

རབས་སུ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་། ཁྱི་ཆེན་གོང་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་པ་ཡིན་ཚུལ་རྫོང་རྩེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དྲི་མ་མེད་པ་ལས་ཐོས་པ་
 དང་། དེར་མ་ཟད་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཁྱུངས་བཅུན་པའི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཡང་ཡོད་
 དེ། རྫོང་རྩེ་འཆང་འདི་ཉིད་གོང་དུ་སྒྲིས་པ་ལྟར་གྲུབ་བཞེས་རྩྱུ་ཆེན་ཀ་རའི་
 རྒྱུ་ལས་གར་ཡིན་པར་ཀྱན་ལ་ཚོད་མེད་དུ་གྲགས་པ། དེས་ན་ཆོས་ཀླུ་རིན་ཆེན་
 སུན་ཆོགས་ནི་རྩྱུ་ཆེན་ཀ་རའི་སྐྱེ་འབྱེང་དུ་སངས་རྒྱུས་གཉིས་པ་པར་འབྱུང་...
 གནས་ཉིད་ཀྱིས་(༥༥) གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་འཛིན་ཆེན་
 སོ་པར་སྤྱིར་པའི་གསང་བའི་གཏེར་ལུང་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། རྒྱ་གར་རིགས་
 འཛིན་རྩྱུ་ཆེན་ཀ་ར་དེ། །འབྲི་ཡི་ཚུགས་སུ་རྒྱུ་ལི་མིང་ཅན་འབྱུང་། །ཞེས་པ་
 བས། སྐྱེ་བ་མང་སྤྱད་དུས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ། །འབྲི་ཞེས་བྱང་ཚུགས་ཁ་བའི་སྤྱིར་
 གསེབ་དུ། རྒྱ་མོད་འགྲོ་འདུལ་བྱང་རྒྱུ་ལེམས་ལྟན་པ། །ཐུགས་རྩེ་ཆེན་སོས་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་ཞིང་། དེ་བས་
 བ་ལུང་དང་རིག་པ་དེ་དག་ལ་བཞེན་ནས་ཀྱང་མགོན་སོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་
 རྒྱུ་ལས་གར་ཡིན་པ་ལ་སྤྱད་ཡང་དེས་པ་གཏིང་ནས་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་སྤྱད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་བྱུར་ཅམ་བཞེད་ནས། ད་ནི་
 དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་མཆར་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་བཞེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
 ཡང་འདི་ཉིད་གང་དུ་བསྟུམས་པའི་ཡུལ་ནི་ཐོད་ཁམས་ཀྱི་སའི་ཆ་འབྲི་བྱང་...
 ཞེས་གྲགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ནང་ཆོན་དཀོན་གཉེར་སྤང་ཞེས་པའི་ས་ཚུགས་སུ།
 རིགས་ཀྱས་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བ་སྐྱུ་ར་ཞེས་བྱ་བའི་གདུང་སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་...
 བརྒྱད་དུ་ཡབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སོ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དང་། ཡུམ་བསོད་
 བམས་རྒྱལ་མ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བདག་ཉིད་ཆེན་སོ་འདིས་ཆོས་
 དབྱིངས་བདེ་བ་ཆེན་སོའི་སྤྱིར་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་གང་དུ་འབྱོན་སྟུང་དུ་...
 གཟིགས་པའི་ཆོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡབ་ཡུམ་དང་རིགས་ཀྱས་སུན་སུམ་ཆོགས་པར་

སྤུལ་པའི་རྒྱུ་གར་བསྟན་པའི་རྒྱས་ལ་བབ་པར་དགོངས་ནས། བསམ་བཞིན་
 རུ་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་ཞུགས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་རུ་སྐྱེས་བུ་...
 དཀར་པོ་ཞིག་གི་མེ་ཉོག་གསུམ་ཕྱག་རུ་གཏད་དེ་འདི་བྱིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་...
 བསྐྱེད་ཅིག་ཟེར་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སང་བ་དང་། བདེ་བ་ཅན་ཡིན་ཟེར་བའི་
 ཡུལ་ཤིན་རུ་སྐྱེད་པ་ཞིག་རུ་ཐེབས་པར་པརྒྱའི་སྤྲོད་པོ་ཆེན་པོ་འདབ་མ་ཐུབ་...
 ཅམ་རུ་སྒྲུང་བ་གཟིགས་པ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་དགེ་མཆན་རུ་མ་བྱུང་ཞིང་།
 དེ་(༥༥ན) རས་ས་མོ་སྤུལ་གྱི་ལོ་ལ་གཟུགས་སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མངལ་གྱི་སྤུབ་...
 ལས་གྲོལ་ཞིང་དེའི་ཆེ་ནའང་དམ་པའི་ངང་ཚུལ་ཀྱན་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་...
 སྤྲོད་རུ་དབུ་ཞབས་མ་ལོག་ཅིང་ཡུམ་ལ་རུང་ཟད་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་པར་...
 མཆན་དཔེའི་གཟི་བྱིན་དང་ལྡན་བཞིན་རུ་བལྟམས་ཤིང་། བལྟམས་མ་ཐག་
 པའི་རྒྱས་ཉིད་ནས་བབྱུང་སྟེ་སྤྲོད་པའི་ཕུན་ཆོགས་སྤུབ་བྱེད་གྱི་སྤྲོད་པོ་མེད་...
 པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་མི་འཇུག་ཅིང་། བྱིས་པ་གཞོན་རུ་
 རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་རུ་རོལ་ཅེད་མཛད་པ་ནའང་ཆོས་འཆད་པ་སོགས་གྱི་...
 ཚུལ་ཁོ་ན་མཛད་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་ཡུན་རིང་པོར་མི་གཡོ་བར་...
 བཞུགས་པ་དང་། རིང་མོ་ནས་ཁྱོ་བ་སྤངས་པའི་མཐུ་ལས་ཆོག་རྩལ་གྱི་རྒྱ་
 བ་གཏན་ནས་མི་མངའ་བར་ཞི་ཞིང་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ངག་གིས་ཀྱན་ལ་...
 སྤྲོད་པོར་སྤྲོ་བ་དང་། ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་དང་གསུང་རབ་གྱི་ཆོག་དོན་སོགས་སྤྲོབ་
 དཔོན་གྱིས་གསལ་འདེབས་གྱི་ཚུལ་རུ་ལན་རེ་ཅམ་ཞུས་པས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་...
 ཅིང་། རིག་པའི་གནས་ཆེ་རྒྱུད་མཐའ་དག་ཀྱང་བརྟེན་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་
 ཆོགས་མེད་རུ་མཐུན་ཉེ་དགུང་ལོ་བཞི་ལྔ་ཅམ་གྱི་རྒྱས་ནས་མཁས་པའི་གོ་...
 འཕང་མཐོན་པོར་འབྱེངས་ཉེ་ཆོས་འཆད་པ་སོགས་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྤྲོབས་པ་
 གཟེངས་སུ་མཐོ་བར་བྱུང་ཅིང་། རུར་བྱིད་བདག་པོ་ཡབ་ཡུམ་དང་། བསྟན་
 སྤྲུང་བྱ་རོག་གཞོད་ཅན། ལས་མགོན་རྟ་ནག་ཅན་སོགས་ལུས་དང་གྲིབ་མ་

བཞིན་ཏུ་རྒྱན་ཏུ་འགྲོགས་ནས་ཞལ་མངོན་སུམ་ཏུ་བསྟན་པ་སོགས་གཞིན་.....
 རྩའི་རྩས་ནས་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་རྒྱུད་པ་རོ་མཆར་ཅན་མཐའ་དག་ཕྱག་མཆན་ཏུ་
 བཞེས་པར་གྱུར། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅམ་ཏུ་སོན་པའི་ཆེ་བསྟན་པའི་
 རྩ་བ་སོ་སོ་ཐར་པ་ཉིད་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་
 བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བའི་ཁྱར་འབྱེར་ནས་མཉམ་མེད་ཟས་.....
 གཙང་སྤྲུལ་པོ་(༥༥བ) དེའི་དྲིན་ལན་བསྟན་སྟབ་པ་ཞིག་བྱེད་དོ་སྟམ་ནས།
 གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་གྱི་ཕག་མོ་གྱུར་མཆོག་གི་རྒྱལ་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་གར་དབང་...
 ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོས་མཁན་པོ་དང་། བྲག་ཕྱོག་པ་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་
 མཆན་དང་། ཆོས་སྒོ་བ་འབྲུམ་རབ་འབྲུམས་པ་རིན་ཆེན་ཆོས་གྱི་དབང་ཕྱག་
 སོགས་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་དབྱུས་སུ་བར་མ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་རྒྱབ་པའི་...
 མཆན་རིན་ཆེན་ཕྱན་ཆོགས་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གསོལ་ཞིང་། གནས་
 ཏུས་དེ་ཉིད་ཏུ་དགེ་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་པ་ཡང་བཞེས་ཏེ་རྩར་སྒྲིག་འཛིན་པ་ཐམས་
 ཅད་གྱི་སྤྲོ་ན་མངོན་པར་མཐོ་བར་གྱུར། དེ་ནས་ཀྱང་ཟབ་རྒྱས་གདམས་པའི་
 མཛོད་ལ་དབང་འབྱེར་བའི་སྤྲད་ཏུ་དཔལ་ཕག་མོ་གྱུ་པའི་ཕྱགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་...
 མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྩང་ཏུ་འཁོར་ལོ་སྟོན་པ་ཆ་ལོ་ཕྱགས་གྱི་
 ཆོས་སྒྲར་དང་། དཔལ་མགོན་ཕྱག་བཞི་པའི་དབང་ལྷང་མན་ངག་སོགས་
 དང་། དཀར་བརྒྱད་གོང་མ་ནམས་གྱི་གསུང་འབྲུམ་སོགས་ཆོས་སྒྲར་མཐའ་
 ཡས་པ་གསན་ཅིང་། གཞན་ཡང་རྩེ་རྒྱན་སྤྲེལ་ཏུ་དམར་བ་ཆོས་གྱི་གྲགས་པ་
 དང་། མཁན་ཆེན་ཆོས་གྱུབ་སེང་གེ་རྩེ་ཀྱན་དགའི་མཆན་ཅན་སོགས་མཁས་
 གྱུབ་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པ་ནམས་ལས་དཀའ་གསང་རྒྱད་སྟེ་རྒྱ་མཆོའི་དབང་...
 ལྷང་རྩེས་གནང་སོགས་མཐའ་སྤྲུལ་པ་གསན་ཏེ། མདོར་ན་ཟབ་རྒྱས་གདམས་
 པའི་རྒྱ་པོ་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་གྲགས་.....
 ཤིང་། དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུར་སོན་པའི་ཆེ་མཁན་ཆེན་ཆོས་གྱི་རྩེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་

བཟུང་སྟེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་འབྲུངས་མཛད་ཤིང་། བྱང་པར་དུ་སྤྱིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཉགས་ཅན་གྲིས་དུས་འཁོར་མོ་ཡུག་(༥༥) དུ་འདའ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ནོར་གསལ་པོར་མདོན་སྤྲུམ་དུ་སྤར་འདྲིས་ཀྱི་མི་བཞིན་དུ་གཟིགས་ཤིང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་པ་ཆགས་སྒྲགས་མི་མངའ་བར་འཇུག་པས་དུས་གསུམ་དུ་ལེགས་ཉེས་ཅི་དང་ཅི་བྱང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུར་མཐའ་དག་ལག་མཐིལ་དུ་སྦྱར་བ་ལྟག་པ་བཞིན་དུ་མདོན་དུ་བྱུར་བ་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་མ་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་ལ་སྒྲགས་པ་ལྷག་པའི་ལྟ་རྣམས་དང་དུས་ཀྱན་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་བཞུགས་ཤིང་དེ་དག་གིས་དངོས་སུ་གདམས་པའི་བདུད་རྩི་སྤྱིན་པ་དང་། འབྲི་བྱང་དུ་རྒྱལ་དབང་ཀྱན་དགའི་མཆོན་ཅན་གྱི་བྱང་དུ་མོས་གྲུས་སྒྲིག་འཁོར་དབང་བྲིད་སྒྲགས་གསན་པའི་ཆེ་བྲུགས་རྒྱད་ཀྱི་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལྷག་པར་རྒྱལ་དུ་ཐོན་པར་བྱུར་ཅིང་། དེའི་ཆེ་རྒྱུ་བཅུན་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལས། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱུགས་ཤིང་བསྐྱུགས་པར་འབྱུར་བའི་སྒྲིས་བྱ་དམ་པ་བྲོད་ཉིད་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་པས་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་དམ་བཅའ་བྲུགས་ལ་སེམས་ཏེ་དེར་བྱོན་ཆད་དཀར་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བདག་པོ་བྲོད་ཀྱིས་མཛོད་ཅིག །དཀར་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲ་མ་རྣམས་དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་ཆོགས་བསྟན་པ་སྦྱང་བའི་བཀའ་སྤྱང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་། ཀླུ་བསྟན་འདྲིན་སྦྱངས་སྟེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱབས་ཤིག་ཅིས་བཀའ་གཏད་དང་བཅས་ཏེ་ཀླུ་ཆོབ་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། བྱང་དུ་རང་སེམས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ལས་སྤྱི་རྩལ་གྱི་ཡུལ་མཐའ་དག་ལ་ཡང་འདོད་དགུར་དབང་བསྐྱར་སྟེ་སྟོབ་དང་བསྐྱུ་བ་དང་། ཅིག་པ་དང་རི་སྒྲགས་

ལ་སྟགས་མེད་ཏུ་བྱོན་པ་སྟགས་རྩུ་འཕྲུལ་ཡ་མ་བྱུང་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་གཏུལ་བྱ་
རྩེས་སུ་འཛིན་པར་མཛད་པ་སྟགས་གསང་བ་མཛད་ཏུ་བྱུང་བའི་(༥༧ན) ཡོན་...
ཏན་མཐའ་དག་ལ་མངའ་བརྟེན་ཤིང་། མདོར་ན་སྟགས་བསམ་སྟོན་གསུམ་
གང་གི་ཐད་ལ་ཡང་སྟོ་འདྲིགས་གསར་ཏུ་གཙོད་མི་དགོས་པའི་མི་འཛིགས་...
པའི་གདེངས་སྟོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་འབྲས་བུས་ལྷག་པར་
བརྩིང་། །མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་བསྟངས་ཞིམ་སྟོགས་བརྒྱར་འཕྱོ། །ལུས་ཅན་
གཏུང་བ་སེལ་བའི་གྲིབ་བསེལ་ཅན། །དམ་པ་སྟོང་ནི་ཡོངས་འདུ་ས་རྟོལ་
བཞིན། །རུས་གསུམ་ཤེས་བྱའི་དགྲིལ་འཁོར་མ་ལུས་པར། །ཆགས་སྟགས་མེད་
པར་འདུག་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིས། །ལྟགས་ཉེས་སྤང་དོར་མཐའ་དག་གཟིགས་
གྱུར་ན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཞན་ན་གང་། །བྱབ་བསྟན་
འཛིན་རྒྱུང་སྟེལ་བའི་ཕྱི་བས་རྟོང་ཅན། །གང་གི་ཕྱག་མཆོན་ཉིད་ཏུ་བཞེས་པ་
དང་། །ལྷན་ཅིག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་སྤིང་ལ། །དབང་ཏུ་བརྒྱུར་བའི་རོ་
མཆོར་ཀྱན་ལ་གསལ། །གཞན་ཡང་སྟེས་བུ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་རང་ཉིད་གཏན་ཏུ་
བདེ་བའི་གོ་འཕང་ལ་དབང་འབྱོར་ཟིན་ནས་གཏུལ་བྱ་གཞན་དག་གྱུང་གོ་...
འཕང་དེ་ལ་དགྲི་བའི་སྤང་ཏུ་གནས་དང་ཡུལ་རུས་གང་གི་གནས་སྐབས་སུ་...
ཡང་སྟོན་ལས་སུ་མི་བཞུགས་པར་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་ལུང་། །སྤང་དང་སྟན་
དག་སྟགས་ཕུན་སོད་བའི་རིག་གནས་ཀྱི་རྣམ་བཞག །དབང་དང་རྩེས་...
གནང་། །བསྟེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་སྟགས་གང་དང་གང་གིས་འདུལ་བར་འོས་
པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་འཆད་པ་ལ་...
རྒྱ་བ་དང་ངལ་བ་སྤང་ཅིག་གྱུང་མི་མངའ་བར་རྣམ་ཀྱན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱད་བྱངས་...
རྒྱག་པས་འཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་འདའ་བར་མཛད་པ་དང་། །རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་ཏུ་
གནས་པའི་སྤང་ཏུ་དགོ་འདུན་གྱི་སྤེ་དང་། །སྤྱབ་པའི་སྤེ་མང་ཏུ་འདུགས་པར་
མཛད་པ་སྟགས་མཛད་པ་འཕྱིན་ལས་རྒྱ་ཆེ་མུ་མེད་པ་ཀྱན་བྱབ་ནས་མཁའི་...

རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་མཐའ་དག་འདིར་བརྗོད་པས་མི་ཡང་བས་གང་གི་ནམ་པར་ཐར་(༥༧) པ་ནམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་འགྲོར་སྟན་པའི་སྒྲི་དངོས་ཀྱི་མཛད་པ་པལ་ཆེར་བསྟན་ཟིན་ནས་དེས་པའི་དོན་རུ་བྱང་འཇུག་རྟོ་རྗེའི་སྒྲི་ལ་སྒྲེའ་ཆེ་མི་མངའ་ཡང་ཐུན་མོང་གཏུལ་བྱའི་མས་རོར་གཟུགས་སྒྲི་རགས་པའི་བ་མ་རྟོག་རེ་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྒྲུ་བའི་རུས་ལ་བབ་པར་དགོངས་ནས། དགུང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཙུང་དགུ་པ་མེ་མོ་སྒྲུལ་གྱི་ལོའི་ཆ་འཕུལ་ཟླ་བའི་ཚུགས་ཕྱི་མའི་བཙོ་ལའི་མོ་རངས་ཀྱི་རུས་སུ་མཐར་ཕྱེན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཆེ་ཡང་མཆོན་མོ་འདྲ་གྱི་སྤང་བས་ཚུགས་ཀྱན་ཁྱབ་པ་དང་བར་སྤང་ཐམས་ཅད་འཇའ་ཆོན་གྱི་རི་མས་ཉིན་རུ་མའི་བར་རུ་དགྱིགས་པ་དང་། དྲི་བཟང་གི་དང་ཚུགས་བརྒྱར་ལྷང་བ་སོགས་རོ་མཆར་བའི་ལྟས་ཀྱིས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཡངས་སུ་ཁྱབ་པར་བྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་སྒྲེའི་བའི་སྒྲོས་གར་རེ་རེས་ཀྱང་རྒྱབས་ཆེན་གྱིས་མཛད་པ་བསམ་པའི་རུ་བ་ལས་འགོངས་པ་དེ་དང་དེ་དག་སྟོན་པར་མཛད་ན་ཤེས་པར་ལུན་པའི་སྒྲེའི་པོ་དག་དད་གུས་ཀྱི་མེ་རྟོག་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར། རྒྱ་མཆོན་དེ་ལྟ་བས་ན་ནམ་པ་ཀྱན་རུ་དམ་པ་འདི་དག་གི་གསང་གསུམ་མཛད་རུ་བྱང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་སེམས་ཤིང་མོས་པ་དང་གུས་པ་ཆེན་པོས་ལན་བརྒྱར་འདུད་པར་བྱ་བར་རིགས་སོ། །

༥ འདིར་སྒྲུས་པ། ཡོན་ཏན་ས་འཛིན་དབང་པོས་རབ་སྒྲིབ་པའི། །བསྟན་པའི་ནོར་འཛིན་ཉེས་བཤད་ཆུ་གཏེར་རུ། །བྱིང་བ་མ་བཟོད་སྤྱིང་སྟོབས་རུས་སྒྲུལ་གྱིས། །འདེགས་མཁས་འཇུག་པ་བརྒྱ་པ་བྱོད་མིན་སུ། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ཚུལ་ལྟ་ཡི་གན་མཛོད་ལ། །ནམ་ཀྱན་ཡངས་སུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པོ་བྱོད། །ཐབས་ཤེས་རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་མདུན་བདར་རྟེ། །ཤུན་ཆོགས་སྤིང་ཞིའི་བྱོན་ལ་

དགེ་ལེགས་སྤྱིན། །གང་གི་ཡོན་ཏན་མཐའ་བུལ་ནམ་མཁའི་སྤྱོད་། །འཕྲིན་ལས་རྒྱ་སྐར་གྲངས་མེད་ཀྱིས་མཛེས་པ། །ཆངས་པའི་སློ་ཀྱང་གཞལ་བར་མི་ཅུས་(༥༥ན)ན། །བདག་འདྲས་བརྗོད་པར་ཚུམ་པ་བཞད་གད་གནས། །འོན་ཀྱང་དད་གུས་སྟོ་ཡི་དྲི་བཞོན་གྱིས། །དྲངས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་མ་ལ་ཡར་སྤྱོས་དྲི། །ཆ་ཙམ་སྤྱགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་འབྱུལ་བ་འདི། །ཆོགས་གཉིས་རྒྱུག་མགོན་རུ་འགྲགས་ཕྱིར་ཡིན། །གང་ཞིག་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ལྟ་ཡི་གར། །བལྟ་བར་འདོད་པའི་སྐལ་ལྷན་དག་མཆིས་ན། །སྤྱགས་ལྷུང་ལིང་རྟོག་བསལ་བའི་འདྲེན་བྱེད་གྱིས། །རྩ་མཆར་གཏམ་གྱི་དོར་འདིར་སྟོས་ཤིག །ཅིས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། ། །

༥ ། སྤྱོས་པའི་རབས་ཀྱི་འཕྲིང་བ་བཅུ་བཞི་པ་ནི། དེ་ཡང་རི་སྐད་རུ། པཌ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། རྒྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱབས་འཕྲིང་ཉེར་འབྲིགས་པ། །གཞུང་ལྷགས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལས་སོན་པའི། །ལེགས་བཤད་བསམ་འཕེལ་མཆོག་སྟོལ་དེད་དཔོན་ཆེ། །དགོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར། ཐར་པ་དོན་རུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་གྱི་བདེ་བ་སླ་ན་མེད་པ་རྒྱབ་པའི་ཐབས་གཅིག་སུ། མད་རུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱབས་འཕྲིང་ཉེ་བར་འབྲིགས་པའི་བྱབ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ནང་ནས་རུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་ཐེག་ཆེན་བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་མཚུངས་པ་འདི་ཉིད་ཆང་ལ་མ་ནོར་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ལག་ཅེར་སྤངས་ཏེ་སྐལ་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་པོ་རྣམས་ལ་བདེ་སླག་རུ་སྟོལ་བར་མཛད་པའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཆེན་དགོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་སྤྱིད་པ་འདི་ན་སྟན་པའི་བ་དན་ཡོངས་སུ་

རྒྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། འདིའི་རྟོགས་(༤༥) པ་བརྗོད་པ་ཅུང་ཟད་བཞི་
ན། དེ་ཡང་འདི་ཉིད་གང་ཏུ་སྐྱེ་འབྱུངས་པའི་ཡུལ་ནི། རི་སྐང་ཏུ། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ངག་དབང་གློ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་.....
བརྗོད་ལས། འཇིག་རྟེན་དབང་ཐུག་ཐུགས་རྗེའི་རང་གཟུགས་ཀྱང་། །རབ་
དཀར་ཁ་བའི་གཟུགས་སུ་ཆགས་པའི་རྫོང་ས། །མཁས་གྲུབ་ཏུ་མས་ཉེར་
བཞུགས་གཡོན་ཅུའི་ཆ། །དགེ་བཅུའི་ཡོན་ཏན་མགོན་ཏུ་འབྱུགས་པ་བཞིན། །
བཟའ་ཤིང་ར་བ་མགོ་སྟོགས་ལྡེམ་པའི་ཅེར། །འབྲས་བུའི་ཁུར་ཏུ་སྒྲིན་པའི་
འོད་མདངས་ཀྱིས། །རང་མིན་གཉིས་པའི་རྒྱ་སྐར་འཕྲེང་བ་ཞིག །བསྐྱེགས་
སྒྲུལ་བལྟ་ཐྱིར་མཁའ་ལ་འོང་བ་འདྲ། །ཞེས་སོགས་བསྐྱེགས་བརྗོད་རྒྱ་ཆེར་
མཛད་པ་ལྟར། ག་བུར་རྒྱལ་ཅེགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཡུལ་གྱི་འདིར་
འཇམ་དབྱངས་མིའི་གར་མཁན་ཐོན་མི་སྟོན་ཏེ་གདུང་འཛིན་ནང་སྟོ་ཡར་
རྒྱབ་པའི་མངའ་འབངས་ཀྱི་སའི་ཆ་གྲ་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ནང་ཚན།
ལྷ་མེར་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་མཁས་པའི་དབང་པོ་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་.....
རྒྱལ་བའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་སྤྱིང་གི་ཉེ་འདབ་དགོན་པ་ཞོལ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་ལ། དེར་ཡབ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཡུམ་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་
དཔལ་གདོང་ཞེས་པ་རྒྱ་མོ་བུའི་ལོ་ལ་གཟུགས་སྐྱེའི་དཀྱིལ་འཁོར་མངལ་གྱི་.....
འདབ་མའི་སྐབ་ལས་གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིང་། རིང་མོ་ནས་དམ་པའི་སྐྱེ་འཕྲེང་
བར་མ་ཆད་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་དུན་པའི་རང་རྟགས་སུ་དབྱང་ལོ་
བཞི་ལྷ་མན་ཆོད་ཏུ་ཆོལ་གྱུང་ཐང་ནས། སྤྲ་མ་ཞང་གི་གསུང་ལས་ཐུར་ཏུ་
ཤོག་གསུངས་པའི་སྤང་བ་དང་། གསང་སྤྱད་ཆོས་ལ་འགྲོ་གསུངས་པ་
སོགས་ངོ་མཆར་ཅན་གྱི་གསུང་མང་ཏུ་བྱོན་ཞིང་། དབྱང་ལོ་ལྷར་སོན་པ་ན་
ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་སྐགས་འཆང་ཆེན་པོ་སྐྱེགས་དེར་ཞབས་ཀྱི་པར་བཞོན་པའི་
ཆེ་ཡུམ་གྱིས་སྤག་ཏུ་གདན་དྲངས་ཏེ་མཇལ་བར་འཕེབས་པ་ལས་དེའི་ཆེ་.....

བདག་ཆེན་(༥༧ན) པས་ཡུམ་ལ་གསུངས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་གཙང་སྤྱོད་ཆེན་
 པོ་གྱིས་ཤིག་དང་། མ་འོངས་པ་ན་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ལྷག་པར་ཕན་པ་
 ཞིག་འོང་བར་འདུག་ཅེས་དྲི་མ་མེད་པའི་གསུང་གིས་གསལ་པོར་ལྟང་བསྟན་
 པར་གྱུར། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་དུ་སོན་པ་ན་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱུ་པའི་དགོན་
 རྩེ་ཆེན་པོ་གྲུ་བཀྲ་ཤིས་ཚས་སྤྱིང་ཞེས་བྱ་བར་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱོད་ནམས་རྒྱལ་.....
 མཆོག་པའི་བྱང་དུ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཐོག་མར་འདུག་པའི་སྒོ་སྐབས་སུ་
 འགྲོ་བ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་དགེ་བསྟོན་གྱི་སྟོན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནོད་དེ་མཚན་...
 ཡོན་ཏན་རྣམ་རྒྱལ་དུ་གསོལ་རྟོ། །དེའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་
 རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་གི་བདུད་ཅིས་འཛོལ་བྱང་གནས་དགོན་.....
 མཆོག་པས་སྟོག་གི་སྟོབ་དཔོན་བགྱིས་ཏེ་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་ཐོན་མི་.....
 ཆེན་པོའི་གཙུག་ལག་ལས་འབྱུང་བར་ལྟར། ཀ་འཕྲེང་སུམ་རུ་ལས་འོངས་
 པའི་ཡི་གེའི་བརྒྱུད་དག་རྣམས་ཀྱང་དཀའ་ཆོགས་རྒྱུད་དུས་འབྲུལ་མེད་ཐུགས་སུ་
 རྒྱུད་ཅིང་། དེ་ནས་མི་རིང་བར་སྤྱིད་འདིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་མཐའ་
 དག་སྟོག་གི་འཕྲེང་བ་ལྟར་སྤྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་བརྟན་ལ། བྱིམ་དུ་གནས་པ་ནི་
 རི་ལྟར་སྐྱོས་བྱ་མེ་འབར་བའི་དོད་དུ་རྒྱུད་པ་ལྟར་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་
 དགོངས་ཏེ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་སྤྱད་དུ། དམ་པའི་ཆོས་
 རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཅི་ནས་མཛད་དགོས་སྟུམ་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་གསེར་གྱི་
 ཤིང་རྟས་ཉེ་བར་བྱངས་ཏེ་དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ལོན་པའི་ཆེ་ཡབ་ཡུམ་དང་...
 ཉེ་དུ་སོགས་ལ་གསང་སྐབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བས་ལྟང་བསྟན་པའི་དཔེན་གནས་.....
 ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ཞེས་པ་མཁས་མང་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལེགས་བཤད་གྱི་
 སྒྲ་དབྱངས་སྟོག་པའི་དགའ་ཚལ་ཆེན་པོ་དེར་བྱོན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་
 བཟང་ཆོས་འཕེལ་བའི་སྐྱོན་སྤར་ཆོགས་སྤུ་མ་དགེ་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་(༥༧བ) པ་ཡང་...
 དག་པར་བཞེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་མཚན་དགོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་བྱ་

བར་གསལ་ཞིང་། ཆོས་ཐེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་རུ་ལོ་གྲངས་བརྒྱའི་བར་རུ་འཆོ་
ཞིང་བཞེས་ནས་རིག་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་སྐོར་ལས་ཅིག་ཅར་རུ་འབྱེད་པའི་བསྐྱུས་་་་
ལྷ་ནས་བཟུང་འཕགས་ལྷུ་གྲུབ་མཐའ་སྟོབ་བཞི་པོ་སོ་སོའི་ལྷགས་ཕྱིན་ཅི་་་
མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་ལྷགས་ཀྱན་ལ་འོལ་སྦྱི་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་སྐོས་་་་་
བསམ་གྱི་སྐོར་འདྲིམ་ལེགས་པར་བཅད་པས་ལྷང་དང་རིགས་པ་སྟོབ་བ་རྒྱ་མཚོ་་་་
ལྷ་བྱའི་ནང་ནས་གསེར་གྱི་ས་འཛིན་བཞིན་རུ་མདོན་པར་མཐོ་བར་གྱུར་་་་་་
ཅིང་། དེ་ནས་རྩོད་འཆད་དཀར་རུ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྲམ་མའི་
ནལ་འབྱོར་སོགས་དང་། ཡར་ལྷང་བཀྲ་ཤིས་ཅེར་མཁས་དབང་སྟོམ་ཐེ་ནམ་
མཁའ་རྒྱལ་མཚན་ལས་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་ཁྱེ་ཀ །རྒྱལ་དབྱར་ཆོས་སྐུ་
གྲུབ་དབང་ཆེན་པོ་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལས་སོག་མཐའ་བར་དགེ་མའི་ལྷང་
གསན་པ་སོགས་སྦྱོས་ཆེན་རུ་མ་ལས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱད་ཅི་ཡང་དག་་་་་
པར་བྲངས་ནས། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ལ་རིགས་པ་སྟོབ་བ་བརྒྱ་ལྷག་རུ་མའི་
བསྟོ་གནས་དཔལ་ཅེ་ཐང་གི་ཆོས་ལྷ་ཆེན་པོར་མཁས་མང་གསེར་རིའི་འབྲང་
བ་ལྷ་བྱའི་དབྱུས་སྐུ་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་འབྲེལ་པའི་གསུང་བཤད་་
དམ་བཅའ་སོགས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ལྷ་སྟོར་མཛད་པར་ཆོལ་བ་སྐྱུས་ཀྱང་་་་་་
སྐྱགས་བཅའ་བའི་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟེན་པས་སྦྱགས་དེར་འཁོད་་་་
པའི་རིས་བྲལ་གྱི་མཁས་པ་མཐའ་དག་བྱགས་ལྷག་པར་རུ་འཕྱོག་ཅིང་།
གཞན་ཡང་རྒྱལ་མོ་རྟོག་ཐང་རུ་མངའ་དུགས་གཉིས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་སྟོབ་་་
བ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལྷ་བྱའི་དབྱུས་སྐུ་ཡང་། གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་་་
གསུང་བཤད་དང་དམ་བཅའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཕི་ལང་་་་་
མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་ན་བའི་རྒྱན་རུ་བརྒྱངས་པར་མཛད་དོ། །རྒྱ་ཤིང་ལྷ་བྱའི་
སྤྱིད་པའི་ཕུན་(༧༠ན) ཆོགས་ཀྱན། །རྩ་ལྷར་དོར་ནས་རྩར་སྦྱིག་འཆང་བ་ཡི། །
བརྒྱལ་ཁྱགས་འཆང་འདི་བྱ་རམ་ཤིང་པ་དེའི། །རྣམ་ཐར་བདག་གིར་མཛད་

པ་ཉིད་དོ་ཞེས། །སྟན་པའི་མེ་ཏྲག་ཅིག་ཆར་འཕྱུང་པ་དང་། །ཆབས་ཅིག་ཐུབ་
གཞུང་ལྷ་ཡི་རྫིང་རིང་ལ། །ཐོས་བསམ་གཉིས་ལྡན་གཤོག་རྒྱབས་ཀྱིས་བསྐྱོད་
པའི། །དོ་མཆར་གཏམ་གྱི་གདུགས་དཀར་ཅི་ཡང་བསྐྱེདས། །ལུང་དང་
རིགས་པའི་གད་རྒྱུདས་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཕྱིར་སྐྱེ་ལག་ལྡན་ཆོགས་ཀྱི་སྤང་
འགེམས་པའི། །ཟླ་མེད་སྤྱོད་པའི་སང་གེ་སྤྱོད་ཉིད་ནི། །མཁས་བཙུན་གངས་
རིའི་རོགས་སུ་བག་ཐེབས་རྒྱ། །དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ནམ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་
ལས། གང་ཉིད་སྤར་པན་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་
པར་གཏན་ལ་ཐབ་བྱིན་ནའང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱར་མི་རིགས་
པས། རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོས་ཐོག་དྲངས་པའི་བཤད་སྟུབ་
ཀྱི་འདུས་ཐེ་པལ་ཆར་སྤྱོད་ཤོད་ཀྱི་སྒྲགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། །ཁྱད་པར་མདོ་རྒྱད་
བཟུན་པའི་རྩ་ལག་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་མདོ་
སྟགས་ཀྱི་སྤྱོད་འདོགས་ལེགས་པར་གཙོད་དགོས་རྒྱལ་སྟགས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་གྱི་
པོར་སྟུལ་བ་བཞིན། སྤྱོད་ཤོད་ཀྱི་སྒྲགས་སུ་ཞབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་དེ་ཐོག་
མར་དཔལ་གསང་སྤྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆེན་པོར་ཆོས་རྗེ་སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་ལ་
བཏུད་དེ་ཆོད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་དོན་མཐའ་གཙོད་ཀྱན་ལ་གསན་སྦྱངས་
མཐར་ཐུན་དང་། ཆོས་མཆམས་ཀྱི་བར་རྣམས་སུ་རྗེ་ཞལ་སྤྲན་སྟག་ལུང་
བྲག་པའི་དྲུང་དུ་བྱང་རྒྱབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་སྟགས་གསན་ནས་
རིམ་གྱིས་འགྲོག་རི་བོ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ་རྒྱལ་བ་གཉིས་
པའི་བཟུན་འཛིན་ཀྱན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་
དུ་མདོ་རྒྱད་སྤྱོད་དང་། །ཁྱད་པར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱད་ཐེའི་བཤད་
སྟུལ་སྟེ་(༥༠ བ) རབས་པ་པལ་ཆར་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་མ་གཏུར་པ། རྗེ་རྒྱལ་བ་
གཉིས་པས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྐལ་བཟང་གི་དགའ་སྟོན་ཡང་དག་པར་
སྤངས་ཤིང་། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་ལོན་པ་ན་ལྷ་ལྡན་སྟུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་

དུ་ཆོ་འཕྲུལ་དུས་ཆེན་གྱི་སྒྲིན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་རྗེ་རྗེ་འཆང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་
 མཆོ་ཉིད་གྱིས་མཁན་སྒྲོབ་གཅིག་བཅོག་དུ་མཛད་ནས་དད་པའི་དགོ་འདུན་
 གྲངས་ཆང་བའི་དབྱུས་སྒྲིབ་ཆངས་པར་སྒྱུད་པ་ནམས་གྱི་མཆོག་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་
 པ་དགོ་སྒྲོབ་གི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་སྟེ་དུར་སྒྲིག་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲ་ན་
 མཛོན་པར་མཐོ་བར་གྱུར་ཅིང་རྗེ་རྗེ་འཆང་འདི་ཉིད་གྱིས་གཙོ་མཛད་པའི་
 རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྒྲིས་མཆོག་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་ཚེ་མོར་སོན་པ་མཆོན་ཉི་
 ཟླ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དུ་མ་ལས་བཀའ་མདོ་རྒྱད་གྱི་བཤད་ལུང་། ཟབ་
 མོའི་དབང་ཁྱིད་མན་ངག་རྗེས་གནང་སོགས་མཐའ་ཟླས་པ་གསན་ཏེ། མདོར་
 ན་རང་ལུགས་གྱི་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་མ་གསན་ཏེ་ཅས་སྒྲིབ་བའི་སྐབས་མེད་པར་
 ཟབ་རྒྱས་གྱི་གདམས་པ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་ལ་མངའ་འབྱོར་བར་མཛད། དེ་ནས་
 དཔལ་ལྷན་ཉིད་རྒྱད་སྒྲིབ་ཆང་དུ་བྱོན་ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་འདུས་པའི་
 རྒྱད་འབྲེལ་མཐའ་དག་ལ་ལེགས་པར་སྒྲུངས་པས་མཁས་པའི་སྤུལ་དུ་བྱིན་པ་
 སོགས་ཐོས་བསམ་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བྱུང་རྒྱུད་པར་གྱུར་ཅིང་། རི་
 ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་མཐའ་དག་ཀྱང་གོ་བའི་ཡུལ་ཅམ་དུ་མ་ལུས་པར་བྱགས་
 ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ལས་བྱགས་རྒྱད་གྱི་ནམ་མཁར་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་
 ཏན་གྱི་རྒྱ་སྐར་ཅི་ཡང་བཀྲ་བས་སྒྲིགས་དུས་གྱི་འདྲེན་མཆོག་དམ་པར་གྲགས་ལ།
 དེ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཀྱང་གཞན་དོན་དུ་སྒྲིབ་ལས་རྒྱུད་དུ་འཛིན་ལྟར་གནས་པའམ།
 ཀང་ཟག་ཀྱང་ཟད་ཅམ་གྱི་དོན་ལྟར་ལེན་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རི་ལྟར་སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོ་ནམས་ནི་རང་ཉིད་གཏན་དུ་བདེ་བའི་གོ་(༡༡)ན་འཕང་བརྟེན་
 ཟིན་ནས་གཞན་དོན་ཁུར་དུ་འབྱེད་བའི་སྒྲིབ་སྟོབས་རྗེ་ཆེར་འབྱུར་བ་ཆོས་
 ཉིད་ཡིན་པར་ལྟར་དུས་གང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་གདུལ་བུའི་ཁམས་ལ་
 གཟིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་རྟག་དུ་གཟིགས་ཏེ་རིས་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་
 བ་སྟོང་ཉམ་ང་བར་རྒྱུད་པ་ནམས་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྷགས་པར་

ཡུར་ཅིང་། བྱད་པར་དུ་སྒྲོན་གྱི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བའི་
མཐུས་དགུང་ལོ་སྐུམ་ཅུ་པའི་དུས་སུ་དཔལ་ལྷན་རྩ་བ་སྟོང་པར་གྲགས་པའི་
ཆོས་གྱི་ཁྱི་ལ་མངོན་པར་འཛེགས་ནས་བཟུན་བཅོས་ཆད་མ་རྣམས་འབྲེལ་གཙུ་
པོར་ཡུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་གྱི་འཆད་ཉན་
ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་བྱུང་སྟེ་བཟུན་པ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་རྒྱལ་
བ་གཉིས་པ་ཅིང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཟུན་པ་ལ་བྱང་བྱིང་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་དོན་
གྱི་སྟོང་པོའི་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་ཀྱང་མངོས་སྤྱང་
ཅས་པ་རྒྱ་མོ་ཡོས་གྱི་ལོ་ལ་རྩ་བ་སྟོང་སྤྱང་བུན་མང་གི་བྱུང་ཆེན་གྱི་ཁྱི་ལ་ཞབས་
སེན་བཀོད་ནས། རིམ་གྱིས་ལུལ་སྟོ་སྤྱགས་སྤྱན་གྱི་ནགས་སྤྱངས་ཡར་སྐྱང་
དང་འཕྱངས་རྒྱས་སྤགས་སུ་བྱོན་ཏེ་སྤྱགས་དེ་དག་གི་སྤྱོད་པོ་སྤྱི་དང་དགེ་འདུན་གྱི་
སྟེ་མཐའ་དག་ལ་བྱང་མོའི་གདམས་པའི་བཀའ་དྲིན་སྤུལ་ཏེ་ལམ་དང་ལམ་
གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པར་མཛད། མི་རིང་བར་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་གྱི་
ཆོས་སྟེ་ཆེན་པོར་བྱོན་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་
པད་བསྟེན་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་ཟིལ་མངར་གྱི་ཐུགས་གྱི་སྟིམ་པ་ཡོངས་སུ་
གང་བར་མཛད་ལ། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་
བཞེན་གསང་སྤགས་གྱི་སྟེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་སྟོང་རྒྱུད་ལྷ་ཆོང་གི་ཆོས་གྱི་ཁྱི་
ལ་ཞབས་(༡༧) ཏེ་སྤྱ་སྤྱབ་ཞབས་གྱི་ཞལ་ལྱང་ལས་འོངས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་
གྱི་འཕྱོག་བྱིད། འབྲེལ་པ་བཞི་སྤྱགས། རིམ་ལྡན་གསལ་སྤྱོན་སྤགས་གྱི་དཔག་
པར་དཀར་བའི་དོན་རྣམས་དབྱིས་སྤྱིན་པའི་གསུང་བཤད་གྱིས་མཁས་པ་
རྣམས་གྱི་ཡིད་གྱི་བརྟན་པ་དབང་མེད་དུ་འཕྱོག་པ་སྤགས་སྤགས་གཉིས་གྱི་
འཛིན་སྤྱངས་ལུལ་དུ་བྱུང་བར་མཛད་པ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཐའ་
སྐྱས་པ་རི་ལྷོར་དབྱར་གྱི་ལང་ཆོ་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་ན་དལ་འགྲོའི་སྤྱང་མཐའ་

དག་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བ་ལྟར་གྱུར་རྟོ། །གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་གྲིང་དང་། སྒྱུར་
 མོ་ལྷང་གི་གདན་ས་དང་། རྫོག་སྒྲོ་ལྟན་ཤེས་རབ་གྱི་གདན་ས་སོགས་ཆོས་
 གྲུ་མའི་བྲི་ལ་ཞབས་སེན་གྱི་ལང་ཆོ་བཀོད་དེ་མདོ་སྒྲགས་གྱི་ལེགས་བཤད་
 ཐང་མར་གདལ་ཤིང་། དེ་ནས་དགྲུང་ལོང་གསུམ་པ་ལ་དགའ་ལྟན་ཤར་ཅེའི་
 བྲི་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་གྱི་ཀླུ་པོ་ཙྰང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསེར་
 གྱི་བྲི་འཕང་མཐོན་པོ་ལ་སྒྲོབས་བཅུ་མངའ་བ་ཀུན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་རྟེ་ལྟ་
 དང་བཅས་པའི་ལྷས་ཅན་ཀུན་གྱི་གཙུག་ན་མདོན་པར་མཛེས་པར་གྱུར་ཅིང་།
 ཀླུ་བ་གཉིས་པའི་རིང་ལྷགས་གྱི་གདུགས་དཀར་པོ་གཅིག་གིས་ས་གསུམ་གྱི་
 འཇིག་རྟེན་འདི་ཡོངས་སུ་བྲབ་པར་མཛད་པ་དང་། ལྟག་པར་གངས་ཅན་
 འགྲོ་བའི་སྐྱབས་གཅིག་ཕྱག་ན་པད་དཀར་འཆང་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་.....
 དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་རིགས་གྱི་ཙྰང་པའ་རུ་བྱོན་རྟེ་བཟུང་རྒྱས་ཆོས་...
 གྱི་བདུད་ཅི་ཐུགས་གྱི་བུམ་བཟང་ཡོངས་སུ་འགོངས་པར་མཛད་པ་སོགས་.....
 མདོར་ན་གསང་བ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་གཏིང་དཔག་
 དཀར་ཤིང་། ཉམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་མདོན་རུ་མེད་པ་ཞིག་སྟེ། རྒྱས་པར་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་འདི་རྗེ་ཉིད་
 གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་པལ་མོ་
 ཆེ་བསྟན་ཟིན་ནས་དགྲུང་ལོ་དོན་བཞི་པ་མེ་པོ་བྱའི་ལོ་ལ་གསང་སྒྲགས་མཁར་....
 ཉམ་རྗེ་བཙུན་(༧༩ན) འཇམ་དཔལ་སྟིང་པོའི་ཞབས་རྒྱུར་རུ་གཤེགས་པའི་.....
 རྒྱུ་བསྟན་རྟོ། །དེ་བས་ན་སྒྲེ་བོ་གང་ཞིག་ཐར་པ་དོན་རུ་གཉེར་བ་དག་གིས་
 བེ་དམ་པ་འདི་རྣམས་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པས་ཀུན་ནས་
 སྤངས་རྟེ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ལ་སྒྲོན་
 ལམ་རྒྱུ་ཆད་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་ལ་འབད་རིགས་སོ། །

༥ འདིར་སྒྲས་པ། གངས་སྒྲོངས་ལྟ་ལམ་ཡངས་པོའི་སྐྱེད་ཆལ་རུ། མཁྱེན་

བཅའི་འདྲ་གྱི་འདབ་མ་ཡོངས་རྒྱལ་པའི། །འདྲེན་མཚལ་ཉིན་མའི་མེ་ཏྲག་
 བྱུང་ཤར་ཆོ། །ཙང་ཁ་པ་དེ་སྐར་ཡང་བྱོན་ནམ་སྐྱམ། །ཡི་མ་སྒྲིགས་མའི་དུས་
 ལྷ་ཡང་། །གང་ཐུགས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་ནས། །སྒྲིན་གྲོལ་འདོད་དགའི་
 ཆར་འབབ་པ། །འོར་བུ་བཟང་པོའི་རྒྱུ་ལྷ་འགྲོ། །འཇམ་མགོན་རིང་ལུགས་
 ལྷ་ཡི་གོས། །བསྐྱབ་གསུམ་ཏྲག་གིས་རབ་མཛེས་པ། །སྒྲེས་བུ་བྱུང་གྱི་ཕྱག་
 མཚན་དུ། །འཛིན་པའི་གྲགས་པ་དབྱར་རྩ་བཞིན། །བྱ་རྒྱལ་སྐད་ཅིག་རེ་
 རེར་ཡང་། །དཔག་མེད་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་ན། །སར་གནས་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་དག །འོངས་ཏེ་ཞིང་གཞན་བཞུད་དམ་སྐྱམ། །དེ་སྐགས་སྐྱ་གསུང་
 ཐུགས་གྱི་མཛད་པ་ཀུན། །འགྲོ་བའི་པན་བདེའི་གསོལ་སྐྱོན་གྱུར་པའི། །
 བསྐྱགས་པ་དོན་ལྡན་དམ་པའི་སྒྲེས་བུ་དེའི། །རྒྱུ་ལྷ་མས་པ་ཚུན་གྱིའང་
 འབྱུག་པར་རིགས། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་གྱི་ཆོགས་སྐྱ་བཅད་པའོ། །

༥ ། སྒྲེས་པའི་རབས་གྱི་འཕྲེང་བ་བཙུག་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། བྱབ་བདག་གྲེ་
 ཆེན་རྩོ་རྒྱུ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱི་གསུང་ལས། མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་གཏེར་
 བདག་གྲིང་པ་དང་། །ཞེས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱ་འབྱུར་གསང་ཆེན་རྩོ་
 རྒྱུ་མེག་པའི་རིང་ལུགས་སྒྲེལ་བའི་བྱེད་པོ་འགྲན་ལྷ་དང་བྲལ་བ་མཁུན་བཅོ་
 རུས་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་རིགས་འཛིན་ཆེན་པོ་པརྟ་ས་ལྷ་མ་ཉིད་དང་རྣམ་པར་
 དབྱེ་བ་མ་མཆིས་པའི་སྒྲིགས་དུས་འགྲོ་བའི་འདྲེན་མཚལ་གཅིག་ཤུ་མཁས་
 གྲུབ་དབང་པོ་གཏེར་བདག་གྲིང་པ་(༧༥) ཞེས་བུ་བ་དེ་ཉིད་སྟེ། འདི་ནི་
 པོད་ཡུལ་དབྱས་གྱི་སའི་ཆར་འདྲ་གསལ་གྱི་ལྷ་རིགས་དྲི་མ་མེད་པ་ལས་མཆེད་པ་
 སྒྲེས་གྱི་རིགས་སྐྱ་གྲགས་པའི་བཟུད་དུ་ཡབ་རིགས་འཛིན་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་
 འཕྲེན་ལས་ལྷན་གྲུབ་དང་། ཡུམ་ལྷ་འཛིན་དབྱངས་ཅན་སྒྲོལ་མ་གཉིས་གྱི་
 སྐས་སྐྱ་མེ་པོ་བྱེད་པོ་ལྷ་གཉིས་པའི་ཆོས་དགའི་ཐོ་རེངས་ལ། སྐྱ་ནང་
 རིག་པའི་འབྱུང་གནས་སྐྱ་གྲགས་པའི་སའི་ཆར་འདྲ་ཆེན་པོ་དང་། མཁའ་ལ་

འཆང་ཆེན་འཁྱིལ་པ་དང་། ས་གཡོ་བ་སོགས་དག་མཚན་གྱི་ལྟ་སྒྲིག་པ་མཚན་
བ་དང་ལྟ་ཅིག་རྒྱ་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་བདེ་བར་སྐྱབས་ལྷན་པ་ཤིང་།
སྐར་ལྷན་སྐྱེས་ལྷན་པ་འདི་རྒྱ་ཡུལ་གྱི་མནལ་ལམ་རྒྱ་བྱེད་མཚན་དང་.....
ལྟ་པ་ཞིག་གིས་སྒྲིལ་དམར་པོ་སྒྲིམ་པ་གང་སྐྱེས་པ་ཞེས་པ་གསལ་བ་.....
དང་། ཡུལ་གྱི་མནལ་ལམ་རྒྱ་ཡུལ་པ་འདི་བྱ་མོ་ཞིག་གིས་ཤེལ་གྱི་མཚན་
ཉེན་སྲུ་གང་བ་ཞིག་གཏད་ནས་འདི་རང་ཅག་གི་ཉེན་གཙོ་འོས་པ་ཡིན་.....
པས་ཉར་ཆགས་དམ་པར་གྱིས་ཤིག་ཟེར་བ་བྱུང་བ་སོགས་ཡ་མཚན་རྒྱ་མ་བྱུང་.....
བར་སྤང་། སྐྱབས་ལྷན་པ་ནས་བཟུང་གཞོན་ཅུའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་
རྒྱ་ཡུལ་ཐ་མལ་པ་འདི་སྤྱད་པས་མ་གོས་པར་དམ་པ་འདི་རྒྱ་མ་ཐར་ཐད་རྒྱ་བྱུང་བ་
འབའ་ཞིག་བདག་གིར་མཛད་། གསན་སྤྱད་གི་ཐོག་མར་རང་གི་ཡབ་རྗེ་.....
རིགས་འདི་དེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལས་བཀའ་བརྒྱུད་གསང་བ་ཡོངས་རྒྱལ་ས་
ཀྱི་དབང་དང་། ར་རག་དོང་སྤྱག་གི་དབང་། དཔོངས་འདུས་ཀྱི་དབང་། རྒྱུ་
མའི་རྒྱུད་འབྲུམ་པོད་ཆེན་བཙུན་གྱི་ལྷན་རྒྱལ་གསན་། མི་རིང་བར་
ཡབ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་སྐབས་གསུམ་འདི་དག་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་...
ཡང་བཞེས་ཤིང་། བཅས་དབང་དོན་གྱུ་དབང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་
སྒྲིག་གིས་མཚན་པ་འདི་རིག་པ་འདི་གནས་རྒྱལ་ལ་སྤྱངས་པ་མཛད་པར་བཤང་།
ཉེན་ཅམ་གྱིས་སྤྱགས་སྤྱུང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་རྒྱུགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱད་དང་། ལྷ་
མའི་ལས་བྱང་མ་བྱ། དབང་བཀའ་ཆེ་རྒྱུད་(༡༩༩) རབ་གནས། རྒྱུན་བསྐྱེད་ས་
སོགས་ཀྱི་སྤྱགས་འདི་དང་སྤྱག་ལེན་མཐའ་དག་ཆེགས་མེད་པར་སྤྱགས་སྤྱུ་
རྒྱུད་། དེ་ནས་དབྱང་ལོ་བརྒྱ་གཅིག་པ་ལ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱེ་
ཆེན་པོར་གངས་ཅན་མགོན་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་དག་དབང་སྤྱོ་.....
བཟང་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་རྒྱ་གཙུག་སྤྱད་སྤྱལ་ཏེ། མཚན་རག་དབང་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་
འདི་ཞེས་སྤྱལ་བ་དང་རྒྱ་མཉམ་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱིང་གི་འཕགས་པ་ལ་ཏེ་བཟང་...

པོ་གཟིམས་ཆུང་དེར་སོག་མར་གདན་དྲངས་པ་རུས་འགྲིག་པ་སོགས་བཟུན་
འགྲོར་སྟུན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྒོ་རུ་མ་ནས་འགྲིག་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཡབ་རྗེ་
རིགས་འཛིན་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དང་། གསུང་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་རིགས་འཛིན་
བྱུང་བཞེས་ཚུང་མེད་ཡོངས་གྲགས་རུ་མའི་ཞབས་མཐེལ་གཙུག་གི་ཅན་པཎ་
རུ་བཟུན་ནས་གསང་ཆེན་རྟེན་མའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་ལུང་བྲིད་སོགས་བུམ་.....
པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་རུ་གསན་པས་བཟུན་པའི་བདག་པོར་གྱུར་ནས་ཡབ་རྗེ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་བཀའ་བཞེན་ཞུན་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་དར་རྒྱས་ཆོས་སྤྱིང་གི་གསེར་གྱི་བྲི་
ལ་ཞབས་པད་བཀོད་དེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་རུ་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་
འཕྲིན་ལས་མད་རུ་བྱུང་བས་སྡེ་འགྱུར་བཟུན་པའི་པད་ཆོལ་སྟོགས་བཅུར་.....
རྒྱས་པའི་བྱེད་པོ་རྩ་མེད་པར་བཞེངས། དེ་ལྟར་གདམས་པའི་གཏེར་མཛོད་
རུ་གྱུར་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་ཤེས་སུ་མི་འཛིན་པར་རུས་དང་གནས་སྐབས་...
ཐམས་ཅད་རུ་སྟགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞེན་རུ་བཙོན་པ་རྫོད་
མེད་རུ་བཟུན་པས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་བུན་མོང་དང་བུན་མོང་མ་ཡིན་.....
པའི་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་བཞེས་ཤིང་། བྱུང་པར་རུ་ཡང་སངས་རྒྱས་.....
གཉིས་པ་པར་འབྱུང་གནས་སོགས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དང་ཡི་དམ་ཞི་བྲིའི་...
ལྟ་ཆོགས་དཔག་རུ་མེད་པའི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་གསུང་གིས་ལུང་བཟུན་པ་.....
ཐོབ་པ་དང་། དེ་དག་ལ་བཞེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་རུ་བྱབ་མའི་བཀའ་
གཏེར་གྱི་རིམ་པ་ཡང་རུ་མ་ཞིག་བཞེས་(༥༩༥) ཉེ་རང་གིས་ཉམས་སུ་བཟུར་...
ཞིང་སྐལ་ལྷན་ལས་ཅན་གྱི་སྤྱིས་བུ་གཞན་དག་ལ་ཡང་འདོམས་པར་མཛོད་...
པ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་གནས་བསམ་ལས་འདས་པ་མཆིས་པ་རྣམས་ལས་.....
སྟོགས་མཐོང་ཅམ་ཞིག་བཛོད་ན། དགྲང་ལོ་བཅུ་བརྒྱན་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་
ཉམས་མི་ལམ་རྣམས་སུ་བྱབ་གཏེར་བཞེས་དགོས་པའི་རྟགས་མཆོན་སྡེ་ཆོགས་.....
བྱུང་བ་བཞེན་ཞུན་དར་རྒྱས་ཆོས་སྤྱིང་གི་རྒྱུ་བྱི་བྲག་ཆུང་ཞིག་ཡོད་པ་ནས་

ཆུག་དོང་སྒྲུབ་པ་མཛད་མ་ཅམ་སོར་བཞི་པ་ཞིག་ཕྱག་རུ་བྱུང་བ་གཟིམས་ཁང་གི་
 ཡང་ཐོག་འགོལ་སར་ཐེབས་ནས་ཞལ་བྱེ་བས་ཆུག་དོང་དེའི་ནང་ནས་ཤོག་...
 བསྐྱེལ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་སྐྱ་རིང་པོ་ཉག་མ་བཅུ་ཅམ་གྱིས་དགྱིས་པའི་ནང་ན་
 བྱ་རུའི་དབུ་སྐྱ་རིང་བྱང་སོར་གསུམ་ཅམ་པ་བམ་པོར་བྱས་པ་ལ་དགྱིས་པའི་
 ཤོག་སྐྱེལ་དམར་སེར་དབྱུས་མཐོ་གང་ཅམ་པ་ལ་ཡི་གེ་དབུ་ཆེན་སྤྲོ་མོས་བྲིས་
 པ་ཞིག་འདུག་པ་བསྐྱེལ་པས། ཆོ་དབང་རིགས་འཛིན་པ་སྤྲའི་སྐྱེལ་འདུད། །
 བདག་འདྲ་ལོ་ཅ་མི་རྩ་ཅ་ན་ཡིས། །ཟབ་གཏེར་སྤྲས་ཆེ་ཆོས་བདག་སྐྱེས་བྱ་ལ།
 སྤྱིང་གཏམ་ཁ་བྱང་འདི་ཉིད་ཡི་གེར་འགོད། །ཅེས་སོགས་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་
 འདུག་པར་ཤིན་རུ་མཉེས་པའི་ཉམས་སྤང་མི་ལོན་པ་ཅམ་རུ་བྱུང་གྱུང་རེ་.....
 ཞིག་གསང་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་འདུག་པ་བཞིན་གསང་བ་དང་། འགལ་
 རྒྱུན་བར་ཆད་མི་འདུག་པའི་སྤྲད་རུ་བསྐྱང་བ་ཤགས་གསོལ་འདེབས་སོགས་...
 ཅི་འབྱུང་མཛད་ནས་རུས་ལ་བབ་པར་དགོངས་པ་ན་ཁ་བྱང་གི་དོན་བཞིན་...
 གསང་སྤྱབས་གྱི་བྱོན་ནས་བསམ་ཡས་གཡའ་མ་ལུང་རུ་གཏེར་གནས་གྱི་དམིགས་
 བཅོལ་བ་ལས་ཆེ་ཆུ་བྲག་གི་རྩ་རོལ་གྱི་རྩྱེང་ན་བྲག་གོང་དོ་ཆད་གཅིག་འདུག་
 པ་དེ་གས་པ་རྩ་བུའི་སྐྱ་ཤིན་རུ་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་བར་གཟིགས་པས་རྩོད་ཀྱི་ག་.....
 ཆགས་པ་ཞིག་འདུག་པ་རྩོས་བྲད་པའི་འོག་ནས་གཡུང་རྒྱུང་གི་རི་མོ་དམར་...
 ཉིག་གེ་ཡོད་པའི་ནང་གི་བྱང་རོལ་ནས་བསེའི་སྒྲུབ་བྱ་དམར་སྐྱག་ཕྱག་གང་...
 བ་གཅིག་དང་། ལ་བསེའི་གཏུ་གྱ་བཞི་མཁྱིད་(༥༩) གང་བ་ཞིག་འདུག་པ་
 བྱིན་སྤྱབས་ཞུས་ཤིང་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་ནས་དར་རས་གྱིས་བསྐྱེལ། གཏེར་ལྷལ་
 རིན་ཆེན་སྤྲན་འབྲུ་སོགས་གྱིས་བཀའ་སྟེ་མཆོད་གཏོར་ལྷལ་ནས་སྤར་ཡང་.....
 ཟུར་བར་གསང་སྤྱབས་གྱིས་རང་གནས་སུ་ཐེབས་ཏེ་རང་གི་ཡུམ་བཀའ་དྲིན་
 ཅན་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཁའ་འགོ་མ་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་རྒྱང་རུ་བསྐྱེལ་ནས་...
 ཞལ་བྱེ་བའི་ནང་ནས་ཆོ་སྐྱབ་ཡང་སྤྱིང་གུན་འདུས་གྱི་ཤོག་བསྐྱེལ་དང་། ཆེའི་

རིལ་བུ་སྤྱི་རྒྱ་ཅན་རྣམས་བྱང་བ་དང་། སྦྲུམ་བུ་བཞི་པ་དེ་ལས་རིགས་
 འཛིན་བྱགས་ཐིག་གི་ཆོས་སྒྲིབ་དང་། དམ་ཇས་རྣམ་གྲངས་གསུམ། བྱ་ཅུའི་སྦྱ་
 ཚབ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སོགས་བྱང་ཡང་རྒྱན་རིང་པོའི་བར་དུ་གསང་རྒྱ་འབའ་...
 ཞིག་ལས་ཤོག་སེར་ལ་འབེབས་པ་སོགས་ཀྱང་མ་གནང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་
 དགྲུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་ལ་ཡར་རྒྱང་ཤེལ་བྲག་གི་ཟབ་གཏེར་བཞིས་པ་དང་།
 གཞན་ཡང་ངམ་ཤོད་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་བྲག་དང་། ཤ་ལྷག་ལྷག་སྒྲིབ་ཟབ་
 གཏེར་སོགས་བསམ་ལས་འདས་པ་བཞིས་ཤིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གོང་
 ཏུ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་ལྷང་བསྟན་དང་རྟགས་མཚན་སོགས་
 བརྒྱུད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་བྱུང་སྟངས་སྟེ་རྒྱས་པར་འདོད་ན་རྣམ་ཐར་སོགས་ལས་...
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་གཏེར་སྟོན་དང་གཏེར་ཆོས་ཆོད་ལྷན་བྱ་བ་འདི་
 འདྲ་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་བསྐྱེད་སྟེ་དེང་དུས་ཀྱི་ཚོགས་གཏེར་མཁན་
 མི་ཆེ་འབྲིད་ཐབས་སུ་གཏེར་སྟོན་དུ་ཁས་སྲུངས་ནས་ཁྱེད་པོ་མེད་པར་གཏེར་...
 ཇས་དང་གཏེར་ཆོས་ཡིན་ཞེས་སེར་རྒྱ་མཚོག་དམན་ཀྱན་ལ་ཁྲོམ་འདུས་ཀྱི་...
 རྩོད་སྟར་ཆོང་གང་ཐུབ་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་རང་གཞན་ངན་འགྲོར་འབྲིད་པའི་
 དེད་དཔོན་ཏེ་འཇམ་མགོན་སྤྱི་མཐོང་བསྟན་པའི་ཆོས་རྒྱན་ཆེན་པོར་སྟངས་
 སྟན་ཆོད་དེ་རིགས་ལ་དཔྱུད་ལྷན་གྱི་ཆོགས་རྣམས་བག་ཡོད་པར་མཛོད་དུ་...
 གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །རྒྱལ་དབང་པདྨའི་(༥༤) ཟབ་གཏེར་
 བདུད་ཅིའི་ཐིག །བྱིན་རྒྱབས་རོ་བརྒྱའི་དཔལ་ཀྱན་འཛིན་པའི་བཅུད། །ཁྱོད་
 ཀྱིས་སྐལ་བཟང་འཆི་མེད་ཡོལ་གོ་བ། །སྦྱིན་སྲུང་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཡི་འབད་དེ་
 སྲངས། །འདི་ལྟའི་རྣམ་ཐར་མད་བྱང་ཨ་ཕའི་ཆལ། །བསྐྱགས་འོས་འབྲས་བུས་
 ལྷག་པའི་གཞན་དབང་ཅན། །དེ་ནི་སྟོད་ལྷན་གཞན་གསོས་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི། །
 མ་སྦྱང་བསོད་ནམས་འབུམ་གྱིས་བསྟན་པར་ངེས། །གཞན་དག་རང་དོན་
 ཏུ་ག་རྒྱན་སྟོར་བཟུང་ནས། །ཚོགས་གཏེར་ཁ་སྲུངས་སྦྱགས་བཅུར་འཁོར་བྱེད་

པ། །འདི་དག་ཐུབ་བསྟན་འཛིག་པའི་གཤེད་མ་རུ། །ཤེས་པར་གྱིས་ལ་
 བག་ཡོད་བསྟོན་པར་འཆོལ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཟབ་གཏིར་རྣམས་དང་གཞན་ཡང་
 གསང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷང་མན་དག་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་.....
 ཐང་མར་གདལ་ཞིང་། །བྱད་པར་རུ་ཡང་འཕགས་མཆོག་གངས་རིའི་མགོན་
 སོ་ཐུག་ན་པད་དཀར་འཆང་བས་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པའ་རུ་བཞེས་ནས་སུན་.....
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བཀའ་མཐའ་སྐྱས་པ་གསན་པ་དང་། །གཞན་ཡང་
 བསྟན་འཛིན་བདག་ཉིད་ཆེན་སོ་མཐའ་དག་གིས་གང་གི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ལ་བསྐྱགས་པའི་མེ་ཏོག་ལན་བརྒྱར་འཁོར་བ་དང་། །ཞི་རྒྱས་དབང་
 དྲག་གི་འཕྲིན་ལས་རྒྱབས་སོ་ཆེས་ནག་ཕྱོགས་བདུད་རིགས་ཙུ་ལག་དང་བཅས་....
 པ་ཡུལ་ནས་བཏོན་ཏེ་བོད་ལྗངས་ཀྱི་ཕན་བདེ་ཉམས་པ་རྣམས་སོར་རྒྱུད། །མི་
 ཉམས་པ་རྣམས་གོང་འཕེལ་རུ་མཛད་པ་དང་། །གསུང་སྒྲིམ་སྒྲོབ་མའི་ཆོགས་
 ཀྱང་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་འཛོམས་པ་དང་། །ཀྱབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་
 སོར་གཤེགས་པ་སོགས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་སྒྲིམ་བུ་ནམ་མཁའི་
 སྐར་ཆོགས་ལྟར་བཤང་བ་ལས་བཟལ་བས་འཛིན་མའི་ཁྱོན་འདི་ཡོངས་སུ་བྱབ་....
 པ་དང་། །གང་གི་ཞལ་མཐོང་གསུང་ཐོས་པ་དང་མཆོན་ཅམ་ཡིད་ལ་དྲན་པ་དང་།
 །གསོལ་བ་འདེབས་པའི་གང་ཟག་མཐའ་དག་ཀྱང་རན་སོང་གི་སྒྲེ་སྒྲོ་བཅད་དེ་.....
 མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ལམ་ལ་(༥༥ན) འགོད་པར་མཛད་པ་སོགས་མདོར་ན་...
 ཟབ་ཅིང་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་སོ་པམ་སྐྱ་སྐྱ་
 ལྟ་མ་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་བཀའ་དྲིན་སྦྱལ་བར་མཛད་པ་སོགས་རྒྱས་.....
 པར་རྣམ་ཐར་གཞན་རུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། །དེ་ལྟར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་
 སོ་མཛད་ཟིན་ནས་རེ་ཞིག་སྐྱ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྒྱོགས་པ་ན་གཟུགས་སྐྱ་.....
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱ་བར་དགོངས་ཏེ་རྒྱ་མོ་སྐུལ་ལོ་ཤར་བ་ནས་བཟུང་.....
 སྐབས་སུ་སྐྱ་ཁམས་ཅུང་ཟད་ཉོག་པའི་ཚུལ་བཞེས་ཏེ་རྗེས་འཇུག་ཐུགས་སྐྱས་

ལྷ་སྒྲོབ་སྐགས་ལ་བཀའ་བཀོད་བསྐྱངས་དགོས་དང་། ཞལ་ཆེམས་གནང་འོས་སྐགས་ཀྱིས་མཆོན་ཕྱི་རྗེས་ལ་ཕན་པའི་མཛད་འོས་ཀྱི་རིགས་ཀྱང་མཐའ་དག་ལ་དེ་ཁའི་ནང་དུ་ཆགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད་ནས་ཤིང་རྟ་གནམ་ལོ་གསར་པ་ནས་རིམ་གྱིས་སྤང་གཞི་རྗེ་ལོད་དུ་གྱུར་ཚུལ་བསྟན་པར་སྒྲོབ་མ་རྣམས་ནས་ཞབས་པད་བརྟན་པའི་ཐབས་སྒོ་དུ་མ་ནས་སྤྱབ་ཀྱང་ཉིན་བྱེད་ཅུབ་རིར་གཞོལ་བ་ལྟར་བསྒྲག་པར་མི་རྒྱས་པའི་དགོངས་བཞིན་གཏད་ཟིན་པའི་དབང་གིས་རྟོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཆེས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆ་ལ་ངོ་མཆར་བའི་ལྟས་ཆོ་འབྲུལ་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་མཛོན་པར་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་འདྲ་གསལ་ཆས་སྤྱ་ཀ་དག་ཆེན་པོའི་སྤྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བྱ་རན་ལས་འདའ་བའི་རྒྱལ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ནས་དགོངས་རྒྱལ་མཆོད་འབུལ་སྐགས་རྒྱས་པར་སྤྱབ་རྗེས་སྤྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ཞུགས་ལ་སྤྱངས་པས་གདུང་རིང་བསྐྱེད་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བྱུང་བ་རྣམས་རིན་ཆེན་གཉིས་པའི་ཁམས་ལས་གྱུབ་པའི་མཆོད་སྤྱང་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དེ་ཉིད་གང་གི་གདན་ས་ཆེན་པོར་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ་ལྷམ་མེར་གསལ་བཞིན་པར་བཞུགས་པར་གྲགས་སོ། །དེ་བས་ན་རྗེ་སྤྱ་མ་འདི་ཉིད་ནི་རིས་མེད་ཀྱི་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་སྤྱབས་མཛད་པ་ལ་(༥༥) ཐབས་མཁས་དང་ཐུགས་རྗེ་མཚུངས་ཟླ་མ་མཆིས་པ་དེ་ལྟ་བུར་ངེས་ན་སྒོ་གྲས་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དད་པར་བྱ། ལྱས་པར་བྱ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །

༥ འདིར་སྤྱས་པ། ཨེ་མ་སྤྱིད་པའི་ནགས་སྤྱང་མཐུག་པོར་ཡང་། །མཁྱེན་བཙེའི་འོད་ཞགས་རིང་པོར་ཡོངས་སྤྱང་བའི། །ལྷན་གྱུབ་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཅན། །ཁྱོད་ནི་ས་གསུམ་འདི་ན་ནོར་བུ་བཞིན། །ཟབ་མོའི་ལམ་བཟང་སྟོན་པའི་གཏེར་གྱི་སྒྲོ། །འབྱེད་ཅིང་བདུག་གིར་མཛད་པའི་དགོ་

མཚན་གྱིས། །འཇམ་གླིང་ཡོངས་ལ་དག་ལེགས་སྒྲུལ་ཏྱེ་ཞེས། །རྒྱང་གཉིས་
 ཚྲིགས་གྱིས་བསྐྱུགས་པ་རུས་གཅིག་སྒྲིག་ །གསང་བ་སྤྲུགས་གྱི་ཚོས་ཚུལ་རྩོ་
 རྒྱུ་ལྟ། །མཁུན་རབ་སོར་མོས་དགྲོལ་ནས་ཐར་པའི་ལམ། །ཡངས་པོར་བྱེད་
 པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་འདི། །བསོད་ནམས་བརྒྱ་ཕྱག་ཐོང་གིས་བསྐྱུན་རུས་
 མིན། །འདབ་བཟང་ལྷ་ཡི་ལམ་ལ་རྒྱ་བ་ཡང་། །ནམ་ཞིག་ངལ་བས་འབབ་
 རྟེགས་ལ་གཞིལ་མོད། །མགོན་ཁྱོད་སྲིད་ཞིའི་ལམ་རུ་གཤེགས་པ་ལ། །ནམ་
 ཡང་ངལ་བ་མེད་འདི་མཚོག་རུ་མཛར། །ཚུལ་དེར་བསམ་གྱིན་མོས་གྲུས་
 དབྱར་གྱི་མཚོ། །ཁྱེན་རུ་ཐུར་བ་སྒྲིང་གི་སྒྲོང་ཆེན་རུ། །མ་བཤོམ་སོར་མོའི་བ་
 རྒྱབས་སྒྱི་པོའི་མཁར། །འཕགས་ནས་སྤར་ཡང་གང་གི་སྒྲིགས་སུ་འཇུག། །ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་གྱི་ཚྲིགས་སུ་བཅད་པའི་རིམ་པ་དག་གོ། །

༥ རྒྱུས་པའི་རབས་གྱི་འབྲེང་བ་བརྒྱ་དྲུག་པ་ནི། དེ་ཡང་རི་སྐད་རུ། པའ་
 ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གསུང་ལས། བདེ་སྤྱང་ལྷན་རྒྱུས་འོད་བརྒྱས་རབ་
 བྱེ་བས། །བྱུང་འཇུག་འདབ་བརྒྱ་བཞད་པའི་དྲི་བསུང་གིས། །སྲིད་ཞི་ཀུན་
 འཕྲོ་བྱུང་བདག་རྩོ་རྩོ་འཛིན། །ངག་དབང་མཚོག་ལྷན་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །ཞེས་རི་ལྷར་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་ལྷན་པའི་
 ཤེས་རབ་སྤྱང་པ་ཉིད་དང་ཐབས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་.....
 དབྱར་མེད་ལྷན་ཅིག་རུ་རྒྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་(༥༦ན) ལ་ཡུན་རིང་རུ་འདྲིས་ཤིང་
 གོམས་པའི་བཙོན་འགྲུས་གྱི་འོད་བརྒྱས་རབ་རུ་བྱེ་བའི་འབྲས་རུས་གྱི་སྒྲིག་གཉིས་...
 བྱུང་རུ་འཇུག་པའི་འདབ་མ་བརྒྱ་ཕྱག་རུས་གཅིག་རུ་བཞད་པའི་དྲི་བསུང་....
 མངར་པོ་སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་དབྱིངས་ཀུན་རུ་བྱུང་པར་སྒྲིབ་པའི་རིགས་ཀུན་...
 གྱི་བྱུང་བདག་རྩོ་རྩོ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཨྱི་ཆེན་ངག་དབང་མཚོག་ལྷན་ཞེས་...
 མཚན་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་སྲིད་པའི་རྒྱད་ལྷན་རུང་ནས་འབྱེན་ཞིང་སེམ་པའི་...
 བདེ་བ་མཛད་པོ་ཆེ་སྒྱིན་པར་མཛད་པའི་རྒྱུས་བུ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདིའི་

རྟོགས་པ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། དེ་ཡང་པོད་དང་པོད་ཆེན་པོའི་ཡུལ་གྱི་གཉིས་
ཡོད་པའི་ནང་ཆོན་པོད་ཆེན་པོར་གྲགས་པའི་སའི་ཆ་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་དུ་མས་
ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པའི་གནས་བྱ་བྱང་ཞེས་གྲགས་པའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་ཉེ་
འདབ་བཅོན་རྩ་ཞེས་པར་གླེང་རྟོགས་ལས་བྱང་ཞིང་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མངོན་
པར་བྱས་པའི་ཡབ་ནང་སོ་བྱུག་རྟོན་དང་། ཡུམ་མཆོག་སྦྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་
ཤིང་མོ་སྦྱལ་གྱི་ལོ་ལ་ངོ་མཆར་བའི་དགེ་མཆན་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་བལྟམས་
ཤིང་། གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་ཐ་མལ་པའི་སྦྱིད་པ་ལས་བསྐྱེད་པའི་དམ་པའི་
ངང་ཚུལ་མད་དུ་བྱང་བ་བྱས་མཆན་དུ་བཞེས་པའི་ཚུལ་མཐའ་གྲས་པ་སྦྱེ་བོ་
ཀུན་གྱི་མངོན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། བྱང་པར་དུ་སྤྱིང་རྗེའི་རང་
གཟུགས་བྱས་ན་པ་སྟོང་དང་སྦྱེ་ཀུན་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་རང་རྟགས་སུ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོད་དང་ཞལ་འཛོམས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མཛད་
པ་སོགས་ཉམས་སྤང་ངོ་མཆར་ཅན་དུ་མ་ནར་མར་བྱང་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་
འབྲོག་རི་བོ་དགེ་ལུན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་གི་བཀོད་པ་དང་། དགེ་ལུན་
ཉག་རོལ་ལ་ཉག་སོགས་ཡང་ཡང་མནལ་ལམ་དང་ཉམས་སྤང་དུ་བྱོན་ཏེ་
ཐུས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བྱང་བར་གྱུར། དེ་ནས་འདི་
སྟམ་དུ་དགོངས་ཏེ། སྤྱིར་འཁོར་བ་པ་རྣམས་སྦྱེ་ཆ་ན་(༥༦) འཆི་ལ་སོགས་
པའི་སྦྱག་བསྐལ་གྱིས་རྒྱན་དུ་བཅས་ཤིང་། ལྷག་པར་བྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་
གདུག་པ་ཅན་གྱི་སྦྱལ་གྱི་མཆར་དུ་ཞུགས་པ་ལྟར་ཉེས་པ་མི་བཟད་པའི་འབྱུང་
གནས་འཇིགས་ཤིང་སྦྱི་གཡའ་བའི་གནས་སུ་གཟིགས་ནས། ད་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་
མཉམ་མེད་བྱབ་པའི་དབང་པོའི་བྱ་བ་རྒྱུད་དུ་བསྟེགས་ཏེ་འཁོར་བ་དང་རྒྱབ་
གྱིས་སུ་བྱས་ནས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་དུ་བཀོད་པའི་
དེད་དཔོན་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་བྱེད་དོ་སྟམ་པའི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་དམ་བཅའ་
ཆོས་ཆེར་བདོ་བར་གྱུར་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་

བསམ་པ་བརྟན་པོས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྐྱལ་བ་ལས་དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་...
 ཏུ་སོན་པའི་ཆེ་བྱ་བྱུང་གི་ཆོས་ལྷེ་ཆེན་པོའི་གྲུ་འུགས་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཁུ་བོ་དག་...
 དབང་ཚུལ་སྤྲིམས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་མཆོན་ཡང་དག་དབང་མཆོག་ལྡན་ཞེས་
 བྱ་བར་གསལ་ཞིང་། ཏུར་སྤྱིག་གི་སྒྲ་གོས་འཆང་སྟེ་ཐུབ་པའི་བཅས་པ་སྤྲ་...
 རགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེས་པའི་སྦྱོན་གྱིས་མ་གོས་པར་མིག་གི་འབྲས་བུ་བཞིན་ཏུ་...
 བསྐྱུང་བ་ལ་བཙོན་པར་མཛད་པ་དང་། དེར་མ་བཟད་ཡི་གེའི་ཕྱི་མོའི་ནས་བཟུང་...
 སྟེ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་པལ་ཆེ་བ་དག་ལ་ཡང་མཁས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་པར་...
 མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཀྱང་ཀླུ་བའི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྲམས་མཐའ་དག་ལ་ཐོས་
 བསམ་མཐར་ཕྱིན་པར་མ་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དོན་གྱི་ནོར་བུ་མི་ལོན་...
 པར་མཐོང་ལ། ཐོས་བསམ་བྱ་བའི་གནས་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་སྦྱགས་རེ་ཅམ་གྱི་
 བ་ལྗེའི་ཁྱོན་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འདྲིན་པའི་སྒྲུན་སྒྲོངས་འགའ་ཞིག་གི་ཁྱོད་ཏུ་སྦྱངས་...
 གློ་བྱས་ཀྱང་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་པས་མཁས་མང་ཏུ་བའི་རྒྱང་ལྡན་གྱི་འཇུག་རྒྱུ་...
 དབུས་གཙང་ཡིད་བཞིན་གྱི་པད་མཚོར་ཅི་ནས་ཀྱང་འབྱོན་དགོས་པར་དགོངས་...
 ཉེ་དགུང་ལོ་བཙོན་ལྷ་བཞེས་པའི་ཆོ་དབུས་འགྱུར་གྱི་སྒྲོངས་སུ་(༡༡ན) ཞབས་གྱི་...
 པ་སྒྲོ་བསྐྱེད་དེ། སེར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱིང་གི་ནང་ཆོན་བྱེས་མཁས་མང་གྲ་...
 ཆོང་གི་ཆོས་ལྷེ་ཆེན་པོར་འུགས་ཉེ་རིག་པའི་སྒྲོ་འབྱེད་བསྐྱུས་གྲ་ནས་བཟུང་...
 གཞུང་ལུགས་ནམས་ཀྱི་གསན་སྦྱང་ལ་འགྲུས་པར་མཛད་པས་མཁས་པའི་གོ་...
 འཕང་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་བྱོན་ཞིང་། གསན་བསམ་གྱི་བར་ནམས་སུ་མཁས་...
 བཅུན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དག་དབང་བཙོན་འགྲུས་པ་དང་།
 ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་རིན་ཆེན་པ་དང་། རྗེ་སྒྲོ་བཟང་སྦྱིན་པ་སོགས་...
 མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་སྦྱེས་བུ་ཏུ་མ་ལས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་...
 ལུང་སོགས་མན་དག་སྒྲོར་དང་བཅས་པའང་ལུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད། དེ་...
 ནས་བར་སྐབས་ཞིག་ཏུ་གསང་སྤར་པར་ཕྱིན་སོགས་ལ་གྲ་སྒྲོར་དང་། ལྷག་

པར་མཆན་ཉིད་ཐེག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གསན་བསམ་མཐར་.....
 བྱེན་ནས་མཁས་པ་རྣམས་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་ཀྱིས་མགུ་བར་བྱ་.....
 བའི་སྤང་དུ་དགུང་ལ་ཉེར་ལའི་དགུང་སྟེག་གི་ཐོག་དུ་ལྷ་ལྷན་སྟོན་ལམ་ཆེན་
 མོའི་གྲ་སྐྱར་མཛད་དེ་མཁས་པའི་སྟན་གྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་ར་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་
 ཁྱོན་ཀྱན་དུ་བྱབ་པར་བརྟུངས་པར་མཛད། དེ་ནས་གངས་ཅན་གྲུབ་པའི་
 དབང་ལྷག་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཆོའི་ཞབས་པད་སྦྱོ་བོས་བསྟེན་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་
 གྱི་རིམ་པ་དང་། སློ་སྦྱང་། གཙོད་བྲིད་སོགས་མན་ངག་བྱེད་མཐའ་ཡས་པ་
 གསན་ནས་ཐུགས་ཀྱི་བཟ་ཏོག་ཡོངས་སུ་གཏམས་ཤིང་། དེ་དག་ཀྱང་སྟོན་
 སློ་དང་གོ་ལུལ་ཅམ་དུ་མ་བཞག་པར་རི་ལྷར་སྟོན་པའི་དོན་མཐའ་དག་དུས་
 ཀྱན་དུ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་སྟོན་བསམ་སྟོན་གསུམ་སྟབས་གཅིག་ལ་
 གྲུབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཀྱང་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོན་པ་ཡིན་
 ཅིང་དེའི་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ནི་དགེ་སྟོང་གི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་དགོངས་...
 བས་གཙང་སྟོགས་སུ་བསྐྱེད་དེ་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་དུར་སྦྱིག་གར་གྱི་རྣམ་པར་.....
 རོལ་པ་པཎ་ཆེན་(༡༡བ) ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་བཅུན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་.....
 ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྟོན་པ་དང་བྱེད་ཆོས་དུ་མའི་བཀའ་དྲིན་ནོད་...
 ཅིང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དགེ་སྟོང་གི་འདུལ་བྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་རྩ་གསུམ་
 པོ་མཐའ་དག་སྟོག་བདོས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བར་མཛད་པར་གངས་ཅན་གྱི་སྟོངས་
 འདིའི་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་ཀྱན་གྱི་སྟོན་མདོན་པར་འཕགས་པ་སོགས་མཁས་
 བཅུན་བཟང་གསུམ་གང་གི་ཐད་ལ་ཡང་གཞན་དག་གིས་འགྲན་པའི་ཁྲུས་.....
 དབེན་པར་གྱུར་ཏོ། །མཁས་བཅུན་ཉམས་བརྒྱའི་འཛོ་སྟེག་ལྷར་ལེན་པའི། །རྩ་
 མཆར་མཐོ་རིས་ལྷ་ཡི་གར་མཁན་ཞིག །བཙོན་འགྲས་ཏུ་སྦྱར་ཡི་སྟེ་དབྱངས་
 དང་། །འགྲོགས་ཏེ་ཐུབ་བསྟན་ནགས་མའི་སྟོངས་སུ་རྒྱ། །སྟོང་གྱི་མད་བྱང་
 ཡོན་ཏན་འཕགས་བྱེད་རྒྱང་། །སྐལ་ལྷན་སྟོང་ལ་རེག་པའི་སྤང་ཅིག་རེ། །

དད་པའི་སྤྱ་ཡོང་བཀྱ་སྤྱག་གཡོ་བ་དང་། །ལྷན་ཅིག་སྟིམ་པའི་མེ་ཏྲག་སྤྱི་པོར་
 ལྷེམ། །མཁས་བྱའི་གནས་དང་བཅའ་འཇོག་ཆུ་པོ་བཞི། །དམ་པའི་ཞལ་གྱི་མ་དྲོས་
 ལས་འོངས་པ། །ཤུགས་དྲག་དད་བཙོན་འབབ་སྟེགས་ཀྱིས་དྲངས་པས། །ཁྱོད་
 ཐུགས་ཀྱི་མཚོའི་སྒྲོང་དུ་རིངས་པར་འཇུག། །དེ་ནས་ཀྱང་རི་སྐད་དུ། མཁས་པ་
 ཡོན་ཏན་མཛོད་འཛིན་པ། །དེ་དག་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་བསྟུང་། །ཀྱི་མཚོ་
 ཆེན་པོ་ཆུ་ཡི་གཏེར། །ཡིན་ཐུར་ཆུ་པོ་ཐམས་ཅད་འབབ། །ཅེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ངང་ཚུལ་མཐའ་དག་ནམ་དཔྱད་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 གཞལ་བྱེད་ཀྱང་། རི་ལྟར་ཀྱི་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུ་ཡིས་མི་རོམས་པ་བཞིན་དུ་ད་
 དྲང་མཁས་བྱའི་གནས་ཀྱན་དང་། བྱད་པར་དུ་བཅའ་མ་རྩོམ་རྩོམ་པའི་དཀའ་
 བའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་སྤྱ་ཐག་ཚོད་པ་ཞིག་མཛོད་པར་དགོངས་
 བས་གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚས་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་སྒྲིག་པའི་བཞི་གནས་རྩོམ་
 འཛིན་པ་ནམས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་སྟེང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚང་གི་
 ཚས་སྟེ་ཆེན་པོར་བྱོན་ཏེ་པ་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་(༥༥) པ་གཙུག་པོར་གྱུར་
 པའི་བཅའ་མ་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་སྟེ་ཀྱི་མཚོའི་
 དཀའ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོས་བསམ་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལེགས་པར་བཅད་དེ་
 མདོ་སྤྲུགས་ཡོངས་སྤྱ་རྣམས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོར་གྱུར་ཅིང་། རིམ་
 ཀྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དབྱེ་མཛོད་དང་མཁན་པོའི་བྱི་ཐོག་དུ་ཡང་བྱོན་ཏེ་འཆད་
 ཉན་ལྷབས་པོ་ཆེས་དགེ་འདུན་ནམས་ལ་རྩོམ་རྩོམ་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་
 བདུད་ཅི་བཀྱ་ནས་བསྟན་པ་མང་ནས་གསོ་བ་དང་། །ལུགས་གཉེས་ཀའི་སྒྲོ་
 བས་བཀའ་དྲིན་དང་ཐུག་རིས་བརྒྱན་ཀྱིས་མི་ལང་བ་བཞག་པ་ད་ལྟའི་བར་
 དུ་ཀྱན་གྱི་མཛོད་སྤྲུལ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་འདི་བཞིན་དང་། གཞན་ཡང་མངའ་
 རིས་མཐོ་སྤྱོད་དང་། དཔལ་འཁོར་བདེ་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཚས་ཀྱི་བྱི་ལ་ཡང་
 ཞབས་སེན་གྱི་རུལ་དམར་བཀོད་དེ་ཚས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱར་བས་

ཐར་པ་འདོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཕན་པ་དང་ལེགས་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་ཅིང་། དེར་མ་བཟང་ཞུ་མེད་བསྟན་པའི་ཚུ་མགོ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྒྲིང་གི་བྱང་ཆེད་མཁན་གྱི་དང་། ལྷག་པར་འཇམ་དབྱངས་མའི་གར་མཁན་ཡབ་རྗེ་སློབ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་འཛེགས་ཏེ་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་བསྟན་པའི་གདུགས་དཀར་པོ་གང་གི་ཕྱག་མཚན་རུ་འཛིན་ཏེ། འཆད་པ་དང་། ཚྱུ་པ་དང་། རྒྱུ་པ་དང་། སྤྱི་ལུ་དང་། བཀྲར་སྤྱི་ལ་མེགས་པའི་སྤྱོད་ནས་འཛིན་སྦྲུངས་སྤེལ་བར་མཛད་པ་ལ་རྗེ་ཙཱ་ཁ་པ་ཉིད་སྤར་ཡང་འཛིན་ཏེ་རུ་བྱོན་པ་དང་སྤྱོད་ཀྱང་ནས་མཚུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་རུ་ལས་སྦྱར་གྱི་འཕྲིས་དང་། རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོའི་ཐུགས་བཞེད་སྤྱོད་ཐབས་དང་གནམ་བསྐྱོས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་པའི་(༥༥) བསྟན་སྤྱད་གྱི་བྱ་བ་མེགས་གང་གི་ཐད་ལ་ཡང་གཡོ་སྐྱུ་དང་སྤྱོད་མས་ལས་དང་སྦྱིད་ལུག་པ་མེགས་གྱི་སྦྱོན་དང་བྲལ་ཞིང་། ཅི་མཛད་མཐའ་ཅུ་བཅོད་ཏེ་སྤེལ་མའི་གནས་སུ་བྱོན་པར་བྱེད་པའི་བཙོན་པ་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེན་ལུང་རུ་འབྲེལ་ཞིང་། དེའི་མཐུ་ལས་གཞུང་སའི་ཆེ་དགུ་མེགས་རྒྱ་བོད་ཅོར་གསུམ་གྱི་མེར་སྐྱ་མཚོག་དམན་བར་མ་མཐའ་དག་རང་དབང་མེད་པར་དད་གུས་གྱི་པར་རང་གི་རང་གིས་འཇུམ་སྤེ་ཅི་གསུངས་བཀའ་བཞིན་དང་རུ་སྤངས་པའི་མཐུ་ལས་འཕྲིན་ལས་གང་མཛད་ཐམས་ཅད་བསྟན་འགྲོར་ཕན་རྒྱལ་ཆེ་ཞིང་ཐུགས་བཞེད་མཐའ་དག་གེགས་མེད་ལྡན་གྱུ་གྱི་ཚུལ་རུ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་སློབ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་ཀྱང་རིགས་གྱི་ཙཱ་པ་རུ་བཞེས་པར་དབང་ལུང་མན་ངག་ཡོངས་རྒྱལ་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་སྤེལ་བས་ཐུགས་གྱི་བང་མཛོད་ཡོངས་སུ་གཏམས་པར་མཛད་པ་ལས། རྒྱལ་དབང་མཚོག་ནས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན་

པ་གཞན་ལས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ཕུང་པོར་གཟིགས་པ་སྤྱི་ལྟ་ཏུ་མཛད་
 པ་དང་། གནམ་བསྐྱས་པའི་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ལ་གོང་མ་.....
 ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་པོས་ཀྱང་གང་གི་སྟོན་གཤམ་ཀྱི་ཀླུ་ར་སྟོན་གྱི་བུ་གར་སོན་པས་
 རྒྱགས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཡོངས་སུ་འཕྲོག་སྟེ་ཞུ་མེར་བརྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཨ་ཆེ་
 རྩ་ལྗོངས་ཉན་ཞེས་པའི་མཆོན་གསར་ཏུ་གསལ་ཏེ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བཀའ་.....
 དྲིན་དང་བདག་རྒྱུན་གཟེངས་སུ་མཐོ་བར་མཛད་པ་སོགས་མདོར་ན་ལྟ་དང་
 བཅས་པའི་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་དང་སྐུ་བས་དང་དཔུང་གཉེན་གཅིག་
 པོར་གྱུར་ཏོ། །གཞན་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཏུ་
 འཇམ་དཔལ་རྩི་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་དངོས་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གཤམ་གྱིང་།
 ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟན་པ་(༡༩) ཐོབ་པས་སྤང་ཞིང་སྤྲིད་
 པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་དགུར་དབང་བསྐྱུར་བའི་ངང་ཚུལ་གཞན་ལ་
 རོམས་པའི་སྤྲད་ཏུ་བཀོད་པ་ལུས་ཀྱི་རྩ་འཕྲུལ་བརྟན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་
 ཡང་། མངའ་རིས་སྟོད་ཀྱི་སྦྱགས་སུ་ཞབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་སྐབས་གངས་
 དཀར་གྱི་ཀླུ་པོ་ཏི་སེའི་སྒྲུལ་མ་ལ་སྤང་ཞེས་གཤམ་པའི་ཉེ་འདབ་སུ་པ་པོང་
 ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཁར་ཞབས་ཀྱི་པར་བཀོད་པའི་རྩེས་འདམ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ཏུ་
 ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཞག་པ་ད་ལྟའི་བར་ཏུ་ཡང་ལ་ལས་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པའི་ཞབས་རྩེས་དང་། འགའ་ཞིག་གི་དགའ་ལྡན་ཁྱི་པ་ཞིག་གི་ཡིན་ཚུལ་གྱི་
 གཏམ་རྒྱུད་མར་སྤྲང་ཞིང་། དེའི་ཆེ་སྦྱགས་དེར་གཞན་སྦྱགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་
 འཇིན་པར་ཁས་འཆེ་བའི་བྱུན་པོ་སྟོང་ཁམས་ཅན་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་.....
 རྩམ་དབྱེད་ཀྱི་མཐུ་དམན་ཀྱང་རྒྱུད་བདག་འཇིན་གྱི་འཆིང་བས་བཅིངས་.....
 པས་གོང་ནད་ཀྱི་ཀྱན་སྤྲོད་ཅན་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། དེའི་ཁར་རང་སྦྱགས་ཀྱི་
 རིང་ལུགས་འཇིན་པར་སྒྲོམས་པའི་སྤྱི་རྣལ་ཅན་སེམས་ལ་སྤང་བྱགས་ཀྱི་ཆོས་
 ཐེབས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཕྱག་དོག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རྟ་བདུན་

གྱི་དབང་པོ་སྤར་མོས་འགོགས་པའི་བཙོན་འགྲུས་བྱེད་པ་བཞིན་རུ་དེའི་སྤང་
 རུ་མཆུལ་ཡིན་ཁྲལ་གྱིས་རྩོམ་པའི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་སྤངས་མོད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་
 གྱི་གྲགས་གཏམ་ལ་གསེར་ས་འོག་རུ་སོང་ཀྱང་འོད་ནམ་མཁའ་འཕྲོ་ཞེས་པ་...
 ལྟར་དེང་སང་གི་རུས་སུ་ཐམས་ཅད་གྱི་དེའི་སྤང་རུ་དར་ཆེན་བཅུགས་ནས་...
 འདིར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ཞབས་རྗེ་ཡོད་པར་འདུག་ཅེས་གསུལ་བྱ་མཐའ་དག་...
 ལ་དད་གུས་གྱི་བསྐྱལ་མའི་རྒྱུན་དང་། ལུབ་སྟོགས་གྱི་སྤྲངས་སུ་ལྷ་སེར་ཅོད་
 པའ་འཆང་བའི་རིང་ལུགས་གྱི་ཉིན་བྱེད་ཤར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་རུ་སོང་བར་...
 གྲགས་སོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་ཐུན་མོང་གསུལ་བྱའི་སྤང་དོར་ཡང་
 གསང་བ་མད་རུ་བྱུང་བའི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་...
 ཁྲབ་པ་མངའ་བ་ཀྱན་རུ་གྲགས་ཤིང་། (ཧ་ལ) བཏུན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་སྤྲན་
 པའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་མཛད་འཕྲིན་ཟབ་ཅིང་རྒྱབས་ཆེ་བ་བརྗོད་གྱི་མི་...
 ལང་བ་ལྟ་བུར་མཆིས་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་མདོར་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཀོད་
 པ་ཉི་ཤུ་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན་རྩོམ་པའི་འཆང་ལྟར་སྐྱ་ཡེ་ཤེས་བཏུན་པའི་...
 སྤྲན་མེས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་མཆོག་...
 གི་སྐུལ་སྐྱེ་འབྱུང་འབྱུར་གསལ་བར་ལུང་བཏུན་པའི་མཛད་པ་རྣམས་ནི་འོག་
 ནས་རིམ་པར་སྤྲན་པར་འབྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་
 བཏུན་ཟིན་ནས་ངས་པའི་དོན་རུ་སྐྱེ་འཆི་སྤངས་པའི་བྱང་འཇུག་རྩོམ་པའི་སྐྱ་
 ལ་མངའ་བ་རྟེན་ཟིན་ནའང་། དངོས་འཛིན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཆོས་ལ་
 བསྐྱལ་བའི་སྤྱིར་དང་། ཞིང་འདིར་སྤར་ཡང་མཆོག་གི་སྐུལ་སྐྱུས་གསུལ་བྱ་
 ཆོན་པོ་ཆེ་འདུལ་བའི་རུས་ལ་བབ་པར་དགོངས་ནས་རེ་ཞིག་གཟུགས་སྤྲི་...
 བཀོད་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུ་བར་བཞེད་དེ་དབྱང་ལ་དོན་ལྡན་...
 བཞེས་པ་ལུགས་མོ་ལུག་གི་ལོའི་རྟོག་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་གྱི་ཉིན་དོ་...
 མཆོར་མད་རུ་བྱུང་བའི་རྟོགས་མཆོན་རུ་མ་དང་བཅས་ཉེ་འོད་གསལ་ཆོས་...

ཀྱི་སྐྱ་མངོན་ཏུ་མཛད་དོ། །དེ་བས་ན་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་འདི་རྣམས་ནི་ལན་ཅིག་
ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཐུ་ཉིག་གི་འབྲེང་བ་བསྟར་ལ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་པའི་རབས་...
ཀྱི་འབྲེང་བ་ཏུ་མར་འཛིན་པར་མ་བཟད། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསང་བ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མཛད་པ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པར་བསྟན་པ་ཤ་...
སྟག་ཡིན་པས་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ལེགས་པར་བསམ་ཞིང་བརྟགས་ན་ལུས་ཀྱི་...
དོ་རར་དད་པའི་བ་སྐྱ་དབང་མེད་ཏུ་གར་བྱེད་པར་གདོན་མི་བཟ་བས་རྣམ་པ་
ཀྱན་ཏུ་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་དུན་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །

༥ འདིར་སྐྱས་པ། འཇམ་མགོན་རིང་ལུགས་ལོར་འཛིན་དགའ་མའི་...
མངལ། །ཡོངས་སུ་བརྒྱན་བྱེད་བཤད་སྐྱབ་བྱ་ཆར་རྒྱན། །ཆད་མེད་འབེབས་
མཁས་ནམ་མཁའི་གོས་བཟང་ཞིག །སྟིགས་ཏུས་སྟོན་གྱི་མཐར་ཡང་འབྲིགས་
པར་གྱུར། །བྱིད་(༡༠ན) ཀྱི་རྣམ་ཐར་མད་བྱང་བེ་རྒྱུ། །སྤེབས་ལེགས་ཆོག་
སྦྱར་རིན་ཆེན་སུ་མཆས། །ལེགས་པར་བརྒྱན་འདི་ཐར་འདོད་ཆོགས་རྣམས་
ལ། །དོན་གཉིས་འདོད་དགུ་ལག་ཅེར་འབྲིན་བྱེད་ཡིན། །དེར་ཏུས་ལྟ་བུ་དོའི་
རང་མདངས་ཆེས་བདོ་བས། །དམ་པའི་སྐྱེས་མཆོག་ནམ་མཁའི་ལོར་བྱའང་། །
མེ་འབྲེར་ཅམ་ཏུ་འཛིན་འདི་མ་བཟོད་པར། །དོ་མཆར་སྤང་བའི་གཏམ་
བཟང་འདི་བྱས་སོ། །ཐོག་མ་མེད་ནས་ལྟན་སྐྱེས་མ་རིག་པས། །རང་སྤོའི་མེ་
ལོང་ཆོག་པོར་བྱས་པའི་མཐུས། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པའི་གཟུགས་བརྟན་མི་
འཆར་ན། །དད་དང་གུས་པའི་བྱི་དོར་བཙོན་པར་རིགས། །དེ་སྐད་སྤང་བའི་
ཆོག་གི་མདོངས་མཐའ་ཅན། །ལྟག་བསམ་གཉིས་ལྟན་གཤོག་རྒྱབས་དང་
བཅས་ཏེ། །དཔྱད་ལྟན་སྐྱེ་བའི་མདུན་སར་གར་བསྐྱར་བའི། །དོ་མཆར་བདུད་
ཅིའི་ལྟང་མ་འདི་སྟོས་ཤིག །ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་
རིམ་པའོ། །

༥ དེ་དག་ནི་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་འབྲེང་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་

རྟོགས་པ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པའོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་སློ་དམན་ནམས་
ལ་ཐེ་ཆོམ་རུ་འགྱུར་བའི་སློ་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། སྤར་གོང་རུ་བཤད་པ་ལྟར་
ཞང་ཁྱུང་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་དང་། པཌ་ཆེན་བྱམས་པ་སྤྱིང་པ། བོ་དོང་
འཛིགས་བྲལ་སྤྱགས་ལས་ནམ་རྒྱལ། རྩོ་རྩེ་འཆང་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོམ་
ནམས་སྤུ་ཕྱི་ཏ་ཅང་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པས་རུས་མཉམ་པ་ལྟ་བུར་བྱོན་པ་དང་། དེ་
བཞིན་རུ་རྩེ་དགོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་རུས་དང་།
རིགས་འཛིན་གཏེར་བདག་སྤྱིང་པ་འབྲུངས་པའང་རུས་མཆོངས་ལྟ་བུར་མཆིས་...
ན་འདི་དག་ཀྱང་བྱོན་ཚུལ་གོ་རིམས་སོགས་ལ་ཞིབ་རུ་མ་བརྟགས་པར་བབ་...
ཙལ་ཐོལ་བྱུང་རུ་བཀོད་པའོ་སྟམ་རུ་དོགས་པ་སྤྱིད་པས། དེ་དག་ལའང་སློ་
གོས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ན་སྤར་གོང་རུ་དོགས་སྤྱིང་བཀོད་པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་...
ན་ཐེ་ཆོམ་གཞི་མེད་རུ་འགྱུར་བས་མང་རུ་བརྗོད་མ་དགོས་མོད། འོན་ཀྱང་
དེར་རུས་དག་སྤར་གོ་མིག་སྤྱགས་འཛིན་(༡༠༧) གྱི་ཡིང་རྟོག་གིས་སྤངས་པས་
ཞར་བའི་བརྒྱལ་ཁྱགས་ལྟར་ལེན་པ་མང་བས་ན་དེ་ནམས་ལ་སྤྲོན་པའི་སྤྱད་...
རུ་སྐབས་འདིར་ཡང་ད་རུང་གལ་པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་གྱི་ཚུལ་རུ་ཅུང་ཟད་སྤྲོ་...
ན། དེ་ལ་རྩོ་རྩེ་འཆང་འདི་ཉིད་གྱི་འབྲུངས་རབས་གྱི་ནང་ནས་འདིར་རྟོགས་
བརྗོད་རུ་བཀོད་པ་ནམས་ནི་རགས་བསྐྱས་ཙམ་ཡིན་གྱི། གཞན་རུ་ད་རུང་
རུས་མཉམ་དང་སྤུ་ཕྱི་རིམ་ཅན་རུ་ཡང་བྱོན་པའི་འབྲུངས་རབས་རྒྱས་པར་...
ལོགས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བདག་ཅག་གིས་སྤངས་ཞིན་ནམ་ལྟ་ཚུགས་
སྤྱིང་པོར་སྤངས་ཏེ་གངས་སུ་འབྲེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཞིག་ནི་དམ་པ་དེ་
དང་དེ་དག་རང་གི་སྤོན་གནས་རྩེས་སུ་བྱན་པའི་བཀའ་གསལ་པོར་བྱོན་པ་...
དང་། འགའ་ཞིག་ནི་དམ་པའི་སྤྱེས་བུ་ནམས་དང་ལྷག་པའི་ལྟ་སོགས་གིས་
ལུང་རུ་བསྟན་པ་ལྟ་རེ་རེ་ནས་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཁྱུངས་བཅུན་པའི་ལོ་རྒྱས་མང་...
རུ་འགོད་རུ་ཡོད་ཀྱང་མང་བས་འཛིགས་པས་མ་བྱིས་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་

ཕྱི་མཚན་མེད་པར་བདག་ཅག་རྒྱལ་སྤྱི་འདོད་ཞེན་ཁོ་ནས་འགོད་པ་ཞིག་
 ཡིན་ཆོ། སྤྱི་བཟང་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱངས་ངེས་པ་ཅན་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ་གོ་རིམ་འགྲིག་
 པ་ཞིག་ལྟར་ལེན་དགོས་ཀྱི་ངེས་པར་དུས་མཉམ་པ་རྒྱལ་སྤྱི་འགོད་པ་
 པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་བདོག་སྤོངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་འབྲུངས་རབས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་
 པའི་སྤྱི་མཚན་གཞན་དང་གཞན་དག་གི་འབྲུངས་རབས་སུ་ཡང་མཆིས་ཏེ།
 དཔེར་མཚན་ན་རིགས་འཛིན་གཏེར་བདག་སྤྱིང་པའི་འབྲུངས་རབས་དུས་ཀྱི་
 གསུམ་མཁུན་པ་སྤྱི་བཟང་དཔོན་པད་འབྲུང་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་
 གཏེར་ལྷང་ལས། ཉི་མ་མེད་གི་ཁྱུང་བུ་རྒྱལ་འབྱོར་དང་། །སུམ་སྟོན་རྩོད་ར་
 གྲུ་པ་མངོན་ཤེས་དང་། །བསྟན་པ་གཞུང་འཛིན་རྩོད་རྩོམ་ཆོས་བཟང་དང་། །
 ཞེས་སྤྱོད་མང་དུ་གསུངས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ནང་ནས་ཁྱུང་པོ་རྒྱལ་འབྱོར་དང་།
 དགེ་བ་ཤེས་གྲུ་པ་མངོན་ཤེས་རྩོད་རྩོམ་སྤྱོད་དུས་མཚུངས་(༡༧) ཡིན་པ་
 དང་། འགའ་ཞིག་གོ་རིམ་སྤྱིང་འཆོལ་བར་སྤྱང་བས་དེའི་དབང་གིས་
 གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཐར་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་འདིར་ཁྱུང་པོ་རྒྱལ་
 འབྱོར་དང་། དགེ་བ་ཤེས་གྲུ་པ། རྩོད་རྩོམ། དོན་པོ་ལྟ་འབྲུམ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 གཞོན་ཅམ་མ་གཏོགས་དུས་མཚུངས་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་གོ་རིམ་སྤྱིང་འབྲུག་པ་
 འགའ་ཞིག་ཁྱུང་བ་ནི་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་པའི་སྤྱི་བར་མི་བསམ་སྟེ།
 མཐའ་ལས་པའི་སྤྱི་བར་དུས་གཅིག་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་མི་འགལ་
 ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དོན་གྱི་སྤྱིང་པོར་བཟུང་དགོས་ཏེ་གལ་ཏེ་
 གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་པ་ཁོ་ན་ངེས་པར་དགོས་ཆོ། ཅུ་རྒྱུད་གསང་བ་
 སྤྱིང་པའི་འབྲེལ་ཆུང་ལས། །དཔེར་ན་བར་སྤྱང་ལྟ་བུ་གཅིག་ཤར་བ། །འཛམ་
 སྤྱིང་ཆུ་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་ཆུ་ལྟ་སྤྱང་། །ཆུ་གཅིག་ནང་གི་ནམ་མཁའི་ལྟ་བུ་ཡང་། །
 འགྲོ་བ་སོ་སོ་རང་གི་མདུན་དུ་སྤྱང་། །དེ་བཞིན་སྤྱི་སྤྱོད་གཅིག་ལ་སྤྱིང་རྒྱལ་སྤྱི་

སྤང་། །སྤྱིང་རྣམས་གཅིག་ལ་འགྲོ་བ་དྲུག་ཏུ་སྤང་། །ཐ་དད་དེ་ཀུན་སྐྱུལ་སྤྱི་
 གཅིག་ཏུ་གྲགས། །དེ་འདྲའི་སྤྱིང་གསུམ་མཐའ་ཡས་ལུ་མེད་ན། །དེ་འདྲའི་
 སྐྱུལ་སྐྱུ་རེ་རེས་འགྲོ་དོན་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་རི་
 ལྟར་ཏུ་འགྲེལ། །དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ།
 བྱང་ལེམས་ས་དང་པོ་པ་ལ་ཡང་རི་སྐད་ཏུ་པལ་པོ་ཆེ་ལས། །ཉིང་འཛིན་བརྒྱ་
 དང་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་རྣམས་མཐོང་བྱེད་ཅིང་། །ཞིང་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅིང་རབ་ཏུ་
 སྤང་བྱེད་ཀུན་ཏུ་འགྲོ། །ཞེས་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་
 གཉིས་ཐོབ་པས་སྐད་ཅིག་རེ་ལ་སྐྱུལ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོན་པར་རྒྱས་པ་མཆིས་ན།
 རྩོ་རྩེ་འཆང་དང་སྤངས་རྟོགས་མཉམ་པར་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་ཚུལ་ལ་སོ་སྟེའི་སྒྲིལ་ཡིན་མིན་དཔྱད་.....
 པར་མི་རྒྱས་པས་གང་ལ་གང་འདུལ་དེ་ལ་དེ་སྟོན་གྱི་ཐབས་མཁས་སྐྱུ་འཕྱུལ་
 རོལ་པར་ཤེས་པའི་སྟོན་ས་(༡༧) བྱས་པས་འདུད་པ་ཁོ་ན་ལྟར་ལེན་པར་....
 བྱའོ། །འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་སྤྱི་ལའི་སྤྱན་སྤྱོདས་སུ། །མཁས་དང་བྱབ་པའི་
 བ་དན་བསྐྱེངས་པའི་ཚུལ། །འཁྱོག་པོར་བརྗོད་པའི་བརྒྱལ་ཁྲགས་དོར་བྱས་
 བས། །དྲང་པོར་སྐྱོ་བའི་གཏམ་ལ་ལྟན་ཀ་ཅི། །རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཆོའི་ཞིང་
 ཁམས་མ་ལུས་པར། །གཅིག་དང་ཏུ་མར་འདོད་དགུར་བསྐྱར་བའི་ཚུལ། །
 འཁོར་བ་མ་སྤྱིང་བར་ཏུ་སྟོན་པ་དེ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཁོ་ནར་བཟད། །
 དེ་མྱིར་ཡུད་ཅམ་རེར་ཡང་སྐྱུལ་པའི་གར། །བརྒྱ་ཕྱག་འཇུག་པའི་འཕྲིན་ལས་
 བསམ་བྱས་ན། །ཆིག་བརྒྱད་ཁོ་ནར་འཛིན་པའི་ལྟ་རན་གྱི། །དྲ་བ་མཐའ་དག་
 ཏུ་མ་བྱར་བྱས་པར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་དོགས་པ་རུང་བཅས་ཟིན་ནས་སྤྱི་
 ཡང་དགུས་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡང་ཁྱི་ཆེན་མོ་མོན་ཏན་དེ་ཉིད་
 གཟུགས་སྐྱ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཚུལ་བསྟན་ནས། །བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་
 འདྲན་པ་འདི་ཉིད་མ་བྱོན་གྱི་བར་དེར་མཆོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུ་འཕར་མ་ཞིག་བྱོན་

ཀྱང་མྱི་དགོས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དམན་པས་ཞལ་ཡུན་རྒྱ་མ་འཛོལ་བར་གྲགས་པ་
ཤིང་། དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཟུར་ཅམ་བཞིན་ན། བྱི་ཆེན་རྩོམ་ཆེ་འཆང་དག་དབང་
མཆོག་ལྟ་བུ་ཉིད་ལྟ་བུ་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་པའི་མྱི་ལོ་ལ་མདོའི་ཡུལ་
རྒྱ་བྱི་པ་རྒྱ་ནག་པའི་གཟིམས་ཁང་རྒྱ་མཆོག་གི་སྤུལ་སྤྱུ་འབྲུལ་མེད་གསལ་པོ་
དྲངས་སྤྱོད་བཞུགས་ལ། དེའི་ཆོ་སྒྲིགས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་
ལྷང་སྤྱོད་པའི་རྩོམ་ཆེ་དེ་ཉིད་དབང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀླུ་པོའི་ཁབ་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱར་བཞིན་པར་འཛོལ་བཞིན་པའི་མནལ་ལམ་རྒྱ། རྩོམ་ཆེ་ཉིད་པོ་ཅིང་གི་
སྤང་བར་ཞིག་རྒྱ་སྤྱོད་འཁོར་ནམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཤིང་རྟ་དང་བཅས་ཏེ་བྱོན་
པ་ན། བྱི་ཆེན་རྩོམ་ཆེ་འཆང་དེ་ཉིད་བྱོན་འདུག་ཟེར་བའི་དང་ཞིག་ནས་བྱི་
ཆེན་དེ་ཉིད་ཡིན་ལུལ་གྱི་མཁྱེན་པ་བྱམས་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་བྱང་བར་ལྷང་
སྤྱོད་པོ་ཆེ་ཉིད་ནས་མཇལ་དར་འབྲུལ་བར་ཐེབས་པས། མཁྱེན་པ་བྱམས་
ནང་དེར་བྱི་ཆེན་ནི་མ་བཞུགས་(༡༩ན) འདུག་པར་ཞིབ་རྒྱ་གཟིགས་པས་ཆོ་
དཔག་མེད་ཀྱི་དབྱ་སྤྱོད་གཟུགས་མེད་པ་ཞིག་འདུག་པར་སྤྱོད་པོ་བའི་བཞིན་
རྒྱ་མཇལ་དར་འབྲུལ་བའི་མདོ་ལ། ལྟ་ཡིན་ཆ་མེད་པ་ཞིག་གིས་རྒྱའི་དྲིལ་
བྱ་ཤིན་རྒྱ་ལེགས་པ་སྐད་ཀྱང་སྟན་པར་ཡོད་པ་ཞིག་ལྟ་བུ་གཏད་པའི་སྤུལ་
མར་དྲིལ་བྱ་དེ་འགོ་ལུས་བྲལ་བས་སྤྱོད་པོ་ཞིན་རྒྱ་ཁོང་པ་ཞིག་གིས་དང་ནས་
མནལ་སད་ཅིང་། སྐབས་དེར་ཞབས་འབྲིང་པ་ནམས་ལ་ད་ལན་དའི་སྤུལ་མ་རྩོམ་
རྩོམ་ཆེ་འཆང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤུལ་སྤྱོད་དེ་ཞབས་པད་བརྟན་ན་འཕྲིན་ལས་སྟན་གྲགས་
སྤྱོད་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བར་འོང་རྒྱར་སྤང་ཡང་ཡུན་རིང་མི་བཞུགས་ཤིང་འཕྲིན་
ལས་ཀྱང་མི་བརྟན་པར་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་རྒྱ་འགོ་བར་འདུག་ཅིས་འབྱུང་
འབྱུང་སྤྱོད་མེད་རྒྱ་གཟིགས་པས་གསལ་པོར་ལྷང་བསྟན་པ་ལྟར། ལྟ་བུ་སྤྱོད་
ཉིད་བསྟན་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་ཆོས་རྩོམ་སྤྱོད་
གོང་མའི་ཞབས་གས་དང་གྲུ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་བསམ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བསྤུལ་གྱིས་སྤྱོད་

ནས་མཛོད་པ་དཔོན་འཁོར་རྣམས་ངོས་འཛིན་ཏུ་བཅར་ཞིང་གདན་ཞུའི་.....
 ཐབས་བཅུམ་པ་ན། སྤུལ་སྤུ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་ངི་སྐད་ཏུ། ལྷང་གཞི་
 ལས། བསམ་པ་ནང་ན་ཡོད་པ་ནི། ཁྱི་རྩལ་ན་ནི་མཛོད་པར་འགྱུར། སྐད་
 མདོག་དབང་པོའི་བཞིན་མདངས་རྣམས། རྣམ་པར་སྤྲ་བར་མི་རུས་སོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་བཅས་མ་མ་ཡིན་པས་ཉེ་བར་བསྐྱལ་.....
 བས་གདན་སར་བྱོན་པ་སྐོས་ལ་སྐད་ཅིག་སྤྲ་སྤྲི་ཅམ་ལའང་རིངས་རིངས་....
 ལྟ་བུའི་མཚན་མ་གསལ་བར་སྟོན་པར་མཛོད་ནའང་། ཡབ་ཡུམ་དང་ཙ་ལག་
 རྣམས་ཏ་ཅང་བཅེ་དུང་ཆེས་པའི་ཁར་སྟོབས་འབྱུར་སྤྲ་དབང་སྐོས་འཛོམས་.....
 པའི་སྒོ་གདེངས་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་དང་ཐེབས་བཞུགས་ཐམས་ཅད་ལ་ངི་བཞིན་.....
 དང་ལེན་མ་མཛོད་པར་བཀག་ཆ་ཆེ་བའི་དབང་གིས། སྤུལ་སྤུ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་
 ནས་ཕྱག་མཛོད་ལ་བྱོད་རང་རེ་ཞིག་རང་ཡུལ་ཏུ་ལོག་ན་ལེགས་ཤིང་། (༡༢༧) དེ་
 ནས་ཀྱང་མི་རིང་བར་བྱགས་ཡོང་དེ་སྐབས་དེའུ་དེད་ནས་བསུ་བར་ཤོག་ཅེས་སྤྲ་
 འཕྲང་སྤྲི་མ་ལི་ཐང་གི་སྒྲོངས་སུ་འབྱོན་རྒྱ་གསལ་པོར་སྟོན་པའི་གསུང་སྤྲི་.....
 བོར་ཐེབས་པའི་དོན་ལྟར་ཕྱག་མཛོད་སྤྲ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་རེ་
 ཞིག་སྤྲིར་ལོག་གོ། དེའི་རྗེས་སུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་འདི་སྟུམ་ཏུ་དགོངས་ཏེ།
 གྲེ་མ་འདི་ལྟར་ཏུ་གནས་ན་བདག་ཉིད་རིགས་དང་ཡོངས་སྤྱད་སྐོས་ཀྱིས་....
 བཟུན་པའི་བཞོ་སྐལ་ཡོངས་སུ་རྒྱགས་པར་སྤྱད་པ་ལ་བཞེགས་སུ་འགྱུར་ཉེ་....
 བ་དང་། འགྲོ་བ་གཞན་ཡང་བཟུན་པའི་རིམ་པ་ལ་མཐར་ཀྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་
 དཀྱི་བ་གང་ལའང་འགལ་རྒྱུན་ཏུ་འགྱུར་བར་དགོངས་ཤིང་དེ་ལ་སྐོས་པའི་
 དགོངས་གཞི་ཟབ་མོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱལ་ཉེ་སྤུལ་རྒྱུན་བཅོག་གིས་ལ་བཟུན་....
 ནས་སྤུལ་པའི་བཀོད་པ་བཟུས་ཉེ་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་སྤྲར་བཛོད་འགྱུར་....
 གྲི་ཡུལ་ཏུ་སྤུལ་པའི་རང་གཞུགས་བཟུང་བ་ནི་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་མགོན་....
 སྐབས་དང་དཔུང་གཉེན་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་སྤུལ་སྤུ་འདི་ཉིད་

འབྲུངས་རབས་སུ་དངོས་སུ་མ་སྒྲིས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྩེ་དག་གི་དབང་པོས་
 མཛད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། དེས་ན་བར་དེ་ནི་པཎ་ཆེན་མཆོག་ནས་ཀྱང་
 ད་ལྟའི་སྐབས་མགོན་འདི་ཉིད་གསང་གསུམ་མད་དུ་བྱུང་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
 ཉེར་བསྟོགས་སམ་སྒྲ་ལྟས་ལྟ་བུར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པས་དགོངས་ཏེ་སྒྲེ་འབྲེང་...
 རོ་མར་འདྲེན་པར་མཛད་པ་ལྟར་སྐྱེ་འབྲེང་འདིའི་རྒྱལ་པའི་ནམ་འགྱུར་ཞིག་
 དུ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འདིར་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཅམ་ལས་མ་བཞོད་དོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེ་འབྲེང་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆར་ལུབ་བཅ། ཡང་ན་
 ལྷང་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཀའ་ལས། རྒྱལ་སྐྱེ་བར་པ་དེ་གོང་མའི་ཆེ་
 ལྷག་ཡིན་པ་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྱི་ཆེན་གོང་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེའི་...
 ལྷག་མའི་རྒྱས་གར་གང་རིགས་སུ་ངེས་པས་ན་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་...
 པ་དང་། རོ་རྩེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འབྲུངས་རབས་གསལ་
 འདེབས་སོགས་སུ་(༡༩ན) དངོས་སུ་སྒྲིས་པར་མ་མཛད་པ་ལྟར། འདིར་...
 ཡང་ལོ་རྒྱུས་སྒྲིང་བའི་སྒྲོ་ཅམ་ལས་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་འབྲེང་བའི་གྲངས་འདྲེན་...
 དུ་དངོས་སུ་མ་སྒྲིས་སོ། །དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་བོད་ཡུལ་གྱི་སྤྲངས་
 སུ་འབྲུངས་རབས་ཀྱི་འབྲེང་བ་འཛིན་པའི་ཚུལ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་...
 པ་དང་། རོ་རྩེ་འཆང་རང་ཉིད་སོགས་ནས་གསུངས་པ་རགས་བསྟུས་ནམས་
 ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་མདོ་ཅམ་བཞོད་ཟིན་ཏོ། །རྩི་ལྟར་ཀྱན་གསལ་དྲངས་
 པའི་དོས་སུ་མང་མང་རྒྱ་སྐར་འབྲེང་ཆོགས་ཅིག་ཆར་འབྲོ་བ་ལྟར། །ནམ་མང་
 གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་ཡི་མོས་རོར་གང་གང་འདུལ་བའི་རྒྱལ་པའི་རོལ་གར་འབྱམས་
 ལྷས་པའི། །ངང་ཚུལ་མཐའ་དག་སྟོབས་བརྩུ་མངའ་བས་ཡང་ཡང་འབད་
 ཀྱང་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུས་མོད། །དེ་ལྟ་ནའང་ཆ་ཤས་ཅམ་ཞིག་བཟང་
 བཟང་ཆོག་རྒྱན་ཞོར་བྱས་སྤྲས་ཏེ་འདིར་སྤྲས་སོ། །དེ་སོགས་ཚུར་མཐོང་སྒྲོ་ཡི་
 ཡ་དཀྱར། །རགས་རིམ་འཆར་བའི་ནམ་ཐར་སྐྱེག་མའི་གཞུགས། །ཉམས་

བརྒྱའི་ཆོག་གི་འཛོ་སྒྲིག་བཟུར་བ་འདིས། །ཐར་འདོད་ཡིད་ལ་བརྟུང་ཅི་ཅི་
ཡང་སྟེར། །ཚུལ་འདིའང་རང་བཟོ་རྟོགས་པས་བསྐྱད་མིན་ཅིང་། །སྤྱགས་ལྷང་
འདོད་ཞེན་གཏམ་གྱིའང་མ་སྒྲིག་པར། །ཡིད་ཆེས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལྷང་
རིག་གི། །སྤང་ལ་གཞལ་ཏེ་མ་ཞོར་འཕྲེང་བར་བསྒྲིགས། །དེ་ལྟའི་རྣམ་ཐར་
མཐོ་རིས་ལྟ་ཡི་ཆུ། །དད་དང་གྲུས་པའི་འབབ་སྟེགས་ལ་གཞོལ་ཏེ། །བདག་
ཡིད་ཇ་རྩའི་ལྟ་བར་འགྱུངས་ནས་སྤྲུམ། །རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱད་ལྡན་ཆབ་གྱི་
རྒྱན་ཏུ་སྒྲིང་། །འདི་ལྟར་བཟུན་པའི་དགོ་བ་སྟོན་མཚན་ལྷ། །འབྲུམ་སྤྱག་
འབྲུམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱགས་འདྲ་དེས། །སྦྱོ་བ་ཀྱན་ཏུ་དམ་པའི་གསང་གསུམ་གྱི།
མཛོད་ཀྱན་འཛིན་པའི་སྤྲུམ་གྱི་སྤྱོ་བོར་ཤོག །ཅིས་བྱབ་བདག་དཔལ་ལྡན་སྤྱ་
མ་དམ་པ་ཁྱི་ཆེན་རྗོ་རྗོ་འཆང་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་རོ་མཚར་ནོར་……
བྱའི་འཕྲེང་བ་ལས་བོད་ཡུལ་གྱི་སྤྲངས་སུ་སྦྱེས་རབས་གྱི་འཕྲེང་བ་འཛིན་པ་……
རྣམས་གྱི་རྟོགས་པ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པའི་རིམ་པ་སྟེ་གསུམ་པའོ། ། (༡༩༥)

ལྟ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ལྷམས་སྤྱ་བྱགས་ཤིང་ལྟ་བུ་ལྷམས་པ་ཚགས་རོ་མཚར་
པའི་མཛོད་པ་སྦྱི་དང་བྱད་པར་ཏུ་རྒྱལ་བའི་བཟུན་པ་ལ་
ཐོས་བསམ་ཚགས་རི་ལྟར་མཛོད་པའི་རྒྱལ་
མདོ་ཚམ་བརྗོད་པའི་རིམ་པ།

ན་མོ་གུ་རུ་མཚུ་སྟོ་ཤ་ཡ། །སྤྱོ་གྲོས་མཚོག་ཏུ་བཟུང་པོའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས། །རྟུབ་
པའི་བཟུན་པ་ཉིན་མོར་མཛོད་པ་དང་། །ལྟན་ཅིག་གདུལ་བྱའི་ཆལ་རབ་རྒྱས་
བྱེད་པའི། །བྱབ་བདག་དཔལ་ལྡན་སྤྱ་མར་སྤྱག་བགྱེད། །རྒྱལ་ཀྱན་མཁྱེན་བཙེ་
གཅིག་བཟུས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །མཐོན་མཐིང་རལ་པའི་བྱར་སྤྱད་དོར་
ནས་སྤྲུམ། །རྟུར་སྤྱིག་རྒྱལ་མཚན་འཆང་བའི་རོལ་གར་གྱིས། །ཆང་ལ་མ་ཞོར་
ལམ་སྟོན་རྗོ་རྗོ་འཆང་། །གང་གི་སྦྱེས་རབས་བརྒྱ་བྱིན་ལྟ་ཡི་གཟུགས། །འགྲོ་

སྒྲིའི་ཁང་བཟང་རོགས་སུ་འཆར་བའི་ཚུལ། །མ་བརྟགས་བབ་ཅལ་སྤངས་
 པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས། །མཁས་པ་མགུ་བའི་དགའ་སྟོན་སྟོན་ནས་སྒྲིལ། །ད་
 ཅུང་གང་སྒྲིའི་སྐྱེལ་འཕྲུལ་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །སྤྲོས་བཅས་ཕྱི་བའི་མཛད་པའི་
 ཁུར་འབྱེར་བའི། །རྡོ་མཚར་གཏམ་བཟང་གཡས་སུ་འབྱིལ་བའི་སྤྲོས། །སྤྲུལ་
 བཟང་ན་བའི་བརྟུང་ལེན་འབྱེད་ལ་སྟོ། །རིགས་ཅུས་སྤྱན་ཆོགས་ནོར་འཛིན་
 དགའ་མའི་གཞིར། །ཐུགས་རྗེའི་ས་ཐོན་གྱང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས། །འཕྲིན་ལས་
 ལོ་འབྲས་གཡུར་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིལ། །ནམ་འདྲེན་སྟོན་པའི་དབྱུས་སུ་འཕགས་
 པའི་ཚུལ། །ཐོག་མཐའ་བར་དགའི་མཛད་འཕྲིན་འདབ་མའི་རྒྱ། །སྟོགས་
 བརྟུར་གྲོལ་བའི་རང་ཚུལ་གེ་ས་ར། །བྱིན་རྒྱབས་ཟིལ་མངར་འབྱུང་ཕྱག་
 འཛིན་བཞིན་པར། །རྟོགས་བརྗོད་དགའ་བའི་ཆོལ་འདྲིའི་མཛོན་པར་གསལ། །
 སྟོང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པའི་ཐིག་ལེ་ལས། །འགག་མེད་ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་
 མཛད་པའི་ཚུལ། །བསྐྱེད་པར་བརྗོད་ཅུས་བྲལ་མོད་འོན་ཀྱང་ནི། །ཅུང་བཤད་
 ཅུམ་ཞིག་དད་དང་གུས་པས་སྒྲིལ། །ཞེས་སྟེང་ཅུང་བཤད་བསྐྱེད་པ་ནས། །དེ་ཡང་
 རི་སྐད་དུ་ཡེ་ཤེས་སྤྲོད་པ་འབྱུང་གིས་(༡༤) འགྲོ་འདྲིའི་སྒྲིའི། །ཚོངས་བྱེད་ཕྱ་
 རགས་བཀག་པས་སྟོ་བཟང་བསྐྱེད། །འཛིན་པ་མཐུ་སྟོབས་ལྷང་རིག་བྱེ་བ་
 བརྒྱས། །ཐན་བདེའི་སྟོང་པོ་རབ་དུ་རྒྱས་ལ་འདུད། །ཅེས་རི་ལྟར་གསུངས་
 པ་ལྟར་བྱེ་བསྐྱེད་པ་དོན་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱི་ཆེན་རྩ་རྗེ་
 འཆར་ཞེས་མཚན་ན་བར་སོན་པ་ཅུམ་གྱིས་ཀྱང་སྟོང་ཞེས་འཛིགས་པ་མཐའ་
 དག་འཕྲོག་པར་ཅུས་པའི་སྟོས་བྱའི་བྱ་མཚོག་གང་གི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་བྱེ་བར་མདངས་འགོག་མེད་དུ་འཆར་བའི་སྐྱེལ་པའི་རྣམས་
 ལྟ་དང་གྲངས་སུ་མེད་པ་ཞིག་མཆིས་ཀྱང་། །དེ་དག་ལས་སྐབས་སུ་བབ་པའི་
 སྟོས་པའི་རབས་བྱེ་འབྲང་བ་རགས་བསྐྱེད་ནམས་བྱེ་ནམ་པར་ཐར་པ་ས་ཐོན་

ཅམ་ཞིག་དང་པོའི་འབྲུངས་བསྟན་པ་ལམ་སྟོན་འགྲོའི་ཚུལ་དུ་སྒར་གོང་དུ་བསྟན་...
ཟིན་ནས། ད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙུག་པོ་ལམ་དངོས་
གཞིར་གྱུར་པ་སྤྱི་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལ་...
འདུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་སྤྱོད་བྱ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱི་ཆེ་
འདི་ཉིད་ཁོ་ནའི་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་དང་ཐོས་བསམ་སྒྲམ་གསུམ་...
སྒྲམ་གསུམ་གྱི་མཛད་པའི་ཆ་སྤྱི་མ་རེ་རེའི་ཚུལ་ཡང་རྒྱས་པར་བརྗོད་ན་ཕུ་ཉི་དང་
སྤྱོད་པ་ལམ་སྟོན་གྱིས་གཞུག་པར་མི་ལུས་ཏེ། རྗོད་བཙུན་འཛོག་རི་བ་ཆེན་
པོ་དག་གི་དབང་པོས་མཛད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། འདིའི་རྣམ་པར་ཐར་
པ་ལམ་མཛད་པའི་རིམ་པ་རྣམས་དང་པོའི་ལས་ཅན་མིའི་འགྲོ་བ་པ་རྣམས་...
ཀྱི་མཐོང་ཆོད་དང་སྒྱུར་ཏེ་མདོ་ཅམ་ཞིག་བཀོད་ན་འདང་། གཟུར་གནས་སྒོ་
ལྟན་དོན་གཉེར་བ། །ཉན་པོ་སྟོན་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། །ཅེས་པ་དང་མཐུན་པ་
དག་ལ་འདི་ལྟར་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་ནས། མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྣམ་
དཔྱད་(༡༤༦) ཕུན་ཚོགས་པའི་བྱད་པར་སྒྲོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། གཙུག་
ལག་རིག་པའི་གནས་ལས་བཙུམ་སྟེ་སྒྲོགས་པ་ཡངས་པ་གཟེངས་མཐོ་བ།
རྟོགས་པ་མེད་པ། སྤྱི་ཞིབ་བསྐྱོང་བའི་རྣམ་པ་སྒྲོགས་ལས་བཙུམ་སྟེ་བརྗོད་
ན་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ལ་སྒྲོགས་པའི་འཛོམས་སྤྱིར་མཛོམས་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་...
རྟོགས་བརྗོད་བརྗོད་པ་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ། ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པ་དང་། མ་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་
ཏེ་བརྗོད་ན་ནི་སྤྱི་ཞིབ་གོང་མ་འཕགས་པ་འོད་སྒྱུང་གི་རྟོགས་བརྗོད་སྒྲུར་ཡང་
བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ། ཕུན་མོང་དང་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་
བྱོབ་པ་ལས་བཙུམ་པའི་བྱད་པར་རྣམས་སྤྱི་གསང་མ་བྱས་པར་བརྗོད་ན་ནི་...
རྗོད་པོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསང་ཆོས་དཀའ་གདམས་སྤྱོད་པ་ལམ་སྟོན་པོ་ཆེ་ཞུ་བྱེ་
ནས་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ལྟ་བུ། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གཅིག་དུ་འདུས་

ཤིང་འཆད་ཚད་ཚུལ་པའི་སྒྲིག་སྒྲུབ་འགྲུལ་འགྲུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 ཏེ་བརྒྱུད་ན་ནི་རྒྱལ་མཆོག་བཀའ་དྲིན་ཅན་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་གོང་འོག་
 གི་མཛད་པ་དང་སྒྲིག་པ་ལྟ་བུ། གསུང་སྒྲིག་སྒྲིབ་བརྒྱུད་ཕྱོད་ཚུལ་ལས་བཅུ་
 ཉེ་བརྒྱུད་ན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འདུས་པ་
 དང་པོའི་འཁོར་གྱི་བྱང་བ་བརྒྱུད་པ་ལྟ་བུ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་སྒྲུལ་པ་
 ལྟར། ཐུགས་རྗེ་དང་འཕྲིན་ལས་གྱི་རྒྱན་བཟང་པོ་ཆད་དང་རིས་སྤུལ་ཆད་
 པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་བྱབ་པར་
 འདུག་པས་ན་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཛད་པའི་མཐའ་བཟུང་དུ་མ་མཆིས་ཤིང་། སྒྲིབ་
 གཉིས་གྱི་སྒྲིབ་མཐའ་དག་སྤངས་ཏེ་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་ལྡན་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་དབང་
 བརྒྱུར་བས་སྤྱི་ཞིའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ཤིང་ལུས་པ་མེད་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བྱབ་
 ཟེན་པས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏིང་
 དཔོག་པར་མི་རུས་པ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མ་བྱུ་(༥༥) གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་
 ལྟར་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་
 བ་དང་། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱ་བ་སོགས་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་
 བ་མེད་པར་བར་མ་ཆད་དུ་བརྩོན་པས་ན་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་གྲངས་བཞིན་དུ་
 སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱའི་ཆད་བགང་དུ་མེད་པ་ཉེ་མངོན་ན་སྤྱི་བཅས་རྒྱལ་
 བ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཛད་པ་རྣམས་ཐར་སྒྲིགས་གཅིག་དུ་སྤྱངས་པ་དང་སྒྲིག་
 རྒྱས་མཚུངས་པ་ཞིག་གོ། རྒྱལ་ས་ཆེན་འཕྲིན་ལས་རིས་མེད་འགྲོ་རྒྱུད་ལ། སྐད་
 ཅིག་རེར་ཡང་བར་མ་ཆད་འདུག་པས། ཀུན་བྱབ་ལྟ་ཡི་རྒྱུད་རིང་རིང་ཞིབ་ཞིན་
 དུ། བྱོད་གྱི་མཛད་པའི་ས་མཐའ་གཞལ་རུས་མིན། སྤྱི་གསུམ་རྩོམ་པ་ལ་
 དབང་བརྒྱུར་བས། སྤྱི་ཞིའི་ཡོན་ཏན་ལྷན་གྱིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟབ་ཅིང་
 དཀྱིལ་ཆེའི་ལྷ་བའི་མ་མ་ལྟར། གསང་གསུམ་ཡོན་ཏན་གཏིང་མཐའ་དཔོག་
 པར་དཀའ། འགྲོ་ཀུན་ཐར་པ་མཆོག་གི་ཁང་བཟང་ཆེར། དངོས་དང་བརྒྱུད་

ནས་འབྲིང་ལ་རྣམ་ཀུན་དུ། །བཙོན་པ་བར་མེད་འཇུག་ཕྱིར་གདུལ་བྱའི་
གངས། །ས་ཆེན་རྒྱལ་བཞིན་སྲུ་ཡིས་བགང་བར་བྱས། །དེ་བས་ན་རྣམ་པར་
ཐར་པ་མ་ལུས་པ་སློགས་བམ་དུ་འགོད་པར་སྒྲོམས་པ་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་
བཞད་གད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཟད་ནམ་མཁའ་ལ་ལག་མཐིལ་དུ་འཛིན་
པ་ལྟར་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་དངོས་དང་བརྒྱད་ནས་
སྐར་བ་འདེབས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་སྐྱ་
ཅེ་བྱེ་བའི་ཆས་རྒྱ་ཐིག་གཅིག་སྒྲངས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཆ་ཤས་
ཅམ་ཞིག་བདག་ཅག་གི་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དུ་མཆིས་པ་རྣམས་རང་གཞན་གྱི་
དད་པའི་གསོས་སྲུ་འགོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་དུ་འགོད་ཅེ་ན། དེ་
ལ་སྐྱུར་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་བདག་དང་བདག་འདྲ་བའི་སོ་སྐྱེ་
འཆིང་བ་ཀུན་ལྟར་རང་རྒྱུད་བདག་དུ་འཛིན་པའི་འཆིང་བས་དམ་པོར་བཅིངས་
ཤིང་། བསམ་རྒྱ་ཉོན་མོངས་དང་བྱེད་རྒྱ་སྤིག་(༡༥༧) པ་ལས་མ་དམིགས་པ་
དམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དྲིས་མ་གོས་པ་དག་གི་ལུས་ངག་གི་བྱེད་སྦྱོང་མཐའ་
དག་སོས་ཀའི་ཉི་རིང་སྤལ་ཐབས་སྲུ་རི་མོའི་ལམ་དུ་འདྲེན་པ་ལྟ་བུ་ལ་མི་ཟེར་ཏེ་
དེ་ལྟར་ན་སློན་ཞིང་གཏི་མུག་པའི་དུད་འགོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་སྦྱོང་མཐའ་
དག་ཀྱང་རྣམ་ཐར་དུ་བྱང་བར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་ལ། དེ་ལས་བརྒྲག་སྟེ་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་རིགས་རུས་སུ་སྒྲུལ་ཆོགས་པར་སྐྱེ་
བ་བཞེས་རྒྱལ། བཞེས་ནས་ཀྱང་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་དུ་བྱང་སྟེ་རྒྱལ་
བའི་བཟུན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་མཛད་ནས་དེ་དག་གི་འབྲས་སུ་བཟུན་
པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མཛད་རྒྱལ་སོགས་སྒྲོ་སྐར་དང་འཁྱོག་
བརྗོད་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པར་བཀོད་པ་ལ་བཞེན་ནས། རྒྱལ་དེ་གང་གིས་མཐོང་
བ་དང་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ཇི་སྟིད་ཀྱི་མའི་མཐའི་
བར་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་

རིམ་གྱིས་རྒྱན་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་རྒྱུན་དེ་དག་སྐར་ཡང་རང་རྒྱད་
 ལ་མི་གོས་པའམ་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར་བར་འགོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱལ་བ་
 སྐས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་དབྱེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་དག་གིས་བསྐྱགས་.....
 པར་འོས་པ། བཤམས་ཤིང་མང་ཏུ་སྟོན་ལ་ཡིད་གཞུང་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཅན་
 དག་གིས་ལྷན་ཀ་དང་ལོག་སྐྱབ་སྐྱབ་བར་མི་རུས་པ་ཁྱམས་ཤིང་ཁེངས་པ་སྟོན་
 པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་། སྟོང་
 བས་འདུན་པ་དང་། སྟེ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་བར་ཏུ་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་
 དང་སྟོན་པའི་གནས་གཅིག་ཤུར་གྱུར་པའི་ཚུལ་དེ་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་.....
 ཐར་པ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་སྐྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་
 བཀའ་རྒྱན་ཅན་ཉིད་ནས་སྐར་ལམ་རིམ་གྱི་བྲིད་ཞིག་སྐྱལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་.....
 གསུང་བཤད་ལས། རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་སྐྱེས་ནས་མ་ཤིའི་བར་
 ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་(༡༩) གྱིས་ནས་སུ་སྟེ་ལོང་བ་ཅམ་ལ་མི་ཟེར་ཏེ། དེ་
 ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་པ་ཀན་ཚོའི་ལོ་རྒྱས་ལའང་སུ་སྟེ་རི་སྟེད་ཞིག་ལོང་བར་
 འགྱུར་ན། དེ་དག་གི་རྣམ་པ་དེས་གང་ཟག་གཅིག་ཀྱང་ཁ་གྲུན་ཏུ་བསྐྱར་མི་
 རུས་པས་ན་ཐར་པའི་ཐབས་སུ་མི་འགྱུར་བས་རྣམ་ཐར་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་
 བསྐྱེད་སྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་.....
 རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། དེའི་བྱ་བ་སྟོན་བསམ་སྟོན་པ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པ་རྣམས་
 མི་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་པར་སྟོན་དེས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་འགྲོར་.....
 བན་པ་ཆེན་པོར་སོང་བའི་རྒྱ་མཚན་སྐྱོ་འདྲགས་མི་དགོས་པར་ཡི་གེ་དྲང་པོའི་.....
 སྟོང་གཞི་ཅན་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ནི་གོང་གི་རིམ་པ་དེ་
 ལྟར་གྱུར་དེས་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཐར་པ་ནི་ཐར་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་དག་གིས་ཀྱང་
 ཚུལ་དེ་དག་སྟོན་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པས་ཐར་པའམ་.....
 ཐར་པ་དང་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་ལ་ཟེར་བས་ན་བྱ་བྱེད་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་ཐར་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་བས་ན་སྒྲིམ་བུའི་བྱ་མཆོག་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ནི་ངོ་མཆར་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་...
དག་ཐམས་ཅད་མངའ་བས་ན་བདག་ཉིད་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་འགོད་པ་སོ་...
སྒྲིམ་གྱི་མཐུ་དམན་ཡང་སྒྲིམ་རྩི་རྩི་འཆང་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་བབས་གྱི་ལུང་...
དང་ཕྱིན་ལྷབས་དབྱགས་དབྱུང་སྒྲུལ་བ་སྒྱུ་བོར་བཀོད་དེ་གོང་དུ་བཟུན་པའི་
ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་ཅི་འགྱུར་ཞིག་གསལ་བ་སྤུངས་ཚུགས་སུ་བཏབ་སྟེ་འགོད་པར་...
བཅོམ། །

༥ འདིར་སྒྲིམ་པ། སྤུས་བཅས་རྒྱལ་ཀྱན་མཉེས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་དང་། །
དུན་དབང་ཁེངས་པ་འཕྲོག་པའི་གདོང་ལྟ་པ། །སྒྲུལ་ལྷན་ཡིད་རབ་འགྲུགས་
པའི་ལྷགས་ཀྱ་སྟེ། །འབྲེལ་ཆོད་དོན་ལྷན་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། །སྤྲིག་པའི་
དུག་རྒྱན་གཙོད་པའི་མཆོན་ཆ་དང་། །ཉོན་མོངས་རིམས་ནད་འཕྲོག་པའི་
སྒྲན་ཆེན་ཏེ། །ཐར་པའི་ལམ་བཟང་(༥༦) ལྟོན་པའི་མིག་གཅིག་སུ། །དེ་ལྟའི་
ངོ་མཆར་སྤྱིང་བའང་རྣམ་པར་ཐར། །དེ་ཕྱིར་བདག་ཉིད་སྤྱངས་པའི་མཐུ་
དམན་ཀྱང་། །རྩི་རྩི་འཆང་གི་བཀའ་ལུང་མཛུ་ར། །སྒྱུ་བོར་འཕྲོག་པས་
དབྱགས་དབྱུང་ཐོབ་པས་ན། །ངལ་བ་དོན་དང་ལྷན་པའི་ལས་འདི་བྱ། །ཞེས་
པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༦ དེ་ལྟར་རྒྱ་མཆོན་ཅུང་ཟད་བཀོད་ནས་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི།
གོང་དུ་ཅ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་བཀོད་པ་ལྟར་སྒྲིམ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ལྷུམས་སུ་
ཞུགས་ཤིང་སྒྲིམ་བལྟམས་པ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་མཛོད་པ་སྒྱུ་དང་བྱུང་པར་...
དུ་ལྟ་བུའི་བཟུན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སོགས་དེ་ལྟར་མཛོད་པའི་ཚུལ་བཤད་
པའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་ཡུལ་དང་དུས་དང་རིགས་དུས་རྣམས་ལས་བཅུམ་
སྟེ་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་ཤིང་སྒྲིམ་བལྟམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། །ཁྱི་ནས་ཁྱི་
མེད་པར་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ལས་བཅུམ་སྟེ་རྒྱལ་བའི་བཟུན་པ་ལ་ཐོས་.....

བསམ་སྟགས་མཛད་པའི་ཚུལ་གཉིས་སོ། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། མདོ་
 རྟེན་ཆེར་རྩལ་པ་ལས། དག་སྒྲིབ་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་
 ལམ་གྱི་གནས་དམ་པ་ན་འདུག་པ་ནི་ནམ་པར་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་ནམ་པར་ལྟ་
 རྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་རྟེ། རུས་ལ་ནམ་པར་བལྟ་བ་དང་། སྤྱིང་ལ་ནམ་
 པར་བལྟ་བ་དང་། ཡུལ་ལ་ནམ་པར་བལྟ་བ་དང་། རིགས་ལ་ནམ་པར་བལྟ་
 བའོ། །ཞིས་དང་། མདོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས། རིགས་དང་ཡུལ་
 དང་རུས་དང་བརྒྱད་དང་བྱུང་མེད་དེ་གཟིགས་པ་ནམ་པ་ལྷས་གཟིགས་པར་
 མཛད་དོ། །ཞིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་སྟགས་པ་ནམས་
 དགའ་ལམ་གྱི་གནས་ནས་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་པ་ཉི་བར་.....
 ལེན་པའི་ཆེན་ཡང་ཡུལ་རུས་དང་རིགས་རུས་ཆོ་འབྲང་སྟགས་གང་ལའང་....
 མ་བརྟགས་པ་དང་གྲུ་ཆོམས་སུ་མངལ་དུ་མི་འཇུག་པར་བལྟ་བུ་ཆེན་པོ་ནམ་
 པ་བཞི་འཕྲ། གཟིགས་པ་(༡༥) ལྷའི་སྒྲིབ་ནས་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ལྟར།
 རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱང་ཐུགས་ཟག་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ཅུང་ཟད་.....
 ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་ཆོད་མེད་པའི་ཐུགས་རྟེན་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་....
 སྤྱིད་པའི་སྐྱུ་འཕྲུལ་འཛིན་པར་དགོངས་པ་ན་འང་མ་བརྟགས་པ་དང་བབ་.....
 ཅོལ་དུ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལྟ་བུའི་བལྟ་བུ་ཆེན་པོ་ནམ་པ་བཞི་འཕྲ་ལྷའི་སྒྲིབ་ནས་....
 ལྷམས་སུ་འཇུག་པར་ངས་ལ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནམ་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་རི་ལྟ་བུ་ཡོད་
 ཅེ་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འགོད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་རུས་ལ་
 རུས་པར་གཟིགས་པའི་ཚུལ་དང་པོར་སྒྲིབ་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་ལ། དེའི་ཚུལ་
 ཡང་རི་སྐད་དུ། མདོ་རྒྱ་ཆེར་རྩལ་པ་ལས། དག་སྒྲིབ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རུས་ལ་ནམ་པར་ལྟ་བུ་ལ་ནམ་པར་བལྟ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ནི་སྟག་མའི་རུས་སེམས་ཅན་འདུས་པའི་ཆེ་མའི་མངལ་དུ་མི་འཇུག་....
 གི། གང་གི་ཆེ་འཇིག་རྟེན་གསལ་བར་ཀྱན་ནས་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱེ་བ་

སྤང་བར་གྱུར། མ་བ་སྤང་བར་གྱུར། ན་བ་སྤང་བར་གྱུར། འཆི་བ་སྤང་བར་
གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་མའི་མངལ་དུ་འརྱུག་གོ། །ཞེས་དང་།
མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་ནི་རྒྱ་གང་གིས་
དུས་ལ་གཟིགས་པར་མཛད་ཅེ་ན། ཞེས་པ་ནས། མར་འགྲིབ་པ་ལོ་བརྒྱ་མན་
ཆད་དུ་སྟིགས་མ་ལུ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆེའི་སྟིགས་མ་དང་། ཉེན་མོངས་པའི་
སྟིགས་མ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྟིགས་མ་དང་། ལྟ་བའི་སྟིགས་མ་དང་། དུས་
གྱི་སྟིགས་མ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་པས་བདག་ལ་གཞན་དག་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་……
སྟིགས་མ་ལུ་ཤས་ཆེ་བའི་དུས་སུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བ་སྤངས་སོ་ཞེས་འདིས་……
ཁ་ཟེར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟིགས་མ་ལུ་ཆེས་ཆེར་བདོ་
བས་འགོ་བ་པལ་ཆེར་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མཐའ་དག་ལ་འབྱོལ་ཉྑལ་……
དུ་སྦྱང་ཅིང་། ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་རྒྱབ་(༡༧) གྱིས་སྦྱགས་ཏེ་ངན་འགོ་མི་
བཟད་པའི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་གོམས་འགོས་འབྱོར་བ། ལས་ངན་པའི་རྒྱ་དུ་
མས་ཀྱན་དུ་གཙུག་པས་ཆེ་ཡང་ཡུན་རིང་པོར་མི་གནས་པར་སྤང་ཅིག་གིས་……
སྦྱོབ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤང་ཅིག་གིས་ཀ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བར་
ཡང་འགྱུར་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཡང་མཛོད་ལས། སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་མིག་
ནི་བྱམ་གྱུར་ཅིང་། །དབང་གྱུར་སྦྱོབ་པལ་ཆེར་འདས་པ་ན། །དེ་ཉིད་མ་
མཐོང་རང་དགར་གྱུར་པ་ཡི། །ངན་རྟོག་རྣམས་གྱིས་བཟུན་པ་འདི་དགྲགས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འགོ་བ་ཡོངས་གྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛོལ་བཤེས་ཆེན་
པོ་ཐར་པའི་ལམ་བཟང་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བར་སྟོན་པའི་བྱ་བ་པ་སངས་རྒྱས་……
བཙམ་ལུན་འདས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་ལྟ་བུ་ནི་བྱམ་པ་སྟེ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་……
པར་གྱུར་ཅིང་། ཆད་མར་གྱུར་པ་དང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་མཁས་པ་དང་གྱུ་བ་
པའི་རྣམ་པར་རྟོལ་པ་པལ་ཆེ་བ་ཡང་ནི་བའི་དབྱིངས་སུ་ངལ་བསོ་བའི་ཚུལ་……
བཟུན་པ་ན། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཟབ་མའི་དེ་

ཉིད་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པ་སྒོ་གྲོས་དྲི་མ་ཅན་གྲིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
 འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་དུ་བཟང་ངོ་། འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་དུ་ངན་ནོ་ཞེས་སྒྲི་
 བརྟེན་བསྐྱེད་དེ་སྒྲི་བ་ལྟར་ལེན་ཞིང་། བྱད་པར་དུ་ལམ་ལོག་པ་དང་གོལ་
 བ་དག་མཚོག་དུ་བཟུང་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱང་འཇུག་ཅིང་གཞན་དག་ཀྱང་.....
 འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་སོགས་གྲིས་ཀླུ་བའི་བསྟན་པ་སྒྲི་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་འཇམ་
 མགོན་ཀླུ་བ་གཉིས་པས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པའི་ལུང་...
 རྟོགས་གྲི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་འང་མོག་པོར་བྱེད་པའི་དུས་ངན་གྲི་མཐའ་.....
 འདི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པ་ན། ཇི་སྐད་དུ། གཞན་དོན་བཅེར་ལུན་སྟོང་རྗེའི་བདག་
 ཉིད་ནམས། །གང་ཆེ་མནར་མེད་ལ་ཡང་དགར་འཛིན་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། གྲེ་མ་འདི་ལྟ་བུའི་དུས་ངན་གྲི་མཐའ་སྒྲིས་པའི་འགྲོ་བ་མགོན་སྒྲུབས་
 གྲིས་འཕྲོང་བ་ནམས་སྒྲིས་བཅས་ཀླུ་བ་གཞན་གྲིས་(༡༥ན) ཀྱང་ཡལ་བར་.....
 འདོར་ན། ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་གྲི་ལམ་
 ལ་དགྲི་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་བྲགས་བསྐྱེད་གྲི་གོ་ཆ་ལྟག་པར་དུ་བཞོ་བར་མཛད་
 པས་ན་དུས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ནམ་པར་གཟིགས་ནས་ལུམས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཉོན་མོངས་དུག་ལཱི་ཆོར་བས་རབ་ལྷོས་པས། །ཐིག་པར་སྦྱོད་པའི་སྤྲ་ཞགས་
 སྒྲིགས་བརྩུར་བསྦྱོད། །དགོ་བའི་མེ་ཏོག་གཞོམས་ལ་མངོན་བཅོན་པའི། །
 སྟིགས་དུས་འགྲོ་འདི་འདུལ་དཀའི་སྤང་ཆེན་བཞིན། །དེ་ཕྱིར་ཀླུ་དང་དེ་
 སྒྲིས་པལ་ཆེར་ཀྱང་། །བྲགས་རྗེའི་སྦྱོ་བར་སྦྱོད་པའི་ངང་ཚུལ་གྲིས། །བྲགས་
 ལས་ཆུང་དུའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལྟར་སྤངས་ཏེ། །ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་ངལ་བ་སའི་
 བྲག་རྒྱ་བཅིངས། །དེ་ཆེ་མགོན་ཁྱོད་སྟོང་རྗེའི་རྒྱ་མཚོ་ནི། །ལྟག་པར་གྲེན་དུ་
 བྱུར་བས་ཆོས་དབྱིངས་སུ། །བདེ་བར་མི་མནལ་གྲིད་པའི་སྒྲོས་གར་གྲིས། །
 འགྲོ་བ་འདྲེན་ལ་གཅིག་དུ་གཞོལ་བར་བྱུར། ། །

༥ གཉིས་པ་ཡུལ་ལ་ནམ་པར་གཟིགས་པའི་ཚུལ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྗེ་

སྐད་དུ། མདོ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། དགོས་དག་ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བུ་ལ་རྣམ་པར་བཟུ་ཞིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནི་མཐའ་ཁོབ་ཀྱི་ཡུལ་གང་ན་མི་རྣམས་དབང་པོ་བརྟུལ་ཞིང་སྤྱན་ལ་ལྷག་.....
ལྟར་སྤྲུགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། ལེགས་པར་བཟུན་པ་དང་ཉེས་པར་བཟུན་
པའི་དོན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཡོད་པ་ངག་དུ་མི་སྦྱེ་སྦྱེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ནི་ཡུལ་གྱི་དབྱུས་ཉིད་དུ་སྦྱེའོ། །ཞེས་དང་། མདོན་པར་འབྱུང་
བའི་མདོ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱ་གང་གི་ཡུལ་ལ་གཟིགས་པར་མཛད་
ཅེན། ཞེས་པ་ནས། བདག་གིས་ཡུལ་དབྱུས་སུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བ་སྤང་བར་
བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲ་
མི་བསྒྲགས་པའི་ཡུལ་མཐའ་ཁོབ་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་ནི་སྦྱེ་བོ་དག་དབང་པོ་...
བརྟུལ་(༡༡༦) ལ་སྤྱོན་ཞིང་གཏི་ཐུག་པས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་བྱེད་པ་...
དུང་འགྲོ་དག་དང་རང་བཞིན་བྱད་པར་མ་མཆིས་པས་ན་དེ་དག་དུ་བདག་...
ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་བྱོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོར་མི་འབྱུར་བས།
དེ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དབྱུས་ཏེ། འདི་ལ་ཡང་ས་ཆེགས་དང་ཆོས་ཆེགས་
ཀྱིས་སྦྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ས་ཆེགས་གཙོ་མི་ཆེ་བར། དམ་པའི་ཆོས་གནས་
ཤིང་འཁོར་རྣམ་བཞི་རྒྱ་བ་སོགས་ཆོས་ཆེགས་ཀྱིས་སྦྱེ་བའི་ཡུལ་དབྱུས་སུ་སྦྱེ་...
བ་བཞེས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས་ན། སྦྱོས་བྱ་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་ཡུལ་དེ་ལྟ་བུ་
ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དུ་གཟིགས་པའི་ཡུལ་དེ་གང་ཞིག་
ཡིན་སྟམ་ན། བཛྲུང་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྟ་ཐུག་ན་བསྒྲིའི་འདུལ་ཞིང་བསེལ་
ལྟར་གངས་ཀྱི་རྩ་བས་བསྐྱར་བའི་སྤྲོངས་འདིར་བོད་དང་བོད་ཆེན་པོ་གཉིས་
ཡོད་པའི་བོད་ཆེན་པོའི་སའི་ཆར་གཏོགས་པ་མདོ་ཁམས་སྐང་དུག་དུ་གསུམ་
པའི་ནང་ཆོན་མདོ་སྟོད་ཀྱི་སའི་ཆ་ལི་ཐང་དུ་གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་
འདྲ་བའི་ཡུལ་དེའི་ངོ་མཆར་གྱི་བྱད་པར་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེན། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱལ་

དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་.....
 དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ལས། རུན་སུམ་ཚྭ་གས་པ་མཚོ་རིས་ཡོན་ཏན་གྱིས། །
 རྒྱག་པའི་བལྟ་ན་སྒྱག་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིང་། །ས་ལ་འཕོས་འདྲ་ཆེན་པོ་བོད་གྱི་
 ཡུལ། །སྤང་སྤྲངས་མར་གད་སྒྱ་གྱ་གོས་སྒྱ་བྱུངས། །ཆུ་སྒྱེས་སྒྱ་ཚྭ་གས་ནོར་བུའི་
 འཕྲེང་བ་བཀ། །རྩོ་མཚར་ཀྱན་གྱིས་འདུད་པ་དམ་པའི་གནས། །ཡི་ཐང་ཞེས་
 བྱ་གྲགས་པའི་བ་དན་ནི། །སྤིང་པ་གསུམ་ན་ལྷ་བ་ལྷ་བ་གཡོ་ཞིང་དཀར། །ལྷན་
 པོ་རིན་ཆེན་བཞི་ཡིས་ཀྱན་ཏུ་བརྟན། །གཡུ་ཡི་སིལ་མས་སྒྲིགས་ནམས་ཀྱན་ཏུ་
 བྱབ། །འབབ་རྒྱ་སྒྱ་ཚྭ་གས་ལྷང་ལྷང་ཀྱན་ཏུ་འཁོར། །དྲི་ཞིམ་སྒྲན་གྱི་མེ་ཏྲོག་
 ཀྱན་ཏུ་རྒྱས། །ས་སྒྲུངས་ས་ལ་འབྱིངས་འདྲའི་རི་བོ་ནི། །གསེར་གྱི་འཁོར་ལ་
 སྒྲོན་འགྲོའི་མི་དབང་མཚོག། །ནམ་མང་རིན་ཆེན་མཛེས་པས་རྒྱག་པ་ལྟར། །
 ཞེས་ངེ་ལྟར་(༡༩ན) གསུངས་པ་ལྟར། །མཚོ་རིས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཏུ་མས་མངོན་
 པར་རྒྱག་པའི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གྱིང་བྱིར་བལྟ་ན་སྒྱག་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་མིའི་...
 འཛིག་རྟེན་ཏུ་འཕོས་པ་ལྷ་བུའི་བཀོད་པས་ནམ་པར་མཛེས་པའི་གྱིང་དང་...
 གྱིང་བྱིར་ཏུ་མ་དབུས་དང་ཁོར་ར་ཁོར་ཡུག་ཀྱན་ཏུ་འཁོད་ཅིང་། །ཡིད་ཏུ་
 ཁོང་ལ་བལྟ་བས་མི་ངོམས་པའི་སྤང་སྤྲངས་མར་གད་གྱི་གོས་གསར་པ་བྱོན་...
 པའམ། །གམ་ཤུ་ཀའི་ལོ་མ་བཅལ་ཏུ་བཀམས་པ་ལྷ་བུས་སྒྲིགས་བཅུར་བྱབ་པ།
 སྤོང་བུ་མངོན་པར་མཚོ་ཞིང་ལྷུམ་པ་དག་གི་སྤྲིང་ན་མཚར་ཏུ་དངར་བའི་.....
 འདབ་མ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཁོངས་ནས་གོ་སར་གྱི་འཕྲེང་བ་ལུ་ཏྲིག་བལྟར་ལ་
 རྒྱས་པ་ལྷ་བུར་ནམ་པར་མཛེས་པས་ཡོངས་སྒྱ་འཁྲུད་པའི་མེ་ཏྲོག་གི་ཚྭ་གས་...
 གྱིས་རྒྱག་པ། །དེ་དག་གི་བར་ནམས་སྒྱ་མཚོན་མཐིང་གི་མདངས་འཛིན་
 པའི་རྒྱང་རྒྱག་བུང་བའི་ཚྭ་གས་ནམས་འཁོར་ཞིང་སྤིང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་...
 སྒྱ་དབྱངས་སྒྲན་པོའི་དར་དྲིལ་འཁོར་ལོ་ཡུག་ཏུ་སྒྲིག་པ། །བརྟན་ཅིང་ལྷན་
 ཚྭ་གས་པ་རིན་ཆེན་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷན་པོ་ལའང་ཙེ་འདྲི་བའི་ས་འཛིན་གྱི་

འཕྲེང་བ་བརྒྱུད་ཅིང་ཀུན་ཏུ་བརྒྱུད་པ་དག་གི་བར་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བཞོན་པ་
 གྲུང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་ནོར་འཛིན་གྱི་ཕང་པར་འབྱེངས་པ་ལྟ་བུའི་གངས་གྱི་
 རི་པོ་སྟག་པོ་དག་ཀྱང་མངོན་པར་མཐོ་བ། དེ་དག་གི་མཐུན་ནས་སྟག་ཅིང་
 དལ་གྱིས་འབབ་པའི་དལ་འགྲོའི་ཆོགས་རྣམས་སྤུ་བའི་འཕྲེང་བ་དོ་ཤལ་གྱི་
 ཚུལ་ཏུ་འཆང་སྟེ་སྤྱང་སྤྱང་སྟན་པའི་སྤྱ་དབྱངས་དང་བཅས་བཞིན་པར་སྟའི་
 དག་བྱེད་གྱི་རྒྱན་ལྟར་ཆད་མེད་ཏུ་རྒྱ་བ། བཞི་བརྒྱ་ཙ་བཞིའི་དཔུང་འཛོམས་
 པའི་སྤྱད་ཏུ་གསར་ཏུ་ཆས་པ་དང་འདྲ་བའི་སྟན་གྱི་མེ་ཏོག་མང་པོ་རྣམས་དྲི་
 ཞིམ་པོ་ཇི་སྟགས་སུ་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ། དེ་དག་གི་གསེབ་ན་སྤྱ་སྤྱག་སྤན་སྤམ་
 ཆོགས་པའི་རི་དྲགས་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱང་བཞིའི་ཆོགས་རྣམས་.....
 དལ་གྱིས་བག་ཐེབས་པར་རྒྱ་(༡༧) ཞིང་། སྤྱད་སྟན་སྟོག་པའི་འདབ་ཆགས་
 ཏུ་མའང་ས་གཞི་བར་སྤང་རྣམས་སུ་ཕྱར་ཞིང་ཤིང་བ། སྤྱེ་པོ་རྣམས་ཀྱང་
 ཕལ་ཆེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་དགེ་བཅུའི་གྲིམས་ལ་མོས་ཤིང་ལམ་དང་ལམ་མིན་.....
 འབྱེད་པའི་སྟོ་སྟོས་གྱི་པར་སྟོ་སྟོག་པར་ཏུ་འཛུམ་པ་སོགས་མདོར་ན་བསྟགས་....
 པ་བརྒྱུད་པས་མི་འཛད་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ནི། བརྟན་པ་སྤྱ་
 དར་གྱི་རུས་སུའང་སྟེས་མཆོག་ཏུ་མས་ཞབས་སེན་བཀྲ་ཤིས་གྱི་རི་མོས་མཆོན་པ་
 ལན་བརྒྱར་བཀོད་ཅིང་། སྤྱེ་དར་ལའང་སྤྱ་མེས་སོགས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 བཀྲང་གིས་མི་ལང་བ་ལྟ་བུས་ཞབས་སེན་གྱི་པར་སྟོ་གཏན་ཆགས་པར་བཀོད་....
 དེ་ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། ལྟག་པར་ཏུ་འཛིན་ཅེན་དབང་སྟག་
 ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོས་ཡུན་རིང་པོར་འཆོ་ཞིང་....
 བཞེས་ཏེ་འགྲོ་བ་རྣམས་གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་ཞིང་དང་དགེ་ལུན་བཀའ་བརྒྱད་
 གྱི་རིང་ཡུགས་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཉིད་སྟགས་དེར་སྟེལ་པའི་སྤྱད་ཏུ་ལི་ཐང་.....
 ཐུབ་ཆེན་བྱམས་པ་སྤྱིང་ཞེས་ད་ལྟའི་བར་ཏུའང་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་ཡུལ་གྱ་
 ཀུན་ཏུ་སྟན་གྲགས་དབྱར་གྱི་རོ་པོ་ཆེ་རྒྱད་མར་སྟོག་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་.....

རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཕྱག་འདེབས་པར་མཛད་ཅིང་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་
 མཛད་འཕྲིན་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་རྒྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་གཟིགས་
 ལྷ་པ་ཆེན་པོ་སོགས་གིས་ཀྱང་ཐུགས་རྗེའི་གཟིགས་པས་བསྐྱེད་སྤེལ་གྱིས་སྟོན་པ་
 པར་ལྷ་ཀླུ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཅིང་གཟིགས་པ་སྐྱབས་མགོན་བཀའ་
 དྲིན་ཅན་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་གནས་དེར་སྐྱལ་སྐྱེའི་རྣམས་དུ་བྱོན་ཏེ་ཞབས་
 སྐྱོམ་གྱི་མེ་ཏོག་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བཀོད་དེ་བྱིན་གྱིས་སྐྱབས་པ་དང་། རྩོ་
 རྩོ་འཆང་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་འཕྲེང་གོང་མ་ཁྱི་ཆེན་དག་དབང་མཚོག་ལྷན་པས་
 ཀྱང་གནས་དེར་དབྱེས་བཞིན་དུ་བྱོན་པར་མ་ཟད་ས་བཅུད་གྱི་བུམ་གཏེར་
 སོགས་ཀྱང་སྤྲོ་བར་མཛད་པ་སོགས་གྱི་འཕྲིན་ལས་སྐྱབས་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་པ་
 བསྟན་འགྲོའི་(༡༠ན) བདེ་སྦྱིད་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་སྟེ་མདོར་ན་དགེ་མཚན་
 གྱི་ཡོན་ཏན་དང་དམ་པའི་སྐྱོས་བུ་དུ་མའི་འབྲུང་ཁྱུངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་འཇིག་
 རྟེན་ན་གཤམ་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཆོད་ལྷན་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ཆོད་མར་གྱུར་
 པའི་སྐྱོས་ཆེན་དུ་མའི་གསུང་ལས་ཀྱང་ལན་བརྒྱར་བསྟགས་པ་ཞིག་གོ། རྩོན་
 བྱོན་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་བྱ་མཚོག་ཟླ་ཉི་ལྷ་བུར་གཤམ་པའི་ལུ་བྱུང་སྟོགས་
 བཅུར་སྒྲོག་པའི་ཆོགས་ནམས་གིས། ཞབས་གྱི་ཚུ་སྐྱོས་ཕྱི་བས་སྟོང་ལྷན་པའི་
 བཀྲ་ཤིས་འཁོར་ལོས་ནམ་པར་མཛེས་གང་འཁོར་ཡུག་སྟོགས་དང་སྟོགས་
 མཚམས་སུ། ཅི་དགར་འགོད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་ནམ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་
 འགོག་མེད་འཆར་བའི་དགེ་ལེགས་སྤང་བ་ཆེན་པོ་ཡིས། ཡོངས་སུ་བྱུང་ཅིང་
 ཀྱན་དུ་གདལ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཆེ་དེར་ལི་ཐང་ཞེས་སུ་གཤམ་པའི་བ་དན་ནམ་
 པར་བསྐྱེད་སྤེལ། ཞེ་མ་བདེ་སྦྱིད་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་དཔལ། མཐོ་རིས་བརྒྱ་
 བྱིན་གནས་ལ་ཅོ་འདྲི་ཞིང་། དཔལ་དང་འབྱུར་པ་རྒྱས་པའི་རོ་མཚར་གིས། འ་
 དལ་བསོས་བུ་ཡི་ཁེངས་པའང་འཕྲོག་ལ་ཉེ། བཟང་པོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་
 པའི་སྐྱེ་འགྲོ་ནམས། ཀླུ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཡོངས་འདུའི་གྲིབ་བསིལ་དང་། །

འགྲོགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཆ་གདུང་ཀྱན་བཅིལ་བས། །རྣམ་པར་དག་པའི་ལས་
ཚུལ་བདག་གིར་བཟུང་། །དེ་སྟགས་བརྗོད་པས་མི་འཇོང་ཡོན་ཏན་གྱིས། །
དམ་པོར་འཁྱུང་པའི་དགེ་མཚན་འབར་བའི་གཞིར། །དམ་པ་རྣམས་གྱི་
ཐུགས་རྗེའི་ཅན་དུ་ན། །མ་སྤྲད་བཟང་པོའི་དྲི་དང་འགྲོགས་བཞིན་འཕྱོས།
དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་མཚར་དང་ལྷན་པའི་ཡུལ་དུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེའི་གཟུགས་
སྤྱི་ཐིག་ལེ་གསར་དུ་འགོད་པའི་དགོངས་པ་རིང་མོ་ཞིག་ནས་གཏད་པར་
མངོན་ཏེ། ཁྱི་ཆེན་ནོ་མོན་ཏན་དེ་ཉིད་ལི་ཐང་དུ་བྱོན་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་
རྒྱལ་པོ་ཆེས་དུས་འདའ་ཞིང་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤིག་ན་ཐུགས་དབྱེས་པ་
ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ། །ལི་ཐང་གི་ས་ཆ་འདི་ཉིད་ཡུལ་གཞན་(༡༠བ) ལས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་འདུག་སྟེ་གང་ཟག་གིས་གནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པ་དང་། གནས་གྱིས་གང་ཟག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཡུལ་
འདི་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདུག་ཅེས་བསྟགས་བརྗོད་མང་དུ་མཇོང་ནས་
ཐུགས་སྟག་པར་དུ་ཕབ་པའི་ཚུལ་མཇོང་པ་དང་། འགྱུར་སྟེ་དགོན་དུ་ཕེབས་
ནས་ཐར་འདོད་གྱི་སྒྲེ་པོ་མང་པོ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་ལེགས་བཤད་ཐང་མར་
གདལ་བར་མཇོང་ནས་ཐུར་བྱོན་སྐབས། མ་འོངས་པ་ན་དེའི་ཐུགས་སྒྲེ་བ་
འཛིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་དགོངས་ཏེ་བཞུགས་འདིང་བྱི་ཐོག་དུ་ལུས་པའི་
ཚུལ་མཇོང་པ་དང་། །ལི་ཐང་ནས་བྱོན་ཏེ་བྲག་དཀར་ལ་ཐོག་དུ་ཕེབས་པའི་
ཆེ་དབུ་ལྷ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་དེ་ས་ལ་བབ་པའི་ཚེ་མོ་ལི་ཐང་གི་ངོས་དུ་བསྟན་
པ་ན། །ངའི་སྒྲེ་བ་སྟོང་མ་ལི་ཐང་དུ་ཡོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པོར་འགྲིག་
ཅེས་གསུངས་པ་སྟགས་ཡིད་ཆེས་པའི་གསུང་དང་མཇོང་པ་ངོ་མཚར་ཅན་དུ་
མ་བསྟན་པར་གྲགས་ལ། དེས་ན་ཚུལ་འདི་དག་ཅུ་ཙམ་ལ་བསམ་ན་ཡང་ཁྱི་ཆེན་
རྟོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྲིད་པར་སྒྲིས་པའི་རང་གཟུགས་ཡིན་
མིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་དོགས་པ་གཞི་མེད་དུ་འགྱུར་བར་མངོན་ནོ། །དབང་བཅུ་

ཐོབ་པའི་དག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས། །གང་ཏུ་སྐྱེ་འབྱུང་བའོད་པ་འཛིན་བཞིན་
 པའི། །རང་མདངས་ལྷག་པར་སྟོན་འདི་གཏུལ་བྱ་ཡི། །སོམ་ཉིད་དྲ་བ་བཅིང་
 བྱེད་ལས་གཞན་ཅི། །སྟོན་བྱོན་གོང་མའི་མཛད་བཟང་ཏུ་སྐྱེ་ར། །དྲང་པོར་
 སྤང་བའི་སོར་མོས་ཉེར་བསྐྱལ་ཆོ། །ཡིད་ཆེས་ཚད་མའི་གཏམ་གྱི་དབྱངས་
 སྟོན་པོས། །དབྱེད་ལྡན་སྟོང་ལ་བདུད་ཅི་ཅི་ཡང་སྟེར། །

༥ །གསུམ་པ་རིགས་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་པའི་ཚུལ་ནི། རི་སྐད་དུ། མདོ་རྒྱ་
 ཆེ་རྒྱལ་པ་ལས། དགེ་སྲོང་དག་ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རིགས་རྣམ་
 པར་ལྟ་བུ་ལ་རྣམ་པར་བལྟ་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ནི་རིགས་དམའ་བ་
 གདོལ་པའི་རིགས་སམ། སྐྱིག་མ་མཁན་གྱི་རིགས་སམ། ཤིང་རྟ་མཁན་གྱི་
 རིགས་སུ་མི་སྟེ། (༡༡) ཞེས་པ་དང་། མདོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས། བྱང་
 རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྒྱ་གང་གིས་རིགས་ལ་གཟིགས་པར་མཛད་ཅི་ན།
 ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་མ་མེད་པའི་རུས་ནས་
 དམད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་་་་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་ཆོས་བཤད་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་་་་
 རྒྱ་འདིས་ན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རིགས་ལ་གཟིགས་པར་མཛད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དམངས་རིགས་དང་་་
 གདོལ་པའི་རིགས་སོགས་རིགས་ངན་པ་དག་ཏུ་སྟེ་བ་བཞེས་ན་སྟེ་པོ་རིགས་་་
 ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དག་ཁ་ཟེར་ཞིང་འཕྱར་ཀ་གཏོང་བར་འགྱུར་བ་དང་།
 གཞན་དག་ཀྱང་རིགས་ལ་མ་དད་པ་སོགས་གྱིས་གཞན་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་་་
 གོགས་སུ་འགྱུར་བས་ན། ཀླུ་པོ་འཕ་བུ་མ་ཟེའཕ་རྩེ་རིགས་ཤིང་སྤྲ་ལ་ཆེན་
 པོ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་ན་བཀྱར་བའི་རིགས་རུས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་་་
 པའི་ཡབ་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་པ་ལྟར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་སོད་
 དུལ་གྱི་སྟོངས་འདིར་རུས་ཆེན་བཞིར་གྲགས་པའི་ནང་ཆོན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བའི་

རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་རྗེ་རིགས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྤྱི་ལོ་རྒྱལ་པོ་.....
 རབ་བརྟན་ལྟར་སྤྲོ་ན་མངོན་པར་མཐོ་བ་ཞིག་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅུས་སུན་
 སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་དཔལ་བ་དང་བརྒྱལ་པོད་པ་སོགས་བྱིས་བདག་
 རིན་པོ་ཆེའི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བའི་ཡབ་རྗེ་དམ་པ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་.....
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་མངོན་པར་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་དམ་པ་རྟོག་དཀར་
 དགའ་ལྷན་ནས། །སུ་རམ་ཤིང་པའི་རིགས་ལ་གཟིགས་པ་ལྟར། །མགོན་པོ་
 བྱོད་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་ཆེན་པོ་དང་། །མཚུངས་པའི་རིགས་ལ་ལན་བརྒྱར་གཟིགས་
 པར་གྱུར། །

༥ བཞི་པ་བརྒྱད་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་པའི་ཚུལ་ནི། རི་སྐད་དུ་མངོན་
 པར་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་རྒྱ་གང་གིས་བརྒྱད་
 ལ་(༡༡)གཟིགས་པར་མཛད་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དགའ་ལྷན་གྱི་
 གནས་ན་བཞུགས་པ་ནི་འདི་སྟུམ་དུ་དགོངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 རྣམས་བརྒྱད་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བ་ལེན་སྟུམ་ན། རིགས་
 གང་ཞིག་བཅུན་པར་བཀྱར་ཞིང་ས་མེས་དང་མ་མེས་ཟུང་བརྟན་གྱི་བར་སྦྱོད་པ་
 ལ་སྦྱོན་མེད་པར་གཟིགས་ནས། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་
 མེས་དང་ཡང་མེས་སོགས་གོང་ནས་གོང་གི་རིགས་བརྒྱད་དུ་མར་ལས་མི་དགེ་བ་
 དང་དུ་ལེན་ཅིང་སྟོན་པའི་ལས་ལ་འབྲུལ་ཉོག་དུ་སྦྱོད་པ་དག་གི་བརྒྱད་དུ་སྦྱོ་
 བ་སྤངས་ན་འཇིག་རྟེན་ན་རྟོག་དཔྱད་ཅན་དག་གིས་བརྒྱད་ལ་དམད་པར་.....
 འཇུར་བ་དང་། དེའི་དབང་ལས་སྟོ་གྲོས་དམན་པ་དག་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་
 འབྱང་ནས་ཡལ་བར་འདོར་ཞིང་བཀྱར་བར་མི་བྱེད་པས་ན། དེ་ལས་བརྒྱུག་
 པའི་སྟོན་གྱི་རིགས་བརྒྱད་དུ་མར་དགོན་མཆོག་ལ་མོས་ཤིང་བསྟེན་བཀྱར་བ་
 དང་། ལས་དགེ་བ་བརྟུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དང་དུ་ལེན་ཅིང་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་
 ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་ཞིང་ངེས་པའི་ངང་ཚུལ་དང་ལྷན་པ་སྦྱོ་བོ་ཀུན་

བྱིས་བསྟོད་ཅིང་བསྟགས་པར་འོས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་རྒྱུད་རྩ་འབྲུངས་་་་
 དགོས་ལ། དེའི་ཐུར་སྐྱེས་བུའི་བྱ་མཆོག་འདིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་
 རླུ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
 ཡབ་རྗེ་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་གྱི་རྒྱུད་ནི། བན་ཡུལ་
 རྟོད་སྐད་གྱི་མཆོམས་སྟུ་དར་ཡུལ་ཞེས་པའི་ཡུལ་གྱི་མདོར་བྱེ་མ་ནང་སོ་བ་་་་
 ཞེས་གྲགས་པ། སྤར་ཀུན་གཟིགས་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་རག་དབང་སྟོ་
 བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཚོད་ཡོན་ཉི་ཟླ་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་རྩ་ས་ཉིད་ནས་གནམ་བསྐྱོས་་་
 དགའ་ལྡན་སོ་བྲང་པའི་ལྷགས་གཉིས་གྱི་ཆབ་སྲིད་གྱི་གདུགས་དཀར་སོ་གཉིས་
 རྩ་འདེགས་པའི་དཔོན་གྱི་རིགས་སྟུ་ལྟར་ཅིང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟོ་རོ་སོ་རིམ་
 བརྒྱུད་གྱིས་ཕྱག་ན་པར་ལྷོ་འཕྲིན་ལས་སྐལ་བའི་ཁུར་འབྱེར་བའི་དད་པ་དང་་་་
 རྟོང་སྟོབས་གྱི་གོ་ཆ་ལྟག་(༡༩ན) པར་རྩ་བཅོས་ཤིང་། ཤེས་རབ་དང་གཏོང་
 སོད་གྱི་ནོར་གྱིས་ཕྱག་པའི་རྒྱུད་ཞིག་སྟེ། དེའི་མཐུས་ཡབ་རྗེ་དམ་པ་འདི་
 ཉིད་ཀྱང་སྐྱ་ཆེའི་རྟོད་ལ་་་་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་བསྐལ་་་་
 བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གི་འཕྲིན་ལས་གྱི་ཞབས་འདེགས་པ་ཙེ་ཕྱག་མཛོད་གྱི་་་
 རྩང་ཡིག་མཛོད་བཞིན་པར་བཞུགས་པ་ལས། རྩས་ནམ་ཞིག་ན་ལི་ཐང་སྐྱགས་གྱི་
 དཔོན་སྟེ་པ་ཨ་འབྲུམ་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་པ་མི་རིགས་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་་་
 དང་གཞུང་ས་མཆོག་ལ་ལྟག་པར་གྱས་ཞབས་ཅན་རྩ་གྲགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་་་
 དེ་ཉིད་དབུས་འབྱུར་གྱི་སྟོངས་སྟུ་་་་རྒྱལ་དབང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་
 པོ་གང་གི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཇལ་ཞིང་གུ་ནོམས་པའི་འབྲལ་བས་བསྟེན་
 བཀྱར་བ་དང་། ལྟ་ལྡན་རྩ་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་རྩས་ཆེན་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོར་དགེ་
 འདུན་གྱི་ཕྱག་མང་སོ་འདུས་པ་རྣམས་དང་། ལྟ་ཤུག་ཕུ་ཞེ་སྟགས་ལ་ཕྱག་
 མཚོད་བསོད་ནམས་གསོག་པ་སྟགས་གྱི་ཆེད་རྩ་བྱོན་ནས་ཐུར་ལྷགས་སྟུ་ཉི་་་
 བ་ན་་་་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་ལ། བདག་ཉིད་ལ་སྟོ་གཏད་

ཁྱུང་འགེལ་བྱུང་པའི་པོད་མི་ཞིག་གཡོག་ཏུ་གནང་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་སྟན་
ཏུ་གསོལ་བ་ལས། ལྷ་ལྷ་དབང་མཆོག་ནས་ཀྱང་དུས་གསུམ་གསལ་བར་གཟིགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་པས་ལན་བརྒྱར་དབྱེད་པ་ན་དོན་རྒྱབས་སོ་ཆེ་འབྱུང་
པའི་རྒྱར་དགོངས་ནས་ཡབ་རྗེ་དེ་ཉིད་ལ་བཀའ་ཁྱབ་གི་འཁོར་ལོ་ལྷོད་ཏུ་
སྟོན་པ་སྟེ་པོར་བཀོད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྟུབ་སྟེ་ལི་ཐང་གི་སྡེངས་སུ་བྱོན་ནས་
སྟན་ཆགས་པར་བཞུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །བསོད་ནམས་དཔལ་
ཀྱི་སྟུག་པའི་སྒྲ་བའི་མ། །སྟན་ཆོགས་རིགས་བརྒྱད་ཅ་རྒྱབས་འཇུག་པའི་
བཞིན། །མདོ་ཁམས་སྟན་པོའི་རོགས་སུ་རོམས་པ་དེ། །དམ་པའི་ནོར་བུ་ལག་
ཅེར་འབྱེན་པའི་བདེ། །བསེལ་སྡེངས་ལང་ཆོ་རྒྱས་པའི་བད་ཆལ་དུ། །ལྷགས་
(༡༢༥) གཉིས་བྱ་བའི་སྒྲང་ཅི་སྟུགས་པའི་མཐར། །སྟོན་ལམ་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་
དེ་པོད་ཆེན་པོའི། །ལྷལ་དུ་འཕུར་སྡིང་ཅེན་པའི་རྩ་མ་ར། །སྟོང་ཉིད་རིང་ནས་
སྟུགས་ཀྱི་ཞིང་ས་ཆེ། །དགེ་བའི་ས་པོན་གྱང་སོས་ལེགས་གཏམས་པ། །རྒྱལ་
བའི་བྱོན་རྒྱབས་གྱུ་ཆར་གྱིས་བརྒྱན་པས། །དོན་གཉིས་སྟན་ཆོགས་སྟུ་བྱ་དུས་
སུ་སྟོན། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡབ་རྗེ་དེ་ཉིད་ནི་པོད་སྟུགས་སུ་བཞུགས་པའི་དུས་ཉིད་
ནའང་གཞུང་བཟུན་སྟིང་ལར་རྒྱ་དང་བཅས་པར་སྟུགས་བསམ་ཆེ་ཞིང་།
དགེ་བའི་སྟོ་གོས་བཟང་བ། །རང་རྒྱད་དལ་བ། །རྣམ་པར་དཀར་བའི་བྱ་བ་
དག་ལ་གཏོང་སོད་དང་སྟིང་སྟོབས་ཆེ་བ། །ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་
མཁྱེན་པའི་སྟུན་རས་ལྷག་པར་དུ་ཡངས་པ་སོགས་ཡ་རབས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་
མཐའ་དག་ཆང་བས་ལྷ་ལྷ་དབང་མཆོག་ནས་ཀྱང་གཟིགས་པས་ལྷག་པར་
དུ་བཅའ་བར་མཛད་ལ། །ཁམས་སུ་བྱོན་ནས་ཀྱང་དཔོན་གྱིས་སྟིང་དང་འདྲ་
བར་བཅེ་བ་ཆེ་ཞིང་གཟིགས་པས་བསྐྱངས་པ། །བསོད་ནམས་དང་དབང་ཐང་
ལྷག་པར་མཛོ་བ། །དུས་ཀྱན་དུ་དགེ་བའི་བྱ་བ་སོ་ནར་གཅིག་དུ་བཅོན་པ་
སོགས་ཀྱིས་ལྷལ་ཁམས་དེའི་སྟེ་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཕོངས་པའི་གཉེན་དང་བལྟ་

བའི་མིག་གཅིག་ཤར་གྱུར་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ངང་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོ་ཆོས་མོ་མོ་ཉན་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་འཕྲིན་པས་དེའི་རྒྱད་རུ་སྦྱོར་བ་བཞེས་པར་དགོངས་པས་.....
 འབྱུང་འབྱུར་གྱི་ལུང་བསྟན་ཀྱང་གསལ་པོར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡབ་རྗེ་དེ་
 ཉིད་ལི་ཐང་རུ་འབྱོན་རུ་ཉེ་བའི་སྐབས་སྤྲོ་ཆོས་གོང་མ་དེ་ཉིད་ཀླུ་དབང་.....
 ཐུག་ན་པ་སློའི་རིགས་ཀྱི་ཚད་པར་རུ་གྱུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་.....
 རུ་བཞུགས་པའི་ཞབས་རུང་རུ་འདི་སྤྲོ་ཆོས་རབས་ཀྱན་རུ་འབྲལ་མེད་རྗེས་སུ་.....
 འཛིན་པའི་སྐབས་འཇུག་ཞུ་བར་བྱོན་པས། རྗེ་དེ་ཉིད་ནས་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་
 ཚུལ་རུ་བཟན་རིལ་མོ་ཞིག་བྱིན་སྐབས་རུ་གནང་ཞིང་། སྤར་མཚན་དགོན་
 མཚོག་དར་རྒྱས་བེར་རུང་། སྐབས་དེར་དགོངས་དབྱེད་གྱིས་བྱེད་རང་གི་
 མིང་བསྟན་ནམས་དར་རྒྱས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་(༡༩༩) བཀའ་སྤྲུལ་ཞིང་དབང་
 དང་བྱིན་སྐབས་བསྐབ་བྱ་སྟགས་སྟིང་གི་བརྟུང་ཅིར་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་
 བདག་ཉིད་ཆོས་པོ་འདི་རིགས་སྐས་སུ་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་.....
 མཚན་གཞན་བརྗོད་མ་དགོས་པར་མངོན་ནོ། །འོག་མིན་སྟོན་པ་རྩོ་རྗེ་འཆང་
 དབང་དང་། །དབྱེར་མེད་མགོན་དེའི་ཐུགས་རྗེའི་ཐུག་བསྐྱེད་ས་ནས། །
 དབྱགས་འབྱོན་མཛད་པའི་གཏམ་བཟང་འདི་ཐོས་ཆོ། །རབ་དགའི་སར་
 གནས་ལྟ་བུའི་དཔལ་ཡང་སྟོང་། །དེ་ལྟའི་སྐལ་བཟང་རྫོགས་ལྡན་གྱི། །དགའ་
 སྟོན་མཚོག་ལ་སྟོང་གྱུར་ན། །ཚོད་ལྡན་སྟིགས་མར་གྲགས་པའི་གཏམ། །སྟོང་
 ལྟ་བུ་ལ་རྒྱན་རུ་བཟང་། །རྒྱལ་སྐས་དོན་ཀྱན་གྱུ་བ་པ་དང་། །མཚུངས་སྒྲ་མེད་
 པའི་དམ་པའང་། །གང་གི་རིགས་སུ་བལྟམས་གྱུར་ན། །བཟས་གཙང་གཉིས་
 པར་ཅིས་མི་སྟེང་། །

༥ ལྟ་བུ་ལྟམ་ལ་ནམ་པར་གཟིགས་པའི་ཚུལ་ནི། རི་སྐད་རུ་མངོན་པར་
 འབྱུང་བའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནམས་རྒྱ་གང་གིས་བྱད་མེད་
 ལ་གཟིགས་པར་མཛད་ཅེ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་

ན་བཞུགས་པ་ནི་འདི་སྟམ་དུ་དགོངས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། བྱད་མེད་གང་ཞིག་
གཟུགས་བཟང་མོ་དང་ལྷན་པ། རིགས་དང་ལྷན་པ། རིགས་འཕེལ་བར་
འགྱུར་བ། ཁྱོ་བག་ཅན་མ་ཡིན་པ། སྤ་མ་ཅན་མ་ཡིན་པ། ངག་རྩལ་པ་མ་ཡིན་
པ། དད་པ་དང་ལྷན་པ། རང་བཞིན་བཟང་བ། བསམ་པ་དགེ་བ། རྒྱད་ཕྱུན་
སྟམ་ཆོགས་པ། རིགས་མཐོ་བ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་རྒྱལ་པ་ལྟར། བྱད་
མེད་གང་དག་རིགས་དམན་ཞིང་རྒྱུད་པ་ངན་པ། བག་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་
ངང་རྒྱལ་ཅན་དག་གི་མངལ་དུ་ཞུགས་ན་སྟེ་པོ་སྟོ་གྲོས་དམན་པ་དག་དམ་པ་
མ་ཡིན་པའི་བྱད་མེད་ཀྱི་རྒྱད་དོ་ཞེས་སྐར་པ་འདེབས་པར་འགྱུར་བས་ན། དེ་
ལས་བསྐྱོག་པའི་རིགས་བརྒྱད་རྣམ་པར་གཙང་ཞིང་རང་བཞིན་དང་གཟུགས་.....
བཟང་བ། དཀར་པོའི་ལས་ལ་གཅིག་དུ་བཙོན་ཅིང་། (༡༩༧) རྟེན་བ་དུ་མར་རྒྱལ་
བའི་ཡུམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བཏབ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་
མས་སྟག་པའི་ཡུམ་ལ་གཟིགས་པར་མཛད་དགོས་པས་ན། རྟེན་བ་ཆེན་པོ་
འདིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་ཡུམ་སྟོན་མ་མཆོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྟམ་ན། ཡབ་
རུས་གོང་མའི་གོང་མ་རིགས་རྒྱད་ཕྱུལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྤིང་རྒྱང་རྒྱད་འབུམ་པའི་
རིགས་སུ་གྲགས་པ་ལས་འབྲུངས་ཤིང་། གཟུགས་དང་འཁྱོར་པའི་དཔལ་ཕུན་
ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པ། སྟོ་གྲོས་དང་ངང་རྒྱད་བཟང་བ། དད་པ་དང་
སྤིང་རྒྱེ་དང་གཏོང་མོད་ཀྱི་སྟོ་གྲོས་ཡངས་པ། བསོད་ནམས་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་
མཐུ་བཙན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་སྟེ། རིམ་གྱིས་སྟོན་གྱི་དགེ་བའི་ལས་སྟོན་གྱིས་
ཡི་ཐང་དུ་སྟན་ཆགས་ཏེ་ཡབ་རྒྱེ་དེ་ཉིད་དང་མཐུན་སྟབས་སུ་གྱུར་པ་ལས་.....
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་བལྟམས་པར་གྲགས་ལ། བལྟམས་ནས་ཀྱང་མ་མ་
བརྒྱད་ཀྱི་དོད་ཐུབ་པའི་བསྟོན་བཀྱར་ངལ་མེད་དུ་སྟུབ་པར་མ་ཟད། དང་
པོར་མངལ་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བསྟོ་བ་ནས་བཟུང་ཕྱིས་འཕྲིན་ལས་རྒྱབས་

པོ་ཆེས་མཁའ་སྲིད་ཡོངས་སུ་འགོངས་པའི་ངོ་མཆར་མ་མཐོང་གི་བར་སྐད་་་་
 ཅིག་ཀྱང་མི་འབྲལ་བའི་ལམ་སྟོན་དང་དབང་ཐང་གི་བགོ་སྐལ་ལ་སྦྱང་ཅིང་།
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་དབྱུས་སུ་གདན་དྲངས་ནས་ཀྱང་དགྲང་ལོ་སོ་ལྔ་བཞེས་་་་
 གྱི་བར་དུ་མཛེས་སྒྲིའི་ཉེ་ལོགས་ན་གནས་ཏེ་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་བཟླ་བ་དང་་་་
 གསུང་གི་བརྟུང་ཅི་འཐུང་བ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། དུས་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་ལུས་
 ངག་ཡིད་གསུམ་དགེ་བའི་བྱ་བས་དུས་འདའ་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་ལྷ་ལྷན་སྦྱལ་
 པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ར་སྒྲིང་གི་རྟེན་གསུམ་རྣམས་ལ་ཕྱག་དང་སྐྱར་བ་
 བར་མེད་དུ་མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྦྱ་ཆེ་འབྱོལ་བ་དང་། ཆེ་སྦྱང་ལ་འཁོར་
 བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྦྱགས་ཏེ་སྦྱབས་མགོན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ནས་་་་
 རབ་བྱུང་དང་། (༡༩) དགེ་ཚུལ་མའི་སྟོན་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ནོད་ཅིང་། ཇི་
 ལྟར་བྲངས་པའི་སྟོན་པ་ལ་ཉེས་པའི་དྲི་མ་ཕྲ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་་་་
 གྱི་ཕྱང་པོས་སྦྱ་ཆའི་མཐའ་བརྟེན་པ་སྟེ་དོན་གཉིས་སུ་སྦྱ་སྦྱ་ཆོགས་པ་མངོན་་་་
 པར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །

༥ འདིར་སྒྲས་པ། མ་སྦྱང་ལེགས་བྱས་དབྱར་གྱི་རྩ་བོ་ཆེས། །ལན་བརྒྱར་
 བསྐྱལ་མཐུས་གཟུགས་ཀྱི་མདོངས་མཐའ་ཅན། །རང་བཞིན་བཟང་པོའི་སྒྱ་
 གཤོག་རབ་བསྐྱངས་ཏེ། །བཙུ་ཕག་དགེ་བས་ཕྱག་པའི་སྦྱངས་སུ་རྒྱ། །དང་
 དང་སྦྱིང་རྗེའི་རྩ་བ་རབ་བརྟན་ཅིང་། །གཟུགས་དང་ལང་ཆོའི་མེ་ཏྲག་ཅི་
 ཡང་བཀ། །གཞན་པན་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་ཡོངས་དུད་པའི། །ཡུམ་མཆོག་
 འདི་ནི་ཡོངས་འདུའི་དབང་པོར་མཆུངས། །རྟེན་བཟང་གང་བ་རྣམས་པའི་
 དགྱིལ་འཁོར་ལ། །དགེ་སེམས་རི་དྲགས་མཆོན་མས་སྒྲིག་གྱུར་ཅིང་། །མད་
 བྱང་ངང་ཚུལ་འོད་ཀྱི་པ་ཏ་བརྒྱས། །མཁའ་སྲིད་འགོངས་པའི་རྒྱ་བ་འདི་ལས་
 ལ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་དུས་རིགས་བརྒྱད་ཆེ་འབྲང་ཀྱན། །སྦྱལ་དུ་སྦྱིན་པའི་ཡང་
 ཅེར་སོན་པ་ལ། །གཟིགས་པ་རྒྱ་མཆོས་བཅའ་བྱོད་བས་གཙང་སྒྲས། །སྦྱར་

ཡང་བརྒྱ་གཉིས་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་སྐྱམ། །དེས་ན་མ་བརྟགས་པ་དང་
བབ་ཅལ་གྱི། །བྱ་བར་མི་འཇུག་མཛད་པའི་ཆ་ཤས་ཀྱང་། །སྤྲ་ཞིབ་བརྟགས་
པའི་རྒྱ་ལས་མི་འགོངས་པ། །དམ་པའི་ངང་ཚུལ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་ཅི། །ཞེས་
པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༥ དེ་ལྟར་ཡུལ་དུས་རིགས་བརྒྱད་ཆོ་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་གཟིགས་
པ་དྲི་མ་མེད་པས་ལན་བརྒྱར་དབྱེད་པའི་མཐར་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པའི་དུས་
ལ་བབ་པར་དགོངས་པ་ན། རི་སྐད་དུ་མཛོད་ལས། གཅིག་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་
འཇུག་གོ། །གཞན་ནི་གནས་པ་ཡང་གཞན་ནི། འབྲུང་བའང་། ཞེས་འཁོར་ལོས་
བརྒྱར་བ་རྣམས་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ན་འཇུག་པ་ཤེས་ཤིང་གནས་པ་དང་འབྲུང་
བ་(༡༥) མི་ཤེས་ལ། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་གནས་པ་
ཤེས་ལ་འབྲུང་བ་མི་ཤེས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་འབྲུང་འཇུག་གནས་
གསུམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དང་པོར་འཇུག་པ་དང་།
བར་དུ་གནས་པ་དང་། མཐར་འབྲུང་བ་ཀྱན་མཁྱེན་པའི་དྲན་ཤེས་སྟོབས་པོ་
ཆེ་དང་ལྷན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རི་སྐད་དུ། བདེ་སྤྱོད་རྒྱན་ལས། དེ་ཡི་ཆོས་
ཀྱན་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་དང་། །སྦྱེ་བ་སྦྱེད་མོས་ཆོལ་འགྲོ་ལྟར་རྟོགས་ནས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྲིད་པ་ལེན་
པ་ལ་རི་ལྟར་བྱིས་པ་གཞོན་དུ་དག་སྦྱེད་མོས་ཆོལ་དུ་འཇུག་པ་ན་དགའ་སྦྱོ་
ལྟག་པར་དུ་འཕེལ་བ་ལྟར་ཡང་བ་དང་བག་ཆ་བ་མེད་པར་དགའ་བཞིན་སྦྱོ་
བཞིན་དུ་ལྷམས་སུ་འཇུག་པར་ལྟུར་རྟོ། །དེའི་ཆེ་རི་སྐད་དུ། བདེ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་
ལས། དེ་ཞུགས་ནས་ནི་བདག་གི་ལུས་དང་སེམས། །སྦྱོན་ཆད་མཐོང་ཐོས་སྦྱང་
བར་འབྱུར་བའི། །བྱ་ལོ་མས་བདེ་བས་ཤིན་དུ་བདེ་ལྟུར་རྟེ། །བསམ་གཏན་
མཉམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་ལྟུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་པོ་ལྷམས་སུ་
ཞུགས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་ཟླ་ངོ་རྩེ་གས་ནས་ཕྱིར་མ་བལྟམས་

གྱི་བར་དུ་ཡུམ་གྱི་ལུས་སེམས་ལ་གནོད་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཁར་བསམ་གྱི་
 གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཤིན་ཏུ་གི་དགའ་བདེ་ལ་འགྲན་རུས་པའི་
 ཉོན་མོངས་མེད་པའི་བདེ་བ་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་ལུས་སེམས་ཡོངས་སུ་བྱབ་
 ཅིང་། སྒྲོན་མེད་པའི་དགེ་སེམས་བྱད་པར་ཅན་རང་གི་རང་གིས་རྒྱད་ལ་
 འབྱུང་བ་དང་། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཅར་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་ཡང་དམ་པའི་སྒྲེས་བྱ་
 མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་དགེ་མཚན་དུ་མ་རྒྱད་མར་བྱང་སྒྲུང་སྟེ། དེ་ཡང་ཡབ་གྱི་
 མཚན་ལམ་དུ་སྐབས་ཤིག་ཤར་སྟགས་ནས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་
 བ་ཞིག་ལྷག་གར་ཤར་ནས་དེའི་འོད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྒྲུང་བར་
 བྱས་པ་དང་། སྒྲེ་བོའི་ཆོགས་ཤིན་དུ་མང་པོ་(༡༥ན) དག་གིས་དུང་དང་རྒྱ་
 སྒྲིང་སྟགས་རྩལ་མའི་བྱེ་བྲག་དང་། གཏུགས་རྒྱལ་མཚན་བ་དན་སྟགས་
 མཚན་པའི་ཡོ་བྱད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་འཛིན་ནས་དགའ་བའི་རྣམ་འབྱུར་
 སྒྲོ་ཆོགས་སྒྲོན་བཞིན་པའི་རང་ཞིག་ནས་བརྗེ་གཞོན་རུ་སྒྲ་མའི་ཆ་ལྷགས་སུ་
 བྱས་པ་ཞིག་བྱང་སྟེ། བྱོད་རང་ལམ་འོག་འདིར་མ་སྔོད་མི་རིང་བར་བལྟན་
 པའི་རྒྱལ་མཚན་འཇུགས་ཆོག་པ་ཡོད་ཟེར་སྒྲ་ནས་བབྱང་སྟེ་ལམ་གྱི་གོང་དུ་
 འབྱོད་ནས་གོས་ཆེན་རྒྱན་བཞི་སེར་པོའི་ཆོས་གོས་དྲི་མ་མེད་པ་ཞིག་གཡོགས་ཏེ་
 བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྒྲུལ་པ་གནང་ཞིང་དགའ་བའི་ལྷན་མོ་སྒྲོ་ཆོགས་སྒྲོན་པ་སྟགས་
 མཛོན་སུམ་ལྟ་བུར་མིས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡུམ་གྱི་མཚན་ལམ་དུ་ཡང་། ལམ་
 མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཡོས་ལོ་ལྷ་བ་དང་པོའི་ཆོས་བཙུ་ལྷའི་ལྷ་བ་ཡིན་ཟེར་
 བའི་རྒྱ་ཤེལ་གྱི་དབང་པོ་ཉ་ཡོངས་སུ་གང་བ་ཞིག་ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྟེང་ནས་
 འཕགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ། འ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐལ་
 བབྱང་རྒྱ་མཚོའི་གཟིམས་ཁང་ནས་འོངས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་བྱད་མེད་རྒྱན་དུ་
 མས་བརྒྱན་པ་ལག་དུ་དར་ཆོན་སྒྲ་ལྟ་འབྱེར་བ་ཞིག་བྱང་ནས་དེས་དར་ཆོན་
 སྒྲ་ལྟ་པ་དེ་ལག་དུ་གཏད་བྱང་སྒྲུལ་པའི་མོད་ལ། རང་ཉིད་རྒྱན་གྱི་རིགས་

ཕུན་སུམ་ཚྏགས་པ་བཏགས་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱི་ཤིན་རུ་མཐོ་བ་མཐུན་སྟེགས་.....
དང་བཅས་པ་ཞིག་གི་སྟེང་རུ་བཞུད་འདུག་པའི་མཐུན་རུ་དཀར་ཡོལ་ཡུ་རིང་.....
སྟེགས་དང་བཅས་པ་དང་། རུང་དཀར་ཞིག་ཀྱང་འདུག་པ་དེ་ཉིད་ལག་རུ་
སྐངས་ནས་གཏང་བས་སྐད་ཀྱིས་ལུང་པ་ཀྱན་འགོངས་པ་སྟམ་བྱེད་པ་ཞིག་....
བྱུང་། དེ་ཙམ་ཞིག་ནས་རང་གི་གཡས་སྟེགས་སུ་ཁྱི་མཐོན་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་
ན་སྒྲ་མ་ཡིན་ཟེར་བའི་བྱིས་པ་གསེར་གྱི་མདྲོག་ཅན་རྒྱུད་རུ་ཞིག་འདུག་པ་ལ་
བྱ་མོ་རྒྱན་མདྲ་རུ་བྱུང་བས་བརྒྱན་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཚྏགས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟེགས་...
ཤིང་། ཚས་སུ་སྟེ་མང་པོ་འབྱེར་ནས་བསྐྱོར་བ་བྱས་པ་ཞིག་ཆིས་ཤིང་། ཡང་
སྐབས་ཤིག་ན་ལི་ཐང་གི་སྟེ་པ་(༡༥༦) ལ་འབྱམ་ཞེས་པས་སྒྲ་མའི་བཞུགས་ཁྱི།
བཞུགས་གདན། རྒྱབ་ཡོལ། སྟེ་སྟེགས་སྟགས་ཚང་བར་འབྱལ་བ་ཆིས་པ་
སྟགས་ཆིས་ལྟས་ངོ་མཆར་ཅན་རུ་མ་དང་། གཞན་ཡང་སྐྱབ་ལྟམ་རུ་ཉེ་བར་
གྱུར་པ་ན་སྟག་ལོའི་ཁྱེ་བ་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ཆེས་མགོ་ལ། ཡུམ་གྱིས་གནས་གཞི་
ཐང་རུ་མེ་ཉོག་སེར་ཆེན་བྱུང་རུ་འཕགས་པ་ཞིག་མདོན་སུམ་རུ་རྟེད་པ་སྟགས་...
མདོར་ན་ལྟམས་སུ་ཞུགས་ནས་མ་བལྟམས་གྱི་བར་རུ་འང་འབྱུང་འགྱུར་ལུང་...
རུ་སྟོན་པའི་རྟགས་དང་མཚན་མ་ཡ་མཚན་ཅན་རུ་མ་དངོས་ཉམས་ཆི་ལམ་...
ཀྱན་རུ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ལྟ་བུར་བྱུང་སྟངས་ཡང་མཐའ་དག་རི་མོའི་ལམ་རུ་སྟེལ་
བར་མ་རྒྱས་པས་འདིར་བཀོད་པ་རྣམས་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་རུ་བྱེད་ལ།
དེའི་ཆེ་གཉེན་བཤེས་རྩ་ལག་དང་ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པ་ཉེ་འཁོར་ན་འཁོད་...
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་པ་མ་བཅེ་གསུང་ཅན་བྱས་ནས་འཁོར་བའམ། ཁྱིམ་གྱི་
ཕུགས་ནས་གཏེར་རྟེད་པ་ལྟ་བུར་སེམས་སུགས་བདེ་བས་ཁིངས་ཤིང་བག་.....
ཐེབས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཚུལ་དེ་དག་ནི་མི་དབང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སངས་
རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ལས། སྟོན་ཆོག་རྒྱ་གཏེར་འབྱུང་བའི་དད་སྟོབས་ལུས། །
ལེགས་བྱས་གཡས་སུ་འབྱེལ་གདངས་སྟོན་པའི་སྒྲས། །རུག་གསུམ་འཁོར་བའི་

རིམས་ནད་འསྐྱལ་པའི་མངལ། །འཛིན་པའི་མཆན་མ་ལྟར་ཆེ་ཡུམ་ཉིད་ལ། །
 མངོན་སུམ་ཐུར་མས་བྱེ་བའི་ཡ་མཆན་མིག །ལྟ་ཡི་རྗེས་འགྱུར་དྲིས་དེ་སོམ་ཉི་
 ཡི། །རབ་རིབ་དྲི་མ་མེད་ཐྱིས་སྒྲོ་བུར་དུ། །སྟོང་རྗེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པའི་
 ལྟམས་སུ་ཁྱལས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་.....
 པར་སེམས་སོ། །ཐུགས་མཆོག་ཟག་མེད་རྩ་བའི་འབྲས། །འབྲམ་ཕྱག་སྟོང་
 རྗེའི་དྲི་བཞིན་གྱིས་བསྐྱེད་པས། །མངལ་གྱི་མ་དྲོས་སྒྲོང་དུ་སང་བའི་མཐའ། །
 དམ་པའི་བྱ་མཆོག་གསེར་གྱི་སྟོང་པོར་སྟོན། །དེ་ཆེ་སྟེ་བར་སྟོན་པའི་སྐལ་
 བཟང་མའི། །ལུས་སེམས་དགའ་བདེས་རྣམ་པར་འཁྱུད་པའི་ཆོ། །བསམ་
 གཏན་ས་པའི་སྟོམས་འཇུག་བདེ་བའི་སུལ། །མཐའ་དག་(༡༥ན) ཅིག་ཅར་
 ལུས་ལ་ཁྱལས་སྟམ་ཐུར། །མ་འཕྲིས་དྲི་མེད་དག་པའི་གཟིགས་ངོ་ལ། །འབྱུང་
 འབྱུར་ལུང་དུ་སྟོན་པའི་ངོ་མཆར་གྱི། །དགོ་མཆན་ཟ་འོག་ཆོན་རིས་ལྟར་བཀྲ་
 བ། །རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བྱུང་འདི་ཨེ་མ་རྟོ། །དེ་ལྟར་ཡུམ་གྱི་ལྟམས་སུ་གཟུགས་
 སྐྱའི་སྟེ་མཆེད་སྟོན་པའི་ཟླ་ངོ་ཡངས་སུ་རྫོགས་ཟིན་ནས་སྤར་བཅའ་བའི་.....
 རུས་ལ་རྣམ་པར་བབ་པར་བྱུར་པའི་ཆོ། །ཡབ་ཡུམ་གཉིས་གྱི་བསྟི་བའི་གནས་
 དམ་པ་གཟིམས་ཁང་བཀྲ་ཤིས་གྱི་སུལ་དུ་བྱིན་པ་ལུམ་བི་ནིའི་ཆལ་ལྟ་བུ་དེར།
 སྤར་གོང་དུ་ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་བྱུང་བའི་ཟླ་བ་ཤར་བའི་རུས་ཆེས་དང་.....
 མཐུན་པར་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་ཆོན་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་
 སྤ་སྤ་དྲི་ཞེས་འབོད་ཅིང་། མ་ཏ་ཅི་ནའི་ཡུལ་དུ་བྱ་མཁུ་ཞེས་དང་། རྟོད་
 འགྲེལ་བོད་ཡུལ་གྱི་སྐད་དུ་ཚུས་ལྟན་དུ་གྲགས་པ། རྫོངས་འདིར་དབང་ཐང་
 དང་བཅུན་པའི་ས་མ་ཡས་གྱི་ཁོའི་རྟོར་གྱི་ཟླ་བ་དང་པོ། །རྒྱ་གར་བ་རྣམས་
 གྱིས་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་འདོད་ཅིང་། །རྒྱ་ནག་བ་རྣམས་གྱིས་དབྱིད་ཟླ་ཐ་
 ཆུང་དུ་འདོད་པ། རྟན་དབྱེད་བ་རྣམས་གྱིས་དབྱིད་ཟླ་ར་བར་འདོད་པའི་ཟླ་
 བ། །ཟས་གཅང་སྤས་གྱིས་མཉན་ཡོད་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་རུས་ཆེན།

དཀར་ཕྱགས་ཀྱི་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱང་རུས་ཀྱི་བྱང་པར་གྱི་དབང་གིས་སྒོ་གསུམ་
དགེ་བ་ལ་བསམ་སྒྱུར་ཅེ་གཅིག་རུ་མཐུན་པའི་རུས་ཆོས་སུན་སུམ་ཆོགས་.....
པའི་ཡར་གྱི་ངོའི་ཆོས་བཙུག་པའི་ཉིན། ཕྱགས་རྗེའི་འད་སྟངས་གིས་འཇིག་རྟེན་
སྤང་བར་བྱེད་པའི་བདར་རྟ་བརྟན་གྱི་དབང་པོ་ཤར་རིའི་ཅེ་མོར་འཕགས་....
ནས། ཕྱགས་ཀྱན་ཉིན་མོར་བྱེད་ཅིང་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་.....
འཕྲིན་ལས་གྱིས་འགྲོ་བ་སྤྲོན་པར་མཛད་པ་ལ་བྱམས་མགོན་ཉིན་བྱེད་དབང་
པོ་འཇིག་རྟེན་རུ་བྱོན་པ་དང་སྒོ་ཀྱན་ནས་མཚུངས་ཤིང་སྟན་གྲགས་གྱིས་.....
འཇམ་སྒྲིང་ཡོངས་སུ་འགོངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསལ་བར་འདོམས་པའི་...
སྤང་རུ་ལི་ཐང་ཐུབ་ཆེན་བྱམས་སྒྲིང་གི་ཆོགས་ཁང་གི་ཐོག་ནས་བྱམས་པའི་...
གོས་སྒྱ་ཆེན་མོ་(༡༥བ) བཀྲམས་ནས་མཚོད་པའི་བཀོད་པ་སོགས་མཛོས་པར་...
བཤམ་ཞིང་རུང་གི་སྒྲ་བོ་ཆོས་ཕྱགས་ཀྱན་འགོངས་མ་ཐག་པའི་རུས་སུ་ཡུམ་...
ལ་བྱག་རུའི་རེག་པ་སྒྲ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ལྷ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་སྤྲོན་གྱི་.....
གཟེབས་ལས་གྲོལ་བ་ལྟར་བདེ་བར་སྒྱ་བལྟམས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆེ་འི་སྤང་
རུ། རྗེ་འཇིག་རི་བ་ཆེན་པོ་རག་དབང་བལྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་གྱིས་མཛད་
པའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། ཨེ་མའོ་འཇིག་རྟེན་སུན་བཅས་ལ། སྤང་བའི་བདག་
པོ་ཤར་བ་བཞིན། །མགོན་མེད་འགྲོ་བ་ཐུབ་བལྟན་ཡང་། །དེ་རིང་བདག་པོ་
མགོན་བཅས་གྱུར། །སྤྲོན་ཆེ་པད་དཀར་པདྨ་ལས། །བསུགས་པའི་བྱལ་བ་
མཚོད་པ་ལྟར། །བདག་ཅག་གཙང་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་། །དེ་རིང་མཚོད་ཡུལ་
སྟེད་བཅས་གྱུར། །འདི་ནི་འཁོར་འདས་དབུལ་སེལ་བའི། །ས་ལས་གཏེར་
མཚོག་རྣམས་བ་ལྟར། །སྒྱུ་འཕུལ་གཡས་ཀྱི་ཕྱི་ལོགས་ནས། །འདྲེན་པ་འཇིག་
རྟེན་བྱོན་མཚུངས་གྱུར། །ཞེས་བར་སྤང་གི་ལྷ་རྣམས་དང་ས་སྟངས་གི་ལྷ་སྒྱུ་
རྣམས་མཐུན་པར་ཆེད་རུ་བརྗོད་པའི་དབྱངས་གྱིས་ཡུང་བལྟན་པར་ཡང་.....
ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ས་སྟངས་ནས་འག་མིན་གྱི་བར་གྱི་དཀར་པོའི་

སྒྲིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དགའ་བའི་བ་དན་སྒྲིགས་བཅུར་སྐྱེངས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་
 ཏུ་མགྱོན་པ་གཟེངས་མཐོ་བར་བསྟོད་དེ།   ཡ་ལ་ལ་སྒྲིགས་མ་ལྷ་བདོ་བའི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྒྲེལ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་ལུན་པ་འཐུག་པོས་ལོན་.....
 པས་ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་གོམས་འགྲོས་འབྱོར་བཞིན་པ་དག་ལ།   ད་ནི་
 ལྷང་བྱེད་གྱི་བདག་པོ་ཤར་བ་ལྷ་བུའི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་འདི་ལྷ་བུ་
 བལྟམས་པ་ན་འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་རྣམས་མགོན་དང་བཅས་པ་དང་སྐྱབས་
 མེད་པ་རྣམས་སྐྱབས་དང་བཅས་པ་དང་བུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་...
 ཡང་བདག་པོ་དང་བཅས་པར་གྱུར་རྟོ།   །ཞེ་མའོ་འདི་ནི་བདག་ཅག་ལྷ་དང་
 བཅས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཀྱན་འབུང་གི་ནད་ལས་ཐར་བར་
 བྱེད་པའི་སྒྲོན་པ་ལྷ་བུ་ཡིན་ནོ།   །སྒྲེ་ཆ་ན་འཆིའི་ཆུ་པོ་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲོལ་བར་
 བྱེད་པའི་(༡༥) དེད་དཔོན་གཅིག་བུ་ཡིན་ནོ།   །ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་
 བསེལ་བར་བྱེད་པའི་བདུད་རྩིའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།   །སྤྲིད་དང་ནི་བའི་
 རྒྱད་པ་མཐའ་དག་འབྲོག་པར་བྱེད་པས་གཏེར་ཆེན་པོ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་
 ནོ།   །ཞེ་མ་དུས་ངན་པའི་སྟོན་གྱི་མཐར་ཡང་ཐུགས་རྗེའི་ཆུ་འཛིན་ལས་གཞན་
 འོན་ཀྱང་ཆར་ཆེན་པོ་འབེབས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྒྲེས་བུ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་གཞན་...
 ལས་ཀྱང་སྤྲིང་སྤྲོབས་ཀྱི་གོ་ཆ་ལྷག་པར་དུ་བཅན་པ་ཞིག་གོ།   །ཞེས་སོགས་ཆེད་
 ཏུ་བརྗོད་པའི་སྒྲིབ་དབངས་ལྷའི་གནས་ཀྱན་ཏུ་བྱབ་པར་སྒྲོག་པ་གདོན་མི་བླ་...
 བར་སེམས་ཤིང་།   ཉེ་འཁོར་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱིས་པ་འདི་དུས་བཟང་
 བྱད་པར་ཅན་ལ་དགེ་མཚན་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་བལྟམས་པ་འདིར་བརྟགས་
 བ་དམ་པའི་སྒྲེས་བུ་ཞིག་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་མི་དགོས་པར་གདའོ་ཞེས་སོགས་...
 ལ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་བ་དུ་མའང་འཕེལ་བར་གྱུར་རྟོ།   །བྱོད་སྐྱ་མངལ་གྱི་...
 འདབ་བརྒྱལ་ས།   །བྱུག་རུས་མ་གོས་ཡོངས་གྲོལ་བ།   །ཆུ་འཛིན་གཞོན་ནུའི་
 བང་པ་ནས།   །བཙོ་ལྷའི་ལྷ་བ་འཇུག་པ་བཞིན།   །འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་མ་རིག་

མུན། །སེལ་བའི་མཆན་མ་ངོམས་སྤང་དུ། །ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་འཆར་བ་དང་། །
 ལྟན་ཅིག་འགྲན་པ་ལྟ་བུར་བལྟམས། །རིས་མེད་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི། །མ་
 འདྲིས་བཤེས་སུ་གྱུར་པ་ལ། །བྱམས་མགོན་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་དང་། །
 མཚུངས་པའི་མཆན་མའང་གསལ་བར་བཟུན། །གང་ཆེ་གཙང་མའི་ལྟ་རྣམས་
 གྱིས། །ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་དབྱངས་གྱི་ར། །འོག་མིན་བྱད་པར་བརྟུངས་པའི་
 སྤྲུལ། །ཆངས་པའང་སྟོམས་པར་འདུག་ལས་བསྐྱངས། །སུམ་ཅེན་བདག་པོ་
 བརྒྱ་བྱིན་གྱང་། །དགའ་ཆལ་བདེ་བ་ལྟར་ལེན་པ། །བཏང་ནས་འདྲེན་བྱེད་
 སྟངས་དག་གིས། །བྱོད་སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བལྟ་བར་བཙོན། །སྤྲིད་ཞིའི་རྒྱད་
 འཛུམས་ནོར་བུ་དང་། །འཁོར་བའི་མཆོ་བསྐྱེད་དེད་དཔོན་ཏེ། །ཉོན་མོངས་
 བད་ཀྱན་རབ་གཞིལ་བའི། །སྤྲན་པའང་ཡིན་ཞེས་པར་ཚུན་(༡༧) སྤྱོད་། །
 དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་བལྟམས་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་འཕགས་...
 མཆོག་གྱུ་འཛིན་གྱི་བདག་པོ་དང་། །ཡབ་སྲས་ཅན་དང་ཅན་གྱི་དྲི་བཞིན་
 ཏུ་མི་འབྲལ་བ་མཆོན་ཕྱིར་ཨོ་མ་ཁི་པ་སྐྱེ་རྒྱུ་ཞེས་པ་སྐྱེ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ལན་.....
 གཅིག་གསུངས་པ་དང་། །སྐྱེས་རབས་གྱི་འཕྲིང་བ་ཀྱན་ཏུ་ཡབ་རྗེ་སྐྱེ་བཟང་
 རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་རིགས་གྱི་ཅོད་པར་ཏུ་འཛིན་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་...
 འདོམས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ཞག་བདུན་གྱི་ཐོག་ཏུ་དགེ་སྦྱོང་བརྒྱད་གྲུ་ཞིག་གིས་སྐྱུ་
 རྒྱས་གསོལ་བའི་ཆེ་དམིགས་བཅེ་མ་རང་ཤུགས་གྱིས་གསུངས་པ་དང་། །ཟབ་
 རྒྱས་ཆོས་གྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བཟང་པོ་རིས་མེད་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཀྱན་ལ་བྱུང་གདལ་
 ཏུ་འགྱེད་པའི་བདར་བལྟམས་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་ནང་པར་ཡུམ་སྲས་གཉིས་...
 གྱི་ཉེ་ལྷགས་གྱི་ཀ་བའི་ཚེ་ནས་འོ་མ་པོར་གང་ཅམ་ཞིག་སྐྱུ་ནར་གྱིས་བབ་པ་...
 བ་ཡུམ་འཁོར་རྣམས་གྱིས་དེ་ཕྱལ་སྟོང་ཏུ་བཟེད་ནས་ནང་མི་ཀྱན་ལ་བྱུང་པར་...
 འགྱེད་རྒྱ་བྱང་བ་དང་། །བལྟམས་ནས་ལྷ་བ་གཅིག་ཅམ་གྱི་བར་ཏུ་གཟིམས་
 ཁང་གི་ཉེ་འཁོར་མཐའ་དག་དབང་པོའི་གཞུ་རིས་གྱིས་སྟར་ཆགས་སུ་བྱུང་...

ཅིང་མེ་ཏྲག་ཆེ་ཆུང་ལག་མཐིལ་ཅམ་གྱི་ཆར་ཆེན་པོ་བབ་པ་སོགས་དཀར་སྒྱགས་
 གྱི་ལྟས་བལྟན་པའི་དགེ་མཚན་རྩོམ་ཆར་ཅན་དུ་མ་ཡང་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་ནི་
 སྒྲོན་གྱི་དུས་སུ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་ཐུལ་བ་དཔེན་ས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་
 གྱུང་འབྱུངས་མ་ཐག་དུ་ཡིག་དྲུག་ལན་རེ་གསུངས་པར་གྲགས་པ་སོགས་རིས་
 མེད་གྱི་སྒྲེས་བྲུ་བྱུང་པར་ཅན་ནམས་གྱི་ནམ་ཐར་དང་མཐུན་པར་བྱུང་བ་ལྟར་
 བལྟན་འགྲོའི་དོན་དང་སྐྱ་གསུང་བྲགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱུང་མིའོ་
 ཅོག་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་འདི་ཉིད་བྱུང་བ་གོར་མ་ཆག་ཅིང་བལྟམས་པ་
 ནས་བབྱུང་སྟེ་དམ་པའི་སྒྲེས་བྲུ་ཞིག་ཡིན་པར་ངེས་སེ་ཞེས་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་
 འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡང་འདི་དག་གིས་བྱས་སེ་ཞེས་སྒྲེས་བྲུ་དག་སྤྱིར་བར་བྱུར་ཅིང་།
 འབྱུངས་མ་ཐག་ནས་བཙུམས་ཏེ་ཡབ་ཡུམ་ནམས་གྱིས་བྱས་དང་གཙང་སྤྱི་རིམ་
 པ་དང་། (༡༥ན) ཅུ་ཞོས་བསྐྱེད་བསྤིང་བ་སོགས་རི་ལྟར་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
 ལྟར་གཅེས་སྤྱོད་གྱིས་བསྐྱུངས་པ་ལས་རྒྱུ་ནང་གི་པཱོ་བཞིན་དུ་ཆེས་ཆེར་
 བསྐྱེད་དྲག་པར་བྱུར་རོ། །སྐྱ་བལྟམས་ནས་ཟླ་བ་བདུན་ཅམ་ལོན་པའི་ཆེ་
 ཡུམ་ལ་གསུང་བྱོན་ཏེ། ཨ་མ་ཉི་མ་བྱོད་རང་གིས་ཤིང་ཐོག་སྒྲ་ཆོགས་དང་
 མདའ་དར་འཛིན་ནས་ང་རང་བསུས་པ་ཡིན་པས་ངེད་ལ་གཙང་སྤྱི་གྱིས། ང་
 རང་གི་ས་ཡུལ་ཐག་རིང་བྱ་བྱུང་ནས་ཡིན་བདག་པོ་ཡང་མི་འགྱུང་བར་ཡོང་
 བ་ཡོད་སོགས་རྩོམ་ཆར་ཅན་གྱི་གསུང་དུ་མ་བྱོན་ཞིང་། སྐབས་དེར་ལི་ཐང་
 དགོན་དུ་སླ་མ་གྲུབ་ཐོབ་གྱི་གྲགས་པ་ཅན་ཉམས་རྟོགས་མཐོན་པོར་སོན་པ་
 ཞིག་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་གདན་དྲངས་ཏེ་བྱས་ཆོག་དང་སྤྱིར་བ་སོགས་ཞུས་
 པར་སླ་མ་དེས་བྱས་འདུད་གྱི་ཚུལ་དང་བཅས་ཏེ། འོ་བྱིས་པ་འདི་ནི་འཛིགས་
 པ་ཞིག་ཡིན་པར་འདུག་པས་འདིའི་མིང་ངག་དབང་མཆོག་ལྟར་བགྱིས་ཞེས་
 སྤྱིར་སྒྲོས་སོགས་དོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་གོང་ནས་སྐོལ་བྱུང་དུ་བཀའ་
 སྤྱོད་ཞིང་། གཞན་ཡང་གཙང་སྤྱི་དང་སྤྱིར་བ་རིམ་གྱི་སོགས་རྒྱ་ཆེར་དགོས་

པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་མཛད་དེ་བྱི་ཆེན་དག་དབང་མཚན་ལྡན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱོད་
གསལ་བར་ལྷང་བཟུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་ལྷང་སྤྱོད་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ཀྱི་
མནལ་ལམ་རྒྱ་ཡང་སྤར་བཞིན་པའི་ཅིང་གི་སྤང་བར་རྒྱ་བྱོན་པ་ནས་ཐེབས་པ་
བྱམས་སྤྱོད་པའི་བར་སྤར་གོང་རྒྱ་བཙོན་པའི་རི་ལྷ་བ་ལ། དེའི་ཆེ་མཛལ་
དར་ལུལ་ནས་འགྲོགས་བྱམས་སྤྱོད་ཞིག་རྒྱ་གཟིགས་པ་ན་ཆེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་
བཟུངས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་མཛལ་ཞིང་། དེ་མ་ཐག་མི་ཞིག་གིས་སྤར་བྱི་
དྲིལ་བྱ་དེ་རི་ལྷ་བ་ལ་སྤྱི་དྲི་མས་རྒྱུ་ཟད་ཅོགས་པ་ཞིག་ལུལ་ནས་འདི་བྱིད་
ཀྱི་བདག་རྒྱ་བཟུང་ལ་དྲི་མ་འདི་དག་པར་བཀྲས་ཤིག་ཅིས་ཟེར་བྱང་བར། རྗེ་
ཉིད་ཀྱི་བྱགས་དགོངས་ལ་དྲིལ་བྱ་འདིའི་རིགས་དེ་མགོན་པ་བརྟན་པོ་རང་
ཡོང་བ་ཞིག་མེད་པས་འདི་ཡང་དེ་ལྟར་(༡༥) ཡིན་ནམ་དགོངས་ནས་བྱག་
གཉིས་ཀྱིས་མགོན་པ་བརྟན་པས་ཤིན་རྒྱ་ནས་འབྲེགས་པ་ཞིག་བྱང་བའི་རང་
ལ་མནལ་སད་ཅིང་། དེ་ནས་ཞབས་གས་རྣམས་ལ་ད་ལན་ངའི་བླ་མའི་སྤྱལ་
སྤྱོད་ཉིད་མིས་ལྟས་ལྟར་ན་སྤྱོད་ལྷན་རིང་རྒྱ་བརྟན་པར་མ་ཟད་སྤྱོད་ཆེའི་སྤྱོད་ལ་
འཕྲིན་ལས་ལ་བར་གཙོད་ཀྱི་མཚན་མ་རྒྱུ་ཟད་བྱང་བ་ལས་གཞན་འཕྲིན་
ལས་ཀྱང་བྱུང་གདལ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཤིན་རྒྱ་ལེགས་པར་ཡོང་བ་འདུག་ཅིས་མ་
འོངས་གསལ་པོར་གཟིགས་པའི་ལྷང་བཟུན་ཀྱང་མཛད་དོ། །

འདིར་སྤྱུས་པ། བྱགས་རྗེ་བསེལ་བའི་ཟེགས་མ་དང་འགྲོགས་པའི། །
གདུང་ལེལ་ག་བྱར་གཞོན་ཅུའི་ཐིག་པ་ཞིག །གསར་རྒྱ་རྒྱང་དེས་འགྲོ་བའི་
རིམས་ནད་དཔུང་། །བཙོན་དང་ལྟན་ཅིག་དགེ་ལེགས་སྤར་བ་འབར། །བཟུམས་
མ་ཐག་ནས་བྱིད་ཞལ་པརྒྱའི་སྒོ། །སྤྱིང་པོ་མཚན་གི་བྱང་བའི་སྤྱོད་དབྱངས་
ཀྱིས། །མཛེས་འདི་ལྷ་མཚན་འཛིག་ཉེན་དབང་ལྷག་དང་། །སྤྱོད་པར་ཡེ་ཤེས་
སྤྱོད་རྒྱ་འགྲོགས་པའི་བཅད། །དམ་ཚུལ་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་རིས་མེད་འགྲོ། །
བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་ཆོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས། །དམ་བཅའ་གསལ་བར་སྤྱོད་ཀྱིས་

འཇམ་མཐོང་ཆབ། །དག་བྱེད་གསུམ་རྒྱུ་ལྟར་དལ་གྱིས་འབབ། །དེ་ཅི་ཐུབ་བསྟན་
མགོན་དང་བཅས་སོ་ཞེས། །སྐབས་གསུམ་ལྟ་ཡིས་ཀུན་ལ་འདོམས་སྤང་དུ། །
སྣ་ཚོགས་མེ་རྟག་བཅལ་དུ་བཀྲམས་བྱས་ཤིང་། །དབང་པོའི་གཞུང་རིས་སྣ་ལྟས་
སྤྱགས་ཀུན་འགོངས། །ཞེ་མ་འདི་ནི་ཉེས་བརྒྱའི་འཆིང་བ་ལས། །རིང་ནས་
གྲོལ་བའི་སྤྱོད་བྱའི་བྱ་མཚོག་ཞེས། །སྤྱིང་པ་གཞོན་ཅུའི་ངང་ཚུལ་འཛིན་ནོ་
ཞེས། །ཤེས་ལྡན་རྒྱུ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱིས་མགྱོན་གཅིག་དབྱངས། །ཐམས་ཅད་
གཟིགས་པའི་སྤྱོད་བྱ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས། །ཁྱོད་ནི་འགྲོ་ཀུན་ཐར་པའི་སར་སྦྱར་
བའི། །རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྦྱ་འཕྲུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཆོད་མར་གྱུར་པའི་ངག་གིས་
ལུང་ཡང་བསྟན། །དེ་ཕྱིར་ཕུར་ཐུལ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་སྦྲེངས་འདི། །དགེ་མཚན་ཉི་
འོད་འབྱམ་གྱིས་བར་མེད་དུ། །གཏམས་པར་མཛད་ན་དུས་ངན་འབྱུང་པོའི་
བྱའི། །ཚོགས་(༡༡ན) རྣམས་སྤྲོད་ཆད་བག་ཡོད་བྱོས་ཤིག་གྱེ། །ཞེས་པ་ནི་བར་
སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

༥ དེ་ནས་སྟོན་གཞོན་ཅུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའང་རེ་ཞེས་ཐུལ་པོ་ཟས་
གཙང་མའི་ཁབ་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའང་རེ་ཞེས་
གི་བར་དུ་སྦྱའི་ན་ཆོད་བརྟས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བསྟོན་བཀུར་དང་སྤྱི་
ལུས་མཆོད་བཞིན་པར་གཟིམས་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་ལས། །སྐབས་ཞེས་ན་ཅུང་
ཟད་སྦྱ་ཁམས་མི་བདེ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པར་ཡབ་ཡུམ་དང་འཁོར་འབངས་
རྣམས་ཡིད་མི་བདེ་བར་གྱུར་དེ་སྦྱང་གཞི་ལས་གྲོལ་བའི་སྤྱད་དུ་སྤྲོད་བཅས་
དང་རིམ་གྱོ་སོགས་རི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་གྲོས་མཛད་པ་གཞོན་ཅུས་གསན་
ནས་འདི་དག་གི་ཡིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལས་དབྱང་བར་བྱོལ་དགོངས་ཏེ། །བདག་
ཉིད་ཀྱི་ནད་འདི་རྒྱས་ལན་པར་འདུག་པས་སྦྱོབ་དཔོན་པལ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་
སྦྱབ་རྒྱ་ནས་རྒྱ་སྤངས་ནས་བུང་ན་དྲངས་འགྲོ་བས་སེམས་བྲལ་མི་དགོས་
ཞེས་ཆོས་ཆོས་མེད་པར་གསུང་བྱོན་པས། །ཉེ་འཁོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱབ་རྒྱ་དེ་

གང་ན་ཡོད་ཅེས་ཁྱུས་པར། ཉག་རྩང་ལ་ཁར་ཡོད་ཅེས་སྒྲིག་གུར་སྒྲིབ་མེད་
གསལ་པོར་གཟིགས་པའི་གསུང་གིས་ལུང་བསྟན་མ་ཐག་ཞབས་འབྲིང་བ་.....
དག་གིས་ཀྱང་རྒྱས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དྲི་བ་བྱས་པར་རྗེ་ལྟར་.....
གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་རྟེན་ནས་རིངས་པ་རིངས་པར་འཆོལ་
བ་ལ་ཁྱགས་པ་ན། ཉག་རྩང་ལ་ཁའི་གུང་ཞིག་དུ་བྲག་གིས་ངོས་ནས་སྟའི་
བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དང་མཚུངས་པའི་སྒྲིབ་རྒྱ་དྲངས་ཤིང་བསེལ་བ་ཞིག་འབབ་
བཞིན་འདུག་པ་དེ་ནས་གསལ་རྒྱ་བྲངས་ཏེ་གསལ་བ་ན་རིང་པོ་མི་སྟོགས་པར་.....
རྒྱང་གཞི་མེད་དུ་དྲངས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དགུང་ལོ་གཉིས་ཙམ་བཞེས་
པའི་ཆེ་ལི་ཐང་མཁན་ཆེན་སྟན་ཆོག་གས་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་པའི་སྐུ་མདུན་དུ་ནམ་.....
འཛམས་ཀྱི་བྱབ་བྱས་སོགས་ཁྱ་བར་བྱོན་དུས་མཁན་ཆེན་གྱིས་གཟིམས་རྒྱང་
སྐྱག་དུ་ཐེབས་ནས་(༡༧) དེར་བྱི་ཆེན་དེ་ཉིད་ནས་གནང་བའི་དུང་དཀར་
ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྐྱག་དུ་བཞེས་ནས་ལན་གསུམ་འབུད་པར་མཛད་པས་སྐད་.....
ཀྱང་ཤིན་དུ་ཆེ་བར་བྱང་ཞིང་། མཁན་ཆེན་གྱིས་དུང་དཀར་འདི་སྟའི་ཡིན་
ཁྱུས་པར་ང་རང་གི་ཡིན་ཅེས་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་གསུང་གསལ་པོར་.....
བྱོན་ཞིང་། ད་དུང་བྱེད་རང་གི་སྐུ་ཆས་འདི་འདྲ་བ་གཞན་ཨེ་ཡོད་ཁྱུས་པར་
ཤིན་དུ་ནས་ཡོད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་བའི་ཆོ། མཁན་ཆེན་དེ་ཉིད་ནས་བྱི་ཆེན་རྗེ་
རྗེ་འཆང་གོང་མའི་སྐྱག་ཏྲི་སྐྱག་དྲིལ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ཏྲ་དྲིལ་མང་པོ་
འབྱེར་ནས་སྐུ་མདུན་དུ་སྟལ་བར་དེ་དག་གི་ཁྱོད་ནས་གོང་མའི་སྐྱག་ཏྲི་སྐྱག་
དྲིལ་གཉིས་མ་གོར་བར་སྐྱག་དུ་བཞེས་ནས་དགྲོལ་བར་མཛད་པས་མཁན་.....
ཆེན་སྐྱགས་ཡིད་གཏིང་ནས་ཆེས་ཏེ་བྱི་ཆེན་རྗེ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྟོད་
ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་མི་དགོས་པར་འདུག་སྟུམ་དུ་སྐྱགས་ལ་འབྲུངས་ཤིང་། འོན་
ཀྱང་རེ་ཞིག་གསལ་པོར་གསུང་བའི་དུས་ལ་མ་བབ་པར་དགོངས་ནས་ཞབས་
གས་པ་སོགས་ཀྱི་ངོར། བྱིས་པ་བྱེད་རང་ལ་མཆོན་པར་བྱང་བས་ངེད་.....

གྱིས་གྲུ་པ་བཅས་ཡང་གསུངས་པར། ལྷ་ལྷ་འི་ཞལ་ནས། ང་གྲུ་པ་བཅས་
 དགོས་པ་མེད་ང་རང་སྤྲོ་མ་ཡིན་གསུངས། སྤྲོ་མ་སྤྲོ་ཡིན་ཞུས་པར་དོ་རྗེ་
 འཆང་ཡིན་གསུངས་པ་སོགས་དོ་མཆར་ཅན་གྱི་བཀའ་མང་པོ་ཡང་སྟོན་བྱུང་
 ཏུ་སྤྲུལ་ཞིང་། དེར་མཁན་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་དང་ཞབས་གསུམ་པ་
 སོགས་ལ། བྱིས་པ་འདི་ཐ་མལ་པ་ཞིག་མིན་པར་འདུག་པས་སྤྱིན་ཆད་འདི་
 ཉིད་ལ་ཞབས་བརྟན་སྤྱི་རིམ་དང་གཙང་སྤྱོད་སོགས་ལ་འབད་བཅོན་གང་ཆེ་...
 བྱེད་དགོས་དང་ན་བཟང་ཡང་རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལྷགས་སྤྱི་མཛད་འདུག་དགོས་
 ཚུལ་སོགས་གྱི་བཀའ་སྤྱོད་ཞིབ་ཀྱས་དང་། མཆན་ཡང་སྤྱོད་བཟང་བརྟན་དར་
 ཞེས་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། ཏུང་དཀར་དང་ཕྱག་རྒྱུ་འུ་སོགས་ཀྱང་
 སྤྲུལ་བར་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཁན་(༡༠༠ན) ཆེན་དེ་ཉིད་ནས་སྤྲུལ་
 སྤྱི་རིམ་པོ་ཆེའི་དབུ་སྤྲོ་མཛད་དེ་བཀའ་དབང་བྱལ་བྱས་སོགས་སྤྱོད་པའི་བཞིན་...
 ཆགས་མེད་ཏུ་མཛད་པར་གྲགས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དོས་འདོན་བྱུང་པར་ཅན་
 དང་ཡིད་ཆེས་གྱི་གསུང་དོ་མཆར་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་...
 ཐམས་ཅད་ཏུ་དེས་མེད་སྟོན་བྱུང་གི་ཚུལ་ཏུ་བརྟན་པའི་མཛད་པའི་བྱུང་པར་...
 དང་། བཀའ་དོ་མཆར་ཅན་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཐེབས་པ་མཐའ་དག་ལའང་སྤྱོད་པོ་
 རྣམས་དང་པ་དང་དེས་ཤེས་བརྟན་པོ་སྟེད་ཅིང་། བྱུང་པར་ཏུ་ཡང་སྤྲུལ་
 བྱེད་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱལ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དང་མཁན་ཆེན་སྤྱི་ཆོགས་...
 རྒྱ་མཚོ་སོགས་གྱི་ཡུང་བརྟན་གྱི་གསུང་དང་། ལྷ་ལྷ་དོ་མཆར་ཅན་ཏུ་མ་མཛོན་
 སུམ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་གྱིས་རྒྱ་བྱས་པའི་ཁར། གཞོན་ནུ་དེ་ཡང་བྱིས་པ་ཐ་
 མལ་པ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པའི་མཛོན་མཆན་སྟེད་པར་མི་རྣམས་
 པ་ལྟ་བུ་གསལ་ལ་ཡ་མཆན་ཆེ་བ་མང་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་གྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་...
 རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་ནང་འཁོར་བ་རྣམས་ཀྱང་བྱིས་པ་རང་བཞིན་པར་བལྟ་བའི་...
 སྤྱང་ཞེན་སྟོད་པོར་གྱུར་ཅིང་། ཡུལ་མི་བྱིས་མཆོས་རྣམས་དང་གཞན་ཡང་ཉེ་

བ་དང་ཐག་རིང་བ་ན་གནས་པའི་ཤེས་ལྡན་དག་གི་སྐྱེ་འཛིན་གྱི་བྱ་གར་ཡང་
རོ་མཆར་ཅན་གྱི་གཏམ་དེ་དང་དེ་དག་སོས་པ་ན། ཡེ་མ་དེ་ནི་སྐྱེས་བྱ་ཡངས་
གྱི་ཁྱུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱོན་མེ་ཆེན་པོ་ཞིག་གཞིན་རུའི་སྒོ་ལ་.....
གྱིས་གནས་པར་གདོན་མི་བཟོ་ཞེས་ཅ་ཅའི་ཆོག་ཏུ་མར་སྤང་བ་དང་། ལྷག་
པར་དབྱུས་གཙང་གི་རྒྱས་ཅན་འགའ་དང་ཡི་ཐང་གི་སྤྱ་རིགས་ཡོན་ཏན་.....
དང་རྣམ་དཔྱད་གྱིས་སྤྱག་པ་དག་གིས། ཁྱུ་མཆོན་དེ་ལྟ་བུས་ན་ངེས་པར་དེ་
ནི་བྱི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནོ་མེན་ཏན་དེ་ཉིད་གྱི་སྤྱལ་སྤྱའི་རྣམས་གར་ཀྱང་མིན་....
ནམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་བ་སྤྱི་ཆོགས་རྗེ་འཕེལ་རྗེ་འཕེལ་ཏུ་གྱུར་རྟོ། །མ་
ལ་ཡར་སྐྱེས་ལྷ་གྲུ་ཆེས་སྤྱ་ཡང་། གཏུང་སེལ་བསུང་ཞིམ་སྤྱགས་བཅུར་འཕྲོ་
བ་ལྟར། ཁྱོད་ནི་ན་ཆོད་ལྷ་བ་གསར་པ་(༡༠༠) ལྟར། སྤྱ་ཡང་སྤྱགས་རྗེའི་
ཟེགས་མས་མཁའ་སྤྱིད་འགོངས། སྤྱང་བྱེད་ཤར་རིའི་སྤྱག་ནས་འཆར་བའི་
མདངས། འཕྱོག་པར་མི་རུས་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་གསལ་བཞིན། གང་གི་གྲགས་
པ་དཀར་པོའི་བ་དན་ཀྱང་། སྐྱེ་བོ་ཡངས་ལ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་གཡོ། ཇེ་ཆེ་
རྣམ་དཔྱད་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བྱ་དག སྤྱི་བའི་སྐྱོན་ནས་རོ་འཛིན་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ། །
འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་མེ་ཞེས། སྤྱང་གསང་མཐོན་པོས་འཁོར་མོ་
ཡུག་ཏུ་སྤྱག ཁེས་སྤྱས་སོ། ཇེ་ནས་ཀྱང་རི་སྤྱང་ཏུ་ལྷང་བར་མ་ལས། མེ་རྟོག་
དྲི་ནི་རྗེ་སྤྱགས་མིན་མི་འགོ། ཚ་བའམ་རྒྱ་སྤྱས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། མཁས་
རྣམས་དྲི་ནི་རྗེ་སྤྱགས་མིན་འགོ་སྟེ། སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་སྤྱགས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་
འགོ། ཞེས་རི་ལྟར་མའི་ཡུལ་གྱི་མེ་རྟོག་རྣམས་ཀྱི་དྲི་ནི་རྗེ་སྤྱགས་མ་ཡིན་པ་
དག་ཏུ་མི་འགོ་ཡང་། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དྲི་བསུང་ནི་རྗེ་སྤྱགས་
མིན་པ་དག་ཏུ་འང་འཕྲོ་བར་བྱེད་ལ། ལྷག་པར་ཏུ་ཡང་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་
གྱི་སྤྱ་གསུང་སྤྱགས་ཀྱི་མཛེད་པ་རོ་མཆར་ཐད་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་གྲགས་.....
པའི་སྐྱ་ནི་སྤྱགས་དང་སྤྱགས་མཆོམས་སོགས་ཁོ་ར་ཁོ་ར་ཡུག་ཀྱན་ཏུ་འཕྲོ་.....

བར་གསུངས་པ་ལྟར། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་ན་ཆོད་ཀྱི་པད་སྒྲིབ་ཆེས་ཆེར་སྤྱོད་པ་དང་པའི་རང་ཚུལ་དོ་མཆར་ཅན་གྱི་འདབ་མ་འབྲུམ་སྤྱད་ཀྱི་གཡོ་བའི་གྲགས་པའི་སྤྱོད་དབྱངས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བྱོན་ཀྱན་ཏུ་བྱལ་བའི་དབང་གིས་དབྱུག་གཙང་གི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡང་ལི་ཐང་གི་མི་རྩེ་ལ་འབྲུམ་གྱི་གཉེར་དཔོན་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱི་ཆེན་རྩི་རྩེ་འཆང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུལ་སྤྱོད་མཆར་ཅན་བྱོན་ཡོད་པར་འདུག་གོ། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དཀར་སྒྲིབ་ཀྱི་ལྟས་བསྐྱུལ་བའི་གྲགས་པའི་གཏམ་རྩེ་མང་རྩེ་གསལ་དུ་བྱུར་ཅིང་། ལྟས་པར་གོང་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་སྤྱོད་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆོད་དེ་མོ་ལོ་མེད་ཏན་ཆེན་པོ་སོགས་དང་། ར་སྤྱོད་སྤྱུག་མཛོད་ཆོས་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་བྱི་ཆེན་གོང་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔོན་ཏུ་བྱུར་པ་(༡༠༡)ན་ལྟས་གཉེས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞག་གང་ལ་ཡང་མཁས་ཤིང་འཛུངས་ལ་ཡིད་གཞུངས་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་དེ་ལ་སོགས་པའི་དད་ལྡན་གྱི་སྤྱོད་མ་དང་ཡོན་བདག་ཏུ་མའི་སྤྱོད་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་འང་དེ་འདྲ་བའི་གྲགས་སྤྱོད་ཏེ་སྤྱོད་དབྱངས་པོ་ཉ་ལན་ཅིག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱུང་བའི་ཆོ། རི་སྤྱོད་དུ། ཀྱན་གཟིགས་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས། རྒྱ་འཛིན་གསར་པ་ལང་ལོང་གཡོ་བའི་དབྱུག་། འབྲུག་སྤྱོད་ལྟས་ཆོད་ཆེ་གཙུག་ཕུང་ཅན། སྤྱོད་གཤོག་རྒྱལ་པོར་བྱས་ནས་དགའ་བའི་གར། བསྐྱུར་བ་དབྱར་གྱི་རྒྱལ་མོའི་རང་ཚུལ་ཡིན། ཞེས་དབྱར་གྱི་དུས་ན་རྒྱ་འཛིན་གསར་པའི་དབྱུག་ནས་འབྲུག་སྤྱོད་ལྟས་སྤྱོད་པ་མ་བྱ་གཙུག་ཕུང་ཅན་གྱི་རྒྱ་བར་སོན་པ་ན་སྤྱོད་གཤོག་རྒྱལ་པོར་བྱས་ནས་དགའ་བའི་གར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུས་བྱ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་གྲགས་པའི་གཏམ་དེ་རྒྱམས་གསན་པ་ན། དེས་པར་ད་ནི་བདག་ཅག་གིས་ཡུན་རིང་པོར་ཡིད་ལ་བཞག་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་འདོད་པའི་ལག་རྩེར་ལོན་པ་གདོན་མི་བྱ་བའི་དུས་ལ་བབ་པོ་སྤྱོད་ནས་ཡིད་དགའ་བ་དང་སྤྱོད་བཞིན་པོས་

ཡོངས་སུ་བྱབ་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་གནས་པ་ལྟར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ལྟ་
ནའང་དེ་དག་ནི་རིང་མོ་ཞིག་ནས་མཁས་ཤིང་འཛངས་པའི་ངང་ཚུལ་ལ་འདྲིས་
པ་ཡིན་པས་ན་འདི་སྟམ་རུ་དགོངས་པར་གྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱེ་བོ་དག་
རང་རང་གི་དོན་རུ་ཁྱད་ཟད་ཅམ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་སྤང་རུ་གསེར་དབུལ་སྟགས་ཀྱི་
དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ལའང་ལན་རུ་མར་བརྟག་ཅིང་གཞིག་པར་བྱེད་ན། ཚུལ་
འདི་ལྟ་བུ་ནི་བཟུན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱལ་ས་པོ་ཆེ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རུ་ཡིན་
པས་ཅི་ནས་ཀྱང་ད་རུང་ལན་བརྒྱར་དྲིས་ཤིང་ཞིབ་རུ་བརྟག་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ།
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གྲགས་གཏམ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན། ཇི་སྐད་དུ། ལྷན་
པོས་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས། །ཁྱི་ཆེན་གྱ་ཙོ་འདོན་པ་ལ། །རྒྱ་མཚན་
མེད་པར་གཞན་དག་རྒྱག་ །ཅེས་པའི་ཚུལ་རུ་འགྱུར་བས་ན་བབ་ཅེལ་དང་གུ་
ཆོམས་སུ་བྱ་བའི་གནས་མ་ཡིན་ལོ་སྟམ་རུ་བསམས་ནས། སྤར་ཡང་ཡུལ་
ཕྱགས་(༡༠༡བ) དེ་དག་རུ་དྲི་བ་དང་བརྟག་པ་སྟོ་རུ་མའི་དོས་ནས་བྱས་ཤིང་།
ལྷག་པར་བདེ་ལུན་ཞིང་གི་མགོན་པོ་རུར་སྐྱིག་གི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་པཎ་
ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་སྤྱི་གྱི་འཁོར་
ལོས་བསྐྱར་བ་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོ་ནོ་མིན་ཏན་ལ་སྟགས་པ་སྐྱེས་ཆེན་
དམ་པ་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་བྱགས་བརྟག་སྟགས་བྱས་པར་དེ་དག་གིས་
ཀྱང་རུས་གསུམ་སྐྱབ་བྲལ་རུ་གཟིགས་པའི་བཀའ་ལྷང་གསལ་པོར་བྱོན་པ་
དང་། དེ་བཞིན་རུ་བཟུན་སྤང་སྤུལ་པའི་ཆོས་སྤྱིར་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ཡང་
བཀའ་ལྷང་མང་རུ་བྱས་ཤིང་། ར་སྤོང་སྟགས་ཀྱི་མགོན་ཁང་མཐུ་མོ་ཆེ་རྣམས་
སུ་ཡང་བརྟག་བསྐྱེལ་སྟགས་རྣམ་པ་རུ་མའི་སྟོ་ནས་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པར་
བྱས་པ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ལུས་ཅན་བསྐལ་པར་བསགས་པའི་ལེགས་བྱས་འབྲས།
བྱགས་རྗེའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷང་ལས་ནེམ་རུར་གྱི། །དྲི་བལ་དོས་ཟིན་དབྱེད་གསུམ་
ཡོངས་དག་པའི། །རིན་ཆེན་གསེར་སྤངས་འོད་གྱིས་ཕྱགས་ལུན་ཟོས། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ཅག་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བར་བསགས་པའི་.....
 ལེགས་བྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་སྤྲོ་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་
 ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པའང་སྐད་ཅིག་ཡོལ་བ་མེད་པའི་དབང་གིས། ཇི་
 ལྟར་རྒྱ་ཆུ་པོའི་གསེར་ལ་བཀྱ་སྤངས་བྱས་པ་བཞིན་དུ་རི་ཙམ་བརྟགས་ཀྱིན་གྱི་
 ཆེན་གོང་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་རྣམས་གར་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་རྟོག་
 པའི་ཁར་ཕྱལ་ཆབ་དེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་ངོས་འཛིན་དང་གདན་ཁྱུ་དགོས་ཚུལ་.....
 སྤགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཀྱང་སྤུལ་ཐེབས་བྱུང་བར་རྟོན། གོང་མའི་རྗེས་འཇུག་
 སློབ་འབངས་ཆང་མའི་སེམས་ཡུལ་དུ་འང་ད་ནི་འདི་ལས་གཞན་དུ་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་དོགས་པའི་གནས་མ་མཆིས་པས་ལྟར་དུ་དབྱས་འབྱུར་གྱི་སྤྲོས་སྤྲོ་གདན་.....
 དངས་ཏེ་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་དོན་ལྡན་དུ་བྱའོ་སྒྲུལ་པའི་སྤྱག་བསམ་.....
 དང་སྤྱིང་སྤྱོདས་རྣམས་པར་དཀར་བའི་རྒྱ་མཆོ་བྱེད་དུ་ལྟར་ཞིང་དེའི་སྤྲོད་དུ་
 བྱག་མཛོད་ཆོས་རྗེ་དཔོན་འཁོར་འགའ་དང་བཅས་(༡༠༩ན) ཏེ་ལི་ཐང་གི་.....
 སྤྲོས་སྤྲོ་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །

འདིར་སྤྲོས་པ། དེ་ལྟར་མད་བྱུང་མཛད་པ་རིན་ཆེན་ཁམས། གྲགས་པའི་
 སྤྲོ་ཡི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི། རྩོམ་ཆར་བརྒྱ་སྤངས་པའི་འབྲས་ཆོམ་ཅན། །
 གངས་སྤྲོས་སྐྱེ་པོའི་ན་བའི་རྒྱན་དུ་འཆར། །ཚུལ་དེ་སྤྲོ་འཛིན་ལམ་དུ་སོན་
 པ་ན། །རིང་ནས་སྤྲོས་ཅན་ལུན་པའི་སྤྲོད་ཉལ་བའི། །ཐེ་ཆོམ་འབྲུག་ལ་
 འབྱུང་བའི་སྤྲོ་འགྲོའི་སྤྱོད། །མཐའ་དག་ཡི་ཆས་མཁའ་སྤྲིང་སྤྲིང་མས་བཅད། །
 འོན་ཀྱང་གྲགས་གཏམ་ཙམ་ལ་འཆེལ་མིན་པར། །སྤྲོར་ཡང་སྤྲོ་ཞིང་ཞིབ་པའི་
 སྤྲོ་སྤྲོས་ཀྱིས། །གསེར་བཞིན་དབྱེད་བརྒྱར་ལན་བརྒྱར་བཀྱིས་པ་དེ། །མཁས་
 ཤིང་མཛངས་པའི་ངང་ཚུལ་ཁོ་ནར་ཟད། །དེ་ནི་རྒྱུ་ལྡན་སྤྲོ་གིས་སྤྲོ་མཆ། །རི་
 ཙམ་བྱི་དོར་བྱས་པ་དེ་ཙམ་དུ། །གཟི་འོད་ཀྱན་དུ་འབར་བ་རི་བཞིན་དུ། །
 བརྟགས་ཀྱིན་ངེས་པའི་རྩ་བ་བརྟན་པར་གྱུར། །དེ་བྱིར་ད་ནི་སྤྲོ་ལའི་སྤྲོན་

སྒྲིངས་འདིར། །འགྲོ་བ་མགོན་དང་བཅས་པར་བབྱའོ་ཞེས། །སྒྲིང་སྒྲིབས་ནོར་
བུ་འཛིན་པའི་སྒྲིས་བུ་དག །ཡི་ཐང་སྒྲིངས་སུ་རིངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོང་། །
ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ། །

༥ དེ་ནས་ཕྱག་མཛོད་ཆོས་རྗེ་དཔོན་འཁོར་རྣམས་ཡི་ཐང་གི་སྒྲིངས་སུ་
ཐེབས་ནས་བཀའ་གྲོས་ལ་རང་ཅག་རྣམས་སྟོན་ལ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱུང་གམ་དུ་
བཅར་ཏེ་གང་ཅིའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཞིབ་པར་མོལ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སྦྱུལ་སྦྱ་
རིན་པོ་ཆེར་མཇུག་ཞུ་དང་བཅས་ནས་ངོས་འཛིན་སོགས་ཞིབ་སྒྲིང་བབྱའོ་
ཞེས་བཀོས་ནས་དེ་ལྟར་མཛད་ཅིས་ལ། སྒྲིས་བུ་ཆེན་པོ་འདིས་བསྐྱེལ་བ་མི་
མངའ་བའི་བརྒྱལ་ཁྱགས་གསལ་པོར་སྟོན་པའི་སྲུང་དུ་དཔོན་འཁོར་རྣམས་
ཉེ་སྤྱོད་དུ་ཐེབས་མ་ཐག་པ་མ་བཅེ་དུང་ཅན་བྱས་ནས་འཁོར་བ་འབྲུང་མ་
ཐག་པ་ལྟ་བུའི་མཉེས་ཆོར་ཤིན་དུ་ཆེ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་ལ་ཡ་མཚན་
ཅན་དུ་མ་བསྟན་པར་མཛད་པ་ན། ཕྱག་མཛོད་དཔོན་འབངས་རྣམས་ཀྱང་
ཁྱི་ཆེན་རྗེ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ཡུན་རིང་མ་མཇུག་པ་ལས་(༡༠༩༧) སྤྱར་ཡང་
མངོན་སུམ་དུ་མཇུག་པ་རྗེ་ལྟ་བའི་དགའ་སྟོན་དཔག་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་། དེའི་
མཐུ་ལས་ངོ་མཚར་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ལྷག་པར་དུ་འཕེལ་བས་འདྲེན་
བྱེད་ཀྱི་ལམ་ནས་མཆི་མའི་རྒྱན་རང་དབང་མེད་པར་ཤོར་བའི་སྒྲིན་བྱས་ཏེ།
ཡབ་ཡུམ་སོགས་དེར་འཁོད་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་འཕྲོག་སྟེ་ཤུགས་རིང་
ནར་ཞིང་མཆི་མ་དབང་མེད་དུ་ཤོར་ནས་ཕན་ཚུན་མཐའ་དག་དར་ཅིག་སྤྱོད་
མི་ཤེས་པའི་ངང་དུ་ཅུང་ཟད་གཅིག་ལུས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཚུལ་དེས་ཀྱང་ལྷག་
པར་དུ་དེས་ཤེས་འདྲོངས་པར་གྱུར་ཏེ་སོམ་ཉིད་འཆིང་བ་མཐའ་དག་ལས་
གྲོལ་མོད་ཀྱང་། སྤྱར་ཡང་སྦྱིའི་ཤུགས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའམ། གཞན་
གྱིས་སྟོ་འདོགས་དང་སྤྱར་བ་སྤྱོད་པའི་སྲུང་དུ་གོང་མ་དེ་ཉིད་ནས་ཐུགས་
དམ་གྱི་ཉེན་དུ་མཛད་པའི་སྤྲེགས་བམ་དང་། སྦྱ་བརྟན། རྗེར་བྲིལ་སོགས་

འགའ་ཞིག་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་གཞན་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེའན་ནས་སྤུལ་
 བར། དེ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་དོགས་པ་ཅམ་ཡང་མཛད་མི་དགོས་པར་འདི་
 དང་འདི་རང་གི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནོར་འབྲུལ་གཏན་ནས་མེད་པར་བདག་གིར་
 བཞེས་པས་ཁོང་རྣམས་སྤར་བས་ཀྱང་མོས་གུས་ལྷག་པར་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་།
 དེའི་དབང་གིས་གོང་མའི་ཐུགས་བསྐྱེད་མཐའ་བཅན་པོ་དང་། གོང་ཏུ་
 བཤད་པའི་བླ་མ་གྱལ་ཐོབ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དང་། གཞན་ཡང་ལྷ་དང་བླ་མ་
 རྒྱ་གེ་ཚོས་སྤངས་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་ལའང་བསྐྱེད་བ་མེད་པའི་ངེས་པ་གཏིང་
 བས་རྟེན་ཅིང་། ལྷག་པར་ཕྱག་མཛོད་ཉིད་སྤར་མདོ་སྤང་ཏུ་ཡུད་ཅམ་ཞིག་
 རྩོན་སྐབས་སྤུལ་སྤུལ་དེ་ཉིད་ནས་ཁྱོད་རང་རེ་ཞིག་རང་ཡུལ་ཏུ་ལོག་ཞིག །ལ་
 འགྲུངས་པར་རང་རེ་གཉིས་མཉམ་དེ་འོང་ཞེས་གསུངས་པའང་དྲང་སྟོང་བདེན་
 པའི་བཀའ་བསྐྱེད་བ་མེད་པར་ཐོག་ཏུ་འཕེལ་བ་སོགས་སྒྲིག་ནས་བསམ་ཀྱང་
 ངེས་ཤེས་འདྲོངས་ཤིང་། བརྟག་གྱིན་དད་པ་འཕེལ་བའི་ཚུལ་ཁོ་ན་ལས་མ་
 འདས་པས་ན། རི་ལྷར་ཕ་མེས་ཀྱི་བྱད་ནོར་རིན་ཐང་དང་བྲལ་བ་སྟོར་ཏེ་
 ཡུན་རིང་ཏུ་སོང་(༡༠༣༥) བ་ལས་སྤར་སྒྲིབ་ཏུ་རྟེན་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་
 དགའ་སྟོན་དང་སྒྲིབ་གདེངས་རྣམས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་འགཅིན་པ་བཞིན་
 ཏུ་བྱུང་བར་གདའོ། །གཞན་ཡང་དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་སྐྱེས་བུ་མཆོག་འདི་ཉིད་
 རོ་མཆར་དང་བཅས་ཏེ་བལྟམས་པའི་གྲགས་པའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་རིང་ནས་རིང་
 ཏུ་སྒྲིག་པ་ལས་མཐར་གྱིས་གནམ་བསྐྱོས་གོང་མ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་
 ཀླུ་པོའི་ཀླུ་ཁབ་ཀྱི་སྒྲོངས་སུ་ཡང་གྲགས་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཨགྱ་རྟ་
 ཐོག་ཐུ་ཞེས་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་མཆོད་གནས་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་
 རྒྱུས་མཆོག་དེ་ཉིད་གངས་རིའི་སྒྲོངས་སུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་ཏུ་ཉེ་བ་ན།
 ལ་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོ་དང་རྟོ་རྩེ་འཆང་ལྷང་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་གཉིས་ནས་བཀའ་ཕེབས་སུ། ད་ལན་ཁྱོད་ཉིད་དབུས་ཐུགས་སུ་འགོ་སྐབས་ལི་

ཐང་དུ་ཁི་ཆེན་ལོ་མེན་ཏན་གྱི་སྤྱལ་སྤྱི་གྲགས་པ་ཆེ་བར་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་...
 རོས་མཇལ་གྱི་ཐོག་ནས་བརྟག་དབྱེད་ཞིབ་དུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་དང་...
 ལྟ་བུ་མའི་ལྷང་བཟུན་སྟགས་གང་ཅི་ནས་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པ་བྱུང་ཆེ་མི་རིང་...
 བར་རོས་འདྲིན་ཀྱང་བྱེད་དགོས་ཡོད་པས་དེ་ཅིས་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཀྱང་དགོས་...
 ཞེས་བཀའ་ལྷང་གསེར་གྱི་ཅོད་པའི་སྤྱི་པོར་བཀོད་པ་ལྟར་ཨགྱ་རྟོ་ཐོག་བྱས་...
 ཀྱང་པོད་དུ་ཞབས་པད་བཀོད་པལ་ལྟ་དང་བླ་མ་དུ་མར་ལྷང་བཟུན་བརྟག་...
 པ་མང་དུ་ཞུ་བར་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་ནག་དུ་བྱིར་ཕེབས་སྐབས་ཆེད་...
 དམིགས་གྱིས་ལམ་ལྟོ་བརྒྱུད་ནས་བྱོན་ཏེ་ལི་ཐང་དུ་ཕེབས་ནས། སྤྱལ་སྤྱི་...
 རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དུང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་རོས་འདྲིན་དང་བརྟག་པ་སྟོ་དུ་མ་ནས་...
 མཛད་པར། དེ་དག་ལ་ཡང་རི་ཅམ་བརྟག་དབྱེད་མཛད་པ་དེ་ཅམ་དུ་ངེས་...
 ཤེས་རིམ་འདྲོངས་སུ་བྱུར་ནས་སྤར་དབང་སྟགས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་ཕེབས་ཏེ་...
 “གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷང་སྤྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཅས་སུ་རི་...
 ལྟར་འདུག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་མཚན་ཅན་སྟན་དུ་གསལ་བ་ན། “གོང་མ་མཆོག་...
 ནས་ཀྱང་དགེས་བཞིན་དུ་རིང་པོར་(༡༠༩༧) མི་ཐོག་པར་རིན་ཐང་ཆེ་ཞིང་...
 རོ་མཚར་བའི་དངོས་པོ་དུ་མའི་སྤྱིས་བཟང་པོ་སྤྱལ་བར་མཛད་ལ། དེ་བཞིན་...
 དུ་ལྷང་སྤྱི་རྟོ་རྟོ་འཆང་ནས་ཀྱང་སྤྱལ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེར་སྟོམ་ལྷ་དང་། བླ་གོས།
 མཆོལ་སྟགས་གྱི་གནང་སྤྱིས་དང་། ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ལའང་གུ་རྟོ་མ་པའི་...
 གནང་སྤྱིན་བཟང་པོ་མཛད་པར་གྲགས་ལ། དེ་དང་མཚུངས་པར་པོད་ནས་...
 “གཞུང་ས་མཆོག་དང་རྒྱལ་ཚབ་ལོ་མེན་ཏན་སྟགས་སྤྱི་རྒྱུ་མཚོད་སྤྱང་ཆེན་...
 པོ་རྣམས་ནས་ཀྱང་རོས་འདྲིན་སུལ་དུ་བྱིན་པའི་ལེགས་སའི་གནང་སྤྱིས་གཏོས་...
 ཆེ་བ་འབྱལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་དག་ནི་ཡུལ་དུས་དང་རིགས་དུས་རྣམས་ལས་...
 བཅམས་ཏེ་ལྷམས་སུ་ཞུགས་ཤིང་སྤྱི་བཟུམས་པ་སྟགས་གྱི་རྒྱལ་མདོ་ཅམ་སྤྱང་...
 བཤོ། །

འདིར་སྒྲས་པ། མང་མང་རྩོམ་མཛད་པའི་གསེར་གྱི་རྒྱ། །ཡང་ཡང་
 སྒྲིང་བའི་དབྱུག་གྲུས་བསྐྱལ་བའི་སྒྲ། །སྟན་སྟན་ན་བའི་བདུད་ཅིར་སོན་པ་
 བ། །འཛུམ་འཛུམ་དད་པའི་གེ་སར་འབུམ་སྤྲག་གཡོ། །བྲིད་གྱི་མཛད་བཟང་
 རིན་ཆེན་རི་བོའི་འཕྲེང་། །རྩོམ་མཛད་མཐོ་བྲད་སྤྱིད་ཅིར་བསྟེགས་པའི་བརྩིད། །
 མ་ཐེག་ས་ཆེན་འདི་ཡང་རུལ་གྱུར་ཏེ། །དལ་འགྲོའི་རྒྱན་བཟང་ནམ་བཞི་ཕྱང་
 དམ་སྟམ། །གཞོན་ཅུ་ཉིད་ནས་བསྟེགས་འོས་ཡོན་ཏན་གྱིས། །ཕྱག་པའི་ཚུལ་
 འདི་དོན་ཀྱན་གྲུབ་པ་དང་། །ཐ་མི་དད་ཕྱིར་ཆངས་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱང་། །
 སྤྱིད་ལྷར་འདུ་བའི་སྒེལ་གཡེངས་ཅིས་མི་ཚོམ། །ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་གྲགས་
 པ་དང་མའི་བྲུ། །ཡ་མཆོན་རྒྱུ་གསུལ་སྒྲ་སྟན་འཁྲོལ་བཞིན་པར། །དབང་
 ཕྱགས་འཛིན་མའི་རོགས་སུ་རྒྱ་བའི་ཆོ། །ས་ཡི་ཆངས་པའང་གྲུས་པའི་སྟེམ་པ་
 ཟུམ། །སྒར་ཡང་རིང་མིན་སྟེམ་བཟང་བེ་རྒྱུ། །དད་པའི་སྤྱད་བྱར་རྒྱས་པའི་
 དོ་ཤལ་ཞིག །སྟ་ཉི་ཀ་ཡི་སྒྲ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །བྲིད་ཕྱགས་དབྱེས་པའི་མཆོད་
 གྲིན་ཉིད་ཏུ་སྟེལ། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༥ ། གཉིས་པ་བྲིམ་ནས་བྲིམ་མེད་པར་མཛོན་པར་འབྱུང་སྟེ་ཐུལ་བའི་བསྟན་པ་
 ལ་ཐོས་བསམ་སོགས་རི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་(༡༠༩) བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལུམ་བུ་ནིའི་ཆལ་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་གཟིམས་ཁང་.....
 དེར་དབྱང་ལོ་རྒྱུག་ཏུ་སོན་གྱི་བར་ཏུ་སྦྱེའི་ན་ཆོད་གྱི་པང་བསྐྱེད་པ་དང་ལྟན་
 ཅིག་ཏུ་གཞོན་ཅུའི་རོལ་ཅེད་རྩོམ་མཛད་ཅན་གྱི་ནམ་པ་རུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་.....
 བཞུགས་པའི་མཐར། གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་རོས་འཛིན་གྱི་རིམ་པ་དེ་དང་དེ་
 དག་ནམས་ཀྱང་ལེགས་པར་གྲུབ་ཟིན་ནས་གསུལ་བྱའི་པད་ཆལ་ཏུ་འཕྱིན་.....
 ལས་ཀྱི་འོད་སྟོང་འགྱུར་པའི་རུས་ལ་ཉེ་བར་བབ་པ་ན། དེ་ཡང་རི་ལྟར་སྟོན་
 གཞོན་ཅུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའང་ཐུལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ལྷའི་.....
 རོལ་མོའི་སྒྲ་ལས། འཆི་མེད་ཐུ་དན་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ནས། །སྟོམ་པ་རབ་

གདུངས་བདུད་ཅིས་ཆོས་བྱ་ཞེས། །སྤྲོན་གྱི་སྤྲོན་ལམ་ཆོག་མཆོག་དཔན་གྱིས་ལ། །
གྲོང་ཁྱིམ་འདི་ནས་ཟུར་དུ་མངོན་པར་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྐྱལ་བ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར། དབུས་གཙང་གི་སྤྲོངས་སུ་གནས་པའི་དད་ལྡན་
གྱི་སྤྲོ་བོ་མཆོག་དཔན་གྱི་དང་། བྱང་པར་དུ་རྒྱལ་ཆབ་ལྗོ་མིན་ཏན་ཆེན་པོ་
སོགས་ལྷན་ཅན་ཀུན་གྱི་གཙུག་ན་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
མཐའ་དག་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་པར་བྱི་ཆེན་དོ་རྗེ་འཆང་་་
གི་སྤྱལ་སྤྱ་འབྲུལ་བུལ་དོ་མཆར་ཅན་དེ་ཉིད་རིང་མིན་ཟུར་དུ་དབུས་འགྱུར་་་
གྱི་སྤྲོངས་འདིར་གདན་དྲངས་ཏེ་སྤལ་བ་བཟང་པོའི་དགའ་སྟོན་ཀུན་ལ་མངོན་་་
སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་དགོས་པའི་བཀའ་ལྷང་བསྐྱོག་དུ་མེད་པ་དུ་མས་ཉེ་བར་་་
བསྐྱལ་བའི་ཆེ་གཞོན་ཅུ་དེ་ཡང་འདི་སྟམ་དུ་དགོངས་པར་སེམས་ཏེ། ཨེ་མའོ་
སྤྲོན་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་་་
བའི་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིད་པའི་བདེ་འབྱུར་མཐའ་དག་མེ་འོབས་ལྟར་
རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་ཏེ་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་དུ་བྱུང་ནས་མངོན་པར་་་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པོད་གྱི་མཁས་གྲུབ་
གོང་མ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོགས་(༡༠༩༧) མཆེལ་མའི་ཐལ་བ་་་
བཞིན་དུ་དོར་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲུལ་གསུམ་ཆང་ལ་མ་་་་་
ནོར་བར་མཛད་པ་ལས་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་འབྱུབ་པ་ཤ་སྟག་དུ་་་
ངེས་ན། དེའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཀྱང་སྤྱེས་སུ་དམ་པ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་བྱགས་
ནས་བྱིམ་གྱི་འདུ་འཇི་དུག་སྤྱལ་གྱི་ཆང་ལྟར་སྤངས་ཤིང་དུར་སྤྱིག་གི་རྒྱལ་་་་་
མཆོན་བཟུང་སྟེ་ཟས་གཙང་སྤས་གྱི་རིང་ལྷགས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲུལ་གསུམ་གྱི་
སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་མད་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་བཞི་དགོས་པར་རྫོ་་་་
སོག་ལ། དེ་ཡང་སྤྲོན་གྱི་འཕྲིན་ལས་དང་སྤྲོན་ལམ་གྱི་འཕྲོ་ཡང་དབུས་འགྱུར་
གྱི་སྤྲོངས་ཁོ་ནར་ངེས་པར་གདའ་བས་ད་ནི་ཟུར་བར་བསྐྱེད་དེ་མཆོག་དཔན་་་་་

ཡངས་ཀྱི་རེ་བ་དོན་ལྡན་དུ་བྱ་བའི་དུས་ལ་བབ་སྔོན་དགོངས་ནས་དབུས་སྤྱགས་སུ་
 རྒྱན་པ་ལ་རིངས་པ་དང་སྒྲོ་བའི་ནམ་འགྲུར་མཐའ་སྐྱས་པ་མཛད་པར་གྲགས་པ་
 ཤིང་དེའི་དབང་གིས་སྤྱག་མཛོད་ཆོས་རྗེ་དཔོན་གཡོག་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷུར་
 བ་ལྷུར་བར་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་སྤྱན་འདྲེན་པའི་སྐད་དུ་སྐར་ཡང་བོད་དུ་
 བྱིར་ལོག་ནས་གདན་ཞུའི་གྲ་བསྐྱེགས་ཚད་མེད་པ་མཛད་ཅིང་། ཀླུ་ཆབ་དེ་
 མ་ནོ་མིན་ཏན་ཆེན་པོར་ཡང་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སྐྱ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་
 ནམ་ཐར་གང་གི་ཆ་ནས་བལྟས་ཀྱང་ཁྱི་ཆེན་གོང་མ་དེ་ཉིད་མདོན་སྤྲུམ་དུ་
 མཇུག་བ་དང་མཚུངས་པའི་དོ་མཆར་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འདུག་ཚུལ་
 དང་། རིང་མིན་གདན་ཞུ་མཛད་ཅིས་སོགས་ཀྱི་སྒྲན་ཞུ་ལུ་དོན་བཞིན་རྒྱ་
 བོད་བྱང་འབྲེལ་ནས་པར་བྱིན་ལམ་ཡིག་གསུང་ཤོག་དང་བཅས་གདན་ཞུ་
 བར་གཞུང་ས་ཆེན་པོའི་སྐྱ་ཆབ་ཅེ་གཟིམས་འགག་འད་འཛོ་བ་དོ་གཡོག་དང་།
 ར་སྐྱོང་སྒྲ་བྱང་གི་ཞབས་གས་སྡེ་པ་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་དོ་གཡོག་བཅས་
 ཤིང་སྡེ་རྟོར་ཟླ་ལྷ་པའི་ནང་གཟའ་སྐར་དུས་ཆོས་མཆོག་དུ་དགེ་བའི་ཉིན་
 ཆེད་དམིགས་ཀྱི་རྫོང་བརྒྱའ་མཛད་དོན་བཞིན། ཁོང་ནམས་ནས་ཀྱང་བྱི་
 ཤོལ་དང་ལེ་ལོའི་གཞན་དབང་དུ་མ་ཀྱུར་པར་བདག་(༡༠༥ན) ཉིད་ཆེན་པོ་
 དེ་དང་མཇུག་བ་ཞིག་ནམ་ཡིང་སྤྲུམ་ཉིན་དང་མཆོན་དུ་བསམ་པ་བར་མ་
 ཆད་པ་ཁོ་ནས་བཤད་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་ཞིང་། ལམ་བར་ནམས་སྤྱང་ཉེ་ཞོ་མེད་
 པར་བདེ་བཤོད་ཀྱི་ངང་ནས་རིང་མིན་ཉིད་དུ་ཞབས་བྱང་དུ་སོན་ཏེ་མཇུག་
 སྤྱག་དུ་བཅར་བ་ན་ཤིན་དུ་དབྱེས་པའི་ཉམས་དང་བཅས་ཏེ་མཇུག་ཁ་དང་
 བཀའི་ཕེབས་སྒྲོ་སོགས་ཞིབ་པར་སྤྱལ། དེ་ནས་ཀྱང་བྱི་འགྲངས་སུ་མ་ཀྱུར་
 པར་རིང་མིན་བོད་དུ་རྒྱན་རྒྱུའི་སྤྱ་གོན་གྲགས་ལུལ་ནམས་ལོགས་པར་ཆགས་
 སུ་ཆུད་པར་མཛད་ཅིང་། སྤྱགས་དེར་འདུས་པའི་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་དད་
 ལྡན་ཀྱན་ལའང་། ཞལ་མཇུག་སྤྱག་དབང་། ཟང་ཟིང་གི་གནང་སྤྱན་སོགས་

གྱིས་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་བསྐྱངས་བར་མཛད་ཟིན་ནས་ལོ་དེ་ཁའི་ཉིན་ཟླ་དག་...
པའི་དམར་སྟགས་གྱི་བཟང་པོ་གཉིས་པ་གཟུང་སྐར་འཕྲོད་སྦྱར་སྟགས་དག་...
ཞིང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ། རྒྱལ་བ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་སྣ་ལས་བབ་པའི་མཛད་...
བཟང་བཟུན་པའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཉིན་མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་རིན་པོ་ཉིད་གྱིས་གཙོ་...
མཛད་པའི་སྟོན་འཁོར་ཆང་མ་ན་བཟུང་། ཆིབས་པ། བཞོན་ཁལ། གཡོག་...
འཁོར་སྟགས་ཉེ་བར་སྒྱུད་པའི་དངོས་པོ་ནམས་གཟབས་འཆོར་མད་དུ་བྱུང་...
བའི་སྟག་སྟགས་དེའི་སྣ་སྤེ་མི་སྤེ་དུ་མའི་ཆིབས་བསྐྱེལ་སྟགས་སྤི་ཁུ་དུ་མས་...
མདོན་པར་བཏེགས་བཞིན་པར་གཟུགས་སྤྱི་ཉིན་བྱེད་ཐུགས་བསྐྱེད་ཤིང་...
ཏྲ་བདུན་གྱིས་དྲངས་ཏེ་ལི་ཐང་གི་སྤྲངས་ནས་ཆིབས་གྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བར་...
མཛད་དོ། །ཡ་མཆོན་དམ་པའི་ཟླ་བ་ཞིག །ལང་ཆོའི་ཆ་ཤས་ཚྲགས་མིན་ཀྱང་།
ཕུན་ཆོགས་སྟོན་ལམ་རྒྱུད་གི་ཏྲས། །འདྲེན་པས་གངས་སྤྲངས་དབུས་སུ་...
བསྐྱེད། །དེ་ཆེ་མགོན་བྱིད་གཞན་དོན་ལ། །གཅིག་དུ་སྟོན་པའི་སྤྱིང་རྗེའི་དེ། །
བརྒྱ་ཐག་སྐལ་ལྷན་ཐུ་མ་རའི། །ཡིད་གྱི་ངལ་བསོར་ཅིང་ཡང་སྟོ། །ཁྱི་བ་གྱི་འདུ་...
འཛི་རིང་བཏང་ནས། །དབུས་འགྱུར་ཆོས་གྱི་དགའ་ཆལ་དུ། །བསྟེགས་པའི་...
ཚུལ་འདི་སྟོན་བྱོན་གྱི། །དམ་པའི་རྗེས་སུ་ཁྱུགས་པར་ངེས། །(༡༠༥༧) དེ་ནས་...
དཔོན་འཁོར་ནམས་ལི་ཐང་གི་གནས་དེ་ནས་འཕགས་ཏེ་རིམ་གྱིས་ཤུལ་རིང་...
གི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་དག་དུ་ཡང་། མགོན་པོ་འདི་...
ཉིད་རང་གི་ཐུགས་རྗེའི་གྲིབ་བསེལ་གྱིས་འཆོ་བས་དཔོན་འཁོར་འབངས་སྟགས་...
ཐམས་ཅད་ལ་ངལ་དུ་བ་དང་དཀའ་ཆོགས་དང་བག་ཆོ་བའི་ཁྱུར་ཅུང་ཟད་...
ཅམ་ཡང་མེད་པར་ལུས་སེམས་བདེ་བའི་ངང་ལ་འགྲོད་པ་གྱུར་ཅིང་། དེ་...
དག་གི་ཆེ་ཡང་སྟེས་དུ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཞལ་ནས་མདོན་མཆོན་ཅན་གྱི་ཆོག་...
གསལ་བར་མ་བྱོན་ཀྱང་པོད་དུ་བྱོན་པ་ལ་དགེས་པའི་ནམ་འགྱུར་སྐར་ལས་...
ཀྱང་ལྷག་པའི་གསལ་ལ་ཡ་མཆོན་ཅན་ཤ་ལྷག་བཟུན་པར་མཛད་སྤྱང་ཉི།

ཚུལ་དེ་དག་ནི་བྱིས་པའི་སྟོ་ཅན་འགའ་ཞིག་ཡུལ་གསར་པ་གཞན་དག་ཏུ་.....
 འགྲོ་བ་ལ་དགའ་བ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བརྗོད་མ་ཐག་པ་
 ལྟར་སྒྱུར་བསྟན་པ་ཡོངས་དང་ལྷག་པར་འཇམ་མགོན་ཆོས་གྱི་ཚུལ་པོའི་རིང་
 ལུགས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བ་སོགས་རྒྱབས་པ་ཆེའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་འཕྲོ་འཁྱུད་པ་
 ལ་ཆེས་ཆེར་རིངས་པའི་ངང་ཚུལ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གོར་མ་ཆག་ཅིང་། དེའི་
 ཆེ་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆོས་གྱི་ཚུལ་པོས་ཀྱང་ལས་སྒོལ་གྱི་བར་གཅོད་.....
 བྱིས་མི་ཚུགས་པའི་སྐད་དུ་དཔའ་ཞིང་བརྒྱལ་པོད་པའི་དམག་མི་བཅུ་ལྷག་....
 ལཱ་ཅམ་བོད་གྱི་བར་དུ་བསྐྱེལ་མར་གཏོང་བར་མཛད་དེ་ཕེབས་ལམ་ཐམས་....
 ཅད་དུ་གཟིམས་རྒྱུད་གི་འགགས་དམག་མིས་སྤང་ཆ་བྱེད་བཞིན་པར་གནས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་སྟོ་བརྒྱུད་ནས་བྱོན་ཏེ་སྤྱི་འཁོར་མཐའ་དག་ལ་ལམ་གྱི་ཉེས་
 གྲིབ་གང་གིས་ཀྱང་མ་གོས་པར་མཐར་གྱིས་དབུ་མ་བཀྲ་ཤིས་ཐང་དུ་ཉོར་ཟླ་
 བཅུ་གཉིས་པའི་དམར་ཕྱོགས་གྱི་ངོ་ལ་ཞབས་གྱི་བརྗོད་པར་གྱུར་ཅིང་།
 ཟླ་བ་དེ་ཁའི་ནང་དུ་གདན་ས་ཆེན་པོར་ཕེབས་ཐུབ་ཀྱང་ལོ་མཇུག་དུ་སོང་བ་
 དང་། གཞན་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་མང་པོ་ལ་དགོངས་ནས་གནམ་ལོ་
 མ་གསར་གྱི་བར་དུ་ཞག་ཁ་ཡར་བཀྲ་ཤིས་ཐང་དེ་ཉིད་དུ་གཟིམས་གྱུར་ལ་.....
 བརྟེན་ནས་བཞུགས་པར་མཛད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་(༡༠༦ན) བཞུགས་གནས་
 འདི་ཉིད་ཀྱང་རྗེ་འཛོག་རི་བ་ཆེན་པོ་དག་གི་དབང་པོས་མཛད་པའི་རྟོགས་...
 བརྗོད་ལས། བྱིས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་བསྟན་འགྲོར་སྟན་པ་རྒྱབས་ཆེན་འདི་ལྟར་
 ར་བཞུགས་གནས་གྱི་ཐང་གི་མིང་ལ་ཞལ་གྱོ་བསྟན་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཞལ་གྱོ་.....
 ཐང་དུ་གདགས་དགོས་པར་གདའ་སྟམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་འདིའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་སྟོན་དང་པོར་འབྱེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་ན་...
 ཡུན་དེ་ཡང་མིང་དང་དོན་དུ་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སེམས་སོ། །ལེགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་དུ་མའི་ལུ་འཁྱུད་ཅན། །དགོ་མཚན་གསར་པའི་ཕྱི་བས་སྟོང་ནམ་

པར་བཀྲ། །ཐུགས་རྗེའི་རིན་ཆེན་ཁམས་ལས་ཡོངས་ཀྱི་པ་པོ། །སྤྱོད་པའི་ཁྱེ་
མཆོག་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞིག །ཤར་སྤྱོད་པ་ལྷུ་གུའི་སྤྱོད་ལས་མངོན་འཕགས་
ཏེ། །རྩ་མཆར་གཟི་འོད་སྤྲོད་དང་འགྲོགས་བཞིན་པར། །ས་འདིར་ཀྱན་དགའ་
བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པོ་རུ། །སོན་ཆེ་བདེ་སྦྱིད་སྤང་བས་ཀྱན་ཏུ་བྱུང། །གང་
ཞིག་འདིར་སྤང་སྤྲིད་ལས་རྒྱབ་སྤྱོད་ཏེ། །གཏན་བདེ་ནོར་བུའི་ཁང་བཟང་
བསྐྱེད་འདོད་པའི། །བསྐྱལ་བཟང་རྣམས་ཀྱི་གཏན་གྱི་སྤྱོད་པ་གནས་སུ། །འདི་
མིན་གཞན་དག་འཆོལ་བ་ཡ་མ་སྟ། །ཞེ་མ་བོད་ཁམས་སྤྱབ་བསྟན་པ་སྤྱོད་
རྒྱུ་ལ། །སྤྱོད་པ་མར་སྦྱོད་པའི་ལག་ལུན་སྤྱོད་ལགས་ཀྱིས། །འདམ་རུ་བཞིར་ཉེའི་
ངང་ཚུལ་མ་བཟོད་པར། །ཆོད་མེད་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱོད་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ། །
དེ་ནས་གནས་ལོ་གསར་རུ་ཉེ་བ་ན་མོང་མའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྩ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་
པའི་གཙུག་ལག་ཁང་རུ་ཐེབས་པའི་སྦྱོར་བ་རྩལ་པར་མཛད་ལ། །དེ་ཡང་
དཔེན་གནས་ཆེན་པོ་རྩ་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་ཚུ་འགོ། །
མཁས་སྤྱབ་འབྲུམ་ཕྱག་རུ་མའི་བསྟོན་གནས། །ལྷག་པར་མགོན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་
འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འོད་སྤྲོད་དང་པོར་འབྱེད་པའི་དགའ་ཆོལ་དང་མཚུངས་པ་འདིའི་
གནས་དང་གང་ཟག་གི་རྩ་མཆར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་ཅུང་ཞིག་གྱུང་
སྤྱོད་པ་དོན་གྱི་དབང་གིས་བཟོད་(༡༠༥) པར་སྤྱོད་ན། །འདིའི་ལྷུ་གུའི་བཀོད་
པ་ནི། །ས་པ་སྤྱོད་འདུལ་བ་བྱུང་དང་འདྲ་བ། །ལྷུང་ལག་གི་སྤྱོད་པ་ཀྱིས་གནས་
འཁོར་ལོ་ཐེབས་བྱུང་གྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པ། །རྒྱབ་རི་རི་ཕྱན་བརྒྱན་དང་
བཅས་པ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྤྲིད་གྱི་ཚུལ་རུ་གནས་པ། །ཐང་ཆེན་པོར་པ་བོང་ཐོར་
རེ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་གྱུང་སྤྱོད་དང་སེལ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ། །དེ་
དག་ལ་སྤྱོད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་པོ་བྱང་ཡང་མང་རུ་གནས་ཤིང་། །གཞན་ཡང་
ཐང་དེ་རྣམས་ལ་མཛོལ་ཤིང་ཡིད་རུ་འཐད་པའི་མེ་ཏོག་གི་རིགས་བཅུ་གསུམ་
བཅུ་གསུམ་རྒྱན་རུ་སྦྱེ་བ། །དེའི་སྤྲོད་རུ་མཁའ་འགྲོ་མ་མང་པོ་རྣམས་དགའ་

བའི་གར་གྱིས་ཅེ་བ། གཡུའི་རྩ་པོ་སྟོན་པོ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་འབབ་པ་རྣམས་
 མཛོད་ཡོན་གྱི་རྩལ་དུ་སྒྲིང་བ། སྟོན་སྟོན་དང་རྩ་མིག་སྟོན་སྟོན་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་དུ་
 ཆོང་བ། ལྟའི་སྟོན་ཤིང་ཤུག་པའི་འབྲེང་བ་ཉི་བྲི་ཆིག་སྟོང་དང་གཉིས་མཆིས་
 པ། གཞན་ཡང་ཤིང་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་པ་ལ་འདབ་ཆགས་གྱི་ཆོགས་སྐད་སྟོན་
 པར་སྟོག་པ། ལྟག་པར་སྟོགས་དང་སྟོགས་མཆམས་རྣམས་སུ་གསེར་ལྷན་
 དང་། ཟངས་ལྷན། གཡུ་ལྷན། རིན་ཆེན་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པའི་ཤུག་
 པའི་སྟོན་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་ཤ་.....
 ལྟག་དུ་གནས་པ། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་མིག་ཀྱང་ཤེལ་ལྷན་དང་། གསེར་ལྷན་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་
 པ་ཤ་ལྟག་གིས་གང་བ་སྟོགས་རྩུ་རྩུ་མཛོང་བ་རྣམས་གྱི་མདོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པའི་ངོ་མཆར་གྱི་བཀོད་པ་བསམ་ལས་འདས་པ་དག་
 པའི་ཞིང་བདེ་བ་ཅན་རྣམ་རི་པོ་པོ་ཏ་ལ་དང་མི་གཉིས་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་པར་...
 བཀའ་གདམས་སྟོགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་
 ཆེན་ངོ་མཆར་ཅན་འདི་ཉིད་ནི་སྟོན་གྱི་རྩལ་བ་དུ་མས་སྟུགས་གྱི་དགོངས་.....
 ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་འབྲེལ་ཆད་དོན་ལྷན་གྱི་གནས་མཆོག་བྱད་པར་
 ཅན་དུ་གྲགས་ཤིང་བྱབ་པ་ཞིག་སྟེ། (༡༠ ཉན) རི་སྐད་དུ། བཀའ་གདམས་
 སྟོགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། སྟོན་གྱི་རྩལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་རྒྱབས་པའི། །ས་
 གནས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །ར་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་ཆགས་རྩལ་དང་
 བལ། །ཆགས་པ་མེད་པ་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་སྟོ། །ར་ཞེས་བྱ་བ་ཞེ་སྟངས་རྩལ་དང་
 བལ། །བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་སྟོ། །ར་ཞེས་བྱ་བ་གཏི་མུག་རྩལ་
 དང་བལ། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་སྟོ། །ར་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱག་དྲིག་
 རྩལ་དང་བལ། །མཉམ་ཉིད་ཆེན་པོ་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་སྟོ། །ར་ཞེས་བྱ་བ་ང་
 རྩལ་རྩལ་དང་བལ། །ཞི་དུལ་བག་ཡོད་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་སྟོ། །སྟོ་ལྟའི་རྩལ་

མཚན་མི་གཡོ་བཟུན་པ་དེ། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་མཐར་ཐུག་པར། །
མི་ཉམས་རྒྱས་པར་རྟག་ཏུ་སྐྱེད་བར་བྱེད། །དེ་ནི་སྦྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཕོ་
བྲང་ཡིན། །ཅེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྟགས་པར་མཛད་པ་ལྟེ། མདོར་ན་གནས་
འདིའི་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་མཐའ་དག་ནི་བདག་དང་...
བདག་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་...
དག་གིས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་རུས་པར་གསུངས་ཏེ། སྟེགས་བཅ་རིན་པོ་ཆེ་
ལས། གནས་འདིའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ནི་སྤང་བུས་རྒྱ་མཚོ་འདྲེན་པ་དང་
མཚུངས་ཏེ་སྟེགས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱད་གྱི། རེ་རེ་ནས་བརྗོད་པ་ནི་
སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཆེན་དེར་བཟུན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་འགྲོ་
བའི་མགོན་པོ་སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཉིད་སྤར་ཡང་མིའི་སྲིད་པ་བཟུང་བ་
འགྲོམ་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་རྩ་སྐྱེད་དཔལ་གྱི་གཙུག་...
ལག་ཁང་ཞེས་པ་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཀྱང་སྦྱིན་ཅིང་...
གྲོལ་བར་རུས་པ་འདི་ཉིད་ཐུག་འདེབས་པར་མཛད་པ་ལས་བཀའ་གདམས་...
ཀྱི་བཟུན་པའི་རྒྱ་པོ་ཆེན་པོ་གང་ལས་འབྲུང་བའི་མ་རྒྱས་པ་དང་མཚུངས་...
པར་གྱུར་ཏེ། ད་ལྟའི་བར་དུ་མཁས་(༡༠༧) པ་དང་གྲུབ་པའི་ཆེ་མོར་སོན་
པའི་སྦྱོར་བུ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའི་སྤར་ཆོགས་ལྟར་བབྲང་བ་ལས་འདས་པ་བྱོན་...
ཞིང་བྱུང་པར་དུ་མགོན་པོ་མཆོག་འདིའི་སྐུ་འཕྲེང་གོང་མ་ཁྱི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་...
དག་དབང་མཆོག་ལྟན་དེ་ཉིད་ནས་སྐྱེ་ཆེའི་མཆུག་དུ་མ་འོངས་པའི་རྟེན་...
འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་དགོངས་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་བདག་གིར་
དུ་བཞེས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱལ་ཡང་ཁྱི་ཆེན་གོང་མ་དེ་ཉིད་གྱི་
འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་...
ཆེན་པོ་སློབ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བཞུགས་བཞིན་...

པའི་ངང་ནས་སྤྱི་ཆེན་མཆུག་ཏུ་སོན་པ་ན་ད་བན་ཤན་ན་ཆོད་མཐོ་བས་རྩ་
 གྱིང་ཏུ་སྤྱོད་ཆེན་འདེགས་པར་འགྲོ་ཞིང་། ཕྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་ཞབས་པད་ཡུན་རིང་ཏུ་བརྟན་དགོས་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་
 རྟོན་རྒྱལ་ས་པོ་ཆེ་མཛད་དགོས་སྟགས་ཀྱི་ཞལ་གདམས་བསྐྱབ་བྱ་བྱ་ཆེར་ཞུ་
 བར་མཛད་ཅིང་། རྩ་ཕྱལ་དབང་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཞབས་བརྟན་དང་ཐེབས་
 རྒྱུ་སྟགས་གཏོས་ཆེ་བར་སྤྱུལ་ཞིང་སྤྱགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འཕྲིང་བའི་ཚུལ་མཛད་
 པར་གྲགས་ལ། དེ་ནས་ལྷགས་མོ་ལྷག་གི་ལོར་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་ནས་རྩ་
 གྱིང་ཏུ་ཞབས་སེན་གྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་ཅིང་དེའི་ཆེ་བྱི་འདོན་སྟགས་ནི་མ་
 མཛད་པར་དེད་གྱི་སྤྱོད་བ་རྗེས་མ་ལ་འདིར་བྱི་འདོན་བྱེད་པའི་རྟོན་འབྲེལ་
 ཡོད་ཅེས་གསུངས་པར་གྲགས་པ་བཞིན་རྗེས་སུ་དེའི་རྟོན་ལས་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཕྲོ་རྒྱལ་ས་པོ་ཆེ་འཕུད་པ་ནི་ཡོངས་ཀྱི་
 མཛོན་སྤྱུལ་ཆོད་མའི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ནས་བྱི་ཆེན་དེ་ཉིད་
 རིང་པོར་མ་ལོན་པར་གནས་འདི་ཉིད་ཏུ་གཟུགས་སྤྱི་ཆོས་དབྱེངས་སུ་ཐིམ་
 ཚུལ་བརྟན་པར་མཛད་པ་ཞེ། སྒོ་ལྷན་ཞིག་ན་ཚུལ་འདི་དག་ཁོ་ནས་ཀྱང་བྱི་
 ཆེན་གོང་མའི་སྤུལ་སྤྱི་རྒྱས་གར་ཡིན་མིན་གྱི་སྤྱི་ཉིད་ཏུ་བ་ཆོད་པར་གདོན་མི་
 ཟུམ་། །དེ་ལྟར་གནས་དང་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་(༡༠༥ན) པའི་ཚུལ་
 ཅུང་ཟད་བརྗོད་ཟིན་ནས་ད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་དགུས་ཀྱི་རྟོན་ལ་འཆུག་
 པར་བྱ་ཞེ། དེ་ཡང་གོང་ཏུ་བརྗོད་པའི་བཞུགས་གནས་བཀྱ་ཤིས་ཐང་དེ་ཉིད་
 ནས་ཞབས་བཏེགས་ཏེ་མཐར་གྱིས་ཤིང་མོ་བྱའི་གནམ་ལོ་གསར་ཏུ་ཆོས་པའི་
 དགའ་སྟོན་གྱི་རུས་དང་པོར་རོམས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་གཟུང་སྐར་བྱེད་
 སྤྱོད་སྤྱན་སྤུལ་ཆོགས་པའི་རྟོན་གདན་ས་མ་དང་། ཡང་དགོན། ཅེ་གཉེན་
 སྟགས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤུལ་ལས་སྤྱོད་མི་སེར་གཙོ་བོར་མཐའ་དག་གི་ཐབ་བསུ་དང་
 ཆིབས་བསུ་སྟགས་བྱ་ཆེ་བ་མཛད་ཅིང་། དགོ་འདུན་དམངས་རྣམས་ཀྱང་

གཟུགས་འཛིན་སྤྱན་སྤྲུལ་ཆོགས་པའི་སྒོ་ནས་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་དང་...
བ་དན་དང་། རུང་དང་སེལ་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་མཆོད་རྟེན་སྤྲུལ་ཆོགས་སོགས་
པའི་སེར་སྒྲིང་རོ་མཆོར་ཆེ་ཞིང་བྱིན་ཆགས་པའི་མཆོད་སྤྱན་ཆོར་རུ་དང་ར་...
བས་མཐུན་བདར་ཞིང་། གཞན་ཡང་ལྷ་འབངས་ཁག་སོགས་དད་འདུས་ཀྱི་
སྐྱེ་པོ་མཆོག་དཔལ་བསམ་ལས་འདས་པ་ཞལ་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་མཇལ་བར་...
ཆོགས་པའི་སྤྱོད་ཆེན་པོས་མཐའ་བསྐྱེད་བཞིན་པར། ཤོང་རུ་བཤད་མ་ཐག
པ་ལྟར་གྱི་བསྐྱེད་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཆེན་མཆོག་རུ་གྱུར་པ་རྩ་སྒྲིང་དཔལ་གྱི་...
གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་ཞབས་སེན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རི་མོས་མཆོན་པ་གསར་...
རུ་འགོད་པར་མཇུག་དོ། །དེའི་ཆེ་སྤྱན་འབྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ལྷ་གཅིག་ཀྱི་
པི་ཀ་རའི་བཀའ་ལྷང་བཞིན་གདན་ས་འདིའི་རྟེན་བཞེན་པ་རྣམས་བཞེངས་...
ཏི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། སྤྱན་གྱི་ཞལ་བཞེས་ལྟར་དགའ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་མཐུན་
ས་ནས་མི་པམ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་མེ་ཏྲག་གི་ཆར་དངོས་སུ་འབབས་པ་དང་སྒོ་...
ཀྱན་ནས་མཚུངས་པར་མགོན་པོ་འདི་རྩ་སྒྲིང་རུ་ཞབས་པད་ཐོག་མར་བཀོད་
པའི་ཉིན་ཀྱན་གྱིས་མཛོད་སྐུ་སྐུ་མཐོང་བར་མེ་ཏྲག་དཀར་པོའི་ཆར་དཔག་
རུ་མེད་ལ་བབ་ཅིང་། འཇའ་འོད་སྤྲུལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཉི་མེད་རོ་མཆོར་...
ཅན་ལ་སོགས་པ་དགེ་(༡༠༥) མཆོན་ཅན་གྱི་ལྟས་རུ་མ་མཛོད་རུ་གྱུར་པ་སྟེ།
མདོར་ན་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རུ་མ་གྱུར་པ་ལས་གཞན་རུ་...
ན་གནས་དེའི་གཞིས་བདག་བསྐྱེད་བསྐྱུང་ཆེན་པོ་རོ་པོ་འཕྱིང་དཀར་བ་སོགས་...
བཀའ་སྐྱུང་དཀར་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་། གཞན་ཡང་དཀར་སྐྱེད་སྐྱུང་བའི་ལྷ་
རྣམས་དཔུང་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་སོགས་རང་རང་གི་གཡོག་འཁོར་རུ་མ་...
དང་བཅས་ནས་ལྷགས་ཏེ། མགོན་པོ་མཆོག་འདི་ཉིད་ལ་མཆོད་པའི་སྤྱན་
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ས་དང་བར་སྤྱང་ནས་མཁའི་སྤྱན་ཀྱན་གང་བས་མཆོད་...
པར་གདོན་མི་བྱ་བར་སེམས་སོ། །དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་གྲུང་རུ་བཞུགས་

ཤིང་། གཡས་གཡོན་དུ་གཞིས་བྱས་ཀྱི་མི་ཆེན་རྣམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དང་
 འདུས་ཀྱི་མེར་སྐྱུ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་བཞུགས་གཤམ་དུ་འཁོད་ནས་ཐོག་མའི་
 ཞལ་སྤྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་པའི་སྤྲད་དུ། རྒྱ་རྒྱུ་དང་མ། གསལ་
 གྲོ། བཞེས་འབྲས། དཀར་སྤྱོད་སྤྱོད་གྲུ་ལྷོ་མས་པའི་ཐོག་དགོན་མ་ལག་ཆེ་སྤྱོད་
 སྤྱོད་གཞིས་སུ་གནས་པའི་མེར་སྐྱུ་མཆོག་དམན་རྣམས་གྱིས་དགའ་བ་དང་
 དང་པ་འགྲན་བཞིན་པའི་སྒོ་ནས་བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྷ་རྩལ་སྤྲོད་དུ་རིང་བས་སྤྱོད་
 དྲངས་པའི་མཛལ་རྟེན་ལུ་ཏེ་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཤིང་། མགོན་པོ་གང་གིས་
 གྲུང་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་དབང་
 གི་ཚུལ་དུ་བསྐྱར་བར་མཛད་པ་སྤྱོད་ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་དུ་བྱུང་.....
 བའི་མཛད་པ་རྣམས་ཐུན་པར་བྱས་ནས་རེ་ཞིག་སྤྱི་ངལ་བ་བསོ་བའི་སྤྲད་
 དུ་བདེ་བར་བག་ཐེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་རི་
 སྤྲད་དུ། རྒྱ་འཛོག་རི་བ་དག་གི་དབང་པོས་མཛད་པའི་རྟེན་སྤྲད་ལས།
 མགོན་འདིས་སྤྱོད་རབས་ཡབ་རྒྱུ་ཞེས་གསེར་གྱི་བྲིས། །གསེར་མདོག་ཅོད་པའི་
 མན་བས་པས་དབང་བསྐྱར་བཞིན། །རྒྱ་རྒྱུ་ཁྱི་ལ་དེ་ཉིད་གཉིས་པ་ལྟར། །
 བཀའ་གདམས་བསྐྱར་པའི་མེས་པོར་མདོན་པར་བཞེངས། །ཞེས་རི་ལྟར་
 གསུངས་པ་ལྟར། བཀའ་གདམས་བསྐྱར་པའི་མེས་(༡༠༩) པོ་འབྲོམ་ཆོས་ཀྱི་
 ཀྱུལ་པོ་ཉིད་སྤྲད་ཡང་བྱོན་པ་དང་མཛད་པ་རྣམས་ཐར་སྤྱོད་ཀྱི་ནས་མཆོངས་
 པར་བསྐྱར་པའི་བདག་པོར་བཞེངས་པའི་སྤྲད་དུ། རི་སྤྲད་དུ། ལེགས་པའི་
 རྒྱགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་བསྐྱེད་སྤྱོད། །ལུན་སྤྱོད་ཆོགས་པ་རང་གིར་བྱས་
 པས་ཆོག །ཅེས་པ་ལྟར་ཡར་ཆོས་གཟུང་སྤྲད་འབྲོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་
 པའི་ཉིན་སྤྱོད་དུས་ཀྱི་ཆར། བཙུམ་ལྟར་འདས་འཇམ་དཔལ་རྣེ་རྒྱུ་པོ་
 བྲང་ཀ་གཉིས་མ་དང་འདབ་ཆགས་པའི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་མཆོད་རྩལ་སྤྱོད་
 གཟིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཆར་དུ་དངར་བ་བཤམས་ཤིང་། དགོན་མ་ལག་རྣམས་ཀྱི་

འདུས་ཐེ་གོང་དུ་གསལ་བ་དག་གི་ཉིང་དུ། སྟོགས་མཐའ་དག་ནས་འདུས་
 པའི་དད་ལྷན་གྱི་མེར་མོ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་དང་བཅས་པ་གདན་འཛོམས་...
 པའི་ཆོགས་པ་ཆེན་པོའི་དབུས་སུ། དུང་དང་། རྒྱ་སྤྱིང་དང་། བདུག་སྟོན་གྱི་
 འཕྲེང་བ་སོགས་གྱིས་སྟུན་བསྟུས་པའི་ཕུ་དུང་དང་སྤྱི་བྱ་སྤྱོད་མེད་པའི་སྟོ་...
 བས་སྟུན་དངས་ཏེ། མི་འཇིགས་གདོང་སྟེན་བཏེག་པའི་གསེར་གྱི་བྲི་འཕང་
 མཐོན་པོར་ཞབས་མེན་བཟུ་ཤེས་གྱི་རི་མོས་མཚན་པ་གསར་དུ་བཀོད་པར་...
 ཟུར་རྟོ། །དེའི་ཆེ་འཛོག་རི་བས་མཛད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། དེའི་ཆེ་མཚོག་
 གསུམ་དབྱེས་བསྟོད་སྟོན་ཅི་དགོས། །དཀར་སྟོགས་ལྷ་སྟུ་མི་དང་གདོས་
 བཅས་གྱི། །འབྲུང་བཞི་ས་གཞི་ནགས་བཅས་མ་ལུས་ཀྱང་། །མངོན་དགའི་
 ལྷས་གྱི་གཟིགས་མོ་ཅི་ཡང་བཟུ། །ཐུབ་བསྟན་སྤྱི་དང་བཀའ་གདམས་ཕྱི་རྗེས་
 འདི། །ཚུལ་ལྷན་མགོན་དང་བདེ་ལེགས་བཅས་སོ་ཞེས། །ས་ཉིང་ལྷ་མི་གཏུག་
 མའི་རྟེན་གསུམ་ཡང་། །དབུགས་དབྲུང་སྟོབ་པས་ལེགས་སོ་དབྲུངས་སུ་སྟོག།
 ཅས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་དེར་འཁོད་པའི་དུང་སྤྱིང་བདེན་ཆོག་འགྲུབ་
 པའི་དུར་སྤྱིག་འཆང་བའི་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཆོགས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་མཚོག་
 གསུམ་རྒྱལ་བའི་དབྱིལ་འཁོར་བཀའ་བསྟོད་དང་བཅས་པ་རྣམས་གྱི་ཀྱང་རྟོ་
 རྗེའི་བྲི་ལ་མངའ་གསོལ་ཞིང་། ཤེས་བརྗོད་གྱི་སྟུ་དབྲུངས་དང་བཅས་ཏེ་མེ་
 ཏོག་(༡༠༩) གི་ཆར་ཆེན་པོ་འབབ་བཞིན་པར་བསྟན་པའི་བདག་པོར་ལུང་
 བསྟན་དབུགས་དབྲུང་། གཟེངས་བསྟོད་པར་མཛད་ལ། གནམ་སའི་དབང་
 རྒྱལ་ལ་གཞུང་ས་དགའ་ལྷན་སོ་བྱང་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་སོགས་གྱིས་གཙོ་མཛད་པའི་དབུས་སྟོགས་གྱི་སྟེས་ཆེན་ཉི་ཟླ་ལྷ་བུ་རྣམས་...
 དང་། དཔོན་ཁག་ཆེ་བཅན་རྣམས་ནས་ཀྱང་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་བཀོད་པ་
 དང་བཅས་པའི་བྲི་འདུལ་ལེགས་སྟེས་བཟང་ཞིང་ལྷོས་ཆེ་བ་དང་། གདན་ས་
 ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ལྷ་ཚང་ཁག །སྤུལ་སྤུ་ཆེ་ཆུང་། དང་བཅུན་བརྒྱ་ཕྱག་

མང་པོ་སྐྱེས་སེར་སྒྱ་མཚོག་དཔན་སྤྱི་དང་། དགོན་མ་ལག །རི་བོད་ཁག །ལྷ་
འབངས་ཀྱི་གཙུག་པོ་སྐྱེས་མཐའ་དག་ནས་ཀྱང་དད་པ་གསུམ་གྱི་ཀྱན་ནས་
བསྐྱེད་སྤྱོད། རང་རང་གི་འབྱོར་པ་དང་འཆོམས་པའི་བྲི་ཐེབས་ལེགས་འབུལ་
གྱི་དངོས་འབྱོར་བཟང་ཞིང་མཐའ་གྲས་པ་གཏོས་མེད་རུ་ཕུལ་ཏེ་ཆོང་མས་་་་
མགྱིན་གཅིག་རུ་བྱུང་བསྟན་ཡོངས་རྒྱལ་གྱི་རྗེ་བོར་ཞབས་པད་བསྐྱེད་བ་བྲི་
ཕྱག་གི་བར་རུ་བརྟན་པར་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་རུ་བཏབ་ཅིང་། གཙང་མའི་
གནས་ཀྱི་ལྷ་ལ་སྐྱེས་པ་དཀར་ཕྱོགས་རྒྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཨེ་མ་
འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་མགོན་དང་རྒྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་དང་བཅས་སོ། །ཨེ་
མ་དེ་ནི་རུས་ཀྱི་མཐའ་འདིར་ཡང་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཡང་སྟོང་་་་
གསེར་མདོག་ཅོད་པའི་འཆང་བའི་རིང་ལུགས་འདི་ཉིད་ཉིན་མོ་ལྟར་བྱེད་་་་
པར་འགྱུར་ལ། ལྷག་པར་བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་ཚུ་འགོ་རྩ་སྤྱོད་ཀྱུལ་
བའི་གནས་མཚོག་འདིའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་་་་
དང་བཅས་པ་རྣམས་ཉམས་པ་གསོ་ཞིང་། མི་ཉམས་པ་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་
རུ་མཛད་དེ་སྒྱེ་འགྲོ་མཐའ་དག་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བས་་་
ཐར་པ་འདོད་པ་དག་ཡིད་བདེ་བར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་ཀྱན་ལ་འདོམས་པའི་་་་་
སྤྱད་རུ་ས་དང་བར་སྤང་ཀྱན་རུ་ངོ་མཆར་ཅན་གྱི་དགེ་མཚན་རུ་མ་མདོན་་་་
སུམ་རུ་བསྟན་པ་སྐྱེས། མདོར་ན་སྤྱི་ནང་(༡༡༠ན) གསང་གསུམ་གྱི་རྟེན་
འབྲེལ་མཐའ་དག་མ་བསྐྱིགས་ལྟན་གྱུབ་ཀྱི་ཚུལ་རུ་བྱང་བར་གྱུར་གདའོ། །

འདིར་སྤྱོད་པ། གཏུལ་བྱའི་མོས་བསམ་ཀ་ཤིའི་བཞིན་རས་ལ། །ཐུགས་
རྗེའི་པིར་གྱིས་ལན་བརྒྱར་བསྟན་པ་ཡི། །གཟུགས་སྒྱུ་མཆར་སྟུག་རྒྱལ་པའི་
རི་མོ་འདིས། །སྐལ་ལྷན་ཡིད་ལ་བདུད་ཅིས་སེམ་པར་བྱས། །ཀྱུལ་བ་སྤྱོད་
བཅས་འདུ་བའི་གནས་མཚོག་རུ། །མི་འཇིགས་གདོང་ལྡས་ཉེར་བཏེག་རིན་
ཆེན་བྲིས། །གང་གི་ཞབས་བྱང་བཀོད་པའི་ཡ་མཚན་གཏམ། །གཙང་རིགས་ལྷ་

ཡི་ཤྲ་འཛིན་ངག་རྟུང་སོན། །ལྷ་དང་སྤྲ་མ་རྩ་གི་འཛིན་གྲུན་གྱིས། །ཤིས་
བརྗོད་བཀྲ་ཤིས་མེ་རྟོག་འཛོམ་བཞིན་པར། །རྒྱལ་བའི་གདུང་ཚོབ་གཅིག་
ཤུར་མངའ་གསོལ་ཞིང་། །བཟླན་འཛིན་གྲུན་གྱི་མཚོག་རྟུ་ལེགས་པར་བསྐྱགས། །
མཐའ་དག་ལུས་ཅན་སྐྱེ་བའི་ཆོགས་གྱིས་ཀྱང་། །མི་སྤྱད་དད་པ་ཆེན་པོས་
གྲུན་བསྐྱངས་ཏེ། །དངོས་བཤམས་མཚོད་པའི་ཚུལ་གྱི་ལེགས་སའི་སྐྱེས། །
སྤངས་པའི་བཀོད་པ་མ་བཟུས་སྤྱིན་བཞིན་འབྲིགས། །རྒྱལ་དེས་བསྐྱལ་བས་
དཀར་པོའི་སྤྱགས་གྱི་ལྷ། །མཐའ་དག་རིངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདིར་ལྷགས་ཏེ། །
ཡ་ལ་ལ་ཞེས་ཆེད་རྟུ་བརྗོད་པའི་སྤྱིའི། །རྒྱུད་མང་འབྲུམ་སྤྱག་ཅིག་ཆར་.....
བརྟུངས་པར་གྱུར། དེ་སོགས་རིང་ནས་སྤོན་པའི་མ་རྩོས་སྤྱིང་། །རབ་འབྲེལ་
རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུའི་སྤྱང་ཆེན་གྱིས། །དྲངས་པའི་དགེ་མཚན་བེ་རྒྱུ་རྟོག་པས། །
ཐར་འདོད་སྤྱིང་གི་རྒྱ་མཚོ་འགོངས་པར་བྱས། །འདི་ལྟའི་བསྐྱགས་འོས་ངོ་
མཚར་ལུ་ག་ཏིག། །རྟོགས་བརྗོད་ངག་གི་སྤྱད་བྱར་བརྒྱས་པ་ཡི། །སྤོན་མེད་
གཏམ་གྱི་ངོ་ཤལ་གསར་པ་འདི། །སྤལ་བ་མཚོག་གི་མགུལ་བའི་རྒྱན་རྟུ་སྤེལ། །
ཅས་པ་ནི་བར་སྐབས་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ། །

༥ དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་སྤོན་གོམས་གྱི་སྤྱགས་བསྐྱེད་ཆེས་ཤིན་
རྟུ་མད་རྟུ་བྱང་བའི་དབང་གིས་དེང་གི་རུས་སུ་རི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་གྱི་.....
རྟོན་མཐའ་དག་བདེ་ལྷག་རྟུ་འབྱུབ་(༡༡༠བ) པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷག་པར་རྟུ་བརྟོ་
བའི་མཐུ་ལས། །འཕགས་མཚོག་གངས་རིའི་མགོན་པོ་སྤྱག་ན་པརྟོ་ཉིད་ཀྱང་
སྤྱར་ཡང་སྤལ་བ་དང་མཚམས་པའི་གདུལ་བྱའི་མས་ངོར་གཞོན་རྩའི་རོལ་.....
གར་གྱི་ཚུལ་རྟུ་གྱུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་རྟུ་གསེར་ཞལ་གསར་.....
རྟུ་གཟིགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་རྟུ་གདན་འཛོམས་པའི་རུས་ལའང་ཉེ་བར་མཛོན་.....
རྟུ་སྤྱགས་ཤིང་། དེ་བཞིན་རྟུ་སྤྱང་བ་མཐའ་ལས་རྟུར་སྤྱིག་གར་གྱི་རྣམ་.....
པར་རོལ་བ་པར་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་རབ་.....

དུ་བྱང་བའི་སྒྲིམ་པའི་འདུད་ཅིས་དབང་བསྐྱར་བ་ནོད་པའི་དུས་དང་འགྲིག་
 པའང་སྐབས་སུ་བྱུར་པ་སྟགས་སྐལ་བཟང་གི་དགའ་སྟོན་གྱི་དུས་ཐམས་ཅད་
 ཆེད་དུ་བསྐྱེགས་པ་བཞིན་དུ་བྱུར་པ་ན། ཇི་ལྟར་ངང་པའི་ཐུལ་པོ་དག་པ་རྣམས་
 གང་བའི་འོ་མའི་ཇིང་བྱར་འདུག་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་རིངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 བྱུར་པས་བྱུར་བར་ལོ་དེ་ཁའི་ནང་དུ་ལྟ་ལྟན་གྱི་སྒྲིངས་སུ་འབྱོན་པར་དགོངས་ཏེ།
 དེར་འོས་པའི་སྟ་གོན་གྱི་རིམ་པ་ནམས་ཀྱང་ལེགས་པར་བྱུར་དུ་ཆོགས་སུ་.....
 ཚུད་པར་མཛད་ནས་འབྱོན་དུ་ཉེ་བ་ན།   “གཞུང་ས་མཆོག་གཙུག་པོར་བྱུར་
 པའི་བླ་དཔོན་ཆེ་བཅན་ཁག་ནམས་ནས་མི་སྣ་དུང་འཁོར་སྟགས་གྱི་ཆིབས་....
 བསྟུང་དང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་ནམས་གྱི་ལས་སྒྲུའི་ཆིབས་བསྟུ་སྟགས་གཏོས་ཆེ་
 བར་འབྱོར་པ་ནམས་དང་བཅས་ཏེ་འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་སྐར་ལྟ་བུའི་དབུས་སུ་.....
 བཙོ་ལའི་ཟླ་བ་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་ལང་ཆོའི་གང་བ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་བཞིན་.....
 པར་རྩ་སྐྱོང་ནས་ཆིབས་གྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བར་མཛད་ལ།   ཐེབས་ལམ་ཐམས་
 ཅད་དུ་”གཞུང་ས་མཆོག་ནས་བྱ་བ་སྐྱེགས་སྟགས་ཀྱང་ཆད་མེད་པ་སྟུལ་ཞིང་།
 རིམ་གྱིས་དེ་ནས་བྱོན་པ་ན་སྐྱོང་ལྷང་ཆོས་སྤིང་དུ་ཆོགས་པ་ནམས་གྱིས་མཛལ་ཁུ་
 དང་། དཀར་སྟོ་སྟགས་སྟེ་ཁུ་དང་གྲུས་འདུད་སུལ་དུ་བྱིན་པ་ཁུས་ཤིང་། དེས་
 མཆོན་ཏེ་ཕན་ལུལ་གྱི་སྟོད་སྟངས་དུ་གནས་པའི་(༡༡༡ན) ཆེ་བཅན་
 དང་མེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་སྟགས་མདོར་ན་ཐེབས་ལམ་གྱི་སའི་ཆར་འཁོད་.....
 པའི་ལྟ་སྟེ་མི་སྟེ་ཐམས་ཅད་ནས་བསམ་པ་ནམ་པར་དག་པ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་
 པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ།   ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དངོས་འབྱོར་དང་བཅས་
 པའི་སྟོན་པ་བཀུར་སྟེ་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ཁུས་ཤིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲེལ་
 ཆད་དོན་ལྟན་དུ་མཛད་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ལྟ་ལྟན་དུ་ཐེབས་སུ་ཉེ་བ་ན།
 “གཞུང་ས་མཆོག་གིས་གཙུག་པོར་བླ་དཔོན་སྐྱེར་ཁག་ནམས་དང་། གདན་
 ས་ཆེན་པོ་སྟགས་ནས་ཐམས་བསྟུང་དང་། གཞན་ཡང་ལྟ་ལྟན་དུ་འཆོར་འབབ་

སྐུ་མཁའ་པོ་ལྷན་པ་རྣམས་སྐྱོ་མཐའ་དག་ཀྱང་གོང་མ་ཁྱི་ཆེན་རྒྱུ་རྒྱུ་འཆང་དེ་...
 ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་བཞིན་དུ་སྦྱལ་བ་ནི་དུས་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གཤེགས་
 བྱུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མཛད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ལྷན་ཀྱན་ནས་
 བཏེག་བཞིན་པར་བོད་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་པོ་དཔུས་འབྱུར་སའི་ལྟེ་བ།
 ལྟ་ལྟར་སྦྱལ་བའི་གནས་སུ་ཞབས་ཀྱི་པ་རྣམས་འཁོད་པར་བྱུར་ཅིང་། འདི་སྐབས་
 སུ་བཞུགས་གནས་ནི་ལྟ་ལྟར་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་གཞུང་ཁང་མོན་གྱི་དུ་བཞུགས་...
 པར་མཛད་དོ། །སྤྱོད་གོམས་སྤྱུགས་བསྐྱེད་ཆར་གྱིས་རབ་བརྒྱན་མཐུས། །
 བཞེད་དོན་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཆེར་བདོ་བས། །མ་བསྐྱེགས་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྒོ། །བརྒྱ་ཕྱག་དུས་གཅིག་འབྱེད་པའི་ཡ་མཆོན་སྟོན། །
 མགོན་ཁྱོད་འགྲོ་དོན་དཔག་ཡས་ཁུར་འབྱེད་བའི། །ཚུལ་འདི་གཟིགས་པས་
 གྱུ་འཛིན་མགོན་དེའང་། །སྤྱར་ཡང་སྤྱོད་པའི་གོ་ཆ་ཆེར་བཞེས་ཏེ། །ཞིང་འདིར་
 སྤྱིད་པའི་སྦྱུ་འཕུལ་འཛིན་པར་དེས། །ཁྱོད་སྦྱུ་ཡིད་འོང་སྟོན་ཀའི་ཆུ་ཤེལ་
 དབང་། །འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་སྤར་འབྱུང་གིས་བསྐྱར་བཞིན་པར། །སྤྱོད་ལམ་རྒྱང་
 གི་ཤིང་རྟེན་ཉེར་བསྐུལ་ཏེ། །ལྟ་ལྟར་ལྟ་ཡི་ལམ་དུ་གཤེགས་པར་བྱུར། །དེ་ནས་
 ལྟ་ལྟར་དུ་ཐེབས་སྤུལ་ཞོང་ས་ལྟ་མའི་འདྲེན་མཆོག་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་དང་། བདེ་(༡༡༡༥) ལྟར་ཞིང་གི་མགོན་པོ་
 ཀྱན་གཟིགས་པ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། སྤྱིད་ཞིང་གཞུག་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་
 ཆབ་དཔལ་ལྟར་དེ་མོ་མོ་མེན་ཏན་ཆེན་པོ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་སྤྱིད་
 ཞིང་གཞུག་རྒྱལ་ཁྱི་ཆེན་རྒྱུ་དབང་ཆོས་གྲགས་སྐུ་མཁའ་ཀྱི་མཛལ་ལྷར་བྱོན་.....
 ཐོག་དངོས་འབྱུར་གྱི་འབྲུལ་བའང་གཏོས་ཆེ་བར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་རྣམས་དེས་པའི་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱུ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་མཛོད་
 པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟིན་པས་པན་ཚུན་འདུ་འབྲལ་དང་གཤེགས་.....
 བཞུགས་སྐུ་མཁའ་ཀྱི་རྟོག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་ནའང་། ལུན་མོང་གཏུལ་

བྱེ་མོས་རྩེ་རྒྱ་ཡང་ཞལ་གསར་དུ་འཛོམས་པའི་ཚུལ་བཞུན་པར་མ་བཟང་
 གཅིག་ལ་གཅིག་དགུས་ཤིང་གུས་པའི་ནམ་འགྱུར་མཐའ་ཤུམ་པ་མཛད་ཅིང་།
 ལྟོ་ས་མཆོག་ནས་གཙོ་མཛད་པའི་སྒྲ་དཔོན་མཐའ་དག་གིས་ལྷ་མོའི་མཛད་ཀྱི་
 རྒྱུ་ཆེན་པོར་བཀྱར་སྟེ་དང་གཟེངས་བསྟོད་ཆོད་མེད་པ་མཛད་ལ། ལྷ་ག་
 པར་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་མཇལ་ཁྱུར་བྱོན་སྐབས་
 ཡོངས་འཛིན་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ཐེབས་སུ། སྐུ་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཐུགས་
 གཉེར་གསན་བསམ་སོགས་ཐུག་དཔེ་ལ་བརྩོན་པ་ཆེ་བསྟེན་མཛད་དགོས། སྐྱེ་
 གོང་མ་ཡང་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་འགྲན་པའི་ལྷ་དང་བྲལ་བར་བརྟེན།
 རྒྱུད་སྒྲུང་མཁན་པོའི་ཐོག་ལྟར་ཀླུ་དབང་མཆོག་གི་ཞབས་སྦྱར་འགར་ཐར་དུ་
 ཐེབས་དུས་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་ལུང་གིས་ལྷ་སེར་ཀྱི་
 བཞུན་པའི་གསལ་བྱེད་ཨ་ཆེ་ཐུ་མོ་མོན་ཏན་གྱི་འཇའ་ས་ཐམ་ཀ་བཅས་སྐུ་ལ་
 བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཀླུ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡོངས་འཛིན་
 མཛད་ནས་བཞུགས་ས་ཡང་ད་ལྟའི་འདི་ཡིན་ཅེས་རང་བཞིན་སྤང་རྒྱུ་གི་
 ཚུལ་དུ་བཀའ་སྐུལ་པར། སྐུ་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དེ་ལ་བཀའ་ལན་གཞན་མ་
 སྐུལ་བར། དེ་དུས་ངའི་སྤྱད་ས་འདི་མིན། ངའི་སྤྱད་སའི་འགག་ནས་སྐས་རིང་
 མ་ཞིག་འཛོགས་པའི་སྤྱང་ནས་སྤྱད་སའི་མདོ་(༡༡༢༥) མཐོང་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་
 ཅེས་ཐོལ་བུང་དུ་བཀའ་ཐེབས་པས་ཁྱིམ་རིན་པོ་ཆེ་ཤིན་ཏུ་ནས་ངོ་མཚར་ཆེ་
 ཞིང་ཏ་ལས་པར་གྱུར་ཏེ། ངའི་སྒྲ་མའི་སྐུ་སྐྱེ་འབྲལ་མེད་རང་དུ་འདུག་ཅེས་
 གསུངས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཞུགས་ཁྱིམ་ཆེས་མཐོ་བར་སྤྱར་བར་མཛད་ཀྱི་
 པ་སོགས་ཐུགས་ཡིད་ཆེས་ཤིང་གུས་པའི་ནམ་འགྱུར་བསམ་ལས་འདས་པ་ཀྱི་
 མཛད་པ་དང་། གཞན་ཡང་གོང་མ་ཁྱིམ་རིན་པོ་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྷན་པའི་
 གསལ་དཔོན་ཨ་ཡང་སྒྲ་མ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་མོན་གྱིང་དུ་ཐོག་མར་མཇལ་ཁར་
 བཅར་བའི་ཆོ། ཐུགས་ལྷག་པར་དུ་མཉེས་པའི་ཚུལ་མཛད་ཅིང་། དེ་སྐབས་

ཁོང་ལ་བཀའ་ཕེབས་སུ། བྱི་མགོའི་ཆ་འདི་གང་བྱས་ནས་བྱང་གསུངས་
པར། རང་བཞིན་བརྩོས་ཚུལ་ཁྱས་པར་དེ་འདྲ་ཡིན་དོགས་མེད། ངའི་གོང་
མས་རྒྱད་སྟངས་མཁན་པོ་བྱེད་སྐབས་བྱི་མགོས་པོའི་ཁ་ལ་མ་ཉན་པས་ངས་.....
བྱི་མགོས་མགོ་ལ་དཀར་ཡོལ་བཏང་བའི་རྗེས་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། ཡང་
ཉིན་གཅིག་ཁོང་གི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་འཆུབ་པོ་མཛད་ན་ང་རབ་གསལ་.....
འདི་ནས་འཆོང་རྒྱ་ཡིན་ཁྱས་པར། བྱི་ཟེར་བ་ལ་བདེན་ཆ་ཅི་ཡོད་བྱི་མགོས་
སྐར་ཡང་ཅེ་ནས་ང་ལ་དེ་འདྲ་ཡང་ཡང་ཟེར་ནས་སྐྱག་པོ་བཏང་བ་ཡིན་མོད་
གསུངས་པ་སོགས་སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གསུང་འཕྲོས་ངེས་པ་ཅན་.....
མང་དུ་ཕེབས་པས་ཁོང་ཡང་མིག་མཆི་མས་གང་བ་དང་བཅས་ཏེ་ཡོད་ཆེས་...
ཀྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཁོང་ནས་མོད་པར་གྱུར་པ་སོགས་དུས་དེ་དག་སྐྱེ་བྱི་ངེས་
མེད་དུ་དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་མཛད་པ་དུ་མ་ཐོལ་བྱང་གི་.....
ཚུལ་དུ་བཟུན་པར་མཛད་འདུག་ཀྱང་། མགོན་པོ་མཆོག་འདི་ཉིད་དེ་འདྲའི་
ཚུལ་མང་དུ་བརྗོད་པ་ལ་ཏ་ཅང་མི་མཉེས་པར་མ་བཟད། ད་ལྟའི་དུས་སུ་.....
མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་.....
ཡོན་ཏན་ཀྱན་ཀྱང་སྐྱགས་རྒྱད་ལ་མངའ་བའི་རང་རྟགས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་
འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་ན། ཚུལ་དེ་རྣམས་བརྗོད་པ་ལ་...
དེ་ཅུ་དུ་རག་མ་ལས་སོ་སྟུམ་(༡༡༢༥) ནས་ཏ་ཅང་རྒྱས་པར་མ་བཞོད་ཅིང་...
འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ནི་འོག་དུའང་རིམ་པར་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
གོང་ས་ཡས་སྐྱོན་སོགས་ཀྱི་མཛལ་བྱེད་དང་། ལྟ་ལྟ་རྟོག་ལྟ་གཉིས་ཀྱིས་
མཆོན་པའི་རྟོན་གསུམ་ངོ་མཚར་ཅན་མཐའ་དག་ལ་ཡང་མཛལ་ཁ། མཆོད་
འབུལ། སྐྱགས་སྟོན་གྱི་མཆོམས་སྦྱར་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བར་མཛད། དེ་ནས་དགྲང་
ལོའང་བདུན་གྱི་ཐོག་དུ་བྱོན་པ་ན། རི་སྐད་དུ། རྗེ་འཛོག་རི་བས་མཛད་པའི་
རྟོགས་བརྗོད་ལས། སེར་སྐྱའི་ཁབ་ནས་འབྱང་བའི་འདྲེན་པ་ངེས། །འཁོར་

ལེས་བསྐྱར་དཔལ་རྩུམ་འི་འབྱུང་གནས་སུ། གཟིགས་ནས་རང་བྱུང་བརྒྱལ་
 བྱས་ཏུ་སྒྲིག་བཞེས། འཁོར་བ་དོང་སྒྲགས་འདོད་ལྡན་ལམ་བསྟན་བཞིན། །
 བདག་ཅག་སྒྲིགས་མར་སྦྱང་པའི་མགོན་འདིས་ཀྱང་། རྣམ་གྲོལ་འཛིགས་
 པའི་ཐེམ་སྐས་འདི་ཉིད་ཅེས། རང་ཉིད་གྲོལ་ཡང་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ། །
 འདོམས་སྤྱོད་དཔལ་མཐོས་ཏུ་སྒྲིག་རྟགས་སུ་ངོམས། ཞེས་ཇི་ལྟར་གསུངས་
 པ་ལྟར། སྟོན་གཞོན་རུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པས་ཀྱང་འཁོར་ལེས་བསྐྱར་
 རྒྱལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་མཐའ་དག་འཆིང་བ་ཀྱན་ལྡན་རྩུམ་འི་འབྱུང་གནས་སུ་
 གཟིགས་ཏེ་གོང་བྱིར་ལེར་སྐྱའི་ཁབ་ནས་མངོན་པར་བྱུང་ནས་མཆོད་རྟེན་.....
 རྣམ་དག་གི་བྱང་རུ་རང་བྱུང་གི་བརྒྱལ་བྱས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རབ་རུ་བྱུང་སྟེ་བྱང་
 སྒྲིག་གི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པར་མཛོད་པ་ལྟར། བདག་ཅག་རུས་ངན་སྒྲིགས་
 མའི་མཐའ་མར་སྦྱང་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་སྐབས་གཅིག་དུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 འདིའང་། རང་ཉིད་རྣམ་གྲོལ་ཐར་པ་ཆེན་པོའི་ཁང་བཟང་རུ་རིང་མ་ཞིག་
 བས་གཤེགས་ཟིན་ཀྱང་། ཇེས་འདུག་གི་གདུལ་བྱ་གྲོལ་བ་དོན་རུ་གཉེར་བ་
 དག་ལ་འདི་ལྟར་ཐར་པ་སླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་རུ་བསྟོད་པར་བྱེད་པའི་.....
 ཐེམ་སྐས་སམ། གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་
 གནས་གཞིའམ་རྟེན་རུ་གྱུར་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། དེ་
 ཡང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོལ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་(༡༡༩ན) པས་འདི་ཉིད་ལ་ཅི་.....
 བས་གཅིས་སྒྲས་སུ་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་པར་མཛོད་པའི་སྤྱད་རུ། ས་
 སྦྱང་ཞེས་པ་ཤིང་མོ་བྱ་ཁོའི་ཡར་ཆེས་གཟའ་སྐར་བྱེད་སྦྱར་སུན་སུམ་ཆོགས་...
 པའི་སྤྱ་དྲོའི་རུས་ཀྱི་ཆ་ལ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་སྤང་མཐའ་
 ཏུ་སྒྲིག་འཛིན་པ་མཁན་ཆེན་རྟོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་རྩེ་བཅུན་སྒྲོ་བཟང་དཔལ་.....
 ལྡན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས་མཁན་པོ་དང་། བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 རུ་མས་སྤྱགས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གཏམས་པའི་མང་ཐོས་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་

འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་སྒྲིབ་དཔོན་དང་། གཞན་ཡང་དང་པོའི་དགོ་འདུན་
གྲངས་ཚང་བ་དང་བཅས་པའི་དབྱས་སུ་ཆོགས་སྒྲུ་མ་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་.....
བཞེས་ཏེ་ཚུལ་བྱིམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པར་དག་པའི་བདུད་ཅིའི་ཉིང་ཁྱས་.....
ཐུགས་གྱི་བུམ་བཟང་ཡོངས་སུ་འགོངས་པར་མཛད་ནས། དུས་གསུམ་གྱི་
རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དུར་སློག་གི་རྟགས་ཀྱིས་མཆོན་
དཔེའི་སྒྱུ་ལྷས་མངོན་པར་བརྒྱན་པར་གྱུར་པ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་མཁན་ཆེན་...
རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཡི་དམ་ཏྲ་.....
ཀའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགིན་གཅིག་དུ་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་...
གདུང་འཛོལ་དང་། བསྟན་འཛིན་ཡོངས་གྱི་རྗེ་པོ། འགྲོ་བའི་དཔུང་གཉིན་དམ་
པར་མངའ་གསོལ་བར་མཛད་དོ། །དེའི་ཆེ་འི་སྐད་དུ། ཐུབ་པའི་བསྟན་ལ་ཐུབ་
དབང་གཉིས་པའམ། །འཇམ་དཔལ་སྒྲིང་པོའི་བསྟན་ལ་དེ་ཉིད་བཞིན། །དུར་
སློག་འཛིན་པའི་བརྒྱད་རབས་འདིས་སྒྲེལ་ཞེས། །ཤུག་ཕུ་ནིས་གསུང་དབྱངས་
བསྒྲགས་སོ་སྟུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེང་དུས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱང་ལྟག་ཚུ་ཆད་པའི་རྗེང་བུ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་ཉམས་རྗེ་...
དམར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་སྒྲིང་པོའི་ལྷང་རྟགས་
གྱི་བསྟན་པ་གསེར་རྒྱངས་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་ཀྱང་འགྲིབ་དུ་ཉེ་བ་ལ་མངོན་...
དུ་སྒྲགས་པས་ཆོས་བྱེད་པལ་ཆེ་བ་དག་ཀྱང་ཚུལ་བྱིམས་གྱི་གོས་དང་བྲལ་.....
བའི་དུས་འདིར། རྒྱས་བུ་(༡༡༣༧) ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་བསམ་བཞིན་དུ་བྱོན་ཏེ་
དུར་སློག་གི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པར་མཛད་པས་ན། ད་ནི་སའི་སྒྲིང་འདིར་
བྱོན་ཆད་ཚུལ་བྱིམས་མད་དུ་བྱང་བས་རྒྱད་ཡོངས་སུ་བརྒྱན་ཅིང་མང་དུ་.....
ཐོས་པའི་ཁུར་འབྱེར་བའི་དུར་སློག་འཆང་བའི་ཆོགས་དཔག་དུ་མེད་པའི་...
བརྒྱད་རབས་རིང་ནས་རིང་དུ་སྒྲེལ་བས་སའི་སྒྲིང་འདི་ཡོངས་སུ་འགོངས་...
པར་བྱེད་དོ་ཞེས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལེགས་སའི་སྒྲིབ་

དབྱངས་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་སྒྲིག་པར་གདོན་མི་བཅུ་པར་སེམས་སོ། །གཞན་ཡང་
 དེ་སྐབས་ལྷ་ལྷན་ཏུ་རེ་ཞིག་བཞུགས་རིང་པའ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་་་་
 ཆེན་པོ་ལས་མ་ཅིག་གྲུབ་པའི་ཆུལ་མོའི་ལྷགས་ཀྱི་ཆེ་དབང་ལ་སོགས་པའི་་་་་་
 གསུང་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གཞན་དག་ཀྱང་ལེགས་པར་ནོད་པ་སོགས་དབྱུས་་
 འགྱུར་ཆོས་ཀྱི་དགའ་ཆལ་ནས་སྒྲིང་པོའི་དོན་ཀྱི་ནོར་བུ་སྒྲངས་ཏེ་དབྱེས་པའི་་་་
 འཇུག་ཞལ་ཟླ་བ་ཉ་བ་ལྟར་ངོམ་བཞིན་པར་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་གདན་ས་་
 ཆེན་པོ་རྩ་སྒྲིང་ཆུལ་བའི་གནས་མཆོག་ཏུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བར་མཛད་་་
 ལ། དེའི་ཆེ་ཡང་གཞུང་ས་མཆོག་གིས་མཆོན་པའི་སྒྲ་དཔོན་མཐའ་དག་གིས་
 ཀྱང་སྐར་བཞིན་བྱིར་ཐེབས་ཀྱི་གྲ་བསྒྲིགས་ཐེབས་བསྐྱེལ་སོགས་ཆད་མེད་་་་
 ཀྱིས་ཞབས་ནས་བཏེགས་ཤིང་། ཐེབས་ལམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ནམས་ཀྱང་སྒྲིན་
 གྲོལ་ལ་བཀོད་བཞིན་པའི་སྒྲོ་ནས་གདན་སར་འབྱོན་ཏུ་ཉེ་བ་ན་དགོན་མ་ལག་་་
 དང་བཅས་པའི་དད་ལྷན་ནམས་ནས་ཀྱང་ཐེབས་བསྐྱེལ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་་་་
 པའི་བཀྱར་སྒྲིའི་མཆོད་སྒྲིན་ཆུ་ཆེན་པོར་སྒྲོས་ཏེ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱི་མཆོད་་་
 པ་ནར་མར་སྐྱབ་ཅིང་། ལྷག་པར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཏུ་རབ་བྱུང་གི་སྔ་མ་པ་
 བཞེས་པའི་དགའ་སྟོན་ལེགས་འབྲུལ་སོགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་ཐུལ་བས་ཐུགས་་་
 ཀྱི་དབྱེས་པ་ཡོངས་སུ་བཀའ་བར་བྱས་ནས་སྐར་བཞིན་རྒྱན་གྱི་ཉམས་བཞེས་
 ལས་མ་གཡོས་པའི་སྒྲོག་ཞག་ཤས་བག་ཐེབས་བདེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པ་
 མཛད་དོ། །ཆུལ་ནམས་ངས་པའི་དོན་ཏུ་འདུ་འབྲལ་དང་། །གཤེགས་བཞུགས་
 དབེན་ཀྱང་ཐུན་མོང་(༡༡༥) འགྲོ་སྒྲིའི་ངོར། །རུས་ཅིག་དབྱེས་པའི་འཇུག་
 ཞལ་སྟོན་འདིའང་། །སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་གྱིན་ཏུ་ཐུར་བའི་ལྷས། །ནམ་
 གྲོལ་ཡོན་ཏན་དཔག་བསམ་སྟེ་མའི་ཁྱུར། །ཇི་སྟེད་བསྐྱར་པའི་གཞི་རྟེན་ཀྱན་
 གྱི་གཙོ། །སྔ་སྔ་ཐར་པ་ཉིད་ཡིན་དེ་བྱིར་དེར། །གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་བསྐྱབ་པའི་
 ཚུལ་བཟང་བསྟན། །བྱད་པར་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་སྒྲོམ། །ཡུན་ཏུ་

གནས་དང་རིང་ཏུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ། །དམ་ཚིག་འདུལ་བའི་བཅས་སྤྲིམས་ཁོ་ན་
ཞེས། །ཀྱན་ལ་སྒྲིག་སྤྱོད་ཏུ་རྒྱུག་གོས་སུ་སྤྲུབས། །འཇམ་དཔལ་སྦྱིང་པོའི་
རིང་ལུགས་པ་སྒྲིའི་རྒྱུང་། །ཚུལ་འཆལ་སྤང་པོའི་སྤྲུལ་ལྷོ་མས་ཉེའི་ཏུས། །
མགོན་ཁྱོད་སྤྲུགས་རྒྱུ་རིང་བརྒྱུདས་ཏེ། །ཚུལ་ལྷན་ངང་མའི་ཆོགས་
རྣམས་དབུགས་རབ་དབྱུང་། །གཞན་ཡང་དེ་ཆེ་དམ་པའི་སྦྱོས་མཚན་འདིས། །
དབུས་འགྱུར་ཆོས་ཀྱི་དགའ་ཚལ་སྤྲུག་པོ་ནས། །སྦྱིང་པོའི་དོན་གྱི་ཟིལ་མངར་
རྒྱན་སྤངས་ཏེ། །སྤྲུང་ཡང་དགུས་པའི་འཕུར་སྤྱིང་ཅེན་ཞིང་གཤེགས། །དེ་ནས་
རི་སྐད་ཏུ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། །དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིས། །དང་པོར་
བསྐྱབ་ལ་རབ་བྱས་བྱ། །སོ་སོ་ཐར་པ་འདུལ་བཅས་དང་། །མང་སྤོས་དོན་
གཏན་དབབ་ལ་སྦྱིམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དགོ་ཚུལ་གྱི་
བསྐྱབ་བྱ་སྤྲུང་གས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་སྤང་དོར་རྣམ་པར་དག་
པ་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་མཛད་པས་ཉེས་པའི་རྒྱལ་གྱི་ཆ་སྤྲུལ་མས་ཀྱང་མ་གོས་པར་.....
འཕགས་པ་དགུས་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་གནས་པར་མཛད་བཞིན་པའི་ངང་...
ནས་འདི་སྟམ་ཏུ་དགོངས་པར་གྱུར་ཏེ། །བདེ་གཤེགས་ལམ་སྟོན་འགྲོ་བ་.....
འདྲེན་པར་ཆས་གྱུར་ཅིང་། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡི་རྟེན་པ་གང་ཡིན་
པའི། །ལམ་དེ་ལྟ་དང་སྤྲུལ་མི་རྟེན་ལྟ་མིན་དང་། །ལམ་འཕྲིང་རིག་འཛིན་
མིའམ་ཅི་དང་སྟོ་འབྲེས་མིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིར་ཡང་རྟེན་པར་
དགའ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེས་མཚན་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་...
བྱ་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལས་སྤྲུག་པའི་དལ་བའི་རྟེན་(༡༡༥) རྣམ་
པར་དག་པ་སྟོབ་ནས་དོན་མེད་པའི་བྱ་བ་དག་གིས་ཉིན་མཚན་ཏུ་འདའ་.....
བར་བྱེད་པ་ནི་གསེར་སྤྱིང་ཏུ་བྱིན་ནས་ལག་སྟོང་སྦྱོར་མོར་ལོག་པ་ལྟར་ཆེས་...
ཤིན་ཏུ་སྤྲུབ་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། །སྤྲུག་པར་ཏུ་བདག་ནི་རིང་མོ་ཞིག་
ནས་རང་གི་དོན་ཡལ་བར་དོར་ཏེ་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་ཏུ་སྤྱོད་.....

པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བསམ་བཞིན་དུ་
 སྤྱིད་པ་འཁོར་བའི་སྐྱེ་འབྱུལ་བཟུང་ནས་གཞན་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བྱེད་པར་
 དམ་བཅས་པ་ཡིན་ན། རི་ལྟར་སྟོན་ལས་སུ་བསྡོད་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་
 སྐབས་མ་ཡིན་ལ། དེར་མ་བཟང་ལུང་གཞི་ལས་རི་སྐྱད་དུ། དེ་ནས་དེ་རབ་དུ་
 བྱང་བ་དང་དེས་མཁན་པོ་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་སྒྲས་སོ། །མཁན་པོ་རབ་དུ་བྱང་
 བའི་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཡིན་ན། བདག་གིས་སྟོག་པའམ་མི་སྟོག་པར་བསམ་
 གཏན་ཁོ་ན་བགྱི། མཁན་པོ་དེས་ཆེ་དང་ལུན་པ་དེ་ནི་བདེན་མོད་གྱི། མ་སྟོག་
 པར་བསམ་གཏན་མི་འབྱུང་གི་རེ་ཞིག་སྟོག་པ་ལ་བཙོན་པར་གྱིས་ཤིག། དེས་
 བཀའ་བཞིན་འཆལ་ལོ་ཞེས་སྟོག་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱས་པས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་
 ལྟགས་ཏེ་ཐོས་པ་འཛིན་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ད་ནི་རབ་དུ་
 བྱང་བའི་དངོས་པོ་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ལས་ཆེས་བྱང་པར་འཕགས་པ་འདི་ལྟ་
 བུའང་སྐབ་ཟིན་ནས་རབ་དུ་བྱང་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་བྲགས་པ་སྟོག་པ་ཐོས་
 བསམ་དང་སྤྱང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་ལ་བཙོན་པར་བྱ་དགོས་པ་
 ནི། དེའི་བགོ་སྐལ་ལ་སྦྱོད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སངས་
 ཀླས་བཙོན་ལུན་འདས་ཉིད་གྱིས་ལན་ཅིག་མིན་པར་བཀའ་སྒྲུལ་པ་ཡིན་པས་
 ཅི་ནས་འཇུག་དགོས་པར་སེམས་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཀླུ་བའི་བསྟན་པ་ཡི་
 གས་འཛིན་དགོས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་
 མའམ། བྱེ་མོར་གྱུར་པ་ནི་ཡི་གེ་ཡིན་པས་སྟོ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཀླུ་བའི་
 བསྟན་པ་མཐའ་དག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཙོན་པར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་བྲགས་
 བསྡེད་སྟོན་ལམ་ཆད་མེད་པས་(༡༡༥ན) ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་
 གིས་མཚོན་པའི་བསྐྱབ་སྐྱུང་གི་གནས་ལ་བཙོན་པ་ཤིན་དུ་ཆེ་བར་མཛད་ལ།
 དེ་དག་གི་བར་བར་གྱི་སང་ནམས་སུ་སྐྱེ་འཁོར་ཞབས་གས་པ་ནམས་གྱིས་
 ཀྱང་མགོན་པོ་མཚོག་འདི་གཞོན་ཅུ་ཉིད་ནས་བག་ཡོད་གྱི་སྦྱོད་ཚུལ་ལ་ཤིན་

དུ་སྟར་ཆགས་པའི་དབང་གིས་དམ་དོག་མ་བྱས་པར་གཞོན་ནུའི་རྩལ་ཅེད་...
 རི་ལྟར་བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་སྐབས་ཕྱེན་ཡང་། སྟོན་རིང་མ་ནས་ཞི་དུལ་བག་
 ཡོད་གྱི་ངང་ཚུལ་ལ་གོམས་པར་མཛད་པའི་དབང་གིས། བྱག་མཆོད་དང་།
 རྩལ་མོ། གདངས་དབྱངས་ལ་སོགས་པ་དང་། འཆམ་རྩལ་སྟར་སྟབས་སོགས་
 གྱི་རྣམ་པ་ལ་མཉེས་མཉེས་མཛད་པ་ཅམ་ལས་དུས་སྐབས་ཀྱན་དུ་བྱིས་པའི་...
 བག་མེད་གྱི་རྩལ་ཅེད་མཐའ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱང་རིང་དུ་བསྐྱངས་ཏེ་...
 དམ་པའི་སྦྱོང་ཚུལ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འདུག་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱ་
 ལ་འདིའི་ནང་དུ་སྐྱེ་ཁམས་ཡང་ཤིན་དུ་དྲངས་ཤིང་སྐྱའི་འཕང་ཡང་མཐོན་...
 བོར་འཕགས་པ་དང་། ལེགས་ཆོགས་གྱི་མཛད་པ་མཐའ་དག་གི་གཞི་ཚུགས་
 པ་ཞིག་བྱང་བར་གདའོ། །གང་ཞིག་ཆེད་དཀའི་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་མཆོག །
 ཐོབ་ནས་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་ལྟར་སྤངས་ཏེ། །སྤར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤྱིང་ནས་སྤང་
 ལོག་བཞིན། །ཉམ་ངར་ལྷང་བའི་འགྲོ་རྣམས་འདྲན་བྱའི་བྱིར། །མ་བསྐྱལ་ཐོས་
 དང་བསམ་པའི་ཁང་བཟང་དུ། །འདུག་པའི་བཙོན་འགྲུས་གོ་ཆ་ཆེར་བཤོས་
 ཏེ། །བག་མེད་ཐ་མལ་བྱིས་པའི་རྩལ་ཅེད་དག །རྩ་བུང་བཞིན་དུ་རིང་དུ་རོར་
 བར་འགྱུར། །ཞེ་མ་ན་ཆོད་ལྷག་སྤན་ཆེས་སྤྲ་ཡང་། །གཞན་པན་ལྷག་བསམ་
 འདབ་རྒྱ་ཉེར་གྲོལ་བའི། །ཚུལ་འདི་རིང་ནས་སྐབས་ཆེན་སྟོན་པའི་རྒྱས། །
 ཡང་ཡང་བརྒྱན་པའི་བག་ཆགས་སད་པར་ངེས། །

༥ དེ་ནས་མི་བྱད་ཅེས་པ་མེ་པོ་བྱིའི་ལོ་གསར་དུ་ཆོས་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་...
 ཉེ་བར་སྦྱོང་པའི་དུས་ལ་བབ་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་ཡང་སྤར་ནས་རྩ་བུང་དུ་
 ཆོགས་པ་སྐྱའི་ལོ་གསར་སོགས་གྱི་(༡༡༥) སྤལ་ལམ་རང་བཞིན་པ་ཅམ་མ་...
 གཏོགས་ལེགས་ཆོགས་གྱི་ཉེན་འབྱེལ་མད་པོ་ཆེ་བསྐྱེགས་པའི་ལྷགས་སྤལ་...
 ཆེར་མ་དར་བུང་། གོང་མ་བྱི་ཆེན་རྩི་རྩི་འཆང་དེ་ཉིད་ཀྱང་འདྲིན་གཉིས་པའི་
 གཞལ་མེད་ཁང་དུ་ལྷན་རིང་དུ་བཞུགས་པའི་དབང་གིས་གཞུང་ས་མཆོག་གི་

ཕྱག་སྐྱོལ་གཞན་འགྲན་མེད་པ་ནམས་ལ་ཕྱགས་ཞེན་གྱི་བཞེད་པ་བརྟན་པོར་
 ཡོད་པ་མ་ཟད་བརྟན་འགྲོ་སྤྱི་སྤྱིར་ཡོངས་ལའང་ལྷག་པར་སྤྲོན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་...
 གྱི་གནད་ཆེན་མོ་ན་མེད་པར་གཟིགས་ནས་གནམ་ལོ་གསར་ཆེས་གྱི་དགའ་...
 རྟོན་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱིགས་ཐབས་ནམས་ཆགས་མེད་སྟར་ཆགས་སུ་མཛད་པའི་...
 རྒྱན་བཟང་པོ་ཞབས་གས་པ་ནམས་ནས་ཀྱང་མི་རུབ་པར་རྒྱན་ཆགས་སུ་...
 འཛིན་པར་མཛད་པ་དེ་ལྟར་ལ། འདི་ལོ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་རུ་ལེགས་
 ཆོགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དགའ་རྟོན་འབྱེད་པར་དགོངས་ཏེ། དེ་ཡང་ལོ་སྤུ་མའི་
 མཚུག་རུ་བརྟན་པ་སྤྱིར་དོན་དང་བྱད་པར་རུ་མགོན་པོ་འདི་ཉིད་གྱི་སྤྱོད་གསུང་...
 ཕྱགས་གྱི་འགལ་རྒྱུན་ནི་ཞིང་ཕྱགས་བཞེད་འཕྲིན་ལས་རི་བཞེན་འགྲུབ་པའི་...
 སྤྱད་རུ། གཟིམ་རྒྱུ་རུ་མཆོག་གསུམ་སྤྱི་དགོས་གྱི་གཏོར་འཕྲིགས་བསྐྱང་གསོ་
 དང་བཅས་པ་གནད་སྤྲོན་དང་། དེ་ནས་གནམ་ལོ་གསར་རུ་ཆེས་པའི་དགའ་
 བ་དང་པོའི་ཐོ་རངས་ཡི་དམ་གྱི་གསུང་ཆོག་བསྐྱང་གསོ་དང་བཅས་པ་གནད་...
 སྤྲོན་གྲུབ་པའི་མཚུག་རུ་ཞབས་གས་པ་ནམས་གྱིས་ལྟ་རྟུག་དྲི་མེད་གྱིས་སྤྱོད་...
 དྲངས་པའི་མཛུལ་ཁྱའི་ཐོག་བཞུགས་གཤམ་གྱི་རིམ་པ་རགས་བསྐྱུས་ཞིག་མཛད་...
 ཅིང་། དེ་ནས་སྤྱིར་རུ་བྱོན་ཏེ་སྤྱོད་ཆེའི་ཀླུ་མཆོན་སྤྱི་མཐར་བརྟན་པའི་སྤྱད་
 རུ་ལྟ་མའི་སྤྱོད་ནས་ཆེས་གཏོར་འབྲེལ་བ་སོགས་སྤྲོན་རྒྱས་སུ་མཛད་ནས་ཤོད་...
 གྱི་ཆོམས་ཆེན་རུ་བྱོན་ཏེ་གདན་ས་མ་ལག་ནམས་གྱི་སྤྱོད་པོ་སོགས་སེར་སྤྱོད་...
 ཆེ་རིགས་ནམས་གྱི་མཛུལ་ཁྱུ་ཕྱག་དབང་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱིར་དམངས་
 དྲག་ཞན་རུ་མའི་མཛུལ་ཁྱུ་དང་བཞུགས་གཤམ་གྱི་ཐོག་དཀར་སྤྱོད་སོགས་རྒྱས་...
 པར་མཛད། (༡༡༦ན) དེ་ནས་རྩོ་བོ་འཇམ་དཔལ་རྩོ་རྩེས་གཙོས་པའི་མཆོད་
 ཁང་སོ་སོའི་རྟེན་གསུམ་བྱིན་ལྟན་རོ་མཆོར་ཅན་ནམས་ལ་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་...
 ཆོར་རུ་དངར་བ་བཟང་ཞིང་རྒྱས་པར་སྤུལ་ཞིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བཀྲ་...
 ཤིས་པའི་ལྟ་རིག་གི་སྤྲོན་དར་དང་། བརྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་འགྲོ་བ་བདེ་བ་

སོགས་ཀྱི་བྱུགས་སྟོན་མཆམས་སྦྱར་གྱི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་གྲུབ་སྟོན་འདྲོ་
ཁང་ཆེན་མོའི་གསེར་གྱི་འོག་དུ་ཐེབས་ནས་རྩ་སྤྱོད་སྤྱི་སོའི་གསལ་ཐང་བཞེས་པོ་
འབྲས། མཛལ་དར་དང་བཅས་པ་བཞེས་ཏེ་སྦྱར་ཡང་གཟིམས་རྒྱུ་དུ་བྱོན་
ནས་གནམ་ལོ་གསར་པའི་དགའ་སྟོན་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་དགོན་མ་ལག་སོགས་
ཀྱི་སྦྱབས་འོག་པ་གཞིས་བྱེས་མཐའ་དག་ཆོམ་ངེས་སུ་མཛད། དེ་ནས་དགོན་
མ་བུའི་རྟེན་གསུམ་འདུས་གྲུ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་མཆོད་
ཁང་ཆེན་མོ་དང་དགོན་པ་གོང་བཅས་པར་ཉིན་རེ་བཞེན་ཡང་མཆོད་འབུལ་
སྟོན་ལམ་སོགས་རྒྱ་ཆེན་པོར་མཛད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། བྱེ་
བྲག་བཀའ་གདམས་གསར་རྟེན་བྱང་འདུག་གསེར་མདོག་ཅན་པའ་འཆང་པོ་
བ་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགའ་ལྡན་པའི་བསྟན་པ་ཉིད་མོར་བྱེད་ཅིང་།
མགོན་པོ་གང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྟོན་བརྒྱ་རྒྱུ་ཆེ་བར་འབྱེད་པ་སོགས་ལེགས་པོ་
སྟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆ་མཐའ་དག་གྲུབ་བཞི་ལམ་གྱིས་བསྒྲིགས་པར་མཛད། །
དེ་ནས་སྟོན་སྟོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོས་མཉམ་ཡོད་དུ་ཟུ་ཉེགས་སྟོན་པ་དུག་
ཆར་བཅད་པ་སོགས་གདུལ་བྱ་སྟོན་གྲོལ་ལ་འགོད་པའི་ཆོ་འཕུལ་ཆེན་པོ་སྟོན་
པའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོས་ལྷག་པར་དུ་སྟོལ་བསྟོད་
པའི་མཛད་པ་བཟང་པོའི་བྱེ་རྗེས་བསྐྱུངས་ཏེ་ཆོ་འཕུལ་ཟླ་བའི་ཉའི་བར་དུ་སྟོན་
ལམ་གྱི་དུས་མཆོད་སོགས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་གནད་སྟོན་གྱིས་འགོ་བའི་ཕན་བདེ་སྟེལ་
བའི་གསལ་སུ་འགྱུར་ངེས་པར་མཛད་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་དག་ནི་དེ་ནས་བཟུང་ཉི་
དང་སང་གི་བར་དུ་ཡང་ལོ་ལོ་བཞེན་ཉམས་མེད་རྗེ་རྒྱས་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་ནི་ཀྱན་
གྱི་མདོན་(༡༡༦བ) སུམ་དུ་གྱུར་པ་དེའོ། །ལེགས་པའི་དུས་བཟང་འཛིན་མའི་
སྟོ་བ་དུ། །ལེགས་ཆོགས་བྱ་བའི་སྟོང་པོ་བསྐྱུན་པ་ལས། །ལེགས་སྟོན་རྟེན་
འབྲེལ་འདབ་བཟང་ཆེར་གཡོས་ཤིང་། །ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྲས་སུ་
གཡུར་དུ་བ། །བྱུང་པའི་དྲིན་བཟང་བྱུགས་ལ་བརྟག་པའི་མཐུས། །བྱུང་བསྟན་

འཛིན་དང་སྤེལ་བའི་མཛད་པ་ལ། །ཐུབ་དབང་གཉིས་པའི་སྤྲོད་སྟོབས་
 འཛིན་པ་ན། །ཐུབ་པའི་ས་ལ་འགྲོ་ནམས་ཅིས་མི་སྦྱར། །དེ་ནས་མགོན་པོ་
 མཆོག་འདི་དགྲུང་ལོ་ཡང་བརྒྱད་དུ་ཐེབས་པར་མ་ཟད་གཞུགས་སྤྲི་དགྱིལ་
 འཁོར་ཡང་མཛོན་པར་འཕང་མཐོ་བར་བཞེངས་ཤིང་། །ལྷག་པར་གོང་དུ་
 སྦྱས་པ་ལྷར་རབ་དུ་བྱུང་བའི་བྱ་བ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་གནས་ལ་ཐུགས་
 བཞེད་གྱི་མེ་ཉླ་ཆེས་ཆེར་འབར་བར་མ་ཟད་ཤེས་བྱ་རི་སྟེད་པའི་གནས་ལ་
 ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་མཁྱེན་བཟང་འོད་གྱི་པ་ཏེ་མཁའ་ཐུབ་དུ་
 འཕྲོ་བའི་ནམ་དཔྱད་གྱི་སྒྲིང་ཡང་ཆེར་བརྗོད་བ་སོགས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་
 མཛད་པ་མཛོན་གྱུར་དུ་སྟོན་པའི་རུས་ལ་ངེས་པར་བབ་པར་གྱུར་ཅིང་། །དེ་
 ཡང་སྦྱོས་བྱ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་དུ་རི་སྟེད་པའི་ཆོས་ཀྱན་ལ་སྦྱངས་
 པ་སྟོན་དུ་སོང་བས་དང་གི་རུས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ངང་ཚུལ་མཐའ་དག་
 རང་གི་ངང་གིས་མཁྱེན་པའི་ནམ་དཔྱད་གྱི་རྩལ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་
 ན་ཕྱིར་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱལ་མ་སོགས་ལ་སྟོས་ཤིང་རགས་ལས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་
 མོད། །དེ་ལྟ་ནའང་མ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་ནམས་གྱི་དོར་ཀྱན་དང་མཐུན་པའི་
 མཛད་པ་སྟོན་པའི་སྤྲད་དུ། །རི་སྟེད་དུ། །ཆོས་ལས། །དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་བཞེན་བྱ་ཞིང་། །སྦྱོས་བྱ་དམ་པ་བཞེན་པར་བྱ། །དེ་ལྟ་བུ་དག་བཞེན་
 བྱས་ན། །ཤིག་པར་མི་འགྱུར་ལེགས་པར་འགྱུར། །གང་དག་ཐོས་མང་གནས་
 མང་སེམས་པ་དང་། །དད་དང་ཤེས་རབ་ལྷན་དེ་མི་ཡིས་བཞེན། །འདིར་ནི་དེ་
 ཡི་ལེགས་སྦྱས་ཉན་བྱས་ན། །རིང་པོར་གནས་ཀྱང་བྱད་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར། །
 དམན་པ་བཞེན་པའི་མི་དག་ཉམས་འགྱུར་ཞིང་། །ཐད་དཀར་བབ་པ་བཞེན་
 པས་སོན་གནས། །(༡༡)མ་གཅོ་བོ་བཞེན་པས་དམ་པ་ཐོབ་འགྱུར་བས། །དེ་
 ཕྱིར་བདག་པས་གཙོར་གྱུར་བཞེན་པར་བྱ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། །
 ཤེས་རབ་ཆེས་མཆོག་ལྷན་པ་ཡི། །གཙོ་བོ་གང་ཡིན་དེ་བཞེན་ན། །གཙོ་བོ་བས་

ཀྱང་ཆེས་གཙོ་བོ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་བདག་སྟོན་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ཆོད་ལྷན་ཞིག་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་དགོས་པར་དགོངས་...
ལ། བསྟེན་བྱའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ཡང་མ་བཟླས་པར་བབ་ཅོལ་དུ་གང་བྱང་
ཞིག་ལ་བསྟེན་ན་ནི། རྒྱལ་སྤྱུལ་ནག་པོའི་གདེངས་ཀྱི་གི་བཤེས་ལ་བསྟེན་
པ་ལྟར་ཕྱང་ཆོབས་ཀྱི་གཞིར་འགྱུར་ཉེན་ཆེ་བས། ཤོང་དུ་ལྱང་དྲངས་མ་ཐག་པ་
ལྟར་གྱི་མང་ཚོས་ཚུལ་ལྷན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཅི་ནས་...
ཀྱང་རྩོམ་གསུངས་ན། དེའི་སྤྱད་དུ་མཛོད་སྤྱད་ཆོས་རྩིས་སྤྱད་འཁོར་བ་
སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ལྷན་པ་རྣམས་དང་བཀའ་བསྟོན་ཏེ་མཁྱེན་གཅིག་དུ་མཐུན་པར་
དཔལ་ལྷན་སྤྱད་རྒྱུ་ཆོད་གི་སྤྱད་སྤྱད་སྤྱད་སྤྱད་སྤྱད་སྤྱད་སྤྱད་སྤྱད་སྤྱད་...
དབང་བསམ་འགྲུབ་ཅེས་པ་དེ་ཉིད་རྩིས་ཏེ་འདི་དང་སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་འབྲེལ་...
པ་ཆེས་ཟབ་ཅིང་། རྒྱུན་དུ་འདྲ་བསྟེན་བྱེད་པ་ལྟར་སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་འབྲེལ་...
ལ་བཙོན་ཞིང་སྤྱད་ལས་རྣམས་པར་དག་པ་ལྟར་སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་འབྲེལ་...
འགྲུགས་བདེ་ཞིང་འཆུན་ཆེ་བ། རྒྱལ་དཔེ་སྤྱད་ལས་སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་འབྲེལ་...
སྤྱད་སྤྱད་པའི་དུས་དང་ཐབས་ལ་ལྟར་པར་མཁས་པ་སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་འབྲེལ་...
ཏན་མཐའ་དག་ཆ་ཆོད་ལ་མ་ཞོར་བར་མངའ་བ་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་འབྲེལ་...
སྤྱད་དཔོན་ལྟ་བུར་བསྟེན་ནས། ཞལ་འདོན་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱད་དང་། རྒྱུན་
འབྲུག་ཆ་གཞུང་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་མཛོད་དཀྱིལ་སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་འབྲེལ་...
སྤྱད་དང་། རྒྱུན་མཐོན་ལྟར་སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་འབྲེལ་...
གསའི་སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་འབྲེལ་...
དང་། གཞན་ཡང་རྒྱུན་གྱི་མཛོད་སྤྱད་སྤྱད་དང་། ལྟར་པར་གོང་མའི་སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་འབྲེལ་...
དང་སྤྱད་མཆོམས་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་འབྲེལ་...
དེ་ཡང་སྤྱད་དང་པོ་གསུམ་ལ་
སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་འབྲེལ་...
སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་ལས་སྤྱད་ཀྱི་འབྲེལ་...

ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་རྣམས་སྒྲིང་བ་དང་། བར་བར་དུ་
 ཐུག་དཔེ་འདྲིན་སྒྲིང་སོགས་སྒྲིང་བསམ་གསན་སྒྲིང་གི་རིམ་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་
 མཛད་ཅིང་། དགུན་དུས་ཀྱི་བཅད་རྒྱུད་དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་དེང་སང་གི་བར་
 དུ་ཐུགས་གཡང་ཆེ་ཆུང་ཅི་བྱང་ཡང་ཐབས་སྣ་དགུས་བསལ་ཏེ་ཆག་མེད་ཁོ་
 བར་མཛད་པ་དང་། དུས་རྒྱན་ཐུན་མཛམས་རྣམས་སུ་ཡང་ཐུག་དང་མཛོད་
 འབྲལ་མཚུལ་སོགས་མདོར་ན་སྒྲིབ་གསུམ་གཡོ་འབྲལ་ཅི་མཛད་ཀྱང་ཚོགས་.....
 གཉིས་མད་པོ་ཆེ་ཚོགས་ཤིང་ཕྱི་རབས་ཀྱི་མིག་རྒྱན་དུ་འབྱུར་བ་ཤ་སྟག་གི་སྒྲིབ་
 བས་དགེ་ལུན་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་
 རྩེ་མོ་དུས་དེ་ཉིད་ནས་ཟིན་ངེས་སུ་མཛད་ལ། ཚུལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ལ་ནི་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་ལན་གཅིག་བརྗོད་པ་
 ཅམ་གྱིས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་། ཐུག་བཞེས་ཀྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་རང་
 ཉིད་ཁོ་ནས་ཁྱུར་ལྟག་པར་དུ་འབྱེར་ནས་ཉམས་མེད་གོང་འཕེལ་དུ་མཛད་.....
 པ་མ་གཏོགས་གཞན་དག་ལྟར་དགེ་ཆུན་ཀྱི་བསྐྱེད་མ་སོགས་ལ་སྟོས་མི་དགོས་.....
 པའི་ཁར། བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ལྟག་པར་དུ་བྱས་ཤིང་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པ་མཐའ་དག་དང་དུ་བཞེས་པ་སོགས་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྩ་བ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་འདྲ་དུས་དེ་ཉིད་ནས་.....
 རང་སྟོབས་གྱིས་མ་འཆུག་པར་མཛད་པས་ན་རྒྱུས་བྱ་དམ་པའི་མཚོག་གི་.....
 རྒྱལ་སྐྱུར་བསྟགས་པ་དོན་ལུན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་དུགས་པོ་
 ཐུགས་རམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་། རྩེ་འཛོག་རི་བའི་གསུང་ལས། ཁོང་ཉིད་
 བས་ཀྱང་འདིར་སྐྱེད་གི་འབྲི་བ་བཅན་ཐབས་སུ་བཅད་དེ། ཐུགས་དམ་ཉག་
 གཅིག་ལ་བསྐྱེད་བས་བྱུང་དུ་སྒྲིབ་ཆེ་འདྲ་བར་མཛད་པས། དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་མཐའ་བཞི་འཕེལ་ནས། ང་ནི་རྩ་སྐྱེད་བའི་ཆད་པོ་དེ་རྣམས་ལ་མིག་
 (༡༡༥) རྩེན་བྱེད་གསུངས་པ་ལྟར་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་མིག་རྒྱན་དུ་ཆེ་.....

བའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་བཞིའི་ཡ་བར་འོས་པའི་འདུན་མའི་ཡང་ཅེར་སོན་པ་...
ཞིག་བྱང་བ་ལགས་པར་གདའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་
དང་སྟོ་རྒྱབ་ཀྱི་སོལ་པོ་སོགས་འདིར་སྤང་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་རྒྱང་རིང་...
རུ་བསྐྱེདས་ནས་ཆེ་གཅིག་རུ་བྱགས་དམ་ལ་ཉམས་ལེན་སྟོང་པོར་མཛད་པའི་
སྟོ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་འགྲོར་སྟན་པའི་བྱགས་བཞེད་འཕྲིན་...
ལས་རྒྱབས་ཆེན་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ཚུལ་དང་བྱགས་བསྐྱེད་གཡེལ་བ་མེད་...
པའི་ངང་ནས་ཞབས་རྒྱང་རུ་སྟོ་ཆེ་འདའ་བར་མཛད་པས་ཐར་འདོད་ཡོངས་
ཀྱི་མིག་རྒྱན་སྒྲ་མེད་རུ་གྱུར་པ་སོགས་མདོར་ན་ཐ་མལ་པའི་དོར་སྟེས་པའི་...
བརྒྱལ་ཞུགས་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་ངེས་པའི་དོན་རུ་རྟོགས་པས་བདག་རྒྱུད་
ཡོངས་སུ་གྲོལ་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་གདོན་མི་བར་...
སེམས་སོ། །

༥ འདིར་སྟེས་པ། བདེ་ལེགས་ཀྱན་གྱི་འབྲུང་གནས་ཡིད་བཞིན་ནོར། །
བཤེས་གཉེན་དམ་པར་ངེས་བྱེར་ལུང་རྟོགས་ཀྱིས། །བྱགས་ཀྱི་བང་མཛོད་
གཏམས་པའི་སྟེ་བུ་ཞིག །དེ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་གྱུར། །གང་གི་
རྒྱངས་སྟོབས་འདབ་བརྒྱ་གྲོལ་ཉེའི་ཆོ། །ཚུལ་ངེས་བསྟུལ་བའི་ཉིན་བྱེད་
འཆར་བ་ན། །གསང་གསུམ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་མཛད་པ་ནི། །གེ་སར་དཀར་
པོའི་བེའུ་འབྲུ་འཕྲེང་བར་བསྐྱིགས། །ཡོན་ཏན་མ་ལུས་རང་ཆས་མདོན་གྱུར་
རུ། །མངའ་ཡང་ད་རུང་སྟོབ་པའི་ངང་ཚུལ་འདིས། །སྟེས་ཅམ་ཉིད་ནས་དམ་
པར་ཁས་ཆེས་ཏེ། །ཐོག་བརྒྱའི་བརྒྱལ་ཞུགས་འཛིན་ལ་ཐིངས་སྟངས་བྱས། །རྣམ་
ཐར་གཙང་མ་དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི། །རིང་ལུགས་དྲི་མེད་འཛིན་པའི་
མཛད་པ་ཀྱན། །སྟེ་ཤོལ་ལེ་ལོར་མ་ལུས་གཞོན་ནུ་ནས། །བསྐྱེདས་པའི་ཚུལ་
འདི་ཁོ་ནས་རྒྱལ་བ་དགྱེས། །གང་ཞིག་གདོང་ལཱི་སྟུ་རྒྱ་རྒྱུང་གྱུར་གྱང་། །
ཁིངས་ལྡན་སྟེར་ཆགས་ཆོགས་རྣམས་བྲིལ་གཞོན་ལྟར། །སེམས་དཔའ་ཆེ་

རྣམས་གཞོན་ནུའི་ལྷས་ཅན་དུ།   ། (༡༡༥) གནས་ཀྱང་ཐ་མལ་གཞན་སྤང་
 ཟིལ་གྲིས་མནན། །ཞེ་མ་བསེལ་ལྡན་ར་བ་དཀར་པོ་ཡི། །འཁོར་ཡུག་ཀྱན་དུ་
 ཁྱོད་གྱི་གྲགས་པའི་སྒྲས། །དབྱར་གྱི་ར་བཞིན་ཡོངས་སུ་བྱབ་གྱུར་ན། །ཐར་
 འདོད་ཡིད་གྱི་ངལ་བས་ཅིས་མི་སྟོབ། །དེ་སྟགས་གང་གི་མཛད་པ་རེ་རེས་
 ཀྱང་། །བསྟན་འགྲོའི་བདེ་ལེགས་རྒྱབས་ཆེན་སྤེལ་བའི་ཚུལ། །ཆ་ཅམ་བརྗོད་
 པས་བདག་ཀྱང་ཁྱོད་བཞིན་དུ། །བཟང་པོའི་སྦྱོད་པས་དུས་ཀྱན་འདའ་བར་
 ཤོག །ཅིས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རིམ་པའོ། །

༥ དེ་ལྟར་བཤེས་གཉེན་སྟགས་རམ་པ་དེ་ཉིད་གྲིས་དགེ་ཆན་མཛད་ནས་
 ལོ་རྒྱུ་གཉིས་ཅམ་གྱི་བར་དུ་གསན་བསམ་སྟགས་དམ་སྟགས་གྲིས་དུས་འདའ་
 བར་མཛད་ཅིང་བཞུགས་ལ། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་བཅུའི་སྟག་དུ་ཐེབས་པ་ཀྱན་
 འདྲིན་ཅིས་པ་ས་པོ་བྱི་ལོ་གསར་བ་ན། །ལོ་གསར་གྱི་དགའ་སྟོན་དང་ཆོ་
 འཕྲུལ་ཆེན་མོའི་དུས་མཆོད་སྟགས་ཀྱབ་ནས་རྒྱན་གྱི་ཕྱག་བཞེས་བཟང་པོའི་
 ལྷར་བཞུགས་ཡོད་པ་ལས། །ལོ་འདིའི་ནང་དུ་ཆོས་སྤྱི་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱེད་
 པོ་རྒྱལ་ཆབ་ལོ་མེན་ཉན་ཆེན་པོ་ཉིད་རྩ་སྤྱོད་སྤུལ་པའི་གནས་ཀྱི་རོ་མཆར་གྱི་
 བཀོད་པ་རྣམས་གཟིགས་པ་དང་། །བྱད་པར་མགོན་པོ་མཆོག་འདིའི་སྤྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བབ་དང་སྟགས་དམ་སྟགས་གཉེར་གསན་སྦྱངས་སྟགས་ལ་
 སྒྱུན་རྟོག་འཇུག་པའི་སྤྱད་དུ་ལྟ་ལྡན་ནས་ཆེབས་བཞེག་པར། །རིན་པོ་ཆེ་
 ཉིད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱུ་འཁོར་རྣམས་དང་གདན་ས་མ་ལག་གི་འདུས་སྡེ་
 ཐམས་ཅད་ནས་ཐབ་བསྟུ་དང་ཆེབས་བསྟུ། །སྒྱུན་འདྲེན་གྱི་རིམ་པ་སྟགས་
 གྲ་འགྲིག་ཆོད་མེད་པས་དཀྱིས་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་བཀའ་བར་མཛད། །
 གདན་སར་ཆེབས་བསྦྱོད་ཀྱབ་ནས་ཀྱང་སྟགས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་མཐུན་པའི་
 མཉེས་པའི་ཐབས་སྟོ་དུ་མ་ནས་ཀྱབ་ཅིང་། །དཀར་སྟོ་དང་མཇལ་འབྲུལ་ལ་
 སྟགས་པའང་བཟང་ཞིང་གཏོས་ཆེ་བར་སྤུལ་བ་སྟགས་སྤྱི་ཞུ་དང་བཀྱར་སྤྱི་

ལྷ་ན་མེད་པར་མཛད་ལ། རྒྱལ་ཚབ་མཆོག་ཀྱང་མགོན་པོ་འདི་ཉིད་སྐྱེ་ན་
ཆོད་ཕྱ་ཡང་མཁྱེན་རབ་དང་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་སྒྲིང་ཆེས་(༡༡༩ན) ཆེར་ཡངས་.....
ཤིང་། ལྷག་པར་རྒྱ་ཡང་གསང་བ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་རྣམས་བཟུན་པ་སྤྱི་སྤྱོད་
ཡངས་ཀྱི་མིག་རྒྱན་རྒྱ་ལེ་ཕུལ་རྒྱ་བྱུང་བའི་ངང་རྒྱལ་དེ་དང་དེ་དག་.....
གཟིགས་པ་ན། རྒྱགས་ལྷག་པར་རྒྱ་མཁྱེས་ཤིང་གུས་པར་གྱུར་ནས་གནང་
སྤྱོད་བཟང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྤར་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་གསན་བསམ་རྒྱགས་དམ་
སྤྱོད་ཕུལ་སྤྱོད་རྒྱ་མཛད་པ་རྒྱགས་ལ་བཏགས་ཤིང་། ད་རྒྱང་ཀྱང་རྒྱག་དཔེ་
དང་རྒྱགས་དམ་ཆོས་སྤྱད་སྤྱོད་བཟུན་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྱག་རྩེ་ཅིང་ཁ་པའི་.....
བཟུན་པ་རྒྱས་མཐར་ཉམས་དམའ་བར་གྱུར་པ་འདི་འདྲིན་ཅིང་སྤེལ་བའི་.....
སྤྱད་རྒྱ་རྒྱགས་བསྐྱེད་མི་སྤྱད་པའི་སྤྱོད་ནས་སྤར་བས་ཀྱང་རྒྱགས་བཙོན་བརྒྱ་
འགྱུར་གྱིས་ཆེ་བར་མཛད་དགོས་རྒྱལ་སྤྱོད་རྒྱགས་བཙོན་བའི་བཀའ་སྤྱོད་.....
ཞིབ་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཞབས་འདེགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གཙང་སྤྱོད་དང་
གུས་འདུད་ཀྱིས་མཆོན་པའི་སྤྱོད་ནང་གི་ཞབས་འགྱུར་མཐའ་དག་ལེ་བར་དང་
འབྱུང་ཤོར་རྒྱ་མ་སོང་བར་སྤྱོད་གང་ཟབ་དགོས་པ་སྤྱོད་ཀྱི་བཀའ་སྤྱོད་དཔྱིས་.....
སྤྱོད་པར་སྤེལ་ཞིང་། སྤྱོད་པར་འདིར་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་ལྟན་
ནས་རྒྱ་སྤྱོད་རྒྱ་ཞབས་བཞེད་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱགས་དགོངས་ལ་གཙོ་བོར་མཆོག་.....
སྤེལ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འབྱུལ་བ་བཀའ་སྤྱོད་དང་། དེ་མཆོངས་ཡབ་ཡུམ་
དང་། མཆོད་སྤྱོད་དཔོན་པོ་སྤྱོད་ལའང་བདག་རྒྱུན་གཟེངས་བསྤྱོད་ཆོད་
མེད་གནང་རྒྱུའི་དགོངས་གཞི་གཏད་ཡོད་པར་འདུག་ནའང་། ཅུང་ཟད་ཉེན་
འབྱེལ་མ་འདྲིམ་པ་ལྟ་བུས་ཆེབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་མ་བསྐྱར་བའི་གོང་ནས་ཡབ་རྩེ་.....
བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་དེ་ཉིད་བསྐྱར་གཞི་བབ་མྱི་བར་བཞེས་ཏེ་སྤྱོད་བཙོན་
རིམ་གྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱོག་པར་མ་རྒྱས་པར་རྩེ་ལོད་རྒྱ་སོང་ནས་ཞལ་མ་འཆོ་
བའི་ཁར་སྤྱོད་མཆོད་དཔོན་པོའང་བསྐྱར་གཞིས་སྤྱོད་རྒྱ་གཞིགས་པས་བདག་.....

རྒྱུན་གནང་བའི་གོ་སྐབས་དང་བུལ་བར་གྱུར་ལ། དུམ་སྒྲོལ་མ་མཚོར་སྐྱེ་ཆེད་
 རིང་ལོ་ལྟར་མཁའ་ཆེ་ནས་གཙང་འབྲུ་བྱའི་ཁལ་ཉིས་བརྒྱ་ཐམ་པ་རེ་གསེལ་...
 རས་ཀྱི་བཀའ་(༡༡༧) རྟོག་ལག་འཛིན་ཀྱང་སྒྲུལ། དེ་ནས་ལྟ་ལྟ་བུ་བྱེར་
 ཐེབས་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཐེབས་བསྐྱེལ་གྱི་རིམ་པ་སྟགས་དབྱེས་པ་བསྐྱེད་དེས་...
 ལུ་མཛད་དོ། །ཤོང་གསལ་འཆུབ་སྟོངས་འདིའི་དབང་གིས་སྐྱེ་འཁོར་ཞབས་
 གས་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོ་ཐམ་ཞིང་སྐྱག་བསུལ་བའི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་།
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་རི་སྐད་ཏུ། མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། སྤྱིད་གསུམ་
 མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྒྲིན་དང་འདྲ། །འགྲོ་བའི་སྐྱེ་འཆི་གར་ལ་བལྟ་དང་མཚུངས། །
 འགྲོ་བའི་ཆེ་སྟག་ནམ་མཁའི་སྟག་འདྲ་སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་རྒྱ་བཞིན་ཏུ་
 ལྷུར་འགྲུགས་འགྲོ། །ཞེས་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་བརྟན་པ་དང་གཡོ་བའི་དངོས་
 པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འཇིག་གི་ཚུལ་ནི་སྟོན་ཏུས་ཀྱི་རྒྱ་འཛིན་བཞིན་ཏུ་མི་བརྟན་...
 ཅིང་མི་རྟག་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་འཕོ་
 བའི་རང་ཚུལ་ནི་གར་མཁན་གྱི་སྐྱེས་བུའི་ལག་པའི་སྟོ་རྒྱབ་བཞིན་ཏུ་སྐད་.....
 ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་མི་བརྟན་ཞིང་། རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱེར་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་
 ཀྱི་ཆེ་སྟག་ཀྱང་ནམ་མཁའི་སྟག་གམ་རི་གཟར་གྱི་འབབ་རྒྱ་བཞིན་ཏུ་སྐད་.....
 ཅིག་ཀྱང་མི་བསྟོད་པར་འཆི་བདག་གཤེན་རྗེའི་ཁར་ལྷུར་འགྲུགས་སུ་འགྲོ་.....
 བར་གསུངས་པ་ནི་འགྲོ་བ་པ་མཐའ་དག་གི་རང་ཚུལ་ཡིན་པར་རིང་མོ་ནས་...
 མཐུན་ཅིང་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པས་གང་ལའང་ཡིད་བརྟན་བྱར་མི་བྱང་བ་དགོངས་...
 པའི་གཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཐ་མལ་པ་དག་གིས་གདུང་བ་ལྟ་བུའི་.....
 བྱགས་ཡིད་མི་བདེ་བའི་རྣམ་འབྱུར་ཆེར་མི་མཛད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་དང་.....
 མཐུན་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེར་སྐྱབ་པར་མཛད་པ་...
 དང་། ལྟག་པར་རྩ་སྤྱོད་གི་རྩོ་པོ་སྟགས་མཚོད་ཁང་རྣམས་ལ་ཆེད་དམིགས་
 གྱིས་བྱོན་ཏེ་མཚོད་པ་དང་བྱགས་སྟོན་མཚམས་སྦྱར་གྱི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་...

ཐོག །ཡབ་སྲས་དེ་གཉིས་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱན་དམིགས་
 བདེན་ཆོག་སོགས་རྒྱབས་ཆེན་པོའི་སྒྲིན་ནས་འབྲེལ་ཆད་དོན་ལྟན་དུ་འགྱུར་.....
 བར་མཛད་དོ། །ཁྱོད་ནི་རྣམ་དཔྱད་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཡོངས་སུ་(༡༩༠ན) དག་པས་ཉེ་བ་འཁོར། །རི་བཞིན་གྱུར་པའི་མད་བྱང་ཡོན་
 ཏན་དེས། །དམ་པའི་མཆོག་རྣམས་དབྱེས་པའི་པར་འཛུམས། །དེ་ཕྱིར་སྤར་
 ཡང་དཔལ་གྱི་མགྲིན་པ་ནས། །བཙེ་བའི་བཀའ་མཆིད་བཟང་པོ་བདུད་ཅིའི་
 ཐིག །ཁྱོད་ཐུགས་ནོར་བུའི་སྒྲོང་དུ་སེམ་པ་དང་། །ལྟན་ཅིག་བཟང་པོའི་སྤྲེས་
 གྱི་མཆོད་སྤྱོད་འབྲིགས། །སྲིད་འདིར་སྲིད་པའི་རང་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། །བདེན་
 མེད་བདེན་འཛིན་སྟག་བསྐལ་རིང་བཏང་ནས། །བཙེ་ཆེན་བཙེ་བའི་ལྷགས་
 གྱུས་འབྲེལ་ཐོགས་འགོ། །མཐའ་མེད་མཐའ་ཅན་ཉིད་དུ་འགོད་འདི་མད། །དེ་
 རྣམ་གྱང་ལོ་ཤས་གྱི་རིང་སྤར་བཞིན་ཐུགས་འཛིན་སྤྱོད་སྒྲོང་གི་རིམ་པ་དང་།
 ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱ་སོགས་གྱིས་དུས་འདའ་བར་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པའི་...
 རང་ནས་རྣམ་འགྱུར་ཞེས་པ་ལྷགས་པོ་སྟག་གི་ལོ་གསར་དུ་ཆོས་ནས་རིང་.....
 པོར་མ་ལོན་པ་ན། །དབང་སྤྲེགས་གསེར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ནས་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་མི་རྒྱུ་འཛིན་པོ་གང་མ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོས། །སྤྱིར་ཡང་
 གོང་མ་བྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་སོན་པ་སྤར་ནས་.....
 ཐུགས་ལ་མངའ་བའི་སྤྱིང་དུ་པོ་དམ་པ་འདི་ཉིད་གྱང་སྤྲེས་བྱ་ཆེན་པོའི་རང་...
 ཚུལ་ཆོས་ཤིན་ཏུ་མད་དུ་བྱང་བ་དང་ལྟན་ནོ་ཞེས་པའི་སྤྱན་པ་སྤྱོད་འཛིན་ནོར་
 བུའི་བྱ་གར་སོན་པས་ཐུགས་རྒྱུད་ཉེ་བར་བསྐལ་ཏེ་བྲི་ཆེན་དེ་ཉིད་ལ་རི་ལྟར་
 ལྷལ་བ་ལྟར་གྱི་བདག་རྒྱེད་དབྱགས་དབྱང་གཟེངས་སུ་བསྟོད་པའི་ཆོ་ལོ་སྤྲུལ་
 བ་ལྟར་དུ་བཞེས་པར་འབྱོན་དགོས་ཞེས་པོ་གཞུང་ས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཐམ་ཀ་...
 ཐེབས་པར་བརྟེན། །ལྟར་བར་ལྟར་བར་ཐེབས་རྒྱུའི་སྟོ་གོན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་
 ཆོགས་སུ་བཅུད་དེ། །ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་ཤར་གྱི་རི་པོའི་སྤྱོད་ལས་འཛོན་པ་

བཞིན་ཏུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྩ་སྒྲིབ་ནས་ཆེབས་བརྒྱད་དེ་ལྟ་ལྟན་ཀླུ་ཁབ་.....
 ཆེན་པོར་སྤྱད་ཐེབས་པར་གྱུར་ཅིང་། འདི་སྐབས་བཞུགས་འཆར་གྱི་རྩི་པོ་
 རྒྱ་ལུ་ཞེ་འེ་ཉེ་འདབ་ལྟ་ལྟན་དཔལ་རབ་ཁང་གསར་ཏུ་བཞུགས་པར་མཛད་
 དོ། །དེ་ནས་ཐོག་མར་ཀླུ་དབང་སྤྱད་ན་པ་སྒོ་དང་། ཀླུ་ཆབ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་སྤྱད་ཀྱི་མཛུ་ལྟ་དང་། རྩི་སྤྱད་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་རྟེན་
 གསུམ་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ལ་(༡༩༠བ) མཆོད་འབུལ་སྟན་ཤལ་དང་། བསྟན་
 པ་ཡོངས་ལ་སྟན་པའི་སྤྱད་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་མཆམས་སྒྱུར་རྒྱབས་ཆེ་བ་.....
 དང་བཅས་པ་རྣམས་མཛད་གྱུ་བ་བསྟན། ཡར་ཆོས་གཟུང་སྐར་སྤྱད་སྤྱུམ་ཆོགས་
 པའི་རྟེན་ལ་གོང་མ་ཆེན་པོའི་བཀའ་མངགས་པའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་ཁ་ལོ་བ་.....
 ལམ་བན་ལྟན་རྒྱས་ནས། ལ་ཆེ་ལུ་ལོ་མོན་ཏུན་ཞེས་པའི་ཆོ་ལོ་གསེར་ཡིག་
 དང་ཆབས་གཅིག་ཏུ་གནང་སྒྲིབ་གཞན་ཡང་བཟང་ཞིང་གུ་རྟོམས་པར་ཐེབས་.....
 པ་མཐའ་དག་མ་ཉམས་པར་དབྱིས་བྱིན་པར་སྤྱད་ཏུ་སྤུལ་བ་རྣམས་ལེགས་.....
 པར་བཞེས་པས་སྤྱད་ཀྱི་དབྱེས་པ་ཡོངས་སུ་བཀའ་བར་གྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་
 ཡང་མ་བསྒྲིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མད་པོ་ཆེ་ལྟ་བུས་ལ་པར་ཆེན་ཐམས་ཅད་.....
 མཁྱེན་པའང་ལྟ་ལྟན་ཏུ་ཐེབས་སུ་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་སྟན་པ་གསན་པས་རེ་.....
 ཞིག་སྤྱང་ལྱང་ཆོས་སྤིང་ཏུ་སྤྱད་བཞུགས་མཛད་ཐོག །སྐར་ཡང་པར་ཆེན་རྩི་
 རྩི་འཆང་ལྟ་ལྟན་ཏུ་བྱོན་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་གྱི་བྱོན་ནས་མཛུ་ལྟ་སྤྱད་
 དབང་སྤྱད་ཞིབ་རྒྱས་དང་། བྱུང་པར་ཏུ་ཡང་གསང་ཆེན་སྤྱད་ཐེད་པའི་
 རྒྱུད་སྤེ་རྒྱ་མཆོའི་ནང་ནས་ཉིང་ཁུ་སྤྱང་བ་ལྟ་བུའི་དབང་ཆོས་གྱི་རིམ་པ།
 བདེ་མཆོག །གསང་འབུས། འཛིགས་བྱེད། གཤེད་དམར། དམ་ནག་གི་དབང་
 ཆེན་སྤྱད་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་རྒྱར་བཀའ་མང་པོའི་དབང་གི་རྒྱ་.....
 པོ་ཆེན་པོ་ཏུ་མ་ཞིག་གྱི་སྐབས་འདིར་བཞེས་པར་མཛད་ཅིང་། གཞན་ཡང་
 ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་ཆོན་ཀ་མད་ཏུ་བྱུང་བའི་གདམས་པ་རིན་པོ་

ཆེ་ལྷ་བྱ་བུ་མ་ཞིག་གསན་པར་མཛད་སྤང་ངོ་། །གང་གི་ཡོན་ཏན་གྲགས་པའི་
ཏམ་བྱ་རས། །འཇམ་དབྱངས་མི་རྗེའི་ཁེངས་པའང་འཕྲོག་གུར་ཏེ། །ཀྱན་ལས་
ལྷག་པར་བསྟགས་པའི་གསེར་གྱི་གཏམ། །མི་ཕྱིད་ཕྱག་རྒྱའི་རེ་ཁས་མཛེས་
བཞིན་སྟལ། །གསང་ཆེན་དབང་བཞིའི་རྒྱན་བཟང་གརྒྱ་མོ། །སྤྱོད་ཕྱགས་དང་
འབྱུང་རལ་སྒྲོང་སེམ་པའི་མཐར། །བཙོན་འགྲུས་སྐལ་ལྷན་ཤིང་རྟས་ཉེར་
བྱངས་པས། །རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོའི་(༡༩༡ན) སྒྲོང་བྱ་འཇུག་དེ་
ནས་ཀྱང་ད་དུང་རེ་ཞིག་གི་བར་ལ་པར་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཚོག་.....
ལས་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་བྱ་མ་བཞོ་སྐལ་བྱ་ནོད་ཅིང་བཞུགས་རྒྱའི་ཕྱགས་...
དགོངས་གཏད་པར་མཛད་ནའང་། དེ་སྐབས་བསྟན་འགྲོ་སྤྱིའི་བགོགས་
དབང་ལྷ་བྱས་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་འབྲུམ་ནད་ཀྱི་ཉེར་འཛེ་ཆེ་བར་བྱུང་བའི་...
རྒྱུན་གྱིས་པར་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཀྱང་ལྷུང་བར་ལྷུང་བར་གཙང་.....
ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་དགོས་བྱུང་བར་བརྟེན། དེ་གའི་ཆིབས་སྐྱེལ་
ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་མཛད་ཅིན་བསྟན་མགོན་པོ་མཚོག་...
ཉིད་ཀྱང་སྤར་ནས་སྐྱེ་འབྲུམ་མ་བཞེས་པའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་གདན་ས་ཉིད་དུ་
ཆིབས་བསྐྱོད་དགོས་པར་བྱུང་ཞིང་། རྩེར་ལམ་ལ་གོང་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་
བདག་རྒྱུན་གཟེངས་བསྟོད་མངོན་པར་མཐོ་བའི་བབ་ཀྱིས་ཐེབས་ལམ་གྱི་.....
བསྐྱེལ་བསུ་བྱ་བཞིགས་སོགས་སྤར་བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པར་གྱུར་པས་ལྷགས་...
གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིང་། དེར་མ་
ཟད་ལྷ་ལྷན་དུ་ཐེབས་སྒྲོར་སྤྱོད་རྣམས་ནས་བཟུང་ད་ལྷའི་བར་དུ་སྤྱིར་གྱིས་...
ལ་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོས་བསྟགས་པའི་ཆོ་ལོ་གཟེངས་སུ་མཐོ་བའི་
ཁར་ལ་མགོན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱགས་རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱལས་ཆད་མེད་པའི་གཞན་
དབང་གིས་རྒྱ་པོད་རྟོར་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་མཚོག་དམན་མཐའ་དག་དང་། ལྷ་
ལྷན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེ་དགུ། གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་

སོགས་དད་ལྡན་མེར་སྐྱ་ཐམས་ཅད་གྲིས་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འབྲལ་……
 བ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱི་ལྷ་དང་བཀྱར་སྟེ་སོགས་གྲིས་འདུད་ཚད་ལས་འདས་……
 པར་གྱུར་པ་ནི་ཀྱན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ནས་རིམ་གྲིས་
 གདན་ས་ཆེན་པོར་ཕྱག་ལེབས་པའི་ཆེ་དགོན་མ་ལག་ཆབ་འབངས་དང་བཅས་……
 པ་ཐམས་ཅད་གྲིས་ཀྱང་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་རྩོ་བོ་ལྟ་གཅིག་དྲི་པི་ཀ་ར་སྐྱོན་འདྲེན་……
 པའི་རྣམ་ཐར་ལ་བསྟེགས་པ་ལྟ་དུས་བསྟན་རྒྱན་ལ་ཕན་ངེས་པའི་ཐེབས་……
 བསྐྱ་དང་མཚོད་པའི་བྱེ་བྲག་སྒྲ་ཆོགས་(༡༢༡བ) པའི་མེར་སྐྱ་དང་བཅས་ཏེ་
 གདན་དངས་ཤིང་ལེགས་འབྲལ་གྱི་བཀྱར་སྟེ་ཡང་གྲ་ལྡན་པར་སྐྱབ་པ་སོགས་……
 དད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་སྐབས་པོ་ཆེ་ཆོགས་པར་མཛད་པའི་སྒྲོ་ནས་
 རེ་ཞིག་སྐར་བཞིན་ཐུགས་དམ་སོགས་ཀྱི་འཕྲོ་འབྱུང་བཞིན་པའི་ངང་ལ་ཞབས་……
 ཀྱི་པར་སྐྱོན་ཆགས་པར་བཞུགས་སོ། །ཀླུ་བ་ཀྱན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཕྲུལ། ཀླུ་
 སྤྱས་གཞོན་ཅུའི་རྩལ་གར་དུ། རྟོན་པའི་རོ་མཚར་མད་བྱང་འདི། རྟོན་པ་
 མཚོག་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ། རྟོ་གྲོས་ཀྱ་ལུ་ཏ་ཡི་རྒྱ། རྟོ་མཚོག་ཟེར་རྒྱས་སྟེ་
 བའི་ཆོ། རྟོ་ལྡན་རྒྱང་པ་དུག་པའི་བྱ། རྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རོགས་སུ་ཆེན། །
 དེགས་ལྡན་གནམ་བསྐྱོས་ཚངས་པ་ཡང་། རྒྱགས་པའི་ངང་ཚུལ་རིང་བཏང་
 བས། བསྐྱགས་པའི་མེ་ཏོག་འཛོར་བྱེད་ན། རྟོ་བོ་གཞན་དག་ཅི་ཞིག་སྤྱས། །
 གཞན་ཡང་ཐེབས་སྐྱར་འདི་དག་གིས་མཚོན་པའི་དུས་སུ་སྟེ་འགའ་ཞིག་དུ་……
 གདུལ་བྱ་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པར་བྱ་བ་དང་། དད་པ་རྣམས་སྐྱར་ཞིང་
 འཕེལ་བར་བྱ་བ་དང་། དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་གཞན་དག་ཀྱང་གཟིགས་པ་
 བ། ནང་དུ་བྱང་འཕྲུག་གི་རྟོགས་པ་བརྟེན་ཟིན་པས་སྤྱི་རྣམས་བ་ལ་འདྲོད་
 དགྱུར་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་སྒྲ་དུ་མ་ཞིག་ཀྱང་སྟོན་པར་མཛད་……
 རྣམས་སྟེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་པམ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དབྱུས་
 ཐེབས་ཀྱི་སྐྱག་བཞུགས་མཛད་པར་སྐྱབ་ལུང་ཆོས་སྤངས་སུ་བཞུགས་སྐབས།

ཉིན་གཅིག་ཤར་གྱི་གཞི་བདག་འགམ་གྱི་སྐྱོག་སྐྱབ་ནང་རྒྱ་སྐྱེས་སངས་ལ་ཉོན་.....
པར་སྐྱལ་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྐྱེ་ཅིང་གྱི་རྣམ་པས་ས་སྐྱོར་རྒྱུར་རྒྱ་ཞིག་བརྒྱ་.....
བར་མཛད་ནས། དེར་འབྲས་ཞིང་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་བྱན་ཏེ་འབྲས་བཏབ་པར་དེ་
སྐལ་མཛོན་གསུམ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ལྷང་པ་སྡོ་བཟང་གིས་སྐྱེས་པ་དང་། ཡར་དེ་
ཉིན་བྲག་གསེབ་ཞིག་ལ་ཕྱག་འཕྱོང་གཏད་དེ་ར་འདི་ནས་རྒྱ་འདོན་རྒྱ་ཡིན་...
ཞེས་ཕྱག་འཕྱོང་གྱིས་བྲག་སྐྱབ་སྐྱེས་པར་དེའི་ཤུལ་ནས་ནང་པར་རྒྱ་ལྷག་འགོལ་...
རྒྱ་སྐྱེན་པ་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད་པར་སྐྱར་སྐྱེ། དེ་དག་ནི་ད་ལྟའི་རྒྱས་སྐྱེས་ལྷན་གྱི་
གཏུལ་བྱའི་སེམས་རྒྱད་ཞིང་ས་གཤིན་པོ་དང་འདྲ་བར་(༡༩༩༩) ཐུགས་རྗེ་.....
དང་ཉིན་རྒྱབས་གྱི་རྒྱ་རྒྱན་ཆོད་མེད་པས་ཡོངས་སྐྱབ་ནས་པར་མཛད་ནས།
འབྲས་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རྣམ་...
པ་གཉིས་གྱི་ས་པོན་གྱུང་པོ་འདེབས་པ་ལས་ལྷང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་...
གྱི་ལྷ་ལྷ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་མཚོན་པར་མཛད་སྤྱིར་དང་དེ་བཞིན་རྒྱ་སྐྱེ་བའི་.....
བྲག་དང་མཚུངས་པའི་མདོ་སྐྱེས་གྱི་ཟབ་གནད་ཤིན་རྒྱ་རྟོགས་པར་དཀར་...
བའི་གནས་རྣམས་ཀྱང་གང་གི་མཁྱེན་རབ་གྱི་སར་མོའི་ཆ་ཤས་གཅིག་གིས་...
ལྷག་པར་དགྲོལ་ཏེ་ཟབ་དོན་གྱི་བརྒྱད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱན་རིས་མེད་སྐྱེ་དགུ་ཡོངས་...
ལ་བྱབ་གདལ་རྒྱ་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བརྒྱུ་འཚོས་...
སྐྱེ་སྐྱེན་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་སོ། །ཡང་ལོ་རྒྱས་དེར་ར་སྐྱེང་རྒྱ་བཞུགས་...
པའི་རྒྱས་གཅིག་གི་ཆེ་ཞལ་དཀར་རྒྱ་གསལ་ར་མཚོད་བཞིན་པའི་ངང་ནས་...
ཞབས་འདེགས་པ་ཞིག་ལ་དགོངས་ཆོམས་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་བཞེས་འཕྱོའི་ཞལ་དཀར་...
གསལ་ར་དང་བཅས་པ་གཟིམས་རྒྱུར་གི་ཡང་སྐྱེང་ནས་ཤོད་གྱི་རྟོ་གཙལ་གྱི་...
སྐྱེང་རྒྱ་བསྐྱར་བར་མཛད་པར་ཞལ་དཀར་ལ་ཆག་གུམ་གཏན་ནས་མེད་པར་
མ་ཟད་གསལ་རའི་འཕྱོ་ཡང་མ་པོ་བར་ལྷུ་མ་མེར་བྱུང་བ་དང་། དེ་འདྲའི་
ཞལ་དཀར་དེ་ཡང་སྐྱེ་བྱང་གི་ནང་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་པ་ལས་གྱུང་ཐང་ཕྱག་མཛོད་

སྐལ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱི་གསལ་འདེབས་གྱི་རྟེན་ཏུ་ཁྱས་པར་གྱུར་ལ།
 ཡང་ཏུས་གཅིག་གི་ཆེ་སྒྲ་བྱང་གི་བྱང་སྟེང་རོས་གྱི་རི་སྟེང་སྟེང་ཏུ་ཐེབས་པ་……
 བ། ཀླུ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྐ་གཙན་སྟེབ་བྱང་རོ་ཞེས་སྟགས་བྲིད་པའི་ཉམས་
 མཛད་པ་ལས་ད་ལྟའི་ཏུས་སྟུང་སྐ་གཙན་ཏུ་མིང་ཆགས་ནས་དར་སྟོགས་……
 འདྲགས་པའི་རྒྱན་ཡོད་པ་བྱང་བ་དང་། ཡང་སྐར་རྩོམ་རྒྱ་ཆོན་ཁར་བཞུགས་
 སྐབས་གཟིམས་གྱུར་གྱི་ཤུལ་ཏུ་གྱུར་གྱི་མཐའ་དང་མཚུངས་པའི་རྒྱ་ཁ་དོག་……
 རྒྱ་ལྟའི་རིམ་པ་འཇའ་རིས་ལྟ་བུ་མཛོན་སུམ་ཏུ་བྱང་བ་དང་། དེའི་སྐབས་
 འབྲུལ་པའི་ཐབ་གྱི་ཐེས་ཉེ་སྐར་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཆོག་ཀྱང་དེ་སྐར་གཏན་……
 བས་མ་ཆོག་པ་སྟགས་བྱང་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཟད་པར་དང་ཟེལ་གཞོན་ལ་སྟགས་
 པའི་(༡༩༩༥) ཉིང་དེ་འཛིན་མཐའ་དག་སྟགས་རྒྱད་ལ་རང་ཆས་སུ་མངའ་……
 བས་སྐུ་རོལ་འབྱུང་བཞིས་བསྟུས་པའི་ཡུལ་སྐར་སྐར་ལས་ཀྱན་ལ་ཅི་དགར་……
 དབང་བསྟུར་བ་ལ་གཞན་དག་བཞིན་ཏུ་ཆེད་ཏུ་གཉེར་ནས་འབད་པས་སྟབ་
 མི་དགོས་པས་བྱབ་བཞེས་ནལ་འབྱོར་ཀྱན་གྱི་དབང་སྟག་ཏུ་སོན་པ་ཡིན་ནོ་……
 ཞེས་ཐར་འདོད་ནམས་ལ་འདོམས་པར་མཛད་པའི་སྟངས་ཏུ་འོ། །གཞན་ཡང་
 སྐར་སྐུ་ན་སྐ་མོའི་ཏུས་རྩ་སྟེང་ཏུ་བཞུགས་སྐབས་ཞིག་སྟག་མཛོད་ཆོས་རྗེ་……
 དང་། རྟེ་པ་དག་དབང་ཡོན་ཏན་སྟགས་ཞབས་འབྲིང་བ་མང་པོ་དང་བཅས་
 ལྟན་ཏུ་བཞུགས་ཡོད་པར། ཀླུ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྐ་ཆེད་གྱི་ནམ་པས་སེལ་
 ལྟན་དགྲོལ་བཞིན་པའི་རང་ནས་ཡུག་གཅིག་མི་དགྲོལ་བར་སྟུན་བར་སྐར་ལ་
 གཟིགས་ཤིང་། སེལ་སྟན་གཉིས་ཐལ་སྟུར་གྱི་ཚུལ་ཏུ་བཞུགས་པར་ཞབས་
 གས་ནམས་ནས་ཅི་འདུག་ཁྱས་པར། ཡ་གིར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྩོ་པོ་ཆེན་པོ།
 འབྲོམ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ། སྟབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ནམས་བཞུགས་འདུག་པས་ཁྱོད་
 རང་ནམས་སྟག་འཆོལ་ཅིག་གསུངས། དེ་ནས་སེལ་སྟན་དེ་ཁ་སྐུ་བའི་ནང་ཏུ་
 གང་ནས་བྱང་ཆ་མེད་པའི་གྲོའི་ལྗང་པ་སོར་བཞི་ཙམ་ཞིག་སྟོ་སང་དེ་འདུག་

པར་ཐམས་ཅད་རྩི་མཚར་ཞིང་ཡ་མཚན་དང་དད་པའི་སྤྱོད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
གཡོ་བར་བྱུར་གདའ་སྟེ། དེ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཏུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་
དང་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲིང་ཏུ་རྩི་གཅིག་.....
པར་མ་བཟད་དུང་དོན་ཏུ་ཡང་རྣམ་ཀྱན་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་ཞལ་གཟིགས་.....
ཤིང་མི་དང་མི་ལབ་པའི་ཚུལ་ཏུ་བཞུགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་
ལ་རི་ལྟར་མངའ་བ་ལྟར་བྱི་ཡོན་ཏན་བྱི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་འབད་མེད་ལྟན་...
ཀྱབ་བྱི་ཚུལ་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལ་འབྲུངས་སོ་ཞེས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དོ། དེ་
བས་ན་ཚུལ་དེ་དག་སྒྲུབ་ཡང་ཆོགས་སུ་བཅད་ནས་སྤྲས་པ། གདུལ་བྱའི་ཤེས་
རྒྱུད་གསེར་ལྟན་དགའ་མའི་མངལ། བྱིན་རྒྱབས་ཉལ་འགྲའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་
པའི་གཞིར། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་བྱི་ས་པོན་བཏབ་པ་ལས། །ལུང་རྟོགས་སྤྱི་གྱ་
བརྒྱུད་(༡༢༩ན) པའི་ཐུག་རྒྱ་མཚོན། །མདོ་ཐུགས་གཞུང་གི་དཀའ་གནད་རྩི་
རྩི་བྲག །སྤྱིང་མཁུན་སར་མའི་འདུ་བྱེད་གཅིག་ཉིད་གྱིས། །ལེགས་པར་བྱེ་
ལས་བཟབ་དོན་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། །ཀྱན་ལ་བཞེ་ཞེས་དམ་བཅའ་གསལ་བར་
སྟོག །རྩུ་འཕུལ་ལ་སོགས་ཆོ་འཕུལ་རྣམ་པ་གསུམ། །རིང་ནས་བརྟེས་ཕྱིར་ལུལ་
སྤང་སྤྲ་རགས་ལ། །འདོད་དགུར་བསྐྱར་བས་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་གྱི། །
དབང་ཐུག་མཚོག་ཏུ་སོན་པའི་ཚུལ་བཟང་བསྟན། །དུས་གསུམ་བྱོན་པའི་
རྒྱལ་བ་མཐའ་དག་ཀྱང་། །སྤྱིང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་ཏུ་རྩི་གཅིག་པས། །རྣམ་
ཀྱན་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱང་། །ཀྱན་ལ་གསལ་པོར་སྟོན་འདི་
ཨེ་མ་ཆད། །དེ་སོགས་གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་གསང་གསུམ་གྱིས། །བཀོད་པའི་སྤྱི་
འཕུལ་སྟོན་པའི་མཛད་པ་ནི། །པ་མཐའ་བྲལ་བའི་ངང་ཚུལ་ལྟར་སྤངས་ཆོ། །
རྩི་རྩི་འཆང་ཏུ་རྒྱལ་བས་ཅིས་མི་སྤྱིང་། །ནང་ཏུ་གཉིས་འཛིན་བདུད་ཆོགས་
བཅོམས་པའི་མཐུས། །ཕྱི་རོལ་སྤང་ཞིང་སྤྱིད་པའི་ཆོས་ཀྱན་ལ། །ཐོགས་མེད་
དབང་ཏུ་བསྐྱར་བའི་ཆོ་འཕུལ་འདི། །གཞན་ཡིད་དབང་མེད་འགྲུགས་པའི་

ལྷགས་ཀྱར་མངོན། །ཚུལ་དེའང་ཐ་མལ་བྱིས་པའི་རྩལ་ཅེད་དམ། །དོན་མེད་
བྱང་རྒྱལ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་མིན་ཏེ། །མ་དད་དད་དང་དད་རྣམས་ཆེར་འཕེལ་
ནས། །འཕགས་པའི་ས་ལ་སྦྱར་བའི་ཆེད་ཁོན། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་
ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རིམ་པའོ། །

༥ དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་མཚར་མད་ཏུ་བྱང་བའི་མཛད་པ་དེ་དང་དེ་དག་བསྟན་
པ་སྐགས་དམ་པའི་ངང་རྒྱལ་ཇི་གསལ་ཏུ་གྱུར་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ལོ་ངོ་གཉིས་
ཅུ་ཀྱི་བར་ཏུ་གདན་ས་ཆེན་པོར་ཞབས་པད་བརྟན་ཆགས་པར་བཀོད་ནས་
སྤར་བཞིན་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཏུ་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་དང་ཐུགས་གཉེར་
གསན་བསམ་སྐགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་ཐུགས་འགྲུས་པར་མཛད་ཅིང་བཞུགས་ལ།
དེ་ནས་དགའ་བ་ཅེས་པ་རྒྱ་པོ་འབྱུག་གི་ལོ་གསར་ཏུ་ཆོས་ཤིང་དགྲུང་ལོ་ཡང་
བཅུ་བཞིའི་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པར་གྱུར་པ་ན། ཇི་སྐད་ཏུ། མཐའ་(༡༩༩༠)གཉིས་
སྤངས་པའི་ཐར་པའི་ལམ་བཟང་ལ། །གོལ་ས་སྤངས་པའི་ཐོས་བསམ་ལྟར་
ལེན་མཛད། །ཐྱོགས་ལྟང་སྤངས་པའི་རྒྱལ་བྱིས་ས་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ། །འགལ་
རྒྱུན་སྤངས་པའི་ཐོས་བསམ་ཡང་ཅེར་སོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་
ལག་ཅེར་ལེན་པའི་རུས་ལ་ཉེ་བར་བབ་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་
འདི་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་ཏུ་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་མངོན་སུམ་ཏུ་གཟིགས་པའི་གོ་
འཕང་བརྟེས་ཀྱང་ཐུན་མོང་བའི་སྤང་ངོར་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་
ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལ་སྐགས་པའི་གོལ་ས་མཐའ་དག་བཅན་
ཆོད་ཏུ་སྤྱང་བའི་སྤང་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་ཆང་ལ་མ་
ནོར་བར་མཛད་པའི་སྟོན་ས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེར་བྱ་བ་རྒྱབས་པོ་
ཆེ་ཞིག་ཅི་ནས་མཛད་དགོས་སྟུང་པ་རྣམ་ཀྱན་དགོངས་པའི་གཤིས་ལ་ནར་
མར་ཡོད་པ་ལྟར་གྱི་བཞེད་དོན་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རུས་ཐོག་ཏུ་བབ་པའི་
དབང་ལས། གནས་ཆོད་ཏུ་དཀར་ཐྱོགས་སྤྱང་བའི་བསྟན་བསྟངས་དམ་ཅན་རྒྱ་

མཆོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཟླ་ཆེན་པོར་ཐོས་བསམ་ལ་ཐེབས་ཕྱིར་དུ་བསྐྱལ་བའི་
འབྲས་ཉགས་མངོན་དུ་བྱུར་པས་གཞན་ངོའི་སྤང་ཚུལ་དུ་ེ་སྐབས་མགོན་.....
རྒྱལ་ཆབ་ལྟོ་མིན་ཉན་མཆོག་ནས་ལྷ་ལྟན་སྤྱགས་སུ་ཆིབས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་
བཀའ་ལྟར་འབྱོར་པ་བཞིན་དེ་སྤལ་དུ་རྩ་སྤྱོད་ནས་སྤྱག་བཏེགས་ཏེ་ལྷ་ལྟན་...
སྤལ་པའི་གནས་སུ་བྱོན་པར་མཛད་ལ་འདི་སྐབས་བཞུགས་འཆར་ཀྱང་བཀྲ་
ཤིས་དཔལ་འབྱོར་དུ་མཛད་པར་སྤང་ངོ། །དེ་ནས་གོང་ས་ཡས་ཕྱིན་གྱི་མཇལ་
ཁྱེད་དང་རྩོ་ཤྱག་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གཙུག་པའི་མཆོད་མཇལ་.....
སོགས་སྤར་ཐུས་བཞིན་མཛད་གྲུབ་པའི་ཐོག་།རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
མཆོག་ནས་མགོན་པོ་འདི་ཉིད་ལ་བཀའ་ཐེབས་སུ་ད་ནི་སྤལ་སྐྱེད་པོ་ཆེ་.....
ཉིད་སྤྱི་ན་ཆོད་གྱི་འཕང་དང་མཁྱེན་རབ་གྱི་སྒྲོང་སོགས་གང་ཅི་ནས་གཞུང་.....
ལྷགས་རབ་འབྲམས་རྒྱ་མཆོར་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པའི་དུས་ལ་ཤིན་དུ་
ནས་བབ་པས་ཐུར་དུ་གྲུ་ས་ཆེན་པོར་ཐེབས་(༡༩༩༩) ཐོག་མདོ་སྤགས་ལ་.....
ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་མཛད་དེ་ེ་གོང་མ་ཁྱི་ཆེན་རྩོ་རྩེ་.....
འཆང་དེ་ཉིད་གྱི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་མ་ལུས་པ་བདག་གིར་བཞེས་པའི་སྒྲོ་.....
ནས་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་ཕན་རྒྱབས་བྱུང་གདལ་གཞན་འགྲན་མེད་པར་.....
འབྱུག་པའི་སྤྱགས་བསྐྱེད་དང་ཁྱུར་ལེན་མད་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་མཛད་དགོས་ཚུལ་
སོགས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྤྱག་དུ་དགེ་བའི་བཀའ་སྒྲོབ་ཞལ་ལྷ་དབྱིས་...
ཕྱིན་པ་ཕ་མས་བུ་ཆར་འདོམས་པ་ལྷ་བུར་སྤལ་བར་སྤལ་སྐྱེད་པོ་ཆེ་ནས་...
ཀྱང་རི་ལྷར་གསུངས་པའི་བཀའ་སྒྲོབ་དང་དུ་བཞེས་ཤིང་། དེ་དང་མཚུངས་
པར་མེར་བྱས་མཁས་མང་གྲུ་ཆར་གི་སྒྲེ་མོ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྤལ་སྐྱེད་པོ་...
ཆེ་ཐུར་དུ་གྲུ་སར་གདན་ཁྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་བྱུང་དང་། ལྷག་པར་སྐྱ་གོང་
མར་དམ་ཆོག་གི་སེལ་མེད་ཅིང་སྤྱགས་གཉེར་སོགས་ལྟར་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་
བཟང་བ་སྐྱེད་ལམ་གཙང་བ་སོགས་གང་ཅི་ནས་ཡོངས་འཛིན་དུ་འོས་ངེས་...

གྱི་ཐོ་དགོས་ཚུལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ་ལྟར་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་མངའ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་འོས་སྤྲོད་ལྟུང་ནས་ཡོངས་གྱི་དགོ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཆ་བར་བའབྱམས་པ་ཞལ་སྤྲོད་སྤྲུལ་ཆོ་མཐའ་
 ཡས་པར་ཡོངས་འཛིན་མཛད་དགོས་གྱི་བཀའ་ལྟར་གསེར་གྱི་ཀྱ་མུ་ཏ་སྤྱི་
 བོར་བཀོད་པར་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཕེབས་སྐར་འདི་ཉིད་སྤྲུལ་ཤར་དུ་
 སང་བའི་དབང་གི་གང་ཅིའི་གྲ་བསྐྱེགས་མཛད་ཕྱིར་སྤྲུལ་འཕྲོས་གདན་སར་
 འབྲུག་ཅམ་བྱོན་ཏེ་མཚོགས་སྤྲུལ་གྲ་སར་ཕེབས་ཆོག་པའི་སྤྲོད་ཁྱེ་མཛད་པར།
 དེ་དོན་ཀྱུ་ལ་ཆ་བཅའ་མཆོག་ནས་ཀྱང་བཀས་གནང་སྟེ་སྤྲུལ་བར་གདན་ས་ཆེན་
 བོར་ཕེབས་བསྐྱེད་ཐོག །གྲ་སར་འབྱོན་ཀྱུ་ལི་སྤྲོད་ཀོན་གྱི་རིམ་པ་ནམས་ཀྱང་
 ཞག་འགྲུང་དུ་མ་སང་བར་སྤྲུལ་དུ་ཆོགས་སྤྲུལ་ཚུད་པར་མཛད་ནས། ཇི་ལྟར་
 དེད་དཔོན་མཁས་པ་དག་ཀྱི་མཆོད་སྤྱིང་དུ་གྲ་པོ་ཆེའི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་མཐུན་
 པའི་རྒྱང་དང་སྤྲུལ་ཏེ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་རིངས་པ་དང་སྤྱི་
 བའི་ནམ་འགྲུར་འགྲན་པ་ལྟར་གྲུར་པ་(༡༩༩༦) བཞིན་དུ་སྤྱེས་བུ་ཆེན་པོ་
 འདི་ཡང་ཆོས་སྤེ་ཆེན་པོར་བྱོན་ཏེ་ཀྱུ་ལ་བའི་བསྤྲོད་པར་སོས་བསམ་སྤྲོམ་
 གསུམ་མཛད་པའི་སྤྲོད་ནས་དོན་གཉིས་གྱི་ནོར་བུ་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཚེ་མོར་ལོན་
 པ་ལ་ལྟག་པར་དུ་རིངས་པ་དང་སྤྱི་བའི་ཉམས་ཆོད་མེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་ལོ་
 དེའི་ནོར་བུ་ལྟ་ལྟ་པ་གསར་སྤུལ་གདན་ས་ཆེན་པོ་ནས་ཆེབས་བཏེག་སྟེ་སྤྲུལ་
 དུ་བྱོན་ཞིང་། འདི་སྤྲུལ་ལ་གཞུང་ས་ཆེན་པོ་ནས་སྤྲུལ་བས་ཀྱང་ཆོས་ལྟག་
 པའི་སྤྱི་ཞུ་དང་བཅས་བཞུགས་འཆར་ཀྱང་དཔལ་རབ་ཁང་གསར་དུ་མཛད་
 པ་སྤྲུང་ལ། དེ་ནས་ཇོ་ཤུག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཕན་ཚུན་དང་མ་གཅིག་དུང་
 སྤྱིང་མ་སོགས་ཉེན་ནམས་ལ་མཆོད་སྤྱིན་སྤྲུལ་སོགས་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ཐོག་
 ཐོས་བསམ་སྤྲོམ་པའི་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་བསྤྲོད་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་
 རྒྱབས་པོ་ཆེ་གོགས་མེད་དུ་འགྲུབ་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྤྲོད་ལམ་གྱི་མཆོམས་

སྒྱུར་སྟོང་མེད་ཏུ་མཛད་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཞག་ཤས་ལྟ་ལྟ་ཏུ་སྒྱུར་ལ་.....
 བསོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པར་མཛད་དོ། །རི་ལྷར་ཚུ་སྒྲིན་གནས་ཀྱི་བ་
 རྒྱབས་དག །དུས་ལས་ཡོལ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་སྲིད་ཀྱང་། །མགོན་ཁྱོད་འགྲོ་
 བའི་དོན་ཏུ་དམ་བཅའི་ཁུར། །འཛིན་པའི་བཞེད་དོན་གཡེལ་བའི་དུས་མི་
 མངའ། །ཚུལ་གནས་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་པའི་གྱུར་ཞུགས་ཤིང་། །རྣམ་དག་བཙོན་
 འགྱུས་རྒྱང་གིས་རབ་བསྐྱེད་དེ། །གཏན་བདེའི་རིན་ཆེན་སྲིད་ཏུ་ཕྱིན་ནས་
 ཀྱང་། །དོན་གཉིས་ནོར་བུ་ལེན་ལ་གཅིག་ཏུ་སྟོ། །ཚུལ་དེས་བསྐྱེལ་བས་ཁྱོད་
 ཐུགས་ངང་པའི་རྒྱལ། །རྣམ་དཔྱད་སྟོན་གསོག་རྒྱུ་པོར་རབ་བསྐྱེད་སྟེ། །བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་གྱི་སྒྱུ་དབྱངས་སྟོན་བཞིན་པར། །དབྱུས་འགྱུར་ནམ་མཁའི་ལམ་
 ཏུ་བདེ་བར་ཆེན། །དེ་ནས་རི་སྐང་ཏུ། རྒྱལ་མཆོག་ལྟ་པ་ཆེན་པོས། །ཨེ་མ་ཤེས་
 བའི་གནས་ལུགས་ནམ་མཁའི་མཐའ། །གཞལ་རུས་མིན་ཏེ་ཁྱོད་མཐུན་གྱིས་
 རྟོགས་ཆོ། །འཇམ་དབྱངས་གཞོན་རུར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུར། །རབ་གསལ་
 འགྲོ་བའི་སྤྲ་མ་ཙོང་ཁ་པ། །མགོན་ཉིད་ཆོས་སྤིངས་གནས་སུ་བཞུགས་པའི་
 དུས། །ཤེར་ཕྱིན་རོ་མཆར་གཏམ་གྱི་བཀོད་པའི་གཟུགས། །སྐལ་བཟང་ཡིད་
 མཁར་འགོག་མེད་(༡༢༥ན) ཤར་བའི་མདངས། །ནོར་འཛིན་ཇི་སྒྲུའི་གསེར་
 གྱིས་བྱུགས་པ་འདྲ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བསྐྱུ་བ་མེད་འབྲས་དངོས། །ཤིང་
 རྩ་ཆེ་གཉིས་བཞེད་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །ཐོས་བསམ་ཡང་ཅེར་སོན་པའི་
 ཆོས་གྱི་གྲ། །སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྲིད་ཞེས་གྲགས་པ་འབར། །ཞེས་རི་ལྷར་གསུངས་
 པ་ལྟར་འཇམ་མགོན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གྱིས་སེ་ར་ཆོས་.....
 སྤིངས་སུ་ཅ་ཤེའི་རིག་ཆེན་རིག་པའི་རྒྱ་མཆོ་མཛད་སྐབས་སྒྱུགས་འདིར་ཤེར་
 ཕྱིན་འབྲེལ་རྒྱང་གི་ཡི་གེ་གསེར་ཞུན་གྱིས་བྲིས་པ་ལྟ་བུས་གང་བར་གཟིགས་...
 པས་ཐེག་ཆེན་བཤད་སྐབས་མ་ལུས་པ་འདུས་པའི་སྡེ་ཆེན་པོ་ཞིག་འབྱུང་བར་...
 ལུང་བཟླན་པ་ལྟར། རྩེ་ཉིད་གྱི་ནང་ཐུགས་གྱི་སྤྲས་མཆོག་འཕྲིན་ལས་ནམ་

མཁའ་དང་མཉམ་པ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་ཐུལ་པོ་ཤུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱག་འདེབས་...
པར་མཛད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཞེ་ཆེན་པོ། །ཇི་ལྟར་འབགས་ཡུལ་གྱི་གྲང་བྱེར་ཆེན་
པོ་དྲུག་ཏུ་བྱགས་པའི་ནང་ཆོན་མཉམ་ཡོད་ཀྱི་ཐུལ་བྱེད་བསེལ་ལྟན་མཛེས་...
པའི་རྒྱན་དུ་འཕྱོས་པ་ལྟ་བུར་ཞེ་སྟོང་གསུམ་དང་རྒྱད་ཞེ་ནམ་པ་བཞི་སྟགས་...
ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྒྱགས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་དང་འཆད་ཚད་ཚྩམ་...
གསུམ་གྱི་སྒྲ་དབྱངས་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་སྒྲིག་པར་བྱེད་པའི་བསྟི་གནས་གཅིག་...
ལ། ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་སྒྲ་ནས་ཐུལ་བའི་བསྟན་པ་
རིན་པོ་ཆེ་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་པན་བདེའི་བསོས་སུ་སྒྲ་ནས་སྒྲར་འདེགས་པའི་...
འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་རྒྱ་པོའི་རྒྲོང་འབྲུག་པ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཆོང་མལ་...
ཆེན་པོ། རྒྱ་རྟོར་བོད་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་མཐའ་དབུས་ཀྱི་ཡུལ་རྫོངས་...
ཀྱན་ཏུ་མཁས་པ་དང་བྱབ་པའི་ཅེ་མོར་སོན་པའི་སྦྱོས་བུའི་བྱ་མཆོག་རང་གཞན་...
གྱི་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་ཁྱར་འབྱེར་བ་དག་གིས་འགོངས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་གཞིའི་...
གནས་སུ་གྱུར་ཅིང་། ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་ལ་སྟགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་
པོ་མཐའ་དག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོད་སྤང་དང་འདི་ཕྱིའི་དོན་བཟང་པོ་བདེ་...
སྒྲག་ཏུ་འབྱུང་བའི་(༡༥༥) རྣམ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ལག་མཐིལ་དུ་སྒྲོད་པར་...
བྱེད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིང་ལྟ་བུ། སེར་མདོག་ཚད་པམ་འཆང་བའི་བསྟན་
པའི་གཞི་མ་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་བྱགས་པའི་ཡ་གྲུལ་སེར་ཐེག་ཆེན་...
སྒྲིང་ཞེས་སྟན་བྱགས་ཀྱི་གདུགས་དཀར་པོ་གཅིག་གིས་ཡངས་པའི་ས་ཆེན་...
པོའི་འཁོར་ཡུག་ཡོངས་སུ་འགོངས་པར་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་དུ། རྟོར་ཟླ་ལྟ་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཡར་ཆོས་གཟའ་སྐར་སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་སྤྲ་དྲོའི་དུས་ཀྱི་ཆ་ལ། ཆོས་
ཞེ་ཆེན་པོའི་གྲ་ཆོང་སྟགས་སྒྱི་སྒྲེར་མཐའ་དག་ནས་བྱས་འདུད་གཟབ་མཆོར་
སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆེབས་བསྟུ་སྟགས་མཆོར་དུ་དངར་བས་...
མདུན་བདར་ཞིང་། འགྲུང་ས་མཆོད་ཡོན་གྱིས་གཙོ་མཛད་པའི་ཆེ་རྒྱ་མཐའ་

དག་གི་ཕེབས་བསྐྱེད་ཆེབས་དྲག་དུ་མས་མཐའ་བརྟེན་ཏེ་བྱིན་ཆགས་དལ་……
འགྲོས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཕྱག་ཕེབས་པར་གྱུར་ཏོ། །འཇམ་མགོན་ཕྱགས་རྗེའི་ཁམས་
ལས་མངོན་འོངས་ཤིང་། །བཤད་སྟབས་ལང་ཚོ་དར་བའི་འཇུག་རྒྱལ་མཆོག་།
ཐེག་ཆེན་ལུང་རྟོགས་འདབ་རྒྱས་རྣམ་བཟླ་བའི། །ཆོས་ཀྱི་སྡེ་འདི་བསེལ་ལྷན་
རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། །ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་དང་འཆད་ཚོད་ཚུལ་གསུམ་གྱི། །བྱ་བས་
རྣམ་ཀུན་འཁོར་ལུག་འདའ་བའི་སྤྱིང་། །མཁས་གྲུབ་འདོད་པ་འཛོལ་བའི་བརྟེན་
གནས་ཆེར། །ཁེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་ཞེས་སྤྱིད་ན་སྟན། །དེ་ལྟའི་གནས་སུ་མགོན་
ཁྱེད་འགྲོ་བ་ལ། །གཅིག་དུ་སྟོན་པའི་མཐུ་དཔུང་ཉེར་བསྐྱེད་དེ། །འཁོར་ལ་
གསུམ་གྱི་འོད་སྟོང་སྟོབ་པའི་བྱིར། །ཞབས་ཁེན་བཟླ་ཤིས་མཆོན་པ་རྣམ་པར་
བཀོད། །འདི་སྐབས་ཁེར་བྱས་ཀྱི་འཆད་ཉན་དཔོན་སྟོབ་ཚ་བ་ཞལ་སྟེན་ནས་
རིན་ཆེན་བསྐལ་བཟང་ཞེས་པ་མཐོ་སྤྱིང་མཁན་བྱུར་དེ་ཡིན་པར་སྤངས་ལ། དེ་
ལ་སོགས་པའི་ལས་སྡེ་ཆེ་ཆུང་དང་བླ་སྟུལ་ཁག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནས་བཟང་……
པོའི་སྟོས་ཀྱིས་སྟེ་དྲངས་ཏེ་ཐོག་མར་བསམ་སྟོབ་ཁམས་ཆོན་གྱི་ཆོམ་གྱི་ནང་དུ་
གདན་དྲངས་ཏེ་བཀུར་སྟེ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་བཅས་བཞིན་པར་གསེར་
གྱི་ཁྲི་ལ་ཞབས་པད་རྣམ་པར་བཀོད་ནས། དང་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་མཆོན་བྱེད་
གྱི་(༡༩༥༣)གསལ་ང། གོ་འབྲས་དཀར་སྟོབ་དང་བཅས་པའི་ཐོག་དུ་བཟླ་ཤིས་
པའི་རེ་ཁས་མཆོན་པའི་ལྟ་རེག་གི་མཇལ་དར་འབྲུལ་བ་སོགས་ལེགས་པར་……
གྲུབ་རྟུན། ཆོམས་རྟེན་པའི་ཡང་སྟེང་གི་གཟིམས་ཆུང་དུ་གདན་དྲངས་ནས་
གཟིམས་ཆུང་གི་ཞལ་གྱི་ལ་སོགས་པའང་ལེགས་པར་སྟུལ་བའི་མཐར་ཆེབས་
བསྐྱེད་བ་རྣམས་ལ་ཕེབས་ཕྱག་དང་གནང་ཆ་སོགས་སྟུལ་ནས་སོ་སོའི་གནས་
སུ་བཀྱེ་ཐོག་སྟོབ་ཉམས་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་མ་སྟན་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ནས་
མི་རིང་བར་ཟླ་བ་དེ་ཁའི་ནང་དུ་དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོ་ཚུགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་
གྲངས་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱར་སོགས་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཉིན། ཁེ་ར་ཐེག་ཆེན་

སྒྲིང་གི་ལ་གྱལ་དུ་གྱུར་པ། མིའི་དབང་པོ་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་སྟེན་
དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་དད་བྱས་དང་མངའ་ཐང་ཆེན་པོའི་སྟོབས་
ཤུགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱེ་ཆེན་པོ། བཤམས་བཅུན་གྱུ་བ་
རིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཆེན་པོ་མཉམ་སྟེན་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྱུ་བ་
དང་མང་ཐོས་དཔལ་ལྷན་སྟོན་གྱིས། འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན། རྩེ་
བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་ཉི་ཟླ་ལྷན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དམ་པའི་
སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱ་པོ་རྣམ་བཞིའི་རྒྱན་བཟང་སྟོད་མེད་དུ་
འབེབས་པའི་གནས་ཀྱི་མཆོག །སྟོད་རྩེ་ཉིའི་དྲི་བསྐྱང་རྣམ་པར་འབྱུལ་བ་
ནས་སྐྱད་ཟ་འོག་ཐགས་སུ་བསྐྱར་པའི་ཡུལ་གྱུ་ཆེན་པོའི་བར་གྱི་ཐར་འདོད་
ངང་མའི་ཆོགས་རྣམས་མ་པོས་མགྲོན་དུ་བཀྱག་སྟེ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐུ་དབྱངས་
འཁོར་མོར་སྟོག་པའི་དགའ་ཆལ་ཆེན་པོ། །རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བསྐྱེདས་
པ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་ཁྱར་བྱེད་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་མཁའི་
སྐར་ཆོགས་ཀྱི་གྲངས་ལས་བཀལ་བ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁྱངས་སུ་གྱུར་པ་མེར་
བྱེས་མཁས་སྟན་གྱུ་ཆང་ཞེས་སྟན་པའི་གྲགས་པ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་
ཡོངས་ཀྱི་རྣལ་ལྷན་སྟོན་པ་སོགས་དགེ་མཆོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་པའི་
ཆོས་གྱུ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་པ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་སྐྱང་དང་བཅས་པས་མཆོད་
སྟོན་མཛོན་པར་(༡༩༦) མཐོ་བའི་བཀོད་པ་མཆོར་དུ་དངར་ཞིང་། དཀར་
རྒྱགས་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་གཞིས་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་སྐུ་དབྱངས་དང་སེལ་
མའི་མེ་ཏོག་འཁོར་བཞིན་པར་དབྱེས་པ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཉི་ཤུན་པར་
གྱུར་ཅིང་། དེའི་ཆེ་ཐེག་ཆེན་སྒྲིང་གི་འདུས་པ་སྐྱི་སྐེར་མཐའ་དག་ལ་ཡང་
ཐོག་མའི་དབྱེས་སྟོན་གྱི་མང་འབྱེད་སྐྱི་འབྱུལ་སོགས་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་རིམ་
པའང་བཟང་ཞིང་གཏོས་ཆེ་བར་མཛད་དོ། །རྒྱལ་ཀྱན་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱར་
པའི་གཟུགས་སྐྱའི་ཁམས། །གངས་ཅན་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་དྲངས་

པས། །ཐེག་ཆེན་གྲིང་བཞིའི་མཁའ་ལ་མངོན་འཕགས་ཏེ། །ལྷང་རིག་འོད་ལྷང་
འབྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཚྭ། །མཁས་བྱའི་གནས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱམས་པའི་
ཁུར། །ཁྱིད་ཉིད་ཁོ་ནའི་བགོ་སྐལ་ཏུ་གཟིགས་ནས། །ཆོས་ཀྱང་མ་འདྲེས་
འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །ལྟན་ཅིག་བཙོན་པའི་གོ་ཆ་རྣམ་པར་བཀྲ། །རྒྱ་
ཆེན་གཞུང་ལྷགས་རྣམ་བཞིའི་རྩ་བོ་ཀྱང་། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་རྣམ་དཔྱད་སྟིམ་
པ་ཡིས། །དྲང་བར་བྱེད་ཅེས་དམ་བཅའ་འདི་ལྟར། །ཞུ་གསུ་ཡི་སྟོང་སྟོབས་ཡ་
མ་བཟ། །དེ་ལྟར་ཞལ་སྤྲོ་ནས་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་པ་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པའི་ཏུ་
བསྟེན་ནས་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོར་དང་པོར་ལྷགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྣམ་པ་ཀྱང་...
ཏུ་གཞུང་ལྷགས་རྣམས་ལ་འདི་ན་སྐྱུར་དང་ཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁུར་ལེན་མཛད་པོ་
ཆེ་ཁོ་ནས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པར་ཏུས་འདའ་བར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་...
དམ་བཅའ་ལྷགས་དྲག་པོ་རྒྱན་ཆགས་སུ་བསྟེན་པར་མཛད་བཞིན་པའི་སྒྲི་...
ནས་ཐོག་མར་དེ་སྐད་ཏུ་ལྷང་རྒྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གོང་མའི་གསུང་ལས།
རིག་པའི་སྒྲི་འབྱེད་བསྐྱུས་གྲུ་ལ་སྦྱངས་པས། །ཆོས་ཀྱི་བགོ་བ་བྱེད་པའི་རིག་
པའི་སྒྲི་། །བརྒྱ་ལྷག་བྱེད་ནས་ལྷུང་ཞིང་བཟ་པ་ཡི། །ཡང་དག་རིག་པའི་གནས་
རྣམས་མཐར་ཐྱིན་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་
ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་བཟ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་རྣམས་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་...
འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཤའི་ཚེ་མ་ལྟར་སྤྲོ་ཞིང་མཛངས་ལ་ཞིབ་(༡༩༧ན) ཅིང་མ་འདྲེས་པ་ཞིག་དགོས་...
པར་རྟོགས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐོས་བསམ་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད་
པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དང་པོར་རིག་པ་མཐའ་དག་གི་སྒྲི་འབྱེད་མཛད་ཏུ་སྦྱང་བ་
དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་ལས་འོངས་པའི་རིག་
ལམ་བསྐྱུས་གྲུའི་གནད་རྣམས་ལ་འོལ་སྦྱི་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དབྱིས་བྱིན་པར་...
སྦྱངས་ཏེ། ཤེས་རབ་རྣེ་བ་ལྷུང་བ་བཟ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་དོན་ལ་དཔྱད་

བྱེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བཀོ་བ་བྱེད་པའི་རིག་པའི་སྒྲོ་བ་ཐུ་སྤྲུག་སྤང་བར་བྱས་ནས།
 ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བར་དགོངས་ཏེ། ཁ་
 འོག་དཀར་དམར་ནས་བཟུང་བསྐྱས་ཆོན་ཉི་ཤུ་ཙུག་ཅིག་སོགས་བསྐྱས་ཟུ་ཆེ་
 འཁྱིང་ཆུང་གསུམ་མཐའ་དག་གི་བཙུམས་བཞག་སྤྲུགས་འཛིན་དང་། ཆོས་ཟུ་
 དང་གཟིམས་ཤག་ཏུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཚོད་པ་བར་
 མ་ཆད་ཏུ་མཛད་ཅིང་། བསྐྱས་ཟུའི་སྤྲུགས་གཉེར་གྱི་གནས་སྐབས་འདི་དག་
 རྣམས་ཀྱང་དེང་སང་གི་གང་ཟག་དབང་པོ་བརྒྱལ་པོ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་
 ལྟར། འདི་དག་ནི་རིག་པའི་སྒྲོ་བ་བྱེད་ཅམ་གྱི་ཐབས་མ་གཏོགས་ཐར་པ་དང་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ལོ་སྟམ་པ་དང་། རིག་པ་འདི་
 དག་གིས་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པར་མི་རུས་པས་སྤྲུགས་སུ་པན་ཐོགས་
 བྱེད་གྱི་སྒྲིང་པོས་དབེན་པ་ཡིན་ལོ་སྟམ་པ་དང་། གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་
 ལ་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་འདི་དག་ནི་ཆུ་ཐོན་གྱི་ཟམ་པ་ལྟར་འདོར་བར་བྱ་དགོས་
 པ་ཡིན་ལོ་སྟམ་པ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་མ་ཤེས་པའི་
 དབང་གིས་བསམ་པ་བྱེན་ཅི་ལྟག་ཏུ་ཟུར་ཏེ་རང་གི་ངལ་བའི་འབྲས་སུ་ཆུད་
 ཟོས་པར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ནས་མང་མོད་ཀྱང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་
 ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་ཏུ་རྟོགས་རུས་པ་
 དང་། གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བར་རུས་པའི་མཐུན་རབ་
 རྒྱེ་བ་ཏུ་མ་ནས་རང་ཆས་སུ་མངའ་བའི་མཐུ་ལས། བསྐྱས་ཟུའི་བཙུམས་བཞག་
 འཛིན་སྐྱུར་དང་ཚོད་པ་སོགས་(༡༩༧) རི་ཅམ་མཛད་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་
 དེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སོགས་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་འཆང་བྱ་
 བའི་ཉམས་ལེན་འབའ་ཞིག་ཏུ་འབྱེར་ཤེས་པར་མཛད་ལ། དེར་མ་ཟད་སྒྲོ་ན་
 གྱི་མཁས་ཟུབ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དག་གི་གསུང་ལས་ཀྱང་། རང་ཅག་རྣམས་
 ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསམ་ཞིག་གཏང་སྟབ་པ་ཞིག་

བྱང་ན། བསྟན་གྱི་ཁ་དོག་དཀར་དམར་དང་གཞི་གྲུབ་སྐྱེས་ཀྱི་རྟགས་གསལ་གྱིས་ཀྱང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་གོ་བ་རྟེན་ཐུབ་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་གོ་དོན་ཡང་བུམ་པ་ཞེས་ཐ་སྟངས་འདྲིགས་པའི་གདགས་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་དེ་ཐ་སྟངས་འདྲིགས་པའི་གདགས་གཞིའི་སྟངས་ཏུ་བཏགས་ཅིམ་མ་གཏོགས་དོན་དམ་པའི་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་ཅིས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཆོག་འདི་ཅམ་གྱི་དོན་ལའང་ཡང་དག་པར་བསམ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་བག་ཆགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་འདྲིག་ཐུབ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟེས་མཆོག་འདི་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུའི་གནས་ལ་རིང་མོ་ནས་འདྲིས་པར་མཛད་པའི་དབང་གིས་འདི་འདྲ་བའི་རིག་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་དག་ཀྱང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གཟིགས་པ་གོར་མ་ཆག་ཅིང་། དེའི་ཚུལ་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་འདྲིམས་པར་མཛད་པའི་སྟངས་ཏུ་རིག་ཚུལ་འདི་རྣམས་ལ་ཡང་སྤྲ་བཅོས་དང་ཆོག་ཅིམ་གྱི་གོ་བར་མ་སོང་བར་རྫོ་རུས་ཐུག་པའི་སྟོན་སྲུ་ཐག་ཆོད་ངེས་སུ་སྤྲངས་པ་ལ་བཙོན་པ་ཆེ་བར་མཛད་པའི་མཐུ་ལས་ཁོ་དེ་ཁའི་ནང་བསྟན་གྱའི་གནད་མཐའ་དག་ཆང་ལ་མ་རྟོར་བར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་གྱུར་ནས་རིག་པ་སྤྲ་བ་གཞན་གྱིས་ཟླ་མེད་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཆེན་པོ་བརྟེས་པར་མཛད། གཞན་ཡང་གྲ་སར་ཐེབས་སྤུང་ཉིད་ནས་ཡོངས་འདྲིན་རྫོ་རྗེ་འཆང་བྱ་མཆོ་མཐའ་ལས་པའི་ཞབས་དྲུང་ནས་དཔལ་འདྲིགས་མཛད་རྫོ་རྗེ་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དབང་ཆེན་ཟབ་རྒྱས་གནད་སྟོན་ཏུ་ཁོད་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་(༡༩༩༩) བཟུང་སྟེ་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་དེའི་ལུགས་བསྟེན་ཀྱང་ཆག་མེད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་གྱུར་ཏོ། །གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་པར་འཆར་ཚུལ་ལ། སྟེ་དང་སྟེ་བར་འདྲིས་པའི་ལེགས་བྱས་མཐུས། །རིག་ལམ་རྒྱུད་དུ་འང་གདམས་པའི་མཆོག་རབ་ཏུ། །དང་པོ་ཉིད་ནས་

ཤར་འདི་ཆེས་མད་བྱང་། ཀླུ་བའི་གཞུང་ལུགས་འགའ་ཞིག་ཐར་འདོད་གྱི།
 འཇུག་རྒྱལ་ཡིན་མོད་མཐའ་དག་མིན་སྟེན་དུ། སྒོ་གྲོས་དྲི་མར་བཅས་པའི་
 ཀྱུན་སྒྲིང་གིས། འལ་བ་དོན་མེད་གཏོང་བའི་སྒྲེ་པོ་མང་། རྒྱལ་དེས་བསྐྱལ་
 བས་ཁྱོད་ཐུགས་ཆེར་གཡོས་ཏེ། འཇུག་འབྱུང་བྱང་རྒྱལ་ལེམས་སྟོབས་རབ་
 བསྐྱེད་ནས། རི་ཅམ་ཐོས་བསམ་མཛད་པའི་རྒྱལ་མཐའ་དག འཚང་རྒྱུ་
 ཉམས་ལེན་ཉིད་དུ་འབྱེད་བར་མཛད། དེ་ལྟར་ལ་དེའི་དབྱར་ཆས་ཆེན་མོ་
 བས་བཟུང་སྟེ་དགུན་ཆོས་ཆེན་མོའི་བར་དུ་རིག་པའི་སྒྲོ་འབྱེད་རྣམས་ལ་སྤྱངས་...
 པར་མཛད། དེ་ནས་རྣམ་ཀླུ་ཅེས་པ་རྒྱ་མོ་སྤྱལ་གྱི་ལོའི་རང་ཞལ་ཆོས་པའི་
 རུས་སྟོན་ཉེན་འབྱེད་བཟང་པོའི་སྒྲོ་རྣམས་ཉམས་མེད་དུ་མཛད་ཅིང་ལྷག་.....
 པར་ེ་གོང་ས་ལྟ་མའི་འདྲེན་མཆོག་མཆོད་ཡོན་ཉི་ཟླ་བྱང་འབྱེད་དང་ལྷན་...
 ཅིག་དུ་གནམ་ལོ་གསར་ཆོས་ཀྱི་དགུས་སྟོན་ལ་ལེགས་པར་རོལ་བ་སོགས་མཛད་...
 གྲུབ་སྟུན། ལྟ་ལྷན་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཡངས་སུ་གྲགས་པའི་ཆོ་འཕུལ་གྱི་
 རུས་སྟོན་མད་དུ་བྱང་བར་དགེ་འདུན་ཁྱིམ་གྱི་ཁྱེད་གདན་འདྲིམས་པ་དང་སྟབས་
 གཅིག་དུ་བྱོན་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲིན་པའི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་
 པ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་རྣམས་མཛད་ནས། སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་གྲོལ་ཤལ་དུ་སྤྱར་ཡང་སེ་
 རར་དབྱེད་ཆོས་དང་པོ་རྒྱལ་པའི་རྟོར་ཟླ་གཉིས་པའི་དཀར་སྟོགས་ཀྱི་རུས་
 ཆོས་བཟང་པོར་བབ་པར་བྱུར་པ་ན། རི་སྐད་དུ། རྒྱུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། མི་
 ཕམ་ཆོས་རྒྱུ་གཞུང་དང་རྒྱུ་འབྱུངས་གྱི། གཞུང་ཀྱུན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
 གདམས་པར་ཤར། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་མདོན་དུ་མཛད་པའི་སྤྱད་དུ།
 ཀླུ་བའི་ཡུམ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་དོན་དངོས་བསྟན་ཟབ་མོ་སྒྲིང་པ་...
 (༡༩༥༥) ཉིད་གྱི་རིམ་པ་དང་། སྤྱོད་དོན་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱི་མ་གཙོ་བོར་འབྱེད་བྱེད་གཞུང་ཆེན་མོ། རྒྱུ་བཅུན་མི་
 ཕམ་མགོན་པོའི་གསུང་གི་གསང་བའི་ཉིང་ཁུ་མད་དུ་བྱང་བ་བསྟན་བཅོས་...

མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ་ལ་སྐགས་པ་མདོར་ན་མི་པམ་ཆོས་.....
རྗེའི་གཞུང་ལུགས་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་ལ་བྱང་རྒྱལ་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞུང་གསར་གྱི་འཛིན་གྲུབ་ཕྱོད་ཏེ་གཙུག་པོར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་གྱི་
རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱི་མཐའ་གཙུག་རྒྱལ་སྐྱེས་འཛིན་གྱི་
སྒྲོན་སྒྲོལ་སྤྱད་པ་སྐགས་ལ་རྟག་འགྲུས་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་
ཡང་འདི་དག་གི་ཆེ་དུས་གྱི་སྤྱོད་གསར་བ་འགའ་ཞིག་ལྟར་རང་རང་གི་གྲ་
ཆར་གི་སྤྱོད་པ་མཐའ་གཙུག་གར་བྱང་ཅམ་གྱི་འཛིན་སྤྱོད་དང་དཔེ་སྤྱོད་ཅམ་ལ་
སྤྱབས་སུ་འཆེལ་བ་མ་ཡིན་པར། པར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱ་གཞུང་ཅ་འགྲེལ་རྣམས་དང་།
དེ་དག་གི་དགོངས་པ་རིམ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་པའི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡབ་
སྐུས་གྱི་གསུང་གསར་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང་།
གཞན་ཡང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྒྱ་པོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པ་དུ་
མའི་བསྟན་བཅོས་དྲི་མ་མེད་པ་མཐའ་དག་ལ་ཡང་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་.....
དག་པས་ལན་བརྒྱར་དབྱེད་པའི་སྒྲོན་སྒྲོལ།   འཛིན་སྤྱོད་དཔེ་སྤྱོད་ཅོད་ར་
སྐགས་ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་མིག་རྒྱན་དུ་ཆེ་བར་མཛད་པ་ནི་ད་ལྟའི་བར་དུ་
མཁས་སྤྱོད་བར་མ་ཀྱན་ལ་དབྱར་རྩ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པར་མ་བཟད། དེ་
ལྟར་མཛད་པའི་ལག་རྗེས་ལས་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་གནས་སྤྱབས་སུ་བྱམས་མགོན་.....
ཡབ་སྐུས་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་རིམ་བྱུང་ཞིག་ལ་འཆད་
ཅོད་ཅོམ་གསུམ་མཛད་དགོས་ཀྱང་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་མི་འཇིགས་པའི་སྤྱོད་པ་
གཟེངས་སུ་མཐོ་བ་རྗེ་བཙུན་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་མཆོངས་པ་དེར་གྱུར་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེད་
ལ་མཆོན་ན་གྲ་རྩ་མང་རྩ་ལྟ་བུའི་ཡུན་སྤྱད་དུ་རེའི་ཆོད་ལ་ཡང་གཞུང་ལུགས་
རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་མདའ་ཆོད་(༡༩༦) མ་གྲངས་བཅུ་གསུམ་བཅུ་བཞི་སྐགས་.....
སྐྱེས་འཛིན་མཛད་ཅུས་པའི་མཁྱེན་སྤྱོད་སྤྱལ་དུ་བྱུང་བ་མངའ་ལ། ཡང་དེ་

ལྟ་བུའི་མཁུ་རབ་ཀྱི་སྒྲིང་ཡངས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སློབ་ཅོས་དང་.....
 སྒྲིམ་ལས་ཀྱི་ངང་དུ་ཡང་མ་ཞུགས་པར་གཞན་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་དུ་གཤམ་.....
 བའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཁུར་བསྐྱམས་ནས་ཉིན་མཚན་འཁོར་མོ་ཡུག་ལྟ་བུར་.....
 ཡུག་དཔེ་འཛིན་སྐྱུར་སྐྱེས་མཛད་པ་ཉི། དུས་ཁྱིམ་མགོན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་
 བཀའ་ཆོས་སྐྱེས་ཀྱི་གསུང་བཤད་བྱུང་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཐོན་ཏེ། ཁོ་པོས་
 ཀྱང་སྐར་གྱི་སར་བསྐྱོད་དུས་གཏི་ཐུག་དར་གྱིས་བསྐྱམས་པའི་ངང་ཚུལ་ལྟར་
 བླངས་ནས་མ་བསྐྱེད་པར་སློབ་གཉེར་འཛིན་སྐྱུར་ཚོད་པ་སྐྱེས་ལ་བཙོན་.....
 འགྲུས་བར་མ་ཆད་དུ་འབད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ཆ་སྐྱུར་སྐྱུངས་བྱེད་ཡུགས་ལྟ་
 བུ་ལ་མཚོན་ན་ཡང་བསམ་སློབ་སྒྲིཁང་གི་ཡང་སྤྱིང་སྐྱེས་ནས་དགོངས་མོ་རེ་
 མོས་སུ་བྱས་ཏེ་མཚན་བསྐྱེད་ཁོ་ན་བྱས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་ཟླ་སྐར་
 གསལ་པོ་ཡོད་པའི་ཆེ་བསམ་སློབ་ཀྱི་སྐར་ལམ་ནམས་སུ་ཡང་དཔེ་ཆ་.....
 མཚན་འབྱེད་སུ་བྱས་ཏེ་སྐྱུར་ཞིང་། དེ་དག་གི་ཆེ་ལྟ་སའི་ཁང་པ་དང་། རྒྱུད་
 པའི་ཆོས་གྲུའི་ཤིང་སྤྱོད་སྐྱེས་མིག་ལམ་དུ་འཆར་བའི་ཆེ་སེམས་ལ་ཉམས་....
 མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་འཆར་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་། ཡང་དེ་དག་གི་ཆེ་སྐྱེས་
 འགར་དེད་ལོ་རྒྱུད་བས་འཛིགས་སྤང་སྐྱེས་སྐྱེ་བའི་ཆེ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་....
 ཆོས་འབྱུར་དེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་དེད་ཀྱི་ཟླ་སྐྱེས་མཛད་དེ་ཕན་ཚུན་དུ་བཞུགས་.....
 པར་མཛད་ཀྱིན་ཡོད་ཅིས་བཀའ་སྒྲུལ་པ་ལྟར། དང་པོར་གྱི་སར་བྱོན་པ་ནས་
 བཟུང་སྟེ་ཆོས་སྤྲེ་ཆེན་པོར་ངེ་ཅམ་བཞུགས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་བག་མེད་...
 སོས་དལ་དང་སྒྲིམ་ལས་སྐྱེས་ཀྱི་ངང་དུ་སྐྱེད་ཅིག་ཀྱང་མ་བཞུགས་པར་.....
 ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བར་མཛད་དོ། །འཇམ་མགོན་
 སྤྱིང་ལ་ཞུགས་པས་ལན་རེར་ཡང་། །ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་འཛིན་དང་འཆད་པ་
 བ། །ཆོས་རྒྱན་ཏིང་འཛིན་བཞེས་པའི་སེམས་དཔའ་དག །སྤྱིངས་པས་མི་
 མཛོན་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་སམ་སྐྱེ། །རྒྱ་ཆེན་(༡༩༩༧) གཞུང་ཡུགས་བ་ཀྱི་

ལའི་མེ་ཏྲིག །མགོན་ཁྱོད་མཁྱེན་རབ་མཛེས་མའི་འགྲམ་ཆང་དང་། །འབྲད་
ཆེ་དཀའ་གནད་འཇུག་གྱི་རྒྱ་གྲོལ་ཏེ། །དོན་བཟང་དྲི་བསྐྱུང་བྲིལ་མངར་
འབྲམ་རུ་སྟོ། །གཞོན་ཅུར་གྱུར་གྱུང་ནམ་དཔྱད་བཙོན་འགྲུས་སུལ། །ཁན་པོའི་
སྒྲོ་ཅན་མཐའ་དག་བྲིལ་གཞོན་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཟླ་སྟགས་འདིར་མ་མཆིས་
པས། །སྒྲར་ཡང་དད་པའི་མེ་ཏྲིག་ལྷག་པར་གྲོད། །ཡང་དེ་ལྟར་སྟག་དཔེ་
མཆོན་འབྱུངས་མཛད་པའི་ཆེ་སྟགས་ལ་ཉམས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་འཆར་རྒྱ་
ཡོད་ཅེས་གསུངས་པའི་སྟགས་ཉམས་ཇི་ལྟ་བུ་དག་འབྲུངས་སྟམ་ན། །སྒྲིར་
ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟགས་མཆོག་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
དག་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་སྤང་བ་མཐའ་གྲས་པ་འགོག་མེད་རང་ཤར་གྱི་ཚུལ་
རུ་ངེ་སྟེད་བསམ་ལས་འདས་པ་ཞིག་འབྱུང་མོད་གྱུང་། ཡོན་ཏན་ཁོང་རུ་སྟེང་
པར་མཛད་པ་ནི་སྟེས་བུ་དམ་པའི་རང་ཚུལ་ཡིན་པ་ལྟར་མགོན་པོ་རང་ཉིད་
ནས་གྱུང་ངེ་བཞིན་གསལ་པོར་ལུང་རུ་སྟོན་པར་མ་མཛད་ལ། དེའི་སྒྲིར་
བདག་ཅག་སོ་སོ་སྟེ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས་ཀྱན་བྱབ་ལ་གོ་ལེར་
གཙོད་པ་ལྟར་ཁ་ཆོན་གཙོད་རུ་ག་ལ་བྱང་། །འོན་གྱུང་རང་སྒྲོས་ཅུང་ཟད་
ཅམ་རྗེས་སུ་དཔགས་ན་འདི་ལྟར་རུ་སེམས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་
འགྲོ་བ་གཡོ་བ་རྒྱ་ཡི་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟར། །གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་
པར་མཐོང་བ་ཡི། །རྒྱལ་བའི་སྒྲས་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས། །རྣམ་
པར་གྲོལ་བར་བྱ་སྒྲིར་སྟེང་རྗེའི་དབང་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟླ་
བའི་འོད་ཟེར་དྲངས་ཤིང་དྲི་མ་མེད་པ་མཁའ་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པར་
འཆར་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱས་པའི་རི་རབ་ཁང་བྱིམ་
དང་སྟོན་ཤིང་སྟགས་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་མེ་
ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་གཟིགས་ཤིང་། དེས་མཆོན་ཏེ་བརྟན་པ་
སྟོང་གྱིས་བསྐྱས་པའི་བེམ་ཆོས་སྤར་གས་ཐམས་ཅད་དང་། ནང་བཅུད་གྱིས་

བསྐྱུས་པའི་འགྲོ་བ་འདི་ཀྱན་ཀྱང་ཆུ་ནང་གི་ཟླ་གཟུགས་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་.....
 མེད་པ་ཆུ་མ་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་དུ་བྱགས་སུ་ཆུད་(༡༩༠ན) པར་གྱུར་ལ། དེ་
 ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་གཏུག་མའི་དོན་དེ་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པས་རང་རང་གི་ཕྱང་པོ་ཆོགས་ཅམ་གྱི་ཉིང་དུ་བཏགས་...
 པའི་ང་ལ་བདག་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིའི་འཆིང་བ་དམ་པོར་སྦྱེས་ཏེ་དེའི་དབང་...
 གིས་སྤིང་ཅེ་ནས་མནར་མེད་གྱི་བར་དུ་ཟོ་ཆུན་གྱི་ཆུད་མ་བཞིན་དུ་འཁོར་.....
 དུག་དུ་འཁོར་ཞིང་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་བར་མཆམས་མེད་པར་གཙུག་.....
 པས་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་པ་ནམས་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཤས་མི་བཟོད་པ་འབྱུངས་པ་
 སྐགས་མདོར་ན་སྤྱང་པ་ཉིད་དང་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་དུ་འབྱུག་པའི་ཡོན་ཏན་བཅས་མ་
 མ་ཡིན་པ་བྱགས་ཆུད་ལ་འབྱུངས་པར་ངེས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཆུད་པའི་ཆོས་
 རུའི་ལྗོན་ཤིང་གི་སྤྱང་པོ་སྐགས་གཟིགས་པའི་སྤྱིན་གྱིས་སྤར་བྱི་ཆེན་གོང་མ་...
 རྗེ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་གྱི་དུས་སུ་དཔལ་ལྷན་སྤྱང་ཆུད་ལྷ་ཆང་གི་ཆོས་ལྷ་ཆེན་...
 པོར་བྱོན་ཏེ་གསང་ཆེན་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལ་ཐོས་
 བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལྟར་ཡོན་དུ་མཛད་པས་བྱང་འབྱུག་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་.....
 ཀླུ་སྤིང་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཆུལ་སྐགས་སྤོན་གནས་རྗེས་དྲན་བྱང་པར་དུ་འཕགས་
 པ་དུ་མ་བྱགས་ཆུད་ལ་འབྱུངས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པའང་གདོན་མི་བྱ་བར་ཁོ་
 པོ་ཅག་སེམས་སོ། །རི་ལྟར་ཆུ་ནང་ཤར་བའི་ཟླ་གཟུགས་བཞིན། །སྤང་ཡང་
 བདེན་པས་སྤྱང་པའི་གཟིགས་མོ་ཀྱན། །མ་འདྲེས་མངོན་སུམ་འཆར་བའི་ཡ་
 མཆན་མདངས། །མགོན་པོ་བྱོང་ལ་རིང་ནས་མངོན་དུ་གྱུར། །སྤྱང་དང་བདེ་
 ཆེན་བྱང་འབྱུག་གཏུག་མའི་དོན། །མ་རྟོགས་བདག་དུ་འཛིན་པས་སྤིང་པ་
 འདིར། །ཡང་ཡང་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བའི་ལུས་ཅན་ཀྱན། །བྱོང་བྱགས་སྤྱིང་
 རྗེའི་ཞགས་པ་གཙིག་གིས་འཆིངས། །གང་གི་ཡེ་ཤེས་མཁའ་དབྱིངས་དག་
 པའི་སྒྲིང་། །ཉམས་རྟོགས་ཆུ་སྤར་འབྱིང་བ་འབྱུང་འཆར་བའི། །ངང་ཆུལ་

བདག་ལྷས་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་ཀྱང་། །ཆ་ཙམ་དད་པའི་སྒྲིམ་པས་སྤངས་ཏེ་
བཀོད། །དེ་ལྟ་བུའི་མཁུན་རབ་དང་བཙོན་འགྲུས་ཆད་(༡༣༠བ) སྔ་ཆེ་དང་
ལྷན་པའི་སྒྲིམ་པ་ཆོགས་ཆོས་ར་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་རྒྱུ་སྤྱི་འགྲེལ་ལྷར་ཆག་མེད་.....
རྒྱན་ཆགས་སུ་འགྲིམས་པར་མཛད་ཅིང་དེ་དག་ཏུ་ཡང་རྗོད་པ་དང་ཞལ་.....
འདོན་སྟགས་ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་མིག་སྒྲིམ་ཀྱི་དཔེར་འོས་པར་མཛད་པ་.....
དང་། གཟིམས་ཤག་ཏུ་ཡང་དགེ་བཤེས་དང་སྒྲོབ་གཉེར་བ་འདམ་དགྲུགས་
ཀྱིས་བོས་ཏེ་བསྟོ་སྤོང་དང་དམ་བཅའ་ཆད་མེད་ཏུ་འཇུགས་པར་མཛད་པ་.....
སྟགས་ཀྱིས་ཏུས་འདའ་བཞིན་པའི་ཐོག །ཁོ་དེ་གའི་ནང་ཏུ་རིགས་རྒྱུང་གི་
ཆོགས་ལང་ཆོས་འཁོར་གྱི་གཞུང་ཆོན་སུལ་བ་ལྷར་བཞེས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྣམ་
པ་ཀྱན་ཏུ་གཞན་གྱི་ཚོལ་བ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྒྲོབས་པ་དང་གཞུང་དོན་ལ་
དཔྱུད་པའི་མཁུན་རབ་སུལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་མངའ་བའི་དབང་གིས་གཞན་དག་.....
ལྷར་རྒྱལ་འདི་ཙམ་ཞིག་མཛད་པ་ལ་དམ་བཅའ་དང་དཔེ་སྟོན་སྟགས་ཆེད་.....
ཏུ་གཉེར་ནས་མཛད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་ལྷ་
སའི་སྤྱིག་ལམ་དང་མིག་རྒྱན་ལ་མི་གཞོད་པར་བྱ་བའི་སྤྲད་ཏུ་ཁམས་ཆོན་.....
རྣམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་། ཆོས་རར་ཡང་འཛིན་ལྷ་སྔ་སོར་དམ་བཅའ་
སྟགས་ཀྱན་མཐུན་ཀྱན་ལས་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པར་མཛད་ལ། དེ་ནས་
ཆོགས་ལང་མཛད་པའི་ཏུས་ལ་ཉེ་བར་བབ་པར་གྱུར་པ་ན། རྟོར་ཟླ་དུག་པ་
རྒྱ་སྟོད་ཟླ་བའི་དམར་སྟོགས་ཀྱི་རྩྭ་གས་པ་གཉིས་པའི་ཉིན་མཁས་མང་ལྷ་.....
ཆང་གི་འདུ་ཁང་ཆོན་མོར་དུར་སྤྱིག་འཛིན་པའི་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཆོགས་.....
ལ་འགྲུང་མང་རྩ་སྤྱི་འབུལ་སྟགས་ཀྱི་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་ལོ་མས་པ་སྤུལ་བ་དང་...
ལྷན་ཅིག་ཏུ། རྒྱེས་རབས་ལས། ཡ་རབས་རྣམས་དང་ཕྱད་ན་རྒྱེས་ཀྱི་མཚོག་།
ཆོགས་ཀྱི་ནང་ན་མཁས་པ་དགའ་བར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྷར་མཚོག་
གསུམ་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཀའ་བསྟོད་དང་བཅས་པ་དང་། མཁས་མང་

འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་ལེགས་པ་ཤད་གྱི་སྒྲིམ་བཟང་མད་རུ་བྱང་བའི་...
 དགའ་སྟོན་འབྱེད་པའི་སྤང་རུ་དཔལ་གྱི་མཁུར་ནས་སྟོན་ཅིང་འཛེབས་པ་...
 དང་ལྡན་པའི་གསུང་གི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་བཤད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་
 སྟོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་(༡༩༡ན) བོས་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ལས་
 བཙམས་ཏེ་ཀྱུ་ལ་བའི་གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་དོན་ནམས་ལ་ཀྱལ་ཁིང་བཟླ་ག་
 པའི་སྒྲིན་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གདོང་ལཱའི་གད་རྒྱངས་མཐོན་པོར་སྒྲིག་
 པས་ཁིངས་ལྡན་མ་སྒྲིམ་གྱི་ཚོགས་ནམས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཅིང་། ལ་རབས་
 མཁས་པའི་ཚོགས་ནམས་མཁུ་བ་དང་གྲས་པ་གོང་ནས་གོང་རུ་འཕེལ་བར་...
 བྱུར་ལ། ཇི་ཅམ་ཀྱལ་ལན་མཛད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་
 ཆེ་འཕེལ་ཁིང་རྒྱས་པ་དང་། ལྷས་ཅན་ནམས་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་
 སྤྱི་ས་པོན་ཐེབས་དེས་གྱི་རྒྱ་ཚོགས་སུ་སྒྲིན་དེས་པ་ལེགས་པར་མཛད་གྱུ་བ་...
 སྟོན་པེར་སྒྱུ་ཆེ་དགུ་ནམས་དང་སྤྱ་ཚང་སྤྱི་སྤྱིར་འདུས་ཚོགས་དང་ལྡན་...
 དམངས་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་ནས་ཁིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་བཀོད་པ་དང་...
 ཉེན་གསུམ་སོགས་གྱིས་སྤྱ་དྲངས་པའི་དངོས་འབྱུར་གྱི་འབུལ་བ་གཏོས་ཆེ་བ་
 དང་བཅས་ཏེ་ལེགས་འབུལ་གྱི་སྤྱི་ཁྱུ་བཀུར་སྟེ་མཐའ་སྤྱས་པ་སྒྱུབ་པ་སོགས་...
 རང་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་བཅུ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་འབྱུར་...
 བར་མཛད་དོ། །མཁས་བྱའི་གནས་ཀྱན་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པའི་མཐུས། །མཁས་
 པའི་མདུན་སར་ལེགས་བཤད་སྤྱ་བ་ལ། །མཁས་རྫོམས་སུས་ཀྱང་ཚོལ་བར་མི་
 རུས་ཕྱིར། །མཁས་པའི་མཁས་པར་བསྐྱགས་པའི་མེ་རྟོག་འཛོར། །རྣམ་དཔྱད་
 མཐུན་པའི་ལྷས་སྟོབས་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་། །ལྷང་རིག་འབུམ་སྤག་རལ་པའི་
 ལྷར་གྱིས་བརྗིད། །ལེགས་བཤད་སྤྱ་དབྱངས་འཁོར་ཡུག་སྒྲིག་པ་ཡིས། །སྤྱ་བ་
 ངན་པའི་མ་སྒྲིམ་ཟིལ་གྱིས་མནན། །གང་གི་གསུང་གི་གསང་བ་བདུད་ཅིའི་
 ཐིག །རྣ་བའི་ལམ་རུ་སོན་པས་འགྲོ་རྒྱུད་ལ། །སྤྱིབ་བྲལ་ཚོས་སྤྱི་ས་པོན་

ཐེབས་གུར་ཏེ། །དོན་གཉིས་ལྷ་གྲ་སྒྲིན་པའི་བྱེད་ལས་ཚུལ། །དེ་ནས་ཀྱང་སྐར་
བཞིན་གཙོ་བོར་གཞུང་ལུགས་ལ་སྤྱངས་པ་ཁོ་ན་མཛད་ཅིང་། བར་བར་དུ་
ཞལ་སྐྱ་ནས་ཡོངས་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་པར་རྟ་མགིན་ཡང་གསར་གྱི་
དབང་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བཀའ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་གསན་(༡༩༡བ) ལ་གཞན་ཡང་
དུས་རྒྱུན་དུ་སྐར་ནས་མཛད་བཞིན་པའི་ཞལ་འདོན་གྱི་རིམ་པ་དང་། ཡི་དམ་
ལྷའི་ལྷགས་བསྟེན་སོགས་བྱུགས་དམ་བསྐྱེགས་ཆགས་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱང་
ཆག་མེད་སྐར་ཆགས་སུ་མཛད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་གྲ་སར་བཞུགས་པའི་ཆེ་
དེང་སང་གི་དུས་གྱི་སྤྲ་སྤྲལ་གྱི་མིང་འཛིན་བདག་དང་བདག་འདྲ་བ་རྣམས་
དང་སློ་གསར་བ་འགའ་ཞིག་གི་ལུགས་སྒྲིལ་ལྟར་ད་ལྟ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐབས་
ཡིན་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་མིན་པས་ལུས་ངག་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤུང་ཆོགས་
ལ་ཅི་ཡང་མི་སྟོ་ཞེས་ཟས་གཙང་སྤྲས་གྱིས་གསུངས་པའི་བཅས་མཚམས་སྤྱག་
རགས་རྣམས་ལ་ངེ་མི་སྟུམ་པར་བྱུང་དུ་གསོད་ཅིང་། སྤྲ་མ་དགེ་བསྐྱོས་དང་
རང་གི་དགེ་ཆུན་སོགས་གྱིས་མི་ཤེས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ངོ་སྤྲོད་ཀྱང་དུ་
བག་མེད་གྱི་ཅིང་སྤྱད་དང་སློ་ལད་གྱི་ཅིང་ལོ། ཁོང་གཏམ་སྤྲ་བ་སོགས་ལ་
བྱུང་རྒྱལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཞར་ལ་སློབ་གཉེར་ཅུང་ཟད་བྱེད་སློབ་གྱིས་པ་
རྣམས་ཀྱང་། ཇི་སྐད་དུ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས།
ཆགས་སྤང་སྤྱག་དོག་འགྲན་སེམས་དྲག་པོ་དང་། །མི་གཟུགས་འཆོལ་བྱིར་
ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་ལ། །ངེ་ཙམ་འབད་ཀྱང་ཆོས་མིན་དུ་མའི་སྟོ། །ནད་པ་
བསད་བྱིར་ཟས་མཆོག་སྦྱིན་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁོ་འདི་ཟེར་
བའི་མཇུག་དུ་ངས་འདི་ལྟར་བྱས་ཏེ་གློ་བའི་ཁ་ལ་སྤྲ་མེད་གྱི་རྒྱ་འདེབས་པར་
བྱའོ་སྟུམ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཁ་བཤགས་འབྱེད་པའི་ཚོད་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཙམ་གྱི་
བྱིར་དུ་སློབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་གྱིས་རང་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཛིན་
པའི་སྟོ་ནས་ཆེད་པ་དང་བཀྱར་སྟོ་སོགས་འབྱུང་དུ་རེ་བ་དང་སྟན་གྲགས་.....

དང་གོ་ས་ཐོབ་དུ་རེ་བ་སོགས་ཆོ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་ལྟར་ལེན་པའི་བསམ་པ་.....
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པས་ཐོས་བསམ་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་.....
 ལྟར་སྤང་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་མ་གཏོགས་ངལ་བ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་བྱེད་པ་
 དང་། ཡོན་ཏན་རྩལ་ཟད་ཅམ་ཞིག་ཤེས་ན་དེ་ཡང་ང་རྒྱལ་གྱི་གོགས་སུ་སོང་
 ཞེ་བདག་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་གཏི་ལྷག་གོ་ཞེས་དག་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་
 མི་ལྟར་བའི་ཆོད་ཅམ་དུ་ལྟུར་ཏེ་(༡༩༩ན) གཞན་ཡོན་ཏན་ཅན་ཀྱན་ལ་སྟན་
 འབྲུན་དང་ངན་སྤྲོས་ལ་སོགས་པས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་བྱེ་.....
 གསོག་ཕུལ་གསོག་དུ་བྱས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་ཙ་བ་ཆད་པའི་ཤིང་སྐམ་བཞིན་
 དུ་རྗེ་རེངས་རྗེ་རེངས་སུ་ལྟུར་ཏེ་མཐར་གཉེན་པོ་གང་གིས་ཀྱང་བཅོས་སུ་མི་
 རུང་བའི་ཆོད་ཅམ་དུ་གཏོང་བ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར། ཇི་སྐད་དུ། གཞོན་
 ལུ་ཉིད་ནས་རྒྱལ་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱན། །མ་སྤྱང་རྩལ་བྲིམས་མཆོག་གིས་
 ལེགས་བཤམས་པའི། །སྐྱེ་བ་ཀྱན་དུ་གཅིག་དུ་བག་ཡོད་ལ། །ཁོམས་པའི་
 མཐུ་ལྷན་སྤྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུས་དང་གནས་
 སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་གྱི་མཛོད་པ་མཐའ་དག་མ་བརྟགས་པ་
 དང་བབ་ཅོལ་དུ་མི་འཇུག་པར་དྲན་ཤེས་གྱི་བྱ་ར་མཐུ་ཅན་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་
 བས་སྒྲོམ་པའི་བཅས་མཆོམས་སྤྲ་རགས་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་འདའ་བ། ཇི་
 ལྟར་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཉེ་བ་འཁོར་དང་རྟ་བུལ་སོགས་གྱི་སྤྱོད་ལམ་
 ལ་འགྲན་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིང་། བྱད་པར་དུ་ཆོགས་ཆོས་རྩ་སོགས་གྱི་ཆོ་
 དང་གཟིམས་ཤག་དུ་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་
 དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདི་ཉིད་དོན་ཆེ་ཞིང་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་རྩལ་དང་།
 ལན་ཅིག་རྟེན་པ་འདི་ཡང་གསོན་པའི་རྟེན་ཁུང་ཞིང་འཆི་བའི་རྟེན་མང་བས་
 ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པར་རྒྱང་གསེབ་གྱི་མར་མེ་བཞིན་དུ་ལྟུར་དུ་འཇིགས་
 པར་འཁྱུར་བའི་རྩལ་དང་། འཁོར་བའི་གནས་འདིར་མཐོ་དམན་བར་མ་

གང་ཏུ་སྦྱོར་གྲང་སྦྱག་བསྐལ་གྱི་གནས། གང་དང་འགྲོགས་གྲང་སྦྱག་བསྐལ་
 གྱི་གྲོགས། གང་ལ་ཁོངས་སྦྱོང་གྲང་སྦྱག་བསྐལ་གྱི་ཁོངས་སྦྱོང་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 གཟིགས་ནས་འཁོར་བ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་མཐའ་དག་ལ་ཡིད་ངེས་པར་འབྱུང་.....
 བའི་ངེས་འབྱུང་བཅས་མ་མ་ཡིན་པ་མནན་པས་མི་ཞོན་པ་ལྟ་བུ་སྦྱགས་རྒྱུ་
 ལ་འབྲུངས་ཤིང་། མཁའ་བྲུབ་གྱི་མ་ཆན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲང་སྦྱག་
 བསྐལ་རྒྱ་བཅས་དེ་དག་གིས་མནར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ངེས་ལ། དེ་བས་ན་འདི་
 ཐམས་ཅད་སྦྱག་བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་(༡༩༢བ) བསྐལ་ཏེ་ཡང་དག་.....
 པའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཁུར་མཐའ་དག་གྲང་རང་ཉིད་ལ་བབ་པའི་ཚུལ་...
 གྱིས་སྦྱགས་སྟིང་རྗེ་དང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་གྱི་གཞན་དབང་ཏུ་གྱུར་པ་སོགས་.....
 མདོར་ན་མི་རྟག་པ་དང་ངེས་འབྱུང་དང་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་གཅིག་རྗེས་...
 གཉིས་མཐུད་གྱི་ཚུལ་ཏུ་སྦྱགས་རྒྱུ་ལ་ངང་ངམ་སྦྱགས་གྱིས་ཉིན་མཆན་འཁོར་...
 ཡུག་ཏུ་སྦྱོབ་ཞིག་སྟེ། རྗེ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་གྱི་གསུང་ལས་གྲང་། འཆི་བ་
 མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་བཅས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རྒྱུ་ལ་སྦྱོས་ན་ཆོས་ཅུ་...
 བྱས་པར་སོས་དལ་ཏུ་སྐད་ཅིག་གྲང་སྦྱོང་མི་ལུས་པ་ཞིག་འོང་སྟེ། ང་རང་
 ཡང་སྐར་གྱ་སར་སྦྱང་སྐབས་མཆམས་རེ་ཆོས་རྩ་ནས་ཚོད་པ་དང་དམ་བཅའ་.....
 སོགས་ཁྱི་པོའི་བར་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཚུར་ལོག་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཐང་ཆད་པ་ལྟ་བུས་...
 ཉལ་འདོད་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་ཡུང་ཅམ་ཞིག་ཉལ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་.....
 བསམ་སྒོ་ལ། ང་འདི་ལྟར་ཉལ་ནས་བསྐྱད་པས་ཨེ་ཁོམ་དོ་རུབ་བམ་སང་ཉིན་
 རང་ཡང་ཤི་མི་ཡང་ལས་ཆེ་སྟམ་པའི་འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་སྒོ་བཅས་མ་མ་.....
 ཡིན་པ་འདིགས་ལུས་པ་སྦྱོབ་པའི་ཆེ་ཉལ་མི་ལུས་པར་རང་སར་གོག་སྟེ་ལངས་...
 ནས་སྒྲེ་རགས་བཅིངས་ཏེ་མཐུལ་འབུལ་བ་སོགས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ཏུས་གྱི་...
 གཡོག་པོ་སོགས་གྱི་སེམས་ལ་གསལ་བར་ཡོད་ཅེས་ཆོགས་ཆོས་སུ་བཀའ་སྤྱལ་
 བར་མཛད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱིར་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་སྦྱགས་རྒྱུ་བསྐལ་བའི་

དབང་གིས་ཐུག་དཔེ་འཛིན་སྐྱར་དང་ཚོད་པ་སོགས་ཀྱི་བར་སེང་ཅུང་བད་་་་
 ཅམ་ལ་ཡང་སོས་དལ་བཏང་སྟོམས་སུ་མི་བཞུགས་པར་ཐུག་མཛོད་མཐུལ་་་་
 ལམ་རིམ་གྱི་དམིགས་ནམ་སྐྱར་བ་སོགས་བར་མ་ཆད་དུ་མཛོད་པ་སྟེ་དེ་དག་
 གི་ཚུལ་ཞིབ་པ་ད་དུང་རིམ་པར་འཆད་འགྱུར་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་།
 ཐུག་དཔེ་འཛིན་སྐྱར་དང་ཚོད་པ་སོགས་གང་མཛོད་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 ལྟ་སྒྲུ་མི་དང་དྲི་བར་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ནམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སྐབས་པོ་་་་
 ཆེར་འགྱུར་བར་མཛོད་ཅིང་། མཐུག་དུ་བསྟོ་བ་དང་སྟོན་ལམ་ནམ་པར་
 དག་པས་རྒྱས་འདེབས་པ་སོགས་ཅི་མཛོད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་དུ་
 གཏོང་(༡༩༩ན) བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་སྐབས་པོ་ཆེ་དང་མཐུན་
 པ་ཤ་སྟག་མཛོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྩི་རྩེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་
 ཐུལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ལས། སྦྱིན་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་
 སྦྱིན་པ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཚུལ་དང་། དེ་ཡང་དངོས་སུ་ཆོས་འཆད་ཉན་
 མཛོད་རྒྱ་ཡོད་པའི་སླ་མ་དགེ་བཤེས་སོགས་ལ་མ་གཏོགས་གཞན་ནམས་ལ་་་་
 ཆོས་སྦྱིན་གཏོང་རྒྱ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་བསམ་པའི་བྱིར་
 སོས་ཤེས་ན་དཔེ་ཆ་སྐྱར་བ་དང་འདོན་པ་ཅུང་བད་འདོན་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་་་
 ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ང་རང་གིས་ཀྱང་སྐར་གྲུ་སར་
 བསྐད་པའི་ཆེ་དཔེ་ཆ་ནམ་སྐྱར་གྱི་འགོར། གང་ཞིག་གསེར་མཆོག་རང་
 བཞིན་རི་རབ་ལ་གནས་མཐུ་ར་དང་ལྟར་བཅས་གཞོད་སྦྱིན་དང་། །ཞེས་པ་
 བས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་དམ་པའི་སྐར་གྱུར་སྐབས་པའི་གསུང་ཉན་
 བྱིར་ནི་འདིར་གཤེགས་ཤིག་ཞེས་པའི་བར་འདི་ངས་པར་བཏོན་ཏེ་མཐའ་་་་
 སྐར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སའི་དྲེག་པ་ལྟར་ཡོད་པར་མོས་ནས་དེ་དག་་་
 ལ་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་སེལ་བའི་བྱིར་བདག་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་་་་་
 བཞེ་བར་བྱའོ་སྟམ་པའི་བསམ་པ་ནམ་པར་དག་པ་དང་ལྟན་པའི་སྟོན་ས་་་་

དཔེ་ཆ་སྐྱུར་བ་དང་། མཐུག་ཏུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མ་འོངས་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་
གདུལ་བྱར་འགྱུར་བའི་བསྡེ་བ་སྒྲིན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱས་འདེབས་པ་
དང་བཅས་པ་བྱས་པ་ཡིན་པས། བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་ན་དཔེ་ཆ་
ཇི་ཅམ་སྐྱུར་བ་མཐའ་དག་ཆོས་སྐྱིན་ལྟུངས་པོ་ཆེར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཏུ་
བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རྟགས་གསལ་ཆོག་གཅིག་བསྐྱབ་པ་
དང་ཁས་ལེན་ཆར་གཅིག་བཤད་པ་ཡན་ཆོད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱིན་པར་འགྱུར་...
བ་ཡིན་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། མདོར་ན་བྱུགས་གཉེར་མཛད་པའི་གནས་སྐབས་
ཉིད་ནས་ཐོས་བསམ་ཡིན་ཞེས་བྱུགས་གཅིག་ལ་བཞག །ཉམས་ལེན་ཡིན་
ཞེས་ལྟགས་ཤིག་ནས་བཅའ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མ་(༡༩༩༧) ཡིན་པར་ཤེས་བྱའི་...
གནས་ལ་མཐུན་པའི་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་གཞལ་ནས་ཇི་ཅམ་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་པ་
དེ་ཅམ་ཏུ་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་འདོར་ལེན་ཇི་ཞིབ་ཏུ་བཏང་སྟེ་ཐོས་པའི་...
དོན་མཐའ་དག་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ཏུ་འགལ་བར་མཛད་...
པ་སྟེ། མཁས་པས་བྱབ་པ་མ་བཅོམ་ཞིང་། །བྱབ་པས་བཅུན་པ་མ་བཅོམ་པར།
བཟུན་ལ་གང་ཕན་བྱེད་པ་འདི། །སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་བྱང་ཆོས་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་དང་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་
ཆ་གྲང་ལྟར་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བའི་རྩ་བ་...
བཀའ་གདམས་པའི་རྣམ་ཐར་གཅད་མའི་གཞི་དེ་དུས་ནས་ཚུགས་པ་ཞིག་...
མཛད་ལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་། ཇི་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། །ཐར་
འདོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱངས་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་
སོགས་ཇེས་འཐུག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བཙེ་བ་ཆེན་པོས་འདོམས་པར་མཛད་...
པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་བསམ་གྱིན་དད་པ་འཕེལ། བརྟགས་གྱིན་ངེས་ཤེས་འདྲན་
པའི་ངང་ཚུལ་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཐུན་རབ་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་

དང་། དུན་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་ཀྱི་བྱ་ར་དང་། དེས་འབྱུང་དང་བཙོན་
འགྲུས་ཀྱི་གོ་ཆ་བརྟན་པོ་དང་། ལྷག་བསམ་དང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
དང་ལྷན་བཞིན་པའི་སྒྲོན་ས་ལོ་ངོ་གཉིས་ཅམ་གྱི་ནང་ཁོངས་སུ་པར་བྱེན་གྱི་
གཞུང་ལྷགས་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བར་བྱགས་སུ་རྒྱུད་དེས་
སུ་མཛད་དེ་རང་རྒྱུད་པའི་བྱབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་ལ་སྤྲོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་
དང་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གཉིས་པ་ལྟ་བུར་གྲགས་པར་བྱུར་དོ། །

༥ འདིར་སྤྲོས་པ། རྟེན་བཀྱར་གྲགས་པ་རེ་བའི་མཁས་པ་དང་། །གཞན་
དག་ཁྱད་རུ་གསོད་པའི་སྟིང་ཁམས་ཅན། །ལྟར་སྤང་ཅམ་གྱི་ཐོས་བསམ་
གཟུགས་བརྟན་ཀྱན། །རིང་མོ་ཞིག་ནས་སྟོང་གིས་དོར་བྱར་མཛད། །ད་ལྟ་
ཐོས་དང་བསམ་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞེས། །ཉམས་ལེན་དོར་(༡༩༥༩)ནས་ལྷས་
རག་བྱ་བ་ཀྱན། །ཁ་ན་མ་ཐོས་འདའ་བའི་སྒྲེ་པོ་རྣམས། །དུག་ལྷན་ཁ་བས་
ལོངས་སྤྱད་བཞིན་རུ་གཟིགས། །ཇི་སྟེད་ཀླུ་བའི་གཞུང་ལྷགས་ཡིད་བཞིན་
ནོར། །ཇི་ཅམ་ཐོས་པས་བྱི་དོར་མཛད་པ་བཞིན། །ཇི་སྟེད་སྒྲོམ་པའི་བཅས་
མཚམས་སྤར་གས་ཀྱན། །ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་འཁོར་བཞིན་ལྷག་པར་བསྐྱངས། །
ཁྱད་པར་མི་རྟག་དེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཀྱིས། །སྟོང་བྱགས་བརྟན་པ་རབ་རུ་
འཕྲོག་པའི་མཐུས། །སོས་དལ་ངང་རུ་ཡུད་ཅམ་མི་མནལ་བར། །དལ་རྟེན་
སྟིང་པོ་ལེན་ལ་གཅིག་རུ་བཙོན། །ལྷས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱ་གཅིག་མ་བཞིན་རུ། །
རྣམ་ཀྱན་སྟོང་པ་མེད་པའི་སྟིང་རྩེ་དང་། །མཐའ་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་
བཅས་པ་ལས། །ལྟར་རུ་སྒྲོལ་བའི་སྟིང་སྟོབས་བང་རྩལ་འགྲན། །ཀླུ་བའི་
གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་ཚིག་དོན་ལ། །ཀླུ་བ་རང་ཉིད་སྤར་ཡང་བྱོན་པ་ལྟའི། །
རྣམ་དཔྱོད་སུལ་བྱེན་འདིས་ནི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །བྱར་སྤྱད་དོར་ནས་
བྱར་སྤྲིག་སྐབས་པར་དེས། །མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་པན་རྩོན་རྒྱ་འབྲས་
སུ། །འཆར་བའི་བཀའ་གདམས་མེས་པོའི་རྣམ་ཐར་ཀྱན། །དང་པོ་ཉིད་ནས་

བདག་གི་མཛད་ལྟར་ན། །དམ་པའི་སྒྲིལ་བྱུང་གཞན་གྱིས་སྦྱབ་ཅི་དགོས། །
དེ་ཕྱིར་བཟླས་ཀྱིན་དད་པའི་པལ་ལྗོངས་། །བསམས་ཀྱིན་ཡིད་ཆེས་རྒྱ་མཚོ་
ཕྱོད་ལྟར་བའི། །ཁྱི་ལྷའི་རྣམ་ཐར་གཙང་མར་བདག་གིས་ཀྱང་། །སྦྱོར་གྱིན་
ཏུ་སྦྱོར་པར་བྱིན་གྱིས་སྦྱོབས། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་
རིམ་པ་དག་གོ། །

༥ དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བཞུན་པ་དང་ལྷན་ཅན་ཡོངས་ལ་ལྷག་པར་ཏུ་སྦྱོན་
པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་རྣམ་པར་དཀར་བས་ཟིན་པའི་སྒྲིལ་སྒྲོལ་སྒྲོལ་སྒྲོལ་སྒྲོལ་
གསུམ་གྱི་མཛད་པ་བཟང་པོས་རྣམ་ཀྱན་འཁོར་མོ་ལྷག་ཏུ་འདེམ་ཞིང་། བར་
བར་ཏུ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་པ་ལས་ཏུ་མགྱིན་ཡང་གསང་གི་དབང་ལ་
སྒྲིལ་པའི་ཟབ་མོའི་ཆོས་བཀའ་ཏུ་མ་ཡང་འོད་ཅིང་བཞུགས་པའི་ངང་ནས་
རེ་ཞིག་ན་ཞལ་སྒྲིལ་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་གཉིས་པའི་
གཞལ་མེད་ཁང་ཏུ་ཡ་རྒྱལ་དབང་(༡༩༥༦) ཐུག་ན་པལ་ལྗོངས་གཞུང་
ལྷགས་རྒྱ་མཚོར་མཐུན་རབ་ཀྱི་སྦྱོར་སྒྲིལ་གིས་བཅའ་བར་མཛད་པའི་ཐུགས་
གཉེར་གསན་བཞེས་ཀྱི་ཞབས་ཕྱིར་ཕེབས་དགོས་ལ་བརྟེན། སེར་བྱས་མཁས་
མང་གྲུ་ཆང་གི་མཁན་བྱུར་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཙུག་རྒྱལ་ལྷ་སྒྲིལ་བྱམས་པ་
སྦྱོན་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཆེན་པོར་བཞུན་པར་མཛད་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུང་
རབ་ཀྱི་ཉིང་ལ། ཟབ་མོ་སྦྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིམ་བཞུན་ཏུ་སྦྱོར་པའི་
མཐའ་བལ་དབུ་མའི་གཞུང་ལྷགས་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཆང་མ་འདུལ་
མཛད་སྒྲིལ་གསུང་རབ་ཀྱི་ལ་རང་བྱུང་ཚུད་པའི་འཛིན་སྦྱོར་དང་ཚོད་ར་
སྒྲིལ་ལྷན་ཏུ་བྱིན་པ་སྒྲིལ་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཆོགས་ཀྱི་མཉེས་པའི་མཚོད་
སྦྱོར་ཆེན་པོར་སྦྱོར་དེས་སུ་མཛད་པའི་མཐུ་ལས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་མཁས་
བཅུན་ཀྱི་སྦྱོར་མཛོད་པར་མཚོ་བ་སངས་རྒྱལ་གཉིས་པ་ལྷ་བུའི་གོ་འཕང་ཏུ་
གཤེགས་པར་ལྟར་ལ། དེ་དག་གི་བར་སྐབས་སུ་ཡང་རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ་གྲུབ་

ཁང་པ་འཇམ་དཔལ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོར་ཆེ་དབང་སྐྱེས་ཆོས་བཀའ་རྩ་མ་
 དང་། རྗེ་བྱམས་པ་སྒྲོན་ལམ་ཉིད་ལ་ཡང་རིན་འབྱུང་བརྒྱ་ཙུ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་
 ལྷ་མོ་མཉམ་དག་རྩ་མ་དང་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་སྐྱེས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་་་་
 ཀྱི་བཤད་ལྷ་མོ་བཤད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་གསན་ཅིང་། ལོ་ལྟར་གྱི་སྤྱགས་དམ་
 བསྟེན་སྦྱབ་སྐྱེས་ཀྱང་ཆག་མེད་རྩ་མཛད་ལ་ལྟག་པར་རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་བྱང་་་
 རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྤྱོད་ཁྲིད་རྩ་གསན་ནས་སྦྱར་བའི་ཆོས་རྒྱལ་སྐྱེས་ཉམས་་་་
 བཞེས་སྤྱ་མཛད་སྐབས། བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ནས་འབྱུང་འབྱུར་་་
 ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མད་པོ་ཆེ་སྤྲིགས་པར་དགོངས་ཏེ་སྐབས་ཤིག་གསལ་ཆོགས་ཀྱི་
 མཚུག་རྩ་དམ་པ་ཉིད་ལ། དེ་རིང་རང་རེ་གཉིས་སེ་ར་ཆོས་སྤྱངས་སྤྱ་སྦྱོ་
 སངས་ལ་འགྲོ་བས་བྱེད་རང་གི་ལྷ་མོ་བཟེད་དེ་ཡང་བསྐྱམས་ནས་ཐེབས་ཤིག་
 ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་ལྟར་དཔོན་སྒྲོབ་གཉིས་ཆར་གྱི་ཆོས་སྤྱངས་སྤྱ་ཐེབས་པ་་་་
 བ། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལས་བྱེད་རང་མ་འོངས་པ་ན་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྩ་
 (༡༩༥༦) འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་སྐྱེས་མཛད་སྐབས་མཁུན་རབ་ལྟག་པར་་་་
 རྩ་གསལ་བར་འབྱུར་བ་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པས་ལྷ་མོ་བཟེད་ཀྱི་ནང་་་་
 རྩ་རྒྱ་རྒྱངས་ཤིང་བསལ་བ་དྲི་མ་མེད་པས་ལེགས་པར་བཀའ་ཞིང་། དེའི་སྤྱང་
 རྩ་ཤིང་ལོ་གཅང་མ་རྣམས་བཀོད་ནས་མཚོད་པའི་ཚུལ་རྩ་ལྷ་མོ་ཉེ་སྦྱར་བའི་་་
 ཆོས་རྒྱལ་གི་ཉམས་ལེན་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་མཛོད་ཅེས་ཐེབས་པ་ལྟར།
 མགོན་པོ་ཉིད་ནས་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་རྩ་
 གཟིགས་པའི་བཀའ་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་རྩ་
 དང་རྩ་བཞེས་ཏེ་སྦྱར་ཆོས་རྒྱལ་པོའི་ཉམས་བཞེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་་་་་
 མཛད་པར་སྤྱང་ཞིང་། དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ལེགས་ཆོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་
 སྤྱ་ཆོགས་པའི་མཐུ་ལས། དེང་སང་གི་རུས་སྤྱ་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་
 པ་རང་ཉིད་སྦྱར་ཡང་བྱོན་པ་དང་སྒྲི་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པར་མཁས་བཙུན་་་་

བཟང་གསུམ་དང་འཆད་ཚྱོད་ཚྱོམ་གསུམ་གང་གི་ཐད་ལ་ཡང་པལ་དང་པལ་
 གྱིས་བསྐྱེད་ཏུ་མེད་པའི་ངོ་མཆར་ལྟ་མི་ཀྱན་ལ་སྒྲིག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་མངོན་སུམ་
 ཉིད་ཏུ་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་འདི་ཉིད་བྱང་བར་སྤང་ངོ་། །དེ་བས་ན་ཚུལ་དེ་དག་
 ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འཇམ་མགོན་སྤྱོད་མའི་བསྐྱེད་གནས་བྱུང་
 འཕགས་སུ། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་མཚུངས་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུས། །
 འཇམ་མགོན་རིང་ལུགས་རི་བཞིན་འཛིན་པ་ལ། །འཇམ་དབྱངས་གཉིས་པར་
 གྲགས་པའི་མེ་ཏྲག་འབར། །མཁུན་རབ་སྤུལ་ཕྱིན་རིན་ཆེན་སྔོད་ཡངས་པོར། །
 མན་དག་དྲངས་བསིལ་བདུད་ཅིས་ལེགས་བཀང་ཞིང། །ཉམས་རྟོགས་སྔོན་
 པའི་ལོ་འདབ་གྱིས་སྤྲས་པ། །རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་མཚོད་པའི་སྤུལ་ཏུ་གྱུར། །ཞེ་
 མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པའི་ཚུལ། །རུང་བད་གྱིས་ཀྱང་རྒྱབས་ཆེན་རྟེན་
 འབྲེལ་སྟོ། །བརྒྱ་ཕྱག་འབྱེད་པའི་ངོ་མཆར་ཐབས་མཁས་ལ། །སྤྲས་བཅས་རྒྱ་
 པའི་ཆོགས་ཀྱང་གཟིགས་མོར་གཡེངས། །དེ་འདྲའི་མཛད་བཟང་སྤྲུ་རི་ཀའི་
 (༡༣༥བ) འབྲེང་། །ལྟག་བསམ་རྒྱ་ཆེན་གེ་ས་རས་མཛེས་པ། །སྤྲུགས་ཀྱི་མཛེས་
 མའི་མགྱོན་པར་འཕྲོས་པ་ན། །ཁོར་འཛིན་འདི་ཡང་རྣམ་དུག་ཅིས་མི་གཡོ། །
 དེས་མཚོན་ཏེ་མདོར་ན་གོང་ཏུ་སྟོས་པ་ལྟར་སྤྲུགས་གཉེར་སོགས་ཀྱི་བར་སེང་.....
 རུང་བད་ཅེས་ལའང་སྟོ་གསུམ་གཡོ་འབྲལ་ཅི་མཛད་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཀྱི་སྔོད་.....
 པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་འབའ་ཞིག་དང་མཐུན་པ་ཤ་སྟག་མཛད་ཅིང་། །དེ་ལྟ་བུའི་
 དང་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་༧ གསེར་འཕྱང་ཞེས་པ་མེ་མོ་བྱ་ཡི་ལོ་གསར་
 པའི་ཆེ་བདེ་ལྟན་ཞིང་གི་མགོན་པོ་ཀྱན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁུན་
 པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་༧ རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་འཛིན་རྟེན་གསུམ་གྱི་དབང་ཕྱག་.....
 འཕགས་མཚོག་གངས་རིའི་མགོན་པོར་སྤྲུགས་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པ་འབྲལ་བར་...
 དབྱས་སྤྲུགས་སུ་ཆེད་དམིགས་གྱིས་བྱོན་ནས་པོ་བྱང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་ཞབས་.....
 སེན་གྱི་ཐིག་ལེ་རྣམ་པར་བཀོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆེ་མགོན་པོ་མཚོག་འདི་

ཉིད་ཀྱང་འདི་སྒྲུལ་དུ་དགོངས་ཏེ་རི་སྐང་དུ། རི་པོ་ཆེན་པོས། ས་ས་ཐར་པ་
 རིགས་བརྟན་དུ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལས། །ཆངས་སྦྱང་དཔལ་
 བྱི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །དགེ་སྦྱང་སྒྲུལ་པ་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ད་ནི་བདག་ཉིད་ན་ཆོད་ཀྱི་བཤང་བྱ་ཡང་བཅུ་ལྷག་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་སོན་.....
 པར་མ་ཟད། །བརྟན་པའི་ནང་མཛོད་ས་ཐར་གྱི་སྒྲུལ་པ་རིགས་བརྟན་དུ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་བཀའ་སྒྲུལ་པའི་ནང་ནས་ཚུལ་མཆོན་གྱི་ཏོག་ལྟར་ཆེས་
 མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྦྱང་བརྟན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་དགེ་སྦྱང་གི་སྒྲུལ་པ་འདི་.....
 ཉིད་ཡིན་པར་སྤང་ལ། དེ་བས་ན་དེང་སྐབས་སངས་རྒྱས་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་
 མིའི་རྩལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་དུས་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཆངས་སྦྱང་ནམ་.....
 པར་དག་པའི་སྒྲུལ་པའི་བརྟན་ཅི་བཞོ་སྐལ་དུ་སྤངས་ཏེ་གསུམ་ལྟན་དུར་.....
 རྒྱུག་འཇིན་པའི་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་དགོངས་.....
 ནས་པའི་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་དགོངས་བཞེད་རི་བཞིན་གྱི་གསལ་བ་
 བཏབ་པ་དགུས་(༡༩༦ན) བཞིན་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་ལྷ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ས་ག་སྒྲིབ་
 བའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་གྱི་འཇིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་.....
 ཡངས་རྫོགས་བརྟན་པའི་མངའ་བདག་པ་པའི་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་.....
 གཟིགས་པ་ཆེན་པོས་མཁུན་པོ་དང་། བརྟན་མཁུན་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་
 ཐུགས་རྒྱུད་ལེགས་པར་གྲུམས་པའི་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཇིན་པ་ཆེན་...
 པོ་བཀྲས་ལྷན་ཡོངས་འཇིན་སྒྲིབ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་པས་ལས་སྒྲིབ་དང་།
 གཞན་ཡང་མང་ཐོས་སྒྲུལ་བཙོན་འདུལ་བ་འཇིན་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་གསང་
 ལྟན་དང་། དུས་སྒྲིབ་བཙོན་པ་སོགས་དད་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཆང་ལྷག་
 དང་བཅས་པའི་དབུས་སུ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ཉེས་མེད་སྤྱན་རྒྱུ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་.....
 བརྟན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སྦྱང་གི་དངོས་པོར་གསར་དུ་སྒྲུབ་པར་མཛོད་པ་.....
 བ། རི་སྐང་དུ་རི་འཇོག་རི་བའི་གསུང་ལས། ཚུལ་ཁྱིམས་སྤངས་རྫོགས་མ་ལ་

ཡའི་ཆལ་ནས། །དར་ཚོག་འབྲུལ་མེད་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྱི་ལྟར། །རང་སྤལ་
 མངོན་གྱུར་དེ་ཆེ་ཙམ་དུས། །ཀུན་བྱུང་ཀུན་འཕགས་དུར་སྤྱི་གྲུལ་མཆོན་
 བསྐྱེད་ས། །ཞེས་ངེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་བཙོན་སྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་གསེར་
 རིའི་འཕྲང་བ་ལྟ་བུའི་ནང་ནས་རིན་ཆེན་བཞི་ལྟན་གྱི་ལྟན་པོ་ལྟར་ཀུན་ལས་
 བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་། ལྟ་སྟུ་མི་དང་དྲི་བར་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་
 ཐམས་ཅད་གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་མཆོད་སྟོང་ཆེན་པོར་བཞེངས་པར་གྱུར་ལ།
 དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་སྦྱང་གི་འདུལ་བྱིམས་ཉིས་བརྒྱ་
 ལ་བརྒྱ་ཙུ་གསུམ་པོ་གང་གི་ཐད་ལ་ཡང་ཉེས་པའི་དྲི་མ་རྒྱལ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་
 མ་གོས་པ་རྒྱལ་བྱིམས་གྱི་སྤང་པོ་ཡོངས་སུ་རྒྱགས་པ་དགྲ་བཙོན་པ་ཉེ་བ་འཁོར་
 ལྟ་བུར་སོན་པ་ནི་བདག་ཅག་སོ་སོ་སྟེ་པོ་ཐ་མལ་པ་དག་གི་ཡང་མངོན་སུམ་
 གྱི་ལྟལ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། མདོར་ན་དེར་མ་བཟད་ངེ་སྤྱད་དུ། རྒྱལ་བས་མཁྱེན་པས་
 རི་ཙམ་ལེགས་དཔྱད་ཀྱང་། །སྤྱོད་གྱི་ཐུགས་ལ་རྣམ་དག་བསྟན་པའི་བྱིམས། །
 ལྟོད་པར་གྱུར་པའི་(༡༩༥) ཉེས་པ་སྤྲོ་མོ་ནི། །ཆ་ཙམ་གཟིགས་པ་སྤངས་ལ་
 གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་གྱུར་གྱི་ཆོས་ཀུན་སྤྱི་བ་མེད་
 དུ་གཟིགས་ཤིང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་མཐའ་དག་གིས་
 མཁྱེན་པ་གཅིག་དུ་བསྐྱེལ་ནས་རི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པར་
 མཛད་ཀྱང་མགོན་པོ་སྤྱོད་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སོ་ཐར་བྱང་སེམས་རིག་པ་འཛིན་པ་
 ཐུགས་གྱི་སྟོན་པ་དང་བཅས་པའི་བསྟན་བྱིམས་གྱི་གནས་ཅུང་བཟད་ཀྱང་སྟོད་
 པར་གྱུར་པའི་ཉེས་པའི་ཆ་སྤྲོ་མོ་ཙམ་ཡང་གཟིགས་པས་དཔེན་པར་གྱུར་
 ཅིང་ཅི་མཛད་ཐམས་ཅད་བས་གཙང་སྤྱས་པོའི་རྣམ་ཐར་དང་མཚུངས་པ་ཁོ་
 བ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་དངོས་སྟོབས་གྱི་རིག་པས་འགྲུབ་པར་རྒྱས་པ་དེ་ལྟར་
 ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་མིག་རབ་རིབ་གྱིས་བསྟན་པར་གྱུར་ན་དག་པའི་
 མཁའ་ལའང་སྤྱ་ཤད་འཛིག་པར་སྤང་བ་ལྟར་རང་ཉིད་གྱི་སྟོ་མིག་སྟེ་བ་དུ་

མར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་དང་བྱད་པར་རུ་ཆགས་སྤང་གི་ལིང་ཉོག་.....
 མཐུག་པོས་ནོན་པར་གྱུར་པའི་གཞན་དབང་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་དག་...
 གི་གསང་བ་གསུམ་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་སྤྲོ་མོ་ཅམ་གྱི་སྤང་བའང་སྒྲིའི་བྱ་
 གར་མི་འཆར་བའི་ཁར། དམ་པའི་མཛོད་པ་མད་བྱང་རུ་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་
 ཉེས་གྱི་སྒྲ་བ་མང་པོའི་རོ་འཛིན་བརྒྱངས་ཏེ་བདག་ཉིད་ལོག་པའི་ལམ་རུ་འབྱུང་
 པར་མ་བཟང་རང་དང་ཉེ་བ་གཞན་དག་ཀྱང་ལག་སྦྲེལ་གྱི་ཚུལ་རུ་འབྲིད་ནས་
 འཛིགས་རུང་མི་བཟང་པའི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་གླེ་ཆོམ་མེད་པར་སྤྱང་རུ་ཉེ་...
 བའང་འགའ་ཞིག་སྤྱིད་མོད། དེ་དག་ནི་ཇི་སྤྱད་རུ། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། གང་
 རྒྱུར་ཡོད་པ་མི་མཐོང་མེད་མཐོང་བ། །འདི་འདྲའི་རྒྱན་ནག་རྣམ་པ་འདི་གང་
 ཞིག །ཅེས་པའི་ལྷང་གིས་དངོས་སྤྱི་བཞུགས་པར་སྤང་བས་རེ་ཞིག་བརྒྱག་པར་
 དཀའ་ལ། དེ་བས་ན་བདག་ལེགས་སྤྱི་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རང་
 ཚུལ་རྒྱང་རིང་རུ་སྤངས་ཏེ་རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མིའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་རུ་བྱོན་པ་...
 འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་གྱི་སྒྲ་གསུང་བྲགས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་གནས་ལ་...
 དད་པ་དང་གུས་པ་(༡༩༧ན) རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་ཚུལ་བྱིན་...
 ཅི་མ་ལོག་པར་མཛོད་ན་འདི་བྱིའི་འདུན་མ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བདེ་སྤྱག་རུ་འབྱུང་...
 པར་གདོན་མི་བཟོ། །སྤྱང་བ་བདུན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གརྒྱ་མོ། །སྤྱང་བྲགས་རལ་
 པའི་ནགས་མཐར་རུས་རིང་རུ། །འབྲིལ་ལས་མ་མད་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྔ་
 ཆབ། །རྣམ་ཀྱན་མཉེས་པའི་མཚོད་པའི་ཡོན་རུ་སྤྱངས། །དྲི་མེད་སྤོམ་གསུམ་
 གསེར་གྱི་ཨ་དར་ཤ །ཉེས་པའི་དྲི་མས་ཆ་ཅམ་མ་གོས་ཤིང་། །རྣམ་དག་སྤྱང་
 སྤོམ་གྱི་དོར་གྱིས་རིག་མཐུས། །ལྷང་རྟོགས་གཟུགས་བརྟན་འབྲུམ་སྤག་རུས་
 གཅིག་འཆར། །རྣམ་འདྲེན་སྤྱང་གིས་བསྐྱལ་བརྒྱར་བརྟགས་མཛོད་ཀྱང་། །
 །སྤྱང་བྲགས་རྟོག་པའི་དྲི་མས་ཅུང་བཟང་ཅམ། །གོས་པའི་གོ་སྐབས་མ་གཟིགས་
 དེ་ཡི་བྱིར། །སྤྱར་ཡང་རྫོ་རྗེ་འཆང་རུ་མགྱིན་གཅིག་བསྐྱགས། །འོན་ཀྱང་སྒྲོ་

མིག་སྟོགས་ལྟར་ཡིང་རྟོག་གིས། །ཁྱོདས་རྣམས་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་མི་མཛོང་
ཁར། །ལོག་སྒྲུབ་རྩ་འཛིན་རིང་པོར་བརྒྱུདས་བྱས་ནས། །འཇིགས་རྩུང་གཡང་
སར་ལྟར་འབྱུར་གྱེ་མ་རུད། །དེ་བས་སྒོ་དང་ལྷན་པ་དག་མཆིས་ན། །ལོག་པའི་
ངང་ཚུལ་དེ་དག་རིང་སྤངས་ནས། །མགོན་འདིའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་
ཐར་ལ། །བསྟོད་ཅིང་བསྟགས་པའི་མེ་རྟོག་འཛོར་བར་རིགས། །དེ་ལྟར་
དགོངས་བཞེད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཐུགས་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་
བཞོ་སྐལ་རུ་བཞེས་སུ་བྱེད་ཀྱང་། །ད་རུང་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་
པར་སྤར་ཡང་ལྟ་བུ་དབང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་ཐུག་ན་པ་སྟོང་དང་ལྷན་
ཅིག་རུ་ལྟ་བུ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཆོག་ལས་གསང་ཆེན་རྒྱུད་
ཞེ་རྒྱ་མཆོའི་ཉིང་ཁུ་དཀྱིལ་ཆོག་རྩི་རྩེ་འཕྲེང་བ་དང་། །མི་ཏུ་བརྒྱ་ཙུ་སྟོགས་སྤྱི་
བཀའ་དང་བྱུར་བཀའི་དབང་གི་རྒྱ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། །བ་རི་བརྒྱ་ཙུ་
སྟོགས་རྩེས་གནང་གི་རིམ་པ་དང་། །རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་གི་ཉིང་
ཁུ་བྱང་རྒྱབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་སྟོགས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་བླ་པ་(༡༩༧༧) དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་བསམ་ལས་འདས་པ་
གསན་པར་མཛད་ཅིང་། །འདིས་མཆོན་ཏེ་རུས་དེ་དག་གི་ཆེ་དམ་པ་རྣམས་
ལས་དབང་ལྟར་མན་ངག་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་རི་སྟོང་ཅིག་གསན་པ་གང་
དང་གང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་སྐྱ་ཅེད་དང་སྤྱིང་མོ་སྟོགས་བྱིས་པ་ཐ་མལ་
པ་གཞན་དག་ལྟ་བུའི་ན་ཆོད་ཕྱ་བའི་རང་མདངས་རྒྱུད་བཤད་ཅམ་ཡང་མི་
སྟོན་པར། །རི་སྐད་རུ། རྒྱུས་རབས་ལས། །རབ་རུ་དམའ་བའི་སྟོན་ལ་འདུག །
རུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱེད། །དགའ་དང་ལྷན་པའི་མིག་གིས་བཟླ། །
ཆོག་གི་བདུད་ཅི་འབྱུང་བ་བཞིན། །རིམ་གྱི་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་རྟོན་ཅིག །ཅིས་
གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་གི་སྟོན་གསུམ་སྤངས་ཤིང་འདུ་ཤེས་རྒྱལ་བསྟོན་པ་སྟོགས་
ཏན་པ་པོའི་མཆོན་ཏེད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྟོན་སྟོན་གསན་ལ། །

ཇི་ལྟར་གསན་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་ཟུར་ཅམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པར་སྤྲུགས་
 ལུ་རྒྱུད་ཅིང་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པའི་དབང་གིས་
 ཉམས་སུ་བཞེས་པ་དང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་གང་ལ་ཡང་ཐེ་ཆོམ་དང་སོམ་ཉིད་
 ཆ་ཅམ་ཡང་མི་མངའ་བའི་ངལ་བ་དོན་ལྡན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་འབའ་
 ཞིག་ཏུ་མཛད་པ་མ་གཏོགས། དེང་རུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་བདག་དང་བདག་འདྲ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་ངང་རྒྱལ་ལྟར་དམ་པ་རྣམས་ལས་ཆོས་ཉན་པའི་གྲལ་རུ་རྒྱུད་ཅམ་
 རུ་ཐུར་ཀྱང་། གཉིད་དང་སྤོང་མོ་དང་དྲན་ཤེས་རྒྱ་ཡན་སོགས་སྟོང་ཁ་སྤུབ་
 ཀྱི་གཞན་དབང་རུ་ཐུར་པས་གང་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་སལ་ཆེ་བ་ཉན་
 ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རུ་མ་ཐུར་པ་མང་ལ། འགའ་ཞིག་ན་ལམ་རུ་སོང་
 བ་དག་ཀྱང་སྟོང་རུག་ཅན་དང་ཞབས་དོལ་རུ་རྒྱ་སྤྲུགས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཀྱན་སྦྲང་དང་འདྲེས་པས་ནོར་མི་ཉན་ཅིང་ཆོས་གྲལ་ནས་གྲེས་ཏེ་ཞག་
 གཅིག་གཉིས་ཅམ་ཡང་སྟོད་ཡུལ་རུ་མི་གནས་པར་ཉམས་ལེན་ལྟ་ཅི་སྟོས་
 ཆོག་ཀྱང་གར་སོང་ཆ་མེད་རུ་སོང་སྟེ་མཐར་ཁུས་མ་ཁུས་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་བཟ་བའི་
 གནས་སུ་ཐུར་པ་དེ་འདྲ་བས་ནི་ས་བོན་དང་(༡༩༩༩) བག་ཆགས་ཅམ་གྱིས་
 ཀྱང་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་མ་གོས་པའི་རང་མདངས་མདོན་སྤུམ་རུ་ཐུར་པ་ཞིག་
 ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་སྤྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། རྗེས་སོང་གི་
 རུས་སུ་སྤུན་མོང་དང་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཟ་ཆོས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་
 ལྷལ་ཀྱང་ཆོག་དོན་དེ་དང་དེའི་ཐད་རུ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 སོགས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་བྱང་བའི་མན་ངག་དོ་རྗེའི་ཆོག་གི་རིམ་པ་
 ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཆོག་ཟུར་ཅམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པར་འབད་མེད་
 ཐོལ་བྱང་རུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་འདི་སོན་ས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་དཔྱད་
 དང་ལྡན་པ་ཞིག་ན་འདི་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དམ་པའི་སྐྱེས་བུར་ངེས་པ་རྟེན་རུས་
 པར་སོམ་ཉི་དགོས་པ་མི་སྤང་དོ། །དེ་ནས་ཀྱང་རེ་ཞིག་གྲུ་སར་སྤར་བཞིན་

ཐུགས་གཉེར་གསན་བཞེས་དང་ཐུགས་དམ་སྟགས་མཛད་ཅིང་སྟོན་ཆགས་...
 པར་བཞུགས་ལ། འདི་དག་གི་ལོ་སྤུ་ཕྱི་ནམས་སུ་གྲུ་ཆོང་གི་ལས་སྤེ་སྟགས་
 ནས་རིགས་ཆེན་གྱི་ཆོགས་བཞེངས་མཛད་པར་ཁྱས་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་
 བུའི་དགོངས་དོན་ནམས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ཟིན་ནས་དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་ནམ་...
 གངས་མང་བ་ལ་ཏ་ཅང་དགོས་པ་མི་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས་མཛད་པར་མ་...
 བཞེད་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་རི་སྐད་དུ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་
 ལས་འདི་ན་ཐུགས་ཀྱི་ལོ་གངས་འབྱེད་པ་ལ། །སྤྱོད་པུ་སྤྱོད་པུ་གསལ་ཡང་
 རྒྱན་པོའི་ཐུལ། །རྟོགས་དཀའ་རིག་པའི་དེ་ཉིད་འབྱེད་པ་ལ། །ས་སྤྱོད་འདི་ན་
 འདི་ལས་གཞན་པ་གང་། །ཞེས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ཐུགས་ཀྱི་ལོ་གངས་
 འབྱེད་པ་ཅམ་ལ་མ་ཚོངས་པའི་སྤྱོད་པུ་དག་གིས་ཀྱང་རྒྱན་པོའི་རང་མཛོང་...
 རྟོན་ཕྱིར་མང་པོ་ཆོགས་པའི་དབུས་སུ་སྤྱི་རྟོལ་གྱིས་མགྱུན་པ་གཟེངས་བཏྲངས་
 དེ་སྤྱོད་པའི་ལག་པ་སྤྱོད་བར་བྱེད་ན་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་ལ་སྟགས་པ་མཁས་...
 པའི་བྱ་བ་གང་གི་ཐད་ལ་ཡང་ས་སྤྱོད་འདི་ན་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་སྤྱོད་པའི་བྱ་...
 མཚོག་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་དག་གིས་མཁས་པ་རྒྱ་མཚོའི་(༡༩༤༧) དབུས་སུ་...
 ལེགས་བཤད་གྱི་གད་རྒྱུད་མི་སྤྱོད་པར་ཐུགས་ལས་རྒྱུད་བུའི་ཐོལ་གྱིས་གནས་
 པར་གྱུར་པ་ནི་འོས་སུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ནས་གྲུ་ཆོང་གི་མཁན་པོ་སྟགས་...
 ནས་ཀྱང་ལུགས་བྱི་ལོའི་སྤྱོད་ལམ་ལྟ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་བཞེས་དགོས་...
 པར་གསལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་མཚོག་དམན་བར་མ་ཐམས་ཅད་གྱི་རེ་བ་འབྲས་...
 ལྟན་དུ་མཛད་པའི་སྤྱོད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་གཞུང་ལུགས་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་...
 ཀྱན་ལ་ལྟག་པར་དུ་མཁྱེན་རབ་གྱི་དབྱེད་པ་ཐུལ་ཕྱིན་དུ་མཛད་ཅིང་བཞུགས་...
 ལས། དེ་ཞིག་ན། སྤྱོད་བྱེད་ཅེས་པ་ས་སྤྱོད་པུ་གི་ལོ་ཤར་བའི་ཆེ་ཀྱན་གཟིགས་
 པའི་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་དབང་ཕྱོགས་གསེར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་...
 ནས་གནས་བསྐྱོས་མིའི་རྩེ་པོ་སའི་ཆོངས་པ་ཆེན་པོ་འངས་དབྱངས་ལ་གོང་མ་

ཆོས་ཀྱི་ཆུལ་པོས་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པའ་རུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་འབྱོན་པར་.....
 བཞེད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་རུ་ལྟ་མིའི་གཙུག་རྒྱུན་གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་...
 ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་སྲིད་ལུགས་བརྒྱའི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ལྷན་ནོ་མིན་ཏན་
 ངག་དབང་ཚུལ་བྱིམས་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོད་ཡོན་ཉི་ཟླ་བྱང་འབྲེལ་ཀྱང་.....
 ཆེབས་བསྐྱར་གྱི་བསྐྱེལ་མ་མཛད་པར་འདམ་གྱི་བར་རུ་ཡབ་སྲས་གསུམ་ཆར་
 ལྟན་རྒྱས་སུ་འབྱོན་པར་བཞེད་པ་ན་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱང་ལྷུར་བར་སེར་ནས་.....
 ཕུག་བཏེགས་ཏེ་ར་སྐྱོང་རུ་བྱོན་ནས་ཀྱན་གཟིགས་པའ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་...
 པ་ཆེན་པོར་ཨོ་སྒྲིའི་བར་རུ་དཀར་སྐྱོ་གྲོ་མས་པ་དང་། དེ་མཚུངས་གོང་ས་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཆོད་ཡོན་ལ་ཡང་དཀར་སྐྱོའི་ཐོག་མཇལ་འབྱུལ་.....
 དང་། ལྟག་པར་ེ་པའ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་དབང་ཕྱུགས་ཀྱི་ལྗོངས་
 སུ་འབྱོན་པའི་ཞབས་བརྟན་དང་ཐེབས་རྫོངས་ཀྱི་དངོས་འབྱུལ་གཏོས་ཆེ་བ་...
 མཛད་ནས་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་སྤེར་ཆང་མའི་མགོན་རུ་ཞབས་བྱང་ཡུན་རུ་བརྟན་
 དགོས་པ་དང་། བོད་གངས་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་
 ལྷུར་བར་བོད་ལྗོངས་སུ་ཆེབས་བསྐྱོད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་གསེལ་འདེབས་.....
 མཛད་པོ་ཆེ་མཛད་པ་ན་(༡༣༡ན) ེ་པའ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་...
 པོས་ཀྱང་མགོན་པོ་ཉིད་ལ་ཕུགས་གཏིང་ནས་མཉེས་པས་དངོས་འབྱོར་གྱི་.....
 གནང་སྐྱེས་བཟང་པོ་ལྷུལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་པར་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་བསྟན་...
 པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་རུས་མཐར་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་ཁྱར་འབྱེར་བའི་ཕུགས་...
 བསྐྱོད་གྱི་གོ་ཆ་བརྟན་པོར་བགོས་ཏེ་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་གསུམ་དང་འཆད་རྩོད་
 རྩོམ་གསུམ་སོགས་བསྟན་འགྲོར་སྤྲོན་པའི་མཛད་པ་མཐའ་དག་ལ་གཞན་དྲིང་མི་
 འཛིག་པར་མཛད་དགོས་ཚུལ་གྱི་བཀའ་སློབ་མཐར་བྱིན་པར་སྐྱུལ་བ་སོགས་...
 མདོར་ན་གང་གི་སྐུ་གསུང་ཕུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཀྱན་འཛིན་པའི་སྲས་ཀྱི་བྱ་.....
 བོར་མངའ་གསེལ་གཟེངས་བསྐྱོད་དབུགས་དབྱང་བར་མཛད་དེ་དཔོན་སློབ་

གཅིག་ལ་གཅིག་ཐུགས་ལྷག་པར་རུ་བཅེ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་༥ པཌ་ཆེན་.....
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དབང་ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲུངས་སུ་ཆེབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བཟུར་བར་.....
 མཛད་དོ། །དེ་ནས་གོང་ས་ལྷ་མིའི་འབྲེན་མཆོག་༥ སྐབས་མགོན་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་གཟིགས་ཕྱག་ན་པད་དཀར་འཆང་བ་༥ རྗེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་བཟུན་.....
 པའི་དབང་ཕྱག་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོ་དང་། ཆོས་སྤྱད་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་གདུགས་
 དཀར་གཅིག་གིས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་སྟོན་ཀྱན་དྲི་པོར་འགོངས་པར་.....
 མཛད་པའི་སྐྱེ་འགྲོའི་དཔུང་གཉེན་ཨེར་ཏེ་ནི་མོ་མེན་ཏན་ཆེན་པོ་མཆོད་ཡོན་ཉི་
 ཟླ་བུང་འབྲེལ་དཔོན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཚུར་ལམ་དཔལ་རྩ་སྤྱིང་རྒྱལ་བའི་
 གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་ཞབས་སེན་གྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་དགོས་པའི་གསལ་
 བ་བཏབ་པར། མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་ནས་ཀྱང་དབྱེས་བཞིན་རུ་འབྱོན་པར་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་གཟའ་ཆེས་སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཉིན་གདན་ས་ཆེན་.....
 པོར་འབྱོན་རུ་ཉེ་བ་ན། ཐོག་མར་ཆེབས་བསུ་དང་ཐབ་བསུའི་རིམ་པ་སོགས་
 ཀྱང་གཟབ་རྒྱས་གཏོས་ཆེ་བ་དང་། འདུས་པ་རྒྱ་མཆོའི་ཆོགས་ནས་མཆོད་
 པའི་བྱེ་བྲག་སེར་སྤྱིང་གི་རིམ་པ་མཆར་རུ་དངར་ཞིང་ཡིད་རུ་འོང་བ་ཀྱན་རུ་
 བཟང་པོའི་སྟོན་ལམ་ལས་བྱུང་(༡༩༧) པའི་མཆོད་སྟོན་ལ་འགྲན་པར་འོས་
 པ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་གཏན་པ་དབང་མེད་རུ་འཕྲོག་པར་ཅུས་པ་རུ་
 མ་འཕྲིང་བར་བསྐྱེགས་པས་མདུན་བདར་བཞིན་པར་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་...
 པོར་གདན་དྲངས་ནས་མི་འཇིགས་གདོང་ལྡས་བཏེགས་པའི་ཁྱི་འཕང་མཐོན་.....
 པོར་གཟུགས་སྐྱེའི་ཉིན་བྱེད་མཆོན་དཔེའི་གཟི་འོད་འབར་བཞིན་རུ་ལྷན་.....
 ཆགས་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས། གསོལ་ཇ་བཞེས་གྲོ་སོགས་དང་ལྷ་མིའི་
 བཟའ་བཅའ་མཆར་རུ་དངར་བ་རུ་མས་ཀྱན་རུ་བསྐྱེགས་པའི་དཀར་སྟོ་སོགས་...
 བཟང་ཞིང་གྲ་ལོ་མས་པའི་ཐོག་དྲོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ནས་བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྷ་རྩལ་...
 དང་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཆོའི་བཀོད་པ་གཙོ་པོར་གྱུར་པའི་དངོས་བཤམས་ཀྱི་.....

འབྲུལ་བ་དང་། སྒྲོབ་འཁོར་འདུས་སྡེ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་
 རབ་དཀར་ལྟ་རྒྱས་ལྟག་བསམ་གྱི་མདངས་ལྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཛེས་པ་
 འབྲུལ་གྱི་རིམ་པ་བསམ་ལས་འདས་པ་མཛད་ཅིང་། སེབས་པའི་ཉིན་ནས་
 བཟུང་རྩ་སྒྲིང་དུ་རི་ཅམ་བཞུགས་གྱི་རིང་ལ་ཆོས་དང་བཟང་བཟང་གི་བཀྱར་སྟོང་
 ཞབས་ཏྲིག་གནད་སྒྲིན་རྒྱབས་ཆེ་བར་མཛད་པས་བྱགས་གྱི་དབྱེས་པ་ཡོངས་
 ལྷ་བཀའ་བར་མཛད་ལ། མཛོད་ཡོན་ནམ་གཉིས་ནས་ཀྱང་སྐུལ་པའི་གཙུག་
 ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཀྱན་དང་ལྟག་པར་དུ་ཡང་རྟེན་གསུམ་
 རོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བ་ནམས་ལ་མཛོད་པའི་སྒྲིན་ཆོགས་བཟང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་
 མཐའ་ཤུས་པ་དང་། མགོན་པོ་མཆོག་ཉིད་ལ་ཡང་དངོས་འབྱུར་གྱི་གནད་
 རྒྱུས་དཔངས་མཐོ་བ་དང་། འདུས་སྡེ་རི་ཁྲོད་ལེ་ལག་དང་བཅས་པར་ཡང་
 མང་འབྱེད་སྟགས་ཆོས་དང་ནོར་གྱི་བཀའ་བྲིན་ཆོད་མེད་པ་སྐུལ་ཏེ་མཆོག་
 དམན་བར་མ་ཐམས་ཅད་གྱི་རེ་བ་དོན་ལྟན་དུ་མཛད་བཞིན་པའི་ངང་ནས་
 ཆེབས་གྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་དུ་ཉེ་བ་ན། ཡང་སྐྱར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་
 མཛོད་ཡོན་སྟོན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནམས་ལ་སེབས་རྫོང་དངོས་འབྲུལ་གྱི་
 རིམ་པ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་འབྲུལ་བར་མཛད་ལ། དེ་མཚུངས་མཛོད་ཡོན་ལྟན་རྒྱས་
 ནས་ཀྱང་བཀྱ་ཤིས་པའི་ལྟ་རྒྱས། ན་བཟའ་ཆ་སྟོར་(༡༩༠ན) སྟགས་གྱིས་
 མཆོན་པའི་གནད་རྒྱུས་དང་བལྟན་འགྱུར་སྒྲན་པའི་བཀའ་སྒྲོབ་སྟགས་མ་བུ་
 གཅིག་པ་ལ་བཙེ་བ་ལྟ་བུའི་བདག་རྒྱེན་གཟེངས་བསྟོད་ཆོད་མེད་པ་མཛད་
 ནས་སྐྱར་ཡང་དབྲུས་འབྱུར་གྱི་སྒྲོངས་སུ་ཞབས་པད་བསྐྱོད་པ་ན། དེ་དག་གི་
 སེབས་བསྐྱེལ་སྟགས་གྱི་རིམ་པ་ཡང་སྐར་བཞིན་རྒྱ་ཆེ་སྒྲ་ལྟག་དུ་མཛད་དོ། །

༥ འདིར་སྐྱས་པ། ཀངས་ཅན་མགོན་གཅིག་མཛོད་ཡོན་ཉི་ཟླ་བུང་། །
 རིགས་གྱི་ཅོད་པཎ་འོད་སྐར་མཐའ་ཡས་བཅས། །འཕྲིན་ལས་ན་བདུན་
 དཔུང་པས་ཉེར་དྲངས་པས། །བྱང་སྟགས་གསུལ་བྱའི་ཞིང་དུ་དག་ལེགས་

སྒྱུན། །དེ་ཆེ་མགོན་ཁྱེད་ཐུགས་བསྐྱེད་ཟླ་བའི་མ། །ལྷག་པར་གྱེན་དུ་འཕྱར་
བའི་ལེགས་བྱས་མཐུས། །དངོས་བཤམས་མཚོད་པའི་རྒྱབས་འབྲེང་མཐའ་
ལྷན་པས། །ཀྱན་བཟང་མཚོད་སྒྱེན་ཁིངས་པ་བྱུང་དུར་བྱས། །ཞེ་མ་ལྷ་མིའི་
དཔལ་འབྱུར་རྒྱ་མཚོའི་ཚྭས། །མ་ཚང་མེད་པའི་བཀོད་པ་འདི་མཐོང་ཆོ། །
ངལ་བསོས་བྱ་ཡི་བང་མཛོད་འཕྲག་གམ་ཞེས། །ཤེས་ལྷན་ཚྭས་རྣམས་ཐེ་
ཆོམ་འབྲུག་ལ་འཕྱང་། །ཆོས་དབྱིངས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་མཚོ་ཆར། །ཁྱེད་
རྣམས་རོ་གཅིག་རྣམ་དབྱེར་བྱར་མེད་ཀྱང་། །གདུལ་བྱའི་མོས་རྩེ་ཡབ་སྐུས་
དུ་མའི་ཚུལ། །ཅུ་ཟླ་བཞིན་དུ་འགོག་མེད་ཅིར་ཡང་སྟོན། །འདི་ལྷའི་རོ་མཚར་
སྟོན་མཚན་གྱིས། །ཟླ་འབྱུང་གི་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་། །འགྲན་པར་མི་རྣམས་དཀར་
པོའི་འོད། །སྤྱགས་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཁྱེན་དུ་གསལ། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་གྱི་
ཆེགས་བཅད་དོ། ། །

༥ དེ་ལྷར་གོང་ས་མཚོད་ཡོན་རྣམས་ཆེབས་བསྐྱེད་གྲུབ་འབྲལ་ལྟ་སྐབས་……
མགོན་ཉིད་ཀྱང་རྩ་སྤྱོད་དུ་རྒྱན་རིང་མ་བཞུགས་པར་ཐུར་བ་ཐུར་བར་སྐར་……
ཡང་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོར་བྱོན་ནས་གཞུང་ལུགས་སྦྱི་དང་། །ཁྱེད་པར་དུ་ཡང་
བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་སོ་སོ་ཐར་པའི་གནད་རྣམས་དབྱིས་ཕྱིན་པར་གྲུ་
ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་འདུལ་བ་མདོ་ཙ་བ་དགོངས་འགྲེལ་……
དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། །སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་མཁས་མཚོག་དབྱིག་གཉེན་
ཞབས་གྱིས་མཛོད་པའི་ཆོས་(༡༤༠ བ) མཛོན་པའི་མཛོད་ཙ་འགྲེལ་དང་བཅས་ར་
རྣམས་ལ་འོལ་སྦྱི་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དབྱིས་ཕྱིན་པར་གྲུ་ལ་འབེབས་པའི་……
གསན་བསམ་རྣམ་པར་དག་པ་མཛོད་དེ་འཕགས་ལུལ་གྱི་སྐྱབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
ཡོན་ཏན་འོད་དང་མཁས་མཚོག་དབྱིག་གཉེན་ཞབས་སྐར་ཡང་འཇིག་རྟེན་……
དུ་བྱོན་པ་དང་སྤྱི་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པར་བྱར་ཅིང་། དེ་ལྷར་རང་གཞན་གྱིས་
གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱའི་པ་རོལ་དུ་སོན་པས་འཆད་རྩོམ་གསུམ་སོགས་……

མཁས་པའི་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་མི་འཇིགས་པའི་གོ་འཕང་བརྟེན་ཟིན་ནས།
མཁས་མང་ཆུ་མཚོའི་དབུས་སུ་ལེགས་བཤད་གྱི་དགའ་སྟོན་འབྱེད་པའི་དུས་
ལ་ཉེ་བར་བབ་པས་ལོ་དེ་ཉིད་གྱི་རྟོར་རྒྱ་བཅུ་གཅིག་པའི་དམར་སྒྱགས་གྱི་
བཟང་པོ་གཉིས་པའི་ཉིན་ཐོག་མར་སེར་ཚོགས་ཆེན་དུ་འདུས་པ་ཆུ་མཚོའི་
ཚོགས་ལ་མང་འབྱེད་སྒྱི་འབུལ་སོགས་གྱི་བསྟེན་བཀྲར་གྱ་ལོ་མས་པ་དང་། དེ་
ནས་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་འབྲུང་གནས་སེར་བྱས་གྲ་ཚང་གི་ཚོས་གྲ་ཆེན་པོར་
གསུང་བཤད་དང་དམ་བཅའི་གསུང་ལན་སོགས་གཞན་གྱི་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་རོ་
མཚར་གྱི་སྤལ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་མདོན་སྤུམ་དུ་གྱུར་པར་མཛད་པས་མཁས་པ་
དང་མཁས་པར་རྒྱུ་མས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཁེངས་པ་བྱུང་དུར་གྱུར་ཅིང་། དེ་
མཚུངས་སེར་བྱས་གྲ་ཚང་དུ་གྲ་རྩ་དང་། འབྲས་བྱུག །རིན་གཉིས་སྤང་རེའི་
འབྱེད་སོགས་གྱི་བསྟེན་བཀྲར་བཟང་ཞིང་གཏོས་ཆེ་བ་དང་། སྒྱི་འཛོག་དུ་
མ་འོངས་པ་ན་གང་གི་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་བྱམས་མགོན་ཉིན་བྱེད་དབང་
པོ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཆེ་འདུས་པ་དང་པོའི་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྒྱེ་བ་
སོགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲི་རྒྱབས་པོ་ཆེར་གཟིགས་ནས། གསེར་བཟངས་ལས་
གྲུབ་པའི་བྱམས་མགོན་གྱི་སྒྲུའི་སྤང་བརྟན་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ན་བཟའ་དང་སྤྱོད་
རྒྱན་སོགས་བེ་ཤུ་ཀམའི་འདུ་བྱེད་གྱི་ཆལ་ལས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་བཟོ་བྱེད་གྱི་
བཀོད་པ་མད་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས་གཙོས་པའི་དངོས་འབྱུར་གྱི་
འབུལ་སྒྲིས་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེར་སྤང་གྲ་ཚང་དང་སྤྲགས་
པ་གྲ་ཚང་བཅས་སུ་ཡང་མང་འབྱེད་སྒྱི་འབུལ་སོགས་(༡༩) དཔངས་མཐོ་
བར་སྒྱལ་ཞིང་། བཞུགས་གྲལ་ཆེན་མོའི་སྐབས་གཙོ་བོར་པོ་གང་ས་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཚོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་ནས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཚོགས་གྱི་
སྒྲི་འཕར་འབྱེད་པའི་སྤང་དུ་རབ་དཀར་ལྟ་རྟེན་སྤྱིད་དུ་རིང་བས་སྤྱད་དངས་
པའི་དངོས་འབྱུར་ལེགས་སྒྲིས་གཟབ་རྒྱས་དང་། དེས་མཚོན་པའི་ཡོངས་སུ་

གཤམ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། སེར་བྱེས་མཁས་མང་མྱ་ཚང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཁྱི་གདན་བྱུར། སྤུལ་སྤྱུ་ཆེ་ཆུང་། ལས་སྒྲེ། དཔོན་ཆོས་མཛད། གྲུ་ས་གྲུ་ཚང་། ཁམས་ཚམ། མི་ཚན་སྟགས་དང་། བཤོན་པོ་ཉིད་སྤྱུ་འབྲེང་གོང་མའི་རྩས་ནས་དད་རྟོབས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱན་བདག་གི་གཙོ་བོར་གྱུར་ཅིང་... གཞུང་ས་དགའ་ལྗན་སོ་བྲང་པའི་ཆབ་སྲིད་གྱུར་རུ་འདེགས་པའི་བྱེད་པོ་བཀའི་... བྱང་སྒོན་ཆེན་པོ་དགའ་བཞི་བྱང་པ་རྩེ་ཉས་གཙོས་པའི་མི་དྲག་བྱང་འཁོར་... སེར་སྒྲ། རྩྱགས་མཐའ་དབུས་གྱི་དད་ཅན་སྤྱན་བདག་ལ་སྟགས་པ་སོ་སོ་ནས་རོ་བོ་དང་རོ་ཆབ་ཅི་རིགས་པ་དང་བཅས་མདོར་ན་སེར་སྤྱུ་མཆོག་དཔལ་..... བལ་ཆེ་བ་མཐའ་དག་གང་གི་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་... ཡིད་ཡོངས་སུ་འཕྲོག་པས་རི་ལྟར་པ་བླའི་དགའ་ཚལ་ལ་ངང་པ་གཞོན་ནུའི་... ཆོགས་འདུ་བ་བཞིན་རུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་རབ་རུ་དཀར་བའི་ལྗ་རྣམས་དང་། ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཆོའི་བཀོད་པས་སྤྱ་དངས་པའི་རང་རང་གི་འབྱོར་ཆོགས་དང་བསྐྱན་པའི་དངོས་འབྱོར་གྱི་འབྲལ་བ་དང་། འཕང་ཞིང་གཅིས་ལ་བྱུང་པར་རུ་འཕགས་པའི་དངོས་པོ་རུ་མ་ཡང་སྟོས་མེད་རུ་... སྤུལ་བ་སྟགས་གྱི་བཀོད་པའི་སྤུལ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་མཆོད་སྤྱང་ཆེན་པོ་... ས་འདིར་འཕོས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ལ། དད་འདུས་གྱི་སྤྱེས་བྱ་མཆོག་དཔལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དཀར་སྒོ་དང་གནང་སྤྱེས་ལ་སྟགས་པ་བཟང་ཞིང་... རྒྱས་པར་སྤུལ་ཞིང་གང་ལ་གང་འཚམས་པའི་བཀའ་སྒྲོབ་ལ་སྟགས་པས་མཆོག་... དཔལ་བར་མ་མཐའ་དག་གི་ཡིད་གྱི་པ་རྣམས་དགའ་བ་(༡༩) དང་གྲུས་པའི་... ཟེལ་མངར་གྱིས་ཆེས་ཆེར་སྤྱག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་མཐོན་པོ་ཉིད་ནས་མཆོན་ཉགས་གྱི་མཛད་པ་སྤྱུ་ཕྱི་འདི་དག་གི་ཆེ་གོང་རུ་བརྗོད་མ་ཐག་པའི་གྲུས་གྲུ་ཚང་སྟགས་གྱི་མང་འབྱེད་སྤྱི་འབྲལ་དང་། འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་གྱི་

སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོར་མང་འགྱུར་ཀྱི་ཆེན་པོ་སྐུ་སྐྱེས་མདོར་ན་བཟང་བྱིང་གིས་རོས་.....
 ཉན་ཀྱང་མཐུན་ཆེན་ཡོ་བྱང་འཛད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱང་བ་འདི་.....
 དག་ཀྱང་གཙུག་པོར་རྗེ་རྒྱལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་
 འབྲས་བུ་དུས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པའི་ཁར། གནས་སྐབས་སུ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཐུག་
 མཛོད་ཉར་ཆེན་ཞབས་དུང་བསྐལ་བཟང་ཀུལ་མཆོན་དེ་ཉིད་ནས་མགོན་པོ་
 མཆོག་འབའ་ཞིག་སེམས་པའི་ལྷག་བསམ་དང་། མཆོན་སྤྱིད་མདུན་བྱང་བའི་
 ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་བཟང་པོའི་མཐུ་ལས་བྱང་བ་སྤྱི་ཚུལ་འདི་དག་ཀྱང་.....
 རིང་མོ་ཞིག་ནས་སྒྲོ་བཟང་ཆང་མས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཐུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་
 ཉིད་དུ་མདོན་ནོ། །ཞེས་པའང་འཕྲོས་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཅུང་བད་སྤྱིང་བའོ། །
 དེ་ནས་ཀྱང་ད་དུང་རེ་ཞིག་གི་བར་དུ་སྤར་བཞིན་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་
 དང་བྱུང་པར་དུ་ཡང་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མཆོ་ལྷ་དུ་ནམས་ལ་སྤར་ཡང་དབྱེད་
 པ་གསུམ་གྱིས་ལན་བརྒྱར་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པའི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་
 པར་མཛད་ལ་གནས་སྐབས་འདི་དག་གིས་མཆོན་པའི་ནམ་པ་ཀྱན་དུ་སོས་.....
 བསམ་སྐུ་སྐྱེས་རྒྱུ་མཛད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤར་གོང་དུ་ཡང་རིམ་པར་.....
 བཛོད་བྱིན་པ་ལྷར་དེད་དུས་ཀྱི་དགོ་བཤེས་ཀྱི་མིང་འཛིན་པ་བདག་དང་བདག་
 འདྲ་བ་ནམས་ཀྱི་སོས་བསམ་གྱི་བྱེད་སྤྱིད་དང་ནམ་པ་ཀྱན་དུ་མཚུངས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། བདག་ཅག་ནམས་ཀྱི་སོས་བསམ་ནི་རི་སྐད་དུ་བྱ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་
 མཆོན་པས། རང་ཉིད་ཐུགས་འདོད་པ་རོལ་དམའ་འབབ་འདོད། །གཡོ་སྤྱོད་
 ཚོད་པ་ཆོག་རྩལ་ངན་སེམས་ཅན། །ངག་འབྲལ་སྤྱི་ཆོགས་སྤྱི་ཞིང་གཞན་རྒྱུད་
 བསྐྱེས། །དེ་ལྟའི་ཚོད་པ་འདི་ཡང་དབྱལ་བའི་རྒྱ། །ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་
 ཐམས་ཅད་མཆོན་པས། རྟེན་བཀྱར་འཁོར་དང་ཐུགས་པ་དོན་གཉེར་བས། །
 འགྲན་(༡༥༩ན) སེམས་སྤྱག་དོག་བདག་བསྤྱོད་གཞན་སྤྱིད་ཀྱི། །ངས་ཤེས་
 བཤང་དང་བཤགས་སྤྱིད་ལྷར་ལེན་པའི། །ཉོན་མཛས་སོ་ནམ་སོས་པའི་

གཟུགས་བརྟན་ཡིན། །གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་བཅས་པ་མཐའ་དག་གི།
དགོངས་དོན་རིག་པས་འབྲེད་པའི་མཐུ་མེད་ཅིང་། །དེ་དོན་ཉམས་ལེན་
གནད་ལ་མི་མཁས་པའི། །བཤེས་གཉེན་པལ་ཆེར་མཁས་པའི་གཟུགས་བརྟན་
ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲིག་གསུམ་གྱི་བྱེད་སྦྱོང་གཞན་ལྟ་ཅི་སྒྲིགས། ཐ་ན་
དཔེ་ཆ་འདྲིན་སྦྱར་དང་དཔེ་སྟོན་དང་ཚོད་པ་བྱས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་མིང་.....
བཏགས་དང་ཆོགས་ལང་སོགས་བྱེད་མི་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེ་དང་དེའི་གནས་...
སྐབས་སུ་ལན་མ་ཐེབས་དོགས་ཀྱི་བསམ་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་སྒྲ་བྲངས་ཏེ་...
འདི་སྟུང་དུ། གྱེ་མ་བདག་གི་དམ་བཅའ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་སྦྱེ་བོ་མང་པོའི་དབུས་
སུ་ལན་ཐོག་འབབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཐེབ་ནས་པ་རོལ་པོའི་ཆོགས་རྣམས་སྤྲེལ་མེད་ཀྱི་
བརྒྱལ་ཁྱགས་ལ་འགོད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ས་
ཉིང་འདི་ན་བདག་ལས་མཁས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་མི་འདུག་ཅེས་པ་ལྟ་.....
བུའི་མཁས་པའི་གྲགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་འབྱུང་བར་གདོན་མི་བྱ་ལ། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་གོ་ས་དང་རྟེན་བཀུར་འཁོར་གཡོག་སྟན་གྲགས་སོགས་པལ་མོ་ཆེ་
ཞིག་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་ཞིག་ཨེ་ཡོང་སྟུང་པའི་.....
ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་དེ་དང་དེ་འདྲ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་ཀུན་ནས་.....
བསྐྱངས་པ་བར་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་པ་ལས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་.....
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་.....
འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་བྲིན་པ་ལྟ་ཅི་སྦྱེ་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་འབྲས་ཅན་...
ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པས་བྲིན་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ནས་འབྱུང་བར་.....
དཀའ་བ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་ས་པོན་མེས་ཆོག་པ་ལ་ལྷ་གྲ་སྟོན་པོ་
མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཐོས་བསམ་སྟོབ་གཉེར་སོགས་རི་ཅན་བྱས་པ་མཐའ་...
དག་ལ་ཡང་ས་ཆོད་གཏན་ནས་མེད་པ་ངལ་བའི་འབྲས་བུ་ནམ་མཁའི་མེ་.....
ཏོག་(༡༥༩) ལྟར་གྱུར་པ་ནི་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཡིན་པ་ཀུན་ལ་...

སྒྲེད་པར་མི་རྒྱས་པ་གསལ་པོར་གྱུར་པ་འདི་ཁ་ཡིན་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 འདི་དག་གི་མཛད་པ་ནི་རི་སྐད་དུ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
 གཡོ་བ་ནི། །རྒྱ་མེད་འགའ་ཡང་ཡོན་མིན་ཏེ། །དབྱུགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ནི། །སྤོན་སྤྲོད་ཁོ་ནར་ཡང་དག་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤོས་
 བསམ་སྒྲུབ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་གཞན་རྣམས་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ཐ་ན་དབྱུགས་
 འགྲོ་འོང་གི་རྒྱ་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་སྤོན་པ་འབའ་ཞིག་
 གི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་མཛད་པ་ལས་རྟེན་བཀྱར་དང་འཁོར་དང་གྲགས་པ་……
 དོན་གཉེར་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ངན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་སྤངས་ཟིན་པས་ན་རི་ལྟར་……
 ཅན་ཚུན་སྤོན་པའི་གྲིབ་བསེལ་ལས་ཆ་བའི་གདུང་བ་འབྱུང་བ་དང་། ཉི་མའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོང་ནས་ཐུན་པའི་སྤང་བ་སྒྲོ་བ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྲོད་པ་བཞིན་
 དུ་དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་སྒྲོའི་རྒྱ་བ་ནི་ཆ་ཕྱ་མོ་ཅམ་ཡང་ཐུགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་……
 མངའ་ཞིང་མི་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་སྤར་གོང་དུ་ཡང་འགའ་ཞིག་བརྗོད་……
 ཟིན་ལ་ད་དུང་འོག་དུ་ཡང་རིམ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རང་འདོད་……
 དང་སྒྲོ་འདོགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་ཆད་མའི་སྒྲོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་……
 ཉིད་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན་དུ་འགྱུར་ཕྱིར་གཞུང་
 ལུགས་ཀྱན་ལ་སྤོས་བསམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅིད་ཅིང་མཁས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་……
 ལུ་དམ་བཅའ་མཚན་བཏགས་སོགས་མཛད་པར་བཞེད་པ་འདི་དག་ཐམས་……
 ཅད་ཀྱང་རྒྱལ་བསྟན་སྒྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རིང་ལུགས་ཉིན་མོ་……
 ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་སྤྱོད་དམན་བར་མ་མཐའ་དག་
 ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀྱན་དུ་པན་པ་དང་བདེ་བ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་……
 འབའ་ཞིག་གི་རྒྱར་སྤོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་མདོར་ན་འདི་ལྟ་བུའི་གསང་……
 གསུམ་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་བྱ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་……
 མཐའ་དག་ནི་བདག་ཅག་ཚུ་རྣམས་མཛོང་བ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་བརྗོད་……

པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་(༡༩ན) ཞིག་ལགས་ན་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་སྤྱི་དང་ཅེ་
 བྲག་རྒྱ་ཆེན་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་གནས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲོ་འདྲིགས་གཙང་པར་
 བཞེད་པའི་དཔྱིད་ལྷན་མཐའ་དག་གིས་ཀྱང་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་བདག་.....
 ཅག་རྣམས་ཀྱི་རང་ཚུལ་དང་ཀུན་སྤྱོད་རན་པ་དེ་དག་རྒྱང་རིང་དུ་བཏང་སྟེ་
 དམ་པའི་རྣམ་ཐར་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་དད་པ་དང་གུས་པ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་
 ཅིང་དེ་དག་གི་རྒྱུ་སྒྲོན་ལམ་ཚུལ་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤོབ་པར་རིགས་སོ་ཞེས་
 མཆོག་དམན་ཀུན་ལ་སྤྱིང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །དེ་ནས་ཀུན་འཛིན་
 ཅས་པ་ལྷགས་སོ་བྱི་བའི་ལོའི་རང་ཞལ་གསར་དུ་ཆེས་པའི་དགེས་སྟོན་གྱི་.....
 རིམ་པ་སོགས་ལ་སྤར་བཞིན་རྒྱལ་བར་མཛད་ཟིན་ནས་མཉན་ཡོད་ཆོ་འཕུལ་
 ཆེན་པོའི་དུས་ཆེན་ལྟ་ལྟར་སྤོབ་ལམ་ཆེན་མོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འཛུམ་
 སྤྱིང་མཐའ་དབུས་ཀྱི་སྤྱོད་འགྲོ་འབྲུམ་ཕྲག་དུ་མ་འདུས་ཤིང་། ལྷག་པར་དུ་
 གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་ལྷ་སེར་ལྷགས་གཙང་འཛིན་པའི་.....
 འདུས་པའི་ཆོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དུར་སྤྱིག་གི་མདངས་ཀྱིས་ཀུན་གསལ་.....
 རྣམ་མཁའི་མདྲོག་ཀྱང་འབྱུར་བ་ཅམ་དུ་བྱེད་ཅུས་པའི་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་། ལྷང་
 དང་རིག་པ་སྤྱོད་པ་ལ་འགྲན་པའི་ཁླ་དང་བྲལ་བ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་དཔལ་ལྷན་
 རྒྱུགས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཡབ་སྐུས་རྣམས་དང་མི་གཉིས་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་.....
 བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་རྣམ་མཁའི་སྤར་ཆོགས་ལྟ་བུའི་དབུས་སུ། ད་ནི་
 རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཀུན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་དབྱེད་པ་ཡོངས་
 སུ་རྒྱུགས་པས་མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་གང་གི་ཐད་ལ་ཡང་འཛིགས་པ་.....
 དང་། ཡང་བ་དང་བག་ཆ་བ་སོགས་ཀྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་རྒྱང་རིང་དུ་བསྐྱིངས་
 པས་མི་འཛིགས་བཞི་ལྟར་གྱི་གོ་འཕང་ལ་མངའ་བཞེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀུན་
 ལ་གསལ་བར་འདོམས་སྤྱིར་དམ་བཅའ་ཆེན་མོ་མཛད་པའི་དུས་ལ་ཉེ་བར་.....
 བབ་པ་ན་སྤོབ་ལམ་ཆེན་མོའི་ཆོགས་དང་ཆོགས་བར་གྱི་དམ་བཅའ་སོགས་.....

ལ་ཡང་ཆག་མེད་ལྟ་བུར་སེབས་ཤིང་། (༡༩༡) ལྟག་པར་དཀར་སྟགས་ཀྱི་
 ཀླུ་བ་གཉིས་པར་གྲགས་པ་ཡར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀླུ་པོ་ཆངས་སྦྱོན་གྱིས་...
 མཆོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་དུས་ཆེན་མད་པོ་ཆེ་དང་འབྲེལ་བར་མཁས་པ་རྒྱ་མཆོའི་
 དུས་སུ་གསུང་ཆངས་པའི་སྤྱོད་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་ལམ་ལས་ལེགས་པར་
 གྲངས་པའི་གསུང་བཤད་ཀྱི་རིམ་པ་སྟན་ཅིང་འཛེབས་ལ་ཆོག་མ་འདྲེས་པ་...
 དང་ལྡན་ཞིང་སྒྲིམ་བུར་སྤྱོད་བྱེད་དང་། ཉལ་ཉལ་པོར་སྤྱོད་བ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོན་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཆོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་རུས་པ་མཛད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་ཡང་གསུང་ཆོས་ཀྱི་གོང་དང་། ཉིན་གུང་གི་
 ཆོགས་པར། དགོངས་མོའི་དམ་བཅའ་ཆེན་མོ་དང་བཤད་བྱུང་གི་དམ་བཅའ་
 འོགས་གང་དང་གང་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་མཁས་པར་སྒྲིམས་པའི་དྲེགས་
 ལྡན་སེང་གེ་དང་མཚུངས་པར་ལུང་རིག་གི་རྩལ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པས་
 གཞན་དག་ཆར་གཅོད་པའི་རིག་པ་སྤྱོད་བ་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་གནམ་
 ལྷགས་ཀྱི་ཐོག་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་ལྷུང་བ་དང་ལྡན་པའི་མཁས་མང་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་དང་། སློབ་གསར་བ་སོགས་མཁས་པའི་གྲགས་པས་ས་ཀྱན་གཡོ་
 བ་སྒྲུམ་བྱེད་པར་རུས་པ་དུ་མ་གཅིག་རྗེས་གཅིག་ནོན་གྱི་རྩལ་དུ་བཞེངས་ཏེ།
 རང་རང་གི་སྦྱོས་སྦྱངས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་ལས་གྲུབ་པའི་ལུང་རིག་གི་ཐོག་
 མདའ་རི་སྟེད་པ་རུས་པ་རི་ཡོད་ཀྱི་སྒྲིན་ལ་འཕངས་ཞིང་འགྲན་པར་བྱེད་.....
 མོད་ཀྱང་། རི་ལྟར་ལྟར་པོའི་རྩ་བ་ནི་སྟོབས་ལྡན་གྱི་སྦྱོལ་བལ་པ་སུས་ཀྱང་
 བསྐྱལ་བར་མི་རུས་པ་ལྟར་མགོན་པོ་འདི་ཉིད་ནས་མི་འཇིགས་པའི་དམ་.....
 བཅའ་རི་ལྟར་མཛད་པ་རྣམས་ལ་ལུང་རིག་གི་གནོད་པས་སྐྱགས་རྟེན་པ་ལྟ་
 ཅི་སོ་སོའི་རི་ལྟར་སྤྱོད་བའི་ལུང་རིག་མཐའ་དག་ཀྱང་སོག་མའི་སྦྱོན་པ་འཕྱར་
 བ་ལྟར་རུས་པ་དང་སྟོང་པོས་དབེན་པ་ཤ་ལྟག་དུ་གྱུར་པས་འཇིགས་ཤིང་སྦྱོ་
 ལ་བའི་ངང་རྩལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལྟར་ལེན་དགོས་པར་གྱུར་ལ། དད་

འདུས་ཀྱི་སྒྲེ་པོ་པལ་མ་ཆེ་དག་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དྲི་མེད་རྣམ་དཔྱད་གསལ་བའི་
 མེ་ལོང་དུ། །ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཀྱན་(༡༩༩ན) ཤར་བས། །འཆད་ངང་
 ཚུད་དང་ཚུམ་པ་ཅི་ལ་ཡང་། །ངག་གི་དབང་ཕྱག་ཐོབ་དེས་འདི་སྐད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་གི་མཁྱེན་རབ་རྣེ་ཞིང་ལྷུང་ལ་ཟབ་ཅིང་གསལ་བ་
 དང་ལྷན་པའི་མེ་ལོང་གི་དོས་སུ་རང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་སྒྲི་དང་བྱེ་བྲག་
 ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་དགོངས་
 འོན་མཐའ་དག་མ་འདྲེས་གསལ་ལ་རྫོགས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་དུས་གཅིག་དུ་འཆར་
 བ་འགོག་པར་མི་རུས་པ་ལྟ་བུའི་རང་མདངས་ལྷག་པར་རྗེན་གསལ་དུ་འཆར་བ་
 བ། ཇི་སྐད་དུ། ལེགས་བཤད་ལས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གནས་པའི་སར། །
 མཁས་པ་གཞན་དག་སུ་ཡིས་བཙུ། མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ན། །རྒྱ་སྐར་མང་
 ཡང་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡེ་མའོ་འདི་ནི་དུས་གསུམ་
 ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་གོང་དུ་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་རྗེ་
 བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཞེས་གྲགས་པ་གང་དེ་མཐོན་མཐིང་གི་བྱར་
 སུད་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དོར་ཏེ་དུར་སྒྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་ཕྱོང་
 ཀྱིས་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་སྤང་དོ། །ཞེས་དང་། སྔོན་རྒྱ་
 གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུབ་དང་ཐོགས་མེད་ཅས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཉི་ཟླ་ལྷར་ས་གསུམ་ན་གྲགས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ལས་ལྷག་
 པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་བས་ན་འདི་ནི་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་བཏུན་པའི་སྔོན་མེ་གཅིག་
 སུ་ཉི་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བཏུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡང་དུས་ཀྱི་
 མཐའ་འདིར་ཉིན་མོ་ལྷར་གསལ་བར་མཛད་པའི་བྱེད་པོ་ཡང་འདི་ཉིད་ཁོ་
 བར་དེས་ཤིང་། བདག་སོགས་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་
 བཤེས་གཉེན་ཀྱང་གཞན་དུ་བཅལ་མི་དགོས་པར་སྤང་སྟེ། ཅིའི་བྱིར་ན། དོ་རྗེ་

འཆང་དངོས་མིའི་གཟུགས་སུ་བྱོན་པའི་བདག་ཉིད་ཆོན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལས་……
 གཞན་དུ་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ངོ་
 མཚར་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། དད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་བསྐྱེད་པ་
 (༡༩༩) པའི་སྐྱ་དབྱངས་ཀྱི་ཅ་ཅ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་སྒྲིག་པར་བྱུར་ཅིང་། དཀར་
 རྒྱུགས་སྒྲིང་བའི་ལྟ་དང་སྒྲིང་མའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲིན་མཉམ་མེད་ཤུགས་……
 ཀླུ་པོས་ལྷ་ར་ཏ་སི་དང་བྱ་ཆོད་ཤུང་པོའི་རི་སོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་……
 བསྐྱར་བ་ན། ལྟའི་རིགས་འཕེལ་ལོ། །ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་ཆོགས་ཉམས་སོ། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དགའ་བའི་སྐྱ་དབྱངས་སྒྲིག་པ་དང་སྒྲི་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པར།
 རུས་ཀྱི་མཐའ་འདིར་བྱབ་བཞུག་སྤྱི་དང་དེའི་ཡང་སྤྱིང་འཇམ་མགོན་སྤྱི་མ་……
 ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་འདི་ཉིད་དར་རྒྱས་ལུན་རིང་དུ་གནས་པར་……
 འབྱུར་རོ། །ཆོས་མིན་ཆོས་ལྟར་བཅས་པའི་ལོག་ཆོས་འདྲེས་བྱེད་ནག་པོའི་རྩ་
 ལག་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་གྱི་ལྟག་མར་འབྱུར་རོ། །འདི་ནི་ཀླུ་
 བ་ཀྱན་གྱི་གདུང་ཆོབ་གཅིག་ཤུའོ། །འདི་ནི་ཐར་འདོད་ཡངས་ཀྱི་མགོན་
 གཅིག་ཤུའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགའ་བའི་ཅ་ཅ་རྒྱ་གནས་ཀྱན་དུ་ཡང་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིག་པ་ལས་ངེ་ཞིག་ལྟར་ན་ཆོངས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་བསམ་……
 གཏན་སྒྲིམས་འཇུག་གིས་དགའ་བདེ་ལ་རོལ་བ་ལས་དབང་མེད་དུ་བསྐྱངས་……
 པར་བྱུར་པ་གདོན་མི་བྱ་བར་སེམས་སོ། །དེའི་བྱེད་གང་གི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་
 སྐྱ་བའི་སྐྱ་ཆེན་སྐྱེ་དགུའི་དབྱས་སུ་འཁོར་ལུག་དུ་སྒྲིག་པའི་ངང་ཚུལ་དེས་……
 ཐུགས་ལྟག་པར་དུ་འཕྲོག་པས་༧ སྐབས་མགོན་ཀླུ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་……
 ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཆོད་ཡོན་སོགས་ནས་ཀྱང་ལེགས་སའི་དབྱགས་དབྱང་
 མཛད་པའི་སྤྱད་དུ་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབྱས་སུ་གསལ་ང། དཀར་སྤྱི། བསྐྱང་
 མདུད་སོགས་ཀྱི་གནང་སྐྱེས་དང་བཅས་བདག་རྒྱུན་གཟེངས་བསྐྱོད་ཆོད་མེད་པ་……
 མཛད་དོ། །དེ་ནས་གང་གི་མཆོན་བཏགས་དམ་བཅའ་ཆེན་མོའི་རིམ་པ་རྣམས་

ལེགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་དགའ་སྟོན་ལེགས་སྐྱེས་དང་འབྲེལ་བར་གཏན་པ་
མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་སྒོ་འཕར་རྒྱ་ཆེར་འབྱེད་པའི་སྤྲད་དུ་ཆོ་འཕུལ་གྱི་.....
ཡར་ཆེས་གཟུང་སྐར་སྦྱར་བྱེད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཉིན་ཐོག་མར་༥ གོང་ས་
ལྷ་མིའི་འདྲེན་མཆོག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཆོད་ཡོན་རྣམ་གཉིས་གྱི་
མཇལ་ཕྱག་དུ་བྱོན་(༡༥༥ན) རས་སོ་སོར་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཆོའི་བཀོད་པ།
རྟེན་གསུམ། ལྷ་རེག །གསེར་དདུལ། གོས་ཡུགས་སོགས་དངོས་འབུལ་
མཆོད་པའི་སྦྱིན་ཕྱང་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱོ་བར་མཛད་ཅིང་དེ་མཆུངས་མཆོད་ཡོན་.....
ཉི་ཟླ་བྱང་འབྲེལ་ཆོགས་དབུས་སུ་གདན་དྲངས་ཐོག་བཟུན་འགྲོའི་དཔལ་དུ་
ཞབས་བྱང་རྩོམ་ཆེའི་ཁམས་སུ་བརྟན་ཅིང་མཛད་པ་འཕྱིན་ལས་མཐའ་དག་.....
བོད་ལྗོངས་སྐྱེ་འགྲོའི་གསོས་སུ་སྦྱིན་པར་མཛད་དགོས་ཚུལ་སོགས་གྱི་མཛུལ་
གསུང་བཤད་གྱི་རིམ་པ་བཟུང་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྦྱུལ་ཐར་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཆོའི་.....
བཀོད་པས་སྒྲ་དྲངས་པའི་དངོས་བཤམས་གྱི་འབུལ་བ་བཟང་ཞིང་བྱད་པར་
དུ་འཕགས་པ་དུ་མ་འབྲེང་བར་བསྐྱེགས་པའི་མཆོད་པའི་སྦྱིན་གྱི་ཕྱང་པོ་.....
མཐའ་གྲས་པ་སྦྱོ་བར་མཛད། དེར་འདུས་གྱི་དགེ་འདུན་ཁྱི་ཁག་དུ་མར་
ལོངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མང་འབྱེད་སྦྱི་འབུལ་སོགས་གྱི་བསྐྱེན་བཀྱར་དང་།
རན་སྤོང་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱིན་གཏོང་སོགས་གྱུ་ལོ་མས་བཟང་མི་ཤེས་པ་ལྷ་བུས་
རི་ལྷར་མཉམ་ཡོད་གྱི་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་མགོན་མེད་བཅས་སྦྱིན་གྱི་ཆོས་སྟོན་.....
བསོད་སྟོམས་དྲངས་པ་སོགས་དང་སྒོ་ཀུན་ནས་མཆུངས་པར་མཛད། དེ་ལྷར་
མཆོན་བཏགས་སོགས་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་
བའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་སྦྱོན་ལམ་ཆེན་མོ་གྲོལ་ལ་ཉེ་བའི་ཆེ་བྱ་སྒྲོར་.....
བ་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་ལེགས་བཤད་གྱི་སྦྱོ་བའི་སྒོ་དང་བཟུན་ནས་གཞུང་ས་.....
མཆོག་གིས་ཀྱང་བདག་སྐྱེན་གནང་སྦྱིན་སོགས་མཛད་སྒོལ་ལྷར་མགོན་པོ་.....
འདི་ཉིད་ལྱང་རིག་རབ་འབྱམས་སྦྱོ་བའི་མཁས་དབང་གསེར་གྱི་རི་པོ་ལྷ་བུ་

དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀླུ་མཚན་གྱི་ཉོག་ལྟར་རབ་དང་ཕུལ་དང་ཅེ་.....
 མིར་སོན་པའི་ལེགས་སྐྱེས་སུ་བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྷ་རྣམས་ནང་མཛོད། ན་བཟའ་ཆ་
 སྐར་སོགས་གྱིས་གཙོས་པའི་དངོས་འབྱུང་གྱི་གནང་སྐྱེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་.....
 དང་བཅས་ཏེ། མཁས་དབང་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱུ། ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་དེད་
 དཔོན། ཀླུ་བ་ཀུན་གྱི་གདུང་ཚོབ། བཟླ་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་རྩེ་ཤོ། འཇིག་
 རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་གཅིག་ཤུར་མངའ་གསོལ་བར་མཛད་དོ། (༡༥༥)

༥ འདིར་སྐྱས་པ། ཞེ་མ་གཞུང་ལུགས་ནམ་བཞིའི་རྩ་བོ་ཀུན། །ཁྱོད་ཐུགས་
 རྒྱ་བའི་མ་མར་འབྱེལ་བའི་མཐར། །འཆད་ཚོད་ཚོམ་པའི་བླ་བཙུན་གསེར་གྱི་
 འཕྲེང་། །མཁས་དབང་ཀུན་གྱི་ཡིད་མཁར་འགོག་མེད་འཕྱུ། །ལུང་དང་རིག་
 པའི་རྩལ་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་པས། །གཞན་ཚོལ་འཛོམས་ལ་སྒོ་གྲོས་གནམ་
 རྩུགས་གྱི། །ཐོག་ལྟར་ཐུར་བའི་མཁས་སྐྱེམས་འཆང་བ་ཀུན། །ཁྱོད་དུང་བྱི་
 ལའི་བརྟུལ་ལུགས་ལྟར་སྒྲངས་ཐུར། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་ས་ཆེན་ཁྱོན་མ་
 ལུས། །མཁྱེན་རབ་ཤོམ་སྟོབས་གཅིག་གིས་གཞལ་ནས་སྤར། །ཚོལ་ངན་སྟོབས་
 ལུན་སྟོབས་པ་འཕྲོག་བྱས་ཏེ། །སྤྱོད་བཅད་དམ་པོའི་ས་འོག་ངག་ཏུ་འཆིངས། །
 མཁས་མང་ནམ་མཁའི་རྩ་སྐར་ལྟ་བུའི་དབུས། །འཇིགས་མེད་ལེགས་བཤད་
 རྒྱ་ལ་རྒྱ་བལ་རྩལ། །འཕགས་ལུལ་མཛེས་བྱེད་རྒྱན་དུག་མཚོག་གཉིས་སོགས། །
 ཞིང་འདིར་བྱོན་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཅི། །དུས་ངན་སྟོན་གྱི་ཡང་མཐའ་འདི་
 ལྟ་བུར། །མཁྱེན་རབ་རྩ་འཛིན་འབྲིགས་ལས་དམ་ཚོས་གྱི། །ཤུ་ཆར་ཆད་མེད་
 འབེབས་མཁས་གདེངས་ཅན་བདག །འདི་གོ་ཉིད་ཅེས་ཤིས་ལུན་ཀུན་གྱིས་
 སྒྲོག །དེ་ཆེ་ཐུག་ན་པད་དཀར་འཆང་བ་སོགས། །ཀླུ་བ་ནམས་ཀྱང་དབྱེས་
 པའི་འཇུག་བྱེནས། །རབ་དཀར་ལྷ་ཡི་དར་དང་ལུན་ཅིག་ཏུ། །ལེགས་སའི་
 དབུགས་དབྱུང་འབུམ་ཕྱག་ཁྱོད་ལ་སྐྱེལ། །དེ་ལྟར་བཟུགས་པ་མི་བད་ཡོན་
 ཏན་གྱི། །གཏེར་མཛོད་གཅིག་ཤུར་དྲིན་ཅན་རྩི་རྩེ་འཆང་། །ཁྱོད་བཞིན་

བདག་ཀྱང་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་གསུམ་གྱིས། །ཁྱོད་བསྟན་འཛིན་ཅིང་སྟེལ་བར་
བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ། །

༥ དེ་ནས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་གྲོལ་བསྟན་སྤར་ཡང་སེར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་
བྱོན་ནས་རེ་ཞིག་གི་བར་སྤར་བཞིན་དུ་བཞུགས་པར་མཛད་ལ། དེ་ནས་ཀྱང་
རིང་པོར་མ་ལོན་པར་རི་སྐད་དུ་འངས་མགོན་ས་པཎ་གྱིས། རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་ཡིས་
མི་རྒྱུས་ཤིང་། རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད་ནོར་གྱིས་མིན། །འདྲོད་ཡོན་སྤྱད་པས་
མི་རྒྱུས་ཏེ། །ལམས་པ་ལེགས་བཤད་གྱིས་མི་རྒྱུས། །ཞེས་གསུངས་པ་
(༡༩༥ན) ལྟར་ཏེ་རི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་གླིང་བཞི་གླིང་ཕན་དང་བཅས་.....
པའི་རྒྱ་སྤྱང་རི་སྟོད་པ་ཞིག་ཉག་པར་རྒྱན་དུ་ཆད་མེད་དུ་འབབ་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་
པའམ་ཆོག་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་གོ་སྐབས་མི་མངའ་བ་ལྟར་༥ དམ་པ་འདི་ཉིད་.....
ཀྱང་རང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་པ་རོལ་དུ་སོན་པས་ལམས་.....
པའི་ལམས་པར་གྱུར་བྱིན་ནའང་། ད་དུང་དེས་ཀྱང་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་
བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལེགས་བཤད་གྱི་སྒྲེས་བཟང་འཆོལ་བ་.....
ལ་ངལ་བ་མེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་བྱུགས་བསྐྱེད་གྱི་གོ་ཆ་སྤར་བས་ཀྱང་.....
ལྟག་པར་དུ་བདོ་བར་གྱུར་པ་ནི་སྒྲེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངང་རྒྱལ་ཡིན་ལ།
ལྟག་པར་དུ་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། འཕགས་པའི་གཏམ་
ལས་དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་དོན། རྒྱལ་བས་རྒྱས་བཏབ་ཁྱོལ་བར་མ་གྱུར་ན།
རྒྱ་རྗེ་ཐེག་པའི་གནད་དོན་རྟེན་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་སྤྱ་སྤྱབ་གདམས་པ་གཅེས་
པར་བྱངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱན་མོང་བ་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་རང་
རྒྱང་གིས་ནི་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་མི་རྣམས་པས་སངས་རྒྱས་ལས་.....
ཀྱང་ཆེས་ཆེར་དགོན་པའི་ལམ་མཚོག་ཆད་དུ་བྱང་བ་འབྲས་བུ་རྒྱ་རྗེ་ཐེག་.....
པའི་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་ཤིང་། དེ་བས་ན་རྒྱུད་ལྷེ་བཞིའི་གནད་དོན་སྤྱི་
དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་ལུལ་དུ་བྱིན་པ་

སྟིགས་རུས་གྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་པུ་འདི་ཉིད་ལ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་གོ་འཕང་རུ་བྱིན་
 པར་བྱེད་རུས་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་པོ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ནལ་འབྱོར་སྐྱ་ན་མེད་པ་
 ཉིད་ཡིན་པས་ན། དེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ནམས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་
 རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཁོང་རུ་རྒྱུད་པ་ཞིག་ནི་མེད་རུ་མི་རུང་བའི་གནད་གྱི་སྟོང་པོ་
 ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་
 འདུས་པའི་དགོངས་དོན་རྒྱལ་བ་དོ་རྩེ་འཆང་གིས་མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱ་
 ཡིས་བཏབ་པར་མཛད་པ་ནམས་མ་ཞོར་བ་རིམ་བཞིན་རུ་ཁྲོལ་བ་ལ་རགས་མཐའ་
 ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་(༡༩༧) མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཡབ་
 སྐས་བརྒྱུད་པར་བཅས་པ་ནམས་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་མཐའ་
 པར་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སོགས་སྟོན་གྱི་དམ་པ་ནམས་གྱིས་ལན་ཅིག་མིན་
 པར་བཀའ་སྐུལ་པར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་རང་ཉིད་ལྟ་བུ་ནི།
 རི་སྐད་རུ། རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་པ་ལས། འཆད་པ་པོ་ང་ཆོས་ཀྱང་ང་། །རང་གི་
 ཆོགས་ལྡན་ཉན་པ་ང་། །འཇིག་རྟེན་སྟོན་པ་བསྐྱབ་བྱང་། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་
 རྟེན་འདས་པ་ང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དེས་པའི་དོན་རུ་གསང་
 ཆེན་རྒྱུད་སྟེ་རྒྱ་མཆོའི་སྟོན་པ་པོ་དང་། ཉན་པ་པོ་དང་། བསྐྱབ་པ་པོ་སོགས་
 མཐའ་དག་སྟོ་ཞིང་བསྐྱབ་པའི་བྱེད་པོ་བྱབ་བདག་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་ངོ་པོར་
 རིང་མ་ཞིག་ནས་གྲུབ་ཟིན་པས་ན་ད་ལྟའི་རུས་སུ་བྱུན་མོང་གསུལ་བྱའི་མས་
 རོར་ཡང་རྒྱུད་སྟེ་དེ་དག་གི་དགོངས་དོན་རིམ་བཞིན་རུ་འབྱེད་པ་ལ་གཞན་གྱི་
 རྒྱུད་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་རང་སྟོབས་གྱི་མཁྱེན་པས་བདེ་སྐྱག་རུ་འབྱེད་མཐའ་
 པར་རུས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གོར་མ་ཆག་པས་རྒྱུད་སྐྱ་སོགས་སུ་ཐེབས་པའི་མཐའ་
 ངལ་བ་ལ་སྟོས་དགོས་པ་ཞིག་མིན་ནའང་། དེང་རུས་གྱི་ཚོངས་པ་སྐྱེ་བརྟེན་
 ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གཞུང་ཆོན་ཐར་ཐོར་འགའ་ཅམ་སྟོ་
 ཡུལ་རུ་དེས་སྐྱ་བ་རྒྱ་མཆོན་རུ་བྱས་ནས་གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྟེ་རྒྱ་མཆོའི་དཀའ་

བའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་སྤྲོ་མའི་མན་ངག་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ངག་
ལ་མ་བཞེན་པར་གྱུ་ཆོམས་སུ་འཇུག་སྟེ་མ་རྟོགས་རྟོགས་རྒྱུའི་ཚོལ་གྱིས་རང་...
གཞན་མཐའ་དག་ཕྱང་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་དག་ཕྱང་བ་དང་འབྱང་བར་.....
འབྱར་བ་རྣམས་ལ་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་མ་བཟོད་པར་འདི་སྐད་རུ། ཤེས་ལྡན་
དག་རྒྱད་ཟླ་བ་མཆོའི་དགོངས་དོན་རྣམས་དབྱིས་བྱིན་པར་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་...
རུ་རྒྱད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་དེ་དག་གི་འཆད་ཉན་ཉམས་ལེན་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བའི་...
འབྱང་གནས་རྒྱད་ཟླ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ཞུགས་ནས་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་...
ལ་རིང་རུ་འདྲིས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོམས་པའི་སྐད་རུ་དཔལ་.....
ཞུན་མཁའ་འགྲོའི་གསང་མཛོད་བསིལ་ལྡན་མངོས་མའི་རྒྱན་རུ་འཕོས་པ་ལྟ་...
བུའི་དྲི་མེད་རྒྱད་ཟླ་བཞིའི་གདམས་པའི་(༡༩༭ན) རྒྱ་སྤང་མ་ལུས་པ་འདྲ་བའི་རྒྱ་
མཆོ་ཆེན་པོ། སྤལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཆེ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཁ་སྦྱར་
ཡན་ལག་བརྟན་ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་ལ་བདེ་སྒྲག་རུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་བཞི་.....
གནས་མཐད་རུ་བྱང་བ། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཞན་པ་ཐོབ་
པའི་ཀྱབ་བརྟེས་ངང་མའི་ཆོགས་རྣམས་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་སྤྱད་བྱངས་སྒྲག་.....
ཅིང་སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་སྒྲོས་གར་བག་ཡངས་སུ་བསྦྱར་བའི་རིགས་འདྲིན་འདུས་.....
པའི་ཟླ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་སྐད་རྒྱད་ཟླ་ཆང་རུ་འབྱོན་པའི་དགོངས་བཞེད་...
བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཏང་དེ་ལོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་རུ་ཕན་ཡུལ་འབྱམ་སྟེང་གི་...
ཆོས་ཐོག་རུ་གཟའ་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཉིན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོའི་...
མངའ་བདག་རྟོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཡིན་ལ་ཡིན་བཞིན་པར་ཀྱན་ལ་སྟོན་བྱིར་རྒྱད་ཟླ་
ཆེན་པོར་ཞབས་སེན་གྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་དེ་འཇུག་སྟེའི་རིམ་པ་སོགས་ཀྱང་སྟོལ་...
ལམ་རིམ་པ་བཞིན་ཉམས་མེད་དང་འདུས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མང་འབྱེད་.....
སོགས་ཀྱི་བཞེན་བཀུར་གཟབ་རྒྱས་སུ་སྦྱལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཇུག་སྟེ་མཛད་
པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱད་ཟླ་རི་ཙམ་བཞུགས་པའི་གནས་

སྐབས་ཐམས་ཅད་རུ་ཡང་རི་སྐད་རུ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་རུ་འཛིན་ན་ཡང་། །ཁེངས་པ་དོར་ནས་ངེས་པའི་དཔལ་གྱིས་མཛེས། །
 རུལ་བའི་མཛད་པས་འགྲོ་བའི་ཡིད་འཕྲག་པའི། །འདྲེན་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་ལ་
 ཟུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཆེ་དགུ་
 མཐའ་དག་གིས་གང་གི་ཞབས་སེན་བྱར་བུད་ཀྱི་རྒྱན་རུ་འཛིན་ན་ཡང་དེ་ལྟ་
 བུའི་གནས་ལ་ཁེངས་པ་དང་ཆེར་སྦྲེམས་ཀྱི་སྒྲིམས་སེམས་སོགས་རུལ་ཅམ་.....
 ཡང་མི་མཛད་པར་ད་རུང་ལྟག་པར་རུ་དམན་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལྟར་ལེན་....
 རུ་མཛད་དེ་རྒྱུད་གྲུའི་བསྐྱེགས་ལམ་ཆེ་ཤའི་རིམ་པ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་....
 གསལ་སོགས་གཏན་ནས་མ་མཛད་པར་སྦྱི་འདྲེ་ལྟར་ཉམས་བཞེས་དང་རྒྱུད་
 རུ་བཞུགས་རིང་རྒྱུད་གཞུང་ཆར་བུད་ནི་ལན་ཅིག་ཀྱང་བཅག་མ་སྤྱོད་ཞེས་....
 རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་བྱུང་ལ། (༡༩༥) ལྟག་པར་དེ་དག་གི་ཆེ་གཙོ་པོར་རྒྱུད་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་སྒྲོན་
 མ་གསལ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་གཞི་སྒྲགས་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་ནན་
 ཏན་རུ་མཛད་དེ་མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱ་ཡིས་བཏབ་པའི་དཀའ་གནད་ཀྱི་
 མདུད་རྒྱ་མཐའ་དག་མཁྱེན་རབ་སོར་མོའི་འདུ་བྱེད་གཅིག་གིས་འགྲོལ་བར་
 མཛད་ཅིང་། དེས་མཆོན་པའི་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་གནད་དོན་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལམ་
 རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བབ་མོའི་གནད་དོན་མཐའ་དག་རང་གིས་ཉམས་སུ་བཞེས་
 པ་དང་། གཞན་ལ་སྒྲོན་པ་གང་ལ་ཡང་འཛིགས་པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་ལ་
 གསར་རུ་མངའ་བཞེས་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐོས་པའི་གོ་རྒྱ་བཅད་ཅམ་
 མ་ཡིན་པར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་རྒྱུད་དང་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་...
 ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་བྱགས་ཉམས་སུ་སྟར་བར་མཛད་པས་གྲུབ་.....
 དབང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཟུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་ཙེད་པའ་རུ་གྱུར་...
 ལ། ལྟག་པར་ནམ་པ་ཀུན་རུ་བསྐྱེད་རྫོགས་བྱུང་རུ་འབྲེལ་བའི་བབ་ལམ་རྩོ་

རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་རྒྱ་མཚན་གྱི་ལོ་བ་མེད་པས་གང་སྤང་མཐའ་དག་...
 བདེ་སྤང་གི་རྣམ་ཐོལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཆར་ཞིང་། དེའི་མཐུས་སྐྱེན་བཟང་
 རན་གྱི་རྣམ་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་དེ་དག་ལ་དགའ་བྱོད་དང་ཆེད་གཉེར་གྱིས་འགོག་པ་
 སོགས་གཏན་ནས་མི་མཛད་པར་ཅིར་སྤང་ཅིར་སྤྲོད་ཐམས་ཅད་གཉེས་མེད་
 ཡི་ཤེས་གྱི་རོ་པོར་ཐག་ཆོད་པའི་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོས་སྤྲུགས་བྱངས་པས་ལྟར་...
 སྤང་ཅམ་ཏུ་སྐྱེན་རན་གྱི་རིགས་གྱུར་བྱུང་བྱུང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྲུགས་...
 དམ་ཉམས་བཞིས་གྱི་སོགས་འདོན་དང་སྒོགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་ལམ་ཏུ་འབྱེར་
 བ་སོགས་ཉམས་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་མད་པོ་ཆེ་བྱས་དེ་ཉིད་ནས་སྤྲུགས་རྒྱད་...
 ལ་འབྲུངས་པ་ནི་ཀྱན་ལ་མཛོན་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། དཔེར་མཆོན་ན། ཏུས་ཕྱིས་
 རྗེ་རྗེ་འཆར་ཉིད་གྱིས་མེ་འབྲུག་ལོར་བདེ་ལམ་སོག་མར་ཆོགས་ཆོས་སུ་སྦྱལ་...
 སྐབས་གསུང་བཤད་གྱི་བྱར་ལས་ཀྱང་རང་ཅག་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་གྱིས་...
 ཉོན་མོངས་(༡༩༤ན) པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཚུལ་དང་ལམ་ཏུ་འབྱེར་ཚུལ་སོགས་...
 རང་རྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས་ཤས་གང་ཆེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་
 དེའི་གཉེན་པོ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་བསྟེན་དགོས་ཏེ། མདོར་ན་རྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས་
 རྒྱུ་ཏུ་ཞིག་སྐྱེས་བྱུང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཉེན་པོས་བྱིན་པར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་དེ་ལ་
 རི་མི་སྟམ་པར་བཞག་ནས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་གཞན་ཞིག་འདུལ་བྲུལ་བྱས་...
 ཆོ་དེ་མི་སྦུལ་བའི་ཁར་སྤར་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་ཏུ་དེ་ཉིད་རྗེ་འཕེལ་རྗེ་
 རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ཏུ་མ་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁོ་པོས་སྟོན་རྒྱད་པར་སྟོན་ཏུས་བདེ་ཆེན་ཆོས་སོག་
 གི་སྐབས་སུ་ཤིང་སྟོང་ལ་ཕྱིན་པར་རྒྱལ་སྟོ་ཤར་མའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཟླ་བོ་མེད་...
 པར་སྟོན་ལ་ཕྱིན་པས་ཉེ་འཁོར་གྱི་ཁྱི་མང་པོ་རྒྱག་བྱུང་བ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་
 ཁྱི་རྒྱུ་ཏུ་ཞིག་སོག་མར་བྱུང་ཏུ་སྐྱེས་བྱུང་བར་དེའི་སྟེ་ལ་རྗེ་ཞིག་བཏང་བར་
 དེ་སྐད་རན་ཞིག་ཤོར་སང་བས་དེའི་རྗེས་གྱི་ཁྱི་ཆེན་པོ་རྣམས་སྤང་མི་དགོས་

པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལོག་སྤང་བས་གཞོན་པ་གང་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། དེ་
 ལྟར་མ་བྱས་པར་ཐོག་མར་མདུན་གྱི་ཁྱི་རྩུང་དུ་དེ་ལ་རྩི་མི་སྒྲུལ་པར་བཞག་...
 ཉན་ཚུལ་གྱི་ཁྱི་ཆེན་པོ་རྣམས་སྤྱང་ཁྲུལ་བྱས་ཆེ་དེ་རྣམས་སྤྱང་མི་ཐུབ་པའི་...
 ཁར་མདུན་གྱི་ཁྱི་རྩུང་དུ་དེས་འཕྱང་རྒྱ་ཡིན་འདུག་ཅིང་། དེས་འཕྱང་རྩིས་ཀྱི་
 གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཅིག་རུབ་གཉིས་རུབ་ཀྱིས་འཕྱང་བ་ལས་འོས་མ་...
 འདས་པས་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཚུལ་ཡང་
 ཤེས་པར་བྱུང་དགོས་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་པོ་ཏྲོ་བའི་པོང་ཆོས་...
 ལྟར་ངའི་འདི་ཡང་ཁྱི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་འདི་ཚུལ་དུ་བཀའ་སྒྲུལ་པ་འདི་...
 རྣམས་རྟོག་དཔྱད་དང་མི་ལྡན་པའི་སྒྲོ་གྲོས་རྩིང་པོ་དག་གིས་རྣ་ལམ་དུ་སྤང་...
 བ་ཉམས་མཚར་དང་ཀྱང་འཕྱུར་གསུངས་པ་ཞིག་དུ་མངོན་མོད་ཀྱང་ཞིབ་...
 མོའི་སྒྲོ་གྲོས་རྣམ་དཔྱད་ཅན་དག་གིས་དཔྱད་པ་བརྒྱས་ལན་བརྒྱར་བརྟགས་...
 བ་འདི་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་དང་གསུང་ཚུལ་ནི་སྟོན་གྱི་བདག་(༡༥༧) ཉིད་ཆེན་པོ་
 པརྩ་སམ་གྱི་ལ་སོགས་ཀྱུ་དབང་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་...
 དང་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པར་ཤིན་དུ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ངོ་མཚར་ཆེ་
 བའི་གནས་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཚུལ་རྩི་ལྟ་བུ་ཞིན་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
 ཡང་སྤྱོད་སྤང་སྤྱོད་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་...
 སྒྲོས་པར་བརྟགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་རང་ངོས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་ཚུགས་ཐུབ་
 ཏུ་བྱུང་བ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་ན་ཡུལ་སྤང་གཞི་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་འགའ་...
 ཞིག་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། གཞན་
 དག་ལ་བར་མར་སྤང་ཞིང་། དེ་དང་དེའི་བྱ་བ་ཡང་བྱུང་པར་རུས་པ་བསྟོན་
 མེད་དུ་ཡོད་ལ། དེའི་སྤྱོད་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱོད་སྤང་གྱི་ཡུལ་སྤང་སྤྱོད་རགས་ཀྱི་འཆར་རུབ་...
 མཐའ་དག་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱོད་པ་ཉིད་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་...

རུ་འཆར་བ་དང་། གང་སྤང་བ་དེ་སྟོང་ལྟའི་རྣམ་རྟེན་དང་བྱུང་འབྱུག་བ་དེ་བ་
ཆེན་པོའི་རྟེན་པ་འབའ་ཞིག་རུ་འཆར་བ་སོགས་ནི་འགོག་པར་མི་རུས་པར་
ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱུང་པར་རུ་ཡང་གོང་རུ་
བརྗོད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྟོན་གྱི་རུས་སུ་སློབ་དཔོན་པཎ་འབྱུང་གནས་.....
ཀྱང་སྟོ་རུབ་འོ་མ་ཅན་གྱི་མཆོ་སྤྱིང་ནས་རྒྱལ་པོ་ཞིང་པོ་རྟེན་གདན་དྲངས་ཏེ་
རྒྱལ་པོའི་སོ་བྱང་རུ་བྱོན་པའི་ལམ་བར་རུ་མི་ཆུན་མགོ་དཀར་ཞིག་གི་ཉ་རྒྱ་
བཅུགས་ནས་ཉ་མང་པོ་ལྷགས་ཀྱས་དྲངས་ཏེ་སྐམ་ལ་སྦྱར་བས་ཡིང་ཡིང་འཕར་
ཞིང་འགོ་སྟོན་བྱེད་པ་གཟིགས་པ་ན་འདི་སྟམ་རུ་བདག་གིས་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་
སྤྱིད་བྱས་ན་ཉ་མོ་ལྷགས་ཀྱས་བེན་འདྲའི་སྟུག་བསྐལ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་
བརྗོད་ཆོས་སམ། ཉེན་འབྱེལ་རུ་མཁྱེན་པ་དང་། ཡང་རིང་ཞིག་ན་ཁྱ་ཏ་ཞིག་
གིས་སྟེག་པ་ཞིག་བདས་སོང་བར་ཆེར་ཕྱང་ཞིག་གི་ཚར་སློབ་པ་ན་ཁྱ་ཏས་.....
ཆེར་ཕྱང་གི་གཡས་ནས་བྱོན་ཆེ་སྟེག་པས་གཡོན་རུ་བྱོས་ཤིང་གཡོན་ནས་བདས་
ཆེ་གཡས་སུ་བྱོས་པ་ལན་མང་རུ་སོང་བའི་མཐར་བར་(༡༥ན) སྐབས་ཤིག་ནས་
སྟེག་པ་དེ་བྱོས་པ་ཐར་བ་གཟིགས་པ་ན། ཡང་འདི་སྟམ་རུ། ཁྱ་ཏ་དེ་ཉིད་ཞིང་
པོ་རྟེན་དང་། སྟེག་པ་དེ་ཉིད་མཆོ་སྤྱིས་རྩོམ་དང་། ཆེར་ཕྱང་དེ་ཉིད་རྒྱལ་པོའི་
རྒྱལ་སྤྱིད་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱིད་ཐབས་ཀྱིས་སྤྱོད་བའི་བརྗོད་ཅུ་གོ ཞེས་སོགས་འབྱུང་
འབྱུར་ཕྱང་བསྟན་པའི་སྒྲུལ་པའི་བརྗོད་ཆོས་སུ་མཁྱེན་པར་གསུངས་པ་དང་།
གཞན་ཡང་སྟོན་བྱོན་འཕགས་པོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རུ་མ་ལའང་སླ་མ་དང་སངས་
རྒྱས་བྱང་ལེམས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་སོགས་དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་མཐའ་སྐྱས་པ་.....
བྱང་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་སོགས་འབྱིན་དང་། ཉམས་
ལེན་གྱི་མཛད་ལུགས། འབྱུང་འབྱུར་གྱི་ཕྱང་བསྟན་སོགས་སུ་གཟིགས་ཤིང་
མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་རྣམས་དང་སྟོ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་རུ་མཚུངས་ཏེ། གོང་རུ་བརྗོད་པའི་

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་ནམ་ཐར་དེ་དག་དེ་དག་ཀྱང་རྗེ་སྤྲུལ་རང་ཉིད་ལ་
 དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ཏུ་བྱགས་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྟགས་རྒྱ་བའི་གོ་.....
 སྐབས་གཏན་ནས་བཅོམ་ཟིན་པས་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཚུལ་སྟགས་ལ་སྟོས་མི་.....
 དགོས་ན་ཡང་། རྗེས་འབྲུག་གི་གཏུལ་བྱ་ནམས་ལ་སྤང་དོར་གྱི་གནད་.....
 འདྲམས་པ་ན་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་སྟོན་ནས་འདྲམས་ཤིག་ཅེས་སངས་རྒྱས་བྱང་.....
 སེམས་ནམས་ཀྱི་ནམ་པར་སྤྱུལ་པའི་བརྟུང་ཐབས་སམ། ཡང་ན་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་ཉིད་རང་གི་ཐབས་མཁས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱུ་འཕྲུལ་ལས་བྱང་བ་གང་རུང་.....
 ཞིག་ཡིན་པར་ཐེ་མི་ཆོམ་པས་གནས་སྐབས་དེའི་རུས་ཀྱི་བྱི་ནམས་ཀྱང་ཐ་.....
 མལ་རང་རྒྱུད་པའི་བྱི་མིན་པར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་རྩོལ་བརྟེན་ཚུལ་
 མཛད་པ་དེ་ཅམ་ལ་ཡང་དགོངས་གཞི་དང་དགོས་པ་མཛད་ཏུ་བྱང་བ་དེ་ལྟ་བུ་
 ཡོད་པས་ན། རང་ཅག་སོ་སྟེ་ཐ་མལ་པ་ཞིག་ལ་བྱི་མང་པོས་འཕྱང་གི་དོགས་
 པའི་འཇིགས་སྐྱུ་དངངས་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་རྩོལ་བ་དང་ཚུལ་ནམ་པ་.....
 ཀྱན་ཏུ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འདིས་མཆོན་ཏེ་མགོན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུ་
 གསུང་བྱགས་ཀྱི་མཛད་པའི་(༡༥༧) ཆ་ཕྱ་མོ་རེ་རེའང་འགྲོ་ལ་དོན་རུ་མི་.....
 འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མང་འབྲི་ཚུལ་ནི་སྤྱུ་བྱི་གོང་འོག་.....
 རྒྱུ་སྤྱུ་ལན་ཅིག་མིན་པར་བརྗོད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ལྟར་སྤང་ཅམ་རུ་ཐ་.....
 མལ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཀྱན་ལ་ཡང་རང་མཉམ་གྱི་.....
 འདུ་ཤེས་དང་མ་དད་པའི་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྒྲོ་གཏན་ནས་སྤྱེ་བར་མི་.....
 བྱའོ། །དེ་ནས་རི་སྐད་རུ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་
 ཆོས་ཀྱི་ནམ་གངས་ནི། །རི་སྟེང་གསུངས་པ་ཀྱན་གྱི་ཅེར་གུར་པ། །རྒྱུད་ཐེའི་
 མཐར་བྱུག་དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་ཡི། །མཐའ་བྱུག་ཚུལ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་རྩོ་
 རྗེའི་ཆོག །རི་བཞིན་ལེགས་པར་སྤྱེ་ནས་རིམ་གཉིས་ཀྱི། །ཏིང་འཛིན་མཆོག་གི་
 བདེ་ལ་རོལ་པས་ན། །རྩོལ་རྩོལ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱུ་དེ་ཡང་། །མགོན་པོ་བྱུང་ལ་

དོན་དང་བཅས་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུད་ལྱར་ཕེབས་ནས་གོང་
 ཏུ་སྒྲིམ་པ་བཞིན་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་ཉིད་ནས་ཟབ་གསང་བྲན་མེད་པའི་……
 དགོངས་དོན་མཐའ་དག་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་སྤྱགས་སྤྲུལ་ཅིང་རྒྱུད་ལ་འབྲུངས་ཏེ་
 རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཞེས་པའི་མཆན་གྲགས་པ་དོན་ལྡན་ཏུ་གྱུར་བྱིན་པས་ན། ད་ནི་
 རྒྱུད་ལྱར་ཏེ་ཅང་རྒྱན་རིང་ཏུ་བཞུགས་ཀྱང་ཆོས་ཐོག་སོགས་ལ་ཕེབས་བཞུགས་……
 མང་བ་སོགས་ཀྱིས་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་སྤྱགས་དམ་ལ་ཅུང་ཟད་གནོད་པ་……
 དང་། ལྷག་པར་དཔེན་པའི་གནས་སྤྱི་ཆེ་གཅིག་ཏུ་དྲང་སྤྱང་གི་རྒྱལ་མཆན་
 འཛིན་པའི་དུས་ལ་ཡང་བབ་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཏུ་མ་གཟིགས་……
 བྱས་ལོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སེར་ཆོས་ཐོག་ནས་རྒྱུད་ལྱར་ཆེན་མོར་དགོངས་གྲོལ་རྒྱབས་……
 འཇུག་ཁྱེ་བར་མཛད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་ཡང་རིགས་འཛིན་འདུས་སྡེ་རྒྱ་མཆོའི་
 ཆོགས་ལ་མང་ཇ་ཤ་སྤྱག་འབྱེད་སོགས་ཀྱི་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་ལོ་མས་པ་སྤྱལ་……
 བར་མཛད་དོ། །

༥ འདིར་སྒྲིམ་པ། འདུལ་མདོ་མདོན་པའི་ཡིད་བཞིན་ནོར་གྱི་བུ། །ཐོས་
 བསམ་གྱི་དོར་འབུམ་གྱིས་སྦྱངས་བྱས་ནས། །སྤྱར་ཡང་གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེའི་
 བང་མཛོད་ཏུ། །བྱགས་འདི་རིམ་གཉིས་འདོད་དགུ་ལེན་པའི་གཡ། །རྩོམ་
 འཆང་གི་གསུང་(༡༥༠ན) གསང་ཟབ་མོའི་གནད། །མཐའ་དྲུག་རྒྱལ་བཞིའི་
 སྤྱག་རྒྱས་དམ་བཅིངས་པ། །མཁུན་རབ་སེར་མོའི་འདུ་བྱེད་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས། །
 འགྲོལ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་བྱུང་ལས་སྤྱ། །རིམ་གཉིས་བསྐྱེད་རྫོགས་ལམ་
 བཟང་ཤ་སྤྱེ་ག། །རྩོམ་ཆེའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིམ་གྱི་སྤྱང་པོ་ཡི། །ཁོང་ཏུ་སང་ལས་བྱུང་
 འཇུག་སྡེ་མི་གི། །དངོས་པོར་གྱུ་འདི་འགྲོ་བའི་དག་བྱེད་ཉིད། །སྤྱི་ཆོགས་
 ཆོན་བརྒྱས་བཀྱར་བའི་བཟུན་གཡོའི་ཆོས། །མཐའ་དག་བདེ་སྤྱང་ལེ་ཤེས་རྣལ་
 བ་ཡི། །རྒྱས་གར་བསྐྱར་བའི་གཟིགས་མོར་ཆེའོ་ཞེས། །ས་གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་
 ཆོགས་ཀྱིས་སྤྱ་དབྱངས་སྒྲིག། །སྤྱ་གསུང་སྤྱགས་ཀྱི་མཛད་པ་སྤྱ་མོ་ཡང་། །འགྲོ་

ལ་དོན་རྩ་འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་ན། །མཐའ་དག་ལྷན་ཅན་མ་ལྷན་བྱོང་ཁོ་ནས། །
 སྒྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཆུལ་གཞན་ཅི་བདེར་མནལ། །དྲོ་རྩེ་འདྲིན་པ་ཀྱན་གྱི་
 དབང་ལྷག་ཆེ། །དྲོ་རྩེ་འཆང་དབང་ཞེས་སྤྲོ་ཡངས་གྲགས་པའི། །དྲོ་རྩེའི་
 མཆོན་འདི་གྲགས་པ་དོན་ལྡན་ཞེས། །དྲོ་རྩེའི་སར་གནས་ཆུལ་བ་ཀྱན་གྱིས་
 བསྐྱུགས། །འདི་ལྟའི་མད་བྱང་ནམ་པར་ཐར་པའི་ཚུལ། །འདི་དག་མཐོང་ངམ་
 འོན་ཏེ་ཐོས་གྱུར་ཀྱང་། །འདིར་སྤང་འབྲི་བ་བཅན་ཐབས་ཆོད་གྱུར་ནས། །
 འདི་ཕྱི་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ཅིས་མི་འགྲུབ། །ཅིས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་
 སྤྲོ་བཅད་པའོ། །

ཞེས་བྱབ་བདག་དཔལ་ལྡན་སྤྲ་མ་ཁྱི་ཆེན་དྲོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་རྟགས་……
 པ་བརྗོད་པ་དོ་མཆོར་ནོར་བུའི་འཕྲིང་བ་ལས། སྤྲོ་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ལྷམས་སྤྲོ་
 བྱགས་ཤིང་སྤྲོ་བ་ལྷམས་པ་སོགས་དོ་མཆོར་བའི་མཛད་པ་སྤྱི་དང་བྱང་པར་……
 རྩ་ཆུལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སོགས་རི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་མདོ་……
 ཅམ་བརྗོད་པའི་རིམ་པ་སྟེ་ལེའུ་བཞི་པའོ། །

བཞི་པ་ཐོས་དོན་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་མཛད་ཅིང་སྐྱབ་འབྲས་གྱིས་

བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རི་ལྟར་མཛད་པའི་

ཆུལ་ནམས་མདོ་ཅམ་བུ་བརྗོད་པ།

༥ ད་ནི་ཅ་བའི་ས་བཅད་བཞི་པ་ཐོས་དོན་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་མཛད་ཅིང་……
 སྐྱབ་འབྲས་གྱིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་……
 ནམས་མདོ་ཅམ་བུ་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱད་ལྔ་ནས་དགོངས་བྱེད་མཛད་ཐོག་
 ཞག་འགའ་ཞིག་གི་བར་སེར་ཐེག་ཆེན་གྱིང་རྩ་སྟན་ཆགས་པར་བཞུགས་……
 ཤིང་། འདི་(༡༥༠༥) དག་གི་ཆོ་དང་གཞན་ཡང་སྤར་གྲ་སར་སྤྱགས་གཉེར་
 ལ་བཞུགས་སྐབས་སོགས་ཀྱི་རུས་སྤྱི་རེས་མེད་ཅི་རིགས་པ་ནམས་གྱི་བར་……

བར་དུ་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་འཇིགས་བྱེད་དང་།
རྟ་མགིན། རྩལ་སྤྲེལ་ཆེ་ཆེན་པོ་སོགས་གྱི་དབང་དང་གཞན་ཡང་ཆེ་དབང་དང་
ལྷགས་ལུང་གི་རིམ་པ་སོགས་ཟབ་མོའི་ཆོས་བཀའ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་སྤྲུལ་ནས་
གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་གྲོལ་བ་ལ་སྦྱར་བར་མཛད་ལ
དེ་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་འདི་སྟམ་དུ་དགོངས་ཏེ། རྒྱུས་རབས་ལས། ཐོས་
པའི་རྗེས་འཇུག་སྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་བྱེད། །རྒྱེ་བའི་རྫོང་ལས་ཆོགས་རྒྱུད་ཐར་
པར་འགྱུར། །ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱར་ཡང་མདོ་སྤྲུལ་གཞུང་ལུགས་གྱི་
གནས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་ནས་ཐོས་དོན་སྐྱབ་པ་ཉམས་
ལེན་གྱི་གནད་ལ་འབྱུང་གསུམ་འདོན་དགོས་པ་ནི་གནད་གྱི་སྟིང་པོ་ཡིན་ལ།
དེར་མ་ཟད་མགོན་པོ་རང་ཉིད་རིང་ནས་ཀྱབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་.....
གཤེགས་ཟིན་པས་ཆེད་དུ་དབེན་པ་བཞེན་དགོས་པ་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་རུང་བྱི་.....
རབས་གྱི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པར་བཟུང་ནས།
ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་ཅིར་ཡང་མི་རྩི་བས་ཐོས་བསམ་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་
མེད་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་སྤྲོན་པའི་སྤྲད་དང་། ལྷག་པར་སྤྲོན་གྱི་
དམ་པ་གོང་མ་རིས་སུ་མ་ཆད་རྣམས་ཀྱང་དབེན་པ་བཞེན་ནས་རིའི་བྱ་བས།
ན་བུན་གྱི་གོས་གྱོན། མཐོ་མཐོ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱར། དམའ་དམའ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱར་
ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་གྱི་སྤང་བ་རྟོག་རྗེས་སུ་མནན་ནས་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་...
མཆན་སྦྱངས་ཏེ་མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་གྱི་གཡུལ་རོ་ལྷག་མེད་དུ་པམ་པར་བྱས་...
ཏེ་བྱུང་འཇུག་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་སྤྲིད་ཆེན་པོ་ལ་དབང་བསྐྱར་ནས་རང་གཞན་གྱི་...
དོན་གཉིས་སྐྱབས་ཆེན་མདོན་དུ་མཛད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་བས་ན་
བདག་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་མོས་རོར་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་སུ་བཟུང་ནས་...
ཅི་བདེར་གནས་པ་ནི་དམ་པས་(༡༥༡ན) བསྐྲུགས་པའི་གནས་མིན་པས་ཅི་.....
ནས་ཀྱང་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཐོས་དོན་སྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་བྱས་ཏེ་བཞུན་.....

པའི་མིག་རྒྱན་དུ་འབྱུང་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པར་རྩོམ་གལ། དེ་ཡང་གནས་
 གང་དུ་ཚུལ་རིམ་བུའི་སྒོ་ནས་གནས་པར་བྱ་ཞེན། རི་སྐད་དུ་ལྷང་སྒྱུ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་གསུང་ལས།
 དུལ་སྤངས་སྤྲོངས་ནེའུ་གསེང་ཉམས་དགའ་ཞིང་། །དབྱིབས་ལྷན་སྟག་ས་
 འཛིན་འཁོར་ཡུག་ཅན། །ཆོན་སྒྲ་ཆོགས་བཀོད་པའི་མེ་ཏོག་བཟ། །སྐད་སྟན་
 པར་སྒྲིག་པའི་འདབ་ཆགས་སྤིང་། །ལུས་སྒྱུ་སྟག་རི་དྲགས་བག་ཐེབས་རྒྱ། །
 གཡུའི་མོ་འདབ་ལྷན་པའི་སྒྲོན་ཤིང་དངར། །རོ་བརྒྱད་ལྷན་ཉལ་འགྲོའི་རྒྱན་
 བཟང་འབབ། །ཡིད་ཆགས་སྤངས་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་དང་བྲལ། །གནས་དཔེན་པའི་སྤྱིང་
 ཆལ་ཉམས་དགའ་བར། །དཔལ་མཉམ་མེད་དྲང་སྤྱང་བྱབ་པའི་གསུང་། །ཆོས་
 ཟབ་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་བཅུད་བསྟུས་པ། །པ་སྤྱེ་མའི་ཞལ་གདམས་ཟབ་མའི་དོན། །
 ལམ་རིམ་པ་གཉིས་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ། །ཚེ་གཅིག་དུ་བཙོན་པས་སྒྱབ་པ་ཡིས། །
 ཇུས་ཉིན་མཆན་འདའ་བའི་སྐལ་བཟང་དེ། །ད་རིང་པོར་མི་ཐོག་སྤྱང་བར་
 སྒྲོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་གྱི་དོན་རིམ་བུ་བ་བཞིན་གྱི་ཐོག་དུ་བབ་པ་ཞིག་
 བྱེད་དགོས་པར་མཛོན་ཤིང་། དེ་ཡང་གནས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་སྤར་
 གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་དཔལ་རྩ་སྤྱང་རྒྱལ་བའི་དཔེན་གནས་ཆེན་པོ་ཞེས་……
 ཇུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྱུ་བཅས་ཀྱན་གྱིས་ལན་ཅིག་མིན་པར་བསྟགས་པའི་……
 གནས་རོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྷན་པ། །གང་ཟག་ཐ་མལ་རང་ག་བ་
 དག་ཀྱང་གནས་དེར་སླེབ་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོ་འདིའི་སྤང་བ་དུར་དུར་པོ་རང་……
 འགགས་སུ་བྱེད་པར་རྒྱས་པ་སོགས་སྤྱེ་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་……
 ལྷན་པའི་ཞིང་ཡིན་པར་མ་ཟད། དཔལ་ལྷ་གཅིག་སྤྱི་པོ་ཀ་ར་དང་འགྲོམ་སྟན་
 རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ནས་བཟུང་སྟེ་བཀའ་གདམས་གྱི་བསྟན་འཛིན་གོང་……
 མ་མཐའ་དག་གིས་ཀྱང་དྲང་སྤྱང་གི་རྒྱལ་(༡༥༡བ) མཆན་འཛིན་པའི་བསྟེ་……
 གནས་སྤྱེ་ན་མ་མཆིས་པ་སོགས་གནས་གྱི་བྱུང་པར་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་……

ཞིག་ཡིན་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་བཅའ་མི་དགོས་པར་སྤངས་པས་དཔེན་གནས་དེར་ལྷུར་བར་བྱོན་ནས་རྒྱལ་གཡེངས་སྐྱུ་མའི་འབྲུལ་འཁོར་མཐའ་དག་བཅའ་ཐབས་སུ་བཅད་ནས་བསྐྱོང་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བརྒྱལ་ཁྱེད་ལ་བཞོལ་ཏེ་ཡབ་རྩེ་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་མར་སྤྲུག་དུ་བྱིན་པ་ཞིག་ཅི་ནས་མཛད་དགོས་དགོངས་ནས་ལོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་ཟླ་བདུན་པའི་ནང་སེར་ནས་ཐུག་བཀྲེགས་པའི་ཆོག་འབྲུང་ས་མཆོག་དང་། སེར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲོ་ས་གྲོ་ཆང་ཁམས་ཆོན་སྐྱེས་དང་། མི་དྲག་སེར་སྐྱུ་སྐྱེས་ནས་ཐབ་བསྐྱེལ་དང་ཆེབས་བསྐྱེལ་གྱི་རིམ་པ་སྐྱེས་ཀྱང་སྤར་ལྷག་དུ་ཁྱེད་ཤིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བྱོན་ནས་ལམ་བར་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་མཆོག་དམན་ཀྱན་གྱང་འབྲེལ་ཆོད་དོན་ལྡན་ལ་སྐྱུར་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རྩ་སྤྱོད་དུ་ཞབས་སེན་གྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་པར་མཛད་ལ། དེའི་ཆོ་རྩ་སྤྱོད་གི་འདུས་སྡེ་ཁག་སྐྱེས་ནས་བསུ་བ་དང་སེར་སྤྱོད་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་ཁྱེད་ཏེ་བཀྱར་སྤྱི་དང་སུ་དུང་སྤྱོད་མེད་པའི་སྤྱོད་ནས་ཀྱན་གྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་མཆོད་བཞིན་པར་ཞག་འགའ་ཞིག་གི་བར་དུ་སྐྱེས་དེའི་དད་ལྡན་སེར་སྐྱུ་མཆོག་དམན་ཀྱན་གྱི་ཡིད་གྱི་རེ་བ་སྤྱོད་ཕྱིར་འདོད་མོས་སྤར་གྱི་མཇལ་ཁ་དང་བྱིན་རྒྱལས་སྐྱེལ་བར་མཛད་ལ། དེ་ནས་ལྷུར་བར་སྤར་ནས་ཐུགས་གྱི་དམ་བཅའ་བཟན་པོར་མཛད་པ་ལས་སྤང་ཅིག་གྱང་མི་འདའ་བར་སྐྱེ་བོའི་རྒྱ་འབྲུལ་སྤངས་པའི་བཅད་མཆོམས་དམ་པོར་བཞུགས་ཏེ་རིམ་གཉིས་བཅའ་མའི་ཐུགས་དམ་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་འཁྱོར་ལ་ཆེ་གཅིག་དུ་གཞོལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་དེར་དུས་གྱི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་དཔེན་པ་བཞེན་པའི་ངང་རྒྱལ་སྤར་རི་སུལ་དུ་གནས་ཀྱང་སེམས་ཆོ་འདིའི་སྤང་ཤས་ཅུང་ཟད་གྱང་མ་བཞོག་པས་གོང་དང་གོང་བྱེད་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱལ་གཡེངས་དང་འདུ་འཛི་རྟེན་བཀྱར་སྐྱེས་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། དེའི་མཐུས་ལོ་ཟླ་པལ་ཆེར་ནི་གོང་(༡༥༩༩) ཁྲོད་སྐྱེས་སུ་

གཞན་དོན་དུ་མིང་བཏགས་པའི་རྟེན་བཀྱར་དོན་གཉིས་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་
 ཞིང་། ཞག་འགའ་རི་བྲོད་དུ་གནས་ཀྱང་རང་མཉམ་གྱི་གྲགས་འགའ་ཞིག་
 དང་ལྷན་དུ་ཆོགས་ནས་ཐུལ་པོའི་གཏམ་དང་། སྤྱོད་གི་གཏམ་དང་། སྤྱོད་
 བྱིར་གྱི་གཏམ་དང་། དམག་གི་གཏམ་དང་། དུལ་འཁོར་གྱི་གཏམ་ལ་སོགས་
 པ་ངག་འབྲལ་སྡེ་ཆོགས་རྒྱ་འདོན་སྟན་འདོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་པའི་ངང་ལ་
 ཉིན་མཆོན་སྟེལ་བ་དང་། སྤྱོད་གོང་རྣམས་སུ་སྟབས་ལེགས་གྱི་ལུས་ངག་གི་
 དགོ་སྦྱར་ཉུང་ཟད་ཅམ་བྱེད་སྟོ་བྱས་ཅུང་རྒྱད་ལ་ཡང་བསྐྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 ཐོན་རྒྱ་མེད་པའི་ཁར་མཐར་དེ་འདྲའི་ངང་ལ་ཡང་ཉི་མ་མ་འབྲེལ་བས་རི་
 བས་སྤྱང་དུ་བབ་སྟེ་རི་བྲོད་པ་སྤྱོད་བྲོད་པར་གནས་འགྱུར་བ་ཡང་མང་དག་
 མཆིས་པ་སོགས་མདོར་ན་མི་ཆེ་འབྱེད་ཐབས་སུ་དཔེན་པ་བསྟན་པ་རྣམས་
 དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་
 ཇི་སྐད་དུ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། རང་དུལ་ཉི་དུ་ལྷངས་སྦྱང་
 ཀྱང་པོར་ཏེ། །ཆེ་གཅིག་དམ་ཆོས་སྟབ་པར་དམ་བཅས་ནས། །གཞན་གྱི་དུལ་
 དུ་རྣམ་གཡེངས་འདྲུ་འཇི་ཡིས། །དལ་འགྱུར་དོན་མེད་བྱེད་རྣམས་སྦྱོན་པ་
 ཡིན། །ཞིས་པའི་ལྷང་གི་དངོས་སུ་ཐིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། མགོན་པོ་
 མཆོག་འདི་ཉིད་ནི་རིང་མོ་ཞིག་ནས་རྣམ་གཡེངས་དང་འདྲུ་འཇི་རྟེན་བཀྱར་
 སྟན་གྲགས་སོགས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོགས་མཐའ་དག་དུག་སྟུལ་གྱི་ཆོང་ལྟར་
 ཉིང་པོ་གཏན་ནས་མེད་པར་སྟགས་སུ་རྒྱུད་པས་ཇི་ལྟར་གཅན་གཟན་གྱི་མདུན་
 ཙ་སྟོན་སྤངས་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་ཞེ་འདོད་ཏིལ་འབྱུ་ཅམ་མི་མངའ་བར་
 མ་ཟད། ཇི་སྐད་དུ་སྦྱོས་རབས་ལས། དེ་བས་ནགས་ན་ངན་པའི་གོས་གྱོན་ཏེ།
 །གཞན་གྱིས་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་འཆོ་ཡང་ཅུང་། །བདག་ལ་ཕན་འདོད་དུག་ཅན་
 མི་བ་བཞིན། །ཆོས་མིན་འདྲེས་པའི་བདེ་བ་མི་འདོད་དོ། །ཞིས་དང་། སྦྱོང་
 འདུག་ལས། འདོད་པ་རྣམས་ལ་མཆོན་དང་ནི། །དུག་དང་མེ་དང་གཡང་ས་

དང་། །(༡༥༩༧) དག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔེར་མི་ཤིང་། །དེ་ལྟར་འདོད་ལ་རྒྱ་
བྱས་ཏེ། །དཔེན་པ་ལ་ནི་དགའ་བ་བསྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་པའི་
ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ནི། རྟག་ཅན་དང་འབྲེས་པའི་ཁ་བས་དང་། མེ་འོབས་
ལྟ་བུ་དང་། གཡང་ས་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། གཏན་གྱི་བདེ་བ་འཕྲོག་པར་
བྱེད་པའི་དག་ལྟ་བུར་གཟིགས་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟ་རྒྱལ་གྱིས་གཏན་
སྤངས་སུ་མཛད་ཅིང་། དེའི་མྱིར་སྤྲུགས་ཀྱི་དགོངས་བཞིན་དངོས་ནི། ཇི་སྐད་
རྟ། རྒྱུད་འབྲུག་ལས། ཚྱོད་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྤྲོང་པ། །ཁི་བའི་ནགས་ཀྱི་
ནང་དག་རྟ། །སྐལ་ལྷན་ཟླ་འོད་ཅེན་གྱིས་བསིལ་བའི། །ཡངས་པའི་རྩ་ལེང་
ཁང་བཟང་ཉམས་དགའ་བར། །དག་མེད་ཁི་བའི་ནགས་རྒྱང་གཡོ་བ་ཡིས། །
གཞན་ལ་ཕན་དོན་སེམས་ཤིང་ཆགས་པར་བྱེད། །ཁང་སྤྲོད་ཤིང་རྟུང་ཕྱག་
དག་རྟ། །གང་རྟ་ཇི་སྤྲོད་འདོད་གནས་ཤིང་། །ཡོངས་འཛིན་བསྐྱར་བའི་ཕྱག་
བསྐལ་སྤངས། །སྤྲོས་པ་མེད་པར་བག་ཡངས་རྒྱུད། །རང་དབང་རྒྱུད་ཅིང་
ཆགས་མེད་ལ། །གང་རྟ་ཡང་ནི་འབྲེལ་མེད་པར། །ཆོག་ཤེས་བདེ་རྒྱུད་གང་
ཡིན་པ། །དབང་པོས་ཀྱང་ནི་དེ་རྟེན་དགའ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །འཁོར་
གཡོག་ཉེ་རྟ་ཡོངས་རྒྱུད་དང་གཞན་གྱི་རྩ་འཛིན་སོགས་བསམ་གཏན་གྱི་ཆེར་
མ་མཐའ་དག་རྒྱང་རིང་རྟ་བསྐྱངས་ཏེ་གནས་མལ་ངན་དོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་...
ཤེས་པ་དང་ཆོས་གོས་ངན་དོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་སོགས་འཕགས་པའི་...
རིག་བཞིའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལྟར་ལེན་རྟ་མཛད་པའི་སློན་ནས་ལྷས་སྤྲོག་ཐེད་པོར་
གྱིས་གཏད་པ་བཞི་དང་རྩ་ཇི་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་...
རྣམ་ཐར་པ་རྗེས་བྱས་འཛིན་གྱིས་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་སྤྲོད་བཞིན་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེའི་མཐུས་
དཔེན་གནས་དེ་དག་རྟ་བྱོན་ནས་ཀྱང་ཁོ་འདོད་དང་གྲགས་གཏམ་ཅམ་མ་...
ཡིན་པར། ཇི་སྐད་རྟ་མདོ་ལས། སྤྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ། རྒྱག་པ་དང་གཉིད་

རྣམ་པར་སྤྲོད། གཏམ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་བ། རྟོག་པའི་གྲོགས་པོ་
 (༡༥༩ན) རྣམས་རྣམ་པར་སྤྲོད་བ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་ངེས་པར་
 བསྟེན་བ། དབང་པོ་རྣམས་མི་གཡེངས་བ། ཟས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་བ། སྤྲོད་དང་ཐོ་
 རངས་ལ་མི་ཉལ་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྟན་བ། གོས་དང་ཟས་དང་། མལ་
 ཉན་དང་། ཉན་གྱི་སྟེན་གྱི་སྟེན་དང་། ཡོ་བྱད་རྣམས་ལ་མི་ཆགས་པ་དགོན་པ་
 ལ་གནས་པ་མི་གཏོང་བ། ལྷས་ལ་ཆེར་ཆེ་བར་མི་བྱེད་བ། སྟོག་ལ་མི་ལྟ་བ།
 ལྷས་གཏོང་བ། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོད་བ། གཉེན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་བ།
 རྟོག་པའི་ས་རིང་དུ་བྱེད་བ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟས་གོས་གནས་
 མལ་སྟགས་ལ་ངེ་མི་སྟམ་པའི་དཀའ་སྤྱད་སྟོང་དུས་དང་ཞེ་བཅད་དུག་པའི་...
 སྟོན་སྟེན་གཙོ་བོར་དུས་གསུམ་གྱི་ཀླུ་བ་ཀྱན་གྱི་བཤོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་པོ་...
 ཆེ་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོང་པའི་ཡང་སྟོང་པོར་གྱུར་པའི་གདམས་པ་མད་དུ་...
 བྱུང་བ་བྱུང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འགོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་འཇུག་
 མི་སྟོབ་པའི་བྱུང་འཇུག་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་...
 མཐའ་དག་ལ་ཉམས་བཞེས་སྟུང་བ་ཐོན་ངེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགན་སྲུང་
 འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ཡི་དམ་ལྟག་པའི་ལྟ་དུ་མའི་བསྟེན་སྟབ་སྟགས་གསང་ཆེན་...
 རྩ་རྩེ་ཐེག་པའི་བསྟེན་རྩེ་གསུམ་ཟབ་མའི་ཉམས་ལེན་རྩེ་རྩེ་རྣམས་འབྱུང་གཅིག་
 ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད་ཅིང་། ཐུན་མཚམས་སྟགས་ཀྱི་བར་སེང་ཅུང་ཟད་
 རྣམས་སུ་ཡང་འདྲ་འདྲི་རྣམས་གཡེང་ལོང་གཏམ་སྟགས་ཀྱིས་མི་བསྟོད་པར་...
 ཐུག་སྟོར་མཐུལ་སྟགས་དགོ་བའི་བྱ་བ་རྒྱབས་ཆེན་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་འདའ་...
 བར་མཛད་པ་སྟེ། མདོར་ན་ངེ་སྤྲོད་དུ་ལྟར་སྟུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 ཉམས་མགྱུར་ལས། ཐུག་སྟོར་བ་ཅི་སྟུག་མཐུལ་འབུལ། །སྟགས་ཟབ་མའི་
 བཟླས་བཙོན་རྒྱན་མི་ཆད། །བྱམས་སྟོང་རྩེ་བྱང་སེམས་ཉག་པར་སྟོམ། །འདི་
 སྟོན་གསུམ་བྱི་ཡི་ཉམས་ལེན་ཡིན། །ལྷས་ཤ་ཁྲག་གི་མཚོད་སྟེན་རྒྱ་རེ་ཆེ། །དག་

རྒྱ་འབྲས་བདེན་པའི་ཆོས་འཆད་ཅིང་། ། (༡༥༩༧) ལེམས་དབྱིངས་རིག་དབྱིར་
 མེད་སྒྲོས་དང་བལྟ། །འདི་སྒྲོ་གསུམ་ནང་གི་ཉམས་ལེན་ཡིན། །ལུས་ལྟར་སྒྲོམ་
 ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་བཅད། །རག་རྩི་རྩེའི་བཟླས་པས་ལས་རྒྱང་འགག། །ལེམས་
 ལྟན་སྒྲེས་བདེ་སྤྲོད་རྩལ་པས་སྒྲོས། །འདི་སྒྲོ་གསུམ་གསང་བའི་ཉམས་ལེན་
 ཡིན། །གཤེས་ཡེན་ས་སྤྲོད་ཀྱང་སྒྲ་ཆོགས་སྤང་། །དཔེ་ཤེས་བཞིན་བརྟན་པོས་
 བྱིང་རྒྱུད་འགོག། །རྒྱུན་གང་བྱུང་ལམ་འབྱེར་རྩ་སྒྲུལ་སྤྱོད། །འདི་ལྟ་སྒྲོམ་སྤྱོད་
 པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན། །གཞི་བདེན་པ་གཉེས་ཀྱི་རྩ་པོ་རྩིགས། །ལམ་ཐབས་
 ཤེས་བྱང་འབྲེལ་ལྟ་སྒྲོམ་སྤྱོད། །འབྲས་སྒྲུ་གསུམ་དབྱིར་མེད་གོ་འཕང་ཆེ། །
 འདི་གཞི་ལམ་འབྲས་བྱའི་འཛོག་ཚུལ་ཡིན། །ཚུལ་དེ་ལྟར་རྩིགས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱིས། །སྤྱིད་ཞི་བྱའི་མཐའ་སྤངས་ཀྱན་བཟང་སྤྱོད། །དཔལ་ཐེག་པའི་
 ཡང་ཅེ་འདིར་བརྟེན་ན། །མཆོག་སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་མི་རིང་ཉེ། །སྒོས་འདུན་
 མ་མི་ལ་མ་ཤོར་བར། །རང་ཤེས་རྒྱད་ཆོས་ལ་སྒོ་གཏད་ནས། །གནས་དབེན་
 པར་ལམ་མཆོག་དེ་འདྲ་ལ། །ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞིལ་ན་སྒོ་བ་དགལ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་སྒྲོམ་སྤྱོད་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་ལས་དྲངས་པའི་
 བྱིན་གསང་གསུམ་གྱི་བྱགས་དམ་ཉམས་བཞེས་དང་། །དཀའ་སྤྱད་སྤྱག་
 རྒྱར་སོགས་པལ་དང་པལ་གྱིས་བསམ་པར་ཡང་མི་རུས་པ་ཏུ་མའི་སྒྲོ་ནས་.....
 སྤྱོད་པ་ལྟར་ལེན་ཏུ་མཛད་དེ་སྒྲོ་ཏུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དབང་སྤྱག་མི་ལ་རས་
 པ་དང་། །བྱང་འདུག་གྲུབ་པའི་དཔའ་པོ་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་དང་
 ཤ་ཚུགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཅམ་མ་གཏོགས་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ལ་མཆོག་...
 དམན་གྱི་དབྱེ་བ་ཆ་སྤྱོད་མི་མངའ་བར་བཞུགས་ཤིང་། །སྤབས་འགར་
 བཅད་རྒྱུའི་བར་ལང་སོགས་སྤྱ་རྩེད་བའི་འདུས་སྡེ་དང་། །རི་བྱོད་ཁག །
 ཐར་འདོད་ཀྱི་དད་ལྟན་དམངས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་རིམ་...
 པ་ཡང་ཏུ་མ་ཞིག་སྤྱལ་བར་མཛད་དེ། །དེ་ཡང་སྒོག་མར་ཐེབས་ལོའི་ནང་དེར་

གོང་གསལ་འདུས་པ་རྣམས་ལ་དཔལ་དབེན་ས་སྟན་བརྒྱད་གྱི་གདམས་པ་.....
 མད་(༡༥༩) ཏུ་བྱང་བ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བདེ་ལམ་ཏུ་གྲགས་པའི་.....
 མུང་བྲིད་ཟབ་མོ་སྟུལ་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྩ་སྟོང་ཏུ་རི་ཙམ་བཞུགས་གྱི་
 རིང་ལ་ལོ་ལྟར་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷང་དང་བདེ་ལམ་སོགས་རེ་མོས་ཆོགས་.....
 ཆོས་སྟུ་སྟུལ་ཞིང་། མཐུག་ཏུ་དཔལ་འཛིགས་མཛད་དོ་རྗེའི་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་
 ཟབ་བྲིད་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆག་མེད་ཏུ་སྟུལ་བ་སོགས་དེར་འདུས་.....
 གྱི་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་གྲིས་བརྟེས་པའི་ལམ་དྲང་པོ་ལ་ཐབས་ཏུ་...
 མའི་སློ་ནས་སྦྱར་བར་མཛད་ལ། སྐལ་ལྷན་གྱི་འདུས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་། རི་
 སྐད་ཏུ། སྟེས་རབས་ལས། དམ་པ་རྣམས་ནི་སྟུས་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ། །ཏུལ་བའི་
 ཆུལ་གྲིས་དག་བ་བརྟེན་པར་བྱ། །དེ་དང་ཉེ་ན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ། །ཆེད་ཏུ་
 མ་བགོས་པར་ཡང་གོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོ་རང་ཉིད་གྱི་བྱིན་ལྟུང་གྱི་བདུད་ཅི་སྟོང་ལ་ཞུགས་པས་གཙོ་ཆེར་འདུལ་...
 བ་དང་མདོ་སྟེ་སོགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་གྱི་བཅས་མཆམས་.....
 སྤ་ཞིང་སྤ་བ་མཐའ་དག་མིག་གི་འབྲས་སུ་ལྟར་གཅེས་པར་བཟུང་ཞིང་། བར་
 ལན་ཚུན་སྟགས་མཐུན་ཅིང་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་སྟབས་པ། །ཁེ་
 གྲགས་རྟེན་བཀྱར་སོགས་ལ་མི་བལྟ་བ། །འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ། སྟོང་
 བའི་ཉེས་སྦྱོན་གྲིས་དག་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྲིས་བརྒྱན་པ། །དབང་པོ་རབ་ཏུ་ཞི་
 ཞིང་། རྗེ་སྤྲ་མ་ཉིད་གྲིས་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བརྟེན་པའི་དོན་རྣམས་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། །བྱད་པར་ཏུ་ཡང་གསང་སྟགས་དོ་རྗེ་ཐེག་
 པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་གཅིག་ཏུ་བཙོན་པ་སོགས་དམ་.....
 པས་བསྟགས་འོས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཏུ་མས་སྟགས་རྒྱད་ཡོངས་སུ་སྟག་པ་ཤ་སྟག་...
 ལྟ་བུར་གྱུར་པས་སྟོན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དབེན་གནས་.....
 འོལ་ཁ་ཆོས་ལྷང་སོགས་སུ་འཁོར་དག་པ་རྣམ་བརྒྱད་དང་བཅས་ཏེ་སྟབས་པའི་.....

རྒྱལ་མཆན་བསྐྱེདས་པའི་ནམ་ཐར་དང་སྒྲོ་(༡༥༩བ) ཀྱན་ནས་མཚུངས་པར་...
གྱུར་རྟེ། །ཐོས་པ་རྒྱ་མཆོའི་པ་རྩོལ་སོན་གྱུར་ནས། །ཐོས་པའི་རྗེས་འཇུག་སྐྱབ་
ལ་གཞིལ་བྱས་ཏེ། །ཐོས་པའི་འབྲས་བྱ་ལག་ཅེར་ལེན་ནི་ཞེས། །ཐོས་པར་
དཀའ་བའི་དམ་བཅའ་བྱོད་ཀྱིས་མཛད། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བས་བསྐྱགས་པའི་
དབེན་པའི་གནས། །གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་པ་བྱོད་ཀྱི་བྱགས། །བྱགས་རྗེའི་
འོད་དང་འགྲོགས་ཏེ་སྐྱབ་པའི་ཕུལ། །ཕུལ་བྱུང་ཀྱན་གྱི་རབ་དང་ཡང་ཅེར་
སོན། །གཞན་པན་མིན་པའི་རྒྱ་བ་རིང་བཏང་ཞིང་། །འདོད་ལ་བྲེད་པའི་གོ་
སྐབས་ཡོངས་དོར་ཏེ། །དབེན་པ་གསུམ་གྱི་བདེ་ལ་རྟག་རྩོལ་བའི། །ཚུལ་
འདིར་རྒྱལ་བ་ཀྱན་ཀྱང་ཐལ་མོ་སྒྱུར། །འདི་སྤང་ཆོས་བརྒྱད་རྣམས་གར་རྒྱང་
བསྐྱེདས་ཏེ། །དཀའ་བ་དུ་མས་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཆན་ཆེ། །བསྐྱེད་ལ་བྱོད་དང་
སྒོན་བྱོན་ཐོས་པ་དགའ། །ཤ་རྒྱགས་ཅམ་ལས་གཞན་དུ་བྱུང་པར་ཅི། །དེ་ལྟར་
ལྷ་སྒྲོབ་ཆང་མ་དབེན་པའི་གནས་དེར་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་རོལ་རོལ་...
བཞིན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་བཞུགས་པ་ལས། །ལྷགས་སྤང་ཡོའི་ནང་དུ་
བདེ་ལུན་ཞིང་གི་མགོན་པོ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་
པོ་དེ་ཉིད་བཏུན་འགྲོ་སྤྱི་སྤྱིར་ཡོངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དམན་.....
པས་དབང་སྤྱགས་རྒྱལ་པོའི་སྤྱངས་སུ་གཟུགས་སྤྱི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་...
སུ་ཐིམ་ཚུལ་བཏུན་པའི་གཏམ་གསན་པ་ན། །དེ་ལྟར་ཐེན་དུ་བཅེ་བའི་མས་
ཡུན་རིང་དུ་གཅིས་པར་བསྐྱེདས་པའི་བྱ་གཅིག་ཕུ་ནམ་ཞིག་བྱེ་ཐང་དུ་བསྐྱར་བ་...
ལྟ་བུའི་ཆོད་ཅམ་དུ་བྱགས་ཕྱང་ན་དང་གདུང་བའི་བྱགས་ཀྱིས་ནོན་པས་སྐྱབ་...
ཆབ་མང་དུ་འབྱོན་ཅིང་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། །ཞབས་
དུང་དུ་འཁོད་པ་ནམས་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་སྤྱིགས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་ཉི་མ་གཅིག་ཕུ་
ཅུབ་རིའི་ཐག་དུ་གཞིལ་བའི་ངང་རྒྱལ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་...
བ་ནི་བཏུན་པ་སྤྱི་སྤྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤར་མི་གྲགས་པ་ལྟ་བུའི་བགེགས་སྒྱུན་

ཆབ་སྐྱོང་ཡིན་འདུག་ཅུང་། ད་ནི་ཐུགས་(༡༥༥ན) དགོངས་ཚྭ་གས་ཐབས་ཀྱི་
གསལ་འདེབས་སོགས་ལ་འབད་པ་ལས་གཞན་དུ་བྱ་ཐབས་ཀྱི་དཔེན་པས།
དེའི་ཕྱིར་། རྒྱབས་མགོན་བཀའ་དྲིན་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ལྟར་
དུ་ཚྭ་གས་བྱེད་ཀྱི་སྐད་དུ་མཚོད་སྟོན་གྱི་གང་ཆེ་བྱེད་དགོས་འཕེབས་ཏེ། ཉེན་
གསུམ་ནམས་ལ་དངོས་བཤམས་ཀྱི་མཚོད་པའི་སྤྱོད་ལུང་བཟང་ཞིང་མཐའ་
ལྷན་པ་དང་། འདུས་སྡེ་ནམས་ལ་ཡང་མང་འབྱེད་ཀྱི་བསྟོན་བཀའ་སོགས་ཀྱི་
ཆེར་སྦྱལ་ཐོག་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་ཟབ་མོ་ལྟར་དུ་ཚྭ་གས་ཤིང་། སྐར་ཡང་ཞི་
བའི་དབྱིངས་སུ་མི་མནལ་བར་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དུ་མཚོག་གི་སྦྱལ་སྦྱ་འབྲུལ་
མེད་ལྟར་གསལ་དུ་འབྱོན་པའི་གསལ་འདེབས་སོགས་ཐུགས་སྟོན་མཚམས་
སྦྱར་གྱི་རིམ་པ་གནད་སྟོན་ཟབ་ཀྱས་སུ་མཛད་ཅིང་། ཚུལ་དེས་ཀྱང་ཐུགས་
རྒྱད་ལྷག་པར་དུ་བསྐྱལ་ཏེ། འདི་སྟམ་དུ་གྱེ་མ་རིང་མོ་ཞིག་ནས་གཞན་དོན་
འཁུར་དུ་འབྱེད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོར་བཅས་ཏེ་བསམ་བཞིན་དུ་
བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་མི་ཡི་སྤྱིད་པ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་
ཀྱང་རེ་ཞིག་གསུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞུགས་ཏེ་མ་
དག་པའི་ཞིང་སྤངས་ནས་དག་པའི་ཞིང་དུ་མནལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པས།
སྟོགས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་སྦྱོང་མ་ཅུང་ཞིང་འདུལ་བར་དཀའ་བ་འཛིགས་
ཅུང་སྤང་ཆེན་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་འདི་ནམས་དཔུས་ལོང་ཐང་ལ་འབྲུམས་པ་ལྟར་
མགོན་རྒྱབས་དཔུང་གཉེན་དང་བལ་བར་གྱུར་པ་འདི་ལྟ་ན། ད་ནི་བདག་
གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་སྟོང་སྟོབས་ཀྱི་གོ་ཆ་ཆེས་ཆེར་བགོས་ཏེ་འགྲོ་བ་འདི་དག་
ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་ཆོམ་པར་བྱས་ནས་སྟག་བསྐལ་གསུམ་གྱི་འདམ་ལས་དངས་
ཏེ་ཞི་བ་ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་སྐམ་སར་སྟོན་པ་ཞིག་དེས་པར་དུ་མཛད་
དགོས་དགོངས་པ་སོགས་སྐར་ལས་ཀྱང་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་གཞན་དོན་གྱི་
དམ་བཅའ་ཆེས་ཆེར་བརྟན་པར་གྱུར་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་སེམས་ཤིང་། དེ་

ནས་ཀྱང་རེ་ཞིག་བར་སྐར་བཞིན་སྤྱགས་(༡༥༥བ) དམ་ཆུ་པོའི་རྒྱན་གྱི་རྣལ་...
འབྱོར་ལ་བཞུགས་པ་ལས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་༥ པཎ་ཆེན་རྫོ་རྩེ་འཆང་དེ་...
ཉིད་གྱི་སྤྱ་གདུང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལྷོར་བྱ་དབང་སྤྱགས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་.....
གདན་དྲངས་ཏེ་བྱང་ལམ་བརྒྱད་ནས་ཐེབས་སྐད་གསན་པ་ན། སྤྱ་གདུང་ལ་
ཆིབས་བསྟུ་དང་སྤྱགས་སྟོན་མཛད་པར་རྩ་སྐྱོང་ནས་སྤྱག་བཏེག་སྟེ་གདམ་ཙཱ་
རའི་བར་རུ་བྱོན་ཞིང་། དེ་སྐབས་སྤྱ་གདུང་དངོས་ཐེབས་བྱམས་རུ་བཞུགས་
པས་རི་བཞིན་གསལ་བར་མ་གཟིགས་ཀྱང་སྤྱགས་ཤིན་རུ་གདུང་བའི་ཕྱ་ངན་
གྱིས་ལྷོན་པས་སྤྱན་ཆབ་ཆར་གྱི་རྒྱན་ལྟ་བུར་བབ་ཅིང་། སྤྱ་གདུང་རིན་པོ་
ཆའི་མདུན་རུ་དངོས་བཤམས་གྱི་མཆོད་པའི་སྤྱན་ཕྱང་བཟང་ཞིང་མཐའ་.....
ལྷས་པ་བསྐྱེགས་པར་མཛད་ཅིང་སྤྱན་ཤལ་དང་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཆོའི་བཀོད་
པ་དང་བཅས་པ་འབྱུལ་བར་མཛད་པའི་ཐོག་སྤྱ་མ་སྐྱོང་ནས་དྲན་པའི་གསལ་.....
འདེབས་གདུང་དབྱངས་གྱི་རིམ་པ་དང་། སྤྱགས་དགོངས་རྩོགས་ཤིང་མཆོག་
རྒྱལ་ཕྱར་འབྱོན་སོགས་གྱི་གསལ་འདེབས་སྟོན་ལམ་དང་བྱིན་རྒྱབས་ལྷ་བ་.....
སོགས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས་ཕྱར་བར་རྩ་སྐྱོང་རུ་བྱོན་ཐོག་སྤྱ་མའི་སྤྱགས་དགོངས་...
རྩོགས་བྱེད་གྱི་གཙུག་པོ་ཡང་རྣམ་ཐར་གཙང་མའི་སྤྱེ་རྩེས་བསྐྱངས་ཏེ་སྤྱབ་པ་...
སྐྱོང་པོར་མཛད་པ་ལས་ལྷག་པ་གཞན་མེད་པར་དགོངས་ནས་སྐར་བཞིན་.....
སྤྱགས་དམ་རྫོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་པར་...
བཞུགས་ཤིང་། མདོར་ན་རྩ་སྐྱོང་རུ་བྱོན་ནས་ལོ་བདུན་གྱི་བར་རུ་འདི་སྤང་
གི་གཡེང་བ་མཐའ་དག་རྒྱང་རིང་རུ་དོར་བར་མཛད་དེ་སྐྱོང་རུས་ཞེ་བཅད་...
དྲག་པོའི་སྟོན་ནས་ཆེ་གཅིག་རུ་སྤྱབ་པ་ཁོ་ན་ཕྱར་ལེན་རུ་མཛད་ལ། འདི་དག་
གི་སྐབས་སུ་རྒྱན་དང་བྱང་པར་གྱི་ཉམས་བཞེས་རི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་གྱི་རིམ་...
པ་ཡང་མདོ་ཙམ་བརྗོད་ན། ཡི་དམ་ལྷག་པའི་ལྟ་བུ་བྱང་བ་ལས་འདས་རུ་
མའི་བསྐྱེན་སྤྱབ་སྤྱི་དང་། བྱང་པར་རུ་ཡང་པདྨ་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ལྷགས་

བསྟེན་སྒྲིལ་སྒྲིལ་དུང་ཕྱུར་སྤྱད་དང་བྱེ་ཆེན་འགའ་ཞིག་དུ་ཡོང་པ་དང་གཞན་.....
 (༡༥༥ན) ཡང་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ། རྫོང་འབྲེང་དང་གྲི་ཡ་ཉིས་འདྲེས་
 གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེ་ལྟ་དང་། མི་ཏྲ་བརྒྱ་ཙམ། འཛིགས་བྱེད་དཔའ་གཅིག་སོགས་
 གྱི་བཀའ་དང་བྱུར་བཀའ་དུ་མའི་ལྷགས་བསྟེན། གཞན་ཡང་རྒྱལ་དཀར། ཆེ་
 དཔག་མེད་སོགས་དང་། མགོན་པོ་ཕྱག་རྒྱལ་པ་ལྟ་བཞིན་དེལ་རྒྱབ། ཆེ་བདག་
 མགོན་པོ། མགོན་པོ་དབང་རྒྱལ། ཆོས་རྒྱལ། ལྟ་མོ་དམག་ཟླ་མ། ར་སྒྲིང་
 སྤང་མ་མགོན་པོ་ལྟ་ལུབ་མ། དག་སྤང་འབྲེང་དཀར་བ་སོགས་གྱི་ལྷགས་
 བསྟེན་བཤད་ཁྱུང་དང་མཐུན་པ་དུ་མ་ཆད་འབྲོལ་དུ་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་
 ཆེ་གཅིག་ཉིད་ལ་བྱང་འདུག་གི་གོ་འཕང་དུ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཟབ་...
 མ་གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཆོའི་གནད་གྱི་སྒྲིང་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་.....
 བསྐྱེད་རིམ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་གནད་རྣམས་ལ་
 ཉམས་བཞེས་རྫོང་ཕྱག་པར་མཛད་པས་རྒྱུད་སྡེ་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་...
 གྱི་ཉམས་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་མཐའ་དག་ཕྱགས་རྒྱུད་ལ་སྤངས་པ་བཞིན་དུ་...
 འབྲངས་ཏེ་བདུད་བཞིན་གཡུལ་རྫོང་ལྷག་མེད་དུ་བཅོམས་ནས་བྱང་འདུག་སྐྱོ་
 བཞིན་རྒྱལ་སྤྱད་ཆེན་པོ་ཞེས་པལ་དང་པལ་གྱིས་མཆོན་ཅམ་ཡང་ཐོས་པར་...
 དཀའ་བ་དེ་ཉིད་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཏེ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ལྟན་གྱིས་.....
 འབྲུབ་པའི་ཁམས་གསུམ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ་ཡིན་བཞིན་པར་མངོན་...
 པར་བཞེངས་པར་མཛད་དེ། རྒྱལ་འདི་དག་ནི་སྟོན་ཟས་གཙང་གི་སྤྱས་པོ་
 ཡང་ཐུན་མོང་བའི་སྤང་རོར་རྒྱ་སྤང་ནི་རྒྱ་ནའི་འགམ་དུ་ལོ་རྒྱལ་ཁ་ཟས་གྱི་
 རྒྱ་བ་རགས་པ་བཅད་དེ་མཁའ་ཁྲབ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་བཞུགས་.....
 བའི་མཐར་སྐྱགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྤྱས་བསྐྱལ་བས་...
 ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཏེ་བྱང་རྒྱབ་གྱི་ཤིང་རྒྱུད་དུ་བདུད་སྡེ་དཔུང་.....
 དང་བཅས་པ་བཅོམས་ནས་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་ཅི་ཕྱགས་རྒྱུད་...

ལ་མངོན་ཏུ་མཛད་པ་དང་། (༡༥༦) སྒྲིག་ནས་མཚུངས་པར་སྤང་ཞིང་། ལ་
སྒྲིལ་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་དོ་རྩེ་འཆང་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་དཔལ་བཟང་པོ་
“ རྒྱལ་དབང་མཚོག་གི་མཚན་ཉིད་ཞབས་ཕྱིར་བཞུགས་ཟུས་ཡིན་ནའང་.....
“ མགོན་པོ་ཉིད་བཀའ་ཚིག་གསན་བཞིས་ཀྱི་སྤྲད་ཏུ་སྟོན་དབྱིད་སྐགས་སུ་.....
ཆབ་ཚན་དང་འབྲེལ་བར་དགོངས་ཞུས་ཀྱིས་རྩ་སྤྱོད་ཏུ་ལན་མང་གདན་ཞུའི་
སྐོག་དམ་ཚིག་འབྲེལ་པ་བཞི་སྟགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་དང་། ཐང་སག་པས་མཛད་
པའི་འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རྩིགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་། བདེ་མཚོག་དྲིལ་བུ་ཕྱི་ནང་
གི་དབང་ཆེན། འཛིགས་བྱེད་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ། མི་འབྲུགས་པ་ལྟ་བུ་
གསུམ་མ་དང་། ལྟ་དགུ་མ་གཉིས། ཀྱན་རིག་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་དབང་
ཆེན་སྐགས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་རིམ་པ་བསམ་.....
ལས་འདས་པ་གསན་ཏེ་གདམས་པའི་གཏེར་མངོན་ཏུ་སོན་པར་མཛད་དོ།
དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་དག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་བ་
མཐའ་དག་དང་བྲལ་བས་ན་མ་དག་པའི་སྤང་ཞེན་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་
ཞིང་སྟོན་བཅུད་དག་པ་རབ་འབྱམས་བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་.....
རྣམ་འགྱུར་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཆར་བ་འགོག་པར་མི་རུས་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་
ཀྱན་ཏུ་དག་པའི་གཟིགས་སྤང་སྐགས་བྱུང་ཚུལ་ཡང་བསམ་ལས་འདས་ཤིང་
བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འགོངས་པར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་ཡིད་གཉིས་དང་.....
བྲལ་བའི་གནས་ཡིན་པས་ན་མཐའ་དག་རི་མོའི་ལམ་ཏུ་སྒེལ་བའི་ངལ་བ་ནི་
སུ་ཞིག་གིས་བསྟེན་པར་རུས། དེ་ལྟ་ནའང་བདག་སྐགས་རྒྱ་རྩལ་མཐོང་བའི་
མོས་ངོ་ལྟ་བུར་གནས་སྐབས་དང་དེ་དག་གིས་མཚོན་པའི་རུས་སྒྲིལ་ཀྱན་ཏུ་
དག་པའི་གཟིགས་སྤང་སྐགས་ངོ་མཚར་བའི་བྱུང་ཚུལ་འགའ་ཞིག་བྱུར་ཙམ་
རང་གཞན་ཀྱི་དད་པའི་བསོམ་སུ་བཀོད་ན། བདེ་མཚོག་གི་ཐུགས་བསྟེན་
མཛད་སྐབས་མནལ་ལམ་ཏུ་ཁང་པ་སུམ་ཅེག་ཞིག་གི་ནང་ཏུ་སྐྱུ་རྒྱ་གསེར་.....

ཟངས་འདྲ་བའི་བདེ་མཆོག་གི་དགྱིལ་འཁོར་སྒྲོས་བསྐྱངས་སུ་མ་ཐོག་མ་འོད་...
 (༡༥༥ན) ཟེར་ཤིན་ཏུ་འབར་བ་ཞིག་ལ་སྒྲོར་བ་མཛད་དེ་ཤར་སྒྲོ་ནས་ནང་ཏུ་
 གྱུན་པར་གཙོ་བོ་བཙམ་ལུན་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་མིའི་ཆད་ཅམ་ཞིག་
 གིས་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ཤར་གྱི་འདབ་མར་བསྒྲོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་བྱང་...
 བ་དང་། ཡང་མགོན་པོའི་བསྐྱེན་མཆོམས་མཛད་པའི་སྐབས་མནལ་ལམ་ཏུ་
 ཁང་པ་རྒྱ་མཐོང་ཅན་ཞིག་ཏུ་མགོན་པོའི་སྒྲོ་ཐོག་ཆད་མ་རྒྱན་ཆ་ལྷགས་སོགས་...
 མངོན་རྟོགས་ལྟར་ལ་སྒྲིན་མ་དང་སྒྲུ་ར་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་ཞིག་གཟིགས་པ་...
 དང་། ཡང་སྐབས་ཤིག་མཐོང་སྒྲོར་ཉི་མ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་འབྱུག་པ་འདྲ་བ་
 རས་གཟན་གྱུན་པ་ཞིག་གི་སྒྲིང་པ་ནས་མི་རྒྱུ་མངོན་ཤིན་ཏུ་མེར་བ་ཞིག་...
 བཏོན་ཏེ་འདི་དཔལ་མགོན་ཞལ་གྱིས་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཅེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་
 སྐབས་ཤིག་ས་སྤྱི་བ་ཅམ་གྱི་རུས་སྒྲུ་མརུན་རུ་དཔལ་མགོན་ཞལ་བྲམ་གཟུགས་
 ལྷག་གཡས་མི་རྒྱུ་ལྷང་རུ་བཟུང་བ་ཞིག་མངོན་སུ་མ་རུ་གཟིགས་པ་...
 དང་། ཡང་རྫོ་རྗེ་འཆང་རྒྱ་མཆོ་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱང་ནས་བདེ་མཆོག་ལྷས་
 དགྱིལ་གྱི་དབང་གསན་རྒྱའི་སྒྲོ་ཐོན་གྱི་རུབ་མོ་མནལ་ལམ་ཏུ་ཞོའི་མཆོ་ཞིག་...
 གི་དབྱས་སུ་རི་མཐོ་ཞིང་མཛེས་པའི་ཕྱིར་ཁང་བཟང་ཡིད་རུ་འོང་བ་ཞིག་...
 འདུག་པ་དེའི་ཕྱིར་རོལ་རུ་མི་སྒྲིན་མ་དང་ཨོག་ཞོལ་དཀར་པོ་ཤིན་ཏུ་རིང་བ།
 གོས་དམར་པོ་གྱུན་པ་གཉིས་ཁ་སྔོད་གྱི་ཚུལ་རུ་ཐགས་ཞིག་འཐག་གིན་འདུག་...
 པར། རྗེ་ཉིད་ལ་བལྟས་ནས་ཤིན་ཏུ་འཇུག་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཁྱེད་རང་ནང་
 ཏུ་ཐེབས་དང་ཡོ་བྱད་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་འདུག་ཟེར་བར་སྒྲོ་བྱེ་རྟེན་དང་རུ་
 ཐེབས་པར་བྱད་མཛེས་མ་ཞིག་གིས་རྫོ་རྗེ་འཆང་རྒྱ་མཆོའི་མཆོན་གྱིས་...
 བསྐྱར་བ་ཡིན་ཅེས་ཤོག་ཐུམས་འགའ་ཞིག་ལུལ་བྱང་བ་བཤིག་ཏེ་གཟིགས་པ་
 ན་ཐག་ཁྱོད་གྱི་སྒྲུ་ཡིན་ཟེར་བ་ཐུམས་གཅིག །བརྒྱ་རྟུ་ཐུམས་གཅིག །མཐིང་
 རིལ་གྱི་ཁྲག་ཐུམས་གཅིག་བཅས་འདུག་པར་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པ་ཆེ་བར་མཛད་

པའི་ཉམས་དང་། ཡང་སྐབས་ཤིག་སྐམ་ལྷོག་(༡༥༧) ལྟ་བུ་ཆེ་བ་ཞིག་གི་ནང་
རུ་ལྷགས་ཐག་གིས་བཏགས་པའི་བུད་མེད་པོང་བུའི་མགོ་ཅན་ཞིག་འདུག་པ་
དེས་ཤོག་བསྐྱེལ་ཞིག་སྤུལ་ནས་དེ་ལ་གཟིགས་དང་ཟེར་བ་བཞིན་གཟིགས་.....
པས་ཤོག་བསྐྱེལ་གྱི་ངོས་སུ་ཡི་གེ་ཤིན་རུ་མང་བ་བར་མཆམས་རྣམས་སུ་གསེར་.....
གྱིས་བྲིས་པའི་བདེ་མཆོག་གི་སྐགས་ལྟ་བུའི་ཡི་གེ་འགའ་ཞིག་འདུག་པར་བུད་.....
མེད་དེས། འདི་བདེ་མཆོག་པོང་ཞལ་ཅན་གྱི་ཆོས་སྒྲོར་ཡིན། སྐར་དར་ཡང་
ད་ལྟ་ཉག་སྤ་བར་འདུག་ཨང་ཞེས་ཟེར་ནས་ཐུང་ན་གྱི་རྣམ་པས་སྐམ་གྱི་ནང་
རུ་མགོ་སྐར་ནས་བསྐད་པ་ཞིག་གི་མནལ་ལམ་བུང་བ་དང་། ཡང་དེ་རྗེས་
མནལ་ལམ་རུ་རྩོམ་རྗེ་འཆང་རྒྱ་མཆོའི་མཆན་ཅན་དེ་ཉིད་གྱིས་རྩོམ་རྗེ་མཐུད་.....
པའི་རྗེས་གནང་བུད་པ་ཡིན་ཅེས་རྟོར་དར་ཞིག་ལ་རྩོམ་རྗེ་མཐུད་པ་གསུམ་...
མཛད་ནས་སྐགས་མང་པོ་ཞིག་འདྲན་པར་མཛད་པ་སོགས་བུང་བ་དང་།
ཡང་སྐབས་འགར་བྱགས་གྱི་ཉམས་སྤང་ལ། ད་ལྟའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྤང་འདི་
དག་འགོག་མེད་རུ་འཆར་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཁང་བཟང་ཤིན་རུ་རྒྱ་ཆེ་བ་...
མཐའ་དབུས་ཀྱན་རུ་འཇའ་ཆོན་དང་ཉི་འོད་གྱིས་བྱབ་པ་ལྟ་བུ་སྤྱན་གྱིས་.....
གཟིགས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡང་ཡང་རུ་འཆར་བ་དང་། ཡང་ཐང་ལྟའི་
གསལ་ཀ་མཛད་པའི་སྐབས་ཤིག་དངོས་སུ་གཡག་དཀར་པོ་ཤིན་རུ་ཆེ་བ་རྩ་...
རྩེར་མི་རྩ་བཀལ་བ་ཞིག་གི་ཁ་ནས། བེ་རྩ་ཅ་ནའི་རུས་ནས་ལས་འབྲེལ་ཡོད་
ཟེར་བ་ཞིག་གཟིགས་པ་དང་། ཡང་མགོན་པོ་དབང་རྒྱལ་གྱི་ལྷགས་བསྐྱེན་
མཛད་ནས་ཁ་སྐྱོང་གི་སྤྱོན་བསྐྱེག་གནང་སྐབས། མགོན་པོའི་སྐུ་ཤིན་རུ་ཆེ་བ་
ཞིག་གི་སྐགས་ཀ་ནས་སྒྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མཐའ་དབུས་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་.....
བཀྲག་སྟེ་གང་གི་ཞབས་བུང་རུ་འདུད་པའི་སྤང་བ་མངོན་སུམ་ལྟ་བུར་གཟིགས་...
པ་དང་། ཡང་ཐོ་རིང་ཞིག་མནལ་ལམ་རུ་མགོན་པོ་གང་གི་རིགས་གྱི་ཅོད་
པར་ཟླ་མེད་པ་ལ་པར་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་སྒྲོས་གྱི་ཆག་པ་

ཞིག་བསྐྱམས་ནས་ད་ཕྱིན་ཆད་ངས་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་བསྟན་ན་ལེགས་
 རབ་ཡོང་ཞེས་སྒྲེར་མ་(༡༥༥ན) ཞིག་གི་ནང་དུ་ཆོ་དཔག་མེད་གི་སྒྲུབ་ཀྱིན་ཤིན་
 ཏུ་ལེགས་པ་ཞིག་དང་། ཁ་བཏགས་དྲི་མེད་རིང་བ་བཅས་ད་རེས་འདི་ཉིན་
 འབྲེལ་ཡིན་ཅེས་སྒྲུལ་བ་དང་། ཡང་སྐྱགས་པ་ལག་སོར་བའི་ནང་ན་གཏེར་
 སུར་བྱིན་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་བསྐྱར་གཏོང་དགོས་གསུངས་རུང་གཞན་གྱིས་མི་
 གཏོང་བའི་བསྐྱམས་ར་ཆེ་བའི་སྐབས་མགོན་པོ་ཉིད་གི་བཀའ་ལས། ངས་
 དམ་ཅན་པ་གཏང་ཡོད་པས་ད་ཆ་སུར་བ་ཡོང་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་མ་
 འགྲངས་པར་སུར་པ་ཐུག་དུ་འབྱོར་རྒྱུའི་རྒྱབ་མོ་མནལ་ལམ་དུ་རྗེ་རང་ཉིད་
 ཁང་པ་ཞིག་པ་ཞིག་དུ་བཞུགས་འདུག་པར་ངེ་ཞིག་ན་བཙོན་པ་ཞིག་བསྐྱེགས་.....
 བས་འབྲིད་བྱུང་བར། དེ་ཤོར་དུ་མ་འདུག་བཙོན་ཁང་དམ་པོར་རྒྱག་ཅེས་.....
 གསུངས་པའི་མོད་ལ་མི་ཞིག་གིས། བརྒྱའི་ཐུགས་གཏེར་བཟོ་མའི་བཅུད། གནམ་
 རྒྱགས་མེ་འབར་རྒྱུ་སྒྲུལ། ཞེས་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། དེའི་སང་ཉིན་ཐུགས་
 དམ་གི་སྐབས་རྒྱན་དུ་འབྱུང་བའི་ཁང་བཟང་གི་བཀོད་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་
 ལ། རྗེ་ཉིད་གི་མཐའ་སྐར་བྱི་ནང་ཀུན་དུ་དཔའ་པོ་རུས་རྒྱན་གྱིས་སྒྲས་ཤིང་.....
 ཟངས་འབག་གྱོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། དཔའ་པོ་རུས་རྒྱན་སྒྲས་པ་ས་གཞི་ཁེངས་པ་ལྟ་
 བུ་ལག་ན་ཁ་མ་རུ་ཐོག་ནས་གར་སྐབས་བྱེད་པའི་ཐུགས་ཉམས་ཤར་བ་སོགས་.....
 བྱུང་སྐྱང་ཞིང་། གཞན་ཡང་འདི་དག་དུ་མ་བཟད་ལྟག་པའི་ལྟ་དུ་མའི་ཞལ་.....
 གཟིགས་དང་། ལུང་བསྟན་དངོས་ཀྱི་བ་བརྟེས་ཚུལ། ཐུགས་རྒྱད་ལ་ས་ལམ་གི་
 རྟོགས་པ་འབྲངས་ཚུལ་སོགས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་.....
 པ་དུ་མ་ཞིག་བཀའ་སྒྲུལ་པ་དག་མཐོང་ཞིང་ཐོས་མོད་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་.....
 ཐར་ཆེན་མོ་འདིར་ཡོངས་ཀྱགས་གི་ཚུལ་དུ་བཀོད་ན། དེར་རུས་གི་སྒྲེ་པོ་སྒྲོ་
 དམན་ཞིང་ཤེས་རབ་རྒྱུད་བ། དག་སྐྱང་དང་དད་པ་སོགས་རི་བོང་རྩེ་སྐྱན་
 རྒྱུའམ་པ་ཆོན་དུ་གཏོགས་པ་དག་གི་ན་ལམ་དུ་སོང་ན། ཇི་སྐད་དུ། མདོ་སྙུང་པ་

ལས། ཐོས་ནས་སློ་ཆུང་དེ་ཡིས་འདི་ནི་སྤང་བྱེད་དེ། །སྤངས་ནས་སྐྱབས་མེད་ཡུར་
པ་དེ་ནི་མནར་མེད་འགྲོ། །(༡༥༥) ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམ་པའི་གསང་བ་
མཛད་ཏུ་བྱུང་བའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་སློབ་ཀྱི་གར་མ་ཤོངས་པས་ལོག་ལྟ་དང་.....
དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྐར་འདེབས་དང་། མ་
གུས་པའི་ལས་ངན་བསགས་ན་ཆེ་འདིར་མཐོང་ཆོས་ལ་ཡང་ཡུལ་དམ་པ་ལ་...
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཆབ་པོ་ཆེ་བསགས་པའི་འབྲས་བྱ་ཆེས་ཡིད་...
ཏུ་མི་འོང་བ་ཏུ་མ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་བྱི་མ་ནི་མནར་མེད་དཔུལ་བའི་ཡུལ་ཏུ་
གཏན་བཞགས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་གྱི་དགག་བྱ་ཏུ་མ་ཡོད་པར་མཐོང་
ནས་མཆོན་ཅམ་ཞིག་ལས་ཞིབ་ཏུ་མ་བཀོད་ལ། སྐལ་ལྷན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་སྤྲོད་དང་
ལྷན་པ་དག་མཆིས་ན་ནི་ཚུལ་དེ་དག་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གྱི་ཡུལ་ཏུ་...
ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་སྐལ་བ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། ཤོང་ཏུ་བཀོད་པ་དེ་
དག་རེ་རེ་ལའང་མཆོན་དོན་བྱང་པར་ཅན་དང་། འབྱུང་འབྱུར་ལྷང་ཏུ་སྟོན་
ཚུལ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེར་བྱར་སྤང་བྱང་ཡི་གེའི་ཁྱར་གྱིས་...
འཇིགས་པས་མ་སྤྲོས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་དཔྱོད་ལྷན་རྣམས་གྱིས་ནི་ཚུལ་དེ་དག་
ཉིད་ལ་ཞིབ་ཏུ་བཞགས་པ་ཉིད་གྱིས་ཤེས་པར་རུས་སོ། །

༥ འདིར་སྤྲོས་པ། སྤོན་བྱོན་གྱུ་བ་པའི་དབང་ཕྱག་ཐམས་ཅད་གྱི། །རྣམ་
པར་ཐར་པའི་ངང་ཚུལ་མ་ལུས་པ། །རུས་གཅིག་སྐྱངས་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་
བཀལ་བའི། །ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བྱིད་གྱིས་བདག་གིར་མཛོད། །གྱུ་བ་དབང་ཀྱན་
གྱི་བྱ་མཆོག་བྱིད་ཉིད་ལ། །འགུན་ཟུར་ཡུར་པ་འཇམ་གླིང་འདི་ཉིད་ན། །མ་
རྟེན་ནམ་མཁའི་ནོར་བུའང་རང་འོད་གྱི། །སྤོན་མེ་བཏེག་ནས་གླིང་བཞིར་
བཅའ་བ་སྟུམ། །རྒྱལ་བ་གཞན་དག་སྟིགས་རུས་འགོ་སྤྱོད་གྱི། །ངང་ཚུལ་ངན་
པས་བྱགས་ཡིད་འབྱུང་ཡུར་ཏེ། །དག་པའི་ཞིང་ཏུ་མནལ་ཚུལ་བསྟན་པ་ན། །
མགོན་བྱིད་གཞན་དོན་སྟོང་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ། །སྤོན་ཆེ་བྱ་རམ་ཤིང་

པས་སྟིགས་མའི་འགྲོ། །སྒྲུལ་བར་བཞད་ཆེ་བད་དཀར་ལྟར་བསྟགས་ན། །
 སྟིགས་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་སྟིགས་མ་ཡི། །མགོན་ཁྱོད་པད་དཀར་གཉིས་
 པར་(༡༥༧ན) ཅིས་མི་འགྲུབ། །སྟིགས་གཉིས་ཀྱན་བྲལ་ཐུགས་ཀྱི་ཨ་དཀར། །དག་
 པའི་སྒྲུང་བ་འབྲམས་སྐྱས་གཟུགས་མཛར་བར། །འགོག་མེད་འཆར་བའི་
 གཟིགས་མ་མཐའ་སྐྱས་པ། །ཀླུ་བའི་མཁྱེན་པ་ཡིས་ཀྱང་གཞལ་མི་རུས། །
 ཟུང་འཇུག་སྐྱ་བཞིར་གྲགས་པའི་ཀླུ་སྲིད་ལ། །རིང་ནས་ཅི་དགར་དབང་
 བསྐྱར་མཛད་ཟིན་ཀྱང་། །སྐར་ཡང་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་རུ། །
 བཞེངས་ཚུལ་བསྟན་འདི་ཐམས་མཁས་མཛད་པའི་འཕུལ། །མདོར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་
 གསང་གསུམ་ཡོན་ཏན་གྱི། །བཀོད་པ་བད་མི་ཤེས་པ་ནམ་མཁའི་མཛོད། །
 མཐོང་ཞིང་ཐོས་ཆེ་བདག་ཡིད་ཀྱ་ལྷ་ཏ། །དབང་མེད་གུས་པའི་ཟིལ་མངར་ཅི་
 ཡང་སྐྱགས། །དེ་ཕྱིར་སྐར་ཡང་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བ་རུ། །ཁྱོད་སྐྱའི་མཛོད་སྐྱག་ཡིད་ལ་
 མི་འབྲལ་ཞིང་། །ཁྱོད་གསུང་བརྟུང་ཅིས་ཏྲག་རྩ་འཆོ་བ་དང་། །ཁྱོད་ཐུགས་
 ཕྱིན་རྒྱལ་སྟོང་ལ་འཇུག་པར་སྟོན། །ཅིས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་
 བཅད་པའི་རིམ་པ་དག་གོ། །

༥ དེ་ལྟར་ལོ་གངས་བརྟུན་གྱི་བར་རུ་ཐུགས་དམ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་.....
 འཛིན་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་པར་བཞུགས་པ་ལས་ཟིལ་གཞོན་ཅིས་
 པ་མེ་པོ་རྟ་ལོ་གསར་རུ་ཆོས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་ན། །སྟིགས་རུས་ཀྱི་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངེས་པ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡངས་འཛིན་པ་རྩི་
 ཏ་ཡེ་ཤེས་ཀླུ་མཛོན་དཔལ་བཟང་པོ་ནས། །རྩ་མཆོག་གངས་རིའི་མགོན་པོ་
 ཐུག་ན་པད་དཀར་འཆར་བ་རུར་སྟིགས་གི་ཀླུ་མཛོན་འཛིན་པ་རྗེ་བཙུན་སྟོ་
 བཟང་བསྟན་པའི་དབང་ཐུག་ལ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོར་.....
 མདོ་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ལྷང་དང་། །དབང་བྲིད་
 མན་དག་སྟགས་འབུལ་བའི་རུས་ལ་བབ་པའི་ཆོ། །ཀླུ་དབང་ཐམས་ཅད་

མཁའ་གཟིགས་ཆེན་པོ་ནས་སྤྱད་པ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་.....
ལྷ་སྤྱད་པ་མཁོན་རྩི་རྩི་འཆང་ཉིད་ལ་ཡང་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རྩི་ལ་སྤྱད་.....
ཅིག་(༡༥༧) ཏུ་ཡོངས་སྤྱད་པར་ཐེབས་དགོས་ཀྱི་བཀའ་ལྟ་རིན་པོ་ཆེ་རྩ་.....
སྤྱད་ཏུ་ཐེབས་པ་སྤྱད་ཏུ་སོན་པ་ན་རི་ལྟར་མདོངས་མཐའ་ཅན་ཀྱི་རྩ་ལས་ཏུ་
དབྱར་ཀྱི་རྩ་སངས་སྤོས་པ་ལྟར་སྤྱད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་སྤྱོད་པ་ཆད་མེད་པ་.....
རྒྱས་པར་བྱར་ཏེ། འདི་སྤྱད་ཏུ། སྤྱིགས་མ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཆེན་སྤྱིགས་མར་བྱར་
པའི་རྩས་ཀྱི་ཡང་མཐའ་འདི་ལྟ་བུར་ཡང་སྤྱད་བཅས་རྒྱལ་བའི་མཛད་པའི་.....
ཁུར་ཆེན་གཅིག་པུ་བསྐྱམས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཇམ་མཁོན་སྤྱོད་པ་གཉིས་.....
པ་ཡོངས་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ནས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་སྤྱད་པའི་སྤྱད་པ་.....
བསྤྱད་ཀྱི་གོ་ཆ་སྤྱད་པར་ཏུ་བཞེས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཆེན་པོས་རྩས་དན་ཀྱི་.....
སྤྱད་པ་རྒྱང་རིང་ཏུ་བསྐྱངས་པར་མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཆོས་རྩི་མཆར་ཆེ་.....
ཞིང་མདུན་ཏུ་བྱུང་བའི་སྤྱད་པ་བཟང་པོ་ཉིད་ཏུ་མདོན་ལ། བྱད་པར་ཏུ་ཡང་
འཇིག་རྟེན་དབང་སྤྱད་པ་ལ་དགའ་བས་ཀྱང་སྤྱོད་རིང་མོ་ཞིག་
ནས་བྱང་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདི་འདྲལ་བའི་སྤྱད་པ་ཆེན་ཏུ་བཞེས་པའི་སྤྱད་པ་.....
ཀྱི་དམ་བཅའ་བཟན་པོ་མི་སྤྱད་པར་ཏུ་སྤྱིག་འཛིན་པའི་རྩི་གར་ཟམ་མི་.....
ཆད་ཏུ་བྱོན་པར་མ་ཟད་དེང་གི་རྩས་སྤྱད་པ་ཡོངས་འཛིན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་
ལས་མདོ་རྒྱད་མན་དག་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་
རྟེན་པར་བཀའ་བ་རྣམས་ལོར་བདག་པོའི་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱད་པ་
ཀྱི་བང་མཛད་ཏུ་བཞེས་ཏེ་རིས་མེད་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་བཞོ་བཤར་འབྱེད་.....
ཅིང་སྤྱད་པ་སྤྱད་པོ་ཡོངས་སྤྱད་ཀྱི་བདག་པོར་བཞེངས་པའི་དགོངས་བཞེད་.....
སྤྱད་པོར་མ་ཡིན་པར་གཏད་པར་གནང་བ་ནི་འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྱག་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བཞོ་སྤྱད་པ་ཆེན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལས་ཀྱབ་པར་སྤྱད་ཞིང་།
དེ་བས་ན་སྤྱི་མཆོག་དམ་པ་ནང་པན་ཚུན་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཆད་པ་.....

དང་། ཉན་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་
 ཆེས་ཤིན་དུ་དགོན་པ་ཡིན་ན་བདག་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་སྐལ་བཟང་གི་དགའ་...
 ཉན་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཅི་བདེར་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་པ་ནི་...
 རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་ེ་ཀྱུ་ལ་(༡༥༠ན) དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་...
 གཟིགས་མཆོག་གི་བཀའ་སྒྲུལ་དང་དུ་སྒྲུངས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་བདག་...
 རྒྱད་ཡོངས་སུ་ཆོམ་པར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་...
 བྱ་བར་རིགས་སོ་དགོངས་ཏེ་ཐུར་བ་ཐུར་བར་མཛད་པ་གཞན་གྱིས་བར་...
 མཆོད་པར་ར་སྒྲིང་ནས་ཕྱག་བཏེགས་ཏེ་ལྟ་ལྟན་གྱི་སྤྱོད་སུ་བྱོན་ནས། གོང་...
 ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ལ་མཛུགས་ཕྱག་དུ་བྱོན་པར་ེ་ཀྱུ་ལ་...
 དབང་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཐུགས་དགུས་པ་ཆོད་མེད་པའི་སྟོན་ནས་སྤར་ལས་ལྷག་...
 པའི་བདག་ཆེན་གཟེངས་བསྟོད་སྐྱེས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྒྲུལ་ཞིང་།
 མི་རིང་བ་ཉིད་ནས་གཟུང་ཆོས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཉིན་འཇམ་མགོན་སྤྱོད་...
 མ་གཉིས་པ་ཡོངས་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཀྱུ་ལ་པོ་ནས་གྱུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞུང་...
 མེད་ཁང་དུ་ེ་གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་དང་། མགོན་པོ་ཉིད་...
 སྐྱེས་བསྟན་པའི་བདག་པོར་འོས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དུ་མ་དང་། གཞན་...
 ཡང་རྒྱད་དག་ཅིང་སྐལ་བ་དང་ལྟན་པའི་གདུལ་བུའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་...
 རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་འགྲུད་པའི་དབུ་ཚུགས་ཤིང་། དེ་ཡང་གསུང་ཆོས་...
 ཀྱི་ཐོག་མར་བརྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་དང་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་གཟིགས་...
 བས། རང་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཟས་གཙང་སྲས་གྱིས་སྟོན་སྟོབ་པ་...
 ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མའི་སྟོན་ནས་ཀྱུ་ལ་...
 སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་སྦྱོར་རབས་ཀྱི་འབྲེང་བ་རྣམས། འཕགས་...
 པའི་ཡུལ་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔའ་བོས་སྟོན་ཆོག་གི་ལམ་དུ་དྲངས་པའི་...
 ཉོགས་བརྗོད་ཆོས་མད་དུ་བྱུང་བ་སྦྱོར་རབས་སོ་བཞི་པར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་...

ལ། ཡོངས་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་ཉིད་ནས་སློང་མན་
རྣམས་ཀྱིས་གོ་བདེ་བའི་སྤང་དུ་སྤྱད་མོང་དང་སྤྱད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལོགས་...
བཤད་མད་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པའི་སྟོན་མེད་པའི་འགྲེལ་ཆེན་གསར་དུ་བཀའ་...
ཚུལ་མཛད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་ལུང་ཟབ་རྒྱས་སུ་སྦྱལ་ཞིང་གཞན་ཡང་ཟབ་...
མོའི་ཆོས་བཀའ་མཐའ་སྐྱས་(༡༦༠བ) པའི་བཤད་ལུང་དང་། དབང་བྲིད་
སོགས་རྒྱ་ཆེར་སྦྱལ་ཏེ་རི་ལྷོ་འོག་མིན་གྱི་ཞིང་དུ་དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྟོན་...
པའི་དུང་དུ་འཁོར་ས་བརྒྱའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་...
པར་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཉན་པ་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་སྐལ་བཟང་གི་...
དགའ་བདེ་ལ་རྩལ་པར་མཛད་ལ། དེ་ནས་དབྱར་མཆམས་སུ་རེ་ཞིག་གསུང་
ཆོས་ཀྱི་བར་མཆམས་འཛིག་གནང་གི་ཐོག་སྤར་སྟོན་མཆམས་སུ་གནང་བར་...
བཞེད་པའི་ཆེ་མགོན་པོ་ཉིད་ལ་༥ གོང་ས་རྒྱབས་མགོན་མཆོག་ནས་དེ་བར་...
པོ་ཏ་ལ་རང་དུ་བཞུགས་དགོས་ཀྱི་བཀའ་ནན་སྦྱལ་དུང་རེ་ཞིག་དགོངས་...
གྲོལ་གྱིས་སྤར་སྟོན་དུས་སུ་བཅར་ཆོག་པ་ཞུས་ཏེ། བར་དེར་ལྷོ་བར་རྩ་སྐྱང་
དུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་ནས་སྤར་བཞིན་དཔེན་པའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་ཕྱོན་...
ནས་རེ་ཞིག་གི་བར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་བཞེས་སོགས་ཐུགས་དམ་རྒྱ་པོའི་
རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་བརྩོན་པར་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ལོ་དེའི་
ཏོར་ཟླ་བརྒྱད་པ་གསར་དུ་ཉེ་བའི་ཆེ་དབང་སྐྱགས་རྒྱལ་པོའི་ལྗོངས་ནས་གནམ་...
གྱི་ལྷ་འཇམ་དབྱངས་༥ གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་གསེར་གྱི་སྐྱེས་བཟང་བསྐྱམས་
པའི་མཁན་པོ་ནང་སོ་སྟོན་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་འབྱོན་སྤང་གསན་...
པ་ན་༥ གོང་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གསེར་གྱི་བཀའ་ལུང་དང་། གནང་སྐྱེས་
བཟང་པོའི་དགའ་སྟོན་ལ་ལོངས་སྤྱད་པར་ཡང་འབྱོན་དགོས་པ་དང་། ལྷག་
པར་དུ་ཡང་རི་སྤང་དུ། དམ་པ་རྣམས་ནི་ཁས་འཆེ་མི་བྱ་ཞིང་། །གལ་ཏེ་
དགའ་བས་ཁས་ནི་སྤང་གུར་ན། །རྩི་ལ་རི་མོ་བྱིས་པ་རི་བཞིན་དུ། །ཤི་ཡང་

གཞན་དུ་འདྲོར་བར་གལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་དུ་ལྟ་ལྟ་
 ནས་ཐེབས་སྐབས་ཉིད་ནས་སྤར་སྟོན་དུས་སུ་བྱོན་སྟེ་སྤར་བཞིན་ཟབ་མའི་
 ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་བཞེས་པར་ཐུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོར་ཡོད་པ་མ་
 ཟད་ཀྱི་ཀླུ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོར་དེ་དོན་མཛད་རྒྱུ་
 སྟོན་གསལ་གནང་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདའ་བར་རྟོར་
 གྲོ་བརྒྱུད་པ་གསར་མཆོམས་སུ་རྩ་སྤྱོད་ནས་ཐུག་བཅུག་སྟེ་དབུས་འགྱུར་གྱི་
 སྤྱོད་སུ་བྱོན་ཅིང་། དེ་དང་(༡༩༡ན) དུས་མཚུངས་མི་འགྲངས་པར་གནམ་
 བསྐྱེད་ཀྱི་གོང་མ་ཆེན་པོའི་བཀའ་མངགས་པའི་མཁན་ནང་འཁོར་བཅས་ཀྱང་
 ལྟ་ལྟ་དུ་འབྱོར་བར་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྒྱུར་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཉིན་ཐུག་
 ན་པ་སྒྲོའི་དགུས་ཞིང་གྱུ་འཛིན་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་སྐབས་མགོན་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་མཛད་ཡོན་རྣམས་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་གོང་
 མའི་ལུང་འཛིན་ཞུ་ལེར་གྱི་བསྟན་འཛིན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་།
 འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཨམ་བན་རྣམ་གཉིས། བཀའི་འཆིང་སང་ཆེན་པོ་
 མཐུན་ན་འདྲོན་བཞི་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ས་མཆོག་གི་ཞབས་འདེགས་པ་མི་
 དྲག་ལེར་སྒྱུ་དུ་མ་འདུས་པ་རྣམས་དང་ལྟན་གཅིག་པའི་དབུས་སུ་དབང་སྒྱུགས་
 ཀླུ་པོའི་བཀའ་ལུང་གསེར་གྱི་ཙོད་པ་ཏ་བཟང་པོ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་
 བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་དངོས་པོ་གཅེས་པ་དུ་མ་འཁོར་ཡུག་ཀྱན་དུ་འཕྲིང་
 བར་བསྐྱིགས་པའི་གནང་སྒྲུས་ཀྱི་ལོ་མས་པ་སྤུལ་བ་དང་ཆབ་ཅིག་པར་གཞུང་
 ས་མཆོག་ནས་དགུས་པའི་སྟོན་ཆེན་གྱི་རིམ་པ་བཟང་ཞིང་རྒྱས་པར་བཤམས་
 པ་སོགས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལ་ཅི་དགར་རོལ་བར་མཛད། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་
 ལོན་པར་སྤར་བཞིན་ཡོངས་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་ཆེན་པོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱར་བར་བཞེད་པའི་ཆེ་མགོན་པོ་ཉིད་གྱི་བཞུགས་གནས་ཀྱང་པོ་ཏ་ལ་རང་དུ་
 གཏན་བཞུགས་མཛད་ལ། འདི་སྐབས་སྟེང་ཆང་དུ་དོ་རྩེ་འཆང་བྱམས་པ་

སྒྲོན་ལམ་དེ་ཉིད་སྐྱེས་སྐྱེད་ཚུལ་བཟན་པ་གསུམ་ལྟེན། རྗེ་ཉིད་དང་མཁན་ཆེན་
རག་དབང་ཆོས་འབྱུང་བཅས་དཔོན་གཡོག་ཉུང་བསྐྱུས་གྱིས་ས་སྤྱིབ་ཅམ་ལ་
སྐྱེད་ཆང་རུ་བྱོན་ནས་དེ་རྒྱབ་དང་སང་ཞོགས་བཅས་སུ་མགོན་པོ་ཉིད་ནས་རེ་
ཞིག་ཞབས་པད་བརྟན་དགོས་གསུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་འདེབས་མཛད་
པར། ད་མི་ཆན་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་དྲག་ལོན། བསམ་པ་དང་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན།
བྱུང་པར་སྐྱེ་ཞབས་ཉིད་ནས་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་ལ་རྗེས་བྱས་ཟིན་པས་བསམ་པ་
རྗེས་ལ། ད་ཆད་པོ་ཡུན་རིང་བསྐྱེད་ཀྱང་དགོས་ཆོགས་མི་ཆེ་ཞིང་། སྐྱེ་བ་བྱི་
མ་ནི་རྫོང་རིང་ལ་ཡོང་(༡༦༧བ) བས་བྱ་ཉུང་སྐབས་ཆོས་བྱེད་པར་བར་ཆད་ཆེ་
བས་བྱེད་རྣམ་གཉིས་ནས་སྐྱུལ་སྐྱེ་ཆོས་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་སྤྲུམ་མའི་དམ་ཆོག་ལ་
དགོངས་ཏེ་ངེས་པར་མཛད་དགོས་ཐེབས་པར། རྗེ་རྣམ་གཉིས་ནས་ད་ཆ་
ཅིས་ཀྱང་ཞབས་པད་མ་བརྟན་ཆེ་སྐྱེ་སྤྱིད་རྗེས་མ་ཞལ་བཞེས་ལྟར་རྫོང་རིང་
རང་རུ་ངེས་པར་འབྱོན་དགོས་ཤིང་། རེད་རང་གཉིས་ནས་ལྷས་སྒྲིག་ཐེད་
པོར་གྱིས་ཞབས་འདེགས་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་ཆོག་པ་ཞེས་བྱས་པར། ཤིན་རུ་
མཉེས་ཏེ་དེ་དོན་རེད་རང་ནས་ཀྱང་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་རྫོང་རིང་
རང་རུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་བྱེད་པས་དེ་ལས་གཞན་དྲག་ཞན་སུ་ལ་དོགས་གནས་
བྱུང་རུང་ངོས་འཛིན་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་འགྱུར་མེད་གྱི་བཀའ་དང་ལྟན་ཅིག་རུ་
ཁ་བཏགས་ཞིག་ལ་སྐྱེ་རུལ་འཕྱིས་ཏེ་མཐུད་པ་གསུམ་གནང་ནས་འདི་རྫོང་རིང་གི་
ལུ་ལ་འཕྲོད་ཅེས་རྗེ་རྣམ་གཉིས་ལ་སྐྱུལ། དེ་ནས་བྱིར་འབྱོན་ཁར་ཐུགས་ཤིན་
རུ་འཕྱིང་བས་སྐྱུན་ཆབ་མང་རུ་འབྱོན་བཞིན་པར་ཞབས་སྐྱི་པོར་བཞེས་ཤིང་
རྗེས་འཛིན་གྱི་སྐྱབས་འཇུག་སོགས་བྱ་བར་མཛད་ནས་སྐར་ཡང་པོ་ཏ་ལར་བྱོན།
རིང་པོར་མ་ལོན་པར་སྐྱེད་ཆང་རྫོང་རྗེ་འཆང་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་མནལ་
བས་ཐུགས་ངལ་ཆད་མེད་གྱི་སྒྲོན་ནས་དགོངས་པ་རྗེས་ཐབས་གྱི་བསྐྱེད་ཏེན་དང་།
ཏེན་གསུམ་ཁག་ལ་མཆོད་འབུལ་སོགས་ཀྱི་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱུལ་སྐྱེ་བྱུར་གསལ་གྱི་

ཐབས་ཚུལ་སྒྲུག་ལ་བཙོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སྤར་བཞིན་པ་ཕྱུལ་དབང་
 བྱུག་ན་པད་དཀར་འཆང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དམ་པའི་ཆོས་་་་
 གྱི་རིམ་པ་སྒྱིད་དང་། བྱུང་པར་རུ་ཡང་མདོ་རྒྱུད་ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་ཡང་ཅེ་སྟོང་
 པའི་ཡང་སྟོང་པར་བྱུར་པ། སྤལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་ནམས་ཆེ་གཅིག་ཉིད་ལ་བྱུང་
 འདུག་གི་གོ་འཕང་རུ་བཞོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཟབ་མོ་མཐར་ཐུག་པ་དཔལ་་་་་
 གསང་བ་འདུས་བའི་རིམ་པ་གཉིས་གྱི་གནད་ནམས་མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞིའི་སྒྱ་་་
 བར་ནས་དྲངས་ཏེ་དབྱིས་ཕྱིན་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལེགས་བཤད་ཆེས་་་་
 མད་རུ་བྱུང་བ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གསུང་གི་ཉིང་ཁུ་འགྲེལ་པ་བཞི་
 རྒྱགས་སུ་བྲགས་པ་དང་། (༡༩༢༣) སྤལ་དོན་ཀུན་གསལ་སྒྲུག་དང་། དུས་
 གསུམ་ཕྱུལ་བའི་གཞུང་ལམ་ཆེན་མོ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེ་ཆུང་སྒྲུག་་་
 ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གདམས་པ་ལོ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་ཕྱུལ་པོ་ལྟ་བུ་་་
 རྣམས་གྱི་བཤད་ལུང་ཟབ་བྲིད་སྒྲུག་འོལ་སྒྱི་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གསན་སྟེ་མེ་་་
 ལྷག་ནས་ས་སྒྲེ་ལོ་རྩོ་རྒྱགས་ཙམ་གྱི་བར་རུ་བཞུགས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་པ་སྒྱུབས་
 མགོན་རྒྱུ་རྗེ་འཆང་འདི་ཉིད་མཁས་གྲུབ་གང་གི་ཐད་ནས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་་་
 བསྐྱུན་པར་མི་རུས་པའི་བསྐྱུན་པའི་བདག་པོར་གྲུབ་པ་མ་ཟད་གསང་ཆེན་་་
 རྒྱུད་སྟེ་རྒྱ་མཚོའི་ཟབ་མོའི་མན་ངག་གི་བདུད་ཅི་འགྲེད་པ་ལ་ཕྱུལ་བ་རྒྱུ་རྗེ་་་
 འཆང་རང་ཉིད་དངོས་སུ་བྱོན་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་རུ་མཛད་པར་བྱར་མེད་་་
 པའི་རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་བྱུང་བདག་ཏུ་སོན་པའི་དབང་གིས་་
 བསྐྱུབ་གསུམ་ནམ་པར་དག་པའི་རིག་པ་འདིན་པའི་འདུས་སྟེ་ཆེན་པོ་ཅེ་་་་་
 རྣམ་ཕྱུལ་གྱི་ཚང་གི་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོས་མགྲིན་གཅིག་གིས་བཙོན་ལྷན་འདས་
 དཔལ་རྒྱུ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་དབང་ཆེན་གྱི་རིམ་པ་སྒྱུལ་་་་་
 དགོས་གྱི་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་པར་པ་སྒྱུབས་མགོན་ཕྱུལ་བའི་དབང་་
 པོ་གང་ས་ཐམས་ཅད་མཐུན་གཟིགས་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤལ་བ་་

དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྤོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་སྐོ་གཅིག་.....
ལུང་སྤང་བས་ཅིས་ཀྱང་ནས་གནང་དགོས་ཞེས་བཀའ་ལྷང་ནན་གྱིས་ཐེབས་
པར་མ་ཟད་མགོན་པོ་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་རུས་གསུམ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་....
དྲི་མ་མེད་བས་ལན་བརྒྱར་བརྟགས་ཤིང་གཟིགས་པ་ན་ཡང་། ད་ནི་རང་དོན་
ཡོངས་ལུ་རྒྱུ་གས་ནས་གཞན་དོན་གྱི་སྐོ་བརྒྱ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་འབྱེད་པའི་རུས་ལ་...
ངས་པར་བབ་པར་གཟིགས་ཤིང་སྟག་པར་དབང་ལྷས་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ཐམས་.....
ཅད་རིང་མོ་ཞིག་ནས་མགོན་པོ་རང་ཉིད་གྱིས་ཆོས་གྱི་བདུད་རྩིས་རྒྱད་ཡོངས་ལུ་
བརྒྱན་པར་བྱས་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣམས་པོ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཤ་སྟག་...
དུ་སྤང་བས་འདི་དག་ལ་གསང་ཆེན་རྣེ་རྣེ་ཐེག་པའི་རིམ་གཉིས་གྱི་ལམ་ཟབ་...
མོ་བཟུན་ན་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་དྲུག་ཚུན་ལ་(༡༦༢༥) ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་དུ་སྤྱོན་...
པར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ་བ་སོགས་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་.....
དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེར་འགྱུར་བར་གཟིགས་ནས་དབྱེས་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་...
ཉི་རྣམ་རྒྱལ་གྱ་ཆང་གི་གྲ་ཁང་ཆེན་མོ་གསང་སྟགས་དགའ་བའི་ཆོལ་དུ་གནང་....
བར་བཞེད་ནས་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱད་དང་དམ་པའི་དགོངས་དོན་སླ་ན་མ་མཆིས་...
པའི་ཐུག་ལེན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་པར་དག་པ་རྣམས་སྤྱ་བཙོས་སུ་མ་སོང་བའི་སྐོ་
ནས་ཉིན་དང་པོར་སྟ་གོན་གྱི་རིམ་པ་དང་། གཉིས་པར་དངོས་གཞིའི་རིམ་
པ་བཅས་ཟབ་རྒྱས་སུ་སྦྱལ་ཞིང་། དེ་ཡང་དབང་ཆོག་སོགས་གྱི་གཞུང་ནས་
གང་བྱུང་བའི་ཐུག་ལེན་ནག་འགྲོས་མ་ཁོ་ནས་དབང་བསྐྱར་ཐུབ་ཅུམ་མ་.....
ཡིན་པར། སྟ་གོན་ནས་བཟུང་སྟེ་དངོས་གཞི་མ་རྒྱུ་གས་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་
སྤྱོ་ནང་གསང་བའི་གསུང་བཤད་གྱི་རིམ་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཙོ་བོར་རྒྱལ་...
བ་རྣེ་རྣེ་འཆང་གིས་རི་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱད་གྱི་དགོངས་དོན་དང་འཕགས་...
བོད་གྱི་མཁས་གྲུབ་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་གྱི་ལེགས་བཤད་མད་དུ་བྱུང་བ་...
རྣམས་གྱིས་གཞུང་བསྐྱངས། མགོན་པོ་རང་ཉིད་ནས་རི་ལྟར་ཐུགས་ཉམས་སུ་

སྒྲུང་བའི་ཉམས་མུང་གི་གནད་ལུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱར་བརྒྱན་ཏེ་མཐའ་
 ཚོད་པའི་གསུང་བཤད་ན་བར་སྟན་ཅིང་ཡིད་ལ་འབབ་པ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་
 ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་ཞིན་འགོག་པར་རུས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབང་དོན་གྱི་
 རིམ་པ་མཐའ་དག་རྩོད་ཅིང་སྒྲུ་མཛད་པས་སྒྲུང་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
 དབང་བཞིའི་ས་ཐོན་རུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུན་པས་རྒྱུད་ཡངས་སྒྲུ་སྒྲིན་པར་གྱུར་
 ཏེ་རི་ལྟར་སྒྲོན་བྱང་ཕྱོགས་ཤལ་ལར་ཆོས་ཀླུ་རིགས་ལྷན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་
 པས་རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་བཅམས་ཤིང་བསྐྱུན་པ་ན་གསུལ་བྱ་
 ཐམས་ཅད་རྩོད་རྒྱུ་རིགས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པར་གྲགས་པ་ལྟར་མགོན་པོ་འདི་
 ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེར་འརུས་ཀྱི་གསུལ་བྱ་མཐའ་དག་རྩོད་རྒྱུ་པའི་སྒྲོར་སྒྲིན་
 པའི་སྐལ་བཟང་པོའི་རིགས་ཅན་ཤ་སྟག་ཏུ་མཛད་དོ། །དེའི་ཆེ་ཡང་རི་སྒྲུང་
 ཏུ། (༡༥༣ན) ཡོན་ཏན་ལྷན་ན་སྒྲེ་བོ་ཀུན། །མ་བསྐྱུས་པར་ཡང་རང་ཉིད་འརུ། །
 རི་ལྷན་མེ་ཏོག་རྒྱུང་རིང་ཡང་། །བྱང་བ་སྒྲིན་གྱི་ཆོགས་གཞིན་འཁོར། །ཞིས་
 གསུངས་པ་ལྟར་གང་གི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མད་རུ་བྱུང་བས་ཡིད་
 ཀྱི་བརྟན་པ་ཡངས་སྒྲུ་འཕྲོག་པས་གསང་ཆེན་རྩོད་རྒྱུ་པའི་དབང་གི་བརྟུང་ཅི་
 མུང་བར་འདོད་པའི་སྒྲེ་བོ་མཐའ་སྐལ་པ་དང་། །ལྷག་པར་སེ་འབྲས་དགེ་
 གསུམ་དང་རྒྱུད་ལྷ་ཆེན་པོ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཆོས་
 འགྲེམས་སྒྲོ་གསར་བ་སོགས་ཐར་པ་འདོད་པའི་གང་ཟག་རུ་མ་པ་སྒྲོའི་མཆོ་
 ལ་ངང་པ་འརུ་བ་ལྟར་གནས་དེ་ཉིད་རུ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལ་ཡངས་སྒྱུད་
 པའི་ཕྱིར་རུ་འརུས་མོད་ཀྱང་ལྷ་ཁང་རྒྱུང་བའི་དབང་གིས་ཕྱེད་ལྷག་ཙམ་
 དབང་གུལ་རུ་མ་རྒྱུད་པས་ལོག་ཐེབས་དགོས་པར་བྱུང་སྒྲུང་ཞིང་། །དེའི་
 དབང་གིས་ལོག་ཐེབས་མི་རྣམས་ཐུགས་ལྷག་པར་རུ་སྒྲེ་བས། །ཀྱི་མ་བདག་
 ཅག་རྣམས་ནི་སྒྲོད་དང་མི་ལྷན་པའི་སྐལ་བ་ངན་པ་ཞིག་གམ་འོན་ཏེ་བསོད་
 རྣམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དམན་པ་གང་རུང་ཞིག་སྟེ། །ཀླུ་བ་རྩོད་རྒྱུ་འཆང་དངོས་

འདི་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་རྩ་བུ་ནས་དབང་བཞིའི་རྒྱན་བཟང་ཐང་མར་གདལ་
བའི་བཀའ་དྲིན་སྦྱལ་བ་ལྟ་བུ་མཆོའི་འགྲམ་རྩ་ཡི་དྲགས་སྒྲིམ་གྱིར་གྱི་བ་བཞིན་རྩ་
ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་སྒྲུལ་བ་མེད་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི་ཤིན་རྩ་ཡི་ཐུག་ཅིང་ཐ་ཆད་དོ་
ཞེས་གཅིག་ལ་གཅིག་སེམས་འཕྲེང་བའི་ཅ་ཅ་རྒྱད་མར་སྒྲིག་བཞིན་རྩ་ལྷག་པར་
ཐུར་ལ། རྒྱལ་དེ་ལྟར་རྩ་ཐུར་པ་ལྟ་བུ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཆོག་
གི་གསེར་སྟན་རྩ་ཡང་དྲངས་པས་སྤར་ཡང་ལྟ་བུས་མགོན་དོ་རྩི་འཆང་ཉིད་ལ་
བཀའ་ཐེབས་སུ་སྤྲོ་སོར་དབང་གཤམ་རྩ་མ་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཤིན་རྩ་སེམས་སྦྱ་ཞིང་
ཡིད་ཁྱམ་པར་ཐུར་ཡོད་འདུག་པས་དེས་ན་གདུལ་བྱ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་བ་
འབྲས་ལྟན་རྩ་མཛད་སྤྱིར་སྤྱོད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ད་དུང་ཀྱང་ཆོམས་ཆེན་
གསར་པ་སྤྱིར་ཞིའི་སྟན་ཆོགས་ཀྱི་ནང་རྩ་དབང་ཆེན་ཞིག་ཅི་ནས་སྦྱལ་དགོས་
ཐེབས་པར་སྤར་པ་ཆོམས་ཆེན་རྩ་(༡༩༩༧) གཞན་དག་གིས་ཆོས་གནང་
སྒྲུལ་ཆེར་བྱང་ཆོད་མི་འདུག་ཀྱང་བཟུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་གདུལ་བྱ་རྣམས་
ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བཀྱར་སྟེ་གཟེངས་བསྟོད་སྤྲོ་ན་མེད་
པས་བཀའ་སྦྱལ་བར་དགོངས་ཏེ་རྩི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་དང་རྩ་བཞེས་
ནས། སྤར་ཡང་ཆོམས་ཆེན་གསར་པར་དཔལ་ཆེན་འཇིགས་མཛད་དོ་རྩི་
དཀྱིལ་འཁོར་རྩ་དབང་བཞིའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་སྦྱལ་རྒྱུའི་དགོངས་བཞེད་
གཏད་པ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྟན་པར་གྲགས་པའི་གཏམ་གཅིག་ནས་གཅིག་རྩ་
བརྒྱད་དེ་སྦྱགས་དང་སྦྱགས་མཆོམས་ཀྱན་རྩ་རིམ་པར་བྱབ་པས་སྒྲུལ་བཟང་
གི་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་བྱང་བ་སྤང་ཅི་ལེན་པ་ལ་རིངས་པ་ལྟར་འདུས་ཤིང་།
ལྟག་པར་སྤར་རྩ་དབང་ཆེན་གྱི་གཤམ་རྩ་མ་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་འགྲུལ་བ་ལས་
བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་དང་སྦྱོར་བ་ཆོད་མེད་པ་དང་བཅས་ཏེ། ད་ནི་
བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་དོ་རྩི་ཐེག་པའི་སྒྲིམ་སྒྲིན་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱར་རྩ་
བའི་སྒྲུལ་ལྟན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆག་པར་སྤང་དོ། །སངས་རྒྱས་

ནམས་ནི་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་ཐུགས་ལ་བརྟག་པས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་
 ཏུས་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཤེལ་བ་མི་མངའ་ཞིང་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་.....
 པའི་རྒྱ་བ་གཏན་ནས་མི་མངའ་བ་ནི་གཤམ་གཏམ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་མཛོན་...
 ལུམ་དུ་ཐུར་པ་འདི་ལྟར་སྤང་ངོ་ཞེས་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་མར་བཛོད་...
 བཞིན་པར་ཏུས་གཅིག་དུ་ལྟགས་པའི་གདུལ་བྱའི་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཆོམས་.....
 ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱང་དོག་པོར་ཁེངས་པར་ཐུར་ལ། དེ་ལྟར་སྤེལ་ལྟ་བུ་གདུལ་
 བྱ་བཟང་བ་ལས་འདས་པ་དེ་ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོ་འདོད་དང་གཤགས་...
 འདོད་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་དོ་རྩེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་.....
 སྒྲིང་ལ་ཞུགས་པ་དང་གསུང་གི་བདུད་ཅིར་ཐུང་བར་འདོད་པ་ཤ་སྟག་དུ་གཟིགས་...
 པས་ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་བའི་བུམ་བཟང་ཆོས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་.....
 འགེངས་པར་མཛོད་དགོས་པར་དགོངས་ནས་སྤར་ལས་ཀྱང་ལྟག་པའི་དབང་གི་
 རིམ་པ་དང་གསུང་བཤད་སོགས་(༡༩༩ན) ཟབ་རྒྱས་གནད་སྤྲོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་.....
 ཡོངས་རྫོགས་སྒྲུབ་ཞིའི་ས་ཐོན་ཀྱང་པོ་ཐེབས་པར་མཛོད་པས་གདུལ་བྱ་.....
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་འདོད་ཡིད་བཞིན་དུ་བཀང་སྟེ་འབྲེལ་ཚད་དོན་ལྟན་ཤ་.....
 ལྟག་དུ་མཛོད་དོ། །

༥ འདིར་སྒྲས་པ། གཞན་པས་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱུ་འབྱུང་ཡོངས་འདུའི་
 དབང་། །དར་དྲག་བཟང་པོའི་འཕྲིན་ལས་འབྲས་བུའི་ཁྱུར། །གཡུར་དུ་བ་
 བའི་དགའ་སྟོན་གདུལ་བྱ་ལ། །འབྱེད་ཕྱིར་དབུས་འབྱུར་ཆོས་ཀྱི་ལྡོངས་སུ་
 སྤྱོད། །བྱ་འཛིན་གཉིས་པར་གཤགས་པའི་སྔ་བྱང་དུ། །གངས་ཅན་མགོན་དང་
 ལྟན་ཅིག་དམ་ཆོས་ཀྱི། །བདུད་ཅིར་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པའི་ངོ་མཚར་གཏམ། །ཐུ་
 ཉིག་གསར་པའི་དོ་ཤལ་ཀྱན་དུ་གཡོ། །ཡོངས་འཛིན་ཞལ་གྱི་སྒྲོ་ལས་ཉེར་ཐོན་
 པའི། །མདོ་སྟགས་ཆོས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་བེལ་མངར་རྒྱན། །ཁྱོད་ཐུགས་ནོར་
 བུའི་ཡོལ་གོར་འབྱེངས་པའི་མཐར། །རིས་མེད་འགྲོ་བའི་ཆོགས་ལ་བགོ་བཤར་

འབྱེད། །ཐུབ་དབང་གཉིས་པར་མཚུངས་པའི་མགོན་པོ་རྣམས། །ལྷན་ཅིག་
འདུས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱོ་བ་ཡིས། །ཉིན་མཚན་འདའ་བའི་ངང་ཚུལ་འདི་ལྟ་
ན། །ཆོས་བཟང་མདུན་ས་ས་འདིར་འཕྲོས་པ་བཞིན། །ཡོངས་སུ་དག་པའི་
འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་སྐར་དབུས། །དབང་བཞིའི་འོད་དཀར་དང་འགྲོགས་བསིལ་
ཟེར་འབུམ། །ཅིག་ཆར་སྤྲོ་བས་སྐལ་ངན་ལུན་པའི་སྤྲལ། །མཐར་བྱེད་དམ་པའི་
ཟླ་བ་བྱོད་མིན་སུ། །དྲོ་ཞེ་འཆང་གི་བཞིན་དགོངས་ཟབ་མའི་རྒྱ། །མཁས་
སྒྲམས་པལ་གྱིས་སྒྲོ་གྲོས་འོད་བརྒྱས་ཀྱང་། །འབྱེད་ལུས་མིན་པའི་དོན་ཟབ་བ་
ཀྱ་ལའི། །འདབ་བརྒྱ་བྱོད་གསུང་འབྲམ་ཆང་མངར་པོས་སྤྱེ། །དེར་ནི་སྐལ་
ལུན་གསུལ་བྱའི་ཟླ་མ་ར། །མཐར་དག་ཟབ་དོན་སྤྲང་ཅིས་ཆེས་ལྟར་ཅིང་། །སྤྲོ་
བཞིའི་ས་པོན་ལུས་སྒྲོ་བས་རྒྱལས་ལྟར་ཏེ། །སྤྲོ་གྲོས་ནམ་མཁའི་དོ་རར་འཕུར་
ལྷིང་བཅེན། །ཅིས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རིམ་པའོ། །

༥ །གཞན་ཡང་དེ་དག་གི་སྤྲོ་བྱི་རྣམས་སུ་གསུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་
རིམ་པ་རུ་མ་ཆད་མེད་རུ་སྤུལ་བ་སོགས་བཟུན་འགྲོར་(༡༩༤༦) ལྷན་པའི་.....
མཛད་འཕྲིན་མཐའ་གྲས་པས་རྣམ་ཀྱན་བར་མེད་རུ་འདའ་ཞིང་བཞུགས་པ་
ལས། ལྷ་དེའི་ནང་རུ་བདེ་ལུན་ཞིང་གི་མགོན་པོ་སྤྲང་མཐའ་རུར་སྤྲོ་གྲོས་ཀྱི་
རྣམ་པར་རོལ་བ་པའ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་སྤྲང་
ཡང་གངས་རིའི་སྤྲངས་ཀྱི་གསུལ་བྱ་རྣམས་ཡལ་བར་མི་འདོད་བར་མཆོག་གི་
སྤུལ་སྤྲོའི་སྤྲོས་གར་འབྲུལ་མེད་གསར་རུ་བཟུང་སྟེ་༥ རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་དང་ཡབ་སྐུ་གསེར་ཞལ་ལྷན་རྒྱས་པའི་སྤྲང་
རུ་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྤྲངས་སུ་བྱོན་པར། ༥ རྒྱབས་མགོན་དྲོ་ཞེ་འཆང་ཉིད་ཀྱང་བར་
དེར་གང་གི་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པའ་༥ པའ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་
པོ་དེ་ཉིད་དག་ཞིང་རུ་མནལ་བས་རུང་བད་ཐུགས་ཁོང་རུ་རྒྱད་པར་ཡོད་.....
ཀྱང་། སྤྲང་ཡང་ཟླ་བ་སྤྲོ་གཅན་གྱི་གཟེབས་ལས་གྲོལ་བ་བཞིན་རུ་མཆོག་གི་

ཕྱུལ་སྐྱེ་རང་ཞལ་གསར་དུ་ཆོས་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་སྟོར་བ་ལས་སྒར་...
 རྟེན་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱགས་དབྱེས་པ་དང་སྒྲོ་བ་ཆོས་ཆེར་དུ་འཕེལ་བས་མཛེས་བ་...
 ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རིངས་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཐེབས་འབྲལ་ཉིད་...
 དུ་མཛེས་སྤྱག་ལྷ་བར་བྱོན་པ་ལས། ལ་པར་ཆེན་མཆོག་གི་སྐུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་
 ཡང་སྐྱེ་ན་ཆོད་ཕྱ་རུང་ཟག་མེད་སྤྱགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལ་གསལ་འབྲིབ་མི་...
 མངའ་བའི་གཤེས་གྱིས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་སྤྱགས་ཡིད་གཅིག་དུ་འདྲེས་པའི་...
 ངང་ཚུལ་གསལ་པོར་བསྟན་ཏེ་དབྱེས་ཉམས་ཆོད་མེད་པར་མཛོད་པར་སྒྲང་
 རྟེ་ཚུལ་འདི་དག་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནམས་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་...
 ཀྱན་དུ་ལུས་དང་གིབ་མ་བཞིན་དུ་ཡབ་སྐུ་སྐུ་ཀྱུར་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛོད་པ་
 དང་མཛོད་པར་འགྱུར་བའི་ངང་ཚུལ་ཇི་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་ངོ་མཆར་བའི་...
 ནམ་ཐར་མད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་སྐབས་ལ་གོང་ས་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཆོག་ནས་གནས་ཆེན་པ་ཐོང་ཁ་ཡང་ལ་མགོན་པོ་ཉིད་
 ལ་ཞལ་འཛིན་མཛོད་དགོས་ཚུལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་སྤྱགས་ཁུར་བཞེས་ཏེ། ལ་དེའི་
 དཔྱན་གྱི་རིང་དུ་པ་ཐོང་ཁར་བཅད་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ལ་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ནས་
 ཞི་(༡༥༥ན) བ་ཞེས་པ་ས་མོ་བྱ་ལོའི་རང་ཞལ་གསར་དུ་ཆོས་པའི་དགའ་སྟོན་
 ཀྱི་དུས་དང་པོར་ངོ་མས་པའི་དབྱེས་སྟོན་གྱི་རིམ་པ་ནམས་ལ་ལ་ཕྱུལ་དབང་...
 ཡབ་སྐུ་སྐུ་སྤྱགས་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་རྩལ་བར་མཛོད་ཟིན་ནས་ལྟ་ལྟ་སྟོན་...
 ལམ་ཆེན་མོའི་རིམ་པ་ནམས་ཀྱང་གྲོལ་བ་ན། ལ་པར་ཆེན་མཆོག་གི་སྐུལ་སྐུ་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཡོངས་འཛིན་ནོ་མིན་ཏན་རྒྱལ་མཆོན་ཞེས་པ་མཆོན་དོན་དང་...
 མཐུན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ནས་ངོར་འཕྲེང་དང་མི་ཏུ་སྤྱགས་ཀྱི་དབང་མོ་
 ཆེ་སྐུལ་དགོས་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དུས་ལ་བབ་པར་གཟིགས་ནས་གནང་...
 བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། གནང་བའི་ཡུལ་ཀྱང་སྟོན་གངས་ཅན་གྱི་སྤྲོས་
 འདིར་ཆོལ་བ་བའི་ཆོས་དང་སྤྲིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱུག་དུ་བསྐྱུར་བ་ལ་གཞན་དྲིང་

མི་འཇོག་པའི་མིའི་དབང་པོ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ཆལ་པ་ཁྲི་དཔོན་དགའ་བདེ་
དཔལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་ལྷན་ར་མ་ཆེད་ཇོ་བོ་མི་བསྐྱེད་རྩི་རྩེར་མཆོད་
པའི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེན་རྒྱན་མི་ཆད་རྩ་མཛད་པའི་མཆོད་འབུལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་ཞུ་
བར་དགོ་འདུན་བཞི་ཤུ་ཞེས་བཅུགས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་རྩི་འཕེལ་རྩི་རྒྱས་སུ་གྱུར་
ཏི། དུར་སྤྱིལ་འཇོན་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྤེ་ཆེན་པོར་སང་བ་ལས་མིང་ཡང་བཞི་
སྤེ་དགའ་ལྷན་བསམ་གཏན་གྱིང་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་
པོ་དེ་ཉིད་རྩ་རྒྱལ་དགོས་ཞེས་ཆོས་སྤྱན་རྣམ་པར་ཡངས་པའི་བཞི་སྤེ་སྤེ་མ་ཤེས་
རབ་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་སྤྱབས་མགོན་རྩི་རྩེ་འཆང་ཉིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་སྟོབས་
ལུལ་རྩ་བྱེན་པ་དང་ལྷན་པ་དེས་གཙོས་བཞི་སྤེ་པའི་འདུས་སྤེ་དང་བཅས་པ་ནས་
གསལ་བ་ཅེ་གཅིག་རྩ་བཏབ་པར། གང་གི་འཕྲིན་ལས་གྱི་སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་པའི་
ཉེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་དགེས་བཞིན་རྩ་ལལ་
གྱིས་བཞེས་ནས་ལོ་དེའི་ཉོར་ཟླ་གཉིས་པ་གསང་སྤལ་བཞི་སྤེ་བསམ་གཏན་གྱིང་
རྩ་ཞབས་སེན་གྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་ནས་གོང་ཟླའི་ཡར་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་བ་དང་པོ་ཆོས་
གསུམ་མཆོད་པའི་རུས་ཆེན་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེན་ནས་དབུ་(༡༦༥༧) འཇུགས་
པར་མཛད་ལ། དེའི་ཆེ་ཞུ་བ་པོ་ཡང་གོང་གསལ་བཀྲས་ལྷན་ཡོངས་འཇོན་
ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་སྤེ་སྤེ་ལ་ཆེ་ཆུང་།
བཀའ་རབ་འབྱམས་སྤེ་བའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན། ཐར་འདོད་གྱི་སྒོ་གསར་
བ་སོགས་རྩ་མ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱད་ཤུ་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་། བཀྲས་ལྷན་གྱི་
དགོ་བཤེས་ཉི་ཤུ་སྒྲིབ་དང་། ཉེ་འཁོར་གྱི་རི་ཁྲོད་ཁག་གི་སྤངས་བ་བསམ་
གཏན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོད་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱའི་ཆོགས་སྤྲོད་རྩ་ཡོངས་པ་རྣམས་ལ་
རྒྱད་དང་སྤེ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་གི་ཕྱག་བཞེས་བཞིན་སོག་མར་སྤེ་མ་ལྷ་
བཅུ་པའི་ཁྲིད་ལུང་ཞིབ་རྒྱས་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྒོ་བ་མ་རྩེས་འཇོན།
ས་བཟུང་། ལྷ་གོན། དངོས་གཞི་རྒྱད་སྤེ་བཞིའི་དབང་དང་བཅས་པའི་རིམ་པ་

མཐའ་དག་ཐུལ་དབང་ཡབ་སྲས་སོགས་དམ་པ་གོང་མ་ནམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་...
 དང་བཞིན་སྒྲིལ་ལྟར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འཆུག་པ་མེད་པར་སྒྱུར་དངོས་རྗེས་གཙང་...
 ཏུ་མཛད་པ་མ་གཏོགས་རང་བཟོ་དང་སྤྲོ་བཅས་སོགས་སུ་གཏན་ནས་མ་...
 སོང་ཞིང་། ཟབ་མོའི་གསུང་བཤད་ཀྱི་རིམ་པ་ཡང་མདོར་བསྡུས་དང་སྤྲོ་བས་
 གང་བདེ་མ་མཛད་པར་རྒྱད་དང་མན་ངག་གི་དགོངས་དོན་རྒྱ་ཐོད་ཀྱི་མཁས་...
 གྲུབ་ནམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བ་དང་། ལྷག་པར་ཨ་རྒྱུ་མ་ཙཱ་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་
 བརྒྱད་པར་བཅས་པ་ནམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་མད་ཏུ་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱི་དངོས་...
 འུགས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་མཐའ་དག་དྲི་མ་མེད་པའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་...
 འདུ་བྱེད་གཅིག་གིས་འགྲོལ་བར་མཛད་ཅིང་། གཞན་ཡང་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་
 བཤད་སྒྲིལ་མི་འདུ་བ་མཐའ་དག་པ་ནམས་ཀྱང་འགལ་མེད་ཏུ་འཆད་ཚུལ་དང་...
 ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱད་སྟེ་གོང་འོག་ནམས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་གནད་མི་
 འདུ་བ་ཏུ་མ་དང་བྱན་མོང་བ་དང་བྱད་པར་བའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ནམས་...
 ཀྱང་མ་འདྲེས་ཤིང་མ་འཛིངས་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་འདོམས་པ་དང་།
 བཤད་གཞི་གཅིག་ཉིད་ལའང་བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་བྱི་དང་...
 བྱང་དང་གསང་(༡༥༦ན) བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་བཅས་པའི་བཤད་ཚུལ་...
 མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཆོག་རྒྱུ་པ་གཅིག་ཙམ་གྱི་ནང་ཏུ་ཡང་སྒྲིལ་བུ་རྒྱུང་
 ཏུའི་ལམ་ནས་བབྱང་སྟེ། འོད་གསལ། རྒྱ་ལུས། ཟུང་འཇུག་དང་བཅས་པའི་
 བར་གྱི་མདོ་སྟགས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་གྲུ་བཞི་ལམ་གྱིས་ཆང་བའི་...
 གསུང་བཤད་ལ་སོགས་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་མཐའ་ཡས་པ་སར་གནས་ཀྱི་སེམས་...
 དཔའ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲོའི་ཡུལ་ཏུ་འཛིན་པར་མི་རུས་པ་ཏུ་མ་འབྱམས་ལྷན་...
 སུ་འདོམས་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཉིན་གཅིག་དང་གཉིས་ཙམ་གྱིས་རིང་
 ཏུ་གསར་འགྲོགས་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཉིན་དང་པོར་...
 དབུ་ཚུགས་པ་ནས་བབྱང་སྟེ་མཇུག་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་ཏུ་ཉིན་གཅིག་ལ་

ཆ་བཞག་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་ལེན་དང་གསུང་བཤད་མཐར་འཁྱེལ་བྱ་སྡུལ་བས་ཀློང་
 ཆོས་ཐུན་ཐ་མ་གྲོལ་པའི་ཆེ་ས་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་འཁོར་ལ་ཕྱག་པ་སོགས་བུ་ཕྱན་
 པ་དང་སེམས་ཅན་འབའ་ཞིག་ཕྱགས་ལ་བཞག་པས་སྤྱོད་གསུང་ཕྱགས་ལ་སྤྱོད་
 ངལ་བྱུང་པའི་ཚུལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་མངའ་བའི་སྤྱོད་ནས་སྡུལ་བར་མཛད་ལ་
 དེར་འབྱས་པའི་སྤྱོད་ལྟར་དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་
 རྒྱུད་ཡོངས་སུ་བྱལ་བ། ཤེས་རབ་གསལ་ལ་མཛདས་ཤིང་ཡིད་གཞུང་བ། མི་
 བཟེད་པའི་གཟུངས་དང་སྤྱོད་པ་སོགས་སྤྱོད་ཕྱིན་བྱ་ཐོབ་པ་ཤ་ལྟག་ཡིན་
 པས་ན། ཆོས་ཉན་པ་ལ་སྤྱོད་ལྷག་པ་དང་ཞུམ་པ་དང་། གཉིད་དང་ལེ་ལོ་དང་
 བྱེ་མོའི་གཏམ་བྱེད་པ་སོགས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་མཐའ་དག་སྤངས་ནས། གཞན་
 ལན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམ་པར་དག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རི་ལྟ་རི་ལྟར་
 ཆོས་གསུངས་པ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དད་པ་དང་གུས་པ་དང་ཉམས་ཚུགས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་སོགས་གཅིག་ལ་གཅིག་འགུན་པ་བཞིན་བྱ་འཁོལ་བས་རྩི་རྩི་སྤྱོད་མ་
 ཞེས་པའི་མཆོན་དོན་དང་ལྟར་པར་གྱུར་ཏེ། རི་སྐད་བྱ། རྩི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པས། བུམ་དབང་གསྐྱའི་ཚུ་རྒྱན་བསྐྱར་བ་ཡིས། །ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་ལྷས་ཀྱི་དྲི་
 མ་འབྱུང། །གསང་དབང་ཡེ་ཤེས་(༡༩༩༦) བདུད་ཅི་ཐུང་པ་ཡིས། །དག་ནས་
 རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་སྤགས་སུ་དག །གསུམ་པ་ལྟན་སྤྱོད་དགའ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ཡིས།
 ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱ་འོད་གསལ་དབྱིངས་སུ་བྱངས། །བཞི་པ་བྱང་འཇུག་དོན་ལ་རོ་
 སྤང་པས། །མཐར་ཐུག་སྤྱོད་སོའི་གནད་ལ་སྤྱོད་འདོགས་ཆོད། །དབང་བཞིའི་
 གནས་དོན་ཚུལ་བཞིན་ངེས་པ་ལས། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གདམས་པ་ཡོད་
 མིན་ཞེས། །རང་གི་རྟོགས་པ་སྤྱོད་བྱ་བྱངས་པ་འདི། །སྤྱོད་རྣམས་དང་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་ལ་འབུལ། །ཞེས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམས་
 ཆོག་སྤྱོད་ཅམ་བྱ་མ་ལྷས་པར་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་བྱ་བྱུང་ངེས་དང་།
 ཕྱགས་རྒྱུད་ཐུང་ཐོག་ཏུ་འཁོལ་ངེས་སུ་མཛད་པས་སྤྱོད་པས་འདིར་རྩི་རྩི་ཐེག་

པའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ཉིན་མོ་ལས་ཀྱང་ཉིན་མའི་དཔལ་ལྷ་བྱ་ལ་འགོད་...
 པར་མཛད་དོ། །ཨི་མ་སྒྲིན་བྱེད་དབང་གི་རྒྱན་བཟང་པོའི། །གཞུང་དཔལ་
 མའི་བྱང་སྒྲུགས་གངས་ཅན་གྱི། །གདུལ་བྱའི་སྒོ་གྲོས་ནོར་བྱའི་སྒྲོང་ཡངས་སུ།
 སྒྲུགས་མཁས་ལྷ་ཡི་དྲང་སྤྱང་སྤྱང་ཉིད་ཅམ། །མ་དག་སྒྲོང་བཅུད་ཐ་མལ་སྤང་
 ཞེན་དྲི། །རྣམ་དག་དབང་བཞིའི་ཞུགས་ཀྱིས་ལེགས་སྤྱངས་པས། །སྤྱ་བཞིའི་ས་
 བོན་གསེར་སྤྱངས་བཙོ་མའི་མདངས། །མདོན་རུ་བྱུར་འདི་བསོད་ནམས་བྱེ་
 བའི་འབྲས། །སྒྲིགས་རུས་ཆེ་བྱང་གཅིག་ལ་བྱང་འཇུག་རུ། །བསྐྱོད་པར་རུས་
 པའི་གཏམ་འདི་པལ་ཆེར་ལ། །ཆེག་རུ་ལུས་མོད་དོན་འབྲས་སོར་མའི་ཅེར། །
 སྒྲིན་རུས་སྒྲེས་མཆོག་སྤྱོད་འདྲ་སྤྱོད་འདིར་དགོན། །དེ་ལྟར་སྒྲོང་ལྷན་རྣམས་
 ལ་དབང་གི་རིམ་པ་སྒྲུལ་དགོས་རྣམས་ལེགས་པར་བྱལ་ནས། །བར་སྐབས་
 དེར་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྩ་སྤྱོད་རུ་ཡང་མ་བྱོན་པར་ལོ་གངས་རུ་མ་སོང་བས་...
 རྩ་སྤྱོད་སྒྲུགས་ཀྱི་འདུས་སྒྲེ། །རི་སྤྱོད་ཁག །དད་ལྷན་སྒྲིན་བདག་དང་བཅས་
 པ་མཐའ་དག་གིས་ཀྱང་འབྱོན་དགོས་པའི་གསོལ་བ་ནན་གྱིས་བཏབ་པ་ལྟར་
 དབྱར་སོས་མཆོམས་སུ་རྩ་སྤྱོད་རུ་བྱོན་ནས་སྒྲུགས་དེར་འཁོད་པའི་སྒྲེ་པོ་རྣམས་...
 ལ་ཡང་རང་རང་གི་མོས་རོ་དང་མཆོམས་པའི་དབང་ལྱང་མན་ངག་བྲིད་ལ་...
 སོགས་པའི་(༡༩༥༥) ཟབ་ཆོས་ཀྱི་རིམ་པ་གང་ལ་གང་དགོས་པ་རྒྱ་ཆེར་རུ་...
 སྒྲུལ་ཏེ་རེ་འབྲས་ཡིད་བཞིན་རུ་བཀང་བར་མཛད་ཚོག་རིང་པོར་མ་ལོན་...
 པར་སྒྲུགས་དམ་བཅད་མཆོམས་དམ་པོར་བཞུགས་ཏེ་མཉམ་བཞག་ནམ་...
 མཁའ་ལྷ་བྱའི་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་རྗེས་སོབ་སྒྲུ་མ་ལྷ་བྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱང་རུ་
 འབྲེལ་བའི་ཉམས་བཞེས་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་ལྷ་བྱའི་ངང་ལས་སྤྲད་ཅིག་ཀྱང་གཡོ་...
 བ་མེད་པར་ལོ་དེའི་ནོར་ལྷ་བཅུ་གཉིས་པ་མ་ཆོས་ཀྱི་བར་རུ་བཞུགས་ཤིང་།
 དེ་ནས་སྤྱར་ཡང་སྒྲུགས་དམ་བཅད་རྒྱ་ལས་བཞེངས་ཏེ་མི་རིང་བར་ལྷ་ལྷན་...
 གྱི་སྒྲོངས་སུ་བྱོན་མོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་གི་བར་ལྷ་ལྷན་དང་ཅེ་སོགས་སུ་བཞུགས་

རུང་རྒྱ་པོད་ཀྱི་མི་དྲག་བཅར་མི་མང་བ་དང་། གཞན་ཡང་དད་ལྡན་སེར་རྒྱ་
མང་པོ་ཟམ་མི་ཆད་དུ་མཇལ་ཞུར་བཅར་བ་སྟགས་ཀྱིས་སྤྲུགས་གཡེངས་ཆེ་
བར་གྱུར་པས་ཅུང་ཟད་སྤྲུགས་བསྟན་པར་མ་ཟད་སྤྲུགས་དམ་སྟགས་ལ་ཡང་
གཞོད་པར་དགོངས་ནས་གོང་མའི་གྲུབ་གནས་བྱུང་པར་ཅན་པོ་བོང་ཁར་
བྱོན་ཏེ་པལ་ཆེ་བ་སྤྲུགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་འབའ་ཞིག་ལ་གཞོལ་བར་མཛད་
ཅིང་། བར་བར་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བཏང་སྟོམས་སུ་མ་བཞུགས་པར་རྩེ་སྤྲ་མ་
ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པའི་གྱི་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་
ཆས་འབྱོར་དཔལ་བཟང་པོ་ལས་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་
པོའི་གསུང་འདུམ་ལ་སྟགས་པ་སྤྲུགས་ལྷང་གི་རིམ་པ་དུ་མ་གསན་ཏེ་འཁོར་
ལོ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་འབའ་ཞིག་གིས་རུས་འདའ་བར་མཛད་བཞིན་པར་ས་
བྱ་ལོ་མཆུག་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྲུགས་བྱི་ལོ་རོ་པལ་ཆེར་རྩོགས་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་
ཤིང་། དེ་ཡང་རྩེ་སྤྲ་མ་གང་གི་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱེདས་པའི་བཞི་གནས་
མཆོག་དུ་གྱུར་པ་དབེན་གནས་ཆེན་པོ་པོང་ཁ་ཞེས་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་
ཀྱང་དེང་རུས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་མན་ཅིང་སྟོས་རྒྱ་རྒྱུང་བ་དག་གི་བསམ་པར་འདི་
ནི་རང་བཞིན་གྱི་རི་ཁྲོད་དགོ་སྒྱུར་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་འཛོམས་པ་ཅམ་རྒྱ་མཆོན་
དུ་(༡༩༥༧) བྱས་ནས་རུས་བྱིས་དམ་པ་གོང་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྲུག་འདེབས་པ་
ཞིག་ཡིན་པར་སྤང་རོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་དེས་པའི་དོན་དུ་
དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་ལྷ་ཆོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགྲས་
པར་རོལ་བའི་པོ་བྱང་ཡུལ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པ་བྱི་ནང་གསང་
གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྩོད་པས་མི་ལང་བའི་གནས་ཆེན་འགན་ལྷ་དང་བྲལ་
བ་ཞིག་ཡིན་པ་སྟགས་ཞིབ་པ་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མང་
དུ་སྟོས་མ་དགོས་ལ། དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་ཡང་སྟོན་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུ་རུས་
ནས་ཚུགས་པ་ཞིག་ཡིན་གྱི་རུས་བྱིས་གསར་དུ་ཚུགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འོན་

ཀྱང་བར་སྐབས་སུ་རུས་དབང་གིས་འཕེལ་འགྲིབ་ནི་རུ་མ་ཞིག་བྱང་སྤང་སྟེ།
 དེ་ཡང་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་ཀྱུ་ལ་པོ་སྟོང་བཅུ་སྐལ་པོས་གནས་དེར་བཞུགས་ཤིང་……
 སྐབ་པ་མཛད་དེ་པོད་ཁམས་བདེ་ལ་སྦྱར་བའི་དགོངས་པ་ལ་བཞུགས་པས་……
 མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་དང་ར་ས་འཕྲུལ་སྤང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་……
 པོད་ཀྱི་ཕན་བདེ་རྒྱས་པའི་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་བདེ་སྒྲག་རྒྱ་འགྲུབ་ཅིང་།
 དེ་ནས་མངའ་བདག་ཆངས་པ་སྟེ་མེ་རྟག་ཡན་གོས་དཀར་ལྗང་ལོའི་འཕྲིང་
 བ་འཆང་བ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་པ་དང་།   སད་མི་མི་བརྟན་རབ་རྒྱ་བྱང་བ་ནས་
 དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྲག་ཙམ་བཞུགས་པའི་སྡེ་ཚུགས་ཤིང་། དེ་རྗེས་ཀྱུ་ལ་པོ་སྟོང་
 གི་དགེ་འདུན་ནམས་བསྐྱད་པས་པོད་ཁམས་སིལ་བྱར་སོང་ཞིང་དབྱུས་གཙང་གི་
 མཁས་པ་མི་བརྟན་བརྟན་པ་སྟེ་ལ་སྐབས་ཀྱང་པ་པོང་ཁར་རབ་བྱང་གི་སྡེ་སྤར་……
 བཞེན་ཚུགས་མ་ཐུབ་པའི་རྟེན་གྱིས་དེ་རྗེས་རྒྱ་པོད་ལ་འཕྲུགས་པ་སོགས་མི་……
 ཤིས་པ་རུ་མ་བྱང་བར་རྟེན་དགེ་བཤེས་བྲག་དཀར་བས་གནས་འདིར་དགེ་……
 འདུན་གྱི་སྡེ་འཕྲུགས་པར་མཛད་པས་གདན་རབས་བརྟན་ཙམ་གྱི་བར་རུ་མི་
 ཉམས་པར་གོང་འཕེལ་རྒྱ་བྱར་པས་བརྟན་འགྲོའི་བདེ་སྦྱིད་འཕེལ་ཞིང་། དེ་
 ནས་བར་སྐབས་སུ་རྟོར་དམག་དང་ས་ཕག་གི་རུས་འཕྲུགས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
 རུང་བད་ཉམས་ཀྱང་འགྲོ་བའི་(༡༥༥ན) མགོན་པོ་ཆོས་ཀྱུ་ལ་འཕགས་པ་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་རྗེ་བདེ་ལེགས་ཉི་མ་སོགས་ཀྱིས་ཞིག་གསོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་……
 འཕེལ་རྒྱས་སུ་མཛད་ཅིང་།   ཁྱང་པར་རྒྱ་འཁོན་སྟོན་དོ་རྗེ་འཆང་དཔལ་
 འཁྱར་ལྟན་གྲུབ་པས་ཐུགས་བསྐྱེད་མད་རྒྱ་བྱང་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་……
 རིག་གྲོལ་གྱི་སྡེ་རྣམ་པར་དག་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པས་རི་པོ་དགེ་……
 ཐུགས་པའི་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་གཙུགས་དཀར་པོས་སྟོང་ཇ་རྟེའི་མེ་རྟག་མཛོན་པར་
 བཀྲ་བའི་ཡུལ་གྱ་ནས་སྤང་བ་ལོག་ཐགས་སུ་བསྐྱན་པའི་ཀྱུ་ལ་ཁམས་ཀྱི་བར་……
 ཁྱབ་པ་སོགས་བརྟན་འགྲོའི་བདེ་སྦྱིད་སྤར་ནས་སྤར་སྟེལ་བའི་ཆ་ལག་རྒྱ་……

ཡུར་ཅིང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་མཁན་རབས་རིམ་པར་བྱོན་ནས་
ཉམས་མེད་རྗེ་རྒྱས་ལུ་ཡུར་པ་ཞིག་སྟེ། མདོར་ན་འདི་ནི་ཐོད་ཡུལ་ཆོས་ལུན་
ཁྱི་ཞིང་འདིའི་བཟུན་འགྲོའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཙུང་བའམ་འབྲུང་གནས་སྤྱོད་ན་མ་མེད་ཀྱི་
མཆིས་པའི་གནས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སྤང་ལ། དེའི་ཕྱིར་
”གོང་ས་མཆོག་ནས་ཀྱང་གངས་རྒྱུངས་བཟུན་འགྲོར་ཕན་བདེ་རྒྱབས་པོ་མེད་ཀྱི་
ཆེར་འཡུར་བར་དགོངས་ནས་རྗེ་ཉིད་ལ་ཞུས་འཇོན་གནང་དགོས་ཞེས་སྤྱུལ་
བ་ཡིན་འདུག་ཅིང་། ”སྤྱབས་མགོན་མཆོག་ནས་ཀྱང་དེ་དོན་ཐུགས་ལ་བརྟག་
སྟེ་གནས་འདིར་”ཞབས་སེན་སྟན་ཆགས་པར་བཀོད་པའི་ཐོག་གནས་དང་
གང་ཟག་ཀྱན་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྤྱི་ཁྱེད་དང་བཀྱར་སྟེ་སོགས་སྤྱོད་ན་མ་མེད་ཀྱི་
མཆིས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་པ་ཐོང་ཁར་བཅད་རྒྱ་དང་དེའི་ཁོང་
ནས་བཀའ་ཆོས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསན་ཅིང་བཞུགས་ཐུས་ནས་ལྷགས་ཁྱི་ལོའི་
ནང་དེར་ལྟ་ལྟན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་ཀྱི་ལྟ་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་མེད་ཀྱི་
ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དབྱང་ལོ་བཅུ་ལྷག་བརྒྱད་ཀྱི་བཟང་བུའི་ཐོག་དུ་ཕེབས་པའི་
འབྲུངས་སྐར་ཆེན་མོ་ཆོགས་རྒྱར་ལོ་ལྟར་ལས་ཀྱང་ཞབས་བརྟན་གཟབ་རྒྱས་
དགོས་པར་ཆོགས་ལུ་ཕེབས་དགོས་ཚུལ་”གཞུང་ས་མཆོག་ནས་བཀའ་སྤྱུལ་
དོན་བཞེངས་ཏེ་འབྲུངས་སྐར་(༡༩༥༥) ཆེན་མོའི་ཆོགས་ལུ་ཕེབས་ནས་ཉེན་
འབྱེལ་གྱི་སྒོ་མདུན་པོ་ཆེ་དུ་མ་བསྒྲིགས་པར་མཛད་ལ། ལོ་འདི་དག་གི་སྤྱི་གོང་
ཙམ་ནས་ཐོད་འདིར་སྦྱེ་འགྲོ་སྦྱིའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འཕེན་ཤུགས་ཟད་པ་དང་
བཟུན་པའི་གོགས་དབང་ལྟ་བུས་བལ་ཡུལ་ནས་གོར་ཁས་གཡུལ་གྱི་སྦྱར་བ་
བཤམས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྟེ་གཟར་གྱི་ཡོ་ལངས་ཟིང་ཆ་ཆེ་བས་ཐོད་འབངས་
རྣམས་སྤྱག་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་ཅི། མི་དྲག་ཐུ་མོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱག་ལ་བབ་པའི་སྤྱི་
ངལ་དང་འོ་བརྒྱལ་ཆབས་ཆེའི་རྒྱད་མར་བྱང་ཁར་ལས་དོན་འབྲས་ཤོར་བྱུང་
ཚུལ་ལ་ཉེན་པའི་ཐོད་ཀྱི་མི་ཆེན་མང་པོར་”གོང་མ་བདག་པོ་ནས་ཀྱང་བཀའ་

སྒྲིན་དང་། འགའ་ཞིག་པེ་ཅིང་རུ་ཐེབས་དགོས་ཀྱི་ངོ་ཡང་དོད་པར་ེ་སྐབས་
 མགོན་ཀླུ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཆོག་ནས། བརྟན་སྤིང་དེ་མོ་
 ཀླུ་ཚབ་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་སོགས་
 ལ་ངོ་ཆེན་གྱི་ཚུལ་རུ་ཐེབས་དགོས་ཀྱི་བཀའ་བསྩལ་བར་སྒྱུར་གྱི་བརྟན་དོན་...
 གལ་ཆེར་སོང་བ་མ་ཟད་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་མི་འཇིགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་...
 བརྒྱབས་པོ་ཆེར་འགྱུར་བར་དགོངས་ནས་བཀའ་སྩལ་དང་རུ་བཞེས་ཏེ་ལྷ་...
 ལྷན་ནོར་འཛིན་དགའ་ཚལ་རུ་ེ་གོང་མའི་བཀའ་བསྩལ་པའི་ངའུ་ཅོང་...
 རུའི་རུང་རུ་བྱོན་ནས་འཕུལ་ཕུགས་ཀྱན་རུ་དགེ་བའི་ངོ་ཆེན་སྟན་འདེབས་...
 མཐར་སྒྲིན་པ་ཁྱེ་བར་མཛད་མོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 དབང་ཤིང་མི་འགྲོ་བའི་དཔེ་ལྟར། ཨམ་བན་ནས་ཀྱང་འདི་སྐོར་ེ་གོང་མ་
 ཆེན་པོས་བཀའ་ནན་བཅན་བརྒྱུད་བརྒྱུག་རུ་མེད་པ་ཐེབས་པའི་དབང་གིས་
 ཁོ་རང་ལ་བྱ་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་ཚུལ་གྲལ་ཅེ་སོགས་ཀྱང་སྒྲིན་ལམ་རུ་...
 བབ་ཉེ་རྒྱ་རྒྱུན་མཐར་སྒྲིན་ཁྱས་པར་ངི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མཛད་ཐབས་མ་རྟེན་...
 བས་མི་འཇིགས་པའི་སྒྲིན་པ་དགོངས་བཞིན་ལྟར་མ་འགྱུབ་ཅིང་། འདི་དག་
 གིས་མཆོན་དེ་སྐབས་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྒྲིགས་སུ་སྒྲིགས་མའི་རང་མདངས་ལྷག་པར་
 བདོ་བའི་བྱེད་སྦྱོང་མཐའ་ཡས་པ་དང་། མཐོ་དམན་འགྱུར་ལྷོག་སོགས་
 བསམ་ལས་འདས་པས་འཁོར་བ་སྒྲིང་པོ་(༡༦༧ན) མེད་པའི་རང་མཆོང་...
 མཛོན་སུམ་རུ་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱགས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་འཁོས་སུ་མི་ཐེབས་...
 པས་སྤྲར་ཡང་རེ་ཞིག་དབེན་གནས་ན་སྒྲིང་རུ་འབྱོན་པར་དགོངས་ཤིང་།
 འབྱོན་ཁར་ེ་ཀླུ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་སོགས་ལ་ཐོན་...
 ཕྱག་མཇལ་ཁྱེ་དང་བལ་ཡུལ་ནས་གོར་ཁའི་གཡུལ་བཤམས་ཀྱི་ཞེ་གཟར་ཕྱར་
 རུ་ཞི་བྱིར། རོ་ཤྲུག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་རྟེན་གསུམ་ངོ་མཆར་ཅན་
 མད་རུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་འབུལ་སྟན་ཤལ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཐོག་...

སྐྱེ་འགྲོ་སྐྱེ་དང་བྱེ་བྲག་བོད་ཁ་བ་ཅན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྟིགས་མར་སྦྱིད་.....
པའི་རུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཚབས་པོ་ཆེ་འདི་འདྲ་པའི་རུག་ལས་གྲོལ་ཏེ་བདེ་སྦྱིད་
རྟོགས་ལྡན་གྱི་དཔལ་ལ་སྦྱིད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱགས་སྦྱོན་མཚམས་སྦྱར་.....
གྱི་རིམ་པ་སླ་ལྷག་རྒྱ་མཛད་ནས་ལྷུར་བར་རྩ་སྦྱང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་.....
པོར་ཞབས་པད་བཀོད་དེ་འདི་སྤང་གི་གཡེང་བའི་མཛད་པ་སྤྲད་ཅིག་གིས་.....
ཀྱང་བར་མ་ཚོད་པར་བསྟན་འགྱོར་སྦྱོན་པའི་སྤྱགས་བསྦྱང་བྱ་ཆེན་པོས་ཀྱན་
ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལོ་མ་གསར་གྱི་བར་རྒྱ་སྤྱགས་དམ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཅེ་
གཅིག་རྒྱ་བཙོན་པར་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ལྷགས་མོ་པག་གི་ལོའི་རང་ལལ་
གསར་རྒྱ་ཆེས་པའི་དབྱེས་སྦྱོན་སོགས་ལ་རྣལ་བར་མཛད་ཟིན་པལ་༥ གཞུང་
ས་མཚོག་ནས་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རབ་གནས་ལ་ཕེབས་དགོས་ཚུལ་.....
གྱི་བཀའ་བྱ་འབྱོར་པ་བཞིན་སྦྱོན་ལམ་གྲོལ་སྟན་ལྷ་ལྡན་རྒྱ་བྱོན་ནས་ཉོར་ཁྲ་
གཉིས་པའི་ནང་རིགས་འཛིན་འདུས་པའི་སྡེ་ཅེ་རྣམ་རྒྱལ་གྱ་ཚང་གི་ཚོགས་ ..
པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་རབ་གནས་མཛད་ཡུལ་ལྷ་ལྡན་དཀྱིལ་འཁོར་སྤངས་.....
སྤྱ་མཛད་དེ་བཙོན་ལྷན་འདས་འཇིགས་མཛད་དོ་རྗེའི་སློན་ནས་རབ་རྒྱ་གནས་
པའི་རིམ་པ་བརྒྱད་ལྷན་སླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་ལེན་མན་ངག་ལས་རི་.....
ལྷུར་འབྱུང་བ་བཞིན་སྤྱ་བཙོན་དང་སྦྱོམས་ལས་སྤྱ་མ་སོང་བར་ལྷ་སྤྱགས་ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་རུས་པ་(༡༦༥) མད་རྒྱ་བྱུང་བ་དང་ལྷན་པའི་སློན་ནས་རབ་རྒྱ་གནས་.....
པར་མཛད་པས་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་མཛོན་སྤྱུལ་རྒྱ་བྲགས་པར་གྱུར་ཏེ་
སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་སྦྱིད་གོང་འཕེལ་རྒྱ་སྤེལ་བར་མཛད། འདི་སྐབས་འཛམ་གླིང་
བསྟན་པའི་སྤྱག་ཤིང་ས་ཆེན་ཆོས་བཞིན་རྒྱ་སྦྱང་བའི་བྱེད་པོ་དགའ་ལྷན་གྱི་
རལ་བུ་ནོ་མིན་ཏན་ཆེན་པོར་འཇམ་དབྱངས་མིའི་རྣམ་རྣལ་༥ གོང་མ་ཆོས་.....
གྱི་རྒྱལ་པོའི་གསེར་གྱི་བཀའ་བསྤྱགས་པས་བྱང་སྤྱགས་ཆོས་ལྷན་གྱི་ཁིང་རྒྱ་
བྱོན་ནས་སེར་ཐེག་ཆེན་གླིང་རྒྱ་བཞུགས་པར་མཇལ་ཞུར་བྱོན་ཐོག་ཏེན་.....

གསུམ་གྱིས་གཙོས་པའི་མངལ་འབྲུལ་གཏོས་ཆེ་བ་དང་བཅས་ཏེ་དགའ་ལྡན་
 བསྟན་མིང་གི་མགོན་ཏུ་ཞབས་བྱུང་ཡུན་ཏུ་བརྟན་དགོས་པའི་གསལ་བ་ཆེ་
 གཅིག་ཏུ་བཏབ་པར་མཛད་ལ། སྐབས་མགོན་ལོ་མཉན་ཏན་ཆེན་པོ་ནས་
 གྲང་དཔྱེས་བཞིན་ཏུ་གནང་སྐྱེས་བཟང་པོ་དང་བཅས་ནས་པོད་གངས་ཅན་
 གི་སྐྱེ་འགོ་རྣམས་གི་བདེ་སྤྱད་དང་འཇམ་མགོན་སྒྲ་མའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 རྣམས་ཡུལ་ཏུ་བཞག་ནས་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་དང་འཆད་ཚད་ཚུལ་
 གསུམ་གི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གི་ཏུ་འདེགས་པའི་རྣམས་ཁྱུང་སྒྲ་
 ལྷག་ཏུ་བཞེས་དགོས་ཚུལ་སྟགས་བཀའ་སློབ་བཟང་པོ་མཐའ་ཡས་པ་སྤྱལ་
 བར་མཛད་སྤང་ཞིང་། དེ་ནས་ཆོགས་མཆོད་ཆེན་མོའི་སྐབས་ལྷ་ལྡན་བཞི་ཕྱེ་
 དགའ་ལྡན་བསམ་གཏན་སྤིང་ཏུ་ཕྱོན་ནས། གདན་ས་གསུམ་གི་སྒྲ་སྤྱལ་ཁག་
 ཆེ་ཆུང་། སློབ་དཔོན་ཁྱི་གདན་བྱུང་། དགེ་བཤེས་སློ་གསར་བ་སྟགས་དང་།
 རྒྱུད་ལྷ་སྟོང་སྟོང་གི་དགེ་བཤེས་དང་ལྷ་རིགས་སྟགས་དགེ་འདུན་འདུས་པ་
 སྟོང་ལྡན་སྟོང་ཡུག་བྱེད་གཉིས་ཅམ་ཆོགས་པ་རྣམས་ལ་དཔལ་རྩི་རྩེ་འཇིགས་
 བྱེད་ལྷ་བཙུ་གསུམ་མའི་དབང་ཆེན་དང་། རྣམས་བརྟུན་རྩེས་གནང་། དམ་
 ཅན་ཆོས་གི་རྒྱལ་པོའི་རྩེས་གནང་གི་རིམ་པ་སྟགས་སྤྱལ་ཏེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་
 ཡངས་སུ་སྤྱོན་པར་མཛད། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་ཁོན་པར་སྐབས་མགོན་གྱི་
 ཆེན་ལོ་མཉན་ཏན་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་པོད་འབངས་སྐྱེ་པོའི་(༡༧པ) བསོད་ནམས་
 གི་རྩ་བར་མ་ཆུད་པས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཚུལ་བསྟན་པ་གསན་
 པས་རྣམས་ངལ་ཆོད་མེད་པ་དང་བཅས་གདུང་འབྲུལ་གི་རིམ་པ་སྟགས་གྲང་
 རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས་རྣམས་གི་དགོངས་པ་རྒྱགས་ཤིང་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱེ་འབྲུལ་
 བྲལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་སྟགས་གི་མཆོད་སྟོན་རྣམས་བསྐྱེད་གི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེར་
 མཛད། དེ་ནས་པ་པོར་ཁར་ཕྱོན་ནས་ཞག་འགའ་སྤྱང་ལ་བསོ་བའི་ཚུལ་ཏུ་
 བཞུགས་སྟགས་སྤྱུང་ཡང་མི་རིང་བར་རྩ་སྤྱིང་རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་སུ་ཕྱོན་

ཏེ་སྤྲོད་བ་པ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདུ་འཇོ་དང་རྣམ་གཡེངས་སྤངས་.....
ནས་སྤྲོད་བ་གཉིས་ལྟན་གྱི་བརྒྱལ་ཁྱུགས་ལྟར་ལེན་ཏུ་མཛད་བཞིན་པར་ལམ་
རིམ་པ་གཉིས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་པར་བཞུགས་....
ས། །

༥ འདིར་སྤྲུལ་པ། རྟེན་མར་སྤྱེས་པའི་ཉམ་ཐག་འགོ་བ་རྣམས། རྟེན་ས་
མའི་རང་མདངས་གདུང་བའི་ཚླ་བེར་གྱིས། །ཆེས་ཆེར་རེག་པའི་བཟོད་
དཀའི་སྤྲུག་བསྐལ་ལ། ཆེས་ཆེར་སྤྲོད་པའི་རང་ཚུལ་དགག་ཅུས་མིན། །དེ་ཆེ་
མགོན་ཁྱོད་སྟོང་སྟོབས་ཟླ་བའི་ཆ། །ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་འཕྲིན་ལས་བསེལ་
བེར་འབུམ། །ཅི་ཡང་སྟོབས་བོད་ཚོངས་ཀར་ཁྲི་ཚལ། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཕྱིར་
མཛད་པས་ཀྱན་ཏུ་འབྲེལ། །འོན་ཀྱང་ཉལ་འགྲོའི་རྒྱན་ནི་དཀའ་བ་བརྒྱས། །
འབད་ཀྱང་གྱེན་ཏུ་བརྒྱུག་པར་མིན་ཅུས་བཞིན། །ལས་དབང་བཅན་ངོའི་
སྤྲུག་རྒྱས་བཏབ་པའི་ཕྱིར། །རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་བྱར་ཡོད། །
ཅུས་ངན་འགོ་ཚེགས་ལག་ལྟན་ཚུས་འདྲ་བའི། །བསྟི་གནས་སྟོང་པོ་མེད་པའི་
འཁོར་བ་པའི། །རྒྱལ་འདི་སྤྲུལ་ཀྱང་འགོག་པར་མི་ཅུས་དེས། །མགོན་པོ་ཁྱོད་
ཀྱང་སྤྲུགས་ཡིད་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད། །དེ་ཕྱིར་རེ་ཞིག་དབེན་པའི་ནགས་ཁྱོད་ཏུ། །
ཏིང་འཇིན་ཟས་གྱི་འཚོ་བའི་དགའ་བདེའི་རྒྱན། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་གྱི་ཕྱི་དང་
འགྲོགས་བཞིན་པར། །གནས་པ་འབའ་ཞིག་དོན་ཏུ་ཆེ་བར་དགོངས། །རྒྱལ་
དེས་ལྟག་པར་བསྐྱལ་བའི་གཞན་དབང་ལས། །འདི་སྤྲོད་བྱ་བ་རི་དྲགས་སྟེག་
(༡༧༠༠) རུའི་རྒྱན། །སྟེག་འདྲའི་རང་ཚུལ་རིང་ཏུ་དོར་ནས་ཀྱང་། །དབེན་པ་
གསུམ་གྱི་བརྒྱལ་ཁྱུགས་ལྟར་ལེན་མཛད། །གོང་མས་བསྐྲགས་པའི་དབེན་པའི་
གནས་མཚོག་ཏུ། །འདུ་འཇོའི་རྒྱ་བའི་མིང་ཡང་མི་གྲག་པར། །རྣལ་འབྱོར་
མཚོག་གི་བདེ་ལ་རྩལ་བ་ཡིས། །འཁོར་ཡུག་འདའ་བའི་དགའ་སྟོན་ཁྱོད་ཀྱིས་
ཚུང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རིམ་པ་དག་གོ། །

༥ དེ་ལྟར་ཁོ་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་རུས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་ཤུགས་ལྷག་པར་རུ་
 བཞོ་བས་ནག་ཚྭ་གས་རྩ་ལག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུར་ངན་པའི་
 གཏུག་རྩལ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་གྱིས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་མཚོག་
 དམན་མཐའ་དག་ལུས་སེམས་ཀྱི་ངལ་བ་བྱུང་རུ་བསད་ནས་ཟིན་པ་མེད་པ་
 དང་། ཡང་བ་དང་། འཇིགས་ཤིང་བག་ཚབ་དང་། རྟིང་པོ་མེད་པའི་བྱ་བ་
 འབའ་ཞིག་གིས་ཉིན་མཚན་ཀུན་རུ་འདའ་ཞིང་། ཚས་ལྟར་བཅས་པའི་སྐྱེ་བོ་
 སལ་ཆེར་ཀྱང་སྤྲིག་སྤྲུག་གཏམ་ངན་བྱུང་རུ་བསད་ནས་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱ་བར་དབང་མེད་རུ་འཇུག་དགོས་པ་སོགས་གྱིས་རྗེ་སྤྲ་མའི་བསྟན་པ་ཡང་
 ཉགས་ཅམ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཉེ་བ་སོགས་རུས་དབང་གིས་འཕེལ་འགྲིབ་
 མཐའ་ཡས་པ་བརྗོད་པས་མི་ལངས་པ་ཞིག་བྱུང་བས་སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་དག་
 བདེ་བའི་གོ་སྐབས་དང་བྲལ་བ་སུས་ཀྱང་བརྒྱུག་པར་མི་རུས་པ་ཞིག་རུ་གྱུར་
 རུང་། རྗེ་སྤྲ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདི་ཉིད་གྱིས་ནི་གནས་སྐབས་དེ་དག་རུ་ཡང་
 དཔོན་སྒྲོབ་ཚང་མ་ཚོས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུན་ངན་བར་གཙང་གི་དབང་
 རུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཏོང་བར་མི་མཛད་པར་བསྟན་འགྲོ་བའི་བདེ་སྦྱིད་ཐུགས་
 ལ་དགོངས་བཞིན་པར་ཅེ་གཅིག་རུ་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱེད་བཞིན་པར་
 བཞུགས་པ་ནི་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་རོ་མཚར་མད་རུ་བྱུང་བ་ཉིད་རུ་སྤང་རོ་། །
 དེ་ནས་ཁོ་དེའི་རྟོར་ལྷ་བརྟན་པའི་ནང་བལ་དམག་བཀྲས་ལྷན་རུ་སླེབ་པ་སོགས་
 ཀྱི་གཏམ་གྲགས་ལ་བསྟེན་པས་ཀླུ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཡབ་
 སྲས་རྣམས་ཀྱང་དབང་ཚྭ་གས་སུ་ཕེབས་ཆེས་སོགས་གྱིས་(༡༧༡ན) བཀའ་རྒྱ་
 འཁྱོར་པར་ཐུགས་ལྷག་པར་རུ་འབྱུང་ཞིང་། གྲེ་མ་དེ་ནི་གངས་ཅན་གྱི་འགྲོ་
 བ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་རྒྱལ་བ་དང་དཔུང་གཉེན་གཅིག་སུ་འཕགས་མཚོག་གངས་
 རིའི་མགོན་པོ་ཡབ་སྲས་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་འདུལ་ཞིང་ཡལ་བར་དོར་
 བས་གཞན་རུ་འཁྱོན་པར་གྱུར་ན། དེང་ཕྱིན་ཆད་བོད་ཁམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་

ནམས་དཔུས་ལོང་དམིགས་བྱས་པོར་བའམ། བྱི་ཕྱག་ཐང་ལ་བསྐྱར་བ་བཞིན་
རྒྱབས་མེད་མགོན་མེད་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་འོས་མ་འདས་ཤིང་རྗེ་བླ་མའི་བསྟན་
པ་ཡང་མིང་ཅམ་གྱི་ལྷག་མར་འགྱུར་བར་གདོན་མི་བྱ་བས་ཤིན་ཏུ་མི་འོས་...
པའི་གནས་ཞིག་ཏུ་མཆིས་ཏུང་། རྒྱལ་དབང་ཡབ་སྲས་རང་གི་དགོངས་བཞིན་.....
ཐུན་མོང་མིན་པར་གཏད་ཟིན་ན་ནི་སྲས་ཀྱང་བསྐྱོག་པར་བཀའ་བ་ཞིག་.....
ཡིན་པར་སྤང་བས་ངེས་མེད་ཐེབས་དགོས་ཀྱི་རིགས་ཤར་ཆེ་བྱ་ཐབས་ཀྱིས་...
དབེན་པར་དགོངས་ནས་དེ་ལྷགས་མངོན་ཆུང་གི་ཁོང་ནས་ཐེབས་ཟུ་སྟགས་...
བསྐྱེགས་པར་མཛད་མོད་ཀྱང་། བོད་འབངས་སྐྱེ་འགྲོ་སྦྱིའི་བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི་
བསགས་རྒྱབ་མི་དམན་པས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་འབྲས་ཀྱི་བླ་མ་ལས་སྡེ་འདུས་སྡེ་
དམངས་དང་བཅས་པ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཡབ་སྲས་གཉིས་སུ་...
གངས་རྫོངས་ཀྱི་འགྲོ་བ་སྦྱི་དང་བྱད་པར་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་.....
པའི་ལྷ་སར་གྱི་བསྟན་འཛིན་འདུས་སྡེ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་ཡལ་བར་...
མི་འདོར་བར་ཞིང་འདི་ཉིད་ཏུ་བཞུགས་དགོས་ཚུལ་དང་། བསྟན་དག་བལ་
པོའི་དམག་བྱང་ཏུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ལ་
ཉེར་འཆེ་མི་འབྱུང་བའི་འགན་ལེན་བདག་སྟགས་སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་
འདུས་སྡེ་ནམས་ཀྱིས་ལུས་སྟོག་འབེན་ཏུ་བཅུགས་ནས་ཁུ་ཆོག་པ་སྟགས་ཀྱི་
གསལ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་པར་རི་ལྷར་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱབས་ནི་དུས་ལས་ཡོད་...
བ་མི་སྤྱིད་པ་ལྷར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ཡལ་བར་འདོར་...
པའི་གོ་སྐབས་ནི་ཏུང་བད་ཀྱང་མི་མངའ་བར་མ་བད་སྟོན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་...
ཐྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་(༡༧༡༧) བཅས་དཔང་ཏུ་བཞག་སྟེ་བྱང་ཐྱོགས་ཀྱི་
བརྒྱད་འདི་འདུལ་བའི་ཕྱག་མཆོན་ཏུ་བཞིས་པར་མཛད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དམ་...
བཅའ་བཏན་པོ་ལས་སྐད་ཅིད་ཀྱང་མི་འདའ་བར་རི་ལྷར་གསལ་བ་བཏབ་...
པ་ལྷར་དགེས་བཞིན་ཏུ་བཞུགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞིས་ནས་ཨམ་བན་སྟགས་...

ལ་ཡང་བཀའ་འཁོར་གྱིས་བྱུང་པར་མཛད་པས་དབང་ཕྱོགས་སུ་འབྱོན་མི་.....
 དགོས་པར་ཞིང་འདིར་སྟོན་ཆགས་པར་བཞུགས་སུ་ཐག་ཆོད་པས་སྡོངས་...
 འདིའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་དབྱགས་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་
 ཀུན་ལ་སྟོན་རིམ་པར་བརྒྱད་དེ་སྒྲ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་སོན་པས་༥ མགོན་པོ་མཆོག་...
 ཉིད་ཀྱང་ལྷག་པར་དུ་དགྲེས་པར་གྱུར་ནས་སྤྱགས་འཁོར་སུ་ཐེབས་བཞིན་.....
 པར་སྤར་བཞིན་སྤྱགས་དམ་ལ་བཞུགས་པ་ལས། ལོ་དེའི་ཉོར་ལྷ་བརྒྱ་གཉིས་
 པའི་ནང་འཇམ་དབྱངས་༥ གོང་མ་ཆེན་པོས་ཐོད་འབངས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་དང་...
 རྗེ་སྤྱོད་མའི་བསྟན་པར་དགོངས་ཏེ་བསྟན་དགྲ་འཁོར་བཅས་ཆམས་ལ་འབེབས་.....
 བྱེད་ཀྱི་དཔྱད་ཆེན་བསམ་ལས་འདས་པ་ཞིག་རྗེས་བརྒྱུད་མཛད་པ་དང་ལྷན་
 ཅིག་དུ། ས་རོལ་གྱི་གཡུལ་རོ་འཛོམས་པ་ལ་སྒྲོ་གྲོས་དང་མཁུན་རབས་སུལ་དུ་
 ཕྱིན་ཞིང་དཔའ་བ་དང་བརྒྱལ་ཐོད་པ་སྟོབས་དང་སྦྱ་རྩལ་སོགས་སྤེད་མེད་...
 ཀྱི་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མིའི་དབང་པོ་དུ་སི་ཀྱང་ཐང་ཆེན་མོ་བཀས་མངགས་ཏེ་
 ཀའོང་བར་མཛད་པ་བཞིན་ཀྱང་ཐང་དཔོན་འཁོར་དཔྱད་དང་བཅས་པ་.....
 བྱང་ལམ་བརྒྱད་ནས་ཐེབས་སྐད་གསན་པར་བསྟན་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཡིན་.....
 པར་དགོངས་ནས་ཆེབས་བསུར་འདམ་གྱི་བར་དུ་བྱོན་ཏེ་ཐབས་བསྟུ། མཇལ་
 འབུལ་བྱར་བསོས་སོགས་གཏོས་ཆེ་བར་སྦྱལ་བས་དཔོན་འཁོར་ཆང་མའི་.....
 དགྲེས་པ་ཡོངས་སུ་བཀའ་བར་མཛད་ཅིང་། མི་དབང་ཀྱང་ཐང་ཆེན་པོ་
 བས་ཀྱང་དབང་ཕྱོགས་ཆུལ་པོའི་སྡོངས་ནས་བྱོན་པའི་ཐེབས་སྦྱོས་ཀྱི་རིམ་པ་
 བཟང་ཞིང་གུ་ལོ་མས་པ་འབུལ་ཐོག །སྤར་བལ་ཡུལ་ནས་ཕྱིར་འཁོར་བསྟན་
 ལྷ་ལྷན་དུ་ཐེབས་བསྦྱིད་ཀྱིས་མཇལ་ཆོག་པས་ད་རེས་དེད་དང་མཉམ་དུ་ལྷ་...
 ལྷན་དུ་ཆེབས་བསྦྱར་གནང་དུང་སྤྱང་ལ་གྱི་རྒྱར་(༡༥༢༩) འགྱུར་བས་ཐེབས་...
 མི་དགོས་ཚུལ་དང་། འཇམ་དབྱངས་༥ གོང་མ་ཆེན་མོའི་དགོངས་བཞིན་
 ལྟར་གྱི་ལས་དོན་འདི་དག་གོགས་མེད་མཐར་ཕྱིན་ལམ་དུ་རྒྱག་པའི་སྦྱབས་...

འབྲུག་མཛད་དགོས་ཚུལ་སྟགས་ཀྱི་བཀྲར་བསྟི་བྱས་ཞབས་ཚད་མེད་པ་ཞུས་
ཤིང་། དེ་ནས་ཀྱང་ཐང་དཔོན་འཁོར་ལྷ་ལྷན་སྟགས་སུ་བྱོན་པ་དང་། སྐབས་
མགོན་ཉིད་རྩ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱོན་ནས་ལོ་མཇུག་གི་རུས་གཏོར་སྟགས་དང་། ཀྱན་
འཛིན་ཅེས་པ་རྒྱ་པོ་བྱི་བའི་ལོ་གསར་རུ་ཆོས་པའི་དབྱེས་སྟོན་སྟགས་བྱུང་.....
རྟོན་སྐར་ཡང་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་སུ་བྱ་བ་ནི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་.....
སྤྱི་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་རུས་རྣམས་སུ་ནི།
རི་སྐད་རུ། རྒྱ་མོད་གཏུལ་དཀའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ལ། །བཤད་པས་ཕན་
ཐོགས་ཆེན་པོར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་བས་དཔེན་པ་བསྟོན་ནས་སྐབ་པར་རེམ། །
རང་གཞན་གཉིས་ཀ་འཆོངས་པའི་ལམ་རྟེན་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
སྐབ་པ་སྟོང་པོར་མཛད་པ་ཉིད་རང་གཞན་ཀྱན་ལ་ཕན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་.....
རྒྱར་ཆེ་བར་གཟིགས་བཅད་རྒྱ་འབའ་ཞིག་གི་སྟོན་སྐབ་པ་ཁོ་ནར་རྒྱར་.....
བཞེས་སུ་མཛད་ཅིང་། ལོ་དེའི་དབྱར་མཆོམས་སུ་མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་སྤྱིའི་
ན་ཆོད་མཐོ་བ་སྟགས་ཀྱིས་རྒྱར་བབ་མྱི་བས་ཟིན་པར་སྒྲན་བཅས་རིམ་གྱི་.....
སྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་རོ་ཆེར་མ་སྒྲངས་པར་རྟེན་ཡུན་རིང་མི་བཞུགས་.....
པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པས་རྩ་སྤྱོད་བྲན་མོ་སྤྱིར་རུ་ཡུམ་གྱི་སར་བྱོན་ནས་
ཞག་ཤས་རྟོན་བཞུགས་སུ་མཛད་ཐོག་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་.....
གཏུང་རིང་བསྐྱེལ་སྟགས་སྤྱང་བ་ཅམ་གྱིས་ངན་སང་གི་སྤྱོ་སྟོག་ཅོད་པར་.....
རུས་པའི་བྱོན་རྟེན་གྱི་རིགས་ཀྱར་རུ་མ་འབུལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
སྤྱོར་ཚུལ་དང་དགེ་སེམས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བསྤྱོད་དགོས་ཚུལ་སྟགས་ཀྱི་བྱུགས་.....
དམ་གསལ་འདེབས་ཀྱི་རིགས་ཀྱང་གནད་སྟོན་ཟབ་རྒྱས་སུ་མཛད་ལ། དེ་
ཡང་སྤྱིར་གྱིས་ཡུམ་དེ་ཉིད་སྐར་གོང་རུ་བརྗོད་པ་ལྟར་སྤྱོ་ཆེ་རུ་མ་ནས་དམ་.....
པའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པའི་ལས་ཅན་སྐལ་བ་བཟང་མའི་རིགས་ཅན་(༡༢༩) ཞིག་
ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་སྤྱོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཀྱན་

ཏུ་དགེ་བའི་བྱ་བ་རྒྱལ་ས་ཆེན་འབའ་ཞིག་གིས་རུས་འདའ་བར་མཛད་པ་.....
 ཞིག་ཡིན་ལ། དེའི་མཐུས་གཤེགས་པའི་ཆེན་ཡང་། བ་མལ་པ་གཞན་དག་
 ལྟར་ཡང་བ་དང་བག་ཆ་བ་མེད་པར་དགའ་བྱོད་ཀྱི་གདེངས་དང་ལྟན་ཞིང་..
 དགེ་སེམས་རྒྱལ་ས་པོ་ཆེ་མཛོན་རུ་མཛད་དེ་དག་པའི་སྤང་བ་འབའ་ཞིག་.....
 དང་བཅས་བཞིན་པར་ཐུང་ན་ལས་འདས་ཏེ་དལ་འབྱུར་དོན་ལྟན་ཆོག་ཙམ་
 ཏུ་མ་ལུས་པར་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སྤང་ལ། སྐྱ་གཤེགས་ཟིན་ནས་ཀྱང་
 གླུ་བས་མགོན་ངོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ནས་སྤྱགས་ཁུར་ལྟག་པར་རུ་བཞིས་ཏེ་དགོངས་
 པ་རྫོགས་ཐབས་སུ་ཉིན་གསུམ་རྣམས་ལ་མཆོད་འབུལ་དང་། འདུས་པ་
 རྣམས་ལ་མང་ཇ་བསྟོར་ཉིན་སོགས་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་དངོས་
 འབུལ་སོགས་མཐའ་སྐྱེས་པའི་སྒྲོ་ནས་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཐབས་.....
 དང་། བསྟོར་སྒྲོ་ནས་པར་དག་པའི་མཆོམས་སྦྱར་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེས་རབས་
 ཀྱི་འབྲེང་བ་ཀྱན་ཏུ་ཡང་ཀླུ་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་མཆོག་ཏུ་འབྱུར་.....
 བའི་སྐལ་བ་ཅན་རུ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡུམ་གྱི་དགོངས་རྫོགས་རྣམས་ལེགས་
 པར་གྱུ་བ་ཟིན་ནས་སྤྲར་ཡང་སྤར་བཞིན་སྤྱགས་དམ་ལ་བཙོན་པར་བཞུགས་
 པ་ལས་ཉོར་ཁྲ་བཅུ་པའི་ནང་གྱང་ཐང་ཆེན་པོ་དཔོན་འཁོར་དཔུང་དང་.....
 བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་རུངས་གསུག་སེམས་འཆང་བའི་བསྟན་དག་ཤེ་དང་..
 བཅས་པ་འཆམས་ལ་ཕབ་སྟེ་སྤྱགས་ལས་རྣམ་པར་ཀླུ་བའི་གཏམ་སྟན་གྱི་..
 བ་དན་བསྐྱེངས་བཞིན་པར་ལྟ་ལྟར་རུ་ལོག་ཐེབས་སྐད་གསན་པ་ན་སྤར་དོས་.....
 འཇལ་གྱི་རུས་ནས་གསུང་མོལ་བྱང་བ་ལྟར་མཇལ་སྤང་དང་ཆིབས་བསྐྱ་སོགས་...
 མཛད་པར་ར་སྐྱེང་ནས་སྤྱག་བཏེག་སྟེ་ལྟ་ལྟར་རུ་བྱོན་ནས་སྟེ་ཐང་གི་བར་རུ་
 ཆིབས་བསྐྱར་ཐེབས་ཤིང་མཇལ་སྤང་ཐོག་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་དགེས་..
 པའི་གསུང་མོལ་མཐའ་ཡས་པ་མཛད། དེ་ནས་མི་རིང་བར་གྱང་ཐང་ཆེན་
 པོ་ནས་སྤྱགས་བསྐྱེད་རྣམ་པར་དཀར་བར་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འཇམ་.....

(༡༧༩ན) དཔལ་དབྱངས་མིའི་རྣམ་རྟེན་ལ་གོང་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། བཟུན་
འགྲོའི་གཙུག་རྒྱུ་གོང་ས་ལྟ་མིའི་འདྲེན་མཆོག་ཡབ་སྐུ་མཆོད་ཡོན་གྱིས་.....
གཙོས་པའི་བཟུན་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་རྣམས་ཞབས་པད་བཟུན་པ་དང་། རྒྱ་
བོད་རྟོག་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་བདེ་སྦྱིད་རྫོགས་ལྡན་གྱི་པར་གསར་དུ་
བཞད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་ལྟ་ལྡན་སྤྱལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་གདན་ས་
ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་དགོ་འདུན་གྱིས་གཙོས་པའི་དུར་སྦྱིག་འཛིན་པའི་འདུས་པ་
ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལྟ་དུར་ཆོས་སྟོན་བསྟེན་བཀུར་མཐའ་གྲས་པ་མཛད་
པའི་ཆོགས་དབུས་སུ་ལྟ་སྤྱལ་པ་མགོན་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་
མཆོག་གིས་གཙོས་བཟུན་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་རྣམས་ཀྱང་འབྱོན་དགོས་ཀྱི་གསེལ་བ་
བཏབ་པ་ལྟར་མིའི་བདག་པོའི་བྱུགས་བཞེད་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་སྦྱོར་ལྟ་སྤྱལ་.....
མགོན་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཆོགས་དབུས་སུ་བྱོན་
ཏེ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་བཟུན་པ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྱག་ཡོངས་ལ་སྤྲོན་པའི་རྒྱལ་སྤྱལ་.....
ཆེན་བྱུགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་གྱི་མཆོམས་སྦྱོར་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་མཛད་དེ་
རྒྱ་སྦྱོར་འབྲེལ་ཐོག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་རེ་བའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་
པར་མཛད། དེ་ནས་དགུན་དུས་དེར་ལྟ་མཆོག་གངས་རིའི་མགོན་པོ་བྱུག་
ན་པད་དཀར་འཆང་བ་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་དུ་སྦྱོ་འཆི་སྤངས་པའི་བྱུང་འདུག་རྩི་
རྩིའི་སྦྱུ་ལ་མངའ་རྟེན་ཟིན་མོད་ཀྱང་དུང་དོན་གདུལ་བྱའི་སྤང་ངོ་ཅམ་དུ་སྦྱོ་
ཆེའི་འགལ་རྒྱུན་ཞི་བྱེད་ཆོད་བང་བྱི་ཆར་ཞིག་བཞེས་འདུན་ལ། མགོན་པོ་
མཆོག་ཉིད་ནས་སྤྱལ་དགོས་ཀྱི་བཀའ་ཕྱེབས་པ་བཞིན་རང་གཞན་ཀུན་གྱི་.....
གནས་སྐབས་དང་མཐར་བུག་གི་ལེགས་ཆོགས་རྒྱལ་པོ་ཆེའི་རྒྱུར་གཟིགས་
ནས་དང་དུ་བཞེས་ཏེ་ཟླ་གཅིག་ཅམ་གྱི་བར་གྱི་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་.....
མེད་ཁང་དུ་གཏན་བཞུགས་སུ་མཛད་ནས་དྲངས་མ་བཅུད་འདྲེན་གྱི་སྐོན་ནས་
ཆོད་བང་བྱི་ཆར་གནད་སྤྲོན་དུ་འདུལ་(༡༧༩བ) བར་མཛད་ཅིང་གཞན་ཡང་

སྒྲུ་ཆེན་འགལ་སྒྲུ་ཆེན་ཞི་བའི་ཞབས་བརྟན་སྐྱེས་ཆེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོ་མད་པོ་ཆེ་
 བསྐྱེགས་པར་མཛད་དེ། མགོན་པོ་ཆེ་མཐའ་ཡས་པ་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་
 བའི་ངང་དུ་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་དུ་འདེབས་པར་མཛད་པ་ན་
 དྲང་སྤྱང་བདེན་པའི་ཆོག་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ལས་སྒྲུ་ཆེན་འགལ་སྒྲུ་ཆེན་བར་དུ་
 གཙོད་པ་མཐའ་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་བར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ནས་རེ་ཞིག་བར་
 བཞི་སྒྲེར་བཞུགས་ཏེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཟབ་ཆོས་དབང་ལུང་གི་རིམ་པ་སྦྱུལ་བ་
 སྐྱེས་བརྟན་པར་སྒྲུ་ཆེན་པའི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་འདའ་ཞིང་བཞུགས་
 པའི་མཐའ་བག་ཡོད་ཅེས་པ་རྒྱ་མོ་སྤང་གི་ལོ་གསར་དུ་ཆོས་པའི་ལེགས་སྦྱོར་
 དགའ་སྟོན་གྱི་རིམ་པ་སྐྱེས་ལ་རྣམས་པར་མཛད། ལྷ་ལྷན་སྒྲོ་ཆེན་ལམ་ཆེན་
 མོའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རབ་བྱུང་དང་
 བསྐྱེད་རྒྱུ་གས་གྱི་སྒྲོ་ཆེན་པ་སྦྱུལ་བ་སྐྱེས་གྲོལ་བ་མཆོག་གི་ལམ་བཟང་ཆད་
 མེད་སྟོན་པ་དང་ཆེན་གསུམ་རྣམས་ལ་མཆོད་སྒྲོ་ཆེན་སྐྱེས་རྣམས་དཀར་
 རྒྱབས་ཆེན་གྱི་མཛད་པ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་ངང་དུ་ལྷན་ཆགས་པར་བཞུགས་
 ཞིང་། སྒྲོ་ཆེན་ལམ་ཆེན་མོ་གྲོལ་བསྐྱེད་ཏྲེར་ལྷ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་གོང་མའི་
 བཀས་མངགས་པའི་མིའི་དབང་པོ་སྒྲོ་བས་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་དུ་སི་ཀྱང་
 ཐང་ཆེན་པོ་དཔོན་འཁོར་རྣམས་དབང་སྒྲུགས་ཐུལ་པའི་སྤྱངས་སུ་ཆེབས་
 བསྐྱེད་པར་བཞེད་པ་ན་དེའི་ཐེབས་རྒྱུ་གྱི་རིམ་པ་སྐྱེས་གཏོས་ཆེ་བ་
 སྦྱུལ་ཞིང་ཀྱང་ཐང་ཆེན་པོ་ནས་ཀྱང་མགོན་པོ་ཉིད་ལ་སྒྲུར་ལས་ཀྱང་ལྷག་
 པའི་བཀྱར་སྒྲི་གུས་མཐུད་ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་འབྱུར་
 གྱི་འབུལ་སྒྲུ་གྱི་ལོ་མས་པ་དང་། རྒྱ་པོད་ཏྲེར་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་འགྲོ་མཐའ་
 དག་གི་ལེགས་ཆོགས་སྦྱེལ་བའི་བྱས་འདུན་མི་གཤེལ་བར་མཛད་དགོས་
 ཐུལ་སྐྱེས་གྱི་བཀའ་སྒྲོ་བཞི་བཀྱས་སུ་སྦྱུལ། ཀྱང་ཐང་དཔོན་འཁོར་རྣམས་
 ཆེབས་བསྐྱེད་པའི་ཆེན་ཡང་ཐུལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཐུན་གཟིགས་མཆོད་

ཡོན་(༡༧༩ན) རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱུང་ཁང་གཡུལ་ཁའི་བར་དུ་ཆིབས་.....
བསྐྱེལ་གྱང་མཛད་པ་སོགས་ཡོན་མཛོད་མཐའ་དག་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་གྱི་
མཛད་པ་མཐར་འཁྱོལ་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཟླ་བ་དེ་ཁའི་ནང་ལྟ་ལྟན་རྩི་
ཤྱུག་རྣམ་གཉིས་གྱིས་གཙོས་པའི་རྟེན་གསུམ་བྱུང་འཕགས་རྣམས་ལ་རིན་.....
ཆེན་གོས་བཟང་བྱུང་འཕགས་དུ་མ་ལས་གྲུབ་པའི་ན་བཟའི་རིགས་གསར་.....
འབྱུལ་དང་། ལྟན་ཤལ་སྟོང་མཛོད་གྱི་རིམ་པ་སོགས་མཛར་དུ་མངར་བ་དང་
བཅས་པ་འབྱུལ་གནང་ཐོག་དུས་གྱི་མཐའ་འདིར་༥ འངས་མགོན་ལྷ་མའི་བཟུན་
པ་བཤད་སྐབ་གཉིས་གྱི་སྐོན་ནས་མི་རྒྱུ་བའི་རྒྱལ་མཛན་སྐྱེད་བའི་ཐུགས་.....
བཞེད་ཟབ་མོ་མཐའ་དག་གེགས་མེད་ལྟན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། བཀས་གྲུབ་
གཉིས་ལྟན་གྱི་སྟོབ་མ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་དང་སའི་དྲིག་པ་ལྟ་བུས་སྟོངས་.....
འདི་ཡངས་སུ་བྱུང་སྟེ་འདུས་པ་དང་པོ་སྐར་ཡང་ཕྱོན་པ་དང་སྐོ་ཀྱན་ནས་.....
མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་.....
ལྷས་པ་མཛད་ནས། སྐར་ཡང་མི་རིང་བར་ཁོ་དེའི་རྟོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ནང་
དབེན་གནས་རྩ་སྐྱེད་དུ་ཕྱོན་ནས་སྐྱགས་དེའི་དང་ལྟན་གྱི་སྐྱེ་པོ་རྣམས་ཆོས་
གྱི་སྐྱེས་བཟང་པོས་ཆོམ་པར་མཛད་ནས་ཐུར་བ་ཐུར་བར་སྐར་བཞེན་ཐུགས་
དམ་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་ཤིང་དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཤིང་མོ་སྟག་གི་ལོའི་ལོ་
མཇུག་གི་བར་དུ་སྐབས་འགར་བཅད་རྒྱའི་བར་སང་ཅུང་ཟད་ཅམ་ལས་གཞན་
དུ་ཐེབས་བཞུགས་སོགས་གྱི་གཡེང་བ་གཏན་ནས་མི་མཛད་པར་ཐུགས་དམ་
རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ངང་ལས་སྐད་ཅིག་གྱང་གཡོ་བ་མེད་པར་.....
བཞུགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་སྐར་གོང་དུ་བརྒྱུད་པ་
ལྟར་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་ཟིན་གྱང་ད་དུང་
རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་དུ་གཞོལ་བར་མཛད་པ་ཁོ་ན་ལྟར་བཞེས་
པ་མ་གཏོགས་ལྟར་སྐང་ཅམ་གྱི་གཞན་དོན་མཛད་པ་ལ་འདུན་པ་ཆེད་དུ་.....

གཉེར་(༡༧༤) བར་མི་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེན་བརྗོད་པར་...
 བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དེར་དུས་ཀྱི་ཆོས་པར་སྒྲུབ་པ་བདག་འདྲ་བ་ནམས་ནི། ཇི་སྐད་
 ཏུ། ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། མང་དུ་སྐོས་པ་སྐྱབ་པ་ལྟར་ལེན་ཏུང་། །སྐྱབ་ལ་
 བཙུག་པ་སྐོས་དང་ལུན་པ་ཏུང་། །སྐོས་ལུན་ཉམས་ལེན་གནད་ལ་མཁས་པ་
 ཏུང་། །དེ་སྤྱིར་སྤྱིད་པའི་པ་རོལ་འགྲོ་བ་ཏུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་
 སྟོན་ཏུ་བབ་པས་ལ་ལ་ནི་ཆོག་སྤྱིར་སྐོས་པ་ཅམ་ལྟར་སྤངས་ནས་སྐོས་དོན་...
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐྱབ་པ་རིང་དུ་དོར་ཏེ་རང་རྒྱུད་གྱི་དཔེ་ཤིང་ལྟར་རེངས་...
 པར་བྱས་ནས་ཇི་ལྟར་སྐོས་པ་ནམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བའི་རྒྱ་འབའ་...
 ཞིག་ཏུ་སྤང་བ་དང་། ལ་ལ་དག་ནི་ཇི་སྐད་ཏུ། སྐོས་ན་སྐོས་པ་མི་དགོས་ཞེས། །
 རྒྱན་པོ་སྒོ་རྒྱ་རྒྱུང་ནམས་སྟེ། སྐོས་པ་མེད་པའི་སྐོས་པ་དེ། །འབད་ཀྱང་དུད་
 འགྲོའི་སྐོས་ཐབས་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ལྟར་ཀླུ་བའི་གསུང་རབ་ལ་སྐོས་
 བསམ་བྱས་པ་ནི་ནེ་ཙའི་སྟོག་དང་མཚུངས་པར་སྟིང་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་...
 བསམ་སྐོས་བསམ་ལ་དག་ལྟར་བཟུང་ཉེ་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱིས་...
 ལུན་པའི་ཕྱག་ཏུ་མིག་བཅུམས་ནས་སྟུག་སྐྱར་སྐོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྟ་...
 རྒྱལ་སྟིང་པོར་བྱས་ཏེ་རྒྱན་སྐོས་འབའ་ཞིག་ལ་གཞིལ་བ་སྟགས་མདོར་ན་...
 སྐོས་སྐོས་གཉིས་ཆ་ཀྱང་ལྟར་འགལ་བར་བཟུང་བ་ལ་ཆོས་ནམ་དག་ཡིན་...
 ཀྱིས་བྱས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྤང་། ཡང་ལ་ལ་དག་ནི་ཀླུ་བའི་གསུང་རབ་
 ལ་སྐོས་བསམ་གྱི་སྒོ་ཁ་རུང་ཟད་སྟོགས་ཀྱང་བསེད་ནམས་གྱི་བསགས་རྒྱབ་...
 དམན་པས་མཐར་མི་འཁྱོལ་བར་དུས་མིན་གྱིས་ངེས་འབྱུང་སྟེ་སྟུང་ལྟ་བུས་...
 སྐོས་བསམ་བྱིའི་བཟུང་ལྟར་བཞག་ཉེ་དབེན་པ་བཞེན་མ་རན་པའི་དུས་...
 ཉིད་ནས་རི་སུལ་དུ་གནས་ནས་སྐྱབ་པ་བྱེད་ཀྱིས་དང་མཐར་དེས་ཀྱང་ཉིད་...
 མཆོན་མ་འཁྱོལ་བར་གྱོད་བྱོད་སྟགས་སུ་འབྱུངས་ཏེ་འདི་སྟེ་གཉིས་མེད་གྱི་...
 ངང་དུ་ཀྱུར་པ་དང་། །ཡང་ལ་ལ་དག་ནི་དང་པོར་སྐོས་བསམ་གྱི་གནས་ལ་

བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་འབད་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་སྟེགས་ཅམ་སྟོ་.....
ཡུལ་དུ་ངེས་པར་མ་བཟད། དེ་(༡༧༥ན) དོན་ཉམས་ལེན་གྱི་གནས་ལ་ཡང་ཅུང་
བཟད་འབད་ཁྲལ་གྱིས་ཅུང་། སྐབ་པ་མཐར་མ་ཐོན་གོང་ནས་གཞན་དོན་
ལྟར་སྤང་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོ་བྲིད་པས་དབང་བསྐྱར་རྗེས་གནང་སྟགས་བྱེད་
པ་ལ་རིངས་སྐབས་སུ་གྱུར་པས་ལྟའི་བུའི་བདུད་ཀྱི་ཡིད་བསྐྱར་བས་འདོད་.....
ཡོན་བཟང་བྱིང་སྐྱུ་མའི་འཁྲལ་འཁོར་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པས་མཐར་ཐོག་གིས་
གཞན་མགོ་བསྐྱར་བ་འབའ་ཞིག་ཙལ་དུ་བརྟོན་པ་སྟགས་ཆོས་བྱེད་སྟོ་བྱས་.....
ཀྱང་ངེ་བཞིན་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཉིན་མའི་སྐར་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་དགོན་.....
པར་སྤང་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་སྤོན་པའི་སྤྲད་
དུ་ངེ་སྤྲད་དུ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། མང་དུ་སོས་པས་རྒྱལ་
བའི་དགོངས་པ་རྟེན། །བཙོན་པ་ཆེན་པོས་སྐབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད། །བག་ཡིད་
གོམས་པས་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག །སྐལ་བཟང་དེ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་རྟེན་མི་
དགའ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བའི་བཏྟན་པའི་སྟོང་པོ་སྐབ་པ་ལ། །རྣམ་དག་ལྷང་
རིག་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་ནས། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་པའི་
གནས། །དབེན་པ་བཏྟན་ནས་མང་དུ་སོས་པའི་དོན། །རྒྱལ་བཞིན་བཙོན་པས་
ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ཡིས། །རྟག་དུ་འཇམ་དབྱངས་མཉེས་པར་བབྱེད་པར་
ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལྟར་དང་པོར་རྒྱལ་བའི་མདོ་སྟགས་
ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟེགས་རེ་བ་དང་རགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
དབྱིས་ཕྱིན་པའི་སོས་བསམ་གྱི་སྟོ་འདོགས་ལེགས་པར་བཅད་ཅིང་། རྗེ་ལྟར་
སོས་བསམ་མཛད་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྤང་
བྱ་དང་། འགའ་ཞིག་གཞན་ལ་སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཅམ་མ་ཡིན་
པར་འདུལ་བ་ཀ་རི་ཀ་ནས་བཟུང་སྟེ་པ་རྒྱད་གསང་བ་འདུས་པའི་བར་ཐམས་.....
ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཛང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་གྲུབ་ཞི་ལམ་གྱིས་བྱིར་ཤེས་.....

པའི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། གསུང་རབ་མ་
 ལུས་གདམས་པར་ཤར་བའི་ཚུལ་ལ་གོམས་(༡༧༥) པར་མཛད་ནས་དབེན་...
 པའི་གནས་སུ་ཉིན་མཚན་བར་མེད་ཏུ་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ལ་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་...
 ཏུ་བཅོན་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཉིན་གཅིག་ཅུ་དང་། ཟླ་བ་དང་། ལོ་
 གཅིག་སོགས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཉམས་...
 ལེན་ལ་ཐང་སྟོང་མེད་པར་ཚུ་བོའི་རྒྱན་ལྟ་བུའི་ནལ་འབྱུར་ལ་གཞིལ་བར་...
 མཛད་དེ་མདོར་ན་དབེན་པའི་གནས་སུ་བཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ནམས་...
 སུ་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ། གོང་ཏུ་བཙོན་པ་ལྟར་ཐེབས་བཞུགས་ཀྱི་རིམ་པ་མང་ཏུ་མཛད་
 དགོས་པ་དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡང་རྒྱན་གྱི་ཐུགས་དམ་ཉམས་...
 བཞེས་ཀྱི་རིམ་པ་སོགས་ལ་བཅོན་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་སྒྲིལ་ནས་ཆག་མེད་ཏུ་མཛད་
 ཅིང་ལྷག་པར་ཏུ་ཡང་ནང་ཏུ་རང་སྤང་དབང་ཏུ་འདུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་...
 གྱིས་སྤྱོད་ལ་གཞན་སྤང་བེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པ་...
 ལྟར་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཆེ་དགུ་མཐའ་དག་གིས་ཀྱང་དབང་མེད་ཏུ་...
 གང་གི་ཞབས་ཀྱི་པ་སྒྲོ་གཙུག་གི་ཅད་པ་ཏུ་བསྟེན་པར་གྱུར་པས་སྤྱོད་གསུང་...
 ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་གང་ལ་ཡང་གཞན་གྱིས་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ལྟ་ཞིག་། ཅི་མཛད་
 ལེགས་པར་མཐོང་བའི་མོས་གུས་ལྷག་པར་ཏུ་རང་ཤུགས་གྱིས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་
 བའི་མཐུན་བཅེ་རུས་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ད་ཏུང་གཞན་
 འོན་ལྟར་སྤང་ལ་ཆེད་ཏུ་མི་གཉེར་བར་དབེན་པ་བསྟེན་པ་འབའ་ཞིག་དོན་...
 གཉེར་ཏུ་མཛད་པ་ནི། དེང་ཏུས་ཚོས་པར་སྒྲིམས་པ་འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་ལ་
 ངན་སོང་ཏུ་མི་ལྟར་བ་ཅུ་གྱི་གདེངས་ཅུང་བད་ཀྱང་མེད་ཅུང་གཞན་དོན་...
 ཏུ་མིང་བཏགས་ནས་འཁོར་དང་ཁོངས་སྒྲིལ་དང་གོ་ས་སོགས་འབའ་ཞིག་...
 དོན་ཏུ་གཉེར་ཤིང་དད་བས་དང་གཤིན་བས་ཀྱི་དགོར་ལ་བག་མེད་ཏུ་ཁོངས་...
 སྒྲིལ་པ་དང་། རྟེན་བཀྱུར་ཅུང་བད་ཅུ་གྱི་སྤྱིར་ཏུ་གསང་སྤགས་བཅུ་མོའི་

ཆོས་རྣམས་སྐོམ་ཆོས་སུ་བསྒྲགས་པ་སོགས་ཞར་དང་ཞོར་ལ་ངན་འགྲོར་སྒྲི་...
བའི་རྒྱ་ཁྱུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསོག་པ་རྣམས་ལ་འདོམས་པའི་སྲིད་ཏུ་སྒྲི།
དེ་(༡༧༩ན) ཡང་རྩལ་རི་ལྟར་ཏུ་འདོམས་ན་རི་སྲིད་ཏུ་རྩི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་...
པའི་གསུང་ལས། གཞན་ཡང་རྟེན་བཟུར་ངང་གིས་འདུ་ཞིང་འཁོར་མང་
ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་། ལྷན་གྲགས་རྒྱས་པའི་གཙོ་བོའི་གནས་ཐོབ་པ་ལའང་
རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྤང་ཤས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་པའི་ངེས་འབྱུང་བྱང་...
ཅུབ་ཀྱི་སེམས། ལྟ་བའི་ཚུང་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོདས་དང་ལྷན་པ་ཡོད་ན་ལམ་གྱི་
གྲོགས་སུ་འགྲོ་ནའང་། དེ་དགོན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་གོ་ཡུལ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ངེས་
སྤང་ཤས་ཀྱི་འཇུག་པ་མི་ཁེགས་པས་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་བྱུང་པར་ཏུ་ངན་...
སོང་གི་རྒྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མ་ཆོར་བཞིན་ཏུ་གསོག། །སྤྱོད་བསོད་ནམས་རེ་
འགའ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ནི་འདིར་སྤྱོད་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣོར་
ཡེ་མི་སྤེལ་བར་བུ་ལོན་ལོན་པ་འབའ་ཞིག་བྱས་ནས་དགའ་དགའ་ལྟར་སྤང་...
བ་དང་འདྲ་བར་མངོན་ནོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་སའི་སྤྱིང་པའི་
མདོ་ལས་ཀྱང་བཟོད་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཏུ་དགེ་སྤྱོད་གཙོ་བོ་དང་། ལམན་པོ་
གཙོ་བོའི་གནས་སུ་མ་ཟུར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་སྤང་ཤས་
འདི་ལ་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ་ཡོད་པས་ནག་པོ་རིགས་སྤྱི་ཡང་གཞན་གཉིས་...
པོ་འདི་ལ་འབྲུལ་ས་ཆེན་པོ་འདུག་པས་བག་ཡོད་པར་མངོན་ཅིག །ཅེས་དང་།
རང་ཉིད་ལ་ཚུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་གདེངས་མེད་ཅིང་དེ་དག་ཚུང་བའི་རྒྱ་...
ཆར་ལྟར་འབབ་ཀྱིན་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་རང་ལ་སྤྲིན་ན་...
ཅི་འདྲར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་རང་ཉིད་འཁོར་
བ་དང་ངན་སོང་ཏུ་མི་སྒྲིབའི་གདེངས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཏུ་ལྟར་སྤང་ཅམ་གྱི་...
གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་རིངས་པར་ཟུར་ན་རང་གཞན་གཉིས་སུང་གི་གནས་...
སུ་འགྱུར་ཉེན་ཆེ་བས་འདོད་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང་། འདོད་ཡོན་ཏུག་གི་

ལུ་མ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཆེན་པོའི་གོ་ས་དང་། ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱད།
 ཏུག་གསུམ་སྒྲེ་བའི་འཁོར་གཡོག །འདུལ་རྒྱུའི་དབྱ །སྤྱོད་རྒྱུའི་གཉེན་སྐྱེས་
 ཆོ། འདིའི་སྤྱི་ཆོས་དང་(༡༧༥)གསོག་འཛིག་སྐྱེས་དོར་ནས་དབེན་པའི་
 གནས་སུ་རང་ཉིད་གཏན་དུ་བདེ་བའི་བཅན་ས་ཟིན་པ་ལ་སྦྱར་གང་ཐུབ་.....
 བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་པར་མཛད་པ་ལགས་ན་སྤྱི་རབས་ཀྱི་གང་ཟག་....
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་དང་བདག་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་མིག་སྟོས་མ་མཛད་པར་
 སྟོན་བྱང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་རྗེས་འདྲུག་གཏུལ་བའི་ཉམས་
 ལེན་དུ་སྐྱེའོ་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་ནས་མཛད་དགོས་པ་ལགས་སོ། །

༥ འདིར་སྒྲས་པ། གངས་ཅན་རྩ་བར་གྲགས་པའི་འཁོར་ཡུག་འདིར། །ལྷ་
 བདོའི་གཤེས་ལ་སྦྱང་པའི་སྒྲེ་བོ་པལ། །ཉོན་མོངས་ཏུག་གསུམ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཉར་
 བསྐྱལ་བས། །མི་དགའི་སྦྱང་པའི་ཉག་ཕུན་ཀྱན་དུ་འཕེན། །ཆོས་པར་སྒྲོམས་
 པའི་ཁེངས་ལྟན་དུ་མ་ཡང་། །ལ་ལ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་འཛིན། །འགའ་
 ཞིག་ཐོས་མེད་ཐུན་སྒྲོམ་སྦྱབ་པར་འབྱུལ། །གཞན་དག་ལྟར་སྤང་ཐོག་རྒྱུའི་
 ཏུག་རྒྱས་ཕྱོས། །དེ་སྤྱིར་ཐོས་བསམ་བསྒྲོམ་པའི་བྱ་བ་ཀྱན། །འགལ་མེད་
 གོགས་སུ་འབྱེར་བའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་འབྲས་བུ་
 ལག་ཅེ་རུ། །རི་བཞིན་ལོན་པའི་སྦྱོར་བུ་ཉོན་སྐར་ཅམ། །ལྷག་པར་མ་བསྐྱབ་
 ཐོས་དང་མ་སྦྱབ་སྒྲོམ། །རང་དོན་མ་འབྱུང་གཞན་དོན་ལ་རིངས་དང་། །སྤྱི་
 ཆོགས་ཐབས་ཀྱིས་གཞན་མགོ་གཏུགས་བཞིན་དུ། །བསྒྲོར་བའི་བྱ་ལས་སྤྱོད་ས་
 འདི་དོག་པོར་བྱས། །དེ་དག་རྣམས་ལ་སྦྱར་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱིས། །མགོན་
 བྱེད་དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་བཅལ། །བར་དུ་གཞུང་ཀྱན་གདམས་པར་
 ཐུགས་སུ་རྒྱུད། །ཐ་མར་ཅེ་གཅིག་སྦྱབ་པའི་ཐུལ་མཆོན་བསྐྱེད་ས། །བྱུང་པར་
 མཐོང་ཐོས་དུན་རིག་འགྲོ་བ་ཀྱན། །སྒོལ་བར་མཛད་ཅུས་གོ་འཕང་བརྟེས་
 ཟིན་ཀྱང་། །ད་དུང་འདུ་འཛི་སྤངས་པའི་ཆོག་ཤེས་ཀྱིས། །དབེན་པའི་གནས་

ལྷ་སྐྱབ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞིལ། །དེས་ན་སྤྱི་རབས་གདུལ་བྱའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་། །
སྤོན་བྱང་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཉམས་ལེན་དུ། །འབྱེར་ཤེས་སློ་ཡི་འདབ་བརྒྱ་
མོད་བྱས་ཏེ། །གང་གི་སྤྱི་རྗེས་སྤྱིང་བར་མཛོད་དང་ཀའི། །ཅེས་པ་ནི་བར་
སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པོ། །

༥ (༡༧༧ན) དེ་ལྟར་ལོ་འཁོར་ལྟག་ཙམ་གྱི་བར་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་
གཞིལ་བར་མཛོད་ནས་སྤྱར་ཡང་ཤིང་ལྟག་རྟོར་ཟླ་བརུ་པའི་ནང་བསྟན་དོན་
གྱི་བྱ་བ་སྐབས་ཆེན་འགའ་ཞིག་མཛོད་པའི་སྤྱད་དུ་ལྟ་ལྟ་དུ་འབྱུག་ཙམ་.....
ཆིབས་བསྐྱར་བསྐྱངས་ཐོག་ལ་རྒྱལ་དབང་མཛོད་ཡོན་གྱི་མཇལ་བྱ་དང་། རྩོ་
ཤུག་རྣམ་གཉིས་སོགས་ལ་མཛོད་འབུལ་སྤོན་ལམ་སོགས་གནད་སྤོན་དུ་མཛོད་.....
ནས་བཞུགས་ཡུལ་སྤར་བཞི་ཕྱེ་དགའ་ལྟན་བསམ་གཏན་སྤིང་དུ་མཛོད་ལ
འདི་སྤྱད་སྤར་བན་བཞི་ཕྱེ་པའི་གྲ་སྤྱད་ནས་ལྟག་པའི་ལྟའི་བསྟེན་པ་ཆོད་.....
འབྱོལ་དུ་སོང་མི་མང་བར་མི་འདུག་པར་རྟེན་རྒྱུད་ཕྱེ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་
གྱི་ལས་རབ་འབྱམས་སྐྱབ་པ་ལ་བསྟེན་པ་ཆོད་དུ་འབྱོལ་བ་ཞིག་མེད་མི་རུང་
དུ་གཟིགས་པས། འདི་ལོ་ནས་བརྒྱུད་རི་སྤྱད་རྒྱལ་བསྟན་ནམ་གནས་གྱི་བར་
དུ་ལོ་ལྟར་གྲ་བ་ལྟ་རེ་ནས་ཟླ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཡི་དམ་ལྟག་པའི་ལྟ་རྣམས་གྱི་
བསྟེན་མཆོམས་གནད་སྤོན་མཛོད་རྒྱའི་ཐེབས་སུ་རིན་ཆེན་གཉིས་པ་སྤང་.....
བརྒྱ་ཐམ་པའི་སྤྱིར་འཇགས་སྤུལ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདུས་པ་སྤྱི་ལ་ཡང་.....
མང་འབྱེད་སྤྱི་འབུལ་སོགས་གཏོས་ཆེ་བ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པར་མཛོད་ལ།
དེ་མཚུངས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤིང་དུ་ཡང་གྲ་ཆོད་ཡས་མས་རྣམས་སུ་བཟང་.....
སྤྱད་དང་བྱམས་སྤོན་སོགས་གྱི་ཐོག་ཏུ་མང་ང་དང་འབྱེད་སྤྱི་འབུལ་སོགས་
རྒྱ་ཆེར་སྤུལ། དེ་ནས་མི་རིང་བར་ལོ་དེའི་རྟོར་ཟླ་བརུ་གཉིས་པའི་ནང་སྤྱར་
ཡང་རྩ་སྤྱད་དུ་ཆིབས་གྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བའི་དགོངས་བཞེད་གཏད་དེ་ཡར་.....
ལམ་སྤོབ་དཔོན་པདྨ་སི་ལྷ་དང་རྩོ་པོ་ཡབ་སྤྱས་སོགས་གྱི་སྐྱབ་གནས་གྱི་གཙོ་

བྱ་བྱ་ཡིར་པར་གནས་གཟིགས་ལ་བྱོན་ཞིང་། འདི་སྐབས་སྐར་དུས་ཨ་
 མདོའི་སྐྱགས་ནས་ཨ་བྱི་ཆེན་གོང་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཉེར་གཏོགས་པའི་མི་ཆུན་...
 ཞིག་ཡོད་པ་དེས་བྱ་ཡིག་དང་ལན་སྟགས་དུ་མར་སྐར་བྱི་ཆེན་རྩི་རྩེ་འཆང་དེ་
 ཉིད་ནས་བསམ་ཡས་གཡའ་མ་ལུང་དུ་སྐུ་ཆེའི་(༡༧༧) བཅུད་ལེན་མཛད་...
 དགོས་པ་ཡོད་ཅིས་གསུང་གིན་ཡོད་པས་དེ་དོན་ཅི་ནས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད་ས་
 དགོས་ཚུལ་ཡང་ཡང་དུ་བྱས་ཏུང་། སྐར་པན་བསམ་ཡས་སུ་ཆེ་སྐབ་མཛད་རྒྱ་
 སྟགས་སྐབས་སུ་མ་འཁེལ་བས་ད་རེས་དེའི་དོན་ཐུབ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་
 ཡང་གནས་ཀྱི་བྱུང་པར་གཞན་འགྲན་མ་མཆིས་པའི་དབང་གིས་སྐུ་ཆེའི་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་སྒོ་དུ་མ་ཞིག་འགྲིག་པར་གཟིགས་ནས་ཟླ་བ་ཕྱག་དུ་བཅུན་གཅིག་...
 གི་རིང་བཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བཞུགས་ཏེ་སྐུ་ཆེའི་སྐབ་པ་གནད་སྤོན་དུ་མཛད་།
 དེ་ནས་བཅད་རྒྱ་གྲོལ་སྤྱན་གནས་ཀྱི་བཀོད་པ་རྩི་མཆར་མད་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་
 མཆོད་འབུལ་སྤོན་ལམ་གནས་གཟིགས་སྟགས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་...
 འགྲོ་བའི་པན་བདེའི་ལེགས་ཆོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་ཞིང་། ཡེར་པ་སྤྱ་
 ཆང་ལ་རྩི་སྤྱིད་ཀྱི་བར་དུ་བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་སྟགས་ཀྱི་ཆོག་...
 ཉམས་མེད་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་དགོས་ཚུན་སྐྱོར་འཇགས་ཀྱི་ཐེབས་དང་མང་འབྱེད་...
 གྱི་འབུལ་སྟགས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཏེ་མདོར་ན་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་...
 སྒོ་ནས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མཛད་། དེ་ནས་ཡར་ལམ་
 འཁོར་སྤོང་གཉན་མགོན་ཕྱག་དུ་བྱོན་ནས་བཞུགས་ཞག་དང་གནས་གཟིགས་ཀྱི་
 རིམ་པ་ཞིབ་རྒྱས་མཛད་ཅིང་མགོན་ཁང་ཆེན་མོར་སྤྱན་གཟིགས་དང་མཆོད་...
 པའི་བྱེ་བྱག་གི་བཀོད་པ་མཆར་དུ་དངར་བ་བཟང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དུ་མ་གསར་
 དུ་འབུལ་བ་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་གསོ་གཟབས་རྒྱས་གནད་སྤོན་...
 ཀྱི་ཚོགས་། གངས་རྒྱངས་བསྐྱར་འགྲོ་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྐྱར་
 པ་སྤེལ་བ་དང་། མགོན་པོ་གང་གི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་མཐའ་དག་

དེས་འདེམས་སྒྲུག་དང་བཅས་ཡར་ཆོས་སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཉིན་ནས་བཟོ་
 གྲུའི་དབུ་འཕྲིགས་པར་མཛད་པ་ལས་བཟོ་རིག་པ་ཆེ་ཆུང་ནམས་ཀྱང་ནམ་...
 དཔྱད་ཀྱི་ཆལ་ཡངས་ཤིང་སོར་སྤོའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཕུལ་མད་ཏུ་བྱང་བ་བེ་ཤུ་
 ཀམ་འི་ངལ་བ་ལ་ཡང་སྐྱེངས་པ་སྟེར་བར་བྱེད་ཅུས་པ་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་...
 ཆོགས་པས་རིང་སོར་མ་ལོན་པར་སྤུལ་(༡༧༥) བྱིན་དུ་འབྱོངས་ཤིང་། དེ་
 ཡང་ཐོག་མར་དབུ་འཕྲིགས་པའི་དུས་ཉིད་ནས་སྤྱོད་ཆོས་སུ་མ་སོང་བར་...
 བཟོ་སོ་དང་། ལག་ཆ་བྱིན་ཆུབས་དང་། རྒྱུའི་བྱིན་ཆུབས་སོགས་རྒྱད་དང་སྟ་
 མའི་མན་ངག་གི་དགོངས་དོན་བཞིན་ཉམས་མེད་དུ་མཛད། དངོས་གཞིའི་
 སྤང་བརྟན་དཔངས་སུ་རྒྱག་མཐོ་ཉི་ཤུ་ཙུང་དང་། བྲི་རྒྱབ་ཡོལ་སོགས་བཟོ་
 བྱེད་བཀོད་པས་མཛོས་པ་དང་བཅས་པར་ཆ་ཆད་སོགས་ཀྱང་མདོ་རྒྱད་ནས་
 རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་སྒྲིན་གྱི་ཆ་སྤྱོད་ཅེས་ཡང་གདགས་སུ་མེད་པར་
 ཤིན་ཏུ་ཐུགས་ཞིབ་ཆེ་བར་གནང་ཞིང་། དབུ་རྒྱན་སོགས་ལ་ཡང་འཛམ་བུའི་
 སྤྱིང་གི་བྱེད་ལོར་མད་ཏུ་བྱང་བའི་གཡུ་ལུ་ཉིག་། བྱི་ཏུ། སྒྲུག་ལ་སོགས་པ་སྤྱིང་
 འདིར་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པ་དུ་མ་འཕང་མེད་དུ་
 གཏོང་བར་མཛད་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུའི་བྱེད་པར་མད་ཏུ་བྱང་བ་དང་ལྟན་པའི་
 ཁར་འཕྲ་སྤུལ་སོགས་སྟོངས་ཆེ་བའི་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་བཀོད་པ་མད་ཏུ་བྱང་བ་...
 གཞན་དག་གིས་ཡིད་ལ་ཡང་བསམ་པར་མི་ཅུས་པ་མཐོང་བ་ཅེས་གྱིས་ཡིད་...
 འཕྲོག་ཅིང་བལྟ་བས་དོམས་པ་མེད་པ་མིག་གི་བདུད་ཅིར་ཆེ་བ་ས་སྟེང་ན་...
 འགུན་ཟླ་དང་བུལ་བ་བསྐྱེན་པར་མཛད། བྱང་གཞུག་སོགས་ཀྱང་ཆོས་སྤྱིའི་
 རིང་བསྐལ་གཙོ་སོར་གྱུར་པའི་རིང་བསྐལ་ནམ་བཞི་ཉིལ་གྱི་གང་བུ་ལྟ་བུ་...
 བཞུགས་པ་ནམས་ལ་༧ རྒྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་ནས་གཟུངས་...
 རྒྱབ་རབ་གནས་སོགས་གནད་སྟོན་དུ་མཛད་ཐོག་སྐྱོ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གནས་...
 སོགས་གང་དང་གང་དུ་འབུལ་བར་འོས་པ་མཐའ་དག་དེ་དང་དེར་གོ་རིམ་...

མ་ནོར་ཞིང་མ་འཆོལ་བ་ཕྱག་ཏུ་རྒྱ་སྐྱོན་སྐྱོར་དངོས་རྗེས་གཙང་དུ་དུལ་བར་མཛད་ལ། གྲུབ་ཏུ་རྒྱ་རྩོམ་འཆང་རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་མོར་བཞུགས་པའི་ཐོག་ན་སྤྱོད་བའི་དགེ་སྤྱོད་ཡི་དམ་ལྟའི་བསྟེན་པ་ཆོད་འབྱོལ་ཏུ་སོང་བའི་རྒྱས་ལྟན་རྩོམ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་བཅས་ནས་དཔལ་ཆེན་འཇིགས་མཛད་རྩོམ་འཛིན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱོན་སྐྱོར་རབ་དུ་(༡༧)ན་གནས་པའི་རིམ་པ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་སློབ་བཟང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་རབ་གནས་གྱི་ཆོ་ག་དགེ་ལེགས་ཆར་འབབས་གྱི་ནང་བཞིན་དམ་པ་གོང་མའི་ཕྱག་ལེན་གྱི་སྒྲིལ་འཆུག་པ་མེད་པས་གཞུང་བསྐྱུངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད་པས། རི་སྐང་དུ། རྒྱ་གསུང་ཕྱགས་ཉེན་རབ་གནས་མཛད་པའི་ཆོ། །དམ་ཆོག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་ཞུགས། །གང་གིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་ལྟ་ཆོགས་རྣམས། །སྤྱོད་པའི་བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་ལེགས་གྲུབ་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམ་ཆོག་པའི་སྤྱང་བརྟན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་མངོན་སུམ་དུ་ཞུགས་ཤིང་བསྟེན་པར་མཛད་པ་སོགས་མདོར་ན་ཕྱིན་རྒྱབས་དང་ངོ་མཆར་གྱི་བྱང་པར་ནི་རྩོམ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་རང་ཉིད་དངོས་སུ་བྱིན་པ་དང་སྐྱོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་མཆུངས་ཤིང་། གང་གི་ཞལ་བཟང་མངོན་ཏུ་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གྱུང་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་སློབ་སྤྱོད་རང་འགགས་སུ་གྱུར་ཏེ་དད་པ་དང་གྲུས་པའི་སྤྱོད་ལོང་དབང་མེད་ཏུ་ཆེས་ཆེར་གཡོ་བར་རྒྱས་པའི་སྤྱང་བརྟན་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཞིང་དུ་འབད་མེད་ལྟན་གྲུབ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞེངས་པར་མཛད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རིན་ཐང་གིས་གཞལ་བར་དཀའ་བའི་བཟང་གོས་བྱང་དུ་འཕགས་པ་དུ་མ་ལས་གྲུབ་པའི་ན་བཟང་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་མཆོན། ཕྱེ་ཕུར། ཀ་འཕན་སོགས་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རིམ་པ་བཟང་ཞིང་མཆར་དུ་དངར་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་འབྱེང་བར་བསྐྱོགས་པས་ཀུན་དུ་འགོངས་ཤིང་། ལྷག་

པར་རྩ་ཡང་རི་སྤྲོད་གྱི་བར་རྩ་སྤང་གསལ་སྟགས་གྱི་མཚན་པའི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེ་
 ཞིང་རྒྱན་མི་ཆད་པ་གསར་རྩ་འཕྲུགས་པར་མཛད་པ་སྟགས་མདོར་ན་ཐོག་་་་
 མར་དགེ་བ། བར་རྩ་དགེ་བ། ཐ་མར་དགེ་བའི་སྒྲ་ནས་ནམ་དཀར་གྱི་མཛད་
 པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་གཞན་གྱིས་བསྐྱུན་རྩ་མཛད་པ་མཛད། བཟོ་རིག་པ་སྟགས་ལ་
 ཡང་ཐོག་མཐའ་ཀུན་རྩ་སྟོན་མོ་དང་། གསལ་རས་གནད་སྐྱེས་སྟགས་ཀྱང་
 རྒྱས་ཤིང་གྲུ་ལོ་མས་པས་ཆེ་པར་མཛད་(༡༧༥) ཅིང་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་བརྟན་
 མད་པོ་ཆེ་གསར་བསྐྱུན་རྩ་མཛད་པའི་རྒྱལ་པན་ཡོན་དང་བཅས་པའི་དཀར་
 ཆག་ཀྱང་རྗེས་འཕྲུག་ནམས་གྱི་དད་ཀྱིན་རྩ་འགྱུར་ཕྱིར་རི་མོའི་ལམ་རྩ་བཀོད་་་་
 ནས་ཀུན་གྱི་མིག་གི་མདོན་སྟམ་རྩ་གྱུར་པར་མཛད། དེ་ལྟར་སྐྱབ་བརྟན་ཡིད་
 བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་གསར་རྩ་བཞིངས་པའི་མཛད་པ་ལེ་ལག་དང་བཅས་པ་ནམས་་་
 ཆང་བར་གྲུབ་ཅིན་ནས་སྤར་ཡང་སྤར་བཞིན་སྟགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བཙོན་་་་
 པས་ཡུན་རིང་པོར་རྩས་འདའ་བར་མཛད་དོ། མད་བྱང་རྒྱ་ཚྭ་གས་རིན་ཆེན་
 ལས་གྲུབ་ཅིང་། བཟོ་བྱ་དུལ་ཕྱིན་འཇའ་ཚོན་ནམ་པར་བཀྲ། བྱིན་རྒྱབས་
 གཟི་འོད་འབྱུང་དང་ཉག་འགྲོགས་པའི། སྤང་བརྟན་གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་དེང་
 འདིར་གྲུབ། མཐོང་བ་ཅམ་གྱི་གཞན་ཡིད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་། ལྟགས་ཚྭ་གས་
 རྒྱད་ལ་ཉེར་བའི་བཀོད་པ་འདི། མཐོང་ཆེ་དགའ་ལྷན་གནས་གྱི་མི་པམ་
 མགོན། མདོན་སྟམ་ཞིང་འདིར་བྱོན་ཆེས་ཅ་ཅ་སྒྲིག། བཟོ་བས་མི་དོམས་
 གཞུགས་སྐྱའི་མཚན་སྤང་འདི། བྱེད་པོ་དག་གིས་ཉིང་འདིན་གྱིས་སྐུལ་ལམ། ོ
 འོན་ཏེ་མི་ཤུའི་འདུ་བྱེད་གྱིས་བསྐྱུན་ཞེས། ཀླང་གཉིས་ཚྭ་གས་ནམས་སེམ་
 ཉའི་གར་གྱིས་བྲེལ། གཞན་དག་ཡུན་རིང་ངལ་བརྒྱས་འབད་གྱུར་ཀྱང་། ཆ་
 ཅམ་བསྐྱུན་རུས་མིན་པའི་དོ་མཚར་འདི། མགོན་པོ་བྱེད་གྱི་ཐབས་མཁས་སྐྱ་
 འཕུལ་ལས། འབད་མེད་བདེ་སྐྱག་འགྲོ་བའི་མགོན་རྩ་གྲུབ། དེ་ནས་མེ་པོ་
 འཕྲུག་གི་གནམ་ལོ་གསར་རྩ་ཆེས་པའི་དབྱེས་སྟོན་ལ་སྤར་ལྟར་རོལ་བར་་་་་་

མཛད་ཟིན་སྤལ་” རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཆོག་གི་བཀའ་……
བཞིན་ལྟ་ལྟན་གྱི་སྒྲོངས་སུ་ཞབས་སེན་གྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་ནས་ཉེན་གསུམ་……
ལ་གནས་གཟིགས་མཆོད་སྟོན་དང་” རྒྱལ་དབང་མཆོད་ཡོན་ལ་མཇལ་བྱ་……
སོགས་གནང་ཟིན་ནས་” རྒྱབས་མགོན་གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་……
མཆོག་ནས་ཀྱང་རྒྱས་མཐར་འཇམ་མགོན་སྤྱ་མའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་
རྒྱངས་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་འགྲིབ་པ་ལ་མངོན་རྒྱ་སྟགས་པ་སྟགས་ཀྱིས་མ་……
བཟོད་པར་བཅེ་བའི་རྒྱན་རས་(༡༥༠ན) ཀྱན་ནས་གཡོ་བས་མགོན་པོ་རྣེ་……
འཆང་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་བྲལ་རྣེ་རྣེའི་བཀའ་གསང་གསལ་པོར་ཐེབས་ཏེ་འདི་ལྟར་
སྒྱུར་གྱིས་དེར་རྒྱས་རྒྱལ་བ་བྱ་རམ་ཤིང་པའི་རིང་ལུགས་པལ་ཆེ་བ་ཉམས་རྗེ་……
དམའ་ཤ་སྟག་རྒྱ་ཡུར་ཅིང་ས་སྟགས་ཀྱན་རྒྱ་ཆོས་བཞིན་སྒྱུད་པའི་སྒྲེ་བོ་ཡང་……
ཉེན་མའི་སྐར་མ་བཞིན་ཤིན་རྒྱ་དཀོན་པར་སྤང་ལ། །དེའི་ནང་ཆོན་བསྟན་
པའི་སྒྲིང་པོ་རྒྱུ་མ་ཐེད་པ་འཇམ་མགོན་སྤྱ་མས་དཀའ་བ་བརྒྱ་སྟག་རྒྱ་མའི་རྣ་
ནས་དག་ཐེར་རྒྱ་མཛད་པའི་མདོ་སྟགས་བཤད་རྒྱབ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་……
འདི་ཡང་རྒྱས་གྱི་དབང་གིས་རིམ་གྱིས་མར་འགྲིབ་རྒྱ་ཡུར་ཁར། །ལོ་སྤུ་མ་
རྣམས་སུ་དགའ་རབ་དབང་སྟག་གིས་རྒྱད་བརྒྱམས་པའི་བསྟན་དབྱ་གོར་……
ཁའི་བརྒྱབ་སེག་ཡོ་ཡངས་ལ་ཉེན་ཆོས་སྒྱུད་སྒྱུའི་མཛད་པ་ཡང་སྤྲ་ཆོགས་སུ་……
ཡུར་ཅིང་། ལྟག་པར་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་འབྲས་དགེ་
གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་སྒྲིགས་ལམ་སོགས་ཀྱང་རིམ་ལང་རྒྱ་ཡུར་ཆོད་འདུག་……
པར། འདི་ལུས་སུ་སོང་ཆེ། རྒྱ་མའི་བསྟན་པ་འདི་ཡང་རིང་པོར་མི་སོགས་
པར་ཉལ་ཅམ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཉེ་ཞིང་། །འཇམ་སྒྲིང་མཐའ་དབུས་གྱི་
བདེ་སྒྱུད་ཀྱང་ནམ་མཁའི་པར་རྣེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ལས་འོས་མ་འདས་པས་བསྟན་
པའི་སྒྲིང་པོ་འདི་ཉིད་ཉམས་པ་གསོ་ཞིང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་རྒྱ་འགྱུར་བ་……
ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་དགོས་པར་རྣེ་སོག་ལ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་ཁྱིམས་གྱི་སྒྱུར་བ་དང་

དྲག་པོའི་ཆད་ལས་སྐྱེས་ཁོ་ནས་རིམ་འབད་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེར་
 དེ་ཅམ་གྱིས་ཕན་སྐྱེད་ཏུ་མི་འགྱུར་བས་གདུལ་བྱ་ནམས་ལ་ལས་འབྲས་གྱི་
 འདོར་ལེན་དང་། འཁོར་འདས་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཕན་ཡོན་སྐྱེས་དམ་པའི་
 ཆོས་གྱི་བདུད་ཅིས་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་བརྒྱན་པར་བྱས་ཏེ་ཐབས་མཁས་ཤིང་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བའི་སློན་པ་བསྟན་པ་འདྲིན་སྦྱངས་སྤེལ་བར་མཛད་པ་ཞིག་ངེས་
 པར་དགོས་ངེས་སུ་སྤང་བྱང་། ཡ་སྟབས་མགོན་ཀླུ་བའི་དབང་པོ་རང་ཉིད་
 བྱི་ཏ་ཅང་(༡༥༠བ) གོ་སའི་བབ་གྱིས་གནང་སློབ་དེ་མིན་མ་ཟད་ཆོས་སྤྱིད་
 གཉིས་ལྡན་གྱི་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་གསུང་ཆོས་སྐྱེས་གནང་
 བའི་ཡོང་སྐབས་མ་མཆིས་ལ། གཞན་ནི་དེར་དུས་བསྟན་འདྲིན་གྱི་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་པལ་ཆེ་བ་ནི་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་བཏང་སྟོན་སུ་མན་ལ་ཞིང་
 འགའ་ཞིག་ནི་དབེན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བར་མཛད་པས་སྦྱོས་པ་མང་
 པོའི་གནས་ལ་མི་དབྱེས་པ་དང་། གཞན་དག་ནི་སྦྱ་ཆེའི་ན་ཆོད་ལྟ་བུས་
 གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་གྱི་དུས་སུ་མ་བབ་པ་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་
 ཡལ་བར་འདོར་བ་ལྟ་བུའི་དུས་འདིར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱོད་གྱིས་ཐུགས་
 རྗེའི་མཐུ་དཔུང་ལྟག་པར་དུ་བསྐྱེད་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་གཙོས་
 པའི་འདུས་སྡེ་བསྟན་འདྲིན་དང་བཅས་པ་ནམས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་བོད་
 རྟོར་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་མེད་སྟེ་མཆོག་དམན་མཐའ་ཡས་པ་ནམས་ལ་ཁོ་ཁོ་
 བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་
 ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་བསྐྱོར་ཏེ་སྤྱར་ཡང་རྒྱལ་བསྟན་གྱི་པར་ཁོང་
 བས་ཆོད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་མཛད་དགོས་ཞེས་རིན་ཆེན་དང་པོའི་
 ཁམས་ལས་ཀྱབ་པའི་མཚུལ་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཆོའི་བཀོད་པས་སྤྱས་པ་ཞིག་གི་
 གཙོས་པའི་དངོས་འབྱུར་གྱི་འདུལ་བ་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་སྤྱུལ་བར་མཛད་
 པ་དང་མེད་བྱེས་མཁས་སྟན་གྱི་ཆོང་གི་བླ་མ་ལས་སྡེ་འདུས་སྡེ་ནམས་ནས་

ཀྱང་། རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་བཀའ་བཞིན་སྤྱད་ཆེ་ཆེ་དགོས་ཚུལ་གསལ་བ་
ནན་གྱིས་བཏབ་པ་ན། ཇི་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལས་སྲུ་བ་ནི་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་མེད་ལ། དེའི་ནང་ནང་ཀྱང་ཇི་
སྐད་དུ། མཛད་པ་ཀྱན་ལས་གསུང་གི་ནི། །མཛད་པ་མཆོག་ཡིན། ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་གྱི་དོན་དམ་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེས་
མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ནི་གསུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་འདོམས་པའི་གསུང་གི་མཛད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ལྷག་པར་དུ་ཡང་སྤྱིགས་
མའི་དུས་སྲུ་རྒྱལ་(༡༥༡ན) བའི་བསྟན་པ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱད་པའི་
ཆེ་སྤྱིང་སྤྱབས་ཆེན་པོས་དམ་ཆོས་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བ་ནི་རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱིང་གྱི་
སྤྱིང་པའི་སྤེལ་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རིང་ཕོ་ཞིག་
ནས་དམ་བཅས་པའི་བཞེད་དོན་ཡང་འདི་ཉིད་དུ་ངེས་པས། ད་ནི་ངེས་པར་
རྒྱལ་བ་གཞན་གྱིས་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྤྱིམས་མའི་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པ་ནི་བདག་ཉིད་གཅིག་སྤྱིའི་ལས་སྲུ་བ་འབའ་
ཞིག་དུ་སྤང་ཞིང་དུས་ལ་ཡང་བབ་པར་སྤང་བས་དེ་དོན་ཅི་ནས་ཀྱང་མཛད་
དགོས་པར་དགོངས་ནས་། རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཆོག་ལ་
ཡང་ཇི་ལྟར་བཀའ་ཐེབས་པའི་དོན་བཞིན་ཕྱིན་བསྐྱོག་ཞུ་རུས་བལ་བས་རེ་
ཞིག་བདག་གིས་སྤྱིང་སྤྱབས་གྱི་གོ་ཆ་བགོས་ཏེ་ངལ་བ་དང་དུབ་པ་སོགས་ལ་
མ་བཅེགས་པར་ལོ་རེ་བཞིན་ཆོས་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་དུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་
ཀྱི་རིམ་པ་སོགས་ཇི་སྤྱི་མའི་ས་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འཆད་སྤེལ་ཅི་
རུས་སྲུ་བས་ཏེ་། རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ཉམས་པ་སོར་རྒྱད་
པའི་ཐབས་ལ་རང་རུས་ཅི་ཡོད་ཀྱི་འབད་ཆོག་པ་ཞེས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་བཞིན། དེ་ཡང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་དཔའ་བ་ཅུ་མ་ཡིན་པར་
དུས་དེ་ཉིད་ནས་བཟུང་སྟེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལོ་ལྟར་མདོ་སྤྱད་ཀྱི་བཟུང་ཆོས་

མཐའ་ལྷན་པ་ཐང་མར་གདལ་བའི་དགའ་སྟོན་ཆད་མེད་ཏུ་འབྱེད་པའི་སྒྲིབ་
 བས་བསྟན་པའི་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་གི་ཚུལ་.....
 ཞིབ་པ་ནི་འོག་ནས་རིམ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་
 ལོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཆོག་གི་བཀའ་བཞིན་སྟོན་མར་ལོ་དེ་
 ཁའི་ནང་ཏུ་བཞིན་ཏེ་དགའ་ལྡན་བསམ་གཏན་སྤྲིང་གི་གྲ་ཁང་ཆེན་མོར་གདན་ས་
 ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་འདུས་སྡེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དུར་སྤྲིག་འཛིན་པའི་ཆོགས་.....
 ཉེང་ཕྱག་ཏུ་མར་ལོངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མཐའ་དབུས་གྱི་མི་དྲག་མེར་
 རྒྱ་མཆོག་དམན་སོགས་མཐའ་ལྷན་པ་འདུས་པ་(༡༩༡༥) རྣམས་ལ་རྟོར་སྒྲིབ་.....
 གཉིས་པའི་ཡར་རོལ་རྒྱལ་བ་དང་པོ་ཆོས་གསུམ་མཆོད་པའི་དུས་ཆེན་གྱི་.....
 ཉིན་ནས་དབུ་ཚུགས་ཏེ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བདེ་ལམ་གྱི་བཤད་ལུང་.....
 ཟབ་མོ་ཞག་བཙོ་བརྒྱད་གྱི་བར་ཏུ་སྒྲུལ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱས་ཞེ་ན་
 རི་སྐད་ཏུ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས། ལོག་སྤྲིའི་མ་སྤྲེས་ཟིལ་
 གནོན་གདོང་ལུའི་ཁྲི། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོ་སྒྲ་སྒྲོག་པའི་གཞི། །རྟོར་བྱའི་འོད་
 ཆོགས་འདྲེས་པའི་གཟི་བརྒྱེད་གྱི། ཉིན་བྱེད་དབང་པོར་འབྲལ་བ་བསྐྱེད་
 བྱེད་པ། །ལྟ་ཡི་རི་པོ་བཞིན་ཏུ་བྱིན་ཆགས་ཤིང་། །དུལ་བའི་སྦྱོད་པས་ཡིད་
 འཕྲོག་དེར་འཛིགས་ཏེ། །དུང་ལྟར་དཀར་བའི་ཆོམས་གྱི་སྤྲིན་གསེབ་ནས། །
 གསལ་བརྒྱུད་འབྲུག་གི་སྤྲ་ཡི་ལེགས་བཤད་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །
 ལོག་སྤྲིའི་མ་སྤྲེས་གྱི་ཆོགས་རྣམས་སྤྲོབས་པ་ལྟག་མེད་ཏུ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་...
 མཆོན་པའི་མི་འཛིགས་གདོང་ལུས་བཏེགས་པའི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་ཞབས་.....
 ཟུང་རྟོ་རྗེའི་སྤྱིལ་ཀྱང་མངོན་པར་བཅིངས་ནས་སྤྲ་དྲང་པོར་བསྐྱངས། དུན་
 པ་མངོན་ཏུ་བཞག་སྟེ། ཆོས་གྱི་བདུད་རྩི་མྱོང་བ་ལ་རིངས་པའི་ཚུལ་ཏུ་འཁོད་
 པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྤྲིང་ཐག་པ་ནས་མི་བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་བཅུ་.....
 བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཆོས་འཆད་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟོན་ཏུ་འགོ་བའི་སྒྲིབ་ནས་.....

ཡིད་རྒྱུ་འོང་ཁིང་འཇུག་པ་དང་ལྷན་པའི་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་མཐོང་ན་མི་...
མཐུན་པ་མེད་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོགས་ལ་ལེགས་པར་བསྟན་ཏེ། སིམ་པ་ལྟར་དམར་
བའི་མཆུ་སྒྲིམ་གྱི་གསེབ་ནས། གསུང་ཆངས་པའི་དབྱངས་དང་ལྷན་པའི་བྱང་
པར་ནི། རི་སྐད་རྒྱ། དེ་ཆེ་ཉེ་བར་གནས་ལ་ཉ་ཅང་ཆེ་བར་མི་སྤང་རིང་ན་
གནས་ལ་རྒྱང་མིན་པར། །སྤྲ་ཆོགས་ཆོན་དང་ཕྱད་པའི་ཤེལ་བཞིན་གྲངས་
མེད་གསུལ་བྱའི་རང་རང་སྐད་དང་མཐུན་པར་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེ་
འཁོར་རྒྱུ་འཁོད་པ་རྣམས་ལ་ཉ་ཅང་ཆེ་བར་ཡང་མི་སྤང་ཁིང་རྒྱང་རིང་པོར་...
འཁོད་པ་དག་ལ་རྒྱང་བ་དང་མི་གསལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་(༡༤༩ན) པའི་སྟན་.....
ཅིང་འཇེབས་པ་ན་བར་འབབ་ཅིང་ཡིད་རྒྱུ་འཐད་པ་སྒྲིམ་བྱར་སྒྲ་བ་དང་།
རྟབ་རྟབ་པོར་སྒྲ་བ་སོགས་གྱི་སྒྲིན་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་འགྲོ་བ་གང་གི་རྣ་
ལམ་རྒྱ་སོང་ཡང་ཡིད་ལ་སིམ་པའི་བདེ་བ་ཆད་པོ་ཆེ་རང་ཤུགས་གྱིས་སྟེར་བ་
རྒྱས་པ་སོགས་ཡན་ལག་རྒྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་པའི་གསུང་གི་ལམ་ལས་ལེགས་པར་.....
བྲངས་ཏེ་འཆད་པར་མཛད་ཅིང་། གང་འཆད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གྱི་སིམ་པ་
རྣམས་ཀྱང་བཤད་ལུང་གཡམ་རྒྱགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་...
ཚུལ་ནས་བཟུང་མཐུག་གི་བར་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་བྱའི་སིམ་པ་གང་དང་...
གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེའི་དོན་མཐའ་དག །རྩོ་བོ་མ་ནོར་བ། གྲངས་མ་འཆོལ་
བ། གོ་སིམ་མ་འཆུག་པ། ཆོག་དོན་མ་འདྲེས་ཤིང་མ་འཇིངས་པ། ལུང་དང་
རིག་པ་དང་། དཔེ་དང་གཏན་ཆོགས་རྒྱུ་མའི་སྒྲིན་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་
མཛད་པས་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་རྒྱུ་ཆད་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཤིང་གོ་བར་རྒྱས་པ་
གང་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བཤད་པའི་མཐའ་རྒྱ་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་པར་.....
ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་རྒྱ་ཉིལ་ཉིལ་འབབ་པར་རྒྱས་ཤིང་གསུལ་བྱ་རྣམས་གྱི་རྒྱད་ལ་...
འཕྱར་བ་ཐོག་པོ་ཆེ་ཐོན་པར་རྒྱས་པ་ཤ་སྟག་རྒྱ་འདྲོམས་པར་མཛད་པ་དང་།
དེའི་ཕྱིར། རི་སྐད་རྒྱ། རི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། དེ་ཆེ་ལྟ་ཡི་རོལ་

མིའི་སྒྲིལ། རྒྱལ་སྐྱེས་ཁེབས་པ་བཞིན་དུ་བྱུང། །དབང་པོའི་གཞུང་ཡིས་
 འཆི་མེད་ལམ། །གོ་སྐབས་མེད་པར་བཀྲ་བར་བྱས། །སྲིད་ན་སྲ་ན་མེད་པའི་
 ཡོན་བདག་དེ། །མཚོད་པར་བྱེད་ལ་སེམས་ལྡན་སྒྲིལ་ཅི་དགོས། །སེམས་མེད་
 རྣམས་ཀྱང་འོས་པ་ལྟ་བུར་ནི། །མཚོད་པར་བྱེད་ལ་བཙོན་པ་དེ་མཛད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ཅག་མ་རིག་པའི་སྒྲིབ་གཡོག་གིས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་.....
 ཁེབས་པ་དག་གིས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱུར་པ་ལས། །གཞན་དཀར་
 རྒྱལ་སྒྱུར་བའི་ལྟ་སྒྲུབ་པ་དག་གིས་ཀྱང་འཆི་མེད་ལྟ་ཡི་ལམ་ཀྱན་...
 རྒྱལ་སྐྱེས་པོར་འགོངས་པའི་མཚོད་པའི་བྱེད་བྱ་དང་བཅས་ཏེ་(༡༥༩༥) ཐལ་.....
 མིའི་མེ་ཏྲོག་སྒྲིབ་པོར་བྱམ་བཞིན་པར་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལ་ཡོངས་སྒྲིབ་པར་...
 གདོན་མི་བླ་བ་ཉིད་དུ་སེམས་ཤིང་། །མདོར་ན་སེམས་མེད་བཅ་པོའི་རང་
 བཞིན་ཅན་དག་ཀྱང་འདུད་ཅིང་གུས་པ་ལྟར་ལེན་པ་ལྟ་བུར་བྱུར་ན་སེམས་...
 ལྡན་གྱི་སྒྲིབ་པོའི་ཆོགས་རྣམས་དད་པ་དང་འདུན་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྐབས་...
 ག་ལ་མཆིས་ཤིང་། །དེ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་མགོན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་དག་གི་ངོ་མཚར་བའི་རྣམ་...
 པར་ཐར་པ་སྒྲིབ་དང་། །ལྟ་པར་དུ་ཡང་ཆོས་སྟོན་པའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་
 དུ་སྒྲུབ་མཛད་ཚུལ། །གསུང་གི་འཆད་ཚུལ། །ཐུགས་ཀྱི་བྱིར་སོ་སོགས་དང་།
 གཏུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྒྲན་པའི་བཀའ་སྒྲུལ་བའི་ཚུལ་དང་། །སྒྲུར་དངོས་རྒྱུས་
 གསུམ་གྱི་ཐུག་ལེན་ཞིབ་བྱས་རྣམ་པར་དག་པ་སོགས་ཀྱི་ཤིན་དུ་མཛད་དུ་བྱུང་...
 བའི་རྣམ་ཐར་བསམ་ལས་འདས་པ་དག་འཆད་པར་བྱུར་ཡོད་པ་རྣམས་མཐའ་...
 དག་འགོད་པས་མི་ལང་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ཅམ་ེ་སྒྲིབ་བས་ཀྱི་གཏུལ་བྱ་རྣམས་
 ཀྱི་དད་པའི་གསོས་དང་མིག་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བྱིར་ངེས་པར་འགོད་དགོས་པར་
 ལྷང་བས་འོག་དུ་རིམ་པར་འཆད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གསུང་ཆོས་ཀྱི་རིམ་པ་
 རྒྱས་པར་སྒྲུལ་བའི་མཁུག་དུ། །བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་གའི་རིམ་པ་

ནམས་ཀྱང་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་བ་ཐོན་ངེས་སུ་མཛད་དེ་དེར་འདུས་་་་
པའི་གང་ཟག་མཐའ་དག་གི་རྒྱད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་འདུག་སྟེ་སྟོན་་་
མོང་མ་ཡིན་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དེ་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་རིགས་ཅན་ཤ་སྟག་་་་
ཏུ་མཛད་ལ། དེའི་ཆོ་གཞུང་ས་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཉན་པའི་དད་ལྡན་
འདུས་པའི་ཆོགས་ནམས་ལ་གསུང་ཆོས་ཚུགས་པའི་ཉིན་ནས་བཟུང་། མཇུག་
ཡོངས་སུ་གྲོལ་བ་ལ་སྟག་གི་བར་ཉིན་རེ་བཞིན་མང་རྒྱ་བཞེས་སྟག་སྟགས་གྱི་
བསྟེན་བཀྱར་ཆག་མེད་དང་། མཇུག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་
ཡང་། ལྷ་སྐབས་མགོན་པོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ལ་ལྷ་སྟོན་ས་མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་
སྟགས་ནས་ཞིང་(༡༩༩༩) ཁམས་རྒྱ་མཆོའི་བཀོད་པ། ཉེན་གསུམ། བ་བཟང་
ཆ་སྟོར་སྟགས་གྱིས་མཆོན་པའི་གཏང་རག་གི་ལེགས་འབུལ་དཔང་མཐོ་བ་་་་
དང་། འདུས་པའི་ཆོགས་ལ་ཡང་རིན་ཆེན་གཉིས་པའི་འབྱེད་སྟགས་གཏོས་
ཆེ་བ་སྟུལ། གཞན་ཡང་འབྱོར་ལྡན་སེར་རྒྱ་ཏུ་མ་ནས་ཀྱང་འདུས་པ་ནམས་ལ་
མང་འབྱེད་དང་། མགོན་པོ་ཉིད་ལ་ཡང་དངོས་འབྱོར་གྱི་མཆོད་སྟོན་མཐའ་
སྐལ་བ་སྟོར་བ་སྟགས་ཆོས་དང་བྱང་བྱིང་གི་དགའ་སྟོན་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་་་་
མཉན་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་ལྟ་བུར་གྱུར་ལ། ཆོས་ཉན་གྱི་འདུས་པ་མཐའ་
དག་གིས་ཀྱང་རང་རང་གི་དངོས་པོའི་འབྱོར་པ་དང་བསྟན་པའི་བྱང་བྱིང་་་་
གི་འབུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྟོས་མེད་ཏུ་སྟུལ་བ་སྟགས་གྱི་བཀོད་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
གྱི་སྟུལ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་འགོངས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །

༥ འདིར་སྐྱས་པ། གྱེ་མ་སྟབ་བསྟན་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་འདི། །དུས་གྱིས་
ལུབ་རིར་གཞིལ་བར་མངོན་སྟོགས་ཤིང་། །ཆོས་བྱེད་ནམས་ཀྱང་ཚུལ་བྲིམས་
གོས་པོར་ནས། །ཆོས་མིན་རྒྱ་མཐི་འཁོར་ལོར་འཕུན་པའི་ཆོ། །གངས་ཅན་
མགོན་དེས་བཅེ་བའི་སྟོན་རས་འབུམ། །ནམ་པར་གཡོ་བས་རྒྱལ་བསྟན་
པ་སྟོའི་ཆལ། །འཛིན་པའི་བྱེད་པོར་བྱོད་ཉིད་འོས་སོ་ཞེས། །བཀའ་བཟང་

གསེར་གྱི་ཐུ་གུ་བྱིད་ལ་སྒྱུ་ལ། །དེ་ཆེ་མགོན་བྱིད་སྒྲིབ་གོམས་དམ་བཅའི་ཕུལ། །
 སྒྲར་ཡང་བརྟན་པོར་བཟུང་སྟེ་དུས་མཐའ་འདིར། །རིས་མེད་འགྲོ་ལ་ཆོས་གྱི་
 སྒྱིན་པའི་སྒོ། །བརྒྱ་ཕྱག་འབྱེད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དར་དྲག་གུར། །ཚུལ་དེས་
 བསྐུལ་བས་ཆོས་གྱི་མདུན་ས་ཆར། །ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཆོགས་ནམས་
 ལ། །ཉོན་མོངས་ཆ་གདུང་བཅིལ་བའི་དམ་ཆོས་གྱི། །ཆར་ཆེན་ཐུགས་རྗེའི་ཚུ་
 འཛིན་སྒྲོང་ནས་པལ། །ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་གཞན་རྒྱུད་བདག་འཛིན་གྱི། །དྲ་བ་
 དུམ་བུར་གཙོད་དང་ལྟན་ཅིག་དུ། །ཡང་དག་ལྟ་བའི་ཐུ་གུ་བསྐྱེད་མཛད་
 པའི། །ལེགས་བཤད་སྒྲ་ཡིས་འཁོར་ཡུག་ཡོངས་སུ་འགོངས། །མ་བརྟག་པ་
 (༡༥༩༥) དང་བབ་ཅོལ་སྒྲ་བ་སོགས། །སྒྲིན་གྱི་གོ་སྐབས་བལ་བའི་གསུང་
 གསང་གི། །ལམ་ལས་དྲངས་པའི་ཟབ་ཆོས་བདུད་ཅིའི་ཐིག །སྐྱེད་གུའི་སྒྲིང་གི་
 ཟེའུ་འབྱུར་ལྟག་པར་སིམ། །སྒྲིན་ཆེ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཟས་གཙང་སྤྲས། །
 ཆོས་གྱི་བྲི་ལ་འབྱིངས་ནས་རིམ་གསུམ་གྱི། །འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བཀོར་བའི་རོ་
 མཆར་ཀྱང་། །འདི་བས་ལྟག་པ་གཞན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དེ་ཐུར་ལྟ་དང་
 གདེངས་ཅན་བདག་པོ་སོགས། །ཀུན་ཀྱང་རང་རང་བཟི་བ་རིང་བཏང་ནས། །
 བྱིད་གསུང་ཡོངས་སུ་སྒྱུད་ཐུར་ལྟགས་པ་ཡིས། །འཆི་མེད་ལམ་གྱི་བྱིན་ཡང་
 དོག་པོར་བྱས། །དེ་སོགས་བསྐུལ་པར་བརྗོད་ཀྱང་མི་མཛད་པའི། །རོ་མཆར་
 བསྐྱུགས་པའི་གཉེར་གུར་མགོན་བྱིད་གྱིས། །ནམ་ཐར་ཆ་ཅམ་ཡིད་ལ་སེམས་
 པས་ཀྱང་། །དབང་མེད་གུས་པའི་འདབ་བརྒྱ་ཅི་དགར་གློད། །ཅེས་པ་ནི་བར་
 སྐབས་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རིམ་པ་དག་གོ། །

༥ དེ་ལྟར་གསུང་ཆོས་གྱི་རིམ་པ་ནམས་ལེགས་པར་སྐུལ་གྱུ་བ་ནས་རེ་ཞིག་
 སྒྲར་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་བདེའི་རོ་ལ་གཞིལ་ཐུར་ལོ་དེའི་རྟོར་ཟླ་……
 གསུམ་པའི་ནང་རྩ་སྒྲིང་དུ་ཆིབས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲར་བཞིན་བཅད་རྒྱའི་ཐིག་……
 བསྐྱེད་རྒྱུགས་ཟབ་མོའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རང་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་གཡོས་པར་

བཞུགས་ཤིང་། འདི་ལོ་རྩ་སྟེང་ཕྱགས་སུ་རུང་བའི་ཤེས་པའི་མཆན་མ་ལྟ་
བུས་ཐལ་ཞག་དང་ཁྱག་སྒྲས་ལྷལ་འཁོར་ཀྱན་འགྲིབ་པ་ཞག་ཁ་ཡར་བྱང་བ་...
སྐགས་ལ་རྟེན་སྦྱི་སྟེང་ནས་ཞབས་བརྟན་སྦྱ་རིམ་གྱི་རིམ་པ་གནད་སྟོན་བྱ་ཆེར་རུ་
སྦྱབ་པར་མཛད་ཀྱང་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་པ་ལྟ་བུས་དགུན་མཆམས་ནས་གང་
གི་རིགས་གྱི་ཅན་པར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་ཆས་འབྱུར་དེ་ཉིད་ཆབ་...
ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱང་གཞི་བབ་སྦྱི་བས་བྱིན་པར་ལྟ་བུས་མགོན་རྩོ་རྩེ་འཆང་...
ཉིད་སྦྱིར་གྱིས་ཆོས་ཆེགས་བཅད་གཅིག་ཅུ་སྟོན་པ་ཡན་ཆོད་མཐའ་དག་ལ་
ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྒྲོན་ནས་བསྟེན་...
ཚུལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་རུ་ཡང་
མཁན་(༡༩༩) རྩོ་རྩེ་འཆང་འདི་ཉིད་ནི་ལྟ་བུ་མགོན་པོ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཀྱན་རུ་...
ཆོས་གྱི་བཀའ་དྲིན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྦྱལ་བར་མཛད་པའི་ཡོངས་འཛིན་ཀྱན་གྱི་...
རབ་དང་མཆོག་རུ་བྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེའི་སྦྱིར་རུས་དང་གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་རུ་ཡང་། རི་སྐད་རུ། བཀྱར་སྟེ་རྟེན་པ་དག་དང་རིམ་གྲོ་དང་། །
སྦྱབ་པའི་མཆོད་པས་སྒྲ་མ་མཉེས་པར་བྱ། །ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་
སྟེམས་དང་ཆེ་འབྲིང་དང་མཉམ་འགྲོགས་གྱི་ཚུལ་སྐགས་རྩ་བས་ནས་སྤངས་
ཏེ་བཀྱར་སྟེ་ཕྱག་གཡོག་སྦྱབ་པ་དང་། རྟེན་པ་བྱང་བྱིང་འབྲལ་བ་དང་། ཅི་
གསུངས་ཆོད་མར་འཛིན་ཅིང་དང་རུ་བཞེས་པ་སྐགས་མདོར་ན་བཤེས་གཉེན་...
བསྟེན་ཚུལ་གྱི་གཞུང་ལས་རི་ལྟར་འབྱང་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་བསྟེན་ཚུལ་...
རྣམ་པ་དག་པའི་སྒྲོན་ནས་མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་མཉེས་པ་འབའ་ཞིག་སྦྱབ་པར་...
མཛད་པ་ཡིན་ལ། །དེའི་སྦྱིར་སྦྱ་ཆེའི་ཐ་མར་སྦྱང་ཚུལ་བཞེས་པ་འདི་དག་གི་
ཆེན་ཡང་ལྟ་སྒྲ་མ་སྐགས་ལ་ལྷང་བརྟག་ཁྱེད་མགོན་པོ་རང་ཉིད་ནས་དགོངས་
དབྱེད་གྱིས་ཞབས་བརྟན་གྱི་རིགས་བྱུར་བསམ་ལས་འདས་པ་རྒྱ་དངོས་འཕངས་
མེད་གྱི་སྒྲོན་ནས་སྦྱབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཅིང་། ལྷག་པར་རུ་གསལ་ཆས་སྐགས་

ཞུ་བ་དང་། ར་བཟང་དང་། གསོལ་སྒྲན་འབུལ་བ་དང་། བཞེངས་བཞུགས་ཀྱི་
 ཞབས་ཕྱི་སྒྲིགས་ཉིན་མཆོན་ཀྱན་གྱིས་སྒྲུང་གཡོག་མཐའ་དག་གཞན་ལ་མ་.....
 ལྟོས་པར་༥ སྐབས་མགོན་རང་ཉིད་ནས་ངལ་བ་བྱུང་དུ་བསད་ནས་དགོངས་
 བཞེད་དང་མཐུན་པར་མཐར་འཁྱུལ་དུ་མཛད་པར་མ་ཟད་རྗེས་སྐྱོང་.....
 གཞི་རྩེ་ཡོད་དུ་གྱུར་ཏེ་བཞེངས་བཞུགས་སྒྲིགས་མ་ཐུབ་པའི་ཆེ་གསང་ཆབ་.....
 ཞུ་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་སྐྱོ་རོས་ནས་ཐུག་སྐྱར་གྱིས་མཛད་ཅིང་ཐུགས་ཁུལ་ཀྱང་...
 ལྟག་པར་དུ་ཆེ་བས་གསོལ་ཆས་སྒྲིགས་ཀྱང་ཆེར་མི་གསོལ་བས་མགོན་པོ་.....
 རང་ཉིད་ཀྱང་སྐྱུ་ཁམས་ངན་པར་གྱུར་པས་དུང་དུ་འཁོད་པ་ཐམས་ཅད་ཅི་...
 བྱར་གྱུ་བ་ཞིག་དུ་གྱུར་སྤང་སྟེ། དེས་ན་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་
 (༡༥༥) སྒྲོན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་དུ་དང་གཞོན་ནུ་ལོར་བཟང་.....
 སྒྲིགས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཉིན་མཆོན་ཀྱན་དུ་བཟང་བ་ཡིད་
 ལ་མི་བྱེད། གདུང་བ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འབའ་ཞིག་
 ཐུགས་ལ་སེམས་ཤིང་དེའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་སྒྲིག་ཀྱང་ཡལ་བར་འདོར་རུས་པའི་...
 རང་ཚུལ་གསལ་པོར་གྱུར་པ་སྟེ། རོ་མཆར་ཆེ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་རོ་མཆར་
 མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་མཛད་པ་ཤིན་དུ་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་གནས་ཡིན་པས་དཔྱད་.....
 ལུན་ཞིག་ན་མང་དུ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཁོ་ནས་ཀྱང་བདག་...
 ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་གཏིང་ནས་རྟོག་པར་གདོན་མི་.....
 ཟེམ། །དེ་ལྟར་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་མཁན་ཆེན་དེ་ཉིད་སྐྱུ་ཁམས་རྩེ་ཞན་དུ་
 གྱུར་པའི་ཁར་༥ སྐབས་མགོན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱང་དེའི་ཐུགས་ཁུལ་དང་ཐུ་
 ངན་གྱིས་ལོན་པས་སྐྱོང་གཞི་འདི་ཡིན་རོས་མི་ཆད་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་བཞེས་.....
 ཤིང་། གསོལ་ཆས་ཀྱང་མི་གསལ་བ་སྒྲིགས་ལ་བསྟེན་བསྟེན་འགྲོའི་འགོགས་
 དབང་དུ་འགྱུར་དོགས་མཁན་ཆེན་རྗེ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་.....
 རྣམ་པར་དཀར་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། དམར་སེར་ཅན་ཞེས་པ་མེ་མོ་

སྤྱལ་ལོ་གསར་དུ་ཆོས་པའི་ཆེ་འབྲུལ་ཟླ་བའི་ཡར་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཉིན་ལྟ་སྤྱབས་.....
མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ལ་སྤྱི་ཆེའི་རྟེན་འབྲེལ་མད་པོ་ཆེ་བསྟེན་གས་པའི་ཞབས་.....
བརྟན་གྱི་ཐོག །ད་ཆ་ཁོ་པོ་ནི་གཟུགས་བབ་ཤིན་དུ་རན་པའི་དབང་གིས་
ལྟ་སྤྱབས་མགོན་ཉིད་གྱི་ཞབས་འདེགས་སུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོངས་རེ་མ་མཆིས་
ཅུང་། ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་རྗེས་འཛིན་གྱིས་སྤྱབས་འབྲུག་སོགས་སྤྱགས་རྗེས་
གཟིགས་པ་ལས་འདི་ལྟར་ན་བ་སོགས་ལ་སྤྱགས་ངལ་གྱི་རིགས་གྱུར་གཏོང་.....
ནས་མཛད་མི་འོས་ཏེ་བདག་ཉིད་ནི་ན་ཆོད་ཀྱང་མཐོ་བས་ན་ཤི་གང་དུ་གྱུར་
ཅུང་དེ་ཅམ་གྱི་སྟོས་པ་ཆེར་མེད་ཅིང་། ལྟ་སྤྱབས་མགོན་ཉིད་ནི་རིང་མོ་ཞིག་
ནས་འགོ་བ་སྟོལ་བའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོར་མཛད་པར་མ་ཟད། འཇམ་
མགོན་བརྟན་པའི་དོན་དུ་(༡༥༥) བསམ་བཞིན་དུ་མི་ཡི་སྲིད་པ་འཛིན་པ་.....
ཞིག་ལགས་ན་སྟོན་གྱི་སྤྱགས་བསྐྱེད་དང་དམ་བཅའ་དགོངས་ཏེ་འདི་ལྟ་བུའི་
སྤྱང་ཚུལ་སོགས་མི་བཞེས་པར་ཞབས་པད་ཡུན་རིང་དུ་བརྟན་ཅིང་བརྟན་.....
པར་སྟོན་པའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་མཐའ་དག་སྤར་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་ཡར་
ལུན་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཅི་ནས་བཀའ་དྲིན་སྦྱངས་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆེ་ཁོ་
པོའི་བསམ་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ནས་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་དེས་ན་ད་རེས་སྤྱ་མའི་དམ་
ཆོག་ལ་དགོངས་ཏེ་བདག་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་བཞིན་ལྟ་སྤྱབས་.....
པད་ཡུན་རིང་དུ་བརྟན་པའི་ཞལ་བཞེས་ཅི་ནས་མཛད་དགོས་ཞེས་གསོལ་བ་
ཅེ་གཅིག་དུ་འདེབས་པར་མཛད་པ་ན། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ནས་ཀྱང་སྤྱ་མའི་
གསུང་དང་དམ་ཆོག་ལ་དགོངས་ནས་ཞབས་པད་ཡུན་རིང་དུ་བརྟན་པ་སོགས་.....
རྗེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་དེ་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་པར་དྲང་
སྤང་བདེན་པའི་ཆོག་བསྟུ་བ་མེད་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་ཞབས་དྲུང་དུ་གནས་.....
པའི་སྤྱོ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཐུང་བ་གྱི་འདམ་ལས་དབྱགས་སྟེན་པར་མཛད་དོ། །དེ་
ནས་ལྟ་སྤྱབས་མགོན་ཉིད་དགོངས་མའི་བཞུགས་ཡུལ་གྱི་གཟིམ་རྒྱུང་སོ་སོར་.....

སྤྱི་བར་མཛད་ཅིང་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་རྟ་བརྟན་གྱི་དབང་པོ་རུ་བ་རིའི་.....
 བཀ་ཏུ་གཞོལ་བ་སྤྱོད་ཀྱང་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་པ་ལྟར། ཟླ་བ་དེ་ཁའི་ཡར་
 རོའི་ཆོས་ལཱའི་ནམ་ལང་ཅམ་ལ་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ངག་དབང་ཆོས་འབྱུར་...
 དེ་ཉིད་རེ་ཞིག་ཞིང་འདིའི་སྐྱེད་རྡོས་གྱི་གཏུལ་བྱ་རྫོགས་པ་དང་རྟག་འཛིན་...
 ཅན་ནམས་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བྱེད་གཟུགས་སྤྱི་བོད་པ་ཆོས་དབྱེད་ས་སྤྱི་ཐུགས་.....
 ཚུལ་བསྟན་པར་སྤྱིར་ཡང་རྗེ་སྤྱི་མ་འདི་དག་བྱུང་འཇུག་གི་སྤྱི་མཛོན་རུ་མཛད་པ་
 ལ་རང་དབང་འབྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཁར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ནས་སྤྱོད་ས་.....
 དམ་གསལ་འདེབས་གྱི་རིམ་པ་སོགས་ཀྱང་གནད་སྤྱི་རུ་མཛད་པ་ལས་ཞག་
 མང་པོའི་བར་རུ་སྤྱོད་ས་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་(༡༥༥) གཡོ་བ་མེད་...
 པར་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆེ་ལྷ་སྤྱོད་ས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་སྤྱིར་ལས་.....
 སྤྱོད་ས་ཁྲལ་ཆོས་ལྟག་པས་ཉིན་མཆོན་ཀྱན་རུ་སྤྱོད་ཆབ་འབའ་ཞིག་གནད་.....
 བར་ཞབས་གྲས་སོགས་ནས་སྤྱི་ཁམས་ལ་གནོད་དྲོགས་དེ་ལྟར་མི་མཛད་པར་
 གསལ་བ་བཏབ་ཀྱང་མི་གསན་ཞིང་། དེའི་དབང་གི་འདི་ལྷ་སྤྱི་ཁམས་ཀྱང་
 ཐིན་རུ་ངན་པར་བྱུང་བར་བརྟེན་སྤྱིར་མཁན་ཆེན་དེ་ཉིད་གྱི་རྒྱུ་རུ་ཞབས་...
 པད་བརྟན་པའི་ཞལ་བཞེས་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་མཛད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་རུང་། ད་
 རྒྱུ་ཅིར་འབྱུར་ཆ་མི་རྫོགས་པ་ལྟ་བུས་ཞབས་རྒྱུ་རུ་འཁོད་པ་ནམས་ལ་.....
 སེམས་ལས་ཅི་ཆེར་གྱུར་ཏེ་ཞབས་བརྟན་གྱི་རིམ་པ་ཡང་བསམ་ལས་འདས་...
 པ་སྤྱོད་པར་སྤྱིར་རོ། །དེ་ནས་སྤྱིར་བ་སྤྱིར་བར་མཁན་ཆེན་དེ་ཉིད་གྱི་དགོངས་
 པ་རྫོགས་ཐབས་སྤྱི། །གཙུག་པོར་ལྷ་སྤྱོད་དབང་ཐུགས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་
 ཡབ་སྤྱོད་མཆོད་ཡོན་ནམས་དང་། ཐུལ་སྤྱོད་རྡོ་རྗེ་འཆང་སོགས་ཡོངས་
 གྲགས་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་རུ་མ་དང་། ཆོས་འབྲེལ་དངོས་གསན་གྱི་སྤྱི་མའི་རིགས་
 དང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྤྱི་ནམ་གཉིས་གྱི་སྤྱོད་དཔོན་ཁྱི་
 གདན་བྱུང་། སྤྱི་སྤྱོད་ཁག་སོགས་ལ་བསྤྱོད་ཉིན་གཏོས་ཆེ་བ་དང་། རྡོ་ལྷ་ནམ་

གཉིས་ཀྱི་གཙུག་པའི་རྟེན་གསུམ་རྣམས་ལ་སྒྲུལ་ཤལ། མཆོད་འབུལ་སྤྲོན་
ལམ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་མི་སྤལ་གཏོང་མཛད་ཅིང་། ཐུགས་དམ་མ་གྲོལ་
གོང་རུ་མཁན་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ཆེམས་ལྟར་༥ རྒྱབས་མགོན་ཉིད་ནས་བསྐྱེད་……
རྩོགས་ཟབ་མོའི་ཐུགས་དམ་གྱི་སྒྲོན་ས་རྒྱུང་བ་དང་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་……
ལན་རུ་མར་མཛད་ལ། བྱད་པར་རུ་ཡང་སྐྱ་གདུང་ཞུགས་མ་རྒྱུངས་ཀྱི་བར་རུ་
གསུང་ཆོག་པ་བརྒྱད་ཟླ་ཞིག་རྒྱན་འཇུགས་སུ་མཛད་ནས། གསང་འདུས།
འཇིགས་བྱེད། ཀུན་རིག་བཅས་ཀྱི་བདག་འཇུག་ཆག་མེད་ལེན་རུ་འཇུག་པ་
དང་། གསུང་ཆོག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བསྐྱེན་བཀུར་ཞབས་རྟོག་ཡོན་སོགས་ཀྱི་
འོམས་སུ་སྒྲུལ་ཞིང་། དེ་ནས་ཐུགས་དམ་གྲོལ་བསྐྱེན་སྐྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་
ཞུགས་ལ་(༡༥༦ན) རྒྱུངས་རྒྱུའི་རྩོན་འགྲོ་སྒྲོན་གོན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་
ཆོགས་སུ་ཚུད་པར་མཛད་ཐོག་གཟིམ་ཆུང་གསར་པའི་ཡང་ཐོག་གི་སྟེང་རུ་…
སུར་ཁང་གསར་རུ་བཅིགས་ནས་ཆེས་བཅུ་གཅིག་གི་ཉིན་སྐྱ་གདུང་རིན་པོ་……
ཆེ་སུར་ཁང་རུ་གདན་ཞུ་མཛད་དེ་ཞུགས་ལ་འབུལ་སྐབས་གསུང་ཆོག་ཞབས་
ཞུ་རྩ་སྟེང་བའི་དགོ་སྟོང་བསྐྱེན་སོང་བཞི་ཟླ་དང་བཅས་༥ རྒྱབས་མགོན་རྟོ་……
རྩེ་འཆང་ཉིད་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་མཛད་དེ་ཞུགས་འབུལ་གྱི་རིམ་པ་གནད་སྟོན་
ཟབ་རྒྱས་སུ་མཛད་ཅིང་། གསུང་ཆོག་པ་མཆོད་གཡོག་དང་བཅས་པ་རྣམས་
ལ་ཡང་བསྐྱེན་བཀུར་དང་ཡོན་སོགས་དཔང་མཐོ་བར་སྒྲུལ། དེ་ནས་ཀྱང་
ཞག་གསུམ་གྱི་བར་རུ་སུར་ཁང་ཞལ་མ་བྱེ་བར་མདུན་རུ་མཆོད་པ་སྣ་ལྟ་བརྒྱ་
ཆར་གྲངས་མང་བ་དང་བཅས་ཏེ་དགོ་སྟོང་བཞི་ཟླ་ནས་ཉིན་ལྟར་མཆོད་……
འབུལ་དང་། རྒྱས་གསོལ་སོགས་ཆག་མེད་རུ་མཛད་འཇུག་པ་དང་། ཞག་
གསུམ་སོང་ནས་སུར་ཁང་ཞལ་བྱེ་སྟེ། གདུང་རྣམས་མ་འཐོར་བར་བསྐྱ་བར་
མཛད་སྐབས་སྟེ་སྟེང་གི་གདུང་རུས་དང་ཐུགས་བཅས་མེ་མ་བཞེས་པ་འགྲེལ་
ནས་རིལ་མོར་ཐེབས་པ་ཞིག་བྱང་བ་བཅས། གདུང་རུས་རྣམས་བཟང་གོས་

ལས་ཀྱབ་པའི་པད་བྱར་ལྷགས་ནས་གཟིམ་ཆུང་དུ་གདན་དྲངས་ཐོག་སྐྱོ་.....
 མདུན་དུ་སྒྲིགས་ཀྱི་ཁར་བཀྱར་སྟེ་ཆོད་མེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་བཞུགས་སྐྱོ་.....
 གསེལ་ནས་མགོན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་ཐུགས་དམ་ཀྱི་སྒྲོ་.....
 རས་མཆོད་འབུལ་དང་བྱས་གསེལ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་གནད་སྟོན་ལན་མང་དུ་མཛད་.....
 ཅིང་། དེ་དག་ཀྱབ་བསྐྱོན་སྒྲར་ཡང་ལྷ་ལྷན་སྒྲིགས་སྐྱོ་དགོངས་རྒྱུ་ཆེར་
 སྐྱབ་པར་ཐུག་མཛོད་ཆེན་མོ་ཆེད་དམིགས་ཀྱི་གཏོང་གནད་ཐོག །གདན་ས་
 ཆེན་པོ་གསུམ་སོགས་འདུས་སྡེ་རྣམས་ལ་མང་འབྱེད་སྒྱི་འབུལ་སོགས་གཏོས་
 ཆེ་བ་དང་། རང་ཆོན་སེར་བྱེས་མཁས་མང་གྲུ་ཆོད་དུ་མང་འབྱེད་དང་། དེ་
 མཆོངས་དཔལ་ལྷན་སྦྲད་རྒྱད། ཆེ་ཆོག་སྒྲིང་། རྣམ་ཀླུ་གྲུ་ཆོད་། འབྲས་བུ་
 ཡངས། བཞི་སྡེ་(༡༥༦) བསམ་གཏན་སྒྲིང་བཅས་པའི་འདུས་སྡེ་རྣམས་ལ་
 ཉིན་འཁྱོང་གི་ཐོག །གསང་བ་དེ་འཇིགས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་བདག་འཇུག་དང་།
 སྟོན་སྒྲུའི་མདོ་ཆོག་ཡིད་བཞིན་དབང་རྒྱལ། ཆེ་མཆོག་སྒྲིང་འདུས་སྒྱི་ནས་སྒྱུང་བ་
 དབང་བསྐྱར་མ་སོགས་གནས་སྟོན་དུ་མཛད་འཇུག་ཐོག་སྐྱོ་ཡོན་འབྱེད་དང་
 སྒྱི་འབུལ་སོགས་ཀྱི་ལྷོ་མས་པར་སྦྱུལ། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་སྒྲིང་དུ་ཡང་ཆོགས་པ་སྒྱི་
 དང་། ཡང་དགོན། ཆེ་གཏུལ། བསམ་གཏན་སྒྲིང་། བན་ལུལ་སྒྱུང་ལུང་
 ཆོས་སྒྲིང་སོགས་ལ་ཡང་ཉིན་སྐབ་ཀྱི་བསྟོན་བཀྱར་དང་འབྱེད་བཅས་ཀྱི་ཆེར་
 གནད་ཞིང་། དགུང་ཞག་ཞི་དགུ་མ་རྒྱུགས་ཀྱི་བར་དུ་རྩ་སྒྲིང་གི་ཉིན་གསུམ་
 རྣམས་ལ་མཆོད་འབུལ་སྟོན་ལམ་དང་གསེར་ཆབ་སྟོན་པ། བདུན་ཆོགས་རྣམས་
 ལ་བདག་འཇུག་སོགས་ཆག་མེད་དུ་བསྐྱུངས་པ་དང་གདུང་ཐལ་རྣམས་དང་
 ར་བཟའ་སྐྱུའི་དྲི་མ་ཆགས་པའི་རིགས་རྣམས་དུམ་བྱར་གཏུབས་ནས་ནང་.....
 གཞུག་དུ་ཐུལ་བའི་གདུང་ཐལ་ཀྱི་མཆོད་ཉིན་ཆེས་ཆེ་བ་བཟོ་དབྱིབས་ཆ་ཆོད་.....
 སོགས་ཐུལ་དུ་སྟོན་པ་ཞིག་། བྱི་ཆེན་རྩི་རྩེ་འཆང་སྐྱོ་གོང་མའི་གདུང་ཐལ་.....
 མཆོད་ཉིན་ཀྱི་འདབས་སྐྱོ་ཐུལ་དུ་གསར་བཞེངས་མཛོད་ཐོག་རབ་གནས་.....

སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱས་པར་མཛད། གཏུང་རུས་དྲི་བཟང་གི་རྒྱས་བཀྲས་པའི་ཁྱ་བ་
རྣམས་ཀྱང་པོར་བྲགས་སུ་མ་སོང་བར་འཇིམས་པར་སྤྲལས་ཏེ་སངས་རྒྱས་.....
བྱང་སེམས་སྐྱེས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་གྲངས་མང་བ་ཕྱག་སྟར་གྱི་སྒྲིན་ནས་འདེབས་པར་.....
མཛད། ལྷག་པར་དུ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེན་གཉིས་པ་
ལས་ཀྱབ་པ་དཔངས་སུ་ཐོག་སོ་བྱེད་གཉིས་ཙམ་ཡོད་པ་བཟོ་བཤོད་ཆ་ཆོད་...
སྐྱེས་སུ་སྤྲུམ་ཆོགས་ཤིང་ཡོད་དུ་འོང་བ། བྲི་དང་། བང་རིམ། དུམ་རྒྱན།
སྒྲི་བྲིམ། བྲེ་གཏུགས། ཆོས་འཁོར་སྐྱེས་ལ་གསེར་གཡུ། ལྷ་ཏིག་། ལྷ་རྩ། མན་
ཤེལ། བརྒྱ་ར་ག་སྐྱེས་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པ་སྤྲུལ་ཆོགས་པའི་སྤྱ་རྒྱན་
དང་འཕུལ་སྐྱེས་སྤྲུལ་ཆེ་ཞིང་མད་དུ་བྱུང་བ་མཐོང་(༡༥༥) བས་ཡིད་རྒྱི་
བརྟན་པ་དབང་མེད་དུ་འཕྱོག་པར་རུས་པ་དུ་མས་མཛེས་པར་སྤྱད་པའི་སྤྱོད་
ན་མེད་པའི་མཆོད་སྤྲུལ་ཆེན་པོ་གསར་བཞེངས་སུ་མཛད། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་
དུ་མཁན་ཆེན་རྩོ་རྩེ་འཆང་དེ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་སྤྱོད་གསེར་བྲངས་ལས་ཀྱབ་པ་མི་.....
ཆོད་ལས་ཆེ་ངེས་ཞིག་དང་། རས་བསེ་ལས་ཀྱབ་པའི་འདུ་སྤྱོད་ཆེ་ལོགས་གཅིག་
དར་འདམ་ལས་ཀྱབ་པའི་འདུ་སྤྱོད་རྒྱུང་བ་དུས་རྒྱན་འབལ་སྤང་དུ་བསྤྲུམས་.....
ཆོག་པ་གཅིག་དང་། རས་འདམ་ལས་ཀྱབ་པའི་སྤྲིགས་མའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྤྱོད་
བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲུལ་བརྟན་དང་བཅས་པ་རྣམས་གསར་བསྤྲུལ་དུ་.....
མཛད་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱོད་བཅས་དང་རྩོ་ལུམ་དུ་མ་སོང་བར་དང་པོ་བཟོ་
པོ་དང་ལག་ཆ། རྒྱུ་འབྱེད་སྤྲུལ་སྐྱེས་ནས་བཟུང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་
ཀྱན་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་མཐའ་དག་རྒྱད་དང་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་ལས་.....
བྱང་བའི་ཕྱག་བཞེས་བཞེན་དུ་འབྲུལ་མེད་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲིན་ནས་མཛད་
ལ། རང་གཞུག་དུ་ཡང་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་འཕེལ་གཏུང་གིས་གཙོས་པའི་
བྱིན་རྟེན་ས་གསུམ་ན་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དུ་མ་དང་མཁན་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་.....
གཏུང་རུས་ལས་ཀྱང་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་རིང་བསྐྱེལ་དང་། རང་བྱིན་

སོགས་བསམ་ལས་འདས་པ་ཐེབས་པ་རྣམས་གྱིས་གཙོས་པའི་གདུང་རུས་.....
 དང་། ཐུགས་མ་ཉམས་པ། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་གྱིས་སྤྱོད་
 བརྟན་ཆེ་ཆུང་། དམ་པ་རྣམས་གྱི་ན་བཟའི་རིགས་དང་། ཆོས་སྤྱི་རིང་
 བསྐལ་གཟུངས་གཏོས་ཆེ་བ་སོགས་ཞིབ་པ་དཀར་ཆག་ནང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་
 གྱི་རིང་བསྐལ་རྣམ་བཞིའི་ཆོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ཆོག་རབ་....
 གནས་སོགས་གནད་སྤྱི་དུ་མཛད་ནས་”སྤྱོད་པ་མགོན་རང་ཉིད་གྱིས་ཐུག་...
 ལྟར་ཏེ་གནས་དང་མོ་རིམ་སོགས་མ་འཆོལ་བར་ཆད་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་...
 བས་འབུལ་བར་མཛད་ཐོག་དཔུལ་གདུང་བཞུགས་ཡུལ་དཔུ་ཅེར་”ཁྱི་ཆེན་...
 རྩོམ་འཆང་དེ་ཉིད་གྱི་དཔུལ་གདུང་(༡༥༧) ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་འབྲིས་སུ་
 བཞུགས་སུ་གསལ་ནས་གདུང་ཉིན་འདྲ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་རྩོམ་འཆང་...
 ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བཞེངས་པའི་གསུང་ཆོག་པ་རྩ་སྤྱོད་བའི་དག་.....
 སྤྱོད་རྩོམ་འཛིན་པ་བསྟེན་སང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནས་རབ་གནས་གྱི་.....
 རིམ་པ་སྤྱོད་དངོས་རྩིས་ཆང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། བཟོ་རིག་པ་རྣམས་དང་།
 གཟུངས་འབུལ་ཞབས་ཞུ་བ་དང་། རབ་གནས་གསུང་ཆོག་པ་སོགས་ལ་ཡང་
 ཐོག་མཐའ་ཀུན་དུ་སྟོན་མོ་དཀར་སྟོ། ཡོན་སོགས་དངོས་འབྱུང་གྱི་གནད་
 སྤྱི་དུ་གྲོ་ལོ་མས་པས་ཡིད་ཆེ་མ་ངེས་སུ་མཛད་པ་དང་། གཞན་ཡང་འོག་
 དུ་འཆད་པར་འབྱུང་བ་ལྟར་རྩ་སྤྱོད་དང་བཞི་སྟེ་བཅས་སུ་རི་སྤྱོད་གྱི་བར་དུ་
 སྤྱོད་མཆོད་གྱི་རིམ་པ་ཆག་མེད་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་སྤྱོད་འཇགས་རྒྱ་ཆེར་སྤུལ་བ་.....
 སོགས་མདོར་ན་ཐུགས་དགོངས་རྩོགས་ཐབས་གྱི་རིམ་པ་པལ་དང་པལ་གྱི་སྟོ་
 ཡུལ་དུ་ཡང་ཤོང་བར་དཀར་བ་སྤྱོད་པར་མཛད་སྤྱང་ལ། དེ་བས་ན་ཚུལ་
 འདི་དག་ནི་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟེ་མགོན་པོ་རང་ཉིད་སྤངས་...
 རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྩོགས་པའི་སྤྱོད་བཞིའི་རྒྱལ་སྤྱོད་བརྟེན་ཟིན་ཀྱང་དུང་ལྟག་
 པར་དུ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བཀའ་དྲིན་རྩིས་སུ་བྱན་པར་མཛད་དེ། རི་

སྐད་དུ། །མདོ་སྤང་པོ་བཀོད་པ་ལས། །འདི་ནི་བདག་གི་དགོ་བཤེས་ཆོས་སྤྲུབ། །
 ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་བྱེད་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་
 ལམ་ཡོངས་སྟོན་པ། །ཡིན་ཞེས་སེམས་གཅིག་བསམས་ནས་འདིར་འོངས་སོ། །
 །འདི་དག་བསྐྱེད་པས་བདག་གི་མ་ལྟ་བུ། །ཡོན་ཏན་འོ་མ་ལྟ་བུ་པའི་མ་མ་འདྲ། །
 །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་ཡི། །དགོ་བཤེས་འདི་དག་གཞོད་པ་རྣམ་
 པར་བརྒྱུག །ཁ་ཤི་ཐར་བྱེད་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །བདུད་རྩི་ཆར་འབབ་ལྟ་
 དབང་བཟུ་བྱེད་འདྲ། །ཟླ་ཉ་ལྟ་བུར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱས། །ཞི་བའི་སྤྱད་ས་
 སྟོན་ཉི་མ་གསལ་བ་འདྲ། །དག་དང་གྲོགས་ལ་རི་བོ་འདྲ་བ་སྟེ། །རྒྱ་མཚོ་
 བཞིན་དུ་མི་འཁྲུག་སེམས་དང་ལྡན། །ཡོངས་སུ་སྦྱང་དང་མཉན་པ་འདྲ་བ་
 ཞེས། །(༡༥༥) དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱི་ཞོར་བཟང་འདིར་འོངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་བདག་གི་སྒོ་བསྐྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པོ་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་
 བྱེད་པ། །འདི་དག་བདག་བཤེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཞེས། །དེ་ལྟར་དགོ་
 བའི་སེམས་ཀྱིས་འདིར་འོངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་སྦྱབ་པས་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །
 དེད་དཔོན་མགོན་དང་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན། །འདི་དག་བདག་ལ་བདེ་
 སྐྱབས་མིག་ཡིན་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་དགོ་བཤེས་བསྟོན་བཀྱར་བྱེད། །
 ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། །ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་དད་ར་
 ལྟར་མཁན་པོ་ལ་ཡང་དད་པ་དང་དགའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་དོན་ལྟར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ལོགས་ཆོགས་ཀྱི་ལོ་རྟོག་མཐའ་
 དག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མ་ལྟ་བུ་དང་། །ཡོན་ཏན་གྱི་འོ་མ་ལྟ་བུ་པའི་མ་མ་ལྟ་
 བུ་དང་། །ཟུག་རྩ་མཐའ་དག་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་
 བདུད་རྩི་ཆར་ཆད་མེད་དུ་འབབ་པར་བྱེད་པའི་ལྷའི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་དང་། །
 དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པས་ཟླ་བ་ཉ་བ་ལྟ་
 བུ་དང་། །ཞི་བ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་ལམ་གསལ་བར་བསྟོན་པས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དང་།

འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབས་པར་བྱེད་པའི་དེད་དཔོན་དང་མགོན་
 དང་སྒྲུབས་ལྟ་བུ་སོགས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་སྟོང་ཐག་པ་ནས་གཟིགས་ཤིང་་་་
 ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་་་་་་
 དང་སྐད་ཅིག་ཡང་མི་འབྲལ་བའི་སྒྲོན་པ། ཇི་སྐད་དུ། བརྟན་པ་ཇི་སྐད་
 བརྟན་པ་སྒྲུབ་པ་དེས། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་ཡང་དག་མཁྱ་བར་བྱེད། །ཅིས་
 གསུངས་པ་ལྟར་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་ཐུགས་དང་འགལ་བའི་རིགས་གུར་་་
 ཆ་སྤྱ་མོ་ཅམ་ཡང་མི་མཛད་པའི་ཁར་སྤར་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་ཆེ་འགྱུངས་་་
 དང་ཁེངས་སྒྲོམས་སོགས་གཏན་ནས་མི་མཛད་པར་འབངས་དང་བྲན་དང་་་
 གཡོགས་ཡིན་པ་ལྟར་མཛད་ནས་བཟང་བཟང་གི་དངོས་སོ་འབྲལ་བ་དང་། ལུས་
 དག་གི་བཀྱར་སྟེ་ཞབས་རྟོག་སྒྲུབ་པ་དང་། བཀའ་(༡༥༥) བཞིན་སྒྲུབ་པའི་
 མཆོད་པ་དང་བཅས་པའི་མཉེས་པ་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པས་དུས་འདའ་བར་མ་
 ཟད་མུ་རན་ལས་འདས་བྱིན་གྱང་། ཇི་སྐད་དུ་ལྟ་བུ་པ་ལས། མི་བཟང་དེ་ཉིད་
 འདོད་པ་ཡིས། །རུང་བཟང་ཡིད་འོང་གང་དང་གང་། །ཤིན་དུ་བྱུང་པར་གྱུར་པ་
 ཉིད། །དེ་ཉིད་དེ་ནི་སྤྱ་མར་འབྲལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཟང་བཟང་གི་དངོས་
 སོ་མཐའ་དག་འཕང་མེད་དུ་སྤྱ་མའི་དགོངས་པ་རྗོགས་ཐབས་སུ་གཏོང་བར་
 མཛད་ཅིང་། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་སྒྲུལ་བུ་དམ་པ་དེ་དག་གི་སྒྲུག་སུང་
 ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། བཀའ་དྲིན་མད་དུ་བྱུང་བ་ནམས་ཐུགས་ལ་དུན་
 པའི་ཆེ་མོས་གྲས་བཟོད་ཆག་མེད་པ་ལྟ་བུས་སྒྱུན་ཆབ་དབང་མེད་དུ་འབྱེན་་་
 པ་དང་། སྒྲུག་སུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་མཐའ་དག་གྱང་སྤྱ་མ་དམ་པ་ནམས་
 ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་རྗོགས་པ་དང་བཀའ་དྲིན་བསབ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཁོ་ནར་་་་
 སྒྲིན་པར་མཛད་པ་སོགས་མདོར་ན། ཇི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། ཡོན་ཏན་
 ཀྱན་གྱི་གཞིར་གྱུར་དྲིན་ཅན་རྗེ། །ཚུལ་བཞིན་བརྟེན་པ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་དུ། །
 ལེགས་པར་མཐོང་ནས་འབད་པ་དུ་མ་ཡིས། །གྲས་པ་ཆེན་པོས་བརྟེན་པར་

བྱེན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་ལེགས་ཆོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་རར་
བྱེད་པ་ལ་དེའི་ཚ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་རྣམས་པར་དག་པ་ཞིག་དགོས་་་་
པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་ཙམ་དུ་མ་ལུས་པར་ཕྱག་ལེན་དུ་སྐབས་པར་་་་་
མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རུས་ཕྱིས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ནས་ལམ་རིམ་སོགས་ཀྱི་
གསུང་ཆོས་སྦྱལ་སྐབས་ཀྱང་། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ཐད་འདིར་གལ་
པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་གྱི་ཚུལ་དུ་ལྷང་རིག་གཏན་ཆོགས་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་འདོམས་་་
པར་མཛད་མཐར། ཁོ་པོ་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་སྒྱུར་གྱི་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་
དྲིན་སྦྱལ་བའི་སླ་མ་མཐའ་དག་ལ་བསྟེན་ཚུལ་བྱེན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤ་སྟག་སྒྱབ་
པ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་མཁན་ཆེན་དག་དབང་ཆོས་འབྱུང་དེ་ཉིད་
དང་། ལ་པའ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། སྐྱེད་ཆང་རྡོ་རྗེ་འཆང་བྱམས་པ་སྟོན་
ལམ་སོགས་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལུན་གྱི་(༡༥༧) ཚ་བའི་སླ་མ་རྣམས་ལ་ནི་་་་་་
ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་བསྟེན་ཚུལ་ཆ་ཕྱ་མོ་ཙམ་ཡང་མ་་་་
ནོར་བར་མཉེས་པ་གསུམ་གྱི་མཉེས་པ་འབའ་ཞིག་སྒྱབ་པ་ཡིན་པས་བཤེས་་་་
གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ཐད་འདིར་མ་བྱུང་སྟམ་པའི་འགྱུད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་་་་
རྒྱག་དགོས་མེད་ཅེས་བཀའ་སྦྱལ་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཚུལ་འདི་དག་ནི། །རྡོ་
མཆར་བས་ཀྱང་འདི་རྡོ་མཆར། །མད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་མད་བྱུང་། ། །
ཞེས་པ་ལྟར་བསམ་པར་དཀའ་བའི་མཛད་པ་ལུལ་དུ་བྱེན་པ་སར་གནས་གྱི་་་
རྒྱལ་སྐྱེས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཅིང་།
དེ་ལྟར་མཛད་པའི་མཐུ་ལས་ངེས་དོན་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྒྱི་གཟུགས་སུ་་་་
ཀྱབ་ཟིན་པར་མ་ཟད་དྲང་དོན་གསུལ་བུའི་མོས་ངོར་ཡང་། རི་སྐད་དུ་སའི་
སྟོང་པོའི་མདོ་ལས། སླ་མ་ལ་བསྟེན་བཀའ་བྱེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་
བྱབ་པ་དང་ལུན་པའོ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་པར་འཕུལ་
བ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལས་བྱུང་བར་བལྟོ། །ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟར་གནས་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་སྤྱོད་མོང་དང་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་པ་ལྟར་
 ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་སྤྱོད་པ་ལ་འབྱུངས་པར་སྤྱོད་ན། རྩོམ་ཆེ་འཆང་
 རང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལས་ཀྱང་། །ཁོ་པོས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ལས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དག་
 དབང་ཆས་འབྱུང་དང་སྤྱོད་ཆང་རྩོམ་ཆེ་འཆང་སོགས་བསམ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་
 བ་ལྟར་ཐུག་པ་བཞིན་དུ་བསྤྱོད་ཅིང་། རྩོམ་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་ཡང་སྤྱོད་གཞིག་མཐར་ཕྱིན་ལྟར་ཏེ་ཐ་ན་གསང་ཆབ་ལྟ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་
 ཆད་ཀྱང་རྩོམ་ནས་ལག་སྤྱོད་གྱིས་བྱས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན། དེ་དག་གི་
 སྐབས་སུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆབ་པོ་ཆེ་དག་པའི་ཏན་ཏན་དུ་མ་དང་། མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་
 དཀའ་བའི་གནད་གང་ལ་ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་བྱེད་དུས་སོགས་དང་ཆེས་མི་
 འདྲ་བའི་གོ་བ་རྒྱུ་པོ་ཆེ་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ལྟག་པར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་
 བའི་གནད་ལ་སྤྱོད་ཐག་ཆོད་པའི་གོ་བ་དང་ངེས་ཤེས་གཏིང་རྒྱུ་པོ་ཆེ་
 (༡༥༥) ཞིང་གཞན་ཡང་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དང་དག་སྤྱོད་
 དང་རྒྱུ་དུ་ལ་བ་སོགས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཞིག་སྤྱོད་པ་ནི་རང་
 འདོད་དང་སྤྱོད་བྱུངས་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་འཁོར་ཞབས་གས་སུ་འཁོད་པ་
 རྣམས་ནས་ཕྱི་ལྟར་སྤྱོད་རྒྱུ་ཆོད་ཀྱི་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 བཤེས་གཉེན་བསྤྱོད་རྒྱུ་རྣམ་དག་བྱས་པར་བརྟེན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟར་སྤྱོད་པ་
 སེམས་རྒྱུ་ལ་ལྟགས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་། གཞན་ཡང་ད་ལྟའི་
 དུས་སུ་ཁོ་པོ་ལ་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་སོགས་མི་དྲག་རྣམས་དང་། དཀའ་རབ་
 འབྱུངས་པ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་མཆོག་དམན་བར་མ་མཐའ་དག་
 གིས་ཁིངས་པ་དོར་ནས་དད་དད་མོས་མོས་སུ་མཛད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་བཤེས་གཉེན་བསྤྱོད་རྒྱུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་ཅིང་ད་
 དུང་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་འདི་ལ་མ་ཤིང་བར་དུ་འབད་རྒྱ་ཡིན་པས་བྱེད་རྩོམ་འབྱུག་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་བསྤྱོད་རྒྱུ་འདི་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ཡོད་ཀྱི་

སྒྲོ་ནས་འབད་དགོས་ཞེས་ཆོགས་ཆོས་སུ་བཀའ་སྩལ་བར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་
རི་ལྟར་བཀའ་སྩལ་བ་འདི་དག་ཀྱང་མཆོན་བྱེད་ཅམ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་
མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
བྱུང་པར་ཅན་མཐའ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲུན་པ་བཞིན་དུས་གཅིག་གི་...
ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྲུངས་པར་གདོན་མི་བ་བར་སྤང་དོ། །དེ་ལྟ་
བས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གྱི་ངལ་བ་...
བྱུང་དུ་བསད་དེ་དཀའ་བ་རྒྱབས་ཆེན་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་.....
གཉེན་བསྟེན་པར་མཛད་ན་རང་ཅག་སོ་སྟེ་ཐ་མལ་ལས་དང་པོ་པ་འཆིང་བ་...
ཀྱན་ལུན་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞོད་པར་འོས་ཏེ་བཙོན་པ་བརྒྱ་
འགྱུར་གྱི་སྒྲོ་ན་འབད་པར་བྱ་རིགས་ནའང་། དེང་དུས་བདག་དང་བདག་
འདྲ་བ་བསོད་ནམས་གྱི་བསགས་རྒྱབ་ཆེས་ཤིན་དུ་དམན་པ་དག་ནི། རི་སྐད་
དུ། ཡོན་ཏན་དང་ནི་པན་འདོགས་ཞིང་། །(༡༩་ན) སྐྱག་བསྐྱལ་བ་ལ་དགེ་
ཆེན་འགྱུར། ཞེས་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་སྤྲ་མ་སྟོབ་
དཔོན་སོགས་དང་། པན་འདོགས་པའི་ཞིང་པ་མ་སོགས་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་
བའི་ཞིང་ནད་པ་དང་མགོན་མེད་པ་སོགས་ལ་རྟེན་བཀྱར་རིམ་གྱི་སོགས་བྱས་...
ན་དགེ་བ་རྒྱབས་ཆེན་ཆོད་མེད་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལ་གོ་བ་ལོག་སྐྱབ་
གྱི་ཚུལ་དུ་ཞུགས་ནས་ཞིང་དེ་དག་ལ་གནོད་པ་ཅི་འཁྲོལ་དུ་བྱེད་པ་ཤིན་དུ་...
མང་བར་སྤང་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་ཉིད་དང་པོར་ཀ་པོར་བྱ་
ཅམ་བྱས་ཏུང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་ཡི་གེའི་ཕྱི་མ་སོགས་རིག་པའི་གནས་རྣམས་...
བསྐྱབས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཐར་ཐུལ་བའི་གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་དོན་རྣམས་...
ཀྱང་རྟོགས་ཏུས་པ་ཚུན་ཆད་གྱི་བར་དུ་ཐབས་མཁས་དང་ཐུགས་རྗེའི་སྒྲོ་ནས་...
རིག་པའི་ལམ་ལས་བྲིད་དེ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་སྦྱར་བར་མཛད་པའི་སྟོབ་...
དཔོན་རྣམས་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་གྱི་འདུ་ཤེས་ཏེ་བར་འཛོག་པ་ལྟ་ཅི།

བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་གྲུས་པ་ཅམ་ཡང་ཡིད་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཁར་.....
 རང་ཉིད་ལ་འདོད་བསྐྱེད་ས་མིན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་བྱང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་.....
 བྱས་ནས་སྒྲིབ་དཔོན་བརྟན་པ་དང་། སྤང་པ་དང་། སྤུན་འབྲེན་པ་དང་།
 བསྐྱེད་པ་དང་། རན་སྒྲུས་དང་ཆོག་ཅུབ་སོགས་བརྗོད་པ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་ཅི་
 ཞིང་། ཐ་ན་སྒྲིག་ལབ་ཚུན་ཆོད་གྱི་སྒྲིག་ནས་ཀྱང་དེའི་སྒྲིན་བརྗོད་གང་ཐུབ་
 དང་། རང་གི་ཡོན་ཏན་སྒྲིག་གང་ཐུབ་བྱེད་པ་ནི་མཆོག་དམན་བར་མ་པལ་
 ཆེ་བ་དག་ལ་སྤྱི་བྱུང་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤང་བྱིང་། ལྷག་པར་དུ་རང་ལ་དབང་ལྷང་
 མན་ངག་སོགས་གྱི་བཀའ་དྲིན་སྐུལ་བའི་སྒྲིབ་མ་རྣམས་ལ་ནི་ཅི་མཛད་ལེགས་...
 པར་མཐོང་བའི་མོས་གྲུས་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ལས་མ་བྱུང་རུང་དེས་པར་སྒྱུ་
 ཐུབ་པ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་ཡིན་སྤང་རུང་། དེ་དག་ལ་དགོ་བཤེས་པོ་རྟ་
 བའི་གསུང་ཆོས་ལས། རང་ཅག་ཆོས་ལ་ཅིར་ཡང་མི་ཅི་བར་རྒྱ་རེའི་
 མཐོ་དམན་(༡༩༠༠) ལ་ཐུགས་ལ་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་བཙི་བ་དེ་
 ཐུག་རུལ་བའི་རྟགས་ཡིན། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་སྒྲིབ་ཅུང་ཟད་མ་
 རན་པ་ཞིག་བྱང་ཆེ་དེ་ཉིད་ཞེ་ཐུགས་སུ་བཅུག་ནས་སྒྲིབ་མའི་མཛད་སྒྲིབ་རྣམས་...
 ལ་འཐད་དང་མི་འཐད་སོགས་གྱི་སྒྲིབ་མའི་སྒྲིབ་མང་པོར་སྤྱོད་སྒྲིབ་སྤྱོད་ཆོགས་...
 སྤང་བ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་མཐོང་བྱིང་ཐོས་ལ། དེས་ན་གྲེ་མ་བདག་ཅག་རྣམས་གྱི་
 རང་ཚུལ་འདི་དག་ནི། ཇི་སྤང་དུ། ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མཛོན་སུམ་པའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ལས། གལ་ཏེ་དེས་དེ་ལ་མནར་སེམས་སམ་ཐ་བའམ།
 སྤང་བའི་སེམས་གྱིས་གནས་ན་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ནི་གནས་མེད་དོ། །སྒྲིབ་
 པའི་འདུ་ཤེས་མི་བསྐྱེད་ནའང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཐེག་པ་གསུམ་པའི་
 གང་ཟག་དང་ཆོས་སྒྲིབ་པའི་དགོ་སྒྲིབ་ལ་གྲུས་པ་དང་སྒྲིབ་མ་ལ་སྒྲིབ་པའི་འདུ་
 ཤེས་མི་སྐྱེ་ན་དེ་དག་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཐོབ་པའམ་ཐོབ་པ་ཆུད་མི་བྱ་བ་ནི་...
 གནས་མེད་དེ་མ་གྲུས་པས་ནི་ཆོས་རྒྱུ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།

བདེན་པ་པོའི་ལེན་ལས་ཀྱང་། གང་དག་ཤིག་གྲགས་སྒྲུལ་གྱིས་སེམས་རིན་
ཅིང་། །དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་དུག་སྒྲན་ཡོངས་སྤངས་པ། །དེ་དག་དམ་ཆོས་
དགོན་མཆོག་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུར་ན། །ཁྱེ་མ་བག་མེད་གཡང་ས་ཆེ་ལས་ལྷུང་། །ཁྱིས་
གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷུང་གིས་དངོས་སུ་ཟིན་པར་སྤང་བས་ཆེ་འདིར་ཡང་...
ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་པའི་གཞུགས་བརྟན་ཅམ་ཞིག་བྱེད་སྒོ་བཀྱིས་རུང་ཙ་བ་རུལ་
བའི་ཤིང་ལ་འབྲས་བུའི་རེ་བ་བྱེད་པ་ལྟར་ངལ་བ་དོན་མེད་འབའ་ཞིག་དུ་...
འབྱུར་བ་དང་། ཇི་ཅམ་འབད་ཀྱང་ལྷུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་གསར་དུ་
སྦྱེ་བ་ལྟ་ཅི་སྤར་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ནམ་ལང་གི་སྐར་མ་བཞིན་དུ་...
རིམ་གྱིས་རྗེ་ཡལ་དུ་སོང་སྟེ་མཐར་ཆུ་བརྒྱང་བ་མི་དགོས་ཆུ་ཁར་ཕྱིན་པའི་...
རྗེས་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་དཔེར་སོང་བ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་
མི་འོང་བ་དུ་མ་ཆེ་འདིར་ཡང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་སྦྱང་ཞིང་ཕྱི་མ་...
ནི། ཇི་སྐད་དུ། ལག་ན་དོ་རྗེ་(༡༩༡༥) དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས། མཆོམས་
མེད་ལ་སོགས་མི་བཟད་པའི། །དམྱལ་བ་གང་དག་ངས་བཤད་པ། །དེ་རྣམས་
ཀྱི་ནི་གནས་སུ་བཞུང་། །དེར་ནི་བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །ཁྱིས་གསུང་པ་ལྟར་
དམྱལ་བའི་གནས་སུ་གཏན་ཁུགས་སུ་བྱེད་པ་ལས་འོས་མ་འདས་པས་ཚུལ་...
འདི་རྣམས་ལ་ཞིབ་མོར་བསམ་ན་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་འཛིགས་ཤིང་སྦྱི་གཡའ་བ་...
དང་། ཡང་བ་དང་། བག་ཆ་བའི་གནས་སུ་ཀྱུར་སྤང་བས་ལྷུར་བ་ལྷུར་བར་
དེ་དག་ལས་ཕྱིར་བསྒྲག་པ་ལ་བཙོན་པ་ལྷུར་ལེན་དུ་བཀྱི་བར་རིག་མོད་ཀྱང་...
ད་དུང་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པ་དག་མཆོས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ངན་པ་རི་ལྟར་
བཙོས་ཀྱི་རྒྱུར་། །རང་བཞིན་བཟང་པོ་འབྱུང་མི་སྲིད། །སོལ་བ་འབད་དེ་
བཀྱས་ན་ཡང་། །ཁ་དོག་དཀར་པོ་མི་སྲིད་དོ། །ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལྟར་རི་
ཅམ་འབད་ཀྱང་བསྒྲག་པར་དཀའ་བའི་གནས་སུ་མཐོང་ཞིང་། དེ་བས་ན་
བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་སྦྱེ་བོ་ངན་པའི་རང་ཚུལ་དེ་དག་རྒྱུང་

འིང་ཏུ་དོར་ནས་གོང་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་དག་གི་དོ་མཆར་མཛད་ཏུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་དད་པ་དང་། བྱས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་སྟོན་ལམ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་ཅི་ལུས་སུ་འདེབས་པར་རིགས་སོ། །

༥ འདིར་སྒྲས་པ། །དག་ལེགས་ཀྱང་གྱི་ཅ་བ་དྲིན་ཅན་རྗེ། །བསམ་སྦྱར་གཉིས་གྱི་སྟོན་ས་བཞེན་པའི་ཚུལ། །གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ཏུ་མཛད་འདི་དོ་མཆར་དང་། །མཛད་བྱུང་ཀྱང་གྱི་རབ་དང་ཡང་ཆེའི་ལུལ། །ཉིན་མཆན་ཀྱང་ཏུ་བཤེས་གཉེན་འབའ་ཞིག་ཕྱིར། །ལུས་སྒྲིག་འདོར་ལུས་སྒྲིང་སྟོབས་འདི་ལྟ་ན། །ཉག་ཏུ་ཏུ་དང་གཞོན་ལུ་ཞོར་བཟང་ཞེས། །སྟོན་ཆད་སྤྱིད་འདིར་གྲགས་པའམ་གཏམ་ཏུ་བྱང་། །ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྤྱགས་སུ་ཆུད་བྱིན་ཀྱང་། །ཁིངས་དང་སྟོམས་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་རྒྱང་བསྐྱངས་ནས། །ད་ཏུང་ལྟག་པར་བྱས་པས་བཤེས་གཉེན་གྱི། །འབས་རུལ་སྤྱི་པོས་ལེན་འདི་ཆེས་(༡༡) རོ་མཆར། །ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཉེན་བཞེན་ཚུལ་ཞེས། །མཁས་སྟན་ཀྱང་ལ་རྒྱང་ལྟར་གྲགས་མཛད་ཀྱང་། །རི་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྤྱིས་བྱ་ནི། །ད་ཏུས་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཉིན་སྐར་ཅམ། །མཆོག་དམན་པལ་ཆེར་ཁིང་མཆོག་དམ་པ་ལ། །བསོད་ནམས་མིན་པའི་ས་པོན་འདེབས་བཙོན་ཁིང་། །བདག་ཉིད་བཟང་པོར་སྦྱབ་ལ་རྣམ་ཀྱང་ཏུ། །དངོས་དང་བརྒྱད་ནས་འབད་འདི་མཆི་མ་བཀྲ། །ཁྱེ་མ་དེ་ལྟའི་ངང་ཚུལ་མཐོང་བཞིན་ཏུ། །འཁྱོད་པའི་གོ་སྐབས་རུལ་ཅམ་མི་འབྱུང་བའི། །བདག་སྐགས་ཏུས་ངན་སྤྱོད་པོའི་རང་བཞིན་འདི། །རི་ཅམ་འབད་ཀྱང་བཙོས་སུ་དཀའ་བའི་གནས། །དེ་བས་ཐར་འདོད་སྐལ་ལྡན་སྤྱིས་བྱ་རྣམས། །གཏན་བདའི་རིན་ཆེན་སྤྱིང་ཏུ་བྱིན་བཞེད་ན། །ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉེན་དེད་དཔོན་བཟང་པོ་ལ། །བསམ་སྦྱར་གཉིས་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་བཞེན་པར་རིགས། །ལྟག་པར་སྟོན་བྱུང་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་འདིའི། །ངང་ཚུལ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་

བསམ་པ་དང་། རྟིང་ནས་ཡོན་ཏན་དྲན་པའི་དད་གུས་ཀྱིས། །རྣམ་ཀྱན་རྗེས་
སྤྱོད་ལ་བཙོན་པར་སྦྱོན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱོད་བཅད་
པའི་རིམ་པ་དག་གོ།

༥ དེ་ཡང་རྗེ་སྤྲུལ་གང་གི་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པའི་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་མཁན་……
ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་འབྱུང་དེ་ཉིད་ཀྱང་། སྐབས་མགོན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཉིད་……
ནས་རང་འདོད་དང་སྦྲོ་བ་ཏུ་གས་ལྟ་བུས་དམ་པའི་སྦྱོས་བྱུང་སྐབས་པར་མཛད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་དུ་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བསམ་བཞིན་དུ་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དུ་མིའི་ཤ་ཚུགས་……
འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ལྷང་རིགས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་སྐབས་དུ་ཡོད་ཀྱང་རི་མོའི་
ཁུར་གྱིས་འཛིགས་ནས་མ་སྦྱོས་པར་མ་བྱད། རྣམ་དཔྱད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
ནི་། ཁྱི་ཆེན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ནས་མཛད་པའི་གསལ་འདེབས། གཏུངས་
དབྱངས་གསུང་མགུར་མ། མཆོག་སྤྱུལ་སྤྱུར་འབྱོན་གྱི་གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་
དོན་ལ་ཞིབ་དུ་དབྱད་པས་མཁྱེན་(༡༩༩༩)པར་འགྱུར་ལ། ཐུན་མོང་གཏུལ་
བྱའི་སྤང་རྩོམ་ཡང་སྤྱི་ན་ཆོད་གཞོན་ཅུའི་དུས་ནས་བཟུང་སྟེ་མཐར་མཛད་
པ་ཐ་མ་བསྟན་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཆོམས་
ཀྱི་གནས་སྤྱོད་ཞིང་སྤྱོད་པ་ཚུན་ཆོད་ལ་ཡང་བག་མེད་དང་ཅིང་སྦྱོད་ལ་ནམ་ཡང་
མ་སོང་བར་མཛད་པས་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་སྤང་བོར་ཉེས་པའི་དྲི་མས་ཆ་ཅན་……
ཡང་མ་གོས་ཤིང་། གཞན་རྩོམ་མཁས་ཚུལ་གྱི་སྟེན་པ་ཅུང་བྱད་ཀྱང་མི་འཆང་
བར་དམན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སོ་ནའི་ཚུལ་འཛིན་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་རྒྱལ་……
བའི་བཀའ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་དགོངས་དོན་སོགས་མདོ་སྟགས་ཀྱི་དཀའ་
བའི་གནད་ཀྱན་སྟགས་སྤྱོད་ཚུད་པས་གཞན་ལ་འཆད་པ་དང་རང་གིས་ཉམས་
སྤྱོད་ཞེས་པ་གང་ལ་ཡང་འཛིགས་པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་བོར་གཤེགས་
པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱུར་བའི་ཆོས་

དུག་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་མཐའ་དག་ལ་
 བརྩོན་པ་ལྟར་བཞེས་དང་། ཉིན་ལྟར་བདག་འདུག་མ་ཆག་པར་བཞེས་པ་
 སྟགས་སྟགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་རིམ་པར་ཉིན་མཚན་བར་མེད་དུ་ཆུ་པོའི་
 རྒྱན་ལྟར་གཞོལ་བར་མཛད། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་
 ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་ལ་ནི་སྟགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་
 ལ། དེ་དག་གི་མཐུ་ལས་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྦྱི་དང་། བྱང་པར་དུ་ཡང་
 གསང་ཆེན་སྒྲོ་ན་མེད་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་རྟོགས་མཐའ་དག་སྟགས་
 རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པས་ཀྱབ་པའི་གོ་འཕངས་མཚོན་པོར་གསེགས་པ་སྟགས་མདོར་
 ར་མཁས་ཀྱབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྦྱོས་བྱ་དམ་པ་སྤྱི་ན་འགྲན་ལྡན་དཔེན་པ་ཞིག་
 ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། རི་སྐད་དུ། ལེགས་བཤད་ལས། མཁས་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཁོང་དུ་སྦྱེད། རྒྱན་པོའི་ཡོན་ཏན་ཁར་འབྱེན་ཏེ། །སྟག་མ་ཆུ་
 ཡིས་སྦྱང་ན་འཕྱོ། །ཁོར་བུ་སྦྱང་དུ་བཞག་ཀྱང་བྱིང་། །ཞེས་གསུངས་
 (༡༩༢༧) པ་ལྟར་སྒྲོ་ན་འབྲོམ་སྒྲོ་ན་ཐུལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞིན་
 དུ་སྦྱི་ནང་གསང་བའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྦྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ལྟར་མཛད་
 རས་གཞན་ངོར་ཐ་མལ་རང་ག་བའི་རྩལ་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། རི་
 སྐད་དུ། དམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྲས་གུར་ཀྱང་། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་དུ་བྱབ་པར་
 གསལ། །ཞེས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་གཏམ་དཔེ་ལ་ཡང་། གསེར་ས་འོག་དུ་
 སོང་ཡང་། འོད་རྣམ་མཁར་འཕྱོ་བའི་དཔེ་ལྟར་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་
 གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཀུན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་མ་ཆད་རྗེས་སོར་ལྷ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་ན་ཡང་སྟགས་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་དུ་ཉིན་ཞག་
 མང་པོར་གཡོ་མེད་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ལྷག་པར་སྐྱ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་
 ཀྱབ་ནས་ཀྱང་གདུང་རྣམས་ལས་རིང་བསྐལ་བགྱང་པ་ལས་འདས་པ་མེབས་
 ཤིང་། དབུ་མོད་གྱི་སྦྱི་རོལ་དུ་འཛིགས་བྱེད་དཔའ་པོ་གཅིག་པ་དང་། རང་དུ་

ན་མགྱིན་དཔལ་པོ་གཅིག་པ། ལྷག་པའི་ཐད་དུ་ཡ་ཡིག་དང་བཅས་པའི་རང་
བྱོན་རྣམས་ཤིན་དུ་གསལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱ་ཤང་ལ་མཁའ་
སྤྱད་མའི་རང་བྱོན་སྤྱོད་ཤིན་དུ་གསལ་ཞིང་སྤྱོད་ཅུང་ཟད་ཅམ་མི་གསལ་བ་
ཞིག་དང་། རར་གདོང་གི་སྤྱོད་ཅུས་ལ་ཉི་ཡིག་རང་བྱོན་གསལ་བ་དང་བཅས་
པ་རྣམས་བྱོན་ཞིང་། གཞན་ཡང་མགུལ་སྤེའི་ནང་དུ་ཆེམས་ཞིག་ཡོད་པ་དང་།
དབུ་སྤྱོད་སྟགས་ལས་ཀྱང་རིང་བསྐལ་བསམ་ལས་འདས་པ་བྱོན་པ་སྟགས་.....
བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རང་རྟགས་ཉི་མ་ཤར་བ་སྤར་མོས་འགེབས་པར་མི་.....
རུས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ལ། དེའི་སྤྱིར་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པ་དེའི་མིག་ཅན་དག་ཀྱང་སྤར་
པན་མཁན་ཆེན་འདི་ཉིད་སྤྱོད་པོ་ཐ་མལ་རང་ག་བ་ཞིག་ཡིན་པར་སེམས་ཤིང་།
དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་རྗེས་སུ་མང་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་འདི་
དག་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ན། དབང་མེད་དུ་དད་པའི་སྤྱོད་ཡོང་གཡོས་
པར་གྱུར་ཏེ་སྤར་བྱས་ལ་འགྲོད་པའི་ཁུར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འཛིན་.....
(༡༩༩༩) དགོས་པ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་བར་སྤར་བ་སྟགས་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་....
ཀྱི་རྣམ་ཐར་གང་གི་ཐད་ལ་ཡང་པལ་དང་པལ་གྱིས་བསྐྱུན་པར་མི་རུས་པའི་
སྤྱོད་བྱའི་བྱ་མཆོག་ཆེན་པོ་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པའི་རྩལ་གར་འཛིན་པ་ཞིག་.....
ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་སྤར་ངོ་། །དེ་ལྟར་མཁན་ཆེན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་
དགོངས་རྒྱུགས་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པལ་འདི་ལོ་.....
གསུང་ཆོས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་འགྲངས་པར་རྟེན་ཐུར་བར་ཉོར་ཟླ་བདུན་པའི་ནང་.....
ལྟ་ལྟ་དུ་ཆེབས་བསྐྱར་སྟག་བཞི་སྟེར་གཏན་བཞུགས་མཛད་ཅིང་། སྟག་ས་
མཆོད་ཡོན་གྱི་མཛལ་བྱ་དང་རྟེན་གསུམ་རྣམས་ལ་མཆོད་སྤྱོད་སྟགས་རྒྱ་ཆེར་
མཛད་ཟིན་ནས་ཉོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་བཞི་སྟེ་.....
དགའ་ལྷན་བསམ་གཏན་སྤིང་དུ་བཟུན་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་ཡོངས་གྲགས་དུ་
མ་དང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་དཔོན། ལྷ་སྤྱལ། །ཤྱ་དམངས་སྟགས་

དང་། རྒྱུད་གྲུ་ནམ་གཉིས། རི་ཁྲོད་ཁག་སྟགས་ཀྱི་དགོ་འདུན་འདུས་པ་སྟོང་
 སྟག་རུ་མར་ལོངས་པ་ནམས་ལ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་རྒྱང་བའི་བཤད་ལྷང་ཟླ་
 གཅིག་གི་བར་རུ་རྒྱ་ཆེར་སྦྱལ་ཞིང་མཐུག་རུ་སྒྲ་མ་མཚོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཚོགས་མཚོད་དང་སེམས་བསྐྱེད་མཚོད་པ་སྟགས་ཀྱང་ཟབ་རྒྱས་གནད་སྟོན་
 རུ་མཛད། གཞུང་ས་མཚོག་ནས་ཀྱང་བཀའ་ཚོས་ཀྱི་རིང་རུ་དགོ་འདུན་
 རྒྱལ་ལ་མང་ཆ་སྟགས་ཆག་མེད་དང་མཐུག་རུ་འབྱེད་སྟགས་གཏོས་ཆེ་བ་
 དང་། ལོང་ས་མཚོད་ཡོན་ཅེ་ཤོད་རྒྱལ་ནས་ལེགས་འདུལ་གཏང་རག་
 སྟགས་ཀྱང་དཔངས་མཐོ་བར་སྦྱལ། གཞན་ཡང་དད་ལྡན་སེར་སྒྱ་རུ་མ་
 རས་ཀྱང་དགོ་འདུན་རྒྱལ་ལ་མང་འབྱེད་དང་། ལྷུག་མགོན་ཉིད་ལ་
 ཡང་དངོས་འབྱེད་ཀྱི་མཚོད་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་སྦྱོ་བ་སྟགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོ་བརྒྱ་
 རྒྱལ་པོ་ཆེ་བྱེ་སྟེ་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་པར་གསར་རུ་བཞད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་
 ལམ་རིམ་ཀྱི་བཀའ་ཚོས་གྲོལ་སྤལ་(༡༩༩) རྟེགས་མའི་རུས་འདིར་སྟོན་གྱི་སྒྲ་
 བདེ་བར་གཤེགས་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་དམ་བཅའ་
 མཛད་རུ་བྱང་བའི་མཐུ་ལས་སངས་རྒྱས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྟགས་རྗེ་དང་བྱིན་
 རྒྱལ་ཆེས་ལྷུང་བས་འདི་དག་གི་སྟོན་ལམ་དང་མཚན་འཛིན་པ་སྟགས་ནི་
 ལས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྦྱང་བ་ལ་མཚོག་རུ་བསྟགས་པར་གཟིགས་ནས། བདེ་གཤེགས་
 བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་གནང་སྟགས་གནང་བར་བཞེད་པ་ན་དོན་གཉེར་གྱི་གསུལ་བྱ་
 ཆེས་ཤིན་རུ་མང་བས་གྲུ་ཁང་རུ་མ་རྒྱུད་པས་བཞི་ཕྱེད་ཅོ་གཙལ་ཆེན་མོར་དབུ་
 གུར་མཛད་ཅོག་འདུས་པ་བྲི་སྟག་རུ་ཉེ་བ་རྒྱལ་ལ་སྟོན་སྒྲ་བདེ་གཤེགས་
 བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་གནང་དང་སྟོན་སྒྲའི་མདོ་ཚོག་རྒྱས་བསྟུས་གཉིས་ཀའི་ལྷང་
 དང་། རྒྱང་བཤགས། པར་ལྷན་ལྷན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་
 པོ་བསྟུས་པ་རྒྱལ་ལ་ལྷང་བཅས་སྦྱལ་ཞིང་། འདི་དག་གི་སྟུང་སྟུ་ཡང་
 རྟེགས་མའི་མགོན་པོ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱིས་རང་ཅག་གི་དོན་རུ་དང་པོར་

ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ། བར་རུ་ཆོགས་བསགས་ཚུལ། མཐར་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་རུས་ངན་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཡལ་བར་མི་འདོར་.....
བར་དོན་མཛད་ཚུལ། འདི་དག་གི་སྒྲིན་ལམ་དང་མཚན་སོགས་འཛིན་པ་
ལ་ལས་སྐྱབ་མུར་རུ་སྦྱང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་རིམ་པ་བསམ་ལས་འདས་
ཚུལ། རྟིགས་རུས་འདིར་སངས་རྒྱས་གཞན་ལས་ཀྱང་འདི་དག་ཐུགས་རྗེ་དང་
བྱིན་རྒྱབས་ཆེས་མུར་ཚུལ་སོགས་གསུལ་བྱ་རྣམས་ཡིད་དབང་མེད་རུ་འགྱུར་
བར་རུས་པའི་གསུང་བཤད་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་ཁྲུས་པ་སྦྱལ་བར་མཛད་ལ།
དེའི་མཐུ་ལས་མཆོག་དམན་བར་མ་མཐའ་དག་ཀྱང་ཚུལ་དེས་ཡིད་ཡོངས་སུ་
དངས་པས་སྒྲིན་སྒྲའི་མདོ་ཆོག་རྒྱས་བསྐྱས་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་ཅིང་
ཉག་པར་རྒྱན་རུ་ཁ་འདོན་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་འཛིན་རུ་འཇུག་
པ་དང་། འཁྱོར་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་
ཞབས་ཏོག་གི་སྒྲིན་ས་གསུང་པར་གསོལ་བ་དང་། མདོ་(༡༩) ཆོག་རྣམས་
གསེར་དབུལ་སོགས་ཀྱིས་གསར་རུ་བཞེངས་པ་ལ་བཙོན་པ་དང་། བདེ་
གཤེགས་བརྒྱད་གྱི་སྦྱ་བརྟན་བསྐྱར་པ་དང་། དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དག་གིས་ཀྱང་
ཐ་ན་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་གྱི་མཚན་འཛིན་པ་ཡན་ཆོད་ལ་ཡང་བཙོན་པར་
རྒྱར་ལེན་རུ་བྱེད་པ་སོགས་ནི་ད་ལྟའི་བར་རུ་ཀུན་ལ་ཡོངས་གྲགས་མངོན་.....
སུམ་རུ་གྱུར་པ་སྟེ་གསུལ་བྱ་དཔག་རུ་མེད་པ་དག་གི་རྒྱད་གྱི་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་ས་ཐོན་རྩང་ནས་འབྱིན་ཅིང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
རྒྱ་ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བསྐྱར་པར་མཛད། དེ་ནས་ཀྱང་ཉོར་ཁྱེད་ཀྱི་པའི་ནང་
བཞི་སྡེ་འདུས་ཆོགས་ནས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལྷ་ཉི་པའི་ལུགས་ཀྱི་
དབང་བསྐྱར་ཟབ་མོ་སྦྱལ་དགོས་ཀྱི་གསོལ་བ་བཏབ་པར་གནང་བའི་རུས་ལ་
བབ་ཅིང་དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་རུ་འགྱུར་བར་གཟིགས་ནས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
ཤིང་། དེ་ཡང་དབང་འདི་ཉིད་ཤིན་རུ་བཀའ་གཉན་པས་སྤྲུལ་རུ་བྱུང་

འདུས་གི་ཚུལ་གྱིས་གནང་བའི་དགོངས་བཞེད་གཏང་རུང་། རྒྱུད་ལྷ་ཆེན་མོ་
 གཉིས་སུ་ཡང་སྤར་པན་འདི་དག་གི་དབང་ཚོབ་ཚུང་བ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བས་ད་
 རེས་ཆོགས་པ་དམངས་ལ་ཡང་སྤུལ་བྱུང་བ་ཞིག་ཅི་ནས་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་དགོས་
 ཚུལ་གསལ་བ་ནན་གྱིས་བཏབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་
 སྐགས་ནས་ཀྱང་ཁྱ་མི་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་དབང་གིས་རྒྱ་གཙལ་ཆེན་མོར་གནང་.....
 རྒྱུའི་དགོངས་བཞེད་གཏང་དེ། བོང་ལྷའི་མར་ངོའི་མཁའ་འགྲོ་འདུ་བའི་རུས་
 ཆེན་ཉིན་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེགས་པའི་གནས་དང་གསུང་ཆོག་སྐགས་མཛད་....
 ཡུལ་སྤོ་འཕྱར་ཆེན་མོར་ཡོལ་བས་བཅད་ནས་མཛད་ཅིང་དབང་དངོས་གཞི་
 གནང་སྐབས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་བཀའ་དྲིན་ཅིང་གཉན་པའི་དབང་གིས་
 དབང་ཁྱ་མི་ནམས་ལ་ཡང་བརྟག་དབྱུང་སྐགས་ལན་བརྒྱར་མཛད་ནས་སྤོང་
 མིན་གསང་སྒྲག་གི་ཉེས་པ་འབྱུང་ཉེས་པ་ནམས་ཕྱིར་བུད་དེ་ཕུལ་སྤོ་བཅད་
 ཅིང་རྒྱ་གཙལ་ཆེན་མོའི་ནང་རུ་ཡང་(༡༩༤༦) ཡོལ་བཅད་སྐགས་ལེགས་པར་
 མཛད་ཐོག་དབང་ཁྱ་བ་པོ་གོང་གསལ་གྱི་མཁན་སྤོབ་འདུས་པ་ནམས་དང་།
 བརྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཆེན། མི་དྲག་སེར་རྒྱ་སྐགས་སྤོང་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་སྤོང་
 སྐག་ཕྱེད་གཉིས་ཅམ་རུ་ཁོངས་པ་ནམས་ལ་ཉིན་དང་པོར་སྤྱ་གོན་གྱི་རིམ་པ་
 དང་། ཉིན་གཉིས་པར་དབང་དངོས་གཞིའི་རིམ་པ་དང་བཅས་པ་བརྒྱད་
 ལྷན་སྤྱ་མ་དམ་པའི་བྱུག་ལན་དང་མན་དག་བཞིན་སྤྱ་བཅོས་སྐགས་སུ་མ་སོང་.....
 བར་གསུང་བཤད་སྐགས་ཞིབ་རྒྱས་གནད་སྤྱོད་གྱི་སྤོ་ནས་སྤུལ་བར་མཛད་དེ་
 སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཅིང་གསང་ཆེན་སྤོ་
 བ་མེད་པའི་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་སྤང་ཆེ་ལ་ཅི་དགར་ཁོངས་སྤོང་རུ་
 རུང་བའི་སྤོང་ལྷན་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ཆེ་གཅིག་ཉིད་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་ཆེན་པོར་སྤོང་པར་
 རུས་པའི་སྐལ་པ་མཆོག་གི་རིགས་ཅན་ཤ་སྤྱག་རུ་འབྱུར་བར་མཛད་ལ། དབང་
 བྱུང་རྗེས་སུ་སྐགས་བཏུའི་རྗེས་གནང་དང་། རྒྱུ་ཉིན་རུ་བདག་མདུན་གྱི་

སྤྱིན་བསྐྱེགས་ས་ཆོག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལྷང་ཆང་མ་དང་། ལག་
མཆོད་ཀྱི་ཁྲིད་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཞིབ་རྒྱས་སུ་སྦྱལ། དེ་ཡང་འདི་དག་
གི་དབང་ལྷང་ཁྲིད་རྣམས་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་བཀའ་གཉན་པར་
མ་བཟད་འདུས་ཆོགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་ཉེན་འཚུབ་སྟོང་གི་རིགས་ལྷུང་སྐྱེས་
ཀྱང་བྱུང་དོགས་པལ་མོ་ཆེ་སྟོ་གཡེངས་སུ་བྱུར་བྱང་། སྐབས་མགོན་རྩི་རྩེ་
འཆང་ཉིད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་རྒྱས་མཐུའི་དཔུང་ཆེས་ཆེར་དུ་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་
ལས་ནག་སྤྱགས་བགེགས་རིགས་ཀྱི་མཆོན་མ་ངན་པའི་སྤྲུག་ཅུ་མ་མཐའ་དག་
ལྷག་མེད་དུ་ཞི་བས་འཚུབ་སྟོངས་སྐྱེས་ཀྱི་རིགས་སུ་མོ་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་
བའི་ཁར། ད་དུང་གནམ་གཤིས་ཀྱང་རྒྱན་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
ལེགས་པར་བྱུང་བ་དང་། ཉེན་འབྱེལ་གྱི་སྟོ་དུ་མ་ཞིག་ཀྱང་མ་སྤྲིགས་ལྷན་
བྱལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བས་དེར་འདུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་དགའ་བ་དང་།
ཡུས་པ་དང་། རྩོ་(༡༩༥) མཆོར་བའི་སྤྱ་ལོང་ཆེས་ཆེར་གཡོས་པར་བྱུར་སྤང་
སྟེ། དེ་བས་ན་ཚུལ་འདི་དག་ལ་དཔགས་ན་གནས་སྐབས་དེར་ཆོགས་ཆེས་
སྤྱིན་ལྷ་བྱུར་སྤང་བྱང་དོན་དུ་དབང་གྲལ་དུ་འདུས་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་རྒྱད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྟོད་ལྷན་སྐལ་བཟང་གི་གདུལ་བྱ་འབའ་
ཞིག་ཡིན་པར་གདོན་མི་བཟ་བར་སྤང་བས་རྩི་རྩེའི་སྟོབ་མ་དེ་ཀྱན་ལ་ཡང་ཐ་
མལ་གྱི་འདུ་ཤེས་སྤངས་ཉེ་དང་པ་དང་གུས་པ་སྤྲུག་ཏུ་བསྐྱེད་དགོས་པར་
སྤང་རྩོ། །དེ་ལྟར་དབང་ལྷང་གནང་དགོས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བྱལ་
སྤལ་བྱགས་གཡེངས་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པར་ཁྲ་བ་དེ་ཁའི་ཆེས་ཉེར་དགུ་
ནས་བཟུང་ཁྲ་གཉིས་ཅམ་གྱི་བར་དུ་བཞི་སྟེར་བྱགས་དམ་བཅད་མཆོམས་
དམ་པོར་མཛད་དེ་མཁའ་བྱལ་རྩི་རྩེ་ལྷ་བུའི་ནལ་འགྱུར་ལས་གཡོ་བ་མེད་
པར་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ནས་ཀྱང་བྱགས་གཡེང་མེད་དགུན་དུས་ཆང་མ་བཅད་
བརྒྱར་བཞུགས་འདོད་ཆེ་བྱང་སྤྱི་ལོ་རྩ་སྟེང་ཆོགས་པར་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་

ཆོས་འབྱུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མཆོད་གསར་འཛུགས་མཛད་པར་ཐེབས་དགོས་.....
 སྐུ་གསུལ་གྱི་སྐུ་གསུལ་བྲེལ་ལ་རྟེན་ཅོར་ཟླ་བར་ཐུག་ཅིག་པའི་ཉི་ཤུ་སྐུ་ལ་བཅད་ཆུ་
 སྐུ་ལ་ཞིང་སྐུ་གསུལ་དམ་གྱི་ཁ་བསྐྱང་སྐྱེན་བསྐྱེད་གསུལ་སྐུ་གསུལ་གྱི་ཐུང་གནད་སྐྱེན་དུ་.....
 བསྐྱེད་སྐུ་ལ་མཛད་ལ། དེ་ནས་རྩ་སྐྱེད་དུ་མ་ཐེབས་པའི་བར་དེར་མགོན་
 བོ་གང་གི་སྐུ་གསུལ་གྱི་སྐུ་བོ་འཇམ་མགོན་བསྐྱེད་པའི་གསུལ་བྱེད་སྐུ་བུ་ཁང་སྐུ་ལ་.....
 སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སེ་ར་རྩེར་ཞབས་པད་བཀོད་དགོས་ཀྱི་གསུལ་བ་བཏབ་པ་
 ལྟར་ཆེབས་བསྐྱེད་མཛད་ནས་ཞག་ཤས་ཀྱི་བར་དུ་སེ་ར་རྩེར་བཞུགས་འཇགས་.....
 སྐུ་སྐུ་ལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་ཤུ་གསུལ་བཞེད་ལྟར་གྱི་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡང་དུ་མ་
 ཞིག་སྐུ་ལ་བར་མཛད་ནས་མར་ལམ་སེ་ར་སྐྱེད་ཆེན་སྐྱིད་དུ་བྱོན་ཏེ་དཔལ་ཆེན་.....
 ཡང་གསང་ན་མཆོག་རྩལ་པའི་སྐུ་ཁང་དུ་མཆོད་འབུལ་སྐུ་གསུལ་སྐྱེན་འཕྱིན་.....
 བཅོལ་རབ་གནས་སྐུ་གསུལ་གྱི་ཟབ་ཆུས་གནད་སྐྱེན་དུ་མཛད། དེ་ནས་གང་
 གི་ཉི་བའི་སྐུ་སྐུ་(༡༧༥) ལྟར་སྐུ་གསུལ་པ་སྐུ་ལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གཟིམ་ཤག་དུ་
 གནད་ཞུ་མཛད་པར་སྐུ་གསུལ་བཞེས་ལྟར་ཞབས་སེན་གྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་ནས་
 ཞག་འགའི་བར་དུ་བཞུགས་ཤིང་། མི་རིང་བར་སྐུ་ལ་བཞེས་ཞེས་ཐེབས་
 བཞེས་བཞེས་ཉི་ཤུ་སྐུ་ཆོག་སྐུ་ལ་མཁན་ཆེན་རྩི་རྩི་འཆང་དེ་ཉིད་ཀྱི་.....
 དགོངས་རྩི་གསུལ་དང་བྲེལ་བར་ཉིན་སྐུ་གྱི་བསྐྱེད་བཀུར་གྱི་ལོ་མས་པའི་སྐུ་
 འབྱེད་དང་སྐུ་འབུལ་སྐུ་གསུལ་གྱི་ཆེན་སྐུ་ལ་བ་དང་། འདི་ཙམ་དུ་མ་ཟད་
 བཞེས་ཉི་ཤུ་སྐུ་སྐུ་ལ་མཁན་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་རྩི་གསུལ་སྐུ་དམིགས་ཏེ་རྩི་
 སྐྱིད་ཀྱི་བར་དུ་ཟླ་རེ་བཞེན། ཆོས་ལཱི་སྐུ་མཆོད་ཀྱི་ཉིན་མང་ར་གསུམ་རེའི་
 སྐུ་སྐུ་ལ་མཁན་ཆེན་ལོ་བཞེན་དབང་ཆུ་ལ་ཆག་མེད་དུ་གཏོང་ཆུང་དགོང་དགོང་
 ཆུན་སྐུ་འཇགས་ཀྱི་ཐེབས་སྐུ་རིན་ཆེན་གཉིས་པ་སྐུ་དང་སྐུ་དང་སྐུ་བཏུ་.....
 ཐམ་པ་གསར་སྐུ་དུ་མཛད་སྐུ་ཞིང་། དེ་ནས་སྐུ་བར་རྩ་སྐྱེད་དུ་འབྱོན་
 པར་དགོངས་ནས་མགོངས་ཐམས་ཅད་མཁུན་གཟིགས་མཆོད་ཡོན་རྩི་.....

གཉིས་སུ་ཐོན་ཐུག་དང་། རོ་ཤུའུ་རྣམ་གཉིས་སོགས་རྟེན་གསུམ་ངོ་མཚར་
ཅན་རྣམས་ལ་མཚོན་སྟོན་གནས་གཟིགས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས་ཉོར་ཟླ་
བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་ཆེབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྩ་སྐྱོང་དུ་
ཐུག་ཐེབས་ཏེ་སྤྱགས་དེའི་དང་ལྷན་སེར་རྒྱ་འདུས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་
ལ་དེར་འདོད་ཡིད་བཞིན་དུ་བསྐྱོང་བའི་མཛལ་ཁ་དང་། ཆོས་དང་བླ་
ཟིང་སོགས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཚད་མེད་པ་སྟུལ་བཞིན་པའི་སློན་ནས་ཞག་འགའ་
རྒྱ་ངལ་བསྐྱེམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་ཐོག་ལོ་མཚུག་གི་དུས་གཏོར་སོགས་
ཀྱི་རིམ་པ་ཡང་སྤར་བཞིན་རྒྱ་ཆེར་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སྟོན་འབྲེལ་གྱི་སྐད་
དུ་དུས་ཀྱི་སྔ་ཉ་ཞིས་པ་ས་རྟ་གནམ་ལོ་རྒྱལ་པོའི་གདོང་པད་གསར་དུ་རོམས་
པའི་དབྱེས་སྟོན་གྱི་རིམ་པ་སོགས་ལ་རོལ་བར་མཛད་ཟིན་ནས་མཁན་ཆེན་
དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་རྒྱུགས་སོགས་རྣམ་དཀར་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་སློབ་རྒྱ་དུས་གཅིག་
དུ་འབྱེད་པར་མཛད། དེ་ནས་(༡༩༦༣) རེ་ཞིག་སྤར་བཞིན་ཐུགས་དམ་ལ་
བཙོན་པར་བཞུགས་ཐོག་འདི་ལོ་རྩ་སྐྱོང་གཙུག་ལག་ཁང་མ་དང་། གཟིམ་
སྤྱག་ །རྣལ་འབྱོར་རྣམ་བཞིའི་བཞུགས་གནས་དགོན་པ་གོང་འོག་སོགས་སྤར་
ཕན་གཙོང་ཐོམ་དང་ཞིག་རལ་ཆེ་བར་འདུག་པར་རྟེན། ལྷ་བས་མགོན་བཀའ་
དྲིན་ཅན་ཉིད་ནས་སྤྱིར་བོད་ལྗངས་ཀྱི་བཟུན་འགོ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བདེ་ཐབས་རྒྱབས་སྔ་ཆེར་དགོངས་ཤིང་། ལྷག་པར་དུ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་
བཟུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་པ་སོར་རྒྱད་ཅིང་མི་ཉམས་པ་དང་ལྷ་རྒྱལ་དབང་
ཡབ་སྲས་སོགས་བཟུན་འཛིན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་རྣམས་དང་ལྷ་འཇམ་དབྱངས་གོང་
མ་བདག་སྔ་ཆེན་སྔ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་བཟུན་ནས་མཛད་པ་འཕྱིན་ལས་གོང་
ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འབྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཅ་བར་གཟིགས་ནས་མཛད་དུ་བྱུང་
བའི་ཐུགས་བསྐྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཞིག་གསོ་ལུལ་ཕྱིན་དུ་
མཛད་རྒྱུའི་དགོངས་བཞིན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཏད་དོན་བཞིན་འཕྱིན་

ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་མོ་བཟླ་ཤིས་འབྱུང་གནས་ནས་དགོངས་བཞིན་...
 དང་མཐུན་པའི་ལྷག་བསམ་དང་གཏོང་མོད་ཀྱི་ཁྱུར་ཆེན་ཕྱག་པར་བསྐྱམས་...
 ཏེ་མཐུན་ཁྱེན་ཡོ་བྱད་སོགས་སྒྲོན་ཚུད་གྱིས་ལེགས་པར་འདུ་མཛད་དེ། ཉོར་
 ཟླ་གཉིས་པའི་ཆེས་བཅུ་བདུན་ནས་ཨར་ལས་ཀྱི་དབུ་ཚུགས་པའི་དོ་དམ་རྩོ་
 ཤིང་གི་བཟོ་པ་དབུ་ཆེ་ཆུང་དང་བཅས་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གངས་བསྐྱར་དང་། འུལ་
 མི་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མི་སེར་དང་གཞན་དག་ནས་སྐྱུ་པ་སོགས་ཁྱོན་སྡེ་མས་མི་...
 གངས་སུམ་བརྒྱ་བསྐྱར་དང་བཅས་པ་ནམས་ནས་ལས་གཤི་དབུ་ཚུགས་སྐབས་...
 ཐོག་མའི་ཆར་ནམ་དཀར་གྱི་སྒྲོངས་ལྟ་བུས་འཆུབ་ཉམས་ཀྱི་ནམ་པ་འགའ་...
 ཞིག་བྱུང་བུང་། རྩོ་རྩོ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ནས་ཆོས་སྤང་ཡུལ་ལྟ་གཞི་བདག་...
 དང་བཅས་པ་ནམས་ལ་བཀའ་བསྐྱོད་འཕྲིན་བཅོལ་དང་། ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་
 ལྟ་སྐྱུ་ནམས་ཀྱི་མིང་དང་བཅས་པའི་དར་སྒྲོག་འཇུགས་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས་པའི་(༡༩༥) ཕྱག་ནས་འཁོར་བ་སོགས་མཛད་མ་ཐག་འཆུབ་ཀྱི་...
 ནམ་པ་རང་ཞིར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱུང་རིང་པོ་ནས་སྒྲེ་བོའི་འདུམ་སྒྲུ་ལྟ་བུའི་སྒྲུ་
 ཆེན་དི་རི་རི་བསྐྱགས་པ་ཀྱུན་གྱིས་ཐོས་པ་བྱུང་འདུག་པ་ནི་། གང་གི་བྱིན་...
 སྐབས་ཀྱི་མཐུ་ལས་དཀར་ཕྱོགས་སྒྲོང་བའི་ལྟ་སྐྱུ་མཐའ་དག་ཞི་བ་བྱུང་ཆུབ་...
 ཀྱི་སེམས་དང་ལྟན་པར་གྱུར་ཏེ་དགའ་བའི་སྒྲུ་ཆེན་སྒྲོག་པར་གདོན་མི་བ་བ་
 ཉིད་ཏུ་མཛོན་ལ། དེའི་མཐུས་ལས་བྱེད་མཆོག་དཔན་མཐའ་དག་ཀྱང་སྒྲོ་
 སེམས་དགའ་བདེའི་ཆར་བ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རང་རང་གི་
 བགོ་སྐལ་ཏུ་སྒྲོད་པའི་ལས་ལ་ཡོངས་སུ་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ཡང་...
 འདི་སྐབས་ཞིག་གསེར་བསྐྱད་པ་ཅམ་ལས་གཞན་ཏུ་རྟིང་པ་ནམས་ཏུ་ཅང་...
 གཙོང་བའི་གཤིས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་མ་དང་། དགོན་པ་གོང་འོག་སོགས་
 གསར་རྒྱག་ལྟ་བུར་མཛད་དགོས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲིན་བད་སོགས་ཀྱང་
 གསར་བཞེ་ཤ་ལྟག་གི་ཐོག་གཡས་གཡོན་ཏུ་གསེར་བྲངས་ལས་གྲུབ་པའི་ནམ་

བཅུ་དབང་ལྷན་དང་མོར་བུ་དབང་རྒྱལ་མཆོལ་སྟགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་དང་།
 གཞུང་སྒྲིའི་སྒྲིའུར་ལ་ཤར་དང་འདྲ་བའི་སྒྲིའུར་མངོས་ཆ་གསར་རྒྱག་ཀྱི་
 གནང་བ་སྟགས་ཀྱིས་ལས་གཡོར་ཏེ་ཅང་ཆེ་བའི་ཁར་སྤྲུགས་ཞིབ་ཀྱང་ཤིན་ཀྱི་
 ཏུ་ཆེ་བས་སྤྲོ་བཅས་དང་ཆར་གང་སྤྲོ་དུ་མ་སོང་བར་ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་མཛད་ཀྱི་
 པ་བཅས། གཞན་དག་ཞིག་ན་སྟག་མར་རིག་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ཅིང་ཅི་སྟེ་
 འགྲུབ་ཏུ་བྱིན་ཏུང་ལས་རྒྱན་ཏེ་ཅང་རིང་བར་འགོར་ཆོད་དུ་མཆིས་ཏུང་།
 གཙོ་བོར་ལྷ་སྤྲུགས་མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་རྣམས་ཀྱི་དང་བྱིན་ལྷ་སྤྲུགས་མང་
 ཏུ་བྱུང་བའི་མཐུ་དང་། ནང་ཆོན་སྤྲུག་མཛོད་ཆེན་མོ་ཉིད་ནས་བཀའ་བྲུབ་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་མང་ཏུ་བྱུང་བའི་ཁར། རོ་དམ་པ་དང་བཟོ་པ་དབྱེ་ཆུང་སྟགས་
 ཀྱིས་མཆོན་ཐ་ན་ལུ་མི་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཨེ་མའོ་འདི་ལྷ་སྤྲུ་ནི་ལས་སྤྲུ་
 བྱ་བ་དོན་ཡོད་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་པའི་མཆོག་ལེགས་ཀྱི་
 པར་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ཡང་དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་སྟགས་ལ་
 བཀྱར་སྟེ་དང་རིམ་གྱི་བྱ་བ་ནི་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་(༡༩༥༥) བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ལྷ་སྤྲུག་པོ་ཆེར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ལྷ་སྤྲུག་བདག་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 དངོས་མི་ཡི་གཟུགས་སྤྲུ་བྱིན་པ་འདི་ལྷ་སྤྲུ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་ལྷ་སྤྲུག་ཀྱི་
 པོ་ཆེ་འགྲུབ་པའི་སྤྲུ་དུ། དཀའ་བ་དང་ཏུ་ལེན་པར་བྱར་ཡོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་
 སྤྲུལ་བ་བཟང་ཞིང་འདི་ཕྱི་འདི་བདེ་འབྲས་བདེ་སྤྲུག་ཏུ་སྤྲོན་པར་འགྱུར་བའི་
 སྤྲུ་གཅིག་སྤྲོ་སྤྲུ་པའི་སྤྲུ་བསམ་རྣམ་པར་དཀའ་བས་ཀྱན་ནས་བསྤྲུངས་ཏེ་
 རྟེ་ཆེད་དུ་བསྤྲུལ་བ་སྟགས་ལ་སྤྲུས་མི་དགོས་པར་ཆར་མས་སྤྲུ་གསུམ་ཅེ་གཅིག་ཀྱི་
 པའི་སྤྲུ་ནས་འབད་པར་རྟེན་འདུ་ཁང་རྒྱལ་བ་སྟགས་འགའ་ཞིག་ཤིང་ཆ་ཀྱི་
 སྟགས་ལ་བབ་གཟིགས་ཀྱིས་འཕྲོ་ཅན་དུ་འཛོག་པར་མཛད་པ་ལས་གཞན་ཀྱི་
 ཞིག་གསེ་མཛད་འོས་མཐའ་དག་ལྷ་བ་བཞི་འདི་ནང་ཁོངས་སྤྲུ་དཀའ་ཆོགས་ཀྱི་
 མཛད་པར་བདེ་སྤྲུག་ཏུ་འཕྲུངས་པར་བྱར་ཅིང་། གཞན་ཡང་ལས་རྒྱན་སྤྲུང་བྱི་

འདི་དག་གི་ཆེ་དབྱིད་རུས་ཆུའི་རྒྱན་དགོན་ཅམ་བྱང་བ་ན་རྒྱ་མགོ་རྣམས་སུ་
 མཛོད་གཏོར་བརྒྱན་ཆོག་སོགས་མཛོད་མ་ཐག་རེ་བཟང་རེ་བཟང་རུ་གྱུར་.....
 ནས་རིང་མིན་ཉིད་རུ་ཅ་ཅོའི་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་འབབ་པ་དང་། དབྱར་རུས་
 ཆར་ཏ་ཅང་ཆེ་བའི་ཆེ་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་པའི་བསངས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་
 གྲིས་ཆར་གྱི་རྒྱན་མདའ་རྒྱང་གང་ཅམ་གྱི་བར་བྱིར་བརྒྱུག་སྟེ། ལས་རྒྱན་ལ་མི་
 གནོད་པ་སོགས་བྱང་བ་ལ་འདོད་རྒྱར་དབང་བརྒྱུར་བའི་མཛོད་པ་རོ་མཆར་
 ཅན་རུ་མ་ཡང་མདོན་སུམ་རུ་བསྟན་པས་ལས་སུ་བྱེད་པ་སོ་སོགས་མཐའ་.....
 དག་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཨར་
 ལས་དངོས་གཞིའི་རིམ་པ་རྣམས་ཆར་སྟུན། རི་མོ་བ་དབུ་བྱིངས་ཉི་ཤུ་སྟོར་
 ནས་གཙོ་བོར་མཛོད་ཁང་ཆེན་མོའི་ལྗེ་བ་བྱིས་ལ་ཞིག་གསོ་གསར་བརྩེས་ལྟ་.....
 བྱ་དང་། སྟོ་འཕྱར་རུ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ལྗེ་བ་བྱིས་གསར་བཞེངས། དེ་བཞིན་རུ་
 མཛོད་ཁང་ཆེན་མོའི་ཤིང་ཆེ་ཆང་མ་དང་། སྟོད་རིས་སོགས་སྟེ་ཆེས་མ་བསྟན་
 པའི་ལྗེ་བ་བྱིས། གཞན་ཡང་གཡབ་འཁོར། གཟིམ་རྒྱང་ཆེ་རྒྱང་(༡༩༧༠)བདེ་
 གཤེགས་ལྟ་ཁང་སོགས་དང་། དགོན་པ་གོང་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་ནས་མདོར་
 ན་འདི་ལོ་གསར་བཞེངས་རི་ལྟར་གྲུབ་པ་རྣམས་ལ་ཆོན་ཆེ་ལོགས་རིས་སོགས་རྒྱ་
 དངོས་པངས་མེད་ཀྱི་སྟོན་མེད་རུ་སྤུལ་རུ་བྱིན་པ་བལྟ་བས་མི་རོམས་པ་འཕ་.....
 ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཤ་སྟག་རུ་གྲུབ་པར་མཛོད་ལ། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་བྱག་
 མཛོད་མཆོག་ནས་བརྩོ་ལ་སོགས་ལས་བྱེད་ཆང་མར་འཕྱགས་སྐང་གྲོ་ལ་.....
 གསུམ་གྱི་སྟོན་མོས་མཆོན་པའི་དམིགས་གསལ་གྱི་གནང་སྟོན་གཟབས་རྒྱས་...
 དང་། རྒྱན་གྱི་སོགས་དང་སྤྱོད་སོགས་ཀྱང་གང་ལ་གང་འོས་པངས་མེད་རུ་
 རྒྱལ་བས་མཆོག་དམན་སོ་སོའི་ཡིད་ཡོངས་སུ་ཆེས་པར་མཛོད་ལ། གོང་.....
 གསལ་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་ཀྱི་རྩི་ཤིང་། སྟོན་བད། ཆོན་ཆེ། ལས་བྱེད་
 མཆོག་དམན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་སོགས་ཐོབ་གནང་སྟོན་སོགས་རྒྱ་འགྲོ་ཆང་མ་

གཅིག་ཏུ་བསྐྱམས་པར་དངུལ་སྒང་ཉི་ཁྱི་དྲུག་སྟངས་སྐར་སྐར་འདུག་ཅིང་།
 གཞུང་ས་མཆོག་ནས་ཀྱང་འདི་རིགས་བསྐྱན་པའི་ཙུང་པ་མེད་མི་རུང་གི་དགོན་.....
 མེར་སྐར་བས་ཞིག་གསོ་སྐྱེས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གཞུང་ས་ནས་སྤྱགས་འགན་བཞེས་....
 དགོས་ངེས་སུ་མཆིས་རུང་སྡེ་གཟར་གྱི་ཡོ་ལངས་སྐྱེས་ལ་བརྟེན་པས་སྐབས་
 སྐྱེས་གནང་བདེ་མིན་ལ་༥ རྒྱབས་མགོན་རྩི་རྩི་འཆང་ནས་སྤྱགས་བསྐྱེད་མང་..
 ཏུ་རུང་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་སྟེ་འདི་ལྟར་ཞིག་གསོ་སྤྱལ་བྱིན་ཏུ་མཛད་པ་..
 བོ་གཞུང་བསྐྱན་སྤྱིད་ལར་རྒྱས་མཆོན་པའི་སྤྱི་སྡེར་ཡོངས་ལ་ཕན་བདེའི་རྒྱ་..
 ཆོག་སྤྱི་ན་མེད་པར་དགོངས་ནས་ཞལ་འདེབས་སུ་འབྱུངས་། ཆོན་སྤྱི་
 ཆོག་སྤྱི་ གསེར་ཤོག་སྐྱེས་གཏོས་ཆེ་བ་དང་། ལེགས་སྤྱི་དངོས་འབྱལ་གྱི་
 རིམ་པ་བཟུང་ཞིང་གུ་ལོ་མས་པར་སྤྱལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཏུ་བཀའི་གྱང་སྤྱི་
 ཆོན་པོ་རྩི་རིང་ལ་སྐྱེས་པའི་༥ གཞུང་ས་མཆོག་གི་མི་དྲུག་སེར་རྒྱ་འགའ་.....
 ཞིག་དང་བཞི་སྡེ་གྲུ་ཆང་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་ཞལ་འདེབས་གྱི་རིགས་དང་། རྒྱ་
 སྡེར་ཆོག་སྤྱི་པ་སྤྱི་(༡༧༥༥) དང་འབྲུར་ལྟན་གྱི་སྤྱི་པོ་གཞན་དག་ནས་ཀྱང་.....
 ཡར་སྟོན་དང་ཞལ་འདེབས་སྐྱེས་སུ་། གཞན་ཡང་སྤྱི་གས་མཐའ་དབུས་
 གྱི་དད་ལྟན་སེར་རྒྱ་མཆོག་དམན་བཟང་པ་ལས་བཟུང་བ་ནས་རང་རང་གི་..
 དངོས་པོའི་འབྲུར་ཆོག་སྤྱི་དང་བསྐྱན་པའི་ཞལ་འདེབས་ཆེ་ཆུང་ཏུ་མར་སྤྱལ་..
 ཞིང་རྩི་ལྟར་སྤྱལ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བར་མ་དོར་ཆུད་མི་བར་མཛོན་.....
 མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་གྱི་རྒྱ་ཆོག་སྤྱི་ཤ་སྟག་ཏུ་སྤྱི་པར་མཛད་ལ། ཡར་ལས་
 རྣམས་ལེགས་པར་གྱུ་བ་པའི་མཚུག་ཏུ་བཟོ་བ་ཏུ་ལག་སྐྱེས་གྱི་ལས་བྱེད་རྩིས་.....
 འབྲང་དང་བཅས་པ་ཆང་མར་ཆེའི་དབང་བསྐྱར་བའི་རིམ་པ་བཟུང་རྒྱས་ཞིག་
 ཀྱང་སྤྱལ་ཏེ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྤྱག་གི་ལེགས་ཆོག་སྤྱི་ཐམས་ཆེན་ཏུ་.....
 བསྐྱན་པར་མཛད་པ་སྐྱེས་མཛོན་ན་སྤྱི་མཐའ་བར་མ་ཀྱན་ཏུ་དགོ་ཞིང་.....
 རྣམ་པར་དག་པ་འབྲེལ་ཞིག་གི་སྤྱི་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ལེ་ལག་དང་བཅས་

པའི་ཞིག་གསེལ་གསེལ་པར་འབྱོར་པར་མཛད་དེ་བཀའ་གདམས་བསྟན་.....
 པའི་མེ་ཆ་སྒྲར་ཡང་གསེལ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་
 དཔལ་རྩ་སྤྱོད་ཀླུ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་སྟོན་མ་བྱུང་བའི་ཞིག་.....
 གསེས་སོགས་སྒྲ་ཕྱི་ཀྱན་ཏུ་བཀྱར་སྟེ་རིམ་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མད་ཏུ་བྱུང་བ་.....
 འདི་ལྟ་བུར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཡང་། དེར་ཏུས་ཀྱི་སྒྲོ་བོ་
 སྒྲོ་རྒྱུང་འགའ་ཞིག་གི་འདོད་པ་ལྟར་མགོན་པོ་རང་ཉིད་སྟན་ཆགས་པར་.....
 བཞུགས་ཡུལ་གྱི་གདན་ས་ཡིན་པ་ཙམ་ཞིག་རྒྱ་མཚན་ཏུ་མཛད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེན་གནས་འདི་ཉིད་ནི་སྒྲིར་ཡང་ཏུས་གསུམ་གྱི་ཀླུ་བ་སྒྲས་དང་བཅས་.....
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་རྒྱབ་ས་ཤིང་ཡུང་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པར་འགྱུར་.....
 བའི་གནས་མཆོག་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་ནང་ཆོན་དཔལ་ལྷ་གཅིག་
 རྒྱུ་པོ་ཀར་དང་འབྲོམ་སྟོན་ཀླུ་པའི་འབྱུང་གནས་སོགས་ཀྱིས་ཞབས་ཀྱིས་.....
 བཅགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་རྒྱབ་ས་པའི་བཀའ་གདམས་ཀྱི་(༡༩༥) བསྟན་པའི་རྒྱ་
 བོ་ཆེན་པོ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གཞི་མ་རྣོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་སོགས་ནི་.....
 སྒར་གོང་ཏུ་ལན་ཏུ་མར་བཞོད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་བས་ན་འདི་ཉིད་ཀྱི་གཙུག་
 ལག་ཁང་ཉེན་དང་བཞེན་པར་བཅས་པ་རྣམས་དང་དགོ་འདུན་གྱི་སྒྲེ་སོགས་.....
 ཉམས་ཆག་ཏུ་གྱུར་ཆེ་སྒྲིར་བོད་དང་བོད་ཆེན་པོའི་སའི་ཆར་འཁོད་པའི་འགྲོ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཐུ་གུ་སྒྲེམ་པར་འགྱུར་བ་དང་ནང་ཆོན་ཏུ་ཡང་.....
 བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་གསེར་མདོག་ཅད་པཎ་འཆང་.....
 བའི་རིང་ལུགས་འདི་ཉིད་ཀྱང་ཉམས་དམའ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་སྒྲི་དགོས་.....
 ཡོངས་ལ་གཞོད་རྒྱུ་ཆོབས་ཆེར་འགྱུར་བ་དང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་ཉེན་གསུམ་འདུས་
 རྒྱེ་སོགས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཏུ་གྱུར་ཆེ་འཛམ་གླིང་མཐའ་དབུས་སྒྲི་དང་།
 ནང་ཆོན་བོད་ཁ་བ་རིག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་བདེ་ལེགས་ཆོགས་མ་.....
 ལུས་པ་དབྱར་གྱི་རྒྱ་གཉེར་བཞིན་ཏུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཀླུ་བསྟན་

སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་འཇམ་མགོན་སྤྱི་མའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱང་རྒྱས་...
མཆོན་པའི་ཡུལ་གྱི་མཐའ་དབུས་ཀྱན་ཏུ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་འབྱུང་བ་...
སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་ཉིན་འབྲེལ་གྱི་གནད་བྱད་པར་ཅན་གཟིགས་ནས་...
བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་གཅིག་ཏུ་བཅེ་བའི་སྤྱགས་བསྐྱེད་སྟོན་མཆོན་ཟླ་བ་འབུམ་...
གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་མཛད་པ་ཞིག་སྟེ་མདོར་ན་འདི་...
དག་གི་སྤྱི་གོང་འོག་གི་མཛད་པ་མད་རུ་བྱུང་བ་འདི་རྣམས་ནི་སྟོན་ཆོས་...
གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་འབྲོག་རི་པོ་དགེ་ལུན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིར་
གསར་རུ་བྱག་འདེབས་པ་དང་། ལྷ་ལུན་སྟོན་ཆེན་མོ་གསར་རུ་འཇུགས་པ་
སོགས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཛད་ཆེན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བཞི་མཛད་པ་སོགས་...
དང་སྟོ་ཀྱན་ནས་མཚུངས་ཤིང་ཐ་མི་དད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། ལྷན་པོ་རང་
འདོད་ཅན་དག་གི་ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་ལྟར་བྲངས་ནས་ཁང་ལས་གསར་བཟོ་
སོགས་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པས་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་
གནས་རྣམས་ལ་ཡང་བསམ་བཞིན་རུ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་རྗེས་(༡༩༩༥) ལུ་ཡི་...
རངས་པ་ལྟར་ལེན་པར་རིགས་སོ། །དེ་བས་ན་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅས་
བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། །སྟོན་ཕྱོན་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་བསྐྱེད་པའི་གནས། །བཀའ་
གདམས་བསྟན་པའི་འབྲུང་གནས་མ་དྲོས་མཚོ། །མཁས་གྲུབ་གདེངས་ཅན་
འདུ་བའི་བསྟོ་གནས་དེར། །རུ་སྟོང་ཞེས་སུ་གྲགས་པའི་བ་དན་འཕྲོ། །དེ་ནི་
འཇམ་སྤྱིར་སྤྱི་འགྲོ་མཐའ་དག་ལ། །ཕན་བདེའི་འབྲས་བཟང་སྟེར་བའི་ནོར་བུ་
སྟེ། །འཇམ་མགོན་བསྟན་པའི་པད་ཆོལ་སྤྱགས་བརྒྱ་རུ། །ཅིག་ཆར་བཞད་པའི་
ཉི་མ་ཆེན་པོ་རང་ཡིན། །དེས་པའི་དོན་རུ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་
འཁོར་ཁོའི་རོལ་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །གཞོམ་ཞིག་ལ་སོགས་ཐ་མལ་སྟོན་གྱི་ཆ། །ཤ་
མོ་ཅམ་ཡང་འབྲུང་བའི་སྐབས་བྲལ་མོད། །འོན་ཀྱང་མ་དག་གཏུལ་བུའི་སྤྱང་
རོ་རུ། །དུས་གྱི་བ་མོའི་རིག་པ་ཆེས་འདོ་བས། །ལྟར་སྤྱང་ཅམ་རུ་ཉམས་དང་

འཇིགས་པ་སྐྱེས། །ཆུ་ཟླ་བཞིན་དུ་སྤང་བའང་དགག་མི་རུས། །དེ་ཆོ་མགོན་
 བྱོད་གཞན་པན་སྤྱུགས་བསྐྱེད་ཀྱི། །འབྲས་བཟང་གཡུར་དུ་བ་བས་ཉེར་
 སྤངས་ཏེ། །ཉམས་པ་གསོས་ཤིང་མི་ཉམས་གོང་སྤེལ་བའི། །རྒྱབས་ཆེན་མཛད་
 པའི་འདབ་འཕྲེང་སྤྱུགས་བརྒྱར་གཡོ། །གཞན་དག་ལོ་བརྒྱར་འབད་ཀྱང་མི་
 སྤྱོད་པའི། །དོ་མཚར་དཔག་ཡས་མཛད་པའི་གསེར་གྱི་ཁམས། །སྤྱུགས་རྗེ་རུས་
 མཐུའི་པལྟས་ཉེར་དྲངས་པས། །སྤང་ཅིག་ཉིད་ལ་མིག་གི་བདུད་ཅིར་བྱུབ། །
 ཕྱིན་རྒྱབས་གཟི་འོད་འཕྲོ་བའི་གསྒྲོ་ལ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་དང་
 འདུས་པའི་སྤེ། །མི་ཉམས་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་དགོ་མཚན་འབྲས། །རྫུས་མཚན་
 པའི་འཁོར་ཡུག་ཀྱན་དུ་བྱུབ། །ཐུབ་བསྟན་སྤིང་པོ་འཇམ་མགོན་བསྟན་པ་ཉི།
 དན་སྤྱོད་སྤྱེ་གཅན་གདུག་པའི་ཁ་རྒྱངས་ཀྱི། །འགྲིབ་ལ་སྤྱུགས་པའང་སྤར་
 ཡང་གསལ་བྱུར་ནས། །ཉིན་མོ་ལས་ཀྱང་ཉིན་མོའི་དཔལ་ཀྱན་འཛིན། །སྤོན་
 ཕྱོན་འགོ་བའི་སྤྲ་མ་ཅོང་ཁ་པས། །རྣམ་བཞིའི་མཛད་ཆེན་སྤོན་པའི་དོ་མཚར་
 དང་། །མགོན་པོ་བྱོད་གྱི་མད་བྱང་ཚུལ་འདི་དག །མཚུངས་གྱི་བྱུང་པར་
 འབྱེད་ཆོས་ག་ལ་(༡༡༡) ཞིག །ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་
 པའི་རིམ་པའོ། །

༥ དེ་ལྟར་མད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་བྱུང་བའི་ནས་སྤར་
 ཡང་དབྱས་འབྱུར་གྱི་སྤྲོངས་སུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
 ལ་ཆོས་གྱི་བདུད་ཅིའི་དགའ་སྤོན་འབྱེད་པའི་སྤྱད་དུ་ལོ་དེའི་རྟོར་ཟླ་བདུན་
 པའི་ནང་རྩ་སྤྲང་ནས་ཆིབས་གྱི་ཁ་ལོ་བརྒྱར་ཏེ་ལྟ་ལྟན་དུ་ཕྱོན་ནས་སྤར་བཞིན་
 བཞི་སྤེ་དགའ་ལྟན་བསམ་གཏན་སྤིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་ཞབས་
 སེན་བཀྲ་ཤིས་གྱི་རེ་ཁས་མཚན་པ་རྣམ་པར་བཀོད་དེ་མི་རིང་བར་པོ་གོང་ས་
 མཚོད་ཡོན་གྱི་འཇལ་ཁྱེད་དང་། རྟེན་གསུམ་ཁག་ལ་གནས་གཟིགས་དང་སྤྱུགས་
 སྤོན་སྐྱེས་མཛད་བའི་ནས་རྟོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཡར་ངོའི་ཐུལ་བ་གཉེས་པར་.....

གྲགས་པ་ཆོས་བརྒྱད་ནས་བཞི་ཕྱེད་ཀྱི་ཁང་ཆེན་མོར་བསྟན་འཛིན་གྱི་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་རུ་མས་གཙུག་མཛེད་པའི་རྩུབ་སྒྲིག་འཛིན་པའི་འདུས་པའི་སྡེ་.....
 ཆེན་པོ་དང་། གཞུང་ས་མཆོག་གི་མི་དྲག་སེར་སྐྱ་རུ་མ་སོགས་མཆོག་དམན་
 བར་མའི་ཆོགས་པ་ཉིས་སྟངས་རུ་ཉི་བ་རྣམས་ལ་དཔལ་དབེན་ས་སྟན་བརྒྱད་...
 གྱི་བཞེད་སྒྲིལ་བུན་མོང་མ་ཡིན་པ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་
 དག་དབང་སློ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་གི་ཉིང་ཁུ་མད་རུ་བྱང་བ་བྱང་རྩུབ་.....
 ལམ་གྱི་རིམ་པ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་རུ་གྲགས་པའི་བཤད་ལུང་ཟབ་ཅིང་...
 རྒྱ་ཆེ་བ་ཞག་ཉི་ཤུའི་བར་རུ་སྒྲུལ་ཏེ་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་གི་སློ་སྒྲུབ་རྩུབ་...
 གྱི་ལམ་རུ་བསྐྱར་བར་མཛེད་ཅིང་། དེའི་རིང་རུ་གཞུང་ས་མཆོག་ནས་ཀྱང་
 དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་མང་ཇ་སོགས་སྤར་ཐུས་ལྟར་སྒྲུལ་ཞིང་དད་ལྡན་རུ་མས་.....
 ཀྱང་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཞབས་ཏོག་ཆོས་མང་བ་དང་དེའི་...
 ནང་ནས་ཀྱང་རྣམ་དཔྱད་དང་མཁྱེན་རབ་ཡངས་པ་མི་རྗེ་བཀའི་གུང་སྟོན་...
 ཟུར་པ་རྗོ་རིང་ཡབ་རྗེ་མཆོག་ནས་་སྐབས་མགོན་རྗོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཆོགས་...
 དཔུས་སུ་གདན་དྲངས་ཐོག་སྟན་ཆོག་གི་ལམ་ལས་དྲངས་པའི་མཇུལ་གྱི་བཤད་...
 པ་དང་བཅས་ཏེ་དངོས་བཤམས་གྱི་འབུལ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་(༡༠༠ན) དགོ་.....
 འདུན་རྣམས་ལ་ཡང་མང་འགྱུད་གྱི་བསྟེན་བཀྱར་བཅས་བསྐྱངས་ཤིང་། དེ་
 བཞིན་རུ་དེ་ཕེབས་བྱམས་པ་བཀྱ་ཤིས་སོགས་འབྱོར་ལྡན་གཏོང་མོད་གྱིས་...
 ལྷག་པ་རུ་མས་ཀྱང་འབུལ་བ་དང་མང་འགྱུད་སོགས་རྒྱ་ཆེར་སྒྲུལ་བར་མཛེད་ལ།
 གསུང་ཆོས་གྲོལ་བའི་ཉིན་རྟེན་གསུམ་རྣམས་ལ་མཆོད་པའི་ཆོགས་བསམ་.....
 ལས་འདས་པ་དང་བཅས་ཏེ་བྱང་རྩུབ་རུ་སེམས་སྦྱིད་པའི་རིམ་པ་སྟོན་ལམ་...
 དང་བཅས་པ་རྣམས་ཞིབ་རྒྱས་གནད་སྟོན་རུ་མཛེད་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱི་
 རྒྱད་ལ་བྱང་རྩུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྤར་མེད་གསར་རུ་བསྦྱིད་པ་དང་།
 ཉམས་པ་སོར་རྩུབ་པ་དང་མི་ཉམས་པ་གོང་ནས་གོང་རུ་འཕེལ་བ་སོགས་སུ་

མཛད་དེ་དེར་འདུས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཐམས་ཅད་རི་སྐང་དུ་སྦྱོང་འདུག་ལས།
 བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་ལྷ་མོར་.....
 བཅས་པའི་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་སྤྱོད་ཀྱིས་པ་དང་། ཐལ་མོ་སྤྱོད་པའི་འོས་
 སྤྱོད་ཀྱིས་ཀླུ་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཤ་སྟག་དུ་སྐྱོན་པར་མཛད་ལ། སེམས་བསྐྱེད་
 མཛད་པའི་ཆེ་གཞུང་ས་མཆོག་ནས་ཀྱང་རྩོམ་རྩེ་འཆང་ཉིད་ལ་གཏང་རག་གི་
 འབྲུལ་བ་དང་། འདུས་པ་རྣམས་ལ་མང་འགྱུར་སོགས་སྤར་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
 ཞིང་། ལམ་རིམ་གསུང་ཆོས་ཀྱི་འདུག་དུ་འབྱོར་ཅེ་ལྷ་བཅུན་གྱིས་མཛད་
 པའི་འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུ་ཉག་སྤྱོད་པར་འདུག་པར་རྟེན་
 གཏུལ་བྱ་སྤྱོད་པ་མཆོག་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དེའི་བཤད་.....
 ལུང་ཟབ་བྲིད་སྤྱོད་པར་བཞེད་པ་ལས་ཆོས་རྒྱུན་དགོན་པའི་དབང་གི་དོན་.....
 གཉེར་གྱི་གཏུལ་བྱ་ཆེས་ཤིན་དུ་མང་བས་གྲ་ཁང་ནང་དུ་མ་ཚུད་པར་སྤྱོད་.....
 བཞེན་རྩོམ་གཅུང་ཆེན་མོར་གནང་དགོས་བྱུང་བར་དབང་མ་ཐོབ་པ་སོགས་.....
 གསང་སྟོག་གི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་རིགས་ཀྱིས་རྣམས་ཕྱིར་དབྱུང་མཛད་ཐོག་
 ཀླུ་སྐྱོ་སོགས་ལ་ཡང་དོ་དམ་ཆེ་ཆེ་བར་མཛད་མོད་ཀྱང་། དོན་དུ་ཆོགས་ཏེ་
 ཅང་ཆེས་པའི་དབང་གིས་(༢༠༠བ) བཀའ་ལས་ཀྱང་། ད་རེས་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་
 འདི་མདོ་སྟགས་ག་ལོག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བས་གསང་སྟགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་
 ལམ་ཟབ་མོ་ཉམས་སྤྱོད་པ་ལ་ཐོག་མར་སྤྱོད་མོད་པའི་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་ཡོངས་སྤྱོད་
 སྤྱོད་བ་བྱས་ནས་དེ་རྩིས་རྩོམ་སྤྱོད་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གི་.....
 དུང་དུ་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ། དབང་དུས་སྤྱོད་ཁས་བསྐྱུངས་པའི་
 དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་རྣམས་མིག་གི་འབྲས་བུ་བཞེན་དུ་བསྐྱུང་བ་ཞིག་མེད་...
 མི་དབང་གི་ཡན་ལག་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཉམས་སྤྱོད་.....
 དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་། སྤྱོད་མོད་ལམ་སྤྱོད་སྤྱོད་

རུ་ཡུར་པ་ན། བེག་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཡུར་རྩོམ་ཞེས་བེག །སྐལ་བཟང་སྦྱེ་བའི་
འཇུག་རྒྱལ་དམ་པ་དེར། །བདེ་ལྷག་ཉིད་རུ་འཇུག་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །
དེ་ཆེ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་སྦྱབ་པའི་གཞི། །རྣམ་དག་དམ་ཆོག་སྦྱོར་པ་སྦྱང་
བ་ལ། །བཙུང་མ་མིན་པའི་དེས་པ་རྟེན་ཡུར་ནས། །སྒྲིག་དང་བསྟོན་ཏེ་བསྦྱང་
བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །དེ་ནས་རྒྱད་ཉེ་སྟོང་པོ་རིམ་གཉིས་ཀྱི། །གནད་རྣམས་
རི་བཞིན་རྟོགས་ནས་བཙོན་པ་ཡིས། །ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱུང་སྦྱུང་ལས་མི་
གཡེལ་བར། །དམ་པའི་གསུང་གཞིན་སྦྱབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེར་རུས་ནི་སལ་ཆེར་གྱིས་ཐུན་མོང་ལམ་སྦྱངས་ལ་.....
གལ་ཆུང་རུ་འཛིན་ནས་དལ་འབྱུང་དང་མི་རྟག་པ་ཙམ་ལ་ཡང་མྱོང་བ་མ་.....
ཐོན་པར་སྐགས་གྱི་ལམ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིས་དང་། །ལ་ལ་ནི་
གསང་སྐགས་གྱི་གདམས་པ་ཆེས་ཟབ་པ་རྣམས་ཆེ་འདིའི་སྟོ་གོས་དོན་རུ་གཉེར་
བའི་ཆེད་རུ་སོང་སྟེ་བཟའ་ཆོག་འབྲུང་ཆོག་འབའ་ཞིག་གི་དབང་རུ་བྱེད་པར་.....
ཤིན་རུ་མང་བར་སྤང་བས་དེས་ན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བཟུང་སྟེ་
ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རྣམས་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་དེས་གྱིས་རྒྱད་ཡོངས་སུ་དག་པ་མ་
བྱས་པར་སྐགས་གྱི་ཆོས་ལ་གྲོང་བྱི་དམར་རྟོག་ལ་རྒྱག་པ་ལྟར་བྱས་པས་ནི་.....
གང་ཡང་མི་བྱིན་པར་མ་ཟད་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་འདི་བྱི་གཉིས་སྦྱང་གི་
ལས་ལ་སྦྱར་བར་འགྱུར་ཚུལ་སྐགས་ཡང་ཡང་ལན་ཅིག་མིན་པར་བཀའ་སྤྱུལ་
པས་གདུལ་བྱ་སལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པར་ཡུར་ཅིང་།
འགའ་ཞིག་གིས་ནི་མཆོང་ཐོག་རུ་ཡང་བབ་པར་ཡུར་ནས་སྤར་བྱས་ལ་འགྲོད་.....
སེམས་དང་བྱིན་ཆད་དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་ཐུན་མོང་ལམ་སྦྱང་ལ་གལ་པོ་ཆེར་.....
བཟུང་ནས་ལམ་ཚུལ་བཞིན་རུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བཙོན་པ་ལྟར་ལེན་བྱེད་
པ་ཡང་མཐའ་སྐས་པ་ཞིག་བྱུང་བར་སྤང་རོ། །དེ་ལྟར་འཇིགས་མཛད་རྩོམ་
ཞེས་བསྟེན་རྟོགས་གྱི་བཤད་ལུང་ཟབ་བྲིད་རྒྱས་ཤིང་མད་རུ་བྱུང་བ་སྟོན་.....

ཆད་སྤྱི་ཀྱང་འཆད་པར་མི་རྒྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཟབ་གསར་ལེགས་བཤད་གྱི་.....
 བརྟན་ཅི་འཁོར་ཡུག་ཏུ་འབྱེད་པ་ཞག་བརྟན་གྱི་བར་དུ་སྤྱུལ་ཞིང་། རྒྱ་ལྷ་ས་
 མཆོད་པ་སོགས་ཀྱང་ཕྱག་ལེན་མ་ཉམས་པར་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པའི་སྒྲོན་སྤྱུལ་ཏེ་
 སྤྱུལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་གི་ཡིད་གྱི་བྱམ་བཟང་ཟབ་ཆོས་གྱི་བརྟན་
 ཅིས་ཡོངས་སུ་འགོངས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སྤྱི་ཡོད་ཉེ་དགུ་པ་དེ་
 ཉིད་གྱི་ནང་དུ་སྤྱི་ལོ་༧ རྒྱབས་མགོན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ནས་བཞི་སྟེ་བའི་སྤྱང་
 མའི་གཙུག་པོ་མགོན་པོ་བཅས་འདི་ཉིད་ལ་སྒྲོས་གྱི་བེ་བྱམ་སོགས་མཛད་.....
 རྒྱབས་ལས་གསུམ་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པ་ཞིག་བཀའ་རྩོམ་དགོས་ཚུལ་བཞི་སྟེ་.....
 འདུས་སྤྱི་ནས་གསལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ལྷགས་ཚུལ་བཀའ་རྒྱན་བརྒྱུངས་.....
 པ་དེ་ཉིད་གྱི་ལྷགས་ལྷང་ཞིག་ཀྱང་ཆོགས་ཡོངས་ལ་གནད་དགོས་ཚུལ་ཞུས་.....
 པ་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་ཁྱེ་བ་པོ་རྒྱབ་ཁང་སྤྱུལ་སྤྱི་རྒྱ་པོ་ཆེ་སོགས་སྤྱིས་
 ཆེན་འགའ་ཞིག་དང་བཞི་སྟེ་བ་ཆོགས་ཡོངས་བཅས་ལ་གོང་ཟླའི་ཆོས་ཉེར་.....
 གསུམ་གྱི་ཉིན་ལྷགས་ལྷང་དང་། དེའི་རྗེས་གནད་བཅས་ཞིབ་རྒྱས་སུ་སྤྱུལ། དེ་
 མཆོངས་ལྟ་ལྡན་ར་མ་ཆེའི་གཞི་བདག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བརྟན་སྤྱི་རྗེ་རྗེ་
 གཡུ་སྒྲོན་མ་ཡིན་གཤིས་པན་པ་(༢༠༡༥) ཆེ་བར་དགོངས་ནས་བརྟན་མ་བཅུ་
 གཉིས་གྱི་རིག་གཏད་དང་། དེ་དག་གི་གཏོར་ཆོག་སོགས་ཡིག་ལྷ་གང་ཡོད་གྱི་
 ལྷགས་ལྷང་སྤྱུལ་ཏེ་རེ་བ་དོན་ལྡན་དུ་མཛད། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་
 ཟླ་བ་དེ་ཁའི་ཆོས་ཉེར་དགུ་ནས་བཟུང་སྟེ་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་པའི་དགོངས་
 པ་གཏད་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་སྤྱབས་༧ གོང་མ་ཆེན་མོའི་བཀའ་མངགས་པའི་
 ལྷང་ཨམ་བན་ཆེན་མོ་ཡང་པོད་དུ་ཕེབས་པས་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཉིད་གྱི་སྤྱི་མཐུན་
 ཏུ་ཡང་ཡང་བཅར་བ་སོགས་གྱི་བབ་ལས་བཅད་རྒྱ་ཏ་ཅང་དམ་པ་རང་གནད་མ་
 ཐུབ་ཀྱང་། ཕྱི་མཆོམས་ལྟ་བུའི་ཁོང་ནས་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་ཐུགས་དམ་རྗེ་
 རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ངང་དུ་ལོ་གསར་མ་རན་གོང་ཅམ་གྱི་བར་དུ་གཏན་བཞུགས་

སྲུ་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་ཉོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཉི་ཤུ་སྐར་ཙམ་ནས་སྤྲུལ་
དམ་ལས་བཞེངས་པར་བཞེད་ནས་གྲོལ་ཁར་ཁ་སྐོར་སྒྱུན་སྤྲུགས་ཀྱི་རིམ་པ་……
སྤྲུགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་བཅད་རྒྱ་གྲོལ་ཐོག་རིས་མེད་ཀྱི་དད་ལྷན་……
གདུལ་བྱ་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་ལ་མཛལ་ཁ་སྤྲུགས་འདོད་མོས་ལྟར་སྤྲུལ།
དོན་གྲུབ་ཅེས་པ་ས་མོ་ལུག་ལོའི་རང་ཞལ་གསར་དུ་ཆོས་པར་ལ་གོང་ས་ལྟ་……
མའི་འདྲེན་མཆོག་མཆོད་ཡོན་ཉི་ཟླ་བྱང་འབྲེལ་དང་གསེར་ཞལ་ལྟར་དུ་རྒྱས་
པའི་སྐོར་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཆོགས་ཀྱི་སྐོར་བརྒྱ་འབྲེད་པའི་དུས་ཀྱི་དགའ་……
སྟོན་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་དབྱེས་པར་རོལ་བར་མཛད། དེ་ནས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་
སྐབས་སེར་འབྲས་སྤྲུགས་ཀྱི་དད་ལྷན་དུ་མར་རབ་བྱང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་
པ་རྒྱ་ཆེར་སྤྲུལ་ཞིང་། སྟོན་ལམ་གྲོལ་སྤྲུན་སྤར་བཞེན་ཉོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཡར་
རོའི་ཆོས་གསུམ་མཆོད་པའི་ཉིན་ནས། གདན་ས་གསུམ་སྤྲུགས་ཀྱི་འདུས་པའི་
ཕྱེ་སྟོང་ཤྲག་དུ་མར་ཁོངས་པ་རྣམས་ལ་བྱང་རྒྱུ་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར་ལམ་དུ་
གྲགས་པའི་བཤད་ལུང་བྲབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞག་ཉི་ཤུ་སྐར་ཀྱི་བར་དུ་སྤྲུལ།
འདི་སྐབས་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཡབ་རྩེ་ལྟ་སྟོང་ཆེན་པོ་གནམ་དུ་གསེགས་
པའི་གྲགས་གཏམ་གསན་པས་དགོངས་པ་རྫོགས་ཐབས་ཀྱི་རིམ་(༡༠༢ན) པ་……
རྒྱལ་ཆེར་མཛད་ཅིང་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་སྐབས་སྲུ་ཡང་མཆོག་གསུམ་དཔང་……
པོར་གསོལ་བའི་ལྷགས་བསྟོ་སྟོན་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་སྤྲུགས་ཆེད་དམིགས་རྒྱ་ཆེར་
སྤྲུལ། གསུང་ཆོས་ཀྱི་མཐུག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་སྤྲུགས་ཀྱང་གནད་སྟོན་
བྲབ་རྒྱས་སྲུ་མཛད་ཅིང་། འདི་དག་གི་ཆེ་གཞུང་ས་མཆོག་དང་དད་ལྷན་དུ་
མ་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་མང་འབྲེད་དང་ལྟ་རྩེ་འཆང་ཉིད་ལ་ལེགས་……
འབྲལ་སྤྲུགས་ཀྱང་སྤར་ལུས་ལྟར་རྒྱ་ཆེར་ཞུས་སྤར་ལ། གསུང་ཆོས་གྲོལ་སྤྲུན་
ལྟ་སྟོན་ཆོགས་མཆོད་ཆེན་མོར་ལ་གོང་མ་ཡབ་རྩེ་ཆེན་པོའི་དགོངས་རྫོགས་སྲུ་
སེར་ཆོགས་འཕར་མའི་ཐོག་ཐེབས་དགོས་གཞུང་ས་སྤྲུགས་ནས་བཀའ་ཐེབས་……

བཞིན་ཆོགས་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་མིའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་རྒྱུགས་་་་
 པ་དང་། བོད་ཁམས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ནམས་དར་རྒྱས་ལྟན་རིང་
 ཏུ་གནས་པ་དང་། འགྲོ་བ་ནམས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་མཆོ་ཆེན་གོང་འཕེལ་ཏུ་
 འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་སྦྱོར་མཆམས་སྦྱར་གྱི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེ་གནད་སྤེན་ཏུ་
 མཛད། གཞན་ཡང་ཆོགས་མཆོད་ཀྱི་སྐབས་སོགས་སུ་ཆོས་སྤྱན་ཡངས་པ་སྒྲོ་
 མང་མཁན་བྱུང་ཏེ་ཆེན་ཐོན་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྐྱར་གྱི་རྗེས་གནད་་་
 དང་། དབེན་ས་བཀའ་འབུམ་གྱི་ལྷགས་ལུང་སོགས་འདོད་ཆོས་ཏུ་མ་ཞིག་
 དགོས་ཚུལ་གསལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་སྔོན་ཐུན་གྱི་སྦྱོར་་་་
 ཏུ་ཏུ་མ་འདུས་པ་ནམས་ལ་ཞག་ཁ་ཡར་གྱི་བར་ཏུ་བཟུངས་ཀྱི་རིམ་པ་ནམས་་་་
 རྒྱས་པར་སྦྱེལ། འདི་ལོ་བཀའ་ཕྱི་ཕེབས་སྐྱར་སྐྱར་པན་རྩ་སྤྱོད་སྤྱོད་སུ་གཏན་
 བཞུགས་ལྟ་བུར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་ཅང་ས་མཐོ་བ་སོགས་ཀྱི་བབ་ལས་་་་་
 དགུན་གྱི་རིང་སྤྱོད་ཁམས་ལ་ཅུང་ཟད་གཞོད་པར་འདུག་པས། དེས་ན་བཞི་
 རྗེ་རང་ཏུ་དགུན་བཞུགས་སྤྱོད་ཁམས་ཀྱི་འཕྲོད་ཉེན་ཏུ་ཉི་ཟླ་ཆེ་བ་ཞིག་གི་་་་
 གཟིམ་རྒྱུ་ཞིག་དགོས་པ་འདུག་ཚུལ་ཕེབས་པར། བཞི་རྗེ་མཁན་སྤྱོད་འདུས་
 རྗེ་དང་(༡༠༢༥) བཅས་པ་ནས་འགན་ལེན་གྱིས་གསར་རྒྱག་བྱས་ཆོག་པ་ཞུས་
 ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་སྟོང་ཏུ་གཟིམ་རྒྱུ་དང་། ཉི་འོད་སོགས་གསར་
 རྒྱག་མཛད་རྒྱུ་ཡར་ལས་ཀྱི་འགོ་རྒྱུགས་ཏུ་ཉི་བ་ན་རེ་ཞིག་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་་་་
 མིང་ཏུ་བཞུགས་བཞེད་ཀྱི་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་ཏེ་ཞབས་པད་བཀོད་ཅིང་།
 དེ་ཡང་སྤྱོད་ལོ་ནས་སེ་ར་སྤྱོད་འདུས་ཆོགས་དང་བཅས་པས་སེ་ར་ཆོགས་་་་
 ཆེན་ཏུ་་་་སྤྱོད་མགོན་རྩི་རྗེ་འཆང་ཉིད་ནས་དགོངས་དབྱུད་གྱིས་འདུལ་་་་
 བའི་གཞུང་གང་ཡང་ཏུང་བ་ཞིག་གི་གསུང་ཆོས་རྒྱས་པ་ཞིག་བསྟན་པ་རིན་་་
 པོ་ཆེར་དགོངས་ནས་གནད་ཐུབ་པ་དགོས་ཚུལ་གསལ་བ་ནན་གྱིས་བཏབ་་་་
 པའི་དོན་བཞིན་འདི་ལོ་གནད་རྒྱུ་དགོངས་བཞེད་ཐུན་མོང་མིན་པར་གཏད་དེ་

བཞུགས་ཡུལ་ཁྱད་ཆོགས་ཆེན་གྱི་སྤྱིང་རང་རྩ་མཛད་ཐོག་ཙོར་ཟླ་ལ་པའི་.....
ཆོས་བཞིའི་ཉིན་ནས་ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་མེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་གི་...
འདུས་སྡེ་བཟུན་འཛིན་དང་བཅས་པ་རྣམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁར་འབྲས་...
སྤངས་དང་། དགེ་ལྷན། རྒྱུད་ལྷ་སྟོང་སྤྱད། གཞིས་དགོན་དང་རི་ཁྲོད་ཁག་
སོགས་རྩ་མ་ནས་དོན་གཉེར་གྱི་སྦྱོས་བྱ་ཤིན་རྩ་མང་བར་འདུས་པས་ཆོགས་...
པ་སྟོང་ཕྱག་རྒྱ་རྩ་ཉེ་བ་རྣམས་ལ། དགེ་ཚུལ་སྤྱོད་གཉིས་གྱི་འདུལ་བའི་
བསྐྱབ་བྱ་གནམ་ཅེ་སྤྱིང་མའི་བཤད་ལུང་ཞིབ་རྒྱས་དང་། གཞན་ཡང་བརྒྱད་
སྟོང་དང་། རྒྱགས་པོ་དག་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་ཆོགས་
བཅད་མའི་ལུང་སོགས་རྒྱ་ཆེར་སྦྱུལ། འདི་དག་གིས་མཆོན་པའི་སྤྲ་སྤྱི་པལ་
མོ་ཆེའི་གསུང་ཆོས་གྱི་སྐབས་ཀྱན་རྩ་གཙོ་བོར་རྩེ་སྤྱི་མའི་བཟུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
དང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བཅེ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྦྱིར་ཡང་དགེ་ལྷན་...
གི་འདོར་ལེན་དང་ནང་ཆོན་རྩ་ཡང་རབ་རྩ་བྱུང་བ་རྣམས་གྱིས་དགེ་ཚུལ་.....
སྤྱོད་གི་བཅས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་སྟོག་བསྟོས་གྱི་སྟོན་ནས་བསྐྱང་དགོས་.....
ཚུལ་སོགས་གྱི་བཀའ་སྟོབ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་འཇམ་རྩ་མའི་སྟོན་ནས་ཆོགས་གཏམ་...
གྱི་ཚུལ་རྩ་ལན་ཅིག་མིན་(༡༠༩ན) པར་བཀའ་སྟོབ་ཏེ་བཟུན་པ་མངས་ནས་...
གསོ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཚུལ་རྩ་ཟད་བརྗོད་ན། དེ་ཡང་སྦྱིར་
གྱིས་དེར་རྩས་འགོ་བ་རྣམས་གྱི་བསོད་ནམས་མར་འགྲིབ་རྩ་སོང་བའི་དབང་
གིས་སྐབ་བཟུན་སྦྱི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་ཉམས་རེ་དམའ་རེ་དམར་...
གྱུར་པའི་ཁར། ལོ་སྤྲ་མ་རྣམས་སྤྱ་འདོད་པའི་དབང་སྐྱག་གི་པོ་ཉ་བ་གངས་
སྤྱོད་སྦྱོ་བོའི་བདེ་སྦྱིད་གྱི་སྟོག་འཕྲོག་པ་ལ་ལས་སྟོན་གྱི་རྩས་མཐུ་བརྟས་.....
པར་གྱུར་པ་བཟུན་དགྲ་གོར་ཁས་བསམ་ངན་ཀྱན་སྤྱོད་ལུན་པའི་མཆེད་ལླར་
གྱུར་པས་ཡོང་སྤྱ་བསྐྱངས་ཏེ་མི་སྦྱན་པའི་སྦྱིར་བ་མང་པོ་དངོས་དང་བརྒྱད་...
ནས་ཅི་རིགས་པ་བརྩམ་པར་བརྟེན་རྩས་གྱི་འགྱུར་བའི་ཡོ་ལང་ཆབས་ཅི་.....

ཆེར་བདེ་བས་སྟེ་པོ་པལ་མོ་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་དང་བྲལ་བའི་ཁར། གདན་ས་
 ཆེན་པོ་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་འདུས་པ་ནམས་ཀྱི་སྒྲིགས་ལམ་འདུལ་
 ཁྲིམས་སོགས་ཀྱང་རིམ་ལང་དུ་གྱུར་ཅིང་། དེའི་མཐུ་ལས་གྲུ་པ་ན་གཞོན་གྱི་
 རིགས་འགའ་ཞིག་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་སྟོ་
 ལྷ་ཆོས་མིན་སྒྲགས་སུ་སོང་བས་ཐོས་བསམ་སྟོབ་གཉེར་སོགས་ཀྱི་བགྱི་བ་རིང་དུ་
 བཏང་ནས་སྟོ་ལང་གྱི་ཚེད་མོའི་རིགས་སོགས་ལ་བག་མེད་དུ་འཇུག་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་གནས་བསྐྱར་དང་། འཁོར་ཤག་རིང་བྱང་སོགས་ལ་འགྲོ་བའི་
 དུས་དང་། ཐ་ན་འདི་ཁའི་ཉེ་སྐྱར་གྱི་ཡུང་པའི་ཕུ་མདའ་ཚུན་ཆོད་ཅམ་དུ་
 འགྲོ་བ་ན་ཡང་རབ་དུ་བྱང་བའི་རྟགས་ཆ་ལྷགས་དོར་ནས་བྱིམ་པའི་གོས་ཕུ་
 དུང་ཅན་གྱོན་པ་དང་། གྱི་མདུང་དང་མདའ་སོགས་འདྲེམས་མེད་དུ་ལྷས་ལ་
 བཏགས་ནས་འགྲོ་བ་དང་། ཆང་དང་ཐ་མི་ཁ་སོགས་ལ་བག་མེད་དུ་ལོངས་
 སྟོད་པ་དང་། ལྷ་མོ་ཆེ་བ་དང་། འཐབ་འདྲིངས་བྱེད་པ་སོགས་དམ་པ་མ་ཡིན་
 པའི་སྟོད་པའི་སྒྲི་དུ་མ་ལ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་པས་སུས་ཀྱང་དགག་
 པར་མི་རུས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནའང་། སྒྲིགས་མའི་དུས་སུ་དམ་ཆོས་འདྲིན་པའི་
 སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ཐུལ་བ་(༡༠༩༧) གཞན་ལས་ལྷག་པར་དུ་ཆེ་བའི་མགོན་པོ་
 འདི་ཉིད་ནས་ཐུགས་རྗེའི་མཐུ་དཔུང་ཆེས་ཆེ་བར་བསྐྱེད་དེ་གསུང་ཆོས་སོགས་
 ཀྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དང་། སྦྱིར་ཡང་སྦྱ་ཁེར་ཐམས་ཅད་ནས་འདི་བྱའི་བདེ་
 འབྲས་ལ་བསམ་ནས་དགེ་སྤྱི་གྲང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཅིས་པོ་ཆེར་འདྲིན་
 དགོས་ཏེ་རང་ཅག་དབུས་གཙང་དག་པའི་ཞིང་དུ་སྦྱོས་པར་ཁས་ཆེས་པར་
 མ་ཟད་སྒྲགས་མཐའི་སྟེ་པོ་མཐའ་དག་གིས་ཀྱང་དག་པའི་ཞིང་དུ་བཟུང་ནས་
 ཐུག་མཆོད་བཀུར་སྟེའི་གནས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། དག་
 པའི་ཞིང་འགྱུར་མི་འགྱུར་རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་ཀུན་སྟོད་ལ་རགས་ལས་པ་
 ཡིན་པས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ནམས་དོར་ནས་མི་དགེ་བའི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་

རུས་འདའ་བ་འདི་ལྟར་ན་དག་པའི་ཞིང་མ་དག་པའི་ཞིང་རུ་གཏོང་བ་ལ་.....
 དཀའ་ཆོགས་མི་སྤང་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རབ་རྒྱུང་ཞིང་དགེ་རྒྱལ་
 སྤང་གི་སྤྲོམ་པ་དང་བྱང་སེམས་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་...
 རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་རང་གི་ཁས་སྤངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྤྲོམ་པ་རྣམས་སྦྱོས་.....
 བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་སྤྲོ་ནས་སྤྱང་བ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དམ་ཆོག་དང་སྤྲོམ་
 པ་རྣམས་ལེན་པའི་ཆེ་མཁན་སྤྱོད་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་དང་སྦྱགས་.....
 བཅུའི་སངས་རྒྱས་སྤྱས་དང་བཅས་པ་རྣམས་དཔང་པོར་བཞག་ནས་བསྤྱང་...
 བར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཁྱད་རུ་བསད་ནས་བསྤྲོ་བ་
 སྤྲོམ་ལ་རི་མི་སྤྲོམ་པར་འཆལ་བར་སྦྱོད་ན་གང་བསགས་པའི་ཉེས་པ་དེ་དང་...
 དེའི་རྣམ་སྤྲོན་ཡིད་རུ་མི་འོང་བ་སྦྱོ་བ་བརྒྱད་མར་སྦྱོང་དགོས་པར་མ་ཟད།
 ཞིང་དམ་པ་མཐའ་དག་བསྐྱས་པར་སོང་བས་རྣམ་སྤྲོན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚབ་.....
 ཆེན་བཟུན་པར་དཀའ་བ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་བསྐྱན་
 བཤེག་གི་གཙུག་པོ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་སྤྱིར་ན། ལྷང་རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱན་པ་མཐའ་
 དག་བཤེག་པར་ནི་སྤྱས་ཀྱང་མི་རྒྱས་པས་རང་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷང་རྟོགས་ཀྱི་
 བསྐྱན་པ་རྣམས་མང་ནས་བཤེག་ཅིང་། དེའི་ཁོར་ལ་གཞན་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 བསྐྱན་པ་(༡༠༩) ཡང་འཇིགས་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་དག་ལ་བསྐྱན་པ་བཤེག་
 རུ་གཤམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རུ་མ་སོང་བར་བཅས་པའི་མཆོམས་རྣམས་.....
 མིག་འབྲས་བཞིན་རུ་སྤྱང་གང་ཐུབ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ལྷག་པར་རུ་ཡང་
 གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་ཞེས་པ་འདི་ནི་དེང་རུས་བོད་གངས་...
 ཅན་གྱི་བསྐྱན་པའི་རྩ་བ་འགྲན་ཟླ་དང་བལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་ཀུན་གྱི་བྱགས་
 ལ་མངའ་བས་འདི་དག་ལ་ཆོས་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་ཁྱིམས་དང་། སྤྱིགས་ལམ་
 སོགས་ཡར་རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ངེས་སུ་སྤང་རུང་བསྐྱན་པ་ཉམས་པ་...
 ལ་མངོན་རུ་སྦྱགས་པའི་དབང་གིས་འདི་རྣམས་ལ་ཡང་སྤྱིགས་ལམ་ཀུན་སྦྱོང་

སྤྱི་དང་ཐ་ན་ཉགས་ཆ་ལྷགས་ཚུན་ཆད་ཀྱང་རིམ་གྱིས་ཉམས་ནས་སྒྲ་ཚྲིགས་...
 ཞིག་ཏུ་གྱུར་སྤང་སྟེ། ལོ་སྤུ་མ་རྣམས་སུ་ཁོ་པོ་རྩ་སྤྱིང་ཏུ་སྤྱོད་སྤྱོད་སེ་འབྲས་
 གྱི་གྱུ་རིགས་འགའ་ཞིག་རྩ་སྤྱིང་ཁྱུ་གུ་མཆོད་པར་སྤྱོད་སེ་འབྲས་པ་དེད་གྱི་...
 མཛེལ་ཁར་ཡོང་དགོས་ཟེར་བྱུང་བར་འདྲོད་མོས་བཞིན་བཏང་བར། སལ་
 ཆེ་བ་བྱིས་པའི་གོས་འབའ་ཞིག་སྤྱོན་ཅིང་གྱི་རིང་བྱུང་སྒྲ་ཚྲིགས་བཏགས་པ་...
 སོགས་ཆ་ལྷགས་ལ་མ་བྱུང་ཤ་སྟག་ཏུ་བྱས་ནས་བྱུང་བར། བྱིད་རྣམས་གང་
 ནས་ཐེབས་པ་ཡིན་དྲིས་སྤྱོད་སེ་ར་ནས་ཡོངས་འབྲས་སྤྱངས་ནས་ཡོངས་...
 ཟེར་བ་ཏུ་མ་ཞིག་བྱུང་བས། གྱེ་མ་ད་ནི་ཉགས་ཅམ་འདྲིན་པའི་ཏུས་དན་
 མཛོན་སུམ་ཏུ་སྤྱོད་སེ་པར་སྤྱང་བས་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བསྟན་པ་འདི་
 རི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཡང་སྟམ་ཏུ་སེམས་སྤྱོད་པ་ལ་ཆད་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་...
 དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཆད་དང་ཐ་མི་ཁ་སོགས་ལ་ཡང་འདྲིམས་མེད་ཏུ་ཡོངས་
 སྤྱོད་ཅིང་། ཤོ་མིག་མང་ར་པད་སོགས་དང་ལྷ་མོ་ཆེ་བ་སོགས་སྤྱོད་པ་ཀྱི་ཆེ་
 མའི་རིགས་ལ་ཡང་བྱུང་རྒྱལ་ཏུ་འཇུག་པ་སྒྲ་ཚྲིགས་པ་ཞིག་མཐོང་ཞིང་ཐོས་...
 པས། དེས་ན་བསྟན་པའི་རྩ་བ་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྤྱིགས་ལམ་བཅས་
 མཆོམས་(༢༠༩བ) སོགས་རང་དགར་ཡང་པར་གྱུར་ན་གཞན་དག་གཞིས་...
 དགོན་པ་ཆུན་སོགས་ལ་འཇུག་མོ་འཇུགས་རྒྱ་ཡོད་པ་འགལ་བྱུང་ཏུ་འགྱུར་
 བ་དང་། འདི་ལྟར་བྱས་ཆེ་བསྟན་པ་མངས་ནས་འགྲེལ་བ་ལས་འོས་མ་འདས་
 ཤིང་། དེ་བས་ན་ཁོ་པོས་ཤོངས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཆོད་ཡོན་
 གྱི་བཀའ་བཞིན་ལོ་ལྟར་དཀའ་ཆོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཆོས་རྣ་བ་སུན་སུན་ཏུ་
 བཤད་པ་འདི་ཡང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བྱིད་རྣམས་ལ་པན་ཏུ་རེ་ནས་...
 བྱས་པ་ཡིན་པས། དེང་སྤྱོན་ཆད་ང་སྤྱོད་མར་འདྲིན་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤྱོད་མའི་
 བཀའ་དང་དམ་ཆོག་དང་བསྟན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ལ་ཐུགས་...
 བསམ་སྤྱོད་སེ་པོ་ཆེ་སྤྱོན་ཏེ་སྤྱོད་པ་ལ་འགྱོད་སེམས་དང་སྤྱོན་ཆད་འཕྲོ་...

གཙོད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཅི་ནས་མཛད་དགོས་ཏེ། རང་ཅག་རྣམས་མི་ལྷན་སྐྱོད་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་། འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོའི་མདོ་སྤྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལྟ་བུ་དང་མཇལ་བ་དང་། ལྷག་
པར་རྩ་ཡང་སྟོན་བསྐལ་པ་མང་པོར་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་མིང་ཙམ་ཡང་མི་གྲག་
པར་ངན་སོང་རྩ་གཏན་འབྲམས་བྱས་པ་དེ་ལྟར་ལ། ད་རེས་ལན་ཅིག་བསྟན་
པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐོར་རབ་རྩ་བྱུང་རྒྱ་ཡོད་པ་བསྐོས་སྐལ་རྩ་སྐོབ་ནས་ཤེས་བཞིན་
རྩ་བསྟན་པ་འཇིགས་པའི་ལས་ལ་འདུག་སྟེ་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་རྟགས་རྣམས་
དོར་ནས་བྱིམ་པའི་གནས་ལ་ཡིད་སྟོན་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་རྩ་མ་རབས་ཐ་ཆད་
པའི་སྦྱོད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་བཞིན་རྩ་ཆང་འཁྱུང་བ་ནི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཚ་བ་ཡིན་པར་མདོ་རྒྱད་བསྟན་བཅས་རྩ་མ་ལས་ལན་ཅིག་མིན་པར་གསུངས་པ་
དང་། ལྷག་པར་རྩ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། གང་ཆང་འཁྱུང་བ་དེ་ནི་
ངའི་ཉན་སོས་མ་ཡིན་ནོ། །ང་དེའི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོ་གྲལ་ནས་སྤྱད་
པར་མཛད་པ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ཆང་དང་ཐ་མི་ཁ་དང་། སྟོ་ལད་ཀྱི་ཕྱི་མའི་
རིགས་གྱུར་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པར་བཀའ་སྤྱང་སྟེ། དེས་ན་
གོང་(༢༠༥ན) རྩ་བྱས་པ་ལྟར་དབང་པོ་ཡང་རབ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བསྟན་
པ་རིན་པོ་ཆེར་བསམ་པ་དང་། དེའི་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་
འདི་ཕྱིའི་བདེ་སྤྱག་གི་འབྲས་བུར་བསམ་པ་དང་། ཐ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
བསྟན་པ་དང་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་མ་བསམ་བྱུང་ཁོ་བོ་རྣམས་པ་ཀྱན་རྩ་
སེམས་བྲལ་བཟོད་སྤྱགས་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་འདི་ལྟར་ལགས་ན་ཁོ་བོ་ལ་
སྟོང་རྩེ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་བྱས་ནས་ཉན་འཇོག་ཅི་ནས་མཛད་དགོས་ཤིང་། བྱེད་
གྲུ་ས་གྲུ་ཆང་གི་དབུ་ལ་བཞུགས་པའི་སྤྲ་མ་ལས་སྟེ་སོགས་ནས་ཀྱང་དེ་དག་
ལ་དོ་དམ་གང་ཆེ་ཅི་ནས་མ་མཛད་ཆེ་རིང་པོར་མི་སོགས་པར་རྩེ་སྤྲ་མའི་
བསྟན་པ་འདི་མིང་ཙམ་རྩ་འབྱུར་ཉན་འདུག་ཅེས་སྟོན་ཆབ་བསམ་གྱིས་མི་

ཁུལ་པ་འབྲིན་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཞི་དྲག་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཀའ་སྤྲུལ་པར་
 མཚོག་དམན་བར་མ་མཐའ་དག་གི་ཡིད་དབང་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་བྱ་བ་ངན་
 པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་འགགས་སུ་སོང་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་ཡང་ཉེས་ཀྱན་
 བསྐྱེད་པའི་རྩ་བ་ཆང་དང་ཐ་མི་ཁ་སྐགས་ཀྱང་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་གིས་དེ་ནས་
 བཟུང་སྟེ་རང་ཤྱགས་སུ་བཅད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་གིས་ནི་སྤར་བྱས་ལ་
 བཤགས་པ་དང་བྲིན་ཆད་སྒྲིག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་འཐུང་བའི་དམ་བཅའ་འབྲུལ་
 བ་ཡང་གིན་དུ་མང་བར་བྱང་བ་དང་། སྒོ་ལད་ཀྱི་ཆེད་མོའི་རིགས་ནམས་
 ཀྱང་བར་སྐབས་སུ་སྒྲ་མ་ལས་སྟེ་སྐགས་སུས་ཀྱང་དགག་པར་མི་རུས་པ་ལྟ་བུ་
 ལ། དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་འགོག་པ་ལ་ཆེར་མ་སྟོས་
 པར་རང་ཤྱགས་ཀྱིས་རྒྱན་ཆད་པར་གྱུར་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་།
 གཞིས་དགོན་ཁག་ཁྲི་ཁྲི་དེ་མཇུག་སྐགས་མཐའ་དག་དུ་འབྲུལ་བའི་བཅས་
 བྱིམས་དང་སྒྲིགས་ལམ་འཆད་ཉན་ཉམས་ལེན་སྐགས་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་
 དུ་གྱུར་ཏེ་ཚུལ་བསྟན་ཀྱི་ཉི་མ་སྤར་ཡང་ཆེས་པར་གྱུར་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཁོ་ནའི་བྱགས་རྩེ་དང་བཀའ་དྲིན་འབའ་ཞིག་ལས་བྱང་བ་
 ནི་སྒྲོ་བཏགས་ཅམ་(༡༠༥༧) མ་ཡིན་པར་ཀྱན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་འདི་
 ཀ་ཡིན་ནོ། །འཇམ་མགོན་རིང་ལྕགས་དྲི་མེད་པད་མོའི་རྩིང་། །ལྷག་སྤྱོད་
 གཉིས་འཐུང་སྟོས་པས་བརྒྱུར་ཉེའི་ཆོ། །སྐལ་ལྷན་ངང་མོའི་ཚོགས་ནམས་
 དབྱགས་དབྱང་སྤྲད། །ཁྱོད་ཀྱི་བྱགས་རྩེའི་ལྷགས་ཀྱི་རིང་དུ་བསྐྱུངས། །བསྟན་
 པའི་རྩ་བ་འབྲུལ་བ་ཉིད་ཡིན་པར། །ཟས་གཙང་སྐས་ཀྱིས་ལན་བརྒྱར་བསྐྱགས་
 མོད་ཀྱང་། །དུས་ངན་ཆོས་པར་སྒྲོམས་ནམས་ཚུལ་འདི་ལ། །དུག་སྤུལ་རི་
 དྲགས་ལྟེ་བའི་དྲི་ཆོར་བཞིན། །ཚུལ་དེར་བཅེ་བས་ནམ་ཡང་མ་བཟོད་ནས།
 མགོན་ཁྱོད་དམ་ཆོས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འབུམ། །བར་མེད་སྒྲོ་བས་ངན་སྤྱོད་
 འཐུང་པོའི་བྱ། །མཐའ་དག་དུས་གཅིག་ཉིད་དུ་པ་མཐར་བསྐྱུང་། །པལ་དང་

པལ་གྱི་བགྱི་བ་མིག་རྗེས་ཆུས། །ཆ་ཙམ་རྒྱན་པར་མི་རུས་སྟིགས་རུས་གྱི། །འགྲོ་
ཆུད་ཐ་མོད་ཁྱོད་པོ་ཁྱོད་གསུང་གི། །ཆར་གྱིས་རེག་ཆེ་དགེ་བའི་མུ་གུའང་
འབྱིན། །ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞིང་རུ་དམ་ཆོས་གྱི། །འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་རྒྱལ་
ཀུན་མཆོངས་མོད་ཀྱང་། །ལཱ་ལཱ་སྟིགས་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྟིགས་མར། །
ལེགས་ལམ་འདོམས་པའི་འདྲེན་པ་ཁྱོད་ཉིད་ཙམ། །འདི་ལྟའི་རྣམ་ཐར་རིན་
ཆེན་བཅུ་ལྟ་གྱི་རྩ་མཆར་འབྱུང་གྱི་བརྟུང་ཅིས་གཏམས་པ་འདི། །མཐོང་ཐོས་
དཔེ་པའི་ཡུལ་རུ་གྱུར་པ་ན། །གྲུས་པའི་འདབ་སྟོང་མི་འཇུག་སྟེ་པོ་སྟ། །དེ་
ལྟས་སེ་ར་ཆོགས་ཆེན་རུ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་དགོངས་.....
དོན་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་གསུང་ཆོས་གྱི་རིམ་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལུང་རིག་གི་.....
ལམ་ལས་ལེགས་པར་དྲངས་ནས་ཤིན་རུ་མཐའ་ཆོད་པ་ཞིག་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱི་.....
བར་རུ་སྟུལ་ཏེ་གསུལ་བྱ་མང་པོ་ཞིག་དགྲ་བཙུག་པ་ཉི་ཤུ་འཁོར་དང་རྟ་ཐུལ་
ལྟ་བུའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་འགོད་པར་མཛད་ཟིན་ནས། །སེར་བྱེས་སྤྲད་སྤགས་
གསུམ་གྱི་གྲ་ཆང་ཁག་སོ་སོ་དང་བཤད་སྐབས་སྤྱིང་བཅས་ནས་ཀྱང་གདན་དྲངས་...
པ་ལྟར་དེ་དང་དེ་དག་རུ་ཡང་ཞབས་པད་བཀོད་ཅིང་། །དེ་བཞིན་རུ་ཉར་
གདོང་ཁམས་ཆོན་དང་། །བསམ་སྒྲོ་ཁམས་ཆོན་གཉིས་དང་། །སྤགས་པ་སྤུལ་སྤྱི་
བཅས་ (༢༠༥ན) ནས་ཀྱང་གདན་ཞུ་མཛད་པ་བཞིན་སོ་སོར་ཕེབས་ཏེ་སྤགས་
བཞེད་ཡིད་བཞིན་རུ་བསྐྱར་བར་མཛད་ལ། །དེ་ནས་ཉོར་ཟླ་རྒྱག་པ་གསར་
རུ་ཉི་ཤེས་ཆེ་གོང་གསལ་བཞི་ཕྱེ་ནས་གཟིམ་རྒྱུང་ཉི་འོད་གསར་རྒྱག་སོགས་...
ཀྱང་པལ་ཆེར་འགྲུབ་པ་ལ་མདོན་རུ་སྟོགས་པས་མུར་བར་ལྟ་ལྟ་རུ་བྱོན་.....
རྒྱུའི་དགོངས་བཞེད་གཏད་པར་མར་ལམ་ཕེབས་ཞོར་ལ་དགོན་གསར་རུ་.....
“རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁུན་གཟིགས་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཆ་རྗེ་བཙུན་མས་ཀྱང་...
གདན་ཞུ་མཛད་པ་ལྟར་འབྲུག་ཙམ་ཆིབས་བསྐྱར་ཐོག་ཉོར་ཟླ་ལྟ་པའི་ཆོས་...
ཉོར་བཞིའི་ཉིན་བཞི་ཕྱེར་ཕེབས་ནས་ཞག་ཤས་གྱི་བར་གཟུང་སྐར་དང་ལས་

འཇུག་ཕྱན་བྱ་སྟགས་ལ་སྐབས་བསྟན་གྱིས་སྟོ་འཕྱར་ཆེན་མོའི་སྟེང་གི་རབ་ཀྱིས་ལ་རུ་བཞུགས་པར་མཛད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་ཡང་སྒྱིར་གྱིས་པོད་གངས་སྟེངས་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་བསྟན་འགྲོ་ཆང་མར་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཞི་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་ལེགས་ཆོགས་གོང་འཕེལ་རུ་འགྱུར་བྱེད་དང་། ཉེ་བར་བཞི་སྟེང་དགའ་ལྷན་བསམ་གཏན་སྒྲིང་གི་མཁན་སྟོབ་འདུས་སྟེ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྟགས་མཐུན་གྲིམས་གཙང་ཆོས་སྦྱང་འཕེལ་བ་དང་། བར་གཙང་ཉེར་འཆེའི་རིགས་མཐའ་དག་ལྷག་མེད་རུ་ཞི་བྱེད་བཅས་ལ་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེར་གཏད་དེ་སྟོ་བྱག་བཀའ་འདུམ་ནང་བཞིན་གྱི་གདུགས་དཀར་གྱི་རྒྱང་འཁོར་དང་། ཡུལ་སྒྲུང་གི་འཁོར་ལོ་ཆེན་མོ་སྟགས་གསར་འཇུགས་མཛད་བཞིན་ལ་དེ་དག་གྱང་སྐྱབས་མགོན་རྟོ་རྒྱུ་འཆང་རང་ཉིད་ནས་སྟགས་བཀོད་དང་སྟན་བདར་གནད་སྒྲིན་གྱི་ཐོག་ནས་འཁོར་ལོའང་གསར་རུ་བསྐྱོ་བར་མཛད་ཅིང་། སྟབ་ཆོག་རབ་གནས་འཆིངས་སྟགས་གྱང་དམ་པའི་སྟག་བཞེས་མན་དག་གི་དོན་བཞིན་རྒྱལ་ལྷན་མེད་པར་རྟོ་རྒྱུ་འཆང་ཉིད་ནས་སྟལ་ཉེ་གསར་རུ་འཇུགས་པར་མཛད། དེ་ནས་གཟིམས་རྒྱང་རྣམས་ལེགས་པར་འགྱུངས་ནས་རྒྱ་སྟོང་ཟླ་བའི་ཡར་རོའི་གཟའ་སྐར་སྒྱུར་བྱེད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་(༢༠༦༧) པའི་སྤ་ཆར་སྟགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་གྲོལ་ཡུལ་བཞི་སྟེང་བའི་སྤ་མ་ལས་སྟེ་རྣམས་ནས་དྲི་ཞིམ་པའི་སྟེང་གྱི་སྟེང་དངས་ཉེ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའི་ཡང་སྟེང་གི་གཟིམས་རྒྱང་གསར་པ་དགའ་ལྷན་བསྟན་སྟག་པའི་ཕོ་བྲང་རུ་ཞབས་གྱི་པད་མོ་བཀོད་སྟལ་ཐོག་མའི་ལེགས་ཆོགས་ཉེན་འབྲེལ་མཆོན་བྱེད་རུ་བཞི་སྟེང་གྲུ་ཆང་ནས་གསོལ་རྩ་བཞེས་གྲོ་སྟགས་གྱི་ཐོག་རབ་དཀར་ལྷ་རྩས་སྒྲིང་རུ་རིང་བས་སྟེང་དངས་བའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཆོའི་བཀོད་པ་ཉེན་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཡུལ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་གཟིམས་རྒྱང་ཐང་དཀར་ཞིང་བཞུགས་ཡུལ་མང་བ་སྟགས་དགོངས་བཞིན་དང་ལྷག་པར་རུ་མཐུན་པར་བྱང་བས་སྟགས་དགུས་པ་ཤིན་

ཏུ་ཆེ་བར་བྱང་སྤང་ལ། དེ་བས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མའི་དགོངས་བཞིན་དར་
 མཐུན་པར་བསྐྱེ་བ་ལྟམས་པོ་ཆེ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་བསྐྱུན་པར་མཛད་པ་པོ་རྣམས་...
 བློ་རྒྱུ་རྒྱུས་རབས་ལས། བན་བདེ་ལན་རུ་མཛོད་པར་བྱ་བ་ནི། འབྲོ་
 བའི་ཆོག་བཞིན་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན། ཁྱེད་དང་ལྟ་བུ་པ་ལས། དངོས་
 གྲུབ་སྒྲོབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་ཞེས། རྩོམ་འཛིན་པ་ཉིད་གསུངས་པར། ཤེས་
 ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། སྒྲ་མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ། ཁྱེད་དང་།
 དེ་སྦྱོར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། རྟག་ཏུ་ཕུལ་བ་ཉིད་རུ་འགྱུར། དེ་ཕུལ་
 བསོད་ནམས་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། ཁྱེད་
 གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཆོག་དང་ཡིད་སྦྱོར་ཅམ་རུ་མ་ལུས་པར་མདོན་.....
 ལུམ་རུ་ལག་ཅེར་ལོན་པར་སྤང་བས་རང་གཞན་མང་པོ་ཐར་པ་དང་ཐམས་...
 ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་རིང་མིན་རུ་ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་...
 ལྟམས་པོ་ཆེ་དགེ་བ་གཞན་གྱིས་བསྐྱུན་པར་མི་རུས་པ་ཞིག་སྟེ་ཚུལ་འདི་དང་
 འདི་ལྟ་བུའི་གནས་ལ་ཡང་ཤེས་ལྡན་དག་གིས་རྣམ་པ་ཀྱན་རུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
 བ་བྱ་བར་རིགས་ལ། འདི་ཅམ་རུ་མ་བཟུང་བཞིན་པའི་ལྟ་བུ་བསམ་གཏན་
 སྤང་འདི་ཉིད་ནི་ེ་སྒྲུབས་མགོན་རྩོམ་འཛིན་ཉིད་(༡༠་པ) ཀྱིས་བཟུང་བ་རྒྱས་.....
 ཆོས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒྲ་དང་པོར་འབྱེད་པའི་སྟེ་གནས་མད་རུ་བྱང་བ་ཡིན་
 པར་མ་བཟུང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་
 མི་ཆད་རུ་བསྐྱར་བའི་གནས་ལ་ར་ཏ་སི་དང་བྱ་ཆོད་ཕྱང་པོའི་རི་གཉིས་པ་...
 ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་མཁན་སྒྲོབ་འདུས་སྟེ་དང་
 བཅས་པ་མཐའ་དག་གྱང་ེ་མགོན་པོ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཀྱན་རུ་སངས་རྒྱས་.....
 དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་དད་པ་དམ་ཆོག་ལ་འགྱུར་ལྟོག་སྤང་...
 ཅིག་གྱང་མི་མངའ་བ་ཅི་གསུངས་བཀའ་བཞིན་རུ་སྒྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་...
 རུས་འདའ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེའི་མཐུས་ེ་སྒྲུབས་མགོན་རྩོམ་འཛིན་ཉིད་

ནས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཚས་དང་ཟང་ཟིང་གི་བཀའ་དྲིན་ཚད་མེད་པས་.....
 སྐྱངས་པར་མཛད་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་གཞན་
 རོན་འཕྲིན་ལས་སྟེལ་བའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ཀྱབ་པའི་འདུས་སྡེ་བྱད་པར་.....
 ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་སྤང་རོ། །དེ་ནས་སྒྲོན་ཏུ་སེ་རར་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་
 སྐབས་སྤྱི་ཆེན་ནོ་མིན་ཏན་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆོན་ལ་རྒྱུའི་མཁན་པོ་བསྟན་
 འཛིན་ནས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙུང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལྷགས་ལྷང་
 ཞིག་སེ་ར་བཤད་སྐབས་སྤྱིང་རང་ཏུ་གནང་དགོས་ཀྱི་གསལ་བ་འདེབས་པར་.....
 མཛད་ཀྱང་། གསུང་འབུམ་ཏ་ཅང་མང་བས་རྒྱན་ཡང་རིང་ཅམ་འགོར་བ་མ་
 ཟད་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོབ་མ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་བས་བཤད་སྐབས་སྤྱིང་ཏུ་ཚུད་རེ་
 མ་མཆིས་པར་རྟེན་བཞི་སྟེར་ཐེབས་སྤལ་ནས་གནང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་
 བཞིན་བཞི་སྟེར་གྲ་ཁང་ཆེན་མོར་ཁྱེ་བ་པོ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་སེམས་དཔའ་...
 མཆོག་སྐལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སེར་སྤྱད་འོད་ཟེར་མཆོག་གི་སྐལ་སྐྱུ། སྐབས་ཁང་
 སྐལ་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེ། ཐུལ་ལྟ་བུའི་སྐལ་སྐྱུ། གོང་གསལ་སྒྱུན་བདག་བཤད་
 སྤྱིང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་སྟགས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཏུ་མ་དང་། གདན་
 ས་(༢༠ ཉལ) གསུམ་དང་རྒྱུད་གྲ་སྟོད་སྟོད་སྟགས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་སྤྱི་གདན་བྱར་
 དཀའ་རབ་འབྱམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྟགས་འདུས་པ་ལྟ་བུ་སྟོར་ཏུ་
 འོངས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་སྟོད་ལྷ་བའི་ཡར་རོའི་ཆོས་རྒྱལ་ནས་དབུ་ཚུགས་ཏེ་རྗེ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལྷང་བཀྲས་རྒྱན་པར་མའི་ཐོག་ནས་
 སྐལ་ཞིང་། དེ་ཡང་ལྷ་བ་དེའི་ཆོས་བཙུའི་ཉིན་འདུས་པ་རྣམས་དབྱར་ཞལ་
 བཞེས་གྱི་སྟོན་མཛད་དགོས་སྐབས་ཆོས་མཆོམས་གནང་བ་ལས་གཞན་.....
 ཆོས་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ཏུ་ཉིན་ལྟར་ཆོས་སྟོན་གཉིས་རེ་ཆག་མེད་ཏུ་སྐལ་.....
 བར་མཛད་ལ། དེའི་ཆེ་གསུང་ཆོས་ལ་ཏ་ཅང་འགྲུས་པའི་དབང་གིས་སྐྱུ་
 འཁྲུག་ཀྱང་སྟན་བཞེས་ཤིང་། འདྲན་བྱེད་ལ་ཡང་ཅུང་ཟད་གནོད་པ་ལྟར་

བྱང་གསུང་ཀྱང་བར་གཙོད་རྒྱུན་ངན་གྱི་དབང་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཏོང་ངར་
མ་མཛད་པར་རྒྱན་ཆགས་སུ་སྦྱལ་བ་ལས་ཞག་ཉེར་གཉིས་གྱི་ཁོངས་སུ་གསུང་.....
འབྲུམ་བཀའ་རྒྱ་མ་དང་བཅས་པའི་ལྷང་ཡོངས་རྫོགས་སུ་བྱུང་བར་མཛད་ལ།
འདི་སྐབས་བཀའ་ལས་ཀྱང་། ད་རེས་ཁོ་པོས་ཀྱང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་ཉམས་པར་མ་བཟོད་ནས་གཟུགས་གཞི་དང་འདྲེན་བྱེད་སྟགས་བདེ་མིན་....
བྱང་རུང་བར་གཙོད་ལ་ཐོག་བརྗེས་བྱས་ཏེ་ངལ་བ་བྱུང་དུ་བསང་ནས་གསུང་.....
འབྲུམ་ལེ་ལག་དང་བཅས་པའི་ལྷང་རྣམས་ཆང་མར་སྤུལ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་
རྗེའི་གསུང་འབྲུམ་བཀའ་རྒྱ་མ་ལ་ཆོས་ཆུང་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ནས་སྤྲ་སོར་སློང་..
བརྗོལ་བྱུང་དབང་རིན་པོ་ཆེས་གནང་བ་ལས་ཀྱང་ད་རེས་ཆོས་ཆུང་བཅུ་ཅམ་.....
གྱིས་མང་བར་ཡོད་པ་དེ་དག་དང་། གསུང་འབྲུམ་བྱིངས་ནས་ཀྱང་ཟིན་གྱིས་
སྟགས་གྱི་ལྷང་སོར་བྱུ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་སྤར་མཁན་ཆེན་རྒྱུ་རྗེ་འཆང་.....
དག་དབང་ཆོས་འབྱོར་དེ་ཉིད་ནས་སེར་བྱེས་མཁན་པོ་སློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་
དང་། དྲགས་པོ་ལྷ་ཆང་པ་རྒྱུད་སྦྲད་སྟགས་རམས་པ་སློ་བཟང་མཆོག་གྱུང་
གཉིས་ལས་གསན་འདུག་པ་ནས་ཁོ་པོས་ཀྱང་ལེགས་པར་རྟོད་པ་བཅས་དེས་
ན་(༢༠༥ན) སྒྲིམ་པ་གོང་མ་གཉིས་གྱི་བྱིར་བཅོས་དང་གཏོར་མ་བརྒྱ་ཙ་མ་.....
གཏོགས་གཞན་ད་རེས་གསུང་འབྲུམ་ཆང་མའི་ལྷང་བུམ་པ་གང་བྱིའི་ཚུལ་དུ་
སྤུལ་ཟིན་པ་ཡིན་པ་བྱེད་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བསྟན་....
པ་བྱུགས་ལ་བཞག་ནས་གསུང་འབྲུམ་འདི་དག་གི་ལྷང་རྒྱན་སྟགས་གཞན་ལ་
སྤེལ་གང་བྱུང་དང་དེ་དག་གི་རྟོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྦྱོར་གང་བྱུང་གྱི་སྒྲི་....
ནས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཅི་ནས་མཛད་སྟགས་བསྟན་པར་....
སྤན་པའི་བཀའ་སློབ་རྒྱ་ཆེར་སྦྱལ་ཞིང་། གསུང་ཆོས་གྱུང་རྒྱན་བཤད་སྤིང་
མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ལྷང་རིག་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་ལས་དྲངས་པའི་མཚུལ་...
གྱི་གསུང་བཤད་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་བཀོད་

པ་དང་། རྟེན་གསུམ། བ་བཟའ་ཆ་སྐྱར་སྟགས་གཏང་རག་ལེགས་འབྲུལ་གྱི་
 རིམ་པ་ཡང་རྒྱ་ཆེ་མཐའ་སྐྱས་པ་འབྲུལ་བར་མཛད། གསུང་ཆོས་གྲོལ་སྤལ་
 བཤད་སྤྱིང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུད་གྲུར་ཕེབས་བཞིན་ལ་ལེགས་དར་དང་བཅས་་་་
 ཉེ་སྤྱགས་གྱི་གསན་སྦྱོང་ཉམས་ལེན་སྟགས་རང་གཞན་དང་བསྟན་པར་སྦྱོན་
 པའི་བྱ་བ་ཡར་ལྡན་དུ་མཛད་དགོས་ཚུལ་སྟགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་
 སློབ་མཐའ་ཡས་པ་སྟུལ། དེ་ནས་ཉི་མཱ་བདུན་པའི་ནང་དུ་ རྒྱབས་མགོན་
 རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཛོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་ནོར་སྤྱིང་དུ་་་་་
 ཆབ་བཞེས་ལ་ཕེབས་སྐབས་རྩི་རྩེ་འཆང་ཉིད་ལ་ཡང་ཉིན་གཅིག་ཅི་ནས་་་་་
 འཁྱོན་དགོས་བཀའ་ཕེབས་བཞིན་ཕྱོན་ཉེ་དགེས་སྟོན་ལ་རོལ་ཞིང་སྤྲ་སར་་་་
 གསུང་ཆོས་བབ་གྱི་སྤྱུ་འབྲུག་ཀྱང་རུང་བཞེས་པར་འཕྲོད་རྟེན་དུ་དགོངས་་་་
 ཉེ་ཆབ་བཞེས་སྟགས་ཀྱང་ལེགས་པར་བསྐྱུངས། དེ་ནས་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕྱོན་ནས་
 སྤར་བཞིན་བཞུགས་འཇགས་ཐོག་འཁྱོར་ལྡན་བྱིམ་པའི་ཆོགས་འགའ་ཞིག་་་་
 ནས་མངལ་ཁྱུ་དང་འདྲོད་ཆོས་ཁ་ཤས་གྱི་ལྷང་བཅས་ཁྱས་པ་སོ་སོར་རེ་བ་རི་
 བཞིན་གྱི་(༡༠༡༧) རྟོན་མཐའ་དག་བདེ་སྤྱག་དུ་སྦྱོལ་བར་མཛད། འདི་སྐབས་
 ཞིག་འབྲས་སྤྱངས་བདེ་ཡངས་ལྷ་ཚང་གི་སྦྱོག་གི་འཇུག་གཏོར་འགའ་ཞིག་་་་
 འབྲེལ་ཞིག་སྟགས་གྱི་སྦྱོན་ལྡན་བུ་བྱང་བར་སྤྱུ་ཚང་མར་བྱགས་དྲིགས་་་་་
 བྱང་ཉེ་ རྒྱབས་མགོན་རྩི་རྩེ་འཆང་ཉིད་ལ་བྱགས་བརྟག་ཁྱུ་བར་བདེ་ཡངས་
 པའི་སྤྱ་མ་ལས་སྤྲེ་སྟགས་ཆེད་དམིགས་གྱིས་ཕེབས་པར་བྱགས་བརྟག་སྟགས་
 གནད་སྤྱིན་གྱི་ཐོག་ནས་རིམ་གྱི་རྒྱབ་འོས་ནམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཡང་ཆོས་
 སྦྱོང་ལ་སྟོན་སྦྱོས་རབས་གྱི་འཕྲིང་བ་དུ་མ་ནས་དད་པ་དང་དམ་ཚིག་གི་སྟོན་
 ལམ་གྱིས་འབྲེལ་བར་མ་བཟད། རྒྱབས་མགོན་ཉིད་སྟོན་སྦྱོག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་
 དཔལ་བར་སྦྱེ་བ་བཞེས་པའི་དུས་སུ་བཀའ་དང་དམ་ཚིག་ལ་བཞག་པ་དང་།
 རྩི་རྩེ་འཆང་དབྱངས་སྤྱ་མ་དགོན་མཚོག་ཆོས་འཕེལ་དུ་སྦྱེ་བ་བཞེས་པའི་་་་

ཆེ་བདེ་ཡངས་ཀྱི་མཁན་པོ་ཡང་མཛད་དོན་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ལ་གཞན་གྱིས་དད་.....
འབྲུལ་ས་ཞིང་སྐོན་གྱི་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་ཆོང་དང་ཆོས་རྒྱུད་གི་མཛད་གཞིས་...
ལྷ་རྒྱུད་འཇགས་གནང་ནས་དགོན་ཐེ་དེ་ཉིད་གཡེལ་མེད་ཏུ་སྤྱད་སྤྱོད་པས་མཛད་...
དགོས་པའི་བཀའ་དང་དམ་ལ་བཞག་པ་བཞིན་འཕྲིན་ལས་མཛད་པར་ཞལ་...
གྱིས་བཞེས་པ་སྐོན་ལ་དགོས་ཏེ་དེར་སྐབས་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་འགའ་...
ཞིག་གི་བྱེད་སྤྱད་མི་མཁས་པ་ལ་རྟེན་པས་ཆོས་རྒྱུད་ཆེན་པོའི་སྤྱུར་སྤྱུགས་...
རྒྱུར་ལ་སྐོན་པའི་རིགས་དང་། ལྷག་པར་འཁྲུ་ལྷག་སྐོན་གྱི་རིགས་བྱང་...
ཉིད་ནའང་དེ་དག་ལྷུར་ཏུ་ལྷག་མེད་ཏུ་ཞི་བ་དང་། འགལ་རྒྱུན་མཐའ་དག་...
སེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཅི་ནས་མཛད་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་སྤུལ་བར་སྤུལ་པའི་...
ཆོས་རྒྱུད་ནས་ཀྱང་དེ་དེ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱོ་བར་ཞལ་གྱི་བཞེས་པའི་བཀའ་ལྟར་...
ཡང་སྤུལ་ཞིང་། དེ་མཚུངས་བདེ་ཡངས་བླ་ལྷ་སྤྱི་ནས་ལྷ་སྤྱོད་པས་མགོན་དོན་རྗེ་...
འཆང་ཉིད་ཀྱི་འབྲུངས་རབས་གསལ་འདེབས་དང་། ཆོས་རྒྱུད་དང་འཁོན་...
རྒྱུད་བའི་འདོད་གསལ་བཀའ་རྩིས་ཆོགས་འདོན་ཏུ་བྱས་(༢༠༧) ཆོག་པ་.....
ཞིག་དགོས་ཚུལ་གསལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་ལྷགས་རྩིས་ཀྱང་སྤུལ་ཏུ་གནང་བ་...
སྐོན་པས་མཁན་སྤྱོད་འདུས་ཐེ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་གནས་.....
སྐབས་དང་མཐར་སྤྱག་ཏུ་དགེ་བའི་བཀའ་དྲིན་ཆོད་མེད་པ་སྤུལ། གཞན་...
ཡང་མི་རྗེ་དོན་རིང་བཀའ་རྒྱུར་དང་ཡུམ་སྐོན་ལ་སྤྱི་ཆེའི་འགལ་རྒྱུན་ཞི་བྱེར་...
ཆེ་དབང་བརྒྱ་ཆ་ཞིག་གནང་དགོས་ཞུས་དོན་བཞིན་དོན་རིང་ཏུ་བྱོན་ནས་.....
སྤྱུགས་བཞེད་ལྟར་གྱི་ཆེ་དབང་ཡང་སྤུལ་བ་སྐོན་རིས་མེད་གདུལ་བྱ་ཏུ་.....
མའི་དོན་མཛད་བཞིན་པར་འཆོ་ཞིང་བཞེས་པ་ལས། མི་རིང་བར་དབང་...
སྤྱུགས་རྒྱལ་པོའི་སྤྱངས་ནས་ལྷ་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་.....
རྗེས་སྤྱོད་མི་རྩ་སྐོན་ནས་མཁའ་དང་། རིམ་པ་དང་པོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་དར་...
རྒྱལ་སྐོན་སྤྱོད་ཏུ་ག་ཅུ་ཅུ་དབྱས་འགྱུར་གྱི་སྤྱངས་སྤྱོད་པ་ཉོར་བླ་.....

བདུན་པའི་ཆེས་ཉེར་གཅིག་གི་ཉིན་ལྟ་ལྟ་དུ་འབྱོར་ཉེའི་སྐབས་ཤོད་གྱི་སྒྲ་
 དཔོན་ཆེ་བཅན་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་གཞུང་གི་ཐབ་བསུའི་སར་མཆོམས་.....
 ལྷུང་ཆེབས་བསྐྱེད་གནང་ཞིང་། མི་རིང་བར་གྱུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་
 མེད་གྱི་ཁང་དུ་ེ་ཀླུ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཛོད་ཡོན་རྣམས་...
 གཉིས་གྱིས་གཙོ་མཛད་པའི་བསྐྱེད་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་ཆེན་རྣམས་དང་། ེ་གོང་
 མ་ཆེན་པོའི་བཀའ་མངགས་པའི་རྒྱ་ཤོད་གྱི་མི་དྲག་ཆེ་བཅན་དུ་མ་སོགས་.....
 དང་ལྟན་ཅིག་པའི་དབུས་སུ་སྟོན་ཆེན་གྱི་རིམ་པར་ཐེབས་བསྐྱེད་མཛད།
 སྐར་ཡང་པོ་ཏ་ལར་ེ་གོང་མ་ཆེན་མའི་དགོངས་རྒྱུ་དགེ་འདུན་ལ་བརྒྱ་.....
 ཉིན་གཉིས་གྱི་རིང་གསར་དུ་ཆོགས་པའི་དབུས་སུ་ཐེབས་དགོས་པ་བཅས་ལ་
 ཡང་ཆེད་དམིགས་གྱི་བྱོན་ཏེ་བྱགས་སྟོན་མཆོམས་སྒྱུར་གྱི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེ་གནད་.....
 སྟོན་དུ་མཛད་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱབ་རྒྱན་འདི་ལོ་གསུང་ཆོས་ཏ་ཅང་ཆོན་ཆེས་པ་
 སོགས་གྱི་རུང་བཟང་སྐྱེ་འབྱུག་གི་ཉམས་བཞེས་པར་འཕྲོད་ཏེན་ལྟ་བུར་དྲང་.....
 སྤང་རི་ཤེ་གསར་དུ་ཆོས་སྐབས་ཞག་འགའ་ཆབ་བཞེས་ཀྱང་མཛད་ཅིང་དེ་.....
 རས་གོང་མའི་(༢༠༧ བ) དགོངས་རྒྱུ་གས་པ་རྣམས་གཙང་སྐྱགས་ནས་འབྱོར་.....
 སྐལ་ཏུ་སྒྲ་མ་འཇམ་དབྱངས་སྟོན་ལམ་ནས་གསོལ་བཏབ་གྱི་དོར་མགོན་ཆེན་
 བརྒྱ་གསུམ་དང་དྲག་པོ་གསུམ་བསྐྱེལ། གཏུམ་པོ་བྱང་ཤམ་བཅས་གྱི་རྗེས་
 གནད་། སྐྱེ་ལྟ་དང་བསྐྱེད་མའི་སྟོག་གཏད། སྟོན་སྒྲ་མདོ་ཆོག་ཡིད་བཞིན་
 དབང་རྒྱལ་གྱི་ཡུང་སོགས་སྟེལ། དེ་མཆོངས་ཤངས་དགའ་ལྟན་ཆོས་འཁོར་
 བའི་གྲ་ཆང་ནས་ེ་གོང་ས་ཡས་བྱིན་ལ་ཞབས་བརྟན་འབུལ་བར་ཡོང་མི་གྲ་...
 གངས་ཉིས་བརྒྱ་སྟོར་ནས་ཆོས་འབྲེལ་ཁྱུས་དོན་བཞིན་ལམ་རིམ་བསྐྱས་དོན།
 ལྷུང་བཤགས། སྒྲ་མ་མཛོད་པ་ཆོགས་མཛོད་དང་བཅས་པ་རྣམས་གྱི་ལྷགས་
 ཡུང་སྟེལ་བ་སོགས་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་གི་ཡིད་གྱི་བྱང་བ་ཆོས་གྱི་སྤང་...
 ཅིས་ཆོམ་པར་མཛད་ལ། དེ་ནས་རྟོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཆེས་བརྒྱ་དྲག་ནས་བཟུང་

རེ་ཞིག་བར་བཀའ་ཆོས་དང་མངལ་ཁ་སོགས་ཀྱི་སྤྱགས་གཡེང་བ་རྣམས་འསྟ་
བཤོལ་ཏེ་སྤྱགས་དམ་བཅད་རྒྱ་དམ་པར་བཞུགས་ནས་ཟབ་ལམ་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཅེ་གཅིག་རྒྱ་གཡོ་བ་མེད་པར་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ཡང་...
དམིགས་གསལ་ཀྱི་སྤྱགས་གཡེང་གལ་ཆེའི་རིགས་མ་བྱུང་ཆེ་ལོ་གསར་ཀྱི་བར་
རྒྱ་སྤྱགས་དམ་དགེ་རྒྱུར་ལ་བཞུགས་པའི་དགོངས་བཞེད་གཏད་ནའང་འདི...
ལོ་རྒྱ་ཅིས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བཤོལ་མེད་སྟབས་རྟོར་ལྷ་བརྟ་གཉིས་པའི་ཆོས...
འགོར་ཡབ་རྗེ་ལྷ་གོང་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ལོ་འཁོར་ཀྱི་དགོངས་རྗོགས་ཆེན་...
མོ་ཆོགས་པའི་ཆོགས་དབུས་སུ་ཐེབས་དགོས་ཀྱི་རྟོར་ལྷ་བརྟ་གཅིག་པའི་ཆོས་
ཉེར་ལྷ་ལ་རྒྱན་བསྐྱེད་མཛད་ནས་བཅད་རྒྱ་ལས་བཞེངས་ཤིང་། དེ་ནས་
ལྷ་བ་བརྟ་གཉིས་པ་ཤར་སྤལ་བྱ་འཛིན་གཉིས་པའི་ཕོ་བྲང་རྒྱ་བྱོན་ནས་གོང་
མའི་འདྲ་ཐང་ཆེན་མོའི་སྤྱ་མཐུན་རྒྱ་དགོངས་རྗོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱགས་པའི་...
ཆོགས་དབུས་སུ་བྱོན་སྟེ་མའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱགས་དགོངས་རྗོགས་པ་
དང་རྒྱ་པོད་རྟོར་གསུམ་ཀྱི་འགོ་བ་མཐའ་(༡༧༠ན) དག་གི་བདེ་རྒྱུད་དང་...
བཟུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གོང་ནས་གོང་རྒྱ་འཕེལ་བར་འབྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱགས་...
བརྒྱུད་དང་སྦྱོན་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བར་མཛད་ཐོག་སྤར་ཡང་བཞི་སྟེ་བསམ་...
གཏན་སྤོང་རྒྱ་བྱོན་ཏེ་ལོ་མ་གསར་ཀྱི་བར་རྒྱ་སྤྱགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་...
རིམ་པ་དང་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གྲོལ་བ་མཆོག་གི་དཔལ་སྦྱུལ་བཞིན་པར་...
བཞུགས་སོ། །

༥ འདིར་སྤྱས་པ། འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་རིང་ལྷགས་སྟེལ་བ་ལ། འཇམ་
དབྱངས་ཉིད་དང་མཚུངས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་བྱོན་
འདི་མ་ལྷས་པ། རྒྱ་ཆེན་འགོངས་འདི་བྱོད་ཀྱི་ལས་སུ་བྱུང། དམ་པ་ཕལ་ཆེར་
དག་པའི་ཞིང་རྒྱ་མནལ། བཟུན་འཛིན་སྦྱོམས་རྣམས་འདིར་སྤར་བྱ་བར་
གཞོལ། སྤུབ་བཟུན་འདོད་སྟེའི་བྱན་དབང་བྱུར་ཏེ་འདིར། སྦྱོན་ལམ་དབང་

གིས་མགོན་ཁྱོད་ཞིང་འདིར་བྱོན། །འཆད་ཚོད་ཚོམ་དང་ཐོས་བསམ་སྒྲུལ་
 ཞེས་པའི། །སྟན་པོའི་གཏམ་འདི་རྒྱབ་ལ་སྟུགས་པའི་ཚོ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་
 མཛད་པས་འཁོར་ཡུག་རྒྱ། །འདའ་བས་རྫོགས་ལྡན་བསྟན་པ་སྤྲར་ཡང་ཁྱུག།
 གངས་རིས་བསྐྱར་བའི་སྟུམ་ཅེན་དགའ་བའི་ཚལ། །མངོས་བྱེད་ལྷ་སེར་རིང་
 ལྷགས་ཡོངས་འདུའི་དབང་། །ལྷག་ཆོས་སྒྱུན་སྒྱུས་དབང་རུ་མི་འཆོར་བའི། །
 བསྟན་འདྲིན་མིག་སྟོང་ལྡན་པ་བྱེད་མིན་སྟུ། །ལམ་དང་ལམ་མིན་འབྱེད་པའི་
 སྒྲོ་གྲོས་གྱི། །འདྲེན་བྱེད་མ་རིག་ལིང་རྟོག་གིས་སྟོང་བའི། །འགྲོ་ཆོགས་དམ་
 ཆོས་མིག་སྒྲུན་གསེར་ཐུར་གྱིས། །དབུགས་སྒྱུན་མཛད་པའི་མིག་མཁན་ཀུལ་
 སྤའང་ཡིན། །བཙེ་ཆེན་འཛམ་བུས་མཆོན་པའི་མ་རྟོས་མཆོ། །ཤུགས་དྲག་གྱེན་
 རུ་འཕྱར་ལས་ཟབ་ཆོས་གྱི། །རྩ་རུའི་བྱ་མོ་ལྷང་རིག་གསེར་བྱེད་དང་། །
 འགྲོགས་ཏེ་དད་ལྡན་ཡིད་མཆོར་ཆད་མེད་འབེབ། །སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་
 རིང་ལྷགས་ཏམ་བུར། །འཆད་མཁས་སོར་ཅེས་ལན་བརྒྱར་བསྐྱལ་བ་ལས། །
 ལེགས་བཤད་དབྱངས་སྟན་ན་བའི་བརྒྱད་ལེན་རུ། །འབྱེད་མཁས་ཁྱོད་ནི་
 དག་གི་ཀུལ་མོ་བཞིན། །(༢༡༠བ) གང་གི་མཛད་པའི་ཅ་ཤས་རེ་རེས་ཀྱང་། །
 རྒྱབས་ཆེན་བསྟན་པའི་བ་དན་བསྐྱེདས་པ་ཡི། །རྩ་མཆོར་དཔག་དགའི་ཁྱར་
 ཆེན་འདེགས་བཟོད་པའི། །འདྲིན་མའི་ཁྱོན་འདིའང་མི་ངལ་ཨེ་མ་མཆོར།
 ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རིམ་པ་དག་གོ། །

༥ དེ་ནས་སྟོད་འགྲེལ་གྱི་སྐད་རུ་དྲག་པོ་ཞེས་སུ་གྲགས་ཤིང་སྟོངས་འདིར་
 དབང་ཐང་དང་བསྟན་ཏེ་ལྷགས་པོ་སྤུར་འཁོད་པའི་གནམ་ལོའི་རང་ཞལ་
 གསར་རུ་རོམས་པའི་དགའ་སྟོན་སོགས་ལ་སྤར་བཞིན་རོལ་བར་མཛད་ཅིང་།
 ལྷག་པར་འདི་ལོ་རྟེན་འགྲེལ་གྱི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གཟིགས་ཏེ་ལོ་གསར་.....
 ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་ལྷ་ལྷན་རྩོ་བོ་ཤུག་ལྷ་ནིས་གཙོ་མཛད་པའི་རྟེན་གསུམ་ནམས་
 ལ་གནས་གཟིགས་དང་མཆོད་འབུལ་སོགས་ཀྱི་ཆེར་མཛད་ཐོག་བསྟན་པ་.....

དང་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་སྒྲན་པའི་ཐུགས་སྒྲོན་གྱི་རིམ་པ་བསམ་ལས་འདས་པ་
མཛད། དེ་ནས་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་གདན་ས་གསུམ་སོགས་གྱི་གྲ་
རིགས་དང་། ཐུགས་མཐའ་དབྱས་གྱི་དད་ལྡན་སེར་རྒྱ་བགྱང་བ་ལས་བཟུལ་
བ་རྣམས་ལ་ཞལ་མཇལ་ཐུག་དབང་སོགས་གང་ལ་གང་འདོད་པར་སྒྲུལ་བས་
ཡིད་ཡོངས་སུ་ཆོམ་པར་མཛད་ཟིན་ནས་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོ་གྲོལ་སྒྲན་ཏོར་ཟླ་
གཉིས་པ་གསར་ཤུལ་ལོ་སྤུ་མ་རྣམས་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་བཟུན་འཛིན་འདུས་སྡེ་
དད་ལྡན་དམངས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་གསུང་ཆོས་ཆེན་མོ་གནང་བར་
བཞེད་ནས་བཞི་སྡེའི་གྲ་ཁང་ཆེན་མོར་ཆོས་ལཱའི་ཉན་ནས་དབྱ་ཚུགས་ཏེ་ཞག་
བཅོ་ལྔའི་བར་དུ་སྤྲ་མ་མཆོད་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མའི་བྲིད་ལྱང་བ་
བཤད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། དམིགས་བརྩེ་མའི་གསལ་འདེབས་གྱི་མཆོམས་
སུ་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མའི་བྲིད་སྲད་རྒྱད་ལུགས་གྱི་ཁ་སྒྲོང་དང་བཅས་པ་
རྣམས་གྱི་བཤད་ལྱང་རྒྱས་པར་སྒྲུལ་ཞིང་མཇུག་དུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ལྱང་
ཆང་མ་དང་། གཞན་ཡང་རྫོང་རིང་བཀའ་བྱུང་ནས་བྱུས་ངོར་གཏོར་མ་བརྒྱ་ཙ
འབྱང་བཞི་གཏོར་མ་(༡༡༡ན) ཆབ་གཏོར། ཐུལ་གཏོར་བཅས་གྱི་བྲིད་ལྱང་
སོགས་ཀྱང་བཟུལ་བར་མཛད་ལ། བཀའ་ཆོས་གྲོལ་ཁར་སེམས་
བརྒྱུད་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱང་ཐུག་ལེན་བཞིན་གནས་སྤྱོད་རྒྱད་ལ་འཁེལ་ངེས་
སུ་བརྒྱངས་ཏེ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆང་ལ་མ་ལོར་
བའི་ལམ་བཟང་སྤྲ་ན་མ་མཆིས་པར་སྦྱར་བར་མཛད། དེ་ནས་མི་རིང་བར་
རྒྱབ་ཁང་སྒྲུལ་སྦྱ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ནན་ཏན་དུ་གསལ་བ་འདེབས་པར་མཛད་
པའི་དོན་བཞིན་སྟོང་ལྡན་དག་པའི་འཁོར་སྒྲོབ་ཁྱུང་འདུས་ལ་རྟ་མགིན་ཡང་
གསང་གི་དབང་དང་། རྫོང་རྒྱུ་ཆོད་བང་། བཀའ་བསྐྱུང་གཟུང་གིང་བཅས་
གྱི་རིག་གཏད་རྣམས་སྒྲུལ་ཞིང་། འདི་དག་གི་སྤྱི་ཕྱིའི་སྐབས་ཤིག་གང་གི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡི་དམ་ལྟག་པའི་ལྟ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་རྟ་མགིན་ཡང་

གསང་གི་འདྲ་སྒྲིལ་མ་དངོས་གཙང་ཞིག་སྤྲུགས་དམ་གྱི་རྟེན་ཏུ་བཞེངས་.....
 པར་བཞེད་ནས། སྒྲིལ་བྱིངས་ནམས་རང་བྱུང་བཟངས་དང་། གསེར་དབྱལ་
 ལྷན་མེད་འགའ་ཞིག་དང་བཅས་ཏེ་སྡེ་པ་དགའ་ལྷན་གྱིར་པ་དང་། སེར་མའི་
 འདུ་བྱེད་གྱི་ཚལ་སྤུལ་ཏུ་བྱིན་པ་ར་མ་སྒྲུང་པ་དབྱུ་མཛད་བསོད་ནམས་ཆེ་.....
 དབང་གཉིས་སྤྲུ་ལྷགས་བཀོད་སྤུལ་བྱིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཟོ་བྱ་སྤུལ་བར་བཀའ་.....
 བཀོད་རིམ་ལྷ་བ་བཞེན་གྱི་བཟོ་བཀོད་སྤྲུགས་པལ་ཆེ་བ་སྤུལ་བྱིན་ཏུ་གྲུབ་ནས་
 གཙོང་རིས་མ་ཆར་གོང་ཏུ་སྤྲུན་འབེབས་སྤྲུ་བཅར་བར་དགོངས་བཞེད་དང་
 ཤིན་ཏུ་མཐུན་པར་བྱུང་བ་དགྲུས་ཉམས་ཆད་མེད་པ་མཛད་ཅིང་། ད་ཏུང་
 གཙོང་རིས་སྤྲུགས་སྤུལ་བྱིན་ཏུ་དགོས་ཚུལ་གྱི་བཀའ་བྲུབ་དང་གནང་སྤྲུན་.....
 སྤྲུགས་ཀྱང་ཆེས་བཟང་བར་སྤུལ་བ་ལྟར། རྗེས་སེར་མི་རིང་བར་དབྱུ་མཛད་
 བས་གཙོང་རིས་སྤྲུགས་བཟོ་བྲུད་གྱི་བཀོད་པ་ཆེས་ཆད་ཏུ་བྱུང་བར་གྲུབ་.....
 བས་སྤུལ་བར་བཟོ་བཀོད་ཆ་ཆད་གཙོང་རིས་སྤྲུགས་གང་གི་ཐད་ནས་ཀྱང་.....
 དགོངས་པར་ཤིན་ཏུ་ནས་བབ་པར་བྱུང་བས་བཟོ་བོ་ལའང་། ལྷ་རྗེས་ནང་
 མཛད་(༡༡༡) གོས་ཆེན་གྱི་ལ་ཤག །དབྱལ་སྤང་ལྷ་བཅུ་སྤྲུགས་གྱི་གནང་
 སྤྲུན་ཆད་མེད་པ་སྤུལ་ཞིང་། འདྲ་སྒྲིལ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ནང་གཞུག་ཏུ་སངས་
 རྒྱས་གྱི་འཕེལ་གསུང་རིང་བསྐལ་ལ་སྤྲུགས་པའི་བྱིན་རྟེན་སྤྲིད་ན་དགོན་པ་.....
 ཏུ་མ་དང་བཅས་པའི་གཟུངས་ནམས་སྤྲུག་སྤྲུག་གྱིས་འབུལ་བར་མཛད་སྤྲུག་
 རབ་གནས་ཀྱང་གནད་སྤྲུན་བྱ་ཆེར་བསྐྱུངས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་པ་དངོས་སྤྲུ་བཞུགས་
 པ་དང་ནམ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་རོ་སྤྲུབ་ནས་སྤྲུགས་དམ་རྟེན་གས་གྱི་
 གཙོ་སྤྲུ་འཛོག་པར་མཛད་སྤྲུང་སྤྱི། དེ་བས་ན་ཚུལ་འདི་དག་ནི་དེས་པའི་
 རྟོན་ཏུ་སྤྲུགས་མགོན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཡི་དམ་ཀླུ་བ་ཀླུ་མཆོའི་སྤྲུ་བ་.....
 དང་བསྐུ་བའི་བྱེད་སྤྲུ་དགྲུལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་སྤྲུ་ཡངས་གྱི་དབང་སྤྲུག་ཏུ་.....
 རྒྱུར་པར་མ་བཟད་དུང་རྟོན་ཏུ་ཡང་སྤྲུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡི་དམ་སྤྲུག་པའི་ལྷ་

འདི་རྣམས་དང་རྣམ་ཀུན་ཏུ་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོང་ཏུ་སྤང་ཅིག་ཀྱང་.....
འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཆོན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་པར་གདོན་...
མི་བ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ནས་སྤུ་ལུ་ཏུ་སྤུ་ནས་སྤོ་མང་ཏུ་སྤོ་མ་དཀའ་བཅུ་
བསྟན་པ་བསམ་འཕེལ་ཞེས་པ་དང་བཙོན་རྣམ་དཔྱད་ཡངས་པ་དེ་ཉིད་བོད་
ཏུ་འབྱོར་བས་༧ རྒྱབས་མགོན་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཉིད་ལ་བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་.....
བཅུ་དྲུག་གི་དབང་ཞིག་སྤུ་དགོས་གསལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་འདི་ལོ་རྟོར་....
ཟླ་གསུམ་པའི་ཆོས་གཅིག་ཉིན་གནང་བཞེད་ལ། དོན་གཉེར་གྱི་གདུལ་བྱ་
ཆོས་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ཤུ་ཁང་ཏུ་མི་ཚུད་པར་དགོངས་ནས་བཞི་ཕྱེད་རྩོ་གཅེད་....
ཆེན་མོར་དབུ་བྱར་མཛད་དེ། ལྷ་བ་པོ་སྤུ་སྤུ་ཆེ་ཆུང་ཁག །སྤོབ་དཔོན་བྲི་
གདན་བྱུང་། དགོ་བཤེས་སོགས་དགོ་འདུན་འདུས་པ་བསམ་ལས་འདས་པ་
དང་། བཀའི་གུང་སྤོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ས་མཆོག་གི་མི་
དྲག་མེར་རྒྱ་ཏུ་མ་དང་། གཞན་ཡང་དད་ལྡན་མཆོག་དམན་བསམ་ལས་འདས་
པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་དབང་གི་རིམ་པ་ཞིབ་རྒྱས་དང་། དེའི་སྤོན་ཏུ་
རང་རྒྱུད་བསྐྱལ་འདེབས་དང་། མཇུག་ཏུ་སྤྲིགས་བམ་གྱི་བཀའ་རྒྱུད་ལྷང་
སོགས་(༡༧༡༩) ཀྱང་ཆ་ལག་ཆང་བར་སྤུ་ཏེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་ཡིད་...
བཞིན་ཏུ་ཆོམ་པར་མཛད། དེ་ནས་གཞུང་ས་མཆོག་ནས་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་རབ་གནས་ལ་ཕེབས་དགོས་སྤུ་བ་ལྟར། དཔལ་ལྷན་སྤྲད་རྒྱུད་ཤུ་
ཆང་གི་རིགས་འཛིན་འདུས་ཤུ་ལྷ་བཅུ་སྟོར་དང་བཅས་པ་ནས་ཉིན་གསུམ་...
གྱི་བར་ཏུ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་མཛད་རྟེན་གསུམ་གཙུག་ལག་.....
ཁང་དང་བཅས་པ་རྣམས་རི་སྤྲོད་མེ་རྒྱ་རྒྱང་གསུམ་གྱིས་བསྐལ་པས་མ་འཛིག་གི་
བར་ཏུ་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཏུ་གཡོ་མེད་རྟག་བརྟན་གྱི་རོ་བོར་.....
ལྷན་ཆགས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་སྤྲེད་གཤེད་པན་བདེའི་རྩ་བ་མངས་ནས་
གསོ་བར་མཛད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྩོ་སྤྲུག་གིས་མཆོན་པའི་རྟེན་གསུམ་.....

ནམས་ལ་མཛོད་འདུལ་སྒྲོན་ལམ་གནས་གཟིགས་སོགས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་མཛད།
 རབ་གནས་ཀྱབ་བརྒྱན་ཐེབས་ཞོར་རྩོམ་རྩུ་གསལ་ཆོག་ལ་འབྱོན་དགོས་.....
 བྱས་པ་ལྟར་བྱོན་ཞིང་། དེའི་སྐབས་རྩོམ་རྩུ་གསལ་རྩོན་ཆེན་སྦྱང་འཛུམས་
 རྒྱལ་ཆུ་རེ་གཅིག་གི་སྒྲིག་ཡིན་པར་མ་ཟད་ནད་གཞི་ཡང་བབ་སྟེ་ཅམ་གྱིས་.....
 ཟིན་འདུག་པར་ནད་འདི་དང་བཀའ་སྒྲོབ་བྱིན་རྒྱབས་སོགས་གནད་སྒྲིན་རྩུ་
 རྒྱལ་བར་མཛད་མོད་ཀྱང་། གང་གི་སྦྱིབ་བྲལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལ་ཆགས་
 སོགས་མི་མངའ་བས་ཡུན་རིང་ཁམས་མི་འཆོ་བར་གཟིགས་ནས་དེ་སྐབས་.....
 ཞབས་བྱང་རྩུ་འཁོད་པ་ནམས་ལ་བཀའ་ཐེབས་སྟེ། རྩོམ་རྩུ་གསལ་འདི་དུ་ལོ་
 མོ་ཡང་འཆུབ་ཅིང་ལུས་བྱངས་ཀྱང་རན་པར་འདུག་པས་རྩི་བཞིན་རང་མི་.....
 ཡོང་བ་འདྲ་ཞིང་འོན་ཀྱང་ཁ་འདོན་ལེགས་པོ་ཡིན་ཅེས་བཀའ་གནད་འདུག་
 པ་ལྟར། ཞག་འགའ་མ་སོང་བར་བཀའ་རྒྱལ་རྩི་བཞིན་གྱི་སོག་རྩུ་བབ་པས་
 ཡུམ་ཞལ་མ་འཆོ་བར་སྤང་ཞིང་། རྒྱབས་མགོན་ཉིད་ལ་བསྐྱོ་སྒྲོན་དང་བྱང་.....
 བའི་ཉེན་རྒྱ་ཆེར་ཕྱལ་ཏེ་བྱང་བ་སོགས་གནད་སྒྲིན་ཐུགས་རྩི་ཆེ་དགོས་ཚུལ་.....
 མི་རྩི་བཀའ་བྱུར་ནས་གསལ་བ་བཏབ་པར་སྒྲོན་(༡༧༩༠) ནས་སྦྱིན་བདག་.....
 རྩིང་ཁུང་ཡིན་པར་མ་ཟད་། རྒྱབས་མགོན་ཉིད་ལ་ནམ་པ་ཀྱན་རྩུ་དད་པ་.....
 དམ་ཆོག་མི་འགྱུར་བའི་མཛོད་ཡོན་རྩུ་སོང་བས་ཅི་ནས་ཀྱང་གནད་སྒྲིན་རྩུ་
 མཛད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་གསུང་ཆོག་པ་བཞི་སྟེ་དཔོན་སྒྲོབ་སོགས་.....
 བསྐྱོན་སོང་ལྟ་དང་བཅས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིགས་མཛད་རྩོམ་རྩུ་གསལ་.....
 འཁོར་གྱི་སྒྲོན་ནས་བྱང་བའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ལ་དེའི་ཆེ་བཀའ་ལས། བྱང་
 བ་རྒྱབ་བཞི་རས་བྱིས་ལ་བསྐྱོན་པ་ཞིག་གི་གྲབ་བྱས་སོག་ཆོག་སོགས་གྲ་གང་
 འགྲིག་བཞིས། འོན་ཀྱང་བྱང་བ་ཁག་པོ་མི་དགོས་པ་འདྲ་མི་ལམ་སོགས་
 བཟང་བར་བྱང་ཞེས་བཀའ་རྒྱལ་སྤང་སྟེ། དེ་བས་ན་ཚུལ་འདི་དག་ནི། རྩི་
 སྤང་རྩུ། རྩི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། འཆོ་འཕོ་སྦྱང་དང་ཟག་པ་ཟད་ལ་མཁྱེན་

པ་ཐོགས་པ་མེད་འདུག་པ། །གང་ལ་མངའ་བ་བྲོད་གི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ཤེས་
བྱའི་གནས་དེ་གང་། །ཞིས་གསུང་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཡོན་ཏན་སྟོབས་བརྩའི་ནང་ཆོན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་.....
དང་མངོན་ཤེས་རྒྱན་ཆགས་སུ་སྤྱགས་ལ་མངའ་བའི་རང་མདངས་གསལ་པོར་.....
མངོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་འདིས་མཆོན་པའི་སྒྲིག་གྱུར་གི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལག་...
མཐིལ་དུ་སྐྱེ་དུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་སྐབ་མེད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་མཁྱེན་.....
པའི་ཚུལ་མཐའ་གྲས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་འདིར་བཀོད་པ་རྣམས་ནི་.....
མཆོན་པ་ཅམ་མོ། །དེ་ནས་བར་དེར་རྩ་སྐྱེད་དུ་ཡང་མ་ཐེབས་པ་ཡུན་རིང་
ཅམ་སང་བ་བཅས་འདི་ལྟ་ཐེབས་རྒྱའི་དགོངས་བཞེད་གཏད་དེ་ལྟ་གོང་ས་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཆོད་ཡོན་དང་ཨམ་བན་གཉིས་བཅས་པར་ཐོན་ཐུག་...
སོགས་མཛད་ནས་ཆེབས་གི་ཁ་ལ་བསྐྱར་ཉེའི་སྐབས་བཞི་ཕྱེ་གྲ་ཆང་ནས་.....
གསོལ་ཆོག་དང་མཐུལ་རྟེན་གསུམ་སོགས་གི་འབུལ་བའི་ཐོག་སྒྲ་གྲ་ཆང་མ་...
ནས་མངལ་ཁུ་མཛད། །དེ་སྟོན་བཀའ་ཐེབས་སུ་སྐྱ་ལྟ་གཟིམས་རྒྱང་གསར་
རྒྱག་མཛད་པ་(༡༡ ནན) འདི་བཞིན་ཤིན་དུ་ནས་སྟོད་སྟོ་བ་བྱུང་འདུག་དུང་...
འོན་ཀྱང་གཟིམས་སྟོད་ནང་ལ་ཡོད་པ་འདི་བཞིན་སྐྱ་གསུང་སྤྱགས་རྟེན་དང་
ཐག་ཉེ་བས་མི་ལོགས་པར་སྤྱང་བས་ལོགས་སུ་བྱེད་སྤྱབ་ན་ཡོང་བ་འདུག་.....
ཚུལ་ཐེབས་པར་བཞི་ཕྱེ་མཁན་སྟོབ་སོགས་ནས་ཀྱང་སྒྲ་མའི་བཀའ་སྐྱབ་པ་...
བདེ་ལོགས་གི་རྩ་བར་ཡོད་ཆེས་གི་ངེས་པས་ཀྱན་ནས་སྤངས་ཉེ་རྩ་སྐྱེད་དུ་.....
ཆེབས་བསྐྱར་གནང་བུལ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱབ་དུ་གཟིམས་སྟོད་གསར་
རྒྱག་དང་། གཟིམས་རྒྱང་དབུས་མར་རབ་གསལ་འཇུགས་པ་སོགས་གི་ཡར་
ལས་གི་ལས་འགོ་ཡང་རྒྱགས་ཤིང་། རྩ་སྐྱེད་དུ་ཐེབས་ཁར་དད་ལྡན་མང་པོ་
ཞིག་ནས་བྱིན་རྟེན་གི་རིགས་གྱུར་བྱངས་སྤྱབ་འགངས་ཆེ་བ་དུ་མ་ཞིག་འབུལ་མི་
འབྱུང་བར་སྤྱགས་དགེས་པ་ཤིན་དུ་ཆེ་བར་མཛད། །དེ་ནས་མི་རིང་བར་རྟོར་

ཟླ་གསུམ་པའི་ཆེས་བཅུ་དགུའི་ཉིན་ལྟ་ལྟ་ནས་ཆེབས་བསྐྱེད་པར་༥ གཞུང་
 ས་མཆོག་ནས་ཐབས་རྒྱལ་དང་ཅེ་ཤོད་རྒྱུ་འཁོར་གྱི་ཆེབས་རྒྱལ་གྱ་ས་གྱ་.....
 ཆང་ཁག་གི་ཐབས་རྒྱལ་སྟགས་དང། ཡམ་བན་ནས་ཀྱང་བྱང་བྱི་མཆེད་
 མངགས་ཀྱིས་མཆོམས་ཞུ་འབུལ་བ་སྟགས་ལྟ་སྟེ་མི་སྟེ་ཀྱན་གྱི་བཀྱར་སྟེ་གུས་...
 ཞབས་སྐར་ལས་ཀྱང་ལྟག་པར་ཞུས་ཤིང། ཡར་ལམ་འགྲོམ་སྟོང་རྒྱ་བཞུགས་
 ཞག་གི་སྟག་གཉན་མགོན་ཕྱག་རྒྱ་གནས་གཟིགས་གསུང་བསྐྱངས་འཕྲིན་.....
 བཅོལ་སྟགས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས་རིམ་གྱིས་ར་སྟེང་རྒྱ་བྱོན་པའི་ཆེ། ར་སྟེང་
 ཆོགས་པ། རི་སྟོང་ཁག་སྟགས་སྟགས་དེའི་སེར་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ནས་སངས་
 རྒྱས་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་བྱོན་པ་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་འདུ་ཤེས་གྱི་སྟོན་ནས་
 ཞབས་གྱི་པད་མོ་གུས་པའི་གཙུག་གི་བསྟོན་བཞིན་པར། ཐབ་བསྐྱེད་དང།
 ཆེབས་བསྐྱེད། སེར་སྟེང་སྟགས་སྐར་ལས་ཀྱང་ལྟག་པ་བཀྱར་སྟེའི་རིམ་པ་ཆང་
 མེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའི་སྟེ་བར་ཞབས་བྱང་བཀྱ་.....
 ཤེས་གྱི་རི་མོས་མཆོན་པ་མཛོན་པར་བཀོད་པར་གྱུར་ཏོ། །(༢༡༩བ) དེ་ནས་
 དགོན་ཁག་ཆེ་ཆུང་རྣམས་དང་དད་ལྡན་སེར་རྒྱ་རྒྱ་མར་མཛལ་ཁ་སྟགས་.....
 འདོད་མོས་ལྟར་ཡིད་ཆེམ་པར་སྦྱལ་གྲུབ་སྟེན་ཞག་ཤས་སོང་ནས་གཙུག་ལག་
 ཁང་གི་ཡང་སྟེང་གཟིམས་ཆུང་གསར་པར་གཏན་བཞུགས་སུ་མཛད་སྟོག་སྟེ་
 ཕྱིར་རྟེན་གསུམ་གསར་བཞེངས་མཛད་རིགས་རྣམས་གྱི་དཀར་ཆག་སྟགས་...
 ལ་ཞིབ་གཟིགས་གྱིས་གསར་བསྐྱེགས་མཛད་ཅིང། ལྟག་པར་༥ རྒྱབས་མགོན་
 ཉིད་ནས་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་སུ་དགོངས་ཏེ་བདེ་གཤེགས་ལྟ་ཁང་རྒྱ་.....
 བཞུགས་རྒྱའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟེན་གྱི་སྒྲ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་བརྒྱད་གྱི་.....
 སྟེང་བསྟན་གསེར་བྱངས་ལས་གྲུབ་པ་གསར་བཞེངས་མཛད་རྒྱ་སྟེ་སེར་ནས་
 དགོངས་གཏད་བཞིན་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་མོ་ནས་ཕྱགས་ཁུར་སྒྲ་ལྟག་རྒྱ་བཞེས་
 ཏེ་འདི་ལོ་སྐྱེ་རྒྱའི་གསེར་བྱངས་དང་སྐྱེ་རྒྱུ་སྟགས་སྟོན་ཚུད་གྱི་སྦྱལ་སྦྱབ་.....

[illegible]

རྒྱལ་ལ་སྤྲོད་ཐོབ་པ་དེ་གཤེགས་པ་བྱུང་གི་རྗེས་གནང་དང་། མདོ་ཆོག་ཡིད་
 བཞིན་དབང་རྒྱལ་གི་ལུང་སོགས་སྒྲུལ་ཐོག་སྒྲིགས་མའི་དུས་འདིར་སྤྲོད་གི་ཐོབ་
 བ་དེ་བར་གཤེགས་པ་འདི་རྒྱལ་གི་མཆོན་ཅམ་ཐོས་པ་དང་ཡིད་ལ་དུན་པ་...
 ཚུན་ཆད་གིས་ཀྱང་ཆེར་རབས་མང་པོར་བསགས་པའི་སྒྲིག་པའི་ལུང་པོ་ཐམས་...
 ཅད་བདེ་སླག་དུ་བྱང་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ལས་གི་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་བ་ལ་སངས་...
 རྒྱས་གཞན་ལས་ཀྱང་བྱགས་རྗེ་དང་སྒྲོན་ལམ་ཤིན་དུ་ཐུར་བ་ཡིན་པས་འདི་...
 དག་གི་བྱག་མཆོད་གསེལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་ལ་རྒྱལ་པ་ཀྱན་དུ་འབྱུང་གསུམ་...
 གཏོན་དགོས་ཚུལ་སོགས་གི་པན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་སྒྲུལ་ཏེ་སྒྲིགས་དེའི་སྒྲུ་...
 ཐོ་མཐའ་དག་ཀྱང་མི་རིང་བར་བདེ་བར་གཤེགས་པ་བདུན་གི་ཞལ་བཟང་...
 མདོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་རིགས་ཅན་ལ་འགོད་པར་མཛད།
 གཞན་ཡང་རྩ་སྒྲིང་སྒྲིགས་གི་གནས་ངོ་མཆར་ཅན་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་...
 དེ་རྒྱལ་ལ་མཆོད་འབུལ་དང་བྱགས་སྒྲོན་གནས་གཟིགས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་...
 མཛད་པ་དང་། དད་ལྡན་རྒྱལ་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་བཀའ་དྲིན་གང་
 ལ་གང་འདོད་པར་(༡༧༥) སྒྲུལ་བ་སོགས་གིས་རེ་བ་ཡོངས་སུ་རྒྱགས་པར་...
 མཛད་ནས་སྐར་ཡང་ཉོར་ཁྲ་བྱུང་པའི་ཆོས་བཅུ་དབྱེའི་ཉིན་རྩ་སྒྲིང་ནས་...
 བྱག་བཏེག་སྟེ་ལྟ་ལྟན་གི་རྒྱུངས་སུ་ཆིབས་གི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་ཞིང་། རིམ་གྱིས་
 ཆོས་ཉེར་གཉིས་གི་ཉིན་གཞུང་ས་མཆོག་དང་ཆོས་སྟེ་ཆེན་པོ་སོགས་གི་ཐབས་...
 བསྟེའི་རིམ་པ་སོགས་སྐར་བས་ལྟག་པ་དང་བཅས་ཏེ་བཞི་སྟེ་དགའ་ལྟན་...
 བསམ་གཏན་གྱིང་དུ་ཞབས་པད་གོད་པར་གྱུར་ལ། འདི་སྐབས་ལ་གོང་ས་
 རྒྱལ་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཆོག་གི་སྐྱེའི་གམ་བཅར་གསེལ་...
 དཔོན་ཆེན་མོ་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཆོན་ནས་ལྟ་ལྟན་སྒྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་
 དུ་བྱམས་པའི་སྤང་བརྟན་མཐོང་བ་དོན་ལྟན་གསར་བཞེངས་མཛད་པ་ལེགས་...
 པར་གྱུབ་པས་ལ་གོང་ས་མཆོད་ཡོན་ལྟན་རྒྱས་རབ་གནས་མཛད་པར་ལྟ་ལྟན་

དུ་བཞུགས་པར་འབྱོར་ཕྱག་མཇལ་ཞུ་དང་། རྩོམ་གྲག་སྐྱེས་ལ་གནས་གཟིགས་
དང་མཆོད་སྦྱོན་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་མཛད། དེ་ནས་བཞི་ཕྱེད་ལ་
སྤེལ་རྣམས་ནས་མཁན་ཆེན་རྩོམ་འཆང་དག་དབང་ཆས་འབྱོར་དེ་ཉིད་ཀྱི་
དགོངས་རྩོགས་སྦྱོན་སྒྲིག་སྤྱད་རྒྱུའི་སྦྱོར་འཇགས་བསྐྱུངས་པར་བརྟེན། འདི་
ལོ་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་རྩེ་དྲུག་ཉིན་བཞེངས་དང་ལྷན་དུ་གསར་བཞེངས་མཛད་པའི་
སྦྱོན་སྒྲིག་རྒྱལ་པོའི་གསེར་སྐུ་མདའ་གང་མ་བཟོ་བཀོད་སྐྱེས་སྤུལ་དུ་བྱུང་
བ་དང་ལྷན་པ་ནང་གཞུག་ཀྱང་རིང་བསྐལ་རྣམ་བཞི་འཛིག་ཉིན་ན་ཉིད་པར་
དཀའ་བ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་ལྟ་བུས་མགོན་ཉིད་ནས་ཕྱག་སྦྲར་གྱིས་
འབུལ་བར་མཛད་ནས་བཞི་ཕྱེད་འབུལ་སྦྱོར་བཀའ་དྲིན་བསྐྱུངས་སྐྱོག་ལྟ་
བབ་དུས་ཆེན་གྱི་ཉིན་གོང་གསལ་སྐུ་ཉིན་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་གཙོ་མཛད་
པའི་ཉིན་གསུམ་ཅུག་ལག་ཁང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་རབ་གནས་གྱི་རིམ་
པ་སྦྱོན་སྐྱེས་གཉིས་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་
གྱི་མཆོད་སྦྱོང་ལྷ་མེད་པར་གྲུབ་ཅིང་། སྦྱོན་སྒྲིག་སྐུ་བརྟན་གསར་བཞེངས་
དཀར་ཆག་ཀྱང་བཀའ་ཚུལ་གསར་བསྐྱེགས་སྐུ་མཛད་(༡༧༥༩) ནས་མཐོང་
སྐོས་དྲན་རིག་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མས་པའི་རྒྱ་ཁྱུང་གེན་དུ་འཕྱར་བའི་སྤང་
དུ་ཀྱན་གྱིས་དབང་པོའི་མདོན་སྤེལ་གྱི་ཡུལ་དུ་འཕྱར་བར་མཛད་ལ། བཞི་
ཕྱེད་ཀྱི་ཆང་ནས་སྤེལ་སྤོར་བཀའ་སྤུལ་གྱི་དགོངས་དོན་བཞིན་གྱི་གཟིམས་སྦྱོང་
གསར་རྒྱག་དང་། གཟིམས་རྒྱུད་དབྱུས་མའི་རབ་གསལ་སྐྱེས་གསར་བཟོ་
བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱགས་བཞེས་དང་ཤིན་དུ་མཐུན་པར་བྱུང་བས་ལྷག་པར་
དུ་མཉེས་པའི་རྒྱལ་བསྟན་ཅིང་། མི་རིང་བར་རྟོར་ལྷ་དགུ་པའི་ཆོས་ཉེར་དགུ་
ནས་ཕྱགས་དམ་བཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བཞུགས་ནས་སྤེལ་བཞིན་རིམ་གཉིས་
ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ངང་ལས་གཡོ་མེད་དུ་ལྷན་ཆགས་པར་འཆོ་ཞིང་
བཞེས་ལ། རྟོར་ལྷ་བརྟན་གཅིག་པའི་ནང་མི་རྩོམ་རྩོམ་པོར་བཀའ་བྱུང་སྐུ་ཁམས་

ཅུང་ཟད་མ་བདེ་བར་རྒྱུན་སེལ་བྱིན་རྒྱབས་མཛད་པར་འབྱོན་དགོས་གསེལ་
 བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཉིན་གཅིག་རིབ་ཅམ་བཅད་རྒྱལ་ས་བཞེངས་ནས་རྩོམ་རིང་
 ཅུ་ཐེབས་ཏེ་ཆོ་དབང་དང་བྱིན་རྒྱབས་སོགས་བཀའ་དྲིན་བརྒྱུངས་ཤིང་།
 ཚུར་ཐེབས་སྤལ་སྤྲར་ཡང་སྤར་བཞིན་ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱུར་བཞུགས་ཏེ་.....
 ཟབ་ལམ་རྩོམ་རིམ་ལྔ་འབྱུར་གྱི་ངང་ཅུ་གནམ་ལོ་གསར་ཅུ་ཉེ་བར་ཚུན་ཆད་
 ཅུ་བཞུགས་ནས་རྩོམ་ཆུ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཉེར་ལྷ་སྒྲོར་ལ་སྦྱིན་སྲོགས་.....
 སོགས་གནས་སྦྱིན་མཛད་དེ་བཅད་རྒྱུ་གྲོལ་ཐོག་ཆོས་ཉེར་བརྟུན་གྱི་ཉིན་སེར་
 བྱེས་ཀྱི་ཆང་གི་ལས་སྡེ་རྣམས་ནས་གཏེར་ཕྱར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་གདན་
 སྤངས་ནས་མཛལ་བྱུར་བཅར་བར་མཛོད་འབྱལ་ཐུགས་སྦྱོན་སོགས་རྒྱ་ཆེར་
 མཛད་པ་དང་། གཞན་ཡང་མཐའ་དབུས་གྱི་དད་ལྷན་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་ཅུ་
 མ་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་སོགས་གྱི་བཀའ་དྲིན་དང་ཕན་འདོགས་སྦྱེལ་བཞིན་
 པར་ཞག་འགའ་ཉུན་ཆགས་པར་བཞུགས་སོ། །

༥ འདིར་སྒྲས་པ། སྤྱིད་པ་འདི་ན་ཆེ་ཞིང་མངོན་མཐོ་བའི། །དྲེགས་ལྷན་
 ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་བྱུར་ཕུད་ལ། །ཞབས་སེན་ལྷ་བ་གསར་པ་འགོད་མཁས་
 པའི། །མགོན་པོ་ཁྱེད་ནི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གཙོ། །དམ་པའི་དོན་ཅུ་རབ་འབྱམས་
 བེ་ཁྱོ་ཀུན། །སྒྲོ་(༢༡༥) བསྐྱེད་བྱེད་པོར་ཀྱལ་ཀྱང་སྤང་རོ་བ། །བསྐྱེན་སྦྱབ་
 མཛོད་སོགས་མཐའ་སྤྲས་མཛད་པའི་འཕྱུལ། །ཅུ་མར་སྟོན་འདི་ཐབས་གྱིས་
 འགྲོ་འདུལ་བརྟུན། །སྤང་སྤྱིད་འཁོར་འདས་གདོད་ནས་རང་རང་གི། །རོ་པོས་
 སྤང་པར་རིང་ནས་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱང་། །རྒྱ་འབྲས་ཉིན་འབྲེལ་མི་བསྐྱེད་སྤྱི་ཞིབ་
 ལ། །ལྷག་པར་བཙོན་འདིའང་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ལམ། །ཆོགས་གཉིས་མཐར་ཐུན་
 སྦྱ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ། །དབང་བསྐྱར་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོར་ཀྱལ་བེན་ནས། །ད་
 ཅུང་རྩོགས་སྦྱིན་སྦྱངས་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཀུན། །བདག་གིར་མཛད་འདིའང་
 བསྐྱགས་འོས་ཀུན་གྱི་ཕུལ། །ཅུས་ངན་མཐར་སྦྱེས་བདག་སོགས་འགྲོ་བ་ཀུན། །

ཀྱན་མཁྱེན་འདྲེན་པ་དཔལ་གྱིས་འདྲོར་བའི་ཆོ། །ཆོ་རབས་རྩ་མར་བཞེན་
 པའི་དམ་པ་གང་། །གང་འདུལ་ཐབས་ཀྱི་རྩ་མོ་འབྲུམ་རྩ་བཞུར། །དང་རྩས་
 མཁས་དང་བཞུན་འདྲིན་རྩ་རྫོམས་པལ། །ལེགས་བཤད་རྩ་འདྲིན་མཐུད་
 བརྒྱས་བཅིངས་གྱུར་པས། །མི་སྤྲི་རྩོལ་རྩར་སྤྲུབས་སུ་འཆེལ་རྩས་འདིར། །
 ཁྱོད་ནི་ཉིན་མཚན་མདོ་སྤྲུགས་ཆོས་ཀྱི་འདའ། །སྤྲོན་ཆོ་འཕགས་ཡུལ་རྒྱན་
 རྩག་མཚེག་གཉིས་དང། །དབྱུས་འགྱུར་སྤྲོངས་འདིར་རྩ་རྩེ་འཆང་དབང་
 ཁྱོད། །གནས་དང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ལས། །བྱབ་བཞུན་འདྲིན་དང་
 སྤེལ་ལ་ཐ་མི་དད། །ཟབ་མོའི་ལྟ་དང་རྩ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ། །བྱང་རྩ་འབྲེལ་
 བའི་ལམ་བཟང་ཆད་མེད་རྩ། །འདྲོམས་ཆོ་མད་བྱང་བཀོད་པའི་འདྲིག་རྩེན་
 དེའང་། །ཐོས་པ་མེད་པར་ཞིང་འདིར་སྤྲུགས་སམ་སྤྲུམ། །ཞིས་པ་ནི་བར་
 སྤྲུབས་ཀྱི་ཆོག་སུ་བཅད་པའོ། །

༥ དེ་ནས་སྤྲོད་འབྲེལ་གྱི་སྤྲོད་རྩ་ཞེས་སུ་འབོད་པ་ལྷགས་མོ་བྱ་མའི་
 རང་ཞལ་གསར་རྩ་རྩོམས་པའི་དགའ་སྤྲོན་ལ་སྤར་བཞིན་རྩོམ་པར་མཛད་
 ཐོག་ལྟ་ལྟར་རྩ་རྩོ་ཤྱག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སོགས་ལ་མཚོད་འབྲུལ་སྤྲོན་ལམ་
 སྤྲུགས་བསྐྱེད་བསམ་ལས་འདས་པ་མཛད་ཅིང་། ཆོས་གཉིས་ཉིན་གྱི་འདྲིན་
 གཉིས་པའི་ཕོ་བྲང་རྩ་མོ་གོས་ས་ལྟ་མའི་འདྲེན་མཚེག་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་གཟིགས་མཚེག་དང་། །(༢༡༥ན) ས་ཆེན་ཆོས་བཞིན་སྤྲོད་པའི་བྱེད་རྩ་
 མོ་ཆོག་ནོ་མེན་ཏན་ས་མ་ཉི་པའི་བཅས་སུ་གནམ་ལོ་གསར་ཆོས་ཀྱི་རྩེན་
 འབྲེལ་ལེགས་ཆོགས་སྤེལ་བའི་མཇལ་ཁྱུ་སོགས་ལེགས་པར་མཛད། དེ་ནས་
 སྤྲོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྤྲུབས་མཐའ་དབྱུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཞལ་མཇལ་
 སྤྲུག་དབང་བྱིན་རྒྱལས་སོགས་འདྲོད་མོས་ལྟར་སྤྲུལ་ཞིང་བཞུན་པའི་གསལ་
 བྱེད་ཆེན་པོ་སེམས་དཔའ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཆོས་དཔོན་གདོང་སྤྲོ་བ་སོགས་
 འགའ་ཞིག་ལ་སྤྲོ་ཆེའི་འགལ་སྤྲོན་ནི་སྤྲོར་ཆོ་རྩ་བྱང་འབྲེལ་གྱི་དབང་དང་.....

རྒྱུ་གནང་། རས་རྒྱུ་ལུགས་ཀྱི་ཆོ་འགྲུགས་མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་ལག་ལེན་
 དམིགས་རིམ་དང་བཅས་པ་སོགས་རྒྱུ་པར་སྦྱུལ། གདན་ས་གསུམ་གྱི་ཤུ་
 རིགས་སོགས་མང་པོར་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུ་པ་སོགས་ཀྱང་.....
 ཆེས་མང་བར་སྦྱུལ། འདི་དག་གི་སྤྱི་མང་པོར་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་
 མ་ཞིག་ལ་གཟིགས་པས་ཁ་བཏགས་དང་། གོས་ཆེན་སོགས་ལ་སྦྱན་སྒྲ་བདེ་
 གཤེགས་བརྒྱད་དང་འཇམ་དབྱངས་བཅས་ཀྱི་སྦྱ་པར་ཆེས་མང་པོར་བཏབ་...
 པར་མཛད་ནས་བྱིན་ཏེན་རྒྱལ་ས་རིས་མེད་འགྲོ་ལ་བགོ་སྒྲུ་དུ་འབྱེད་པར་.....
 མཛད་སྤང་སྟེ་གསུམ་བྱ་དེ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ས་.....
 བོན་བཅོམ་པ་དང་། ཆོས་རབ་དུ་རྒྱལ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་
 འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་དགོངས་པ་གོར་མ་ཆག་གོ། །དེ་.....
 རས་ལོ་དེའི་ཉོར་རྒྱ་གསུམ་པ་ཆེས་པ་ན་ལོ་ལྟར་བཞིན་གྱི་བཀའ་ཆོས་ཆེན་མོ་
 གནང་བའི་དགོངས་བཞིན་གཏད་དེ། བཞི་ཕྱེད་ཤུ་ཁང་ཆེན་མོར་ཁུ་བ་པོ་
 བསམ་བཞིན་དུ་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དུ་བྱོན་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་བདག་.....
 ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ས་དང་གདན་ས་གསུམ་དང་རྒྱུད་ཤུ་རྒྱལ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་...
 སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་གདན་ཟུར་པལ་ཆེ་བ་དང་། དཀའ་རབ་འབྱམས་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་དང་ཆོས་འགྲིམ་སྟོ་གསར་བ་སོགས་བསམ་ལས་འདས་པ་དང་།
 བཀའི་(༢༡༥) གུང་སྟོན་ཟུར་པ་རྒྱལ་ས་ལ་སོགས་པའི་མི་དྲག་མེར་སྐྱུ་དུ་མ་...
 དང་། གཞན་ཡང་དད་འདུས་ཀྱི་སྟེ་བའི་ཆོགས་པ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་སྟོར་ལ་
 གོང་རྒྱའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཉོན་ནས་དབུ་ཚུགས་ཏེ། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 གསུང་གི་ཉིང་ཁ། མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་སྟོང་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 བགོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་པོ་ཆེ། སྒྲུ་ལྷན་ཐར་འདོད་རྒྱལ་ས་ཀྱི་འཇུག་དོགས་
 ཟབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པ། ཆེ་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་གདམས་པ་
 རིན་པོ་ཆེ་ལོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་མཚུངས་པ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་

མོའི་བཤད་ལུང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཡང་ལྷག་མཐོང་ཆེན་
མོའི་སྐབས་སྐྱ་ཉི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ལྷག་མཐོང་.....
མཆན་མ་དེ་བཞིན་ལྷག་མཐོན་ཉིད་ནས་མཁན་ཆེན་རྩི་རྩེ་འཆང་རྒྱ་མཚོ་
མཐའ་ཡས་པར་གསན་འདུག་པའང་དེང་སྐབས་ལུང་རྒྱན་དགོན་པ་དང་.....
བཅས་ད་ལམ་ཆོགས་ཆེ་སར་སྤུལ་ན་བཤད་ལུང་གི་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ཡོངས་.....
ཞེས་ལྷག་མཐོང་མཆན་སྐགས་མའི་ལུང་དང་སྒྲིམ་བཤད་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་
སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་ཉིན་མོ་ལྟར་.....
གསལ་བར་མཛད་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་ལམ་ལས་དབྱགས་.....
ལུང་སྟེ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་སྦྱར་བར་མཛད། འདིས་མཚོན་ཉི་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་འདིས་སྐྱ་ཕྱི་ཀུན་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སོགས་མདོ་སྐགས་གྱི་.....
ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་བཀའ་སྒྲུལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱ་གསུང་བྱགས་གྱི་མཛད་པ་ཀུན་སྦྱོང་ཚུན་ཆད་ཀྱང་ངོ་མཚར་.....
ཆད་དུ་བྱང་བ་བསམ་ལས་འདས་པ་དག་མཐོང་ཞིང་ཐོས་མོད་ཀྱང་མཐའ་.....
དག་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་རི་མོར་འགོད་པའི་ངལ་བ་སྟོན་པར་ག་ལ་རུས་
ཤིང་། དེ་ལྟ་ནའང་རགས་རིམ་གལ་ཆེ་འགའ་ཞིག་ཕྱི་རབས་རྣམས་གྱི་དད་
པའི་གསོས་དང་མིག་རྒྱན་དུ་འགྱུར་ཕྱིར་ངེས་པར་འགོད་དགོས་པར་སེམས་
པས་མདོར་བསྡུས་གྱི་ཚུལ་དུ་(༡༧)ལྟ་བུར་ཅམ་སྤྱིང་བའི་སྐབས་ཕྱིན། དེ་
ཡང་ལམ་རིམ་སོགས་གནང་བའི་སྐབས་ལྟ་བུར་མཚོན། ཐོག་མར་གང་གི་
གསུང་གི་བདུད་ཅི་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་གདུལ་བྱ་.....
རྣམས་ཆོས་གྱི་རྩ་བར་འཁོད་ནས་དུལ་བ་དང་གུས་པ་བསྟོན་ཅིང་རྒྱགས་པ་.....
དང་མ་དད་པ་སོགས་ཆོས་ཉན་པ་དང་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོང་ལམ་དང་
ཆ་ལྷགས་སོགས་རིང་དུ་དོར་ཉི་དགེ་ཚུལ་སྦྱང་རྣམས་ནི་ཆོས་གོས་དང་།
གདིང་བ་དང་། མརྒྱལ་སོགས་འདུ་བཁྱིས་ཤིང་། བྱིམ་པ་དག་ཀྱང་དྲེགས་པ་

དང་སྟེགས་པའི་ཆ་ལྷགས་སོགས་སྤངས་ནས་ཚས་དང་མཐུན་པའི་གུས་པ་ཉི་
 བར་རྒྱབ་སྟེ་གནས་པས་མདུན་བདར་བ་དག་གི་དབུས་སུ་རི་ལྟར་བས་གཙང་གི་
 སྤུས་པོ་སྤུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་གྱི་གནས་ནས་འཇམ་སྤིང་དུ་བྱོན་པ་དང་སྟོ་ཀྱན་.....
 བྱས་མཚུངས་པར་འགྲོ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གི་ཚས་གྱི་བདུད་ཅིའི་....
 དགའ་སྟོན་འབྱེད་ནས་འགྲོ་བ་མཚོག་གི་དཔལ་ལ་འགོད་པར་བགྱེད་སྟུང་.....
 པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ནམ་པར་དཀར་བས་ཀྱན་ནས་བསྤངས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་
 ཏུ། བདག་ནི་གསུམ་ལྟན་དུར་སྒྲིག་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་རབ་
 དང་ལུལ་དང་གཙོ་བོར་བྱུར་པའོ། །བདག་ནི་བྱབ་བསྟན་ཡང་སྤྲིང་གསེར་
 མདོག་ཅིད་པའི་འཆང་བའི་རིང་ལྷགས་འཛིན་ཅིང་སྟེལ་བའི་བྱེད་པོ་ཟླ་མེད་
 པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཀྱན་ལ་མཚོན་པར་བྱ་བའི་སྤང་དུ་དུར་སྒྲིག་གི་མདངས་ཅན་
 གྱི་སྒྲ་གོས་མཛེས་པར་སྤྲུལ་གསེས་ཞིང་། གསེར་མདོག་གི་པའི་ལྷ་དབུ་ལ་མན་བ་
 ཉི་འཛིགས་པ་དང་ཡང་བ་དང་བག་ཚ་བ་སོགས་གྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་རྒྱུ་རིང་...
 དུ་བསྐྱངས་ཤིང་དམ་ཚས་གྱི་སེང་གའི་སྒྲ་དབྱངས་སྟོགས་པ་ལ་རིངས་པ་.....
 དང་སྒྲ་བའི་ཉམས་དང་བཅས་ཏེ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་....
 འཇུག་པའི་མདངས་གྱིས་བརྒྱན་བཞིན་པར་དལ་བུས་བྱོན་པ་དང་འདུས་པ་
 མཐའ་དག་ཀྱང་རིངས་པ་རིངས་པར་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་གུས་པའི་ཐལ་མོ་...
 གྱི་བོར་སྒྱུར་བཞིན་པར་འདི་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་མཁུན་བཙུང་.....
 ལུས་པའི་གོང་བུ་ལ་འཇམ་མགོན་(༡༧ ལ།) ཚས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པར་མཚན་....
 གསེས་བའི་སྟེས་བུ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་སྤྲུང་ཡང་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པར་ཡིད་.....
 ཆེས་གྱི་དད་པ་ཙེ་གཅིག་པའི་སྟོ་ནས་གསེས་འདེབས་དམིགས་བཙུང་མའི་རྒྱང་
 འདྲེན་འཁོར་ལྷག་དུ་སྟོག་བཞིན་པར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་ཞབས་གྱི་
 མཆིལ་ལྟམ་སོགས་ལེགས་པར་སེལ་ནས་ཚས་གྱི་བྲི་ལ་ཐུག་ལན་གསུམ་སྟོན་...
 དུ་གཏོང་བར་མཛད་ལ། བྲི་ཐུག་འཆལ་བ་འདི་ཡང་ཚུལ་རི་ལྟ་བུས་དགོས་པ་

རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡོད་སྟེ་ན། དེའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱི་
གསུང་བཞིན་འགོད་པར་བྱ་སྟེ་སོག་མར། བྱི་ཕྱག་མཛད་ཁར་རང་གི་མདུན་
ཀྱི་ནམ་མཁར་སང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྱི་མཐོ་
ཞིང་ཡངས་པའི་སྟེང་རུ་རོ་བོ་གང་གིས་ཆོས་གསན་པའི་དྲིན་ཅན་ཙ་ཙ་བའི་སྒྲ་
མ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་སྤྱད་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་གསལ་བཏབ་.....
ནས། དེ་ཉིད་ལ་བདག་གིས་འགོ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཆོམ་
པར་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་
བསྐྱེད་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྒྱད་ནས་སྤྱད་སྟེ་ཐར་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
གོ་འཕང་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འགོད་པར་བྱ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་པར་བྱིན་གྱིས་
ཚུབས་རུ་གསོལ་སྟེ་པའི་སྟོན་ནས་སྤྱག་ལན་གསུམ་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་གྱུས་
པ་དང་བཅས་ཏེ་ཞབས་ཀྱི་ཕྱས་མའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཅུགས་ནས་སྤྱག་ཐལ་མོ་.....
སྒྱུར་ཏེ་ཡུད་གཅིག་བཞུགས་པའི་མཐར་རྡོ་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་རྒྱ་དང་བཅས་
ཏེ་སྒྲ་མ་སྤྱད་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་རུ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་རང་ལ་བསྟིམས་པས་.....
རང་ཉིད་སྤྱད་པའི་དབང་པོར་ལམ་གྱིས་ཀྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་བཟན་པའི་སྟོན་.....
ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱི་ལ་འཛེགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་མཛད་པ་པ་
དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡང་ཡོད་དེ། དེས་པའི་དོན་རུ་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་རྡོ་རྗེ་
འཆང་རང་ཉིད་ལྷ་བྱ་ནི་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་སྒྱི་གཟུགས་སྤྱད་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་
རོ་བོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱན་མོང་གསུལ་བྱའི་སྤྱང་རོར་ཡང་ཡིན་པ་
ལ་ཡིན་པར་མཆོན་པར་བྱ་བའི་སྤྱད་དང་(༡༧༥) དེར་མ་ཟད་གསུལ་བྱ་སྟོན་
དམན་པ་དགའ་ཞིག་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྒྱན་ཆགས་
སུ་སྒྱེད་ཀའ་བ་དག་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ལྷ་བྱ་ལ་བཞེན་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་དང་མི་འབྲལ་བའི་དད་གུས་བཟན་པོར་འབྱུང་བའི་སྤྱད་དང་།
བཟན་པའི་བདག་པོ་སྤྱད་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གང་གི་.....

ཆོས་ཀྱི་བྲི་ལ་ཐུལ་ཆོབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བ་མཆོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་སྟོན་
 པ་པོ་གང་ཟག་ཐ་མལ་པ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་སྟོན་ས་འདོམས་
 བ་སྒྲིམ་འི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེང་ལ་ཞུགས་པས་ཆོས་གང་དང་གང་...
 འཆད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འགོ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་རྒྱལ་ས་པོ་ཆེའི་
 རྒྱར་འབྱར་བ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་དགོས་པ་ཆད་པོ་ཆེ་བསམ་ལས་.....
 འདས་པ་མཆིས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བྲི་ཐུག་གི་རིམ་པ་རྣམས་སྟོན་ཏུ་
 བཏང་བྱིན་ནས། ཆོས་ཀྱི་བྲི་འཕང་འཕྲོན་པོར་ཞབས་བྱང་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་དང་
 བཅས་ལེགས་པར་བཞུགས་བྱིན་པུལ་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ནས་ཀྱང་ཐུག་སྟོན་ཏུ་
 སོང་བའི་ཐོག་རང་རང་གི་སྟོན་ལ་གྱུས་པ་དང་བཅས་པས་འཁོད་བྱིན་ནས།
 རི་སྐད་ཏུ། ལམ་རིམ་ལས་གཙང་ཞིང་ཡིད་ཏུ་འོང་བའི་ས་ཐུགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་
 བྲི་དང་སྟོན་ལ་འཁོད་ནས། བདུད་ཆར་གཙོད་པའི་སྐྱགས་ཁ་ཏོན་ཏུ་བཏོན་
 བ་དེའི་འཁོར་ཡུག་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་ཏུ་བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་རིགས་
 ཀྱི་ལྟ་རྣམས་མི་འོང་ལ། འོངས་ཀྱང་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རུས་པར་སློ་གྲོས་རྒྱ་
 མཆོས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པས་སྐྱགས་དེ་འདོན་ལ། ཞེས་ཆོས་ཉན་བཤད་
 ལ་བར་ཆད་མི་འཇུག་པའི་སྐད་ཏུ་བདུད་ཆར་གཙོད་པའི་སྐྱགས་འདོན་པར་
 གསུངས་པ་དང་ཤེར་སྟེང་གི་མདོ་སྟེ་བཏོན་པ་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་མ་མཆིས་...
 པར་མ་བཟད་དེང་སང་ཆང་མས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཐུས་ཡིན་པ་ལྟར་...
 ཤེར་སྟེང་ལན་གསུམ་དང་། དེ་རྗེས་སེང་གདོང་མའི་སྐྱགས་འབྲེང་སྐྱར་རེ་
 དང་ཤེར་སྟེང་གི་སྐྱགས་བརྒྱུག་པ་དང་བཅས་པའི་མཇུག་ཏུ་བགེགས་རིགས་...
 ཞི་བའི་ཤིས་བརྗོད་དང་(༡༡ འབ) བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོ་བསྐྱལ་ཀྱང་རྟོ་རྗེ་...
 འཆང་ཉིད་ནས་མཛད་ཅིང་། དེ་རྗེས་ལམ་རིམ་ལ་རྒྱ་ཆེན་སྦྱོང་བརྒྱད་དང་
 ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་གསལ་འདེབས་ཡོན་...
 ཏན་གཞི་གྱུར་མ་དང་བཅས་པ་དང་། སྒྲ་མ་མཆོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཐུག་ཆེན་

གསོལ་འདེབས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་གང་དང་གང་འཆད་པ་སྐབས་སུ་
བབ་པ་དེ་དང་དེའི་བླ་བརྒྱད་གསོལ་འདེབས་སོགས་གདངས་སྟོན་པོ་དང་.....
བཅས་ཏེ་ཡིད་ལ་འགྱུར་བ་ཐོན་ངེས་པ་བླ་སྟོབ་ཆང་མས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་.....
གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་ཡོན་གྱི་མཚལ་གསོལ་འདེབས་ཆོགས་བཅད་དང་བཅས་པ་
རྣམས་ལེགས་པར་ཕུལ་གྱུ་ཞུན། སྐར་ཡང་གསེར་མདོག་གིས་མཆན་པའི་པཎ་
ལྷ་མཛེས་པར་དབུ་ལ་མན་བས་ཏེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་བཙུང་
བ་ཆེན་པོ་མི་བཟོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་བཞིན་པར་དཔལ་གྱི་མགུར་ནས་
གསུང་ཆངས་པའི་སྐྱ་དབྱངས་དང་ལྷན་པས་ཐོག་མར་སྟོན་འགྲེའི་ཆོས་བཤད་གྱི་
རིམ་པ་མཛད་པའི་ཆེན་འདི་སྐད་ཅེས། ཇི་སྐད་དུ་ཡང་འཇམ་མགོན་ཆོས་གྱི་
རྒྱལ་པོ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པའི་གསུང་ལས། དལ་བའི་རྟེན་འདི་ཡིད་བཞིན་ཚར་
ལས་ལྷག །འདི་འདྲ་རྟེན་པ་ད་རེས་ཙམ་ཞིག་ཡིན། རྟེན་དཀའ་འཇིགས་སྐྱ་
ནམ་མཁའི་སྟོག་དང་འདྲ། །ཚུལ་འདི་བསམ་ནས་འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་ཀྱན། །
སྟོན་པ་འཕྱར་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་གྱུར་ནས། ཉིན་མཆན་ཀྱན་དུ་སྟིང་པོ་ལེན་
པ་དགོས། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། །ཐར་འདོད་བྱོད་
ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱངས་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤིན་དུ་
གཡོ་བ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་སྟེས་བྱ་དམ་པ་ཕྱད་རྟེན་དཀའ། །དེ་བས་ཤེས་རབ་
ཐབས་ལ་གཞིལ་བ་ཡིས། །ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མཆོག་དེ་སྟུབ་པར་གྱིས། །ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པ་སོགས་སྟོན་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་
པ་གང་ཡང་བྱང་བ་ཞིག་གིས་སྟོན་བསུས་ནས། དེ་བས་ན་རང་ཅག་རྣམས་
ཀྱིས་རྟེན་པར་དཀའ་(༢༡༩) ཞིང་རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་
བཟང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ། མཇལ་བར་དཀའ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་སྟེ་དང་བྱད་པར་དུ་ཡང་ཁམས་གསུམ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་
པོའི་རིང་ལུགས་མདོ་སྟགས་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་མཇལ།

སྤང་པར་དཀའ་བའི་སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་མགོན་
 གྱིས་བྱིན་པ་སྟེ་མཐུན་སྦྲེན་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་རྒྱས་འདིར་དོན་མེད་པའི་
 བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བཅན་ཆོད་རྒྱ་སྤངས་ནས་ཉིན་མཆོན་ཀྱན་རྒྱ་དལ་འབྱོར་
 གྱི་ཉིན་ལ་སྟོང་པོ་ལེན་སྤུབ་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱེད་དགོས། ཞེས་པ་ལ་
 སྔགས་པ་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འགོ་ཐོག་མར་ན་བའི་བྱ་གར་སོན་པ་ཅམ་
 གྱིས་ཀྱང་དབང་མེད་རྒྱ་སྤང་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། དད་པ་དང་གྲས་པ་ཆེན་
 པོ་ཆེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོ་མཆོར་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་
 ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དངོས་གཞིའི་གསུང་ཆོས་གཞུང་རྒྱུང་རྣམས་ཀྱང་ཁྲལ་ཆོས་
 དང་སྤྲ་བཅོས་ལྟ་བུར་མ་སོང་བར་ཐོག་མར་ལུང་གི་རིམ་པ་རི་ཅམ་འོས་པ་
 ཞིག་སྒྲུལ་ཐོག་ལན་དང་པོར་ལུང་རིག་གཏན་ཆེགས་རྒྱ་མའི་སྒྲིན་ནས་གསུང་
 བཤད་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་ཤིང་མཐའ་ཆོད་པར་སྒྲུལ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྲར་
 ཡང་སྤྲར་རི་ལྟར་གསུངས་པ་རྣམས་གྱི་གསུང་བཤད་མདོར་བསྒྲུས་ཏེ་ཉམས་
 ལེན་གྱི་རིམ་པ་འབའ་ཞིག་ཙམ་རྒྱ་བཏོན་ནས་འཆད་པར་མཛད་པ་དང་།
 སང་ཉིན་སྤྲར་ཡང་ཁ་སང་བཀའ་སྒྲུལ་བ་རྣམས་ལ་བསྒྲུས་བཤད་གསལ་འདེབས་
 གྱི་ཚུལ་དང་། ལུས་པ་རྣམས་ལ་ད་རུང་རྒྱས་བཤད་དང་བཅས་ཏེ་ཆོས་སྒྲར་
 ཆང་མ་ལ་གསུང་བཤད་རྒྱས་འབྲིང་བསྒྲུས་པ་གསུམ་རེའི་སྒྲིན་ནས་གསུངས་པ་
 སྔགས་མདོར་ན་ཆོས་འཆད་པ་ལ་སྒྱུ་རལ་རུབ་པ་དང་ལེ་ལོ་སྔགས་གྱི་ཚུལ་
 རུང་བད་ཅམ་ཡང་མི་བཞེས་པར་རི་སྤྲད་རྒྱ། དམ་ཆོས་པད་མ་དཀར་པོ་ལས།
 མཁས་ཏེ་ཉག་རྒྱ་སྤྲག་དོག་མེད་པར་ནི། །སྒྲ་ཆོགས་དོན་ལྡན་སྟན་པའི་གཏམ་
 ཡང་སྟོན། །ལེ་ལོ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་རབ་སྤངས་ནས། །སྒྱུ་བ་སྟོམ་པའི་འདུ་
 (༡༡༧) ཤེས་བསྐྱེད་མི་བྱ། །མཁས་པ་མི་དཀའ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས། །
 བྱམས་པའི་སྟོབས་ནི་འཁོར་ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཉིན་མཆོན་རྒྱ་ཡང་ཆོས་
 མཆོག་རབ་རྒྱ་སྟོན། །མཁས་པ་དེས་ནི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དཔེས། །འཁོར་རྣམས་

མགུ་ཞིང་དེ་བཞིན་དགའ་བར་བྱེད། །དེ་ལ་ནམ་ཡང་འདྲོད་པ་རྒྱང་བྱེད་
 མེད། །བས་དང་སྐྱམ་དང་བཟའ་དང་བཅའ་བ་དང་། །ཤོས་དང་མལ་ཆ་ཆོས་
 ཤོས་རྣམས་དང་ནི། །ན་བའི་གསོས་སྒྲན་དག་ཀྱང་མི་བསམ་སྟེ། །འཁོར་
 རྣམས་ལ་ནི་ཅི་ཡང་མི་བསྒྲང་ངོ་། །གཞན་དུ་མཁས་པ་རྟག་དུ་བདག་ཉིད་
 དང་། །སེམས་ཅན་འདི་དག་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག། །ཐན་ཕྱིར་འཇིག་
 རྟེན་ཆོས་གང་བཟུན་པ་དེ། །བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱན་སྒྲམས་སེམས། །
 ཞེས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་འཆད་པའི་ཚུལ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་་་་
 ཆ་ཙམ་ཡང་མ་ལྷས་པར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་ངེས་་་
 པར་དུ་ཆང་བར་མཆིས་པ་ནི་ཞེ་འདྲོད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཀྱན་ལ་གྲགས་ཤིང་་་
 གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། །གང་གསུངས་པའི་ཆོས་གྱི་ཚུལ་མཐའ་དག་ཀྱང་ཇི་སྐད་
 དུ། དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཐོག་མར་དགེ་བ། བར་དུ་དགེ་བ། ཐ་མར་དགེ་བ། རོན་
 བཟང་པོ། ཆོག་འབྱུ་བཟང་པོ། ཞེས་སོགས་མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཡིན་པ་ནི་སྤར་གོང་དུ་ཡང་བྱུར་ཙམ་བརྗོད་ཟིན་པར་མ་བཟང་རྒྱས་པར་ཤེས་་་
 ན་འདྲོད་ན་གསུང་བཤད་གྱི་རིམ་པ་འགའ་ཞིག་ཟིན་བྱིས་སུ་བཀོད་པ་རྣམས་་་་
 ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་ཐུན་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆུག་དུ་ཡང་ཁོ་པོས་
 ཇི་ལྟར་བྱས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཆོག་ཙམ་དུ་མ་ལྷས་པ་ཐུག་ལེན་དུ་ཐེབས་་་་
 ངེས་པ་དང་། །འཇམ་མགོན་སྤྲ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཟུན་པ་འདི་ཉིད་
 ཀྱང་དུས་མཐར་མི་ཉམས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་་་
 ཅིས་ཀྱང་ནས་འབད་དགོས་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཉན་བཤད་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་
 བ་རྣམས་རྟོགས་བྱུང་དུ་བསྔོ་བའི་སྤྲད་དུ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་་་
 འཆུག་པའི་སྦྱོན་ལམ་རྣམས་ཆག་མེད་དུ་གསུངས་(༢༩༠ན) པ་དང་། །དེའི་
 རྗེས་སུ་གཏང་རག་གི་མཆུལ་དང་། །ལམ་རིམ་སྦྱོན་ལམ་དང་བཅས་པས་
 མཐའ་རྟེན་པ་སྟེ་ཆོས་ཐུན་རེ་རེ་ཡང་སྦྱར་དངོས་རྗེས་གསུམ་རྣམ་པར་དག་་་

བ་འབའ་ཞིག་དང་། གསུང་ཚས་གྲུ་ཉེ་ཆེ་ཉེན་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་
 མཚན་པའི་སྒྲ་གོན་གྱི་རིམ་པ་དང་། ཉེན་སྲི་མའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་འཛིགས་
 མཛད་རྗེ་རྗེའི་ནལ་འབྱོར་སྒྲ་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྒྲ་ནས་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཉིད་དཀྱིལ་...
 འཁོར་གྱི་བདག་པོར་བཞེངས་ཏེ་སྒྲ་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་མཚན་པའི་...
 གསུང་ཚོག་ཚོགས་མཚན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་ཚས་ལྷ་
 བ་དམངས་ནས་གཏང་རག་ལེགས་འབྱུང་གྱི་ཐོག་ཏུ་སྒྲ་སྒྲུལ་ཆེ་ཆུང་འཕམ་
 སྒྲིབ་དཔོན་སྤྱི་གདན་བྱུང་གང་ཡང་བྱུང་བ་ལྟ་བུས་མཐུལ་གསུང་བཤད་གྱི་...
 རིམ་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་བཀོད་པས་སྒྲ་བྱངས་པའི་དངོས་
 བཤམས་གྱི་འབྱུང་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྐབས་སུ་རྗེ་རྗེ་
 འཆང་རང་ཉིད་ནས་སྒྲིམ་པ་གསར་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ན་...
 ཡང་བརྒྱད་ལྟན་དམ་པའི་ཕྱག་བཞེས་མི་ཉམས་པར་མཛད་པའི་སྒྲ་ཏུ་སྤྱི་...
 ཕྱག་གི་མཐུག་ཏུ་ཐོག་མར་རང་ཉིད་གྱི་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲིམ་པ་འཛིན་པ་དང་།
 དེ་རྗེས་ཚོས་གྱི་སྤྱི་ལ་བཞུགས་ནས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་ཆེར་...
 བརྗོད་པ་སྒྲིན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིན་ནས་འདུས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ལ་...
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་གའི་རིམ་པ་ཕྱག་ལེན་ལྟར་གནད་སྒྲིན་ཏུ་...
 སྒྲུལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྤྱི་ཤིངས་ཅན་ཤ་སྒྲིག་ཏུ་སྒྲིན་པར་མཛད་པ་དང་།
 མཐུག་ཏུ་རང་རང་གི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དགོ་ཅ་རྣམས་རབ་དཀར་ལྟ་རྒྱས་...
 གངས་རིའི་མདངས་ལྟན་གྱི་གཟུགས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ནམ་ཞིག་དབྱུས་འབྱུར་...
 རྗེ་རྗེ་གདན་གྱི་སྤྱི་ལ་བྱམས་མགོན་ཉེན་བྱེད་དབང་པོ་ཤར་བའི་ཆེ་བདག་...
 སོགས་རྣམས་འདུས་པ་དང་པོའི་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྐྱེ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་བྱམས་
 མགོན་གྱི་ཕྱག་གཡས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་(༢༡༠ བ) གྱི་གཙུག་ཏུ་བཀོད་...
 ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལྷང་བསྐྱན་པ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་ཏུ་དགོ་ཅ་རྣམས་བར་མ་དོར་
 ཆུད་མི་བ་བར་རྒྱལ་ཆོབ་བྱམས་པ་མགོན་པོར་སྒྲ་མ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ནས་རྗེ་

ཆེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་གཉེར་དུ་གཏད་པའི་སྤྲད་དུ་ལྟ་རྒྱས་རྣམས་ཐུག་དུ་བསྐྱམས་.....
ནས་གྲས་པ་ཆེན་པོས་དབུ་ཐད་དུ་འཛིན་བཞིན་པར་༥ སྤྱབས་མགོན་ཉིད་.....
ནས་འགོ་བསྐྱལ་མཛད་དེ་ཆོགས་པ་ཆང་མས་མགྱིན་གཅིག་དུ་དབྱངས་སྟན་
པོ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་འདུན་ཅེ་གཅིག་པས། རམ་ཞིག་རྟོར་གདན་
མ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གསུང་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་དུ་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་རིམ་པ་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་.....
ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ཚུལ་སོགས་མཐའ་ཁྲིམས་པར་བཀའ་སྤྱུལ་བའི་.....
མཐར་དགེ་བ་རྗེགས་བྱང་དུ་བསྟོ་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་....
སྟན་༥ གཞུང་ས་མཆོག་ནས་གཏང་རག་ལེགས་འབུལ་གྱི་ཐོག་དུ་གདན་ས་.....
ཆེན་པོའི་སྟོབ་དཔོན་ཁྱི་གདན་བྱུར་གང་ཡང་བྱང་བ་ཞིག་གི་མཚུལ་གྱི་བཤད་པ་...
དང་བཅས་ཏེ་གཏང་རག་གི་མཆོད་སྟོན་སྟོ་བ་དང་འབྲེལ་བར་༥ ཞབས་བརྟན་....
བདེན་ཆོག་སྟོན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་སོགས་ངལ་བ་དོན་ལྟན་.....
འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་
པ་རོ་མཆར་ཅན་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཆོན་དོན་བྱང་པར་ཅན་དུ་མ་དང་....
གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་དགོས་པ་མད་དུ་བྱང་བ་རྒྱ་ཆེར་....
བཤད་པར་བྱར་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཡི་གེའི་ཁུར་གྱིས་འཛིགས་པས་མ་བྱིས་ཤིང་།
འདིར་བྱར་ཅམ་བཀོད་པའི་ཚུལ་འདི་རྣམས་ཀྱང་ལམ་རིམ་སོགས་རྒྱན་གྱི་.....
བཀའ་ཆོས་ཆེན་མོའི་སྐབས་ཀྱི་མཛད་པ་རགས་རིམ་རྣམས་ཡིན་གྱི། གཞན་
དུ་ན་ད་དུང་གསང་སྤགས་ཐབ་མོའི་དབང་ཆེན་དང་བསྐྱེད་རྗེགས་ཀྱི་ཐབ་....
ཁྱིད་སོགས་སྤྱུལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་རོ་མཆར་མད་དུ་བྱང་བ་...
མཐའ་ཁྲིམས་པ་དག་མཆིས་མོད་ཀྱང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་མཐའ་དག་འདིར་
འགོད་པར་མ་རུས་ལ། འགའ་ཞིག་ནི་དབང་(༡༩༡༩) ཆེན་རྣམས་སྤྱུལ་སྐབས་
ཀྱི་བེན་བྱིས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༥ འདིར་སྤྲུལ་པ། ཐུབ་གཞུང་དགོངས་དོན་དག་བྱེད་ཁྱེད་ཀྱི་མིང་། །ལྟར་
 ལྟར་ལྟར་རིག་རྟོགས་མས་སྤྲུང་བྱུར་པ། །ཁྱོད་གསུང་དྲི་མེད་ནོར་བུ་གེ་ཏ་
 ཀམ། །འགྲུབ་པར་བྱས་འདི་འགྲོ་བའི་གདུང་སེལ་ཆབ། །ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་
 དུག་གསུམ་ཐུན་པའི་མདངས། །དུང་ནས་འབྱུན་ཅིང་ལྟར་རྟོགས་འོད་དཀར་
 གྱིས། །འགྲོ་རྒྱུད་ཀྱན་དའི་ཆལ་རབ་དགེར་མཛད་པའི། །ལེགས་བཤད་དེ་དག་
 རྩོན་མེད་ཚུ་ཤེལ་དབང་། །མགོན་ཁྱོད་འགྲོ་ལ་དམ་ཆས་འདོམས་པའི་ཆོ། །
 གསང་གསུམ་མཛད་པའི་ཆ་ཤས་རེ་རེས་ཀྱང་། །འབྲལ་ཡུན་ལེགས་པའི་བེལ་
 མངར་འབྱམ་ཕྱག་དུ། །འདིན་ན་ཐུབ་བསྟན་མགོན་བཅས་ཅིས་མི་འགྱུར། །མི་
 འཇིགས་གདོང་ལྡན་བཀྲེགས་པའི་བྲི་འཕང་ཆེར། །ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་སྤྲ་
 མར་ཕུལ་ཀྱན་གྱིས། །ལན་བརྒྱར་བསྟགས་ཤིང་ཡོངས་སུ་དབང་བསྐྱར་བའི། །
 རང་རྟགས་ངོམས་ཐྱིར་གསེར་མདོག་ཅོད་པར་འཆང་། །འཁོར་བའི་འདམ་
 དུ་བྱིང་བའི་འགྲོ་རྣམས་ལ། །མི་བཟོད་བཙེ་ཆེན་བཟེར་བརྒྱས་ཡོངས་བསྐྱལ་
 བས། །འདྲམ་བཅས་ཞལ་གྱི་པད་མོའི་གེ་སར་ལས། །ཟབ་དོན་སྤང་ཅིའི་
 དགའ་རྟོན་ཀྱན་དུ་འབྱེད། །འཇམ་དཔལ་སྒྲིང་པོའི་ལྷགས་བཟང་སུ་མཛ། །
 ཐོས་བསམ་གྱི་དོར་འབྱམ་གྱིས་སྤྲངས་པའི་མཐུས། །མ་ནོར་ལམ་མཆོག་བཙོ་
 མའི་མདངས་འདིན་པ། །གདུལ་བྱའི་རྒྱན་དུ་སྤེལ་མཁས་ཁྱོད་ཁོན། །གཞན་
 དུ་དེང་དུས་སྟིགས་མའི་མེ་ལོང་ངོས། །ཚུལ་འཆོས་གཟུགས་བརྟན་བསྐྱར་
 བའི་ངང་ཚུལ་ལ། །བཟང་པོར་སྒྲོམས་པ་འཆང་རྣམས་རང་གཞན་ཀྱན། །བསྐྱ་
 བྱེད་སྐྱ་མའི་འབྲལ་འཁོར་ཅིས་མ་ཡིན། །སྒྱན་སྤངས་ཐུན་པའི་མལ་དུ་གནས་
 འཆའ་ཞིང་། །རང་དོན་འབའ་ཞིག་སེམས་པའི་སེར་མིག་ཅན། །ལྷག་ཆས་
 སྤང་ངན་སྒྲིག་རྣམས་ཁྱོད་གསུང་གི། །ཉིན་བྱེད་ཤར་ཆོ་མི་སྤྲིའི་ཁུང་བྱར་
 ཡིབ། །ལྷ་ལྷན་དུས་ཀྱི་ཐུང་མ་ཐང་ཆེན་དུ། །ལྷག་སྤྲུང་ཆ་བའི་རེག་བྱས་ཉེར་
 ཟེན་པའི། །ཉམ་ཐག་འགྲོ་(༢༩༡བ) རྣམས་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་རྒྱན་གྱིས། །འཆོ་

མཛད་མགོན་པོ་ཁྱོད་ལས་གཞན་སུ་ཞིག   །དེ་མྱིར་དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆེ་
རབས་ཀྱི། །འཕྲིང་བ་ཀྱན་རྒྱུང་ཁྱོད་ཉིད་བསྟེན་བྱེད་ཅིང་། །བཀའ་བཞིན་
སྦྱབ་པའི་མཆོད་པ་བཀྱི་བ་ལ།   །ཁོར་བཟང་གཞོན་ནུའི་སྦྱོང་དང་མཚུངས་
པར་ཤོག །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རིམ་པའོ། །

༥ དེ་ལྟར་གསུང་ཆོས་སོགས་སྦྱལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་
ཐར་མད་རྒྱུང་བ་རྣམས་རགས་བསྐྱུས་སྟོམས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱ་བོད་ཟིན་ནས་
སྐར་ཡང་སྐར་བཞིན་རྒྱ་རྣམ་པར་ཐར་པ་དཔྱུས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་ང་་
ནི། དེ་ཡང་གོང་རྒྱ་བརྒྱན་པ་ལྟར་ལོ་དེར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལྟག་མཐོང་མཆན་
སྐགས་མ་དང་བཅས་པའི་བཤད་ལུང་ཟབ་རྒྱས་ཟླ་བ་ལྟག་ཙམ་ཀྱི་བར་རྒྱ་ལ་
ནས་ས་ག་ཟླ་བའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་སོགས་་་
ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དེ་གོང་ཙམ་ནས་བདེ་ལྷན་ཞིང་གི་མགོན་པོ་་་ པཎ་ཆེན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོའི་མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་་་ རྒྱལ་
དབང་ཐུག་ན་པད་མོའི་ཞབས་རྒྱུང་རྒྱ་ཐུགས་རྒྱུགས་བཞེས་པར་དབྱུས་སྦྱགས་་་་
སུ་ཆེབས་བསྐྱོད་པའི་ཐེབས་བསུ་དང་མཇལ་འབྱལ་ཀྱི་རིམ་པ་སོགས་རྒྱས་་་་
པར་མཛད་དེ་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་སུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་ནས་ས་ག་ཟླ་བའི་
ཡར་ཆོས་བཙུ་རྒྱས་ཆེན་གསུམ་འཛོམས་ཀྱི་ཉིན་སྦྱ་མདུན་མཁན་པོ་ལོ་ཆེན་་་་
ཆོས་རྒྱ་མཆོ་ནས་ལྷ་ལྷན་རྩ་ཆའི་རོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རོ་རྩེར་དབྱ་རྒྱན་དང་སྦྱམ་་་
རྒྱན་སོགས་གསར་འབྱལ་མཛད་པའི་རབ་གནས་དང་།   སྟོང་མཆོད་ཐོག་
ཐུགས་སྦྱོན་མཛད་པར་ཐེབས་དགོས་ལྷས་དོན་གཞིན་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་་་་་
ཁྱོན་ཉེ་དཔལ་ལྷན་སྦྱང་རྒྱུ་ཚང་གི་རིགས་འཛིན་འདུས་པ་ལྷ་བརྒྱ་སྐར་་་
དང་ལྷན་ཅིག་པར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བདག་འཇུག་དང་འབྲེལ་་་་
བར་རབ་གནས་དང་མཆོད་འབྱལ་སྦྱོན་ལམ་སོགས་རྒྱབས་ཆེ་བ་འགྲོ་བ་ཡོངས་་་
ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་གསོས་སྦྱིན་ངེས་པར་མཛད་ཅིང་།   ། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་(༢༢༢ན) གཟིགས་མཆོག་ཀྱང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་བྱགས་རྫོགས་.....
 སོགས་ལོགས་པར་བཞེས་ཏེ་གསུམ་ལྟན་དུར་སྒྲིག་འཛིན་པ་ཀྱན་གྱི་སྒྲུ་མཆོག་
 ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོར་ཞེངས་པར་གཏང་རག་ལོགས་འབུལ་.....
 མཆོད་སྤྱོད་གྱི་རིམ་པ་སོགས་ཀྱང་མཐའ་ཁྲིམས་པར་འབུལ་བར་མཛད་དེ་བྱགས་....
 ཀྱི་དགྲེས་པ་ཡོངས་སུ་བཀའ་བར་མཛད། འདི་སྐབས་ལྟ་བུར་ཀླུ་དབང་ཡབ་
 སྲས་གསེར་ཞལ་ལྟན་ཅིག་དུ་རྒྱས་པའི་སྟོན་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱང་དུ་མ་ཞིག་.....
 ཐུང་བར་ཉིན་འབྲེལ་བྱད་པར་ཅན་དུ་དགོངས་ནས་ལན་འགའ་ཞིག་བྱོན་ཏེ་
 དགྲེས་སྟོན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ལོགས་པར་རོལ་བར་མཛད་ལ་དེ་ནས་...
 མི་རིང་བར་རྟོར་ཁྲི་ལྟ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་བདུན་གྱི་ཉིན་ལྟ་བུར་ཆེན་ཐམས་ཅད་...
 མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་གཙང་སྒྲིགས་སུ་ཆེབས་ཞལ་བསྐྱར་བའི་ཕེབས་སྒྲེལ་...
 དུ་གསོལ་ཆོག་ཁང་དུ་བྱོན་ནས་མཇལ་ཞུ་དང་བསྟན་པར་སྒྲན་པའི་བྱགས་....
 བསྐྱེད་མཛད་འཕྲིན་རྒྱབས་ཆེན་དུ་དགོས་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་དོན་དང་།
 པཎ་ཆེན་མཆོག་ནས་ཀྱང་གནང་སྐྱེས་བཟང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་དགྲེས་པའི་.....
 བཀའ་སྒྲོལ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེར་སྒྲུལ་ཞིང་། དེ་ནས་བྱག་འཁོར་བསྐྱར་མདོ་
 ཁམས་སྟག་ཕུ་སྒྲུལ་སྒྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོངས་འཛིན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་པོ་དགེ་.....
 བཞེས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་དོན་བཞིན་གསུལ་བྱ་རགས་བསྐྱས་ལ་སྐྱབས་...
 མགོན་ཉིད་གྱི་གསུང་འབུམ་ཆ་ཆང་གི་ལུང་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་ཆོན་མང་
 པོ་ཞིག་གི་ལྷགས་ལུང་སྒྲུལ་བར་མཛད། རྟོར་ཁྲི་དུག་པའི་གནམ་གང་གི་ཉིན་
 གཞུང་ས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ལྟ་ལྟན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རབ་གནས་ལ་ཕེབས་.....
 དགོས་ཞུས་པ་ལྟར་རྒྱད་སྒྲུད་ལྷ་ཆང་གི་འདུས་པ་རགས་བསྐྱས་དང་བཅས་...
 ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་ཉིན་དང་བཞེན་པར་བཅས་པ་མཐའ་དག་ལ་རབ་དུ་.....
 གནས་པའི་ཆོ་ག་བཟབ་རྒྱས་གནད་སྤྱོད་མཛད་ནས་ཕེབས་ཞོར་རྩོམ་རྩོམ་དུ་.....
 བྱོན་ཏེ་བཞུགས་ཞག་གནང་ཞིང་། རིང་པོ་མ་ལོན་པར་རྟོར་ཁྲི་བདུན་པའི་

ནང་སྐྱབས་མཆོག་(༡༢༢༥) སེམས་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྟོང་ལྷང་མཆོད་ཁང་...
དམར་པོའི་ཆབ་ཞུགས་ཀྱི་ཐུགས་སྦྲར་གདན་ཞུ་མཛད་པར་བྱོན་ནས་ཞག་...
ཤས་བཞུགས་འཇགས་ཀྱིས་ཐུགས་སྦྲའི་རིམ་པ་སྟགས་ལ་དབྱེས་པར་རོལ།
གཞོང་པ་ལྟ་རྒྱུར་གནས་གཟིགས་ཞིབ་རྒྱས་དང་མཆོད་སྟོན་སྟགས་རྒྱ་ཆེར་...
མཛད་ནས་ཕྱིར་ཕེབས་སྐབས་སྡེ་སྟོགས་སྡེ་བས་མཛེར་པ་གྲོང་རྒྱུ་གདན་ཞུ་...
དང་ཆེ་དབང་སྟགས་སྤྱལ་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པ་བཞིན་ཕེབས་ནས་རེ་འདོད་...
ཡིད་བཞིན་རྒྱ་བསྐང་བར་མཛད་དེ་རྟོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་གསུམ་གྱི་ཉིན་...
བཞི་སྡེར་ཞབས་པད་བཀོད་ཅིང་། ཆེས་བཞི་ཉིན་སྡེ་བའི་ཆབ་ཞུགས་ཐུགས་...
སྦྲ་ཚུགས་པར་གདན་འདྲེན་པ་བཞིན་ཆེབས་བསྐྱེད་ཐོག་འདི་ལོ་བཞི་སྡེ་བ་...
རྣམས་ལ་མཐོང་བཟོས་བདག་རྒྱུན་ཆོད་མེད་པས་ཆོགས་བྱུར་ཆེ་ལེགས་བཟོ་...
བཀོད་སྟགས་ཐུལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་གསར་གཟོས་ཀྱིས་གསོལ་རས་སྦྲར་འཇགས་སྤྱེ་...
སྤྱལ་བའི་ཞལ་སྦྲའི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆབ་ཞུགས་ཉིན་དང་པོར་༥ སྐྱབས་མཆོག་...
སེམས་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྟོང་ཆང་མཆོད་གི་སྤྱལ་སྤྱ། མི་རྗེ་བཀའ་བྱུར་རྩོ་...
རིང་སྟགས་སྤྱད་ངོས་འགའ་ཞིག་དང་། བཞི་སྡེ་བའི་འདུས་པ་དམངས་དང་...
བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཉིན་འཁྲུངས་ཀྱི་སྟོན་མ་རྒྱས་པར་སྤྱལ་བའི་ཐོག་བཞི་སྡེ་...
ཤ་ཆོང་ནས་ཀྱང་ལེགས་འབྱུལ་རྒྱ་མཁྲལ་རྟེན་གསུམ་དང་། གར་པོད་ཐོར་...
ཚུགས་སྟགས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་དངོས་བཤམས་ཀྱི་འབྱུལ་པ་རྒྱ་ཆེར་ཐུལ་བ་...
སྟགས་ལེགས་ཆོགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོ་བརྒྱ་འབྲེད་པའི་མཛད་པ་དང་ཐུགས་...
སྦྲ་སྟགས་ལ་རོལ་བར་མཛད་ཟིན་ནས་སྤྱར་ཡང་བཞི་སྡེར་བྱོན་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་...
དོན་སྐབས་ཆེན་རྒྱ་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པ་ལས། རེ་ཞིག་ན་དབང་སྟོགས་...
བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་ཞུ་སེར་བསྟན་འདྲིན་ཀྱན་གྱི་གཙུག་རྒྱུན་ལྷང་སྤྱ་ཐམས་...
ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོའི་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱ་རིན་པོ་ཆེ་བྱང་སྟོགས་གངས་...
རིའི་སྤྱངས་འདིར་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུར་གསན་བསམ་དང་དབང་...

ལྷང་སྐགས་ཀྱི་གདམས་(༢༢༩ན) པའི་བདུད་ཅི་བཞོ་སྐལ་རུ་བཞེས་ཤིང་གདུལ་...
 བྱ་དཔག་རུ་མེད་པ་སྒྲིན་པ་དང་གྲོལ་བའི་དཔལ་ལ་འགོད་པའི་སྤྲད་རུ་ཟུར་...
 བར་ཆིབས་བསྐྱེད་རུ་ཉེ་བའི་གཏམ་གསན་པ་ན། མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཐུགས་...
 དགེས་པ་དང་སྒྲིབ་པའི་ཉམས་དང་བཅས་ཏེ་འབྲོམ་སྤྲོད་ཀྱི་བར་རུ་ཆིབས་.....
 བསྐྱར་བྱོན་ནས་མཛལ་འཕྲད་མཛད་པར་སྒྲོན་སྒྲིས་རབས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་རུ་མ་...
 ཞིག་ནས་ཡབ་སྐུ་པ་དང་མ་དང་བྱང་བ་བཞིན་འབྲལ་མེད་རུ་ཟུར་པའི་ཐུགས་ཀྱི་...
 བག་ཆགས་སད་པས་གཅིག་ལ་གཅིག་མཉེས་པ་དང་ཕན་ཚུན་གྲུས་འདུད་.....
 སྐགས་སྒྲིབ་ལྟག་རུ་མཛད་དེ་ཐུགས་ཡིད་གཏིང་ནས་འདྲེས་པར་ཟུར་ཅིང་།
 མཛལ་འཕྲད་གྲུབ་ནས་མཐུགས་མགོན་ཉིད་དེ་ཉིན་བཞི་ཕྱེད་ཕྱིར་ཕེབས་.....
 ཐོག་སྤྲར་ཡང་སང་ཉིན་ལྟ་ལྟར་རུ་ཕེབས་སྐབས། ཐབ་བསྐྱེད་སར་ཕེབས་...
 བསྐྱར་བྱོན་ནས་མཛལ་འབྲལ་སྐགས་ལེགས་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་.....
 ཏྲར་ལྷ་དགུ་པའི་ཆོས་བརྒྱའི་ཉིན་ལྷང་སྒྲིབ་མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོད་འཁོར་...
 རྣམས་བཞི་ཕྱེད་པས་མ་གཏན་སྤིང་རུ་གདན་ཞུ་མཛད་ཐོག་དངོས་འབྲལ་གྱི་.....
 རིམ་པ་གཏོས་ཆེ་བ་དང་ཞབས་ཏྲིག་སྐགས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅིང་ཕན་ཚུན་.....
 དགེས་པའི་གསུང་མོལ་གྱི་རིགས་མཐའ་སྤྲས་པ་བསྐྱུངས། སྤྲར་གོང་ལྷའི་ཆོས་...
 ཉེར་གཅིག་གི་ཉིན་ལྷང་སྒྲིབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཐུགས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་...
 བསམ་འགྲུབ་པོ་བྱང་རུ་གདན་འདྲེན་གྱི་ཐོག་དངོས་འབྲལ་ཞབས་ཏྲིག་རྒྱ་.....
 ཆེན་པོ་དང་། སྤུལ་དཀར་དང་སྒྲིབ་བཅེགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་སྐགས་ཆོས་བཀའ་...
 འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཞུ་བར་མཛད་པ་དགོངས་བཞེད་བཞིན་སྤུལ་ནས་དེ་ཁྱིམ་འཁོར་...
 ཉིན་མོ་འབྲས་སྤངས་སུ་ཆིབས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་དགའ་ལྟན་པོ་བྱང་རུ་སེམས་...
 སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གདན་ཞུ་མཛད་པ་ལྟར་ཕེབས་ཤིང་། འབྲས་སྤངས་སུ་...
 བཞུགས་རིང་བཞུགས་ཞག་སྐགས་ཀྱང་དེ་ཁར་མཛད་ལ། དེའི་སང་ཉིན་རྒྱལ་...
 བ་ལྟ་ལས་བབ་པའི་རུས་ཆེན་དང་འབྲེལ་བར་ལྷང་སྒྲིབ་(༢༢༩བ) ཐམས་ཅད་...

མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་ཆོས་ལྡེ་ཆེན་པོར་ཞབས་་་་
སེན་གྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་ནས་རིམ་གྱིས་ཆོགས་ཆེན་དང་གྲ་ཚང་སོགས་ཀྱི་……
ཞུགས་སྒྲིའི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱང་མཛད་པར་ལེགས་སྦྱས་ཀྱི་འབྲལ་བ་སོགས་……
དཔངས་མཐོ་བར་སྦྱལ་ཞིང་། དེ་སྐབས་བདེ་ཡངས་གྲ་ཚང་གྲ་བླ་གྲ་སྦྱི་ནས་
ཀྱང་གདན་ཞུ་མཛད་པར་ཕེབས་བསྐྱོད་གྱིས་བཞུགས་ཞག་ཀྱང་མཛད་ནས་་་་
རྟེན་གསུམ་ཁག་ལ་གནས་གཟིགས་མཆོད་སྦྱོན་སོགས་རྒྱ་ཆེན་དང་། ལྷག་
པར་ཆོས་སྦྱང་གི་ཕྱོག་ཏུ་དགོ་འདུན་ཆེ་བཤེས་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསོལ་ག་་་
འཕྱིན་བཅོལ་སོགས་བསམ་ལས་འདས་པ་མཛད་པར་ཉིད་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་……
གཟི་བྱིན་གྱིས་ཆོས་སྦྱང་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རྒྱུད་དབང་མེད་ཏུ་འཁྲལ་བའི་རང་
ཉགས་སུ་ཆོས་སྦྱང་གི་སྦྱ་སྐབ་དེ་སྒོ་བྱར་ཏུ་དཤེས་ཉམས་གྱིས་གཟི་བརྗིད་……
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་མཛོན་སུམ་ཏུ་བྱོན་པ་ལྟ་བུར་བྱུར་ཅིང་། སྤ་སོར་འཆུབས་སྦྱང་
གི་རིགས་བྱུར་ཆེ་བར་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་ཞིར་བྱུར་པས་བླ་གྲ་ཚང་མ་……
སྤར་ནས་ཁ་ཅས་མ་ཡིན་པའི་དད་པ་བཅོས་མིན་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡོད་ཁར་ང་་་
ཏུང་ལྷག་པ་ཏུ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མི་འབྲལ་བའི་དད་གུས་་་
གོང་འཕེལ་ཏུ་བྱུར་ལ། གཞན་ཡང་འདི་སྐབས་ངོ་མཆར་བའི་གནས་ཏུ་མ་
ཞིག་ཀྱང་མཐུན་སྤར་ཏུ་བྱུང་སྤར་ཞིང་། ཕེབས་སྐྱར་འདིར་འབྲས་སྤངས་
དགའ་ལྷན་སོ་བྱང་ཏུ་སེམས་སྦྱལ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་……
གསུམ་དང་། དམ་ཆོག་རྩི་རྗེའི་བཞུས་པའི་བཤད་ལུང་། ཟ་བྱེད་མཁའ་འགྲོའི་
སྦྱིན་སྲེག་གི་བཤད་ལུང་བཅས་དང་། བདེ་ཡངས་པའི་གྲ་ཁང་ཏུ་གསོལ་
མཆོད་རྩི་རྗེ་སྦྱང་བྱུངས་མའི་ལུང་དང་། རྗེ་ཉིད་གྱི་མཛད་པའི་བླ་མའི་རྣལ་
འབྱོར་སྦྱོས་པ་ཀྱན་བལ་མ། མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་འབྱོར་གྱིས་མཛད་
པའི་སྦྱར་བའི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ཡང་སྦྱལ། དེ་ནས་མི་རིང་བར་བཞི་
སྤར་ཕེབས་བསྐྱོད་སྐོག་རྟོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཆོས་(༡༩༩༩) ཉེར་དགུ་ནས་བཟུང་་་

ཉི་ཤེར་ཟླ་བ་ཅུ་གཉིས་པའི་ཆེས་ཉེར་ལཱའི་བར་དུ་ཕྱི་རྣམས་སྐྱེ་བོའི་རྒྱ་འགྲུལ་.....
 དང་བྱང་བྱིང་གི་སྤྱུགས་གཤེདས་སོགས་རིང་དུ་དོར་བར་མཛད་དེ་བཅད་རྒྱ་
 འབའ་ཞིག་གི་སྐོ་ནས་རིམ་གཉིས་བྱ་མོའི་སྤྱུགས་དམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་.....
 ངང་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་པར་བཞུགས་ཤིང་། འདི་སྐབས་བཀའ་
 ལས་ཁོ་པོ་ཅག་སྤྱ་ཆེན་གྱི་མིང་ཆེན་པོ་དང་རྩ་སྤྱོད་གི་སྤྱེ་འཛིན་དགོས་འདི་.....
 ཁས་རྩ་སྤྱོད་དུ་བཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་བཅད་རྒྱ་དམ་པོ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་ཡོང་..
 བ་འདུག་ཅེས་བཀའ་རྒྱལ་སྤྱང་སྤྱེ། དཔེན་པ་བསྟེན་ནས་ནང་དུ་ཡང་དག་
 འཛིན་ཁོ་ན་ལ་གཞིལ་བའི་སྤྱུགས་འདུན་རྒྱན་ཆགས་སུ་མངའ་བའི་རང་.....
 མདངས་གསལ་པོར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱུགས་དམ་བཅད་རྒྱར་ཡུན་རིང་
 བར་བཞུགས་ནས་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེས་ཉེར་ལཱའི་ཉིན་སྤྱུགས་དམ་གྱི་.....
 ཁ་སྐོང་སྤྱོད་སྤྱུགས་གྱི་རིམ་པ་སོགས་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་དད་ལྡན་ནམས་.....
 ལ་འདོད་མོས་ལྟར་གྱི་མཇལ་ཁ་དང་གཞན་ཡང་ལོ་མཇུག་གི་མཛད་འོས་གྱི་.....
 རིགས་གྱུར་སོགས་ཀྱང་སྤྱར་ལུས་ལྟར་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་ཤིང་། དེ་ནས་རྩ་
 ཆེན་ཞེས་པ་རྒྱ་གྱི་ལོ་གསར་དུ་ཆེས་པའི་ཉིན་འབྲེལ་ལེགས་ཆོགས་གྱི་དགའ་..
 ཉིན་པ་སྤྱར་ལྟར་རྣམས་པར་མཛད་ལ། འདི་ལོ་པོ་ཏ་ལར་གཞུང་གི་ལོ་གསར་
 ཉིན་ཆེན་ལ་ཐེབས་རྒྱ་དགོངས་ཁྱེ་མཛད་ནས་ཆེས་གཅིག་གི་ཉིན་ལྟ་ལྟར་རྩ་..
 རྒྱུ་སོགས་ལ་མཆོད་འབུལ་རྒྱ་ཆེའི་ཐོག་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་གྱི་པན་བདེ་སྤེལ་
 བའི་སྤྱུགས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལམ་དང་གནས་གཟིགས་སོགས་ཞིབ་རྒྱས་གནང་.....
 ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ར་མོ་ཆེར་སྤྱོད་ལམ་ཆོགས་པའི་དབང་གིས་་སྐབས་
 མགོན་ཉིད་དངོས་སུ་ཐེབས་མ་སྟབ་ཅུང་མཆོད་འབུལ་དང་སྟན་ཤལ་སྤྱུགས་..
 སྤྱོད་ཅན་སོགས་སུལ་མི་ཆེད་གཏོང་མཛད་ལ། ཆེས་གཉིས་གྱི་ཉིན་་གོང་
 ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཆོད་ཡོན་ནམས་ལ་གནམ་ལོ་གསར་ཆེས་གྱི་
 མཇལ་དར་ལེགས་སྐྱེས་སོགས་འབུལ་(༡༩༥༧) བར་བྱོན་ཅིང་། འདི་ལོ་སྐབས་

འདི་སྐོར་སྐར་ནས་གསན་བཞེས་ཀྱི་ནུང་གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་
 ཏུ་གསན་པར་བཞེད་ནས་ཀྱི་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་ཚུལ་.....
 ཆེན་གསར་པར་ལྷང་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་དང་། བསྟན་སྒྲིབ་དེ་མ་
 ཀླུ་ཚུལ་མཚོག་སྒྲུལ་རིན་པོ་ཆེ། བཤད་སྒྲིབ་ནི་མིན་མཚོག་སྒྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་
 སྐོར་གསར་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་བྱ་དམ་པ་ཉི་ཟླ་ལྟར་གསལ་པ་ཏུ་མ་དང་། སེ་
 འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་གདན་ཟུར། སྒྲིབ་དཔོན་ཚོས་མཛད།
 དགེ་བཤེས་དང་། སྒྲིབ་གསར་བ་སྐོར་ཏུ་མ་དང་། གཞུང་ས་མཚོག་གི་མི་དྲག་
 སེར་སྒྲིབ་ཆེ་བཅན་སྐོར་འདུས་པ་སྒྲིབ་སྐོར་ཏུ་མ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཉོར་ཟླ་.....
 གསུམ་པའི་ཡར་རོལ་ཆེས་ལུང་ཉིན། སྒྲིབ་མ་རྒྱུས་འཛིན་དང་། ཆེས་བརྟན་ལ་
 ལྟ་གོན་དང་། དངོས་གཞིའི་དབང་ཆེན་སྒྲིབ་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཏུ་ལྟན་པ་
 ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་གཉིས་མེད་ཏུ་ས་འཁོར་འབྲས་སྒྲིབ་སྐོར་པའི་ཏུ་ས་.....
 ཆེན་དང་བསྟན་ཏེ་ཆེས་བཅོ་ལྷ་བརྟུ་དྲག་གཉིས་སྒྲིབ་སྐོར་པར་སྒྲུལ་བ་བཅས་གྱི་.....
 སྒྲིབ་དངོས་རྒྱུས་གསུམ་ཚང་མར་ཕེབས་ཏེ་དམ་པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་གྱི་.....
 ལྟ་ཆོགས་རྣམས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ཁོར་ལྟན་ཅིག་སྐལ་མཉམ་ཏུ་.....
 སྒྲིབ་པའི་སྐོར་ནས་དབང་གི་རིམ་པ་ཟབ་རྒྱས་སྒྲིབ་བཞེས་པར་མཛད་ཅིང་། སྐོར་
 ཡང་རྒྱལ་སྐོར་རྗེ་རྒྱུ་འཆང་ནས་ལྟ་ལྟན་མེ་ཏུ་འུམ་གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་ས་ག་ཟླ་.....
 བའི་ཡར་ཆེས་གསུམ་གྱི་ཉིན་ནས་དབྱ་ཚུགས་ཏེ་ཞག་བཅོ་ལུང་བར་ཏུ་ལམ་.....
 རིམ་མཆན་གསུམ་སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་བཤད་ལུང་སྒྲུལ་བར་ཉིན་ལྟར་ཆག་མེད་ཕེབས་.....
 བསྒྲིབ་གྱིས་གསན་བཞེས་དང་། གཞན་ཡང་འདི་དག་གི་སྐོར་ཉི་རིགས་པ་
 རྣམས་སྒྲིབ་སྐོར་སྐོར་རྗེ་རྒྱུ་འཆང་ལས་ཀྱི་ཆེན་བརྟུ་ཏུ་འུམ་རྒྱུས་གནང་དང་།
 རྣམ་སྐོར་མཛོན་བྱང་དང་། ཐུབ་པ་དམ་ཆོག་གསུམ་བཀོད་གཉིས་གྱི་དབང་།
 རྗེ་རྒྱུ་འཆང་ཆོག་སྐོར་སྐོར་ཆེས་དཀའ་ཟབ་མ་མཐའ་སྐོར་པ་ཏུ་མ་(༡༩༥༥) ཞིག་.....
 གསན་ཅིང་། མཁོན་པོ་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་སྐོར་རྗེ་རྒྱུ་འཆང་དང་ལྷང་

སྐྱེ་མཆོག་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ལ་སྐྱ་ཏི་དགེ་བཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣལ་མཛོད་ཆེན་མོའི་མཆན་གྱི་ལྷང་དང་། འཇིགས་བྱེད་དམར་པོ་མདའ་གཞུ་
ཅན་གྱི་བྱུག་དབང་སྟགས་འབུལ་བར་མཛད། འདི་སྐབས་སེམས་དཔང་རིན་
པོ་ཆེ་སྟགས་སྐྱ་སྐུལ་དང་། གཞན་ཡང་དད་ལྡན་མང་དག་ཞིག་རྒྱས་དབང་ལ་
མ་ཚུད་པར་རྟེན་རྗེས་སོར་ནན་གྱིས་གསེལ་བ་བཏབ་པར་ཆང་མའི་འདོད་མོས་
བཞིན་ཡང་སྐྱར་ལན་གསུམ་ཙམ་སྐུལ་དགོས་བྱུང་བར་ཁྱེད་པོ་ཡང་སྐྱ་
བྱི་བསྟོམས་འདུས་པ་གྲགས་བཞི་བརྒྱ་སྟོར་ཙམ་བྱུང་བར་སྤང་དོ། །དེ་ནས་
འདི་ལོ་རྒྱས་འཁོར་བཀའ་དབང་སྟགས་གྱི་སྐབས་ལོ་རེའི་བཀའ་ཆོས་ཆེན་མོ་
ཅུང་ཟད་འབྲུངས་པར་སྐྱར་རྒྱ་སྐུལ་བར་བཞེད་དེ་བཞི་ཐེའི་གྲ་ཁང་ཆེན་མོར་མཛད་
ཅུང་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་གཟིགས་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་བསྟན་འཛིན་འདུས་
པའི་སྐྱེ་སྟགས་སྐྱ་ལོ་སྐྱར་ཆོགས་པ་རྣམས་ལ་ཏྲོར་ཁྲ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བརྒྱད་ནས་
བཟུང་རྒྱགས་པོ་དག་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་ཅུང་པའི་དོན་
བསྐྱེ་ཆོགས་བཅད་མའི་བཤད་ལྷང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞག་མང་པོའི་བར་རྒྱ་
སྐུལ་ཞིང་། དེའི་མཇུག་རྒྱ་སྐབས་མགོན་པོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ནས་མཛད་མཛོད་
པའི་སྟོམ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། འཇིགས་བྱེད་གྱི་བསྐྱེད་རྗེས་བཅས་གྱི་
བཤད་ལྷང་དང་བྲིད་རགས་བསྐྱས་བཅས་བྱོན་བཀའ་ཆོས་ཞག་གྲངས་བཙོ་
ལའི་བར་རྒྱ་སྐུལ་བའི་མཐར་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་སྟགས་ཀྱང་སྐྱར་ལུས་
སྐྱར་རྒྱ་ཆེ་གནད་སྟོན་རྒྱ་མཛད། དེ་ནས་ཅུང་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་འདི་ལོ་
འབྲས་སྐྱངས་སྐྱ་ཅུང་སྐྱ་ཁང་གསར་ཞིག་གསོ་གནང་བ་གྲུབ་པའི་རབ་གནས་
སྟོན་སྟགས་སྟགས་ལ་ཆེབས་བསྐྱེད་དགོས་ཚུལ་ཁྱེད་ཀྱང་སྐྱར་ཁྲ་བ་ལྟ་བུའི་
ཆོས་ཉེར་བྱུག་ལ་འབྲས་སྐྱངས་སྐྱ་ཐེབས་པའི་ཡར་ལམ་བདེ་ཡངས་སྟོན་རྒྱ་
བྱོན་ནས་ཆོས་སྐྱེད་ཆེན་པོར་རྣམ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱུལ་བའི་གསེལ་གྱི་
གནད་སྟོན་དང་། རྣལ་པར་(༡༩༥༩) སྐྱ་སོར་སྟོན་པ་བྱུང་དཔལ་བའི་ཆེམས་

རྩ་མ་རིང་བསྐལ་འཛགས་བཞིན་པ་ཞིག་རྩ་རིང་བརྒྱད་ནས་ལྷ་བས་དགོན་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་གསེར་གྱི་གཏུ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་.....
 བས་ཕྱོག་གི་ཆོས་སྦྱོར་སྦྱོར་སྦྱོར་གྱི་མཁུལ་ཏུ་འབུལ་གནང་སྟེ་ཆོས་ལྡེ་ཆེན་.....
 བོར་འཆད་ཉན་བཤད་སྦྱབ་གོང་འཕེལ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱགས་སྦྱོན་འཕྲིན་.....
 བཙུལ་སྟགས་མཐའ་ཡས་པ་མཛད་ནས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་ཏུ་སེམས་སྦྱུལ་.....
 རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་གནས་སུ་བྱོན་ཏེ་ཞག་གཉིས་བཞུགས་ཤིང་དེའི་རིང་ཏུ་
 དག་པའི་འཁོར་སྦྱོབ་རགས་བསྐྱུས་ལ་གསུང་ཆོས་རྩི་རྩི་ཆོག་སྦྱུལ་སྟགས་.....
 ཆུལ་བར་མཛད། དེ་ནས་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་ཕྱན་སྦྱུས་ཆོགས་པའི་ཉིན་
 ལྷང་སྦྱ་ཁང་གསར་ཏུ་ཞབས་པད་བཀོད་ནས་རབ་གནས་བསྐྱུས་པ་དང་ཞི་.....
 ཆུས་ཀྱི་སྦྱོན་སྟགས་སྟགས་ལྟགས་པར་མཛད་ཅིང་། ལྷང་སྦྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 གཟིགས་ཆེན་པོར་ཆེ་དབང་སྟགས་ཆོས་བཀའ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཕྱགས་བཞེད་.....
 ལྷར་འབུལ་བར་མཛད་ནས་མི་རིང་བར་རྩ་སྦྱོར་ཏུ་ཕེབས་སྦྱོར་དགོངས་བཞེད་.....
 གཏད་དེ་རྩ་རྒྱ་ལྷ་པ་སྦྱོར་མའི་ཆོས་གཉིས་ལ་བཞི་ལྷོ་ཕྱོད་ནས་ལྷ་གོང་ས་.....
 མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་དང་ཡམ་བན་བཅས་སུ་སྦྱོན་ཕྱག་གི་མཛལ་བྱ་མཛད།
 བཞི་ལྷོ་བའི་མཁན་སྦྱོབ་ལྷ་དམངས་དང་བཅས་པ་ནས་མཛལ་བྱ་དང་བྱོན་.....
 ལྷབས་བྱས་པ་ཆོང་མར་འདྲོད་པ་ལྷར་སྦྱུལ་ནས་ལྷ་བ་དེ་ཁའི་ཡར་རོའི་ཆོས་
 བཅུའི་ཉིན་ལྷ་ལྷན་ནས་ཆེབས་བསྦྱོར་མཛད་པར་ཆེ་ཤོད་ཏུང་འཁོར་གྱི་ཆེབས་.....
 བསྐྱེལ་དང་། ཡམ་བན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་ཆོས་བྱང་ཟྱེ། ཆོས་ལྡེ་ཆེན་པོ་སེར་
 ཐེག་ཆེན་གྱིང་གི་ལྷ་ས་ལྷ་ཆོང་ཁམས་ཆོན་སྟགས་སྦྱོར་སྦྱོར་སྦྱོར་དང་། རྩ་རིང་
 བཀའ་བྱུར་སྟགས་གཞུང་གི་མི་དྲག་སེར་སྦྱོར་དང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བོ་དང་རྩ་
 ཆོབ་ཅི་རིགས་པ་རྣམས་ནས་ཐབ་བསྐྱེལ་དང་ཆེབས་བསྐྱེལ་སྟགས་སྦྱར་ལམ་
 ལས་ཀྱང་ཆོས་ལྷག་པའི་བཀའ་རྩི་མཛད་(༡༩༥༧) ཏུ་བྱུང་བ་བྱས་ཤིང་། ལྷ་ལྷན་
 བས་ཕེབས་ཉིན་འཕྲོམ་སྦྱོར་ཏུ་བཞུགས་ཞག་དང་གཉན་མགོན་ཕྱག་ཏུ་སྦྱང་.....

བསྐང་འཕྱིན་བཙུལ་སྟགས་སྟར་བཞིན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས་ཐེབས་ཞོར་དབུ་
མ་ནང་སོར་བཞུགས་ཞག་དང་ཆེ་དབང་སྟགས་འདྲོད་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་
སྟུལ་པར་མཛད། དེ་ནས་ཆོས་བཅུ་བཞིའི་ཉིན་རྩ་སྟོང་པའི་ལྷ་ལྷེ་མི་སྟེ་ཆང་
མས་སྟོ་གསུམ་གྱིས་སྟེ་བྱ་བ་ཀྱང་སྟེ་སྟགས་སྟར་ལྷག་གིས་མཐུན་བདར་བཞིན་
པར་དཔལ་རྩ་སྟོང་རྒྱལ་པའི་དབེན་གནས་སུ་ཞབས་མཐེལ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རེ་ཁས་...
བཀྲ་བ་མངོན་པར་བཀོད་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའི་ཡང་སྟོང་གི་གཟིམས་
རྒྱུ་དུ་གཏོན་བཞུགས་མཛད་ནས་སྟུགས་དེའི་དད་ལྷན་ཀྱན་ལ་གང་ལ་གང་
འདྲོད་པ་ལྟར་གྱི་མཇལ་ཁ་བྱིན་རྒྱབས་སྟགས་སྟུལ་ཞིང་། གནས་གཟིགས་
མཆོད་འབུལ་སྟགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་མཛད་ཐོག་གཙུ་བོར། རིམ་གཉིས་བྱེད་
མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དང་དུ་རྒྱན་ཆགས་སུ་བཞུགས། འདི་ལོ་རྩ་སྟོང་འདུས་སྟེ་
སྟགས་ནས་འཇིགས་བྱེད་གྱི་དབང་ཆེན་ཞིག་སྟུལ་དགོས་ཀྱི་གསེལ་བ་བཏབ་
པ་བཞིན་དབུར་གནས་གོལ་བསྟན་གྱི་དམངས་སྟགས་སྟོང་ལྷན་གྱི་གདུལ་.....
བྱའི་ཆོགས་ཆོས་མང་བར་འདུས་པ་རྣམས་ལ་འཇིགས་མཛད་རྟོ་རྟོ་ལྷ་བཅུ་...
གསུམ་མའི་དབང་ཆེན་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་སྟུལ་ཏེ་སྟེ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་...
ངས་སུ་མཛད་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྩ་སྟོང་གི་སྟུག་ཞབས་སུ་གཏོགས་པའི་
སྟེ་བོ་ཕོ་ཕོ་རྣམས་དང་འདམ་པ་སྟགས་ཀྱི་དད་ལྷན་སྟེ་བོའི་ཆོགས་མང་དུ་.....
མཆོས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟེ་དང་སྟེ་བར་མགོན་པོ་རྟོ་རྟོ་འཆང་ཉིད་དང་འཕགས་...
མཆོག་གྱི་འཇིན་གྱི་བདག་པོ་གཉིས་སུ་མ་མཆོས་པས་འབྲལ་མེད་རྟོ་སྟུ་.....
འཇིན་པའི་སྐལ་བཟང་གི་རིགས་ཅན་དུ་མཛད་ཕྱིར་རྒྱལ་ཀྱན་སྟོང་རྟོ་རྟོ་རང་
གཞུགས་འཕགས་མཆོག་སྟུན་རས་གཟིགས་སྟུག་བཞི་པའི་རྟོ་སྟུ་གནང་དང་།
མཆོན་ཅམ་ཐོས་པས་ལས་ཀྱི་སྟོབ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་གཙོད་(༡༩༧༣) པའི་.....
བཙུལ་ལྷན་འདས་སྟུན་སྟེ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོན་བརྟུང་པ་དང་སྟུག་
མཆོད་གསེལ་བ་འདེབས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟུགས་ལྷང་ལ་སྟགས་པ་ཆོས་

ཀྱི་སྒྲིན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེས་འགྲོ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་.....
པར་མཛད་དོ། །

༥ འདིར་སྒྲུས་པ། གདོང་དམར་ཡུལ་ཅན་བྱང་སྒྲུགས་རྒྱད་འདི་ཅ། །
མགོན་ཁྱོད་རྒྱལ་ཀྱན་མཛད་པའི་ཁྱར་བསྐྱམས་པའི། །གྲགས་པའི་དྲི་བསྐྱང་
རིང་ནས་རིང་འཕྲོ་བས། །འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་འདི་ཀྱན་དུ་བྱབ། །དེ་
ཆེ་དབང་སྒྲུགས་རྒྱལ་པོའི་གཙུག་གི་རྒྱན། །མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུའི་ཟླ་བ་གསར་པ་
དེའང་། །ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིན་པ་དྲི་བཞོན་ཤིང་རྟ་ཡིས། །ཉེར་གྲངས་ཞིང་འདིའི་
མཁའ་ལ་དལ་བྱར་རྒྱ། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་བྱབ་བདག་རྩི་རྗེ་འཆང་། །རྒྱལ་
སྒྲུས་བསྐྱར་པའི་ཉིན་བྱེད་ཆེ་དེ་ཡང་། །ཞིང་འདིར་ཆོས་ཀྱི་དགེ་ལེགས་སྒྲིན་
པའི་ཕྱིར། །འཁོར་ལོས་མཆོན་པའི་ཞབས་བྱུང་རྣམ་པར་བཀོད། །རི་ལྷར་གང་
གྲ་སི་རྒྱུ་པ་ལྟ་སྟགས། །སོ་སོར་རྒྱ་ཡང་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་སྒྲོང་། །རོ་གཅིག་ཉིད་
ལྷར་མགོན་པོ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་། །ཡེ་ཤེས་སྒྲོང་དུ་ཐ་དད་ག་ལ་ཞིག་འོན་ཀྱང་
གདུལ་བྱའི་སྤང་རོར་ཡབ་སྐུས་སྟགས། །དུ་མར་བསྐྱར་ནས་ལ་ལས་བསྐྱལ་བ་
དང་། །ལ་ལས་ཆོས་སྒྲིན་མཛད་སྟགས་སྒྲུ་འཕུལ་གྱི། །རོལ་གར་བསྐྱར་འདི་
འགྲོ་འདྲེན་མད་བྱང་ཐབས། །འཁོར་ཡུག་གསང་ཆེན་ཐེག་པའི་སྒྲོ་དབྱངས་
ཀྱིས། །ཡོངས་སུ་འགོངས་པའི་སྐལ་བཟང་དེ་ལྟ་ན། །ལྷ་ལྷན་ཞིང་དེ་ས་ལ་
འཕྲོས་པའམ། །འོན་ཏེ་གཉིས་པ་ཞིག་ཅེས་ཅ་ཅོར་གྱིར། །ཚོད་ལྷན་དུས་
མཐར་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ལས། །ལྷག་པའི་འདྲེན་པ་ཁྱོད་རྣམས་མཆིས་བཞིན་
དུ། །ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པ་མན་ཆད་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །མི་འབྱོན་སྒྲིན་ཆད་གྲགས་
པའང་རྒྱན་དུ་བྱད། །ལྷག་པར་འཕྲོམ་སྒྲིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བྱིར། །ཡང་ཡང་
ཞབས་མཐིལ་བཀོད་ནས་ཆོས་སྒྲིན་སྒྲོ། །བརྒྱ་སྟག་འབྱེད་འདི་བཀའ་གདམས་
བསྐྱར་པའི་སྟོག་མི་ཉམས་འཛིན་(༢༩༥) ཕྱིར་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་ཅི། །རྒྱལ་
བས་བསྐྱགས་པའི་དབེན་པའི་གནས་མཆོག་དུ། །རྒྱལ་གསུང་བཟའ་མི་ཆོས་

ཆར་འབེབ་པ་ཡིས། །རྒྱལ་སྤྱི་མཉམ་སྦྲེད་པའི་མཛད་བཟང་འདི། །རྒྱལ་བ་
དབྱེས་པའི་གཟིགས་མ་ཅིས་མ་ཡིན། །ཅིས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་
བཅད་པའི་རིམ་པའོ། །

༥ དེ་ལྟར་རྩ་སྤྲོད་སྟེགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་ཆོས་དང་བླ་
ཟུང་གི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ཆོས་པར་མཛད་ནས་རེ་ཞིག་བཞུགས་པར་བཞེད་.....
ཀྱང་ས་མཐོ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱུ་ཁམས་ཀྱང་ཅུང་བདེ་བ་སྟེ་པའི་.....
ཚུལ་བྱུང་བར་ཡུན་རིང་མ་བཞུགས་པར་རྟོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཡར་ཆོས་བཅུ་.....
གཅིག་གི་ཉིན་རྩ་སྤྲོད་ནས་ཆེབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་ཏེ་ཕེབས་ལམ་དུ་བཞུགས་.....
ཞག་བཞི་མཛད་ཅིང་། ཆོས་བཙུང་ལྟའི་ཉིན་ལྷ་ལྷན་སྟེགས་དང་གྲུ་ས་སོགས་
ནས་ཆེབས་བསྐྱེད་རིམ་པ་སོགས་སྤར་ལྟར་གྱིས་ལྷ་ལྷན་གྱིས་ལྷ་ལྷན་གྱིས་ལྷ་ལྷན་.....
པར་བཞི་སྟེ་བསམ་གཏན་སྤྲོད་དུ་སྟེགས་ཕེབས་ཤིང་མི་རིང་བར་ལྷ་ས་མཆོད་.....
ཡོན་དང་ཨམ་བན་སོགས་ལ་མཛལ་བྱ་བྱུང་བསྐྱར། འདི་ལོ་ཆེབས་བསྐྱར་གྱི་
དབང་གིས་བཞི་སྟེ་བའི་ཆབ་ཞུགས་སྟེགས་སྟོན་ཡང་ཅུང་བདེ་འབྲུངས་པས་.....
ཆོས་བཙུང་བརྒྱུད་ནས་ཚུགས་པར་གདན་ཞུས་ལྟར་ཕེབས་སོག་ཉིན་རྗེས་མར་.....
ཚུར་ལམ་ལྷ་ལྷན་ར་མོ་ཆེར་བྱོན་ཏེ་རྩ་སྟེགས་ལ་མཆོད་འབུལ་རྒྱ་ཆེན་དང་སྟེགས་.....
སྟོན་གྱི་མཆོམས་སྟོར་སོགས་མཐའ་ཁྲིམས་པ་མཛད་ནས་སྤར་བཞིན་བཞི་སྟེ་.....
བཞུགས་འཇགས་གྱིས་སེར་སྤྱུ་མཆོག་དམན་ཀུན་ལ་མཛལ་ཁ་དང་འདོད་.....
ཆོས་འཕྱོར་བུ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་སྟེ། རྟོར་ཟླ་དགུ་པའི་ནང་དྲུགས་པོ་གྲུ་
ཆོང་གི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལྷ་སྐབས་མགོན་རྒྱལ་དབང་མཆོད་ཡོན་ལ་ཞབས་.....
བརྟེན་མཛལ་བྱུང་བཅར་སྐབས་མགོན་པོ་ཉིད་ལ་མི་སྟེད་པའི་དད་པས་ཀུན་
ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དགོ་འདུན་དམངས་ནས་མཛལ་ཁ་དང་དངོས་འབུལ་གྱི་.....
སོག་དྲུགས་པོ་དག་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་ཆོགས་བཅད་.....
མའི་(༡༩༤༣) ལྷགས་ལྱང་བྱས་པར་དབྱེས་བཞིན་དུ་སྟེལ་བ་དང་། གཞན་

ཡང་ཚས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ་དུ་མ་དང་བཅས་ཡིད་ཀྱི་བུམ་བཟང་མོ་
 ཚས་ཀྱི་བདུད་ཚིས་ཆེན་པར་མཛད། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་གོང་ཟླའི་
 ཚས་ཉེར་གཅིག་ཕྱི་ཆ་ནས་བཟུང་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་ཏེ་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོ་
 མའི་ཐུགས་དམ་ཚུ་བའི་རྒྱན་གྱི་ནུལ་འབྱུར་གྱི་ངང་ལས་མི་གཡོ་བར་འཆོ་ཞིང་
 བཞེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐུན་མཆོམས་སོགས་ལ་དབེན་པར་དགུས་པའི་བཀའ་
 ཚུལ་གསུང་མཁུར་གྱི་རིམ་པ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་ཟུ་བ་པོ་སོགས་ལ་མ་སྟོས་པར་
 སྒྲུབ་བྱུང་དུ་སྒྲུལ་བ་ནམས་གསུང་འབུམ་དུ་གསལ་ཞིང་། འདི་ལོ་ལྷ་མཆོད་ཀྱི་
 ཉིན་སྐབས་ཁང་སྒྲུལ་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ལྷན་སྟོད་རྒྱུད་ཀྱི་ཚང་གི་མཁན་པོའི་
 བྱིན་ལེན་དང་། དེ་མཆོངས་བཤད་སྤྱིང་མཁན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་སྒྲ་
 མ་དབུ་མཛད་ཀྱི་གོ་སར་ལེན་པར་བཅད་རྒྱའི་ཁོངས་ནས་མཛལ་ཁ་དང་
 གསུང་མོལ་ཞིབ་རྒྱས་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་དཔལ་ལྷན་སྟོད་རྒྱུད་ཀྱི་ཚང་
 འདི་བཞེན་རང་ཅག་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་
 གཤམ་འདི་རིགས་ཀྱི་སྤྲུགས་ལམ་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཟབ་མོའི་འཆད་ཉན་
 ཉམས་བཞེས་སོགས་ཉམས་ཆག་མེད་པ་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འབྱུར་བ་
 ཞིག་ཅི་ནས་མཛད་དགོས་ཚུལ་སོགས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེར་སྟན་པའི་བཀའ་
 སློབ་མཐར་ཕྱིན་དུ་སྒྲུལ་བར་མཛད། འདི་སྐབས་ཞིག་གོང་གསལ་དུགས་པོ་
 ཀྱི་ཚང་གི་དགེ་འདུན་ནམས་གཞུང་ས་མཆོག་གི་ཞབས་བརྟན་སྐྱེ་རིམ་སྐབས་
 པར་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཚོགས་ཏེ་བཀའ་འབྱུར་རིན་པོ་ཆེ་གསུང་སྟོག་
 མཛད་པར་འདུས་སྡེ་འདི་བཞེན་སྤར་ནས་ལྷ་གྲུབ་གཙང་ཞིང་སྤྱོད་བྱེད་པར་
 པའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད་ད་ལྟ་ཡང་སྤྱི་ལམ་འཆད་
 ཉན་སོགས་ཀྱི་ཚུགས་ཁ་མ་ཉམས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ནམ་དག་ཞིག་དུ་
 འདུག་པར་རྟེན་བསྐྱེད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་དགོངས་ནས་ཉིན་འཁྱོངས་(༢༩༥) ཀྱི་
 བསྟེན་བཀུར་དང་འབྱེད་སྤྱི་འབུལ་གཏོས་ཆེ་བར་སྒྲུལ་བ་སོགས་བཀུར་སྟེ་སྒྲ་

ན་མེད་པར་མཛད། བཅད་རྒྱུ་སྐབས་དངོས་དང་ཉམས་སྤང་ཅི་རིགས་པར་
ངོ་མཚར་བའི་གཟིགས་སྤང་ཀྱང་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་ཆོད་འདུག་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་
ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱུ་དང་དུ་ཨོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེས་ཉེར་གསུམ་གྱི་
བར་དུ་བཞུགས་ཤིང་ཉེར་གསུམ་གྱི་ཉིན་སྦྱོན་སྟེགས་སྟགས་རྒྱས་པར་མཛད་
ནས་བཅད་རྒྱ་གྲོལ་ཐོག་ལོ་མཇུག་གི་ཞབས་བཟོན་དང་བཟུན་པར་སྦྱར་དའི་
མཛད་འོས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟགས་ཀྱང་སྤར་ཐུས་ལྟར་བསྐྱུངས་སོ། །དེ་ནས་ཆུ་ཕག་
གནམ་ལོའི་རྒྱལ་པོ་གསར་དུ་ཆེས་པའི་ཉིན་རྟེན་འབྲེལ་དབྱེས་སྟོན་སྟགས་ལ་
རོལ་བར་མཛད་ནས་རོ་ཤླག་སྟགས་རྟེན་གསུམ་རྣམས་ལ་གནས་གཟིགས་
དངོས་སུ་ཐེབས་མ་ཐུབ་ཀྱང་མཆོད་འབུལ་དང་སྟོན་ཤལ་ཐུགས་སྦྱོན་སྟགས་
འབུལ་མི་ཆེད་དམིགས་ཀྱིས་གཏོང་བར་མཛད། འདི་ལོ་ལྟ་ལྟན་སྦྱོན་ལམ་
ཆེན་མོའི་ཆེས་ལཱའི་ཉིན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་ཆས་འབྱུང་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་དུས་མཆོད་དང་འབྲེལ་བར་སྦྱོན་ལམ་གྱི་དགེ་འདུན་འདུས་ལྗེ་མདོ་སྐྱབ་
ཁྱོན་སྟམས་ཉིས་ཁྱི་སྟམ་སྟོང་སྤར་ལ་བསྟེན་བཀྱར་མང་ང། བཞིས་ཐུག་ །རྟེ་
འབྱེད་དགེ་འདུན་རེར་མདོ་སྐྱབ་བྱད་མེད་ཀྱི་རིན་ཆེན་གཉིས་པའི་འཁོར་ལོ་
རེ་དང་། སྦྱི་འབུལ་སྟགས་བཟང་བཟང་གི་བཀྱར་སྟེ་མཐའ་ཁྲིམ་པ་གཞན་གྱི་སྒྲིའི་
ཡུལ་ལས་འགོངས་པ་ལྟ་བུར་མཛད། དེ་བཞིན་དུ་བླ་རྒྱལ་དབང་ཐུག་ན་པད་
མོའི་མཆོད་ལོན་ལྟན་རྒྱས་སུ་ཡང་ལོ་གསར་གྱི་མཇལ་ཁུ་དང་མང་འབྱེད་
གནང་བའི་འབུལ་བ་བཅས་ཆབས་ཅིག་པར་ཡར་ཆེས་བདུན་གྱི་ཉིན་མཇལ་
ཁའི་ཐོག་དངོས་བཤམས་ཀྱི་མཆོད་པའི་སྦྱོན་བཟང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་བཅས་
པས་མཉེས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱབ་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་ཆེས་བཅུ་གཉིས་
ནས་བཟུང་ཕྱང་སྦྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོར་བཟུང་ཆོས་ཀྱི་རིམ་པ་
འབུལ་བའི་དབུ་ཚྭ་གས་པར་བཞིས་ནས་བཞི་ལྗེ་དགའ་ལྟན་བསམ་གཏན་
(༡༢༡༥) སྒྲིང་གི་གཟིམས་རྒྱུང་དབུས་མ་དགའ་ལྟན་སྤང་གསལ་དུ་ཕྱང་སྦྱ་

མཚོག་ཐུལ་རིན་པོ་ཆེས་གཙུག་མཛད་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་རུ་མ་.....
 དང་། རྒྱུད་གྲུ་སྟོང་སྟོང་གྱི་མཁན་པོ་དང་སྤྲེལ་དང་དབུ་མཛད་སྟགས་དང་།
 གདན་ས་ཆེན་པོའི་མཁན་པོ་འགའ་ཞིག་དང་། དཀའ་རམས་དགེ་བཤེས་
 སྟགས་སྐལ་ལྡན་གྱི་འདུས་པ་བརྒྱུད་ཅུ་སྟོར་ལ་སྟག་མར་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་
 བསྟོར་དང་། མགོན་ཆེན་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་རྗེས་གནང་སྟགས་སྟུལ་ཞིང་། ཆོས་
 བཅོམ་ནས་ཉིན་ལྟར་གསལ་ཆོག་གི་རྒྱལ་རྒྱ་འགྲེལ་པ་བཞི་སྟགས་གྱི་བཤད་...
 ལུང་བཟུངས་དང་། སྤྱི་འདུས་པ་གོང་གསལ་གྱི་སྟག་རྒྱ་དོན་གཉེར་ཅན་
 གཞན་དག་དང་བཅས་བརྒྱ་ལྟག་ཙམ་ཆོགས་པ་ནམས་ལ་སྤྱབ་ཐབས་བརྒྱ་ཙ།
 སྤྱི་ཐང་བརྒྱ་ཙ། སྤྱི་ཐོང་བཀའ་འདུམ་རྒྱ་གསལ་བའི་རྗེས་གནང་སྟགས་
 སྟུལ་བར་མཛད། རྒྱུད་མཚོད་རྗེས་མའི་འགྲེལ་དབང་སྐབས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་
 ཆེན་པོའི་བྱུག་དཔེ་རྩ་མ་ཞིག་རྒྱུད་སྟོང་མཁན་པོའི་ཆོས་སྟོང་གྱི་ཁོངས་སུ་.....
 ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཆེད་དམིགས་གྱིས་བཞེས་ནས་འགྲེལ་དབང་གནང་ཞིང་།
 འདི་སྐབས་ཉིན་འགྲེལ་གྱི་གནང་བྱུང་པར་ཅན་ལ་དགོངས་ནས་མཚན་ལྡན་
 གྱི་ཀ་སྤྲེལ་དམ་རྣམས་འབྲས་བུས་བཀའ་བ་ཞིག་དང་འགྲེལ་པའི་བྱུག་དཔེ་.....
 ཁྱིན་ཅན་གཅིག་བཅས་ལྷང་སྤྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོར་འདུལ་...
 བར་མཛད་སྤྱང་སྟེ་དེའི་དགོས་པ་ནི་གསང་ཆེན་དོ་རྗེ་སྟག་པའི་ལམ་འབྲས་...
 རྒྱ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་མཛོན་རྒྱ་མཛད་ནས་གསུལ་བྱ་དཔག་རྒྱ་མཛོད་...
 པ་ལ་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་དཔལ་སྟེར་ཞིང་། རྗེ་རྗེ་འཆང་ཉིད་གྱི་ལུང་རྟོགས་གྱི་
 བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ལྟག་པར་གསང་ཆེན་དོ་རྗེ་སྟག་པའི་གདམས་པའི་མཛོད་...
 མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཁམས་གསུམ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་བསྟན་པ་ཡོངས་...
 རྟོགས་གྱི་བདག་པོར་དབང་བསྐྱར་ཞིང་མངའ་གསོལ་བར་མཛད་པ་སྟགས་...
 མཚོན་སྤྱིར་ཡོན་ཞིང་གཞན་(༡༩༧༠) ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་རོ་མཚར་མད་...
 རྒྱ་བྱང་བའི་བཤད་པར་བྱ་བའི་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས་རུང་རི་མོའི་.....

འཁྱུར་གྱིས་འཇིགས་པས་བྱུར་ཅམ་ལས་མ་སྒྲོས་སོ། །དེ་སྐབས་གསུང་ཆོས་སྤྱི་
དང་བྱད་པར་རྟུ་ཡང་དམ་ཆོས་འགྲེལ་པ་བཞི་སྒྲགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་སྐབས་...
རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཟབ་མོའི་དཀའ་གནད་ཀྱི་རིམ་པ་ཕལ་དང་ཕལ་གྱིས་རྟོགས་...
པར་དཀའ་ཞིང་ཁོང་རྟུ་ཡང་རྒྱད་པར་མི་རྒྱས་པ་མཐའ་དག་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་...
སྐྱུ་འབྱུལ་མཛད་པོ་ཆེས་ལེགས་པར་དཀྱོལ་ཏེ་གསལ་བར་འདོམས་པ་སོགས་...
ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་བཤད་ཀྱི་རིམ་པ་མཐའ་ཁྲམ་པ་ཞིག་མཛད་...
གནད་བའི་ཟབ་གནད་གལ་ཆེ་འགའ་ཞིག་སྒྲུལ་བཙོན་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་རྒྱད་
སྡོད་སྒྲུ་མ་དབུ་མཛད་མེར་སྡོད་ཚུ་བ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྒོ་བཟང་དགེ་...
ལེགས་དང་། རྒྱད་སྡོད་དགེ་བཤེས་རབ་འབྱམས་པ་སྡོད་ཚུ་སྒོ་བཟང་དཔལ་
འབྱུར་གཉིས་ནས་བྱིན་གྱིས་སྤྲུལ་མཛད་པ་སོགས་ལས་གསལ་ཞིང་འདི་དག་གི་
སྤྱི་སྤྱི་རྣམས་ནས་བཟུང་སྤྱི་ཏེ་འཁོར་རྟུ་འཁོར་པའི་གྱིས་འབྱུར་གྱི་རྟོན་ཆེ་...
རྒྱུང་ཐམས་ཅད་ལས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་བདུད་ཅི་བབ་པ་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱི་...
མཛོན་སྤྲུལ་མཐུན་སྡོད་རྟུ་ཀྱུ་བ་པ་སོགས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་...
མཛད་པ་རྩོ་མཚར་ཅན་རྟུ་མ་ཞིག་ཀྱང་བསྟན་པར་སྡོད་ལ་དེ་ནས་རྟོར་ཟླ་...
གཉིས་པའི་ཆོས་ཉེར་གཅིག་གི་ཉིན་ནས་རེ་ཞིག་གསུང་ཆོས་གྲོལ་ཏེ་འདི་ལོ་...
འབྲས་སྤངས་ལྷང་སྐྱུ་ཁང་གསར་གསར་རྒྱག་མཛད་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་...
རབ་གནས་སྤྱིན་སྤྱིགས་སོགས་ལ་བྱོན་དགོས་ཞེས་ལྷང་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཁྱུ་...
གནད་ལྟར་གོང་ཟླའི་ཆོས་ཉེར་གསུམ་གྱི་ཉིན་འབྲས་སྤངས་སྤྱི་ཐེགས་ནས་...
རབ་གནས་དང་སྤྱིན་སྤྱིགས་སོགས་སྤྱགས་བཞེས་ལྟར་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་...
ལྷུར་བར་ཆོས་ཉེར་བདུན་ལ་བཞི་སྡེར་ཐེགས་ནས་ལོ་རེའི་གསུང་ཆོས་ཆེན་...
མོ་གནད་ཐར་བཞེད་དེ་རྟོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཉིན་ནས་བཟུང་...
གྲུ་ཁང་ཆེན་མོར་སྤྱི་ལོ་ལྟར་གྱི་འདུས་(༡༩༠༩) ཆོགས་བསམ་ལས་འདས་པ་...
རྣམས་ལ་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལྷུར་ལམ་རྟུ་གྲགས་པའི་བཤད་ལུང་ཟབ་...

ཀླུ་ཞག་བརྩ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྤྲུལ་ཞིང་། ཆོས་བཙུག་ལྷན་ཁྲིམས་བསྐྱེད་
 མཛོད་པ་སོགས་ཀྱང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཀྱི་ཆེ་གནད་སྤྲིན་དུ་མཛད་དེ་གསུལ་བྱ་
 རྒྱལ་ཆང་ལ་མ་ཤོར་བའི་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད། འདི་ལོ་འོན་ལ་ེ་ཀླུ་
 སྤྲུལ་རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པོ་དགྲུང་སྤྲིན་དུ་ཕེབས་པ་མ་ཟད་ཆོས་སྤྱོད་ནས་ཀྱང་
 རུང་ཟད་འཆུབ་པའི་ལུང་སྤྲུལ་བར་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དུ་ཞབས་བྱུང་ཡུན་
 དུ་བརྟན་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞུ་ཡིག་དང་བཅས་ཏེ་ཞབས་བརྟན་འབུལ་
 རྒྱ་སོགས་ཆེད་དམིགས་གྲིས་གནང་ཞིང་། ཆོས་ཁྲེར་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་ཀྱན་བདེ་
 སྤྱིང་དུ་རབ་གནས་ལ་ཕེབས་དགོས་ཚུལ་ེ་སྤྲུལ་མགོན་རྟ་ཆག་ནོ་མིན་ཏན་
 ཆེན་པོ་ནས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་ལྟར་བྱོན་ཏེ་ཞག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བཞུགས་ནས་
 ལྷག་གནས་ཀྱི་རིམ་པ་ནམས་རྒྱུད་དང་མན་ངག་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་
 ཟབ་ཀླུ་སྤྲུལ་མཛད་པ་སོགས་ཀྱབ་སྤྲུན་གྱི་འཛིན་པོ་བྱང་དུ་ེ་ཀླུ་དབང་
 མཛོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱུ་ཀྱི་མཛལ་ཞུ་སོགས་ཀྱང་ལེགས་པར་མཛད་ནས་རེ་ཞིག་
 བར་བཞི་ཕྱེར་སྤྲུལ་བཞིན་བཞུགས་པ་ལས་མི་རིང་བར་ལྷང་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་གཟིགས་མཛོག་ནས་བཀའ་ཆོས་སྤྲུལ་བར་འབྲས་སྤྲུངས་སྤྲུ་འབྱོན་དགོས་
 ཀྱི་གསེལ་བཏབ་མཛད་པ་ལྟར་ཏོར་ལྷ་ལྷ་པའི་ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་འབྲས་
 སྤྲུངས་སྤྲུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་ཏེ་ཀྱན་དགའ་ར་བར་གཏན་བཞུགས་སྤྲུ་
 མཛད་ཅིང་། ཆོས་བཞིའི་ཉིན་བདེ་ཡངས་ལྷ་ཆང་ཆོགས་ཡངས་ནས་སྤྲུ་ལྷན་
 སྤྲིན་གཏད་སྤྲུལ་དགོས་ཞུས་དོན་བཞིན་རྒྱུ་པར་གནད་ཐོག་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་ཉིན་
 བདེ་ཡངས་ཆོགས་དབུས་སྤྲུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པར་ཡང་བྱོན་ནས་བསྟན་
 འགྲོ་སྤྱི་སྤྱིར་ཡངས་ལ་སྤྲུན་པའི་ཐུགས་སྤྲིན་སྤྲུལ་འཇུག་འཕྲིན་བཙུག་སོགས་
 བསམ་ལས་འདས་པ་བསྐྱུངས་ཏེ་རེ་བ་(༢༩༠ བ) དོན་ལྷན་དུ་མཛད་ཟིན་ནས་
 གོང་ལྷན་ཡར་ཆོས་གཟུང་སྤྲུལ་དགོ་བའི་ཉིན་ཀྱན་དགའ་ར་བའི་ཆོས་ཆེན་
 དུ། བསྟན་པའི་སྤྲིན་མེ་ལྷང་སྤྱོད་མཛོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སེམས་སྤྲུལ་རིན་

པོ་ཆེ། རྗེ་སྤྲུལ་པ་དག་དབང་བསྟན་འདྲིན། བྱང་ཅེ་ཆོས་རྗེ་མཐུ་སྟོབས་རྒྱ་མཚོ་
 སྐུ་སྤྲུལ་འདྲིན་གྱི་བདག་ཉིན་ཆེན་པོ་དུ་མ་དང་། གདན་ས་གསུམ་དང་།
 རྒྱུད་ཀྱི་སྐུ་སྤྲུལ་དཀའ་རམས་དགེ་བཤེས་སྐུ་སྤྲུལ་གྱི་འདུ་ས་
 པ་ཉིས་བརྒྱ་སྟོར་དུ་ཡོངས་པ་རྣམས་ལ་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གི་རྩ་.....
 བའི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་སྤྲུལ་དོན་ཀྱང་གསལ་གྱི་བཤད་ལུང་གི་དབུ་ཚུགས་
 ཏེ་དེ་ཉིན་རྒྱུད་མཚན་སྐུ་སྤྲུལ་གྱི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། འདི་
 སྤྲུལ་གྱི་བཤད་ལུང་སྐུ་སྤྲུལ་སྤྲོ་བཅས་དང་ཆོར་གང་སྦྱོར་མི་མཛད་པར་.....
 གཙོ་བོར་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དགོངས་དོན་མ་མེད་པ་འཕགས་ལུལ་.....
 ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་འཇམ་མགོན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཅིང་ཁ་པ་སྐུ་སྤྲུལ་.....
 གྱིས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བས་གཞི་བཟུང་། རྒྱུད་ལྟར་སྤྲུལ་པ་རྣམས་གྱི་ཞལ་
 སྦྱོར་ལས་འོངས་པའི་མན་ངག་གི་རིམ་པ་མཐའ་ཁྲམས་པ་དང་། མགོན་པོ་རྗེ་
 རྗེ་འཆང་ཉིད་ནས་རི་ལྟར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བཞེས་པའི་ཉམས་སྦྱང་གི་གནད་
 སྐུ་སྤྲུལ་གྱིས་རྒྱུར་བརྒྱན་པའི་གསུང་བཤད་གྱི་རིམ་པ་བཟུང་བའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲོ་
 བས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་གྱི་དཀའ་གནད་མཐའ་དག་མ་སྤྲུལ་
 གསལ་རྗེན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པར་མཛད་ལ། དེའི་མཐུས་ལེན་དང་པོ་ཁོ་ན་ལ་
 ཞག་བརྒྱ་གསུམ་ཅུ་འགོར་བར་སྤང་ཞིང་། དེ་ནས་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཆོས་ལུང་
 ཉིན་སྤྲུལ་དོན་གྱི་བཤད་ལུང་གྲུབ་ནས་འདུག་དུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལོ་ལོ་འདྲིན་གྱི་
 འབྲེལ་པ་ལ་སྤྲུལ་མགོན་ཉིད་ནས་བཀའ་རྩིས་མཛད་པ་སྤྲུལ་དང་འབྲེལ་
 བའི་ལྟ་བུ་ལྟར་སྤྲུལ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་བཤད་ལུང་དང་། གཞན་
 ཡང་དཔལ་མགོན་ཞལ་བཞི་པའི་གཏོར་ཆོག་བསྐྱང་བཤགས་དང་བཅས་.....
 པའི་ལུང་ཡང་སྤྲུལ་(༡༩༡༣) དེ་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་ཆོས་དགའི་ཉིན་
 དཔེན་གནས་པ་བོང་ཁར་ཞབས་པད་བཀོད་ནས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དོན་ཀྱང་གསལ་
 སྤྲུལ་བའི་རྒྱུད་མཚན་གྱི་མ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གི་གནས་ཁུངས་པར་ཅན་.....

ཡིན་པ་སྐྱེས་ཏེན་འབྲེལ་མད་རུ་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ལ་དགོངས་ནས་འདི་
 ཉིད་རུ་མཛད་པར་བཞེད་དེ་ཆོས་བརྩའི་ཉིན་བདེ་མཆོག་གི་ཆོག་གི་འཁོར་
 ལོ་ལག་ཆོད་ཀྱི་ཁྲིད་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིན་ནས་ཞག་འགའ་
 ཟུགས་དམ་བཅད་རྒྱུ་རིམ་པར་ཞུགས། འདི་སྐབས་ཡི་དམ་ལྷ་འུམ་གཟིགས་
 དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྩི་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེར་ཟུག་མཆོད་སྐྱོར་བ་སྐྱེས་
 བྱིས་ན་པན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་ཐོབ་པའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱན་ལ་དགོ་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་རུ་དཀར་ཆག་བཀའ་རྩོམ་མཛད་པ་དང་། རང་བྱོན་རྩི་སྤྱི་
 རིན་པོ་ཆེ་ལས་བརྟུང་ཅི་འབེབས་པ་དང་ཆོམས་འདྲ་བའི་རིང་བསྐྱེད་གསལ་
 བར་བྱོན་པ་ད་ལྟ་ཡང་ཀྱན་ལ་མཐུན་སྤང་རུ་གྲུབ་པ་སྐྱེས་རྩི་མཛར་མད་རུ་
 བྱུང་བའི་ཚུལ་རུ་མ་ཞིག་སྟོན་པར་མཛད་སྤང་རྩི་། །གཞན་ཡང་སྤྱི་སྤྱི་
 འབྲས་སྤངས་སུ་བཞུགས་སྐབས་དགོན་པའི་ནང་གི་སྤྱི་ཁང་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཐོག་
 ལ་དར་ཚུགས་འཇུགས་པ་དང་མེ་རྟོག་ཉར་བ་སྐྱེས་འགའ་ཞིག་གཟིགས་
 པས་འདི་རིགས་དགོ་བ་ལྟར་སྤང་ན་ཡང་དོན་རུ་འཆད་ཉན་ཐོས་བསམ་
 སྐྱེས་མི་འཕེལ་བར་མ་ཟད་སྤྱི་ལམ་སྐྱེས་ལ་གཞོན་སྤྱི་ཤིན་རུ་ཆེ་བར་
 ཡོད་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྤང་མཁན་སྤྱི་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 བསྐྱེད་མཛད་ལུས་དང་། ལྷག་པར་སྤྱི་རྩི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོར་
 དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དགོ་ལུགས་ཀྱི་དགོན་སྤྱི་ནམས་ཀྱི་ཐོག་རུ་
 དར་ཚུགས་སྤྱི་རྩི་རྩི་བྱུང་བའི་ཆེ་ཁོ་པོས་ཀྱང་སྤང་བར་མི་རུས་ཞེས་ཞུས་
 པ་ཡིན་པས། དེས་ན་དགོན་སྤྱི་དར་ཚུགས་འཇུགས་པ་དང་། མེ་རྟོག་
 འདེབས་པ་(༡༩༡༧)དང་། སྤྱི་ཁྱུང་ནས་ཐལ་བ་འབྱོ་བ་དང་། གོས་ལྷམ་
 གཟབ་མཆོར་ལ་དང་དོད་བྱེད་པ་སྐྱེས་འདི་རིགས་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ལྷག་
 པར་རྩི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་པ་ལ་ཉེ་བའི་སྤྱི་རྩི་
 སུ་བཤད་པ་ཡིན་པས་ཏེན་འབྲེལ་ལ་ཤིན་རུ་གཞོན་དེས་བཅས། སྤྱི་ཆད་དེ་

རིགས་འཕྲོ་ཆད་པ་ཞིག་སྤྲོ་མ་ལས་སྡེ་སོགས་ནས་དོ་དམ་ཅི་ནས་བྱེད་དགོས་
ཞེས་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་སར་ཆོགས་གཏམ་གྱི་ཚུལ་དུ་སྦྲུལ་བར་སྤྲོ་མ་ལས་སྡེ་གྲུ་
དམངས་སོགས་ཆང་མས་དང་སྤང་གིས་སྤར་མེད་གསར་སྒྲིལ་རིགས་རྣམས་
ལྷུར་དུ་འཕྲོ་བཅད་ཅིང་ཕྱིན་ཆད་དེ་དག་གི་རིགས་ལྷུར་མི་འབྱུང་བའི་བསམས་
བསྐྱུགས་སོགས་བཟུན་པའི་མིག་རྒྱན་ལ་ཕན་ངེས་སུ་མཛད་པར་སྤང་སྟེ།
ཚུལ་འདི་དག་ཀྱང་རྗེ་ཙཱ་ཁ་པའི་བཟུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འགྲིབ་པ་ལ་མངོན་དུ་
སྤྱོདས་པར་སྤྱགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པས་ཆ་སྤྲོ་མོ་ཚུན་ཆད་ནས་ཉམས་པ་སོར་
ཚུད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས་ན་བཟུན་པ་དང་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་གཅིག་དུ་
སྦྲན་པའི་བཀའ་དྲིན་ལྷ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ས་བོང་ཁ་ནས་བཅད་རྒྱ་
གྲོལ་ལྷུན་འདི་ལོ་སེ་ར་སྤགས་པ་གྲུ་ཆང་ནས་གྲུ་ཁང་སྟེང་གོད་སོགས་ཀྱི་ཞིག་
གསོ་དང་གཟིམས་རྒྱུད་གསར་རྒྱག་སོགས་ཨར་ལས་གཡོར་ཆེ་ཅམ་མཛད་པ་
རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་རབ་གནས་ལ་གདན་ཁྱུ་མཛད་པ་ལྷུར་གོང་ལྷའི་
ཆོས་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་སེ་ར་སྤགས་པ་གྲུ་ཆང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞབས་
སེན་བཀོད་ཐོག་གཟུང་ཆོས་དགེ་བའི་ཉིན་གསུང་ཆོག་པ་སྤགས་པའི་འདུས་
གྲུ་སྤམ་ཅུ་སྟོར་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་སྟོན་ས་རབ་གནས་ཀྱི་ཆོག་རྒྱ་ཆེར་
མཛད་དེ་ཞག་ཤས་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་བཞི་ཕྱེར་ཆེབས་
བསྐྱུར་གནང་ཞིང་། ལྷ་བ་བདུན་པའི་ཆོས་བརྒྱ་སྟོར་ལ་རིགས་འཛིན་འདུས་
པའི་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་སྟོང་རྒྱུད་གྲུ་ཆང་ནས་གདན་དྲངས་པ་ལྷུར་བྱོན་
ཏེ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་གྲུར་ཆོགས་པ་དམངས་ནས་སྤྲོ་མེད་རྟོག་(༢༩༢༥) སེམས་
དང་མགོན་པོ་སྤག་དུག་པ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་འགའ་ཞིག་ཁྱུས་པ་རྣམས་
ཀྱང་འདྲོད་མོས་ལྷར་སྦྲུལ་བ་དང་། རྒྱུད་གྲུའི་མཁན་སྟོབ་འདུས་སྡེ་དང་
བཅས་པ་ནས་ཀྱང་དངོས་བཤམས་ཀྱི་འདུལ་བ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་སྤུལ། དེ་ནས་
གོང་ལྷའི་ཆོས་ཉེར་བདུན་ཀྱི་ཉིན་དྲང་སྟོང་རི་ཤིའི་འོད་ཀྱིས་ཉལ་འགྲོའི་

ཐུན་ནམས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་རོ་པོར་བསྐྱར་བའི་རུས་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཆབ་ཞུགས་གྱི་ཐུགས་སྒྲོར་སྐྱེ་འབྱུང་ཐང་འབྲུངས་ལྟར་དབུ་སྐར་བཏེགས་.....
 བས་ཞག་བརྒྱན་གྱི་བར་རུ་བཞུགས་ཤིང་ལྷང་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་སྟགས་ཀྱང་གདན་ཞུ་
 མཛད། སྒྲིབ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་བཞིའི་ཉིན་བཞི་ཕྱེ་བའི་ཆབ་ཞུགས་ལ་ཡང་སྐྱེ་
 སྐྱེ་ལྟར་ཐེབས་རྗེས་རེ་ཞིག་བར་བཞི་ཕྱེ་རང་རུ་གཏན་བཞུགས་གྱིས་ཐུགས་.....
 དམ་ཐུན་ཆགས་དང་། གཏུལ་བྱ་མཆོག་དམན་ནམས་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་
 བཞིན་པར་བཞུགས་པ་ལས་སྒྲིབ་དགུ་པའི་ནང་འབྲས་སྤངས་བདེ་ཡངས་གྲ་
 ཚང་ནས་རྟེན་བཞེངས་གྱི་རིམ་པ་ཁ་ཤས་མཛད་པ་ནམས་ལེགས་པར་བྱབ་.....
 པའི་གཟུངས་འབྱུང་རབ་གནས་སྟགས་ལ་འབྱོན་དགོས་གྱི་གསོལ་བ་བཏབ་.....
 པ་བཞིན་ཆེས་བརྒྱ་དྲུག་ཉིན་འབྲས་སྤངས་སུ་བྱོན་པར་བདེ་ཡངས་གྲ་ཚང་.....
 དང་གཞན་ཡང་མཁན་སྒྲོབ་འདུས་ཕྱེ་དམངས་དང་བཅས་པས་སྤྱི་ཞུ་བྱས་.....
 འདུད་ལྷན་མེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་གདན་དྲངས་ཤིང་། འདི་སྐབས་བདེ་
 ཡངས་པས་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་གར་མའི་སྐུའི་སྤྱང་བརྟན་དང་། སྐབས་མགོན་རྡོ་
 རྗེ་འཆང་ཉིད་གྱི་འདྲ་སྐྱེ་དང་། རྩྭ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་དཔལ་བའི་འདྲ་སྐྱེ་བཅས་
 བཙོ་བྱད་བཀོད་པ་མད་རུ་བྱུང་བ་དང་ལྟན་པ་གསར་རུ་བསྐྱར་འདུག་པ་.....
 ནམས་ལ་ནང་གཞུག་རུ་རིང་བསྐལ་ནམ་བཞི་འགངས་ཆེ་བ་སྤྱི་དང་། ལྷག་
 པར་རྩྭ་པ་བྱང་དཔལ་བའི་ཆེམས་འབྲུལ་མེད་རིང་བསྐལ་ཅན་དང་བཅས་
 པ་ནམས་སོ་སོར་རབ་གནས་བྱིན་སྐབས་སྟགས་གནད་སྤྱིན་རུ་མཛད་ཅིང་།
 བར་གཞུགས་གཞན་ལ་ཡང་(༢༩༢༥) གཟུངས་སྐྱེ་རབ་གནས་སྟགས་རྒྱས་.....
 པར་མཛད་ཐོག་། སྐབས་མགོན་ཉིད་ནས་ལྷགས་བཀོད་གྱིས་བྱུང་པར་མཛད་.....
 བས་འབྱུང་རུ་འདུག་པ་དང་། བྱུང་སྐྱེ་རབ་གནས་སྟགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་
 མཛད་དེ་འབྲེལ་ཚད་དོན་ལྟན་གྱི་རོ་པོར་སྐྱེ་པར་མཛད་ལ། རྩྭ་རུ་ཡང་
 གསོལ་ཁ་དང་འཕྲིན་བཅོལ་ལ་སྟགས་པ་ལེགས་པར་བསྐྱུངས། འདི་སྐད་བཞུན་

གནས་པ་པོར་ཁའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལེ་ལག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲོ་
 སར་ལོ་མང་རྩལ་སྦྱོར་གྱིས་ཤིང་ཆ་སྟོན་བད་སྟགས་ཀྱི་ནང་གང་སར་ཉམས་
 བྱུང་ཅི་ཆེ་ལ་ཞིག་གསེས་པུལ་སྟོན་ཞིག་བྱུང་ན་གངས་སྒྲོངས་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཚ་བ་
 རྒྱུགས་པར་དགོངས་ནས་སྤྱག་མཛོད་ཆེན་མོར་བཀའ་བྲུབ་གནང་དོན་བཞིན་
 ལྷག་བསམ་ཆ་མེད་པས་དང་དུ་བཞེས་ནས་རྩོམ་ཤིང་སྟོན་བད་སྟགས་ཀྱིས་
 ཆོན་འཁོར་རྒྱུ་ཡོད་པུང་མཐའ་དག་སྦྱོར་ཚུད་ཀྱི་སྟོན་མཛོད་ཐོག་སྦྱོར་གོང་
 ཅམ་ནས་བཟོ་བ་མཁས་ངེས་ལུ་མི་སྟགས་དང་བཅས་ནས་ལས་གྲུའི་དབུ་
 རྒྱུགས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་མའི་རབ་གསལ་སྟེང་ཤོད་དང་། ཉི་འོད། ལུབ་རྒྱུད་
 ཀ་གཅིག་མ། འདུ་ཁང་གི་འབྲུམས་སྟགས་གསར་བཞེ། ཀ་གཅིག་མ་དང་ཉི་
 འོད་འགག་དཀར་ཕིབས་གསར་བསྐྱུན། གཞན་ཡང་ལྷམ་གདུང་གི་བ་སྟགས་
 སྦྱོར་གང་ན་ཅི་ཡོད་དང་། སྟོན་བད་ཆང་མ་གསར་བཞེ། དེ་མཚུངས་རིགས་
 གསུམ་ལྟ་ཁང་ཤར་རྒྱུད་དང་། ཆེ་ཆུ་ཕུག་། བྲིག་ཆེན་ཕུག་སྟགས་སྤར་ཕར་
 བཀུར་སྟེ་རྩེ་ཞན་གྱི་ཉམས་བྱུང་དུ་བྱུར་བ་མཐའ་དག་ལ་གསར་བཞེངས་
 དང་མཚུངས་པའི་ཉམས་གསེར་དུ་བྱུང་བས་སྦྱེ་འགྲོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 མཚོད་སྟོང་ཆེན་པོར་འབྱུར་བར་མཛོད་ཅིང་། བཟོ་བ་ལུ་མི་སྟགས་ལས་
 བྱུང་ཆེ་ཆུང་ཆང་མར་སྤྲོ་ཡོན་ཐོག་ཐོབ། སྟོན་མོ་གནང་སྦྱོར་སྟགས་ཀྱང་
 གཟུགས་རྒྱས་སྤྲོ་ལུ་བའི་སྟོན་པ་ཡོད་ཡོངས་སྤྲོ་མཁུ་བར་མཛོད་པ་སྟེ། དེས་
 ར་རྒྱལ་འདི་རྣམས་ཀྱང་གཞན་དག་ལྟར་རྒྱ་གྲོན་དཀའ་ཆོགས་སྟགས་ལ་གཏན་
 རས་མ་གཟིགས་པར་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་འབའ་ཞིག་སྤྱགས་ལ་སེམས་
 པའི་བདག་ཉིད་(༡༩༩༩) ཆེན་པོའི་རྒྱུད་རྒྱལ་ལྷ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་
 ཉམས་གསེར་རྣམས་རིང་མིན་ལོགས་པར་བྱུང་སྟུན་མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱང་རྟོར་
 ལྷ་དབུ་པའི་ཆེ་ཉེར་བཞེད་ཉིན་འབྲས་སྤངས་ནས་ཆེབས་བཏེགས་ཏེ་མར་
 ལམ་ཕེབས་ཞོར་གནས་རྒྱུད་དུ་ཡང་བྱོན་ནས་ཆོས་སྦྱང་ཆེན་པོར་འཕྱིན་

བཅོལ་སྟགས་སྟགས་རྒྱུ་ལ་ངེས་སུ་མཛད་ཅིང་། བདེ་ཡངས་པ་སྟགས་
ནས་ཆིབས་བསྐྱེལ་སྟགས་བཀྱར་སྟེང་རིམ་པ་སྐྱ་ལྷག་དང་བཅས་ཏེ་པ་པོང་།
ཁར་ཞབས་པད་དཀོད་ཅིང་། གཟིམས་རྒྱུ་སྟགས་ཤིན་ཏུ་སྟགས་བཞུགས་
སྟོབས་བྱུང་བས་དབྱེས་ཉམས་ཆད་མེད་དང་བཅས་ཉིན་འབྲེལ་ཞལ་གྱི་ཉི་མ་པ་སྟགས་
ཀྱང་ལེགས་པར་མཛད། དེའི་སང་ཉིན་མར་ངོའི་ཆོས་བཅུ་
མཁའ་འགྲོ་འདུ་བའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཉིན་ཅེ་གསལ་དཔོན་ཆེན་མོ་མེ་དུང་དགོ་
ལེགས་རྒྱལ་མཆོན་ནས་ཆོགས་འཁོར་དང་། དུགས་གསུམ་མགོན་པོར་མཆོད་
འབུལ་སྟགས་མཛད་དགོས་ཞུས་དོན་བཞིན་ཆོགས་འཁོར་དང་མཆོད་འབུལ་
སྟགས་སྟོན་སྟགས་གནད་སྟོན་ཏུ་བསྐྱེད་སྟེ། ཆོས་ཉེར་དགུ་ནས་བཅད་རྒྱར་
བཞུགས་ཏེ་སྟགས་དམ་འོ་མེའི་ནལ་འཁྱར་བཅོན་པ་ལྟར་ལོན་ཏུ་མཛད་བཞིན་།
པར་བཞུགས་པ་ལས་འདི་སྐབས་གོང་གསལ་ལྟར་། རྒྱབས་མགོན་ཉིད་ནས་
རང་ཕྱོད་སྟགས་མེ་ཆེན་པོར་སྟག་མཆོད་སྟོར་བ་སྟགས་གྱི་ཕན་ཡོན་དཀར་།
ཆག་སྟལ་བ་ལྟར་དད་ལྡན་བསམ་ལས་འདས་པ་ཞིག་མཆོད་འབུལ་དང་སྟག་
སྟོར་བསགས་པར་བྱུང་བ་རྣམས་ནས་འགའ་ཞིག་ལ་བཅད་རྒྱུའི་ཁོངས་ནས་
མཛལ་ཁ་ཡང་སྟལ། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་ཤར་སྟགས་བསྟན་པའི་
སྟོན་མེ་མཆོངས་ལྷ་མ་མཆིས་པ་ཁལ་ཁ་མེ་བཅུན་དམ་པའི་མཆོག་སྟལ་རིན་
པོ་ཆེ་བོད་སྟགས་སུ་ཐེབས་སྐད་གསན་པར་ཉིན་ལྷ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་མར་
ངོ་ལ་བཅད་རྒྱ་སྟོན་མཛད་ནས་བཞི་ཕྱེར་ཕྱོད་ཐོག་ཆིབས་བསྐྱེད་ཏུ་འདབས་
སུ་ལྟ་སྟེང་ཐབ་བསྟེང་སར་ཕྱོད་ནས་(༢༩༩༧) མཛལ་ཞུ་མཛད་པར་ཕན་ཚུན་
དག་སྟངས་དང་གུས་འདུད་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྟགས་ཡིད་
གཅིག་འབྲེས་སུ་བྱུར་ཅིང་། དེ་ནས་ཉོར་ལྷ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་གསུམ་ཉིན་
མེ་བཅུན་དམ་པ་ནས་ཐབ་ཆོས་གྱི་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་སྟལ་དགོས་ཀྱི་སྟན་
གསན་སྟལ་བར་བསྟན་འདིན་གྱི་སྟེན་ཆེན་འགན་ལྷ་དང་སྟལ་བར་དགོངས་

ནས་དབྱེས་བཞིན་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་ཆོས་བཞིའི་ཉིན་ནས་དབུ་ཚུགས་ཏེ་
དགའ་ལྗན་ལྟ་བུ་མའི་བྲིད། འཇིགས་མཛད་དོན་རྩལ་བཅུ་གསུམ་མའི་
དབང་ཆེན། མགོན་པོ། ཆོས་རྒྱལ། ལྷ་མོ། ལུས་སྤྱིང་སྟགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། ཐེག་
ཆེན་གསེས་སྤྱིང་གི་སྟོན་འཕྱོང་། །སྤྱི་མ་མཛད་པའི་བཟང་བྲིད་རྒྱས་པ། རྒྱུན་སེལ་
བྱུང་བྱས་སྟགས་སྟགས་བཞེད་ལྟར་གྱི་ཆོས་བཀའ་དུ་མ་ཞིག་འབུལ་བར་མཛད་……
དེ་དབྱེས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པར་མཛད། དེ་གོང་སེ་རར་བཟང་སྤྱིང་བྱམས་སྟོན་
སྟགས་ཀྱི་ཐོག་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྣམས་ལ་མང་འབྱེད་སྤྱི་འབུལ་སྟགས་ཀྱི་……
བསྟེན་བཀྱར་གཏོས་ཆེ་བ་ཡང་སྦྱལ་བར་མཛད་ལ། གཞན་ཡང་དཔལ་ལྗན་སྤྱང་
སྤྱ་ཆོང་དུ་དུས་ཀྱི་རིམ་གྱི་འཆར་ཅན་སྟགས་ལོ་འཇུག་གི་ཞབས་བཟླ་མཛད་……
འོས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟགས་ཀྱང་སྤྱར་ལམ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་སོ། །

༥ འདིར་སྒྲས་པ། རྣམ་འདྲེན་གཙོ་བོ་བཟང་གཙང་སྟགས་པོ་ཡི། །གསུང་གི་ཕུལ་
ཀྱུར་མདོ་སྟགས་ཐེག་པའི་སྟལ། །རི་བཞིན་འབྱེད་ལ་ཅུང་བད་མི་ངལ་བའི། །
མགོན་པོ་སྤྱིང་འདྲ་གཉིས་པ་སྤྱིང་འདིར་དབེན། །ལྷག་པར་གསེར་མདོག་འཆང་
བའི་རིང་ཕྱགས་མཆོག །ཚོད་ལྗན་དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་ཡར་གྱི་ངོའི། །རྒྱ་བ་རྒྱས་
པའི་དཔལ་ལྟར་གྱུར་པ་འདི། །རྣམ་འདྲེན་སྤྱིང་གྱི་དྲིན་ལས་གཞན་ན་གང། །འཁོ་
བ་ཀྱན་གྱི་ཕན་དང་བདེ་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལས་གཞན་
མིན་ཀྱང་། །སྤྱིང་གྱི་ཕྱགས་རྗེའི་འོད་སྟོང་མ་སྒྲིས་ན། །དགོང་ཁའི་གྲིབ་སོ་རི་
བཞིན་འབྱུར་དུ་ཉེ། །འོན་ཀྱང་དེང་དུས་སྤྱི་བོ་པལ། །བརྒྱད་ལྗན་རྗེའི་བུ་རིང་
བཏང་ནས། །ཐིག་རྗེས་ཆུ་ཡིས་(༡༩༥༩) གང་བ་ལ། །དག་བྱེད་བཟང་པོར་
སྟོམས་པ་མང་། །ཐོག་དང་ཚུལ་ཆོས་བེད་རྒྱར་མདངས། །ཕྱས་ལ་གོས་ཤིང་ལོག་
ཆོས་ཀྱི། །སྤྱང་རན་སྟོག་པའི་མ་སྒྲིས་ཆོགས། །བསྟན་འཇིན་རི་དྲགས་རྒྱལ་
པོར་འབྱུལ། །བསྟན་པ་ཀྱན་གྱི་སྤྱིང་པོ་མཆོག །འཇམ་མགོན་རིང་ཕྱགས་
བསམ་འཕེལ་ནོར། །ལམ་ཁའི་དོན་བཞིན་རིང་དོར་ནས། །ཐོག་ཆོས་གོར་མ་

གཅིགས་སྤྱོད་འདྲིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་མས་གཞི་བཟུང་ཞིང་། །ཐོས་བསམ་
སྒྲིམ་དང་འཆད་ཚྭ་ཚྭ། །བཟང་པོས་ཕྱལ་བསྟན་འདྲིན་པ་ནམས། །ལྟར་
སྤང་ཅམ་གྱིས་ཆོས་སྤྱོད་འདྲིན། །ཐོ་ཅིའི་ཅིང་སྤྱོད་ལྟར་ལེན་ཅིང་། །མནན་
བསྐྱེགས་འཕངས་པས་རང་གཞན་རྒྱག །བསྟན་པ་མངས་ནས་འདྲིགས་བྱེད་
ནམས། །ངེས་དོན་གྲུབ་ཐོབ་ཡིན་པར་སྒྲིམ། །ཁྱེ་མ་འདི་ལྟའི་དུས་ངན་འདི། །
སྤྱོད་ཁྲིག་ཆེད་དུ་མ་ཐོས་པར། །སྤྱོད་པ་འདིའི་མགོན་དུ་སྤྱོད་པ་འདྲིན། །སྤྱོད་པས་
མར་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱགས་ཡིན། །དེ་ལྟར་འདྲིན་ཕྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཕུལ། །
མཐའ་དག་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་རྒྱུ་འཆད་། །སྤྱོད་ཁྲིག་འཕྲིན་ལས་ཉིན་བྱེད་
ཟེར་གཅིག་གིས། །བཤེས་གཞན་ངན་པའི་གྲུ་ལྟར་དུས་གཅིག་ཟུམ། །གཞན་
ཕན་ཐུགས་བསྐྱེད་གངས་རིའི་སྤྱོད་གནས་ཤིང་། །སྤྱོད་པ་རྒྱགས་ཡོན་ཏན་
རལ་ཁུར་འབྲུམ་གྱིས་བརྒྱུད། །ལྟར་དང་རིག་པའི་གད་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་ཆོ། །སྤྱོད་
ངན་སྤྱོད་སྤྱོད་མཐའ་དག་ཁུར་བྱུར་ཡིབ། །ཚུལ་འདྲིན་བསམ་བཞིན་སྤྱོད་གི་
ལྟར་ལ། །གང་གི་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པས་འཇུག་བྱུར་ན། །བདག་སྤྱོད་པས་ནམས་
ཀྱང་སྤྱོད་ཁྲིག་མར་གྱི། །རྒྱུ་སྤྱོད་ལྟར་དུ་འཇུག་པར་བྱིན་གྱིས་སྤྱོད་པས། །ཞེས་
པ་ནི་བར་སྤྱོད་ཁྲིག་སྤྱོད་བར་བྱ་བའི་རིམ་པའོ། །

༥ དེ་ནས་སྤྱོད་འགྲེལ་གྱི་སྤྱོད་དུ་མིག་དམར་ཞེས་སྤྱོད་པ་ཤིང་སྤྱོད་པ་
བའི་ལོ་གསར་དུ་ཆོས་པའི་དུས་ཀྱི་དགའ་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་ལ་སྤྱོད་བཞིན་ལོངས་
སྤྱོད་པར་མཛད་ཅིང་། །ལྟར་ལྟར་རྩོམ་པ་གཞིས་སྤྱོད་པས་རྒྱུ་སྤྱོད་པས་
ལ་ཡང་མཛད་འབྲུམ་སྤྱོད་པས་(༢༩༤) སྤྱོད་པས་མཛད་མི་ཆེད་དམིགས་གྱིས་
གཏོང་བར་མཛད། །རྒྱུ་སྤྱོད་ཆོགས་པ་སྤྱོད་དང་། །བཞི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅིང་། །གཞུང་སའི་
བཀའ་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་མི་དྲག་དུ་མ་དང་། །གདན་ས་གསུམ་གྱི་བླ་མ་ལས་སྤྱོད་
སྤྱོད་པས་མཛད་ལྟ་བུ་ཡང་མང་དུ་བྱུང་བ་ནམས་ལ་འདྲིན་མས་ལྟར་གྱི་མཛད་
ཐུག་སྤྱོད་པས་ཞིབ་དུ་གནང་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཅིར་བྱིན་ནས་ལྟར་དབང་པོ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཛོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་སུ་ཡོགས་རྒྱུ་མངལ་ཞུ་.....
སྟགས་ལྟགས་པར་བསྐྱུངས་ཤིང་དེ་སྐབས་ཆེར་དོ་རྩེ་གྲགས་ལྷན་གྱི་སྤྱུ་རྒྱས་.....
པའི་ཆ་བྱང་ཅན་ཞིག་གསར་བཞེངས་མཛོད་འདུག་པར་རབ་གནས་ཞིག་.....
དགོས་ཚུལ་ལྟ་བུ་སྐབས་མགོན་རྒྱལ་དབང་མཛོག་ནས་བཀའ་སྤྱལ་བཞིན་རབ་.....
གནས་དང་འཕྲིན་བཅོལ་སྟགས་ཀྱང་གནད་སྤྲོད་མཛོད་པ། དེ་ཁའི་སང་
ཉིན་ཆོས་བཞིའི་ཉིན་དགའ་བ་གདོང་ནས་ཆོས་སྦྱང་ཆེན་པོས་ཐེབས་དགོས་
ཞུས་པ་བཞིན་བྱོན་ཏེ་ཆོས་སྦྱང་ལ་སྤྱུ་ཆས་སྤྲོད་གཟིགས་སྟགས་གསར་འབུལ་
དང་གསོལ་ཁ་རྒྱས་པའི་ཐོག་རྒྱལ་བསྟན་སྤེལ་བའི་འཕྲིན་བཅོལ་སྟགས་རྒྱ་.....
ཆེར་སྤྱལ་བ་དང་། དེར་འཁོད་གྱི་གསོལ་ཁ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྦྱང་གི་གསོལ་
ཁ་འཕྲིན་བཅོལ་བཅས་གྱི་ལུང་ཡང་སྤྱལ་ཏེ་ཞག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བཞུགས་.....
ཤིང་། དེ་ནས་ལྷང་སྤྱུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཛོག་ནས་འབྲས་སྤྱངས་སུ་བྱོན་
དགོས་གསོལ་བ་ལྟར་ཆོས་བརྒྱུད་གྱི་ཉིན་འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཐེབས་པར་དེ་ཉིན་
བདེ་ཡངས་གྲ་ཆང་པས་གདན་ཞུས་བཞིན་བྱོན་ནས་བཞུགས་ཞག་ཀྱང་མཛོད་།
མི་རིང་བར་ལྷང་སྤྱུ་ཁང་གསར་དུ་ཐེབས་ཐོག་སྤྱབ་ཐབས་རིན་འབྱུང་གི་རྩིས་.....
གནད་ཞུས་སྤྱལ་གྱི་དགོངས་བཞེད་གཏད་དེ་དགོན་ལུང་མི་ཆེན་གྱི་ཆོས་གྱི་
ནང་དུ་ལྷང་སྤྱུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཛོག་དང་། སེམས་སྤྱལ་རིན་པོ་
ཆེ། སྤྱི་ལོག་ཕུ་ལོ་མིན་ཏན་སྟགས་སྤྱུ་ཆེ་རྒྱུད་དང་། རྒྱུད་སྟོད་མཁན་བྱུར་
བྱང་རྒྱུ་ཆོས་འཕེལ་དང་། སེར་སྤྱད་མཁན་བྱུར་གྲགས་པ་མཁས་གྲུབ། བདེ་
ཡངས་སྤྱུ་བྱུར་གཉིས་སྟགས་(༡༩༥༩) དང་། གཞན་ཡང་དཀའ་རམས་དགེ་
བཤེས་ཤས་ཆེ་བའི་འདུས་པ་ཉིས་བརྒྱ་སྟོར་ལ་གོང་ཁྲིའི་ཆོས་བརྒྱ་བདུན་གྱི་
ཉིན་ནས་དབུ་ཚུགས་ཤིང་། སྤྱོད་ལམ་གྲོལ་ནས་འདུས་པ་གོང་གསལ་ལས་
ཀྱང་མང་བར་གྱུར་ཏེ་སུམ་བརྒྱ་སྟོར་དུ་ཡོང་བ་བྱུང་སྤང་ལ། དེ་སྐབས་ཉོར་
ཁྲི་གཉིས་པ་གསར་སྤེལ་ལྟ་བུ་སྐབས་མགོན་ཏྲ་ཆོག་ལོ་མིན་ཏན་མཛོག་ནས་དགའ་.....

བ་གདོང་དུ་ཆོས་སྐྱོང་ལ་སྐྱ་གསལ་དང་འཕྲིན་བཅལ་སྐྱེས་མཛད་པར་འབྱོན་...
 དགོས་ཐེགས་པ་ལྟར་ཉིན་གཅིག་ཆོས་མཆམས་གནང་ནས་དགའ་གདོང་དུ་...
 བྱོན་ཏེ་སྐྱ་གསལ་ཐོག་བཀའ་བསྒྲིལ་འཕྲིན་བཅལ་སྐྱེས་ཀྱས་པར་མཛད། དེ་
 མཚུངས་གོང་ཟླའི་ཆོས་བཅུ་སྐྱེད་ཞིག་ལ་༥ གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཐུན་གཟིགས་...
 མཆོག་གི་བཀའ་བཞིན་གྱི་འཛིན་པོ་བྱང་དུ་བྱོན་ནས་༥ སྐབས་མགོན་ཀླུ་...
 དབང་མཆོག་ལ་ཆོས་སྐྱོང་གི་སྒྲིག་གཏང་སྐྱེས་ཆོས་བཀའ་འགའ་ཞིག་འབུལ་...
 བར་མཛད། གོང་གསལ་དེ་གཉིས་ཅུ་ལས་གཞན་གསུང་ཆོས་དེའི་རིང་དུ་
 ཆོས་མཆམས་སྐྱེས་ཀྱང་གཏན་ནས་མ་གནང་བར་ཉིན་ལྟར་ཆག་མེད་དུ་...
 སྐུལ་བས་ཟླ་གཅིག་གི་ནང་ཁོངས་སུ་སྐབ་ཐབས་རིན་འབྱུང་གི་ཆོས་སྐྱེད་...
 ཆང་མ་ལེགས་པར་སྐུལ་གྱིན་ནས་གོང་ཟླའི་ཆོས་ཉི་ཤུའི་ཉིན་ལྟ་ལྟར་བཞི་...
 སྐྱེད་ཆེབས་བསྐྱེད་གནང་ཞིང་། དེ་སྐབས་༥ ཀླུ་སྐུ་སྐྱོང་ཞིང་འཆང་ཆེན་པོ་
 ཡང་ཁལ་ཁ་ཞིང་བཅུན་དམ་པར་དང་པོའི་སངས་ཀྱས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་...
 ཆེན་སྐྱེས་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་རིམ་པ་སྐུལ་བར་ལྟ་ལྟར་དུ་བྱོན་པར་༥ མགོན་པོ་ཉིད་...
 གྱང་ཐུགས་དགུས་པ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་ཆེབས་བསུང་བྱོན་ནས་མཇལ་ཞུ་
 དང་། དེ་ཁའི་སང་ཉིན་ཀླུ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་བཞི་སྐྱེ་བསམ་གཏན་སྤྱིང་གི་
 གཟིམས་ཚུང་དུ་གདན་ཞུ་མཛད་ནས་བཀྱར་སྤྱི་ཞབས་རྟོག་ཆད་མེད་པ་དང་།
 ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་མཛིད་དང་། ལྷག་པར་བསྐྱན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་
 ཉིད་མི་ཉམས་ཡར་ཀྱས་སུ་མཛད་ཚུའི་གསུང་མོལ་འབའ་ཞིག་(༢༩༥བ) གིས་...
 དུས་འདའ་ཞིང་། འདི་དག་གི་སྤྱི་ཕྱི་རྣམས་སུ་༥ སྐབས་མགོན་ཉིད་ནས་ཀླུ་
 སྐུ་རིན་པོ་ཆེར་བསྐྱན་འཁྱའི་དོན་དུ་དགྲང་གངས་བརྒྱུད་ཅུའི་བར་དུ་ཞབས་...
 པད་བརྟན་དགོས་པའི་གསལ་འདེབས་དང་། ཀླུ་སྐུ་སྐྱོང་ཞིང་འཆང་ཆེན་
 པོས་གྱང་༥ སྐབས་མགོན་ཉིད་ལ་དགྲང་ལོ་མ་མཐར་བརྒྱུད་ཅུ་གྲུ་ལུའི་བར་...
 དུ་འཆོ་ཞིང་བཞིས་ཏེ་ཞབས་པད་བརྟན་དགོས་པ་དང་། ད་དུང་རྣམ་པ་

གུན་ཏུ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྤར་ལས་ལྟག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་མི་ཆད་
 ཏུ་བསྐྱོར་དགོས་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་མཛད་སྤང་སྟེ། ཚུལ་འདི་དག་
 བྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་སྟིགས་དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡལ་བར་མི་འདོར་.....
 བར་ལྟག་པར་བྱགས་བཅེ་བའི་སྒྲིན་ས་འཁོར་བ་མ་སྟངས་ཀྱི་བར་དུ་འཆོ་.....
 ཞིང་བཞེས་པའི་དགོངས་བཞེད་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ་གཏད་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་...
 གཞན་ལས་ལྟག་ཀྱང་སྟིང་རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་ཆེས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་རྩ་...
 མཆར་ཅན་ཤིན་ཏུ་ཆད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཉོར་ཁྱ་གསུམ་པའི་ཆོས་
 ལཱི་ཉིན་གསོལ་དཔོན་ཆེན་མོ་རྗེ་བྱང་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཆན་ནས་ལ་གོང་ས་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོར་གཟིམས་རྒྱུང་ཞབས་བརྟན་དང་འབྲེལ་
 བར་དངོས་འབུལ་གྱི་མཆོད་སྨིན་སྟོབའི་ཆོགས་དབུས་སུ་མཆུལ་གྱི་གསུང་.....
 བཤད་མཛད་པར་འབྱོན་དགོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཐེབས་ཐོག་སྟོན་...
 ཅིང་འཇེབས་པའི་གསུང་གི་ལམ་ལས་དྲངས་པའི་གསུང་བཤད་གྱི་རིམ་པ་.....
 ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་ལྟར་དང་རིག་པའི་མེ་ཉོག་གིས་ལན་བརྒྱར་སྤྲས་པ་རྒྱལ་.....
 གུན་དཔྱེས་པའི་མཆོད་ཡོན་གོང་ན་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་བར་མཛད། དེ་
 ནས་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་གཞུང་ས་མཆོག་ནས་བདེ་ཡངས་ལྷོག་ཏུ་རྒྱལ་མཆན་
 ལཱ་གསར་འཛུགས་མཛད་རྒྱ་དང་། གསོལ་དཔོན་ཆེན་མོ་ནས་འབུས་སྤངས་
 ཆོགས་ཆེན་ལ་མཆོད་རྩིས་གསར་འབུལ་སྦྱོར་འཇག་མཛད་པ་སོགས་ལ་བྱག་
 ནས་བྱགས་སྟོན་བསྐྱུངས་དགོས་སོགས་ཆབས་ཅིག་པར་གདན་ཁྱ་མཛད་པ་...
 བཞིན་ཐེབས་ནས་ཞག་(༡༩༩༣) ཤས་བཞུགས་འཇགས་ཀྱིས་བདེ་ཡངས་ལྷོག་
 ཏུ་འཕྱིན་བཅོལ་བྱགས་བསྐྱེད་སོགས་རྒྱབས་ཆེན་དང་། མཆོད་རྩིས་གསར་
 འབུལ་རྣམས་ལ་ཡང་བྱག་ནས་བྱིན་རྒྱབས་སོགས་བྱགས་བཞེད་ལྟར་སྤུལ་.....
 ཟིན་ནས་སྤྱར་བར་པ་པོང་ཁར་བྱོན་ཏེ་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ་ཆོགས་...
 བརྒྱ་སོགས་རྒྱ་ཆེའི་ཐོག་བཟུན་འགྲོའི་བདེ་སྦྱིད་སྟེལ་བའི་བྱགས་བསྐྱེད་སྟོན་

ལམ་གྱི་མཚམས་སྒྱུར་མཐའ་ཤྲས་པ་མཛད་བཞིན་པར་ཞག་འགའ་ཞིག་གི་……
 བར་དུ་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ནས་སྒྲར་ཡང་བཞི་ཕྱེད་ཞབས་པད་བཞོད་ཐོག་ལོ་
 རེའི་གསུང་ཆོས་ཆེན་མོ་སྒྲུལ་བའི་དགོངས་བཞེད་གཏན་ནས་སྒར་བཞིན་གྱི་……
 ཁང་ཆེན་མོར་ལྷང་སྒྱུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་སོགས་བསྟན་འཛིན་དམ་……
 པ་རྣམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འདུས་པ་ཉིས་སྟངས་སྒྲར་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་……
 རིམ་པ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷང་དུ་གྲགས་པའི་བཤད་ལྷང་ཟབ་རྒྱས་ཞག་བཙོ་
 ལྷ་ལྷག་ཙམ་གྱི་བར་དུ་སྒྲུལ་ཞིང་། མཇུག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་མཛོད་པ་སོགས་
 གྱང་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད།
 འདི་དག་གི་སྒྲ་ཕྱི་འགའ་ཞིག་དུ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་དང་ལྷང་སྒྱུ་མཚོག་སྒྲུལ་……
 རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་སུ་བདེ་མཚོག་སྒྲགས་བཏུའི་རྗེས་གནང་དང་མགོན་པོའི་བེ་
 བུམ་གྱི་ལྷང་སོགས་ཟབ་ཆོས་གྱི་རིམ་པ་དུ་མ་ཞིག་གྱང་སྒྲུལ་བར་སྒྲུང་། དེ་
 ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་ལྷོད་ས་ལྷ་མིའི་འདྲེན་མཚོག་མཛོད་ཡོན་ནས་……
 ལྷང་སྒྱུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཚོག་གི་ཡོངས་འཛིན་མཛད་དགོས་གྱི་……
 བཀའ་ཐེབས་པར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བཙས་སུ་སྒྲིན་པར་དགོངས་ནས་……
 བཀའ་སྒྲུལ་དང་དུ་བཞེས་ཏེ་རྟོར་ལྷ་རྒྱག་པ་གསར་མ་ཐག་འབྲས་སྒྲུངས་སུ་……
 སྒྲོན་ནས་ལྷང་སྒྱུ་རིན་པོ་ཆེར་མདོ་སྒྲགས་གཞུང་ལྷགས་རྒྱ་མཚོར་གསན་བསམ་……
 གྱི་བཀའ་སློབ་དང་། བར་བར་དུ་ལམ་རིམ་རྒྱང་བའི་བཤད་ལྷང་སོགས་ཟབ་
 ཆོས་གྱི་རིམ་པ་ཡང་མཐའ་ཤྲས་པ་འབྲུལ་བར་མཛད་བཞིན་པར་རེ་ཞིག་གི་……
 བར་འབྲས་སྒྲུངས་སུ་སྟན་ཆགས་(༡༩༥༦) པར་བཞུགས་འཇགས་བསྐྱུངས་……
 ཤིང་། རྟོར་ལྷ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་འགོར་ལྷ་ཀླུ་དབང་འཛིན་ཏེན་གསུམ་གྱི་
 མགོན་པོ་གདུལ་བུའི་སྒྲུང་རོར་ཅུང་ཟད་སྒྱུ་ཁམས་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ་བསྟན་……
 པར་བསྟན་བཞུགས་གྱི་རིམ་པ་དང་ཆོད་བང་བརྒྱ་ཆར་འབྲུལ་བ་སོགས་ལ་……
 སྒྲོན་ནས་ཞག་བཙུ་སྒྲར་གྱི་བར་དུ་བཞུགས་པར་མཛད། ཆོས་ཉེར་གསུམ་

གྱི་ཉིན་དབང་སྟུགས་ནས་འཇམ་དབྱངས་༥ གོང་མ་ཆེན་པོའི་གསེར་གྱི་སྒྲིབ་
བཟང་བསྟན་པའི་མཁན་པོ་ནང་སོ་དཔོན་འཁོར་རྣམས་འབྱོར་པར་༥ གོང་ས་
མཆོད་ཡོན་དང་ཨམ་བན་ལྟན་རྒྱས་སོགས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྟོན་ཆེན་གྱི་རིམ་པ་
སོགས་ལ་རོལ་བར་མཛད་ཟིན་སྤལ་སྤྲར་ཡང་འབྲས་སྤངས་སུ་བྱོན་ནས་སྤར་
བཞིན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཛད་པས་དུས་འདྲའ་བཞིན་པར་བཞུགས་ཤིང་།
དེ་ནས་རེ་ཞིག་ན་ལྷང་སྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཡབ་སྐུན་ལྟན་ཅིག་ཉོར་ཟླ་དགྲ་
པའི་ནང་གནས་ཆེན་པོ་བོང་ཁར་བྱོན་ནས་བཅད་རྒྱ་མཛད་དེ་རིམ་གཉིས་
ཟབ་མོའི་སྟུགས་དམ་ཅེ་གཅིག་པའི་རང་དུ་རྒྱན་ཆགས་པར་བཞུགས་པ་ལས།
ཉོར་ཟླ་བཅུ་བའི་ཆེས་བཙེ་བརྒྱད་གྱི་རྩབ་མོ་གངས་སྒྲོངས་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་
གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་འཕེན་པ་བཟད་པས་ལྟ་མཆོག་གངས་རིའི་མགོན་པོ་སྟག་
ན་པད་དཀར་འཆང་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཅུན་
༥ ཟླ་བཟང་བསྟན་པའི་དབང་སྟུག་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོད་པལ་བཟང་པོ་དེ་
ཉིད་རེ་ཞིག་སྒྱུ་དངོས་གྱི་གདུལ་བྱ་རྗེགས་པ་དང་། རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་
ཆོས་ལ་བསྐུལ་སྤྱིར་གཟུགས་སྤྱི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
སྒྲོང་དུ་མནལ་ཚུལ་བསྟན་པའི་གཏམ་གསན་པས་སྟུགས་ཁྲལ་དང་ཟུང་ན་
བཙོད་སྟུགས་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་ཉེ་ཟུར་བར་བཅད་རྒྱ་ལས་བཞིངས་
ནས་ལྷང་སྒྱུ་རིན་པོ་དང་ལྟན་ཅིག་ཅེར་བྱོན་ནས་སྒྱུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་དུང་
དུ་སྟུགས་ཤིན་ཏུ་གདུང་བའི་སྒྲི་སྟུགས་དང་བཅས་སྟུགས་དམ་གསལ་འདེབས་
དང་། བདག་འདུག། མཆོད་འབུལ། སྟོན་ལམ་སོགས་བསམ་(༢༩༥) བྱིས་མི་
ཁྱབ་དང་། ལྟག་པར་དུ་ཡང་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་ཡུན་རིང་མི་མནལ་བར་སྤྲར་
ཡང་མཆོག་གི་སྤལ་སྤྲི་རང་ཞལ་འབྲལ་མེད་ཟུར་སྟོན་དགོས་པའི་གསལ་
འདེབས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་མཛད་ཅིང་། དེ་དག་གྲུབ་ནས་ཀྱང་། ལྟུབས་
མགོན་ཏེ་ཆོག་ནོ་མིན་ཉན་ཆེན་པོ་དང་། གསལ་གཟིམས་སོགས་སྤྱི་གམ་

བཅར་བ་ནམས་ནས་རྗེས་འཇུག་སྐྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་སྤྱུ་དང་གདུང་ཉེན་.....
 སྐྱ་གས་ཀྱི་ལྷགས་བཀོད་མཛད་པ་རེ་ཞིག་ཅེར་བཞུགས་དགོས་ཐེབས་རུང་.....
 ཅུང་ཟད་སྐྱ་ཁམས་ཀྱང་བདེ་མིན་གྱི་ཁར། ཕྱང་སྐྱ་མཆོག་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་
 ཡང་སྐབས་སུ་སྐྱ་ཁམས་དྲངས་མིན་སྐྱ་གས་ལ་ཉེན་ཡུན་རིང་བཞུགས་མ་ཐུབ་
 པས་གདུང་འབྲུལ་སྐྱ་གས་མཛད་ཐུབ་ནས་དགོངས་ལྷན་གྱིས་ཆོས་ཉི་ཤུའི་.....
 ཉིན་སྐར་ཡང་པ་ཤོང་ཁར་བྱོན་ནས་སྐར་བཞིན་ཐུགས་དམ་བཅད་ཕྱི་ངང་
 རུ་བཞུགས་ཤིང་། གོང་ལྷའི་ཆོས་ཉེར་བཞི་ཉེར་ལྷ་སྐྱ་གས་ལ་མ་ཕྱུ་དབང་
 མཆོག་གི་དགོངས་རྒྱུ་གས་དང་འབྲེལ་བར་བདེ་མཆོག་གི་བདག་འཇུག་ཕྱུ་སྐྱ་
 པར་བཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཐུགས་དགོངས་རྒྱུ་གས་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་སྒྲི་
 རུ་མ་ནས་མཐའ་སྐྱ་པ་མཛད་ཐོག་རྟོར་ལྷ་བཅུ་གཉིས་པའི་མར་ངོའི་ཆོས་...
 ཉི་ཤུ་སྐར་ལ་སྐྱོན་བསྐྱེད་དང་བཅས་ཉི་བཅད་ཕྱུ་ལས་བཞེངས་ནས་བཞི་ཕྱེར་.....
 བཞུགས་འཇགས་གྱིས་ལོ་མཇུག་གི་ཞབས་བརྟན་སྐྱ་གས་ཀྱང་སྐར་བཞིན་.....
 མཛད། དེ་ནས་ཁྱོ་པོ་ཞེས་པ་ཤིང་སྐང་གསར་རུ་ཆོས་པའི་ལོ་གསར་གྱི་རིམ་
 པ་སྐྱ་གས་དང་ལྷག་པར་རྫོ་ཤུག་ནམ་གཉིས་སྐྱ་གས་ལ་མ་སྐབས་མགོན་ཕྱུ་.....
 དབང་མཆོག་གི་དགོངས་རྒྱུ་གས་དང་འབྲེལ་བར་མཆོད་འབྲུལ་སྐྱ་གས་ཤལ་.....
 ཐུགས་སྐྱོན་སྐྱ་གས་ལོ་ལྟར་ལས་ཀྱང་ཕྱུ་ཆེ་གནད་སྐྱོན་རུ་མཛད་ཅིང་། སྐྱོན་
 ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་སྐྱ་གས་མཐའ་དབྱས་ཀྱི་དད་ལྷན་མེར་སྐྱ་བགྱང་བ་ལས་
 ཀྱལ་བ་ནམས་ལ་མཛལ་ཁ་དང་། འདྲོད་ཆོས་(༢༩ གྲུབ) སྐྱ་གས་གང་ལ་གང་
 མཆོམས་པར་སྐུལ་བར་མཛད་ནས་སྐྱོན་ལམ་གྲོལ་སྐྱོན་མེར་སྐྱ་གས་པ་ལྟ་.....
 ཆང་ནས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཆེན་ཞིག་སྐུལ་དགོས་སྐར་ནས་གསལ་བ་.....
 བཏབ་པ་བཞིན་སྐུལ་བའི་དགོངས་བཞེད་གཏད་དེ་རྟོར་ལྷ་དང་པོའི་ཆོས་.....
 ཉེར་བདུན་གྱི་ཉིན་མེར་སྐྱ་ཆེན་སྐྱིང་རུ་བྱོན་ནས་སྐྱ་གས་པ་ལྟ་ཆང་རུ་བཞུགས་
 འཇགས་དང་། དེ་ནས་རྟོར་ལྷ་དང་པོ་སྐྱོ་མ་གསར་སྐུལ་ནས་དབང་ཆེན་སྐུལ་

བར་བཞིན་པ་ལས་ཁྱེད་པོ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་སྟགས་པའི་གྲ་ཁང་དུ་མ་ཚུད་་་་
པས་སེར་ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་བྱ་རྣམས་གྱི་གཙོ་མཛད་་
པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་འདུས་གྲ་དང་གཞན་ཡང་མཐའ་དབུས་གྱི་་་་
དད་ལྡན་སེར་སྒྱུ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་འདུས་པ་ལྷ་སྟོང་བཀྲལ་བ་རྣམས་ལ་་
ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་སྟོན་དང་གཉིས་གྱི་ཉིན་དབང་དངོས་གཞིའི་རིམ་པ་་་་
ཟབ་བཤད་གྱི་བརྒྱན་པ་དང་བཅས་པ་སྟུལ་བས་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་གསང་
ཆེན་རྩི་རྩེ་ཐོག་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྡོད་རུང་གི་སྐལ་བ་ཅན་ཤ་སྟག་
དུ་སྒྲིན་པར་མཛད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སེར་བྱེས་མཁས་མང་གྲ་ཆང་ནས་ཀྱང་
སྟུལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་རྩིས་གནང་སྟུལ་དགོས་གསལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་འདུས་་་་
པ་བསམ་ལས་འདས་པ་རྣམས་ལ་སྟུལ་ཁིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཟབ་ཆོས་གྱི་རིམ་པ་
རྣམས་འདྲོད་མོས་ལྟར་གནང་བྱིན་ནས་ཆོས་བཞིའི་ཉིན་འབྲས་སྤངས་སུ་་་་་
བྱོན་ཏེ་ལྷང་སྒྱུ་མཆོག་སྟུལ་རིན་པོ་ཆེར་སྤར་བཞིན་མདོ་སྟགས་ཟབ་ཆོས་གྱི་་
རིམ་པ་སྟུལ་བཞིན་པར་བཞུགས་པ་ལས། མི་རིང་བར་དབང་སྟགས་རྒྱལ་
པའི་ཁབ་ནས་་གོང་མ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པའི་བཀའ་མངགས་ཏེ་་རྒྱལ་དབང་་་་
འཛིག་ཉིན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོའི་སྒྲ་གདུང་ལ་ཕྱག་མཆོད་འདུལ་བར་ཨམ་་་་
བན་ཞིག་ཆེད་དམིགས་གྱི་འབྱོར་པར་ཐེབས་སྟོད་གྱིས་མཇལ་འཕྲད་དང་། དེ་
ནས་བཞི་ཟླར་བྱོན་ཏེ་ནག་པ་ལྷ་བའི་ཡར་དོའི་ཆོས་གསུམ་ནས་བཀའ་ཆོས་་
ཆེན་པོ་དབུ་ཚུགས་ཏེ་བཞི་ཟླ(༡༩༥༩) གྲ་ཁང་དུ་འདུས་པ་སྟུལ་ལྟར་ཆོགས་་
པ་རྣམས་ལ་དྲགས་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་ཆོགས་་་་
བཅད་མའི་བཤད་ལྷང་ཟབ་རྒྱས་ཞག་བཙོ་ལའི་བར་དུ་སྟུལ་ཐོག་མཐུག་དུ་་་་
སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་་སྒྲུབས་མགོན་་་་་
ཉིད་གྱི་གསུང་འདུམ་གྱི་ལྷང་སོགས་ཀྱང་སྟུལ། དེ་རྣམས་ཀྱབ་སྟན་སྤར་ཡང་
འབྲས་སྤངས་སུ་བྱོན་ཁིང་། འདི་དག་གི་སྟེ་རྣམས་སུ་འབྲས་སྤངས་སུ་

བཞུགས་སྐབས་ལྷང་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེར་ཉིན་ལྟར་ཆག་མེད་གྱིས་སྤྱོད་ཀྱིས་སྐྱོ་
 ཐུགས་དམ་གྱོལ་སྤྱན་ཐང་སག་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་
 རྫོགས་སོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ལུང་བཟང་བཤད་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། །གསོལ་ཆོག་གི་
 བར་ལ་སློ་མང་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་དར་རྒྱས་དང་། རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་
 སོགས་མཁས་པའི་གྲགས་པ་དོན་དང་ལུན་པ་རྣམས་གྱིས་འདུལ་མཛོད་སོགས་ཀྱི་
 ཚོད་གྲུ་འདུལ་དུ་འཇུག་པར་མཛད། བྱི་དྲོའི་ཆ་ལ་རྒྱད་སྟངས་དགེ་བཤེས་སློ་
 བཟང་དཔལ་འབྱོར་དང་། ཐུགས་རམ་པ་བྲག་པ་དར་རྒྱས་གཉིས་ནས་གསང་
 བདེ་འཛིགས་གསུམ། དུས་འཁོར། འཁོར་ཆེན་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་
 ཐིག་དང་། ལྷག་པར་སློམ་དོན་ལ་སློས་བསྐྱང་གལ་ཆེ་བར་དགོངས་ནས་
 གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་སློས་བསྐྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱང་བཙེགས་.....
 ནས་འདུལ་དུ་འཇུག་པ་སོགས་མདོ་སྐད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གསན་བསམ་.....
 རྟུགས་གཅིག་དུ་གྲུབ་པར་མཛད་ཅིང་། གཞན་ཡང་འདི་སྐབས་ལྷང་སྐྱུ་རིན་
 པོ་ཆེ་དང་། དཀའ་རམ་དགེ་བཤེས་བཅུ་སྟེར་ལ་འཛིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ་
 དང་། ཐུག་རྗེར་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་དབང་ཆེན་བཟང་བཤད་དང་བཅས་པ་
 སོགས་ཀྱང་སྦྱུལ། དེ་ནས་རྟོག་ཟླ་ལྷ་པའི་ནང་ལྷ་ལུན་བཞི་ཐེར་ཕྱོད་ཐོག་ལྷང་
 སྐྱུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཚོག་ཀྱང་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་གང་....
 གི་ཆ་ནས་ཀྱང་། རྒྱུགས་མགོན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཉིད་(༡༩༥༥) དང་རྣམ་དབྱེར་མ་
 མཆིས་པ་ལྟ་བུས་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོར་བཞེངས་པས་ན་.....
 གང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་རྒྱལ་ཚབ་དུ་དབང་བསྐྱར་ཏེ་གསུལ་བྱ་ཡོངས་ལ་གྱོལ་བ་
 མཚོག་གི་དཔལ་སྟེར་བའི་སྟངས་དུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་.....
 བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་དབང་ཆེན་གྱི་རིམ་པ་སྦྱུལ་དུ་འཇུག་པར་བཞེད་པ་...
 ལས་འདུས་པ་ཏ་ཅང་ཆོགས་ཆེས་པས་གྲུ་ཁང་དུ་མ་ཚུད་པས་བཞི་ཐེའི་རྗེ་.....
 གཅལ་ཆེན་མོར་དབུ་གྲུར་བཅས་པའི་ཐོག་ལྷ་བ་པོ་ལྷ་མེར་བསྟན་འཛིན་.....

ཀྱན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ་ེ། རྒྱབས་མགོན་དེ་མོ་མཆོག་གི་རྒྱལ་རྒྱ་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཤད་སྤྱིང་ནོ་མིན་ཏུན་གྱི་མཆོག་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་སྟགས་
 བརྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་བསམ་ལས་འདས་པ་དང་། གདན་ས་གསུམ་གྱི་
 འདུས་སྡེ་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་དད་ལྡན་སེར་རྒྱ་ཁྱི་སྟག་ཏུ་ཁྱེད་ས་པ་རྣམས་ལ་
 གོང་གསལ་དབང་ཆེན་རྣམས་གནང་བུ་འདུག་པར་མཛད་པའི་ཆེ། ལྷང་རྒྱ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་ནས་དོ་རྩེ་འཆང་ཉིད་གྱི་དགའ་རྒྱལ་དང་
 ཏུ་བཞེས་ཏེ་དབང་ཆེན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་.....
 བཤད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་ཏུ་ཡང་དོ་རྩེ་སྟག་པའི་
 དགའ་གནད་མཐའ་དག་མཁྱེན་རབ་མད་ཏུ་བྱུང་བས་ཏུས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་.....
 བའི་ལྟགས་བཤད་མཐའ་ལྷན་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཟབ་རྒྱས་གནད་.....
 སྤྱིན་ཏུ་རྒྱལ་བས་འདུས་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་ེ། རྒྱབས་མགོན་དོ་རྩེ་འཆང་.....
 ཉིད་དང་ཐ་མི་དད་པའི་བྱས་པའི་སྤྱ་ཁྱེད་དབང་མེད་ཏུ་གཡོས་པར་གྱུར་.....
 ལྷང་སྟེ། །མདོར་ན་ཡབ་སྐུ་འདི་དག་གི་སྤྱ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་ནི་
 དམ་པ་དང་དམ་པར་སྒྲིམས་པ་གཞན་དག་གི་ཆ་ཅུ་ཡང་བསྐྱུན་པར་མི་.....
 ཏུས་པའི་ཤིན་ཏུ་ལྷལ་ཏུ་བྱུང་བའི་དོ་མཆར་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་སྒོ་.....
 གཟུ་བོར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟགས་པར་བརྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་ཏུས་
 སོ། །དེ་སྐབས་ེ། རྒྱབས་མགོན་ཉིད་ནས་ཀྱང་ཕན་ཡུལ་རྒྱལ་སྟོང་འདུས་སྤྱི་
 སྟགས་ནས་གསལ་བ་བཏབ་པ་(༢༣༡ ན) བཞིན་བྱུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་རྩེས་གནང་.....
 སྟགས་གྱི་འདོད་ཆོས་ཏུ་མ་ཞིག་ཀྱང་རྒྱལ་བར་མཛད། སྤྱར་ཡང་ཡབ་སྐུ་
 ལྡན་གཅིག་འབྲས་སྤངས་སུ་བྱོན་ནས་ལྷང་རྒྱ་ཁང་གསར་ཏུ་སྤར་བཞིན་བཞུགས་
 འཇགས་སོག་ལྷང་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེར་མདོ་སྟགས་གྱི་གསན་བསམ་དང་ཟབ་ཆོས་
 སྟགས་འདུལ་བས་ཏུས་འདའ་ཞིང་སེང་བར་རྣམས་སུ་རྒྱུད་སྤྱད་དགེ་བཤེས་
 དཔལ་འབྱོར་ནས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱུད་གྱི་ཐིག་ཚུ་སྟགས་བྲིས་ཐིག་གི་རིམ་པ་.....

དང་། འཛིགས་བྱེད་གྱི་ཞི་རྒྱས་དབང་གསུམ་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་གྱིས་སྐབ་གྱི་
 རིམ་པ་སོགས་ཀྱང་ཞིབ་རྒྱས་འབྲུལ་འབྲུག་པ་དང་། སྤྱགས་སུ་ཚུད་ཟིན་ནས་
 ཞི་རྒྱས་དབང་གསུམ་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་དངོས་སུ་བཞེངས་ནས་ལྷ་སྐབས་མགོན་རྒྱུ་
 རྒྱུ་འཆང་ཉིད་ནས་རེ་རེ་ལ་སྐབ་ཆོག་ཞག་ལྷ་རེ་ཙམ་གྱི་བར་དུ་གནད་སྟོན་མཛད་
 དང་། མཐུག་དུ་ཆོགས་འཁོར་སོགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། འདི་དག་གི་
 སྐབས་སུ་ཡང་ལས་མཐུན་གྱི་གཏོར་མ་རྣམས་ལས་བརྒྱད་ཅིའི་རྒྱན་བྱ་རམ་ལྷ་
 ལྷ་བྱའི་རོ་སྤོ་བ་དངོས་སུ་འབབ་པ་ལ་སོགས་པ་གསང་བ་མད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་
 པ་རྒྱུ་ལ་མཛད་ཅན་དུ་མ་ཞིག་ཀྱང་ཀྱན་གྱི་མཐུན་སྤྱང་དུ་སྟོན་པར་མཛད་ལྷ་
 སྤྱང་རྒྱུ་། དེ་ནས་ཏྲོར་ལྷ་དུག་པའི་ནང་ལྷ་ལྷན་བཞི་ཕྱེར་བྱོན་ནས་ལྷ་སྤྱང་སྐབ་
 ཐམས་ཅད་མཆོད་གཟིགས་གཙུག་པོར་བྱུར་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དང་།
 དཀའ་རམ་དགེ་བཤེས་སོགས་དང་མི་དུག་སེར་སྐྱ་འགའ་ཞིག་སོགས་འདུས་
 པ་བརྒྱད་ཅུ་སྟོར་དུ་ཁོངས་པ་རྣམས་ལ་མི་དྲ་བརྒྱ་ཅིའི་དབང་གི་རིམ་པ་རྒྱལ་
 བའི་དབྱུ་ཚུགས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྱ་སྤྱད་མ་ཆོགས་གྱི་བར་དུ་སྤྱོད་ཆ་ལ་ལྷག་
 པའི་ལྷ་གཉིས་རེའི་དབང་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་སྤྱོད་ཆ་གྱི་སྐབས་
 གསལ་ཆོག་གི་རྒྱུ་ལ་ཉིན་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་རེ་རེའི་དབང་ཆེན་ཆང་བར་རྒྱལ་བར་མཛད་
 དང་། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱོད་ཆེན་སུ་མ་སོང་བར་རྒྱུད་དང་མན་ངག་གི་དགོངས་
 རྟོན་བཞིན་གྱི་ཕྱག་ལེན་སྤྱོད་ཆེན་སྤྱོད་ཆེན་ཆང་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་པར་ཞིབ་
 ཅིང་(༢༩༧) རྒྱས་པ་དང་། གསང་བ་མད་དུ་བྱུང་བའི་གསུང་བཤད་གྱི་རིམ་
 པ་བཟུང་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་མཐའ་ལྷན་པ་ཞིག་རྒྱལ་བར་མཛད་པ་རྣམས་སལ་ཆེ་བ་ནི་
 བདག་ཅག་གིས་ཟིན་གྱིས་སུ་བཀོད་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་
 ལྷ་རྒྱུ་ཚུགས་ནས་མཐུག་ཡོངས་སུ་མ་ཆོགས་གྱི་བར་དུ་ཉིན་རེ་གཉིས་མཛད་
 ཙམ་ལས་གཞན་ཆོས་མཆོམས་སོགས་ཀྱང་གཏན་ནས་མ་གནང་བར་ཉིན་མཛད་
 ལྷ་རྒྱུ་ཆགས་མེད་དུ་རྒྱལ་བ་ལས་ཏྲོར་ལྷ་བརྒྱུན་པའི་གནམ་གང་གི་ཉིན་ནས་

དག་ནག །གཤེད་དམར་བྱར་བཀའ། ཞེ་དགུ་ལ། རོ་ལང་བརྒྱད་སྟོར། གྱེ་རྟོར་
 ལྟ་དགུ་མ་བྱར་བཀའ་བཅས་ཀྱི་དབང་ཆེན་རྣམས་སྦྱུང་ཞིང་། ལྷ་དང་པར་ཡར་
 ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རུས་ཆེན་ཉིན་ལྟ་ལྟ་རྩོད་པོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་སྦྱེ་མཛུན་རུ་
 ལྟ་བུས་མགོན་རྩོད་རྩོད་འཆང་ཉིད་མཁན་པོ་དང་། དགའ་ལྟ་བུ་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་
 ལེན་སྦྱང་སྦྱོམ་འཁོར་བ་དགེ་འདུན་ཚུལ་བྱིས་ལས་སྦྱོབ་དང་། གཞན་
 ཡང་བསྐྱབ་གསུམ་ནོར་བྱིས་ལྷག་པའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་གྲངས་ཆང་བ་དང་
 བཅས་པའི་དབུས་སུ་ལྟ་བུས་མཆོག་ལྷང་སྦྱེ་རིན་པོ་ཆེར་ད་ཆོག་ཉེས་མེད་
 ལྟ་བུ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟེན་རྩོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་འདུལ་བར་
 མཛད་དེ་རུར་སྦྱིག་འཆང་བ་ཀྱན་ཀྱི་གཙུག་གི་ཅོད་པའི་རུ་འཁྱུར་བར་མཛད།
 གཞན་ཡང་ལྷང་སྦྱེ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་སྦྱགས་སུ་ཕེབས་ཉེར་ལྷར་པས་ཟབ་ཆོས་
 འཕྲོ་ལུས་རྣམས་སྦྱར་བར་གསན་བཞེས་དགོས་ལྟ་བུས་དབང་ལྷང་སྦྱགས་ཏེ་
 ཅང་འགྲུས་པ་ཉིན་མཆོན་བར་མེད་ལྟ་བུར་འདུལ་གནང་མཛད་དེ་གདམས་
 པའི་གསང་བ་ཀྱན་འཛིན་པའི་སྦྱོར་བུ་པོ་ལྷ་བ་བསྟན་མདོ་སྦྱགས་ཡོངས་
 རྩོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ལྟ་བུ་ལེན་བསྟན་པའི་སྦྱོག་ཤིང་འགྲན་ཟླ་དང་བུལ་བར་
 དབང་བསྐྱར་གཟེངས་བསྟོད་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་ཉོར་ཟླ་གསུམ་པའི་
 ཆོས་གསུམ་ཀྱི་ཉིན་ལྷང་སྦྱེ་རིན་པོ་དབང་སྦྱགས་སུ་ཕེབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་
 པའི་ཕེབས་བསྐྱེལ་ཀྱི་རིམ་པ་སྦྱགས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་(༡༩༠༥) མཛད་ཐོག་ཤར་
 སྦྱགས་ཀྱི་བརྒྱད་རུ་རྩོད་ཀླུ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གྱེན་རུ་འདེགས་
 པའི་སྦྱགས་བསྐྱེད་དང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རུ་ཞབས་པད་ལྟན་རུ་བརྟན་དགོས་
 ཚུལ་ལྟ་བུ་གོང་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་
 མཛད་བཟང་མི་གཡེལ་བ་དང་པོད་གངས་ཅན་ཀྱི་བསྟན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་
 སྦྱགས་ལུལ་ནས་མི་འདོར་བ་མཛད་དགོས་ཚུལ་སྦྱགས་ཀྱི་སྦྱགས་བཅེ་བའི་
 བཀའ་སྦྱོབ་ཀྱི་རིམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་སྦྱུང་ཞིང་། ལྷང་སྦྱེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

གཟིགས་མཆོག་ནས་ཀྱང་། རྒྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་གངས་ལྗོངས་.....
བཟུན་འགྲོ་ཡངས་ཀྱི་མགོན་རྒྱབས་དཔུང་གཉེན་གཅིག་ཤུར་སྐར་གྱི་ཞལ་.....
བཞེས་བཞིན་། ཞབས་བྱང་ཡུན་རྒྱ་བཟན་ཅིང་འདྲན་བྱེད་མི་གསལ་བའི་.....
ཚུལ་མཛད་པ་འདི་དག་ཀྱང་ལྷུར་རྒྱ་གཞི་མེད་སེང་རྒྱངས་སུ་གྱུར་པ་དང་།
འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཛད་འཕྲིན་མཐའ་དག་ཀྱང་སྐར་ལྷག་གོང་འཕེལ་གྱི་.....
ངོས་ནས་ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་གྱི་བར་རྒྱབས་འོག་ནས་མི་འདྲོར་བར་
འབྲལ་མེད་རྗེས་འདྲིན་གྱི་རྒྱབས་འབྲུག་དང་རིང་མིན་སྐར་ཡང་ལྷུར་རྒྱ་ཞལ་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཇལ་ཆོག་པ་སོགས་གསལ་འདེབས་སྒྲོན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་.....
བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་མཛད་ནས་ངེས་དོན་རྒྱ་འདྲུལ་མི་མངའ་ན་ཡང་
དང་དོན་རྒྱ་ཡབ་སྐས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐུགས་ལྷག་པར་རྒྱ་འཕྲིང་བའི་ཚུལ་.....
དང་བཅས་ནས་། ལྷུང་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་ཕྱགས་གྱི་ལྗོངས་སུ་བྱོན་ཞིང་།
། རྒྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱང་ལྷུར་བར་པ་པོང་ཁར་བྱོན་ཐོག་འདི་.....
ལོ་ནས་བཟུན་པའི་གོགས་དབང་བདོ་བས་འདྲན་བྱེད་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་.....
མཛད་པར་རིང་མིན་གསལ་རྒྱངས་འབྱུར་བྱིར་འཕྲོད་བཞེས་དང་ཐུགས་.....
བསྐྱེན་སོགས་ལ་བཙོན་བཞིན་པར་ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱ་འབའ་ཞིག་གི་ངང་
རྒྱ་འཁོར་མོ་ཡུག་རྒྱ་ཡུན་རིང་བར་བཞུགས་ཤིང་། ལྷ་བ་དགུ་པའི་ནང་སེར་
བྱེས་ཡི་དམ་ལྷ་ཁང་(༡༩) ན་རྒྱ་གསང་རྒྱབས་གྱིས་བྱོན་ནས་ཆོགས་སྒྲོང་དང་
ཐུགས་སྒྲོན་སོགས་གནད་སྒྲིན་རྒྱ་མཛད་ནས་བཞི་ཕྱེད་ཕེབས་བཞུགས་དང་།
དེར་ཡང་རྒྱ་པོའི་རྒྱ་འབྲུལ་གཏན་ནས་སྐངས་ཏེ་རིམ་གཉིས་བཅའ་མའི་རྣལ་
འབྱོར་ཁོ་ན་ལ་བཙོན་པ་ལྷུར་བཞེས་སུ་མཛད་དེ་ལོ་མ་གསར་གྱི་བར་རྒྱ་བཞུགས་
སོ། །དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཐོག་མ་མེ་ཡོས་ལོ་གསར་རྒྱ་ཆོས་པའི་
རྟེན་འབྲལ་ལེགས་ཆོགས་གྱི་རིམ་པར་ལངས་སུ་སྦྱང་ཅིང་། ལྷ་དཔོན་ཆེ་
བཅན་རེ་གཉིས་ཅམ་ལ་བཅད་རྒྱའི་ཁོང་ནས་མཇལ་ཁ་སྐྱེལ་བ་ལས་གཞན་.....

ཏུ་ད་ཏུང་འདྲེན་བྱེད་མི་གསལ་བ་དྲངས་བསྐྱེད་ཆེར་མ་བཞེས་པའི་དབང་ལ་
 གིས་མཛལ་ཁ་སྟགས་མ་གནང་བར་བཅད་རྒྱ་ཁོན་དང་། འདི་མའི་རིང་
 བཀའ་ཆོས་སྟགས་ཀྱང་ངང་ཐེན་མཛད་ཐོག་སྐྱུན་སྐྱུར་དྲངས་ཀྱི་འཕྲོད་ཉེན་
 སྐྱུན་བཞེས་དང་མེ་འབྲས་སྟགས་ལ་མང་ཆ་དང་ན་བཟའ་སྤྲོད་དག་སྟགས་
 ཞབས་བརྟན་རིམ་གྱི་ཡང་རྒྱ་ཆེ་མཐའ་སྐྱས་པ་མཛད་ཅིང་། གཙོ་བོ་ནི་ལྷག་
 པའི་ལྷའི་ལྷགས་བསྐྱེན་སྟགས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་བཞེས་འབའ་ཞིག་ལ་
 ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པས་ལོ་འདི་པལ་ཆེ་བ་འདྲའ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་
 ནས་ཉོར་སྒྲོ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་འཕགས་མཆོག་གངས་རིའི་མགོན་པོ་ཕྱག་
 ན་པད་དཀར་འཆང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གཏུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཏུས་ལས་མི་ཡོལ་
 བས་སྐྱར་ཡང་མཆོག་གི་སྐུལ་སྤྱིའི་མཛུམ་ཞལ་གསར་ཏུ་ཆོས་པ་རིམ་གྱིས་སྤྲོངས་
 འདིར་བྱོན་ནས་ཆལ་གྲང་ཐང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་ཞབས་པད་བཀོད་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་ཏུ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཐུན་གཟིགས་ཆེན་པོ་ཡང་ཕྱག་ན་པད་ལྟ་
 མའི་མཆོག་སྐུལ་ངོས་འཛིན་སྟགས་ཀྱི་སྤྲོད་ཏུ་ལྷ་ལྷན་ཏུ་བྱོན་ཏེ་གོང་སྒྲུབ་
 ཆོས་བཙུ་ལྷ་སྐྱར་ལ་ཆལ་གྲང་ཐང་ཏུ་ངོས་འཛིན་ལ་ཐེབས་རྒྱུར། སྐུ་སྐུལ་ཆེ་
 ཁག་རྣམས་དང་། བོད་ཀྱི་མི་ཆེན། གདན་ས་གསུམ་གྱི་སྐྱ་མ་ལས་སྡེ་སྟགས་
 ཆང་མ་གཟིགས་རྟོག་ལ་(༡༩༡༥) ཐེབས་དགོས་ཚུལ་ལྟ་སྐབས་མགོན་རྒྱལ་ལྟ་
 བའི་རྒྱལ་ཆབ་རྟ་ཆག་ལོ་མིན་ཉན་མཆོག་དང་། ཡམ་བན་བཅས་ནས་བཀའ་
 ཐེབས་པར། འདི་གོང་ཅམ་ནས་འདྲེན་བྱེད་ཀྱང་དྲངས་བསྐྱེད་ཆེ་བར་བཞེས་
 པ་མ་ཟད་ཉེན་འབྱེལ་གལ་པོ་ཆེར་དགོངས་ནས་བཅད་རྒྱ་ལས་བཞེངས་ཏེ་
 བོད་ཀྱི་སྐྱ་དཔོན་ཆེ་རྒྱ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲང་ཐང་ཏུ་བྱོན་ནས་ངོས་
 འཛིན་གྱི་རིམ་པ་སྟགས་ལགས་པར་མཛད་ཅིང་། ལྟ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་གཟིགས་མཆོག་ལ་ཡང་མཛལ་ཞུ་སྟགས་ཞིབ་རྒྱས་སུ་མཛད་ནས་བཞུགས།
 ཞག་གཅིག་གྲང་ཐང་ཆོས་བྱི་སྐྱ་བྱང་ཏུ་མཛད། དེ་ནས་ཕྱག་འཁོར་སྐྱུན་བཞི་

ཐེར་ཕྱོན་ནས་སྤར་ཡང་སྤར་བཞིན་རེ་ཞིག་བར་བཅས་རྒྱར་བཞུགས་ཤིང་……
རྟོར་ཟླ་བརྩ་གཉིས་པའི་ཆེས་ཉེར་ལྷ་རྒྱལ་ཅམ་ནས་བཅད་རྒྱ་ལེགས་པར་……
གྲོལ་ཏེ་མཐའ་དབུས་ཀྱི་དད་ལྷན་ཀྱན་ལ་མངལ་ཁ་དང་ལོ་མཆུག་གི་རུས་……
རིམ་འཆར་ཅན་སོགས་སྤར་ལྟར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་རྣམ་བྱུང་ཞེས་པ་ས་སོ་
འབྲུག་ལོ་གསར་རུ་ཆེས་པའི་དགའ་སྟོན་ལེགས་སྦྱེས་སོགས་མཛད་ནས་ལྟ་……
ལྷན་རྫོང་ལྷག་རྣམ་གཉིས་སོགས་རྟེན་གསུམ་རྣམས་ལ་གནས་གཟིགས་མཛོད་……
འབུལ་སྟོན་ལམ་སོགས་མཐའ་སྤྲས་པར་མཛད། སྟོན་ལམ་ཆེན་མའི་སྐབས་
གདན་ས་གསུམ་གྱི་གྲ་རིགས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་སྦྱགས་མཐའ་དབུས་ཀྱི་དད་……
ལྷན་སེར་རྒྱ་མཐའ་སྤྲས་པ་རྣམས་བར་སྐབས་སུ་མངལ་མ་ཐུབ་པར་རྒྱན་ཡང་……
རིང་ཅམ་སོང་བའི་དབང་གིས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱི་ཟམ་མི་ཆད་པ་……
ལྟ་བུ་བྱུང་བུར་སྦྱང་ལ་ལ་མི་སྟོས་པར་མངལ་ཁ་དང་ཐུག་དབང་སོགས་སོ་……
སའི་འདོད་མོས་ལྟར་སྦྱུལ་བས་ཡིད་ཡོངས་སུ་ཆེམ་པར་མཛད་པ་དང་། སེར་
མོ་བ་དག་ལ་དགེ་ཚུལ་སྤྲང་གི་སྟོམ་པ་སོགས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་སྦྱུལ་བར་མཛད།
“པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་ལྟ་ལྷན་སྦྱུལ་པའི་གཙུག་ལག་
ཁང་རུ་བཞུགས་པར་མངལ་འབུལ་གཏོས་ཆེ་བ་(༡༩༡༩) གསུང་མོལ་སོགས་……
ཞིབ་རྒྱས་སུ་མཛད་ཅིང་། མི་རིང་བར་རྫོང་རིང་བཀའ་བྱུར་དཔོན་འཁོར་
རྣམས་གཙང་རུ་གཞིས་སྒྲོར་ལ་ཐེབས་གདོང་བཙོམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་……
རྒྱལ་མའི་སྟོན་ནས་ཞབས་བརྟན་སྤུལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་རུ་ཤེད་པོན་དགེ་སྤྲང་
ནས་ཀྱང་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་སྤུལ། དེ་ནས་རྟོར་ཟླ་གཉིས་པ་
གསར་སྤུལ་ནས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་རིམ་པ་སྦྱུལ་བའི་དགོངས་བཞེད་གཏང་པར་
ཏ་ཅང་ཆོགས་ཆེས་པས་བཞི་ཕྱེད་ཀྱི་ཁང་རུ་མ་ཚུད་པས་རྫོང་གཙལ་ཆེན་མོར་
དབུ་བྱུར་དང་བཅས་ཏེ་ཁྱབ་པོ་སྤྲ་སྦྱུལ་ཆེ་ཆུང་ཁག་རུ་མ་དང་། གདན་ས་
གསུམ་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཁྱི་གདན་བྱུར་བརྩ་སྒྲོར་ཅམ་གྱིས་གཙོས་པའི་འབུས་པ་

མེར་སྐྱ་གྲངས་སུམ་སྟོང་དུ་ཡོངས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ལྷན་དབུ་ཚུགས་ཏེ་.....
 ལམ་རིམ་བསྐྱུས་དོན་གྱི་བཤད་ལུང་བཟུང་བ་རྒྱས་ཞག་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་.....
 སྐུལ་བའི་མཐར་མེས་ས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་མཛད་ཟིན་.....
 སྤལ་ཆོས་བཅུ་དགའི་ཉིན་༥ པའ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཆོག་.....
 གྲུང་ཐང་དུ་ཕྱག་ན་པད་མོའི་མཆོག་སྐུལ་གྱི་གཙུག་ཕུད་བཞེས་པར་ཆིབས་....
 བསྐྱེད་པར་སྤྲོད་པོན་ཆེ་ཁ་རྣམས་དང་ལྷན་གཅིག་དུ་བྱོན་ནས་རྟེན་འབྲེལ་....
 གྱི་སྒོ་བརྒྱ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་འབྲེད་པར་མཛད། དེ་ནས་ཕྱག་འཁོར་སྐྱོན་བཞི་ཐེར་
 བཞུགས་པར་༥ པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོངས་འཛིན་ནས་རོ་ལངས་བརྒྱད་.....
 སྐྱོར་སོགས་གྱི་དབང་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཞུས་པ་རྣམས་ཐུགས་འདོད་ལྟར་སྐུལ་
 བར་མཛད། ཏོར་ལྷ་གསུམ་པའི་ནང་ཤར་སྤྱོད་ས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་མེ་ལོ་ཡོན་
 དུ་ཐོག་ཐུ་ནས་དངོས་པོའི་སྐྱེས་དང་བཅས་ཏེ་མེར་བྱེས་ལྷ་ཆང་དུ་བཀའ་.....
 ཆོས་ཞིག་གནང་དགོས་གསུངས་ཚུལ་ལོ་ཡོན་ཆང་གི་ལྷ་རིགས་དགེ་སྟོང་ལྷན་
 གྲུབ་དཔལ་བཟང་དང་དཀོན་མཆོག་བསྐྱེད་འཛིན་སོགས་ནས་གསོལ་བ་.....
 བཏབ་པ་བཞིན་གོང་ལྷའི་ཡར་ཆོས་དགེ་བའི་ཉིན་མེ་རར་ཆིབས་བསྐྱེད་གྱིས་
 བྱེས་སྤྲོ་(༡༩༡༧) གྲུང་དུ་བཞུགས་འཇགས་མཛད་ཐོག་མེར་བྱེས་ལྷ་ཆང་གི་.....
 ཆོས་ལྷ་ཆེན་པོར་བཤད་སྤྱིང་མཆོག་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མེས་ས་སྐུལ་རིན་པོ་
 ཆེ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་དང་། ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་གི་འདུས་ཐེ་དང་བཅས་པ་
 རྣམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གདན་ས་གསུམ་དང་རི་བོད་ཁག་སོགས་གྱི་འདུས་
 པ་ཉིས་སྟོང་དུ་ཉེ་བ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི་བཤད་ལུང་བཟུང་.....
 རྒྱས་ཞག་བཅུ་སྟོར་གྱི་བར་དུ་སྐུལ་ཞིང་། དེ་དག་གྲུབ་སྐྱོན་མེ་ར་སྐྱགས་པ་
 ལྷ་ཆང་གི་ཆོས་རར་འདུས་པ་གོང་གསལ་རྣམས་ལ་སྤྲོ་མ་ལྷ་བཅུ་པའི་བཤད་
 ལུང་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མེར་སྐྱེད་ལྷ་ཆང་གི་ཆོས་ལྷར་ཡང་ཡོན་ཏན་གཞི་
 གྱུར་མའི་བཤད་ལུང་བཟུང་བ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སོགས་སྐུལ་ཐོག་ཞག་འགའ་མེར་.....

བྱེས་ཡང་སྤྱིར་བཏགས་འགྲོ་ཡོངས་ལ་སྟོན་པའི་འཕྲིན་ལས་སྐབས་ཆེ་བ་.....
 དང་བཅས་ཏེ་ལྷན་ཆགས་པར་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་
 གང་གིས་ཟབ་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲིག་པའི་བཞི་གནས་བཞི་སྟེ་དགའ་
 ལྷན་བསམ་གཏན་སྤྱིར་བཏགས་སེན་དགེ་ལེགས་སྤྱིར་གི་རི་མོས་མཆོན་པ་....
 མཛོན་པར་བཀོད་དེ་རྒྱན་གྱི་ཐུགས་དམ་ཆོས་རྒྱུད་སྟགས་ཀྱི་མཛད་བཟང་གྱི་
 དང་། བྱུང་པར་རིམ་གཉིས་ཟབ་མའི་ཉམས་བཞེས་ཚུ་བོའི་རྒྱན་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་ལས་གཤེལ་བ་མེད་པའི་ངོས་ནས། མཐའ་དབུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མང་པོར་
 ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་བཀའ་དྲིན་དང་ཞལ་མཇལ་ཐུག་དབང་སྟགས་འབྲེལ་
 ཆད་དོན་ལྷན་གྱི་དགའ་སྟོན་སྒྲུལ་བཞིན་པར་འཆོ་བཞེས་དང་། བྱུང་པར་བྱ་
 ཏོར་ལྷ་བཞི་པའི་ནང་ལྷ་སེར་གྱི་བསྟན་པ་དེ་འཛིན་གྱི་དང་། རང་མཆོན་
 ལྷ་བསམ་མགོན་རྟོ་རྟེན་འཆང་ཉིད་ལ་ཁ་ཅམ་མིན་པར་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་དད་...
 འདུན་མཆོག་ཏུ་དགེ་བ་ལྷགས་ལ་བ་ཨ་ཀྱ་བསྐྱལ་བཟང་དོན་འབྱུང་ཞེས་པ་...
 ནས་གསལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་བཞི་སྟེ་ལྷ་ཁང་བྱ་ལྷ་བསམ་མགོན་དེ་མོ་.....
 མཆོག་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སེམས་དཔའ་རིན་པོ་ཆེ་སྟགས་བསྟན་འཛིན་
 (༡༩༩༩) བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བྱ་མ་དང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། རིགས་
 འཛིན་རྒྱུད་ལྷ་རྣམ་གཉིས་སྟགས་ཀྱི་འདུས་པ་མང་དག་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 འཛིགས་མཛད་རྟོ་རྟེན་བདུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དབང་ཆེན་གྱི་རིམ་པ་...
 གནང་བཞེད་གྱིས་གོང་ལྷའི་ཆོས་ཉེར་དབུའི་ཉིན་སྟོན་དང་། གནམ་
 གང་ཉིན་དངོས་གཞི་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་སྐུ་ཏེ་དེར་འདུས་གྱི་གཏུལ་...
 བྱ་མཐའ་དག་གསང་ཆེན་རྟོ་རྟེན་ཐེག་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་...
 པའི་སྒྲིབ་བྱང་གི་སྐལ་བ་ཅན་གྱི་སྟག་ཏུ་སྤྱིན་པར་མཛད། འདི་ལོ་ལྷ་རྒྱལ་སྐུས་
 རྟོ་རྟེན་འཆང་ཆེན་པོ་ཡང་ལྷ་ལྷན་ཏུ་ཆིབས་བསྐྱུད་མཛད་པར་ལྷན་རྒྱས་ཡང་...
 ཡང་ཐོག་བསྟན་པར་སྟོན་པའི་གསུང་སྤྱིར་ཞིབ་རྒྱས་དང་། ལྷག་པར་འདི་

སྐབས་ཀླུ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བསྟན་མིང་དེ་མི་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་སུ་གནས་
 བསྐྱེད་གོང་མ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་པོས་ཀླུ་དབང་ཐམས་ཅད་.....
 མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པའི་ཡང་སྤྲོད་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོངས་འཛིན་.....
 མཛད་དགོས་གསེར་གྱི་བཀའ་བསྟན་པར་སྤྲུལ་མགོན་རྩོམ་ཆེ་འཆང་.....
 ཉིད་ནས་ཀྱང་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་སོ་སོར་ལེགས་སྒྲིམ་གྱི་དངོས་འབྲུལ་
 དང་བཅས་ཏེ་མཇུག་འབྲུད་ཐོག་ཀླུ་དབང་མཆོག་གི་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་.....
 གསུམ་གྱི་མཛད་པ་གོང་འཕེལ་དུ་སྒྲིལ་བས་མཆོན་ཆོས་ལྡན་གྱི་འཕྲིན་ལས་.....
 དང་ཐུགས་བསྐྱེད་ཡར་ལྡན་དུ་དགོས་ཚུལ་སོགས་ཞུ་བར་མཛད། དེ་ནས་
 ཉོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་དྲང་སྤྲོད་རི་ཁྲིའི་ལུས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཚུ་སྤྲང་རྣམས་.....
 ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་དུ་བསྐྱར་ཏེ་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་གདུང་བ་.....
 སེལ་བར་བྱེད་པའི་དུས། བཞི་ཐེ་གྲུ་ཆང་དང་། མི་རྩི་རྩོད་རིང་སོགས་ཀྱིས་ཆབ་
 བྱུགས་ཐུགས་སྒྲོར་གདན་ཞུས་ལྟར་ཕེབས་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྲིའི་འཕྲོད་རྟེན་དུ་.....
 ཆབ་བཞེས་མཛད། ཉོར་ཟླ་དགུ་པའི་ནང་ཀླུ་དབང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་
 ཀྱི་མགོན་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་(༡༩༩༧) གཟིགས་གང་གི་དབང་ཐུག་ལྱང་.....
 རྟོགས་ཚུ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོ་གྱུ་འཛིན་གཞལ་མེད་ཁང་གི་གསེར་གྲི་ལ་ཞབས་.....
 སོར་འཁོད་ཉེར་གུར་པ་ན། དབང་ཐུགས་གསེར་གྱི་ཀླུ་ཁབ་ཆེན་པོ་ནས་
 ཀླུ་དབང་དཔལ་དབྱངས་གོང་མ་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་པོའི་བཀའ་མངགས་པའི་མཆིན་.....
 ཁྲལ་དུ་བྱོན་མི་གྲི་ཆེན་ཚུ་ནག་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལང་ཡེ་སོགས་
 གྱང་ཐང་དུ་ཕེབས་གདོང་ཀླུ་པའི་ཀླུ་ཆབ་རྟ་ཆོག་ལོ་མོན་ཏན་ཆེན་.....
 པོས་གཙོ་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་སྤྲོད་པོན་ཆེ་དགུ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་གྱང་.....
 ཐང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་ཀྱིས་ཆོམས་ཆེན་དུ་ཀླུ་པའི་དབང་པོའི་མཆོག་སྤྲུལ་.....
 རིན་པོ་ཆེ་དང་སྤྲུལ་མགོན་ཀླུ་ཆབ་མཆོག་ །ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས།
 བཤད་མིང་ནོ་མིན་ཏན་མཆོག་སྤྲུལ་སོགས་བསྟན་འཛིན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་

རྣམས་དང་། བེ་ཅིང་ནས་གསར་ཐེབས་གྱི་སྲ་དཔོན་ཁག་ ། བོད་བཞུགས་ཡམ་
བན་རྣམ་གཉིས། བཀའི་གྲང་སྟོན། གདན་ས་གསུམ་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་གདན་
བྱུང་། སྲ་སྦྱལ་ཆེ་ཆུང་། གཞུང་ཞབས་སེར་སྦྱ་མཆོག་དམན་སོགས་རྒྱ་བོད་རྟོར་
གསུམ་གྱི་ཆེ་དགུ་པལ་མོ་ཆེ་གདན་འཛིན་ས་པ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སོག་
མར་༥ གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱ་ལའི་སྲ་མའི་ཡང་གིད་མཆོག་སྦྱལ་ངས་པ་རྟེན་
པ་འདི་ཉིད་རིང་མིན་རྒྱལ་བ་རིམ་བྱོན་གྱི་ཆོས་གྱི་ཁྲི་ལ་ཞབས་སེར་འགོད་.....
དགོས་པའི་གསེར་གྱི་བཀའ་ལྷང་བཟང་པོ་ཐེབས་པ་ཆོགས་དབུས་སུ་བསྐྱགས་.....
པར་གསན་བཞིས་དང་། གྱུ་དབང་མཆོད་ཡོན་རྣམས་ལ་ལེགས་སྦྱོས་གྱི་
ལྟ་རེག་སོགས་སྦྱལ་བར་མཇུག་ཟིན་སྟུན་བཞུགས་གྲལ་གྱི་སོག་གསལ་སྟོན་ལ་
དབྱེས་རྒྱུ་མཇུག་། དེ་ནས་ཉིན་གྲང་ཡོལ་ཅམ་ལ་ལྟ་ལྟན་ཏུ་ཆིབས་བསྐྱེད་
གྱིས་རེ་ཞིག་བར་སྤར་བཞིན་བཞི་སྟེ་རང་ཏུ་བཞུགས་འཇགས་གྱིས་དད་ལྟན་
མཆོག་དམན་ཏུ་མར་མཇུག་ཁ་བྱོན་ཆུབས་སོགས་གྱི་བཀའ་བྱིན་སྦྱལ་ཞིང་།
བར་མཆོམས་རྣམས་སུ་བེ་ཅིང་ནས་ཆེད་ཐེབས་གྱི་ཆེན་རྒྱ་ནག་པ་དང་། ཏར་
ཆེན་མང་མཚུ་བརྩ་སོགས་ལ་(༡༩༩༩) བན་ཚུན་མཇུག་སྤྱད་བསྐྱེད་སེས་.....
དང་གཞིས་བྱས་གྱི་གསུང་མོལ་སོགས་ཞིབ་ལྟག་ཏུ་སྦྱལ་ཞིང་། ཏར་ཆེན་མང་
ལ་ཆེ་དབང་སོགས་འདོད་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་སྦྱལ་བར་མཇུག་། དེ་ནས་
རིང་པོར་མ་ལོན་པར་རྟོར་ཁྲ་དགུ་པའི་དམར་སྟོགས་ལ་བབ་པ་ན་གངས་.....
ཅན་ལྟ་གཅིག་ཕྱག་ན་པད་དཀར་འཆང་བའི་མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱ་རིན་པོ་ཆེ་གྱུ་
འཛིན་གཉིས་པའི་སོ་བྲང་ཏུ་ཞབས་སེར་འགོད་རྒྱུའི་དགོངས་གཏད་གྱིས་.....
ཆོས་ཉི་ཤུའི་ཉིན་གྲང་ཐང་ནས་ཆིབས་བཞེག་སྟེ་དཔལ་བཅེགས་ཐང་ཏུ་ཐེབས་.....
སྐབས་ཉིན་འབྲེལ་དང་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་དགོངས་ནས་སྦྱུང་ངལ་བ་
ལ་མ་གཟིགས་པར་སྦྱ་དངོས་གྱི་ཆིབས་བསྐྱེད་ཐེབས་བསྐྱེད་སོག་མཇུག་ཕྱག་
གི་རིམ་པ་རྣམས་ཞིབ་སྟོན་གནད་སྟོན་ཏུ་མཇུག་རྩིས་སྦྱོར་ཏུ་སྦྱལ་བབ་པ་

ན་སྐར་ཡང་ལྷ་ལྷན་དུ་ཆིབས་བསྐྱེད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་གྱུར། ཆོས་ཉེས་གཅིག་གི་ཉིན་ལྷ་ཀླུ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་པོ་བྱང་རི་པོ་གྱུ་འཛིན་དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྐྱུར་བར། དེ་ཉིན་ལྷ་སྒྲེ་མི་སྒྲེའི་ཆིབས་བསྐྱེད་སྐྱེ་པོའི་ཆོགས་ཏ་ཅང་འདྲུ་ཡོང་ཆེ་སྐབས་ལྷ་སྐབས་མགོན་ཉིད་ཡང་སྐྱུར་མཆོག་ཆིབས་བསྐྱུར་ཐེབས་ཀྱི་དགོངས་ཁུ་མཛད་དེ་བཞུགས་འཇགས་བསྐྱུངས་ཤིང་། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ལྷ་ཀླུ་བ་ལྷ་ལས་བབས་པའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཉིན་འཕགས་མཆོག་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་ཕྱག་ན་པད་མོ་མའི་རྩལ་གར་འཛིན་པ་ཉིད་གང་གི་དགེས་ཤིང་པོ་བྱང་ཆེན་པོ་ཏ་ལར་གཟུགས་སྐྱེའི་ལྷ་བ་གསར་དུ་ཆོས་ཉེས་འཇིགས་བྲལ་གདོང་ལྷས་བཏེགས་པའི་བྱི་འཕང་མཐོན་པོར་ཞབས་སེན་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མར་བཀོད་པའི་བཀྲ་ཤིས་གྱི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོའི་ཉིན་ལྷ་མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱུ་དངོས་ཐེབས་བསྐྱེད་གྱི་ཐོག་ལྷ་ཀླུ་དབང་མཆོག་ལ་བྱི་ཐེབས་གྱི་ལེགས་སྐྱེས་དངོས་འབྱུལ་སྐྱེས་འབྱུལ་གནང་བྱིན་སྐྱེན་གསལ་ཞབས་གྱི་བསྐྱེན་བཀྲར་དང་གར་རྩལ་(༡༩༩༧) གྱི་གཟིགས་མོ། གྲལ་འཕྲོས་དང་འབེལ་གཏམ་སྐྱེས་མཁས་པ་མགུ་བའི་ལེགས་བཤད་གྱི་སྐྱེས་དང་བཅས་པའི་ཆོས་དང་བྱང་བྱིང་གི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་དགེས་དགུར་རྩལ་བར་མཛད། ཤེ་ཅིང་གི་བླ་དཔོན་ཁག་རྣམས་ཀྱི་གོང་མ་ཆེན་པོའི་བཀའ་བཞིན་རིང་མིན་དབང་སྒྱུགས་སུ་སྤྱོད་ཐེབས་མཛད་བཞིན་ལ་མཇལ་འཕྲད་དང་ཐེབས་རྫོང་གི་དངོས་སྐྱེས་གྱུ་ལོ་མས་པ་དང་བཅས་ཆོས་འབྱེལ་གྱི་བཀའ་སློབ་དང་། ཀྱིང་མ་ཆེན་པོར་མཆོམས་ཁུ་སྐྱེས་ལུགས་སྐྱེལ་བཞིན་འབྱུལ་བར་མཛད། རྟོར་ལྷ་བཅུ་པའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྐྱུར་དགེ་བའི་ཉིན་མགོན་པོ་མཆོག་སྐྱེ་སྐྱེར་ནས་ཀྱིང་ས་ལྷ་མའི་འདྲེན་མཆོག་ཆེན་པོར་བྱི་ཐེབས་གྱི་ལེགས་སྐྱེས་འབྱུལ་བར་པོ་བྱང་ཆེན་པོར་སྐྱུ་དངོས་ཐེབས་བསྐྱེད་ཐོག་མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་སུ་དངོས་སྐྱེས་གྱི་མཆོད་སྤྱོན་

བཟང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་འབྲེལ་བར་བཟུན་འགྲོའི་དོན་དུ་ེའཔས་བྱང་ཡུན་
 ཏུ་བཟུན་ཅིང་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་ཐུག་མཆན་
 ཏུ་བཞེས་དགོས་ཚུལ་སྟགས་མཆུལ་གྱི་གསུང་བཤད་དོན་བཅའ་ཆོག་བསྐྱོང་གི་
 སྟོན་པ་གསལ་འདེབས་མཛད་པར། རྟོ་རྩེ་འཆང་སྐུ་འཕྲེང་གོང་འོག་རྣམས་
 ེའུལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་འཕྲེང་གི་རིགས་གྱི་ཅད་པའ་ཏུ་བཞེས་པར་སོང་.....
 གཤིས། ེའུལ་དབང་མཆོག་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་རང་རྟགས་གསལ་བར་དོམས་
 པའི་དབྱེས་འཇུག་གྱི་མེ་ཏོག་སྟོན་བཞིན་པའི་སྟོན་པ་རྩེ་ལྷ་ར་གསུངས་པའི་....
 དོན་རྣམས་དེ་བཞིན་ཏུ་འབྱུང་པའི་བཀའ་བཞེས་བཟང་པོ་ཐེབས་པ་སྟགས་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནང་པན་ཚུན་ཏུ་ཐུགས་ཡིད་འདྲེས་པའི་ངང་ཚུལ་ཀྱན་....
 ལ་མདོན་སུམ་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད། ཆོས་བཙུ་གསུམ་གྱི་ཉིན་མེ་ར་ཐེག་ཆེན་
 མྱིང་ཏུ་ཆིབས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མེར་བྱས་སྤྱ་བྱང་ཏུ་བཞུགས་འཇགས་བཀའ་དྲིན་
 བསྐྱེད་སྟོན་དགུན་གྱི་རིང་རིམ་གཉིས་བཅའ་མའི་ཐུགས་དམ་རྟོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་....
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་(༢༥༩) ངང་ཏུ་བཅད་རྒྱུ་བཞུགས་ཤིང་། དེའི་ཁོངས་ནས་
 ཀྱང་གདུལ་བྱ་མཆོག་དམན་བར་མ་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་རེ་འདོད་དང་མཚུངས་
 པའི་སྐུབས་འཇུག་ཐུགས་བཟླ་བཀའ་ཚུམ་སྟགས་བར་མ་ཆད་ཏུ་བསྐྱེད་སྟོན།
 མེ་རའི་བཟང་སྦྱོང་བྱམས་སྟོན་སྟགས་གྱི་སྐབས་བྱས་སྦྱང་སྟགས་གསུམ་གྱི་གྲ་
 ཆང་རྣམས་ལ་མང་འབྱེད་གྱི་བསྟེན་ཅིང་བཀྱར་བའི་རིམ་པའང་གྲ་ལོ་མས་སུ་
 བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་གྱུར། ཉོར་ལྷ་བཙུ་གཉིས་པའི་དམར་སྟགས་ལ་བབ་པ་ན་
 ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱ་ལས་བཞེངས་ཏེ་ཞག་འགའ་མེ་རར་བཞུགས་རིང་གྲ་.....
 སའི་སྟོབ་དཔོན་ལས་སྟེ། སྤྱ་སྐུལ་ཆེ་ཆུང་དཀའ་རམ་དགེ་བཤེས། ཆོས་
 འབྲིམས་སྟོ་གསར་བ་སྟགས་ལ་མཇལ་ཁ་དང་། ཐུག་དབང་། སོ་སོར་དབང་
 པོ་དང་འཆོམས་པའི་བཀའ་སྟོབ་སྟགས་ཀྱིས་བྱང་ཆེན་ཐར་པའི་ས་པོན་ཤེས་
 རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་མཛད། དེ་ནས་བཞི་སྟེར་ཐེབས་ནས་མི་དྲག་ཆེ་བཙན་

དང་། རྩོགས་མཐའ་དབུས་ཀྱི་རྒྱུ་འགྲོ་མེར་རྒྱ་སྤྲོད་སྤྲུག་མང་པོར་འདུས་པ་
 རྣམས་ལ་མཛུལ་ཁ་ཆོས་དང་བྲང་བྲིང་གི་བཀའ་དྲིན་བར་མ་ཆད་དུ་སྦྱལ་.....
 ཞིང་ལོ་མཆུག་གི་མཛད་འོས་རྣམས་ཀྱང་རིམ་མེལ་དུ་གྲུབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་
 དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དམ་པའི་མགོན་ཁྱེད་འགྲོ་ལ་ཆེས་བཅེ་བས། །
 དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅེ་ཁོར་ཡུག་ཏུ། །དམ་ལྷན་གསུལ་བྱར་བཀྱེ་བའི་
 དང་ཚུལ་འདིས། །དམ་པ་ལས་ཀྱང་དམ་པར་ངེས་པ་རྟེན། །ཁྱུ་འདྲིན་མགོན་
 དང་རྩེ་བཅུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །སྟིགས་དུས་འགྲོ་བ་འདྲེན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ།
 བན་ཚུན་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་སྤྱགས་བསྐྱེད་ཀྱི། །འཇུག་པ་བཟང་པོའི་
 འབྲས་བུའང་དུས་སྤྲོ་སྟོན། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་འཕྲིན་ལས་ཉིན་བྱེད་ཀྱི། །འོད་
 སྤང་དཀར་པོས་འཛམ་གླིང་མཁའ་བྲུབ་ཏུ། །འགོངས་ཆེ་སྟིགས་མར་སྦྱང་
 པའི་རང་གཤིས་ཀྱི། །མུན་པའི་སྤང་པོ་ཞར་ཡང་དམིགས་སུ་མེད། །ད་དུང་
 ཚིད་ལྷན་དུས་ཀྱི་ཡང་མཐའ་ཏུ། །ལྷང་དང་རིག་པས་འབད་ནས་རྒྱབ་མིང་
 (༢༥༥) ཀྱང་། ཁྱེད་ཀྲིས་ཀླུ་བསྟན་གསལ་བའི་འཕྲིན་ལས་འདིར། །
 དཔགས་ན་རྫོགས་ལྷན་གཞན་དུ་ཅི་ཞིག་སྟུམ། །སྤྱགས་རྩེའི་ཆབ་ཀྲིས་གསུལ་
 བྱའི་ནང་གི་དྲི། །སྐད་ཅིག་རེ་རེ་མེལ་བར་མཛད་གྱུར་ན། །ནམ་མཁའི་མཐའ་
 བྲུབ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས། །བྲུབ་པར་གློང་བའང་མིང་ཅམ་འགྱུར་ཏ་རེ།
 རྣམ་ཀུན་གཞན་ཕན་འཇུག་པ་འབའ་ཞིག་ལས། །ལས་གཞན་གང་གིས་
 བདག་གིར་མཛད་པའི་དུས། །དུས་གསུམ་གཟིགས་པས་བརྟག་ཀྱང་མི་
 དམིགས་ཐུང་། །ཐུར་ཞིང་སྤར་ཡང་གུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཕུར། །སྤྱོད་ཀྱི་མཛད་
 པའི་ཆ་ཤས་རེ་རེར་ཡང་། །ཡང་དག་ཀླུ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཡོངས་རྫོགས་ཆོ།
 ཆོ་རབས་མང་པོར་ཐོབ་དཀའི་བྱང་ཆུབ་དེ། །དེ་མ་ཐག་དུ་རྒྱུད་ལ་ཅིས་མི་
 འགྲུབ། །ཅིས་པ་ནི་བར་གྱི་ངལ་བལྟའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༥ དེ་ནས་སྤྲོད་འགྲེལ་ལས་དཀར་པོ་ཞེས་སུ་འབོད་པ་སྤྲོངས་འདིར་དབང་.....

ཐང་བསྟན་ནས། ས་མོ་སྤྱལ་དུ་གྲགས་པའི་གནམ་མའི་རང་ཞལ་གསར་དུ་
 ཆོས་པའི་དུས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཆོགས་སྤེལ་བའི་མཛད་བཟང་རྣམས་……
 ཞོང་འཕེལ་དང་། བསྟན་འཛིན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་། གདན་ས་གསུམ་གྱི་
 སློབ་དཔོན་ལས་སྡེ། གཞུང་དུང་མི་དྲག་སེར་རྒྱ་སྐགས་གང་གི་ཞབས་སེན་གྱི་
 བད་མོ་གྲུས་པས་སྤྱི་བོར་ནོད་པའི་སེར་རྒྱ་མཆོག་དཔན་དུ་མ་ཞིག་གནམ་མོ་
 གསར་ཆོས་ཀྱི་ལེགས་སྤྱེས་མཇལ་འབུལ་ཞུ་བར་བཅར་མི་ཀྱན་ལ་མཇལ་ཁ……
 ཕྱག་དབང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དཀར་རྩོ་སྐགས་གང་འོས་སུ་སྤྱུལ། དེའི་ཕྱི་
 རྟེན་སྐགས་ནས་ལྷ་བས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོད་ཡོན་རྣམས་ལ་ལོ་
 གསར་གྱི་ལེགས་སྤྱེས་འབུལ་བར་ཕེབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་ལྷན་རྒྱས་རྒྱན་རིང་ཅམ་
 མཛད་ནས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་མཆིད་རྒྱས་པར་བསྐྱུངས། ལྷ་ལྷན་
 སྤྱོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་གདུལ་བྱ་སེར་རྒྱ་ཁྱི་སྤྱག་བཀལ་བ་རྣམས་ལ་མཇལ་ཁ……
 དང་འདྲོད་ཆོས་ཐུང་དུའི་རིགས་གྱུར། འགའ་ཞིག་(༡༩༦༥) ལ་རབ་བྱུང་
 བསྟན་ཆོགས་ཀྱི་སྤམ་འཕྲོགས་སྐགས་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་འབའ་ཞིག་
 གིས་དུས་འདྲའ་བར་མཛད། དེ་ནས་སྤྱོན་ལམ་ཆེན་མོ་གྲོལ་ནས་ཉོར་ཁྱེ་
 གཉིས་པའི་ཆོས་གསུམ་ནས་བཟུང་ལྷ་མེའི་འཆར་ཅན་གྱི་གསུང་ཆོས་ཆེན་མོ་
 སྤྱལ་བཞེད་ལ། འདི་ལོ་ལྷ་བས་མགོན་རྩོ་རྩེ་འཆར་ཉིད་ཀྱི་སྤྱས་ཀྱི་བྱ་བོ་རིང་
 མོ་ཞིག་ནས་སྤྱོན་འགྲན་ཁྱེ་མ་མཆིས་པ་ཡོངས་འཛིན་བསྟན་སྤྱིང་དེ་མོ་……
 མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ལྷ་བས་མགོན་པོ་ཉིད་དེས་པའི་དོན་དུ་བྱུང་འཇུག་རྩོ་
 རྩེའི་སྤྱལ་གཞིམ་ཞིག་འཕོ་འཁྱུར་སྐགས་ཀྱི་དྲི་མས་དགོས་པ་ནམ་དུའང་མི་
 སྤྱིད་པ་མ་བྱེད། དྲང་དོན་གདུལ་བྱའི་སྤྱང་རོར་ཡང་བགྲེས་རྒྱད་བསྟན་པ་
 སྐགས་ཀྱི་ཚུལ་ཅུང་བྱང་ཀྱང་མི་སྟོན་པར་འཁྱུར་མེད་ཆེ་མཐའ་ཡས་པའི་རོ་
 བོར་ཇི་སྤྱིད་ནམ་མཁའི་ནོར་བུའི་རྒྱ་བ་མ་ཆད་ཀྱི་བར་དེ་སྤྱིད་དུ་བཀྲན་པར་
 བཞུགས་ནས། ཞིང་འདིའི་གདུལ་བྱ་སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཀྱན་

ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་སྒྲིབ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤང་རུ། རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ཅུལ་བི་ཤུའི་འདུ་བྱེད་ལའང་སྐྱེངས་པ་སྟེར་བར་
 རུས་པའི་བཟོ་རིག་པ་དག་ལ་བཀའ་བཀོད་སྤུལ་སྤྱོན་གནང་དོན། དེ་དག་
 གིས་སོར་མའི་སྒྲིབ་གར་བསྐྱར་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་
 པའི་བཞུགས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་བཟོ་བཀོད་དང་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆད་རུ་
 བྱུང་བ་ཡིད་ཀྱིས་སྤུལ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ངོ་མཆར་གྱི་སྤུལ་དང་ལྡན་པ་མེད་ཀྱི་
 ཞིག་བཞི་སྟེར་བཀའ་ཆོས་ནམ་གནང་གི་རུས་གཏན་བཞུགས་སུ་མཛད་རྒྱུའི་
 དགོངས་གཏན་དང་ཆབ་མཚུངས་སྤྱན་སྤུལ་མིང་འཛིན་པར་འདོད་དོན་མེད་ཀྱི་
 གསལ་བ་འདེབས་པའི་མཐུལ་གྱི་བཤད་པ་སྒྲིབ་གར་ཟབ་ཞིག་བཞུད་དགོས་ཀྱི་
 བཀའ་སྤུལ་སྤྱི་བོར་བཀོད་པ་བཞིན། ཤོང་ཆོས་དཀར་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱུལ་བ་དང་
 པའི་ཉིན་བཀའ་ཆོས་ཐོག་མར་དབུ་ཚུགས་པ་དང་རུས་མཚུངས་སུ་བཞུགས་
 ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་འདུལ་བར་མཛད་སྐབས་ལྟ་སྐབས་(༡༩༦༧) མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 འཆང་སྤྱིད་ཞིའི་འདུན་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནས་ཀྱང་དགེས་པའི་འཇུག་ཞལ་གསུལ་
 བྱའི་ཆོགས་ལ་ངོམས་པར་མཛད་ཅིང་བཙེ་བའི་རྒྱུན་རས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལྷག་
 པར་རུ་བཅའ་བའི་སྒྲིབ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ལྟ་སྐབས་ཀྱི་
 རྒྱ་སྤྱོད་མཐོན་པར་བཀོད་ཟིན་བསྐྱར་བསྐྱར་གྱིང་རྗེ་བཙུན་མཆོག་སྤུལ་རིན་
 པོ་ཆེ་ཉིད་ནས་བཀའ་ཆེད་རུ་མངགས་པའི་སྤྱི་ཆབ་རྣམས་དང་བཅས་ཏེ་ཞིང་
 ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་བཀོད་པས་སྤྱད་དངས་པའི་དངོས་བཤམས་ཀྱི་མཆོད་པའི་
 རྒྱུན་རྒྱལ་པོ་ཆེའི་ཐོག སྤྱན་ནས་ཀྱང་ལྟ་དམ་པའི་བཀའ་བཞིན་མཐུལ་གྱི་
 བཤད་པ་སྒྲོ་གོས་ཀྱི་ཅུལ་རུས་ཅི་ཡོད་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་གསལ་བ་བཏབ་པ་རྣམས་ལ་
 རྗེ་རྣམས་ཀྱི་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ནས་མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་
 མཆོག་གསུམ་ལ་གསལ་བཏབ་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་ཞབས་བྱུང་ཡུན་རུ་བཏན་ཅིང་།
 འདུན་བྱེད་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་ཡང་ལྟར་རུ་གསལ་དུངས་ཀྱིས་ལོ་ལྟར་ཡང་

ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་སྐྱོར་བ་སྐོས་ཀྱི་བཀའ་
བཞེས་བཟང་པོ་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ཅད་པར་དུ་སྦྱུལ་བས་དེར་འདུས་མཆོག་……
དཔལ་མཐའ་དག་རབ་དགའི་ས་ལ་མདོན་སུམ་དུ་སྦྱོད་པ་ལྟ་བུའི་གྲས་པ་……
དང་དགའ་བའི་ཆོར་བ་སྤྲ་ན་མ་མཆིས་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་མཛད། དེ་ནས་
འདི་ལོ་གསུང་ཆོས་གཙུག་པོ་སྤྲ་མ་མཆོད་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མའི་བཤད་……
ལུང་ཟབ་བཤད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཞག་བཅུ་སྐྱོར་གྱི་བར་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་གྲུབ་
ཆེན་ཆེམ་བུ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོར་ཆེམ་བུ་དཔར་……
ཁྲིད་དུ་གྲགས་པ་ལྷང་སྐྱུ་གོང་མ་རག་དབང་སྟོ་བཟང་ཆོས་ལུན་གྱིས་མཛད་……
པའི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་བཤད་ལུང་ཟབ་རྒྱས་ཞག་ལྷའི་བར་དུ་སྦྱུལ་བར་མཛད་……
ཅིང་། འདི་དག་གི་གསུང་བཤད་ཟབ་གནས་ཀྱི་རིམ་པ་རི་ལྟར་སྦྱུལ་བ་རྣམས་
(༡༩༧༥) རྗེ་ཟིན་གྱིས་བྱུར་དུ་བསྐོད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་དག་གི་བར་
སྐབས་རྣམས་སུ་ཕྱག་ཆེན་གསལ་འདེབས་ཀྱི་འཕྲོ་འཁྱུད་ལྟ་སྐབས་མགོན་……
ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ཚུལ་དང་། ལྟ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་སྟོ་བཟང་
དཔལ་ལུན་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཛད་པའི་ཤལ་ལར་སྐྱེ་བའི་སྟོན་ལམ། རྗེ་རྗེ་འཆང་
ཉིད་གྱིས་མཛད་པའི་ཤལ་ལའི་སྟོན་ལམ། མངའ་བདག་ལྷང་གི་གཉེར་མ་
སྤྱས་རས་གཟིགས་ལ་བརྟེན་པའི་མིག་འབྱེད་ཀྱི་བསྐྱོར་བཞུགས་ཀྱི་ལུང་སྐོས་
སྦྱུལ་ཞིང་། དེ་སྐབས་བཀའ་ལས། སྤྲ་སོར་ལྟ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
བཀའ་དྲིན་ལྷ་མེད་དེ་ཉིད་ནས་ཁོ་པོ་ལ་གསུང་རིགས་སུ། མ་འོངས་པ་ན་
བྱང་སྟོགས་ཤལ་ལར་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལུན་ཀྱན་གྱི་ཕྱི་མ་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་……
ཅན་ཞེས་གྲགས་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེས་དཔྱད་གི་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་ལུན་
དང་བཅས་ཏེ། འཛམ་བུ་སྤྱིར་དུ་བྱོན་ནས་སྤྱི་ལོ་དཔྱད་ཆོགས་ཟིལ་གྱིས་
མནན་ནས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་གསང་སྟགས་ཀྱི་……

བཏྲན་པ་སྒྲར་ཡང་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་དེ་བསྐལ་པ་ཡང་རྫོགས་ཀྱི་དཔལ་ལ་སྦྱང་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་དུས་ཀྱི་རིགས་ལྡན་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཞིང་། དེར་ཉེན་ཁོ་བོས་ཀྱང་འོན་དེ་སྐབས་བདག་ཅག་ནམས་ཀྱང་སྐབས་མགོན་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་འཁོར་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་སྒྲེ་ཡོང་ཞེས་ཞུས་པར། ཡུལ་ཆེན་ལས་ཁྱོད་རང་དེ་སྐབས་རིགས་ལྡན་དྲག་པོའི་དམག་དཔོན་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དམག་དཔོན་སེང་གེ་བརྒྱ་པ་མཆོག་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲེས་ཡོང་ཞེས་རྫོང་རྗེའི་ཆོག་བསྐྱབ་མེད་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་ད་ལྟ་ང་ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཁྱོད་རང་སྒྲོབ་མ་ནམས་ཀྱང་གསོལ་འདེབས་སྒྲོན་ལམ་ལ་འབད་ན་མ་འོངས་པ་ན་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་དང་། དམག་དཔོན་སེང་གེ་བརྒྱ་པའི་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྒྲེ་བར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐད་ཏུ་སྒྲོན་ཆོག་(༡༩༧)འདི་ཉིད་ཀྱང་བསྐལ་བ་པོའི་འདོད་མོས་ལྟར་གསར་ཏུ་རྩོམ་ཞིང་ཆང་མར་ལུང་ཡང་ཕུལ་བ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་འགྱུར་ལུང་བཏྲན་གྱི་བཀའ་ཟབ་མོ་མང་ཏུ་ཐེབས་ཤིང་། དེ་བས་ན་རང་ཅག་ནམས་ཆོད་ལྡན་དུས་ཀྱི་ཡང་མཐར་སྒྲེས་དུང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་དངོས་དང་མཚུངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནམས་ཀྱི་ཞལ་མཇལ་ཞིང་གསུང་གི་བདུན་ཅི་ལ་མདོན་སྤྲུལ་དུ་ཡོངས་སྤྱད་དེ་གསང་ཆེན་སྤྲུལ་མེད་པའི་ལམ་ཟབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། སངས་རྒྱལ་བྱམས་པ་འབྱོན་པའི་དུས་སོགས་ཀྱང་སྐྱག་མི་དགོས་པར་མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་ཁ་ཤས་ལས་རིགས་ལྡན་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་དང་། དམག་དཔོན་སེང་གེ་བརྒྱ་པའི་ཞབས་དུང་ཏུ་སྒྲེས་ཏེ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལྟར་ལམ་ལ་བཞེན་ནས་ནམ་གུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྦྱང་པ་ཉིད་དང་། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་བྱུང་ཏུ་འཇུག་པའི་དམ་པ་དང་པོའི་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོང་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལུང་བསྟན་གསལ་པོར་སྟོབ་པ་
འདི་ལྟ་བུ་ནི་བསྐལ་བ་མང་པོ་ནས་བསྐྱེད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་སྒྲིབ་པོ་ཆེ་མངོན་...
པར་འདུ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཤིན་ཏུ་
དཀོན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་བཅས་ཏེ་གཙུང་གྲུང་དམ་པ་འདི་ནམས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས་པ་དང་། བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་མཚོད་པ་འབྲལ་བ་སྟགས་ལ་
ནམ་ཀུན་ཆལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་དགོས་པ་ནི་ལས་སྤྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་...
ནང་ནས་དོན་ཆེ་ཤོས་སྤྱེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལོའང་བཀའ་ཚིག་ལྷ་མི་ཏ་
ཅང་ཚྭ་སྒྲིབ་ཆེས་པས་ལྷ་སྐྱབས་མགོན་ཉིད་བཞི་ཕྱེད་སྒྲིབ་འཕྱར་ཆེན་མོར་...
བཞུགས་ཤིང་། ཚིག་ལྷ་བ་སྤྱད་པ་གསུམ་ནམས་སྒྲིབ་འཕྱར་གྱི་གཡས་གཡོན་དང་།
བྱིངས་ནམས་རྩོག་ཆེན་མོར་བཞུགས། དེ་ཡང་ལྷ་བ་པོ་བཤད་སྤྱིར་
མཚོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སེམས་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་སྟགས་སྤྱལ་ཆེ་རྒྱང་
ཁག་དང་། གཞུང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་ཀྱང་སྒྲིབ་བྱི་སྒྲིབ། རྩོམ་པོ་དང་། བཤད་སྤྱི་
བ་བཅས་དང་། གདན་ས་ཆེན་(༡༥༥ན) པོ་གསུམ། རྒྱུད་ལྷ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲིབ་
དཔོན་བྱི་གདན་ལྷ་ས། བཀའ་ལྷ་ས་དགེ་སྦྱོར་ལྷ་སྤྱིང་དང་། རྩོམ་པོ་ཡབ་ཆེན།
ཆེས་དཔོན་ལྷ་སྤྱིང་། སྤྱེས་སྤྱུག་སྤྱེས་སྟགས་ཀྱིས་གཙུང་པའི་མི་དྲག་སེར་སྤྱེས་
སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་སྟགས་ཀྱི་འདུ་ས་ཚྭ་སྒྲིབ་བསམ་ལས་འདས་པ་དང་།
གཞན་ཡང་མཚོག་དམན་གྱི་སྤྱོད་པོ་པོ་མོ་དུ་མ་བཅས་ཁྱོད་ཚྭ་སྒྲིབ་པ་ལྷ་སྤྱིང་དུ་
ལོངས་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་དག་ལ་བྱགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་སྤངས་ཏེ།
ཉིན་རེ་བཞིན་སྤྱིར་ངལ་བ་ལ་མ་གཟིགས་པར་ཟབ་ཚིག་ཀྱི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་
ཆེན་པོ་ཐང་མར་གདལ་བ་ལས་གདལ་བུའི་ཚྭ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་ཞིང་ས་...
ཡོངས་སྤྱེས་བསྟན་པར་མཛད། བཀའ་ཚིག་གྲོལ་ཉིན་ལྷ་སྤྱིང་པོ་ཉིད་སྤྱེས་
གསུམ་ཀུན་འདུ་ས་ཀྱི་རོ་པོ་ཚྭ་སྒྲིབ་ཞིང་གི་གཙུང་པོར་གཞུགས་པ་ལ་ཚིག་ལྷ་བ་
དམངས་ནས་སྤྱེས་མ་མཚོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚྭ་སྒྲིབ་འཕྱར་བཞུགས་...

གཏང་རག་གི་དངོས་འབྱུང་བཅས་ལུ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་སོགས་ཀྱང་སྤར་སྟག་གནད་སྤྲོད་ཟབ་ཀྱས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤོང་...
 མ་མཐའ་དག་ཀྱུ་པའི་ལྷ་ལྷ་མེད་པ་མཆོག་གི་རིགས་ཅན་ཤ་སྟག་ཏུ་སྤྲོད་...
 པར་མཛད། དེ་སྐབས་ཆོས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏང་རག་མཚུལ་སྐབས་ལྷ་སེར་
 བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་མཚུངས་ལྷ་མ་མཆིས་པ་བཤད་སྤྱིང་ནི་མིན་ཏན་མཆོག་
 གི་སྤྱུལ་སྤྱུ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྟན་ཆོག་གི་ལམ་ལས་དྲངས་པའི་མཚུལ་གྱི་གསུང་...
 བཤད་དོན་ཟབ་ཅིང་ཆོག་འཛེབ་པ་ཀྱུ་པ་དགུས་པའི་མཆོད་ཡོན་ཏུ་འགྱུར་
 དེས་པ་སྤྱོད་པར་མཛད་པ་ན། རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ནས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་མི་
 མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་གསལ་པོར་བསྟན་ཏེ་རི་ལྷོར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་
 རྣམས་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་པ་མཛད་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཏུ་འགྱུར་པའི་བཀའ་བཞེས་...
 བཟང་པོ་ཆངས་པའི་མགྱུར་ནས་སྤྱུལ་བ་སོགས་མདོར་ན་ཐོག་མཐའ་བར་...
 གསུམ་ཏུ་དགོ་བའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་དགའ་བ་དང་། ལྷས་པ་
 དང་། སྤྲོད་པ་དང་། སྒོལ་བ་(༡༩༤༥)དང་། སྒོལ་བ་རབ་ཀྱིས་མཐར་ཐྱིན་
 པའི་དཔལ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་རེ་ཞིག་བར་བཞི་སྟེར་བཞུགས་
 འཇགས་ཀྱིས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཛད་ལུས་ཀྱི་ཐོག་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་...
 ཀྱན་གཟིགས་ལ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ནས་བསྟན་རྒྱུ་ལ་དགོངས་...
 ཏེ་མང་ཐོས་དབང་པོ་སྟོན་བཙུན་མོར་གྱིས་ལྷག་པའི་དཀའ་ཆེན་ཞིག་དབྱས་
 རྒྱུགས་སུ་ཆེད་དམིགས་ཀྱིས་མངགས་པར་མཛད་ནས། ལྷ་སྐབས་མགོན་ཉིད་
 དང་། ལྷ་སྐབས་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་བཅས་སུ་བདེ་མཆོག་ནག་པོ་བའི་
 ལྷགས་དང་། གཤེད་དམར་། དག་ནག་སོགས་ཀྱི་དབང་ཆེན་ཟུར་བཀའ་རྒྱན་
 དགོན་ཞིང་རྩ་བ་ཆེ་རིགས་འགའ་ཞིག་སྤྱུལ་དགོས་པེབས་དོན་བཞིན། ཡོངས་
 འཛིན་ཀླུ་སྤྱུ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དེ་གོང་བདེ་མཆོག་ནག་པོ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་...
 དབང་ཆེན་སྤྱུལ་ཞིང་། གཤེད་དམར་དང་དག་ནག་གི་དབང་ཆེན་ལྷ་སྐབས་

མགོན་རྟོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ལ་གནང་དགོས་གསལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་བཞིན་.....
རྟོ་རྗེ་གསུམ་པའི་ཆོས་དགུ་ནས་བཟུང་ཞུ་བ་པོ་བཤད་སྤྱིང་མཆོག་སྤྱལ་.....
རིན་པོ་ཆེ། དབང་ཆེན་ནོ་མིན་ཉན། སེམས་དཔའ་རིན་པོ་ཆེ། རུང་དཀར་
སྤྱལ་སྤྱ། སྤྱབ་ཁང་རིན་པོ་ཆེ། སྤྱིང་ཆང་མཆོག་སྤྱལ་སྤྱེས་སྤྱལ་ཁག་དང་།
གྲུ་ས་སྤྱེས་ཀྱི་མཁན་པོ་བྱི་གདན་བྱུར་ཁ་ཤས། སྤྱིན་བདག་བཀྲས་ལྷན་
དཀར་ཆེན་གཞན་ཡང་དགེ་བཤེས་དང་། ཆོས་ར་བ་སྤྱེས་བདག་ཅག་དང་
འདུས་ལྷ་བཏུ་སྤྱོད་ལ་གོང་གསལ་དབང་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་གོན་དངོས་གཞི་
དང་བཅས་པ་བཟུང་བཤད་ཆད་ཏུ་བྱུང་བས་བཞུན་པ་ལེགས་པར་སྤྱུལ། འདི་
སྤྱབས་བཀའ་ལས་སྤྱར་ཏུ་ས་པའི་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤྱོད་བཟང་དཔལ་
ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཏུ་ས་སྤྱེས་རབ་ཏུ་བཟང་ཞན་པའི་ཚུལ་བཞིས་ལ།
རྗེས་སུ་གཤེད་དམར་གྱི་ཉམས་བཞིས་མཛད་པ་ལ་བཞེན་ནས་སྤྱེས་རབ་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུམས་མགོན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འདིའི་གྲངས་
བཞེན་མཐར་སྤྱིན་མཛད་པས་སྤྱེས་རབ་(༡༥༥) སྤྱར་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་.....
སྤྱིས་པ་སྤྱེས་སྤྱིང་བས་ཀྱབ་པ་ཡིན་པས། འདིའི་ཉམས་ལེན་མཐར་སྤྱིན་
བྱས་ན་རང་གཞན་ལ་གདོན་བཤེས་ཀྱི་གདོན་པ་ཞི་བ་དང་། ཤེས་རབ་སྤྱི་
བ་ལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཚུལ་སྤྱེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ་སྤྱིས་མཆོག་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་འདི་རྣམས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཤེས་བྱ་རྗེ་ལྷ་བ་དང་རྗེ་སྤྱིད་པ་མཁྱེན་པའི་
རྣམ་མཁྱེན་མཛོད་ཏུ་མཛད་བྱིན་པས་ན་སྤྱེས་རབ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་སྤྱེས་
འབྱུང་བ་ག་ལ་སྤྱིད་ཏུང་། རང་ཅག་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་
ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་རྗེ་མ་མེད་པ་
ཐོབ་པ་ལ་ལྷག་པའི་ལྷ་འདི་དང་འདི་ལྷ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བཞེན་སྤྱབ་ལ་ངེས་པར་
འབད་དགོས་སྤྱེས་འདོམས་པའི་གསུང་ཏུ་ངེས་སོ། །དེ་ནས་འདི་ལོ་རྩ་སྤྱིད་
སྤྱེས་ནས་སེར་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐེགས་བསྐྱེད་དགོས་ཚུལ་ནན་གྱིས་གསལ་བ་.....

བཏྲབ་པར་མ་ཟད། །བར་སྐབས་སུ་མ་ཐེབས་པར་རྒྱན་ཡང་རིང་ཅམ་སོང་
 བར་རྟེན་རིང་མིན་ཐེབས་རྒྱུ་དགོངས་བཞིན་གཏད་དེ་གྲུ་ཡུལ་སྟོན་གྱི་
 སྐུ་སྐུ་གྱི་བཀའ་བཀོད་དང་། ལྷ་ཀླུ་དབང་མཛོད་ཡོན་ལ་དགོངས་ཞུ་སོན་
 ཕྱག་སྐུ་སྐུ་ཞུ་བར་མཛོད་ནས་རྟོར་ལྷ་བཞི་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་སྟོན་.....
 འཁོར་རགས་བསྐྱུས་དང་བཅས་བཞི་ཕྱེད་གྲུ་ལྷན་བསམ་གཏན་གྱི་རྒྱུ་ནས་
 ཆེབས་བཏེག་སྟེ་གོང་མའི་གདན་ས་རྩ་སྐྱེད་སྐྱུ་གསེར་ཞལ་མངོན་པར་
 བསྐྱར་བའི་ཉིན་ཆེ་ཤོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་མགོན་གཉེར་སྐུ་སྐུ་དང་། གཞུང་རྒྱུང་མི་
 དྲག་སེར་སྐྱ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སྐྱ་མ་ལས་སྟེ་སྐུ་སྐུ་ཆང་མས་སྟེ་ཞུ་དང་གྲུ་
 འདུད་ཆེན་པོས་ཆེབས་བསྐྱེད་དང་། ཐབ་བསྐྱེད་སྐུ་སྐུ་སྐྱུ་ལྷན་ཏུ་ཞུས་
 ཤིང་། དེ་དག་ལ་སོ་སོར་གནད་སྐྱེན་དང་ཆོས་ལྷན་གྱི་བཀའ་སྐྱོབ་སྐུ་སྐུ་
 རེ་བ་ཡིད་བཞིན་ཏུ་བཀའ་བར་མཛོད། རིམ་གྱིས་ཐེབས་ལམ་རྣམས་སུ་འང་
 གཏུལ་བྱ་མཆོག་དམན་བགྱང་བ་ལས་འདས་པ་འབྱེལ་ཆད་དོན་ལྷན་གྱི་དཔལ་.....
 ལ་སྐྱེར་བར་མཛོད་བཞིན་པའི་དང་ནས་གཟུང་ཆོས་འཕྲོད་སྐྱེར་སྐུ་སྐུ་མཆོག་ཏུ་
 དགེ་ཞིང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་(༢༥༧) ཉིན་རྩ་སྐྱེད་ཏུ་ཐེབས་ཉེར་སྐྱུ་གསེར་.....
 དེའི་ལྷ་ཕྱེ་མི་ཕྱེ་ཀུན་གྱིས་ཆེབས་བསྐྱེད་དང་། ཐབ་བསྐྱེད་རྒྱུང་དང་འཕྱར།
 སེར་སྐྱེད་སྐུ་སྐུ་གྱི་བཀའ་སྟོན་མི་སྐྱ་ན་མེད་པས་མངོན་པར་བཏེགས་བཞིན་.....
 པར་རྩ་སྐྱེད་དཔལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའི་ཆོས་གྱི་ཁྱིལ་ཞབས་གྱི་པད་
 མོ་རྣམ་པར་བཀོད་ནས་གཞུག་མར་གནས་པ་དང་སྐྱོ་བུར་ཏུ་འདུས་པའི་དད་.....
 ལྷན་སེར་སྐྱ་དཔལ་ཏུ་མེད་པ་མཛལ་ཕྱག་ཏུ་བཅར་བ་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་འདོད་.....
 མོས་དང་འཆམས་པའི་ཞལ་མཛལ་ཕྱག་དབང་བཀའི་ཐེབས་སྐྱོ་སྐུ་སྐུ་གང་...
 འོས་སུ་སྐྱེད། དེ་ནས་རིམ་པར་མཛོད་ཁང་ཁག་གི་རྟེན་གསུམ་ངོ་མཆར་ཅན་
 རྣམས་ལ་མཛོད་འདུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་གནས་གཟིགས་སྐྱུ་སྐུ་སྐྱོན་
 ཞིབ་རྒྱས་དང་། འདུས་པ་ཆེ་ཆུང་ཆང་མར་ཡང་མང་འབྱེད་སྐུ་སྐུ་བསྐྱེན་

བཀྲར་གྱུ་ལོ་མས་སུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་ཡང་རྣམ་ཀུན་འགོ་བ་
རྣམས་སྒྲིན་གྲོལ་ལ་འགོད་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་ཐུགས་ལ་ནར་མར་སེམས་པའི་དབང་……
གིས་འདི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐུགས་དེའི་སེར་རྒྱ་སྟོང་ཕྲག་ཏུ་ཉེ་བ་རྣམས་ལ་ཉིན་
བརྒྱན་གྱི་རིང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཉམས་མཁྱུར་ལམ་རིམ་བཞུས་……
དོན་གྱི་བཤད་ལུང་དང་འབྲེལ་བར་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བཤེས་གཉེན་
བཞུན་ཚུལ་ནས་བྱང་འདུག་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྒྱགས་……
པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་མ་སྤྲོས་རྗེན་གསལ་དུ་བཞུན་……
པར་མཛད། གཞན་ཡང་ཉོར་ཁྲ་དུག་པའི་ཆོས་བཞིའི་ཉིན་སེམས་དཔའ་རིན་
པོ་ཆེ་སོགས་ལ་གངས་ཅན་གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་ཐང་སྟོང་པའི་ལུགས་གྱི་ཆེ་
དབང་འཆི་མེད་དཔལ་སྟེར་གྱི་དབང་དང་། བཞུན་གྲིང་སྡེ་པ་ལེབས་བྱམས་
བཀྲ་ཤིས་སོགས་ལ་བཞུན་རྒྱགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་སྤྲུལ། ཞོང་ཁྲའི་ཆོས་ཉེར་
ལའི་ཉིན་སེམས་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་སྒྲ་ལྷ་བཅུ་སྟོར་ལ་བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་
ལུས་དཀྲིལ་གྱི་དབང་ཆེན་ཀྱང་སྤྲུལ་ཞིང་། དེ་སྐབས་སུ་གསུང་བཤད་གྱི་
འཕྲོས་སུ་འདིའི་བཞུན་རྒྱུ་གྱི་ཚུལ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་(༢༥༠ན) གཞན་……
རྗེས་སུ་འརྒྱུ་པའི་ལས་རྒྱུ་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཆེ་དེའི་སྒྲན་དུ་བདེ་མཆོག་ལྷ་ནག་……
དྲིལ་གསུམ་གང་རྒྱུ་གི་བཞུན་ཁ་སྟོང་གི་སྒྲིན་སྤྲུགས་དང་བཅས་པ་ལེགས་……
པར་སོང་རྗེས་སུ་འདི་ཁའི་བཞུན་པ་ངས་པར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དབང་
བསྐྱར་བའི་ཆེ་གོང་གསལ་གསུམ་སོགས་རྒྱུ་གི་སྒྲ་གོན་སྒྲན་སོང་ཡིན་ཆེ་འདིའི་
སྒྲ་གོན་ལེགས་སུ་མ་བྱས་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་ཚུལ་སོགས་གྱི་བྱེད་བཤད་བསམ་ལས་……
འདས་པ་སྤྲུལ། གཞན་ཡང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་ཚུས་
སྟོང་དང་འཆོམས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་བཀའ་དྲིན་ཅི་རིགས་པར་བསྐྱུངས་……
ཤིང་། བར་སྐབས་རྣམས་སུ་རིམ་གཉིས་བྱེད་མའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་གྱི་
དང་དུ་འཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་འདའ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཆེ་དག་པའི་གཟིགས་

སྤང་གྲང་ངོ་མཚར་བ་རུ་མ་ཞིག་བྱང་བ་སོགས་མདོར་ན་རྣམ་དཀར་རྒྱབས་...
 ཆེན་གྱི་མཛད་འཕྲིན་སྲས་བཅས་ཀླུ་བའི་ཆོགས་དང་མཉམ་པར་འབྱུག་.....
 པའི་ངང་རུ་ཟླ་བ་བཞི་ལྟ་ཅམ་གཉན་ཆགས་སུ་བཞུགས་འཇགས་བསྐྱངས་...
 བས་སྤང་ཡང་ལྟ་ལྟ་གྱི་སྤངས་སུ་ཆེབས་ཞལ་བསྐྱར་ཉེད་སྐབས་ཕྱགས་དེར་
 འཁོད་པའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་པད་མའི་མཆོ་ལ་ངང་མོ་འདུ་བ་བཞིན་རུ་ཞལ་...
 མཇལ་ཕྱག་དབང་དང་ཕེབས་རྫོངས་འབྲལ་བ་སོགས་ལ་རྒྱན་མི་ཆད་ལྟ་བུར་
 བཅར་བ་རྣམས་ལ་མཇལ་ཕྱག་སོགས་རིམ་སེལ་རུ་བསྐྱངས། མི་རིང་བར་
 རྟོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་གཟའ་ཆེས་འཕྲོད་སྦྱར་དག་ཉིན་ཕྱགས་དེའི་སྐྱེ་འགྲོ་
 ཡངས་ཀྱིས་སྤྱི་ཁྱུ་བུ་རུ་ད་ཆེན་པོས་ཞབས་ནས་བཏེག་བཞིན་པར་ཆེབས་ཞལ་
 བསྐྱར་ཞིང་། ཕེབས་སྐྱར་འདིར་སྤང་ལྷང་ཆོས་སྤངས་སུ་བཞུགས་ཞག་བཞི་
 མཛད་ཉེ་གནས་གཟིགས་ལ་ཕེབས་སྐབས་གསེར་འབྲམ་གྱི་བང་རིམ་གྱི་ཐད་...
 བས་ཀྱབ་ཆེན་དམར་རྒྱག་ཞིག་གིས་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་མགོན་པོ་ཉིད་
 གྱི་སྐྱེ་ཆེད་སྐྱར་དང་གནས་དེ་ཉིད་གྱི་ངོ་མཚར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ཕྱག་མཆོད་...
 སྐྱར་བ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་རིམ་པ་སོགས་(༢༥༠བ) ལྷང་བསྟན་ངོ་མཚར་...
 ཅན་བྱང་བ་ཞིབ་པ་གསུང་འབྲམ་རུ་གསལ། དེ་ནས་རིམ་བྱོན་གྱིས་ལྟ་ལྟ་གྱི་
 སྤངས་སུ་གཟུགས་སྤྱི་ཉིན་བྱེད་མདོན་པར་བསྐྱར་ཏེ་བཞི་ཐེར་ལ་ཞབས་.....
 སེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བཀོད་ཐོག་མི་རིང་བར་ལ་གོང་ས་ཀླུ་དབང་...
 མཆོད་ཡོན་ལ་འབྱོར་ཕྱག་འཇལ་འབྲལ་དང་། ཡངས་འཛིན་ཀླུ་སྲས་རིན་
 པོ་ཆེ་དང་བསྟན་སྤྱིང་དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་དང་ལྟན་རྒྱས་གསུང་མོལ་...
 སོགས་ཞིབ་པར་བསྐྱངས། རྩི་ཤུག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཉེན་གསུམ་ངོ་
 མཚར་ཅན་རྣམས་ལ་མཆོད་སྤྱིན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐོག་གནས་གཟིགས་སྟན་ཤལ་...
 ཐུགས་སྦྱོན་སོགས་རྒྱ་ཆེ་གནད་སྤྱིན་རུ་མཛད། བོད་བཞུགས་ཙམ་བན་རྣམ་
 གཉིས་དང་། བཀའི་གྲང་སྟོན་རྣམ་གཞི་སོགས་རྒྱ་རྟོར་བོད་གསུམ་གྱི་ཆེ་

བཅན་ཁག །གདན་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་སྒྲུལ་ལས་སྡེ། དཀའ་རམས་དགེ་བཤེས།
ཆོས་འགྲིམས་སྒོ་གསར་བ། རི་ཁྲོད་པན་ཚུན་གྱི་སྤང་བ་པོ་སྟགས་དད་ལུན་
བསམ་ལས་འདས་པ་མཇུག་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱན་མི་ཆད་རྒྱ་བཅར་བ་དེ་དག་ཐམས་་་་
ཅད་ལ་མཇུག་ཁ། གནང་སྦྱིས། བཀའ་བཟང་གིས་དབུགས་དབྱུང་སྟགས་ཡིད་
གྱི་བྱང་བ་དགའ་བའི་ཟིལ་མངར་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྒྱག་པར་མཛད། སེ་རར་ཕི་
དམ་ཁང་རྒྱ་ཕྱོད་ནས་སྤང་བསྐྱང་། སྟགས་སྒྲོན་སྟགས་གནད་སྒྲོན་བསྐྱངས་
ཟིན་ནས་སྤར་ཡང་བཞི་ཕྱེར་ཐེབས་བསྐྱེད་གྱིས་འདི་ལོ་དགུན་གྱི་སྒྲ་མཆོམས་
ཀྱང་བཞི་ཕྱེར་མཛད་དེ་ཟབ་ལམ་རྩོ་རྩེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཉམས་བཞེས་ལ་་་་་
བཙོན་པ་ལྷུང་ལེན་གྱི་ངང་རྒྱ་རིང་པོར་བཞུགས་འཇགས་དང་། དེ་ནས་
ཟླ་བ་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཉེར་ལྷ་དྲུག་ཅམ་ལ་བཅད་རྒྱ་ལས་བཞེངས་ཏེ་་་་
དད་ལུན་ཁག་ལ་མཇུག་ཕྱག་སྒྲུལ་ཞིང་། ཆོས་ཉེར་བརྒྱན་ཉན་སེར་བྱེས་གྱི་
ནང་བཞེན་གྲུབ་ཐོབ་འདའ་འཕྱར་བའི་མགུལ་ལུར་རྒྱ་གསུམ་པར་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་
ཆོན་ཁ་དང་ལུན་པ་དེ་ཉིད་སྤར་སྒྲོལ་ལྷུང་གདན་ཞུའི་སྐབས་སྟགས་སྒྲོན་་་་
སྒྲོན་ཤལ་སྟགས་ཆད་མེད་པར་བསྐྱངས་ཤིང་། ལྷ་ཆང་ལས་སྡེ་སྟགས་ལ་
གནང་སྦྱིས་ཀྱང་གྱ་(༢༥༡)ན་ རྣམས་སུ་སྤར་བ་དང་། གཞན་ཡང་ལོ་མཇུག་གི་
མཛད་འོས་གྱི་རིམ་པ་པལ་ལོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་ལུས་ཡར་ལུན་རྒྱ་བསྐྱངས་་་
པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་རབ་རྒྱས་ཞེས་པ་ལྷགས་པོ་རྩ་ལོ་གསར་རྒྱ་ཆོས་
སྐབས་རྒྱས་གྱི་ཉེན་འབྲེལ་བཟང་པོའི་མཛད་སྒོ་རྣམས་དང་། མཆོག་དམན་
མང་པོར་ལོ་གསར་གྱི་མཇུག་ཁ་སྒྲུལ་རྒྱ། ལྷ་རྒྱལ་དབང་མཆོད་ལོན་རྣམས་ལ་
ལེགས་དར་འབུལ་གནང་སྟགས་སྤར་ལམ་ལྷུང་བསྐྱངས། ལྷ་ལུན་སྒྲོན་ལམ་
ཆེན་མོའི་སྐབས་སྟགས་མཐའ་དབུས་གྱི་འབྱོར་ལུན་སྒྲོན་བདག་དང་། སེ་
འབྲས་གྱི་ལྷ་རིགས་སྟགས་སྒྲོ་པོ་བྲི་སྟག་བཟལ་བ་ཀུན་ལ་སྒྲུའི་བྱིན་རྒྱབས་་་་
དང་། གསུང་གི་དབུགས་དབྱུང་། དོན་གཉེར་བ་མང་པོར་འདོད་ཆོས་དང་་་

རབ་བྱུང་བསྟེན་རྒྱལ་སྐྱེས་ཆོས་ལུན་འཕྱིན་ལས་མཁའ་ཁྲལ་གྱི་དང་དུ་.....
 བཞུགས་ཤིང་། ལྷག་པར་འདི་ལོ་སྟོན་ལམ་སྐབས་རྒྱ་མི་ཞིག་དང་། སྟོན་ལམ་
 གྱི་དགོ་གཡོག་འབྲུག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་འཁུབ་སྟོང་བྱིང་ཆ་ཆེ་ཙམ་བྱུང་བར།
 གཞོན་པོ་ཉིད་ནས་སྟེ་འགོ་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་གངས་ཅན་གྱི་འགོ་བ། ཡང་སྟོན་
 གཞུང་ས་དགའ་ལུན་པོ་བྱང་པ་དང་། སེ་འབྲས་དགོ་གསུམ་སྐྱེས་ལྷ་སེར་
 གྱི་བསྟན་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་ཏེ་འབྲུག་བྱིང་རྣམས་ཞི་འཇགས་སུ་.....
 འགྱུར་ཕྱིར་མཆོག་གསུམ་སྟུང་མར་བཅས་པའི་བྱགས་རྒྱད་བསྐྱལ་བའི་བྱགས་.....
 བསྟེད་འཕྱིན་བཅོལ་སྐྱེས་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་མཛད། འདི་
 དག་གི་བར་སྐབས་ཞིག་ལྷ་སྐབས་མགོན་རྒྱལ་ཚབ་རྟ་ཆོག་ལོ་མིན་ཏན་ཆེན་.....
 པོ་དང་། ལྷ་སྐབས་མགོན་ཉིད་གསལ་ཆོག་ལུན་རྒྱས་ཞིག་བསྐྱུངས་སྐབས་རྒྱལ་
 ཚབ་མཆོག་ནས་བཀའ་ཐེབས་སུ་ད་ལམ་གྱི་འབྲུག་བྱིང་འདི་སྟོར་ཏ་ཅང་.....
 གཞི་ཆེ་བ་རང་ཡོང་མིན་ལྷ་སྟོན་པོ་ཉིད་ནས་བྱགས་བརྟག་གནད་སྟོན་ཞིག་
 མཛད་དགོས་ཐེབས་པར། དེ་ལ་ལྷ་སྐབས་མགོན་མཆོག་ནས་ད་ལམ་འདི་སྟོར་
 ལ་བརྟག་པ་དམིགས་གསལ་བྱེད་དགོས་པ་(༢༥༡ བ) མེད་ཁ་སིང་ཞིག་དེད་གྱི་
 མི་ལམ་དུ་ཁམས་ཚྭགས་ནས་ཡིན་ཟེར་བའི་མི་བྲག་གཡལ་ཁམས་པའི་ཆ་ལྷགས་...
 ལྷ་བུ་ལ་སྟེ་སྟོན་མཆོག་སུ་བྱིན་ཙམ་ཡོད་པ་གྱི་རིང་པོ་སྟེད་པར་གཟེར་བ་ཞིག་...
 སྟེ་བ་བྱུང་བར་ངས་གང་ནས་ཡིན་དྲིས་པར་ཁམས་ནས་ཡིན་ཟེར། ཁམས་
 ཚྭགས་སུ་དེང་སང་དུས་བདེ་འཇགས་ཞེ་འདུག་དྲིས་པར། ཁམས་ཚྭགས་སུ་
 རང་ད་ལྷ་དུས་བདེ་པོ་འདུག་ཀྱང་། བོད་ལ་ད་ལྷ་ཅུང་བྱིངས་ཙམ་ཡོད་པ་
 འདྲ་བེར་བར། བོད་ལ་ད་ལྷ་ཅུང་བྱིངས་ཙམ་འདུག །འོན་ཀྱང་འདི་སྟོར་
 ཏ་ཅང་གཞི་ཆེ་བ་རང་མི་ཡོང་ལས་ཆེ་ཞེས་ལབ་པར། ད་ལམ་གྱི་འབྲུག་བྱིང་
 འདི་ལྷ་སྟོན་མི་ཡོང་གཞི་འཇགས་སུ་འགྱུར་བ་འདུག་ཀྱང་། ལར་ནས། བག་
 རྒྱར་ལྷགས་གྱི་མེ་འབར་ནས། །རྩ་བུང་རི་རབ་ཙམ་སྟེགས་ཉེན་འདུག །ཅེས་

ཟེར། དེའི་དོན་གང་ཡིན་འདྲི་དགོས་བསམ་པར་མི་སྤང་བར་ཡལ་སང་བ་
ཞིག་བྱང་བས། ད་རེས་ཀྱི་དོན་སྐྱར་འདི་སྦྱོར་ཆེར་ཡང་རིགས་མི་འདྲ་བས་
སྤྱགས་གཡང་མཛད་མི་དགོས་ཚུལ་སྟགས་ཁྱུ་གནང་མཛད་འདུག་ཅིང་། དེས་
ན་འདི་ཡང་མནལ་ལམ་དུ་བརྟན་པ་ཅམ་ལས་དོན་དུ་མགོན་པོ་ཉིད་ནས་
བཟུན་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་སྤྱགས་ལ་བརྟག་པས་བཟུན་སྤང་རྣམས་ལ་འཕྲིན་
བཅོལ་སྟགས་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱངས་པ་ན། གང་གིས་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པའི་
བཟུན་སྤང་གི་དབང་པོ་རྣམས་མིའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱགས་ངལ་.....
སྟགས་མཛད་མི་དགོས་ཚུལ་གྱི་ཡུང་གསལ་པོར་བཟུན་པར་སྤང་ཞིང་། ཡུང་
བཟུན་ཆེགས་བཅད་གཉིས་པོས་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་དུས་ཀྱི་འབྱུར་བ་དུ་མ་ཞིག་
དངོས་སྤྱགས་ལ་བཟུན་ཆོད་དུ་སྤང་བྱང་། སྐྱབས་མགོན་རང་ཉིད་ནས་
བཀའ་གསལ་བར་མ་ཐེབས་པར་རྟེན་བདག་ཅག་གི་ཚོངས་པའི་འོལ་ཆོད་.....
ཀྱིས་འབྲི་བར་མི་རྣམས་པས་རྣམ་དཔྱད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་དབྱད་.....
པར་མཛོད་ཅིག་གུ། ཆོགས་མཛོད་གྲོལ་ནས་ཉོར་ལྷ་(༢༥༢ན) གསུམ་པ་གསར་
འབྲལ་ཡངས་འཛིན་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བསྐལ་བཟང་བྱབ་བཟུན་འཛིགས་.....
མེད་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོ་ནས་གསང་འདུས་འཇམ་དོར་དང་། འཛིག་
རྟེན་དབང་སྤྱག་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཆེན་སྦུལ་བཞེད་ལ། མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱང་
སྤར་ཕན་འདི་དག་གསན་བཞེས་མ་གྱུབ་པས་ད་ལམ་གསན་རྒྱའི་དགོངས་.....
གཏད་ཀྱིས་གྱུ་འཛིན་པོ་བྱང་དུ་བྱོན་ནས་གཟིམས་རྒྱང་ཁམས་གསུམ་དུ་ཁྱུ་
བ་པོ་མ་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆབ་རྟ་ཆག་ནོ་མིན་ཏན་ཆེན་པོ། དགའ་ལྷན་ཁྱི་རིན་
པོ་ཆེ་ངག་དབང་སྟན་གྲགས། སྐྱབས་མགོན་རྟོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།
ཡང་འཛིན་དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ། བཅན་པོ་ནོ་མིན་ཏན། བཤད་སྤྱིང་ནོ་མིན་ཏན་
རིན་པོ་ཆེའི་མཆོག་སྦུལ། ཆེ་མཆོག་སྤྱིང་སྦུལ་སྦྱ། དབང་ཆེན་ནོ་མིན་ཏན་
སེམས་དཔའ་རིན་པོ་ཆེ་སྟགས་བཟུན་འཛིན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཤ་སྟག་ལྟ་.....

བྱ་གདན་འཛོམས་པ་དང་བཅས་ཉིན་གསུམ་གྱི་རིང་གོང་གསལ་དབང་རྣམས་གྱི་
 ལྟ་གོན་དངོས་གཞི་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་གསལ་བཞེས་སྐྱབས། བཀའ་
 ཚོས་གྱི་མེད་བར་རྣམས་སུ་ཀླུ་ཚབ་རྟ་ཚག་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལྟ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 རྒྱུ་འཆང་ཆེན་པོ་སྤྱོད་དང་མཛུགས་འབྲུག་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཚོས་ལྟ་སྤྱོད་གསུང་
 མཆིད་ཞིབ་ལྟ་སྤྱོད་སྤྱོད་མཛད། དེ་ལྟར་དབང་ཆེན་རྣམས་གསལ་བཞེས་གྲུབ་
 བྱས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལྟ་ཚབ་ནས་གསང་འདུས་མི་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཆེན་དབང་.....
 ཆེན་ཞིག་ཕྱགས་རྒྱུ་ཆེ་ཆེ་དགོས་ཚུལ་གསལ་བ་བཏབ་ནས་ཡུན་རིང་པོར་སྤྱོད་བྱ་
 བཞིན་འདི་ལོ་གནང་རྒྱུ་བཀའ་བཞེས་བསྐྱབས་ཏེ། འདི་ལྟ་ཆེས་བཅུ་སྟེར་ལ་
 མེ་རར་ཆེབས་ཞལ་བསྐྱར་སྐབས་མེ་རའི་སྤྱོད་མ་ལས་སྤྱོད་ཚང་མས་ཆེབས་བསྐྱར་དང་
 བཅས་མེར་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟ་ཚབ་གི་ཡང་ཉིང་དུ་ཐེབས་བཞུགས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱབས་.....
 བྱས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་མཛུགས་པ་ཡང་རིམ་པར་སྤྱོད། དེ་ནས་རྒྱ་
 གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་མཉམ་མེད་སྤྱོད་རྒྱུ་པོས་ཤུལ་ལའི་ཚོས་ཀླུ་ལྟ་བ་
 བཟང་པོ་སྤྱོད་ལ་དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་(༡༥༡༧) གསུངས་པའི་དུས་ཆེན་.....
 བྱ་ལྟ་ལྟ་དཀར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་པོ་གསལ་བ་ཆེས་བཅོ་ལྔ་དང་། བཅུ་དྲུག་
 གཉིས་སུ་མེར་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟ་ཚབ་དུ་བཤད་སྤྱོད་ལོ་མཉམ་ཉན་མཆོག་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་.....
 རིན་པོ་ཆེ་དང་། དབང་ཆེན་ལོ་མཉམ་ཉན། མེས་དཔལ་སྤྱོད་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ་
 སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་ཁག་དང་། མེ་འབྲས་རྒྱུད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་
 གདན་ཟུར། མེར་སྤྱོད་དང་བཞི་ཕྱེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་དམངས་ཚོགས་ཡངས་ཐོག་
 གདན་ས་གསུམ་གྱི་འདུས་པ་བསམ་ལས་འདས་པ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་དཔལ་
 གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་ཆེན་སྤྱོད་གོན་དངོས་གཞི་དང་བཅས་རྒྱུད་དང་.....
 དམ་པའི་ཕྱག་ལེན་མན་ངག་རྣམ་པར་དག་པས་བརྒྱན་ཅིང་། ལྟ་པར་དུ་
 ཡང་རྒྱུད་ཀླུ་འདུས་པའི་དགོངས་དོན་བཞིན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་ཀྱི་གནད་རྣམས་མ་
 ལུས་པ་མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིན་ལས་ལས་དངས་པའི་གསུང་བཤད་བྱས་

མཐའ་ཆོད་པའི་སྒོ་ནས་སྟལ་ཏེ་སྐྱབ་པའི་ལོ་ལོ་སྒོ་སྒོ་བའི་སྐྱི་རིགས་ཅན་ལ་
 འགོད་པར་མཛད། སྐྱུགས་གྲུ་ཞག་བརྟན་ཕྱག་ཙམ་གྱི་རིང་བཞུགས་
 འཇགས་བསྐྱངས་ཤིང་། དེའི་རིང་རྟུའང་དད་འདུས་སེར་སྐྱ་མང་པོར་མཛུལ་
 ཁ་དང་། རྣང་ཆོན་ཆོས་འགྲིམས་སྒོ་གསར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲོབ་གཉེར་ཆོགས་
 ཆོས་རྟུར་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་བཀའ་སྒྲོབ་ལན་ཅིག་མིན་པར་བཀའ་སྟལ་བ་
 སྐྱུགས་འཕགས་པ་དབྱེས་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ཁོ་ནའི་ངང་རྟུ་.....
 འཆོ་ཞིང་བཞེས་སོ། །

༥ འདིར་སྐྱས་པ། སྒོ་ཆེ་རྒྱལ་བས་ཨ་ཏི་ཡ་ན་རྟ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པའི་
 ཡང་བཅེ་འདོམས་པ་དང་། གཉིས་སུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱར་མེད་ན། སྒོ་པའི་
 ཞིང་འདིའང་མཁའ་འགྲོའི་གསང་མཛོད་བཞིན། རྒྱུད་གྱི་མཐར་ཐུག་དཔལ་
 ལྷན་འདུས་པའི་དོན། མཐའ་རྟུག་རྒྱལ་བའི་རྒྱ་ཡིས་བཏབས་པ་རྣམས་ །
 དཔལ་གྱི་མཁུར་ནས་དྲངས་པའི་ཆངས་དབྱངས་གྱི། དཀའ་གནད་དོ་རྗེའི་
 མདུད་བརྒྱ་ལྷག་པར་དགོལ། སྒྲིན་བྱེད་དབང་བཞིའི་གང་གྲུའི་ལྷས་སྤྲུལ་ །
 རིམ་(༢༥༩ན) གཉིས་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་རྒྱལ་མང་དང་། འགྲོགས་པའི་
 རྒྱན་བཟང་སྐལ་ལྷན་སྒོའི་རྒྱ་མཆོར། འབེབས་མཁས་སྒོ་མེད་སྐལ་ལྷན་ཤིང་
 ཉར་བྱགས། གང་ཐུགས་དོ་མཆར་བེ་རྒྱར་དྲངས་པའི་དོས། ཆོས་ཀྱན་མ་
 འདྲེས་གཟིགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ནི། འདུམ་ཕྱག་རྟུས་གཅིག་འཆར་བའི་
 གཟིགས་མོ་ལ། དབྱེས་རྒྱར་སྒྱུད་པའི་དོ་མཆར་སུ་ཡི་དཔོག འདུགས་འབྱུ་
 རྒྱན་ཆད་གཞན་པན་འབའ་ཞིག་རྟ། སྒྲིན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་གྱི་ངང་རྒྱལ་
 ཞེས། ཞིང་ནའང་ཀྱན་ལ་མཛོན་སུམ་གྱུར་པ་ཡི། སྒྲིང་ལྷའི་འདྲན་པ་སྤིང་
 ཞིའི་སྒྲིན་འདིར་དགོན། རྒྱལ་གཞན་བཏང་སྒྲོམས་བྲི་ལ་ངལ་བས་པའི། རྒྱང་
 མཐའི་འགྲོ་རྣམས་གདུལ་བྱའི་ཕྱག་མཆོན་རྟ། བཞེས་རུས་སྒྲིང་གྱི་ཐུགས་
 བསྐྱེད་སྤིང་སྒྲོབས་སུལ། བད་དཀར་ལྷར་བསྐྱུགས་འདྲན་པའི་རྗེས་སུ་.....

འཆིང་། །འོད་དཀར་ཅན་གྱིས་བརྒྱད་ཅིའི་ཚུ་གཉེར་དང་། །དེ་ཡིས་ཀུན་དའི་
ཆལ་བཞིན་ཀྱང་མུད་གྱིས། །ཀར་དྲུག་ལང་ཆོ་རྒྱས་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ། །ཁྱོད་གྱིས་
ཐར་འདོད་ཆོགས་ལ་དག་ལེགས་སྦྱིན། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་
བཅད་པའི་འབྲེང་བའོ། །

༥ ། དེ་ནས་འདི་ལོ་སེར་བྱེས་ལྷ་ཆང་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟོན་བད་.....
གསར་བརྗེས་ཀྱི་ཞིག་གསོའི་ཨར་ལས་མཛད་པ་དང་ཆབས་མཚུངས་སུ། རྗེ་
བཙུན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱང་རྒྱན་པར་སེ་རར་བཞུགས་བཞེད་སྟོན་མོང་མ་.....
ཡིན་པར་ཡོད་དོན་བཞིན། ལྷ་ཁང་སྟོན་དུ་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པའི་
གཟིམས་རྒྱུ་ཞིག་ལྷ་ཆང་རང་ནས་འགན་བཞེས་གྱིས་གསར་བསྐྱུན་མཛད་.....
ཆོག་པ་ཁྱེས་དོན་བཞིན། ཉིན་གཅིག་སེར་བྱེས་ལྷ་ཆང་དུ་གསོལ་ཆོགས་ལ་
ཐེབས་བསྐྱེད་མཛད་ཞོར་གཟིམས་རྒྱུ་གསར་བསྐྱུན་མཛད་རྒྱུའི་ས་ཡུལ་ནམས་.....
ལ་ཞབས་བཅགས་བཀའ་བཀོད་སོགས་བརྗེ་བས་བསྐྱུངས་ཏེ་འདུ་ཁང་སྟོན་.....
གི་ཤར་རྒྱུད་དུ་གཟིམས་རྒྱུ་མདོ་སྟེན་གཉིས་དང་། ཞབས་ཕྱིའི་སྟོན་གནས་
སོགས་དགོངས་བཞེད་ལྟར་(༢༥༩བ) བཟོ་བའི་དབུ་ཚྭ་གས་ཤིང་། དེ་ནས་
བསམ་སྒྲོ་ཁམས་ཆོན་དུ་ཡང་གདན་ཁྱེས་ལྟར་ཐེབས་བསྐྱེད་གྱིས་ཁམས་ཆོན་
ལྷ་དམངས་ནས་མཛལ་ཁ་དང་། གསོལ་ཆོགས་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་དང་
འབྲེལ་བར་དངོས་འབུལ་གྱི་མཚོན་སྟོན་བཅས་ཡུལ་བར། དེ་དག་ནམས་ལ་
དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱ་མའི་བྲིད་ལྱང་མདོར་བསྐྱེས་ཞིག་ཀྱང་སྦྱུལ་ནས་སྤར་ཡང་
སྟགས་པ་ལྷ་ཆང་དུ་ཐེབས་བཞུགས་མཛད། དེ་ནས་མི་རིང་བར་ལོ་རེའི་
འཆར་ཅན་བཀའ་ཆོས་ཆེན་མོ་ཡང་གནང་ཉེར་གྱུར་པས། ལྷ་ལྷན་དུ་ཐེབས་
བཞེད་གྱིས་ལྷ་ས་ལྷ་ཆང་གི་སྤྲ་མ་ལས་སྟེའི་ཆེབས་བསྐྱེལ་དང་བཅས་བཞི་.....
ཕྱེར་ེ་ཞབས་སེར་བཀོད་ནས་འདི་ལྟེའི་ཆོས་ཉེར་ལྟེའི་ཉིན་ནས་བཟུང་བཞི་
ཕྱེའི་ལྷ་ཁང་དུ་དོན་གཉེར་བ་མཆོག་དམན་སྟོན་སྟེན་དུ་མར་འདུས་པ་ནམས་ལ་

བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བདེ་ལམ་དུ་གྲགས་པའི་བཤད་ལུང་མདོ་རྒྱད་མན་...
དག་གི་ཟབ་གནད་མད་དུ་བྱང་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཞག་བརྒྱ་...
གསུམ་ཙམ་གྱི་བར་དུ་སྒྲུལ་མཐར་ལེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱང་ཤུག་...
ལེན་རྒྱས་སྒྲིས་དང་བཅས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞིང་། དེ་སྐབས་གྱི་གསུང་བཤད་
ཟབ་གནད་གལ་ཁག་ཆེ་རིགས་རྣམས་སྐྱེད་ཆོང་སྒྲུལ་སྒྲུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཕྱན་...
གཉིས་ནས་ཟིན་གྱིས་སྒྲུ་བཏབ་པ་ལས་གསལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་མཚུངས་
སྒྲ་སོར་བཞི་ཕྱེ་གྲུ་ཆོང་ནས་ལན་མང་པོར་གསལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་བཞིན་...
ཀྱན་རིག་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དང་། བཙམ་སྒན་འདས་ཆེ་དཔག་མེད་ལྟ་
དགྱའི་དབང་ཆེན་ཀྱང་སྒྲུལ་བཞེད་ཀྱིས་ས་ག་ལྷ་བའི་ཆེས་དགྲ་ནས་དབྱ་...
ཚུགས་སྐབས་ཁྱུ་བ་པོ་ཏ་ཅང་ཆོགས་ཆེས་བའི་དབང་གིས་སྐབས་མགོན་...
ཉིད་བཞི་ཕྱེད་སྒྲུ་འཕྱོར་དུ་བཞུགས་ཤིང་། ཆོགས་པ་དམངས་རྩོག་ཅུལ་ཆེན་
མོར་དབྱ་གྱུར་གྱིས་བཞུགས་ཐོག་ཉིན་དང་པོར་ཀྱན་རིག་གི་སྒྲ་གོན་དང་།
ཉིན་གཉིས་པའི་སྒྲ་ཆར་དབང་དངོས་གཞི། བྱི་རྩོ་ཆེ་དཔག་ལྟ་དགྱའི་དབང་
གི་སྒྲ་གོན་དང་། (༢༥༩) ཉིན་གསུམ་པར་དབང་དངོས་གཞི་བཅས་རྒྱད་
དང་དམ་པའི་ཤུག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པ་དབང་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱེགས་...
པའི་གསུང་བཤད་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུལ་བས་གདུལ་བྱ་ཀྱན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་...
གསང་ཆེན་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཚི་མངར་པོས་གཏམས་པར་མཛད་དོ། །
དེ་ནས་རྟོར་ལྷ་ལྷ་པའི་ཆེས་ཉི་ཤུ་སྒྲོར་ལ་བཤད་སྤྱིང་ནོ་མིན་ཏན་མཆོག་སྒྲུལ་
རིན་པོ་ཆེ་ནས་མགོན་ཆེན་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་རྗེས་གནང་སོགས་ཟབ་ཆོས་འགའ་
ཞིག་སྒྲུལ་དགོས་གསོས་བཏབ་མཛད་པ་བཞིན་བཞི་ཕྱེད་གཟིམས་རྒྱུད་དུ་...
ཡོངས་འཛིན་བསྟན་སྤྱིང་དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཤད་སྤྱིང་མཆོག་སྒྲུལ་
རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས། སྒྲུབ་ཁང་རིན་པོ་ཆེ། སྐྱེད་ཆོང་མཆོག་སྒྲུལ་སོགས་ཀྱིས་
གཙོས་བདག་སོགས་དད་འདུས་ཉི་ཤུ་སྒྲོར་ལ་མགོན་ཆེན་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་རྗེས་

གནང་གི་དབུ་ཚུགས་ཏེ་ཉིན་རེར་རྗེས་གནང་བཞི་རེ་དང་། ཉིན་གཉིས་
 པའི་ཕྱི་དྲོ་བཤད་སྒྲིང་མཆོག་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་པའི་བདག་ཅག་སྒྲོབ་་་་
 མ་བདུན་ཅམ་ཞིག་ལ་གསང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མགོན་པོ་སྒྲིང་བྱགས་ཀྱི་རྗེས་་་་་་
 གནང་སྐུལ། མགོན་ཆེན་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་རྗེས་གནང་གྲུབ་རྩན་ད་རུང་དབང་
 རྗེས་གནང་འགའ་ཞིག་སྐུ་འབྱུང་གྱིས་གནང་ཅིས་མཛད་ཀྱང་། འདི་ལ་
 གསུང་ཆོས་ཀྱི་རིགས་ཏེ་ཅང་མང་བས་རུང་བཤད་སྐུ་འབྱུག་གི་ནམ་པ་བཞེས་་་
 པའི་ཁར་སྐུ་སོར་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་ཆེན་སོགས་བཀའ་གཉན་རིགས་་་་
 ཀྱང་མང་ཅམ་སྐུལ་བར་རྟེན་སྐུ་འཁུབ་ཀྱི་ནམ་པ་ལྟ་བུས་མནལ་ལྟས་སོགས་་་
 ཀྱང་འཁུབ་ཅམ་བྱུང་བར་རྟེན། སྐུ་བྱར་རུ་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་མཆོམས་བཅད་
 པར་མཛད་ནས་དེ་འཕྲོས་ནམས་རེ་ཞིག་ངང་ཐེན་གྱིས་རྗེས་སྐུ་གནང་ཆོག་་་
 ཚུལ་སོགས་བཀའ་འཕེབས་ཤིང་། དེ་རུབ་ནས་བར་ཆད་སེལ་བྱིར་བྱགས་
 དམ་བཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བཞུགས་ཏེ་རེ་ཞིག་གི་བར་རུ་ལྷག་པའི་ལྷའི་ལྷགས་་་
 བསྟེན་སོགས་(༢༥༩བ) རིམ་གཉིས་བཅུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་གཡོ་བ་མེད་་་་
 པར་བཞུགས། དེ་ནས་རྟོར་ཟླ་རྒྱག་པའི་ནང་བཅད་རྒྱ་བཞེངས་ཏེ། དད་
 ལུན་མང་པོར་རེ་འདོད་བཞིན་གྱི་མཇལ་ཁ་སོགས་རིམ་སེལ་རུ་བསྐྱུངས། དེ་
 སྐབས་བཤད་སྒྲིང་མཆོག་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་གཙོས་སྐུ་ཀྱན་གཟིགས་་་་པཌ་་་་
 ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་ལས་བྱགས་རྫོགས་ཀྱི་རྩོམ་པ་བཞེས་པར་་་
 ཐེབས་ནས་སྐར་བྱིར་འཁོར་གྱི་མཇལ་བྱག་རུ་ཐེབས་པར་མཇལ་འབྱུང་ཞིབ་་
 ལྟོང་དང་། རིང་མིན་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེབས་བཞེད་ལ་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་
 ཀྱི་མཛད་སྒྲོ་གང་ཅིར་བསྟན་འགྱོར་སྟན་ཡོན་རུ་འབྱུར་བའི་བྱགས་སྦྱིད་ཡར་
 ལུན་རུ་དགོས་ཚུལ་གྱི་བཀའ་སྒྲོབ་རྒྱས་པར་སྐུལ། རྟོར་ཟླ་བརྒྱུད་པ་གསར་
 བསྟན་བཞི་ཐེ་ཤུ་ཆོང་དང་། རྫོ་རིང་སོགས་ནས་ཆབ་བྱགས་བྱགས་སྒྲོར་
 གདན་བྱས་ལ་སོ་སོའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་ཐེབས་བསྐྱུད་གྱིས་སྐུའི་འཕྲོད་་་་

རྟེན་ཆ་བཞེས་མཛད། འདི་སྐབས་སེར་བྱེས་འདུ་ཁང་སྟེང་གི་གཟིམས་རྒྱུང་གསར་བཟོ་འང་ལེགས་པར་གྱུ་བ་པས་འདི་ལྷའི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་གཟུང་སྐར་འཕྲོད་སྦྱར་སོགས་སུན་སུམ་ཆོགས་ཉིན་སེ་རའི་བླ་མ་ལས་སྡེ་སོགས་གྱིས་.....
ཆེབས་བསྟུ་དང་། མི་རྩེ་རྩོད་ཡབ་ཆེན། ཅིས་དཔོན་ལྷ་སྟོང་སོགས་གཞུང་རྒྱུང་མི་དྲག་འགའི་ཆེབས་བསྟུ་དང་བཅས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་དུ་ཐེབས་.....
ཏེ་སེར་བྱེས་འདུ་ཁང་སྟེང་གི་གཟིམས་རྒྱུང་གསར་པའི་བྱི་ལ་༥ ཞབས་སོར་.....
ལེགས་པར་བཀོད། དེ་འབྲལ་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོའི་སྒོ་འཕར་འབྱེད་སྦྱར་སེར་བྱེས་གྲུ་ཆང་ནས་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་བཀོད་པ་དང་། རྟེན་གསུམ་ལྷ་རེག་སོགས་གྱི་དངོས་འབྱུལ། གསོལ་ཞབས་དཀར་སྟོང་རིམ་པ་བཅས་གྲུ་འོམས་སུ་སྟར། དེ་མཚུངས་གྲུ་ཆང་སྟོང་དང་། སྐགས་པ་བཅས་ནས་ཀྱང་རྟེན་གསུམ་ལྷ་རེག་བཅས་གྱི་དངོས་འབྱུལ། གཞན་ཡང་གྲུ་ས་གྲུ་ཆང་གི་ལས་སྡེ་བླ་སྟུལ་(༢༥༥ན) ཁག་སོགས་མང་པོ་ཞལ་སྟོང་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་འབྱུལ་དུ་.....
བཅར་བ་རྣམས་ལ་མངལ་ཁ་དང་བཀའི་ཐེབས་སྒོ་སོགས་གང་ལ་གང་འོས་.....
སུ་བསྐྱུངས་པར་མཛད། གཟིམས་རྒྱུང་ཆེ་རྒྱུང་རན་ཞིང་ཆོས་ར་དང་ཁད་ཉེ་བ་སོགས་གང་ཅི་ནས་དགོངས་པར་ལྷན་པ་བྱུང་བས་མཉེས་ཆོར་དང་དབྱེས་ཉམས་ཆད་མེད་པའི་སྒོ་ནས་རེ་ཞིག་གཏན་ཆགས་སུ་བཞུགས་རྒྱུའི་དགོངས་གཏད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་གྱུར། མི་རིང་བར་བྱེས་གྲུ་ཆང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཞིག་གསོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་པལ་མོ་ཆེ་ལེགས་པར་གྱུ་བ་པས་༥ མགོན་པོ་.....
ཉིད་ལ་རབ་དུ་གནས་པའི་རིམ་པ་སྟོན་མཚུགས་མདོར་བསྟུས་ཞིག་བསྐྱུངས་དགོས་གསོལ་བཏབ་དོན་བཞིན་གསུང་ཆོག་ཞབས་བྱ་ཡི་དམ་བསྐྱུང་གསོ་བ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྱོས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་.....
ནས་རབ་དུ་གནས་པ་སྦྱར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གནད་སྟོན་དུ་སྟུལ་ཏེ་རྟེན་.....
དང་བརྟེན་པ་མཐའ་དག་དག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོལ་པ་ཉིད་དུ་རི་སྟོང་མེ་རྒྱ་.....

ཆུང་གསུམ་གྱིས་བསྐལ་པས་འཇིགས་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དེ་སྤིང་དུ་གཞིམས་
 ཞིག་འཕོ་འགྱུར་དང་བྲལ་བར་བྱོན་གྱིས་བསྐབས་པར་མཛད། དེ་ནས་ཉོར་
 ཟེ་དགུ་པ་གསར་འཕྲལ་ཅམ་ལ་མེར་སྐྱད་སྒྲ་མ་སྒྲིབ་བཟང་དཔལ་འབྱུར་སོགས་.....
 ཉན་གྱ་ཚང་དུ་གསོལ་ཆོག་ལ་ཕེབས་བསྐྱེད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་དགོས་དང་། དེ་དང་
 ཆབ་མཚུངས་ཆོས་རར་སྒྲིབ་སྐྱོང་ཆོགས་བརྒྱད་མའི་བཤད་ལུང་ཞིག་ཀྱང་སྟུལ་
 དགོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་དེ་དོན་ཕེབས་རྒྱུ་ལྟ་
 ཏེ་ཡོངས་འཇིག་བསྟན་སྤྱིང་དེ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་གསུང་ཆོས་ལྷ་བར་ཆེད་.....
 དམིགས་གྱིས་བྱོན་པར་གཟིམས་རྒྱུ་དུ་མངལ་འཕྲད་ལྟན་རྒྱས་གསུང་མོལ་
 ཞིབ་སྒྲིངས་སུ་བསྐྱུངས། དེ་ནས་དམ་པ་ནམ་གཉིས་སྟོན་འཁོར་དང་བཅས་
 པ་མེར་སྐྱད་སྒྲ་བྱང་བྱོན་ཏེ་ལྟན་རྒྱས་གསོལ་ཆོག་གྲུབ་བསྟན་མེར་སྐྱད་གྱི་.....
 ཆོས་ར་གོང་མར་རྩོམ་ཆེའི་བྲི་ལ་(༢༥༥བ) ཞབས་སོར་བཀོད་ནས་ཆོས་ལྷ་བ་.....
 གོང་གསལ་བསྟན་སྤྱིང་དེ་མ་མཚུག་གིས་གཙུག་མཛད་པའི་བསྟན་འཇིག་གྱི་.....
 རྒྱུས་ཆེན་དུ་མ་དང་། རྒྱུས་སྐྱད་སྟགས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་རིགས་གྱིས་མཚོན་པའི་
 འདུས་ཆོགས་བཞི་སྟོང་སྟོར་དུ་ཡོངས་པ་ནམས་ལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 ཆེན་པོ་སྤང་རི་བང་པས་མཛད་པའི་སྒྲིབ་སྐྱོང་ཆོག་བརྒྱད་མའི་བཤད་ལུང་.....
 ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་དང་། མཐུག་དུ་མེར་སྐྱད་གྱ་ཚང་གི་སྒྲ་རྒྱུད་གསོལ་འདེབས་
 ཁ་ཡོང་གཙང་པ་མཁན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོའི་གསོལ་འདེབས་ཤོ་ཡོ་ཀ་གཅིག་.....
 གླུབས་མགོན་ཉིད་ནས་སྟུལ་བའི་ལུང་དང་། གཞན་ཡང་ཐོས་བསམ་སྒྲིབ་
 གཉེར་གྱི་བྱེད་ལུགས། རྒྱུག་ལམ་ཀུན་སྒྱུད་གྱི་རིམ་པ་སོགས་གནས་སྐབས་
 དང་མཐར་ཐུག་ཀུན་དུ་དགེ་བའི་བཀའ་བཟང་སྐལ་ལྷན་ནམས་གྱི་སྤྱིང་.....
 དབུས་སུ་སེམ་པར་སྟུལ། དེ་རྗེས་སྐྱད་གྱ་ཚང་གིས་མཚོན་པའི་ཆོས་ལྷ་བ་
 ནམས་ནས་གཏང་རག་གི་དངོས་རྒྱུས་ཀྱང་རྒྱས་པར་ལུལ། དེ་དག་གྲུབ་ནས་
 སྤང་ཡང་མེར་བྱེས་གཟིམས་རྒྱུ་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྤྱར་རྒྱུན་ལྟར་བཞུགས་འཇགས་.....

དང་། འདི་ལྟ་ཆབ་མདོ་འཕགས་པ་ལྟའི་མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་གྲུ་སར་
ཐུགས་གཉེར་གསན་བསམ་ལ་ཐེབས་པར་མཇུག་འཕྲད་དང་གསོལ་ཆོག་ལ་...
ཐེབས་བསྐྱེད་སོགས་མཛད། རིང་མིན་ཉིད་རྩ་ལོ་མཚུག་གི་བཅད་རྒྱ་མཛད་
ནས་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ནལ་འཁྱར་གྱི་རང་རྩ་ཡུན་རིང་པོར་.....
བཞུགས་འཇགས་བསྐྱེད་ཏེ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་བརྒྱ་ཕྱག་རྩ་མ་སྐད་ཅིག་...
དང་སྐད་ཅིག་ལ་མདོན་རྩ་མཛད། རྟོར་ཟླ་བརྩ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཉེར་ལྷ་རྩག་
ཅམ་ལ་བཅད་རྒྱ་བཞེངས་ནས་ལོ་གསར་གྱི་སྒོན་ཚུད་ལ་བཞི་ཐེར་ཐེབས་.....
བསྐྱེད་ཀྱིས་དང་འདུས་ཁག་ལ་མཇུག་ཁ་རིམ་སྤུལ་དང་། ལྷག་པར་འདི་ལྟ་
དགའ་ལྷན་བསྟན་སྲིད་གྱི་གོགས་དབང་བདོ་བས། ལྟ་བུས་མགོན་རྒྱལ་ཆབ་
རྟ་ཆོག་ལོ་མིན་ཉིན་ཆེན་པོ་སྤུ་སར་ལོ་འདིའི་རྟོར་ཟླ་རྩག་པའི་ནང་ཅམ་ནས་
ཆབ་གྱི་(༢༥༥ན) རྣམ་པ་རྩ་བུའི་བསྟན་བཞེས་ལ་བརྟེན། གམ་བཅར་ཐུག་
མཛོད་ཆེན་མོ་སོགས་ནས་ལྟ་མགོན་པོ་ཉིད་ལ་ཐུགས་བརྟག་སོགས་སྤུ་ཕྱི་རིམ་
པར་ཞུས་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་དབྱེད་གྱི་ཞབས་བརྟན་སྤྱོད་ལོས་སོགས་བཀའ་.....
ཐུབ་ཆེས་མེད་རྩ་སྤུལ་ཞིང་། སྐབས་སུ་སྟན་འདྲི་ཞུ་མི་ཡང་ཡང་ཆེད་སྤུལ་
ཐོག་ལྟ་ཞབས་པད་ཡུན་རྩ་བརྟན་དགོས་ཚུལ་ནན་ཅན་ལན་རྩ་མར་ཞུ་བར་...
མཛོད་ནང་གོགས་དབང་བསྐྱོག་པར་དཀའ་བས་སྟན་དྲངས་བཞེས་གཏན་
ནས་མེད་པར་རིམ་གྱིས་རེ་ལོད་ཁོ་ནར་གྱུར་ཏེ་ཟླ་བ་བརྩ་གཉིས་པའི་གནམ་
གང་གི་སྤུ་ཆར་དགོངས་པ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་པ་གསན་པས་.....
ལྟ་བུས་མགོན་ཉིད་ཀྱང་ཐུགས་ངལ་ཆེ་བ་དང་བཅས་ཐུགས་དགོངས་སྤྱོད་...
རྩ་རྒྱུགས་ཕྱིར་མཆོག་གསུམ་ཐུགས་རྗེ་བསྐྱུལ་བའི་གསོལ་འདེབས་ཐུགས་.....
སྟོན་སོགས་སྐབས་ཆེན་འབྱམས་ལྷས་སུ་མཛོད་དོ། །

༥ དེ་ནས་སྟོད་འབྲེལ་གྱི་སྐད་རྩ་སྤྱོད་བདག་ཅས་སུ་འཛོད་པ་ལྷགས་མོ་...
ལུག་ལོའི་རང་ཞལ་གསར་ཆོས་གྱི་ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཆོགས་སྤེལ་.....

བའི་མཛད་པ་སྤྱི་དང་། མི་དྲག་ཆེ་བཅན་སྟགས་གནམ་ལོ་གསར་ཆོས་ཀྱི་
 ལེགས་སྐྱེལ་འབྲུལ་བར་བཅར་མི་ནམས་ལ་མཛལ་ཁ། འ་ཐུལ་དབང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོར་ལོ་གསར་གྱི་མཆོམས་བྱེད་འབྲུལ་གནད་སྟགས་...
 སྤར་རྒྱན་ལྟར་བསྐྱངས་ཤིང་། ལྟ་ལྟ་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་སུའང་
 རྒྱགས་མཐའ་དབུས་ཀྱི་སྐྱེ་པོ་སེར་སྐྱ་གརྒྱའི་རུལ་གངས་དང་མཚུངས་པ་ནམ་
 ལངས་ས་རུབ་ལྟ་བུས་མཛལ་ཁར་བཅར་བ་ནམས་ལ་སྤྱི་ངལ་བ་བྱད་རུ་.....
 བསད་ནས་ཞལ་མཛལ་ཕྱག་དབང་སྟགས་འདོད་མོས་བཞིན་སྐྱེལ་ཏེ། འབྲེལ་
 སྟག་ནམས་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་རུ་མཛད། ལྟག་པར་བསྟན་པ་ལ་གུས་ཤིང་
 ཐར་པ་དོན་རུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་དག་ལ་རབ་རུ་བྱང་བ་དང་བསྟེན་པར་
 རྒྱགས་པའི་སྒྲོམ་པ་སྟགས་ཀྱང་ལེགས་པར་བགོ་སྐལ་རུ་(༢༥༦) སྐྱོན་ནས་.....
 བསྐབ་བཞིའི་ནོར་བུ་ལག་ཅེར་ལོན་པའི་བཀའ་དྲིན་སྐྱེལ་ཏེ་འབྲུལ་བསྟན་.....
 དེན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་ལས་ཀྱང་ཉིན་མོ་ལྟ་བུར་འགོད་པ་དང་། རོ་ཤུག་ནམ་
 གཉིས་སྟགས་ཉེན་གསུམ་ཁག་ལ་མཆོད་འབྲུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱེ་འགྲོ་སྐྱི་
 དང་བྲག་གངས་སྒྲོངས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ནམས་བདེ་སྐྱིད་ལ་འགོད་པའི་བྲགས་སྒྲོན་
 མཆོམས་སྦྱར་ལ་སྟགས་པ་རྒྱ་ཆེན་གནད་སྐྱོན་རུ་བསྐྱངས། སྒྲོན་ལམ་གྲོལ་
 ནས་རྟོར་ཟླ་གཉིས་པ་གསར་འབྲུལ་བཞི་སྟེའི་འདུ་ཁང་རུ་བསྟན་འཛིན་དམ་
 པ་བསམ་བཞིན་རུ་འགྲོ་བའི་མགོན་རུ་བྱོན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནམས་...
 དང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རུར་སྟེག་འཛིན་པས་གཙོས་པའི་སེར་སྐྱ་
 སུམ་སྒྲོང་རུ་ཉེ་བ་ནམས་ལ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་ཉིང་ཁ། དཔལ་
 དབེན་ས་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་པ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་.....
 དེམ་པ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷུང་གི་ཁྲིད་ལྷུང་ཟབ་དོན་ལྷུང་རིགས་མན་ངག་...
 གིས་བརྒྱན་པ་ཉིན་ཞག་བཙོ་ལྷའི་བར་རུ་སྐྱེལ་ཞིང་། གྲོལ་ཉིན་སེམས་བསྐྱེད་
 མཆོད་པ་སྟགས་ཀྱང་གནད་སྐྱོན་གྱི་སྒྲོན་སྐྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ས་པོན་གྱང་...

པོ་འགྲོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཞིང་སར་ཐེབས་པར་མཛད། འདི་ལྷའི་ཆེས་བརྒྱུད་ཉིན་
ལྟ་གང་གིས་སྤྲུལ་གྱི་བྱ་པོ་སྐད་ཆར་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེར་བསྟན་པའི་ནང་...
མཛོད་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཆོག་སྟེ་མ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་
བསྐབ་གཞི་ཉེས་མེད་ཕུན་ཆོག་སྟེ་ནམ་པར་དག་པའི་སྒྲོ་ནས་འཕྱགས་པར་...
མཛད་པས་ཏུར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་མཆོག་ཏུ་སོན་པར་གྱུར། ལྷ་བ་གསུམ་པའི་
ནང་རྩོམ་གྱི་སྤྲུལ་རྒྱུ་ཏུ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟུན་པའི་མགོན་ཏུ་ཐེབས་བསྟུང་...
ཀྱིས་བྱིན་ལྷབས་བཀའ་སྒྲོ་སྟགས་དང་། ཡང་དེ་རྗེས་ཆེས་བརྒྱུད་བརྒྱུན་གྱི་ཉིན་
ལྟ་སྤྲུལ་མཆོག་སེམས་དཔལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུལ་པར་གདན་ཁུས་བཞིན་རྩོམ་...
རིང་ཏུ་སྤྲུལ་བྱིན་གྱིས་བར་ཆད་བསྐྱུང་བའི་བཀའ་བསྒྲོ་བྱིན་ལྷབས་དང་། ཆེ་
དབང་སྟགས་(༢༥ ལྟར) སྤྲུལ་བས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་སྟུན་ལས་གཞི་མེད་...
ཏུ་གྲོལ། དེ་སྐབས་རྩོམ་སྤྲུ་དངོས་ནམས་ལ་འཆུབ་སྟོང་གི་ནམ་པ་འདི་
རིགས་བྱུང་བའི་གཞོན་སྟེན་རི་ཡོན་དང་། ཕྱིན་ཆད་སྤྲུལ་ཕྱག་དགེ་བའི་བླ་
དོར་གྱི་བྱེད་ལྷགས་འདི་དང་འདི་བཞིས་སྟགས་སྟོག་གྱུར་གྱི་ཤེས་བྱ་མཐའ་...
དག་ལག་མཐིལ་གྱི་སྤྲུ་ཏུ་ར་བཞིན་མཛོན་སྤྲུམ་སྒྲིབ་བྲལ་ཏུ་གཟིགས་པའི་...
བཀའ་ལྷང་རྗེན་གསལ་ཏུ་མ་ཞིག་གྱུང་ཐེབས་པར་སྤྱང་། ལྷ་བ་འདིའི་ཆེས་
བརྒྱུད་ཕྱག་གི་ཉིན་ལྟ་སོར་བོད་བཞུགས་ཡམ་བན་གཉིས་ནས་ལྟ་གོང་མ་ཆོས་...
ཀྱི་རྒྱལ་པོར་རྒྱལ་ཆབ་རྟ་ཆོག་ལོ་མིན་ཏན་ཞིང་གཞན་ཏུ་གཤེགས་པའི་གནས་...
ཚུལ་གྲལ་ཅེའི་ལམ་ནས་སྤྲུལ་བའི་བྱིར་ཐེབས་སུ་ལོངས་འཛིན་བསྟན་སྤྱིང་...
དེ་མོ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྤྲུ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་སྤྱིང་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་སྟུན་གྱི་བྱེད་པོར་
བསྐྱགས་པའི་གསེར་གྱི་བཀའ་ཡིག་ཐེབས་པ་གསན་སྤྲུལ་ལེགས་དར་འབྱུལ་...
མི་ཆེད་དམིགས་ཀྱིས་གཏོང་གནང་དང་། མ་འགྱུར་པར་ལྟ་སྤྲུལ་མགོན་
ཉིད་དངོས་ཐེབས་ཀྱིས་ལེགས་སྒྲེས་གྱི་འབྱུལ་བ་དང་བཅས་སྟུན་རྒྱས་རྒྱུན་...
རིང་པོར་མཛོད་ཐོག་ལྟ་རྗེ་བརྒྱུན་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྤྲུ་ཉིད་རྫོགས་གྱི་བྱུགས་བསྟུང་

དང་སྒྲིན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་སྒྲིན་པས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་བསྟན་འགྲོའི་.....
 མགོན་རྒྱ་ཚོས་སྤྱོད་སྤྱོད་བའི་བྱེད་པོར་བཞེངས་པའི་དོན་བཞིན་བྱིན་ཆད་.....
 བོད་འབངས་སྤྱོད་འགྲོ་མཐའ་དག་བདེ་སྤྱོད་ལ་འགོད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་མཛད་.....
 འཕྲིན་རྒྱ་གང་ཆེ་དང་། བྱེད་པོར་ད་རྒྱས་ཞུ་མེད་གྱི་རིང་ལུགས་ཉམས་དམའ་
 བར་གྱུར་པ་འདི་བཞིན་ཆང་ནས་གསོ་བའི་ཐུགས་བཞེད་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཅི་.....
 བས་གཏད་དགོས་དང་། དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་པའི་ཆབ་སྤྱོད་གྱིས་མཚོན་པ་
 གང་ཅིར་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་མི་ཉམས་གོང་རྒྱ་སྤེལ་བ་སོགས་སྤྱོད་བྱིན་ཆོས་...
 གྱི་ཀླུ་པོ་རྣམས་གྱི་རྣམ་ཐར་བདག་གིར་(༢༥༧) རྒྱ་བཞིས་དགོས་ཚུལ་གྱི་...
 བཀའ་མཆིད་རྒྱ་ཆེར་ཞུ་བར་མཛད་ཅིང་། རྒྱབས་མཚོག་དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་
 གྲང་དོ་རྩེ་འཆང་ཉིད་ནས་རི་ལྟར་བཀའ་སྤྱུལ་པའི་དོན་རྣམས་ལ་སྒྲིག་གསུམ་...
 ཚལ་ལུས་ཅི་ཡོད་གྱིས་འབད་ཆོག་པ་དང་། ལྷག་པོར་མགོན་པོ་ཉིད་རིང་
 མིན་འདྲེན་བྱེད་གྲང་གསལ་དྲངས་གྱི་ཚུལ་བཞིས་ནས་ཞུ་ཞབས་བྱུང་བསྐལ་...
 བརྒྱར་བཟན་ཅིང་ཀླུ་བསྟན་འཛིན་སྤྱོད་སྤེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་སྤར་ལས་.....
 ལྷག་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱར་ཏེ་ཞུ་
 མེད་གྱི་བསྟན་པའི་སྤྱོད་འཛིན་པར་མཛད་ཅིང་། བདག་གི་བསྐྱེད་བ་རྣམས་
 གྲང་ལྷ་ཀླུ་དབང་ཐུག་ན་པར་སྤོང་དང་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་.....
 དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པའི་ཞབས་འགྱུར་དང་། དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་པའི་
 བསྟན་པར་སྤྱོད་པ། བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་རྒྱ་རྣམས་གྱི་བདེ་སྤྱོད་གྱི་བཅས་སུ་
 འགྱུར་བ་སོགས་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱབས་འཇུག་ནམ་ཡང་མི་གཡེལ་བ་དགོས་...
 ཚུལ་སོགས་ཡབ་སྐུ་པམ་ཚུན་ཐུགས་ནང་གཤེན་པའི་བཀའ་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེར་སྤྱུལ་...
 རེས་སུ་མཛད་གནང་སྟེ། མདོར་ན་དམ་པ་རྣམ་གཉིས་སྟེགས་རྒྱས་བསྟན་
 འགྲོའི་དོན་མཛད་པ་ལ་ཐུགས་བསྐྱེད་གྱི་གོ་ཆ་སྤར་བས་ཆེས་ཆེར་ལྷག་པོར་...
 གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཉོར་ཁྲ་བཞི་པའི་ཡར་ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་གཟུང་སྐར་འཕྲོད་

སྐྱུར་སྐྱུར་མཆོག་ཏུ་དག་ཞིང་ཤིས་པའི་ཉིན་ལ་སྐྱབས་མཆོག་དེ་མ་རིན་པོ་མོ་
 ཆེ་གྱུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞུང་མེད་ཁང་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་ལ་སྐྱུར་མར་
 མངའ་གསོལ་མཛད་ཉིན་ལ་རྩོམ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་ལེགས་ཀྱི་
 སྐྱུར་ལ་རྒྱལ་དབང་མཆོད་ཡོན་སོ་སོར་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱིས་མཛུགས་དར་དང་།
 དངོས་སྐྱེས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་སྐྱུར་བཟང་ཞིང་གཏོས་ཆེ་བ་འདེགས་པར་མཛད་
 པ་དང་ཆབས་ཅིག་གསོལ་ཞབས་སྐྱུར་དགུས་པའི་སྐྱུར་མོ་རྣམས་ལའང་.....
 ལེགས་པར་རོལ། དེ་ནས་སྐྱུར་བར་སེ་རར་ལེགས་ཏེ་སྐར་བཞིན་བཞུགས་
 འཇགས་(༢༥༥ན) ཀྱི་ལུས་ནས་གོང་ཟླའི་ཆོས་ཉེར་ལུའི་ཉིན་གཟིམས་ཚུང་ཏུ་
 ཆབ་མདོ་འཕགས་པ་ལྟ་དང་། སེམས་དཔའ་རིན་པོ་ཆེ། སྐྱེད་ཆང་སྐྱུལ་པའི་
 སྐྱུ་སྐྱུས་སྐྱོབ་མ་དམ་གཙང་དགྲུ་ལ་པར་ཡང་གསང་ལྟ་དགྲུའི་དབང་ཆེན་
 རྒྱལ་ལེན་རྣམས་དག་བསྐྱེད་མེད་པའི་སྐྱུ་ནས་སྐྱུལ་བར་མ་ཟད་བཀའ་.....
 ལས་ཀྱང་། དབང་འདི་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱ་གོན་དང་། ཅོད་པམ། རྩོམ་བྲིས་
 མིང་དབང་སྐྱུས་གསར་མའི་རྒྱས་འགོལ་གྱི་རང་བཟོ་མང་བ་ཞིག་འདུག་.....
 ཀྱང་། འདིར་ནི་དེ་ལྟ་བུས་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་ལེན་ཁྲུངས་གཙང་རྣམ་དག་གི་
 སྐྱུ་ནས་བཀྱིས་པ་ཡིན་ཅིང་། འདི་ཡང་ཁོ་བོས་སྐར་ཏུས་སྐྱེད་ཆང་རྩོམ་
 འཆང་བྱམས་པ་སྐྱུ་ལམ་གྱི་ཞབས་རྒྱུ་ནས་ལྷན་ཤིང་། སྐྱེད་ལུན་དམ་
 གཙང་ལ་མ་གཏོགས་མི་གནང་བའི་བཀའ་ཤིན་ཏུ་གཉན་པ་ཡིན་ཏུང་བརྟན་
 རྒྱུན་མི་ཉམས་པའི་སྐྱེད་ཏུ་ཐེངས་ལྷ་སྐྱུལ་པའི་དམ་བཅའ་བཀྱིས་པས་ད་.....
 རེས་ཀྱི་འདི་མཐའ་མ་ཡིན་པས། ཕྱིན་ཆད་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གྲངས་.....
 བསྐྱེད་ལེགས་པར་སོང་རྗེས་བྱུང་གདལ་མིན་པར་དམ་གཙང་རིགས་ལ་.....
 བརྟན་རྒྱུན་མི་རྒྱབ་པར་སྐྱུལ་དགོས་དང་། བྱེད་པར་ཡི་དམ་འདི་ཉིད་ལྟག་
 པའི་ལྟར་བཟུང་ནས་བསྐྱེད་རྩོགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྩོད་ཚུང་ཆེ་སྐྱུབ་གྱི་.....
 ཉམས་ལེན་ལེགས་པར་བྱས་ཆེ་སྐྱེགས་ཏུས་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་གནོད་པས་མི་.....

ཚུགས་ཤིང་། བཤང་བྱ་མཐར་ཕྱིན་ཏུ་འཆོ་བ་རང་རང་གིས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་
 སོགས་ཟབ་མོའི་བཀའ་སློབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། དེ་མཚུངས་བཀའ་བསྟོད་
 གིང་ལྷ་གཟའ་གདོང་། ལྷ་མ་སྤང་ནམས་ཀྱི་རིགས་གཏད་དང་། རྩོང་ཆུང་ཆེ་
 དབང་། ལྷ་སྐྱབས་རྩེ་ཉིད་ཀྱི་དག་པའི་གཟིགས་སྤང་དང་མཐུན་པའི་སློབ་
 དཔོན་པདྨ་ཆུལ་བ་ཙོང་ཁ་པ། ཡི་དམ་པདྨ་དབང་ཆེན་གསུམ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་
 ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལུང་། རྩེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་བསྐྱེགས་རྩོང་ཆུང་གི་ཆེ་བྱིད་
 དང་། ལྷ་མ་སྤང་གི་གཏོར་འབུལ། དད་ཇས་གཤིན་ཇས་སོགས་(༢༥༧བ) ཀྱི་
 དགོར་སྤོབ་འདག་ཕྱིར་བྱུལ་གཏོར་དང་སྤུལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུའི་འདོད་
 གསོལ་སོགས་ཆོས་ཆོན་ཏུ་མ་ཞིག་གི་ལྷགས་ལུང་ཡང་གནང་། ཏོར་ཟླ་ལྷ་པའི་
 ཆོས་གཅིག་ནས་བཟུང་སེར་བྱེས་མཁས་སྟོན་གྱ་ཚང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་.....
 པའི་དོན་བཞིན་གྱ་ཁང་ཆེན་མོར་ལྷ་སྐྱབས་མགོན་འཕགས་པ་ལྷའི་མཆོག་.....
 ཆུལ་དང་། བཤད་སྤྱིང་མཆོག་ཆུལ། སེམས་དཔའ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་སྤྱ་ཆུལ་ཆེ་
 ཆུང་དང་། གྲུ་སའི་སློབ་དཔོན་གྱི་གདན་ཟུར། ཏུར་སྤྱིག་འཛིན་པའི་འདུས་པ་
 ཉོང་ཕྲག་ཏུ་མར་ལོངས་པ་རྣམས་ལ། ལམ་རིམ་བསྐྱུས་དོན་གྱི་བཤད་ལུང་
 ཞག་བཅུ་སྟོར་གྱི་བར་ཏུ་སྤྱུལ། དེ་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་རྩེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་
 གས་སྤོབ་ཁང་ཆུལ་སྤྱ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སེར་ཆེའི་རི་བྱོད་ཏུ་གདན་ཁུས་ལྟར་.....
 འདི་ལྷའི་ཆོས་བཅོ་ལྷའི་སྤྲ་ཆར་མེབས་བསྐྱོད་གྱིས་ཞག་ཉི་ཤུ་སྟོར་བཞུགས་.....
 ཤིང་། དེ་སྐབས་བཤད་སྤྱིང་མཆོག་ཆུལ་དང་། ཆུབ་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་སྟོད་ཆང་
 ཆུལ་སྤྱ་སོགས་དད་འདུས་མང་པོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་རྩམ་པ་དྲིལ་
 ཏུ་ལྷགས་ལྷ་ལྷ་དང་། དེའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་ཆེན་ཆུལ་བཞེད་གྱིས་གོང་
 ལྷའི་ཆོས་བཅུ་བཏུན་གྱི་ཉིན་ལྟ་གོན་དང་། བཅོ་བརྒྱད་བཅུ་དྲུག་ཉིས་སུ་
 དངོས་གཞིའི་རིམ་པ་རྣམས་སྤྱིན་རྒྱས་སུ་སྤྱུལ། ཆོས་ཉི་ཤུ་སྟོར་རྣམས་སུ་སྤོབ་
 ཐབས་རིན་འབྱུང་གི་ནང་ཆོན་སྤུལ་མ་དཀར་སྟོན་དང་སྤོབ་རས་གཟིགས།

ཆེ་དཔག་མེད། གཙུག་ཏྲེར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མ། རྣམ་འཛོམས། གཏུགས་དཀར།
མགོན་ཆོས་ལྷ་མོ། ལྷམ་སྤང་སོགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་དང་། འཇིགས་ཚུང་དམར་
པོ་བཞེན་པའི་རྒྱག་དབང་སོགས་རིམ་པར་རུ་སྦྱལ། བར་སང་རྣམས་སྤྱར་ཁ་
བཀག་གི་རི་ཁྲོད་པ་སོགས་མཇལ་ཞུ་བ་རྣམས་ལའང་མཇལ་ཐུག་རིམ་སེལ་རུ་
བསྐྱུངས། རྒྱག་པ་ཆོས་བཞིའི་ཉིན་སེར་ཅེའི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་རྟེན་
ཉིན་དང་བཞེན་པར་བཅས་(༡༩༠༩) གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། ཡ་མགོན་པོ་
ཉིད་རང་གི་དགོངས་བཞེད་མཐུན་པར་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་མཛད་མི་སོགས་
ཀྱན་ལ་བར་ཆད་སེལ་ཞིང་མཚོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་རྒྱར་རུ་འབྱུང་བ་དང་།
ཆོས་རབ་རུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་གོང་འཕེལ་རུ་འབྱུར་བ་སོགས་གྱི་ཐུགས་.....
བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་སྤངས་ཏེ་སེར་བྱེས་གྱི་ཆོས་རྩ་ཆེན་མོར་བྱས་.....
སྤྲད་ཐུགས་གསུམ་གྱི་འདུས་སྡེས་གཙོས་པའི་ཆོགས་པ་བསམ་ལས་འདས་པ་
ཆོས་རྩར་མི་ཚུད་པ་ལྟ་བུར་འདུས་པ་རྣམས་ལ་མ་ཏི་ལུགས་ཀྱི་འཇམ་དཀར་
ཤེས་རབ་སློབ་འཕེལ་གྱི་རྗེས་གནང་དང་། དེའི་སློབ་བསྐྱུས་ལས་ཆོགས་དང་
བཅས་པའི་ཁྲིད་ལུང་རྒྱས་པ། བསྟོད་པ་དོན་བཅུ་མའི་ལུང་། སློལ་མ་དཀར་
སྟོན་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་གནང་བཅས་བཅུ་གནད་སྟོན་རུ་སྦྱལ་བར་མཛད་.....
ཅིང་། གཞན་ཡང་ཐོས་བསམ་སློབ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ལས་བཙམས་པའི་བཀའ་
སློབ་བསམ་ལས་འདས་པ་སྦྱལ། དེ་ནས་ཐུ་ཚང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཞིག་
གསོ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་རུ་རབ་གནས་
མདོར་བསྐྱུས་གནང་ཟིན་ནའང་ད་རུང་བཅུ་གནད་སྟོན་གྱི་སྟོན་སྐྱར་
རུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་དགོས་ཞུས་དོན་བཞིན་ཡི་དམ་པར་དབང་ཆེན་གྱི་རྣལ་འབྱུར་.....
དང་འབྲེལ་བའི་རབ་རུ་གནས་པའི་རིམ་པ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་ཆར་འབབ་
གྱི་ནང་བཞིན་ཐུག་ལེན་རྒྱས་པ་ཉིན་གསུམ་མའི་ཉིན་དང་པོ་གོང་ལྷའི་ཆོས་
བཏུ་གསུམ་གྱི་ཉིན་སྦྱར་བ་ལྟ་གོན་གྱི་རིམ་པ་དང་། བཏུ་བཞིའི་ཉིན་དངོས་

གཞི་རྒྱས་པའི་རྒྱན་སྒྲིག་དང་བཅས་པ། བཅོ་ལའི་ཉིན་མཚུགས་སྤྲོད་གི་ཞི་
བའི་རྒྱན་སྒྲིག་དང་། ཆོས་རྒྱུད་བསྐྱོད་བ་དང་། ཡོན་བདག་བསྐྱོད་བའི་རིམ་པ་
བཅས་རྒྱུར་དངོས་རྗེས་གཙང་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐོན་ནས་སྤྲིན་རྒྱས་སུ་སྦྱལ་.....
ཏེ་རབ་དུ་གནས་བྱའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟི་བྱན་.....
(༢༥༠ བ) དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོད་སྦྲོང་སྤྲོ་ན་མ་
མཆིས་པ་ཉིད་དུ་སོན་པར་མཛད། ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་ཉིན་ནས་ཐུགས་དམ་
བཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བཞུགས་ཏེ་རིམ་གཉིས་ཟབ་མའི་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་དང་དུ་
བཅོན་པ་མི་སྟོད་པར་བཞུགས་ཤིང་། སྤྲོ་མཚུན་དུ་བཅར་མི་གཤམ་ཆེའི་རིགས་
འགའ་ཞིག་ལ་བཅད་རྒྱའི་ཁོངས་ནས་མཇུག་ཁ་ཡང་སྦྱལ། ཏྲོ་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་
པའི་རྒྱ་འཇུག་ལ་བཅད་རྒྱ་ལས་བཞེངས་ནས་གྲ་ཆང་གི་ཡི་དམ་གཏོར་སྦྱབ་...
ལ་ཉིན་གསུམ་གྱི་བར་ཐེབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱོད་འཕྲིན་བཅོལ་སོགས་...
བསམ་ལས་འདས་པ་བསྐྱུངས། ཆོས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་༧ སྦྱབས་མཆོག་འཕགས་པ་
ལྟ་ནས་གསོལ་བཏབ་མཛད་པ་བཞིན་འཕགས་པ་ལྟ་སྟོན་འཁོར་སོགས་སྦྲོད་...
ལྟ་སྟོབ་མ་རགས་བསུས་འགའ་ཞིག་ལ་གཟིམས་རྒྱུད་དུ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐོ་
ནས་བྱུང་འགྲོལ་དང་། གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཆོ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐོན་ནས་ཆོ་དབང་
བཅས་སྦྱལ། འདི་ལོ་ཕུར་མཇུག་སྐབས་ཀྱང་སེ་རར་བཞུགས་འཇགས་ཀྱིས་སྤྲོ་
ཆེའི་རིགས་རྣམས་ལ་གཟིམས་རྒྱུད་དུ་དོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ནས་ཕུར་དབང་ཀྱང་
སྦྱལ་བར་མཛད། གནམ་གང་གི་ཉིན་ལྟ་ལྟ་བཞི་སྤེར་ཆིབས་ཞལ་བསྐྱར་ཏེ་
མཆོག་དཔལ་མང་པོར་མཇུག་ཁ་སོགས་བར་མ་ཆད་དུ་བསྐྱུངས་སོ། །

༥ དེ་ནས་ཨ་ཁྱི་ར་ཞེས་སུ་འབོད་པ་རྒྱ་པོ་སྤུའི་གནམ་ལོ་གསར་ཆོས་ཀྱི་...
ཉིན་འབྲེལ་ལེགས་ཆོགས་སྤེལ་བའི་མཛད་སྐོར་དང་། སེར་རྒྱ་མཆོག་དཔལ་
མང་པོར་མཇུག་ཁ། ༧ ཀླུ་དབང་མཆོད་ཡོན་རྣམས་ལ་གསར་ཆོས་ཀྱི་ལེགས་
དར་འབུལ་སྤྲོས་སོགས་གང་ཅི་སྤར་ལམ་ལྟར་དང་། ལྟ་ལྟ་སྟོན་ལམ་ཆེན་

ངོའི་སྐབས་ཀྱང་དད་ལྷན་སེར་སྐྱ་ཁྱི་སྤྲལ་བཀལ་བ་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་.....
མཇལ་བར་བཅར་བ་རྣམས་ལ་མཇལ་ཁ(༡༩༡༣) བྱག་དབང་། འདི་ཕྱིར་
དགེ་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་བཀའ་སློབ་སྟགས་ཀྱིས་ཐར་པའི་ས་པོན་གོང་ནས་....
གོང་ཏུ་སྒེལ་བར་མཛད། བྱད་པར་ཏུ་ཡང་གདན་ས་ཆེན་པོ་པན་རྩན་གྱི་སློབ་
དཔོན་ལས་སྡེ་སྟགས་ལ་དགེ་འདུན་རྣམས་བྱགས་མཐུན་བྲིམས་གཙང་གི་སྒྲི་
ནས་སྒྲིག་ལམ་ཀྱན་སྦྱོད་སྟགས་མི་ཉམས་ཡར་རྒྱས་དང་། རྒྱན་པར་ཡང་
བཟུན་པའི་རྩ་བ་འཆད་ཉན་ཐོས་བསམ་གྱི་བགྱི་བ་ཡར་ལྷ་ལྟར་དགོས་ཚུལ།
དེ་མཚུངས་ཆོས་འགྲུལ་སློ་གསར་བའི་རིགས་རྣམས་ལ་འདར་ཐོས་བསམ་.....
སློབ་གཉེར་གྱི་རིམ་པར་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་དགོས་དང་། སློན་ལམ་ཆེན་
མོའི་དམ་བཅར་བཀལ་རྟགས་གྱི་རིགས་ལྷང་སྟགས་ལ་བྲེལ་བ་ཆེ་བཞག་རྒྱང་
བཟུར་གྱིས་འགོ་དགོས་སྟགས་བཟུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ན་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་.....
པར་འབྱུར་བའི་ཐབས་ཚུལ་གྱི་བཀའ་སློབ་བསམ་ལས་འདས་པ་སྦྱལ་སྐབས་
སུ་ེ་སྐབས་མཆོག་དེ་མོ་ནོ་མིན་ཉན་ཆེན་པོ་དང་། གསལ་ཆོགས་ལྟན་རྒྱས་ཐོག་
ཆོས་ལྟན་གྱི་གསུང་མོལ་ཞིབ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱངས། སློན་ལམ་གྲོལ་བཟུན་ལ་རེའི་
འཆར་ཅན་གསུང་ཆོས་ཆེན་མོ་གནང་བཞེད་ཀྱིས་རྟོར་ལྷ་གཉིས་པའི་ཡར་.....
ངོའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཉིན་བཞི་སྡེའི་གྲ་ཁང་ཏུ་ེ་སྐབས་མཆོག་སེམས་སྤུལ་རིན་
པོ་ཆེ་སྟགས་ཀྱིས་གཙུ་མཛད་པའི་འདུས་ཆོགས་སྟོང་སྤྲལ་ཏུ་མར་ཁོངས་པ་....
རྣམས་ལ་རྩོ་པོ་རྩེ་དཔལ་ལྷ་གཅིག་ཀྱི་པི་ཀ་རའི་གསུང་གི་ཉིང་ཁུ་བྱང་རྒྱབ་....
ལམ་གྱི་སློན་མའི་བཤད་ལྷང་བྱབ་བཤད་ཀྱིས་བྱག་པ་དང་། དེའི་རྩེས་སུ་
དབང་སྤྲལས་བཟུན་པའི་སློན་མེ་བཅན་པོ་ནོ་མིན་ཉན་དང་། འདྲེན་མཆོག་
མཚུངས་མེད་བཤད་གྲིང་ནོ་མིན་ཉན་མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྟགས་ཀྱིས་གཙུ་....
པའི་ཆོས་ཁུ་བ་མཆོག་དམན་སྤར་ལས་མང་བ་རྣམས་ལ་ེ་སྐབས་མགོན་རྩོ་
རྩེ་(༡༩༡༤) འཆང་ཉིད་ནས་བྱགས་དམ་གྱི་མཐེལ་ཏུ་མཛད་པ་འཕགས་པ་.....

སྒྲུབ་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོར་ཟབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པ་ཤུབ་ཆེན་མི་ཏེ་
 རྒྱུ་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ལྷུང་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ་ཏུ་གྲགས་
 པའི་བཤད་ལུང་ཟབ་གསང་རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་འགྲོས་དང་མཐུན་པ་
 སྒྲུ་མའི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པ་ཉིན་ཏུ་མའི་བར་ཏུ་སྒྲུལ་ཞིང་། དེའི་མཐུག་
 ཏུ་དགོ་སྤྱོད་མ་དཔལ་མོས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་རས་གཟིགས་ཀྱི་བཅུད་པ་པོ་བཅུད་
 ཀྱི་བཤད་ལུང་གི་རྒྱན་ལྟ་སྒྲུབས་མགོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་འབྲེང་གོང་མ་ཁྱི་ཆེན་རྩི་རྩེ་
 འཆང་ངག་དབང་མཆོག་ལྷན་པར་དག་སྤང་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་སྒྲུལ་མཆོག་གོང་མ་
 སྒྲུབས་མགོན་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོར་འབུལ་གནང་མཛད་པ། ལྟ་བུར་མཆོག་
 དེ་ཉིད་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ཏུ་ཆེབས་བསྐྱེད་སྐབས་སྤྱིང་ཆང་རྩི་རྩེ་འཆང་བྱམས་
 པ་སྤྱོད་ལམ་ཞབས་གས་སུ་ཡོད་པར་ཡུ་ཆང་མདོན་དགའ་ལུག་ཏུ་སྒྲུ་འཁོར་
 བར་མ་འགའ་ཞིག་དང་ལྷན་ཏུ་གསུང་མཁུར་སྤྱིང་འདབ་བརྒྱད་མའི་བཤད་
 ལུང་དང་ཆབ་གཅིག་སྒྲུལ་ཞིང་། སྤྱིང་ཆང་རྩི་རྩེ་འཆང་ནས་ལྟ་བུར་སྒྲུབས་མགོན་
 ཉིད་ལ་འབུལ་གནང་མཛད་པ་ལས་གཞན་ལ་བཤད་ལུང་གི་རྒྱན་ཡང་དགོན་
 པ་བཅས། འདི་ཡང་སྒྲུ་མའི་མན་ངག་གི་རྒྱན་མི་ཉམས་པར་བྱ་བྱིར་ད་རེས་
 ཆབ་མཆོངས་སུ་འབུལ་བ་ཡིན་ཅིས་ཉིན་གསུམ་གྱི་རིང་བཤད་ལུང་རྒྱས་པར་
 སྒྲུལ་ཏེ། ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲི་གྲས་ཀྱི་པར་གསང་ཆེན་རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་ཆོས་
 ཀྱི་སྤྱང་ཅིས་ཡོངས་སུ་ཐུག་པར་མཛད་པ་ཉི། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་གསུང་
 བཤད་ཀྱི་རིམ་པ་ཟབ་གནད་རིམ་ལྔར་སྒྲུལ་བ་ནམས་ཟིན་བྱིས་བྱུར་ཏུ་བཏབ་
 པ་ནམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་སྤྱི་ཆར་ཆོགས་པ་
 དམངས་ནས་འཇིགས་མཛད་རྩི་རྩེ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཆ་རྟིང་མའི་
 ཆོགས་ཀྱི་སྐབས་ལྟ་བུར་རྩི་རྩེ་འཆང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་(༡༥༩ན) ཀྱི་གཙུག་པོར་བཞུགས་
 པ་ལ་ཆོས་ཁྱབ་དམངས་ནས་སྒྲུ་མ་མཚོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཞབས་བརྒྱན་
 དང་དངོས་འབྱོར་གཏང་རག་གི་མཚོད་སྤྱིན་རྒྱ་ཆེར་སྤྱིན་རྒྱ་ཆེར་བཀྱེ་ཞིང་།

གསལ་ཆོག་མཆུག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོགས་ལེན་ཚུལ་བརྒྱད་ལྟར་གོང་མ་ནམས་་་་
ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ཉམས་པ་མེད་པ་མདོ་རྒྱད་མན་རག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་གསུང་བཤད་་་་
དང་བཅས་པའི་སློན་ནས་འདོམས་པར་མཛད་པས། དེར་འདུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
ནམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་བསྐྱལ་མང་སྟོང་ཏུ་མཆོན་ཅམ་ཡང་ཐོས་པར་དཀའ་བའི་་་
རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤར་མ་སྐྱེས་པ་གསར་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེས་
ཟིན་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་གྱི་སློན་ནས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་ཅན་ཤ་སྟག་ལ་
སྐྱོར་བར་མཛད། དེ་རྗེས་་གཞུང་ས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་
བའི་གཏང་རག་གི་འབྲུལ་བའི་ཐོག་སེར་བྱེས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་
རྒྱུ་ཉྱེད་མཁན་བྱུང་ནས་མཆུལ་གྱི་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་བར་་ཞབས་པར་
ཡུན་བརྟན་གྱིས་གསལ་འདེབས་ཆོག་དོན་བཟང་པོས་སྤྲས་པ་དང་བཅས་་་་
ནན་ཏན་ཏུ་ཁྱེས་པ་ནམས་ལ་རྩི་ལྟར་གསལ་བ་བཏབ་པའི་རེ་བ་འབྲས་ལྟན་
ཏུ་མཛད་རྒྱུའི་བཀའ་བཞེས་བཟང་པོ་སྦྱལ་མཐར་་གཞུང་ས་རིན་པོ་ཆེ་དང་
་སྐྱབས་མགོན་དེ་མོ་ནོ་མིན་ཏན་ཆེན་པོས་གཙོ་མཛད་པའི་ཆེ་བཅན་ཁག་་་
གི་བཏང་རག་ལེགས་འབྲུལ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤུལ་ཞིང་། གོང་གསལ་བཀའ་
ཆོས་རྒྱགས་པ་ནས་བཟུང་་གཞུང་ས་ནས་ཆོས་ཁུ་བ་ནམས་ལ་ཉིན་ལྟར་འཆར་
ཅན་གྱི་མང་ཆ་དང་། གྲོལ་ཉིན་སྐྱེ་འབྱེད་སོགས་སྤར་སྟག་ཏུ་སྦྱལ། གསུང་
ཆོས་གྲོལ་འབྲུལ་སེ་རར་ཆེབས་ཞལ་བསྐྱར་ཏེ་འདུ་ཁང་ཡང་སྟོང་གཟིམས་་་
རྒྱུ་ཏུ་སྤར་ལུས་བཞིན་གཏན་ཆགས་པར་བཞུགས་འཇགས་ཐོག་ཟབ་ལམ་
རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་(༡༥༡༧) ཐུགས་དམ་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་གྱི་དང་ཏུ་
བཞུགས་ཤིང་། བར་མཆོམས་སུ་སྤྱོད་ཀྱི་འདུས་ཀྱི་དད་ལྡན་ནམས་དང་ཉེ་
བར་སེ་ར་རང་གི་སྤྱ་སྤུལ། དཀའ་རམས་དགེ་བཤེས། ཆོས་འགྲིམས་སློ་གསར་
བའི་རིགས་ལ་མཇལ་ཁ་དང་། གསུང་གི་དབྱགས་དབྱང་སོགས་གང་ལ་གང་
འདུལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཆུག་པ་སྤྲ་ན་མེད་པའི་དང་ཏུ་་་་

འཆོ་བཞེས་དང་། ས་ག་ཟླ་བའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གསུམ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་བྱ་
 བྱོན་བསྐྱེམས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་སྟོར་ལ་དགེ་ཚུལ་སྟོང་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒྲིམ་འཕྲོགས་.....
 དང་། ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་རྗེ་རིང་གི་ཡུམ་རྣམ་ཐུལ་སྟོལ་མ་སྒྲུ་ཆོས་མཛད་
 པར་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་མའི་སྒྲིམ་པ་བཅས་སྟུལ། དེ་ནས་རྟོར་ཟླ་ལྷ་པ་
 གསར་ཕྱལ་སེར་བྱེས་གྲུ་ཆང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་དོན་བཞིན་ཆོས་གཅིག་.....
 བསྐྱུང་བྱེས་ཀྱི་གྲུ་ཁང་ཆེན་མོར་༥ སྒྲུབས་མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྟགས་.....
 བསྟན་འཛིན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དུ་མས་གཙོས་པའི་འདུས་པ་སུམ་སྟོང་སྟོར་
 དུ་ཁོངས་པ་རྣམས་ལ་དུགས་པོ་དག་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་
 ཆོགས་བཅད་མའི་བཤད་ལུང་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་ཞག་བཅོ་ལྔའི་བར་དུ་སྟུལ།
 དེ་མཇུག་སེམས་བསྐྱེད་མཛད་པའི་སྐབས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱག་ལེན་.....
 སྟོས་བཅས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་བྱེད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་ད་ངེས་ཀྱི་སྒྲུ་ལྷའི་
 ལྷགས་དང་མཚུངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་མཛད་རྒྱ་ཡིན་ཅེས་སེམས་.....
 བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་གོ་བརྟེན་འཕྲོད་ངེས་སུ་འདོམས་པར་མཛད་.....
 བསྐྱེད་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ཏ་ཅང་རྒྱས་སྟོས་མ་མཛད་པར་མདོར་བསྟུས་ཀྱི་.....
 ཚུལ་གྱི་སྟུལ། གསུང་ཆོས་ཀྱབ་བསྟན་སེར་བྱེས་མཁན་པོ་ལས་ཐོག་པ་ཚུལ་
 བྱིམས་ཕྱན་ཆོགས་ནས་ལུང་རིག་གི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་མཚུལ་གྱི་བཤད་པ་
 རྒྱས་པར་སྟུལ་བ་རྣམས་ལ་འདོད་དོན་རྗེ་བཞིན་འགྲུབ་པའི་བཀའ་བཞེས་ཀྱི་
 རིམ་པ་ལེགས་པར་སྟུལ་མཐར་བྱེས་གྲུ་ཆང་(༡༥༩ན) གིས་གཙོས་པའི་ཆོས་ལྷ་
 བ་མཆོག་དམན་ཆང་མས་གཏང་རག་གི་དངོས་འབུལ་ཀྱང་རྒྱས་པར་བསྟན།
 དེ་ནས་རྟོར་ཟླ་དུག་པའི་ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་སྟོར་ཡང་སེར་བྱེས་ཀྱི་ཆོས་རྩར་
 དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲུ་ཆའི་འགལ་སྟེན་ཞི་བ་དང་། ལུང་རྟོགས་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་འགྱུར་ཕྱིར་སྟགས་ཀྱི་སྟགས་བསྐྱེད་སྐབས་པོ་ཆོས་.....
 ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རིན་འབྱུང་བརྒྱ་ཅའི་ནང་གི་ཆོ་དཔག་མེད་ཀྱི་རྗེས་.....

གནང་དང་། སེང་གཏོང་མ་གཅི་རྒྱུ། གཏུགས་དཀར། རི་བྱོད་ལོ་མ་གྱོན་མ་
རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་། སེར་བྱེས་གྲུ་ཆང་གི་ཆོས་རྩེ་ཞལ་འདོན་ཆང་མའི་
ལུང་དང་བཅས་པ་སྦྱལ་བར་མཛད་ལ། བཀའ་ཆོས་སྤྱི་བྱེད་དག་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཆེ་དང་། མདོར་ན་རྒྱན་པར་བཀའ་སློབ་འཕྲིས་བཤད་ཚུན་ཆད་ལའང་
དེར་སང་པོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྲངས་འདི་ཆོས་ལུན་གྱི་ཞིང་ཡིན་ཞེས་མཐའ་……
བཞིའི་སྐྱེ་རྒྱ་མཐའ་དག་གིས་སྤྱི་བྱེད་བཀའ་སྤྱི་རི་མོར་བྱེད་པ་དེ་སངས་……
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཅིང་། བསྟན་
པ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་མཆོག་རྒྱ་ཀྱུར་བ་ནི་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་
པོའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་སྤྲངས་ཞེན་ཅམ་
མ་ཡིན་པར། ལྟ་བུ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོས། མད་བྱང་རྣམ་ཐར་གཅང་མའི་
སྤྱིམས་དང་ལུན། ལྷབས་ཆེན་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ཅན། བདེ་སྤྱོད་
མཆོག་གི་རིམ་གཉིས་རྣམས་འབྱོར་སྤྱོད། ཁྱོད་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་
མཇལ་བར་ཤོག ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་སྤྱོད་སྤྱོད་འབྲས་གང་གི་ཆ་ནས་
ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱིས་འབྲན་རྒྱ་མེད་པ་ལུང་རིགས་བརྒྱ་ཕྱག་རྒྱ་མས་……
སྤྱོད་རྒྱ་ཡོད་པས་ན། འདི་ལས་གཞན་རྒྱ་ཆོས་ཟབ་མོ་གཞན་དག་འཆོལ་བྱལ་
དང་། ལྷག་པར་དེར་རྒྱས་ལོག་ཆོས་འདྲེས་འབྱེར་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ས་ཆོས་
(༡༩༣༥) རྒྱ་ཆོས་སུ་གྲགས་པ་མང་པོས་ས་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་འདུག་པ་འདི་
དག་ལ་ཟབ་མོར་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་གཏད་འཆའ་བ་ནི་ཁོ་འདོད་གྱིང་དང་འཕྲད་……
པའི་རང་གཞན་གཉིས་སྤྱང་གི་ལས་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཆེ་འདིར་ཡང་མཉམ་……
མེད་རི་པོ་དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་སྤྱང་མཐུ་པོ་ཆེ་རྣམས་མ་མཉེས་པས་མི་འདོད་……
བཞིན་རྒྱ་རྒྱེན་རྒྱ་མའི་སྤྱོད་རྒྱ་ཆུང་དེ་རྣམ་སྤྱོད་ཡིད་རྒྱ་མི་འོང་བ་མཐོང་ཆོས་
སུ་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་དང་ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་མང་པོ་ཞིག་ལ་མདོན་སུམ་རྒྱ་ཀྱུར་……
པས་ཁོ་ཉེན་དང་སྤང་དོར་གྱི་འདམ་ཁ་མ་ལོག་པ་ཅི་ནས་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་

བས་ན་བཟུན་པའི་སྒྲིང་པོ་གསེར་མདོག་འཆང་བའི་རིང་ལྷགས་འདི་ཉིད་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ནས་དར་ཁིང་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ལ་ཆང་མས་ཚུལ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་འབད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ད་ལྟའི་དུས་སུ་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བཟུན་པ་དར་མི་དར་ནི་གཙུག་ཅེ་ཤོས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེའབྱས་དགེ་གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་འདུལ་བྲིམས་དང་ཆོས་འཆད་ཉན་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་གསུམ་སོགས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་པ་ཁོ་ནར་སྤང་བས་འདུས་པ་བགྲེས་གཞོན་པར་གསུམ་ཆང་མས་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང་བའི་སྒྲིབ་ནས་བསྐྱབ་པ་སྒྲོབ་གཉེར་ཉིད་ལ་ཚུལ་དུ་བརྟོན་པ་ཞིག་ཅི་ནས་མཛད་དགོས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཡང་སྒྱུར་གྱི་ཁམས་བོད་སོགས་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཙུན་པ་ཆེ་བསྐྱེད་མཛད་དགོས་དངོས་བཟུན་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་ཁམས་སོག་གི་རིགས་རྣམས་ཕལ་མོ་ཆེས་ཐོས་བསམ་སྒྲོབ་གཉེར་ལ་བཙུན་པ་དགའ་རབ་ཅམ་མཆིས་ཅུང་། བོད་མི་འདིར་བཞུགས་རྣམས་ནས་དཔེ་ཆ་བཟུ་མི་ཏུ་ཅང་ཉག་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུར་འདུག་པས་བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔེ་ཆ་སྒྲོབ་གཉེར་ཚུལ་དུ་མ་བརྟོན་ཆེ། ཤོང་ཞུས་ལྟར་བཟུན་པའི་འབྱུང་ཁུངས་རང་དེ་བོད་ཡུལ་ཆོས་ལུན་གྱི་ཁིང་འདི་ཉིད་ཡིན་གཤིས་འདི་..... (༡༩༩༩) ཁར་བཞུགས་མི་རྣམས་ནས་ཁིང་འདིར་བཟུན་པ་མི་ཉམས་ཡར་རྒྱས་སུ་འགོ་བ་ཞིག་མ་གནང་བུ་མེད་འདུག་པས་ཁོ་བོས་བཟུན་པ་འབའ་ཞིག་སྒྲིང་ལ་བཅངས་ནས་ཞུས་པ་ཡིན་པས་ཆང་མས་སྤྱགས་ལ་བཞུགས་དགོས་ཤིང་། བྲམ་དགེ་བསྐྱོས་རྣམས་ནས་ཀྱང་རྟིང་བསྐྱལ་མཐར་ཕྱིན་དུ་མཛད་དགོས་ཚུལ། དེ་ལྟར་བྱུང་ཆེ་ཁོ་བོས་སྤར་པན་ཀྱང་ངལ་བ་བྱུང་དུ་བསད་ནས་ལོ་མང་པོའི་བར་དུ་ཆོས་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ཆང་མས་གསན་བཞིས་ལགས་པར་མཛད་བྱུང་བས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཁིང་། ད་དུང་ཡང་བྱིད་རྣམས་ཀྱི་..... དགོངས་བཞེད་ལྟར་བཤང་བྱ་ཡུན་རིང་པོར་བསྐྱད་ནས་ལོ་ལོ་བཞིན་དུ་ཆོས་

གང་ཅུས་ཀྱིས་འཆད་པའི་སྟོན་འདུན་ཞུ་བ་བཅས་ཀྱན་གྱིས་སློབ་སམ་ཡར་...
ལུན་དུ་བབྱིད་དགོས་སོགས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ཁོ་ན་ལ་སྟོན་པའི་བཀའ་...
སློབ་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པ་སྟུལ་བར་མཛད་ལ། དེ་དག་གི་མཐུ་ལས་སེ་འབྲས་དག་
གསུམ་གྱི་གྲ་རིགས་པལ་མ་ཆེ་མཐའ་དག་སློབ་སམས་ཀྱིན་དུ་སྦྱགས་ཏེ་སྤར་.....
དཔེ་ཆ་མི་བྱེད་པ་དུ་མ་ཞིག་ཀྱང་གསར་དུ་དཔེ་ཆ་བལྟ་བ་སོགས་ཐོས་བསམ་
འཆད་ཉན་དབྱར་མཚོའི་དཔལ་ལ་འགྲན་ཞིང་། འདུལ་བྱིམས་ཀྱང་སློབ་པ་
དག་བསྟོས་ནམས་ནས་ཆ་འཇུན་དྲག་ཤུལ་སོགས་མི་དགོས་པར་རང་ཤྱགས་
ཀྱིས་རྩེ་དམ་རྩེ་དྲག་དུ་སོང་བ་ནི་ཀྱན་གྱི་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་འདི་ཁ་སྟེ།
དེའི་ཕྱིར་” མགོན་པོ་མཆོག་འདིའི་སྟིང་སྟོབས་དང་མཛད་འཕྲིན་གྱི་བྱེད་.....
པར་ལ་ནི་འདྲེན་པ་གཞན་དང་གཞན་དག་གིས་ངེས་པར་སྟུན་དུ་མེད་པ་.....
ཞིག་ཡིན་ནོ། །

༥ སྟུམ་པ། ས་ལའི་སྟོངས་འདིར་མཐའ་བུལ་དབྱུ་མ་དང་། །རྩི་རྩེ་སྟེག་
པའི་བཟང་དོན་འབྱེད་པ་ལ། འདྲེན་པ་བྱོད་དང་འཇམ་མགོན་ཙཱ་ཁ་པ། །
ཅུས་གྱི་བྱེད་པར་ཅམ་ལས་གཞན་དུ་ཅི། །བྱོད་གསུང་ཉིན་མར་བྱེད་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །ལྷང་རིགས་ཤིང་རྟ་བདུན་གྱིས་ཉེར་དྲངས་པ། །གངས་
(༥༦) སྟོངས་ནམ་མཁའི་དོ་རར་འཕོས་པའི་མོད། །ལོག་སྟོད་སུན་པའི་
ཁྲང་བུ་བག་ལ་ཞ། །བསྟན་པའི་སྟིང་པོ་གསེར་ཁྱན་འཆང་བ་ཡི། །ལྷགས་
བཟང་འབྲས་ལུན་ཨ་ཕའི་ལང་ཆ་དེ། །འཕྲིན་ལས་བདུད་ཅིའི་ཆར་གྱིས་
བསྐྱངས་པའི་མཐུས། །ཙོད་ཅུས་དགུན་གྱི་མཐར་ཡང་གཡུར་དུ་བ། །ཆོ་གཅིག་
ཉིད་ལ་བྱུང་འཇུག་སྟེ་བཞིའི་ས། །མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་བཟང་རྩ་སྟེའི་
འབྲས། །སྐལ་ལུན་སྟིང་གི་སྟོང་དུ་སེམ་པའི་མཐར། །ཐོས་བསམ་སྟོན་པའི་
རིན་ཆེན་གསེར་དུ་སྟོན། །སྟིགས་འགྲོའི་རང་ཚུལ་ངན་སྟོད་ལྷགས་གྱི་ཁམས། །
སྤང་དོར་ལེགས་བཤད་ཞུགས་གྱིས་སྐྱངས་པའི་དོས། །ཆོད་མེད་བྱིན་རྒྱབས་

ཅི་ཡིས་རིག་པའི་མོད། །རྣམ་དག་ཚུལ་བྱིམས་བཅོ་སྤྱདས་ཁམས་སུ་བསྐྱར། །
 སྒྲོན་ཆད་ཆོས་ལ་དཔྱད་པའི་སྒྲོ་གོས་ཀྱི། །ཀྱུ་མུ་ཏ་ཡི་འདབ་བརྒྱ་བུམ་པའང་། །
 ཁྱོད་གསུང་ཟླ་བེར་ན་བའི་བྱ་ག་ཅུ། །སོན་པའི་མོད་ལ་དུས་གཅིག་ལྷག་པར་
 གྲུལ། །ཐུབ་པའི་བསྟན་ལ་ཐུབ་དབང་གཉིས་པ་བཞིན། །ལེགས་གསུང་དམ་
 ཆོས་ལེགས་པར་འདོམས་མཁས་པའི། །མགོན་ཁྱོད་སྤྱིད་ཞིའི་མགོན་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅེས་མཆོག་དམན་ཀྱན་གྱིས་སྤྱིང་། །ཞེས་པ་ནི་བར་
 སྐབས་ཀྱི་ངལ་བསྐྱེད་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་འབྲེང་བའོ། །

༥ དེ་ནས་རྟོག་ཟླ་དུག་པའི་ཆོས་ཉི་ཤུའི་ཉིན་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཆབ་
 མདོ་འཕགས་པ་ལྟས་གཙོ་མཛད་པའི་སྒྲོ་བཅོགས་རག་བསྐྱུས་ལ་གཟིམས་.....
 རྒྱུ་ཏུ་མགོན་པོ་དང་། ལྟ་མོ་དུད་སྟེང་མ། དམག་བྱེར་མ་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་
 གནང་གྱང་སྒྲུལ། ཆོས་ཉེར་དུག་ལ་ལྟ་ལྟ་དུ་ཆིབས་བསྐྱེད་ཀྱི་བཞི་ཕྱེར་
 བཞུགས་འཇགས་བསྐྱུངས། རྟོག་ཟླ་བདུན་པའི་ཆོས་གཉིས་ནས་བཟུང་སྤྱིད་
 ཆང་སྒྲུལ་སྒྱུ་རིན་པོ་ཆེར་རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་བྱིས་གནང་གི་རིགས་....
 ལྷང་རྒྱན་དགོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལྷང་སྒྲུལ་བའི་དབུ་འཇུགས་པར་མཛད་
 ཅིང་། དེ་མཚུངས་སྟན་ནས་སྤར་(༡༥༥ན) དུས་ལ་སྐབས་མགོན་རྩོམ་ཆེ་འཆང་
 ཉིད་ནས་བཀའ་སྒྲུལ་བཞིན་ལ་མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་འབྲུངས་རབས་རྣམ་ཐར་.....
 དང་། སྒྱུ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ས་འབྲུག་ལོ་ཡན་ཆོད་ཀྱི་མཛད་པ་
 གལ་ཆེའི་རིགས་རྣམས་རགས་རིམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ལམ་ཙམ་སྒྲིགས་བསྐྱིགས་ཞུས་
 པའང་སྤྱིད་ཆང་སྒྲུལ་སྒྱུ་རིན་པོ་ཆེར་སེང་བར་རྣམས་སུ་སྟན་སྟོན་ཞུ་གནང་
 མཛད་རིགས་ཞུས་དོན་བཞིན་ཆོམ་ལུས་ཡོད་རིགས་ལ་བསྐྱུར་བཅོས་གྱང་.....
 སྤལ་དུ་བཀའ་སྒྲུལ་ཞིང་དངོས་གཞིའི་བསྐྱིགས་རྩོམ་དེ་གས་མཐུས་པ་འདུག་
 ཚུལ་ཐེབས། ཟླ་བ་བརྒྱད་པ་གསར་སྤལ་བཞི་ཕྱེ་གྱུ་ཆང་སྟགས་ནས་གདན་
 ཞུས་ལྟར་སྤྱིའི་འབྲོང་ཉེན་ཆབ་བཞེས་ཐུགས་སྒྲོར་ཐེབས་བསྐྱེད་དང་། རིང་

མིན་འདི་ཟླའི་ཆེས་བརྒྱ་གཅིག་ཉིན་སྤར་ཡང་མེ་རར་བྱོན་ནས་གསང་ཆེན་...
ཟབ་མོའི་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞིས་དང་། ཐར་འདྲོད་གདུལ་བྱའི་ཆོགས་ཀྱི་
རེ་འདྲོད་སྦྱང་བཞིན་པའི་ངང་དུ་བཞུགས། ཟླ་བ་བརྒྱ་པའི་ནང་ནས་ལ་
མཆུག་གི་བཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བཞུགས་ནས་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་
རྒྱ་པོའི་རྒྱན་གྱི་ངང་དུ་སྤང་ཅིག་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་པར་བཞུགས་ཤིང་། བཟང་
སྦྱོང་བྱམས་སྦྱོན་གྱི་སྐབས་ཤུ་ཆང་ཡས་མས་ཀྱན་ལ་མང་འགྱུད་སོགས་གྱི་.....
བསྟེན་བཀྱར་གཏོས་ཆེ་བ་དང་། ལྷག་པར་འདི་ལོ་མེར་བྱས་དགེ་འདུན་
ཆོགས་ཡོངས་སུ་བཞུགས་གདན་གུམ་ཆེ་གསར་བཟོ་བྱེད་དགོས་དེ་གོང་སྦྱོན་
ཚུད་གྱི་བཀའ་ཐེབས་བཞིན། ལྷག་བསམ་དང་གཏོང་པོད་ནོར་གྱིས་ཐུག་
པའི་ཐུག་མཛོད་མཆོག་ནས་རྒྱ་སྦོན་དང་དཀའ་ཆེགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་དོ.....
ཁྱར་ཆེན་པོས་གསར་བཟོས་མཛོད་དེ་རྒྱ་ཆོགས་དང་སྤྱས་གྱི་བྱུང་པར་མང་...
དུ་བྱུང་བ་སྦྱབ་པར་མཛོད་པ་ཡང་འདི་སྐབས་འབྲུལ་གྲུབ་མཛོད་ཅིང་། དེ་
སྐབས་”མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱང་བཅད་རྒྱ་སང་ནས་གནམ་གཡེངས་སྟེང་དུ་ཆོགས་...
གཟིགས་(༢༥༥) ལ་ཆིབས་བསྐྱར་བསྐྱངས་ཏེ། ”རྒྱལ་བཟུན་དར་ཞིང་འགྲོ་
ཀྱན་བདེ་བ། བྱུང་པར་མཁས་སྟན་ཤུ་ཆང་གི་འདུས་པའི་སྡེ་རྣམས་ཐུགས་
མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་གི་འཆད་ཉན་སོགས་ཡར་ངོའི་གང་བ་ལྟར་འགྱུར་བ།
འདུས་པ་བགྲས་གཞིན་བར་མ་མཐའ་དག་གི་སྦྱ་ཆེ་རི་དབང་ལྟར་བཟན་པ་...
སོགས་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྦྱོན་ལམ་གྱི་འཆུག་པ་ཆོད་མེད་པར་བསྐྱངས། དེ་
ཐོག་བྱས་སྤང་སྤགས་གསུམ་གྱི་སྦྱོབ་དཔོན་ལས་སྡེ་དང་། སྤྱ་སྤུལ་ཆེ་རྒྱུད་།
གཞུང་དྲུང་མི་དྲག་སོགས་དུ་མ་ནས་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་བཀོད་པ་། རྟེན་
གསུམ་ལྷ་རེག་སོགས་གྱིས་སྤྱ་དངས་པའི་ལེགས་སྦྱོས་དངོས་འབྲུལ་ཀྱང་རྒྱ་...
ཆེར་སྦྱོར་བར་འགྱུར། དེ་ནས་སྤར་ཡང་ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་ནས་
བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ངང་དུ་ཉིན་མཆོན་འཁོར་མོར་...

འཆོ་བཞེས་དང་། ལོ་གསར་གྱི་གོང་ཙམ་ལ་བཅད་ཀྱི་གྲོ་ཏེ། བཞི་ཕྱེར་
ཕེབས་བཞུགས་གྱིས་མཐའ་དབུས་གྱི་དད་ལྷན་མཆོག་དཔལ་ཀྱན་ལ་འབྲེལ་...
ཆོད་དོན་ལྷན་གྱི་བཀའ་དྲིན་རྒྱབས་ཆེན་ཆོད་མེད་པ་སྦྱུལ་ཞིང་། ལོ་མཇུག་
གི་མཛད་འོས་སོགས་ཀྱང་སྤར་རྒྱན་འཆར་ཅན་ལྟར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་.....
ཟུར། །

༥ དེ་ནས་སྟོད་འགྲེལ་ལས་པད་གདོང་ཞེས་སུ་འབོད་ཅིང་། དབང་ཐང་
དང་བསྟན་པའི་མིང་རྒྱ་མོ་བྱ་ལོར་གྲགས་པའི་རང་ཞལ་ཐོག་མར་ཆོས་པའི་...
དུས་གྱི་ལེགས་ཆོགས་སྒོ་འཕར་འབྱེད་པའི་བཟང་པོའི་མཛད་པ་མཐའ་དག་...
སྤར་ལྷག་གི་དོས་ནས་བྲ་སྦྱུལ་ཆེ་རྒྱུད་དང་། གཞུང་དྲུང་བཀའ་སྒོན་སོགས་མི་
དྲག་རིགས། ལྷ་སའི་བྲ་མ་ལས་སྒྲེ་སོགས་ལོ་གསར་གྱི་ལེགས་སྒྲིས་འབུལ་བར་
ཉིན་སྤར་བཅར་བ་རྣམས་ལ་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་མཛལ་ཁ་ཕྱག་དབང་།
བཀའི་ཕེབས་སྒོ་སོགས་སྦྱུལ་ཞིང་། ཡ་གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོད་ཡོན་
རྣམ་གཉིས་སུ་འང་གནམ་ལོ་གསར་ཆོས་གྱི་ལེགས་(༢༥༦ན) དར་འབུལ་གནང་...
དང་། རྩོ་ཤྱག་རྣམ་གཉིས་གྱིས་གཙོས་པའི་རྟེན་གསུམ་རྩོ་མཆར་ཅན་ཀྱན་
ལའང་མཆོད་འབུལ། ལྷན་ཤལ། ཕྱགས་སྒོན་སོགས་བྲ་ལྷག་དུ་བསྐྱེད་ས། ལྷ་
ལྷན་སྒོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ལྷ་སྒོར་བ་སོགས་མཛལ་ཕྱག་སྐྱབས་འཇུག་ལྷ་བར་...
བཅར་མི་རྣམས་ལ་མཛལ་ཁ་དང་། དཔ་བཅའ་སོགས་ལ་སོ་སོའི་སྒྲིའི་རྩལ་
དང་བསྟན་པའི་ལན་བཤད་པ་སོགས་སྤར་རྒྱུད་དང་ཁུར་མེད་དུ་མ་སོང་.....
བར་འཆད་ཉན་བསྟན་པའི་རྩ་བར་བསམ་པའི་ལྷག་བསམ་དང་ཁུར་ཅི་ཆེ་...
དགོས་ཚུལ་གྱི་བཀའ་སྒྲོབ་བསྐྱེད་ས། འབྲས་སྤངས་ཆོགས་ཆེན་ཞལ་རྩོ་དཔོན་
གཡོག་མཛལ་ཕྱག་དུ་བཅར་སྐབས་ཁོང་རྣམས་ལའང་དགེ་འདུན་གྱི་ཞབས་...
འཇུར་གང་ཅི་ཁུར་བསམ་ཆེ་བསྐྱེད་དང་། ལྷག་དུ་དགེ་འདུན་པན་ཚུན་
རྣམས་ཕྱགས་མཐུན་བྲིམས་གཙང་ཞལ་འདོན་ཆོས་སྦྱོར་སོགས་གོང་འཕེལ་...

གྱིས་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་འགྲོ་བ་བདེ་བའི་སྟོན་ཡོན་དུ་འབྱུང་བའི་ཐབས་...
 ལ་འབད་དགོས་སྟགས་བཀའ་བཟང་རྒྱ་ཆེར་སྟེ། གཞན་ཡང་སྟོན་ལམ་གྱི་
 རིང་གདན་ས་པན་ཚུན་གྱི་གྲ་རིགས་དང་། རྒྱ་སྟགས་གི་སྟོན་བདག་ཆེ་ཆུང་།
 ཉེ་འཁོར་གྱི་སྟེ་པོ་མཆོག་དཔན་པོ་མོ་སྟགས་མཇལ་ཁར་བཅར་མི་རྒྱན་མི་.....
 ཆད་པ་ཀྱན་ལའང་བཙེ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཞལ་མཇལ་ལྟག་...
 དབང་། རྣམ་ཀྱན་དགེ་བའི་སླང་དོར་གྱི་ཐུགས་བརྟག་དང་བཀའ་སྟོབ་
 སྟགས་གང་ལ་གང་འོས་དང་། རབ་བྱུང་བསྟོན་རྒྱུགས་ཆེ་དབང་ལྟགས་ལྱང་
 ཐུང་དུའི་རིགས་ཀྱང་སྟགས་འདོད་ཆོས་དུ་མ་ཞིག་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་...
 ལྟར། རྒྱལ་དབང་འཇིག་རྟེན་དབང་ལྟག་ལྟག་ན་པར་མཆོད་ཡོན་ཉི་ཟླ་བྱང་
 འབྲེལ་ལྟ་ལྟན་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་མགོན་དུ་ར་ས་འབྲུལ་སྤང་གཙུག་ཁང་དུ་...
 ཆེབས་ཞལ་བསྐྱུར་ནས་ཞག་ཤས་སོང་བསྟན་མཇལ་ལྟག་དུ་ཐེབས་བསྐྱེད་.....
 ཐོག་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནང་པན་ཚུན་དུ་ལྟན་རྒྱས་ལྟན་རིང་པོར་བསྐྱངས་.....
 (༡༩༩༦) རས་བསྟན་འགྲོའི་པན་བདེ་སྟེལ་བའི་གསུང་མཆིད་གྱིས་འདའ་.....
 བར་མཛད། སྟོན་ལམ་གྲོལ་ནས་རྟོར་ཟླ་གཉིས་པ་གསར་རེའི་འཆར་ཅན་གྱི་
 གསུང་ཆོས་ཆེན་པོ་གནང་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་འདི་ལོ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམ་
 རྟེན་ཏེ་མཛད་པའི་སྟོ་སྟུང་མཆོན་ཆ་འཁོར་ལོའི་བཤད་ལྱང་གནང་ཅིས་.....
 གྱིས་གོང་ཟླའི་ཆོས་ལྟའི་ཉིན་ནས་༡ རྒྱབས་མགོན་ཉིད་བཞི་ཕྱེའི་སྟོ་འཕྱར་.....
 ཆེན་མོར་གསེར་གྱི་བྲི་ལ་ཞབས་སོར་བཀོད་ཅིང་། ཆོགས་པ་དཔངས་རྩོ་
 གཅལ་དུ་ཆོགས་ཏེ་སེར་རྒྱ་སྟངས་ལྟག་བཞིར་ཉེ་བ་རྣམས་ལ་ཞག་བཙེ་ལྟའི་.....
 བར་དུ། སྟོར་བཤེས་གཉེན་བསྟོན་ཚུལ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་འཇུག་ལ་ཐུག་གི་
 བར་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་གནས་ཚུལ་རི་ལྟ་བ་...
 བཞིན་དཔར་བཅང་གི་ཚུལ་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་གསུང་བཤད་དང་། བྱང་
 བར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་བྱམས་སྟོང་རྗེས་དྲངས་པའི་.....

ཀླུ་རྫོང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ། དེའི་མི་མཐུན་
 རྒྱལ་གྱི་གཙོ་བོ་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་གྱི་དགྲ་པོ་འདི་
 ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་རྩ་མའི་སློ་ནས་ཆར་བཅད་དེ་ཡུལ་ནས་འདོན་ཚུལ།
 སློབ་དཔོན་སྤྱ་སྤྱོད་དང་། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་སྟགས་གྱི་དགོངས་དོན་
 རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ལྟ་རྒྱུ་མཐའ་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལེགས་པར་.....
 གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བུ་རྣམས་པར་དག་པ་ལྟར་རིགས་བརྒྱ་
 རྒྱལ་རྩ་མའི་སློ་ནས་འདོམས་པར་མཛད་པ་སྟགས་ཆོས་སྤང་བརྒྱད་ཀྱི་བཞི་.....
 རྩོད་གི་དགོངས་དོན་རྩལ་གཅིག་རྩ་སྤངས་པ་ལྟ་བུའི་གསུང་བཤད་ཟབ་ཅིང་
 རྒྱ་ཆེ་བ་སྤུལ་བར་མཛད་ལ། འདི་སྐབས་ལྟ་བུས་མགོན་མཆོག་ནས་བཀའ་
 ཐེབས་སྤྱ་སྤྱོད་རྩལ་སྤྱོད་མཆོན་ཆ་འཁོར་ལོ་འདི་ལ་འགྲེལ་བ་ཞིབ་རྒྱས་.....
 ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་མ་བྱེད་མི་ཁ་ཤས་བྱུང་བྱུང་། ད་བར་རིམ་ལུས་སྤྱ་
 རྒྱུར་སོང་བས་ད་ཆ་འགྲེལ་བ་ལོགས་སྤྱ་མི་དགོས་པས་ཟིན་གྱིས་འགྲེལ་པའི་.....
 (༢༤༧ན) གོ་ཚོད་པ་ཞིག་བཀྱིས་ཞེས་བཀའ་སྤྱི་ཐེབས་བཞིན་ཕྱན་ནས་རང་.....
 སྤོར་གང་དེས་གྱི་གསུང་བཤད་ཟབ་གནད་གྱི་རིགས་རྣམས་ཟིན་གྱིས་སྤྱ་.....
 བཏུབ་པ་གསུང་འབུམ་རྩ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། གསུང་ཆོས་གྱི་རིང་
 ལྟ་གཞུང་ས་མཆོག་ནས་ཆོས་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་འཆར་ཅན་གྱི་མང་ཇ་དང་།
 གཞན་ཡང་འབྱོར་ལྷན་སྤྱོད་བདག་ཁག་རྩ་མ་ནས་མང་འགྲེད་སྟགས་བསྐྱེན་
 བཀྱར་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་ཁྱུས། གྲོལ་ཉིན་སྤྱ་མ་མཆོད་པ་དང་འགྲེལ་བའི་
 ཆོགས་འཁོར་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་སྟགས་སྤྱར་དངོས་རྗེས་གསུམ་
 ཆང་མ་སྤྱར་རྒྱན་ལྟར་རྒྱས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཐོག །ལྟ་གཞུང་ས་རིན་པོ་ཆེ་
 དང་། བསྐྱེད་སྤྱོད་རྒྱལ་ཆོས་མཆོག་ནས་ཀྱང་སྤྱ་ཆོས་ཆེད་མངགས་དང་
 བཅས་ཏེ་གཏང་རག་ལེགས་སྤྱོད་དང་། གཞན་ཡང་སེར་སྤྱ་ཆེ་རྒྱ་རྣམས་གྱིས་
 གཙོས་ཆོས་ལྟ་བུ་མཆོག་དཔན་ཆང་མས་གཏང་རག་གི་མཆོད་སྤྱོད་རྒྱས་སྤྱོད་

དང་འབྲེལ་བར་སེར་སྤྲད་མཁན་པོ་སྒྲོ་བཟང་དཔལ་འབྱོར་ནས་མཆོལ་གྱི་……
བཤད་པ་ཆེན་དོན་བཟང་བ་ལུང་རིག་གིས་བརྒྱན་ཏེ་གསལ་བ་བཏབ་པ་རྣམས་……
ལ་བཀའ་བཞེས་བཟང་པོའི་དབྱུགས་དབྱུང་ཀྱང་སྦྱལ་བ་སོགས་གསེར་མདོག་……
འཆང་བའི་བཟུན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་མཛད་པའི་བྱུགས་རྗེ་དང་འཕྲིན་ལས་གྱི་……
འཇུག་པ་མཁའ་བྱུང་ཏུ་གདལ་བར་གྱུར། གསུང་ཆོས་གྲོལ་བཟུན་སྤར་རྒྱན་
སེ་རར་ཆེབས་བསྐྱེད་ཐོག་ཡི་དམ་ཁང་ཏུ་གནས་གཟིགས་མཛད་སྒྲོན་འཕྲིན་……
བཙུལ་སོགས་གནད་སྒྲིན་ཏུ་བསྐྱེདས་རྗེས་ཡང་སྟེང་གཟིམས་རྒྱུང་ཏུ་ལྟེན་ཞུས་……
སེར་གཏན་ཆགས་སུ་བཀོད་ནས་བཞུགས་འཇགས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེདས།
བར་བར་ཏུ་མཇལ་ཞུ་བ་མཆོག་དམན་མང་པོར་མཇལ་ཁ་དང་། དད་ལྡན་
འགའ་ཞིག་གི་ངོར་གསུང་ཚུལ་གྱི་རིགས་ཀྱང་ཏུ་མ་ཞིག་སྦྱུལ། གཙོ་བོར་ནི་
མཆོག་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཆོགས་དང་གསང་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་……
པར་རོ་གཅིག་ཅིང་། (༢༩༧) བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ངོ་བོ་མདོན་སུམ་ཏུ་
གཟིགས་པའི་བྱུང་འཇུག་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་པར་
འཆོ་བཞེས་དང་། སྤར་ཡང་ཉོར་ལྷུ་ལྟ་བུ་གསར་སྤལ་སེར་བྱེས་གྲ་ཆང་ནས་
གསལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་འདུ་ཁང་ཏུ་གོང་ལྷའི་ཡར་ཆོས་གསུམ་ནས་དབྱུ་……
རྒྱུགས་ཏེ། ཆོས་ལྷུ་བ་སྟོང་སྤག་ཏུ་མར་ཡོངས་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྐྱབས་མགོན་
དོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ནས་མཛད་པའི་སྤྲ་མ་མཛད་པའི་ཆོག་དངོས་གྲུབ་འདོད་……
འདོའི་བཤད་ལུང་མདོ་སྤགས་ཟབ་གནད་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། དེ་འཇུག་
དགེ་ལྡན་སྤག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུ་ཆེན་……
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་རྩ་ཆོག་……
གི་སྟེང་ནས་སྦྱལ་བ་དང་བཅས་ཡོངས་བསྐྱེད་ཞག་བཅུ་སྟོར་གྱི་བར་ཏུ་ཆོས་……
འཁོར་སྟོར་ཞིང་། འདི་སྐབས་གྱི་གསུང་བཤད་ཟབ་གནད་རགས་རིམ་རྣམས་
ཀྱང་བྲིན་གྱིས་སུ་བཏབ་པ་ལས་ཤེས་ལ། གསུང་ཆོས་གྲོལ་ཉིན་ལྟ་སེར་བཟུན་

པའི་ཉིན་བྱེད་ཆབ་མདོ་རྒྱལ་བ་འཕགས་པ་ལྟའི་མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་...
 མཚུལ་གྱི་གསུང་བཤད་དང་འབྲེལ་བར་གསལ་འདེབས་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེར་...
 ལྷན་པ་ནམས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་མཆོག་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་...
 ཆོགས་ལ་སྒྲོན་འདུན་གང་དུག་ལྷ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་བཞེས་བདུད་ཅིའི་...
 ཐིག་པ་ཆོས་ལྷ་བ་ཀྱན་བྱིས་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་རྒྱན་དུ་སྤུལ་བར་གྱུར། དེ་
 ནས་དེར་འདུས་ཀྱན་གྱི་དངོས་འབྲུལ་གྱི་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱང་དཔང་མཐོ་བར་...
 སྤུལ་ཏེ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ས་པོན་རྒྱབས་ཆེན་དུ་བསྐྱུན། འདི་ལོ་སྐྱབས་མགོན་
 ཉིད་ནས་གསུང་ཆོས་སུ་ཡང་བྱུར་ཅམ་བཀའ་སྤུལ་སོང་བ་ལྟར། སེ་ར་ཆོས་
 སྤེངས་སུ་སྤར་དུས་ལྟ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཞབས་...
 སེན་ཡུན་རིང་པོར་བཀོད་ནས་ཅུ་ཤེའི་རིག་ཆེན་རིག་པའི་རྒྱ་མཆོ་སོགས་...
 བཀའ་རྩོམ་མཛད་པའི་བསྟི་གནས་གཟིམས་ཁང་སེར་པོར་(༡༩༥༩) གྲགས་...
 པ་དེ། དུས་བྱིས་ཞིག་རལ་གྱིས་ཀྱང་དུམ་ཞིག་ལས་མི་འདུག་པར་དེ་ཉིད་
 ཉམས་གསོས་གྱིས་གཟིམས་རྒྱུང་གསར་རྒྱག་ཞིག་སྤུབ་ན་ལྟ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་...
 མཁྱེན་པའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། བང་ཆོན་སེ་ར་ཐིག་ཆེན་སྤྱིང་རང་གི་འདུས་
 རྩེ་བཤད་སྐབ་གོང་འཕེལ་གྱི་ཉིན་འབྲེལ་དང་། དགོས་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཡོད་
 པར་སྤྱིབ་བྲལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པས་ལྟ་སྐྱབས་མཆོག་སྤྱི་སྤེར་ནས་འགན་...
 བཞེས་གྱིས་གསར་རྒྱག་དགོངས་པ་གཏད་དེ་ཕྱག་མཛོད་སོགས་ལ་བཀའ་...
 ཐེབས་ལྟར་དྲངས་བཞེས་གྱི་སྤུལ་དུ་བསྐྱུན་ཅིས་དང་། ཡར་པོའི་དོ་དམ་སྤེ་
 ཡོན་བདག་ལ་བཞུས་དགོས་ཐེབས་ཤིང་། བཀའ་ལས་ཀྱང་སྒྲོན་ཡོད་ཀྱང་
 དུམ་དེ་བཞིན་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་བཅས། དེ་ནས་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་བྱི་འབྲུར་པོར་ཐེགས་མེད་པར་ཅིག་པའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཐོག་བྱི་རིམ་...
 ལྟ་ཁང་ལྟ་བུ། སྤྱིབ་གསར་བ་ནམས་ཀྱི་དཔེ་འཛིན་དང་། བསམ་གཏན་པ་
 ནམས་གྱིས་བསྟེན་མཆོམས་སོགས་བཞུས་ཆོག་པ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་ཐེབས་...

ནམས་ལ་མཚན་བརྟན་བསྐྱར་འཕྲིན་སྐྱེས་སྒྲོན་སྤང་སྐྱེས་སྤང་པའི་ཚུལ་རུ་འཛིན་པ་
 རུབ་ཟུར་གྱི་རྒྱས་ནས་ཅིག་རྒྱུ་བཅའ་བར་སྐྱེས་མར་འདྲོམ་དོ་གསུམ་ཅམ་བསྐྱེས་
 པ་ན་རྒྱུ་རེ་གཉིས་སྐྱེས་ཞིང་། ད་དུང་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱེས་པར་རི་ཞིག་ན་
 ཁང་པའི་རལ་རོལ་ལྟ་བུའི་ཁྲོད་ནས་ཅིག་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་བཟོ་བོས་
 ཆེད་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་ས་བཟང་བཅས་སྒྲེལ་མར་འཛད་མེད་དུ་བྱུང་བ་
 དང་། དེ་མཚུངས་ཐུ་ཡང་རྒྱུ་བཟང་རྒྱུ་བཟང་གིས་མཐར་བསམ་སྒྲོ་སྒྲི་ཁང་གི་
 རྒྱབ་རོལ་གྱི་གཤོང་དུ་རྒྱ་རྒྱས་པ་སྐྱེས་བྱུང་འདུག་པ་འདི་དག་ནི་སྒྲུབས་
 མཁོན་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་སྐྱེས་དང་བྱིན་རྒྱབས་ཆེད་མེད་པའི་རྒྱས་
 མཐུ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །དེ་ལྟར་(༡༩༩༩) མཐུན་སྐྱེས་ནམས་འབད་མེད་ལྟན་
 རྒྱབ་དུ་བྱུར་པར་རྟེན་ཁང་པ་ཡང་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་འགྱུར་པར་བྱུར་ལ།
 དེ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཉིས་མའི་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱི་ཅིག་ཁོངས་སུ་སྤར་གྱི་བྱུང་
 རྒྱུ་བྱིན་ཅན་དེ་ནང་རྟེན་སྒྲིང་པོའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པར་ཆོན་ཅི་ལེགས་ངེས་
 སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱང་དགོངས་བསྐྱེས་བཀའ་ཕེབས་ལྟར་བཀོད་པས་མཛེས་པ། དེའི་
 ཤར་དུ་བདེ་ཡང་རྒྱུ་དུ་ག་ཕེབས་དང་བཅས་པ་དང་། མེ་ཁང་སྐྱེས་བཀོད་
 པ་བདེ་བ་དང་བཅས་སྐྱེས་བསམ་སྒྲོ་བཀའ་བཀོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་པ་
 རྒྱས་སྐྱེས་བཞུགས་ལུལ་མཚམས་ཤིང་ཡིད་དུ་འབབ་པ་ལེགས་པར་བསྐྱེས་པ་
 རྒྱས་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་འཆང་ཉིད་ནས་བྱིན་རྒྱབས་མཛད་པའི་རབ་གནས་ཀྱི་མེ་ཏོག་
 སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱང་འཛོམ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་སྒྲུལ་པའི་སྐྱེས་ནས་རབ་དུ་གནས་
 པའི་ཆོ་གའི་ངེས་པ་ཡང་གནད་སྐྱེས་དུ་བསྐྱེས་པ་དང་བཅས་གཞིམ་བུལ་
 འགྱུར་མེད་ཀྱི་ཁམས་སུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེས་པར་མཛད། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་
 དངོས་འདུག་གསུམ་ཆེད་མའི་དངོས་པོའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆེ་བ་ཀྱང་སྒྲོ་བྱུང་རང་
 རྒྱས་འཕང་མེད་དུ་གཏོང་བར་མཛད་པ་ལས། གཞན་དག་ལ་ཁ་འཕངས་
 ཞལ་དཀྱི་སྐྱེས་སྐྱེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཛད་པ་ནི་བསྐྱེས་འགྱོ་སྐྱེས་སྐྱེས་ཡིངས་ལ་

ཤིན་ཏུ་གཅིས་པར་དགོངས་པའི་ངོ་མཚར་བའི་མཛེད་བཟང་རྒྱབས་པོ་ཆེ་.....
 ཉིད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལོ་ཡང་བཞི་ཕྱེ་གྲ་ཚང་གི་ཆབ་བཞེས་བྱགས་སྒྲོ་
 སྟགས་ལ་སྤར་རྒྱན་ཕེབས་བསྐྱེད་དང་། ལྷག་པར་ལྷ་རྒྱལ་དབང་འཛིན་ཉིན་
 གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་དག་དབང་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་འདི་ལོ་.....
 རབ་བྱུང་སྟོམ་བཞེས་གྱི་སྤྱད་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་བདེ་ལྷན་ཞིང་གི་མགོན་པོ་
 ཀྲུན་གཟིགས་ལ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་དབྱུས་འབྱུར་སའི་.....
 ཐིག་ལེར་འབས་སེན་བཀོད་ཉེའི་སྐབས་ཆེབས་བསྐྱེད་དང་སྤྱི་མཚམས་ལྷ་.....
 གནང་འོས་སྟགས་སྤྱི་ལྷའི་(༢༤༧༥) རིམ་པ་སྤར་ལྷག་ཏུ་བསྐྱུངས། ལྷ་ལྷན་ཏུ་
 ཆེབས་བསྐྱེད་གྲུབ་བསྐྱེད་མངལ་ཐུག་ཏུ་བྱོན་ནས་ལྷན་རྒྱས་ཐོག་པན་ཚུན་.....
 བྱགས་ནང་གཅིག་ཏུ་བཀར་བའི་དབྱེས་པའི་བཀའ་མཛིད་གྱི་རིམ་པ་སྤྱུལ་.....
 རེས་སུ་མཛེད། ཐུབ་དབང་ལྷ་ལས་བབ་པའི་རུས་ཆེན་གྱི་ཉིན་ལྷ་རྒྱལ་དབང་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་ནས་ར་ས་འཕྱུལ་སྤང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་
 ཆེན་པོར་ལྷ་སྤྱུལ་པོ་དངོས་དང་ནམ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་རྩོ་བོ་ཡིད་.....
 བཞེན་ཅོར་བུའི་སྤྱན་སྤར་གསུམ་ལྷན་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པའི་བྱུ་མཚོག་པཎ་ཆེན་.....
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་ལས། བསྐྱེད་པའི་ནང་མཛེད་སོ་སོ་ཐར་པའི་
 སྟོམ་པ་རིགས་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ཆོགས་སྤར་མ་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་
 ནམ་པར་དག་པ་བཞེས་ནས་རུར་སྤྱིག་གི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་ཀྲུན་གྱི་གཙུག་.....
 རྒྱན་ཐུབ་བསྐྱེད་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་བདག་པོ་ཉིད་ཏུ་མཛོན་པར་བཞེངས་ཤིང་།
 དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་གཞུང་ས་མཚོག་དང་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་སྟགས་གྱིས་གཙོས་.....
 པའི་ཆེ་རྒྱ་ནམས་ནས་བཀྲ་ཤིས་གྱི་དགའ་སྟོན་ཆེན་མོ་ཉིན་ཏུ་མར་ཁུས་པ་.....
 ནམས་ལ་ལྷ་མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཕེབས་བསྐྱེད་དགོས་ཚུལ་ཁུས་པར། འདྲེན་
 བྱེད་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་བཞེས་ཅམ་མ་ཟད་མི་མང་ཟིང་ལོང་ཆེས་པ་སྟགས་.....
 གྱི་བྱགས་གཡོང་སུ་དགོངས་ནས་སྟོན་ཆེན་རིགས་ལ་མ་ཕེབས་པར་དགོངས་

ཞུས་ཀྱིས་བཞུགས་འཇགས་བསྐྱངས། རིང་མིན་གཟུང་ཆོས་དགེ་བའི་ཉིན་
 ལ་ཀླུ་དབང་ཡབ་སྲས་མཆོད་ཡོན་ལྷན་ལས་སྒྲིལ་བཞེས་ལེགས་འབྲུལ་གྱི་.....
 མཛལ་ཞུར་ཕེབས་ནས་ལ་ཡས་ཕྱིན་ཡབ་སྲས་སོ་སོར་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཆོད་.....
 བཀོད་པ། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་རྟེན། རབ་དཀར་ལྷ་རྩལ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུངས་
 པའི་དངོས་འབྲུལ་དཔངས་མཐོ་བ་དང་། དཀར་སྒྲོ་འདེགས་ཤོམས། གསལ་
 ཞབས་གྱི་བསྐྱེན་བཀྱར་སོགས་གྲ་ཞོམས་པ་བཅས་དབྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་མཆོད་.....
 རྩོན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་ཐོག་ལ་ཀླུ་དབང་ཡབ་སྲས་མཆོག་(༡༧༠ན) ལྷན་ལས་.....
 བསྐྱེན་འགྲོའི་དཔལ་རུ་ཞབས་པད་ཡུན་རུ་བརྟན་པ་དང་། མཁས་བཙུན་
 བཟང་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་མཐའ་དག་ཐུག་མཚན་རུ་བཞེས་དགོས་
 སོགས་གྱི་གསལ་འདེབས་ནན་ཏན་རུ་ཞུ་བར་མཛད། ཡབ་སྲས་མཆོད་ཡོན་
 ལྷན་ལས་ཀྱང་དབྱེས་འཇུག་གྱི་ལང་ཆོ་གསལ་པོར་དོམས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་
 རྩོ་རྩོ་འཆང་ཉིད་ནས་ཀླུ་བསྐྱེན་འཛིན་སྦྱང་སྤེལ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་མཛད་
 འཕྲིན་སྐར་ལྷག་དགོས་པའི་བཀའ་བཟང་དང་ཆབ་མཆུངས་མཛལ་སྒྲིག་.....
 དངོས་སྦྱེས་ཀྱང་གཏོས་ཆེར་འབྲུལ་བར་མཛད། དེ་དག་གི་བར་སྐབས་ནམས་
 ལུ་བཞི་སྒྲེར་བཞུགས་རིང་བཀྱས་ལྷན་གྱི་ཞབས་གས་སོགས་མཐའ་དབུས་གྱི་
 གཏུལ་བྱ་དད་ལྷན་རུ་མར་མཛལ་ཐུག་བཀའ་སྒྲིབ། ཟང་ཟིང་གི་གནང་སྦྱིན།
 འདོད་ཆོས་ཉུང་རུའི་རིགས་དང་། ལྷང་དོར་གྱི་ཐུགས་བརྟག་སོགས་བར་
 མཚམས་མེད་པར་སྦྱུལ་བའི་སྒྲི་ནས་འགྲོ་དོན་རྒྱབས་སོ་ཆེ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་.....
 བར་ཐུར། དེ་ནས་ཀྱན་གཟིགས་པའི་ཆེན་མཆོག་རིང་མིན་སྐར་ཡང་གཙང་
 རུ་ཕྱིར་ཕེབས་བསྐྱངས་གདོང་ཕེབས་རྫོངས་དངོས་འབྲུལ་དང་བཅས་མཛལ་
 ཞུར་བྱོན་ནས། ལྷན་རྒྱས་ཐོག་ཞབས་པད་ཡུན་བརྟན་གྱི་སྒྲི་ནས་ཀླུ་བསྐྱེན་
 གྱི་འཛིན་སྦྱང་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་གོང་རུ་སྤེལ་བའི་མཛད་པ་
 འཕྲིན་ལས་དང་། ཐུགས་བསྐྱེད་གྱི་འཇུག་པ་རྒྱ་མཆོད་རུས་རྒྱབས་བཞིན་

ནམ་ཡང་ཡོལ་བ་མེད་པ་དགོས་ཚུལ་གྱི་གསལ་འདེབས་དང་། ཚུར་ཡང་ཀུན་གཟིགས་མཆོག་ནས་ཐོན་གནང་དངོས་སྤྱོད་བཟང་པོ་དང་འབྲེལ་བར་དམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཞབས་པད་བརྟན་པ་དང་། རྗེ་སྤྱོད་པའི་བསྟན་པའི་ཁྱུང་ཆེན་འདེགས་པ་ལ་ཐུགས་རྗེ་དང་། མཛད་འཕྲིན་སྤར་ལྷག་དུ་གནང་དགོས་ཀྱི་བཀའ་མཆིད་ཞིབ་རྒྱས་སུ་མཛད། ཆེབས་བསྟུར་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ཀྱང་ཆེབས་བསྟེལ་དང་ཐེབས་དར་མཆོམས་ཁྱུ་སྟགས་འབྲུལ་(༡༧༠བ) བར་མཛད། དེ་དག་གི་མཛད་འོས་རྣམས་ཀྱབ་བསྟུན་སེ་རར་ཐེབས་བསྟོད་གིས་འདུ་ཁང་ཡང་སྟོང་གཟིམས་རྒྱུ་དུ་བཞུགས་འཇགས་དང་། རིང་མིན་འཆར་ཅན་གྱི་ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱ་མཛད་དེ་ཟབ་ལམ་རྗེ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ངང་དུ་ཡུན་རིང་སྟན་ཆགས་སུ་བཞུགས་ཤིང་། ལོ་གསར་གོང་ཅམ་ལ་བཞི་སྟེར་ཕྱོན་ནས་ལོ་མཇུག་གི་མཛད་འོས་སྟགས་སྤར་ལམ་ལྷར་བསྟུངས་སོ། །ལོ་འདི་ནང་ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཆེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་སྟོ་བྱར་དུས་མིན་རྒྱུང་འཁྲབ་ཆེན་པོ་ལྷང་བས་སེར་བྱས་གྲ་ཆང་རྗེ་གཙལ་གྱི་དར་ཆེན་ཆག་འབྲེལ་དང་། དེའི་སྟོ་གོང་འགའ་ཞིག་ནས་བྱས་གྱི་ཆོས་རྩ་དང་། རྒྱུད་སྟོད་གྱི་ཆོས་རྩ་བཅས་ནས་སྟོན་ཤིང་གི་སྟོང་པོ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་འབྲེལ་བ། སེ་ར་སྤར་མཇལ་གྱི་སྟོ་རྩ་སྤར་མི་གྲགས་གྱི་གངས་ཆོན་ཆེ་བར་བབ་པ་དང་རྩ་སྟོང་གདན་ས་དུའང་གངས་ཆོན་གྱིས་ཤིང་གཡོར་ཆེར་འབྲེལ་བ་སྟགས་མཆོན་མ་ངན་པ་སྟོ་ཆོགས་ཞིག་ལྷང་བ་ནི་འོག་ནས་འབྲུང་བ་ལྷར་རིང་མིན་བསྟན་འགྲོའི་བཞེགས་དབང་ལྷང་བ་དོ་བས་མགོན་པོ་མཆོག་སྟོ་སྟུན་གྱི་རྣམ་པ་བཞེས་རྒྱ་སྟགས་གྱི་རྟགས་མཆོན་དུ་མཛོན་ལོ། །

༥ དེ་ནས་དངོས་པོ་ཞེས་པ་ཤིང་གྱི་གནམ་ལོ་རྒྱལ་པོའི་རང་ཞལ་གསར་ཆོས་སྐབས་དུས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོའི་མཛད་སྟོ་རྣམས་དང་། ལོ་གསར་ལེགས་དར་འབྲུལ་མི་སེར་སྟོ་མཆོག་དམན་རྣམས་ལ་མཇལ་ཁ། རྒྱལ་དབང་

མཛོད་ཡོན་ནམས་ལ་གསར་ཆོས་ཀྱི་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱི་ལྟ་རིག་འབྲུལ་རྒྱ་ནམས་་་་
 ལྟ་རིག་ལྟར་དང་། ལྟ་ལྟ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་རིང་རྒྱུང་དང་འབྲུས་
 མཐའ་ལྟས་པ་ནམས་ལ་མངལ་ཁ་བྱིན་རྒྱབས་སྦྲུལ་འད་སོགས་རིམ་སེལ་རྒྱ་་་་
 བསྐྱེད་སྤྱོད་སྟོན་ལམ་གྲོལ་བསྐྱེད་འཆར་ཅན་གྱི་གསུང་ཆོས་གནང་བཞེད་ལ།
 དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུག་ཅུམ་ནས་རྒྱུང་བཟང་སྤྱོད་འབྲུག་གི་ནམ་པ་་་་
 བཞེས་པར་རྟེན་ཏུ་ཅང་འབྲུས་ཆོགས་ཆེ་བར་མི་མཛད་པར་དགོངས་ནས་་་་
 བཞི་སྟེའི་འབྲུ་ཁང་རྒྱུ་འཕགས་པ་ལྟ་དང་། བཤད་སྤྱིང་མཆོག་སྦྲུལ་རིན་
 (༢༡༡ན) བོ་ཆེ། སེམས་དཔའ་རིན་པོ་ཆེ། ཞི་བ་ལྟ་དང་། རྩགས་ར་་་
 སྦྲུལ་སྦྲུ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་སྤྱོད་སྦྲུལ་ཁག་དང་། ཆོགས་པ་དམངས་ཉིས་སྟོང་
 བཀལ་བ་ཅུམ་ལ་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་པོ་སོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་གྱིས་མཛད་་་་
 པའི་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་སྦྲུང་དོན་བརྟན་མར་གྲགས་པའི་བཤད་ལུང་ཉོར་་་
 གྲོ་གཉིས་པའི་ཆོས་གསུམ་ནས་བཙོ་ལུང་བར་སྦྲུལ་ཞིང་། འདི་སྐབས་་་་
 ཀྱི་གསུང་བཤད་བཟང་བཟང་གནད་གལ་ཆེའི་རིགས་ནམས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་མདོར་་་་
 བསྐྱེད་བྱུར་རྒྱུ་བཀོད་ཡོད་ཅིང་། འདིའི་རིང་རྒྱུང་གཞུང་ས་མཆོག་ནས་
 འཆར་ཅན་གྱི་མང་ཇ་དང་། སྦྱོན་བདག་རིགས་ནས་ཀྱང་མང་འབྱེད་་་་
 སོགས་རྒྱ་ཆེར་ཞུས། གསུང་ཆོས་གྲོལ་ཉིན་སེམས་བསྐྱེད་མཛོད་པའི་སྐབས་
 གཞུང་ས་མཛོད་ཡོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནམས་ནས་གཏང་རག་གི་དངོས་་་་
 འབྲུལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ཡོངས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་སེར་སྦྱང་་་
 མཁན་བྱུར་གྲགས་པ་མཁས་གྲུབ་ནས་མཐུལ་གྱི་གསུང་བཤད་ཆོག་དོན་ཕུན་
 སུམ་ཆོགས་པ་སྦྱོན་འབྱུར་འབྲུམ་གྱི་ལང་ཆོ་དང་ལྟ་པའི་ངག་གི་ལམ་ལས་་་
 གྲངས་ཉེ་ཞབས་པད་ལུན་རྒྱུ་བཟན་པ་དང་། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་འཁོར་རྒྱན་མི་
 ཆད་རྒྱུ་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་གསོལ་བ་རྒྱ་ཆེར་བཏབ་པ་ནམས་ལ་རེ་བ་འབྲས་་
 ལྟ་རྒྱུ་མཛོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་བཀའ་བཟང་གི་བརྟན་ཅི་ཆོས་ཞུ་་་

བ་ཀྱན་གྱི་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་མངོས་པའི་རྒྱན་དུ་སྦྱལ་བར་མཛད། གསུང་
 ཆོས་འདི་ནི་མགོན་པོ་མཆོག་གི་བཞི་སྟེར་འདུས་པ་དམངས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱར་བའི་མཐའ་མ་ཡིན་ཅིང་། འདི་དུས་གསུང་བཤད་གྱི་བྱུང་རྣམས་སུ་
 སྤར་པན་ཁོ་བོས་ལོ་ལོ་བཞིན་ཆོས་རི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་.....
 མཆོག་དམན་ཀྱན་གྱིས་སྤང་དོར་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་ནི་སྤར་གང་བཤད་.....
 པ་རྣམས་གྱིས་པལ་ཆེར་འབྱས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་སྤང་སྤངས་མ་བྱས་ན་ནི་
 ཡང་ཡང་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་དགོས་པས་དཔེན་པར་མ་བཟད། ད་ནི་ལོ་འོ་བབ་
 སྟགས་གང་ཅི་ནས་འཆད་ཀྱང་མི་སྤུབ་པར་འདུག་ཅིང་། འོན་ཀྱང་ད་དུང་ལོ་
 རེར་(༡༧) ཆོས་ཐེངས་རེ་མ་ཆག་ཅམ་ཨེ་ཡོང་བལྟ་ཅིས་ཡིན་ཅུང་ཕྱི་ལོ་.....
 ནས་བཞི་སྟེ་སྟགས་སུ་ཡོང་སྤུབ་མིན་མི་ཤེས་པས་སེ་ར་རང་ལ་སོས་དལ་བོས་
 བདེར་སྟོང་འདུན་བཅས་གསུང་ཆོས་ཀྱང་སེ་རར་གནང་ཨེ་སྤུབ་ལྟ་རྒྱ་ཡིན་.....
 རྒྱལ་སྟགས་འབྱུང་འབྱུར་ལུང་བསྟན་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གསུང་གི་རྟགས་དུ་
 མ་ཞིག་ཐེབས་པར་བཞེན་སྐྱའི་གམ་བཅར་བ་རྣམས་དང་། ཆོས་ཁྱབ་རྣམ་
 དཔྱད་ཅན་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནས་གསུང་རྟགས་འདི་དག་ལ་དཔགས་ན་དགོངས་.....
 པ་བཟང་ངན་རིམ་འདྲ་ཞིག་གཏད་ཡོང་ཆ་མི་རྟོགས་ཅམ་འདུག་ཅེས་ཐེ་ཆོམ་...
 དང་སོམ་ཉི་འོ་དུ་བར་རྒྱུད་པར་གྱུར། བཀའ་ཆོས་འདི་སྐབས་ཡར་མར་.....
 ཐེབས་བཞུགས་སྟགས་ལ་ཅུང་བཟད་སྐྱེ་ངལ་ཅམ་ལྟ་བུ་འདུག་ཀྱང་རང་བཞིན་
 སྐྱེ་ཁམས་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་བབ་ལྟ་བུ་ཨེ་ཡིན་གསུང་པ་ལས་སྟན་སྟགས་ཅི་.....
 ཡང་མེད་རྒྱལ་བསྟན་པ་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བརྟེ་བ་ཆེན་པོ་ཤས་མི་བཟོད་...
 པ་དང་ལྟན་པའི་དབང་གིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་འབྱེད་པའི་མཛད་.....
 པ་མཐའ་དུ་སྦྱལ་བར་དགོངས་པའོ། །དེ་ནས་ཀྱང་ཆོགས་མཆོད་གྲོལ་ཉིན་
 ཉོར་ཁླ་གསུམ་པའི་ཡར་ཆེས་གཅིག་གི་སྟོན། འབྲས་སྟོ་མང་ཨ་ཏན་གྱི་སྦྱལ་
 པའི་སྐྱ་ནས་བསྐྱལ་མ་ཁུས་པར་རྟེན། བདག་ཅག་སྟོབ་མ་ཁུང་འདུས་འགའ་

ཞིག་ལ་བཞི་ཕྱེད་སྒྲིབ་འཕྲུར་སྒྲིབ་གི་རབ་གསལ་ནང་དུ་དཔལ་མགོན་ཞལ་གྱི་
 རྗེས་གནང་དང་། འཇིགས་བྱེད་གྱི་སྐྱེགས་བརྒྱུད་རྗེས་གནང་སོགས་འདོད་
 ཚུལ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་དགྲུས་བཞིན་དུ་སྐྱེལ་བར་གྱུར། འདི་ལྟ་དཔུ་གདུགས་
 དང་རྟ་དར་བཅས་གསར་བཟོས་གྱིས་ལྷ་བ་བཞི་པའི་ནང་གདན་ས་རྩ་སྒྲིབ་
 དུ་ཆེབས་བསྐྱེད་བསྐྱེདས་བཞེད་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་དགོངས་པ་བཅུ་མོ་ཞིག་.....
 འཁྱུངས་ཅུང་། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཅམ་ནས་སྐར་གྱི་སྐུ་འཁྱུག་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་འཛང་གི་
 རྣམ་པས་སྐྱེན་ཚུལ་སྒྲིབ་ཅམ་བཞེས་པར། དགའ་སྤྱིང་ཞེས་ཆེ་སོགས་སྤལ་དུ་
 གདན་དྲངས་ནས་གསོལ་སྐྱེན་འདུལ་བཞེས་མཛད་པར་སྐྱེས་ཉིད་གྱི་སྐྱེན་བབ་
 གཞི་འཇགས་(༡༧༩༩) ལྷ་གྱུར་ཅུང་། ཡང་སྐྱུར་སྐྱེད་དུ་བབ་པའི་ཚུལ་དང་།
 ལྷག་པར་དེ་སྐྱེན་ཅམ་ནས་ཆབ་ཅུང་བཅུང་བཞེས་ཡོད་འདུག་པ་ཡང་མཛོན་
 རྗེས་གསལ་དུ་གྱུར་པ་སོགས་གང་ཅི་ནས་སྐྱེན་བབ་ཤིན་དུ་སྐྱེ་ཚུལ་བཞེས་པར།
 མི་རྗེ་ཕྱག་མཛོད་མཆོག་ནས་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་གྱིས་ཐུལ་དབང་མཛོད་.....
 ཡོན་དང་། ཡོངས་འཛོན་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་སོགས་གྱིས་གཙོས་པའི་
 རྒྱུས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་དང་། རྒྱབས་མགོན་ཉིད་གྱི་ལས་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་
 རྒྱབ་པ་ལ་རྣམ་ཀྱན་མཐུ་སྒྲིབས་རུས་པ་སོགས་པ་མི་མངའ་སྤྱང་མའི་གཙོ་བོ་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཚུ་བརྒྱད་ཐུལ་ཆེན་ཀམ་འཕྲིན་ལས་གྱིས་གཙོ་མཛད་པའི་.....
 བསྐྱེན་སྤྱང་ཁག་བཅས་ལ་ནན་ཏན་གྱི་བརྟག་ཁྱུའི་སོག་། དེ་དག་གི་དགོངས་
 དོན་ཞབས་བརྟན་སྐྱབ་འོས་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་ཅུང་བཅུང་ཅམ་ཡང་ལེ་ཤོར་དུ་
 མ་སོང་བར་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གཙོ་གྱུར་གྱི་འདུས་སྡེ་ཆེ་
 ཅུང་ཀྱན་ལ་མང་འབྱེད་སྒྲིབ་ཆེ་བ་དང་། ནང་ཆོན་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་གི་
 ཆོགས་ཆེན་དང་གྲུ་ཆོང་སོ་སོ་ཁམས་ཆོན་ཁག་བཞི་ཕྱེད་དང་རྩ་སྒྲིབ་བཅས་གྱི་
 འདུས་པ་ཀྱན་ལ་མང་འབྱེད་སོགས་གྱི་བསྐྱེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེའི་སོག་ཐུལ་བའི་.....
 བཀའ་བསྐྱེན་རིན་པོ་ཆེ་གསུང་སྒྲོག་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་ཆོན་གྱི་རིགས་དུ་

མ་བརྒྱ་སྟོང་གི་འབྲམ་སྟགས་གྲངས་བསྟག་མང་བ། སྒྲལ་མ། ཆེ་མདྲ་ཆེ་
གཟུངས། གཏུགས་ཤེར། སེང་གདོང་མའི་བསྒྲིག་བསྒྱུར་སྟགས་འབྲམ་ཐེར་དུ་
མར་ཡོངས་པ། ཆོས་སྤྱང་ཁག་རྣམས་ལ་བསྐྱང་འཕྲིན། མཆོད་འབུལ་ཆོགས་
སྟོང་སྟགས་སྟོང་ཆར་གི་ཆར་དུ་ཡོངས་པ། རྩོ་ཤྲུག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རྣམ་
གཉིས་ཀྱིས་གཙུག་མཛད་པའི་ཐག་རིང་བྱང་གི་རྟེན་གནས་བྱང་པར་ཅན་ཀྱན་
ལ་མཆོད་སྟོན་སྟོན་ཤལ་གྲངས་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བཤས་པའི་ལག་ནས་ཆེའི་
འདུ་བྱེད་གཏོང་བ་ལ་ངེས་པར་ཉེ་བའི་ལྷག་ཆེག་གི་ཆེག་སྟོང་སྟོར་གྱི་སྟག་སྟུ་
སྟགས་རྒྱ་དངོས་ལ་འཕང་མེད་(༡༧༩༧) ཀྱིས་གཏོང་བའི་སྟོ་འཕར་སྟེ་སྟེ།
ཞབས་བརྟན་གྱི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་སྦྱབ་གནང་དང་། སེ་ར་ཆོགས་
ཆེན་དང་ཤུ་ཆར་ཁག །ཁམ་ཆན་རྣམས་སོ་སོ་ནས་ཀྱང་དང་སྤང་གིས། ཆོས་
རྩ། ཤུ་ར། མང་ར་སྟགས་སྐམ་སྟོན་གྱི་ཆོགས་རྒྱན་དང་འཕར་མ་མཐའ་སྟས་
པའི་སྟོ་ནས་ཆར་མས་མས་འདུན་ཅེ་གཅིག་པས་ཞབས་བརྟན་ལ་ཉིན་མཆོན་
འཁོར་ལྷག་དུ་འབྱུང་སྟམ་བཏོན་ཅིང་། སྦྱབས་མགོན་དེ་མོ་ནོ་མིན་ཉན་ཆེན་
པོ་དང་། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས། བཤད་སྤྱིང་མཆོག་སྟུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྟགས་
སྟགས་རྩེ་དང་བདེན་ཆེག་ལ་མངའ་འཕྱོར་བའི་སྦྱོས་ཆེན་རྣམས་དང་། སེ་
འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མ་ལས་སྟེ། འདུས་པ་དམངས་དང་བཅས་པ་ནས་
རྒྱལ་བཟུན་སྦྱི་དང་། བྱང་པར་ཞུ་སེར་གྱི་རིང་ལྷགས་འདི་ཉིད་དེང་དུས་
ཉམས་དམའ་བར་གྱུར་པའི་སྐབས་འདིར་སྦྱབས་མགོན་སྟགས་རྩེ་ཅན་ཉིད་
ནས་ཀྱང་སྟགས་ལས་རྒྱང་དུ་འུལ་གྱིས་ཡལ་བར་འདོར་བའི་དགོངས་བཞེད་མི་
གཏད་པར་སྦྱར་དུ་སྦྱོན་རྒྱལ་གཞི་མེད་སིང་དྲངས་གྱི་ཐོག་སྟོན་གྱི་ཞལ་བཞེས་.....
ལྟར་བཤང་བྱ་བྱ་ལའི་བར་དུ་འཆོ་ཁིང་བཞེས་པའི་ངོས་ནས་གཏུལ་བྱའི་.....
ཆོགས་ལ་ལོ་ལྟར་བཟུས་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་སྟོར་སྦྱབ་པ་ཞིག་
ཅི་ནས་སྟགས་རྩེ་ཆེ་དགོས་ཞེས་ཆར་མས་ཁ་ཅམ་མིན་པར་སྟོང་ཐག་པ་ནས་

གསལ་བ་ཡུར་ཚུགས་སུ་ལན་ཅིག་མིན་པར་བཏབ་པ་ན། རྒྱགས་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་
 སོའི་གཞན་དབང་རུ་ཡུར་པའི་དབང་གིས་ཆང་མས་རྗེ་ལྟར་གསལ་བ་བཏབ་
 པའི་དོན་བཞིན་ད་རེས་ཀྱི་སྐྱོན་གཞི་འདི་ཉིད་ཡུར་རུ་དྲངས་བསྐྱེད་ཡོང་བ་
 དང་རེ་ཞིག་འཆོ་བ་ཞིག་དགའ་མ་ཡེ་ཡོང་གི་སྐྱོན་འདུན་བྱེད་ཅིང་། མཆོག་
 དམན་ཀུན་གྱིས་སྤར་ཕན་ཀྱང་རིམ་གྲོ་སྐགས་ལ་འབད་བཙོན་གང་ཆེ་བའི་ས་
 འདུག་པ་ཅི་ནས་ལེགས་ཤིང་། ད་དུང་ཡང་རེ་ཞིག་སྤར་རྒྱན་ཕུ་འབྱུང་གོང་
 གོང་འཕེལ་རུ་སྐྱབ་པ་དང་། རང་ངོས་ནས་ཀྱང་མཆོག་གསུམ་ལ་ཆེ་གཅིག་
 གསལ་བཏབ་གང་དྲག་(༢༧༥ན) བྱེད་ཚུལ་སྐགས་ཀྱི་བཀའ་བཞེས་བཟང་སོ་
 ཕེབས་པ། ལྟག་པར་དེ་གོང་ཉིན་གཅིག་སྤོང་ཆེ་ལ་གཟུགས་སྤྲི་དཀྱིལ་
 འཁོར་སྐྱོན་པའི་ཚུལ་མེད་ཅིང་རྒྱགས་རིག་ཀྱང་དྲངས་ཆ་ཅི་ཆེ་དང་། དབྱེས་
 ཉམས་ཤིན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་དང་བཅས་སྐྱབ་ཁང་སྐྱལ་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྤེད་
 ཆང་སྐྱལ་པའི་སྐྱ། རྒྱག་མཛོད་ཆེན་མོ། །དགའ་གྲིང་ཨེམ་ཆེ་མཁན་པོ་སྐགས་
 རྒྱང་བསྐྱས་ཞབས་དྲུང་རུ་འཁོད་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་འཕེལ་གདུང་དང་བྱིན་
 ཉེན་སྐགས་གྱིས་གསལ་རས་སྐྱལ་ཞིང་། ཁོ་པོས་སྤར་ཕན་ཀྱང་རྗེ་བླ་མའི་
 བསྐྱན་པ་ལ་བསམ་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོན་ས་བྱ་བ་མི་དམན་པར་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་བ་
 དང་། གདན་ས་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་མཐའ་དབུས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་ལེར་སྐྱ་
 མཆོག་དམན་ཀུན་ལའང་ཕན་པ་ཆེ་ཅན་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་བས་ད་སྟེ་འགྲོད་པ་.....
 མེད་ཚུལ་སྐགས་དགོངས་པ་གཞན་རུ་གཏད་པའི་བཀའ་རུ་མ་ཞིག་ཕེབས་.....
 པར། དེ་སྐལ་ཞབས་གས་གཞན་རྣམས་ཕྱིར་སོང་གྲུབ་བསྐྱར། རྒྱག་མཛོད་
 ཆེན་མོ་ནས་སྐྱབ་ཁང་སྐྱལ་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྤེད་ཆང་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་རྣམ་
 གཉིས་བཅས་སུ་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་ནས་བཀའི་ཕེབས་སྐྱོ་འདི་དག་ལ་.....
 གཞིགས་ན་ཞིང་ཁམས་གཞན་འབྱོན་གྱི་དགོངས་བཞེད་མི་གཏད་པའི་རེས་...
 པ་མི་འདུག་པས། དེས་ན་བོད་གངས་ཅན་གྱི་བསྐྱན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་

དང་། དེའི་ནང་ཚན་རྗེ་སྤྲུལ་ཙམ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་འཛིན་སྤྱོད་
 གྲེལ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པོ་དང་། སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་འདུས་སྡེས་མཆོན་
 བདག་སོགས་མགོན་པོ་གང་ལ་རེ་སྟོས་འཆར་བའི་མཐའ་དདུས་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་
 རྣམས་ཡལ་བར་མི་འདོར་ཞིང་། ལྷག་པར་སྤར་དུས་བྱུགས་སྤྲུལ་ལྷ་རྩྱ་རྩྱ་
 རྗེ་འཆར་སྤྱོད་པེབས་གནང་ཉི་དང་། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་རྩི་འཆར་ཆེན་
 པོའི་སྤྱན་སྤར་མགོན་པོ་ཉིད་བཟང་བྱ་བརྒྱུད་ཅུ་གྲངས་གྱི་བར་དུ་བཞུགས་
 པའི་ཞལ་(༢༧༩༧) བཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གདན་ས་གསུམ་སོགས་འདུས་
 པ་མཆོག་དམན་ཀྱན་ལའང་དེ་ལྟར་དུ་བཞུགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་བཅས་
 ལགས་ན། ད་ཆ་སྟོན་གྱི་ཞལ་བཞེས་དམ་བཅའ་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་སྤྱོད་
 བསྟན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། ཡང་སྟོས་བདག་སོགས་རྣམས་ལ་བྱམས་དང་
 རྟོང་རྗེར་དགོངས་ནས་སྤྱན་དྲངས་བཞེས་གྱིས་ཞབས་པད་ཡུན་བརྟན་དགོས་
 ཚུལ་ནན་ཏན་བྱག་དང་བཅས་ཉི་ཞུས་པར། བཀའ་པེབས་སྤྱུ་ཁོ་པོས་སྤར་
 ཁས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་སོགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ནའང་། གཙུ་ཆེར་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྩི་འཆར་
 འཆར་ཆེན་པོར་ཡང་ཁོ་པོ་རང་ནས་མཆུལ་ཉིན་གསུམ་ལྟ་རེག་དང་བཅས་
 ཉི། དཔྱད་གངས་དཔྱད་བརྒྱ་ཟིན་གྱི་བར་དུ་ཨ་ཞབས་པད་བརྟན་དགོས་ཞུས་
 པ་བཞིན་རྩི་འཆར་གསུང་དྲི་མ་མེད་པས་དེ་དོན་ངེས་པར་བཞུགས་པའི་ཞལ་
 བཞེས་ཀྱང་དངོས་སྤྱུ་མཛད་པ་མ་ཟད། ཁོང་རྣམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྤྱེ་
 འཆི་ལ་རང་དབང་སྟོབ་པ་ཡིན་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་བཞུགས་སྤྱུ་བཞེད་
 བ་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་ཡང་བཞུགས་པར་ཅུས་ནའང་། རྟོགས་དུས་གྱི་འགྲོ་
 བ་རྣམས་འདུལ་བར་དཀའ་བའི་དབང་གིས་ཡུན་རིང་པོར་བཞུགས་ཀྱང་
 དོན་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བར་གཟིགས་ནས་སྤྱོད་དག་ཞིང་དུ་གཤེགས་ཚུལ་
 བསྟན་སོང་བ་བྱེད་རང་རྣམས་གྱི་སེམས་གསལ་བཅས། དེས་ན་ཁོ་པོས་ཀྱང་
 སྤར་དུས་ལོ་གཞིན་དབང་པོའི་སྤྱོད་ལྷ་ཆར་བའི་དུས་སྤྱི་ཅལ་ཅི་ཡོད་གྱིས་

བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་བཀྱིས་པ་ཡིན་ཅིང་། ད་ནི་ན་ཚོད་
 ཀྱང་མཐོ་བའི་ཁར་གཟུགས་གཞི་བབ་ཕྱི་བ་དང་། འདྲེན་བྱེད་ཀྱང་མི་གསལ་
 བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུན་རིང་བསྐྱད་ཅུང་བསྟན་འགྲོར་ཕན་ཐོག་ཆེ་བ་
 ཞིག་རང་ཡོང་དཀའ་འདུག་ཚུལ་ཕེབས་པར། སྤྱི་ཡང་དགོངས་བཞིན་དེ་
 ལྟར་རྩ་མ་སོང་བར་རེ་ཞིག་བདག་སོགས་དད་འདུས་ཚང་མས་གསོལ་བ་བཏབ་
 པའི་དོན་བཞིན། བྱམས་དང་སྦྱིང་རྗེས་མི་བསྐྱད་པར་ཞབས་པད་བཟན་པའི་
 བཀའ་བཞིས་(༢༧༤) ཡོད་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་
 ལན་གཅིག་མིན་པར་འོ་དོད་ཆེན་པོས་ཁྱས་པར། ན་ཚོད་དང་འདྲེན་བྱེད་
 བཅས་བསྟན་འགྲོར་ཕན་པ་དཀའ་ནའང་བྱེད་ནམས་ནས་ཁྱ་ནན་ཆེ་བ་མ་
 ཟད། ལྷང་སྐྱུ་རིན་པོ་འི་ཡང་ཆེ་འདྲིར་ལན་ཅིག་མཇུག་ཐུབ་རེ་བཅས། རེ་
 ཞིག་འཆོ་བའི་སྟོན་འདུན་མཛད་རྒྱུའི་ཞལ་བཞིས་བཟང་པོ་ཐོབ་འདུག་ཅིང་།
 དེས་ན་མགོན་པོ་བཀའ་དྲིན་ཅན་འདི་ཉིད་བདག་སོགས་རུས་ངན་གྱི་སྐྱེ་པོ་
 རྣམས་བསོད་ནམས་དམན་ཅིང་། སྤང་དོར་གོ་ལོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྦྱོད་པས་
 ཐུགས་ཡིད་ལྟག་པར་འབྱུང་སྟེ་རེ་ཞིག་ཞིང་ཁམས་གཞན་ཏུ་འབྱོན་རྒྱུའི་དགོངས་
 པ་འདི་རུས་ནས་གཏད་ཆར་བ་ཞིག་ཡིན་སྤང་ཅུང་། གཏུལ་བྱ་ཀུན་གྱི་གསོལ་
 བ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་ནན་ཆེར་བཏབ་པའི་དབང་གིས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་
 པོས་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་སྤྱི་ཡང་སྐྱ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 ནས་རེ་ཞིག་བར་འཆོ་བཞིས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏད་པར་མངོན་ལ། དེར་ཉེན་
 རིང་པོར་མ་ལོན་པར་ཆབ་གྱི་རྣམ་པའང་རིམ་དྲུངས་གྱིས་ཟླ་གཅིག་ཁོངས་
 ཅམ་ལ་སྟུན་གཞི་མེད་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །

༥ སྤྱི་པ། འཕོ་འགྱུར་སྟེ་འཆི་སྤངས་པའི་དོ་རྗེའི་སྟུ། །བཟང་རིང་བསྐལ་
 པའི་སྟོན་ནས་རྟེན་ཟིན་བྱིར། །སྟུན་དང་རྒྱད་པའི་དྲི་མས་ཆ་ཅམ་ཞིག །ནམ་
 ཡང་གོས་པའི་རང་ཚུལ་དམིགས་སུ་མེད། །དབང་བཅུའི་རྒྱལ་སྤྱིད་དབང་ཏུ་

མཛད་པས་ན། །བསྐྱལ་པའི་བར་རམ་བསྐྱལ་པ་ལས་ལྷག་པར། །རྫོ་རྗེའི་སྐུ་
མཆོག་རྫོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ། །བཞུགས་སུ་བཞིན་ནའང་བཞུགས་པར་སྤྲོད་
པ་ཉིད། །འོན་ཀྱང་གདུལ་དཀའ་ཚོད་དུས་སྐྱེ་པའི་སྒྲོ། །བྱང་བསྟན་ཐུག་པའི་
ཁོང་པར་འཕྲིན་ལས་ཀྱི། །ཉིན་བྱེད་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་ཆེས་ཕྱ་བའི། །ངང་
ཚུལ་འདི་ཡིས་སྤྲོད་ཐུགས་ཤིན་དུ་འབྱུང་། །སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་དུག་
ཚུའི་རྒྱན། །མི་དགའི་བ་སྒྲོང་དག་པོར་གཡོ་བའི་ཤུགས། །ཤུགས་(༢༧༤༡) རྗེའི་
ཆུ་ལོན་བརྒྱས་ཀྱང་བསྐྱོག་དཀའ་བར། །གཟིགས་ནས་ངལ་བསོར་གཞིལ་བར་
མངོན་དུ་སྤྱུགས། །དེ་ཆེ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲོ་མའི་ཆོགས། །ཀྱུན་གྱིས་ངད་
པའི་ཆུ་འཛིན་གཡོ་བ་ལས། །གསོལ་འདེབས་གདུང་བའི་སྒྲ་དབྱངས་སྤྲོ་གི་
སྒྲ། །ལན་གཅིག་མིན་པས་སྤྲོད་གི་ཤུགས་རྗེ་བསྐྱུལ། །ནམ་ཀྱུན་འགྲོ་ལ་ལྷག་
པར་བཅེ་བའི་ཤུགས། །ཏ་ཅང་རྗེས་སུ་གོམས་པའི་གཞན་དབང་གིས། །སྐར་
ཡང་སྐྱ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་ལྟམས་ནས། །སྤྱན་བལ་བྱང་འཇུག་རྫོ་རྗེའི་སྐུ་དུ་
བཞིངས། །དམ་པའི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཚུལ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ལུས་
བརྗོད་པ་ཆེས་དཀའ་ཡང་། །ཡང་དག་ཆད་མའི་ངག་གིས་ཆ་ཅམ་སྤྲོད་། །སྤྲོད་
འདིའང་གདུལ་བྱར་སྤྲོ་པའི་ཆེད་ཁོ་ན། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱེད་བའི་
ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་འཕྲིང་བའོ། ། །

༥ ། དེ་ནས་ཀྱང་སྐྱུའི་འཕྲོད་བཞེས་ཀྱི་ངང་ནས་རེ་ཞིག་བཞི་སྟེ་རང་དུ་.....
སྟན་ཆགས་སུ་བཞུགས་འཇགས་དང་། །རྟོར་ལྷ་བདུན་པའི་ནང་སེ་རའི་སྒྲ་
མ་ལས་སྟེའི་ཆེབས་བསྐྱེད་དང་བཅས་ཏེ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྲོད་དུ་ཆེབས་ཞལ་.....
བསྐྱར་ཉིན་ཐོག་མར་ལམ་བསྐྱངས་ཡི་དམ་ཁང་དུ་ཐེབས་བསྐྱོད་གྱིས་ཆོགས་
སྤྲོད་འཕྲིན་བཅོལ་སོགས་གནད་སྤྲོད་དུ་བསྐྱངས་ཟིན་བསྐྱར་བྲ་མ་ལས་སྟེ་.....
སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་འདུ་ཁང་དུ་མཇལ་ཁ་དང་། །དེ་ནས་འདུ་ཁང་ཉིང་གི་
གཟིམས་ཆུང་དུ་ཐེབས་བསྐྱོད་གྱིས་སྐྱུའི་འཕྲོད་བཞེས་དང་རྒྱན་གྱི་ཤུགས་.....

དམ་ཉམས་བཞེས་སོགས་ཀྱི་ངང་དུ་འཆོ་ཞིང་བཞེས་པར་གྱུར། འདི་ལ་སེ་ར་
 བསམ་སྒྲོ་ཁམས་ཚན་ནས་སྒྱུ་ཁང་ཞིག་གསེའི་ཨར་པོ་གསར་རྒྱག་དང་འབྲེལ་
 བར་སྤེ་སར་སྒྲུབས་མགོན་ཉིད་ནས་སྒྱུ་འབྲེང་སྒྱེ་མ་སོགས་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་...
 དགོངས་གཏད་ཟབ་མོས་སྒྱུ་ཆེའི་མཆུག་དུ་བཞུགས་ལུལ་གྱི་གཟིམས་རྒྱང་འཛོམ་
 བདེ་ཞིང་ཉི་རྒྱག་ཆེ་བ་བཀོད་བདེ་ཞིག་བྱང་ན་ཞེས་ཐེབས་པ་ལྟར། རྒྱ་འགྲོ་
 སོགས་སྒྲ་བྲང་རང་ནས་ཀྱང་ཕྱག་འདོན་གྱིས་ཁམས་ཚན་མགོ་བྱེད་ནམས་ནས་...
 རོ་གལ་ཆེན་པོས་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་ཏེ་འདི་ལོ་(༡༧༥༣) ཆོམ་གྱི་ཡང་སྟེང་དུ་...
 གཟིམས་རྒྱང་སྟེང་ཤོད་ཉི་འོད་རབ་གསལ་སོགས་འབྲེལ་མཚུངས་དགོངས་...
 ལུན་གསར་བསྐྱེད་བགྱིས་པའང་སྟོན་འག་ལེགས་པར་གྲུབ་པས་དགྲེས་ཆོར་...
 ཆེ་ཚུལ་དང་བཅས་རིང་མིན་ཐེབས་རྒྱུའི་དགོངས་བཞེད་གཏད་ཅིང་། སྒྱུ་
 ཁམས་ཀྱང་ཡང་སྒྱུར་སྒྲ་བ་བརྒྱད་པའི་ནང་ཅམ་ནས་སྒྱུན་ཟུག་སོགས་གང་...
 ཡང་མི་མངའ་རུང་རུང་ཟད་བབ་སྒྱེ་བའི་ནམ་པ་དང་། གསུང་དག་ཀྱང་རུང་
 མི་གསལ་བའི་ཚུལ་བཞེས་སོགས་བྱང་བར་ད་ནི་ངེས་པར་བསམ་སྒྲོ་སྒྱུ་ཁང་...
 རང་དུ་སྒྲོ་རྒྱ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲ་བ་དགུ་པ་གསར་ཕྲལ་ཅམ་ནས་བསམ་
 སྒྲོར་ཐེབས་བསྐྱེད་གྱིས་ཡང་སྟེང་གི་གཟིམས་རྒྱང་གསར་པར་བཞུགས་འཇགས་...
 བསྐྱེདས། གཟིམས་རྒྱང་མདོ་སྒྲུག་ཆང་མ་ཆེ་རྒྱང་འཛམས་ཤིང་བཀོད་པ་བདེ་
 བ་སོགས་གང་ཅི་ནས་དགོངས་ལུན་བྱང་བས་དགྲེས་ཉམས་ཤིན་དུ་ཆེ་བར་...
 མཛད། འདི་དག་གི་སྤེ་སྒྱུར་སྒྲར་ཡང་ཞབས་བརྟན་གྱི་རིགས་འབྲམས་སྤེ་མ་
 གྲས་པར་རྒྱད་མར་སྒྲུབ་གནང་དང་། ལྷག་དུ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཆེན་རིན་པོ་
 ཆེ་དག་དབང་སྟོན་གྲགས་དཔལ་བཟང་པོ་ཁམས་ཚན་གྱི་རབ་གནས་དང་...
 ཆབ་གཅིག་གདན་ཞུའི་ཐོག་སྒྲུབས་མགོན་ཉིད་ལ་སྒྱུའི་འགལ་རྒྱུན་ཞི་བྱིར་ཆེ་
 དབང་བྱད་འགྲོལ་ལ་སོགས་པ་ཉིན་དུ་མར་མཛད་པ་ལས་སྒྲུ་ཁམས་ཉོགས་...
 ཚུལ་རུང་ཟད་དུངས་བཞེས་དང་། གསུང་དག་སོགས་ཀྱང་ཐེབས་བདེ་བར་

ཡུར་འདུག་པ་ནི་སྤྱི་ལུ་དམ་པ་ནང་ཕན་ཚུན་ངེས་དོན་ཏུ་སྤྱུགས་ཡིད་ཡི་.....
ཤེས་ཀྱི་ངང་ཏུ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་མ་ཟད། དྲང་དོན་སྤང་ཚུལ་ཅམ་ཏུ་ཡང་
སྤྲོས་དམ་ཆོག་གཙང་ཞིང་སྤྱུགས་ནང་གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་བདེན་འངས་
མདོན་སྤུལ་ཏུ་གྱུབ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་གི་རྗེས་སྐྱོན་ནས་བཟུང་སྤྱོད་ལ་སྤྱོན་
བྱུག་དང་། ཉེགས་ཚུལ་སྐྱོན་ནི་གང་ཡང་མི་མངའ་ཞིང་། གསལ་ཟས་སྐྱོན་
ཀྱང་རྗེ་འདྲ་ཞིག་མཆོད་ཏུང་མི་འཕྲོད་པ་(༡༧༥) སྐྱོན་ཆ་ཅམ་མི་འབྱུང་.....
བ་དང་། སྤྱོད་ཤིང་ཕན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཅུང་གསལ་པ་སྐྱོན་གང་ཅི་ནས་གཟུགས་
སྤྱི་བབ་སྤྱོན་མེད་ལྟ་བུར་བཞུགས་ནའང་། གཞི་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་
འཛིན་ལྟ་བུས་རེ་ཞིག་འཆོ་བཏེན་མཛད་པ་ལས་སྤྱོད་སྐྱོན་ནས་ཞིང་ཁམས་.....
གཞན་འབྱོར་གྱི་དགོངས་པ་གཏད་ཟིན་པའི་དབང་གིས་སྤྱུགས་གཤེས་ཀྱི་.....
བབ་སྤྱོད་དང་མི་འདྲ་བ་སྤྱུགས་ལས་རྒྱུང་བུར་གཞིལ་བ་ལ་མཉེས་པས་སྤྱོད་.....
བཅར་ཞུ་མི་མང་བ་སྐྱོན་ལ་སྤྱུགས་སོ་མི་སོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཞབས་
ཏུང་ཏུ་བཞུགས་མི་རྣམས་ལའང་བཀའ་ཕྱི་ཕྱི་སྤྱོད་རེ་གཉིས་ཅམ་ལས་གསུང་
འཕྲོས་ཆེར་མི་གནང་བ་སོས་དལ་བག་ཕྱི་བས་ཀྱི་ངང་ཏུ་བཞུགས་པ་སོ་ནར་
སྤྱུགས་གཞིལ་བ་དང་། དེར་ཉེན་མཛལ་ཁ་སྐྱོན་ཀྱང་ཅུན་བཅར་རེ་གཉིས་
ཅམ་ལས་གཞན་མཆོག་དམན་ཀྱན་ལ་རེ་ཞིག་འགོག་པར་མཛད་ཅིང་། རྒྱུན་
ཀྱི་སྤྱུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་སྐྱོན་ནི་ཆག་མེད་ཡར་ལྷན་སོ་ནའི་ངང་ཏུ་ལོ་
མཇུག་གི་བར་འཆོ་བཞེས་དང་། འདི་ལོ་ལོ་གསར་གདོང་བཞི་ཕྱེར་ཡང་
ཆེབས་བསྐྱོད་མ་མཛད་པར་བསམ་སྤྱོད་ཁང་རང་ཏུ་བཞུགས་འཇགས་བསྐྱུངས་
པར་མཛད་དོ། ། །

༥ དེ་ནས་ན་ཆོད་ལྷན་ཅས་པ་ཤིང་མོ་ཕག་ལོའི་རང་ཞལ་གསར་ཆོས་.....
སྐབས་ཉིན་སྤྱོད་རྣམས་སུ་ཏུས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་བཟང་.....
གནང་འོས་རྣམས་ཡར་ལྷན་ཏུ་བསྐྱུངས་ཤིང་། ལྷ་སའི་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་དང་མི་

དྲག་ཁག་སྟགས་ལྟགས་དར་འབྱལ་བར་ཐེབས་མི་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་མཛུལ་
 ཁ་མ་གནང་བྱང་། བརྒྱད་ནས་མཛུལ་དར་བཞེས་གྲུབ་དང་། བཀའི་ཐེབས་སྟོ་
 སྟགས་ཀྱང་འདི་ཕྱིར་དགོ་བ་ཡིད་ཡུལ་དུ་སེམ་པར་སྒྲུལ། སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་
 རིང་དུ་འང་བསམ་སྟོའི་གཟིམས་རྒྱུ་རང་དུ་བཞུགས་འཇགས་སྟག་ཞབས་་་་
 རྒྱུ་དུ་སྒྲུབས་འཇུག་ཞུ་བར་བཅར་མི་ཀྱན་ལ་བརྒྱད་ནས་བཀའ་སྟོབ་དང་།
 ཕྱག་མདུད་བྱིན་རྟེན་སྟགས་སྒྲུལ་ཞིང་། རིང་མིན་སྒྱུར་སྤང་ཆོག་པ་བྱེད་ཚུལ་
 དང་། རྒྱབས་འཇུག་ཐུགས་བརྟག་སྟགས་གང་ལ་(༢༧༦ན) གང་འོས་སུ་་་་
 བརྒྱུདས་པའི་སྟོ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་བར་མ་ཆད་དུ་མཛད། འདི་ལོ་་་་་་་་་་
 གངས་ཅན་སྟེ་འགྲོའི་ཆོགས་རྣམས་བསོད་ནམས་དཔལ་ཞིང་དགའ་ལྷན་་་་་་་་་་
 བརྟན་གྲིད་ཀྱི་གཟིམས་དབང་ལྷག་པར་བདོ་བས་ཀླུ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་་་་
 གཟིམས་ངག་དབང་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་རྟོར་ཟླ་དང་
 པོ་གསར་མཚམས་ནས་མགྲུལ་ཆམ་སྒྱུ་འབྲུག་ལྟ་བུ་ཞིག་བཞེས་ཡོད་འཇུག་་་་
 ཀྱང་གདུལ་བྱའི་སྤང་ངོར་རེ་ཞིག་ཅིར་ཡང་མི་རྟོ་བའི་ཚུལ་མཛད་དེ་ལྟ་ལྟན་
 སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་མགོན་དུ་ཐེབས་ནས་གདུལ་བྱ་བགྲང་པ་ལས་བཟུལ་བའི་
 དོན་མཛད་བཞིན་པར་སྟོན་ལམ་མ་གྲོལ་བར་ལྟ་སར་བཞུགས་འཇགས་དང་།
 སྟོན་ལམ་གྲོལ་སྤལ་ཆེས་ཉེར་དྲག་གི་ཉིན་པོ་ཏ་ལར་ཆིབས་བརྒྱུད་མཛད་རྗེས་་་་
 ཆེས་ཉེར་དགའི་ཕྱི་ཆ་ཅམ་ནས་སྤར་གྱི་སྒྱུ་འབྲུག་དེ་ཉིད་སྒྱུར་འདབ་གྱིས་ཏ་
 ཅང་སྟོན་ཚུལ་བབ་སྟེ་བར་བཞེས་པས་དེ་འབྲལ་གཞུང་ས་མཆོག་ནས་རྒྱབས་
 མགོན་རྟོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ལའང་ཐུགས་བརྟག་ལན་དུ་མར་ཞུས་པ་རྣམས་ལ་་་་
 ཞབས་བརྟན་རྒྱབ་འོས་ཀྱི་རིགས་སྟགས་བཀའ་ལུང་སྤྲ་གསང་མེད་པ་གསལ་
 པོར་སྒྲུལ་ཞིང་། ཞབས་པད་ཡུན་དུ་བརྟན་པའི་ཐུགས་སྟོན་བདེན་ཆོག་རྣམ་
 ཀྱན་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་བརྒྱུདས་པ་མ་བཟད་གཞུང་ས་རང་ནས་ཞབས་བརྟན་གྱི་
 རིམ་པ་རྒྱ་ཆེ་ལུ་མེད་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོས་རྒྱབ་པར་མཛད་ནའང་། ཉིན་བྱེད་

དབང་པོ་རུབ་རིའི་ཕྱག་ནས་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་པ་བཞིན་རུ་རྟོར་ཟླ་གཉིས་...
 པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་གི་ཉིན་ཀྱང་ཅམ་ལ་གཟུགས་སྐྱའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་
 ལུ་བཟུ་ཚུལ་བསྟན་པར། དེ་རུབ་ཕྱག་མཛོད་སྟགས་སྐྱའི་གམ་བཅར་བ་
 རྣམས་ནས་མགོན་པོ་མཆོག་ལ་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཆ་ཁྱུ་མ་རུས་པར། དེའི་སང་
 ཉིན་སྐྱབས་མགོན་དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ད་ཆ་འདི་སྐྱར་སྐྱབས་མགོན་རྫོ་རྩེ་.....
 འཆང་ཆེན་པོར་སྟན་སྟོན་མ་ཁུས་ཆེ་སྐྱར་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱར་སྟགས་...
 གྱི་སྤང་དོར་གང་(༡༧༠༦) ཅིའི་བསྐྱབ་དོན་ཁྱུ་དགོས་བཅས། དེས་ན་སྟན་
 འདེབས་གང་མཁས་གྱི་སྟོན་ནས་གནས་ཚུལ་ཁྱུ་བ་དང་ཆབ་མཚུངས་རྫོ་རྩེ་.....
 འཆང་ཉིད་ཀྱང་སྐྱ་ཉྱམས་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཟུར་རུ་གཞི་མེད་སིང་དྲངས་དང་།
 འདྲེན་བྱེད་ཀྱང་ཟུར་རུ་གསལ་དྲངས་གྱི་ཚུལ་བཞིས་ཐོག་ཞབས་བྱང་ཡུན་རུ་
 བརྟན་པ་ཞིག་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་ཆོས་སྲིད་གྱི་ཁྱར་མཐའ་དག་ཁོ་
 པོ་གཅིག་རུར་བབ་པའི་རུས་འདིར་བྱགས་དགོངས་ཆེ་བསྐྱེད་གྱི་ཞལ་བཞིས་...
 ཡོད་པ་ཞིག་ཅི་ནས་དགོས་ཚུལ་ནན་ཆེར་ཁུས་ཞེས་མཐུལ་རྟེན་གསུམ་ལྟ་.....
 རེག་གོས་ཡུག་སྟགས་དང་བཅས་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་མོར་བཀའ་པལ་པ་བཞིན།
 དེ་ཕྱལ་ཕྱག་མཛོད་ནས་སེ་རར་ཞབས་རྒྱང་རུ་བཅར་ཏེ་སྐྱེད་ཆང་སྐྱལ་སྐྱ་.....
 རིན་པོ་དང་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས། སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་.....
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་སྐྱེར་བསོད་ནམས་དམན་པས་...
 ཞབས་པད་མ་བརྟན་པའི་ཚུལ་དང་། དེར་རྟེན་སྐྱབས་མགོན་དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་
 ནས། ད་ཆ་མགོན་པོ་མཆོག་ཀྱང་འདི་སྐྱར་ལ་ཏ་ཅང་བྱགས་ངལ་ཆེ་ཚུལ་
 སྟགས་མི་བཞིས་ཤིང་། ལྷག་པར་ད་ལུས་བཏང་སྟོམས་མི་མཛོད་པར་སྐྱར་
 གཞི་ཟུར་རུ་དྲངས་བསྐྱེད་དང་། འདྲེན་བྱེད་ཀྱང་གསལ་དྲངས་གྱི་ཞབས་
 བྱང་བསྐྱལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་། སྐྱར་བཞིན་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱར་
 ཐུབ་པ་དགོས་ཚུལ་སྟགས་བཀའ་རི་ལྟར་ཕེབས་པ་མཐའ་དག་ཆད་ལུས་མེད་

བ་འབྲུལ་ཚན་རྣམས་དང་བཅས་ཏེ་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་བཏབ་པར་དར་གཅིག་...
 ཐུགས་ཡིད་ཤིན་ཏུ་ཆད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅུང་། སྤར་ཡང་དགོངས་པ་མཐོ་སྒྲོན་
 གྱིས་ཐུར་ཐེབས་སུ་སྐྱབས་མགོན་ཀླུ་བའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་སྐྱེའི་ན་ཆོད་ཕྱོད་...
 ཅུང་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཐར་གང་གི་ཐད་ལ་ཡང་དམ་པའི་...
 ངང་ཚུལ་གསལ་པོར་ཐུག་མཚན་དུ་བཞེས་པའི་ངོ་མཚར་བསམ་ལས་འདས་...
 བ་མངའ་བ་བཅས་འཇམ་མགོན་སྤྱི་མཐོང་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་...
 འཕྲིན་ལས་མཁའ་ཁྱབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཞིག་གི་(༢༧)ན་ རེ་འདུན་ཁ་ཅམ་མིན་པ་...
 ཡོད་ངེས་ལ། སྟིགས་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་པོ་རྣམས་བསོད་ནམས་ཏ་ཅང་དམན་པས་མི་
 ལམ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བུར་དག་ཞིང་དུ་གཤེགས་པ་དེ་འདྲ་བའི་གཏམ་ཚོས་པ་ནི་
 ཤིན་ཏུ་ཡིད་ལམ་པར་གྱུར་ཅུང་བྱ་ཐབས་གྱིས་དབེན་པ་དང་། དེས་ན་ཕྱན་
 ཀྱང་ཏ་ཅང་བཟོད་ཡུན་རིང་སྒྲོན་ལྟ་བུར་མཆིས་པ་མ་ཟད་གཟུགས་གཞིའི་...
 བབ་སྟགས་གང་ཅི་ནས་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བྱུང་བའི་ཐུགས་ཐན་...
 ཐོགས་པ་ཞིག་ཡོངས་རིགས་མི་འདུག་ཅུང་། སྐྱབས་མགོན་དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་
 ཉིད་ནས་ཏ་ཅང་བཀའ་ནན་ཆེས་པས་ཀྱེན་བསྐྱོག་ཞུ་རུས་བཤལ་བ་བཅས་...
 མཚོག་གསུམ་ལ་གསོལ་བཏབ་དང་སྟོན་འདུན་གང་དྲག་ཞུས་ཚོག་པ་དང་།
 སྐྱབས་མགོན་ཉིད་ཀྱང་ཐུགས་ངལ་གྱི་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྟོན་ནས་འགྲོ་བ་...
 རྣམས་ཉམ་ཐག་པའི་དུས་འདིར་ཐུགས་བསྐྱེད་གྱི་གོ་ཆ་སྤར་ལས་བཅན་པར་
 བཞེས་ནས་བདག་སྟགས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་དགོངས་ཏེ་གཙུ་...
 པོར་ཞབས་པད་ཡུན་རིང་པོར་བཏན་ཅིང་། ཆོས་སྤྱིད་གྱི་འཕྲིན་ལས་གོང་
 འཕེལ་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་དགོས་ཚུལ་གསོལ་བ་...
 འདེབས་ཉེན་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱལ་བར་མཛད། དེ་ནས་ཕྱལ་མར་ཀླུ་དབང་
 ཐུག་ན་པ་སྒྲོའི་ཐུགས་དགོངས་ལྟར་རྟོགས་གྱི་སྤྱད་དུ་མཚོག་གསུམ་བསྐྱུང་...
 མར་བཅས་པ་ལ་མཚོད་འབྲུལ་སྟན་ཤལ་སྟགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་...

ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཟུང་མོ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་དང་། སྤར་ཡང་གངས་ཅན་
སྐྱེ་འགྲོའི་མགོན་ཏུ་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱེ་འབྲུལ་བུལ་རིང་མིན་གསལ་དྲངས་ངེས་
པ་རྟེན་པའི་ཐུགས་སྦྱོན་བདེན་ཆོག་གི་མཆོམས་སྦྱར་སོགས་གནད་སྤྱོད་ཀྱི་.....
ཆེར་མཛད་ཅིང་། གཞུང་ས་རིན་པོ་ཆེར་དགོངས་རྒྱུགས་མཆོད་སྤྱོད་ཞལ་
འདེབས་དང་། སྤྱི་གཏུང་ཡིད་བཞིན་གྱི་མོར་བུར་མཆོད་པ་དང་སྟན་ཤལ་
ཐུགས་སྦྱོན་ཅན་སོགས་འབྲུལ་བར་མཛད། རིང་མིན་སེ་(༡༧༧༧) ར་ཐེག་ཆེན་
མྱིང་གི་སྤྲ་མ་ལས་སྡེ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱི་སྤྱལ་ཁག་སོགས་མང་པོ་
ནས་མཐུལ་རྟེན་གསུམ་ལྟ་རེག་སོགས་དང་བཅས་ནས་མགོན་པོ་ཉིད་ལ་རྒྱལ་
བའི་དབང་པོའི་མཆོག་སྤྱལ་དག་ཞིང་ཏུ་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ལ་ཐུགས་ངལ་མི་
མཛད་པ་དང་། ཐུར་ཏུ་སྦྱོན་གཞི་མེད་ཏུ་དྲངས་བསྐྱེད་བཞེས་ནས་ཞངས་
རྒྱུང་རྩོམ་རྩེའི་ཁམས་སུ་བརྟན་དགོས་ཚུལ་གྱི་གསལ་འདེབས་ཞུས་པ་རྣམས་.....
ལའང་མཆོག་གསུམ་ལ་གསལ་འདེབས་གང་དྲག་ཞུ་ཞེས་ཐེབས་པར་གྱུར།
གཞུང་ས་མཆོག་ནས་རྒྱལ་བའི་ཡང་སྤྱིད་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་སོགས་ལ་ཐུགས་.....
བརྟག་ཞུས་པར་སྤྱོད་བུལ་གཟིགས་པས་དབྱུང་དེ་ཐུར་གསལ་གྱི་ཞབས་བརྟན་.....
སྤྱོད་འོས་སོགས་སྤྱི་གསང་མེད་པའི་བཀའ་ལླང་གསལ་པོར་བསྐྱུངས། དེ་
སྐབས་ཁམས་ལྟན་མ་ལབ་ཆོས་སྡེ་དགོན་གྱི་སྤྲ་མ་བཞེས་གཞོན་གཉིས་ཡོད་.....
པ་བོད་སྤྱོད་སུ་ཐེབས་ཏེ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཉིད་གྱི་ཞལ་མཛལ་གསུང་ཐོས་གྱི་.....
གསལ་བ་བཏབ་པར་སྤྱི་ཁམས་བབ་གྱིས་མཛལ་ཁ་སྤྱལ་མ་བུབ་ཏུང་སྤྱོད་.....
འཇུག་ནན་ཏན་དང་། ལྟག་པར་སྤྱལ་སྤྱེ་བཞེས་པ་ལྟན་མ་ཆོས་རྩོམ་ཡོན་ཏན་
སྤེལ་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་ལླང་བརྟན་གྱིས་ཁམས་སྤྱོད་སུ་ལྟ་སེར་གྱི་བརྟན་པ་འཛིན་.....
སྤྱོད་སྤེལ་གསུམ་དགོས་པའི་བཀའ་སྤྱོད་ཞལ་གདམས་ཞིབ་རྒྱས་དང་། སྤྱི་ལ་
མནའ་བས་པའི་དབྱུ་པའ་སྡེ་རིང་ན་བཟུང་སོགས་གསལ་རས་དང་བཅས་ཏེ་.....
གཟེངས་བསྐྱེད་ཆེ་བར་མཛད། སྤྱི་བ་གསུམ་པའི་སྤྱི་མཇུག་ཅམ་ལ་གཞུང་ས་

མཚེག་ནས་ཐུལ་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་རྒྱུ་གསེར་གདུང་གསར་བཞེངས་...
 ལའང་ཞལ་འདེབས་དཔངས་མཐོ་བ་འབྲལ་བར་མཛད། དེ་ནས་རེ་ཞིག་བར་
 སྒྲུ་ཁམས་ཀྱང་སྒར་རྒྱན་འཕྲོ་བརྟན་གྱི་ཐོག་སྒྲིབ་འཕྲོད་བཞེས་སོགས་ཀྱི་ངང་
 ཏུ་ཉན་ཆགས་སུ་བཞུགས་འཇགས་དང་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་སྒྲུབས་མགོན་...
 དེ་མ་ནོ་མེན་ཏན་ཆེན་པོར་གོང་མ་ཚོས་ཀྱི་ཐུལ་པོ་(༡༧༥ན) ནས་ཐུལ་བའི་...
 ཐུལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བའི་གསེར་གྱི་བཀའ་ལྷང་བཟང་པོ་གནས་སྒྲུབ་...
 དང་བཅས་ཐེབས་པར་ལེགས་ཀྱིས་ཀྱི་དངོས་འབྲལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཞབས་
 ཟུང་རིང་ཏུ་བརྟན་པའི་ཐོག་ནས་ཚོས་སྤྱིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་རྒྱ་ཆེར་བཞེས་...
 དགོས་སོགས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ནན་ཆེར་ཁྱབ་པར་མཛད། འདི་དང་ཏུས་
 མཚུངས་སུ་སྒྲུབ་སོར་སྒྲུབས་མགོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུ་བོ་ཤར་སྤྱོད་བསྐྱར་...
 པའི་སྒྲོན་མེ་ལྷང་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོར་མགོན་པོ་ཉིད་སྒྲུབ་ཉོགས་...
 ཐུལ་བཞེས་པའི་སྒྲོར་གྱི་གནས་ཐུལ་ལྷ་ཡིག་གི་ལམ་ནས་འབྲལ་གནང་མཛད་
 པ་ཕྱག་ཏུ་སོན་པ་ན། སྒྲུབས་མགོན་འདི་ཉིད་སྒྲུབ་པོད་གངས་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་
 འགྲོ་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་དང་བཀའ་དྲིན་ཆེན་མོད་པའི་ལྷ་སེར་བསྐྱར་པའི་...
 སྒྲོག་ཤིང་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པ་མ་ཟད་འདི་ཉིད་ཞབས་པད་མ་བརྟན་ཆེ་
 རྒྱུངས་འདིར་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་འདེགས་པའི་དམ་པའི་མགོན་དང་བྲལ་ཏེ་འགྲོ་
 བ་རྒྱམས་ལམ་སྒྲོར་ས་མཁན་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་གཤོན་མི་བླ་བ་དང་།
 ནང་ཚན་རྗེ་ལྷང་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རང་ཉིད་ལའང་དབང་ལྷང་མན་...
 ངག་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུ་སྒྲུལ་བའི་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པའི་སྒྲུབ་པ་མཚེས་པ་ཁོ་ནར་གྱུར་...
 པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཐུགས་འདུན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་...
 བསྐྱར་འགྲོའི་དོན་ཏུ་ཞབས་ཟུང་ལྷན་ཏུ་བརྟན་པའི་སྒྲུབ་ཏུ་རྒྱུ་དཀར་ཞབས་...
 བརྟན་སྒྲུབ་ཐེབས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྒྲུབས་ཆེན་འབྲལ་རྒྱུའི་དགོངས་གཏད་དང་...
 ཚབ་མཚུངས་མ་འོངས་འབྱུང་འགྱུར་སོགས་སྒྲིབ་བྲལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་...

ཐོག་མར་གྲུ་འཛིན་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་གདན་ཞུའི་ཐོག་གཟིམས་རྒྱུ་ཉི་འོད་
 དུ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སེར་སྒྱ་ཆེ་རྒྱ་མཐའ་དག་འཛོམས་པའི་དབྱུས་སུ་སྐྱབས་མགོན་
 ཐུལ་བའི་ཐུལ་ཚབ་མཆོག་དང་། བོད་བཞུགས་ཡམ་བན་ལྷན་རྒྱས་ནས་
 བཀའ་(༡༧)ན་བསྐྱར་གྲུབ་ཤུལ་ཐུལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ལྷགས་སྒྲིལ་བཞིན་
 གྲུས་འདུད་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆོལ་དང་བཅས་གནས་ཀྱི་ལྷ་གོང་མ་ཆོས་ཀྱི་.....
 ཐུལ་པོ་ནས་བདག་ཅག་ལྷ་སེར་རིང་ལྷགས་འཛིན་པ་ཀྱན་གྱི་གཙུག་གི་ནོར་
 དུ་རྩ་སྒྱུང་ཨ་ཆེ་ཐུ་ནོ་མིན་ཉན་ཆེན་པོར་གཟེངས་བསྟོད་ཆོད་མེད་གྱིས་གདན་
 སར་པའ་ཞ་དང་། ཕྱག་མཛོད་ལ་ཆོ་ལོ་བཅས་ཐོབ་པར་དཀའ་བའི་བདག་
 སྐྱེན་སྒྲུལ་བ་བཀའ་དྲིན་མཆོག་དུ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་བར་མཛད། དེ་མཆུངས་བཀའི་
 གྲུང་སྒོན་སོགས་མི་དྲག་ཆོང་མས་ཕྱག་འཆོལ་སོགས་ལེགས་པར་མཛད་ཟིན་
 བསྐྱེད་དེ་ཉིད་ལམ་རྒྱུང་སེ་ར་བསམ་སྒོ་ཁང་དུ་པའ་གདན་ཞུ་མཛད་པར། དེ་
 ཡང་སྐྱབས་མགོན་ཉིད་དེ་གོང་སྐྱ་ཉགས་རྒྱལ་བ་བ་མྱི་ལུས་ལྷ་དུར་ཡོད་ནའང་།
 འདི་སྐབས་ཉེན་འབྱེལ་དང་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་དགོངས་ཏེ་པའ་འབྱོར་
 ཉེའི་གོང་ཅམ་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་དངས་བསྐྱེད་ཆེ་རྒྱལ་བཞེས་ནས་སྐྱེན་བལ་
 ཀྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷག་དུ་པའ་འབྱོར་རྒྱུ་ལྷ་རྩོན་བཟའ་རྣམས་ཀྱང་
 ཁ་གསར་ཤ་སྟག་གསོལ་ཞིང་དབྱེས་ཉམས་ཤིན་དུ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་པའ་ཀྱི་.....
 བཞུགས་ལུལ་དང་། མདུན་སྒྲིགས་མཆོད་པ། རྩ་སྒྲ་མར་བཞུགས་གདན་
 སོགས་ཀྱི་བཅོས་སྒོ་མཛད་རྒྱས་མཆོན་པ་གང་ཅིར་སྐྱབས་མགོན་རང་ནས་.....
 ལྷགས་བཀོད་གྱིས་བྱབ་པར་མཛད། དེ་ནས་ཉིན་གྲུང་ཅམ་གྱི་དུས་སུ་རྩོ་རིང་
 མི་རྗེ་བཀའི་གྲུང་སྒོན་ཆེན་པོ་སྐྱ་མཆེད། སེ་རའི་སྒྲ་མ་ལས་སྡེ་སོགས་གྱིས་
 ཆེབས་བསུ་དང་བཅས། རྩ་སྒྲ་མ་དཔོན་འཁོར་རྣམས་གྱིས་གྲུ་འཛིན་གཉིས་
 པའི་ཕོ་བྲང་ནས་གསེར་གྱི་པའ་གདན་ཞུ་མཛད་དེ་མགོན་པོ་གང་གི་སྐུ་དུང་
 དུ་སོན་ཤུལ་པའ་ཕྱག་དུ་བཞེས་ཏེ་ཕྱགས་སྒྲོན་དང་། གོང་མ་ཆེན་པོར་འདི་

ལྷ་བུའི་བདག་རྒྱུན་གཟེངས་བསྟོན་མཛད་པ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཚུལ་སྟགས་གྱི་……
བསྟགས་བརྟུན་དང་། ལྷ་ལ་འཆོལ་སྟགས་ལའང་སྐྱེད་ལ་ཚུལ་ཅུང་བད་ཀྱང་
མེད་པར་སྤྲོ་སྤྲོ་སྐྱུན་གཞི་(༢༧༡བ) མེད་གྱི་སྐབས་ལྷ་ར་བསྐྱེད་པར་བྱུང་།
དེ་ནས་སྟོང་ཆར་སྐྱུལ་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེ་སྟགས་སྐྱུའི་གམ་བཅར་བ་ཆར་མས་ཀྱང་……
ལ་མགོན་པོ་ཉིད་དང་། རྒྱ་བྲམ་གཉིས་ཆར་ལ་ལེགས་སྐྱེས་གྱི་ལྷ་རེག་ལུལ་
ཞིང་། དེ་མཚུངས་གཞུང་ས་མཆོག་དང་། སྐབས་མགོན་དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱུ་
སྟོང་། འཕགས་པ་ལྷ་དང་། བཤད་སྤྱིང་ན་མིན་ཏན་མཆོག་སྐྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་ རྒྱ་
བཟང་སྐྱུལ་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེ་སྟགས་སྐྱུལ་སྐྱུ་ཆེ་རྒྱང་། བཀའི་ཀྱང་སྟོན་རྣམ་བཞི།
སྐྱེ་བྱུང་མཁན་པོ། བཟུན་སྤྱིང་ཇ་སག །ཆེ་སྟོན་སྤྱིང་ཇ་སག །རྒྱའི་དཔོན་ཁག་
སྟགས་རྒྱ་བོད་གྱི་ཆེ་རྒྱ་རུ་མའི་རོ་བོ་རོ་ཆབ་ཅི་རིགས་དང་། སེ་འབྲས་གྱི་བྲམ་
མ་ལས་སྟེ་སྟགས་ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་མི་ཉིན་སྤྲོ་བཅར་བ་རྣམས་ལའང་……
དངོས་སུ་མཛལ་བུད་མ་མཛད་ཅུང་བརྒྱད་ནས་མཛལ་དར་སྟགས་འབུལ་……
བཞེས་དང་། བཀའི་ཕེབས་སྟོ། མཆོམས་ལན། གནང་སྐྱུན་སྟགས་གོ་བབ་ལྷ་ར་
བསྐྱེད་ས། འདི་སྐབས་བཀའ་ལས། དེང་སང་གཞན་དག་པལ་ཆེར་བྲམ་མ་ལ་
བཤེས་གཉེན་གྱི་འདུ་ཤེས་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་རུ་བཞེན་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་ཞིང་།
ལྷ་ག་པར་བྲམ་མ་དང་བུལ་ནས་ཡུན་རིང་པོར་སྤང་སྟེ་བྲམ་མའི་དྲིན་བརྟུན་……
འགོ་བ་རང་མང་རྒྱང་། རྒྱང་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་འདྲ་ནི་སྤྲོ་བར་གསུམ་རུ་
རིང་ལ་བཤེས་གཉེན་བཞེན་ཚུལ་སྐྱུན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཛད་པ་དང་། རི་
ཅིང་རུ་ཕེབས་ནས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་བྱས་ཤེས་དྲིན་གཞོའི་མཛད་བཟང་……
བར་མ་ཆད་རུ་བསྐྱེད་པ་མ་བཟད། བྱུང་པར་ད་ལན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་
དཀའ་ཆོགས་སྟགས་གང་ལའང་མ་གཟིགས་པར་བྲམ་མའི་བཀའ་དྲིན་འབའ་……
ཞིག་ལ་དགོངས་ནས་གོང་མ་ཆེན་པོར་གསེར་སྐྱུན་སྟོན་བརྒྱད་གྱིས་པཎ་དང་
ཆོ་ལོ་སྟགས་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་འདི་ལྷ་བུའི་བཀའ་དྲིན་མཛད་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་

དམ་པའི་རང་ཉགས་ཤིན་ཏུ་མད་ཏུ་བྱང་བ་སྟེ་སྒྲོ་བ་མ་ངོ་མཆར་ཅན་ཟེར་བ་
 འདི་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་འདུག་ཅེས་ཡང་ཡང་བཀའ་ཕེབས་ཤིང་། །ཕྱག་
 མཛོད་རྒྱ་སྒྲ་མ་ལ་ཡང་བྱི་(༢༡༠ན) ནང་གང་ཅིའི་བྱེད་སྒྲའི་བཀའ་སྒྲོ་བ་དང་།
 ཞབས་གས་བྱངས་ལའང་བྱིན་ཆད་ཕྱག་མཛོད་ལ་གོང་མ་ཆེན་པོས་ཆོ་ལོ་སྦྱུལ་.....
 བའི་དགོངས་དོན་བཞིན་རྒྱ་སྒྲ་མ་ཞེས་བྱས་དགོས་ཚུལ་དང་། ཆངས་མས་
 བྱས་ཞབས་གཟེངས་བསྟོད་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་ལ་སོགས་བཀའ་འདོམས་
 རྒྱ་ཆེར་སྦྱུལ། དེ་སྐབས་པཌ་འབུལ་བར་ཆེད་དམིགས་གྱིས་བཅར་མི་སྟེ་ཆའི་
 ཆེ་སྲུང་ལོ་ཡེ་ལའང་གཟིགས་པ་ཆད་མེད་གྱིས་མངོན་ཆུང་གསང་བའི་ཚུལ་.....
 ཏུ་མངལ་ཁ་དང་། བཀའ་མཆེད་ཀྱང་ཞིབ་སྒྲུག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་རབ་དགའི་
 དཔལ་ལ་རེག་པའི་བསྐལ་བཟང་གི་བཀའ་དྲིན་སྦྱུལ། དེ་ནས་པཌ་དེ་ཉིད་
 རིན་ཆེན་དང་པོའི་ཁམས་ལས་རྒྱ་བོད་མན་རྒྱ་སོག་ཡིག་བཞི་ལྟན་གྱི་གཟུགས་སུ་
 ལེགས་པར་འདུ་བཀྱིས་པར་བཀོད་མངོས་མིག་གི་བདུད་ཅིར་ཆེ་བ་གསར་.....
 བཀོ་མཛོད་ཟིན་བསྟུན་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་ཕྱག་མཛོད་རྒྱ་སྒྲ་མ་རྩ་སྒྲིང་ཏུ་
 པཌ་འཇུགས་པར་ཆེད་དམིགས་གྱིས་ཕེབས་གདོང་ཕྲལ་ཕྱགས་སུ་དགོ་བའི་
 བྱེད་སྒྲའི་བཀའ་སྒྲོ་བ་མཐར་བྱིན་དང་། རིང་མིན་ང་རང་ཡང་རྩ་སྒྲིང་ཏུ་ཡོང་
 རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གསུང་ཏུ་མ་ཞིག་ཀྱང་ཕེབས། གཞུང་
 སའི་སྤྱ་ཆ་བ་མི་རྗེ་རྩོ་རིང་བཀའ་སྒྲོན་ཆེན་མོ་ཆེད་ཕེབས་ལའང་ཐོན་གནང་...
 བཀའ་མཆེད་སོགས་རྒྱས་པར་སྦྱུལ་དོན་རྩ་སྒྲིང་ཏུ་ཉོར་ཁྲ་བཅུ་པའི་ཆོས་.....
 བཅུ་གསུམ་གྱི་བཟའ་སྐར་ཏུས་ཆོས་འཕྲོད་སྦྱར་སོགས་མཆོག་ཏུ་དགོ་ཞིང་.....
 ཤེས་པའི་ཉིན་པཌ་གསར་འཇུགས་ཐོག་ལེགས་སྦྱེས་གྱི་དངོས་པོ་གོང་ཏུ་སྟེལ་
 བའི་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོའི་དགའ་སྟོན་སོགས་ཀྱང་རྒྱས་སྒྲོས་དང་། དེར་
 འདུས་མཆོག་དམན་ཆངས་མས་ལེགས་སྦྱེས་གྱི་དངོས་འབུལ་དཔངས་མཐོར་
 བཀྱེ་བ་སོགས་བཟང་པོའི་མཛོད་སྒྲོ་མཐའ་དག་དགོངས་བཞེད་སྒྲུག་དང་.....

བཅས་པ་ཡར་ལུན་དུ་བསྐྱེད་ས་སོ། །སྐབས་འདིར་སྤྱོད་བར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ།
རྩ་སྤྱོད་དཔལ་གྱི་གནས་(༢༤༠བ) མཆོག་འདི་ཉིད་གྱི་གནས་དང་གང་ཟག་གི་
བྱུང་བར་གྱི་ཆོས་སྦྱར་བཏང་བ་པལ་ཆེ་བ་ནི་སྤར་གོང་དུ་བརྗོད་ཅིན་པ་ལྟར་
དང་། ནང་ཆོན་སྐབས་མགོན་གོང་མ་ཁྱི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ངག་དབང་མཆོག་
ལུན་དང་། མགོན་པོ་བཀའ་དྲིན་ཅན་འདི་ཉིད་སྦྱ་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་འདྲིན་སྦྱང་སྤེལ་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་ནས་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་རྒྱ་དང་།
གོང་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་གསེར་གྱི་པཏ་རྒྱལ་རྒྱ་སྐགས་འདི་དག་ཀྱང་རང་.....
འདྲོད་ཚྲངས་ཞེན་གྱིས་བཟང་པོར་སྦྱབ་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བཀའ་གདམས་
སྤྲེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་སྐགས་ནས་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲེགས་
བམ་རིན་པོ་ཆེ་དགོན་མཆོག་འབངས་ཀྱི་སྦྱེས་རབས་ལས། རྩ་སྤྱོད་ལུང་....
བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ། གནས་མཆོག་དེ་དུ་འགོ་བ་གང་སྦྱེས་པ། །སྒྲིམ་གྱི་ལས་
འཕྲོ་སྦྱོབས་ལུན་སད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཁྱི་ཆེན་གོང་མ་ཉིད་མཆོན་སྦྱ་དང་བཅས་
ཏེ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་བུ་བདེ་མཆོག་གི་སྦྱེས་རབས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ལས་ཡེ་
ཤེས་སྒྲིམ་མེ་ཆེར་སྦྱར་ཞིང་། །ཤེས་རབ་མཆོན་འདི་གནད་དུ་བསྟུན། །ཅེས་
དང་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་འདུས་པ་བཞུགས། །གཙུག་ལག་ཁང་མཆོག་
རབ་དུ་རྒྱས། །མཁས་པ་དག་ཀྱང་དེར་བཞུགས་སོ། །དེ་ཆེའང་ཕན་བདེ་སྦྱང་
པར་ལྷ། །ཞེས་སྐབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་གྱི་མཆོན་པལ་ཆེར་དང་། རྩ་
སྤྱོད་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོས་མཐར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲིམ་རྒྱས་པར་མཛད་
ཚུལ། གནས་དེར་མགོན་པོ་ཉིད་གྱི་དྲིན་ལས་སྤེ་སྦྱང་འདྲིན་པའི་མཁས་པ་
གཞན་དག་ཀྱང་འཕྱོན་ཚུལ། །དེ་དག་གི་མཛད་འཕྲིན་ལ་རྟེན་ནས་འདིག་
རྟེན་ཁམས་སུ་ཕན་བདེ་འབྱུང་ཚུལ་སྐགས་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་དང་།
ཡང་དགོན་མཆོག་འབངས་ཀྱི་སྦྱེས་རབས་ལས། །པོད་གངས་ཅན་གྱི་གནས་
དང་གང་ཟག་ལུང་བསྟན་གྱི་སྐབས། །མི་སྦྱོང་གྱི་དགོ་བཤེས་འཕེལ་བའི་

ཉགས། །རི་བྱར་གསུམ་བྲག་གཞུང་གནམ་རུ་མཐོ། །དེད་མཁའ་འགྲོའི་ཀླུ་
 མཆོན་སྒྲིང་པ་འདྲ། །མི་ཁྱོད་(༢༡)ན་གྱི་གནས་དེར་བསྟན་པ་སྤེལ། །ཞེས་
 དང་། །འབྲུ་སྣ་ཆོགས་སྒྲིན་པའི་ཁིང་ས་ཅན། །འབྲུ་བང་མཛོད་རྒྱས་པའི་
 ཉགས་སུ་བཟང་། །ཞེས་དང་། །སྒྲིང་དེ་ན་ཁྱོད་ཉིད་ཉི་མ་ཤར། །ཞེས་པ་འདི་
 རྣམས་གྱི་ནང་ཆོན་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་དང་སྤྱི་མ་གཉིས་གྱི་སྒྲར་བཛོད་མ་
 ཐག་པ་ལྟར་གནམ་བསྐྱོས་ལྟའི་ཀླུ་པོས་དགེ་འཕེལ་སྒྲིང་ཞེས་པའི་པཎ་སྒྲུལ་
 རྒྱ་གསལ་པོར་སྟོན་པ་དང་། །སྒྲིང་ཞེས་པས་པཎ་སྒྲུལ་ཡུལ་དེ་ཡང་གདན་ས་
 ར་སྒྲིང་ཉིད་ལས་གཞན་རུ་མེད་པར་ངེས་ཤེས་རྟེན་པའི་སྤྱིར་དང་། །བསྟན་པ་
 དང་རྒྱས་པ་དང་། །བཟང་ཞེས་པ་རྣམས་གྱིས་སྤྱི་ཅི་རིགས་པའི་སྐོར་ནས་
 ལྟོ་རྒྱུ་འཆང་ཉིད་གྱི་མཆོན་སྤྱི་མཛོད་འཕྲིན་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་.....
 བསྟན་པ་དང་། །ཀླུ་མཆོན་ཞེས་པས་གང་གི་སྤྱི་ལྟ་གྱི་ཐུ་བོ་ལྷང་སྤྱི་མཆོག་གི་
 རྒྱལ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆའི་མཆོན་བྱུང་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་། །ཡང་གོང་གི་སྤྱི་རབས་
 གྱི་ལྷང་བསྟན་ཆོག་ལྷག་མའི་ནང་ཆོན་ར་སྒྲིང་གི་ཤྱག་པ་རྣམས་གྱི་མཆོན་.....
 རྟོན་བཛོད་པའི་སྐབས། །ཙ་བ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི། །ཐམས་ཅད་བཀའ་
 གདམས་སུ་གཅིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའོ། །ཞེས་པས་སྤྱིར་བཀའ་གདམས་
 གསར་རྟེན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཞན་དག་ཀྱང་ལྷང་བསྟན་པ་ཡིན་རུང་།
 སྤྱི་འདི་དག་ཏུ་ནི་ལྷབས་མགོན་བཀའ་རྟོན་ཅན་ཉིད་བཀའ་གདམས་ལྟ་
 ཆོས་བདུན་ལྟ་གྱི་བསྟན་པའི་ཙ་བ་རྒྱངས་ནས་གསོ་བར་མཛོད་པའི་བསྟན་
 འཛིན་འགན་ལྷ་མེད་པ་གཅིག་སྤྱར་གྱུར་པ་དང་། །དེའི་མཐུ་ལས་གདན་ས་
 གསུམ་གྱི་འདུས་པ་སོགས་མཐའ་དབྱས་གསུལ་བྱ་གང་ལ་བརྟེན་པ་ཐམས་.....
 ཅད་ཀྱང་བཀའ་གདམས་གྱི་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་བསྟན་.....
 པ་ཡིན་ལ། །ཡང་དེ་མཚུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ། །དེ་ལས་སྤྱིགས་བརྒྱུར་ཡལ་ག་རུ་མར་
 བྱེད་པ་ནི། །རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་རྒྱལ་པས་གཙོ་བྱས་སྤྱིས་སུ་དམ་པ་

བཏུན་པའི་རྒྱལ་མཆན་མ་གཡོས་པར་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཆེག་སྐྱ་.....
ཐུབ་པ་(༡༩༡༧) དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བླ་མ་ལོ། །ཞེས་
པས་ནི་༥ རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཉིད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ནོད་པའི་བྱུགས་ཀྱི་སྤྲས་.....
མཆོག་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རང་གཞན་ཀྱི་དོན་ལ་ཆེག་སྐྱ་ཐུབ་པ་མཐའ་དབུས་.....
ཀྱན་ཏུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཉི་མ་ལྟར་མཆོག་ཏུ་
ཐུར་པ་ནི་ཤར་སྤྲུགས་བཏུན་པའི་སྦྲོན་མེ་ལྷང་སྐྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི་.....
ཤེས་བཏུན་པའི་རྒྱལ་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཆན་གསལ་པོར་སྦྲོས་པ་དང་
བཅས་ཏེ་ལྷང་བཏུན་པ་དང་། ཡང་གོང་གི་གནས་དང་གང་ཟག་ལྷང་བཏུན་
ཀྱི་འཕྲོས་སྤྱུ་ཡུལ་བཟླ་ཤེས་འབྱུང་དེ་བྱིད་ཀྱི་ཞིང་། ཞིང་དེ་ན་བྱིད་ཀྱི་གདུལ་
བྱ་ཡོད། ལས་སྐལ་ལྡན་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་མི། ཆོས་དགེ་བརྒྱ་འོད་
ཟེར་སྦྲེལ་བར་བྱེད། འོད་སྦྲེལ་ལྡན་འཕྲོ་བ་ཉི་མའི་འོད། སེམས་དག་པའི་དཔེ་
ལ་རབ་ཏུ་བཟང་། ཞེས་དང་། དེའི་གོང་དུ། གནས་ཁང་བཟང་འཕེལ་བའི་
རྟགས་སྤྱུ་བཟང་། ཞེས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིར་༥ མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལྡན་
ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྤེལ་བ་ལ་ལས་སྦྲོན་ཀྱི་མཐུ་སྤུལ་དུ་བྱེན་ཅིང་། ལྷག་པར་གདན་
ས་རྩ་སྦྱང་ལེ་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་གང་གི་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པར་...
ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་སྦྲོ་ནས་འཛིན་སྦྱང་སྤེལ་བ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པ། ཐུག་
མཛོད་རྒྱ་སྐྱ་མ་བཟླ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཉིད་ཀྱང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱིད་པོ་དམ་...
པ་ཡིན་པར་གསལ་བར་བཏུན་ཅིང་། དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་ག་བ་ཞིག་སྤྲུབས་
ལེགས་ཀྱི་མགོན་པོ་མཆོག་གི་འཕྲིན་ལས་པར་ཐུར་པ་མ་ཡིན་པར་ཆེ་རབས་...
ཀྱི་འཕྲིང་བ་མང་པོ་ཞིག་ནས་༥ རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་རྩིས་སྤྱུ་བཟུང་ཞིང་བཟུང་...
བཞིན་ཐུབ་པའི་སྦྲོ་ནས་བསོད་ནམས་སྤྲུབས་པོ་ཆེ་བསགས་པའི་སྐལ་ལྡན་.....
གང་ཟག་བྱིད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྲོན་བྱེད། ལས་སྐལ་ལྡན་བསོད་
ནམས་བསགས་པའི་མི། ཞེས་དང་། དེར་མ་བཟད་སྐྱེ་བ་འདིར་ཡང་གོང་དུ་

སྤྱི་པ་བཞིན་གྱི་དམ་པས་བསྟགས་པར་(༡༥༡ན) འོས་པའི་རྣམ་དཀར་དག་
 བའི་ལས་སྐབས་ཆེན་རྒྱ་མི་ཆད་ཏུ་གསེག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་
 དག་བཅུ་འདྲེ་འདྲེ་ཟེར་སྟོན་པར་བྱེད། ཁེས་དང་། དེ་དག་ཀྱང་རང་དོན་གཙོ་
 བོར་འཛིན་པའི་དྲི་མས་མ་བསྐྱད་པར་ལྷུགས་མགོན་རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཉིད་གྱི་
 དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པའི་ཞབས་འདེགས་ཁོ་ནར་སྟོན་པའི་བསམ་པ་
 རྣམ་པར་དག་ཅིང་དཀར་བ་འདྲ་སྟོང་ལྟ་བུ་པའི་ཉི་མའི་དཔེ་སྒྲུབ་མཆོངས་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་ཟེར། འདྲ་སྟོང་ལྟ་བུ་འཕྲོ་བ་ཉི་མའི་འདྲ། ཁེས་དག་
 པའི་དཔེ་རྩ་རབ་རྩ་བཟང་། ཞེས་བསྟན་པའོ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གདན་སར་པཎ་
 དང་། འཕྲིན་ལས་པར་ཆོ་ལོ་སྟགས་འབྱུང་བ་འདི་དག་ཀྱང་ལྟར་སྟངས་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཆེ་ཐབས་དང་། གཞན་ཟེར་གྲགས་གཏམ་ཅམ་ལ་འཆེལ་བ་སྟགས་མ་
 ཡིན་པར་སྟོན་བྱུང་ཆོད་མའི་ལུང་གིས་གསལ་པོར་སྟོན་པ་ལྟར་དོན་ལྟ་བུ་
 དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རྩ་མ་ཞིག་ཡོད་པས་ན། དམ་པའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་ཚུལ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་ཤེས་པའི་སྟོན་སྟེགས་ལྟ་བུར་རྩོམ་སྟེ་ཡི་རང་བ་ཉིད་
 རྩ་བུར་རིགས་ཤིང་། དེ་ཡང་གོང་རྩ་བཀོད་པ་རྣམས་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་
 གཞན་རྩ་ན་ད་རྩ་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་གྱི་གོང་འོག་མང་པོ་དང་།
 ཆོད་མར་བྱུར་པའི་མདོ་རྒྱུད་གྱི་ལུང་བསྟན་གཞན་དག་མང་པོར་ཡང་མགོན་
 པོ་འདི་ཉིད་གྱི་མཆོན་དང་། མཛད་པ་དང་། བཞུགས་པའི་གནས་སྟགས་
 དང་། གསུང་སྟེན་སྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་འགའ་ཞིག་དང་བཅས་པ་དངོས་ཤུགས་ཅི་
 རིགས་གྱི་སྟོན་སྟེགས་ལུང་བསྟན་ཆོད་རྩ་སྟངས་རྩ་བཅའ་དག་འདིར་འགོད་པས་
 མ་ལང་པ་མ་ཟད། དད་ལྟ་རྣམ་དཔྱད་གྱི་མིག་དང་ལྟ་བུ་རྣམས་གྱིས་ནི་
 གོང་རྩ་སྤྱི་པ་དེ་དག་གིས་ཤེས་པར་རུས་ལ། སྟེགས་སྟངས་དང་སྟངས་སྟེགས་
 གྱིས་གཞན་དབང་རྩ་བུར་ཅིང་སྟོན་གྱི་མིག་སྟངས་པ་དག་ལ་ནི་རི་ཅམ་
 སྟེན་ཀྱང་སྟེ་མཆོངས་པ་ཅམ་འབྲས་བྱུར་ཟད་པས་(༡༥༡པ) ན་མང་རྩ་མ་

བྱིས་ཤིང་། འདི་ལྟར་རུ་བཀོད་པ་ན་རྣམ་དཔྱད་ཅན་རུ་སྒྲིམ་པའི་སྒྲགས་རེའི་
མིག་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པར། ལྷུང་བསྟན་གྱི་རིགས་རྣམས་སུ་གང་
ཟག་པལ་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་གི་ཡང་མིང་སྒྲ་གསལ་བར་ཆང་བ་རུ་མ་
ཞིག་སྤང་བས་དེ་དག་ཀྱང་དམ་པའི་ལྷུང་གིས་ཟིན་པའི་གང་ཟག་རུ་འགྱུར་
རམ་སྟམ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་རིག་པ་དམའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་གྲུབ་
ན་ལྷུང་ལས་བསྟན་པས་བྱབ་པ་ལྷུང་རིག་རུ་མས་སྒྲུབ་པར་མ་ཟད། རྣོན་
ལའང་ལྷུང་ལས་མ་བསྟན་པའི་ཤེས་བྱ་ཞིག་མེད་པས་ན་གང་ཟག་པལ་བ་.....
འགའ་ཞིག་ཅུ་མ་ཟད་ལྟ་སྒྲུ་མི་དང་རུད་འགྲོ་སྒྲགས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
དང་། ཀ་བ་བུ་མ་པ་སྒྲགས་སེམས་མེད་གྱི་དངོས་པོ་དང་། འདུས་མ་བྱས་
སྒྲགས་ཐམས་ཅད་ལྷུང་གི་བསྟན་རྣོན་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་མིང་སྒྲ་
ཆང་བ་ཅུ་མ་གྱིས་ནི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་དམ་པའི་ལྷུང་གིས་ཟིན་པར་མི་
འགྱུར་ཞིང་། འོ་ན་རི་ལྟར་ཞེ་ན། འདིར་བསྟན་དམ་པའི་ལྷུང་གིས་ཟིན་པ་
ཞེས་པ་དེ་ལ་ནི་མིང་སྒྲ་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་རུང་མ་བསྟན་ཀྱང་གཙ་པོར།
ལྷུང་རུ་བསྟན་བྱའི་གང་ཟག་དང་། གནས་སྒྲགས་རི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དེའི་
ཁྱད་གཞི་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས། འབྱུང་བའི་རུས། བྱེད་ལས་བཟང་ངན་གྱི་
འབྲས་བུ་བདེ་སྟག་སྒྲགས་མཐུན་བཤད་རུ་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་རུ་ཡོད་པའི་སྒྲ་.....
ནས་དེ་དང་དེ་ལྷུང་བསྟན་པར་འདུག་སྟམ་པའི་ངེས་པ་འདྲེན་རུས་པ་ཞིག་
དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བས་ན་གོང་རུ་དྲངས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་རང་གར་མཆོན་
སྒྲ་ཆང་བ་ཅུ་མ་རྒྱ་མཆོན་རུ་བྱས་པའི་བཅུ་བུའི་ངོ་བོ་སྟོང་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར།
ངོ་མཆར་ཅན་གྱི་མཛད་པ་འཕྱིན་ལས་སྒྲགས་དེ་དང་དེར་མཐུན་བཤད་སྒྱུར་
རུ་ཡོད་པ་བཀོད་མ་ཐག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པས་ན། ལྟར་སྤང་སྒྲགས་པའི་
རིགས་འགྲེའི་གནོད་པ་འདུག་རུ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོགས་པ་
རུང་ཟད་བཅད་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་(༡༥༩) དཀྱུས་གྱི་རྣོན་ལ་འདུག་པ་

ནི། དེ་སྐབས་པཎ་སོགས་འབྱུང་ནས་རིང་མིན་ཉིད་དུ་ལྷུ་བས་མགོན་ཀླུ་
 ཚབ་དེ་མ་ཙོ་མིན་ཉན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་བརྒྱད་ནས་.....
 ལྷོ་གང་མ་ཆེན་མོར་བཀའ་དྲིན་ལེགས་འབྱུང་གི་མཚམས་ཁྱེས་དང་བཅས་
 པ་གྲུལ་ཅེའི་ལམ་ནས་འབྱུང་གནང་དང་། སྤྱི་ཆའི་ཆེ་ཕྱིར་བརྒྱུད་གདོང་
 ལྷུ་བས་མཚོག་ལྷུང་སྒྲིབ་རིན་པོ་ཆེར་ཁྱེད་ལྷུ་གནས་ཚུལ་ཞིབ་སྒྲོངས་དང་འབྲེལ་.....
 བར་ལེགས་འབྱུང་གི་སྒྲིབ་བཟང་དང་ལྷོ་གང་མ་ཆེན་པོ་ཉིད་གི་ཆེམས་འབྲུལ་མེད་
 དང་དབུ་ལོ་སྐབས་བཅས་སྤྱི་ཆའི་ཆེའི་ལག་དུ་ཐུག་སྟར་གྱིས་བསྐྱར་བར་.....
 མཛད་ཅིང་། སྤྱི་ཆའི་ཆེའི་ངོ་གཡོག་ལ་ཡང་ཐོན་གནང་གསོལ་རས་བྱ་ལྗོན་མས་
 དང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་དུ་དགེ་བའི་བཀའ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆེར་སྒྲུལ། དེ་
 སྐབས་སྒྲིབ་ཁམས་ཀྱང་སིང་དྲངས་གྱིས་ཚུལ་བཞེས་བསྐྱུངས། ཉོར་ལྷུ་བཅུ་པའི་
 བར་ཀླུ་ཚབ་དེ་མ་ཙོ་མིན་ཉན་ཆེན་པོ་གང་མ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབྲེལ་གྱིས་
 སེ་འབྲས་ནམས་སྒྲིབ་ཀླུ་བ་མཚོག་དེ་ཉིད་གི་དགོངས་རྒྱུགས་ནམ་དཀར་.....
 ལྷུ་བས་ཆེན་མཛད་པར་ཆེབས་བརྒྱུད་བསྐྱུངས་དོན་བཞིན། ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་
 ཉིན་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ཉིན་མངོན་ཅུང་གསང་བའི་.....
 ཚུལ་གྱིས་ལྷོ་གང་མ་ཆེན་པོ་ཉིད་གི་ཞབས་དྲུང་དུ་ཐེབས་པར་ཡབ་སྐུས་གཅིག་ལ་.....
 གཅིག་པན་ཚུན་དཀྱིས་ཉམས་ཚད་མེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་མངལ་འཕྲད་ལྷན་
 ཀླུ་ཡུན་རིང་པོའི་ཐོག་ལྷོ་གང་སའི་བསྟན་སྤྱིད་ལར་ཀྱའི་སྐྱར་དང་། ཀླུ་
 དབང་དེ་ཉིད་གི་ཡང་སྤྱིད་སོགས་བསྟན་དོན་གལ་ཆེའི་སྐྱར་གི་གསུང་མཆིད་
 ཞིབ་ཀྱས་དང་། ལྷན་པར་ལྷུ་བས་མཚོག་དེ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རྩི་རྩེ་འཆང་
 ཉིད་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་བཅེ་བས་དགོངས་ཏེ་ཐུར་དུ་སྒྱུན་ཚུལ་.....
 དྲངས་བཞེས་གི་ངོས་ནས་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་(༢༩༩བ) བརྟན་པའི་.....
 གསོལ་འདེབས་ནན་ཆེར་མཛད་པ་ནམས་ལ་བཞིན་དོན་ངེ་བཞིན་འགྲུབ་.....
 པའི་བཀའ་བཞེས་དང་། ལྷོ་གང་མ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནས་ཀྱང་བོད་ཁམས་

ཆོས་བཞིན་སྐྱོང་བའི་སྡོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའི་དོན་ལྟར་སྐྱ་ཆེ་རི་.....
 དབང་ལྟར་བཞུན་ཅིང་ཆོས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་འཕྲིན་ལས་གོང་ནས་གོང་.....
 འཕེལ་དུ་ཅི་ནས་དགོས་ཚུལ་ཁྱེད་པར་མཛད་པ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ནང་.....
 བན་ཚུན་དུ་གསང་གསུམ་ངོ་མཆར་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་དུ་མ་ཞིག་མཛོན་དུ་.....
 བྱུར་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཉོར་ཁྱེད་གཅིག་པ་སྡོན་མའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་
 བདུན་སྟོར་ལ་༥ གཞུང་ས་མཆོག་ནས་གསེར་གདུང་གསར་བཞེངས་ལེགས་.....
 པར་ཐུབ་པའི་རབ་གནས་ཆན་མོའི་སྐབས་༥ སྐབས་མགོན་རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་.....
 ཆེ་དང་། ཡོངས་འཛིན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་སྟན་གྲགས། བཤད་སྤྱིང་ན་
 མིན་ཉན་མཆོག་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ། ཡོངས་འཛིན་ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་རྣམས་ལ་ས་
 སོར་རབ་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་ལེགས་སྐྱེས་དངོས་འབུལ་དང་། རྣམ་རྒྱལ་གྱི་
 ཆང་པའི་རིག་འཛིན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོར་མང་འབྱེད་སོགས་གྱི་བསྟེན་བཀྱར་.....
 གྱུ་ལོ་མས་པ་འབུལ་བར་མཛད། དེ་ནས་ཐུག་མཛོད་ཏུ་སྤྲེལ་དཔོན་འཁོར་
 རྣམས་རྩ་སྐྱོང་དུ་མཛད་འོས་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཆོགས་སུ་ཚུད་.....
 བས་སྐྱེར་ཐེབས་གྱིས་སྐྱེ་མདུན་དུ་མཛལ་ཁར་བཅར་སྐབས། བཀའ་ལས། རྩ་
 སྐྱོང་གི་དགོན་སྡེ་འདི་བཞིན་སྐྱེར་བཀའ་གདམས་གསར་རྟེན་གཉིས་ཀའི་.....
 བསྟན་པའི་ཆུ་འགོ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆོན་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་སེ་འབྲས་
 ལྟ་བུའི་འཆད་ཉན་ཐོས་བསམ་སོགས་མ་བྱུང་བྱུང་། བསྐྱབ་བྲིམས་གཙང་
 ཞིང་མདོ་སྐགས་གྱི་ཉམས་ལེན་སྟོན་སྐབ་ལ་བཙོན་པ་སོགས་བསྟན་པའི་མིག་
 རྒྱན་དུ་ཆེ་ངས་འདུག་ཀྱང་། ས་གནས་བབ་གྱིས་ཆོས་སྐབ་པའི་འཆོ་བའི་
 མཐུན་ཁྱེན་ཉ་ཅང་དགོན་པར་བཞེན། སྤར་དུས་༥ སྐབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་
 རྒྱལ་ཆབ་དེ་མོ་ནོ་མིན་ཉན་(༡༩༥༩) སྐྱེ་གོང་མ་རྩ་སྐྱོང་དུ་ཆེབས་ཞལ་བསྐྱར་.....
 སྐབས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་གསོལ་ཕོག་གི་མཆོད་ཐེབས་ཤིག་སྐྱེར་རྒྱུའི་བཀའ་.....
 ཐེབས་བྱུང་། ལས་བྱེད་སོགས་རྗེ་བཞིན་མ་བྱུང་བར་དེ་ལམ་དུ་ལུས་པའི་ཁར།

རྗེས་སྐར་བསྟན་འགྲོའི་གཤམ་དབང་བདོ་བས་༥ ཀླུ་ཚབ་གོང་མ་དག་ཞིང་།
 ཏུ་གཤམ་པ་སྐགས་གྱིས་བྱང་མ་སྐང་བས། དེས་ན་ད་ཆ་དགོན་གནས་་་་
 ལ་༥ གོང་མ་ཆེན་པོས་མཆོན་བྱང་པཎ་ཐེབས་པ་བཅས་འདི་རིགས་ཁག་ལ་་་་
 ཆོགས་སྟོན་གྱི་འབྱེད་སྐལ་སྟུལ་ལམ་ཡོད་པ་མ་ཟད། གཞུང་གནས་དང་སྦྱོན་
 བདག་གང་གི་ཐད་ལ་ཡང་རྒྱ་སྐང་ཆུད་མི་འཛའ་བའི་ནམ་དཀར་སྐབས་པོ་་་
 ཆེའི་རྒྱ་ཁོ་ནར་སྦྱོན་དེས་ལ། དེང་སྐབས་ཆོས་སྤྱི་གཉིས་ལུན་གྱི་བྱེད་པོ་
 ༥ སྐབས་མགོན་དེ་ཙམ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་རང་ངོས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་་་་
 ཡུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཅས། ད་དེས་རྩ་སྤྱོད་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་ལ་
 ཆོགས་སྟོན་གྱི་འབྱེད་སྐལ་སྟུལ་བྱུང་བ་ཞིག་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་དགོས་གྱི་སྟོན་འབུལ་་་་
 ཁུས་ཞེས་ཐེབས་དོན་བཞིན། རྩ་སྤྱོད་མ་ནས་ཀྱང་བཀའ་གནང་ཐོད་ཏུ་་་་་
 བཅིངས་ནས་སྟོན་ཁྱུ་ཐུལ་བར། ༥ སྐབས་མཆོག་དེ་ཙམ་ནི་མིན་ཏན་ཆེན་པོ་
 འདི་བཞིན་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་བཀའ་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འདའ་བར་མི་
 མཛད་པའི་སྐྱེས་མཆོག་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འགྲན་ལྷ་དང་བུལ་བ་ཞིག་ཡིན་་་་
 པས་ན། ༥ རྗེ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ནས་རི་ལྟར་སྟོན་ཁྱུ་འབུལ་བར་མཛད་པའི་དོན་
 རྣམས་བདག་གིར་ཏུ་བཞེས་ནས། རྩ་སྤྱོད་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་
 དང་བདུན་ཅུ་དོན་ལྷ་ལ་ཆོགས་མཆོད་སྟོན་ལམ་གྱི་འབྱེད་སྐལ་གནང་རྒྱའི་་་་
 བཀའ་འཛིན་བཅས་སྟུལ་བར་མཛད་དེ། འདི་དག་ཀྱང་སྤྱོད་ཆོང་མས་
 བཀའ་གདམས་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཏུས་མཐར་མི་ཉམས་ཡར་རྒྱས་སུ་་་་་་
 མཛད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་མཛད་(༡༥༤) འཕྲིན་སྤྱོད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །
 གཞན་ཡང་ལོ་མཇུག་གི་ཞབས་བཏན་མཛད་འོས་དང་། རྒྱན་དང་ཁྱུང་པར་
 གྱི་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས། སྤྱི་འཕྲོད་ཉེན་འགལ་སྤོང་སྐགས་གོང་འཕེལ་
 གྱི་དང་ཏུ་བཞུགས་འཇགས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་གྱུར་ནོ། ། །

༥ དེ་ནས་འཛིན་བྱེད་ཅས་པ་མེ་པོ་བྱི་བའི་ལོའི་རང་ཞལ་གསར་ཏུ་ངོམས་་་་

པར་ལེགས་ཆོགས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོའི་མཛད་སྒོ་ཉིན་སྤུ་མེར་
 བསྐྱུངས་འོས་རྣམས་འཆར་ཅན་ཡར་ལྷན་དང་། ཆེ་བཅན་ཁག་དང་། ལྷ་སའི་
 སློབ་དཔོན་ལས་སྟེ། དཀའ་རམས་དགེ་བཤེས། ཆོས་འབྲིམས་སློ་གསར་བ་
 སོགས་ཏུ་མ་ཞིག་ལོ་གསར་གྱི་ལེགས་དར་འབྲུལ་བ་དང་སྐྱབས་འཇུག་ཞུ་མི་
 སོགས་ལ་དངོས་སུ་མཇལ་ཁ་མ་སྤྲུལ་བ་དང་། བསྐྱུང་ནས་བཀའ་སློབ་དང་
 གནང་སྦྱོར་སོགས་གང་འོས་སུ་བཀའ་བྱིན་ཆེ་ཞིང་། འདི་ལོ་བསྟན་སྲིད་ལ་
 ཅུང་ཟད་འཆུབ་སྟོང་གི་རྣམ་པས་གོར་ཁ་དང་ཕེ་སྤེང་འབྲུག་གིང་སྐྱར་ལ་.....
 བོས་བཞུགས་ཨམ་བན་ལྷན་རྒྱས་ནས་༥ གོང་མ་ཆེན་པོར་གནས་ཚུལ་གསེར་
 ལྷན་སྦྱོར་པར། ཟལ་ཅང་རྩལ་ཆེན་པོ་དཔོན་འཁོར་གཏོས་ཆེ་ཅམ་པོད་
 རྒྱགས་སུ་འབྱོར་པར་བརྟེན་༥ གཞུང་ས་མཆོག་ནས་མགོན་པོ་ཉིད་ལ་བསྟན་
 སྲིད་བདེ་ཐབས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་བརྟག་ཞུ་འབྱོར་པར། ཏུས་འབྲུག་གི་རྣམ་པ་
 གཞི་འཇགས་བདེ་འབྲམས་སུ་འགྱུར་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་དཀར་ཞབས་རིམ་རི་.....
 ལྟར་མཛད་དགོས་ཀྱི་རིགས་སྤྱ་གསང་མེད་པའི་བཀའ་ལྷུང་དང་། འདི་.....
 སྐྱར་ཅུང་ཟད་འཆུབ་སྟོང་བརྟུང་བའི་གཙམ་ལས་ཏ་ཅང་ཡོ་འབྱུང་གཡོར་ཆེ་
 སོགས་མི་འབྱུང་བའི་ཐུགས་བརྟག་སྦྱིར་ཕེབས་གསལ་པོར་བསྐྱུངས་ཤིང་།
 ༥ མགོན་པོ་མཆོག་ཉིད་ནས་ཀྱང་མཆོག་གསུམ་ལ་ཐུགས་རྗེ་བསྐྱུལ་བ་དང་།
 བསྟན་བསྐྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་ལྷན་རྣམས་(༡༥༥ན) ལ་འཕྲིན་བཅོལ་སོགས་.....
 གནས་ཏུས་བདེ་འཇགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཚུལ་མཐའ་ཁྲིམས་པ་མཛད། མ་
 འགྱུངས་པར་ཅང་རྩལ་དཔོན་འཁོར་དབུས་རྒྱགས་སུ་འབྱོར་བར་ལུགས་སློལ་.....
 བཞིན་གྱི་མཆོམས་ཞུ་འབྲུལ་བ་སོགས་ལ་ཐུག་མཛོད་ཏུ་སྤྲུལ་ཆེད་གཏོང་.....
 མཛད། འདི་སྐབས་རྒྱ་ཕེབས་ཀྱི་དཔོན་ཁག་དང་འདུན་ཅན་གྱི་རིགས་མང་
 པོ་རྣེ་རྣེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་མཇལ་ཞུ་བར་ཤིན་ཏུ་གདུང་ནའང་། ལར་ནས་
 ༥ མགོན་པོ་ཉིད་རྒྱན་གཏན་འཇགས་རྟེན་མཐུན་འཇུག་གི་མཛད་པར་མི་མཉེས་པ་

དང་། ལྷག་པར་སྤྱི་ཁམས་བབ་ཀྱི་མི་མང་དང་མཇལ་འཕྲད་བྱིང་ཡོང་མཛད་
 ཆེ་ཐུགས་འཁོས་སུ་མི་ཐེབས་ཤིང་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞིས་སྟགས་ཀྱི་སྐད་.....
 རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བར་དགོངས་ནས་རྒྱ་པོད་ཀྱི་དྲག་ཞན་སུ་ལའང་མཇལ་འཕྲད་
 ཀྱི་རིགས་ཀྱུར་མ་གནང་བར་བཅད་རྒྱ་དམ་པོའི་སྐོངས་ནས་རིམ་གཉིས་བབ་
 མའི་ཐུགས་དམ་གོང་འཕེལ་སོ་ནས་འདའ་བར་མཛད། འདི་ཡོར་སྤར་དུས་
 ལྷག་པར་མཆོག་ལྷང་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རྩོམ་ཆེད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པར་དུ་
 མ་འཁོད་པ་ནམས་པར་དུ་འགོད་ཐུབ་པ་དགོས་ཞེས་སྤྱིར་དུ་མཐུན་རྒྱུན་...
 དདུལ་འཁོར་ཆེ་བ་དང་བཅས་ཞུ་འཕྲིན་གྱི་ལམ་ནས་བཀའ་ཐེབས་དོན་བཞིན།
 ཐུག་མཛོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནས་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞིས་ཀྱིས་ལྷག་པར་མགོན་ཉིད་དང་
 ཉང་བུ་ཆོས་སྦྱང་ཆེན་པོ་བཅས་ལ་ཐུགས་བརྟག་ལུང་ཞུ་མཛད་པར། འདི་
 ཡོ་པར་དུ་བསྐྱུན་ན་སྐབས་སུ་བབ་རྒྱལ་ཐེབས་དོན་བཞིན་སྤལ་དུ་བཞི་ཕྱེར་...
 པར་ཡིག་འབྲི་རྒྱུའི་དདུ་ཚུགས་ཤིང་། དངོས་གཞིའི་པར་གྱི་ལས་གྲ་རྩ་སྦྱང་དུ་
 ཚུགས་རྒྱུར་པར་པ་ནམས་དང་བཅས་ཉོར་ལྷ་ལཱ་པའི་ནང་ཐུག་མཛོད་ཀྱི་སྒྲ་...
 མ་ཐེབས་གདོང་མཛད་སྒྲི་གང་ཅིའི་བཀའ་སྒྲོབ་དང་། རིང་མིན་ངོས་ཀྱང་རྩ་
 སྦྱང་དུ་ཡོང་རྒྱུར་མཆོད་(༢༥༥) ཁང་སྟོང་གི་གཟིམས་རྒྱུང་དུ་ཐེབས་ཡུལ་.....
 ལྷག་སྒྲི་འདོན་དགོས་སྟགས་འཛོམས་བདེ་བའི་བཟོ་བཀོད་བྱེད་ལུགས་ཀྱིས་.....
 མཆོན་པའི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་བཀའ་དང་། ལྷག་དུ་སྦྱོང་གྱང་རྩ་སྦྱང་དུ་པར་
 སྟགས་ཀྱི་བྱེད་འོས་ནམས་རྒྱུར་དུ་ཆོགས་སུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ནས་འདི་ཐུགས་...
 སུ་གང་མཐོགས་ཡོང་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་དང་། ང་ཡང་གཟུགས་གཞི་འདི་རེ་
 ཞིག་འཆོ་བརྟན་གྱི་ལྷག་པར་ཡོང་གི་དུ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུར་དུ་གསེར་བྱིར་ཐེབས་.....
 ནས་མཇལ་ཐུབ་ཅམ་ཞིག་བྱང་ན་སྒྲམ་པ་ཡིན་ཅུང་། ད་ལྟ་དག་ཞིང་ལ་
 ཐེབས་འཕུལ་དུ་སོང་གཤེས་ཡོ་ཤས་རི་ལྟར་བྱས་གྱང་འཕུལ་དུ་རེས་རྟེན་.....
 ཡོང་རེ་བུལ་བ་དང་། དེ་མཚུངས་ལྷག་པར་ཡོང་གི་དུ་རིན་པོ་ཆེ་རེས་པ་

བརྟེན་ཆེ་ལ་སྐབས་མགོན་ཕྱང་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་པོད་དུ་ཕེབས་ཞེ་སྐབ་སྟམ་...
པས་ལན་གཅིག་ཅིས་ཀྱང་མཇལ་སྐབ་པ་ཞིག་བྱང་ན་བསམ་པ་ནར་མར་.....
ཡོད་ཀྱང་། དེ་པར་གཟུགས་གཞི་འདི་ཅི་བྱེད་མི་ཤེས་པ་བཅས། དེས་ན་ཕྱང་
སྐུ་རིན་པོ་ཆེར་ད་ལྟ་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཆ་ཞུས་ཀྱང་སྐྱགས་ངལ་གྱི་རྒྱར་འབྱར་
དོགས་པ་བཅས། སྐར་རྟེན་སྐལ་ལྷ་བྱར་ངེད་རང་གི་ནང་རྟེན་གྱི་གཙུག་པོར་
བྱར་པ་སྐུ་འབྱེམ་ལས་བྱབ་པའི་བྱབ་པའི་དབང་པོའི་སྤང་བརྟན་ལ་མཛད་...
པ་བརྟུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་འདི་དང་། རྒྱ་གར་ལི་མ་ལས་བྱབ་པའི་བྱབ་
དབང་གི་སྤང་བརྟན་འདི་གཉིས་ངེས་པར་སྐྱག་དུ་འབྱོར་བ་བྱེད་དགོས་.....
སོགས་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་བཀའ་སློབ་མང་དུ་སྟུལ། དེ་ནས་ཀླ་བྲ་མ་དཔོན་
འཁོར་རྣམས་རྩ་སྤྱོད་དུ་བྱོན་ནས་རྟོར་ལྷ་ལྷ་པའི་ཡར་ཆེ་བཙུ་ལྷ་དགེ་བའི་.....
རྟེན་པར་བསྐོས་དོད་མ་དུང་ཡིག་དགེ་སྤྱོད་ནས་བསྐྱིས་པས། པར་ཡིག་ཞེ་ང་
དབུ་ཆེན་རྟོར་ཆེ་དང་། པར་བསྐོས་དབུ་ཆེན་གཉིས། བྱངས་བཙུ་ལྷ་སྐྱར་
དང་བཅས་པ་ནས་པར་བསྐོས་གྱི་དབུ་ཚུགས་པར་བྱར། འདི་ལོ་ཆབ་མདོ་
འཕགས་པ་ལྟའི་མཆོག་སྐུ་ལྟོན་འཁོར་གདན་སར་ཆིབས་(༢༤༦ན) བསྐྱོད་...
མཛད་ཉེ་ལ་ཕེབས་རྒྱུ་དངོས་འབྱུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་ལེར་གྱི་བརྟན་པ་
སྤེལ་བའི་སྐྱགས་བསྐྱོད་དང་མཛད་འཕྲིན་མི་གཡེལ་བ་དགོས་ཚུལ་སོགས་ལྷ་
མི་ཆེད་གཏོང་མཛད་པ་སོགས་རྣམ་དཀར་དོན་ལྡན་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཡར་ལྡན་
དུ་བསྐྱུངས་སོ། །དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅིས་བྱ་སྟེ་སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་མཐར་
བྱོན་མགོན་བྱོད་གྱི། །གྲགས་པ་སྟན་པོའི་སྤྲ་དབྱངས་ལྟ་ཡི་ར། །རྩ་བའི་བདུད་
རྩིར་བྱར་པའི་དཔལ་ཡོན་ནི། །རྟོར་འཛིན་སྟེག་མོའི་པ་མཐའ་ལས་ཀྱང་
བཟུལ། །དེ་ལྟའི་སྟན་གྲགས་ལུས་སྤེལ་འགམ་ཆད་རུལ། །ས་ཆེན་སྐྱོང་བའི་སྤྲ་
འཛིན་པ་ཀྱ་ལའི། །ཁོང་པར་སོང་བའི་མདུ་ལ་དད་བྱས་གྱི། །འདབ་མ་བརྒྱ་
སྐྱག་དུས་གཅིག་རྟོད་པར་བྱར། །བྱེད་པར་མགོན་པོ་གང་གི་གསུང་སྐྱེས་

ཆོགས། །བགང་ཡས་རྒྱ་སྐར་དབུས་ན་ཟླ་གཟུགས་བཞིན། །མདོན་པར་
 འཕགས་པའི་རྩེ་བཅུན་ཡེ་ཤེས་མཛན། །བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཛན་སྤྲ་ན་བཞེངས་པ་
 དེས། །གང་ལ་དེན་རུ་བཟོ་བའི་འཕྲིན་ལས་ནི། །རུང་དང་ཀུན་ལྟ་བུར་དཀར་
 བ་ཡིས། །དབང་སྟུགས་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་རྒྱད་གངས་རིའི་ངོས། །ཟླ་འོད་འབུམ་
 གྱིས་འབྱུང་པའི་དཔལ་ལྷན་བྱས། །སྲིད་ན་ཚོས་པར་དཀའ་བའི་གསེར་གྱི་
 ལུང་། །སྟེས་བཟང་ཆོན་བརྒྱས་སྤྲ་བའི་ནོར་བུའི་མདངས་། །ལུར་རྒྱལ་གངས་
 ལྷངས་དོ་རར་འཕོས་པ་དེས། །སྟེ་རྒྱའི་ཆོགས་རྣམས་གུས་པའི་གར་གྱིས་བྲེལ། །
 ཚུལ་དེའང་ལྷན་སྐྱང་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ཙམ། །དོན་རུ་གཉེར་མིན་ཡོངས་
 རྫོགས་བསྟན་དང་འགྲོར། །སྤྲ་པའི་དོན་ལྷན་དགོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར། །ངེས་
 པ་རྟེན་པའི་ཆོད་མའི་ལུང་གིས་བྱབ། །དོན་མང་དོན་ལྷན་དགོས་པ་རྒྱ་ཆེན་
 པོ། །གཟིགས་ཤིང་གཟིགས་པར་འབྱུར་བའི་ངོ་མཛར་གྱི། །གཏམ་མང་གཏམ་
 གྱིས་སྦྱར་བ་ནོར་བུའི་འབྲེང་། །སྟེལ་མར་སྟེལ་འདི་དད་ལྷན་ཡིད་གྱི་བསོས། །
 ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རིམ་པའོ། །ཞེས་བྲུབ་བདག་
 དཔལ་ལྷན་སྤྲ་མ་དམ་པ་ཁྱི་ཆེན་རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ངོ་
 མཛར་ནོར་བུའི་འབྲེང་བ་ལས། (༢༤༦) ཐོས་དོན་རྒྱབ་པ་རྟེན་པོར་མཛད་
 ཅིང་རྒྱབ་འབྲས་གྱིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པའི་
 ཚུལ་རགས་རིམ་རུ་བརྗོད་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྟ་པའོ། །

ཞིང་འདིར་སྐྱ་དངོས་གྱི་གདུལ་བྱ་རེ་ཞིག་རྫོགས་པས་སྐྱ་ཆེ་
 མཐའ་མའི་མཛད་པ་བསྟན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ།

༥ ད་ནི་ཅ་བའི་ས་བཅད་ལྟ་པ། ཞིང་འདིར་སྐྱ་དངོས་གྱི་གདུལ་བར་བྱ་བ་
 རེ་ཞིག་རྫོགས་པས་སྐྱ་ཆེ་མཐའ་མའི་མཛད་པ་བསྟན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་རྩེས་
 འབྲང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་སྟེང་བ་ནི། །དེ་ལྷན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་

འདི་ཐོག་མར་ལྷམས་སུ་ཞུགས་ཤིང་སྐྱབས་ལྷམས་པའི་མཛད་པ་ཉི་ཤེས་བསྟན་
པ་ནས་བཟུང་མཐར་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདེམ་ཚུལ་བསྟན་གྱི་བར་དུ་སྐྱོ་
གསུང་ཐུགས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་ཅིང་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་.....
ལོའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་རོལ་པ་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོའི་ཞིང་ཁམས་མཐའ་དང་ལྷ་
མེད་པ་ཀུན་དུ་དུས་གཅིག་ཉིད་ལའང་དཔེ་དང་གྲངས་ལས་བཟུལ་བ་སྟོན་..
པར་མཛད་པ་གདོན་མི་ཟ་བ་དང་། རང་ཚན་ཞིང་འདིར་སྐྱོན་མོང་གསུལ་
བྱའི་སྤང་རོར་ཡང་རི་སྐད་དུ། །རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་
ཐོས་པ་མང་དུ་བཅུལ། །བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར། །
ཐ་མར་ཉིན་མཚན་ཀུན་དུ་ཉམས་སུ་སྤངས། །ཀུན་གྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པས་
ཆེད་དུ་བསྟོ། །ཚུལ་འདི་བསམ་ཞིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ། །ཞིས་
གསུངས་པ་ལྟར་དང་པོར་རང་དང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་
དང་། །བྱད་པར་དུ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་གྱི་བཞེད་
སྟུལ་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོ་སྤགས་གྱི་ཆོས་ཚུལ་ཀུན་ལ་ངོམས་པ་དང་ཆོག་..
ཤེས་པ་མེད་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲོ་འདྲིགས་ལེགས་པར་བཅད་དེ་མཁས་.....
དབང་ཡོངས་གྱི་གཙུག་གི་ཙོང་པཎ་དུ་གྱུར་ཅིང་། མཚན་ཉིད་ཀུན་ལྡན་གྱི་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དུ་མའི་ཞལ་གྱི་པར་ལས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དབང་.....
ལྷང་མན་ངག་གི་རིམ་པ་བུམ་པ་གང་སྤྱི་ཚུལ་དུ་གསན་ཏེ། གདམས་པའི་
གསང་མཛོད་གཅིག་སྤར་སོན་པར་མཛད། རི་ལྟར་གསན་བསམ་མཛད་པ་དེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོས་སྒྲོ་དང་གོ་ཡུལ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་(༢༤པ) གཞུང་ལུགས།
མཐའ་དག་གདམས་པར་ཤར་བའི་བྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་ཀུན་
ཉིན་མཚན་འཁོར་མོ་ཡུག་དུ་ཉམས་སུ་བཞེས་ཏེ་གྲུབ་དབང་རྣལ་འབྱོར་ཀུན་
གྱི་བྱ་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་
ནས་རང་ཉིད་གྱི་གཤེགས་ལྷལ་དུ་གསུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀུན་གྱང་འཁྲིད་པའི་

སྤང་དུ། རི་སྤང་དུ། མཛད་པ་ཀྱན་ལས་གསུང་གི་ནི། །མཛད་པ་མཚོག་
 དེ་ཡང་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་
 ཆེས་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་གསུང་གི་མཛད་པ་མད་པོ་ཆེའི་སྒོ་ནས་དབང་པོ་རབ་
 འབྱིང་མཐའ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བ་ནམས་ལ་རང་རང་གི་ཁམས་དང་
 སྐལ་བར་འཆོམས་པའི་སྒྲིལ་བུ་ཆུང་དུ་དང་། འབྱིང་དང་། ཐེག་ཆེན་བྱན་
 མོང་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་.....
 པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་བསྐྱར་ཏེ་འགྲོ་བ་ནམས་སྤྱིན་གྲོལ་ཐར་
 པ་མཚོག་གིས་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་འབྱིང་པར་མཛད་པ་དང་། ལྷག་པར་རྗེ་
 ཀླུ་བ་གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་འདི་ཡང་འབབ་ཆུ་བཟང་པའི་....
 རིང་ལྟར་འགྱུར་དུ་ཉེ་བའང་། གང་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་འཕྱིན་ལས་ཉིན་....
 མའི་སྤང་བ་དཀར་པོས་རྒྱུས་མཚན་པའི་ཁོར་འཛིན་གྱི་ཕྱགས་དང་ཕྱགས་
 མཚམས་བར་མེད་དུ་བྱབ་པར་མཛད་པ་སོགས་མདོར་ན་ཆུལ་རྣམས་མཐོང་.....
 པའི་སྤང་རོ་དང་འཆོམས་པར་སྟོན་པའི་མཛད་པ་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཆུལ་མཐའ་
 དག་ཀྱང་། རི་སྤང་དུ། ལྷང་རྒྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། བདག་གིས་ལྷེ་བརྒྱ་
 རྒྱལ་ནས་སྤྱིད་མཐའི་བར། །བརྗོད་ཀྱང་ཁྱོད་བསྐྱགས་རི་བཞིན་ག་ལ་སྤྱོདས། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་རྒྱབས་ཆེན་བསམ་
 ལས་འདས་པ་ནམས་བསྟན་ཟིན་ནས་ངེས་དོན་དུ། མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་མུ་
 ངན་ཡོངས་མི་འདལ། །ཆོས་ཀྱང་རྒྱབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་སྒྲེ་འཆི་སྤངས་པའི་བྱང་འདུག་རྩི་རྗེའི་གོ་འཕང་(༢༡^པ) བརྟེས་ཟིན་....
 པས་ན་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་སོགས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་གྱིན་ནས་སྤངས་ཟིན་....
 ཅིང་། དེར་མ་བཟང་རི་སྤང་དུ། ཆུ་སྤྱིན་གནས་ཀྱི་དུག་ཅན་བརྒྱབས། །དུས་
 ལས་ཡོལ་བར་འགྱུར་སྤྱིད་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་གདུལ་ལ་བྱམས་པ་ནི། །ནམ་ཡང་
 འདོར་བར་མི་སྤྱིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་དོན་དུ་གདུལ་བྱ་འདུལ་

བའི་རུས་ལས་གཡེལ་བར་འགྱུར་བའི་གོ་སྐབས་ནི་ནམ་རུའང་མི་སྲིད་པ་ཁོ་
ན་དང་། ལྷག་པར་ལ་མགོན་པོ་བཀའ་རྒྱུ་ཅན་འདི་ནི་བདག་སྐྱེས་སྒྱེས་
རུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་གཅིག་པུར་
རིང་མ་ཞིག་ནས་སྤྲུགས་བསྐྱེད་དང་དམ་བཅའི་མཐུ་གྲུབ་ཅིང་། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་
བཅས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་པར་བསྐྱེད་ཤིང་དབང་བསྐྱར་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ན་
གདུལ་བྱ་ཡལ་བར་དོར་ནས་ནི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཏང་སྟོམས་སུ་བཞུགས་མོད་
པའི་སྐབས་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྲིད་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་སྤང་ཚུལ་ཅམ་རུ་རེ་
ཞིག་ཞིང་འདིར་སྐྱ་ཆེ་འདིའི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བར་བྱ་བ་པལ་མོ་ཆེ་རྣམས་ཏེ་
ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་གཞན་གྱི་ཡིད་ཅན་གསུམ་རྒྱལ་དང་མཉམ་པ་རྣམས་མོད་
འདུལ་བའི་རུས་ལ་བབ་པར་གཟིགས་པ་དང་། བདག་ཅག་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་དབང་གིས་རྟག་པ་དང་རིལ་པོར་འཛིན་པའི་སྒྲིག་རུ་ཚུད་པ་མོད་
རྣམས་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དང་། སྐྱ་གདུང་དང་རིང་བསྐལ་གྱིས་འདུལ་
བར་འོས་པའི་སྐྱེ་བོ་རུ་མ་ཞིག་ཀྱང་མངོན་སུམ་རུ་གྱུར་པ་སྐྱེས་དགོས་པ་མོད་
ཁྱད་པར་ཅན་རུ་མ་ཞིག་གཟིགས་པས་རེ་ཞིག་གཟུགས་སྐྱུའི་བཀོད་པ་ཆོས་མོད་
དབྱིངས་སུ་བསྐྱ་ཚུལ་བསྟན་པའི་རུས་ལ་བབ་པར་དགོངས་ཤིང་། དེ་ལ་
གཞན་དག་གི་དོགས་པར་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུ་སོར་དགྱང་མོད་
གངས་གུ་ལཱའི་བར་རུ་བཞུགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཅམ་མ་ཟད་ལྟ་དང་
སྤྲུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རུ་བཞུགས་པའི་ལྷང་རིམ་པར་བསྟན་པ་དེ་མོད་
ལྟར་ལ་སྐྱོ་བྱར་དག་ཞིང་རུ་གཤེགས་རྒྱ་འདི་རིགས་ཅི་ཞིག་ཡིན་སྟུམ་པའང་
སྲིད་ན། དེ་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་(༡༤༡ན) རྟེ་སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྐྱ་ཆེ་ཐ་མོད་
མའི་མཇུག་པ་བསྟན་རུ་ཉེ་བའི་སྐབས། ཀུན་དགའ་པོ་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ།
ཀུན་དགའ་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱ་འབྱུལ་གྱི་རྒྱང་པ་བཞི་ལ་བསྟན་

གོམས་མང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འདྲིན་ན་བསྐལ་བའམ་བསྐལ་པས་ལྷག་གི་བར་
 དུ་ཡང་འདུག་གོ། །ཞེས་དེ་བཞིན་གསལ་བ་ནམས་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་
 བཞི་ལ་མངའ་བ་རྟེན་པས་བཞུགས་སུ་བཞིན་ན་བསྐལ་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་
 བཞུགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གསུངས་ནའང་། གདུལ་བྱ་
 རྣམས་བསོད་ནམས་དམན་པས་ཀྱན་དགའ་པོས་ཐུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་
 གསོལ་བ་བཏབ་རྩུ་མ་བྱུང་ཞིང་། དེ་རྗེས་སུ་བདུད་ལྷིག་ཅན་གྱིས་ཐུ་ངན་
 ལས་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཟླ་བ་གསུམ་ནས་ཐུ་ངན་.....
 ལས་འདའ་བར་ཞལ་གྱི་བཞེས་ནས་ས་ག་ཟླ་བའི་ཆོས་བཙུ་ལ་ཅ་མཆོག་.....
 སྟོང་དུ་མཐའ་མའི་གཟིམས་ཁྱི་ལ་མནལ་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་སྟོན་ཀྱན་ནས་.....
 མཆུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གསལ་བར་བརྗོད་ན། མགོན་པོ་མཆོག་འདི་ཉིད་གྱིས་
 ཀྱང་སྤར་གོང་དུ་སྟོན་པ་ལྟར་གསུང་ཆོས་སྤགས་གྱི་ཆོ། འདི་ལྟར་ཁོ་པོས་ལོ་
 ལོ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཁྱེས་པ་ལ་སྤགས་པ་འདི་དག་ལ་ཆང་མས་གསན་བཞེས་.....
 མཐར་ཕྱིན་གྱིས་གཙོ་བོར་གདན་ས་གསུམ་གྱི་འདུས་པ་རྣམས་གྱི་ཐོས་བསམ་
 འཆད་ཉན་འདུལ་ཁྱིམས་སྤགས་ཡར་ལྷན་དུ་དགོས་ཚུལ། དེ་བཞིན་དུ་སེར་
 རྒྱ་གཞན་དག་ཀྱན་གྱིས་ལྷིག་སྟོང་དགེ་རྒྱལ་གྱིས་མཆོན་མདོར་ན་ཆང་མས་....
 ལ་ཐུལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་ཡར་རྒྱས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་གོང་
 འཕེལ་གྱི་ཐབས་ཚུལ་ལ་འབད་དགོས་ཚུལ། དེ་ལྟར་བྱུང་ཆོ། ཁོ་པོས་ཀྱང་
 བཟང་བྱ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་དུ་འཆོ་ཞིང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱང་ལྷུར་དུ་གསལ་དུངས་
 གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཐེབས་པ་བཅས། དེས་ན་རང་ཅག་རྣམས་
 གྱིས་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་གི་རི་(༡༥༥) ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་ཚུལ་.....
 བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་ཞིག་བྱུང་ཆོ་དགྲང་ལོ་གྱུ་ལྟར་མ་ཟད་བསྐལ་པའི་བར་དུ་འང་....
 བཞུགས་སུ་སྦྱིད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རང་ཅག་རྣམས། རི་སྐད་དུ། འབབ་ཆུ་རི་
 ལྟར་ལྷགས་ལེགས་ཀྱང་། །ལྷུར་དུ་འབབ་པ་ཁོ་ནར་འདྲིན། །ཅེས་པ་ལྟར། རྟོ་

རྒྱུ་འཆང་གིས་ལན་གཅིག་མིན་པར་ངེ་ཅམ་བཀའ་སྒྲུལ་ཀྱང་པལ་ཆེར་གྱིས་……
ངེ་མི་སྒྲུལ་པར་ལང་ཤོར་གྱི་བྱ་བ་ངན་པ་ཁོ་ནར་འཆེལ་བས་སྤྲུགས་ཡིད་འབྱུང་……
བའི་ཁར་ནག་སྤྲུགས་ལྷག་སྤྲོན་ཅན་ནམས་མཐུ་བཅན་པའི་དབང་གིས། ད་
ནི་སྤྱི་ཆེ་འདིར་ཡུན་རིང་པོར་བཞུགས་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱི་དོན་རྒྱ་མི་འབྱུར་བས་……
ཉག་འཛིན་ཅན་ནམས་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་ཕྱིར་རེ་ཞིག་དག་པའི་ཞིང་རྒྱ་གཤེགས་
ཏེ་སྤྲར་ཡང་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་རོལ་པ་བཟུང་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཛད་
པ་ཉིད་དགོས་པ་ལྷབས་ཆེ་བར་གཟིགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་གོང་རྒྱ་བརྒྱད་
མ་ཐག་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་བསམ་ལས་འདས་པ་དེ་དང་དེ་དག་གཟིགས་……
ནས་སྤྱི་ཆེ་མཐའ་མའི་མཛད་པ་བསྟན་རྒྱུའི་དགོངས་པ་གཏད་པར་སྤང་……
ཞིང་། དེས་ན་སྤྱི་ཆེན་དམ་པ་ནམས་ཞབས་པད་བརྟན་མི་བརྟན་ནི། རང་
ཅག་སྤྱོད་མ་ནམས་གྱིས་དམ་ཆོག་དང་སྤྲོམ་པ་ལ་གཅིས་སྤྲུག་གྱི་སྤོ་ནས་བྲང་……
དོར་བཀའ་བཞིན་སྤྱབ་མ་སྤྱབ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པར་སྤང་བས་སྤོན་ཆད་……
”དམ་པ་ནམས་གྱི་དགོངས་བཞིན་དང་མཐུན་པའི་སྤངས་བྲངས་བག་ཡིད་……
ཚུལ་བཞིན་རྒྱ་སྤྱད་པ་ལ་སྤོ་གསུམ་ཚུལ་ཅི་ཡིད་གྱིས་འབད་པ་ནི་གནད་གྱི་……
དོན་ཆེན་ཆེ་ཤོས་སུ་སྤང་རོ། །དེ་ལྟར་ཞིང་ཁམས་གཞན་འབྱོན་གྱི་དགོངས་
བཞིན་བརྒྱུག་རྒྱ་མེད་པ་གཏད་ཟིན་པའི་དབང་གིས་འབྲལ་སྤོན་གཞན་རོ་……
ཅམ་རྒྱ་སྤྲུགས་མའི་རང་མདངས་ངན་པས་རྒྱས་གྱི་འབྱུར་བ་མང་པོས་སྤྲུགས་
སྤྱི་བའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ཏྱིར་ལྷ་རྒྱལ་པའི་ཆོས་བརྒྱད་དགུ་སྟོར་ནས་སྤང་གྱི་……
སྤོན་བབས་དེ་ཉིད་རེ་ཡིད་རྒྱ་སྤྱད་ཚུལ་བསྟན་པ་ན་ཞབས་གས་སྤྱི་བཅར་བ་……
ནམས་ནས་ཕྱལ་མར་ར་སྤྱིང་རུ། (༢༡༩ན) སྤྲུག་མཛོད་རྒྱ་སྤོ་མ་གདན་ཁྱར་
བཏང་དོན་བཞིན་ནམ་ཉིན་སྤོས་མེད་གྱིས་ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་ཉིན་སེ་རར་……
ཕེབས་ནས་དེ་འབྲལ་སེ་ར་ཆོགས་ཆེན་དང་། གྲུ་ཆང་ཁག །ཁམ་ཆན་མི་ཆན་
སྤྲུགས་ལ་ཞབས་རིམ་སྤྱབ་རྒྱ་མཐའ་སྤྲུག་པ་སྤྱལ་ཤིང་། འདུས་ཆོགས་ནམས་

ནས་ཀྱང་འབྲང་གསུམ་ཆེ་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྐམ་ཚྭ་གས་སྒྲོན་ཚྭ་གས་ཅི་རིགས་པའི་
 སྒྲོན་ནས་ཞབས་བརྟན་རིམ་གྱི་ཉིན་མཚན་འཁོར་ཡུག་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་། འ་ཆུལ་
 པའི་ཆུལ་ཆབ་དེ་མོ་ནི་མིན་ཏན་ཆེན་པོ་ནས་ཀྱང་མཐུལ་ཉིན་གསུམ་ལྟ་རེག་
 སོགས་དང་བཅས་ཞབས་པད་བརྟན་དགོས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ནན་ཅན་ཞུ་
 པ་གནང་། གཞན་ཡང་སེ་འབྲས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལས་སྒྲེ་སོགས་ནས་ཀྱང་གསོལ་བ་
 སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་ལན་རུ་མར་བཏབ་ཀྱང་ཆུ་མཚོའི་རུས་སྐབས་བསྒྲིག་པར་
 མི་རུས་པ་བཞིན་རུ་བཀའ་བཞེས་སོགས་ཀྱང་བཟང་བར་མ་ཐེབས་པའི་ཁར།
 ཆོས་ཉེར་ལཱའི་སྒྲོ་སྒྲུ་ཁམས་རྒྱུ་ཆ་ཆེ་ཆུལ་དང་བཅས་ཕྱག་མཛོད་ཏུ་སྒྲིབ་
 མ་དང་། སྒྲིང་ཆོང་སྐྱལ་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཞབས་གས་གམ་བཅར་བ་རྣམས་
 ལ་ཞལ་ཆེམས་གསུང་གི་ཐ་མ་འགའ་ཞིག་སྐྱལ་ཅིས་མཛོད་པར། ཕྱག་མཛོད་
 སོགས་ནས་བཟོད་སྐྱག་མེད་པའི་གདུང་ཕྱགས་དྲག་པོས་ད་ཆ་འ་སྐྱབས་མགོན་
 ཉིད་ཞིང་ཁམས་ཞན་འཕྱོན་གྱི་དགོངས་པ་ཞིག་རང་གཏད་ཆོད་རུ་འདུག་
 པར། དེ་ལྟར་རུ་མ་སོང་བར་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་།
 ཡང་དགོས་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྷགས་
 པའི་བསྟན་པ་ཕྱགས་ལུལ་ནས་མི་འདོར་བ་དང་། ནང་ཚན་གང་གི་ཞབས་
 རུལ་བསྟན་པའི་ར་སྒྲིང་སྒྲིབ་པའི་སེར་སྐྱ་སྒྲིང་གཏོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་
 བྱམས་དང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་དགོངས་ཏེ་རེ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་ཞབས་པད་བརྟན་
 དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཞན་དག་ལྟར་སྐྱུང་གཞི་ཁོ་ནས་སྐྱ་གཟུགས་རི་ལྟར་
 བྱས་ཀྱང་འཆོ་ཐེབས་བྲལ་བ་ཞིག་ཡོད་ཆེ་དེ་ཙམ་(༡༥/༡) ཀྱིས་རྟོ་ཕུར་ཚྭ་གས་ག་
 ལ་ཞུ་རུས་རུང་། དམ་པ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྐྱ་ཁམས་བབ་སྐྱེ་ཆུལ་
 བསྟན་པ་ཙམ་ལས་གཞན་ནི་སྐྱུན་གྱི་རིགས་སོགས་ནི་གང་ཡང་མི་མངའ་བ་
 མ་ཟད། སྐྱའི་གཟི་མདངས་དང་། གསོལ་ཆས་ཀྱིས་བཞེས་ཚུལ། བཀའི་ཐེབས་
 སྒྲོ་སོགས་སྐྱ་གསུང་ཕྱགས་ཀྱི་འབྱེར་སོ་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་ད་ལྟ་སྐྱ་ཁམས་

ཀྱིས་འཆོ་མི་ཐུབ་པའི་རིགས་ནི་གཏན་ནས་མི་འདུག་ཅིང་། དེས་ན་བྱེད་རང་གི་དགོངས་པ་གཞིས་ཚུལ་ཁོ་ན་གཙོ་ཆེ་བར་འདུག་པས་རེ་ཞིག་དེ་འདྲའི་.....
དགོངས་གཏད་ཅི་ནས་མེད་པ་ཞིག་དང་། བདག་ཅག་ཞབས་གས་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་སློབ་མ་རྣམས་ནས་མ་གོ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་གང་གི་
ཐུགས་དང་འགལ་བའི་བྱེད་སྦྱོང་རན་པའི་རིགས་སོགས་ཀྱིས་མི་མཉེས་ང་.....
བྱང་ཡོད་ཆེ་དེ་དག་ལ་སྤྲ་གསང་མེད་པ་འདི་དང་འདི་བྱང་གི་བཀའ་གསལ་
པོར་ཐེབས་པ་ཞིག་གིས་སྤར་བྱས་ལ་འགྱུར་བ་ཤགས་དང་། ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་
སེམས་ཀྱིས་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་ཆོག་པ་ཞེས་མཆེ་མས་སྤངས་པའི་སྐོ་ནས་ཕྱག་
དང་བཅས་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པར། བཀའ་ལས། ད་ཆ་དེད་ནས་སྤར་ལབ་པ་
ལྟར་གཙོ་ཆེར་༥ རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་ལའང་ན་གཞོན་སོ་དཀར་.....
ཀྱི་དུས་ནས་བཟུང་གཟུགས་གཞིས་གང་འཕེར་ཀྱི་དུས་སུ་ནི་ཅལ་ཅི་ཡོད་.....
ཀྱིས་བསྟན་པར་གང་ཕན་བཀྱིས་པ་ཡིན་པས་འགྱུར་པ་མེད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་
འདྲོད་འདྲོད་བྱང་ན་༥ རྒྱལ་བའི་ཡང་སྤྲིད་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གྲིར་འཁོད་ཐུབ་
པ་ཞིག་དང་། དེ་སོག་༥ ལྷང་སྐྱ་མཆོག་སྐྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ཁོ་རང་གི་ངོས་
ནས་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཆེག་སྐྱ་འཕེར་ངེས་སུ་.....
ཡོད་པས། ད་དེད་ནས་གསར་དུ་བྱུང་གོས་པ་ཞིག་མེད་ནའང་། ད་དུང་ལན་
ཅིག་མཇལ་ཐུབ་རྒྱ་ཞིག་བྱང་ན་སྟམ་རུང་། ད་ཆ་སྐྱེ་བ་འདིར་མཇལ་ཐུབ་པ་
ཞིག་ཡོད་ཆོད་མི་འདུག་པས་སྡོན་དུ་ལབ་པ་ལྟར་ཉེན་སྐལ་ལྟ་བུར་ནང་ཉེན་
སྐྱ་འདྲ་གཉིས་པོ་ངེས་པར་ཕྱག་འབྱོར་ཡོང་བ་ཞིག་ཅི་ནས་བྱེད་དགོས་དང་།
དེ་སོག་ཕྱིན་(༢༡༠ན) ཆད་ཀྱང་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་དང་བྱང་པར་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་.....
པའི་བསྟན་པ་ལ་སྐྱན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་འཕྲིན་ལས་གང་བཟབ་དང་། སྐྱེ་བ་
རྗེས་མ་ནས་མཇལ་ཆོག་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་སྟོན་འབུལ་དགོས་.....
ཤིང་། གཞན་མ་བྱེད་ཅག་ཞབས་གས་ཏེ་འཁོར་དུ་སྡོད་མི་དང་། སློབ་མ་

གཞན་དག་ནམས་ནས་དེ་བྱེད་སྤྱོད་མི་མཁས་པས་རྒྱད་དགྲགས་པ་སྟགས་གི་
 བསམ་སྟགས་གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་། ད་ཆ་གཟུགས་གཞི་འདི་ཁའི་བབ་གིས་
 རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཡུན་རིང་འཆོ་བ་ཞིག་ཡོང་རེ་མིན་འདུག་ཞེས་ཐེབས་ཀྱང་།
 ད་དུང་དེ་ལྟར་དུ་དགོངས་པ་མ་བཞིན་པར་རེ་ཞིག་ཞབས་པད་བརྟན་པ་.....
 ཞིག་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་ལ་དགོངས་ཏེ་ཅི་ནས་སྟགས་རྗེ་ཆེ་དགོས་ཡང་ཡང་ཟུ་.....
 ཚུགས་གིས་ཁྱེས་པར། བཀའ་ལས། ད་བྱེད་ནམས་ལ་རི་ཅམ་ལབ་ཀྱང་གོ་རྒྱ་
 མི་འདུག་ཅེས་རེ་ཞིག་ཅང་མི་གསུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ནས་
 ལྷ་སྐབས་མགོན་དེ་མོ་ནོ་མིན་ཏན་ཆེན་པོར་བྱེད་ཐེབས་ཡི་གེའི་སྟག་ནས།
 སྟན་ནས་སྟར་པན་གཟུགས་གཞིས་གང་འཕེར་གྱི་རིང་རང་འཁོས་དང་བསྟན་.....
 པའི་བསྟན་པར་ཞབས་འགྱུར་མི་དམན་ཅམ་ཁྱ་རྒྱ་བྱང་བ་མ་ཟད། ད་དུང་
 ཀྱང་གཙོ་པོར་ལྷ་སྐབས་མགོན་ཉིད་སྟགས་ཆང་མའི་བཀའ་ནན་བཞིན་རེ་.....
 ཞིག་འཆོ་བརྟན་ཅམ་བྱང་ན་སྟམ་རུང་། ད་ལན་གྱི་ནད་བབ་འདི་བཞིན་སྟར་
 དང་མི་འདྲ་བར་གྲགས་བསྐྱེད་གཏན་མེད་གྱི་ཁར་རིམ་གྱིས་རི་ཡོད་དུ་བྱུར་...
 པ་ཞིག་རང་འདུག་བར་རྟེན། ད་རེས་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འཆོ་སྐབ་པ་ཞིག་
 ཡོངས་རིགས་མི་འདུག་པས། དེ་དག་ལ་སྟགས་ངལ་སྟགས་གཏན་ནས་མི་
 མཛད་པ་དང་། ལྷག་དུ་ལྷ་སྐབས་མགོན་ཉིད་ད་ལྟ་སྐྱའི་ན་ཆོད་ཀྱང་སྤྲིང་
 བསྟན་འགྲོར་སྟན་པའི་སྟགས་བསྐྱེད་དང་མཛད་འཕྲིན་གཞན་འགྲན་མ་.....
 མཆིས་པ་བཞིན་ད་དུང་ཡང་ལྷ་སྐབས་པད་ཤིན་དུ་ཡུན་རིང་པོར་བརྟན་པའི་
 སྟོན་ནས་ལྷ་སྐབས་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་དང་། གངས་(༢༩༠བ) ལྟོངས་སྐྱེ་
 འགྲོའི་བདེ་སྦྱིད་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་སྟགས་འདུན་ནམ་ཡང་མི་གཡེལ་བ་ཞིག་...
 དང་། སྟན་ཀྱང་ད་དུང་སྐྱེ་བའི་སྦྱིད་པ་ཞིག་བཟུང་འདུན་མ་ཟད་འཇམ་
 མགོན་སྤྱི་མའི་བསྟན་པར་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་ཡོང་བའི་ནམ་ཀུན་དགོན་.....
 མཆོག་ལ་གསལ་འདེབས་ཅེ་གཅིག་པ་བསྐྱེད་སྟུག་བཞིན་དགའ་རབ་ཅམ་ཞེ་

ཡོང་གི་རེ་འདུན་བཅས། སྐྱེ་སྤྱལ་ངོས་འཛིན་དང་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་གང་ཅིར་བར་ཆད་མེད་པར་བསམ་དོན་བཞིན་འགྲུབ་པའི་སྦྱབས་ལྷ་འདུག་དང་། སྤར་བཞིན་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་བཀའ་དྲིན་གྱིས་བསྦྲངས་པ་ཞིག་དང་། དེད་ལ་ཡོ་གོང་མ་ཆེན་པོས་གནང་བའི་འཇའ་ས་ཐམ་ཀ་ནམས་ཀྱང་རྒྱ་སྒྲ་མ་ནས་འཛིན་ཆོག་པ་སོགས་ལྷགས་རྩེ་ཆེ་དགོས་ཚུལ་འབུལ་བར་མཛད་དོན་བཞིན་ལྷགས་མཆོག་དེ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ལས་མི་གཤེས་བའི་བཀའ་དྲིན་སྦྱུལ། དེ་ནས་ཆོས་ཉེར་ལཱའི་ཕྱི་ཆ་ཅམ་ནས་སྐྱ་སྐྱན་སོགས་ཀྱི་བབ་ལྷའི་ནམ་པ་མེད་ཅིང་། ལྷགས་རིག་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དྲངས་ཚུལ་ཆེ་བཞིས་དང་། དེ་གོང་སྐྱན་བབ་ཀྱིས་ན་བཟའ་ལུ་དྲང་ཅན་སོགས་བཞིས་པའང་བསེལ་ཞིང་བཞུགས་འདིང་ལེགས་པར་གཏིང་བའི་སྤྱང་དུ། དགེ་སྦྱོང་གི་ན་བཟའ་ཆོས་གོས་ནམ་གསུམ་སོགས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ནས་ཞབས་རྩི་རྩེའི་སྦྱིལ་ཀྱང་། ལྷག་མཉམ་བཞག་སྐྱེ་ལུས་དྲང་པོར་བསྐྱངས། དུན་པ་མཛོན་དུ་བཞག་པར་མཛད་པའི་སྒྲིན་ནས། རི་སྐང་དུ། སྐྱེས་རབས་ལས། གང་ལ་བདག་གི་ཡིད་ནི་འགྱུར་གྱུར་བ། །དེ་ཉིད་བདག་གི་བྱ་བར་ཡོངས་མི་དུན། །དཀར་པོའི་ལས་ཀྱང་རབ་དུ་གོམས་པར་བྱས། །ཆོས་ལ་གནས་ན་འཆི་བས་སྐྱ་ཞིག་འཛིགས། །ཞིས་དང་། གྲུབ་ཆེན་གོང་མ་ནམས་ཀྱི་ཉམས་མགུར་ལས། དུས་ལན་ཅིག་འཆི་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། །ནམ་མེན་གྱི་ལུས་རྒྱ་གྲོལ་བའི་ཆོ། འདའ་དགའ་འཆི་བྱོད་ཀྱི་གདེངས་ཡོད་དེ། རྒྱལ་མཆོན་རྩལ་མ་ཡི་སྐྱ་དང་བཅས། །བདེ་ཆེན་མཁའ་སྦྱོང་གྱི་(༡༡)ན་གནས་སུ་འགྲོ། །ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར། དག་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཡོ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་ཆོགས་དང་ལྟན་ཅིག་གདན་འཛོམས་པའི་སྒྲིན་ནས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་བཀོད་པ་སྐྱེ་འབུལ་དུ་བའི་རྩལ་པ་མཁའ་བྱབ་དུ་སྟོན་པའི་ངོ་མཆར་མཛོན་དུ་མཛད་པ་ལ་བུ་ཕ་བྱིས་དུ་འདུག་པའམ། འདོད་ལྟན་མཐོ་རིས་ཀྱི་དགའ་ཚལ་དུ་

འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་བྱོད་གྱི་གདེངས་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་ས་ཆོས་ཉེར་དུག་གི་
 རྩ་རྒྱུ་ཆ་ལ་གཟུགས་སྤྱང་གས་པའི་བ་མ་རྟོག་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་བ་ཆེན་.....
 སའི་སྟོང་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་བསྟན་རྟོ། །དེ་ཡལ་ཡོངས་འཛིན་བྱི་རིན་པོ་ཆེ་
 དག་དབང་སྟན་གྱགས་དཔལ་བཟང་པོ་གདན་ཞུས་གྱི་སྟོག་ །དེ་ཡང་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་རྣམས་ངེས་དོན་དུ་བྱང་འཇུག་འོད་གསལ་ཆོས་གྱི་སྤྱུ་ལས་...
 རྣམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་པས་ན། ཐུགས་དམ་གསལ་འདེབས་སྟོགས་ཞུ་བ་ལ་ཆ་
 ཅམ་སྟོས་དགོས་པ་ཞིག་མིན་ནའང་། གཞན་ངོའི་སྤང་ཚུལ་ཅམ་དུ་གསལ་
 འདེབས་སྟོགས་ཞུ་བ་སྟོན་གྱི་སྤྱུས་ཆེན་གོང་མ་རྣམས་གྱི་རྣམ་ཐར་དུ་ཡང་.....
 གསལ་བ་ལྟར་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཐུགས་དམ་གསལ་འདེབས་གྱི་.....
 རིམ་པ་སྦྱི་དང་། བྱད་པར་དུ་ཡང་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྤྱད་རིམ་གྱི་
 སྐབས་དང་མཐུན་པར་སྟོང་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པའི་མཐར་ཐམས་ཅད་...
 སྟོང་པ་འོད་གསལ་ཆོས་གྱི་སྤྱུ་མངོན་དུ་མཛད་དགོས་ཚུལ། འོད་གསལ་དེའི་
 དང་དུ་ཡང་ཉ་ཅང་ཡུན་རིང་པོར་མི་བཞུགས་པར་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྡ་པ་ལས་...
 གྲུབ་པའི་འཇའ་ལྷས་རྫོ་རྗེ་འཆང་ཁ་སྦྱར་བདུན་ལྡན་གྱི་ཡོངས་སྤྱུ་མངོན་དུ་...
 མཛད་ནས་ནམ་མཁའ་རི་གླིང་གྱི་བར་དུ་སྤུལ་པའི་རོལ་པ་བསམ་ལས་འདས་པ་...
 རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་སྟོན་པ་དང་། བྱད་པར་ཞིང་འདིར་བདག་ཅག་རྣམས་གྱི་
 མགོན་དུ་རིང་མིན་མཆོག་གི་སྤུལ་སྤྱིའི་རང་ཞལ་འབྲུལ་བྲལ་དུ་སྟོན་དགོས་...
 ཚུལ་སྟོགས་གྱི་གསལ་འདེབས་ནན་ཏན་དུ་ཞུས་པ་ན། (༡༧) རི་ལྟར་
 གསལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་བཞིན་ཉིན་ཞག་འཇུག་གཅིག་གི་བར་ཐུགས་དམ་...
 འོད་གསལ་ལས་གཡོ་བ་མེད་པར་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ནས་ཐུགས་དམ་ལས་
 བཞེངས་ཏེ་ཁ་སྦྱར་བདུན་ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཉགས་སུ་...
 སྤྱུ་ལས་ཅུང་ཟད་ཡོ་བ་དང་། ཤངས་ནས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་རྒྱན་
 ཤིན་དུ་གསལ་བར་བབ་པར་སྟོགས་དུང་ན་འཁོད་པ་ཀྱན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་...

སྤྱད་ཡུལ་རུ་བྱུར་རྟོ། །དེ་ལྟར་ས་གསུམ་གྱི་སྤོན་མེ་གཅིག་ཤུ་འདི་ཉིད་དག་
པའི་ཞིང་རུ་གཤེགས་ཚུལ་བཟུན་པ་ལ། དཀར་སྒྲགས་གྱི་ལྷ་སྤྱུ་མི་དང་བྱི་
ཟར་བཅས་པ་རྣམས་མི་བཟོད་ཅིང་ཡང་བའི་རྣམ་པས་དེ་གོང་ནས་སྒྲགས་...
འདིར་མི་ཤེས་པའི་མཆོད་མ་ངེ་སྟེད་ཞིག་བྱང་སྟེ། ཤིང་ཕག་རྟོར་ཟླ་ལྷ་པའི་
ནང་རི་སོང་འཛིན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲ་གཅན་གྱིས་སྟེད་ལྷག་རུ་ཟིན་པ་.....
དང་། བཙུ་པའི་ནང་བཞི་མཆོད་ལྷ་མཆོད་གྱི་སྤྱིང་མེ་རྣམས་ངེ་བཞིན་མ་
བཞེས་པར་སྒྲགས་ཀྱན་ལུན་པར་བྱས་ཤིང་རུས་དེ་ནས་བཟུང་རུས་མིན་གྱི་...
རྒྱང་འཚུབ་ཆེན་པོ་རྒྱན་རུ་ལྷང་བས་ས་དང་བར་སྤང་གི་སྤོན་ཀྱན་མོག་སོར་
བྱེད་པ་དང་། སྐབས་འགར་ནམ་མཁའ་རྒྱང་བཟང་དྲངས་པ་ན་འང་འཇའ་
སྤོན་མཆོད་རྣམས་གྱི་རྣམ་པ་རུ་མས་བར་སྤང་ཡོངས་སུ་བཀའ་ཅིང་། གཞན་
ཡང་སྤོན་སྒྲགས་དང་། ཉི་ཟླར་འཇའ་དཀར་གྱིས་འབྲུད་པ་སོགས་ཡང་ཡང་རུ་
བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་རྟོར་ཟླ་བཙུ་གཅིག་པའི་ཆོས་བཙུ་ལྷའི་རུབ་མོ་ཟླ་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲ་གཅན་གསུག་པའི་རྒྱངས་གྱི་རིལ་སོར་བསྐྱབས་ནས་.....
ཡུན་རིང་སོའི་བར་རུ་ཟླ་དཀྱིལ་གར་ཡོད་ཅད་མཆོད་པས་སྟེ་སོ་ཀྱན་གྱིས་ཟླ་
བ་རྒྱག་པར་བྱུར་རྟོ་ཞེས་ཅ་ཅོའི་སྒྲ་མང་སོར་འབྱེན་པ་དང་། སྟེས་ཆེན་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། གང་བླག་བྱུང་པར་ཅན་རུ་མར་མནལ་
ལྷས་གྱི་རིགས་ཀྱང་ཤིན་རུ་ངན་པ་མང་རུ་བྱུང་བ་སོགས་མདོར་ན་བདག་ཅག་...
ཚུར་མཐོང་རྣམས་གྱི་མདོན་སུམ་གྱི་སྤྱད་ཡུལ་རུ་བྱུར་པའང་ངེ་སྟེད་ཞིག་.....
བྱུང་ཞིང་། དེར་མ་བཟང་རྒྱན་དང་མདོན་ཤེས་(༡༩༩༥) མངའ་བ་རྣམས་གྱི་
བཟླ་ན་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཉིད་རུ་མ་བཟང་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱའི་ཞིང་
ཁམས་ཀྱན་རུ་འང་ལྷས་ཆེན་པོ་རྒྱག་དང་བཙུ་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རུ་མ་འབྱུང་བ་
དང་། རྒྱ་གི་ཆོས་སྤང་གི་ཆོགས་ཀྱང་སྤོན་བཞིན་རུ་འདུས་ནས་མགོན་པོ་
འདི་ཉིད་གང་རུ་འབྱོན་པའི་དག་པའི་ཞིང་རུ་སྤྱི་ཞུས་མཆོད་བཞིན་པར་གདན་

འདྲེན་པ་དང་། སྤྲུལ་བཅས་ཀླུ་བའི་ཚྭ་གས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷང་བསྟན་པ་དང་།
 བསྟགས་པ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་མེ་ཉྱལ་འཛོམས་བ་སྟགས་བསམ་གྲིས་མ་
 བྱུང་བའི་རྩ་མཆོད་དུ་མ་ཞིག་བྱང་བ་ནི་གདོན་མི་བྱ་བ་ཉིད་དུ་སེམས་སྟེ། དེ་
 ནས་འབྲུལ་མར་ེ་རྒྱབས་མགོན་ཀླུ་བའི་ཀླུ་ཚབ་ཆེན་པོ་དང་ཡོངས་འཛིན་.....
 རྣམ་གཉིས་སྟགས་ལ་མཁྱེགས་བསྟོ་རྒྱབས་འཇུག་དང་། བོད་བཞུགས་ཡམ་
 བན་ལྟན་ཀླུ་ས་བརྒྱད་གནམ་བསྟོས་ེ་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་དང་།
 ེ་རྒྱབས་མཚོག་ལྷང་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་སུ་གནས་ཚུལ་གྲལ་ཅེའི་ལམ་ནས་.....
 ལུལ་ཞིང་། སྤྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་ཡང་རིགས་ལྷ་ཅོད་པམ། མོར་ཚྭ་གས། ཉྱོད་
 གཡོགས་སྟགས་ལྟའི་ཆས་འཇུག་གི་རིམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ལུལ་ཐོག །
 མཚོད་པའི་བྱེ་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙུག་པོ་ཉིད་དུ་.....
 རྒྱབ་ཅིང་མཚོད་པ་དང་། བསྟན་ཅིང་གསལ་བ་འདེབས་པ་སྟགས་ལ་དགུང་
 ཞག་མ་ཆང་གི་བར་དུ་ཉིན་ལྟར་ཆགས་མེད་དུ་འབད་པ་དང་། དེ་སྐབས་
 གཙུག་པོར་ེ་རྒྱབས་མགོན་ཀླུ་ཚབ་དེ་མོ་ལོ་མིན་ཉན་ཆེན་པོ་ཡང་མངོན་ཆུང་.....
 ཉྱོན་འཁོར་རགས་བསྟུས་ཚུལ་གྲིས་གདུང་མངལ་ལ་ཆེད་དམིགས་ཤེབས་.....
 བསྟོད་གྲིས་སྤྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་བྱགས་...
 གྱི་དགོངས་པ་བྱེད་མོ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། ལྷུར་དུ་མཚོག་གི་རྒྱལ་རྒྱ་
 འབྲུལ་ཅོད་བྲལ་བ་གསལ་དྲངས་ངེས་པ་རྟེན་པ་སྟགས་གྱི་སྤྱད་དུ་ཞལ་འདོན་.....
 བྱགས་སྟོན་བདེན་ཚོག་གི་རིམ་པ་གདུང་བྱགས་དྲག་པོས་རྒྱ་ཆེ་གནད་སྟོན་.....
 དུ་(༡༨༡༧) བརྒྱུད་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་བཤད་སྤྱིང་ལོ་མིན་ཉན་མཚོག་གི་རྒྱལ་རྒྱ་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་། སེམས་དཔའ་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱ་བཟང་ཏོ་ཐོག་ལ། ཞི་བ་ལྟ།
 ལྷགས་ར་རྒྱལ་བའི་རྒྱ་སྟགས་བསྟན་འཛིན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་།
 བཀའི་གྲང་སྟོན་རྣམ་པ། སྤྱི་བྱུང་མཁན་པོ་སྟགས་གཞུང་དྲུང་མི་དྲག་སེར་སྤྱ།
 སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ། རྒྱུད་ལྷ་ཉྱོད་སྤྱད། སྤྱིང་གསུམ། མེ་དུ་བཞི་ཕྱེ་སྟགས་གྱི་

སྒྲིབ་དཔོན་ལས་སྒྲེ། སྒྲེ་སྒྲེ། འདུས་ཆོགས་དམངས་དང་བཅས་པ་དང་།
གཞན་ཡང་རྒྱ་པོ་དེ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲེ་པོ་མཆོག་དམན་གྱི་ཕྱག་ཏུ་བཞུགས་པ་.....
ཉིན་མང་པོའི་བར་ནས་ལང་ས་རུབ་ལྟ་བུས་བཅར་བ་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་རེ་བ་
ཡིད་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་བའི་གདུང་མཇལ་བར་མ་ཆད་དུ་བཏང་ཞིང་། དེའི་ཆེ་
ཞབས་དྲུང་དུ་འཁོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་སྒྲེ་པོ་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་.....
དམུས་ཁོང་ཐང་ལ་འབྲུམས་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། གྱེ་མ་འགྲོ་བ་ཡངས་ཀྱི་མ་འདྲིས་
པའི་མཇེལ་བཤེས་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་གཅིག་ཕུ་ནི་གུང་དུ་ཅུབ། བདག་
ཅག་ཉམ་ཐག་གི་སྒྲེ་པོ་སྒྲིབ་དོར་ལ་དཔྱད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་སྒྲོངས་པ་དག་
ནི་ཕྱལ་དུ་ལུས། གངས་ཅན་གྱི་སྒྲོངས་འདིར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་སྤར་བའི་ས་
མཁན་ཀྱང་སྟོར་བས་ད་ནི་ཐུན་པ་ཐུན་ནག་དུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སྒྲེ་དག་གི་ཅ་
ཅ་མི་བཟད་པ་འཁོར་མོ་ལྷག་དུ་བསྒྲགས་པས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་སྒྲག་པས་
འདར་བ་ཅམ་དུ་གྱུར་སྤང་ཞིང་། མགོན་པོ་ཉིད་དག་ཞིང་དུ་གཤེགས་ནས་
ཀྱང་ཉིར་ཁྲ་བདུན་པའི་ཡར་ཆོས་དུས་བཟང་རྣམས་སུ་སྒྲུགས་འདི་དག་དུ་.....
ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་འོད་ཀྱི་བཀོད་པ་དོ་མཆར་ཅན་དུ་མ་དང་། ལྷག་
པར་རྩ་སྒྲིབ་གི་ལྷང་པའི་སུ་མདའ་རྣམས་སུ་འཇའ་འོད་སྒྲ་ལྷ་པོར་གྱིས་ཆེད་
དུ་བྱིས་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་གསལ་བ་ལྷང་པ་ཕན་ཚུན་དུ་སྒྲེལ་ཏེ་དྲ་བ་དྲ་.....
བྱེད་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་གུ་རྒྱད་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། དཔལ་བེའུ་དང་གཡུང་དྲུང་གི་
རྣམ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཤིན་དུ་(༡༧༩༩) རོ་མཆར་བ་དུ་མས་བར་སྤང་གི་.....
སྒྲོན་ཀྱན་གོ་མཆམས་མེད་པར་ཡངས་སུ་འབྲིགས་པ་སྒྲེ་པོ་ཐ་མལ་པ་ཀྱན་གྱིའང་
མིག་ལམ་དུ་གྱུར་པ་སོགས་བྱུང་འདུག་པ་ནི་༥ རོ་རྩེ་འཆང་ཉིད་ཟུང་འདུག་
ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མདོན་དུ་མཇེད་པ་ན་དཀར་སྒྲུགས་ལ་དགའ་བའི་འདོད་གཟུགས་
ཀྱི་ལྟ་རྣམས་དང་། གནས་གསུམ་གྱི་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་དང་། བྱང་
པར་རྩ་སྒྲིབ་དཔལ་གྱི་གནས་མཆོག་གི་ལྟ་སྒྲུ་གཞི་བདག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་.....

ཀྱིས་རང་རང་གི་མཐུ་དང་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་མངོན་པར་སྐྱལ་པའི་མཆོད་པའི་...
 བྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒྲོན་ལམ་ལས་བྱང་བ་དང་...
 མཆོངས་པས་ས་དང་བར་སྤང་ནམ་མཁའི་བྱོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཀྱང་...
 ཉེ་མཆོད་པའི་ལས་ལ་མངོན་པར་བཅོན་པའི་ལྟས་སུ་གོར་མ་ཆག་གོ།

༥ སྐྱུ་པ། བསྐལ་མང་སྒྲོན་ནས་བྱང་འབྲུག་དོ་རྗེའི་སྤྱ། །བརྟེས་ཀྱང་ནག་
 འཛིན་ཅན་ནམས་དམ་ཆོས་ལ། །བསྐལ་བྱིར་འཆི་བ་སྤངས་ཀྱང་འཆི་འཕོའི་
 ཚུལ། །སྒྲོན་འདི་བསམ་མི་བྱབ་པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན། །ཀྱེ་མ་སྟིགས་མར་
 སྦྱང་པའི་སྒྲེ་པོ་ནམས། །བྲང་དོར་འབྲུག་ལྟོག་འཆོལ་པར་སྦྱང་པ་ཡི། །ངང་
 ཚུལ་དར་ལ་དྲག་པ་འདི་ཡིས་ཀྱང་། །ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་བསྐལ་བ་རི་བཞིན་
 ཀྱུར། །སྒྲོན་པ་མཆོག་དེས་ཀྱང་ཡུལ་ཙ་མཆོག་ཏུ། །མཐའ་མའི་གཟིམས་ཁྱིར་
 མནལ་བ་རི་བཞིན་དུ། །མགོན་པོ་བྱེད་ཀྱང་རེ་ཞིག་ཆོས་དབྱིངས་སུ། །ངལ་
 གསའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་ལ་གཞོལ་བར་འགྱུར། །དེའི་ཆེ་སེམས་ལྷན་ལྟ་ཅི་ཤེས་
 བལ་གྱི། །འབྱང་བའི་ཆོགས་ཀྱང་མི་བཟོད་ནམ་པའི་འགྱུར། །ལན་ཅིག་མིན་
 པས་སྟགས་གྱི་འཁོར་ལོའི་བྱོན། །བར་མཆོམས་མེད་པར་ཀྱན་ཏུ་མོག་པོར་
 ཀྱུར། །ལན་བདེའི་འབྱང་གནས་བྱབ་བསྟན་པ་སྒྲོའི་ཆལ། །རྒྱས་མཛད་སྒྲོན་
 མེད་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་དེ། །ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་ལྟའི་སྤག་ཏུ་གཞོལ་གྱུར་པས། །
 སྤངས་འདི་ལྷན་པའི་མཆོད་ཟླ་ཉིད་དུ་བྱས། །ཀྱེ་(༢༩༩) དུད་ད་ནི་ཕྱང་མ་
 ཐང་ཆེན་ལ། །དམིགས་ཤུས་པོར་བའི་ལྷན་ལོང་རི་བཞིན་ཞེས། །ཁོར་འཛིན་
 སྟག་མའི་གཞིར་འཁོད་ཡིད་ཅན་ནམས། །བྲན་པའི་རྒྱ་བ་རིང་ཞིག་སྦྱར་བར་
 ཀྱུར། །ནམ་ཀྱན་གང་ལ་རེ་སྟོས་འཆའ་བ་ཡི། །བདག་སོགས་ཉམས་པའི་འགྲོ་
 བ་ཤུལ་འདི་དུ། །སྦྱར་ནས་དག་པའི་ཞིང་དུ་རྩལ་མཛད་པ། །བཙེ་ཆེན་སྟགས་
 ཀྱིས་ཤོད་དམ་དབྱིངས་ནས་དགོངས། །བྱམས་པའི་མ་ཡིས་སྟག་པའི་བུ་ལ་
 བཞིན། །སྟིགས་དུས་འགྲོ་ནམས་བཙེ་བས་སྒྲོལ་ལོ་ཞེས། །རིང་ནས་སྟགས་

མཆོག་བསྐྱེད་པའི་དམ་བཅའི་བྱ། །སྟོད་པར་གྱུར་རམ་འོན་ཏེ་ཅི་ཞིག་སྟུམ། །
དེ་ལྟར་ནའང་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེའི་ཚུལ། །གཡེལ་བའི་གོ་སྐབས་སྤྱད་མིན་དེ་
ཡི་ཕྱིར། །སྐར་ཡང་ཁྱོད་དྲིན་དྲན་པས་གསོལ་འདེབས་ན། །བྱིན་རྒྱབས་བདུད་
ཅིས་སྟོང་གི་གདུང་བ་སོལ། །ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་གདུང་བའི་དབྱངས་ཀྱི་
ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༥ དེ་ནས་སྐར་ཡང་ཐུག་མཛོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཉིད་ནས་ཐུགས་འགན་ཆེ་བཞིས་
ཀྱིས་གཞུང་ས་མཆོག་དང་། །ཀུན་གཟིགས་པའ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ད།
རྒྱབས་མགོན་རྒྱལ་ཚབ་ནོ་མིན་ཏན་ཆེན་པོ། །ཡངས་འཛིན་གྱི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་
རྣམ་གཉིས་བཤད་སྤྱིང་ནོ་མིན་ཏན་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་
གཙོ་མཛད་པའི་བརྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་ཕྱོད་པའི་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། །སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ། རྒྱུད་ལྷ་སྟོད་སྤྱད། ཆེ་བའི་སྤྱི་
སོགས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཁྱི་གདན་བྱུང། །སྤྱལ་ཆེ་ཆུང་། །གཞན་ཡང་རིས་སུ་
མ་མཆིས་པའི་སྐྱེས་ཆེན་ཁག་ཀུན་ལ་དགོངས་རྒྱུ་གས་བསྟོན་བརྟེན་གྱི་རིམ་པ་
བཟང་ཞིང་གཏོས་ཆེ་བ་དང་གདན་ས་གསུམ་གྱི་ཆོགས་ཆེན། །ལྷ་ཆང་ཁག །
རྒྱུད་ལྷ། སྤྱིང་གསུམ། །རྩ་སྤྱོད་དགེ་འཕེལ་སྤྱིང་སོགས་ཐག་རིང་བྱང་གི་འདུས་
སྤྱི་ཆེ་ཆུང་དང་། །རི་ཁྲོད་པན་ཚུན་གྱི་སྤྱོད་བ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལའང་
མང་འབྱེད་སྤྱི་འདུལ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བཀྱར་མཐའ་སྐྱས་པ་དང་། །རྩི་ཤྲུག་
ཡིད་བཞིན་(༡༩༩) ལོར་བྱ་རྣམ་གཉིས་དང་། །པོ་ཏ་ལའི་གསེར་གདུང་རྣམ་
བཞི། །འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་རྟེན་གསུམ་རྩི་མཆར་
ཅན་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་སྤྱི་ལྷ་སྟོད་ཆར། །བརྒྱ་ཆར་སོགས་གྲངས་མང་བ། །སྟན་
ཤལ་དང་གསེར་ཆབ། །ན་བཟའ་སོགས་དུ་མ་དང་། །དགུ་ལག་རེ་རེ་བཞིན་
ཡང་སྤྱི་གདུང་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་པའི་མཆོད་ལུལ་ཀུན་ལ་མཆོད་འདུལ་བྱ་
ཆེན་པོ་སོགས་དང་། །ལྷག་པར་བཞི་སྟེ་དགའ་ལྷན་བསམ་གཏན་སྤྱིང་དུ་རྩི་

སྲིད་བར་ཟླ་བ་རྩ་ལྔ་པའི་འཕྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་མཚན་ཐོག་། དཔལ་གསར་བ་འདུས་
 པ་འཇམ་དཔལ་རྩི་རྒྱུ་ལྷན་འཇུག་ཆག་མེད་གཏོང་རྒྱུ་ལྷན་ཐེབས་ཅ་དང་། ར་
 སྲིད་དགེ་འཕེལ་སྲིད་རྩ་ཟླ་བ་རྩ་ལྔ་པའི་འཕྱོད་སྐྱེ་མཚན་སྐབས་དཔལ་རྩི་རྒྱུ་ལྷན་ཐེབས་
 བྱེད་གྱི་བདག་འཇུག་དང་། དེ་མཚུངས་ཡང་དགོན། ཅེ་གཉེན། བསམ་གཏན་
 སྲིད་བཅས་གྱི་རི་ཁྲོད་ཁག་གསུམ་དང་། འཕན་ཡུལ་སྲུང་ལུང་ཆོས་སྲིད་
 བཅས་པར་ལ་ལྟར་སྐྱེ་མཚན་ཐོག་ཉིན་འཁྱེད་ས་རེའི་བསྐྱེད་བཀྱར་དང་།
 ཞལ་འདོན་སྒྲ་མ་མཚན་པ་སྲིད་རྒྱས་གསུང་རྒྱ་བཅས་གོང་གསལ་སོ་སོར་རི་
 སྲིད་བར་ཉམས་པ་མེད་པའི་གཏོང་ཐེབས་འབྲུལ་སྒྱུར་སོགས་དངོས་ནོར་ལ་
 འཕང་མེད་གྱི་སྒྲི་ནས་ཐུགས་དགོངས་རྒྱུ་གས་ཐབས་གྱི་རིམ་པ་བསམ་ལས་
 འདས་པ་སྐྱབ་པར་མཛད། ཀྱན་གཟིགས་ལ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 དང་། ལྟ་ཐུལ་ཆབ་དེ་མོ་ནོ་མེན་ཏན་ཆེན་པོ་བཅས་ལ་ལྟ་ཐུལ་སྐྱེ་
 རྒྱུར་འཁྱེད་གྱི་གསལ་འདེབས་བཀའ་ཚུལ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་སོ་སོར་ཆོགས་ཆེན།
 གྲུ་ཆང་ཁམ་ཆེན་ཁག་། འཕྱོད་ལྷོ། ར་སྲིད་སོགས་ཀྱན་ལ་གསར་འཇུག་སོགས་
 མཚོག་སྐྱུལ་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་རིང་མེན་འབྲུལ་སྒྲུལ་གསལ་དྲངས་རེས་པ་
 རྒྱུད་པའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་ཡང་སྒྲི་རྩ་མ་ནས་འབད་པར་མཛད། སྐྱེ་གཏུང་རིན་
 པོ་ཆེ་ནི་ལྟ་ཐུལ་མཚོག་རང་གི་བཀའ་ཆེམས་དོན་བཞིན་ཞུགས་འབྲུལ་
 མཛད་ཅིས་ལ། དེ་སྐབས་ནམ་རུས་བབ་གྱི་སྐྱུལ་མར་(༡༩༩༤) མཛད་མ་ཐུབ་
 པའི་སྐྱེ་རུས་བར་དང་འཐེན་མཛད་ཅིང་། དེ་བར་སྐྱེ་གཏུང་རིན་པོ་ཆེར་
 རུལ་སྲུང་སོགས་གྱི་གནོད་པ་མི་འཇུག་པའི་སྲིད་རྩ་སྐྱེ་གས་གྱི་རུས་ལྡན་རྩ་
 བྱས་པའི་དྲི་བཟང་པོའི་ཚུས་སྐྱེ་སྐྱེས་གསལ་བ་དང་། ག་བྱར་དང་སི་ལ་
 སོགས་བསེལ་བའི་རུས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་གྱི་བྱེ་བྱག་རྩ་མ་སྐྱུལ་ཞིང་།
 གཏུང་སྒྲིམ་ནང་ལན་ཆའི་དབྱས་སུ་བཞུགས་སུ་གསལ་བ་ལ་མཚན་པའི་བྱེ་
 བྱག་མཚར་རྩ་མངར་བ་རྩ་མས་བར་མ་ཆད་རྩ་མཚན་པ་སོགས། མདོ་ལས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གདུང་ལ་སྤྱི་ལྷ་བྱེད་ཚུལ་འཁོར་ལོས་བཟུར་བའི་...
 རྒྱལ་པོའི་གདུང་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 རོན་ལྷག་དང་བཅས་པའི་བཀུར་སྤྱི་ཚད་མེད་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་རོ་...
 རྒྱ་ཆེར་མངོན་པར་འདུ་བྱས་སོ། །དེ་གོང་དགོངས་པ་ཟུང་ན་ལས་འདས་ཚུལ་
 བཟུན་པའི་དུས་ནས་བཟུང་། གཙོ་བོར་ལྷ་གཞུང་ས་མཆོག་དང་། བཀྲ་ཤིས་
 ལྷན་པོ། རྒྱལ་ཚབ་ལོ་མིན་ཏན་ཆེན་པོ་སྐྱ་སྒྲེར། སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་ལྷ་
 རྒྱལ་ཆེ་ཆུང་། ཆོགས་ཆེན་གྲུ་ཚང་ཁག །རྒྱུད་གྲུ་སྟོང་སྟངས། སྤྱིང་གསུམ། ཆེ་
 བཞིས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ལས་སྡེ་གྲུ་ཚང་། བཀའི་གུང་སྟོན་རྣམ་བཞི། རྒྱ་
 རྒྱལ་མཁན་པོ་སོགས་གཞུང་འབས་སེར་སྐྱ་ཆེ་བཅན་ཁག །བཀའ་རམས་དགེ་
 བཤེས། ཆོས་འགྲིམས་སྟོ་གསར། མཐར་དབུས་ཀྱི་འཁྱོར་ལྷན་རྒྱུན་བདག་པོ་
 མོ། དད་ལྷན་གྱི་སེར་སྐྱ་བཀྲང་བ་ལས་བཟུལ་བ་རྣམས་ནས་རང་རང་གི་
 འཁྱོར་འཁོས་དང་བཟུན་པའི་བྱགས་དགོངས་རྫོགས་ཐབས་དངོས་འཁྱོར་གྱི་
 མཆོད་སྨིན་གྲངས་མེད་དུ་སྤུལ་བ་རྣམས་ཀྱང་བར་མ་དོར་ཆུད་མི་བྱ་བར་...
 དགོངས་རྫོགས་རྣམ་དཀར་རིམ་གྲོ་དང་། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་དདུལ་གདུང་
 རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་རྒྱ་སོགས་གང་ལ་གང་འོས་སུ་སྤུལ་བའི་སྒྲོ་ནས་གཏོང་བ་དོན་
 ལྷན་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་མཛད། དེ་ནས་ཉོར་ལྷ་དགུ་པ་གསར་
 བཟུན་སྐྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ཞུགས་ལ་སྦྱངས་པའི་སྐབས་སུ་བབ་པར་གུར་པ་...
 བ། ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་དག་(༡༧༥) དབང་ལྷན་གྲགས་དཔལ་
 བཟང་པོ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་གསུང་ཆོག་པ་དཔལ་ལྷན་སྟངས་རྒྱུད་གྲུ་ཚང་གི་མཁན་...
 པོས་གཙོ་མཛད་པའི་རིགས་འཛིན་འདུས་གྲུ་བརྒྱུད་སྒྲོར་དང་བཅས་བསམ་...
 སྟོའི་ཡང་སོག་དུ་གོང་ལྷའི་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇམ་...
 དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སུར་སྦྱང་གི་ཆོག་པ་བཟུས་གནད་སྨིན་...
 དང་འབྲེལ་བར་སྐྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ཞུགས་ལ་སྤུལ་བ་ན་འབད་ཚུལ་སོགས་...

ཆེར་མ་དགོས་པར་མེ་རང་འབར་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིང་། མེ་ལྷེ་རྣམས་ཀྱང་
 འཁོར་ལོ་དང་། བརྒྱ་རལ་གྱི། རྩོམ་ལ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུར་མཆོད་དང་། ཡིག་
 འབྲུ་སྐྱེ་གཟུགས་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་འབར་བ་དང་། ཏུང་པ་ཡང་སྐྱེ་
 མར་དབུས་དྲང་པོར་རྒྱ་ཞིང་། དེ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འཕྱོག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
 དང་། ཏུང་སྤྱིན་མཁའ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་དང་།
 ཀླུ་ཁྱིམ་སྤྱི་བདུན་ལ་སྐྱེས་པ་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་མའི་རྣམ་པར་བར་.....
 སྤང་གི་ཁྱོན་ཀྱན་ཏུ་སྤྱེལ་བ་དང་། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཏུ་མར་འཇའ་
 ཆོན་གྱི་དྲ་བས་ཡོངས་སུ་འབྱུང་པ་ལ་སྐྱེས་པ་རྩོ་མཚར་བའི་ལྟས་བསམ་.....
 ཁྱིམ་མི་བྱེ་བུ་པ་ཀྱན་གྱི་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱུང་འདུག་པ་ནི་འདྲེན་མཆོག་དམ་...
 པ་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་གཏུང་བྱུང་འདུག་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་ཀླུ་པོ་ཞུགས་ལ་...
 སྤངས་པ་ན་གནས་གཙང་མའི་བར་གྱི་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྟ་དང་...
 རྒྱ་ཀའི་ཆོགས་རྣམས་སྤྱིན་བཞིན་ཏུ་འདུས་ནས་མཆོད་པའི་བྱུང་པར་སྤྱི་ཆོགས་...
 པས་མཆོད་ཅིང་། མེ་རྟག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་འབེབས་པ་སྐྱེས་མངོན་ཏུ་གྱུར་
 པའི་ལྟས་ཉིད་ཏུ་རེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་ལ་སྤུལ་བྱིན་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་
 བར་ཤུར་ཁང་ལ་སྐྱེ་གཏུང་བརྒྱན་ནས་འཛོག་གནང་སྐྱེ་གཏུང་ཞལ་བྱེ་བའི་...
 འདུས་ལ་བབ་པ་ན། སྐྱེ་མངོན་ཏུ་སྤྱེ་མ། སེར་བྱེས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེས་
 པ་སྤུལ་སྤྱེ། སྤྱི་ཆོན་མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་དང་། བརྒྱན་སྤྱིང་གོ་དགོ་
 བཤེས་(༢༧༥) ལྷོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་སྤྱི་འཁོར་དམ་གཙང་...
 ཏུང་འདུས་ཀྱི་སྤྱི་ནས་ཞལ་བྱེ་བ་ན་རིང་བསྐལ་འཕེལ་གཏུང་གི་རིགས་བསམ་...
 ལས་འདས་པ་དང་། བྱུང་པར་ཏུ་སྤྱི་ཏུས་ལ་འཕགས་པ་ལོ་གོ་ཤུ་ར་བཞིངས་
 སྤྱིའི་རྣམ་པ་གསལ་བ་འབྱུར་བྱོན། རྩོམ་མས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་
 པོའི་སྤང་བརྟན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཏུ་འབྱུར་དོད་དང་། རིང་བསྐལ་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་གཏམས་པའི་གཏུང་ཏུས་སྐྱེས་རྩོ་མཚར་ཅན་ཏུ་མ་ཞིག་ཐེབས་.....

འདུག་པ་ནི་ཡ་མགོན་པོ་འདི་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཡ་རྒྱལ་ཀྱན་སྟོང་རྗེའི་.....
རང་གཟུགས་འཕགས་མཆོག་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་དང་། འཇམ་དབྱངས་
མའི་གར་མཁན་རྗེ་སྤྱི་མ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྟགས་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མ་མཆིས་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱན་ལ་མཆོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་
རང་བྱུན་དང་། གདུང་རིང་བསྐལ་ལ་སྟགས་པ་དེ་དག་རྩ་སྤྱིང་དུ་གདན་
ཞུ་མཛད་མ་རན་བར་བཞི་ཕྱེད་ཀྱི་གཟིམས་རྒྱུད་དུ་གདན་དྲངས་ནས་མཐའ་.....
དབུས་དང་ལྷན་སྐྱེ་བོ་ནམ་མཁའི་རྒྱ་སྐར་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པ་ཀྱན་གྱི་.....
ཕྱག་མཆོད་བསོད་ནམས་གྱི་ཞིང་དམ་པར་བཞུགས་ཤིང་། བདག་ཅག་སྐྱེ་བོ་
མཆོག་དམན་ངེ་འདྲ་ཞིག་གིས་མཇལ་ནའང་དབང་མེད་དུ་དད་པའི་སྤྱ་ལོང་
གཡོས་ཤིང་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུག་པ་སྟགས་མ་དད་པ་ནམས་དད་པ་དང་།
དད་པ་ནམས་ཕྱིར་ཞིང་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པའི་བྱིན་རྒྱལས་གྱི་ཆོན་ཀ་མི་.....
ཟད་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་སྤྱོད་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་མདོན་སུམ་ཉམས་སུ་.....
ཐྱིང་བ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ནས་ཀྱང་ད་དུང་དགོངས་ཚུགས་སྐྱབ་འོས་གྱི་རིགས་དུ་
མ་ཞིག་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱབ་གནང་དང་། ལྷག་པར་མེ་སྤང་ལོར་ལྷ་ལྷན་དུ་ཆོ་
འབྱུལ་སྤོན་ལམ་ཆེན་མའི་དུས་ཆེན་རྟོར་ལྷ་དང་པོའི་ཡར་ཆོས་བཅུད་ཉིན་....
གདན་ས་གསུམ་གྱི་གཙོ་མཛད་པའི་འདུས་ཆོགས་བྲི་སྤྱག་དུ་མར་ལོངས་པ་....
ནམས་ལ་ཉིན་འབྱོངས་གྱི་བསྟེན་བཀྱར་དང་། རིན་ཆེན་གཉིས་པ་ཞོ་གསུམ་
སྐར་ལྷ་རེའི་སྐུ་འབྱེད་(༢༡༥ན) སྐུ་འབྱུལ་སྟགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བར་....
ཡ་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དེ་མོ་ནོ་མིན་ཏན་ཆེན་པོ་ཆོགས་གྱི་དབུས་སུ་
གདན་དྲངས་ནས། དངོས་འབྱོར་གྱི་འབྱུལ་བ་བཟང་ཞིང་གུ་ནོ་མས་པའི་
འབྲེང་བ་འཁོར་ལུག་དུ་སྟར་བས་བྱགས་གྱི་དབྱེས་རྒྱ་ལོངས་སུ་བསྐྱངས་པའི་
ཐོག །ལེར་བྱས་མཁས་སྟན་གྱ་ཚང་གི་སྤྱོད་དཔོན་མང་ཐོས་ཆོས་གྱི་རྒྱན་ལྷན་
ཐུགས་པ་སྤུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མརྒྱལ་གྱི་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་བར་ཞབས་...

ཟུང་ཡུན་རུ་བརྟན་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་
 ཤིང་རིང་མིན་མཚོག་གི་སྤྱལ་སྤྱ་འབྲུལ་བྲལ་ངེས་པ་རྟེན་པའི་སྤྱབས་འདུག་་་་
 སོགས་ཚོག་དོན་བཟང་པོའི་ལམ་ལས་དྲངས་པའི་གསེལ་འདེབས་ནན་ཏན་་་
 རུ་ཁྱུས་པ་ནམས་ལ་་་ ཀླུ་ཚབ་རྡོ་མིན་ཏན་ཆེན་པོ་ནས་ཀྱང་རི་ལྟར་གསེལ་
 བ་བཏབ་པའི་དོན་ནམས་དེ་བཞིན་རུ་འགྲུབ་པའི་བཀའ་བཞེས་བཟང་པོ་སྤྱི་
 པོའི་གཙུག་རུ་ཐེབས་པར་གྱུར་ལ། དེ་བཞིན་རུ་རྟེན་གསུམ་ཁག་ལ་མཚོན་
 འབྲུལ་བརྒྱ་ཆར་སྟོང་ཆར་རུ་ལོངས་པ་རུ་མ་དང་། སྟན་ཤལ་གྲངས་མང་བ།
 ངན་སྟོང་གི་སྤྲག་རུ་མར་སྤྱོན་གཏོང་སོགས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཚོན་སྤྱོན་་་་
 གྱི་སྐྱོ་མོ་བརྒྱ་སྤྲག་རུས་གཅིག་རུ་སྤྱེ་བར་གྱུར། དེ་ནས་དབང་སྤྲགས་ཀྱི་བརྒྱད་
 རུའང་མཁན་ནང་ཕྱིར་བསྐྱེད་གདོང་་་ སྤྱབས་མགོན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲས་ཀྱི་བྱ་པོ་ཟླ་
 མེད་པ་་་ ལྷང་སྤྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཚོག་གི་དབྱུས་རྩི་སོག་བྱ་ཆེ་་་
 ཁག་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་སོག་གི་ཡུལ་རུ་བཞུགས་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱེ་བྱ་
 ཆེ་ཆུང་ཁག་མང་པོར་དགོངས་རྫོགས་བསྐྱོ་རྟེན་གྱི་རིགས་ནམས་དང་། བང་
 ཚན་སྤྱབས་མཚོག་་་ ལྷང་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེར་སྤྱི་སོང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ཆེམས་་་
 དོན་བཞིན་རྟེན་སྤལ་གྱི་སྤྱི་བརྟན་ནམས་དང་གོང་རུ་སྤྱི་རུས་ལས་འཕེལ་་་་་་
 བའི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་རང་བྱོན་བཅས་འབྲུལ་ལམ་ཁྱུས་ཤིང་། གསུང་ཚྭ་འཕྲ་
 ལུས་དང་ཟིན་གྲིས་སོགས་པར་རུ་བསྐྱུན་པའང་སྤྱི་ལོ་ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཡར་་་་
 ཆོས་ནས་(༡༩༥༦) ལེགས་པར་གྲུབ་པས་དེ་དག་གི་པར་སྤྱད་དང་། གང་ཅིའི་
 རྒྱ་རྒྱུན་གནས་ཚུལ་ཞིབ་སྟོངས་བཅས་སྤལ་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་ལ་སོགས་པ་
 མདོར་ན་་་ རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་ཤིང་བཀའ་རྒྱུན་་་་
 བསབ་ཕྱིར་དང་། མཚོག་གི་སྤྱལ་སྤྱ་སྤྱར་གསལ་སོགས་ཀྱི་སྤྲད་རུ་རྒྱན་དང་
 བྱད་པར་གྱི་ནམ་དཀར་རྒྱ་ཆེ་རྒྱན་མི་ཆད་རུ་སྤྱབ་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་མཐའ་་་
 དག་འདིར་འགོད་པས་མ་ལངས་པས་བྱུར་ཅམ་སྟོས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ནས་གོང་

རུ་སྒྲོལ་པའི་རོ་མཚར་མད་རུ་བྱང་བ་དང་ལྷན་པའི་གརྱང་དང་རིང་བསྐལ་...
དེ་དག་སྒྲིང་པོར་བཞུགས་པའི་མཚོད་སྒྲིང་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་དང་གཉིས་ཀྱི་...
ཁམས་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་གསར་བཞེངས་བསྐྱངས་ཅིས་ལ། དེ་ཡང་རྩོམ་...
འཆང་གོང་མ་བྱི་ཆེན་དག་དབང་མཚོག་ལྷན་པའི་དབྱལ་གརྱང་རིན་པོ་ཆེ་...
ཡང་རྩ་སྒྲིང་རུ་བཞུགས་པར་མ་ཟད་སྐྱེ་འབྱེང་སྐྱེ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞབས་...
སོར་སྟན་ཆགས་སུ་བཀོད་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདན་ས་གཙོ་བོ་དང་།
བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་རྒྱ་འཁོར་གྱི་པ་སོགས་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ནས་གདན་...
ས་རྩ་སྒྲིང་རང་རུ་བཞུགས་པ་ལེགས་ཚོགས་དང་དགོས་པ་ཆེ་བར་བརྟེན།
གརྱང་རིང་བསྐལ་རྣམས་ཀྱང་གདན་ཁྱེད་དང་བཅས་ཏེ་དབྱལ་གརྱང་གསར་...
བཞེངས་མཛད་པར་༥ མི་རྩི་བྱུག་མཛོད་རྒྱ་སྐྱེ་མ་དཔོན་འཁོར་དང་རྣམ་དཔྱད་...
ཀྱི་ཆལ་ལྷལ་རུ་བྱིན་པའི་བཙོ་པ་མཁས་ངེས་འདེམས་དཀྱུགས་བཅས་རྩ་སྒྲིང་
རུ་ཐེབས་ནས་མེ་སྤང་རྟོར་ལྷ་གསུམ་པའི་ཡར་རོའི་ཆོས་བརྒྱད་གཟུའ་སྐར་...
འཕྲོད་སྦྱར་བྱན་ལུ་མཚོགས་པའི་ཉིན་དབུ་ཚུགས་པ་ནས་བཟུང་། རོ་དམ་པ་
དང་ལས་བྱེད་པ་སོགས་ཚང་མས་ཁྲལ་མངོན་སྲོ་བཙས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་...
འདི་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱལ་ཆེ་བདག་གིར་བྱར་ཡོད་པ་ནི་ཤིན་...
རུ་སྐལ་བ་བཟང་ཞིང་རོན་ཡོད་པ་ཆེན་པོའི་སྟུང་པའི་དགའ་སྦྱོར་འགྲན་བཞིན་...
པའི་སྐྱོན་ས་ཤིན་རུ་རུ་ང་ཞིང་ཡོད་གཞུངས་པ་དང་བཅས་ཏེ་འབད་པའི་...
མཐུ་ལས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་(༡༩༥༦) རྟོར་ལྷ་ལྟ་པའི་ལྷ་འཇུག་ཅམ་ནས་...
མཚོད་སྒྲིང་ཆེན་པོ་བྱང་རྒྱལ་གི་མཚོད་ཉིན་སྐྱེ་ཚད་དཔངས་སུ་རྒྱུག་ཐོ་ཉི་ཤུ་
སྐར་རུ་ཡོད་པ་བཀོད་མཛོས་མིག་གིས་བརྟུང་ཅིར་ཆེ་བ་ཡོངས་གྲུབ་པར་...
གྱུར་ཅིང་། རིང་བསྐལ་རྣམ་བཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ནང་གཞུག་རྣམས་ཀྱང་
༥ མཁོན་པོ་གང་གིས་གསུང་སྐྱེས་སྐྱོབ་མའི་བྱ་བོ་སྐྱེད་ཚང་མཚོག་སྐྱལ་རིན་...
པོ་ཆེ་དང་། ལྷ་མ་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོ་བཟང་རྣམ་གྲོལ་སོགས་ནས་རྒྱད་དང་དམ་

པའི་མན་ངག་སོར་བཞག་གི་ཕྱག་བཞེས་ཉམས་པ་མེད་པ་གཙོ་བོར་བཏོན་པ་
ཏེ། ཐོག་མར་འདུ་བཞུད་པ་དང་། བར་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། མཐར་མྱིང་པོར་
འབྲུལ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གང་གི་ཐད་ལ་ཡང་ངོ་བོ་དང་། གྲངས་དང་། གོ་རིམ་
སོགས་མ་འཆོལ་ཞིང་མ་འཁྲུག་པའི་སྐོན་ནས་འབྲུལ་བར་མཛད་པ་དེ་ཉིད་རི་
སྲིད་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ས་ཆེན་པོར་རྩ་སྐྱོང་དགེ་འཕེལ་
སྲིད་གི་མཆོད་ཁང་ཆེན་མོའི་དབུ་ཅེ་ཀ་གཉིས་མ་དང་སྐྱགས་ཁང་གི་བར་དུ་
བཞུགས་ཡུལ་གསར་བཞེངས་བཀོད་པས་མཛད་པ་དང་བཅས་བཞུགས་སུ་
གསོལ་བ་ལ། རྟོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་བཞི་ཕྱི་ལོ་བས་ཆོས་འཁོར་
བསྐྱར་བའི་དུས་ཆེན་དང་འབྲེལ་བར་སྐྱེད་ཚང་ལ་མཆོག་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་
སློབ་དཔོན་མཛད་ཐོག །སྤྲེལ་དགེ་སློང་ནམ་གྲོལ། རྩ་སྐྱོང་རང་གི་རིགས་
འཛིན་འདུས་པ་བསྟེན་སང་གི་ཆོགས་དང་བཅས་བཙམ་ལྟན་འདས་འཇམ་
དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་པའི་རབ་དུ་གནས་པའི་ཆོ་
ག་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཆོའི་ཆར་འབབས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་རྒྱས་པ་ཉིན་གསུམ་སྦྱར་
དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བའི་སྐོན་ནས་དམ་ཆོག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་དངོས་སུ་
བསྟེམས་པའི་རབ་གནས་སྟོན་རྒྱས་སུ་སྐྱུལ་བར་མཛད་པ་དང་། སྐྱལ་ཉིན་
རབ་སྟོན་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་རིམ་པ་དང་། གཞན་ཡང་གོང་གསལ་བསྐྱོ་བ་
སོགས་ལ་འཇུག་སྐྱང་གྲོལ་གསུམ་གྱི་སྟོན་མོ་གནང་བྱིན། སྤྲེལ་སོགས་ཀྱང་
གཟབ་རྒྱས་སུ་བསྐྱངས་པར་མཛད་(༡༩༧༥) དེུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུན་
སྐར་མདུན་བསྐྱེགས་མཆོད་རྣམས་སོགས་དེབ་གསལ་ལྟར་གྱི་ནང་ནས། དེུལ་
སྐང་བརྒྱ་དང་སོ་བདུན་ལས་ཀྱབ་པའི་མཆོད་ཀོང་གསེར་དེུལ་རམ་ལྷགས་
དང་། ཡང་དེུལ་སྐང་དགུ་བརྒྱ་གོ་གསུམ་ལས་ཀྱབ་པའི་དེུལ་ཉིང་བདུན་
ཆར། རི་སྲིད་རྒྱལ་བསྟན་ནམ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་མར་མེ་ཉིན་མཆོན་འཁོར་
ཡུག་དུ་སྐྱོང་རྒྱང་གསུམ་རེ་ཆ་མེད་དུ་འབྲུལ་རྒྱུའི་ཐེབས་སུ་འབྲི་བརྒྱ་དང་.....

ལུམ་ཅུ་ཐམ་པ་རྩོ་པོ་ཤེ་ཁང་དུ་སྦྱར་འཇགས་སུ་འབུལ་བར་མཛད། དེ་ལྟ་
 དུའི་དདུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱ་རྒྱ་གསེར་དདུལ་ཕྱ་རྒྱན་ནང་གཞུག། །བཟོ་
 པ་རྣམས་གྱི་སྒྲ་ཡོན། སྔགས་ཐོབ། གནང་སྦྱིན། རབ་སྦྱོན་སྔགས་རྒྱ་འགྲོ་གཅིག་
 དུ་བསྐྱེམས་པ་དདུལ་ཐོག་དུ་ཕབ་པར་ལམ་ཅམ་སྤང་ཆིག་བྲི་བྱག་སྦྱང་སྦྱར་...
 དུ་ཁོངས་པ་སོང་ཞིང་། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ཞིབ་པ་མཐའ་དག་ནི་
 འདྲིར་བཀོད་པས་མ་ལངས་པས་དཀར་ཆག་སྔགས་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་
 ཞིང་། སྤར་ཡང་། སྦྱབས་མགོན་ལྷང་སྦྱ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མེ་སྤང་ཡོར་གཞུང་
 སའི་གོས་སྦྱབ་པའི་གདོང་དགོངས་རྣམས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཐེབས་སུ་དདུལ་གདུང་...
 རིན་པོ་ཆེར་ནང་མཛོད་སྤྲུང་དང་གསེར་སྤང་བརྒྱ་ཐམ་པ་བཅས་ཐུགས་བསྐྱེད་...
 རྒྱ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྤངས་ཏེ་ཆེད་དམིགས་གྱིས་འབུལ་སྦྱར་མཛད་དོ། །

༥ སྤུས་པ། རྒྱལ་རྣམས་གདུལ་བྱར་བཅེ་བ་མི་སྦྱོང་པས། །གཟུགས་སྦྱ་ཆོས་
 དབྱིངས་མནལ་བའི་ཚུལ་བཟུན་ཀྱང་། །གདུང་དང་རིང་བསྐལ་སྦྱ་ཆོས་ས་
 མས་པའི་རྟེན། །བསོད་ནམས་བྱེ་བའི་ཞིང་དུ་མངོན་པར་སྤྱུལ། །མཐོང་དང་
 རེག་པས་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་གི། །རྒྱག་བཟུལ་རྒྱ་བཅས་དུང་ནས་འབྱིན་
 བྱེད་པའི། །བྱིན་རྒྱབས་འབུམ་གྱིས་རྒྱག་པའི་ངོ་མཆར་ཅན། །ཟག་མེད་ཡེ་
 ཤེས་སྤང་པོ་ལས་གཞན་ཅི། །རྣམ་བཞིའི་རིང་བསྐལ་སྦྱིང་པོར་བཞུགས་པ་ཡི། །
 མཐོང་བ་དོན་ལྡན་སྦྱོན་མེད་མཆོད་སྤྱང་ཆེ། །སྤྲད་ཅིག་(༡༧༥) བྱེད་པོས་
 སྤྱུལ་པ་རི་བཞིན་དུ། །བཟོ་བྱང་བཀོད་པས་མཛེས་པ་གཅིག་ཅར་བསྦྱོན། །
 གཞན་ཡང་ཡོན་གནས་དགུས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་དང་། །དདུལ་ཁོངས་འགྲོ་ལ་
 སྦྱན་པའི་སྦྱིན་པ་སྔགས། །གདོང་བའི་སྦྱོ་འཕར་ཡངས་པོར་བྱེ་བའི་ཆོ། །ངལ་
 གསོས་བྱ་ཡི་མཛོད་ཀྱང་ཡུལ་པོར་བྱས། །ཞེ་མ་དེ་ལྟའི་བསོད་ནམས་བཟང་
 པོའི་ལས། །ཡིད་སྦྱོན་ཅམ་མིན་མངོན་སུམ་བདག་གིར་དུ། །བྱར་ཡོད་སྤྲད་
 བཟང་ཉམས་སུ་སྦྱང་འདིའང་། །མགོན་དེའི་བྱིན་མཐུ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་ཅི། །

ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཞེས་བྱབ་བདག་དཔལ་ལྡན་
བླ་མ་དམ་པ་ཁྱི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་རོ་མཆར་རྟོར་
བྱའི་འཕྲུང་བ་ལས་ཞིང་འདིའི་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རེ་ཞིག་རྗོགས་པས་སྐུ་
ཆོ་མཐའ་མའི་མཛད་པ་བསྟན་ཆུལ་གྱི་རིམ་པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་
ཆུལ་མདོ་ཙམ་སྒྲིང་བ་སྟེ་ལུ་བྱག་པའོ། །

མཆུག་བྱང་།

༥ དེ་ལྟར་རུས་གསུམ་ཆུལ་བའི་སྤྱི་གཟུགས་བཀའ་རྒྱུ་གསུམ་ལྡན་གྱི་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་སྐུ་ཆོ་འདིས་སྐུ་མོང་གདུལ་བྱའི་སྤྲང་རོ་དང་
འཆོམས་པར་སྟོན་པའི་སྐུ་གསུང་སྤྱགས་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་
པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མཐའ་དག་ནི་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་
འདས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རགས་རིམ་ཙམ་རུ་དང་པོར་ལྟམས་སུ་བྱགས་ཤིང་
སྐུ་བལྟམས་པ་ནས་བཟུང་། བར་རུ་ཆུལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲུ་
གསུམ་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་
ཆུལ། མཐའ་ཡོངས་སུ་སྐུ་དན་ལས་འདས་ཆུལ་སོགས་གལ་ཆེ་རྣམས་འཐོར་
བྱ་འཐོར་བྱའི་ཆུལ་རུ་འབྲེག་བརྗོད་དང་སྒྲོ་བཏགས་སོགས་ཀྱིས་མ་སྤྲད་པར་
རང་བཞིན་དྲང་པོར་བརྗོད་པའི་དག་གི་འཕྲུང་བར་ལེགས་པར་སྟེལ་བྱ་
ནས་སྤར་ཡང་འདི་སྤྲད་ཅེས་སྒྲིང་བ་བཞུགས་སོ། །

༦ གང་ཞིག་རུས་གསུམ་ཀྱན་རུ་བྱོན་པའི་ཆུལ་(༢༩༠) དང་དེ་སྤྲུལ་མ་
ལུས་པའི། །མཁྱེན་བཙེ་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་ཟད་ཆུ་གཏེར་གྱི་རུ་འབྲེལ་བ་
ལས། །ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉེན་རུ་སྤྲིག་འཛིན་པའི་ཉིན་ཕྱིད་དབང་པོར་
ཡོངས་སྤྲོན་པ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞེས་གྲགས་པའི་བ་དན་སྤྲིད་པ་གསུམ་ན་ལྟམ་
མེར་གཡོ། །མགོན་དེའི་གསང་གསུམ་བསྟན་འགྲོར་སྤྲོན་པའི་མཛད་འཕྲིན་

ནམ་མཁའི་མཐར་མཉམ་པ། །བདག་སློ་ཉམས་ཆུང་བྱང་བའི་སྐབས་ཀྱིས་པ་
 མཐའ་གཞལ་བར་རུས་མིན་ཀྱང་། །སྤྱི་ཅེ་བྱེ་བའི་ཆུ་ཐིགས་ཇི་བཞིན་ཆ་ཤས་
 ཅམ་ཞིག་བརྗོད་འདིའང་། །ཐར་འདོད་དད་པའི་བསོམ་སྒྲུབ་སྒྱུ་གཤམ་
 དང་རྟེན་པའི་བྱེར་མ་ཡིན། །སྦྱོས་སྟོབས་ཤེས་རབ་ལྷག་སྤྲོ་ཆེས་སྤྱི་ཁར། །
 སྦྱངས་སྟོབས་ཉིན་བྱེད་ཟེར་གྱིས་མ་རེག་པས། །སློ་གྲོས་པ་སྤྱི་ལང་ཆོ་དམན་
 རྒྱར་ན། །ལེགས་བཤད་ཟིལ་མངར་སྒྱགས་པའི་གོ་སྐབས་སྤྱ། །ཐོས་བསམ་ཤར་
 རིའི་སྤག་ནས་མ་ཆོས་ཞིང་། །ལྷང་རིག་རྣམ་དཔྱད་ཆ་ཤས་མ་རྗོགས་པར། །
 དམ་པའི་རོ་མཆར་སྤྱང་བའི་ཀྱ་ལྷུ་ཁ། །འབྱེད་པར་སྒྲུམས་འདི་སྦྱི་རྟོལ་ཉིད་
 ཏུ་ཆེ། །འོན་ཀྱང་དམ་པའི་བཀའ་ལྷང་བརྟུང་ཕྱི་མི་ཐིག་སྦྱི་པོར་བཀོད་མཐུས་
 ལྷག་བསམ་འདབ་མའི་འབྲེང་། །ཁྱེན་ཏུ་སྦྱགས་ཏེ་གསང་གསུམ་མཛད་པའི་
 ཚུལ། །ཆ་ཅམ་སྤྱང་བྱར་ཡོད་འདིའང་སྐལ་བའི་མཆོག་སྦྱེན་ཤིང་སྤགས་ལས་
 ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་འབྱུང་བ། །རྒྱལ་བའི་འབྲིན་ལས་ཉིད་ལས་གཞན་མིན་ལྟར། །འདི་
 ལྟར་འགོད་པའི་སྟོབས་པ་ཐོབ་པ་ཡང་། །མགོན་དེའི་བྱིན་མཐུར་ངེས་ཀྱི་གཞན་
 ཏུ་མིན། །དེ་ལྟར་འང་སློ་ཐིག་མ་རེག་པའི། །གཞན་དབང་རྒྱར་ནས་རིང་ཞིག་
 ཡོན་པའི་མཐུས། །འགལ་འབྲུལ་འོངས་པའི་ཆོགས་ཀྱང་མཆིས་སྤྱིད་ན། །རྩི་རྩེ་
 འཆང་སྤགས་དམ་པ་ཀྱན་ལ་བཤགས། །ཚུལ་འདིའང་སྦྱགས་ལྷང་སྤང་སྤགས་
 ཀྱིས་སྤྱང་བའི། །སྤྱན་ཚོངས་སྟོ་འགྲོའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡུལ་མིན་གྱི། །ཐར་ང་་
 རོན་ཏུ་གཉེར་བའི་རྣམ་དཔྱད་ཅན། །སྐལ་ལྷན་ངང་མའི་(༢༧༥) ཆོགས་ཀྱི་
 འབྲུག་རྩོགས་ཡིན། །གང་ཞིག་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་དགའ་བའི་ཆོལ། །རོ་མཆར་
 ཡོངས་འདུའི་འབྲེང་བས་ཡོངས་གཏམས་པར། །དད་གསུམ་དཔྱད་གྱི་དགའ་
 སྟོན་སྦྱང་བཞེད་པའི། །དཔྱད་ལྷན་མཆིས་ན་སྦྱགས་འདིར་འབད་པས་ཅེན། །
 འདི་ལྟར་བཀྱིས་པའི་དགོ་བ་ཀྱུན་ལྟར། །རབ་ཏུ་དཀར་བ་གང་ཞིག་བསགས་
 རྒྱར་པ། །འདིས་མཆོན་ཏུས་གསུམ་ལེགས་བྱས་སྤང་པོ་ཀྱན། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་

ཤིང་རྒྱམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །རྩི་རྩེ་འཆང་གང་བསྟན་འགྲོའི་སྤྱི་དཔལ་དུ། །
 སྤྱིས་པའི་རབས་ཀྱི་འཕྲིང་བ་རིམ་བྱོན་ཀྱན། །ཞབས་བྱུང་བརྟན་ཅིང་ནམ་
 བཞིའི་འཕྲིན་ལས་མདངས། །སྤྱི་ཞི་ཀྱན་དུ་བྱབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །དེ་
 མཐུས་ཐུབ་བསྟན་ཡང་སྤྱིང་འཇམ་མགོན་སྤྱལ། །མི་ཉམས་དབྱར་མཆོའི་གང་
 བར་འགྲན་བཟོད་ཅིང་། །འགྲོ་བ་ཀྱན་ཀྱང་ནམ་དག་ལམ་བཟང་གིས། །ཉེར་
 འཆར་བདེ་སྤྱི་དཔལ་ལ་སྤྱི་གྱུར་ཅིག །བདག་སྐྱེས་དེང་ནས་ཆེ་རབས་
 ཐམས་ཅད་དུ། །མགོན་པོ་གང་གིས་མཉེས་བཞིན་རྩེས་བཟུང་ཞིང་། །སྤྱི་
 གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཀྱན་འཛིན་པའི། །སྤྱིས་ཀྱི་ཐུ་བོར་འགྱུར་བ་ཉིད་
 གྱུར་ཅིག །བྱང་པར་གང་གི་གསང་གསུམ་མཛད་པའི་ཚུལ། །ནམ་མཁའ་མ་
 ཟད་བར་དུ་གང་སྟོན་པ། །མཐའ་དག་འཛིན་ཅིང་གཞན་ལ་འདོམས་པ་ལ། །
 ངལ་བ་མེད་པའི་སྤྱལ་བཟང་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །མཆོག་གསུམ་བྱིན་རྒྱབས་མད་
 བྱང་རུས་མཐུ་དང་། །རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་བདེན་པ་དང་། །བདག་
 སྐྱེས་ལྷག་བསམ་དག་པའི་ལེགས་བྱས་མཐུས། །རེ་བའི་གནས་ཀྱན་བདེ་
 བྱུང་གྱུར་འགྱུར་ཤོག །ཅིས་བྱབ་བདག་རྩི་རྩེ་འཆང་དངོས་བཀའ་དྲིན་མཆོངས་
 རྒྱ་མ་མཆིས་པ་མཆོན་བཟོད་པར་དཀའ་བ་རྩི་བཅུན་སྒྲིབ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་
 རབ་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོའི་རྟོགས་པ་བཟོད་པ་རོ་མཆར་ནོར་བུའི་འཕྲིང་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་། སྤྱིར་(༡༧༧) རུས་མཁས་བཅུན་གྱུབ་པའི་དབང་ཐུག་
 རྩི་འཛོག་རི་བ་དག་དབང་མཆོན་ཅན་ལ། །སེར་སྤྱད་མཁན་བྱར་གྲགས་པ་
 མཁས་གྱུབ་དང་། །སེར་བྱེས་མཁན་བྱར་སྒྲིབ་བཟང་མཁས་མཆོག །ཤྱ་བཞི་
 བརྟན་བཞུགས་དགོན་གྱི་ཤྱ་རིགས་ཆོས་མཛད་རབ་འབྱམས་པ་བསྐལ་བཟང་.....
 དབང་གྲགས་ནམས་ནས་མཐུལ་རྟེན་གསུམ་དང་བཅས་ཏེ་བསྐལ་མ་ཞུས་.....
 པར་མ་ཟད། །རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ནས་ཀྱང་དེ་དོན་མཛད་དགོས་.....
 ཐེབས་དོན་བཞིན་འབྱུངས་རབ་ནམ་ཐར་འགའ་ཞིག་ནས་བཟུང་སྤྱི་འཕྲིང་...

འབྱུང་གནས་ནས་ད་ཆ་སྤྱི་ཆེ་སྟོང་སྟེང་གི་རྣམ་ཐར་ཆང་མ་སྤྲུགས་གཅིག་དུ་
 སྤྲུགས་པ་ཞིག་འབྱུངས་མེད་ཟུར་ཚོལ་དགོས་ཚུལ་ཡང་ཡང་བཀའ་ཕེབས་གི་
 ཁར། ལྟ་བུ་མགོན་ལྷན་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་ནས་ཀྱང་སྤྲོ་
 ཡང་གསུང་བྱས་གི་ལམ་ནས་བཀའ་སྤྱོད་ཆང་མེད་གནང་སྟེས་བཟང་པོ་དང་
 བཅས་ཏེ་རྣམ་ཐར་ཆང་མ་ཟུར་འགོད་ཐུབ་པ་དགོས་པའི་བཀའ་ལྷན་གསེར་གི་
 ཚད་པར་སྤྱི་པོར་བཀོད་དོན་བཞིན་རྣམ་པར་ཐར་པ་འཕྲོས་ལུས་ཁ་ལོང་.....
 ཆང་མ་དང་། སྟོན་སྤྲུགས་རྣམས་ལའང་ཁྱས་དག་བཟོ་བཅས་དགོས་རིགས་
 གཏན་འཁེལ་དང་བཅས་ལྟོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་སྐུས་རྣམས་གི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་
 འཆོ་བའི་སྟོབ་བྱའི་ཐ་ཤལ་བ་མེར་སྟོང་མཁན་བྱུར་སྤྱི་བཅར་རྒྱལ་དབང་.....
 རྒྱལ་མིང་སྟོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ནས། རབ་བྱུང་བརྒྱ་བཞི་པའི་ས་
 རྟལ་དཔོ་ཟླ་བའི་ཡར་ཆེས་དགེ་བར། བཞི་ཕྱེ་དགའ་ལྷན་བསམ་གཏན་སྤིང་
 ཏུ་མཆུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིས་པ་ཉི། འདི་ལྟའི་དགེ་བས་བདག་གཞན་
 འགོ་བ་ཐམས་ཅད་དཔལ་ལྷན་སྤྲོ་མའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྗེས་སུ་འཆུག་པའི་.....
 རྒྱུར་ཀྱང་ཅིག །པར་འདི་བཞི་ཕྱེ་དགའ་ལྷན་བསམ་གཏན་སྤིང་ཏུ་བཞུགས་
 མཛད་ལོ། །

༡༡། །གངས་ཅན་བྱད་ནོར་། དཔེ་ཚོགས་ཚེན་མའི་བུ་ཕྱེ་ཕྱིག་དང་
ལས་བྱགས་མི་ལྷའི་མཚན་ཐོ།

སྒྲོ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ལྷག་པ། དབང་གྲགས།
སྒྲོ་བཟང་ཚོས་འབྱོར། སྒྲོ་བཟང་འཕགས་མཚོག །
རྒྱལ་མཚན་བྱམས་པ། ཚེ་བརྟན་དོ་རྩེ། སྒྲོ་བཟང་དམ་ཚོས།
ཕུན་ཚོགས་ཚོགས་གཉིས། བྱམས་པ་རབ་འབྱམས། ཡེ་ཤེས།
ལྷག་པ་ཚེ་རིང་། སྒྲོ་བཟང་འཛིགས་མེད། བུ་རྩུང་།
འཕྲིན་ལས། བསམ་གྲུབ། བསྟན་འཛིན་ཤེས་རབ། སྐལ་ལྷན།
བསོད་ནམས། དོ་རྩེ་མཚོ། ཚེ་རིང་ཚོས་སྟོན། ལྷ་སྦྱིད།
ལྷག་པ་སྟོལ་མ། བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན། བྱམས་པ་ཚོས་སྟོན།
བཀྲ་གཡང་། སྐལ་བཟང་ལྷ་མོ། བདེ་སྦྱིད་སྟོལ་དཀར།
སྟོལ་མ་ལྷ་འཛོམས། ཚེ་དབང་སྐལ་བཟང་། ཚེ་དབང་གཡུ་སྟོན།

༡༡། ཁྱིཾ་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་
རོ་མཆར་ནོར་བུའི་ཕྱེད་བ་
བཞུགས་སོ།།

མཆོད་པ་ལོ། རྒྱལ་དབང་ཆོས་ལེ་ལོ་བཟང་འབྲིན་ལས་ཀྱིས་རྒྱལ།

སེར་གུའུ་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་འཛོལ་བསྟུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།